This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

https://books.google.com

ANDOVER-HARVARD LIBRARY
AH 5CMH /

HARVARD DEPOSITORY
SPECIAL COLLECTION
CIRCULATION RESTRICTED

Digitized by Google

816.9
Turk. Armen
1841-2

יהוה

Digitized by Google

179.39
Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

ԸՆՏԱԼԵԹԻՏՆ

ԻՅԻՄԱՒ ԻՎՔ ՎՐԻԹԱՊ

Ի՛ՆԴ

ԻՕՊ ՎՐԻԹԱՊԻՆՏՆ ՄԵԼԻՔ ՎՐԻՊ ՎՐԻԹԱՊԻՆԵՏԻՒՔ

ԸՍԼ

Ի՛պարհիճէտուէն աչըգ ֆիւրքճէյէ թերճիւմէ օ-
քունուպ

ԻՕՄԻՒՐՏԻ

կուլհէմաս կրիֆհիթին պասմախանէսինտէ
թաապ՛ օլունմուշ տուր։

1842

Digitized by Google

Digitized by Google

ԲՈՎԱՆԴԱԿ

	Էջ
Նոյ	1։
Աբրահամ	68։
Աղօթք Եմմանուէլի	240։
Սաղմոս	294։
Աղօթք Իսահակայ եւ Իսահակայ	314։
Յեսայիա	325։
Երեմիա	456։
Երեմիայի Փիղանկերի	609։
Եզեկիէլ	622։
Դանիէլ	762։
Ովսէէ	806։
Յովէլ	827։
Ամոս	835։
Աբդիա	852։
Յովնան	855։
Միքիա	861։
Նաւում	873։
Habակուկ	879։
Սոփոնիա	885։
Haggai	892։
Զաքարիա	897։
Մաղաքիա	921։

Digitized by Google

Digitized by Google

ԻՕՊ

Եառնօպ

ՅՈՒՆ։

ՊԵՇ՝ 1։

1 Ա՚ւս տիյաբընտա՝ ատը Իօպ պիր ատէմ վարը-
տը, վէ օ ատէմ քեամիլ վէ տօղրու վէ Ա՚ղլահ-
տան գօրգար վէ եարամազլըգտան չէքինիր իտի։
2 Ա և ընա եէտի օղուլ վէ իւչ գըզ տօղտու։ Ա և
3 օնուն վարլըէճի՝ եէտի պին գոյուն վէ իւչ պին
տէվէ վէ պէշ եիւզ չիֆթ սըղըր վէ պէշ եիւզ
տիշի էշէք իտի, վէ ղայէթ չօգ խըզմէթճիսի
վարըտը. վէ օ ատէմ՝ ճիւմլէ կիւնտօղու օղուլլա-
4 րընտան պէօյիւք իտի։ Ա և օնուն օղուլլարը
կիտէրլէրիտի, վէ հէր պիրի՝ քէնտի կիւնիւնտէ՝
հվլէրինտէ զիաֆէթ էտէրլէրիտի. վէ կէօնտէ-
րիպ՝ իւչ գըզգարընտաշլարընը տա՛վէթ էտէրլէ-
րիտի, քի՝ քէնտիլէրի իլէ պէրաբեր եէյիպ իչէ-
5 լէր։ Ա և օլտուքի՝ զիաֆէթ կիւնլէրի թէքմիլ
օլունճա, Իօպ կէօնտէրիպ՝ օնլարը թաքտիս է-
տէրիտի, վէ սապահլեյըն գալգըպ՝ ճիւմլէնին
սայըսընճա՝ պիւթիւնեանմազար սունարըտը.
զիրա Իօպ տէրիտի. Պէլքի օղուլլարըմ կիւնահ
էտիպ՝ կիւրէքլէրինտէ Ա՚ղլահա քիւֆր էթտիլէր.
Իօպ՝ տայիմա պէօյլէ էտէրիտի։
6 Իմտի պիր կիւն օլտու՛ք քի՝ Ա՚ղլահ օղուլլարը
Իապպլն հուզուրունտա տուրմազա վարտըլար,

Digitized by Google

վէ օնլարըն արասընտա շէյդան տախի վարտը։
7 Ա է Ֆապպ շէյդանա տէտի. Ֆէրէտէն կէլիյօրսուն. վէ շէյդան Ֆապպա ճէվապ վէրիպ տէտի. Ֆէրի սէյր էթմէքտէն վէ օնու տօղաշմագտան։
8 Ա է Ֆապպ շէյդանա տէտի. Գուլում Ֆօպ իւղրինէ տիգգաթէ պագտըն մը, քի եէրտէ օնուն կիպի քեամիվէ տօղրու վէ Ֆլահտան գօրգար վէ եարամազլըգտան չէքինիր ատէմ եօգ տուր։
9 Ա է շէյդան Ֆապպա ճէվապ վէրիպ տէտի. Ֆօպ Ֆլահտան պօշունամը գօրգար։
10 Ա էն օնուն՝ վէ օնուն էվինին վէ օնուն ճիւմլէ էշեասընըն չէփ չէվրէսինտէ չիմ չէքմէտինմի. օնուն էլլէրինին ա՛մէլլէրինի միւպարէքլէտին, վէ էշեասը եէրտէ չօղալտը։
11 Ա է լաքին՝ Հալա էլինի սալ, վէ օնուն ճիւմլէ վարլըէթինէ տօգուն, պագ՝ սէնին եիւզինէ պէրապէր սանա քիւֆր էթմէկէճէք մի։
12 Ա է Ֆապպ շէյդանա տէտի. Ֆյնթէ հէր նէսի վարըսա, սէնին էլինտէ տիր. անճագ օնուն իւզէրինէ էլինի սալմայասըն. իմտի շէյդան Ֆապպընը հուզուրտանտան չըգտը։
13 Ա է օլտուքի՝ պիր կիւն օնուն օղուլլարը վէ գըզլարը՝ իլէ տօղուշ գարբնտաշլարընըն էվինտէ եէրլէր վէ շէրապ իչէրլէրիտի։
14 Ա է Ֆօպա պիր խապէրճի կէլտի, վէ տէտի. Ֆյօքիւզլէր չիֆթ սիւրիւպ՝ տիշի էշէքլէր օնլարընն եանընտա օթլար իքէն, Ֆ էպալըլար տիւշիւպ՝ օնլարը ալտը լար, վէ ուշագլարը գըլըճ աղըընտան կէչիրտիլէր. վէ հէման պէն եալընըզ գուրթուլտում, քի սանա խապէր վէրէյիմ։
16 Ա տահա սէօյլէր իքէն, պիրի տահա կէլիպ տէտի. Ֆէօքտէն Ֆլահ աթէշի տիւշիւպ՝ սիւրիւլէրի վէ ուշագլարը եագտը, վէ օնլարը թէլէֆ էթտի. վէ հէման պէն եալընըզ գուրթուլտում, քի սանա խապէր վէրէյիմ։

Digitized by Google

17 () տահա սէպելէր իքէն, պիրի տահա կէլիպ տէ-
տի. Վիլատնիլէր իւշ պէօյուք գուրուպ՝ տէ վէ-
լէրին իւզէրինէ հիմճիւմ էլմտիլէր, վէ ունարը
ալուպ՝ ուշագլարը գըլըճ աղրընտան կէչիրտիլէր.
վէ չէման պէն եալընըզ գուրթուլտում, քի ատնա
18 խապէր վէրէյիմ: () տահա սէօյլէր իքէն, պի-
րի տահա կէլիպ տէտի. () դու լալարըն վէ գրդալարըն՝
իլտօղուշ գարընտաշլարընըն էվինտէ ոէչիպ չէ-
19 րսպ իչէր իքէն, Իշլէ չէօլիւն էօխէսինտէն
պէօյուք ըրւգեաար կէլիպ՝ էվին տէօրթ քէօչէս-
նէ վուրտու, վէ ուշագլարըն իւղէրինէ նըզը լալը,
վէ էօլտիւլէր. վէ չէման պէն եալընըզ գուրթուլ-
20 տում, քի ատնա խապէր վէրէյիմ: () լսէմ Իօպ
գալգպ՝ գաֆթանընը ըրթնտը, վէ պաշընը թը-
րաշ էտիպ՝ եէրէ գափանտը, վէ սէճտէ գրլտը.
21 Վ է տէտի. Ինամըն գարընընտան չըփլպգ չըգ-
ատըմ, վէ օրպայա չըփպգ տէօնէճէյիմ. Ինապգ
վէրտի, վէ Ինապգ ալտը. Ինապգըն ատը պիւպա-
22 րէք օլտուն: Պունուն ճիւմլէսինտէ Իօպ կիւնան
էլմվէտի, վէ Ինլտահա ահմագլըգ վէրմէտի:

ՊԱՐ 2:

1 Վ է օլտուքի՝ պիր կիւն Ինլտահըն օղուլլարը Ինապ-
պէն հուզուրտունտա տուրմադա վարտըլտար. վէ
ծնլարըն արասընտա՝ Ինապգըն հուզուրտունտա
2 տուրմադը իչինն՝ շէյտանն տահի վարտը: Վ է
Ինապգ շէյտանա տէտի. Նէրէտէն կէլիյօրսուն.
վէ շէյտան Ինապգա ճէվապ վէրիպ տէտի. Իչէրի
3 սէյր էլթաքտէն, վէ օնու տօլաշմադտան: Վ է
Ինապգ շէյտանա տէտի. Կուլում Իօպա տիգ-
գաթլէ պագտը՞նմը, քի եէրտէ օնուն կիպի քսա-
միլ վէ տօղրու վէ Ինլտահան գօրգար վէ եարա-
մազլըգտան չէքինիր ատէմ եօգ տուր. Հալա

Digitized by Google

տահա օ քեամիլկինտե գավի տիր , սէն պէնի՝
օնու պօշունա՝ հէլաք էթմէյէ գընտըրտըն խսէ-
տէ : Ա Է չէյդան Յապպա ճէվապ վէրիպ տէտի . 4
Տէրի եէրինէ տէրի՝ հէմ՝ ատէմին հէփ վարկէ-
թինի՝ օ ճանընա պէտէլ վէրիր : Ա յաքին հալա 5
էլինի սալ , վէ օնուն քէմկինէ վէ էթինէ տօգուն,
պագ սէնին եիւղինէ պէրապէր սանա քիւֆր էթ-
մէ՞զմի : Ա Է Յապպ չէյդանա տէտի . Յշղէ օ՝ 6
սէնին էլինտէ՞տիր . անճագ օնուն ճանընը սագլա :
Ա Է չէյդան Յապպէն հուզուրունտան չըգտը , 7
վէ Յօպու՝ սյաղը դապանընտան թա թէկֆէսինէ-
տէք քէօթիւ չինան իլէ վուրտու : Ա Է օ՝ քէն- 8
տինէ պիր քէրէմիտ փարէսի ալտը , քի օնուն իլէ
գաշընա . հէմ օ՝ քիւլիւն իչինտէ օթուրտու :
Ա Է գարըսը օնա տէտի . Այէն տահա քեամիլ- 9
կինտե գավի՞միսին . Յլահա քիւֆր էյլէ , վէ
էօլ : Ա Է օ՝ օնա տէտի . Տէլի գարը լարըն պիրի- 10
նին սէօյլէտիյի կիպի սէօյլէրսին . Յլահըն էլինա-
տէն հէմանն էյլիյի գապուլ էտէլիմ՝ վէ քէօթիւ-
լիւսիւ գապուլ էմթմէյէլիմ՝ մի . պունուն ճիւմլէ-
սինտե Յօպ տուտագլարը իլէ կիւնահ էթմէտի :
Ա Է Յօպուն իւչ տօսթու՝ օնա վագի՛ օլան պու 11
ճիւմլէ պէլայը իշիտինճէ , Թէյմանը Յլիֆազ
վէ Շ ուհլու Պիլտատ վէ Նաամաթը Ա օֆաք՝
հէր պիրի քէնտի մահալինտէն կէլտի , վէ պիրլիք-
տէ ճէմ՝ օլտուլար , քի վարըպ՝ օնա փիզան էտէ-
լէր , հէմ օնա Թէսկէլլի էտէլէր : Յմտի իրագ- 12
տան կէօզլէրինի գալտըրտը լար , վէ օնու դանի-
մատը լար . վէ սէօյլէրինի գալտըրըպ՝ աղլատը լար ,
վէ հէր պիրի քէնտի գաֆֆանընը երրթէպ՝ կէօյէ
տօղրու պաշլարընա գօփրագ սաչտը լար : Ա Է 13
օնուն իլէ եէտի կիւն վէ եէտի կէճէ եէրտէ՛ օ-
Թուրտուլար . վէ օնա պիր սէօզ սէօյլէյէն եօղ ի-

Digitized by Google

տի. զերաս կէօրտիւլէր քի՝ օնուն աղրըսը զայէթ պէօյիւք իտի։

ԳԼՈՒԽ 3։

1 Ընտէն սօնկրա Յոպ ազլընը աչըպ՝ քէնտի կիւ-
2 նիւնէ պէտտուա՛ էյլէտի։ Ու է Յոպ ձէվապ է-
3 տիպ տէտի. Ալ տօղուտուղում կիւն՝ վէ օլ՝ Ընտա
րահմինէ երքէք տիւշտիւ տէնիլտիյի կէձէ հէյվէ
4 օլսուն։ Ալ կիւն գարանլըր՝ օլսուն, Ալլահ օնու
եօգարտան արամասըն, վէ իւզէրինէ այօրնլրգ
5 իշրագ էթմէսին. Ընու գարանլրգ վէ էլիւմ
քէօլկէսի քէնտիլէրինէ ֆիտաե էթմսին. օնուն
իւզէրինէ պուլութ օթուրսուն, կիւնիւն գարար-
6 թը լըրը օնու իւրքիւթսիւն։ Ալ կէձէյի տիւ-
մէն գափլասըն. օ՝ հըլ կիւնլէրինէ գաթը՛լմա-
7 սըն, այլարըն սայըսընա կէրմէսին։ Ընչէ՞ օ
կէձէ գըսը՛ր գալսըն, ոնա չէնկիք կէլմէսին։
8 Կիւնլէրիւ լանէթ էտէնլէր՝ հը լանը ուանտուրը-
մաղա հաղըր օլսընլար՝ օնա լանէթ էթմսինլէր։
9 Ընչամրնըն հը լարըլսարը գարարաընլար. այօրն-
լըղը պէքլէսին, վէ օ՛լմասըն. վէ շաֆաղըն իւք
10 փէրթէվլէրինի կէօրմէսին. Ուխ անամըն գար-
նընըն գափուլարընը գափամատը, վէ կէօզլէրիմ-
11 տէն զահմէթի էօրթմէտի։ Ընա րահմինէտ
նի՞ չիւն էօլմէտիմ, վէ գարընտան չը՛գարղըմ կիպի
12 վէ ֆաթի է՛թմէտիմ։ Պանա՝ նի՞ չիւն տիզլէր՝ վէ
նի՞չիւն էմտիյիմ մէմլէր իւտամ էթմիւլլր։
13 Օ՝ իրա չիմոի եաթըզ ուլուրուտում, վէ րա-
հաթլանը՛րըտըմ. օ զէման րահաթ պուլուրու-
14 տում, Ուէնտիլէրի իչիւն վիրանէլէր պինա է-
տէն եէրին փատիշահլարը վէ միւշիրլէրի իլէ պէ-
15 րապէր, Ուախօտ ալեմնա մուվիք օլսըն՝ էվլէրինի
կիւմիւշ իլէ տօլտուրան սէրվէրլէր իլէ պէրապէր։

Digitized by Google

Աչախօտ կիզ լինճէ տիւշկիւն ճէնին կիպի՝ ըշըգ 16
կէօրմէմիշ մանսումալը կիպի վուճուտէ կէլմէսէ յա-
տիմ։ Ովատա ֆասըգլար զուլմ էմմէքտէն 17
վազ կէլերլէր, վէ օվատա գուվվէթտէն գալմը շա-
լար բահաթի պուլուր. Անահպուսալար պիրլիքտէ 18
յահաթի էտէր. զուլումքեարըն սէօնիր իշլեթ-
մէզլեր։ Կիւչլիւք վէ պէօյիւք օվատատըր, վէ 19
գուլ՝ աղասըննան ազատ տըր։ Անհնէթտէ օ- 20
լանա ըշըգ՝ վէ ճան ճէրսըննտա օլանա է՞օմր՝ նի՞-
չիւն վէրիլեր, Ունլարա քի էօլիւմիւ պէքլէր- 21
լեր, վէ կէլմէզ, վէ օնուն իչիւն տէֆինէլէրտէն
զէյատէ գազարլար տա՝ Անզարր պուլտուգլարը 22
զէման ղայէթլէ շատ օլուպ՝ մէսրուր օլուրլար,
Ուատէմ՞ քի՝ օնուն եօլլարը կիզլէնմիշ, վէ օնու 23
Ուլահ գաֆատըշ տըր։ Ո՞իրա դատ մըմանն 24
էվվէլ ահիմ կէլեր՝ վէ ֆիղանլարըմ սուլար կիպի
տէօքիւլեր։ Ո՞իրա գօրգուտուղում գօրգույ 25
օղլատըմ՝ վէ խաֆվ էթտիյիմ պանա վագի՞ օլ-
տու։ Անէլաթտէ տէյիլ իտիմ՝ վէ բահաթտա 26
տէյիլ իտիմ՝ վէ բահաթ պուլմատըմ՝ ամմա պէ-
լա կէլտի։

ՊԱՐ 4։

Ունլեմ Ադյանը Ուլիֆազ՝ ճէվապ վէրիպ տէ- 1
տի. Անանա սէօյլէմէյէ պաշլասագ, կիւճիւնէ 2
կէլի՞րմի. ամմա սէօյլէմէքտէն կէրի տուրմազա-
քի՞մ գատիր օլուր։ Ուշթէ սէն՝ չօգլարընա էօյ- 3
բէթ վէրտին, վէ զաի՞ֆ էլլէրէ գուվվէթ վէրտին։
Անէնին սէօզլէրին՝ տիւշմիւշլէրի գալտրըտըր լար, 4
վէ չէօքմիւշ տիզլէրի գավիլէթմիւլեր։ Ուամմա 5
շիմտի պաշընա կէլինճէ, կիւճիւնէ կէլեր. սանա
տօգունունճա՝ շաշալրըն։ Պու սէնին գօրգաւն՝ 6
իւմիտին վէ կիւվէնմէն՝ եօլլարընըն տօզըուլուղու

Digitized by Google

7 տէյրի՛մ։ Ձալա զի՛քր էյլէ, հաւնկը սուչսուզ
հէլա՛ք օլտու, վէ նէ՛րէտէ տօղրուլար մայվ օ-
8 տու։ Ձէման կէօրտիւյիւմ կիպի, եարամազլը-
ղա չիֆթի սիւրէնլէր՝ վէ ֆէսմա՛տ էքէնլէր՝ էէման
9 ծնու պիչէրլէր։ Ա՛լլահըն նէֆէսինտէն էէլա՛ք
օլուրլար, վէ օնուն պուրնունուն թուհունտան
10 թէլէ՛ֆ օլուրլար։ Ա՛րսլանըն իւնիւշիւ վէ արս-
լանըն սէսի՝ էէմ արսլան եավրուլարըն տիշլէրի
11 գըրըլտը։ Ա՛րսլան շիքեարսի՛զ էէլա՛ք օլտու.
վէ տիշի արսլանըն եավրուլարը տաղըլտըլար։
12 Վէ ՚ն պանա կիզլիտէն սէօզ կէլտի, վէ օնուն ֆը-
13 սը լէ՛թսընը գուլաղըմ՝ ալտը։ Կէճէ բոյալարը-
նըն էֆքեարընտա՝ ատէմլէրէ տէրին ույգու տիշ-
14 տիւքտէ, Ա՛ւզէրիմէ գօրգու վէ տիլթէմէ՛ք տիշ-
15 տիւ՝քի ճիւմլէ՛ք քէմիքլէրիմի իւրքիւճտիւ։ Վէ
նիւզիւմ էօնիւնտէն պիր բո՛ւհ կէչտի, պէտէնի-
16 մի՛ն գըլլարը տի՛ք տուրտու։ ( ) տուրտու, ատ՛նա
չէ՛հրէսինի՛ կէօզլէրիմի՛ն էօնիւնտէ տուրան տու-
րէթի՛ սէչէ՛մէտիմ. սիւքիւթ իտի, վէ պէօյլէ՛ պիր
17 սէս իշիթմէտիմ. Ա՛յտմ՝ Ա՛լլահտան սատըք օլո՛ւր
մու. քիշի քէնտիւյի գըլանտան փաք օլո՛ւրմու.
18 Ա՛յնէ՛ք օ՝ գուլլարընա ինանմազ, վէ մէլէքլէրինտէ
19 եանկլըշըլըգ պուլուր. Վա՛նտէ գալտը թէմէլի
գօփրագտա օլան՝ չամա՛ւր էվլինտէ սաքին օլանլար
20 քի՛՝ կիւվէ՛տէն թէլէ՛ֆ օլուրլար. ( )Նէզար սա-
պահտան ախշամատէք էզիլիրլէր, քիմսէ խաֆ-
21 րընա գօմայարագ հէլա՛ք օլուրլար։ ( )Նէլարտա
օլան ծնլարըն չանը կէչմէ՛զմի. էօլիւրլէր, պմմա
իլմ իլէ տէյի՛լ։

ՊԱՐ 5։

1 Ձալա չաղը՛ր, սանա ճէվապ վէրէն օլո՛ւրմու. վէ
մուգաատաէսլէրին հա՛նկըսընա եիւզ տօղրուտուր-

Digitized by Google

սուն։ Ոչիրա ղազապ տէլիյի գաթլ էտէր, վէ 2
հասէտ ախմաղը էօլտիւրիւր։ Պէն տիվանէնին 3
քէօքլէնտիյինի կէօրտիւմ, ամմա չափուճագ օ-
նուն մէքթեանընա պէտտուա էյլէտիմ։ Ընուն 4
օղուլլարը գուրթուլուշտան ուզագ տրը, օնլար
պափուտա տէօյիւլիւր, վէ գուրթարան եօգտուր։
Ընուն պիչինինի աճ օլան եէր, վէ օնու թիքէն- 5
լէրտէն գափար. վէ օնլարըն մալինի տուզագ գա-
փար։ Ոչիրա պէլա գօփրադտան չըգմազ, վէ 6
միհնէթի եէրտէն պիթմէզ. Ամմա ատէմ միհ- 7
նէթի իչինա տօղար, քէօղինա գրղըճըմլարը եիք-
սէյէ ուչտուղու կիպի։ Պէն իսէ Ռամանկրըյը 8
դալապ էտէրիմ, վէ իչիմի Ալլահա հավալէ է-
տէրիմ, Ովի օ՝ թէֆթիշ օլունմազ ա՛զամկէթլեր 9
վէ հիսապա կէլմէզ ա՛ճահպլէր էտէր. Ովի օ՝ 10
եէրին եիւզինէ եաղմուր վէրիր, վէ սահրալար
եիւզինէ սուլար կէօնտէրիր. Ովի ալչագլարը 11
եիւքսէյէ գօյա, վէ եաս չէքէնլէր՝ խէլասա եիք-
սէքլէնէլէր։ Ո՝ զէյրէքլէրին թէտպիրլէրինի 12
պօշար, քի էլլէրի նէյէմլէրինի էթմէյէ։ Ա՛- 13
լիմլերի քէնտիլէրին զէյրէքլիյինտէ դաւթար, վէ
հիլէպազլարըն ըէյի իպդալ օլուր։ Կինտիւ- 14
ղինա՝ գարանլըղա օղրարլար, վէ էօյլէյին՝ կէճէ-
տէ կիպի քէօրիւնա եօգլարլար։ Ա՛մմա մուհ- 15
թաճը գըլըճտան՝ վէ օնլարըն ազըլտան վէ զօր-
պազըն էլինտէն գուրթարըը։ Ալ է մուհթաճըն 16
իւմիտի օլուր. եարամազլըգ իսէ՝ քէնտի ազըննը
գափար։ Իչթէ նէ մուրթլու օ ատէմէ քի՝ Ա՛ռպ 17
օնու թէտիպ էտէր. իմտի Հիւմէյէ գատիրին
թէտիպինի թահգիր էթմէ։ Ոչիրա օ՝ եարալար, 18
վէ եարար. վուրուր, վէ օնուն էլլի սաղալտը։
Ա՛լլը միւսիպէթտէն սէնի գուրթարաճագտը, 19
վէ եէտինճիսէ սանա պէլա տօգունմայաճագ։

Digitized by Google

20 Վրթլըգտա սէնի էօլիմտէն՝ վէ ճէնգտէ գլ լոճըն
21 էլինտէն գուրթարտճագտըր։ Տիլին գամչըսըն-
տան կիզլէնիրսին. վէ խարտապտի կէլտիգտէ՝
22 գօրգմայտճագտըն։ Խարտապտա վէ գրթլըգա
կիւլէճէքսին. վէ եէրին ճանտավարլարընտան
23 գօրգմայտճագտըն։ Օխրա գըրըն գաշտարը իւէ
ա՛հտըն օլուր. վէ գրրըն ճանտավարլարը սէնին իւէ
24 պարըշըգ օլուր։ Ա է պիլէճէքսին քի չատըրըն-
տա սէլամէթ վար. վէ ճէրանը եօգլայտագտըն,
25 վէ պիր շէյ էքսիք պուլմայտագտըն։ Ա է պի-
լէճէքսին քի՝ զիւրրիէթին չօգ՝ վէ տօղուշուն՝
26 եէրին օթլուղու գատար օլտճագ։ Ա էզարա քե-
մալտէ կիրէճէքսին, պուղտայըն՝ վագթընտա եը-
27 ղըլարըղ՝ կիպի։ Ա՛յլէթ պունու թէֆթիշ էթ-
տիք, պէջալէ տիր. օնու իչիթ, վէ քէնտին իչին
պիլ։

ՊՐ. 6։

1 Ա է Յօպ ճէվապ վէրիպ տէտի. 2 Ա՛ղըլայար գա-
սանէթիմ պիր վէճհլէ դարթըլայ գօնայար, վէ
պէլտին պիրլիքտէ թէրազը յա գալարըսա ալարըտը։
3 Օ, իրա հալա տէնիզին գումունտան աղըր օլու-
րուտու. օնտան էօթիւրու քիւսթախ սէջղէրիմ։
4 Օ, իրա Ա՛լմղէյէգատիրին օգլարը իչիմտէ տիր,
օնլարըն աղուսու բուհումու իչէր. Ա՛լլահըն իւր-
5 քիւթմէղէրի գարշըմա տիզիլտիւր։ Ա՞սլան
էշէյի օթլուղուն եանընտա անկըրըմը. էօքիւզ
6 եէմղիյինին եանընտա պէջյիւրի՞ւրմի։ Տաթմըզ
նէյնէ՝ դուզտուզ եէնի՞ր մի, եիւմուրտա աղընտա
7 տաթ վաՙրմը։ Ա՛նլարը օնլարը տօգունմազտա խ-
պա՛ տէտէր. օնլար դաա՛մ իչլին իքրահ էթմէյիմ
8 շէյլէրտիր։ Ա՛ղլայար մադլուպտում կէլէյտի. վէ
9 Ա՛լլահ իւմտ էթտիյիմի վէրէյտի։ Ա՞նին Ա՛լլահ

Digitized by Google

պէնի էզմէյէ՝ բաղէ օլայտը · էլինի պօշատըպ՝
պէնի քէսսէյտի։ Այնմա տահա թէսէլլիմ վար, 10
վէ էսիրկէմէզ աղըրտա չատ օլուրտում, քի Աու-
գաստոսին սէօզլէրինի ինքեփր էթմէտիմ ։
Գուվվէթիմ նէ տիր, քի պէքլէյիմ. վէ սօնում 11
նէ տիր, քի Էօմրիմիւ ուզատայըմ ։ Գուվվէ- 12
թիմ գաշլար գուվվէթի մի. էթիմ պագըրմըն։
Տէյլ մի քի՝ եարտըմըմ պէնտէ տէյլ տիր · վէ 13
իմտատ պէնտէն գօվուլտու։ Պայը լմըշ՝ տօս- 14
Թունտան իհսան կէրէք · ամմա օ՝ Ձիւմէյէ
գաստիրտէն գօրգմայը Թէրը էթտի ։ Գաարըն- 15
տաշլարըմ սէլ կիպի խայանէթ էթտիլէր · օնլար
տէրէէլէրին սէլլերի կիպի կէչտիլէր, Այի օնլար 16
պուզտան պուլանըգ տըրըլար, օնլարտա գար կիզ-
լէնտի · Օնլար ըսընտըգլարը վագԹտա՝ մահվ 17
օլուրլար, ըսըճագտա մահալլէրինտէն գուրուր-
լար ։ Այօլճուլարըն քեարպանլարը տէօնէր · հի- 18
չէ չըգըմ՝ հէլայք օլուրլար ։ Օնլարա՝ Աէմա 19
քեարպանլարը պագտըլար, Այեպա եօլճուլարը
իւմիտ էթտիլէր ։ Իւմիտ էթտիքլէրի իչինն ու- 20
Թանտըլար · օրայա վարտըգլարընտա հիճայպ
էթտիլէր ։ Այիրա հալա եօգ օլտուննուզ · պէնիմ 21
գօրգումու կէօրտիւնիւզ, վէ գօրգտունուզ ։ Պէն 22
տէո՞մ մի քի՝ պանա կէԹիրին, վէ ըրզգընըզտան
պէնիմ իչինն հէտայէ վէրին · Այախօտ պէնի 23
տիւշմէն էլինտէն գուրԹարըր, վէ պէնի գօրպազ-
լարըն էլինտէն խէլաս էտին ։ Պանա էյրէտին, 24
վէ սիգքիւթ էտէյիմ. վէ եանկլըշմ նէ իսէ պա-
նա աննկլատըն ։ Տօղրու սէօզլէր նէ գուվվէթ- 25
լիտիր · ամմա սիզին ազարընըզ նէ իս՝ պաԹ էտէր ։
ԱյսպաԹէ սէօհփէթլէ՞ր մի ենէլէյ զանն էտէր- 26
սիզ · լաքին իւմիտսիզին սէօզլէրի րիւգյեարա՛
տըր ։ Այմնա էօքսիւզլիւն իւզէրինէ տիւշէրսինիզ · 27

Digitized by Google

28 վէ տօսթունուզ իչինն գազարօնընզ։ Յամաի հա-
լա բազդի օլուպ՝ պանա պագըն , վէ էյէր եալան
29 սէօյլէրսէմ , սիզէ աշխքնաւր սըր։ Վէրիմ է-
միպ՝ ասէօնիւն , նահագդլըզ օլմասըն . պէրի տէօ-
30 նիւն , պունտա տատագաթըմ վար ։ Ինիմսիզ
նահագդլըզ վաՀրմը . ամմաղըմ ֆասիա շէյլէրի
անկլամազ մը ։

ԳԼՈՒԽ Ը.

1 Ասէր իւզէրինտէ ատէմին տավաշմագ վագթը օ-
լուպ՝ օնուն կիւնլէրի՝ իւմրէթլինին կիւնլէրի կի-
2 պի տէյիլ մի ։ Վատլ՝ քէօլկէյի տրզուլատրզը
կիպի , վէ իւմրէթլի՝ իչինին իւմրէթինի պէքլէ-
3 տիչի կիպի , Պէնիմ տէ պէօյլէճէ՝ միրաս՝ըմ
միՀնէթի պյլարը տըր , վէ պանա վահապլի կէճէ-
4 լէր Թայինն օլմուշտուր ։ Ինձէր եաԹարսամ ,
նէ՞ զէմանն գալգաճաղըմ՝ վէ կէճէ նէ՞ զէմանն կէ-
չէճէք աերիմ . վէ շափագ սէզքիւնճէկյէտէք չա-
5 պալանմագտան եօրուլուրում ։ Իվէնիմ գուրթ-
լար իլէ վէ գօփրագ Թօզու իլէ կէյինմիշտիր . տէ-
6 րիմ սաղալըպ՝ Թէքրար չաթլար ։ Կիւնէրիմ
չիւՀա մէքիյինտէն չափուգ տուր , վէ իւմիտսիզ
7 Թէկֆ օլուրլար ։ Օխքր էյլէ քի՝ է՛օմրիմ նէՀ
կիպիտիր . կէօզլէրիմ արԹրզգ խապր կէօրմէյէճէք։
8 Պէնի կէօրմիւշիւն կէօզլէրի՝ ապԹէզ պէնի կէօր-
մէյէճէքլէր . կէօզլէրին պանա պագա , վէ պէն
9 ապԹէզ եօղում ։ ՊուլուԹ տատղըլզգ կիտէր . մէ-
10 զարա էնէն տախի էօյլէ՝ ապԹէզ չըզմազ . Ինր-
ԹըզգԷվինէ տէօնմէզ , վէ մէքանըը օնու արԹըզգ
11 պիլմէզ ։ Պէն տէ ազղըմը մէն՝ էՀմէյիպ՝ իուս-
Հումուն սըզգնԹըսը իլէ սէօյլէյէճէյիմ՝ ճանը-
12 մըն ամըսը իլէ չէքվայ էտէճէյիմ ։ Պէն տէնիզ՝
եա ատտ պալըզը մը խմ , քի իւզէրիմէ պէքշի

Digitized by Google

գօրսուն։ Տէօշէյիմ պանա թէսկէլլի վէրէճէք, 13
եամաղըմ շէքվամը թէսքին էտէճէք աէտոյիմ-
տէ, Պէնի տիւշլէր իլէ գօրգուտուրսուն, վէ 14
րույալար իլէ իւրքիւտիւրսիւն. Ճ էօյլէ քի ճա- 15
նըմ պօղմայը՝ քէմիքլէրիմտէն զիյատէ ճ օլիւմ-
սէչէր։ Ասանտըմ, պէն էպէտէն եաշամայը-
պէնտէն վազ կէչ. զիրա կիւնլէրիմ ֆանիտիր։ 16
Ասէտ նէ՞տիր քի օնու պէօյիւտէսին, վէ օնու 17
խադրընա կէթիրէսին. Ա է օնու հէր սապահ 18
եօգլայըպ՝ հէր տէմտէ թէճրիւպէ էտէսին։
Ահչէյ՞տէք պէնտէն վազ կէլմէզսին, պէնի՝ թիւ- 19
քիւրիյիմիւ եուտունճայատէք պիլէ գօյվէրմէզ-
սին։ Ահունահ էթտիմ. սանա նէ՞ եափայըմ, եա 20
ատէմի տիգգաթ էտէն. Նի՞չիւն պէնի քէնտինէ
նիշան դութտուն, վէ քէնտիմէ եիւք օլտում։
Ա է նի՞չիւն ի՞սեանըմը ատֆվ էթմէ՞զսին, վէ եա- 21
րամազլըղըմը կիտէրմէ՞զսին. զիրա Հալա դօփ-
րագտա եաթմաճաղըմ, վէ սապահ պէնի արար-
սան, եօղ օլաճաղըմ։

ՊԱՐ, 8։

Օլաէմ Ճ ուհլու Պիլտատ Շէվապ էտիպ տէտի. 1
Ահչէյ՞տէք պունլարը սէօյլէրսին, վէ աղզընըն 2
սէօզլէրի չէտիտ եէ՞լ Նպէ օլուր։ Ա՞լլահ՝ հէրի- 3
ատ՞թը իպդալ էտե՞րմի, վէ Ռահիմէյէգատիր՝
հագգը իպդալ էտե՞րմի։ Ա՞յէր օղուլլարըն օնտ 4
կիւնահ էթտիլէր իսէ, օտա օնլարը՞ ի՞սեանլարը
իչհիւն ըէտտ էթմիշտիր. Ա՞յէր սէն սապահ՞լարը՞ 5
Ա՞լլահը դալապ էթսէյտին, վէ Ռահիմէյէգատի-
րէ նէյապ էթսէյտին, Ա՞յէր սէն թէմիզ վէ 6
ատղրու օլապյտըն, էլպէթթէ օ՝ չիմտի սէնին ի-
չհիւն ույանըպ՝ սէնին սատըդ մէսքեանընա սէլա-
մէթ վէրէճէք իտի։ Ա՞յնին էվվէլլին ա՞զ իսէտէ, 7

Digitized by Google

8 սնուն զայէթլէ չօղալաճագ տըր։ Ոչիրա՝ քէ-
րեմ էյլէ՝ տէվրի գաթիմտէն սօր, վէ օնլարըն պա-
9 պալարընը թէֆթիֆշ էթմէյէ հազըրլան. Ոիւն
պիզ տիւնքիւլէր իզ, վէ ճահիլ իզ. զիրա Է՛սմիւ-
10 միւզ եէր իւզէրինտէ քէօլկէտիր. Ոնլար սանա
էյրէտիպ տէճճալէ՛րմի, վէ եիւրէքլէրինտէն
11 սէօզլէրի չըգարմազլա՛րմը։ Ոազ պայ չըգսրգ
12 պիթէ՛ը մի. գամըշ սուսուզ պիթէ՛րմի. Ո՛տա-
հա թեազէկիյինտէ իքէն, քէսիլէգտէն՝ հէր օթ-
13 տան էվվէլ գուրուր։ Ո՛լլահը հէփ ունու տան-
լարըն տա հալի պէօյլէտիր. վէ պինամուսլարըն
14 իւմիտի հէլալ օլուր. Ոիւն օնուն իւմիտի քէ-
սիլիր, վէ օնուն ի՛թիմատը էօրիւմճէ՛ք էվի կիպի
15 տիր։ Ո՛էվինէ տայանաճագ, վէ օ՝ տուրմայա-
ճագ տըր, օնա եաիր շաճագ, ամմա օ՝ ս՛ապիթ
16 օլմայաճագ։ Ո՛կիւնէշին էօնիւնտէ նէմլի տիր,
վէ օնուն տալլարը պազէսինին իւզէրինէ չըգա-
17 ճագ։ Ո՛նուն քէօքլէրի եըղընա սարըլըր, վէ
18 դաշլարըն էվվինի կէօրիւր։ Ոչէր օնու մէքեա-
նընտան գօփարըրսա, Ոէնի կէ՛օրմէտիմ փէյէրէ՛
19 օնու ինքեաւր էտէճճէ՛ք։ Ոչիմէ օնուն եօլունուն
շազ լըղը պա՛ւ տուր, վէ դօփրագտան զայրիլէր չը-
20 գաճագ։ Ոչիմէ Ո՛լլահ քեազիլի բէտտ էթմէգ,
21 վէ եաբրամնալարըն էլինէ եաիր շամագ. Ոատա սէ-
նին ազգընը կիւլմէք իլէ՛ վէ տուտագլարընը կիւլ-
22 պեանկ իլէ տօղտուրունճայատէք։ Ոէնին տիւշ-
մէնլէրին ուքեանմագ կիյէճճէքլէր, վէ փաբղալա-
րըն չատըրը եօղ օլաճագտըր։

ԳԼ. 9։

1 Ո՛է Մօպ ճէվապ էտիպ տէտի. Կէրչէքտէն՝
էօյլէ օլտուղունու պիլիրիմ. վէ ատէմ Ո՛լլահըն
3 ինտինտէ նի՛ճէ սատըգ օլապիլիր։ Ոչէր օնուն

Digitized by Google

իւէ չէքիշէճէք չլուրսա , օնա պինտէն պէրինէ
ճէվապ վէրէմէզ : ()՝ եւրէքտէ ա՛լեմ վէ գուվ- 4
վէթտէ գատիր տիր . օնա քի՞մ սէրթլէնիր՝ վէ
պէրխօրտար օլուր : ()՝ տաղլարը կէօչիւրիւր , 5
վէ օնլար պիլմէզ . ղազապը իւէ օնլարը ագթարըր.
Յէրի քէնտի մահալինէն սալլատըր , վէ օնուն 6
տիրէքլէրի տիթրէր . Կիւնէչէ էմր էտեր , վէ 7
տօզմազ , վէ եր լորզլարը միւհրլեր . ()՝ կէցիւ- 8
եալընդզ եայար . վէ տէնիզլէն տալդալարը իւզէ-
րինտէ եիւրիւր . Կէմաքրամհի վէ նէսգը վէ 9
էօլկէրի վէ գէյլէնինն Հալկէթլէրինի եափար .
()՝ թէֆթիհ օլունմազ ա՛զամէթլէր՝ վէ հիսապա 10
կէլմէզ ա՛ճահպլէր գըլար : Իշթէ եառընմսան 11
կէչէր , վէ օնու կէօրմէմ . վէ իւէրի կէչէք , վէ օնու
տուչմամ՝ : Իշթէ օ՝ գափըրսա , օնու քի՞մ մէն՝ 12
էտեր . օնա՝ ՚Այ՛ իշլէտին քի՞մ տէյէ պիլիր :
Ա՛լլահ զաղապլընը տէօնտէրմէզսէ , մաղրուր եար- 13
տըմ ճը լար օնուն ալթընա չէգէրլէր . Վա՞հտէ 14
գալտը քի պէն օնու ճէվապ վէրիպ՝ օնուն լա չէփ-
Տեյէ սէօզլէր սէչէյիմ : Ղիւն սատրգ օլամ պէչ- 15
լէ , ճէվապ վէրմէյէճէյիմ . Հաքիմիմ ըէճա է-
տէճէյիմ : Ղաղըրսամ տա՝ պանա ճէվապ վէր- 16
սէ , սէսիմի իշիթմէյիլինի ինանմազ իտիմ : Օ՛ խ- 17
րա օ՝ պէնի գաորըդա իւէ էզտի , վէ եարալարըմը
սէպէպսիզ չօղալթտը : Պէնի՝ նէֆէսիմի ալմազա 18
սալըվէրմէզ . զիրա պէնի աճը լըգլարը լա տօյտու-
րուր : Կ՛ուվվէթտէ՝ իշլէթ գուվվէթլի տիր . վէ 19
շէրիաթ իշլուն «Էօյլէսէ՛յ , պէնի քի՞մ իհզար է-
տէ : Կ՛յհեր քէնտիի սատրգ սայարսամ , աղըզմ 20
պէնի գապահաթլը՛ չըգարըը . քեամիլ լիք թաս-
լասամ , պէնի ֆասըգ չըգարըը : Վ՛եամիլ օլամ 21
տէ՝ նէֆսիմ իշլուն գաիրմամ , քէնտի Է՛օմրիւմիւ
խօր դուԹարըմ : Պու պիր տիր . օնուն իշլուն տէ- 22

Digitized by Google

տիմ. ()՝ քեամիլի հէմ ֆասըղը հէլալք էտէր։
23 Նէյհէր գամէդը ա՛գապինճէ էօլտիւրսէ, սուչսուզ
24 զուն միհնէթինէ կիւլէր։ Նէյհէր ֆասըղըն էլինէ
վէրիլսի, հազիմլէրին եիւզիւնիւ էօրթէր. օտէ-
25 յիլ խէ, պու քիմտիր։ Նէմսի կիւնլէրիմ՝ ուլ-
լագտան չափուք տուր. գաչըպ՝ էյլիք կէօրմէտի-
26 լէր։ Պուրսան կէմիլէրի կիպի՝ շհքեաւրէ ուչան
27 գարթալ կիպի՝ կէչէրլէր։ Նէյհէր՝ Ը հքեայէ-
թիմի ուընուտայըմ, հիտէթիմի պրագայըմ, վէ
28 ֆէրրահ օլայըմ տէսէմ, Ա՞իւմլէ միհնէթլէրիմ-
տէն գօրգաւրըմ. պիլիրիմ քի պէնի սուչսուզ
29 դութմազսըն։ Պէն ֆասըգ խէմ, նի՞չիւն պէօյլէ
30 պօշունա չալըշայըմ։ Նէյհէր գար սուչու իլէ
եապգանսամ, վէ էլլէրիմի սագո՛ն իլէ փաքէսէմ.
31 () զէմման պէնի չուգուրա պաթըրըրսըն, վէ էս՛-
32 վապըմ պէնտէն իքրահ էտէճէք։ Ո՛խրա օ պէ-
նիմ կիպի ատէմ տէյիլ տիր քի՝ ճեվապ վէրէյիմ,
33 Վ՞ պէրապէր շէրիա՛թէ վարապըմ։ Ն՛ըսմըղտա
պիր գասը եօ՛գտուր, քի իքիմիզնի իւզէրինէ է-
34 լինի գօյա։ Իւզէրիմտէն գամչըսընը կիտէրսին,
վէ արթըգ օնուն գօրգուսու պէնի իւզքիւճմէյէ։
35 () Լա՛հ սէօյլէյէճէյիմ, վէ օնտան գօրգմայաճա-
ղըմ. ամմա պու Հալտէ քէնտի քէնտիմտէ տէ-
յիլիմ։

ԳԼՒԽ 10։

1 Ա՞նըմ էօմրիւմտէն պէզտի, շհքեայէթիմէ
րուխսաթ վէրէյիմ, ճանըմընն ուճըսը իլէ սէօյլէ-
2 յիմ։ Ն՛ըլահա տէյիմ. Իւզէրիմէ հէօգմ էթմէ,
պէնիմ իլէ նի՞չիւն չէքիշտիյինի՝ պանա պէյան
3 էթ։ Պանա էյի կէլմի՞րմի քի՝ զուլմ էտէսին, վէ
էլլէրինէն ա՛մէլինի բէտտո էտէսին, վէ ֆասըգլա-
4 րըն միւշավէրէսինէ ըշը՛գ պրագտասըն։ Պէնտէ

Digitized by Google

թէ՞ն կէօզլէրիմի վար. ատէմ կէօրտիւյիւ կիպի
մի կէօրիւրսիւն. Կիւնլէրին ինսա՞ն կիւնլէրի կի- 5
պի մի, եը լտարըն ատէմ կիւնլէրի կիպի մի. Ար 6
գապահ ալթլարըմը՛ արարսըն, վէ կիւնահլարըմը՛
սօրարաբն։ Կապահ ալթը օլմատըղըմը՛ պիլիր- 7
սին. վէ էլինտէն դուրթարան եօգ տուր։ Պէնի 8
սէնի՛ն էլլէրին եարատմտը, վէ չէփ չէվրէ պէնի
եափտը լար. վէ սէն պէնի հէլաք էտերսին։ Ի՛- 9
նայէթ էյլէ, խադրընա կէթիր քի՛ պէնի պալչը՛գ
կիպի եափտրն, վէ պէնի գօփրաղա՛ տէօնտէրէ-
ճէքսին։ Ին պէնի սիւտ կիպի տէօքիւ՛ փէյ- 10
նիր կիպի եօղուրմատընմը. Պէնի տէրի վէ էթ 11
իլէ կիյտիրտին, վէ պէնի քէմիքլէր վէ սինիրլէր
իլէ եափը չէթրըտրն։ Պանա էօ՛մր վէ իհսան 12
պաղըշլատրն, վէ սէնին զիյարէթին՝ րուհումու
սագլատը։ Ալ է պունլարը եիւրէյինտէ սագլա- 13
տրն. պիլիրիմ՛ քի պունլար ֆիքրինտէ տիր։ Ի՛- 14
յէր կիւնահ էտերսէմ՛, պէնի պէլլէրսին, վէ ճիւր-
միւմտէն պէնի սուչսուզ դուրմամըզըն։ Ի՛յէր 15
ի՛սեան էտէրսէմ՛, վա՛յ պանա. վէ սատրգ օլսամ՛
տա՛՝ պաշըմը գալտրըամամ՛, այ՛լպտէն դօգ իմ՛,
իսմի մուսիպէթիմէ նազար գըլ։ Ալ է գալտը- 16
ըլ՛րսամ՛, արսլա՛ն կիպի պէնի ավլարսրն, վէ եինէ
իւզէրիմէ ղալ՛ի՛պ օլուրսուն։ Պանա գարշը շա- 17
հիտլէրինի եէնիլէբսին, վէ ղազապլընը պէնիմ՛
իւզէրիմէ չօղալտը՛րսրն. իւպէրիմէ պիր պիրինէն
արտընճա տէրտլէր կէլիր։ Ամի պէնի նի՞չիւն 18
րահմտէն չըգարտրն. քէա՛շքի ճան թէսլիմ՛ է-
տէյտիմ՛, վէ պէնի կէօզ կէօրմէսէյտի։ Ո՛լմա- 19
մըշ կիպի օլուրուտում. րահմտէն մէզարա՛ կէօ-
թիւրիւլիւրիտիմ։ Կիւնլէրիմ՛ աղ տէյի՛լմի. փէ- 20
րաշթ կէլ՛ պէնտէն վազ կէչ, վէ պիրազ փէր-
րահ պուլայըմ՛, Կէրի կէլմէյէճէյիմ՛՝ գարանլըգ 21

Digitized by Google

22 վէ էօլիւմ քէօկէսի տիյարընա, Ա՛լ տուամանա պէնկզէր՝ գարանլըգ՝ վէ նիզամըզ՝ էօլիւմ քէօլէկէսի վէ այտընլըղը գարանլը՛գ կիսպի օլան տիյարա կիթաբզտէն էվվել։

ԳԼՒԽ. 11։

1 Ա՛նտէն Տ՛ասմաթը Յօֆար՝ ճէվապ էտիպ
2 տէտի. Ղօգ սէօզլէրիկ ճէվապ օլմազմը. վէ տիլ-
3 պազ քիմսէ՛մի սատըգ տըր։ Պի՛հուտէ սէօզլէրին՝ ատէմլէրի իսքեաճ էտի՛րմի, հէմ սէն զէվզէնէ-
4 սին տէ՝ սէնի քիմսէ ուճանմը՛րմասըն մը։ Ա՛մ-
տի տէտին քի՝ քէնտիմ փաք տըր, վէ սէնին
5 նազարընտա թէմի՛զիմ։ Ա՛յ լաքին նո՛ղայտը Ա՛ղլահ սէօյլէսէ՛յտի, վէ սանա գարշը տուտագ-
6 լարընը աչա՛յտը. Ա՛յ սանա բ՛ղլին սըրրլարը-նը պէ՛յան էթսէ՛յտի, քի փէլար՝ զաճա կէօրէ
իքի գաճտըր. իմտի պի՛լքի՝ Ա՛ղլահ սանա՝ սէնին
7 եարամազ ըղընտան ունուճտուրու։ Ա՛ղլահըն սըրրընը պուղա պիլի՛րմիսին. Ա՛իմլէյէգատիրի
8 թէքմիլէն պուղա պիլի՛րմիսին։ Ա՛նլար՝ կէօյէ-տէք եի՛քսէք տիր, նէ՛ էտէ պիլիրսին. ճէ՛հէն-
9 նէմտէն տէրի՛ նտիր, նի՛ճէ պիլէ պիլիրսին։ Ա՛ն-լարըն էօշէ՛իւսիւ եէրտէն ուզուն՝ վէ տէնի՛զտէն
10 կէնա՛շտիր։ Ա՛յէր օ՝ իլէրի կէչէր վէ գաճա-տը՛րսա, եա ճէ՛մ՝ էտէրսէ, օնա քի՛մ մանի՛՝ օ-
11 լաճագտըր. Ա՛յրա օ՝ ատէմին պադըշը՛ղընը պիլըր. իմտի գապագ՛աթը կէօրունճէ, գայտ
12 էթմէ՛զմի։ Ա՛ման ատէմ պադըշ վէ ա՛գը լըզ-տըր, վէ ատէմ եուշարտըզ եապանի էշէ՛կ կիպի
13 տօղար։ Ա՛յէր սէն ևիւրէյինի հազըրլայըզ՝ էշ-
14 էրինի օնա ուզատը՛րսան, Ա՛յէր էշինտէ գա-պագ՛աթ վար իսէ, օնու. սէնտէն իրա՛գ էյլէ, վէ չատըրլարընտա եարամազ՛ըգ սագին օլմասըն։

Digitized by Google

Օ՛իրա սէն եիւլիւնիւ լէքէտէն օվէման չըգա-
րըսըն, վէ գավլի օլուպ գօրգմազըն։ Օ՛իրա
միհնէթինի ունուտուպ՝ ծնու կէչմիշ սուլար կի-
պի զիքր էտէճէքսին։ Ա՛յ էօ՛մրիւն՝ էջյլէն-
տէն րուշա՛ն օլաճագ. գարանլըգտա՛ իսէնտէ,
սապահտա՛ կիպի օլաճագսըն։ Ա՛յ էմի՛ն օլա-
ճագսըն. զիքրա իւմիտ վա՛րտըր. վէ գազըպ՝ էմին-
լէքլէ ույուշաճագսըն։ Ա՛յ եաճաճագսըն, վէ
գօրգուտան օ՛լմայաճագ. վէ չօգլարը սէնին տի-
տարընը գալապ էտէճէքլէր։ Ա՛յմա ֆասիգլէ-
րին՝ կէօզլէրի զա՛իէ օլաճագ. վէ օնլարա մէճա
եօ՛գտուր, վէ իւմիտլէրի ճա՛ն չէքիշմէ՛ք օլաճագ։

ՊԱՐ 12։

Ա՛նտէն Յոզ ճէվապ վէրիպ տէտի. Ե՛ագգան
սիզ գա՛վմընըզ, վէ ի՛լմ սիզին իլէ էօլէճէք։
Պէնի՛մ տաւսի սիզին կիպի ա՛գլը՛մ վար, պէն
սիզաէն էտնա տէյի՛լիմ. վէ պունուն կիպի շէյ-
լէրի քի՛մ պիլմէզ։ Տօսթունտա՛ն մասխարա
օլան՝ Ա՛լլահա նիտա էտիպ խսթիճապ օլա՛ն օլ-
տուը՛. սաատըգ քեամիլ տաէ՛մ մասխարա օլուր։
Ա՛յաղը գայմազա հալըը օլան՝ բահաթտա օլան-
լարըն ըէյինտէ խօրլո՛ւգ էջըրաղըսըլըը։ Օ՛ա-
լամներին չատրըլարը էմինլիքտէ օլուր. վէ Ա՛լլահ
էլլէրինէ պա՛նէ՛լ կէթիրտիյի Ա՛լլահը ղազապէ
կէթիրէնլէր՝ ասուաէ հալտէ տիլէր։ Ա՛յ լաքին
հալա հայվանլարա սօր, վէ սանա էօյրէտէճէք-
լէր, վէ հէվանըն գուշլարընա՝ վէ սանա խապէր
վէրէճէքլէր. Ա՛նախօտ եէրէ սէօյլէ, վէ սանա
էօյրէտէճէք, վէ տէնիզին պալըգլարը սանա նա՛գլ
էտէճէքլէր։ Պունլարըն հէչիսինտէ՝ պունու
Ա՛ապպըն էլլի էյլէտիյինի քի՛մ պիլմէզ. Վ՛ի
հէր եաշայանըն ճանը վէ հէր խնսան էթինէն

Digitized by Google

11 բուհու օնուն էլինտէ տիր։ Վուագ՝ սէօզիւ
տէնէմէ՞զմի, վէ տիմաղ դաամ՞մը տաթմամ՞զմը
12 Յ՛լմ փիրլէրտէ՝ վէ իտրաք կիւնլէր ուզունլու-
13 ղունատա տըր։ Յ՛լմ վէ գուվվէթ օնուն իլէ տիր.
14 թէտպիր վէ իտրաք օնուն տուր։ Յշթէ օ եըգաբ,
վէ արթըգ եափրըմազ. օ՝ աւէմին իւզէրինէ գա-
15 փար, վէ աչըլմազ։ Յշթէ օ՝ սուլարը ալըգօր, վէ
գուրուրլար. վէ օնլարը սալը՛ վէրիր, վէ եէրի ալթ
16 իւսթ էտէրլէր։ Վուտրէթ վէ հիքմէթ օնուն
իլէ տիր. ալտանմըշ վէ ալտայըճը օնունտուր։
17 Պիւշիրլէրի եաղմալանմըշ կէզտիրիր. վէ հաքիմ-
18 լէրի տիվանէ էտէր։ Փատիշահլարըն հէօքիւ-
մէթինի չէօզէր. վէ պէլլէրինէ զինճիր պաղլար։
19 Պէյլէրի եաղմալանմըշ կէզտիրիր, վէ գուվվէթ-
20 լիլէրի պաշ աշաղա էտէր։ Յմինլէրին նուդգու-
նու կիտէրիր, վէ իւնթիարլարըն ա՛գլընը՛ ալըր։
21 Պէյլէրին իւզէրինէ հագարէթ տէօքէր. վէ
22 կիւճլիւլէրին գուշաղընը՛ կէվշէտիր։ Վարան-
լըգտա օլան տէրին շէյլէրի աշկեաւր էտէր. վէ
23 էօլիւմ քէօլկէսինի այտընլըղա չըգարըր։ Վա-
իֆէլէրի չօղալտըր, վէ օնլարը հէլաք էտէր.
24 դաիֆէլէրի տաղըտըր, վէ կէրի կէթիրիր։ Յնէր
գաւմընըն սէրվէրլէրինին ա՛գլընը՛ կիտէրիր. վէ
եօլ օլմայան խալի եէրտէ՝ օնլարը ավարա կէղ-
25 տիրիր։ Ո՞նլար ըշըգտըզ գարանլըգտա՝ էլլէրի
իլէ եօգլարլար. վէ օնլարը սէրեօշ կիպի ավա-
րա կէղտիրիր։

ՊԱՐ 13։

1 Յշթէ հէփիսինի կէօզլէրիմ կէօրտիւ, գուլագ-
2 լարըմ իշիթտի, վէ օնլարը անկլատըմ։ Պիլգին
պիլտիյինիզի պէ՞ն տաիի պիլիրիմ. պէն սիզտէն
3 եաննա տէյիլիմ։ Յմմա պէն Շ՛ատիէյէգաոփ-

Digitized by Google

րե սէջլէմէք՝ վէ Ա՛լլահ իլե միապահ՚ե էմէք
տիլէրիմ։ Ալ է լաքին սիզ եալան տուզիւռ- 4
լէրի՝ ճիւմլէնիզ պադըլ դապիպլէրսինիզ։ Ա՛ր- 5
լայտը հէր վէճհլէ սիքքիթ էտէյտինիզ, վէ սի-
վէ բ՚լմ եէրինէ օլայտը։ Էալա միապահ՚էմի 6
տինկլէյին, վէ տուտագլարըմըն մուա՛ րազալարը-
նը իսթիմա՛ էյլէյին։ Ա՛լլահ իչիւն եարամազ- 7
լը՞գմը սէջլէրսինիզ. վէ օնուն իչիւն հիլը՞մի
տէրսինի՛լ. Ո՞նուն խադրընը սագլա՛ճմըսընըզ. 8
եա Ա՛լլահ իչիւն կիւրէշը՞ըմսինիզ։ Ա՛յի՞մի տիր 9
քի սիզի թէֆթիշ էտէ, եախօտ օնա՝ ատէ՛մէ
ըէնք էթտիքլէրի կիպի՝ բը՞նք մի էտէրսինիզ։
Ա՛յէր կիզլի՛ճէ խադրը սայա՛րսանըզ, օ սիզի էլ- 10
պէ՛թթէ թէքթիր էտէճէ՞քտիր։ Ո՞նուն ճէվա- 11
լի սիզի իւլքիւ՛թմէ՞զմի. վէ գօրգուսու իւզէրի-
նիզէ տիւշմէ՞զմի։ Ա՛նկը շէարընընըզ քիւ՚ վէ վիւ- 12
ճիւաէրինիզ պալը՛գ վիւճիւտլէրի էմ՚ալիտիր։
Պանա սիքքիւ՛թ էտին, վէ պէնն սէջլէյիմ. վէ 13
իւզէրիմէ նէ օլուրսա՝ կէլսի՛ն։ Ա՛յտը՞ն էօթիւ- 14
րիւ էթթիմի տիշլէրիմէ՝ ալըրըմ, վէ է՚օմրիւմիւ
պվուճումա՛ գօրում։ Ո՞պէնի գա՛թթլ էտէրսէ 15
տէ՝ սնա՛ կիւվէնէրիմ. ամմա եօլլարըմը օնուն
հա՛զուրունտա խ՚պա՛թթ էտէճէյիմ։ Է՞մ պէ- 16
նիմ գուրթուլուշում օ տուր. զէրա պինամուս
օլան՝ օնուն հուզուրունա վարմազ։ Ա՛էօզիւ- 17
միւ էյիճէ տինկլէյին. վէ խապէրիմ գուլագլա-
րընըզտա օլսուն։ Ա՛չթէ հալա պէն տա՛վամը 18
թէրթիպէ գօսամ, պիլէրիմ քի՝ սաատը՞գ չըգա-
ճաղըմ։ Պէնիմիլէ շու չէքիչէճէ՞ք քի՞մտիր. 19
զէրա շիմտի սիքքիւ՛թ էթսէմ, ճա՛ն թէսլիմ է-
տէրիմ։ Ա՛նճագ պէնիմ իլէ իքի շէյ էթմէ. օ 20
զէման հուզուրունտան կիզլէնմէյէճէյիմ։ Ա՛- 21
լինի իւզէրիմտէն ուզա՛գ էյլէ. վէ գօրգուն պէ-

Digitized by Google

22 նի իւրքիւԹիէսին։ Ոլտեմսէն չաղը՛ր, վէ պէն
ճէվապ վէրիրիմ. եաֆօտ պէն սէօյլէյիմ, վէ
23 սէն պանա ճէվապ վէր։ Կարամանլըզլարըմ
վէ կիւնահլարըմ նէտի՞ տիր. պանա գապահա-
24 ԹԸմը վէ կիւնահըմը պիլտիր։ Կիւզիւնիւ նի-
չիւն կիզլէրսին. վէ պէնի քէնտինէ տիւշմէն սա-
25 յարըն։ ԿօԹէ պէրի սիւրիւլէն եափրաղը՛մը
գըրաբսըն, եաֆօտ գուրու չէօփի՞միւ գօվալար-
26 սըն, Ադի իւզէրիմէ աճը լըգլըր եաղարսըն,
վէ պանա՝ կէնճլիյիմին եարամազլըգլարընը՛ մի-
27 րաս՝ էԹտիրիրսին. Ա՛ յ այագլարըմը պուգա-
զը յա՛ գօրսուն, վէ հէպ եօլլարըմա տիգգա՛Թ է-
տէրսին. այագլարըմըն իզլէրինէ նիշա՛ն գօրսուն։
28 Ա՛ յ օ՝ չիւրիւք շէյ կիպի՝ կիւվէտէն եէնիմիշ է՛ս՛-
վայ կիպի ԹէլէՖ օլուր։

ՊԱՐ 14։

1 Պարրտան տօղան ատէմին է՛օմրիւ՝ գըսաս վէ
2 միհնէԹլէ տօլուտուր։ Ղիչէ՛ք կիպի չըգար, վէ
քէսիլիր. վէ քէօլկէ՛ կիպի գաչար, վէ տուրմա՛զ։
3 Կ՛ամա օնուն իւզէրինէ պիլէ կէօզլէրինի աչար-
սըն. վէ պէնի՝ քէնտինէյէ շէրա՛Թա կէԹիրիր-
4 պին։ ՂաՖաքտէն Ֆաք՝ քի՞մ չըգարա պիլիր.
5 հիչ քիմսէ։ Ղիւն կիւնլէրի մուգատտէրտիր,
վէ այլարընընն սայըսը սէնտէ՛տիր, սէն Հատտա-
6 րընը գօտուն, վէ օ՝ աշամազ։ Ոնուն իւզէ-
րինտէն տէօն, վէ օ տինկլէնսին, Թա իէՃրէԹլի
7 կիպի կիւնիւնիւ էտա էտի՛նՃէյէտէ՛ք։ Ո՛վ իրա
աղաՃ իչիւն՝ էյէր քէսիլիրսէ՝ եինէ Ֆիլիսլէր չը-
գարըպ՝ Ֆիտանը էքսիք օ՛լմայաճաղընա իւմիւտ
8 վա՛րտըր. Կ՛յէր քէօքիս եէրտէ չիւրիւրսէ, վէ
9 քիւԹիյիս դօփրագտա էօլիւրսէ, Ա՛ույուն
րահհասընտան Ֆիլիսլէնիր, վէ Ֆիտա՛ն կիպի՝

Digitized by Google

տալլար սալար։ Ա՚մմա ինսան էօլիւպ՝ թէլէֆ
օլուր. վէ ատէմ ճան թէսլիմ էտէր, վէ նէֆրէ-
տէտիր։ Ասուլար տէնիզտէն զահիլ օլուպ՝ վէ
տէրէվէյր գուրսյուպ քէսիլտիյի կիպի, Ա՚տէմ
տէ եաթար, վէ գալգմազ. օնլար թա կէօք գալ-
մայանատէք՝ գալգմայաճագլար, վէ ույդուլա-
րընտան ույանմայաճագլար։ Ա՚նօլայտը պէնի՝
թա զազապլըն կէչինճէյէտէք՝ մէզարտա կիզլէ-
յիզ սագլայայտըն. պանա զէմանն թայի՚ն
էտէյտին, անտէն պէնի խաղրընա կէթիրէյ-
տին։ Ա՚յէր ատէմ էօլիւրսէ, տիրիլիր սա-
վաշմամըն ճիւմլէ կիւնէրինտէ՝ թա նէվպէթիմ
կէլինճէյէտէք պէքլէյէճէյիմ։ Ղաղրաճագ-
սըն, վէ պէն սանա ճէվապ վէրէճէյիմ. էլլէրինին
ամէլինէ արզու չէքէճէքսին։ Օյիրա շիմտի
ատըլմարըմը սայարսըն տէ՝ կիւնահրմա կէօզ
տիքմէզմիսին։ Ա՚սեանըմ քէսէտէ միհրլիւ
տիւր. վէ եարամազլըղըմ իւզէրինէ զամմ էթ-
տին։ Ալ է էլպէթ տիւշէն տազ մահվ օլուր,
վէ գայա՝ եէրինտէն գօփարը լըր։ Ասուլար դաշ-
լարը իփրատը, ճէօշինճա եէրին գօփրաղընը
սիլէր կէօթիւրիւր. ատէմին իւմիտինի տէ՝
էօյլէ հէլաք էտէրսին։ Ենա պիլգիւլիչ ղա-
լիպ կէլիրսին, վէ օ կիտեր. օնուն եիւզինիւ տէ-
յիշթիրիպ՝ օնու գօվարսըն։ Ենուն օղուլլարը
շէրէֆ պուլուր, վէ օ պիլմէզ. վէ օնլար էտնա
օլուր, վէ օ անկլամազ։ Ա՚նճագ օնուն՝ իւզէ-
րինտէ օլան էթի աղըր չէքէճէք, վէ տէրունին-
տէ ճանը եաս չէքէճէքտիր։

ՊԱՐ 15։

Ալ է ԹԱՀՅՄԱՆԸ Ա՚յնիֆազ ճէվապ վէրիպ։տէտի. 1
Ա՚յնի ատէմ՝ եէյ կիպի իլմ թէլաֆֆուզ է- 2

Digitized by Google

տէր տէ՝ գարնըրը կիւնտօղրուտու եէլի իլէ տօլ-
3 տուրո՞ւրմու. Պիհուտէ սէօզլէր՝ վէ ֆաիտէ-
4 սիզ քէլմէյէր իլէ միւճատէլէ էտէ՞րմի։ Ձագ-
գան սէն՝ գօրգուլու իպդալ էտերսին, վէ Ա՛լլա-
հըն հուզուրունտա տուայը կէրի գօրսուն։
5 Օխրա աղզըն գապահաթընը կէօսթէրիր, վէ
6 հիլէպազլէր աղզը սէչտին։ Ասէնի՝ աղզըն գա-
պահաթը չըգարըր, վէ տէյիլ պէն. վէ սանա
7 գարշը տուտուագլարըն շէհատէթ էտեր։ Ա՛տէմ-
լէրտե իւք սէ՞նմի տօղտուն. եօխսա պահիրլեր-
8 տէն էվվէ՞լմի օլտուն։ Ա՛լլահըն սըրըլարընը ի-
շիթտի՞նմի. եա ի՛լմի քէնտինէ՞մի գափաթտըն։
9 Ա՛նէ պիլիրսին քի՝ պիզ պիլմէյէլիմ. նէյսէ աշ-
10 նասըն քի՝ օ պիզտե եօգտուր։ Ա՛քամըզտա հէմ
ագ սաչը հէմ եաշտա պապանտա՛ն պէօյիւք
11 փիր իլութիար վար։ Ա՛լլահըն Թաբէլիլէթի վէ
12 սանա եավա՛շ սէօզ՝ սանա ա՛ջմը։ Ասէնին եիւ-
րէյինի ալան նէ՞տիր, վէ կէօզլէրին նէյսէ իշա-
13 րէթ էտեր, Ա՛յի րուհունու Ա՛լլահըն իւզէ-
րինէ տէօնտէրիպ՝ աղզընտան պէօյլէ քէլմէյիր
14 էքգարըրսըն։ Ա՛տէմ նէ՞տիր քի փայք օլա. վէ
15 գարըտան տօղա՛ն քի՝ սատըգ օլա։ Ինճէմու-
գատտէպէլէրինէ ի՛թիմատ էթմէզ, վէ կէօքլէր
16 օնուն նազարընտա փայք տէյիլ տիր. Գա՞նտէ
գալտը մէ՛քրուհ վէ չէնքին ատէմքի՝ եարատմազ-
17 լըղը սու կիպի իչէր։ Ասանա տէյի՛ վէրէյիմ,
պէնի՛ տինկլէ, վէ սանա՝ կէօրտիւյիւմիւ հիքեա-
18 յէթի էտէյիմ, Ա՛լիմ ատէմլէրին խապէր վէր-
տիքլէրինի՛ն, վէ պապագալարընտան ալտը սադլամա-
19 տըգտըրը, Ա՛յի եէր օնլարա եալընմըզ վէրիլ-
միշիտի՛. վէ արալարընտան եապանճը կէչմիշ
20 իտի։ Գիասըգ ատայիմա ա՛զամազ չէքէր. վէ զա-
21 լիմէ ազ եըլ Թայի՛ն օլունմուշ։ Գօրգուլարըն

Digitized by Google

սէտասը օնուն գուլաղընտա տըը . օ սէլամէթտէ
իքէն , օնա խարապ էտէն կէլէճէք ։ Վ.արան- 22
լըգտան տէօնէճէյինէ ինանմազ , վէ օ՝ գը լըճա
սագլանմըշ ։ Յ.քմէք նէ՞րէտե տիր տէյի տօ- 23
լաշըը . գարանլըգ կիւնիւ՝ էլտե օլտուղունու պի-
լէը ։ Տէերտ վէ մէշագգաթ օնու շաշըըը . օ- 24
նուն իւզէրինէ ճէննէկ հաղըը իհատիշահ կիպի
ղալիպ կէլէրլէր ։ Օ.իրա Յ.լահըն իւզէրինէ 25
էլինի գալտրըտը . վէ Ն՛իւմէյէգատիւլ Թէճէպ-
պուր էթտի ։ (Ն)նուն իւզէրինէ պօյնու իլէ՝ ար- 26
դալը գալգանլարընըն գալընլըղը՛ իլէ՝ եհուդի-
տիւ ։ Օ.իրա եհուդիէ՝ եաղը՛ իլէ էօրթահու , 27
վէ պէօյրէքլէրինտէ եաչ պաղլատը ։ Վ.է խա- 28
րապ շէհրլէրտէ՝ մա՛մուր օլմայան վիրան օլմագ-
տա օլան էվլէրտէ սաքին օլաու ։ Օ.էնկին օլ- 29
մագ , վէ օնուն մալի ս՛ապիթ օլմագ . վէ ծնլարընծ
էմնաքի եէրտէ չօղալմագ ։ Վ.արանլըգտան պա- 30
րըմագ , օնուն տալլարընը ա՛լէվ գուրուտաճագ ,
վէ աղգընընն նէֆէսի իլէ զայ՛ օլաճագ ։ Ն.է- 31
տանմըշ քիմսէ պադըշըղա կիւվէնմէսին . զի-
րա իւճրէթի պադըշըգ օլաճագ ։ Կիւնլէրի 32
Թէհամ օլմազտան քէսիլէճէք , վէ տալլարը եհ-
չիլէնմէյէճէք տիր ։ Ն.ման կիպի գօրուղունու 33
աթաճագ , վէ զէյթունն աղաճը կիպի չիչէքլէ-
րինի տիւշիւրէճէք ։ Օ.իրա պինամուսլարընն 34
ճէմաա՛թը վիրան օլաճագ . վէ րիշվէթի ալան-
լարընն չատրըլարընը աթէշ եագաճագ ։ (Ն)ն- 35
լար միհնէթէ կէպէ գալըպ պէլա տօղուրուրլար .
վէ գարընլարը հիլէ հաղըրլար ։

ԳԼՈՒԽ 16։

Վ.է Յօպ ճէվապ վէրիպ տէտի . Գունուն կի- 1
պի չօգ շէյլէր իշիթտիմ . ճէմմէնիզ ս՛ագիլ

Digitized by Google

3 թէսբէլիձիլէրսինիզ : Էվվալի սէօզլէրին ուձու
վալրմը . եօխսաս սէնի նէՀ ճէսարէթլէնտիրիր քի՝
4 ճէվապզ վէրիրսին : Պէն տախի սիլին կիպի
սէօյլէյէ պիլիրիմ . էյէր ճանընըզ՝ ճանըմըն նէ-
րինտէ օլայտը , իւզէրինիզէ սէօզլէր ներ ար րտը մ ,
5 վէ գաբշընըզա պաշըմըզ սալտըրտըմ : Ա՛յնա աղ-
զըմ իլէ սիզի գուվվէթլէնտիրիրիմ , վէ տու-
տագլարըմըզըն գըմըլտանմասը պէնէ նէ պէ տէ՛-
6 էտէրիտի : Ա՛յէր սէօյլէրսէմ , էլէմիմ տէ՛ օլ-
մազ . վէ վազ կէչէրսէմ , պէնտէն նէՀ կիտէր :
7 Ա՛մմա չիմտի պէնի եօրատու . ճիւմլէ ա՛յալիմի հէ-
8 լայք էթտին : Էմ պէնի պիւրիւշտիրտիւն ,
քի օ՝ իւզէրիմէ շէհատէթ իչիւն օլտու : վէ արըգ-
լըղը պաշնա գարշը տուրուպ՝ ճիւզիւմտէ շէհա-
9 տէթ էտէր : Ա՛նուն ղազապը պէնի եըրթ-
տը , վէ պաշնա ա՛տապէմ էթտի , տիշլէրինի իւ-
զէրիմէ գըճըրտտըմը . պէնիմ տիւշմէնիմ կէօզ-
10 լէրինի իւզէրիմէ քէսքին էյլէտի . Իւզէրիմէ
աղզ լարընը աչտը լար , հագարէթի իլէ չէնէլէրի-
մէ վուրտուլար . պիրլիքտէ իւզէրիմէ ճէմ՝ օլտու-
11 լար : Ա՛լլահ պէնի ֆաեըղա թէսլիմ էթտի .
վէ պէնի եարատմազլարընը էլինէ տիշիւրտիւ :
12 Ա՛հահի իտիմ , վէ պէնի գըըտը , վէ պօյնուզմու
դուխտուպ՝ պէնի փաթալտը , վէ պէնի քէնտինէ
13 նիշան դուխտու : Ա՛խրէնտազլարը էդրաֆրմը
ալտըլար . պէօյրէքլէրիմի՛ եարար , վէ մէրհամէթի
14 էթմէզ , էօտիւմիւ եէրէ տէօքէր : Ա՛յընըշ իւ-
զէրինէ գըըշ իլէ պէնի գըըար . իւզէրիմէ ճէպ-
15 պաիր կիպի եիւրիւր : Ա՛էրիմին իւզէրինէ չուվ
տիքտիմ . վէ պուլնուզմամու դօխրագ իլէ քիրլէթ-
16 տիմ : Ա՛իւզիւմ ալլամդտան գըղարտը , վէ
կէօզ գափագլարըմըզին իւզէրինտէ էօլչէմ քէօլ-
17 կէսի վար , Ա՛յլէրիմտէ զուլմ օլմայըպ՝ նիյա-

Digitized by Google

զըմ փաք խսէտ։ Այ՝ եէր՝ գանըմը էօրթմէ, 18
վէ ֆէրեատըմս մահալ օլմասըն։ Ը իմոի տա- 19
խի իշլեէ շահիտիմ կէօքտէ՝ վէ խա՝ պաշճիմ
եւ ճէլէրտէ տիր։ Պէնի զէվզէնէն տօսթլա- 20
րըմ տըր. կէօզլէրիմ Ա՛լլահ եաշ տէօքեր։
Ա՛օլայտը ինսան՝ Ա՛լլահ իլէ միւպահիս՛է էտէ 21
պիլէյտի՝ ատէմ օղլու տօսթու իլէ էթտիյի կի-
պի։ Ո՛իրա պիր գաչ եը լլար կէչինճէ, տէօն- 22
մէյէճէյիմ եօլա կիտէճէյիմ։

ԳԼՈՒԽ 17։

Ր ուհում պօզուլտու, կիւնլէրիմ սէօյիւնտիւ. 1
պէնիմ իչիւն մեզարը՛գ կէրէք։ Ո՛էվգէնէն- 2
լէր եանըմընտա տէյիլմի, վէ կէօզլէրիմ օնլարըն
մուա՛ րազալարը իլէ կէճէյէմ՛զմի։ Ա՛ալա սէ- 3
նին եանընտա պանա քէֆիլ գօ. պէնիմ իլէ՝ չու
էլ դութուշաճագ քի՛մսիր։ Ո՛իրա սէն օն- 4
լարըն գալպինի ի՛րճանտան կիղլէտին. օնուն ի-
չիւն օնլարը եիւճէլէթմէյէճէքսին։ Ը ևքեար 5
իչիւն տօսթլարը ղամազլայանըն՝ օղուլլարընըն
կէօզլէրի պօզուլմուր։ Պէնի գավմլարա մէս՛էլ 6
նասպ էթտի. էօնլէրինտէ իքրահիմէթ օլտում։
Ա՛էմ կէօզլէրիմ գասամվէթտէն գամաշտը. վէ 7
ճիւմլէ էշքեալիմ քէօկէ կիպի օլտու։ Տօղ- 8
րուլար պունա հէյրան գալըրլար. վէ սուչսուզ-
լար պինամուսուն իւզէրինէ հէրաքէթէ կէլէ-
ճէքլէր։ Ալ է սատըգ՝ եօլունու ս՛ապիթ էտէ- 9
ճէք, վէ էլլէրի փաք օլան՝ գուվվէթ արթըրա-
ճաքտըր։ Ալ է լաքին սիզին ճիւմլէնիզ տէօ- 10
նիւն, վէ Տալա կէլին. Ա՛իւն սիզտէ՝ ալիմ պուլա-
մամ։ Ալինլէրիմ կէչտի, փիքրլէրիմ՝ եիւրէ- 11
յիմին նէյէմլէրի չէքիլտի։ Ալէճ կիւնէ տէօն- 12
տէրիլտի. գարանլըղըն էօնիւնճէ նուր եագըն

Digitized by Google

13 տըր: Ոչ եր պէքլէրսէմ, եվիմ ճզար օլաճագ,
14 տէօշէկի մի գարանլըգտան սէրէճէյիմ: Ցնու-
րիւքլիւչ՝ Պապամ սըն, վէ գուրթա՝ Ընամ վէ
15 գը՛զ զարընտաշըմըն չաղըրտըմ: Ինմէ իւմ-
տիմ արթըգ նէ ըէտէհիր. վէ ումտուդումու
16 քի՛մ կէօրէպիլիր: Ասէղըրըն խալվէթլէրինէ
էնէճէքլէր, իշթէ պիրլիքտէ գօփրաղ էնէճէք-
լէր:

ԳԼՒՐ. 18:

1 Ընտէն Ը ուհլու Գիլտատ ճէվապ վէրիպ տէ-
2 մի. Ո՞րէչ պիր սէօզլէրի տիւքէթճի՛զինիզ.
3 անկլայըր, անտէն սօնկրա սէօյլէշէլիմ: Ո՞ի-
չիւն Հայվան կիպի տայըլալըմ, կէօզլէրինիզտէ
4 նափա՛ք տայըլալըմ: Ասէն՝ ղազապտն իլէ ճանը-
նը՛ եըրթարսըն. եէր սէնին իչիւն թէրը՛ օլու-
նա՛ըմու, վէ գայա եէրինտէն կէօչիւրիւլի՛ըմիւ:
5 Ընկէթէթ փասըգլարըն նուրու սէօնէր. վէ տա-
6 թէշինին գըղըլճըմըն ըշըգ վէրմի՛զ. Ցատըրըն-
տա՝ նուր գարանլը՛գ օլուր. վէ օնուն իւզէրին-
7 տէ մօմու սէօնէր: Ցուվվէթինին ատըմլարը
տայր օլուր. վէ օնուն թէտպիրի սնու եըգաճագ
8 տըր: Օ իրա քէնտի այագլարը իլէ աղա տա-
9 թը՛լըր. վէ չէպէքին իւզէրինտէ կէզէր: Ո՛է-
մէնտ օնուն գօփուղունա եատիր շըր. եաղմաճըր
10 օնա զալի՛պ կէլիր: Օնուն իչիւն եէրտէ ուր-
11 ղան՝ վէ եօլտա տուզագ կիզլէնմիշ տիր: Ա՛եր
դարափտան գօրգուլար օնու իւրքիւտիւր. վէ օ-
12 նու՝ այագլարընտան գաչըրըրլար: Օնուն
գուվվէթի աճը՛գ օլուր. վէ հէլաքըգ օնուն
13 եանընտա հազը՛ր տըր. Տէրհալինին գուվվէթի-
նի՛ եէյէճէ՛ք. գուվվէթինի՛ն էօլիմիւն իլէ տօղու-
14 շու՛ եէյէճէ՛ք: Օնուն ի՛թիմատը՝ չատըրըն-

Digitized by Google

տան քէսիլէճէք. վէ գօրդուլար փատիշահը օ-
նու սիւրէճէք։ Ջատըրընա սալքին օլաճագլար՝ 15
օնուն օլմատըղը իչիւն. օնուն մէսքեանը իւզէրի-
նէ քիպրիթ սաչըլաճագ։ Ալթընտան քէօքլէ- 16
րի գուրուլաճագ. վէ եօգարտան տալլարը քէ-
սիլէճէք տիր։ Ընուն զիքրի եէրտէն հէյլէք 17
օլաճագ. վէ սօզագտա՝ օնուն ատը օլմայաճագ։
Ընու ըշղտան գարանլըղա սիւրէճէք քլէր. վէ 18
օնու տիւնեատան գօվաճագլար։ Կամվընտա 19
օնուն էվլատը վէ էվլատը՝ էվլատը՝ վէ մէսքեան-
լարընտա պագիսի օլմայաճագտըր։ Ընտան 20
սօնկրա կէլէնլէր օնուն կիւնիւ իչիւն միւթէհա-
լիր օլաճագլար, օնտան էվվէլ օլանլար տէ գօրդու-
չէքէճէքլէր։ Ջագան փասըղըն մէսքեանլարը 21
պունլար տըր. վէ Ալլահը պիլմէյէնին մահալի
պու տուր։

ՊԱՏ. 19։

Վէ Լօթ ճէվապ վէրիպ տէտի. Կիչէ պիր 1
ճանըմա էլչի վէրիրսինիզ. վէ պէնի սէօղլէր
իլէ էղէրսինիզ։ Ը իմտի օն քէրրէ տիր՝ պէնի 3
այպլայօրսունուզ, ուԹաճնմայուպ՝ պէնի թա-
ճիպ էԹտիրիյօրսունուզ։ Ալմա կէրչէքտէն 4
եանըղլըմ իսէ տէ, եանըղլըշըմ եանըմտա գա-
լըր։ Ակեր կէրչէքտէն իւզէրիմէ թէքէպպիւր
էտէրսէնիզ, վէ այրպլըմըր եիւզիւմէ վուրուրսու- 5
նուզ, Ջալա պիլին քի՝ պէնի Ալլահ եըգտը. 6
վէ իւզէրիմէ աղընըր չէվիրտի։ Ակեմ գուլմ 7
իչիւն չաղըրըրըմ, վէ ճէվապ վէրէն եօգտուր.
ֆէրեաա էտէրիմ, ամմա չէրսաՒԹ եօգտուր։
Ը՝ եօլումու իհադա էյլէտի, վէ կէչէմէմ. իմ- 8
լէրիմին իւզէրինէ գարանլըգ գօտու։ Պէնի ի՛զ- 9
զէԹիմտէն սօյտու, վէ պաշըմըն Ըաճըրը կի-

Digitized by Google

10 տեղւոյն։ Պէնի չէփ չէվրէտէն պօզտու, վէ կրթա-
տիմ. վէ իւմիտիմի աղաճ կիպի՝ քէօքտէն գօ-
11 փարտը։ Էմ արթըգ իւզէրիմէ ղազապընր-
դուքճուշուրտու. վէ պէնի՝ ատուշմանլէրի հիսա-
12 պընա գօտու։ Ինան պէօլիւքլէրի պիրլիքտէ
կէլիպ՝ իւզէրիմէ եօղ աչտըլար, վէ չատրըմդըն
13 էդրաֆընա գօնտուրար։ Կատրընատչատրըմդը
պէնտէն իրագ էթտի. վէ աշնալարըմ՝ հոգդան
14 պանա եատ օլտուրար։ Ալդրապամ պէնի պրագ-
տը. վէ պէնի պիլէնլէր պէնի ունութտուրար։
15 Ալվիմին էհալիսի վէ խալալըգլարըմ պէնի եատ
սայդրլար. օնլարընն կէօզլէրինտէ եապանդը օլ-
16 տուր։ Կոռլումա չաղըրտըմ, վէ ճէվապ վէր-
17 միտի. աղզըմ իլէ օնա եալվարտըմ։ Կուհում
գարըմա՝ վէ նէյազլարըմ գարընատչատըմդա
18 եատ օլտու։ Ճօճուգլար պիլէ պէնի թահգիր
էտէրլէր. գալգարըմ, վէ պանա սէօզ ատտը-
19 լար։ Ալիւմլէ սըրտատչատըմ պէնտէն իրագ
էթտիլէր, վէ պէնիմ սեվգիլիլէրիմ իւզէրիմէ
20 տէօնտիլէր։ Կէմիկիմ տէրիմէ վէ էթիմէ
եապրըշտը. եալընդա տիշլէրիմընն տէրիսի իլէ
21 գուրթուլտում։ Նա ատօսթլատըմ՝ սին պանա
մէրհամդէ էտին, պանա մէրհամդէ էտին. գի-
22 րա պանա Ալլահդըն էլսի տօգունտու։ Կիմ չիւն
Ալլահ կիպի պէնի գօվալատրընդը, վէ էթիմտէն
23 տօյմայընդը։ Կո՞ լսյտը հալա սէօզլէրիմ եա-
զըլայտը. նո՞ լսյտը քիթապայ ռեամ օլտունայտը.
24 Տէմիր գալէմ վէ գուրշուն իլէ գայատա էպէ-
25 տէն գաղըլտալար իտի։ Օ իրա պէն պիլիրիմ
քի՝ գուրթարըճըմ սաղտըը, վէ սօնտունտա գօմ-
26 րագտա տուրագճագ տըը. Ալ է տէրիմի թէլէֆ
էթտիլէրինտէն սօնկրա, պիւ օլագճագ, եանի
27 թէնիմ իլէ Ալլահը կէօրէճէյիմ, Կիմ օնա-

** Յ* դ .

Digitized by Google

պէն քէնտի՛մ կէօրէճէյի՛մ , վէ կէօվլէրի՛մ օնու
պագաճա՛գ տըր , վէ ղայրի տէյի՛լ . պէյրէքլէ-
րի՛մ պէվլի՛մտէ հասըքլը՛ենէն Թէվֆի՛ք օլույօր : Տէ- 28
մէլի՛ իսրա՛իլ ք՛ի՝ Ո՞նու նի՛չի՛ւն գօվալարըզ .
չի՛ւն մատէնին քէօքի՛ւ պէնտէ պուլունտու :
Վօլըճտան գօրդուն . վէրա ղազապըն ֆէճէլա- 29
րը գըլը՛ճտըր . Թա պիլէ՛սիզ ք՛ի՝ ջէրաա՛Թ վար :

ՊԱՐ 20:

Ե՛նտէն Եյասա՛մԹը Ասֆար ճէվապ վէրի՛պ 1
տէտի . Պունուն իչի՛ւն էֆքեարըմ պանա ճէ- 2
վա՛պ էԹտիրիր , վէ օնու՛ն իչի՛ւն ա՛ճէլէ էտէրի՛մ :
Ա՛յպըմըն Թէտիպինի՛ իչի՛նԹտի՛մ . ամմա ֆէհ- 3
միմին բու՛հու՝ պանա ճէվա՛պ էԹտիրիր : Ֆա՛գա- 4
տիմտէն՝ եէրին իւզէրինէ ատէ՛մ գօնալտա՛ն պէ-
րու պունու պիլի՛րսիսին , Վի՛ւ եարատազըն սիւ- 5
րիւրի՛՝ ազ զէման տուրուր . վէ պինամու՛սուն
չազըզըզը պիր տէմէ՛տէք տիր : Ո՛նուն շանը 6
կէօյէ չըգաա , վէ պաշը պուլուԹլարա՝ եէԹիշ-
սէ , Վի՛չինտի Թէրսի՛ կիպի՛ էպէտէն հէլա՛ք օ- 7
լա՛ճագ . օնու կէօրմիւշ օլա՛նլար՝ Վա՛՞նտէ տիր
տէյէ՛ճէքլէր : Տի՛ւշ կիպի՛ ուչուպ կիտէճէ՛ք , վէ 8
պուլունմայա՛ճագ . վէ կէճի՛ խէյալի՛ կիպի՛՝ նա-
պէ՛տիտ օլա՛ճագ : Ո՛նու կէօրմիւշ կէ՛օզ տախի՛՝ 9
արԹըզ կէօրմէյէ՛ճէք . վէ օնուն մահալի՛՝ օնա
արԹըզ նազար էԹմէյէ՛ճէք : Ո՛ղուլարը ֆու- 10
գարա իլէ հէլալլաշա՛ճագլար . վէ էլլէրի՛՝ գափ-
տըզընը կէրի՛ վէրէճէքլէր : Վի՛էմիքլէրի՛՝ կէնճ- 11
լէյինին կիւնահ՛լարը իլէ տօլո՛ւ տուր . վէ պիլէ-
սինճէ դօփրաղա՛ եաԹաճագ : Ա՛յլէր եարատազ- 12
լըզ օնուն աղզընտա դաՀԹը օլուպ՝ օնու տիւլի-
նին աԹըրնա կիզլէտի՛ իսէ , Ո՛նու տագլայըպ 13
պրա՛գմասա՝ վէ օնու տիմաղը իչի՛նտէ ալըգօսա՛

Digitized by Google

14 տախի. ()նուն գան՝մը պաղերսագլարրնտա՝ ո-
նուն տէրունինտէ՝ տաղըր ընլան Լօտիւէ տէ-
15 նէնէք։ Լյուխտուղու մայը գուսագագ. Լյահ
16 օնու՝ օնուն գարնընտան չդարագագ տրր։ Լա-
ղըր ընլան զէհիրի էՃէնէք. օնու էնկէրէյին տի-
17 լի էօլտիւրէնէք։ ()՝ ըրմագլարը չէ սէլէրի՝
պալ իլէ սիւտիւն չայլարընը կէօրՃէյնէք։
18 Օահմէթ իլէ գազանտըղընը կէրի վէրէնէք. վէ
օնա եւուԹմայագագ. վէ օնուն կէրի վէրտիյի՝ մա-
լի գատար օլագագ, վէ մէսրուր օլմայագագ տրր։
19 Օիրա ֆուգարայը էպիպ պրագտր. պինա էմ-
20 մէտիյի էվի գափըշտը։ ԼյպէԹէթ տէրունինտէ
տէ բահաթ պիլմէյէնէք, սրդու լատրղընը գուր-
21 Թարամայագագտրը։ ()նա նէյէնէք նէտնէ
գամմայագագ. օնուն իչին օնուն էյլիյի գավմ օլ-
22 մագ։ Լյանիմէթ իլէ տօլու օլտուգտա պիլէ՝
սըգընԹըտա օլագագ. միհնէԹտէ օլանլարըն չէր
23 պէլտասը օնուն իւղէրինէ կէլէնէք։ Լյարընդը
տոյուտագագ օլտուգտա՝ Լյլահ օնուն իւպէրինէ
գաշտապընըն շիտտէԹինի տալըպ՝ օնուն իւզէրինէ
24 գատ՝մընտա եաղտրըտագագտրը։ Տէմիր սէլահ-
տան գաշտրղընտա, օնու պագըր եայ սաիլայա-
25 ճագտրը։ Ղէբիլիպ վիճԹիւտէն՝ եանի սէմ
րէն օնուն էօտիւնտէն չդագագ. օնուն իւզէրի-
26 նէ հէյպէԹլէր կէլէնէք։ Ա՛իմէ գարանլրգ-
լար՝ օնուն կիշլի մահալլէրինտէ տագլանագագ,
օնու՝ իւֆիւրիւլմիշ աԹէշ եագագագ, օնուն
27 չատըրընտա գարանը ԹէլէՔ էտէնէք։ Կէօր՝
օնուն գապահաթընը իշհար էտէնէք. նէր տա-
28 խի օնուն իւղէրինէ գալագագ։ Լյվինին էմ-
վալի՝ օնուն ճէմ՝ էԹտիյի՝ ղաղագ կիւնիւնտէ
29 գայիլ օլագագ։ Ֆասրգ ատէմին Լյլահտան
հիսսէսի՝ վէ օնուն Հագգընա էմր օլունմուշ մի-
րաս՝ Լյլահտան պու տուր։

Digitized by Google

ՊԼՀ, 21։

Ընտէն Յոպ ճէվապ վէրիպ տէտի. Աէօզլե- 1
միւ էյիճէ տինկլէյին. վէ պու սիզին Թէսէլլի-
լէրինիզ օլսուն։ Պանա Թէհամմիւլ էտին, վէ 3
պէն սէօյլէյիմ. վէ սէօյլէտիքտէն սօնկրա,
զէվգլէնին։ Պէն ատէմի՞մի շէքվա էտերիմ. վէ 4
էօյլէ խսէ նի՞չիւն րուհում սըգլըմասըն։ Պանա 5
պագըն, վէ հէյրան օլուն. վէ աղզ իւզէրինէ էլ
գօյուն։ Ղիւն պէն անկտըգա՝ շաշարըմ, վէ 6
Թէնիմ տիթրէմէ եաիրշըր։ Ինասըգլար նի՞- 7
չիւն եաշայըպ գօճայօրլար, գուվվէթտէ տաթի
գահրիման օլուրլար։ Ընլարըն զիւրրիյէթի 8
հուզուրլարընտա պիլէլէրինճէ՝ հէմ օնլարըն
նէսլէրի կէօզէրինին էօնիւնտէ գայիմ օլուր։
Վէրի գօրգուտան միւսէլլէմ տիր, վէ օնլարըն 9
իւլէրինտէ Ալլահըն տէյնէյի հօգ տուր։ Ընդ- 10
նուն պուղասը չիֆլէշիր, վէ պօշա չըգմազ, ինէյի
տօղուրուր, վէ եավրու տիւշիւրմէզ։ Ինչիւք- 11
էրինի՝ գօյուն կիպի սալը՝ վէրիրլէր. վէ չօճուգ-
լարը սըչըրար։ Տէֆ վէ դանպուր իլէ սէս գալ- 12
տըրըպ՝ գավալ սէսի իլէ շաշտ օլուրլար։ Ընդ- 13
լար կիւնլէրինի ղէվգ ու սէֆա՞ իլէ կէչիրիրլէր,
վէ պիր տէմանէ մէզարա էնէրլէր։ Ալ է Ալլա- 14
հա տէրլէր քի՝ Պիզտէն վար կիմ. զիրա սէնին
եօլլարընը պիլմէյէ խսէԹէմիզլիզ։ Շիմդիյէգա- 15
տիր նէ՞ տիր քի՝ օնա բ՞պատուէթ էտէճէյիզ. վէ
օնա նիյազ էտերսէք, նէ՞ ֆահտէմիզ օլուր։
Ինչէ օնլարըն խայրը էլլէրինտէ տէյի՞լտիր. 16
ֆասըղընն նասիհաթը պէնտէն ուզա՞գտըր։
Ինասըգլարըն չէրաղըսը գա՞չ քէրրէ սէօնէր, վէ 17
օնլարըն իւզէրինէ պէլալարը՛ կէլիր. օ՝ ղազա-
պընտա ՚ի՞նէմիլէր Թագսիմ էտեր։ Ինւզկեա- 18

Digitized by Google

րըն էօնիւնտէ սաման կիպի՝ վէ գասրը չանրն
19գափտրդը չէօփ կիսի օլուրլար։ Ընուն գոր-
մունու՝ Ալլահ օնուն օղուլլարնա սագլար. օնուն
20էճրինի վէրէճէք, վէ օ պիլէճէք տիր։ Ալէօղլի
քէնտի հէլալքինի կէօրէճէքտիր. վէ Ամիհէյ-
21գատիրին ղաղապրնտան իչէճէք տիր։ Օ լրա օ-
նուն այլարը՝ օրթատան քէսիլինճէ, քէնտին-
տէն սօնկրա գալան էվինտէն նէ՞ խօշնուտլուղդ
22օլուր։ Այուճէլէրէ հէգըմ էտէն Ալլահ՝ հիշ
23ի՛լմ էօյրէտիլի՞ր մի։ Պիրի՛ հէման քեսմիլ խ-
յինտէ՝ թէմամ բահալտա վէ սէլամէթտէ խ-
24քէն, Այանլարը եաղ իլէ տօլու՝ վէ քէմիկլէրի-
25նին իլիկի եաշ իքէն էօլիւր։ Ալ պիր ղադրի-
սի՝ ճան ճքրսը իլէ՝ վէ խօշնուտլուգ իլէ նէմղ-
26տէն էօլիւր։ Ընլար դօփրագտա պէրապէր
27եաթարլար, վէ օնլարը գո՞ւրթ էօրթէր։ Այլթէ
սիլինն էֆքեարընըղը՝ վէ հագգըմա նահադգ
28թէտպիրլէրինիզի պիլիրիմ։ Օ իրա տէր-
սինիզ. Պէյին էվի նէ՞րէտիր. վէ ֆասրգլար
29չատրրընըն մէքեանը գո՞նտէտիր։ Այօլտան կէ-
չէնլէրէ սօ՞րմատընըզ մը, վէ նիշանլարընը դա-
30նրմա՞զմըսընըզ. Այի եարամազ՝ հէլաք կիւ-
նիւ իչինն սագլանըր. օնլար ղաղապլար կիւնէին
31տէ կէօթիւրիւլէճէքտիր։ Ընուն եիւզիւնէ
գարշը եօլունու քի՞մ խապէր վէրիր. վէ էմ-
տիյինին իւճրէթինի օնա քի՞մ էտա էտէճէք։
32Այմա օ տախի մէզարլըղա կէօթիւրիւլէճէք, վէ
33մէզարտա պէքլէնէճէքտիր։ Տէրէնին քէսէք-
լէրի օնա դաթլը՝ կէլէճէք, վէ հէր առէմ օնուն
արտընճա ճէզայ օլուր, հէմ էօն իւնճէ ՚լօրանը-
34րըն հիսապը եօգ տուր։ Այամի պանա նի՞ճէ
պօշունա թէսէլլի վէրիրսիզ. չիւն ճէվապլա-
րընըզ եալանն չըգմըշտըր։

Digitized by Google

ՊԼՐ. 22։

Ողեմ Աէյմանը Չլիֆազ ճէվապ վերիպ 1
տէտի. Ինսան Ալլահա ֆախտէլու օլա պիլիր- 2
մի. անճագ ա՛գըլը քիմսէ քէնտինէ ֆախտէ է-
տեր։ Չէյէր սատըդ իսէն, Ա՛իմլէյէգատիրէ 3
սէֆա օլո՞ւրմու. վէ եօլլարընը քեամիլ էտէրսէն,
օնա ֆախտէ վա՞րմը։ Ահնին գօրգունտա՞նմը 4
սէնի Թէտիպ էտեր. սէնին իլէ շերա՛Թ կէլի՞ր-
մի։ Ահնին եարամազլըղընը պէօյիւք՝ վէ կիւնահ- 5
լարընը հիսապսըզ տէյի՞լմի։ Ձիւն գալընտա՞շ- 6
լարընտան սէպէպսիզ բի՞հն ալտընը, վէ չըփլագ-
լարը էս՛վապընտա՞ն ազտուն։ Չօրղունա սու 7
իչի՞րմէտին, վէ էքմէյի՝ աճտան էսիրկէտին։
Ամմա եէր՝ զօրպազը՞ն օլտու. վէ օնտա՝ մագպուլ 8
քիմսէ սաքին օլտու։ Տուլ գարըլարը պո՞շ կէօն- 9
տէրտին, վէ էգբսիւզէրին գօլլարը գըրըլտը։
Ընտան էօԹիւրիւ սէնին էդրաֆընը տուզագլար 10
ալմըշտըր. վէ ա՛նկսըզտան գօրգու սէնի իւր-
քիւԹտիւ. Չախօտ գարանըլ՛գ չ՝ կէօրմէզ 11
օլտուն. վէ սէնի չօգ սուլար էօրԹէր։ Ալլահ 12
կէօյիւն եիւճէլտյինտե տէյի՞լմի. իմոի եըլտըզ-
լարըն պաշընա պագ, նի՞ճէ եիւքսէքտիրլէր։
Վ է սէն տէտին. Ալլահ նէ՞ պիլիր. գալանը 13
պուլուԹտան հէգըմ էտե պիլի՞ր մի։ Ընու պու- 14
լուԹլար էօրԹէր՝ վէ կէօրմէմէզ, վէ ո՝ կէօքլէ-
րին տաիրէսինաէ կէպէր։ Յատըգ ատէմլէրին 15
կէզտիքլէրի գատիմ եօլու տիգգաթ էԹտի՞նմի,
Ա՛իճէ օնլա՞տանսըզ պասըլտը, օնլարըն ԹէմԷլ- 16
լէրինի դուֆա՞ն ղարգ էԹտի։ Ալլահ՝ Պիզտէն 17
կի՞Թ տէյէնլէր, Ա՛իմլէյէգատիրտե օնլարա նէ՞
էյլէյէ։ Ընը՝ օնլարըն էվինի էյլիքլէ տօլ- 18
տուրուր. իմոի եարամազլարընն նասիհաԹը պէն-

Digitized by Google

19 տէն ուզած օլսուն։ Պատգլար կէօրիւրլէր՝ վէ
շատ օլուրլար. վէ սուչսուզլար օնլարը զէվկլէնիր-
20 լէր։ Տիւշմէնլէրիմիզ քէսիլմ՞զմի, վէ օնլարըն
21 պագխինի աթէշ եէմ՞զմի։ Ձէ իմտի օնունլա
տօսթի օլ, վէ սէլամ՞թ պուլ. օնլարտան սանա
22 խայր կէլէ։ Վէրիմ էյլէ՝ օնուն աղզընտան
նօմսուս գապուլ էմ. վէ օնուն սէօզինիւ եիւ-
23 րէյինէ գօ։ Այէր Ա՛իմէյէգատիրլէ տէօնէր-
սէն, վէ չատրըլարընտան փասըղը իդագ էտէրսէն,
24 եափրլաճագսըն։ Վէ մա՛տէնի դօփրաղըն իւ-
զէրինէ՝ վէ Օֆէր ալճունունու տէրէլէրին չա-
25 գըլ դաշլարը կիպի եըղաճագսըն։ Էմ Ա՛իմ-
լէյէգատիր սէնին ալճունուն օլուպ՝ սէնին կիւ-
26 միշ խաղինէլէրին օլաճագ։ Օ իրսւ սէն՝ օ զէ-
ման Ա՛իմլէյէգատիրտէն շատ օլաճագսըն. վէ
27 եիւզինիւ Ալլահա գալտրուաճագսըն։ Օնա
նէյազ էտճէքսին, վէ սէնի իշիտէճ՛ք. հէմ ա-
28 տագլարընը էտա էտճէքսին։ Պիր շէյ նէյէթի
էտէրսէն, սանա սապ՛իթ օլաճագ. վէ եօլլարը-
29 նըն իւզէրինէ ըշըգ գիւա էտճէքսիր։ Տիւշեր-
լէրսէ, տէյէճէքսին. Նէ՞ճէլմ՞ք վար. վէ կէօղ-
30 լէրի ալչագտա օլանը գուրթարաճագ տըր։ Օ՝
սուչսուզ տէյտրը գօրթարաճագ, վէ օ՝ սէնին
էլլէրինին փաքլըղը իլէ գուրթուլաճագ տըր։

ՊԱՐ 23։

1 Վէ Յօպ ճէվապ վէրիպ տէտի. Պո՛ւկիւն տա-
խ՛ շէքվամ աճը տըր. եարամ ահ՛ընան աղը՛ր
3 տըր։ Ա՛օ լէյտը օնու պուլա պիլսէ՛յտիմ, վէ
4 թա մէքեանընա վարայտըմ։ Տա՛վամը օնուն
հուզուրունտա թէրթիպէ գօյայըմ, վէ աղզ ըմը
5 խա՛պաթ իլէ տօլտուրայըմ։ Պանա վէրէճէյի
ճէվապլարը պիլէյիմ. պանա նէ տէյէճէյինի

Digitized by Google

անկլայըմ։ Պէնիմ իլէ՝ գուվվէթինին չօգլու- 6
ղու իլէ չէքիշ՛րսի իտի. եօգ, պէլքի պանա
լզգֆ էտէրիտի։ Որատա սալիհ քիմսէ օնուն- 7
լա միւպահի՛ե էտէր. վէ պէն՝ էպէտէն հաքի-
միմտէն գուրթուլտուտում։ Ինձեզ իլերի կի- 8
տէրիմ, ամմա օ եօգ. վէ կերի վարսամ, օնու
տույամամ։ Ինչ իշլէտիյինտէ սօլա ձպոռմ, օնու 9
դուռթամամ. օ սաղտա սագլանըը, վէ օնու կէօ-
քէմէմ։ Ո՝ դուռթտուղում եօլու պիլմէքլէ՝ 10
պէնի տէնէսէ, ալթուն կիպի չըգաճաղըմ։ Ին- 11
յագլարըմ օնուն իզլերինէ եափը շաը. օնուն եօ-
լունու պէքլէյիպ՝ սահմատըմ։ Տուտագլարը- 12
նըն թէնպիհլերինտէն այրըլմատըմ, աղզընըն
աֆօզլերինի հաճէթիմտէն զիյատէ սագլատըմ։
Ո իսէ՝ Ինէոպէլէ պիր տիր, օնու քիմ տէօնտէ- 13
րէ պիլիր. վէ ճանընըն հէման խութէխիյինի է-
տէր։ Օիրա պանա թագտիր օլանը՝ օ իճրա 14
էտէր, վէ պունուն կիպի չօգ չէյլեր օնուն էլինէ-
տէտիր։ Ոնուն իչիւն օնուն հուզուրունտա շա- 15
շարըմ. ֆիքր էթսէմ, օնտան գօրգարըմ։ Օ ի- 16
րա Ալլահ՝ եիւրէյիմի եիւմշատըը. վէ Ա՛իմլէյէ-
գատիր պէնի շաշըրըը։ Ղնիւն գարանլըղը կէօր- 17
մէզտէն հէլաք օլմատըմ. վէգարանլըղը էօնիւմ-
տէն էօրթմէտի։

ՊԼՐ. 24։

Ա՛յհ՛չիւն՝ Ա՛իմլէյէգատիրտէն զէմանլար կիզ- 1
լէնմէմիշ իքէն՝ օնու պիլէնլեր կիւնիւնիւ կէօր-
մէզլեր։ Պո՛պզըզը սինօրլարը աշըպ՝ սիւրիւլէր 2
գաիւարլար, վէ կիւտէրլեր։ Ինօքսիւզլէրին էշէ- 3
յինի սիւրէրլեր. տուլ գարընըն էօքիւզլիւնիւ ըհ-
նէ ալըրլար. Ո՝ուհթաճը եօլտան սափըտըրլար. 4
տիյարըն ֆուգարասը պիրլիքտէ կիզլէնիրլեր։

Digitized by Google

5 Իշխէ օնլար եապան էշխքլէրի ինչէ իշլէրինէ չը-
գարլար , շիքեար իչինն էրքէն գալգարլար . չէօլ
6 քէնտիլէրէ վէ օղուլլարընա էքմէք վէրէր : Ւրէն-
տինին օլմայան Թարլատա պիչէրլէր . վէ եարա-
7 մազլը գ պաղընը պօզարլար : Ձրիլաղը կէձէտէ
էս՝ վապսըզ եաճըրըրլար , վէ սօղուգտա էօրթիւ-
8 սիւ եօգ տուր : Տաղարըն չէտիտ եաղմուրլա-
րընտան ըսլանըրլար . վէ սրղընաճագ եէր օլմա-
9 մազըլա , գայայլէ գուճագլարլար : Լօքսիւզիւ
ՄՄէտէն գօփարըրլար , վէ ֆագիրտէն բէհն ա-
10 լըրլար : Ձրիլագլարը էս՝ վապսըզ կէզտիրիրլէր,
11 վէ աճլարտան տէմէտ գափարլար : Տիվարլէրի
արասընտա եաղ սըգանլար վէ ճէնտէրէլէրինտէ
12 չէրօպ պատանլար սուսուզ գալըրլար : Ճ էհր-
լէրտէն ատէմլէր ֆէրեաստ էտէրլէր , վէ եարա-
լանմըշլարըն ճանը ինչէր . Ալլահ իսէ օղլօպա
13 քատպիսլիք սայմազ : Օնլար ըշըղա ա՛սը օլան-
լարտա՛ն տրը . օնուն եօլլարընը պիլմէզլէր , վէ իզ-
14 լէրինտէ տուրմազլար : Պանլը՝ շաֆագ սէօքէր-
քէն գալգար , ֆագիրի հէմ եօխսուլու էօլտիւ-
15 րիւր , վէ կէճէտէ խըրսըզ կիպի օլուր : Օ՛ինա-
քեարըն կէօզիւ տէ՝ պէնի կէօզ կէօրմէսին տէ՛յէ-
րէք՝ գարանլըղը՛ կէօզէտիր , վէ եիւզինէ էօրթիւ
16 գօր : Ւրէնտիլէրինէ կիւնտիւզիւն նիշան գօ-
տուգլարը էվլէրի՝ գարանլըգտա՛ գազարլար . ըշը-
17 ղը պիլմէզլէր : Օ՛իրա սապահ օնլարա հէման
էօլիւմ քէօկէսի տիր . զերա օնլար՝ էօլիւմ քէօլ-
18 կէսի իւրքմէլէրինէ ալըշմըշտըր : Օ՛ սըլյուն
եիւզիւ իւզերինտէ ինչէ՝ եէյնի օլուր . հիսսէլէրի
եէրտէ մէր՛ընտուր . օ՛ պաղլար եօլունա տէօնմէգ :
19 Պ՛ար սուլարընը գօրադլըգ հէմ ըսարճագլը՛գ՝ վէ
կիւնահ էտէնլէրի մէզայր գափար : Ա՛էրհամմէթ
20 օնու ուՆուսաճագ . օնա գիւրթ տատանաճագ ,

Digitized by Google

արթըզ անկը՛ըմայաճագ տըը . վէ եարամազ լըզը
աղաճ կիպի գըըը լաճագ։ 21 ()՝ տօղուրմազ գը-
ըըա ճէֆա՛ էտէը . վէ տուվ գարը յա էյլիք էթ-
մէզ։ 22 Վ՝ է գուվվէթի իլէ զօրլուլարը սիւրեր .
գալգը՛նճա, քիմսէնին է՛օմրիւ էմին տէյիլ։ 23 ()նա՝
կիւվէնտիյի էմինլիք վէրիլսէ տէ՝ օնուն կէօզլէրի
օնլարըն եօլլարը իւզէրինտէ օլուր։ 24 Պիրազ
եիւճէլէնտիլեր , ամմա եօղ օլուպ՝ պաթտըլար .
հէպիսի կիպի կէչէպ՝ պաշագ պաշը կիպի քէսի-
լէճէքլեր։ 25 Վ՝ է էյլեր էօյլէ տէյիլ իսէ , պէնի
եալանճը՝ վէ ձէօզլէրիմի պօշ՝ քի՛մ էզգարա պի-
լիր։

ՊՆՐ. 25։

1 Վ՝ է Ը՛ուհլու Պիլտատ՝ ճէվապ վէրիպ տէտի .
2 Էֆքիւմէթի վէ գօրգու օնուն ի՛նտինտէ տիր . օ՝
3 եիւճէ եէրլէրինտէ սէլամէթլէ իշլեր։ ()նուն
պէօլիւքլէրինին սայըսը վա՛ըմըշ . վէ օնուն ը՛շըղը՝
4 քիմի՛ն իւզէրինէ չըգմազ։ Լամի ատէմ՝ Ա՛լլա-
հըն հուզուրունտա նի՛ճէ սատըգ չըգա պիլիր , վէ
5 գարըտան տօղան՝ նիճէ փաք օլա պիլիր։ Իշթէ
այ տախի ը՛շըղ վէրմէզ , վէ օնուն կէօզլէրինտէ
6 եը՛ըրզլար պիլէ փաք տէյիլտիր։ Վա՛ուրթ օլան
ատէմ՝ վէ տօղուլճան օլան ատէմ օղլու գա՛ինտէ
գալտը։

ՊՆՐ. 26։

1 Ա՛յնտէն Յօպ ճէվապ վէրիպ տէտի . Վա՛ուվվէթ-
սիզէ նէ՛չօգ եարատըմ է՛թտին . գուվվէթի օլմա-
2 յան գօլու գուրթարտըն։ Ա՛հ՝իլէ նէ՛ ա՛ճէպ
3 նասիհա՛թ է՛թտին , վէ պիր չօգ բի՛լմ պիլտիրտին։
Այն քիմի՛ սէօզլեր տէյիվէրտին , վէ սէնտէն
4 քիմի՛ն նէֆէսի չըգտը։ Ա՛ուլարըն վէ օնլարըն

աքինէէրինին ալէընատա բուհլարը աղրը գու-
6 թար ։ Ընուն հուզուրունատա ճէհէննէմ չրփ-
լաղտրը , վէ հէլաքին էօրթիսիւ ճօգ տուր ։
7 Ը խմալի թէհէինին իւզէրինէ եայար . եէրի՝ հիչին
8 իւզէրինէ ասար ։ Ույլարը՝ քէնարինին գոյու
պուլուքլարընտա պաղլար , վէ օնլարըն ալընա-
9 տան պուլուխ եըրթըլմազ ։ Ույիւբսիւսինին
եիւզիւնիւ գուխար . օնուն իւզէրինէ պուլուխ .
10 Նուն եայար ։ Ույլարըն եիւզիւ իւզէրինտէ հատտ-
լէր չէվիրիր՝ թա ըշըգ վէ գարանլըգ գալմայա-
11 նատէք ։ Ընուն թա՛զիրինտէն կէօքլէրին տի-
12 րէքլէրի սարսը լըպ՝ հէյրան գալըրլար ։ Ույու-
վէթի իլէ տէնիզի գօրգուսատպ տինտիրիր . վէ
13 Ի՛րֆանըլ իլէ՝ մաղրուրլուղու վուրուր ։ Ույուհու
իլէ կէօքլէրի տօնաթտը , էլի իլէ գայփագ եըլանը
14 եարաթտը ։ Ույղէչ պուդլար՝ օնուն եօլլարընըն
ուճմարլր տըը , ամմա օնուն հագգընա իչղիթայի-
միզ նէ ազ շէյ տիր . իսմի օնուն գուվվէթինին
կիւրէչիշինի քի՛մ անկլայա պիլիր ։

ԳԼՈՒԽ 27։

1 Ա է Ույօպ թէքրար մէս՛էլինի պաշլայրպ տէտի .
2 Ը էրսա՛ թըմը կիտէրէն Ա՛լլահ՝ վէ ճանըմը ա-
3 ճըտան Ո՛իւնիչէգատիր սաղտըը , Ույի նէֆէ-
սիմ պէնտէ՝ վէ Ա՛լլահըն րուհու պուրնումտէ-
4 լիքլէրինտէ օլտուգչա , Տուտագլարըմ տիվանէ-
լիք սէօյլէմիչէճէք , վէ տիլիմ եալան թէլաֆֆիւզ
5 էթմիչէճէք տիր ։ Ո՛ոշա պէնտէն , քի սիզի
թաստիգ էտէյիմ . էօլինճէչէտէք պէնիմ տօղ-
6 րուլուղումու պէնտէն կիտէրմիչէճէյիմ ։ Ույա-
տըգլըղըմտա գավի տուրուպ՝ օնու գօյվէրմիչէ-
ճէյիմ . է՛օմրիւմտէ՝ եիւրէյիմ պէնի ուԹանտըր-
7 մայաճագ տըը ։ Տիւշմէնիմ փասըգ կիպի՝ վէ

Digitized by Google

իւզէրիմէ գալգան ֆաճ՚իր կիպի օլսուն։ 8 Ո՚իրա
խասպիս՚ին՝ գափսա պիլէ՝ իւմիտի նէ՞տիր . չիւն
Ա՚լլահ օնուն ճանըննը գալտըրաճագ տըր։ 9 Ընուն
իւզէրինէ պէլա կէլինճէ, Ա՚լլահ օնուն ֆէրեա-
տընը իշիտի՞րմի ։ 10 Ա՚իմլէյէգատիրտէն
հազզ էտի՞րմի . Ա՚լլահա հէր տէմ՝ նիտա էտի՞ր
մի ։ Ա՚լլահըն էլինտէ օլանը՝ սիզէ էօյրէտէճէ- 11
յիմ . Ա՚իմլէյէգատիրին ևանընտա օլանը՝ սագ-
լամայաճազըմ։ Իչլէ սիզ՝ չէփինիզ կէօրտիւ- 12
նիւզ . իմտի սիզ նի՞չիւն պէօյլէ պիլքիւլլիյէ պա-
դը՚լսընըզ։ 13 Ցասըգ ատէմին Ա՚լլահըն բ՚ևտինտէ
հիսէսի՝ վէ զօրպազլարըն Ա՚իմլէյէգատիրտէն
ալաճագլարը միրաս՝ պո՚ւտուր։ Ա՚յէր օնուն չօ- 14
ճուգլարը չօղալը՚րսա, գը՚լը՚ճ իչիւն տիւր . վէ
զիւրրիյէթլէրի էքմէքլէ տօյմայաճագլար։ 15
Նուն պագիլէրի՝ էօլէթ իլէ կէօմիւլէճէք, վէ
տուլգարը լարը աղլամայաճագլար։ 16 Ընդ
կիպի կիւմիշ ևրղսա՝ վէ պալչըգ կիպի էս՚վապ-
լար հազզրըլսա՝ պիլէ՝ 17 Ընդ հազզրըլայաճագ, ամմա
օնու սատըգ կիյէճէք տիր . վէ կիւմիւշիւ սուչսուզ-
լար փայլաշաճագ։ Ա՚վլինի կիւվէ կիպի՝ վէ պէք- 18
չինին եափտըղը չէրկէ կիպի եափար։ Ո՚էնկին 19
եաթաճագ, ամմա զամմ՚ օլուն՚մայաճագ . կէօզլէ-
րինի աչաճագ, վէ եօղ օլաճագ։ 20 Ընա գօրգու-
լար՝ սուլար կիպի եէթիշէճէք . օնու՝ կէճէ իլէ
գասըրղա՚ գափաճագ։ 21 Ընու կիւնտօղուսու սիւ-
րէր, վէ օ կիտէր . վէ օնու մահալինտէն՝ գասըրղա՚
կիպի գալտըրըր։ 22 Ո՚իրա օնուն իւզէրինէ պէլա
աթաճագ, վէ էսիրկէմէյէճէք . օնուն էլինտէն
գաչմաղա ճա՚հտ էտէճէք։ 23 Ընտան էօթիւրիւ
էլ չարփալար . վէ օնուն մահալինտէն՝ օնու ըսը՚գ
իլէ սիւրէճէք։

Digitized by Google

ԳԼՈՒԽ 28։

1 Հագգան՝ կիւմիւշիւն մա՛տէնի՛ վէ աղթունուն
2 գալը օլունաճագ մահալի վար։ Տէմիր գօփրագ-
տան ալընըը, վէ պագըը գաշտան տէգրիւլիւր։
3 Լ՚ոխմ գաբանըը գաղանիհայէթ գօր, վէ հէր վէճ՚իլէ
գարանըգ վէ էօլիւմ քէօլէսինին գաշլարընը ա-
4 բար. Վաւմ մէաքեանընտան իրագ՝ չուգուր գա-
զարլար, այագլարը խազէրինէ պասմաղլար, առէմ-
5 լէրտէն իրա՛գ ասը ըղրըլար։ Հէր խսէ էքմէք օնտան
չըգար, վէ օնուն ալթը՝ ալթըշ կիպի տէվրիլիր։
6 Ընուն գաշլարը՝ եագուտլար մէքեանը տըր. վէ
7 օնտա ալթուն մա՛տէնըէրի վար։ Ընուն՝ գուշ
պիլմէ՛միշ՝ վէ ագպապանըն կէօզիւ կէօրմէ՛միշ եօ-
8 ղու վար. Լ՚ըսլանըն եավղուլարը օնու պայմա-
9 մըշ, էսէտ օնտան կէ՛չմէ՛միշ։ Վայագլարա էլինի
10 սալար, վէ տագղարը քէօքտէն տէվրիր։ Վա-
յագլարը եարըպ ըսմագլար չըգարը. վէ հէր գըս-
11 մէթլի չէյի կէօզիւ կէօրիւր։ Լ՚ըմագլարը ագ-
մագտան մէ՛ն՝ էտեր. վէ կիզլի օլանըը ըղրայ չըգա-
12 րըը։ Լ՚ումմա բ՚ըմ՝ նէ՞րէ՛ս պուլունուր. վէ ֆէհմին
13 մահալի նէ՞րէտէ տիր։ Լ՚ըտմ՝ օնուն գըյմէթինի
պիլմէ՛զ, վէ եաշայանլարըն եէրինտէ պուլուն-
14 մազ։ Տէրինլիք տէր. պէնտէ տէյիլ տիր. վէ
15 տէնիպ տէր. Լ՚անըմտան տէյիլ տիր։ Ընուն պէ-
տէլինէ աղթուն վէրիլմէզ. վէ օնուն գըյմէթինէ
16 կիւմիշ դարթը լմազ։ Պահասը Փիր աղթու-
նու իլէ՝ եա գըյմէթլի կէօք եպգուտ իլէ՝ եա եա-
17 գութիլէ քէսիլմէզ։ Լ՚աղթուն վէ պիլուր օնա պէ-
րապէր կէլմէ՛զ, վէ խալիս աղթուն գապ՝ օնա պէ-
18 տէլ օլմազ։ Ալ՚երճան վէ ինճի եանընտա ան-
կըր լմազ. վէ բ՚ըմ՝ ճէվահիրտէն գըյմէթլի տիր։
19 Լ՚ապէշ գօփազը օնա պէրապէր կէլմէզ. պահասը՝

Digitized by Google

խալիս ալեծուն իւէ պիչիմիզ։ Յամի ի՛մ նէ՛րէ- 20
տէն կէլիր, վէ ֆէհմին մահալի նէ՛րէտէ տիր.
Ղնուն հէր եաշայանըն կէօղիւնտէն կիզլէնմիշ՝ վէ 21
հէվանըն գուշլարընտան սագլանմըշտըր։ Ա՛է- 22
լաք վէ էօլիւմ տէրլէր քի՝ Պիզ ծնուն նամընը
գուլագլարըմըզ իւէ իչիթտիք։ Ծնուն եօլունու 23
Ա՛ղլայ անկլար, վէ օնուն մէքեանընը օ պիլիր։
Ո՛չիրա օ՝ եէրին ուճմաքընա պագար, ճիւմլէ 24
կէօքլէրին ալեծընտա օլանը կէօրիւր, Ա՛յի րիւզ- 25
կեարը միզանէ վուրա, վէ սուլարը էօլչիւ իւէ
գարթա։ Ա՛տաղմուրա գանուն՝ վէ կիւրլէմէլէրին 26
չիմշէքլէրինէ եօլ էթտիյինտէ, Ծլզէման օնու 27
կէօրտիւ, վէ օնու նագիլ էթտի. օնու հաղըրլատը,
հէմ տաճի թէֆթիշ էյլէտի։ Վէ էտտէմ տէ- 28
տի. Իշթէ Ա՛տապ գօրգուսու՝ ի՛մ օ տուր. վէ
քէմլիքտէն իհթիրազ էթմէք՝ ֆէհմ տիր։

ՊԱՐ. 29։

Վէ էօսպ թէքբար մէ՛ելինի պաշլայըպ տէտի. 1
Ո՛ղլայը էվվէլքի այլարտաքի՝ Ա՛ղլահըն պէնի 2
սագլատըղը կիւնլէրտէքի կիպի օլայտըմ. Պա- 3
շըմ իւզէրինտէ օնուն չիրաղըսը ըշըգ վէրիրքէն,
պէն գարանլըգտա օնուն ըշըղը իւէ կէզէրքէն,
Կէնճլիյիմ կիւնլէրինտէ օլտուղումի կիպի՝ չատը- 4
ըմ իւզէրինտէ Ա՛ղլահ բիզասը վար իքէն,
Ճ՛իւմլեյէգատիր պիւյիւճքէ չօճուգլարըմ չէվրէմ- 5
տէ իքէն, Իզլէրիմի սիւտ իւէ եայգարքէն, վէ գա- 6
յալար պանա զէյթունն եաղը սէզլէրի ագարքէն։
Ը՛հրատէն գափույա չըգըպ՝ իսքիմլէմի մէյտան- 7
տա գուրար իքէն, Կէնճլեր պէնի կէօրիւնճէ 8
կիզլէնիրլէրիտի. վէ իհթիարլար գալգըպ տու-
րուրլարըտը. Ա՛երվէրլեր՝ սէօյլէմէյէ իպա է- 9
տէրլեր տէ՝ աղըզլարընա եւ գօրլարըտը. Պէյլէ- 10

Digitized by Google

բին նուագող դուքսուրպ՝ տիլլերի տիմագլարընա
11 *եափը շըրըտը։ Պէնի գուլագ իշլեմիքտէ, Աչ-*
մուխլու տէրիտի, վէ կէօզ կէօրտիւքտէ՝ պանա
12 *շէհատէթ էտէրիտի։ Յիրա պէն՝ ֆէրեատ է-*
տէն ֆուգարայը՝ վէ էօքսիւգիւ վէ եարտըմը ու-
13 *մայանը գուրթարըրըտըմ։ Էլլաք օլաճագ*
քիմսէնին պէրէքէթի՝ իւզէրիմէ կէլիր իտի. վէ
տուլ գարընըն եիւրէյինի շազլանտըրըրտըմ։
14 *Աստագաֆիրլիհիրիտիմ, վէ օ պէնի կիյտիրիրի-*
տի. վէ շէրիա՝ թըմ պոնա գաֆֆան վէ սարըգ կի-
15 *պի իտի։ Պէն քէօրէ կէօզլէր՝ վէ գօլիալա ա-*
16 *յագլար իտիմ։ Չուգարայէ պապա՝ իտիմ. վէ*
17 *պիլմէտիյիմ տա՝ վայը թէֆֆէհհէտէրիտիմ։ Ա է*
ֆասըգլարըն չէնէհինի գըրարըրտըմ, վէ տիշլէ-
18 *րինտէն շիքեարը տիւշիւրիւր իտիմ։ Ա է տէ-*
ֆիտիմ. Չուվամտա էօլէճէյիմ, վէ կիւնլէրիմի
19 *գունի կիպի չօգալտաճաղըմ։ Վէքիլիմ սուլարա*
աչըլմըշըտը. վէ չիհ պիւթիւն կէճէ տալլարըմտա
20 *գօնմուշտուտու։ Ո անըմ պէնտէ եէնի իտի. վէ*
21 *էլիմտէ եայըմ տէյիշիր իտի։ Պանա տինկլէյիպ*
գաթլանըրլարըտը. վէ մէշվէրէթիմէ սիքքաթ է-
22 *տէրլէրիտի։ Աէօզիւմտէն սօնկրա՝ օնլարը թէք-*
բարլամագտը, իլլա սեօզիւմ օնլարըն իւզէրինէ
23 *տամղարըտը։ Պէնի՝ եաղմուրու պէքլէր կիպի՝*
պէքլէրլէրիտի, վէ աղըզլարընը՝ սօնկ պէհար
24 *եաղմուրունա աչար կիպի աչարլարըտը։ Ընա-*
բա կիւլսէյտիմ, ինանմազլարըտը. վէ եիւզիւ-
25 *միւն ըշըղընը տիւշիւրմէզլէրիտի։ Ընարըն*
եօլլարընը սէչիպ՝ պաշտա օթուրտուտում. վէ
փաստիշէհ ա՝ աքէրի արասընտա կիպի՝ եաստա օ-
լանլարա թէսէլլի էտէն քիմսէ կիպի՝ սաքին օ-
լուրտուտում։

Digitized by Google

ՊԼՇ. 30:

Ա.մմա չիմոի՝ եաշտ պէնտէն քիւչիւքլէր իւզէ- 1
րիմէ՝ կիւլէրլէր, օնլար քի՝ օնլարըն պապալարը-
նը՝ սիւրիւլէրիմին քէօփէքլէրի իլէ գօմաղա թէ-
նէզլիւլ էթմէ՛զլիտիմ: Օնլարըն էլլէրինէն 2
գուվվէթի պիլէ պանա նէյլէ եարարտը. օնլարըն
քէմալի հէլալք օլտու: Օ՚էրուրէթ վէ աճլըգտան 3
արըգլանտըլար, չէօլէ՝ գարանլու՝ խարապ վէ
եապան եէրէ գաչարլարըտը. Վաա՛մլարը իչիւն 4
չալըշարըն եանընտա էպէմկէօմէճի վէ արտըճ
քէօքիւ տէվէիրիլէր իտի: Ա.րատան գօվուլուր- 5
լարըտը, վէ իւզէրլէրինէ՝ օղլխյէ հայգըրը՛ր կիպի՝
հայգըրըրլարըտը: Վ՚օրգուլու տէրէճէրտէ վէ 6
գօիրագ հէմ գայա ինլէրինտէ սաքին օլուրլարը-
տը: Ղալըշարըն արասընտա պաղըրըրլարըտը. 7
ըսըրկան տիքէնլէրի արասընտա ճէմ՛ օլուրլարը-
տը: Տիվանէ օղուլլարը՝ հէմ պինամ օղուլլարը 8
օլմաղըլա, եէրտէն գօվուլտուլար: Հ՚իմոի իսէ 9
օնլարըն թիւրքիւաիւ օլտում, հէմ օնլարըն մէ-
ա՛էլի օլտում: Պէնտէն թիթռսինիպ՝ պէնտէն ի- 10
րա՛գ օլտուլար. վէ եիւզլիմտէն թիւքիւրիւք է-
սիրկէմէզլէր: Օ՚իրա կէմիի՛ չէօզտիւլէր, վէ 11
պանա ճէֆա՛ էթտիւլէր, վէ էօնիւմտէ եուլարլա-
րընը կէվ չէթտիւլէր: Վաղըմտան՝ սէֆիհլէր 12
գալգըպ՝ պյագլարըմը իթէ վէրիրլէր. վէ հէլալք-
լիքլէրինէն եօլարընը պանա գարշը տիւգէրլէր:
Օնլար՝ իզլէրիմի՛ պօզարլար, եարտըմ՛ճը լարը 13
եօ՛ղ իքէն, քէմլիյիմէ՛ չալըշըրլար: Կէնիշ եը- 14
գը՛ղ կիպի կէլիրլէր, վիրանէ ալըճնա հիւճիւմ
էտէրլէր: Իւզէրիմէ գօրգուլար տէօնտիւ, բիւզ- 15
կեար կիպի ի՛թիպարըմը գօվալարլար, վէ խէ-
լասըմ պուլմէթ կիպի կէչտի: Վ՚է չիմոի ճանըմ 16

Digitized by Google

իւզէրիմէ տէօքիւլտիւ. էյէմ կիւնլէրի պէնի եա-
17 գալտըլար։ Ակէճէ իլէ իւզէրիմէն էվ-
լէրիմ տէկինիրլէր. վէ սինիրլէրիմ րահաթի պու-
18 մադ։ Յօգ ղօրտան՝ էս՛վապըմ տէյիշտի. պէնի՛
19 գաֆիթանըմըն եագասըլ կիպի սրգար։ Պէնի չա-
մուրա աթտը, վէ գօփրագա հէմ քիւլէ պէնկիէ-
20 տիմ։ Պանա ֆէրեամա էտէրիմ, վէ պանա ձէվապ
վէրմէ՛զսին. տուրտրում, վէ պէնիմ իչիւն վապի-
21 ֆէն օլմադ։ Տէօնիւպ պանա տիւշմէ՛ն օլտուն.
էլինին գուվվէթի իլէ պանա ա՛տավէթ էտ՛ըսին։
22 Պէնի բիւզկեարա գալտըրըրսըն, պէնի օնա պին-
23 տիրիսին, վէ վիւճիւտիւմի էրիտիրսին։ Օ իրա
սէնին պէնի էօլիւմէ՛ վէ հէր եաշայանա թաչիին
24 օլունմուշ էվէ տէօնտէրէճէյինի պիլիրիմ։ Պո-
ճագ օ՛ էլ սալընճա, էվլադընա աղլասալըր պիլէ՛
25 Նէյազ օլմադ։ Օ էմանէ մէշագգաթընտա օլան
իչիւն աղլամատըմմը. փուգարա իչիւն ճանըմ
26 սըգըլմատըմը։ Պ՛ամմա պէն էյիլիք ա՛մմարքէն,
քէմիլիք կէլտի. վէ այտընլըգ պէգլէրդէն, գարան-
27 լը՛գ կէլտի։ Պաղըրմ գայնաշտը. վէ թէնքին
օ՛լմատը. մինհնէթ կիւնլէրի պէնի իգտամ էթտի։
28 Դարա չէհրէլի կէզտիմ, ամմա կիւնէշտէն տէ-
29 յիլ. գալմադըմ, ճէմմա՛թտա չաղըրտըմ։ Պ՛ժ-
տէրլէրին գարընտաշը՛ վէ տէվէ գուշլարընըն ար-
30 գատաշը՛ օլտում։ Տէրիմ իւզէրիմտէ գարա տըր.
31 վէ քէմիքլէրիմ խարարէթտէն եանմը։ Ա՛յ
դանդուրում եասա՛ հէմ նէյիմ աղլայանլար սէ-
սինէ տէօնտիւ։

ՊԱՐ. 31։

1 Ակօզլէրիմ իլէ ա՛հտ քէսիշտիմ, վէ պիքրէ հագ-
2 գընա նի՞ճէ տիւշինէյ պիլիրիմ։ Օ իրա եօգա-
րըտան Պ՛ալահտան նէ՞ գըսմէթ՝ վէ եուճէլէրտէն

Digitized by Google

Ո՞իմէ յէգատիրտէն նէ՞ միրաս՝ օլուր։ Հէլաք 3
ֆասըգ իչիւն՝ վէ եատ հալ եարամազ լըգ իշլէ-
յէնլէր իչիւն տէյի՞լմի։ Ո՝ եօլտարըմը կէօր- 4
մէ՞զմի, վէ հէփ ատըմլարըմը սայմա՞զմը։ Այ՛յեր 5
պաղըլըգ իլէ եիւրիւտիմ իսկ, եախօտ այաղըմ
հիլէյէ ա՛ճէլէ էթմէ՛ իսկ, Պէնի տօղրու միչա՛ն 6
իլէ դարթըրը, վէ Ա՛լլահ քէմալիմի պիլէճէ՛քտիր։
Այ՛յեր ատըմըմ եօլտան սապտը՛ իսկ, վէ եիւրէ- 7
յիմ կէ՛օղլէրիմ արտընճա սիւլիւք էթմէ՛ իսկ, վէ
էլլէրիմէ լէքէ եափը՛շտը՛ իսկ, Պէն տիքէյիմ, 8
վէ պաշգասը՛ եէսին, վէ ֆիլհալէրիմ՝ քէօքտէն
գօփարը լսըն։ Այ՛յեր եիւրէյիմ պիր գարը՛յա 9
ալտանտը՛ իսկ, եախօտ գօնշումուն գափուսուն-
տա փուսու գուրտո՛ւմ իսկ, Վարըմ ղայրիսի 10
իչիւն տէյիրմէ՛ն չէվիրսին. վէ օնուն իւզէրինէ
ղայրիսի էյիլսին։ Օ՛իրա պու ֆիւճիւր տիւր. 11
վէ Հաքիմլէրին ֆասլ էտէճէյի ֆը՛սգ ատը՛ր։ Օ՛ի- 12
րա Հէլաք էտէնէ՛մէզ եագար աճէ՛շտիր. վէ Հէփ
մահսուլումու քէօքտէ՛ն գօփարաճագ։ Վու- 13
լում եա խալայըղըմ պէնիմ իլէ չէքիշտիքտէ,
էյէր տա՛վալարընը իպդալ էթմէմ իսկ, Այա 14
Ա՛լլահ չէրաա՛ֆէ գայգընճա, նէ՞ իշլէյիմ. վէ
եօգլայընճա, օնա նէ՞ ճէվապ վէրէյիմ։ Վարն- 15
տա պէնի եարատան՝ օնու տա եարա՛թմատըմը.
ըահմտէ պիզէ չէքը վէրէն պիր տէյի՛լմի։ Այ՛յեր 16
ֆուգարանըն արզուլատըղընը մէն՝ էթմէմ՛ իսկ,
վէ տուլ գարընըն կէօզլէրինի գարարթը՛մ իսկ,
Ալ է լօգմամը եայընըզ եէտմէ՛մ իսկ, օնտան էզք- 17,
սիւզ տէ եէմէ՛մ իսկ, Օ՛իրա կէնճլէյիմէն՝ 18.
պապանըն եանընտա՛ կիպի՝ պիլէ՛մճէ պէօյիւտիւ,
վէ անասընը ըահմինէն պէրու օնու կէօզէթմէ՛մ։
Այ՛յեր էս՛վապը օլմատըղընտան պիր քիմսէյնին 19
Հէլաք օլտուղունու՝ վէ եօխսուլսուն էօրթիւսիւզ

Digitized by Google

20 օլտուղունու կէօրտիւմ իսէ, Ընուն պէրի պէնի
ժիւպարէքլէմէտի իսէ, վէ գոյունլարըմըն եափա-
21 ղըընտան ըսոբընմատը իսէ, Այէր եարտըմըմը
գափուտա կէօրտիւյիւմէ՝ էլիմի էօքսիզինն իւ-
22 զէրինէ գալտըրտըմ իսէ, Տիրսէյիմ ումուզում-
տան տիւշսիւն, վէ գօլում քէմիյինտէն գըրը լ-
23 սը՛ն։ Օ իրա Այլահըն հէլաքինտէն գօրգ այրը-
տըմ. վէ օնուն ճէլալընտան տայանամադըտըմ։
24 Այէր իւմիտիմի ալճունա գօտուտմտե՝ խասս ալ-
25 ճունա՝ Այ֊թիմատըմ սէնսին՝ տէմիմ իսէ, Այ-
այէր մանիմ չօգ օլտուղունտան՝ վէ էլիմ չօգ պուլ-
26 տուղունտան շազլանտըմ իսէ, Այէր կիւնէշին՝
զիյա վէրտիյինի՝ ես այրն բիւշանլըգ իլէ եիւբիւ-
27 տիւյինու կէօրտում իսէ, Այ է եիւրէյիմ կիզ-
28 լիճէ ալտանըպ՝ աղըզմ էլիմի էօփտու իսէ. Պու-
տախի հագիմլէրին ֆասլ էտէճէյի ֆըսգ օքտու.
զիրա եօգարըտա օլան Այլահը ինքեար էթմիշ օ-
29 լտուրտուտա։ Այէր տիւշմէնիմին հէլաքինէ չատ
օլտում իսէ, ես օ՝ պէլայա օղրատըղընտա խօշ-
30 լանտըմ իսէ, Ընուն ճանընա պէտտուա՝ էթ-
մէքլէ՝ տիմադըմա պէլէ կիւնահ էթտիրմէտիմ։
31 Ղատրըմըն ատէմլէրի տէմէտիլէրմի քի՝ Այօ-
լայտը օնուն էթինտէն ալայտըգ, տօյմադըտըգ։
32 Այևասֆիր տիշարըտա գօնմադըտը. եօշճույա
33 գափումու աչարըտըմ։ Այէր գապահ֊ալարըմը
Այտէմ կիպի՝ եարամազ լըղըմը գօյնումտա սագ-
34 լամադըլա՝ էօրթէյտիմ. Պիր չօգ գալապալըգ-
տան գօրգսայտըմ, վէ գապիլէլէրին հագիրլէրի
պէնի գօրգուբտասալարըտը, դրնմայրպ գափուտան
35 չըգմադըտըմ։ Այօլայտը պէնի իշիտէն օլայտը.
իշթէ արզում՝ Ահմէդ յէգատիր պէնի խաթիճապ
էթմէքտիր, վէ տավաճիմ օլան քիմսէ քիթապ
36 եազա։ Ընու օմուզումտա գալտըրմադը մը իտիմ.

Digitized by Google

օնու քէնտիմ չէնպէր պաղլարըտըմ. ()նա ա- 37
տըմ|արըմըն սայըսընըր սէօյլէրիտիմ, օնա սուլ-
դան կիպի եագլաշըրըտըմ։ |ՆՅէր իւզէրիմե եէ- 38
րիմ ֆէրեատ էտէրսե, վէ պիրլիքտե ավլագլարը
աղլայոսա, |ՆՅէր մահսուլունու ագչէսիզ եէտիմ 39
իսէ, եա սահիպլէրինին ճանլարընը չըգարտըմ
իսէ, Պուղտայ եէրինէ տիքէն՝ վէ արփա եէրինէ 40
տէլիճէ պիճիրսին։ |Յօպուն սէօզլէրի ԹԷՄամ
օլտու։

ՊԸՐ 32։

Վէ պու իւչ ատէմլէր |Յօպա ճէվապ վէրմէքտէն 1
ֆարիղ օլտուլար. զիրա օ՝ քէնտի նազարընտա
սատըգ իտի։

()լտէմ |Յտի գապիլէսինտէն Պուզլիի Պարա- 2
խել օղլու |ՆլհՅունուն |Յօպա ղազապը դուԹուշ-
տու. նէֆթինի |ՆլլահՅտան սատըգ չըգարտըղընա-
տան էօԹիւրիւ էօղքէսի դուԹուշտու։ |ՆէմՅօ 3
նուն իւչ տօսԹունա՝ ճէվապ պուլամայըղ՝ |Յօպու
սուչլու չըգարտըգլարընտան էօԹիւրիւ էօղքէսի
դուԹուշտու։ Վէ |ՆյլհՅու՝ |Յօպուն սէօզլէրինէ 4
գաԹըլանտը. չիւն օնլար քէնտինտէն իւԹիւր
իտիլէր։ |Յմտի |ՆյլհՅու՝ օ իւչ ատէմին ազըընտա 5
ճէվապ գալմատըղընը կէօրիւնճէ, էօղքէսի դուս-
ԹուշտուՀ Վէ Պուզլիի Պարախել օղլու |ՆյլհՅու 6
ճէվապ վէրիպ տէտի. Պէն եաշտա քիւչիւք իմ,
սիզ իսէ իւԹիւրընըզ. օնտան էօԹիւրիւ գօր-
գուպ՝ րէյիմի սիզէ պէչան էՀմէյէ իւաճվ էՀ-
տիմ։ Տէտիմ. |ՆյօմրՅէօրմիչ սէօյլէսին, վէ 7
ի՛լմի՝ չօգ եաշը պիլտիրսին։ |Նյմմա ատէմտէ 8
իւրւէ վար. վէ Ա՛ինմէյէգատըրին նէֆէսի օնլա-
րա ֆէՀմ վէրիր։ |ՆյլհմՅ քիմսէլէր՝ պէօյիւքլէր 9
տէյիլ. վէ շէրիա՛Թ անկլայան՝ իւԹիւաբլար ա-

Digitized by Google

10 յիշատիր։ Ընտան իշխան տեսիր. Պէնի իշխի,
11 պէն տէ րէյիմի սէօյլէյիմ։ Իշխէ սէօզլէրինիզե
գաթլանտըմ, սիզին իս՝ պաթլարընըզա կուլմէզ
12 վուրտում, սիզ սէօզլէր արար իքէն։ Ամո սիզէ
տիգդամ էթտիմ, վէ իշխէ Յոզու իսքետաթ է-
տէն՝ սիզտէն օնուն սէօզլէրինէ ճէվապ վէրէն
13 եօզտուր. Ընայա տէյէսիզ քի՝ Ելի պուլտուգ.
14 օնու Ալլահ գօվալայօր, տէյիլ ատամ։ Ամի օ՝
սէօզլէրինի պանա գարշը թէրթիպ էթմէտի.
պէն տէ օնա՝ սէօզլէրինիզ իլէ ճէվապ վէրմէյէ-
15 ճէյիմ։ Ընաար շաշտըլար, արթըդ ճէվապ վէր-
16 մէտիլէր. օնլարըն սէօզլէրի գաւմատը։ Ամի
պէքլէտիմ, լաքին սէօյլէմէտիլէր, իլլա տուրտու-
17 լար՝ արթըդ ճէվապ վէրմէտիլէր։ Պէն տաախի
միգտատրիմճէ ճէվապ վէրէյիմ, պէն տէ րէյիմի
18 սէօյլէյիմ։ Օ իրա սէօզլէրլէ տօլու իմ. տէրու-
19 նիմտէ օլան րուհ պէնի սըգար։ Իշխէ տէրունիմ
աչըլմամըշտ շէրիաթ կիսպի տիր. նէնի գուլտարը
20 կիսպի շաթլայաճագ։ Ալ էօյլէյիմ քի՝ նէֆէս-
լէնէյիմ. տուտագլարըմը աչըպ՝ ճէվապ վէրե-
21 յիմ։ Ալէյհիմ էտին, ատէմ խաղրը կէօզէթմէ-
22 յիմ, վէ քիմսէյէ միւտահանէ էթմէյիմ։ Օ իս-
րա միւտահանէ էթմէսինի պիլմէմ. պէնի եարա-
տան՝ վիւճիւտիւմիւ թէզ գաւտըրըր։

ՊԼՈՒ. 33։

1 Ալ է լաքին եա՝ Յօպ՝ քերէմ էյլէ՝ քեզամըմը
2 տինկլէ. վէ հէսի սէօզլէրիմի գուլագ վուր։ Իշխէ
շիմտի աղզըմը աչտըմ. տիլիմ տիմաղըմտա սէօյ-
3 լէտի։ Ալէօզլէրիմ՝ եիւրէյիմին տօղրուլուդունա
կէօրէ օլաճադ, վէ տուտագլարըմ խաղիս ի՛լմ
4 սէօյլէյէճէք։ Պէնի Ալլահըն րուհու եափ ոը.
վէ Շիմիէյէգատիրին նէֆէսի պէնի իհեա էյ-

Digitized by Google

լէտի։ Այէր պանա ճէվապ վէրմէյէ գատիր ի- 5
սէն, Հազըրլանըզ գարշըմա տուր։ Այնթէ պէն՝ 6
սէնին աղզընա կէօրէ՝ Ալլահ իչինն տուրայըմ.
պէն տախի պալէրգատան քէսիլտիմ։ Այնթէ պէ- 7
նիմ գօրգումսէնի իւրքիւմէզ. վէ էլիմ՝ իւզէ-
րինէ աղըրլանմայըզ։ Ամահդիգան գուլաղմա 8
սէօյլէտին. վէ քէլամէրինին սէսինի իչիմաիմ,
չի փէրէն. Պէն թէմիզ կիւնահսըզ իմ, պէն 9
սուչսուզում. պէնտէ գապահաթ եօգ տուր։ Այ- 10
թէ օ՝ իւղէրիմտէ պէհանէլէր պուլուր. պէնի՝
քէնտինէ տիւշմէն սայար։ Ալ յագլարըմը պու- 11
գաղըլարա գօր. հէմ իզլէրիմի կէօզէտիր։ Այնթէ 12
պունտա՝ սանա ճէվապ վէրիրիմ՝ քի՝ սատըգ տէ-
յիլսին. զիրա Ալլահ՝ հնսանտան պէօյիւք տիւր։
Ինա գարշը նի՞չիւն էէքիշիրսին. չիւն օ՝ հիչ պիր 13
մատտէսի իչինն ճէվապ վէրմէզ։ Օ իրա Ալլահ 14
պիր քէրրէ՝ վէ իքի քէրրէ սէօյլէրսէ տէ՝ ինանա
գայտ էմէզ։ Տիւշտէ՝ կէճէ րույասընտա՝ ա- 15
տէմլէր իւղէրինէ աղըր ուչգուլար տիւշտիւքտէ՝
ատօշէք իւղէրինտէ ուչուգլամալարընտա՝ Ալ- 16
տէմլէրին գուլագլարընա օ զէման քէշֆ էտէր, վէ
Թէտիպլէրինի միւհրլէր, Այի ատէմի՝ իչինտէն 17
կիտէրէ. վէ հնսանտան զուրուրի կիռլէյէ։ Ինա 18
նուն ճանընըզ մէզարտան կէրի դուբտար, հէմ Էօմ-
բիւնիւ քի՝ գըլըճտան հէվլաք օլմայա։ Էմ օ՝ 19
տէօշէկինին իւղէրինտէ աղըր իլէ վէ քէմիքլէ-
րինին չօգլուդու շիտտէթի իլէ Թէտիպ օլունուր։
Ալ Է նէֆսի էքմէքտէն՝ հէմ ճանը նէֆես դատ. 20
տան իքրահ էտէր։ Ինուն էմի Թէվէֆֆ օլուպ՝ 21
կէօրիւնմէզ օլուր. վէ կէօրիւնմէյէն քէմիքլէրի
տիշարը չըգար։ Ալ Է օնուն ճանը մէզարա՝ վէ 22
Էօմրիւ հէվլաք էտիճիլէրէ եագլաշըր։ Այէր 23
եանընտա՝ պինտէ պիր՝ էլչի եա Թէրճէման օլուր-

Digitized by Google

ամա քի՝ տօղրուլղունու ատէմ նայլ էտէ,
24 ()լտէմ օնա մէրհամէթ էտիպ տէյճէք. ()նու
մէզարա էնմէքտէն ֆիտա էյլէ. պէն քէֆարէթ
25 պուլտում։ ()նուն թէնի կէնճլիքտէն ռահաթ օ-
լամազ. կէնճլիյինին կիւնլէրինէ տէօնճէք։
26 Ալլահա նէյազ էտէճէք, վէ օնտան րահաթ օլա-
ճագ, վէ օնուն եիւզիւնիւ շազլըգ իլէ կէօրճէք.
զիրա ատէմ՝ սատագաթընըն էձրինի վէրէճէք։
27 Ատէմլէրէ պագըպ տէյճէք. Ամինահ լիթտիմ,
վէ տօղրուլղու պօզտում, վէ պանա եարամմատը։
28 Ձ՛անըմըզ մէզարա էնմէքտէն ֆիտա էյլէտի. վէ
29 է՛օմրիւմ ըշըղը կէօրէճէք։ Ալլթէ Ալլահ հէփ
30 պունլարը՝ ատէմ իքի իւշ քէրրէ էտէր, Ալի
օնուն ճանընը մէզարատան կէրի կէթիրէ, թա քի
31 եաշայանլարըն ըշըղը իլէ այրընլանա։ Տինկիլ՝
եա Ռօպ՝ պէնի իշիթ. սիքիւթ էյլէ, վէ պէն
32 սէջդէյիմ։ Ալլահ սէջդէյէճէյին վար իսէ՝
պանա ճէվապ վէր. սէջդէ, զիրա մէրամըմ սէնի
33 սատըգ չըզարմագտըր։ Ռօղուսա պէնի տինկի-
լէյիպ՝ սիքիւթ էյլէ, վէ ատնա իլմ թահլիմ է-
տէյիմ։

ՊԱՏ. 34։

1 Աստէն Ալլահու ընէրպօ ճէվապ էտիպ տէտի.
2 Ա՛ ադըմլէր՝ սէօզլէրիմի տինկլէյին, վէ ա՛րիֆ-
3 լէր՝ պանա գուլագ վուրուն։ Զիրա սէօզլէրի
գուլագ տէնէր, դաա՛մը՝ տիմագ դաթտըղը կի-
4 պի։ Ալէնտիմիզ հագգը՝ սէչէլիմ. արամըզտա
5 էյի նէ տիր պիլէլիմ։ Ղիւն Ռօպ տէտի. Պէն
սատըգ իմ, վէ Ալլահ հագգըմը կիտէրտի.
6 Հագգըմ խուսուստունտա ալտանտըմ, գապա-
հաթըմ եօղ իքէն՝ եարամ օնկուլմազ տըր։
7 Ալիֆրիւ սու կիպի իչէն՝ Ռօպ կիպի ատէմ

Digitized by Google

վաՀը մը. 8 Ալի ՚ի՝ եարամազըդ իշխէյէնլէրին դաղըմը իլէ կէզլէր, վէ ֆասըդ ատէմլէր իլէ եիւրիւր: 9 Ոյրա տէտի. Լսէմ՝ Աստուած բազի օլմասընտա՝ ֆախէ եօգտուր: 10 Պունուն իչիւն պէնի տինկլէյին, եա՜ ա՛գլ սահիպլէրի. Հայշա քի Աստուած եարամազըդ՝ վէ Մուհամէդա տիրտէ գասպահաԹ օլա: 11 Ձիւն օ՝ ատէմ ֆիյլինէ կէօրէ վէրիր. վէ հէր ատէմ՝ հօլունա՛կէօրէ պուլտուրուր: 12 Պէլի՝ հագգան Աստուած եարամազըդ էթմէզ, վէ Մուհամէդատիր շէրիաԹի պօզմազ: 13 Ունու եէրին իւզէրինէ նազիր քի՛մ գօտու. վէ պիւԹիւն տիւնեայը նիզամա քի՛մ գօտու: 14 Այէր օնա տիգգաթ էտիպ՝ րուհունու վէ նէֆէսինի ճէզա էտէրսէ, Ջէր ԹէՀն պիր տէն էէլաք օլուր, վէ ատէմ դօփրաղա տէօնէր: 15 Ժամի էյէր ֆէհմին վար իսէ, պունու տինկլէ, վէ սէօզլէրիմին սէսինէ գուլագ վուր: 16 Ե էրիաԹ տէն իբրահ էտէն տահի հէօքիւմէԹ սիւրմի, վէ ղիյատահի իլէ սատըդ օլմանը գասպահաԹը չըգարա պիլմէմսինիս: 17 Փատիշահա խասպիս՝ վէ պէյլէրէ գասպիհ տէնիլմի: 18 Ոխէ սէրվէրլէրին խադրընա պագմազ, վէ զէնկինի ֆագիրտէն ղիյատէ կէօզէԹմէզ. զէրա օնլարըն ճիւմլէսի օնուն էլլէրինին ամէլի տիր: 19 Պիր անահ էօլէձէէքլէր, վէ կէձէ եարըսընտա գամմ վէլվէլէյէ տիւշնուա՝ կէչէձէքտիր. վէ զօրլուսու՝ էվ տէյմէզտէն կէօԹիւրէձէքլէրտիր: 20 Ոյրա օնուն ճիւմլէ ատրմըարընը կէօրիւր: 21 Վա՜ րանըզդ վէ էօլիւմ քէօկէսի եօգտուր քի՝ եարամազըդ իչէյէնլէր օրատա կիղլէնէլէր: 22 Ոյրա արԹըգ ինսանը՝ Աստուած իւէ չէրաա՛Թ կէլմէյէ գօմազ: 23 Խասպըզ զօրլուլար գըրար. 24

վէ՛ օնլարըն եէրլէրինէ պաշգալարընը՛ գալորըլը։
25 Ընլարըն իշլէրինի պիլտիյի էճիլտէն՝ ընլարը
կէճէ իլէ ալթ իւսթ էտէր, վէ ընլարը էզէր։
26 Ընլարը՝ ֆասըգ օլտուգլարը իչիւն՝ սէյիրճի-
27 լէրին մահալլինտէ վուրուր։ Չիւն քի օնուն ար-
տընտան սասփտըլար, վէ օնուն նօլլարընտան հի-
28 պիրինէ ֆէհմ էլմէճիւէր։ Ո՞ էզլէ քի՝ ֆա-
գիրին ֆէրեատընը՝ օնա կէթիրտիլէր, վէ օ՝ մազ-
29 լումլարըն փիդանընը իչիթտի։ Ամմա օ՝ բահար
վէրինճէ, քի՞մ իզդիրապ վէրէ պիլիր. վէ օ՝ նիւ-
ղիւնիւ սագլարսա, օնու քի՞մ էէօրէ պիլիր, կէ-
րէք դահիճէյէ գարշը կէրէք պիր սատճ գար-
30 շը։ Ֆաքիմ պինամուս սատճ սալըգանամը սիւր-
31 մէճին, քի գաճմ տուզաղա տիւշճէճին։ Ո՛ի-
րա Ո՛լլահա տէճճիլի քի՝ Ո՛զճայ չէքտիմ. տրիճէ
32 ֆէեաատ իշլէճճիմ։ Ո՛էօրճէճիյիճի՝ սէն պանա
էօյրէթ. էյէր նարամազլըգ իշլէտիմ խօե, տր-
33 թըգ իշլէճճիմ։ Ո՛էնին րէյինէ կէօրէ ճի օլ-
մալը. սէն րէստո էթճէն տէ՝ սէչճէն տէ՝ օ էճրի
վէրէճճէ քտիր, վէ տէյիլ պէն. իմտի հէր նէ պի-
34 լիրսէն սէօյլէ։ Պէնի տինկլէյէն ա՛գըլը վէ
35 ա՛լիմ քիմսէլէր տէյճէքլէրտիր քի. Ո՛օպ ա-
գըլատնէ սէօյլէճճիտի. վէ օնուն սէօզլէրի խտրագ
36 իլէ տէյիլ իտի։ Ո՛զդում պու քի՝ Ո՛օպ էնճա-
մընատէք սընանա. չիւն ֆասը՛գ ատէմլէր կիպի
37 ձէվապ վէրտի։ Ո՛իրա կիւնահընա ֆը՛սգ գա-
ճար, արամըզտա էլ չէրփար. վէ Ո՛լլահ գար-
շը սէօզլէրինի չօղալտըր։

ԳԼ. 35։

1 Ո՛նտէն Ո՛չհու էննէ ձէվապ էտիպ տէտի. Պու՝
Աատագաթըմ Ո՛լլահընքինտէն զիյատէտիր տէ-
3 տիյին՝ հաղգըմը տըր սանըրսըն։ Ո՛իրա տէ-

Digitized by Google

տինքի՝ սանա՝ նէ՞ փախտէ օլուր . կիւնահըմնան
զկիյատէ նէ՞ գազանըրըմ ։ Պէն սանա՝ հէմ պի- 4
լէնճէ սէնին տօսթլարընա ճէվապ վէրէյիմ ։
Կէօյէ պագ վէ կէօր, վէ պուլութլարա նազար 5
գըլ, սէնտէն նէ գատար եիւքսէքտիրլէր ։ Այն 6
էյէր կիւնահ էտէրսէն, օնա գարշընէ՞ իշլէրսին .
վէ գապահաթլարըն չօղալըրսա, օնա նէ՞ էտէր-
սին ։ Այէր սատրգ օլուրսան, օնա նէ՞ վէրիր- 7
սին . եանխօտ սէնին էլինտէն նէ՞ ալըր ։ Այնին 8
փասրգլըղըն սէնին կիպի ինսանա՝ վէ սատագա-
թըն ատէմ օղլունա թէս՝իր էտէր ։ Օրլմուն 9
չօգլուղընտան փէրեայտ էտէրլէր . զօրպազլարըն
փազռաւանտան փիղան էտէրլէր . Այմին քիմ- 10
սէ տէմի՛զ քի՝ պէնէ ևարատան Աղլահ հա՞նի,
օվ քիմ կէճէ իվլէ թէսպիհայթ վէրիր . Օվ 11
քիմ՝ պիզի եէրին հայվանլարընտան ֆէհիմ՝ վէ
հէվանըն գուշլարընտան այլիմ էտէր ։ Օրա- 12
տա՝ քէօթիլէրին թէքէպպիւրի իշին փէրեայտ
էտէրլէր, ամմա օ՝ ճէվապ վէրմէզ ։ Տագգան 13
Աղլահ պադըշլըղը տինկլէմէզ, վէ Ա՛իմէյհէ-
գատիր օնա պագմազ . Ղայնտէ գաղտը քի՝ օ- 14
նու կէօրմի՛մ տէրսին . հագգ՝ օնուն հուզուրուն-
տա տըր, իմտի սէն օնա կիւվէն ։ Վէ՝ հալա 15
ղազապը իվլէ եօգլայմըշըմ՝ շէհտտ գապահաթը
թէֆթիշ էթմէտիյի էճիլտէն, Ղօպ աղըլընը 16
պօշունա աչըպ՝ պիլմէքսիզլիք իվլէ սէօզլէր չօղալ-
տըր ։

ՊԱՐ, 36։

Այնտէն Այնհու թէքրար տէտի . Պանա պիրագ 1
տահա գաթլան, վէ սանա պէյան էտէյիմ, քի
Աղլահ իշնուն տահա սէօզլէր վար ։ Այմիմի ու- 3
զագտան ալըպ՝ եարատանլըմա սատագայթ վէրէ-

Digitized by Google

4 յիմ ։ Ո՛իրա հագգան սէօզլէրիմ եալան տէ-
յիլ ։ իլմտէ քեամիլ օլան սէնին եանընտա տուր։
5 Իշթէ Էլլահ քէպիր սիր, վէ չոխայէ բէտատէթ-
6 մէզ ։ օ՝ գաալին գուվվէթինտէ քէպիր սիր ։ ()՝
ֆասըղը եաշաթմազ ։ վէ ֆագիրին հագգընը
7 հագգ էտեր ։ Պատրգաան կէօզլէրինի կէրի չէք-
մէզ, վէ օնլարը փատիշահլար իլէ թաոթա փօ-
հէմ օնլարը էպէտտէն օթուրտուգ եուճէլոր։
8 Պէ օնլար էյէր պուգաղըլէր իլէ պաղլը օլուպ՝
9 միհնէթի իւէլէրինտէ դուրմուշլար խսէլէր, ()Լ-
ուէմ օնլարա՝ քէնտիլէրին ա՛մէլինի վէ իա՛եան-
10 Լարընըն արթտըղընը պէյան էտեր ։ Ո՛էմ օն-
լարըն գուլաղընը թէսխիպէ աչար, վէ էմր էտեր
11 քի՝ եարատմազըդտան տէօնէլէր ։ Պյէր օնլար
իդա՛աթ էտիպ՝ օնա գուլլուգ էտէրլէրսէ, կիւն-
լէրինի էյլիք իլէ՝ վէ եըլլարընը սէֆալէտ իլէ կէ-
12 չիրիւլլեր ։ Պյէմնա էյէր օնլար իդա՛աթ էթմէզ-
լէրսէ, գը լըճմաա՛ն կէչէճէքլեր, վէ պիլմէքսիզլին
13 էօլէճէքլեր ։ Պյուրէյի պինամօսլար իսէ՝ ղա-
զա՛պ եըղարլար ։ օնլարը պաղլաստըղընտա՝ օնա
14 ֆէրեաատ էթմէզլեր ։ ()նլարըն նէֆսի կէնճլիք-
տէ՝ վէ էօ՛մրիւ ֆահիշլէր ապաարմտա էօլիւր ։
15 Ֆագիրի՝ միհնէթինտէ գուրթարըր, վէ սըգը-
16 թընտա գուլաղընը քէշֆ էտեր ։ ()՝ սէնի պիլէ
սըգընթը աղգընտան՝ տոպրաղը օ՛մմայան կէնիշ-
լիյէ գաարըրըրըտըր, վէ սօֆրանա գօնուլան՝ եաղ
17 իլէ տօլու օլուրտուտ ։ Պյ՛մնա սէն ֆասըղընտա՝
վասընը իձրա՛ էթտին ։ տա՛վա իլէ շէրիա՛թ՝ պի-
18 րի պիրինէ պաղլը տըր ։ Պյիւն զաղա՛պ վար,
սագընն վուրուշու իլէ սէնի եօղ էթմէյէ ։ օլտէմ
19 պէօյիւք քէֆարէթ սէնի գուրթարա՛մազ ։ ()՝
սէնին մալընէ իլթիֆաթ էտէ՛մի ։ ալթընտա վէ
մալընն պիւթիւն գուվվէթինէ պիլէ էթմէզ ։

Digitized by Google

Պ.ամմարդն՝ եբրէերինտէն վիւճիւտէրի գալտը- 20
րը լտրը կէճէյի արզուլամա։ Պագրն կիւնահա 21
եիւզ վէրմէ. զիրա սէն պունու միհնէթուէն զի-
յատէ սէչտին։ Յշթէ Ալլահ՝ գուվվէթի իլէ 22
եիւճէլտի. օնուն կիսպի քի՞մ թա՛լիմ վէրիր։
Ոնա՝ օնուն եօլունու քի՞մ թա՛յին էթտի, վէ 23
քի՞մ՝ Յարամազըգ իշլէտին տէյէ պիլիր։ Յն- 24
սանլարդն թամաշա էթտիքլէրի օնուն ա՛մէլինէ
թա՛զիմ էմմէյի խաղրընտա սագլա։ Էր ա- 25
տէմ օնու պագար, ինսան ուզագտան սէյր էտէր։
Յշթէ Ալլահ ա՛զիմ տիր, վէ պիզ օնու պիլմէ- 26
պիզ. օնուն երլլարընն սայըսը տախի պի հիսապ
տըր։ Ոխրա սուլարդն տամլալարընը ճէզպ է- 27
տէր. օնլար պուհարընտան եաղմուր տէօքէր.
Ոյի օնլար պուլութլարտան ագրպ՝ ատէմլէրին 28
իւզէրինէ զանիմէթլէ դամլարլար։ Ալմնա պիր 29
քիմսէ պուլութլարդն եայրլմասընը՝ վէ չատրըը-
նըն կիւրիւլթիսիւնիւ անկլայա պիլի՞րմի։ Յշ- 30
թէ օ՝ օնուն իւզէրինէ պյտընլըղընը եայար, վէ
տէնիզնն տէրինլիկինի էօրթէր։ Ոխրա գավմ 31
լէրի օնլարդն վասրդասը իլէ հէօքմ էտէր.
զանիմէթլէ դաա՛մ վէրիր։ Ալվուճլարը իլէ 32
չիմչէյի էօրթէր, վէ օնուն օղրայաճաղընա էմր
էտէր. Ոնուն իւզէրինէ՝ տավարլարա վէ փի- 33
տանլարա պիլէ քէնտի կիւրիւլթիսիւնիւ պիլ-
տիրիր։

ՊԱՐ. 37։

Պունդն իչիւն տախի եիւրէյիմ տիթրէյիմ՝ 1
մահալինտէն գըմըլտանըը։ Ոնուն կիւրիւլթիս- 2
պիւնիւն սէտասընը՝ վէ աղզընտան չըգան սէտա-
սընը տինկլէյին՝ տինկլէյին։ Ոնու պիւթիւն 3
հէօյիւն ալթընա՝ վէ ըշըղընը եէրին ուճարընա-

Digitized by Google

4 տէք տօղրուլտուր։ ()նուն ատրընճա պիր սե-
տա կիւրլէր, ա՛զաճէթինին կիւրլէճէնին սէտ
իլէ կիւրլէր, վէ սէնի իշխուիլինճէ, օնլարը կէլի
5 դուխմազ։ Ա՛լլահ սէտ իլէ ա՛ճայիպ կիւրլէր.
պէյիւք շէյլէր էտեր քի՝ պիզ օնլարը անկլայ-
մազըզ։ Ո՛իրա գարա՝ վէ ինճէ եաղմուրա՝ հէմ
գուվվէթինին իրի եաղմուրուն՝ Ա՛էրէ էն տէր։
7 ()՝ հէր սատմին էլինի միւհրլէր, քի հէփ ինսան-
8 լար օնուն իշլէրինի պիլէլէր։ Ո՛անավարլար ի-
սէ ինլէրինէ կիւրլէրլէր, վէ մաղարալարընտա սա-
9 քին օլուրլար։ Ա՛օտօս գարաֆընտան գասըրղա՝
10վէ փօրեաս դարաֆընտան սօղուգ կէլիր. Ա՛լ-
լահըն նէֆէսինտէն տօնակ վէրիլիր. վէ սուլարընն
11 կէնիշլիկի տարալըր։ Ա՛աղմուրտա տախի պէօ-
յիւք պուլուրթու տէգիլէր, վէ օնուն պուլութլու
12շիմշէքլէրինի տարղտըր։ Ա՛է օ՝ օնուն խէա-
պիրի իլէ էդրաֆտա տօլաշըր քի՝ տիւնեա նիւզիւ
նէրին խուզէրինտէ օնուն ճիւմլէ օնլարա էմր էթ-
13տիյինի իճրա էտէլէր. ()նու կէրէք թէսիպ ի-
չիւն կէրէք նէրի իչիւն կէրէք իհսան իչիւն թա-
14յին էտէր։ Ա՛ա՛ Ա՛օպ՝ պունու տինլէլէ, տուր
տա՝ Ա՛լլահըն ա՛ճայըպլարընը միւհտազ էյլէ։
15Ա՛լլահըն օնլարը նիզամա գօյուպ՝ պուլութունա-
տան շիմշէքլէրի գիյասանտըրտըղընը պիլմիր-
16սին։ Պուլութունա տէվրլէրինի՝ իլմի քեսմիլ
17օլանըն ա՛ճայիպլէրինի պիլմիսին։ Ա՛էրի լօ-
տօս նէլինտէն բահաթլանտըրտըղընտա, էս՛-
18վապլարընն նիճէ ըսընընը։ Տէզքիւլմիւշ տինէ
կիպի փէք կէզքլէրի՝ օնունլէ պէրապէրմի կէր-
19տի։ ()նա նէ՛ տէյճէյիմիզի պիլէ պիլսիր.
գարանլըգ սէպէպինտէն ճէվապ թէրթիպ էտէ-
20մէզիզ։ Պէն սէօյլէրսէմ՝ օնա խապէր վէրի-
լիրմի. էյէր պիր քիմսէ սէօյլէրսէ, էլպէթթէ

Digitized by Google

հուտուղուր։ Ո՞ իմոի պիլէ պուղուվլարտա զկյա 21
վերէն շիմշէյէ պագամազլար . ամմա բիւզկեար
կէչիպ օնլարը թէմիզլէր ։ Ալլահուն կիպի նոպ 22
փօրեաստան կէլիր . Ալլահըն ի՛նանիտէ հվյ-
պէթլու ճէլալ վար ։ Ո՛հումէյէգատիրի անկ- 23
լայամազըզ . օնուն գուտրկեթի վէ հէօքմիւ վէ
ա՛տալէթինին չօգուղու պէօյի՛ք տիւր . օ ոչնէյէ
ճէվապ վէրմէզ ։ Ոնուն իչիւն ինսանլար օնտան 24
գօրգար . եհուբէյի ա՛լիմլերին հի՛չ պիրի օնու կէօ-
րէմէզ ։

ՊԱՐ 38։

Անտէն Յապպ՝ գասըրղատան Յօպա ճէվապ է- 1
տիպ տէտի . Պու՝ պիլկիսիզ սէօզլէր իլէ՝ թէտ- 2
պիրի գարարտան քի՛միւր ։ Ա՛լա մէ՛րտ կիպի 3
պէլինի գուշաթ , քի սանա սիւալ էտէյիմ տա՝
պանա ի՛լամ էյլէ ։ Պէնիմ եէրի թէմէլլէտի- 4
յիմոէ , սէն նէ՛րէտէ իտին . էյէր ի՛րֆանտէն
անկլարսան՝ սէօյլէյիվէր ։ Անյէր պիլիրսէն , օ- 5
նուն էօլչէքլէրինի քի՛մ գօտու . եամօտ օնուն
իւզէրինէ չըրփըյը քի՛մ չէքտի ։ Ոնուն գաի- 6
տէլէրի նէնի՞ն իւզէրինէ տայանըլմը շտը , եա-
խօտ օնուն քէօշէ դաշընը քի՛մ գօտու , Այա- 7
պահ՛ըն եըլտըզլարը պիրլիքտէ թէսպիհաթ էթ-
տիքլէրինտէ , վէ Ալլահըն հէփ օղուլլարը կիւլ-
պեանկ չէքտիքլէրինտէ ։ Ա՛եմ տէնիզ բահմտէն 8
չըգըպ՝ մէյտանա չըգտըգտա , օնու գափուլար ի-
լէ քի՛մ գափատը . Ոնա էս՛վապ իչիւն պու- 9
լուրթու՝ վէ գունտագ իչիւն տումանը գօտուղումտա ,
Այ է օնուն իչիւն գանունումու քէսիպ՝ օ- 10
նա մանտալար վէ գափուլար գօտուղումտա ,
Այ է՝ Պուրայատէք կէլիպ՝ էօթէ ա՛շմայասըն , վէ 11
տալղալարընըն մաղուրլուղու պու՛րատա գալըն

Digitized by Google

12 տէտիմ։ Ահ՝ էօմրիւնտէ սապահա էմր էթ-
տի՞ն մի, սէհէրէ մահալինի կէօսթէրտի՞նմի,
13 Ալի եէրին նիհայէթլէրինի դուրթա, վէ ֆասըգ-
14 լար օնտան սիլքինէլէր։ Ո՝ միւրլէնմիշ պալ-
չըգ կիպի թէպտիլ օլուր, վէ օնլար էս՝ վապ իլէ
15 կիպի տուրուր։ Ո՝ էօնլարըն ըշըղը ֆասըգլար-
16 տան մէն՝ օլունուր, վէ եիւճէ գօլ գըրը լըր։ Ո՝էն
տէնիզին փունկարլարընատէք վարտը՞նմը, վէ
17 էնկինին կիզլի եէրլէրինի կէզտի՞նմի։ Ո՝անա էօ-
լիմին գափուլարը քէշֆ օլունտո՞ւմու, վէ էօ-
լիւմ քէօլկէսինին գափուլարընը կէօրտի՞նմիւ։
18 Ալերին էնինէ իտրաքին եէթիշտի՞մի, էյէր հէ-
19 փիսինի պիլի՛ըսէն, տէյի՞ վէր։ Ա՝յտընլըղըն շու
սապքին օլտուղու եօլ նէ՞րէտէ՝ վէ գարանլըղըն
20 շու մահալի նէ՞րէտէտիր, Ալի օնու՝ սինօրու-
նա՞ իլէտէսին, վէ քի օնուն էվինին եօլլարընը
21 ֆէ՛ՀՄ էտէսին։ Ո՝էնին ծ զէմման տօղտուղուն-
տա՞ն մը՝ եախօտ սէնին կիւնլէրինին սայըսը չօգ
22 օլտուղունտա՞նմը օնու պիլիրսին։ Գ՝արըն մախ-
զէնլէրինէ կիրտի՞նմի, վէ տօղունուն խազինէլէ-
23 րինի կէօրտի՞նմիւ, Ալի օնլարը սըզընթը՛ վագ-
թը՝ տեզյիւշ վէ ճէ՛նք կիւնիւ իչիւն սապլամը-
24 շըմ։ Ա՝յտընլըղըն շու թէվզի՛ օլունտուղու՝ վէ
կիւնտօղուսու եէլինին եէրին իւզէրինէ տաղըլ-
25 տրղը եօլ նէ՞րէտէտիր։ Ա՝էօշղունլուղա սու
եօլունու՝ վէ երլտրըրմին շիմդէյինէ եօլու քի՞մ
26 աչտը, Ալի ինսան օլմայան եէրէ՝ ատէմ օլմա-
27 յան չէօլէ եաղմուր եաղտրըրա, Ալի վիրանը
վէ պէեապանը տօյուրա, վէ ֆիլհալին պուղումու-
28 նու ֆիլհալէնտիրէ։ Ա՝յաղմուրուն պապասը վար-
մը, եախօտ չիհին տամլալարընը քի՞մ տօղուր-
29 տու։ Պուլ քիմին գարընընտան չըգար, վէ կէօ-
30 յիւն գըրապղըսընը քի՞մ տօղուրտու։ Ո՝ուլար

Digitized by Google

դաշ կիպի օլուպ սագլանըը . վէ էնկինին եիւզիւ
տօնկար։ Իւլկերին պէնտլերինի պաղլայա պի- 31
լիրմիսին . եահօտ Ղէվզանըն պաղլարընը չէօզէ
պիլիրմիսին։ Պուրճլարը վագիրնճա չըգարա 32
պիլիրմիսին . վէ Թամիհի օղուլլարը իլէ գուա-
ղուզլայա պիլիրմիսին։ Կէօյիւն գանունլարընը 33
պիլիրմիսին . օնուն հէօքմիւնիւ եէրին իւզէրինէ
գօյա պիլիրմիսին։ Ասխնի պուլութլարա գալ- 34
տըրա պիլիրմիսին , քի սուլարընն չօգլուղու սէնի
էօրթէ։ Նէր լորընըվարը կէօնտէրէ պիլիրմիսին 35
քի՝ կիտէլէր , վէ սանա՝ Իշթէ հազըրլը տէյէ-
լէր։ Տէրունլերէ իլմի քիմ գօտու . եահօտ 36
եիւրէյէ իզանը քիմ վէրտի։ Նլմ իլէ պու- 37
լութլարը քիմ սայա պիլիր . եահօտ կէօյիւն
դուլուսմարընը քիմ տէօքտիւրիւր , Վօփրագ 38
տէօքիւլիւպ գաթըլանընճա , քէսէքլէր պիր պի-
րինէ եափը չընճա։ Ըհչ արսլան իչինն չիքեար 39
ավլատը Ինմը . վէ արսլան եավրուլարընըն իշթա-
հընը տօյուրտունմու , Ինլէրինտէ սինտիքլէրի՝ 40
ֆուսու իչինն եուվալարընտա եաթտըգլարը գէ-
ման։ Վուղունա եէյէճէյի քիմ վէրիր , օնուն 41
եավրուլարը Ալլահա չալըրըպ՝ եէյէճէքլէրի օլ-
մատըղընտան՝ տօլաշտըգլարը զէման։

ՊԱՐ. 39։

Վայանըն տաղ քէչիլէրինին տօղուրտուղու գէ- 1
մանը պիլիրմիսին . քէչիքլէրին եավրուլատըղընը
կէօզէթտի՞նմի։ Ընլարըն թէքմիլ էթտիքլէ- 2
րի պյլարը սայա պիլիրմիսին . վէ տօղուրտուգլա-
թը վագիթը պիլիրմիսին։ Ընլար չէօքիւպ եավ- 3
բուլարընը տօղուրտուրլար , աղըրլարընը կէչիրիր-
լէր։ Նավրուլարը գուվվէթլէնիր , սահրատա՝ 4
պէօյիւրլէր . օնլար տիշարը չըգար , վէ արթըգ օն-

Digitized by Google

5 լարա տեօնմէզլէր։ Նապան էշէյինի քիմ սեր-
պէսթ սալըվէրտի, վէ վահշի հիմարըն պաղլա-
6 րընը քիմ չէօզտիւ. Ղինն օնուն էվինի չէօլ-
7 տէ՝ վէ մէսքեանընը պէհապանտա գօտում։ Ո՝
շէհրին շամաթասընը կէվգլէնիր. վէ սիւրիւճիւ
8 նիւն պաղըրըշընը տինկլէմէզ։ Յէհճէսուա էթ-
տիյի տաղլայ օնուն օթլաղ տըր. վէ ճիւմլէ
9 չիմէնիճ փէշրինճէ եօգլար։ Ղէրկետան սանա
գուլլուգ էթմէյէ իսթէր մի. եախօտ եէմիյին
10 եանընտա կէճէլէր մի։ Ղէրկետանը չիֆթ
սիւրմէյէ՝ իփի իլէ պաղլայա պիլիր իսմիսին. եախօտ
11 սէնին արտընճա վատիլէրի սիւրկիւլէր մի։ Ո-
նուն գուվվէթի չօգ տուր տէյի՝ օնա իթթիհատ
էտէր իսմիսին, վէ իշինի օնա հէվալէ էտէր իսմիսին։
12 Յօխտումնուս կէրի կէթիրէճէյինէ՝ վէ խարմա-
13 նընը տէվշիրէճէյինէ օնա ինանըրմըընը։ Տէվէ
գուշունուն գանատը գավի՛ տիր, ամմա օնուն
թիւյլէրի վէ պէնէքլէրի լէյլէյի՛ն կիպի մի։
14 Օ իրա օ՝ եումուրթալարընը եէրտէ պրաղըր, վէ
15 օնլարը գօփրաղըն իւզէրինտէ ըսըրտըր. Ա է
օնլարը այագ պասաճաղընը՝ եա սահրանըն ճա-
16 նավարը օնլարը չիյնէյէճէյինի ունուտուր։ Ո
քէնտի եավրուլարընա՝ սանկի քէնտիսինին տէ-
յիլ կիպի՝ սէրթ օլուր. էմէյինին պօշա օլաճա-
17 ղընա գօրգուսու ճօգ տուր։ Օ իրա Ա վահ օնու
իւմմէնն մահրում գըլտը. վէ ֆէհմտէն օնա հիա-
18 սէ վէրմէտի։ Ո՝ եիւքսէյէ չըգտըղ՝ պէմանե-
19 տէ, աճը հէմ պինիճիսինի ղէվգլէնիր։ Ա թա
գուվվէթի սէնինի վէրտին, օնուն պօյնունա՝ սալ-
20 լանան սաչը սէնինի կիյտիրտին։ Ո նու էքքիր-
կէ կիպի սը չըրատա պիլիր իսմիսին. քիշնէմէսինի
21 ա՛ զամմէթի հիյապէթլէ տուր։ Ա սատիտէ գաղար,
վէ գուվվէթտէն խօշանընը. սիլահը գարշըլամա-

Digitized by Google

ղա՝ չըգար։ Վօրգույու ղէվգլէնիպ՝ իւրքմեզ 22
վէ գըլըճըն եիւզիւնտէն տէօնմէզ։ Ընուն իւ- 23
ղէրինէ թիրքէշ՝ եալապըգ մըղրադ վէ խըշթ
ֆըսըլտար։ Ընդընըգ վէ հիւճիւմ իլէ եէրի 24
եուտար, վէ պօրու սէսի օյտուղունա ինանմազ։
Պօրու չալընտը՛գյա՝ Էյ հայ տէր, վէ ճէնկի՝ 25
սէրվէրլէրին կիւրիւլթիւսիւնիւ վէ կիւպեանկի
ուղագտան՝ գօգլար։ Տօղան՝ սէնի՞ն մայրիֆէ- 26
թին իլէ մի ուչար, վէ գանատլարընը գէպկէյէ
եայար։ Վարթալ սէնի՞ն էմրին իլէ մի եիւճէ- 27
լիր, վէ եուվասընը եիւքսէքտէ գուրար։ Ընդ. գա- 28
յատա՝ գայանըն էթէյինտէ վէ սայպ եէրլէրտէ
գօնուպ՝ սաքին օլմա։ Ինէյճէյի օրատան ա- 29
բար. օնուն կէօզլէրի ուղագտան կէօրիւր։ Ընդ- 30
նուն եավրուլարը գա՛ն էմէր. վէ նէրէտէ լէշ
վարիսէ, օ՝ օրատա տըր։

ՊԱՐ 40։

Ընտէն Իապպ Իօպա ճէվապ էտիպ տէտի. 1
Ո՞իմէյէգատիր իլէ չէքիշէն՝ օնու թէտի՞պ մի 2
էտէճէք. Ընլահ իլէ մուպահի՛ե էտէն ճէվապ
վէրսին։

Իմոի Իօպ՝ Իապպա ճէվապ վէրիպ տէտի. 3
Իշթէ պէն հագիրիմ. սանա նէ՞ ճէվապ վէրե- 4
յիմ. էլիմի աղզը՛մ իւզէրինէ գօմմըշըյըմ։ Պիր 5
քէրրէ սէօյլէտիմ, արթըգ ճէվապ էթմէմ. պէլ-
քի իքի քէրրէ՝ ամմա թէքրարլամայաճաղըմ։

Ընլահ Իապպ՝ գասըրղատան Իօպա ճէվապ 6
էտիպ տէտի. Էյալա մէրտ կիպի պէլինի գու- 7
շաթ, սանա սիւալ էտէյիմ, վէ պանա տէյիվէր.
պէնիմ շէրիաթիմի իպգալ էտէպիլի՞րմիսին. 8
սաոտ՛գ չըգասընը տէյիւ՝ պէնի գապահաթը չը-
գարա պիլի՞րմիսին։ Պէնին տաիսի Ընլահը՛ն կի- 9

Digitized by Google

պի գօլուն վաՀրմը. վէ սէս իլէ օնուն կիպի կիւր-
10 էչյէ պիլի րմիսին։ Ըալա ա՛ցամէթ վէ եիւճէ-
լիք իլէ տօնան, վէ ի՛ղէթ ՀէմՀ ճէլլալ իլէ կէյին։
11 Պ աղապրնըն շիտտէթինի ճէօշտիւր, վէ Հէր
12 մաղրուրա պագըպ՝ օնու ալշագալմէթ։ Ըէր մաղ-
րուրա պագըպ՝ օնու եըգ, վէ ֆասըգլարը՝ եէրլէ-
13 րինէ էզ։ ()նլարը պիրլիքտէ գօփրագտա նա-
պէտիտ էՀ. եիւզլէրինի կիզլի եէրտէ Հայաս էյ-
14 լէ։ ()լտէմ պէն տաԼսխ սանա իքրար էտէրիմ
15 քի՝ սաղ էլնն սէնի գուրԹարա պիլիր։ Իշլէք
Հալա սէնին եանընտա օլան եափտրդըմ պԼՀէ-
16 մօԹ՝ էօքիւզ կիպի օՒԹ եէր։ Իշլէք Հալա օնուն
գուվվէթի պէլինտէ՝ վէ զօրու գարնընըն կէօ-
17 պէյինտէ տիր։ Պօյրուղունու էրզ կիպի սալ-
լատըր. պուտլարընըն սինիրլէրի էօրիւլմիւշ
18 տիւր։ ()նուն քէմիքլէրի պագը՛ր չուպուգլարը՝
օնկուլուղալարը տէմի՛ր դըրգազլարը կիպի տիր։
19 Ալլահընն եօլլարընըն պաշը օ տուր. գըլըճընը օնո՝
20 օնու եարատան եագլաշտրըա պիլիր։ Ո՛իրա օ-
նա տաղլար նաֆագա Հասիլ էտէր, քի օրատա
21 գրըրն Հէի ճանավարլարը ջինար։ Կէօկկէլի ա-
ղաճլարըն ալԹընտա՝ գամըշլարըն էօրիւսիւն-
22 տէ վէ պաՒԹագլարտա եաԹար։ Կէօկկէլի ա-
ղաճլար՝ օնու կէօկկէլէրի իլէ էօրԹէր. սէլլերին
23 սէօյլիւլէրի օնու գուշատըր։ Իշլէք ըրմագ ճօ-
շարսա, օ՝ գօրգուպ գաչմազ. Ոօրտան օնուն աղ-
24 գընա եիւրիւսէ, օ գօրգմազ։ ()՝ աշկաբարէ
գուԹուլմուշ. օ՝ պուրնու իլէ տուզագլարը՝ տէ-
լէր։

ՊԼՐ 41։

1 ՈէվիաԹանը՝ սիճիմ իլէ վօլԹայը տիլինէ պա-
2 Թըրըպ՝ տիշարը չէքէ պիլի՛ըմխին։ ()նուն

Digitized by Google

պուրնունա իւր գագրպ՝ չէնկէսինի տիքէնլէ տէլէ
պիլիր րմիսին։ ()՝ սանա չօգ նիյազլար էտէրմի. 3
օ սանա եավաշ սէօյլէ՞րմի։ ()՝ սէնինլէ ա՛չտ 4
քէսիշի՞լմի. օնու. էպէտի գուլ տէյիւ. ալա պիլի՞ր-
միսին։ Վ՛ուշ իլէ ջինար կիպի՝ օնունլա ջինայա 5
պիլի՞րմիսին. օնու պէսլէմէլէրին իչուն պաղլայա
պիլի՞ր՛միսին։ ()րթագլար օնտան զիյաֆէթ էտէ 6
պիլի՞ր մի. պազիրկեանլար արասընտա օնու փայ
էտէրլէ՞ր մի։ ()նուն տէրիսինի սիւնկիւլէր իլէ՝ 7
վէ օնուն պաշընը պալըգճը սիւնկիւլէրի իլէ տօլ-
տուրա պիլի՞րմիսին։ Իչինի օնուն իւզէրինէ գօ. 8
ճէնկի արթըգ խաղըրնա կէթիրմէյճէքսին։
Իշլէք օնուն պո՛ւ՛ո՛ւ՛ստ՛ իւմիտի պօշ տուր. օնու 9
կէօրմէսի՛ պիլէ ապէդ ելգմաղմը։ ()նու ա՛յան- 10
տըրաճագ ճէնսուր եօգ տուր. եա պէնիմ էօնիւմ-
տէ քի՞մ տուրա պիլիր։ Ուճրնէթ վէյմէյի՛ պէ- 11
նիմ՛ քի՞մ էօնիւմիւ ալսըր. պիւթիւն կէջյինն ալ-
թընտա պուլունան պէնիմ տիր։ ()նուն ա՛զա- 12
լարընը՝ վէ գուվվէթինի հէմ թէրքիպինին կիւ-
զէլ իյինի սէօյլէմէյէ սիւքիւթ էթմէյէճէյիմ։
()նուն էա՛ վապըլընն եիւզիւնիւ քի՞մ աչա պիլիր. 13
օնուն չիֆթէթ չէնէսինէ քի՞մ կիրէ պիլիր։ ()- 14
նուն եիւզիւնիւն գափուլարընը քի՞մ աչա պիլիր.
օնուն տիշլէրի չէփ չէվրէ՛ հիյպէթլու տուր։ ()- 15
նուն գավի գալգանլարը՛ միւթէքէյիր տիր. սըգը
միւհր իլէ կիպի գափալը՛տը։ Պիր պիրինէ օ 16
գատար պիթիշիքտիր քի՛ արալարընա եէլ կիրէ-
մէլ։ Պիրի պիրինէ եափըշըպ պիթիշմիշլէր, 17
վէ այրը լմազլար։ ()նուն ագսըրը շլարը իլէ նուր 18
փարլար. վէ կէօզլէրի ա՛հ՛էրին քիրփիքլէրինէ
պէնկզէր։ Ղընտան եանար չըրաղըլար չըգար, 19
վէ ա՛թէշ գըղըլճըմլարը սաչըլըր։ Պուրնունուն 20
տէլիքլէրինտէն՝ գայնար դէնճէրէտէն եա գա-

Digitized by Google

21 զանտան կիպի՝ տիւմանն չըգար։ Ելիփեխ քէօղ-
լէրի դաւթուշաուրուր. վէ ազըզնտան ալէվ չը-
22 գար։ Ընուն պըչնունտա գուվվէթի գօնմուշ,
23 վէ էօնիւնձէ իւրքիւնթիւ սըր չըրար։ Իլթինին
ֆասըլարըր եաւիր չըգ տըր. իւղէրինտէ պէրք օ-
24 լուպ գըմըր լտանմազլար։ Ընուն եհուդի դաշ
կիպի գաթըլտըր, վէ տէյիրմէնին ալթ դաշը կիպի
25 պէրք տիր։ Ընուն գալտըղընտա՝ զօրլու լար
26 գօրգաբլար, վէ գօրգուտան շաշըրըրլար։ Ընա-
ուլաշանըն գը լըճը՝ մըղրաղը՝ խըշիը վէ ճէպէ սի
27 տայանմազ։ Ը՝ տէմիրի սամանն՝ վէ պագըրը չիւ-
28 րիւք աղաճ եէրինէ սայար։ Լայըն օգու օնու
գաչըրմազ. սափան դաշլարը օնա սամանն չէօփիւ-
29 նէ տէօնէրլեր։ Վիւնքլէր սամանն չէօփիւ
եէրինէ սայը լըր. մըղրաղըն սալընմասընը զէվգ-
30 էնիր։ Ընուն ալընտա սիվրի դաշլար վար.
պալչըղըն իւզէրինտէ քէսքին շէյլէր տէօշէտիր։
31 Կիրտասը չէօլմէ՛ք կիպի գայնատըր. տէնիզի
32 մէլհեմ՝ տէօնտէրիր։ Վէնտի ատընտա եօլու
եալապըգ էտէր. էնկինի իսթիւրանմըշ սայար։
33 Գօփրագ իւզէրինտէ՝ օնուն միս՝ լի եօգ տուր, քի
34 էյլէ գօրգուտուզ եաիր լմըշ օլա։ Էր եիւք-
սէքլիյի խօր կէօրիւր. ճիւմլէ ղուրուր օղուլլարը-
նըն իւզէրինտէ՝ օ փատիշահ տըր։

ԳԼՈՒԽ 42։

1 Ցնտէն Յոզ Ցապպա ճէվապ էտիպ տէտի. Պի-
լէրիմ՝ քի հէր շէյէ գաոիր սին, վէ հիչ պիր նիյէթ
3 սէնտէն մէն՝ օլունմազ։ Ը՝ ու՝ Ի՝լմսիզ իքլէ
թէտպիրի գափատան՝ քի՝մ տիր. օնտան էօթիւ-
րիւ սէօյլէրիտիմ՝, ամմա անկլամազլըտըմ. պանա
ա՝ճայրիպ շէյլէր օլմաղըլա, օնլարը անկլամազը-
4 տըմ։ Վէրէմ էյլէ տինկլէ՝ քի պէն սէօյլէյիմ՝,

** 6* դ

Digitized by Google

սիւաչ էտէյիմ, վէ պանա խասպէր վէր։ Պէն սէ- 5
նին հագգընա գուլագ խասպէրի իլէ իչիմիշէ-
տիմ. ամմա շիմտի սէնի կէօղլէրիմ կէօրիյօր։
Ընուն իչիւն էնոխ իքրահ էտիպ՝ դօփրագ վէ 6
քիւլ իւզէրինտէ թէվպէ էտէրիմ։

Ամտի օլտուքի՝ Յապպ Յօպա պու սէօզլէրի 7
սէօյլէտիքտէն սօնկրա, Յապպ Զէյմանը Չէ-
ֆազա տէւտի. Զէնինի իւզէրինէ վէ իքի այագտաշ-
լարընըն իւզէրինէ զազապըմ դուխուշտու. չիւն
պէնիմ՝ հագգըմա՝ գուլում Յօպ կիսի տօղրու
սէօյլէմէտինիզ։ Ամտի Զալա քէնտինիզէ եէտի 8
պուղա իլէ եէտի գօչ ալըն, վէ գուլում Յօպա
կիտին, վէ քէնտինիզտէն էօվիւրիւ պիւթիւն-
եանմա սունուն, վէ գուլում Յօպ սիզտէն էօվիւ-
րիւ նիյազ էտէ, քի օնուն նիյազընը գապուլ է-
տիպ՝ գուլում Յօպ կիսի հագգըմա տօղրու սէօյ-
լէմէտինիզ իչիւն՝ տիվանէլիյինիզէ կէօրէ սիզէ
էվմէյիմ։ Ընտի Զէհ՝ Զայա մանըլը Զօֆար կի- 9
տիպ՝ Յապպըն օնլարա տէտիյի կիսի էվետիլէր.
վէ Յապպ Յօպուն նիյազընը գապուլ էյլէտի։

Ալ է Յապպ Յօպուն էսիրլիյինի տէօնտէրտի, 10
օնուն՝ տօսթլարը իչիւն նիյազ էվետիյինտէ. Հէմ
Յապպ Յօպուն ճիւմլէ վարլըկէվթինի իքի գաթ
վէրտի։ Ալ է օնուն ճիւմլէ գարընտաշլարը Հէմ 11
ճիւմլէ գէզ գարընտաշլարը վէ օնու Եվվէլտէն
պիլէնլէրին ճիւմլէսի օնա կէլիպ՝ պիլէսինճէ է-
վինտէ էքմէք եէտիլէր, վէ օնուն իչիւն աճընըպ՝
Յապպըն օնա սալտըղը ճիւմլէ պէլայ իչիւն՝ օնա
թէսէլլի վէրտիլէր. վէ Հէր պիրի օնա պիրեր գը-
դա սիքքէ՝ վէ պիրեր ալթուն քիւփէ վէրտիլէր։
Ալ է Յապպ Յօպուն սօնունու՝ Եվվէլքինտէն զի- 12
յատէ միւպարէքլէտի. Շէօյլէ քի՝ օնուն օն տէօրթ

Digitized by Google

պին գոյունու վէ ալթը պին տէվէսի վէ պին չինֆթի
13 հօքիւզիւ վէ պին տիշի մէլքէպի օլտու։ Ալ Ը օ-
14 նուն եէտի օղլու՝ վէ իւչ գըզը՝ օլտու։ Ալ Ը պիր
գըզըն ատընա Ա.էմիմա՝ վէ իքինճիսինին ատընա
Կ.էսիա՝ վէ իւչիունճիւսիւնիւն ատընա Կ.էրէն-
15 Հափիւրա գօտու։ Ալ Ը պիւթիւն եէրտէ Յօպուն
գըզլարը կիպի կիւղել գարըլար պուլունմայղոտը.
վէ պապալարը օնլարա՝ գարընտաշլարը արասընն-
16 տա միրա՛ս վէրտի։ Ալ Ը Յօպ պունտան սօնկրա
եիւզ գըրգ եըլ եաշայըպ՝ տէօրթ տէվրէտէք՝ օ-
17 ղուլլար վէ օղուլլար օղուլլարը կէօրտիւ։ Ալ Ը
Յօպ իսհաթիար վէ եաշընը ալմը՛շ էօլտիւ։

Digitized by Google

ՄԱՂԱՄԻԱ

Հատոր

ԱՐՁԱՆԱՑ։

ՄԱՂԱՄԻԱՅ 1։

1 Ա՛հ մուխլու օլ քիմսեյէ քիմ՝ փասըգլարըն
մեշվերխթինտե կէզմէզ, վէ կիւնահքեարլարըն
եօլունտա տուրմազ, վէ միւնաֆըգլարըն մէճլի-
սինտե օթուրմազ։ 2 Իւլա օնուն իշլասը Լապպըն
թէվրաթընտա օլուր. վէ օնուն թէվրաթընտա՝
կէճէ վէ կիւնտուզ թէֆէքքիւր էտէր։ 3 Ամի օ՝
սուլարըն ագընթընտա տիքիլմիշ աղաճ
կիպի օլուր, քի մէյվէսինի մեվսիմինտէ վէրիր,
վէ օնուն եափրաղը սօլմազ, վէ հէր եափտըղը
միւեէսսէր օլուր։ 4 Ֆասըգլար էօյլէ տէյիլ տիր.
իլա եէվին սավուրտուղու սամանն ուֆաղը կիպի
տիր. 5 Ենտան էօթիւրու ֆասըգլար շէրաա՛թ-
տա՝ վէ կիւնահքեարլար սատըգլարըն ճէմաա՛-
թընտա տուրմայաճագլար։ 6 Օխրա Լապպ սա-
տըգլարըն եօլունու պիլիր. ամմա ֆասըգլարըն
եօլու խարապ օլաճագտըր։

ՄԱՂԱՄԻՈՒ 2։

1 Ա՞յիշեան դաիֆէկէր վէլվէլէ գօփարըրլար, վէ
իւմմէթլէր պօշ շէյ տիւշիւնիւրլէր։ 2 Ախերին փա-
տիշահլարը հազըր տուրուրլար, վէ պէ յէր պիր-

Digitized by Google

լինքտե՝ Յապպա գարշը վէ օձո՝ն մէսիհինէ գարշը
3 մէշվէրելե էտիպ փէրլէդ։ Ընլարըն պաղլարընը
գըրաալըմ, վէ օնլարըն պէնտէրինի պիզտէն ա-
4 թաալը՛մ։ Կէօքտե սաքին օլան կիւլէր, Յապպ
5 օնլարը զէվգլէնիր։ Զէման օնլարա ղազապը
իլէ սէջդլէյէճէք, վէ օնլարը խըշմը իլէ սարսը-
6 տաճ՛գտըր. Ա՛ֆ փէյէճէ՛ֆ, փաուիշահըմը՝ մու-
գատտես տաղըմ Յիօնուն իւզէրինէ մէսհ էթ-
7 տիմ։ Յամրի նիտա՝ էտէճէյիմ՛. Յապպ պանա
տէտի. Ընզուման, պէն սէնի լուվկիւն տօղուր-
8 տուա՛մ. Պէնտէն տիլէ, վէ սանա միրաս՝ իչիւն
դաիֆէլէր՝ վէ միւլքիւն իչիւն եէրին Նիհայէթ-
9 լէրինի վէրէյիմ։ Ընլարը տէմիր տէյինէք իլէ
գըրասըն. օնլարը չէօվէքճի գասը կիպի էզէսին։
10 Իմտի հալա եա՛ փաուիշահլար՝ ա՛գլայնըն, եէրին
11 Հաքիմլէրի՝ միւթէտիպ օլուն։ Յապպա գօրգու
իլէ ի՛պատէթ էտին, վէ տիւրէվէմ իլէ հաֆվ է-
12 տին։ Ընղու էօփիւն, օլմայա՛ քի զազապլանըպ՝
տէր ա՛գապ ղազապը դուշմուշունճա՝ եօլտա հէ-
լա՛ք օլասըղ. նէ՛ մութլու ճիւմլէ օնա կիւվէնէնլէ-
րէ։

ՄԱՏԹԱՒՈՍ 3։

Տալէփին Հէմէրա՝ օպը Եաղլօմա՝ն Էհ-ալ-Նափէն
գէլօրլ՛ պէ՛ֆոն։

1 Եա՛ Յապպ՝ պանա ս՛ըգլէթ վէրէնլէր նէ՛ չօգ
2 օլտուլար. իւզէրիմէ գալմանլար չօգտուր։ Ղօգ
քիմսէլէր ճանըմ իչիւն տէրլէր քի՝ Ա՛լլահընտան
3 օնա գուրթուլուշ եօգ տուր. Ա՛նէլ։ Ա՛մմա սէն
եա՛ Յապպ՝ պանա սիփէր սէն. ի՛զէթիմ՛ վէ պա-
4 շըմը եիւճէլտէ՛ն սէն։ Էհմիլէ Յապպայ չաղըր-
տըմ, վէ պանա մուգատտես տաղընտան ճէվապ

Digitized by Google

վերտի ։ Անէ։ Պէն եաթաղում, վէ ույուտում, 5
ույանտըմ՝ զերա Տապպ պանա հիմայէթ էթտի։
Պանա գարշը՝ էդրաֆը ալան գավմըն օնպինէրին- 6
տէն գօրգմամ։ Վայզ ես Տապպ, պէնի գութ-
թար ես Ալլահըմ. զերա հէի տիւշմինէրիմին 7
չէնէսինէ վուրտուն. ֆասըգլարըն տիշէրինի
գրըտըն։ Իսկայս Տապպայ մանասուստուր. պէ- 8
րէքէթին՝ գավմընըն իւզերինէ օլա. Անէ։

ՄԱՂԱՔԱԻ 4։

Նէհէմօ է-ըբէ՝ ֆո-ռնգա՛ պոշը էյէ-ա՝ Տավէթին
մէղմո-ւտ։

Ղաղըտրղըմտա, պանա ճէվապ վեր՝ ես սա- 1
տագաթըմըն Ալլահը, ս՛ըգլէթտէ պէնի կէնիշ-
լէթտին. պանա ներհամիթ գըլ, վէ նիյազըմը ի-
շիթ։ Այ ատէմ օղուլլարը՝ նիչէյէտէք իզձէ- 2
թիմի այրպայ տէօնտէրիրսինիզ, պադըլըգ սե-
վերսինիզ, վէ եալանը արարսընըզ։ Անէ։ Այմին 3
պիլին քի Տապպ քէնտինէ սալիհի սէչտի, Տապպ՝
ծանա նիտա էթտիյիմտէ իշիտէճէքտիր։ Տիթ- 4
րէյիպ կիւնահ էթմէն. տէօշէքլէրինիզին իւզե-
րինտէ եւրէքլէրինիզ իլէ սէջդէնին, վէ սիւքրէթ
էտին. Անէ։ Ատտագաթի գուրպանլարը Տագ- 5
րիպ էտին, վէ Տապպայ կիւվէնին։ Ղօգլար ատր 6
քի՝ Պիզէ էյլիյի քի՞մ կէօսթէրէճէք. ես Տապպ՝
իւզէրիմիզէ եիւզունիւն նուրունու եիւճէլթի։
Այնրէյիմէ սիւրիւր գօտուն՝ օնլարըն պուզտայը 7
վէ չէրապը չօղալըդը զէմանտան զիյատէ։
Անէլաէթլէ ՀԷՄ եաթաճաղըմ, ՀԷՄ տէ ույույա- 8
ճաղըմ. զերա եալընդը սէն ես Տապպ՝ պէնի
էմնիյէթի իւզէ իսքեան էթտիրիրսին։

Digitized by Google

ՍԱՂՄՈՍ 5։

Ղեկավարը խոսք՝ Խութզոյ պոշք ելեն՝ Տավիթին
մեղմոսը։

1 Նա՛ Տապպ սեօղլերիմե գուլշգ վուր, հերա-
2 րքեթիմե տիգգաթե էմ։ Իերեսատրմեն սեսինի
տինկլե՝ եա փատիշահըմ վե Ուլահըմ. վերա սա-
3 նա նիյազ էտերիմ։ Նա՛ Տապպ սապահլայըն
սեսիմի իշիտիրսին, սապահլայըն սանա իհզար
4 օլուպ՝ պեքլեյեճեյիմ։ Օ, իրա սեն՝ ֆասըգլըգ-
տան խոշլանըր Ուլահ տեյիլ սին. եարամազ սե-
5 նին հանընտա սաքին օլամազ։ Պենին կեօզլերի-
նին էօնիւնտե քիպիրլեր տուրամազլ. եարամազ-
լըղը իշլեյենլերին ճիւմլեսինտեն իքրահ էտեր-
6 սին։ Նասան սեզլեյենլերի հելաք էտերսին.
գանըլը ատեմի վե հիլեքարը Տապպ պուղղ էտեր
7 Պեն իսե՝ ինայեթինեն չօգլուղու իլե սենին եվի-
նե կիրպ՝ գօրգուն իլե մուգաստես հեյքելինե
8 տօղրու սեճտե գըլաճաղըմ։ Նա՛ Տապպ՝ տիւշ-
մենլերիմ սեպեպինտեն՝ ադալեթին իլե պենի
գուլաղուզլա. սենին եօլունտե էնիւմտե տօղ-
9 րուլթ։ Օ, իրա ողլարըն աղզընտա տօղրուլուգ
եօգ տուր. օնլարըն տէրունի խապխ՝ լիքտիր. օն-
լարըն պօղազը աչըգ մեզար տըր, տիլլերի միւտա-
10 հանէ էտեր։ Օնլարը սուչլու չօգար եա՛ Ուլահ, քենտի միւշավէրելերի իլե տիւշսիւնլեր,
գասպահաթլարընըն չօգլուղու իլե օնլարը գօվ.
11 զիրա սանա ա՛սի՛ լուուլար։ Ումմա սանա հեվե
կիւվենենլեր շատ օլսունլար, տայիմա մէսլուր
օլսունլար. չիւն սեն օնլարը հրփգ էտերսին. վե
սենին իսմինի սեվենլեր՝ սենտե շատ օլսունլար։
12 Օ, իրա սատըղը սեն միւպարէքլերսին եա՛ Տապպ,
օնու րիզանիլե՝ գալգան իլե գո՛շաղը կիպի գու-
շատըրսըն։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՍ 6։

Ալէլուիա։ Քո էնդնէլ մոգոյը ի-ճէպինճէ՝
Հո-ւէգով պուշը ինչ-ա Տալինին Վէսո-բո-ս։

Ան Տապպ՝ պէնի ղազապըն իլէ թէքտիր էթ- 1
մէ, վէ խը շմըն իլէ պէնի թէտիպ էթմէ։ Պանա 2
մէրհամէթ էյլէ՝ եա Տապպ, զերա ղաի ֆիմ. ե՞ա
Տապպ՝ պանա շիֆա վեր. զերա ջէմիքէրիմ սար-
սը լըր. Ա՞նըմ տաճի ղայէթէվ սարսը լըր. սէն 3
իսե ե՞ա Տապպ՝ նիչէ յէտէք։ Տէօն ե՞ա Տապպ՝ 4
ճանըմը խէլաս էյլէ. Ի՞նայէթին իչուն պէնի
գուրթար։ Օ՞իրա էօլիւմտէ սէնի զիքը էթմէք 5
ըճգտուր. մէղարտա սէնի քի՞մ մէտհ էտէճէք։
Ընըմտան եօրուլտում, հէր կէճէ եաթաղըմը 6
սուվալրըմ. տէօշէյիմի կէօզ եաշլարըմ իլէ ըս-
լատըրըմ։ Կէօզլէրիմ գասաւլէթտէն խիրան-
տը, հէփ տիւշմէնլէրիմ սէպէպինտէն էաքիտի։
Պէնտէն կիտին՝ էյ եարամազլըղը ճիւմլէ իշլէ- 8
յէնլէր. զերա Տապպ՝ աղլայը շըմըն սէսինի ի-
շիթտի։ Տապպ ըէճամը իշիթտի. Տապպ նի- 9
յազմը գապուլ էյլէտի։ Հէփ տիւշմէնլէրիմ 10
ութանըպ՝ ղայէթէվ սարսը լըընլար. տէօնհիւնլէր՝
ափանսըզ մահճուպ օլսունլար։

ՄԱՂՄՈՍ 7։

Պէնհրինէ Տո-շո-ն ֆոպոէոի Տո-ու-ու-նէրա
Տալինին Տապպա օզո-պո-ղը- Ե՞ ջիհոէօն պո-ւ։

Ան Ա՞ղահըմ Տապպ՝ սանա կիւվէնիրիմ. պէ- 1
նի գօմալայանլարըն ճիւմլէսինտէն՝ պէնի գուր-
թար, վէ պէնի խէլաս էյլէ։ Օ՞ւմայա քի՝ արս- 2
լան կիպի ճանըմը եըրթա. վէ գուրթարան եօղ
իքէն՝ սնու փարալայա։ Ան Ա՞ղահըմ Տապպ՝ 3

Digitized by Google

էյէր պունու իշլէմիշ իսէմ, էյէր էլլէրիմտէ նա-
4 ֆագդըզդ վար իսէ, Նէյէր պէնիմիզ սուլՀ իւզրէ
օլանա քէմիլիք էօտէմիմ իսէ, տիւշմէնիմիմ պիլէ
5 սէպէպսիզ սօյտում իսէ, Տիւշմէն ճանըմը գօ-
վալասըն, վէ եէթիշիպ է՛օմրիւմիս եէրէ պասըն.
Հէմ իւզէթիմի գօփրաշ օթուրթսուն. Սէլա։
6 Նա՛ Ա՛տպ՝ ղազապըն իլէ գալդ, տիւշմէնլէրի-
նիս դուրուրինտէ եիւճէլէն, վէ էմր էթտիկին շէ-
7 րաա՛թա՝ պէնիմ իչիւն ուչայն։ Ա՛ էւմմէթլէր
ճէմմաա՛թը՝ սէնին էդրաֆընը ալաճագ, վէ օնլար
8 իչիւն եիւքսէկ տէօն։ Ա՛տպ գավմլարա շէ-
րաա՛թ էտէճէք. եա՛ Ա՛տպ սատագաթըմա կէօ-
րէ՛ վէ պէնտէ օլան քեամիլլիմի՛ կէօրէ՛ շէրա-
9 ա՛թըմը կէօր։ Նալա ֆասըդգլարըն քէօթիւլթ-
յիւ տիւքէնսին, վէ սատրը ս՛ապիթ գըլ. զերա
սէն եա՛ սատրգ Ա՛լահ՝ եիւրէքլէրի վէ պէօյրէքլէ-
10րի թէֆթիշ էտէրսին։ Նիայէթիմ՝ տօղրու
11 եիւրէքլիլէրի խէյլա էտէն Ա՛լահտան տըր։ Ա՛լ-
լահ ա՛տիլ Հաքիմտիր. վէ Հէր կիւն ղազապլէնէն
12 Ա՛լահտըր։ Նէյէր տէօնմէզսէ, գըլըճընը պի-
լէր. եայընը գուրտուռ, վէ օնու Հազըրլատը։
13 Նէմ օնուն իչիւն էօլիւմ ալէթլէրինէ Հազըրլա-
14տը. օգլարընը եագըճըլ էտէր։ Նիշթէ օ՝ եարա-
մազ ըղլ աղըր չէքտի, վէ ճէֆայա կէպէ գալըպ՝
15 եալան տօղուրտուռ։ Նուգուր աչըպ՝ օնու գազ-
տը. ամմա եափտըղը չուդուրա քէնտիսի տիւշէ-
16ճէք։ Ննուն ճէֆտաը քէնտի պաշընա տէօնէ.
վէ զուլմա քէնտի Թէփիէսի իւզէրինէ էնէ։
17 Ա՛տպը՝ քէնտի սատագաթընա կէօրէ՝ մէտհ է-
տէյիմ, վէ Ա՛տպ Նաա՛լանըն ատընա մէզմուր
օգուչայըմ։

** 7 գ

Digitized by Google

ՍԱՂՄՈՍ 8։

Ակնարկ թագի՝ հանգիստ պարզ նշան Տիեզերին մեծ մուրհակ։

Ե՞ր Իֆենտիմիզ Աստված՝ ատրն պիւթիւն եկու- 1
ած ես գատար ճելիլ տիր. չիւն բ զգեթինի կէօք-
լեր իւզերինէ գօտուն։ Ա՛ն սումլարըն վէ սիւտ 2
էմնիլերին աղզընտան՝ քէնտի տիշմէնլերին սե-
պէպինտէն՝ քէնտինէ ս՛էնա թէրթիպ էմտին.
թա տիշմէնի վէ ինթիգամ սէվէնի թէսպիհ ն-
ատէսին։ Կէօքլերինէ՝ սէնին փարմակլարընըն ի- 3
շինէ՝ եարաթտըղըն այա վէ երլտզլարա պագ-
աթըղմտա, պէնիմ ձեռ՝ Իտէմ նէ՞տիր քի՝ օնու ան- 4
կայսըն, վէ ատէմ օղլու՝ քի օնու զիարէթ էտէր-
սին։ Անն իսկ օնու՝ մէլէքլերտէն պիրազ էքսիք 5
գըլտըն. վէ օնու ի՛ զգեթ վէ զկինէթ իլէ թաճլա-
տըն։ Օնա էլլերինին ա՛մէլլերի իւզերինէ հէօ- 6
քիւմէթ վէրտին. ճիւմլէսինի օնուն այաղը՛ ալթը-
նա գօտուն, Ոտօյունլարըն վէ սըղըրլարըն հէ- 7
փսինի, վէ գըրըն տաւալլարըն՛ պիլէ, Ակօյուն 8
գուշլարընը վէ տէնիզլերին եօլլարընտա կէզէն՝
աէնիզին պալըգլարընը։ Ո՛վ Իֆենտիմիզ 9
Աստված՝ ատրն պիւթիւն եէրտէ նէ՞ գատար ճելիլ
տիր։

ՍԱՂՄՈՍ 9։

Ա՞ղլապղէն իսկ՝ հանգիստ պարզ նշան Տիեզ-
երին Ելեմիայի։

Աստված պիւթիւն եիւրէյիմտէն մէտհ էտէ- 1
յիմ, ճիւմլէ սէնին ա՛ճայըպլարընը նա՛գլ էտէ-
յիմ։ Անտէն շատ օլուպ՝ մէսրուր օլայըմ. սէնին 2
ատընա մէզմուրլար օպուկայըմ՝ եա՛ Աստուած։

Digitized by Google

3 Տիւշմէնլէրիմ կէրի տէօնտիւքտէ, տիւշիւպ սէ-
4 նին հուզուրունտա հէլակ օլաճագլար։ Ո՛իրա
տան վամը վէ հագգըմը հագգ էթտին. սէն թախ-
թա օթուրուպ՝ հագգ շէրաա՛թ կէօրիւրսիւն։
5 Վահիֆէլէրի ալարլատըն, ֆասըղը հէլակ էյլէ-
տին. ատլարընը էպէտիւլ ապատա մահվ էյլէտին։
6 Տիւշմէնին խարապլըգլարը՝ էպէտէն թէքմիլ օղ-
տու, վէ շէհրլէրինի հէլակ էթտին. օնլարըն
7 զինքրի պիլէլէրինճէ զայ՛ օլտու։ Ո՛ր մնա Վապպ
էպէտէն գալընը. թախթընը շէրաա՛թ իլէն հա-
8 զըրլամը շարը։ Վ է օ՛տուճեայա ա՛տապէթ իլէ
շէրաա՛թ էտէճէկ. իւմմէթլէրի տօղրուլուգ իլէ
9 հէօքմ էտէճէկ տիր։ Ո՛էմ Վապպ մազլումա
փէնահկահ՝ ա՛ղլէթի զէմանլարընտա փէնահ-
10 կահ օլաճագ։ Վ է սէնին ատընը պիլէնլէր
սանաւ սըղընալար. զինրա սէնի արայանլարը՝ ե՛ա
11 Վապպ՝ թէղրը էթմէտին։ Վինօնտա սաքին օլան
Վապպա մէզմո՛ւր օգուլսուն. օնուն էթտիքլէրինի
12 գաւմիլէրտէ խասիլէր էտին։ Ո՛իրա օ՛գանը ա-
րայլա՛պ՝ խադրընա սագլար. օ՛ մնազլումուն ֆէրեա-
13 տընը ունուԹմազ։ Պանա մէրհամէթ գըլ՝ ե՛ա
Վապպ, պէնի իքրահ էտէնլէրտէն պոնա օլան
տէրտիմ՛ պագ՝ ե՛ա պէնի էօլիւմ գափուլարընտան
14 գալտրրան։ Վ ֆաքիմ Վհօն գրղըն գափուլարըն-
ատ՝ սէնին հէփ մէտհէրինի նագլ էտէյիմ. խէ-
15 լասըն իլէ մէսրո՛ւր օլաճաղըմ։ Վահիֆէլէր՝ ե՛ափ-
տըգլարը չուգուրա պաճտը լար. օնլարըն այաղը՝
16 կիպլէտիքլէրի տուզաղա դուԹուլտու։ Վապպ
էթտիկի շէրաա՛թտան պիլինմիշտիր. ֆասըգ՝ էլ-
լէրինին ա՛մէլի իլէ տուզաղա դուԹուլուր. Ո՛էմ-
17 կաօն. Վէլա։ Ֆասըգլար՝ Վլլահը ճհ՛ումլէ ու-
նուտան գահֆէլէր՝ ճէհէննէմ՛ տէօնճէքլէր։
18 Ո՛իրա ֆագիր տայիմա ունուտուլմայաճագ, եօհ-

Digitized by Google

սուլլարըն իւմիտի էպետէն զայ՝ ծմայաճագտըր։
Վալգ եա՜ Տապպ, ատէմ զալնպ կէլմէսին. սէնին 19
հուզուրունտա դաիֆէլէրին չէրսա՝ թէ քէսիլսին։
Այ՜ Տապպ՝ օնլարըն իւզէրինտէ գօրգու սալ. 20
դաիֆէլէր՝ ատէմ օլտուգլարընը պիլէլէր. Ամէն։

ՄԱՂՄՈՒՐ 10։

Այ՜ չիւն ուզագտան տուրուրսուն եա՜ Տապպ, 1
ս՝ըզէթ զէմանլէրինտէ քէնտինի կիզլէրսին։
Վասըղըն մաղրուրլուղունտա եօխսուլ եանաբ 2
դուխուշուր. տիւշիւնտիւգլէրի էֆքեարլէրինտէ
դուխուլսունլար։ Օխիրա ֆասըգ՝ քէնտի ճա- 3
նընըն հէվէսինէ էձիւնիւր. վէ Տապպը ըէտտ
էտէ դամա՝քեարա միւպարէք տէր։ Վասըգ՝ 4
եիւզնինուն թէքէպպիւրի իւզրէ Ալլահը արա-
մազ՝ ճիւմլէ էֆքեարը պո՜ չի՝ Ալլահ եօգ տուր։
Էյր զէմանտա օնուն եօլլարը գավխիր, սէնին 5
հէօքմլէրին օնուն եիւզնինտէն եիւքսէ՛ք օլուր. օ՝
ճիւմլէ տիւշմէնլէրինի իւֆլէր։ ()՝ եիւրէյինտէ 6
տէր քի՝ պէն տէվրտէն տէվրէ՝ պէլայա օղրամա-
մըպլա, գրմըլտանմայաճաղըմ։ ()նուն աղզը 7
պէտտուա՛ վէ հիլէլէր վէ զուլմ իլէ տօլու տուր.
տիլի աւէթնտա ճէֆա վէ եարամազլըգ վար։
Վհէօյլէրին փուսուսունտա օթուրուր, կիզլի 8
եէրլէրտէ սուչսուզու էօլտիւրիւր. կէօզլէրի ֆա-
գիրի կէօզէտիր։ Ակիլլի եէրլէրտէ փուսու՛ գու- 9
րար. արսլան կիպի քէնտի ինինտէ փուսուտա օ-
թուրուր, քի ֆագիրի գափա. ֆագիրի՝ աղընա
չէքմէսի իլէ օնու գափար։ ()՝ էզիլիպ պիւդի- 10
լիւր, վէ ֆագիրլէր օնուն փէնչէսինէ տիւշէր։
Վհէնտի եիւրէյինտէ տէր քի՝ Ալլահ ունութ- 11
մըշ տուր, եիւզնինու կիզլէմիշ, այալ կէօրմէյէ-
ճէքտիր։ Վալգ եա՜ Տապպ Ալլահ, էլինի գալ- 12

Digitized by Google

13 տր՛ր. փագիրլերի ունուվթամա։ Նէ՞ իչիւն փասըդ
Ալլահը թահգիր էտեր. օ՝ եիւրեյինտէ տէտի՝ քի՝
14 Ահն թէֆթիշ էթմէզսին։ Ահն կէօրտիւն. զիրա
սէն ճէֆթայա վէ տէրտէ նազար գըլարսըն, քի
Էլչին իլէ էճրինի վէրէսին. փագիր քէնտինի սա-
նա հէվալէ էտեր. էօքսիւզիւն եարտըմ ճըրսը
15 սէ՛նսին։ Ֆասըզըն գօլունու գը՛ր. վէ եարամա-
զըն ֆըսգընը՝ պուլմամայանատէք արա։ Ի՛ապպ
էպէտ իւ՛ ապատ փատիշահ տըր. օնուն եէրինտէն
17 դաիֆէլէր հէլաք օլտուլար։ Նա՞ Ի՛ապպ՝ փա-
գիրլէրին արզուսունու իշլէթտին, օնլարըն եիւ-
րէյինի գավլէլէտճէքսին, գուլաղընը իշլէտիր է-
18 տէճէքսին. Վէ՛ի էօքսիւզիւն վէ մազլումուն
հագգընը հա՛գգ էտէսին. չէօյլէ՛ քի եէրին ատէ-
մի՝ արթընգ պիր տահա գօրգուվթամայա։

ՄԱՂԱԿԱԻ 11։

Ա՛ռնէվալ պաշը նէյ՛ն Տալէյին (Ղալա՛ըս՛։)

1 Ի՛ապպա կիւվէնտիմ. ճանըմա նի՞ճէ տէրսի-
2 նիզ. Վա՛ուշ կիպի տաղլարընըզա գաչ. Օ՛իրա
իշլէճ փասըգլար եայը կէտիւլէր, օգլարընը քի-
րիշին իւզէրինտէ հազըրլա՛տըլար, քի գարան-
լըգատա՝ օնլարը տօղրու եիւրէքլիլէրէ աճալար։
3 Ա՛ճմէլէր նըգըլճա, սատըգլար նէ՞ իշլէյէ պի-
4 լէր։ Ի՛ապպ մուգատտէս հէյքէլինտէ տիր.
Ի՛ապպըն Թահթը կէօքէրտէ տիր. օնուն կէօզ-
լէրի կէօրմիւր, քիրպիքլէրի՝ ատէմ օղուլլարընը
5 Թէֆթիշ էտեր։ Ի՛ապպ սատըղը Թէֆթիշ է-
տեր. ամմա փասըգտան վէ զուլմու սեվէնտէն՝ օ-
6 նուն ճանը իքրա՛հ էտեր։ Ֆասըգլարըն իւզէ-
րինէ՝ քեասէլէրինին նասիպի օլան շիմշէքլէր՝
աթէշ վէ քիւքիւրթ վէ սամի՛ւմ եէլի եաղըրըա-

Digitized by Google

ճագ։ 7 Ո՛չ իրա սատրգ օլան Տ՚ապպ՝ սատրգ ա՚մէլ-
լէր սէվէր, օնուն եհուդիս տօղրուչայ պագաար։

ՄԱՂԱՔԻԱ 12։

Ո՞ր Ի՚նձնէլ ի՚ջէկ՝ ո՚ւղիգ պոշը իչէ՚ն Տ՚ալէքին
Ա՚ղա՚թօ՚։

Իսկայս էյլէ եա՛ Տ՚ապպ, վէրա մուգատտէս 1
գա՚լմատը, վէրա ատէմ օղուլլարընտան էմին
քիմսէլէր էգսիլտի։ Ո՚նլար՝ պէր պէրինէ եա- 2
լանչար սէօյլէր, տուտագլարը իլէ միւտահանէ՝
վէ իքի եհուդիս եհուդէք իլէ սէօյլէրլէր։ Տ՚ապպ 3
ճիւմլէ միւտահանէ էսքէն տուտագլարը՝ չէ պէօ-
յիւք սէօյլէյէն տիլի քէսէճէ՛ք տիր, Ո՚նլարը 4
քի՛ Տ՚իլիմիզէ ղալմիպ օլալըմ, տուտագլարըմըզ
պիզիմ տիր, էֆէնտիմիզ քի՛մ տիր տէրլէր։
Տ՚ապպ տէր քի՛ Ա՚օհաս ուլարըն գուլմունտան՝ ֆա- 5
դիրլէրին ահ՚ընտան էօհիւրիս՝ չիմտի գալգա-
ճաղըմ, չէ օ իւֆլէտիյի քիմսէյի խէլասէ գօյա-
ճաղըմ։ Տ՚ապպըն սէօզլէրի՛ փօթատտա դօփրագ- 6
տան գալ օլուպ՝ եէտի քէրրէ թէմիզլէնմիշ կիւ-
միւշ կիսի փաք սէօզլէրտիր։ Ա՚խ Տ՚ապպ՝ օնլա- 7
րը սէն սաղլայաճագսըն, օնլարը պու տէմրտէն՝
թա՛ էպէտէտէք հէրֆիզ էյլէյէճէքսին։ Ա՚տէմ 8
օղուլլարընըն րէզիլլէրի եհուճէլէնինճէ, ֆասըգ-
լար էգրաֆիլ տօլաշըր։

ՄԱՂԱՔԻԱ 13։

Ա՚ռաքել պոշը իչէ՚ն Տ՚ալէքին Ա՚ղա՚թօ՚։

Ա՚խ Տ՚ապպ՝ պէնի նիչէ՚ֆտէք տայիմա ունու- 1
տուրան, նիչէ՚ֆտէք եհուդիւնիս պէնտէն էօր-
թէրսին։ Ո՚նիչէ՚ֆտէք ճանըմա պիւթիւն կիւնէ 2

Digitized by Google

գայղուլար՝ եհուդէյիմէ գասաւէլէթ գոյայըմ. նիչէ-
յէ՞տէք տիւշմէնիմ իւզէրիմէ եհուճէլէճէք տիր։
3 Այ՜ Ալլահըմ Յապպ՝ պագ, պանա ճէվապ վէր,
կէօզլէրիմէ ըշըգ վէր, օլմայաքի էօլիւմ ույգու-
4 սունու ույուպայըմ. Ալմայա քի տիւշմէնիմ՝
Ընու եէնտիմ տէյէ. վէ պանա ս՛ըգլէթ վէրէն-
5 լէր՝ պէն սարսըլընճա՝ սէվինէլէր։ Պէն իսէ սէ-
նին ինանէթինէ կիւվէնտիմ. սէնին խէլասըն իլէ
6 եհուդէյիմ մէսրուր օլաճագ։ Յապպա իլահի օ-
գույաճաղըմ. զիրա պանա իհսան էյլէտի։

ՄԻՆՉԱՄԻՐ 14։

Ա՜ոլգապ պուշը իչէ՜ն՝ Տաչկինա (Ղալաթա՜։)

1 Տիվանէ՝ քէնտի գալպինտէ՝ Ալլահ եօգ տուր
տէտի. օնլար ֆէսատաւ վարտը. մէքրուհ իշլէր
2 էթտիլէր. էյլիք իշլէյէն եօգ տուր։ Յապպ
կէօքլէրտէն ատէմ օղուլլարընըն իւզէրինէ պագ-
տը, քի՝ ա՛գիլանէ հարագէթի էտիպ՝ Ալլահը ա-
3 րայան վարմը՝ կէօրէ։ Ընլարըն ճիւմլէսի սափ-
տը, պիրտէն քէօթիւ օլտուլար, էյլիք էտէն եօգ
4 տուր. պիր քիշի պիլէ եօգ տուր։ Նարամազ ըղը
ճիւմլէ խալէյէնլէր՝ գավմըմը էքմէք եէր կիպի
եէյէնլէր պիլմէզլէր մի. օնլար Յապպա նիտա
5 էթմէզլէր։ Ընդէման ղայէթլէ գօրգարլար քի՝
6 Յապպ սատըգ սիլսիլէ իլէ օլուր։ Միղ ֆագիրին
ըէյինի ուճանտրըտընըզ. չիւն օնուն սիփէրի
7 Յապպ տըր։ Նօլայտը Միխտան Նարաէլէ խէ-
լասս կճէյտի. Յապպ գավմընըն էսիրլիյինի տէօն-
տէրինճէ, Նա՛գօպ մէսրուր օլուպ՝ Նսրաէլ շա՜ռ
օլաճագտըր։

Digitized by Google

ՄԱՂԱՔԻԱՅ 15։

Տալէոյն Ղեմա-ցու ։

Եւ Յապպ սկսին չատրըլնուա քիմ տուրա- 1
ճագ, սկսին մուգատտէս տաղընտա քիմ սաքին
օլաճագ ։ Յեամիլճէ եիւրիւյէն, վէ սատագաթ 2
իշլէյէն, վէ եիւրէյինտէ կէրչէքլիք սէօյլէյէն,
Տիլի իլէ ղըյագէթ էթմէյէն, գօնշուսունա քէմ- 3
լիք էթմէյէն, վէ գօնշուսու իւզէրինէ այըպ ամ-
մայան, Էզիլ քիմսէյի քէնտի կէօզլէրինտէ 4
խօր կէօրէն, վէ Յապպտան գօրգանլարա իքրամ
էաէն, գօնշուսունա եէմին էտինճէ՝ տէօնմէյէն,
Յգէսինի մամլէյէ վէրմէյէն, վէ սուչսուզուն 5
Հագգընա րիշվէթ ալմայան. պունլարը իշլէյէն՝
էպէտէն գըմըլտայնմայաճագտըր ։

ՄԱՂԱՔԻԱՅ 16։

Տալէոյն չ'ըխ ։

Եւ Ալլահ պէնի հըֆզ էյլէ. զերա սանա կիւ- 1
վէնտիմ ։ Յա ճանըմ՝ Յապպա տէտին. Յֆէն- 2
տիմ սէնսին. սաա տէթիմ սէնսիզ տէյիլ տիր ։
Յերտէ օլան մուգատտէս քիմսէլէրտէ վէ ա'զիզ- 3
լէրտէ՝ ճիւմլէ րիզամ օնլարտա տըր ։ Պայրըյէ 4
սէյիրտէնլէրին տէրտլէրի չօղալըր. օնլարըն
գանտան օլան շէրպէթ փէշքէշլէրինի սունմայա-
ճաղըմ. վէ ատլարընը տուտագլարըմա ալմայա-
ճաղըմ ։ Յապպ միրաս' ըմըն վէ գատէհիմին հիս- 5
սէսի տիր. նասիպիմէ սէն տայանըրսըն ։ Հասէ- 6
լէրիմ լադիֆ եէրլէրտէ տիւշտիւ. պէյլի՝ միւլքիւմ
կիւղէլ տիր ։ Պէնի գայըրան Յապպը միւպարէք- 7
լէյճէյիմ. պանա պէօյրէքլէրիմ կէճէտէ պիլէ
էօյիւթ վէրիր ։ Յապպը տայիմա էօնիւմ գօ- 8

Digitized by Google

տուա՛. օ՝սաղըմտա օլմաղըլա՝ գըմը լտա՛նմայա-
9 ճաղըմ։ Ընուն իւչիւն գալպիմ շատ օլուպ՝ ճի-
յերիմ մէսրուր օլտու. թէնիմ պիլէ էմնիյէթ
10 իւզրէ սաքին օլաճագ։ Ոխրա ճանըմը մէզարտա
պրաձմայաճագսըն, մուգատտէսինի չիւրիւքլիւք
11 կէօրմէյէ գոյմէրմէյէճէքսին։ Նէօմրիւն եօլունու
պանա պիլտիրէճէ՛քսին. սէնին տիտարըն իլէ
շաղլը՛գ թօգլուղու վար. սէնին սաղընտա՝ տայի-
մա լէդաֆէթլէր վար։

ՄԱՂԱՔԱԻ 17։

Տալէթին պոա՛ղը։

1 Եա՛ Ռապպ սըտգը տինկլէ. ֆէրեատըմա գու-
լա՛գ վուր. հիլէպազ օլմայան տուտագլարտան չը-
2 գան տուա՛մա գուլա՛գ վուր։ Ասէնին հուզուրուն-
տան շէրիա՛թըմ չըգսըն, կէօզլէրին տօղրուլուգ-
3 լարը կէօրսիւն։ Նէիրէյիմի սընատըն, կէճէ իլէ
զնարէթ էյլէտին. պէնի գալը էտիպ՝ պիր շէյ
պո՛ւլմատըն. նիյէթ էթտիմ քի՝ աղղըմ թէճա-
4 վուզ էթմէսին։ Ընէմ ա՛մէլլէրի խսկ՝ սէնին
տուտագլարընըն սէօզլէրի միաճէպինճէ՝ զօրպա-
5 զըն եօլլարընտան սագընտրմ։ Ընտրմլարըմը սէ-
նին եօլլարընտա տայանտրը, քի այագլարըմ գը-
6 մըլտա՛նմասըն։ Ասանա նիտա էյլէտիմ. զնրա
պանա ճէվապ վէրէճէքսին՝ եա՛ Ընլահ. գուլաղը-
7 նը պանա մէյլ էթտիր, սէօզլէրիմի իշնէթ։ Նա՛
սաղ էլինլէ՝ ոանո կիւվէնէնլէրի՝ օնլարա հիւճիւմ
էտէնլէրտէն գուրթարան՝ ի՛նայէթինի ա՛ճայիպ
8 կէօսթէր։ Պէնի կէօզ պէպէյի կիպի հնփղ էյ-
լէ. պէնի գանատլարընըն քէօլկէսի ալթընտա
9 սագլա։ Պէնի խարապ էտէն ֆասգլարըն եիւ-
զնտէն ոափլա. ճանըմըն տիւշմէնլէրի էդրաֆը-

Digitized by Google

մէջ ալտը լար։ Վրէնտիլէրին եաղընտան էօր- 10
թիւլտիւլէր. աղջլարը իւէ մաղըուրլուգ սեզյլէ-
տիլէր։ Ձալա ատըմլարըմըզըն էդրաֆընէ ալ- 11
տը լար. պէտէ եէրէ սէրմէգ իչիւն կէօզլէրինի տիք-
տիլէր, Վափմաղա իշթահը օլան արսլան կիպի 12
վէ կիզլի եէրլէրտէ օթուրան արսլան եավրուսու
կիպի։ Վայդ եա Թապպ, օնուն էօնիւնիւ քէս. 13
օնու չէօքտիւր. գըլըճըն իւէ ճանըմը ֆասըգ
քիմսէտէն գուրթար Ալլին իւէ ատէմլէրտէն 14
եա Թապպ փայլարը պու տիւնեատ օլան ատէմ-
լէրտէն քի գարընըլարընը խաղինէլէրին իւէ տօլ-
տուրուրսուն. օնլարըն էվլատլարը տօյտուգտան
սօնկրա, գալանը օնլարըն էվլատլարընա պրա-
գարլար։ Պէն իսէ սատագաթ իւէ եիւզիւնիւ 15
կէօրէյիմ. ույանտըղըմտա՝ սիմանտան տօյայըմ։

ՍԱՂՄՈՍԱՐԿՈՒ 18։

Ա՜ոկէպ պուշ նէյ՜ն՝ Թապպը ն գո՜լը Տօվկին
(Լեվո՜ւմ՜) ո՛ր Թապպ օնու հէտ պո՜շլընէրինէն է-
լինէ՜ն վէ Աո՜ւլո՜ն էլինէն գո՜ւրխտը ղը նի՜ն-
պո՜ պու՜ նըհինէն աէօզլէրինէ աէօյլեյիմ պէտ։

Եա՜ գուվվէթիմ Թապպ՝ սէնի սէվսէմ կէրէք։ 1
Թապպ գայամ վէ գալէմ վէ գուրթարըճըմ տըր. 2
Ալլահըմ պէնիմ հիսարըմ տըր, պէն օնա կիւվէ-
նիրիմ. օ՝ գալգանըմ վէ խլասըմըն պույնուղու՝
փէնահկէահըմ տըր։ Ալէտհէ լայըգ օլան Թապ- 3
պա նիւտա էաէրիմ, վէ տիշմէնլէրիմտէն խլասս
պուլուրսուս։ Յօլիւմ քէմէնտլերի էդրաֆըմը 4
ալտը, վէ հէլաքլըղըն սէլլերի պէնի իւրքիւթտիւ։
Ալէզարըն քէմէնտլերի էդրաֆըմը՝ չէվիրտի. 5
Էօլիւմ տուզագլարը էօնիւմի՛ւ ալտը։ Տարլը- 6
ղըմտա Թապպա չաղըրտըմ, վէ Ալլահըմա փէր-

Digitized by Google

եամ էլլէտիմ. օ՝ Հէյքէլինտէն սէսիմի իշիթտի,
Հէմ Հուզուրունտա օլան ֆէրեատըմ գուլագլա-
7 րընա վարտը։ Ելտիմ եէր սարսըլըպ տիթրէ-
տի, վէ տաղլարըն թէմէլլէրի գըմըլտանըպ՝ սալ-
8 լանտըլար. զիրա օ ղազապէ կէլտի։ Ենուն
պուրնունտան տիւման՝ վէ աղըլնտան թէկլէֆ է-
տիճի ամէշ չըգտը. օնտան գօրլար դութուշտու։
9 Յամի կէօքլէրի էյիպ էնտի. վէ այագլարը ալ-
10 թընտա գօյու տիւման վարըտը։ Վ է քէրուպ
իւզէրինէ պինիպ ուչտու, վէ եէլլին գանատլարը
11 իւզէրինտէ ուչտու։ Փէրտէլէրինի գարանլըգ
էյլէտի. էդրաֆընտա խայմէսի՝ սու գարարթըսը՝
12 գարա պուլութլար տըր։ Յօնիւնտէքի զիյասըն-
տան պուլութլարը՝ տօլու վէ ամէշ գօրլարը իլէ
13 կէչտի։ Վ է Ասպպ կէօքլէրտէ կիւրլէտի. վէ
Ասա՛լա տօլու վէ ամէշ գօրլարը իլէ սէսինի
14 վէրտի։ Էմ օ՝ օգլարընը սալտը, վէ օնլարը
տաղըթտը. վէ եըլտըրըմլար ամտը, վէ օնլարը
15 շաշընտը։ Վ է սէնին Թա՛զիրինտէն՝ սէնին ղա-
զապըն եէլլինին իւֆլէմէսինտէն ե՜ Ասպպ՝ սու-
լարըն տիպլէրի կէօրիւնտիւ, վէ տիւնեանըն Թէ-
16 մէլլերի աչըլտը։ Յիւքսէքտէն կէօնտէրիպ՝
պէնի ալտը. պէնի չօգ սուլարտան չըգարտը։
17 Պէնի գուվվէթլի տիւշմէնիմտէն՝ Հէմ պէնի
պուղդ էտէնլէրտէն գուրթարտը. զիրա պէնտէն
18 գուվվէթլի օլտուլար։ Պէլամըն կիւնիւնտէ օն-
լար էօնիւմի՛ւ ալտը լար. ամմա Ասպպ պանա
19 տայանաճագ ա՛սա օլտու։ Վ է պէնի կէնիշ լէյլ
չըգարըպ՝ պէնի խէլաս էյլէտի. զիրա պէնտէն
20 րազի օլտու։ Ասպպ սատագաթըմա՛ կէօրէ էճ-
րիմի՛ վէրտի, պանա էլլէրիմին փաքլըյինէ կէօրէ
21 էտա էթտի։ Օ իրա Ասպպն եօլլարընը սագ-
լատըմ. վէ Ալլահըմնան տէօնիւպ՝ ֆաոըգլըդ

Digitized by Google

էթմէհտիմ։ Օ՚իրա օնուն հէփ շէրիա՚թլէրի 22
էօնիւմտէ իտի, վէ օնուն գանունլարընը եանըմ-
տան կիտերմէհտիմ։ Յումի օնուն ի՚նտիհնտէ քեա- 23
մի՚լ օլտում, վէ եարամազլըղընտան սագընտըմ։
Վ՚է Ի՚ապպ պանա սատտագաթըմա կէօրէ՝ օնուն 24
կէօզլէրի էօնիւնտէ օլան էլիմին փաքլըյընէ կէօրէ
էօտէտի։ Յ՚նայէթլու իլէ ի՚նայէթլու օլուր- 25
սուն. քեամիլ ատէմ իլէ քեամի՚լ օլուրսուն.
փաք իլէ փաք օլուրսուն, վէ էյրի իլէ էյրի Հա- 26
րաքէթ էտերսին։ Օ՚իրա սէն միհնէթտէ օլան 27
գաւմը գուրթարըրսըն. վէ մաղրուր կէօզլէրի ալ-
չագլատըրսըն։ Օ՚իրա սէն՝ պէնիմ չըրաղըմը 28
այտընլատը՚րսըն. գարանլըղըմը՝ Ա՚լլահըմ Ի՚ապպ
ղէյաւանտըրաճագ տըր։ Օ՚իրա սէնին իլէ պէօ- 29
լիւք պօղտում, վէ Ա՚լլահըմ իլէ հիսար աշտըմ։
Ա՚լլահըն եօլու քեամի՚լտիր, Ի՚ապպըն սէօզլէրի 30
գաթլ օլմէուշտուր. օ՝ ձիւմլէ օնա կիւվէնէնլէրէ
գաթգաճն տըր։ Օ՚իրա Ի՚ապպտան մի՚ատա Ա՚լլահ 31
քի՚մտիր. վէ Ա՚լլահըմըզտան ղայրի գայա քի՚մ
տիր։ Պանա գուվվէթ գուշատան Ա՚լլահտըր. 32
վէ եօլումու քեամի՚լ էյլէտի։ Ա՚յագլարըմըզ 33
կէյիքլէրինքինէ միւսաւի՚ էտէր, վէ պէնի եիւք-
սէք եէրլէրիմէ տուրտուրուր։ Յ՚նլէրիմի ճէնկէ 34
թա՚նլըմ էտէր. վէ գօլլարըմընա պագըր եայ էյիլիր-
՚էմ պանա խէլասընըն գալգանընը վէրտին, վէ 35
սէնին սաղ էլին պանա տէսլիէկիր օլտու. վէ սէ-
նին իհսանըն պէնի պէօյիւթտու։ Ա՚տըմ յարըմը 36
ալթըմտա կէնիշլէթտին, վէ գօփուգլարըմ գը-
մըլտա՚նմատը։ Տիւշմէնլէրիմի գօվալատըմ, վէ 37
ընլարը եէմիշտիմ, վէ ընլարը տիւքէտի՚նճէյէ-
տէք՝ տէօնմէտիմ։ Ընլարը էօյլէ գըրտըմ քի՝ 38
գալգամադա գատիր օլմատը լար. այագլարըմընն ալ-
թընա տիւշտիւլէր։ Ի՚էմ պանա ճէնկ իչին 39

Digitized by Google

գուվվէթ գուշաթարն . իւլէրիմէ գալգանլարը՝
40 ալթընայ չէօքթիւրութուն : Վէ ափուշինէրիմին
պօյնունա պանա վէրտին , քի պէնտէն իքրահ է-
41 տինլէրի գըրտայըմ : Պաղըրտըլար , ամմա գուր-
թարան եօղունտա , Իապափ պէնէ՝ ամմա օնլարտա
42 ճէվապ վէրմէտի : Ընտէմ՝ օնլարը՝ եկ եիւվա-
նիւն գարշըսընտա գօփրագ կիպի եզտիմ . օնլարը
43 սօգագլըր չամաւրու կիպի չիյնէտիմ : Վաւմին
ղավղալարընտան պէնի գուրթարտըն , պէնի գա-
իֆէլէյտ պայշ գօտուն . պիլէէտիյիմ գավմ պանա
44 գուլլուգ էթտի : Վուլագլարը իշիթտիյի կիպի՝
պանա իգաա՛թ էթտիլէր . եաա օղուլլարը պանա
45 միւտահանէ էթտիլէր : Եաա օղուլլարը զա-
պունալանտը լար . վէ գափալը օլտուգլարը եէրտէն
46 տիւրէտիլէր : Իապափ սայգ տըր , վէ պէնիմ Վա-
յաոմ միւպարէք օլսուն . վէ խէլաստըրընը Իլլահը
47 եիւճէլսին : Պանա իննէթգահլար վէրէն՝ վէ ալ-
48 թընաա գափլիլէրի չէօքթիւրէն Իլլահտըր : Ը՝
պէնի տիւշմէնլէրիմանէն գուրթարտը . պէլկի պէնի
իւզէրիմէ գալգանլարընը իւզէրինէ եիւճէլթտին .
49 պէնի զալիմ ատամանէն խէլասա էթտին : Վաւնուն
իչինէ եա Իապափ դահիֆէլէրտուգ ատանա Վահմո էտէ-
50 րիմ , վէ սէնին ատընտա թէզգիր էտէրիմ : Իչի-
տի փատիշահընընը խէլաստըրընը պէջիւտէն՝ վէ
մէսիհի Տավիտէ էեմ օնուն զիւրրիյէթինէ էպէ-
տէն բ՝նայէթ էտէն օ ատուր :

ՄԱՂՄՈՒՐ 19։

Ա՝նկէտ պոշը ինձո՝ Տոէկոն Էվնոտա :

1 Վէօգլէր Իլլահընը բ՝զէթինի նագլ էտէր . վէ
ա՛էպաթի օնուն էլլէրինին ա՛մէլլէրինի խապէր է-
2 տէր : Կիւն՝ կիւնէ սէօզ նուդգ էտէր . վէ կէճէ՝

Digitized by Google

կէձէյէ ֆըմ կէօսթէրիր։ Այօզ եօգ՝ վէ քէ- 3
լամիէր եօղ իքէն, օնլարըն սէսի իշիտիլմի՛զ ի-
քէն, Ընլարըն սէտասը պիւթիւն եէրէ՝ վէ օն- 4
լարըն սէօղլէրի տիւնեանըն ուճլարընատէք չըգ-
տը. օնլարտա կիւնէչէ չատըր գուրտու։ Այ էօ՝ 5
կէրտէյինտէն չըգան կիւվէյի կիպիտիր. եօլա
սէյիրթմէյէ ճէպապար կիպի շատ օլուր։ Ձը- 6
գըշը կէօքլէրին ուճունտան՝ վէ տէվրի օնլարըն
ուճունատէք տիր. վէ օնուն ըսսը լըղընտան կիզ-
լէնիր եօգ տուր։ Ասպալըն նօմօսու քեամիլ 7
տիր, ճանը կէրի տէօնտէրիր. Ասպալըն շէհատէ-
թի հագգ տըր, ճահիլի այլիմ էտեր. Ասպալըն 8
թէնպիհլէրի տօղռու տուր, եիւրէյի շատ էտեր.
Ասպալըն էմրլէրի փաք տըր, կէօզլէրէ զկյայ վէ-
րիր. Ասպալըն գօրգուտաու թէմի՛զ տիր, էպէ- 9
տէն տուրուր. Ասպալըն շէրիա՛թլէրի հագգ՝ պիլ
քիւլլիյէ սատը՛գ տըր. Ընլար ալթունտան վէ 10
չօգ խասս ալթունտան արզուլու՝ վէ պալտան
հէմ տամլա կէօմէճինտէն զաթլը՛ տըր։ Ամոի 11
գուլուն օնլար իլլէ թէսիպ օլմուշ տուր. օնլարը
սագլամագտա չօգ իւճրէթ վար։ Ինէնպ եանը- 12
լը չըգլարընը քի՞մ անկլայա պիլիր. պէնի
կիզլիլէրտէն փաք գըլ։ Գուլունու ղուրուր- 13
լէրտէն տափի կէրի դութ. օնլար պէնի զապդ
էթմէսին. օջէման քեամիլլէնիա՝ պէօյիւք գա-
պահաթտան փաք օլուրում։ Ընդըմըն սէօզ- 14
լէրի վէ եիւրէյիմին թէֆէքքիւրի հուզուրունտա
մնագպուլ օլսուն, եա՛ պէնիմ գայամ վէ գուր-
թարըճ՛իմ Ասպալ։

Digitized by Google

ՄԱՂԱԿԱՑԻ 20։

Ա՜ռիգոլ պուշը իլէ՜ն՝ Տավէթին Ղվա՜ղո՜։

1 Բապպ սէնի ս՛ըգլէթ կիւնիւնտէ իսթիճապ
էյլէյէ, Նա՛գօպ Ալլահընըն ատը սէնի գօրու-
2 յա։ Ամանա Անագուէսէտէն եարտըմ կէօնտէ-
3 րէ, վէ Սիօնտան սէնի գավիլէտէ։ Ա՛իմլէ
փեշքեշլէրինի զէքը էյլէյէ, վէ պուխիւնեան-
4 մալարընը գապու՛լ էյլէյէ։ Անէ՜։ Ամանա կէօնկ-
լիւնէ կէօրէ վէրէ։ վէ Հէփ միւրատընը եէրինէ
5 կէթիրէ։ Ալէնին խէլասըն իլէ շատ օլաճաղըզ,
վէ Ալլահըմըզըն ատընտա պայրաճ գալտըրաճաճ-
ղըզ։ Բապպ սէնին Հէփ մադիւպլարընը իճրա
6 էյլէյէ։ Ո՛իմին պիլտիմ՝ քի՝ Բապպ մէսիհի-
նի խէլաս էտէր։ մուգատտէս կէօյիւնտէն օնու
իսթիճապ էտէր, սաղ էլինին խէլասընըն գուվ-
7 վէթի իլէ։ Պունլար ա՛րապալարա՝ վէ օնլար
աթլարա լի-Լէնէր։ պիզ իսէ Ալլահըմըզ Բապ-
8 պընի ատընը՝ զէքը էտէրիզ։ Ունար էհզիբիպ
տիւշտիւլէր։ ամմա պիզ գալգըպ՝ գայիմ տուր-
9 տուգ։ Նա՛ Բապպ՝ փատիշահը խէլաս էյլէ։
Նիտա էթտիյիմիզ կիւնտէ պիզէ ճէվապ վէր։

ՄԱՂԱԿԱՑԻ 21։

Ա՜ռիգոլ պուշը իլէ՜ն՝ Տավէթին Ղվա՜ղո՜։

1 Նա՛ Բապպ՝ փատիշահ սէնին գուվվէթին ի-
լէ շատ օլաճագ։ վէ խէլասըն իլէ՝ նէ գատար չօգ
2 մէսրուր օլաճագ։ Ունուն կէօնկլիւնիւնիւն միւրա-
տընը օնա վէրտին։ վէ տուտագլարընըն տիլէյինի
3 օնտան մէն՝ էթմէտին։ Անէ՜։ Ո՛իրա էյլիք պէ-
րէքէթլէրի իլէ օնա եարտըմ էթտին։ օնուն
4 պաշընա խաս ալթունտան թաճ գօտուն։ Անէ-

Digitized by Google

աէն Է՛օմր տիլէտի . վէ օնա՝ էպէտ իւլ ապատ
կիւնլէր ուզունլուղու վէրտին : Իսէլասըն իլէ օ- 5
նուն Բ՛ղզէթի պէօյիւք տիւր . օնուն իւզէրինէ՝
Բ՛ղզէթի վէ զիյնէթի գօտուն : Օ իրա օնու՝ էպէ- 6
աէն միւպարէք էյլէտին . օնու սէնին եիւզիւնտէն՝
շաղըդ իլէ մէսրուր գըլտրն : Օ իրա փատիշահ 7
Ասպպա կիւվէնիր . վէ ճամաւլանըն Բ՛նայէթի ի-
լէ՝ գրմըլտանմայաճագտրը : Այլին՝ սէնին ճիւմ- 8
լէ տիւշմէնլէրինի պուլաճագտրը . սաղ էլին սէն-
տէն իքրահ էտինլէրի պուլաճագտրը : Վա- 9
զսպրնըն զէմանընտա օնլարը աԹէշլի փուրուն
կիպի էտէճէքսին . Ասպպ օնլարը ղազապը իլէ
եուտաճագտրը , վէ օնլարը աԹէշ եէյէճէք :
Օնլարրն մէյվէսինի եէրտէն՝ վէ օնլարրն զիւր- 10
րիյէթինի ատէմ օղուլլարընտան հէլակ էտէ-
ճէքսին : Օ իրա սանա գաւրշը քէմիւիք գուրտու- 11
լար. տիւշինտիւքլէրի ֆէսատըն նէճասէնա գա-
տիր օլամատըլար : Օ իրա օնլարրն արգասընը 12
ոէօնտիւրէճէքսին . օֆլաբընը օնլարրն եիւզիւ-
նէ գարշը՝ քիրիշլէրինին իւզէրինէ հազըրլայա-
ճագսըն : Այա Ասպպ՝ քէնտի գուվվէթին ի- 13
լէ եիւճէլէն . սէնին ճէպպարլըղընա իլհի վէ
մէզմուր օգուլաճաղըզ :

ՍԱՂՄՈՒՐ 22։

Այնէլէնշահը տոփռոմը ի՛ւլէրինէ հա՛նգէպ պոչը
նչէ՛ն Տավէթին Ղէմ՛ռա՛ :

Այ՛ Ալլահըմ Ալլահըմ՝ պէնի նիչին Թէղը 1
էյլէյիպ՝ խէլասըմտան՝ ինկիլԹիմին սէօզլէրին-
տէն ուզագսըն . Այ՛ Ալլահըմ՝ կիւնտիւզիւն 2
չաղըրըրըմ , ամմա ճէվապ վէրմէ՛զսին . կէճէ ի-
լէ տասխ , վէ ըահաթըմ եօգտուր : Ամմա սէն 3

Digitized by Google

մուգատուէսսին, եա՛ Յարաէլին թէսպիհաթրն-
4 տա սաքին օլան։ Պապալարըմըզ սանա կիւ-
վէնտիլէր. կիւվէնտիլէր, վէ օնլարը գուրթար-
5 տըն։ Սանա ֆէրեատ էտիպ գուրթուլտուլար.
6 սանա կիւվէնտիլէր, վէ ուրթանմատըլար։ Պէն
իսէ սօղլուճանըմ, վէ տէյիլ սատէմ. սատէմլէրին
7 սիթէմի վէ գավմըն խօրլուդու իմ։ Էվի պէ-
նի կէօրէնլէր՝ պէնի մասխարայ էտէրլէր. տու-
8 տագ աչարլար, վէ պայշ սալարլար. Պապայ
կիւվէնտի, օնու գուրթարսըն. օնտան ըսդըի իսէ,
9 օնու խէլաս էթմիշն փէրլէր։ Ըմմա պէնի բահմ-
տէն չըգարան՝ անամըն մէհէմինտէ օլտուղումտա
10 պանա իւմիտ վէրէն սէնմիշն։ Ընա բահմինտէն
սէնիշն իւզէրիմէ պրաղըլըմ. անամըն գարընըն-
11 տան պէրու Ըլահը՛մընըն։ Պէնտէն իրագլան-
մա. զնրա ս՛րգլէթ եագըն տը՛ր, վէ եարտըմճը
12 ե՛օգտուր։ Ըդրաֆըմը չօգ պուղալար ալտը.
13 պէնի պաշան զօրլուլարը գուշաթտը։ Ըղզա-
րընը պանա գարշը՝ գափըճը վէ պաղըրան արա-
14 լան ինկի աչտըլար։ Այս կիպի տէօքիլտիմ.
Հէփ քէմիքլէրիմ այրըլտը. եիւրէյիմ պալմամու
կիպի օլտու, պաղըրսագլարըմընը իչինտէ էրիտի։
15 Կուվվէթիմ սագը՛ կիպի գուրուտու, վէ տի-
լիմ տիմաղըմա՛ եափը շտը. վէ պէնի էալիւմ դօփ-
16 րաղընա գօտուն։ Օիրա քէօփէքլէր էդրափր-
մը՛ ալտը. եարամազլարընը ճէմաաթը պէնի գու-
շաթտը. էլէրիմի վէ այագլարըմը՛ տէլտիլէր։
17 Էվի քէմիքլէրիմի սայա պիլդիրիմ. օնլար թամա-
18 շա՛ էտէրլէր, պանա պագարլար։ Ըվէնտիլէրին
նէ էս՛ վապալարըմը՛ փայլաշտըլար, վէ լիպասըմ
19 իւզէրինէ գուրա աթտըլար։ Ըմմա սէն եա՛
Ըահպ իրագլանմա. եարտըմըմա՛ եէթիշ՝ եա՛
20 պէնիմ գուվվէթիմ։ Ձանըմը գըլըճտան՝ պէ-

Digitized by Google

նիմ էօմրիւմիւ քէօփէյին էլլէնտէն գուրթար։
պէնի խաթիճապ էտիպ՝ արսլանըն աղըզնտան վէ 21
քէրկէտէնին պույնուզունտան պէնի գուրթար։
Այէնին ատրնըր գարընտաշլարըմա նայգլ էտէճէ- 22
յիմ . ճէմաաթ օրթասընտա սէնի մէ՛տՀ էտէ-
ճէյիմ ։ Այ՛ Տապպտան գօրգանլար՝ օնու մէ՛տՀ 23
էտին . եա՛ Տապ գօպուն ճիւմլէ զիւրրիյէթի՝ օնու
ի՛ զզէթլէյին , վէ Տարաէլին ճիւմլէ զիւրրիյէթի՝
օնտան գօրդուն ։ Օ՛իրա օ՝ միւսիպէթտէ օլա- 24
նըն միւսիպէթինի խօր կէօրմէտի , վէ իքրահ էթ-
մէտի , վէ օնտան եիւզիւնիւ կիզլէմէտի . վէ օ՝ օ-
նա ֆէրեաստ էթտիյինտէ իշթիմտի ։ Պէջիւք 25
ճէմաաթտա մէտՀիմ սէնտէն օլաճագ . պէն ա-
տագլարըմը՝ օնտան գօրգանլարըն էօնիւնտէ է-
տա՛ էտէճէյիմ ։ Տագիրլեր եէյիպ տօյալար . 26
Տապպը արայանլար օնու մէ՛տՀ էտէճէքլեր .
եիւբէյինիզ էպէտէն եաշայաճագ ։ Տերին 27
ճիւմլէ ուճլարը Տապպը զէքր էտէճէքլեր , վէ
տէօնէճէքլեր . վէ դաւֆէլէրին Հէվ գապիլէլէրի
սէնին Հուզուրունտա սէճտէ գըլաճագլար ։ Օ՛ի- 28
րա փատիշահլըգ Տապպըն տըր . վէ օ՝ գաւֆէլէր-
տէ Հէօքիւմ՛թ սիւրեր ։ Տերին ճիւմլէ ղէնկինէ- 29
րի եէյճէքլեր , վէ սէճտէ գըլաճագլար . դօփ-
րաղա Հէվ էնէնլեր վէ ճանընը եաշայմայան-
լար՝ օնուն էօնիւնտէ տիլ չէօքէճէքլեր ։ Ո՛նա 30
զիւրրիյէթի ի՛պատէթ էտէճէք , վէ Նէլէճէ-
լէ տէվը՝ Տապպըն Հագգընա սէջդէյէճէքտիր ։ Նէլէ- 31
ճէքլեր , վէ օնուն սատագամըրընը՝ տօղաճագ
գաւմա խասպեր էտէճէքլեր . զէքր պօ՛նա ՛ օ էյ-
լէտի ։

Digitized by Google

ՄԱՂԱՔԻԱ 23.

Տալէին Հղկողաց։

1 Ապագ՝ չօպանը մ տըր . մուհիաճ օլմայաճաղ
2 ըմ ։ Ո պէնի օղլու չայըրլատան եաթըրր .
պէնի բահաթ սուլարընըն եանընտա գուլաղ
3 լար ։ Ա՛նըմը թազէլէր . քէնտի աւր իչուն՝
4 պէնի սատագաթ եօլլարընտա կէղտիրիր ։ Պէն
էօղիւմ քէօղէքէնին տէրէսինտէ կէզամ պիլէ ,
շէրրտէն գօրգմամ . զիրա սէն պէնիմ իլէ սին .
սէնին ա՛նան հէմ սէնին տէյինէյին՝ պանա ան
5 լար թէսէլլի վէրիր ։ Ո՛ֆրամը էօնիւմտէ՝ տիւշ
մէնլէրիմին գարշընընտա գուրարընը . պաշրմր
եաղ իլէ եաղլատըն . գատէհիմ դաշգր՛ն տըր ։
6 Ա՛հագիգան խայրաթ վէ հասանաթ՝ էօմրիւմիւն
ճիւմլէ կիւնլէրինտէ՝ պանա եօլտաշ օլաճագդար .
վէ պիր չօգ էյնամ՝ Ա՛պապլըն էվինտէ ապրին օ
լաճաղըմ ։

ՄԱՂԱՔԻԱ 24.

Տալէին Հղկողաց։

1 Ընէր հէմ օնուն տօղուսու՝ տիւննա վէ օնտա
2 սաքին օլանլար՝ Ա՛պապլ՛ն տըր ։ Օիրա օ՝ օնու
տէնիզլէրին իւզէրինտէ թէմիզլէտի . վէ օնու ըր
3 մագլարըն իւզէրինտէ մուգիմ էթտի ։ Ա՛պապլըն
տաղընա քի՞մ չըգար . վէ օնուն մուգամտէս մա
4 հալինտէ քի՞մ տուրուր ։ Ա՛յլէրի փաք վէ եիւ
րէյի թէմիզ քիմսէ քի՝ եիւրէյինի պադը լըրղա
5 գալտը՛րմատը , վէ հիլէ իլէ եէմին էթմէտի . Ո՝
Ա՛պապտան պէրէքէթ վէ խէլասընըն Ա՛լլահըն
6 տան սատագաթ ալաճագտըր ։ Ո՛նու արապան
լարըն սիլսիլէսի պու՛ տուր , սէնին եիւզիւնիւ ա

Digitized by Google

րայանլար՝ Լա՛գօպ տուր։ Ալէ։ Լա՛ գափու- 7
լար՝ պաշլալընըզը գալտը՛րըն , վէ էյ էպէտի
գափուլար գալտըրը՛լըն քի՝ ի՛զէթին փատիշա-
հը՛ կիրէ։ Պու ի՛զէթին փատիշահը քի՛մ տիր։ 8
Կովվէթլու վէ գուտրէթլու Լապպ՝ ճէնքտէ
գուտրէթլու Լա՛պպ տըր։ Լա՛ գափուլար՝ պաշ- 9
լարընըզը գալտըրըն, վէ էյ էպէտի գափուլար
գալտը՛րըն քի՝ ի՛զէթին փատիշահը՛ կիրէ։
Շու օ ի՛զէթին փատիշահը քի՛մտիր։ Ո՛սքեր- 10
լէրին Լապպը՝ ի՛զէթին փատիշահը օ տուր։

Ալէ։

ՄԱՂՄՈՍԻ 25։

Տավիթին (Դաղա-լա։)

Լա՛ Լապպ՝ ճանըմը սանա գալտըրտըմ։ Լա՛ 1
Ալլահըմ սանա կիւվէնտիմ , ուլթա՛նմայըմ ,
տիւշմէնլէրիմ՝ իւզէրիմէ իֆթիխար էթմէսին։
Սանա ճիւմլէ գաթլանանլա՛թտաքի ուլթա՛նմա- 3
յալար։ պօշունա խայրընըզդ էտէնլէր ուլթանսըն։
Լա՛ Լապպ՝ պանա եօլլարընը՛ կէօսթէր։ պանա 4
սէպիլլէրինի՛ էյրէթ։ Պէնի կէրչէքլիյինտէ կէզ- 5
տիր , վէ պանա թա՛լիմ վէր։ վէրա խէլասըմըն
Ալլահը սէ՛ն սին։ պիւթիւն կիւն սանա գաթլա-
նըրըմ։ Լա՛ Լապպ՝ մէրհամէթլէրինի վէ ի- 6
նայէթլէրինի զիքր էյլէ։ վէրա օնլար էզէլտէն
տիր։ Կէնճլիյիմին կիւնահլարընը վէ գապա- 7
հաթլարընը խապրընա կէթիրմէ։ սէն ի՛նայէթի-
նէ կէօրէ՛ քէնտի էյլիյին սէպէպինտէն՝ պէնի
զիքր էյլէ նա՛ Լապպ։ Լապպ էյի վէ տօղրու- 8
տուր։ օնտան էօթիւրիւ կիւնահքթսըզլարա եօլու
էյրէտիր։ ()՝ մահճուալարը շէրաա՛թտա գու- 9
լաղզըզլար։ հէմ մահճուալարա քէնտի եօլունու

Digitized by Google

10 էյրէտէր։ Թագպլէն հէի եօլլարը՝ օնուն ա՛ղ-
տրնը վէ շէհատէթլէրինի սագլայանլարա՝ ինա-
11 յէթի վէ կէրչէքլիք տիր։ Նա՛ Թագպ՝ աստը
իչիւն կիւնահրմը ա՛ֆվ էյլէ . զիրա պէօյիւք
12 տիւր։ Թագպտան գօրգան շու ատէմ քի՛մ ի-
սէ , պէյէնէճէյի եօլու Թագպ օնա էյրէտէճէք։
13 Օնուն ճանը էյլիքտէ սաքին օլաճագ . վէ զիւր-
14 րիյէթի եէրի զայպ էտէճէք։ Թագպլէն րիզա-
սը՝ օնտան գօրգանլարա՝ տրը . վէ ա՛հտրնը օնլա-
15 րա՝ պէյան էտէճէքտիր։ Կէօզլէրիմ տայիմա
Թագպ տրը . զիրա այագլարրմը աղտան չըգա-
16 րան օ տուր։ Պանա տէօն , վէ զանա մէրհամէ՛թ
գըլ . զիրա պէն եալնըզը վէ տէրտիմ՛տիմ։
17 Ա՛իւրէյիմին ս՛ըգլէթլէրի պէօյիւտիւ . պէնի սը-
18 գընթըլարրմտան չըգար։ Տէրտիմ վէ միհնէ-
թիմ՛ պագ . վէ ճիւմլէ կիւնահլարրմը ա՛ֆվ էյ-
19 լէ։ Տիւշմէնլէրիմ՛ պագ . զիրա չօղալտըլար .
վէ պէնի ղալըմ իքրահըգ իլէ իքրահ էթտիլէր։
20 Ա՛անըմի սագլա՝ , վէ պէնի խէբար էյլէ . ուԹան-
21 մայըմ , զիրա սանա կիւվէնտիմ։ Պէնի քեա-
միլիք վէ տօղրուլուգ հըֆզ էյլէսին . զիրա սա-
22 նա գաԹըլանտրմ։ Նա՛ Ըլլահ՝ Խօրաէլի ճիւմ-
լէ սրգընթըլարրնտան լաւ էյլէ։

ՄԱՂԱԹԻԱ 26։

Տալկինա (Տէպէ-թօ։)

1 Նա՛ Թագպ՝ պէնիմ չէրաա՛Թըմը կէօր . զիրա
քէմանլըմտէ եիւրիւտիւմ . հէմ Թագպա կիւվէն-
2 տիմ . գըմըլտան նմայագաղըմ։ Պէնի թէճրիւ-
պէ էյլէ՝ եա՛ Թագպ , վէ պէնի սընաա . պէօյրէքլէ-
3 րիմի վէ եիւրէյիմի գաալը էյլէ։ Ա՛իրա ինանայէ-
Թին կէօզլէրիմին էօնիւնտէ տիր . վէ սէնին կէր-

Digitized by Google

չէքլլայինտէ եւրիւտիւմ։ Պագըլ ատէմլէր իլէ օթուրմատըմ, վէ միւնաֆըգլար իլէ վարմատըմ։ Ղարամազլարըն ճէմմաղթընը իքրահ 4
էթտիմ, վէ ֆասըգլար իլէ օթուրմատըմ։ Ուչսուզլուգ իլէ էլլէրիմի եայգայըպ՝ մէղպահընը տօղաշաճաղըմ եա՞ Ղապպ։ Յաքիմ շիւքր 5
սէնինի իչիթտիրէյիմ, վէ ճիւմլէ միւճիզաթլարընը նազլ էտէյիմ։ Ղա՞ Ղապպ՝ էվինին մէքքանըները՝ վէ սէնին ի՛զէթինին սաքին օղտուղտա 6
մահալի սէվտիմ։ Ղանըմը կիւնահքեարլար իլէ՝ վէ էօմրիւմիւ գանը ատէմլէր իլէ հէլաք էթմէ, Ղի օնլարըն էլինտէ խապիս՛լիք վար, 7
վէ սաղ էլլէրի րիշվէթիլէ տօղու տուր։ Ղմմա պէն՝ քէմանլիմանէ կէզէրիմ, պէնի խէլաս էտիպ՝ պանա քէրէմ գըլ։ Ղյաղըմ տօղրուլտուգտա 8
տուրուր, ճէմմաղթլարտա Ղապպը միւպարէքլէյէճէյիմ։ 9

ՄԱՂԱՔԻԱ 27։

Տավկոին (Ղեպռոն։)

Ղապպ ըշըղըմ վէ խէլասը՛մ տըր, քիմտէ՞ն 1
գօրգայըր, Ղապպ է՛օմրիւմիւն գուվվէթիտիր, քիմտէ՞ն հաճվ էտէյիմ։ Ղարամազլար՝ պա- 2
նա ս՛ըգլէթ վէրէնլէր վէ տիւշմէնլէրիմ էթիմի եէմէք իչիւն՝ իւզէրիմէ եագլաշտըգլարընտա, օճլար գայտըլար, վէ տիւշտիւէր։ Ղյէր պանա 3
գարշը օրտու՛ գուրուլսա, երինէ եիւրէյիմ գօրգմայ, իւզէրիմէ ճէ՛նգ գալգսա պիլէ, պէն պուռնու՛ն իլէ կիւվէնիրիմ։ Պէն Ղապպտան պիր 4
շէյ տիլէրիմ, պուռնու՛ գալապ էտէրիմ քի՛ է՛օմրիւմիւն ճիւմլէ կիւնլէրինտէ Ղապպըն էվինտէ օթուրայըմ, քի Ղապպըն ճէմմալինի՛ կէօրէյիմ,

Digitized by Google

5 վէ հէյքէլինի զևարէթ էտէյիմ։ Օ իւա պէ-
լա կիւնիւնտէ պէնի խոյաէսինտէ կիզլէյէճէք,
պէնի չատրըրընըն էօրթիւսիւնտէ էօրթէճէք.
6 պէնի գայանըն իւզէրինէ գալտըրաճագ։ Վէ է
շիմոի պաշըմ՝ էդրաֆըմնա տիւշմէնլէրիմ իւ-
զէրինէ գալտըրըլաճագ, վէ օնուն չատրըրընտա
կիւլպեանէկ գուրպանլըրը սունաճաղըմ. իլահի
7 օղուլում՝ Ասպպա թէզմիր էտէճէյիմ։ Պէն
չաղըրընճա, աէսիմի տինկլէյ ե՞ս Ասպպ, վէ պանա
8 մէրհամէթ էտիպ՝ պանա ճէվապ վէր։ Չիւզիւ-
մի՛ գալապ էտին փէռնչէնոէ, եիւբէյիմ սանա
տէտի. Վէնինի եիւզինիւ գալապ էտէճէյիմ ե՞ս
9 Ասպպ։ Չիւզինիւ պէնտէն կիզլէմ, զաղապ
իլէ գուրունու ըէտտ էթմէ. պէնիմ եարտըմըմ՛
օլտուն, պէնի պրուգմա վէ պէնի թէրք էթմէ՝
10 ե՞ս խէլասըմըն Ա՛լլահը։ Օ իրա պապամ վէ
անամ պէնի թէրք էթսէ տէ, Ասպպ պէնի գա-
11 պու՛լ էտէճէք տիր։ Չ՛ա Ասպպ պանա եօլու-
նու էօյրէթ. վէ տիւշմէնլէրիմ սէպէպինտէն՝
12 պէնի տօղրու եօլա գուլաղուզլա։ Պանա ս՛ըգ-
լէթ վէրէնլէրին միւրատընա պէնի թէսլիմ էթ-
մէ. զևրա իւզէրիմէ՝ եալանն շահիտլէր վէ զուլմ
13 փիւքիւրէնլէր գալգտըլար։ Չնանտըմ քի՝ եա-
չայանլարըն եէրինտէ Ասպպըն էյլիյինի կէօ-
14 րէյիմ։ Ասպպա գաթլան, գուվվէթլէնէ, վէ
եիւրէյին ճէհաննեթլէնսին. իմոի Ասպպա գաթ-
լան։

ՄԱՂԱՔԻԱ 28։

Տօլէպին (Յակոբ)։

1 Պանա նիտա էտէրիմ եա՛ Ասպպ. եա՛ գա-
յա՛՝ պանա սիւքիւթ էթմէ. օ՛լմայագի՛ սէն պա-

Digitized by Google

նա սիւքիւթ ելթմէքլէ, չուգուբա էնէնղէրե պէնկ-
զէր օղղըլմ։ Յանա ֆէրեաւտ ելթախյիմաե՝ մու- 2
գաւտաէս մէնապէրինէ տօղրու էլլէհիմի գալտըք-
տըղըմտա՝ նէյյազըմըն սէսինի իչինէ։ Պէնիմ ֆա- 3
սըգլար իլէ վէ եարամազլըգ իչէհյէնղէր՝ գօնշու-
լարը իլէ սէլամ սէղյլէյիպ եիւրէքլէրինաե քէմ-
լիք օլանլար իլէ պէրաւեր հէյաք ելթմէ։ Օն- 4
լարա՝ ֆէյյլէրինէ կէօրե վէր, վէ օնլարա՝ իչղէ-
րինէն քէօհթիւլիւյիւնէ կէօրէ՝ էլլէրինէն ա՛մ-
լինէ կէօրե վէր. օնլարա՝ ճէզալարընը՛ վէր։
Օ՛խրա օնլար՝ Յապպէն ա՛մէլէրինէ վէ օնուն էլ- 5
լէրինէն իչինէ տիգգաթ էթմէղլէր. օ՝ օնլարը
եըդաճա՛գ. վէ օնլարը մա՛մուր էթմէկ՛էճէք տիր։
Յապպ միւպարէք օլսուն. զիհթա նէյյազըմըն սէ- 6
սինի իչինէտի։ Յապպ գուվվէթիմ վէ գալգա- 7
նը՛մըզը. եիւրէյիմ ծնա կիւվէնտի, վէ եարըմ
պուլտում. իմանի եիւրէյիմ մէսրուր օլաս, վէ
իլահիմ իլէ օնա չինքը էտէրիմ։ Յապպ օնլա- 8
րա գուվվէթ տիր. հէմ մէսիհինէ՝ խէլասընընէ
գալէ՛սի ծ տուր։ Յամմընը խէլա՛ս էյլէ, վէ
միրաս՛քընը միւպարէքլէ. վէ օնլարը կիւթ, հէմ
օնլարը էպէտէն եիւճէղէք։

ՄԱՂԱՔԻ 29։

Տաճկերէն մեկնութիւն։

Նա՛ Ալլահըն օղուլլարը՝ Յապպա վէրին, 1
Յապպա իզզէթ վէ գուտրէթ վէրին։ Յապպա՝ 2
օնուն ատրնըն իզզէթինի վէրին. Յապպա մու-
գաւտաէս զիյնէթլէր իլէ սէճտէ գըլըն։ Յապ- 3
պըն սէսի սուլտրըն իւզէրինտէ տիր. ճէնէլ Ալ-
լահ կիւրէր. Յապպ չօգ սուլտրըն իւզէրինտէ
տիր։ Յապպըն սէսի գուվվէթլի՝ Յապպըն սէ- 4

Digitized by Google

5 սի ճէլիլ տիր։ Ասպպլըն սէսի՝ էրզ աղաճլա-
րընը գըրար. Ասպպ Հիսանընն էրզէրինի պի-
6 լէ գըրար։ Ա է օնլարը պուղաղու կիպի՝ Հիս-
նանը վէ Հ իյօնու կէրքէտէն եավըռտու կիպի
7 սըէրատըը։ Ասպպլըն սէսի ատէշ ա՛լէվէրի
8 տատղըտըը։ Ասպպլըն սէսի չէօլու տիթրէտիր.
9 Ասպպ՝ Վատհշ չէսլինիս տիթրէտիր։ Ասպպլըն
սէսի՝ քէհիքլերի տօղուրտուր, վէ օրմանլարը
սօյար. վէ հէյքէլինտէ հէփիսի օնուն ֆըզէթի-
10նի սէօյլէր։ Ասպպ դուֆանտա օթուրուր. հէմ
11 Ասպպ էպէտէն փատիշա՛հ օթուրուր։ Ասպպ
գավմընա գուվվէթ վէրէճէք. Ասպպ գավմընը
սելամէթլէ միւպարէքլէյճէքտիր։

ՄԱՂԱՔԻԱՅ 30։

Ջավախէն էլէ Լեռպէնէնէն խոհ հեվտա։

1 Ա՛էնի եիւճէլտէճէյիմ ես Ասպպ. զիրա պէ-
նի գալտըրտըն, վէ տիւշմէնլերիմի՝ պէնտէն հօ-
2 թիւրիւ սեվինտիրթմէտին։ Ա՛յ Ա՛լահըմ
Ասպպ՝ սանա ֆէրեպտ էթտիմ, վէ պանա շի-
3 ֆա վէրտին։ Ա՛յ Ասպպ՝ սէն ճանընմը մէվար-
տան էրգարտըն. պէնի չուգուրա էնէնլէր արա-
4 սընտա սայղ սագլատըն։ Ասպպա մէզմուր օգու-
յուն՝ ես օնուն մուգատտէսլերի, վէ օնուն մու-
5 գատտէս զիքրինի իքրա՛լ էտին։ Օիրա օնուն
ղազապընտա տագիգ՝ ա՛յնո րիզասընտա էօմր
վար. ախշամլայըն աղլայը՛շ գօնար, սամա սա-
6 պահլայըն շաղըրգ կէլիր։ Պէնի խէ բահ ա-
թըմտա տէտիմ քի՝ Ա՛յէտէն գըմըլտանմայ ա
7 ճաղըմ։ Ա՛յ Ասպպ՝ րիզան իլէ տուղըլմ
գուվվէթ տուրտուրտուն. սէն եիւղինիս ա
8 յընճա, շաշըրտըմ։ Ա՛նանա չաղըրըրըմ

Digitized by Google

Տապտ, վէ Տապտայ նիյաղ Էտէրիմ։ Պէն չու- 9
գուրա էնէքսէմ, գանըմտան նէ՞ ֆահիճ օլուր.
գօփրագ սէնի մէտո Էտէրմի, սէնին կէրէչքլիյի-
նի նագլ Էտէրմի։ Իչիմ եա՞ Տապտ, վէ պա- 10
նա մէրհամէթ գըլ. եա՞ Տապտ՝ պանա եար-
տըմճը՛ օլ։ Նասըմը պանա բագայ տէօնտեր- 11
տին. չուլուամու չէօզիալ՝ պանա շաղլըդ գու-
շաթըն. Գնաքիմ տէրունիմ սանա մէզմուր 12
օգույուդ՝ սուս օլմայա. եա՞ Ղլահըմ Տապտ՝
սէնի էպէտէն մէ՛տո Էտէճէյիմ։

ՄԻՆՉԱՄՈՒ 31։

Մ՚ոկալ պոշը իչէ՚ն Տալէքին Ղըլ՚ըօ՚։

Նա՞ Տապտ սանա իւմիտ էթտիմ, էպէտէն 1
ուխտանմայը. սատագաթըն իլէ պէնի գուրթար։
Գուլաղընը պանա մէյլ էթտիր, պէնի թէզ խէ- 2
լաս էյլէ. սէն պանա գուվվէթլու գայա՛ հիսար-
լը ևվ կիպի օլ, քի պէնի խէլաս Էտէսին։ Օ՚ի- 3
րա գայամ վէ հիսարըմ սէն սին. իմտի ատըն
իչիւն պանա րահնումայ օլ, վէ պէնի գուլաղուզ-
լա։ Պէնիմ իչիւն կիզլիճէ գուրտուգլարը 4
աղտան պէնի չըգար. զիրա գուվվէթիմ սէնսին։
Տուհումու սէնին էլինէ ըսմարլատը. սէն պէնի 5
խէլաս էյլէտին՝ եա՞ Հագգ Ղլահ Տապտ։ Պօշ 6
պադըլըգլարա ի՚պատէթ Էտինլէրտէն իքրահ
էթտիմ. քէնտիմ խա՛ Տապտայ կիւվէնտիմ։
ԵՒնին ինայէթին իլէ շատ վէ մէսրուր օլուրսուն. 7
չիւն տէրտիմի կէօրտիւն. ս՚ըգլէթլէրտէ ճանը՛մը
պիլտին։ Վ՚է պէնի տուշմէն էլինէ թէսլիմ 8
էթմէտին. այագլարըմը կէնիշլիքտէ տուրտուր-
տուն։ Պանա մէրհամէ՛թ գըլ եա՞ Տապտ. զի- 9
րա ս՚ըգլէթտէ իմ. կէօզիւմ՝ ճանըմ վէ գար-

Digitized by Google

10 Ընդմէ տէրտէրն զայն ֆլէնտի։ Ոչխրա էօմրիւմ
էլէմ իլէ վէ եըլըարըմ ահ իլէ կէչտի. գուվվէ-
թիմ տէրտիմտէն զայն ֆլէնտի. քէմիքէրիմ տա-
11 խի զայն ֆլէնտի։ Ալիւմիէ տիւշմէնլէրիմէ վէ պա-
խուսուս գօնշուլարըմըն խօրլուգ՝ վէ աշնալարը-
մա գօրգու օլտում. տիշարտա պէնի կէօրէնլէր՝
12 պէնտէն գաչտըլար։ Ոչօվհուշ կիպի ա՛լտան
ունո՛ւտուլտում. հէլաք օլմուշ գա՛պ կիպի օլ-
13 տում։ Ոչխրա չօգլարըն զէմմինի իշլէթտիմ.
էդրաֆտան գօրգու վարըտը. պէնիմ հագգըմա
պիրլիքտէ մեշվէրէթ էթտիքլէրինտէ, ճանըմը
14 ալմաղա գարա՛ր գըլտըլար։ Ոչմմա պէն եա՛
Ռապպ՝ սանա կիւվէնտիմ. սէն Ոչլահ՛մանըն տէ-
15 տիմ։ Ալ ագթլարըմ սէնի՛ն էլինտէտիր. պէնի՝
տիւշմէնլէրիմ էլինտէն վէ պէնի գօվալայան-
16 լարտան գուրթար։ Ոչիւլունիւ գուլունուն իւ-
զէրինէ պայրնլաթ. ի՛նայէթին իլէ պէնի խէլա՛ս
17 էյլէ։ Ոչա՛ Ռապպ ուԹանմայըմ, չէն սանա՛
նիհտա էթտիմ. ֆասլգլար ուԹանըն, վէ մէգար-
18 տա սիւքիւթ գալըընլար։ Ալատըղա գարշը ղու-
րուր վէ խօրլուգ իլէ եարատմազ սէօյլէյէն եա-
19 լանճը տուտագլար լայլ օլսուն։ Ալհնտէն գօր-
գանլար իչիւն ստգլատըղընը՝ սանա կիւվէնէնլէրէ
ատէմ օղուլլարընըն էօնիւնտէ էյլէտիյին՝ էյ-
20 լիք նէ՞ պէօյիւք տիւր։ Ընլարը ինսանընն ֆիԹ-
նէսինտէն՝ քէնտի եիւզիւնիւն էօրԹիւսիւ իլէ
էօրԹէճէքսին. օնլարը տիլին նիզա՛մընտան էօր-
21 Թիւ իլէ կիզլէյէճէքսին։ Ռապպ միւպարէք օլ-
սուն, քի ի՛նայէթինի պանա հիսարլը շէհրտէ
22 ա՛ճայը՛պ գըլտը։ Պէն խէ շաշգընլըղընմտա տէ-
տիմ քի՝ սէնին կէօզլէրին էօնիւնտէն քէսիլտիմ.
լաքին սէն՝ սանա ֆէրեւտտ էթտիյիմտէ նիյազը-
23 մընն սէսինի իշլէթտին։ Ռապպը սէվինի՝ եա՛ օ-

Digitized by Google

նուն հէսի սալհՀլերի. Ի ապպ՝ մումինլէրի սագ-
լար, վէ մաղըրուրլուգլէ հարաքէթ էտէնլէրին ճէ-
զասընը զէյատէսի իլէ վէրիր։ Այ ճիմլէ 24
Ի ապպա իւմիտ էտէնլէր՝ գուվվէթլէնէին, վէ
եիւրէյինիզ գավլի օլաճագ։

ՄԱՅՈՒՄ 32։

Տալէփէ չ՚էի։

Այ մուխլու գապահաթը ա՚ֆվ օլունմուշ՝ 1
կիւնահը էօրթիւլմիւշ քիմսէյէ։ Այ մուխլու 2
օ ատէմ՝ քի՝ Ի ապպ օնա եարամազլըգ սայմազ,
վէ օնուն րուհունտա հիլէ եօգտուր։ Անիքիւթ 3
էթտիյիմտէ, պիւթիւն կիւն ինիլթիմտէն քէնտի-
լէրիմ իփրանտը։ Ո՚իրա կէճէ վէ կիւնահիւ 4
պէնիմ իւզէրիմէ էլնի աղըրլանտը. նէմիմ՝ նազ
գօրագլըղընա տէօնտիւ. Անէլ։ Կիւնահըմը սա- 5
նա պիլտիրտիմ, վէ եարամազլըղըմը կիւզէմէ-
տիմ. տէտիմ քի՝ Ի ապպահաթլարըմը Ի ապպա
իքրար էտէյիմ. վէ սէն կիւնահըմըն եարամազ-
լըղընը ա՚ֆվ էթտին. Անէլ։ Պունտան էօթիւ- 6
րիւ հէր սալհՀ՝ պուլունտուղուն վագթտա սանա
նէյազ էտէր. հագգան չօգ սուլար ճէօշղունը-
լուղունտա՝ օնա տէյմէյէլէր։ Անէն սիփէրիմ 7
սէն. պէնի սըգընթըտան սագլարսըն. էդրաֆը-
մը գուրթուլուշ ալգընշլարը իլէ գուշատըրսըն.
Անէլ։ Սանա ֆէՀմ վէրէյիմ, վէ օլ կէղէճէ- 8
յին եօլու սանա էօյրէտէյիմ. սէնի գայըրըդ՝
կէօզիւմ՚ իւզէրինտէ օլաճագ։ ՅէՀմի օլմայան 9
աթ կիպի չէ գաթըը կիպի օլմանն, քի սանա եագ-
լայշմայալար տէյիւ՝ օնլար գանթըրմալը կէմ վէ
եուլար իլէ չէքիլմէլի։ Ի ասըղըն ա՚զապլարը 10
չօգ օլուր. ամմա Ի ապպա կիւվէնէնին էդրաֆը-

Digitized by Google

11 նը ինայէթի գուշատը։ Այ սատըգլար՝ Ռապպա-
տա շատ վէ ճէսարէտ օլուն, վէ ճիւմլէ եհուդայի
տօղրու օլանլար՝ ալդըշ էտին։

ՄԵՆՕՐԻՒՆ 33։

1 Այ սատըդլար՝ Ռապպա ալդըշ էտին. ճէտ
2 տօղրուլարա՝ նագը շըր։ Ռապպա գանապար ի-
լէ Հայմո էտին. օնա օն թէլլի սազ իլէ ճէմիւր
3 օգուլսուն։ Ինա ևէնի իլահի օգուլսուն. սէտա
4 իլէ պիր խօշճա չալըն։ Որա Ռապպն սէս-
զիւ տօղրու՝ վէ ճիւմլէ իշլէրի Հայգդ իւղրէ տիր։
5 Ի՝ սատագաթը վէ շէրիա՛թը սէվէր. Ռապպըն
6 ինայէթի իլէ եէր տօլիւ տուր։ Ռապպըն սէս-
զիւ իլէ կէօքլէր՝ վէ օնուն ազդընըն բուհու իլէ
7 օնլարըն ճիւմլէ այգէրի եաթըլար։ Տէնիզին
սուլարընը եըղը՛ն կիպի եըղար. էնկինլէրի խա-
8 զինէլէրէ գօր։ Պիւթիւն եէր Ռապպատան գօրկ-
սուն. ճէմի՛ տիւնեանըն ազբինլէրի օնտան խայվի
9 էթմէյինլէր։ Որա օ տէտի, վէ օլտու. օ էմր
10 էթտի, վէ վիւճիւտէ կէլտի։ Ռապպ գաիֆէլէ-
րին մէշվէրէթինի իպդալ էտեր, գավմլէրին նի-
11 յէթլէրինի իպդալ էտեր։ Ռապպըն մէշվէրէ-
թի էպէտէն՝ եիւրէյինին նիյէթլէրի տէվը պէ
12 տէվը տուրուր։ Այ՛ մուխլուս օլ դաիֆէյէ քի՝
օնուն Ալլահը Ռապպ տըր, վէ օ գավմնի՛ քի՝ ո-
13 նու օ՝ քէնտինէ միրաս՛ սէչտի։ Ռապպ կէօքտէն
պադաար. օ՝ ճիւմլէ ատէմ օղուլլարընը կէօրիւր։
14 Այ՛ էնաբեանընըն մահալինտէն՝ եէրին ճիւմլէ սա-
15 քինլէրինէ նազար էտեր։ Ինլարըն եիւրէյինի
պիրլիքտէ օ եատըր. օ՝ օնլարըն ճիւմլէ իշլէրի-
16 նի անկլար։ Փատիշահ՝ չօգ այգէր իլէ գուր-
թուլմազ. գահրիման գուվվէթի չօգլուղու իլէ նէ-
17 ճաթ պուլմազ։ Այ գուրթուլուշ իչինն պօշ

Digitized by Google

տուր. հէմ օ՝ գուվվէթինին ջօգլուղու իլէ գուր-
թարմազ։ Իշլէ Իսպպէն կէօզիս քէնտիսին- 18
տէն գօրգանլար իւզէրինտէ օնուն ինայէթինէ իւ-
միտ էտէնլէրին իւզէրինտէ տիր. Վէ օնլարըն 19
ճանընը էօլիւմտէն գուրթարա, վէ գրթլըգտա օն-
լարը սաղ սագլայա։ Ա՛նըմըզ Իսպպայ գաթ- 20
լանը. իմտատըմըզ վէ գալգանըմըզ օ տուր։
Օ՛իրա եիւրէյիմիզ օնունլա շատ օլուր. չիւն օ- 21
նուն մուգատտէս ատրնայ կիւվէնտիք։ Իւ՛ 22
Իսպպ՝ սանայ իւմիտ էթտիյիմիզէ կէօրէ՛ ինայէ-
թին իւզէրիմիզտէ օլսուն։

ՍԱՄՈՒԷԼ 34։

Տավէյին՝ Իշպհէլէ հօպպուծնօպ պովըծնըշնը
պէյէլէկպէնէ, վէ օ՝ օնու գօվըպ իլկէնէ։
(Հեպրայ։)

Իսպպը հէր զէման միւպարէքլէյիմ. օնուն 1
համտը տայիմա աղզըմտա օլսուն։ Ա՛նըմ 2
Իսպպտա իֆթիխար էտէր. մահճուպլար իշի-
տիպ՝ մէսրուր օլսունլար։ Իսպպա պէնիմլէ թա- 3
զէմ էտին, վէ պիրլիքտէ օնուն ատրնը՛ եիւճել-
տէլիմ։ Իսպպը արատըմ. վէ օ պանա ճէվապ
վէրիպ՝ պէնի հէփ գօրգուլարըմնան գուրթար-
տը։ Ենա պագտըլար, վէ միւնէվվէր օլտու- 5
լար, վէ եիւզլէրի խէճիլ օլմատը։ Պու ֆագիր 6
չաղըրտը, վէ Իսպպ օնու իշիմտի. վէ հէփ սը-
գընթըրընտան օնու գուրթարտը։ Իսպպըն մէ- 7
լէյի՝ օնտան գօրգանլարըն էդրափընա գօնար, վէ
օնլարը գուրթարըը։ Կ՛ատըն, վէ Իսպպըն էյի 8
օլտուղունու կէօրիւն. նէ՞ մուէթլու՝ օնա կիւվէ-
նէն ատէմ։ Իսպտան գօրգուն եա՞ օնուն մու- 9
գատտէսլէրի. զէրա օնտան գօրգանլար մուհթաճ

Digitized by Google

10 օլմազ ։ Իրաւ՚ն եավրուլարը իհթիաճ վէ ամ-
լէգ էէքերլէր. ամմա Թագաւորը ադալանլարըն հիշ
11 պիր էյլէնի էքսիք օլմազ ։ Կէլին՝ էֆ օղուլար՝
պէնիմ տինկլէյին, սիզէ Թագաւորն գօրգու ասնա-
12 էօյրէտէյիմ ։ Նօմր իսթէյէն՝ էյլիք կէօրմէք
13 իչիւն կիւնլէրի սէվէն ատէմ քիմ տիր ։ Տէլի-
նի քէմլիքտէն՝ վէ տուտագլարընը հիլէ սէօյլէ-
14 մէքտէն ադալա ։ Քէմլիքտէն չէքիլ, վէ էյլիք
էյլէ. սէլամէթի ադա, վէ օնունն ադարնճա սէ-
15 յիրթ ։ Թագաւորն կէօզլէրի սատրգլարընն իւզէ-
րինտէ տիր. վէ գուլագլարը օնլարըն փէրեատրն-
16 տա տըր ։ Թագաւորն եիւզիւ քէմլիք էտէնլէրէ
գարշը տըր, քի օնլարըն զիքրինի եէրտէն քէսէ ։
17 Աղոթգլարը փէրեատ էթտիքլէրինտէ՝ Թագաւ թ-
չիտիր, վէ օնլարը՝ հէմի սրգընթըլարընտան գուր-
18 թարըլը ։ Թագաւ՝ եիւրէյի գըրըլմըշ շլարա ևա-
գընտըը. վէ րուհու էզիլմիշլէրի խէյլա էաեր ։
19 Աատըղըն տէրտլէրի չօգ տուր. ամմա Թագաւ օ-
20 նու հէփիսինտէն գուրթարըը ։ Նուն հէմ քէ-
միքէրինի սագլար. օնլարտան պիրինի գըրըլմա-
21 տը ։ Ցատղըը պէլա էօտիւրուր. վէ սատրգտան
22 իքրահ էտէնլէր՝ կիւնահլարընը չէքեր ։ Թագաւ
քէնտի գուլլարընն ճանընը խէյլա էտէր. վէ օ-
նա կիւվէնէնլէրին հիչ պիրի սուչլու օլմազ ։

ՄԱՂՄՈՍՔ 35։

Տավիթին (Հպատոս ։)

1 Եա՛ Թագաւ՝ պէնիմլէ չէքիշէնլեր իւէ չէքիշ,
2 պէնիմլէ ճէնք էտէնլեր իւէ ճէնք էյլէ ։ Վահ-
գան իւէ զըրհա եաիրշ, վէ իմտատըմա գալգ ։
3 Չէմ մըզրաղ չէք, վէ պէնի գօվալայանլարըն
եօլունու քէս. ճանըմա տէ՛ քի՝ խէլասըն պէն

Digitized by Google

իմ։ Ո՛անկմէ արտայանելար՝ ուխտանելոյ խեճին 4
գալըընելար. պանա քէմինէք տիւշունէնելէր կերի
տէօնիւպ՝ մահճուպ գալըընելար։ Ընելար՝ բիւզ- 5
կեարըն էօնիւնտէ սամանն ուփաղը կիպի օլսուն.
վէ օնլարը Յապպըն մէլէյի գօվսուն։ Ընելարըն 6
եօլու գարանլըգ վէ գայփագ օլսուն. վէ օնլարը
Յապպըն մէլէյի գօվալասըն։ Օյիրա օնլար պէ- 7
նիմ իչիւն սէպէպսիզ՝ աղլարընը չուգուրտաչ
կիղլէտիլէր. ճանըմ իչիւն սէպէպսիզ գազտըլար։
Ընա պիլինմէզ պէլա օղրասըն, վէ օնուն կիղլէ- 8
տիլի աղ՝ քէնտիսինի դուշմուն. Հէմանն օ պէլա-
յա քէնտի տիւշմիւն։ Վէ պէնիմ ճանըմ 9
Յապպտա մէսրուր օլսուն. օնուն խէլասընտան
շատ օլսուն։ Ահ քէմիքլերիմ տեյէլեր. Այ 10
Յապպ ֆագիրի օնտան գուվվէթլի օլանտան՝
Հէմ ֆագիր իլէ եօխսուլլուգ օնու գափանտան՝ սէ-
նին կիպի գուրթարան քիմ վար։ Այ ալան շա- 11
հիտլերի գալդըղ՝ պանա պիլմէտիյիմի սիւալ է-
աէրլէր։ Պանա էյլիք ևէրինէ քէմլիք՝ ճանըմա 12
մա Հրուտլուգ էտա էթմէլէր։ Պէն իսկ խասթա 13
օլտուգլարընտա՝ չուր կիչէրիտիմ, ճանըմա ու-
րուճ իլէ էզիչէթ էտէրիտիմ. վէ նիչատըմ գոչ-
նուսմա տէօնէրիտի։ Յօսթուսմա վէ գարընտա- 14
շըմա կիպի՝ կէչէրիտիմ. անա իչիւն եաս չէ-
քէր կիպի՝ գաստավէթլու էչիլէրիտիմ։ Ընլար 15
իսկ ադսագլըղմտա շատ օլուպ՝ ճէմ՝ օլուրլա-
րըտը. վուրուճուլար իւղէրիմէ ճէմ՝ օլուրտուտու,
վէ պէն պիլմէզլիտիմ. տուրմայլուպ պէնի ևըրթ-
սըլար։ Պանա գարշը պինամուս զիյաֆէթ Հա- 16
նէնտէլերի իլէ՝ տիշլէրինի կրճըրտատըլտը։
Այ Այֆէնտիմ՝ նիչէյիմտէք պագտարսըն. ճա- 17
նըմը օնլարըն խարտապընտան՝ էօմրիմիւ արսլան
եավրուլարընտան դուրթար։ Այ էնի պէօյիւք 18

Digitized by Google

ճէմնաթտա մէտհ էտէյիմ. ամզիմ գավմտե
19 սանա շինքը էտէյիմ։ Պանա նահագդ եէրե
տիւշմէն օլանլար՝ իւզէրիմէ շատ օլմասընլար. վէ
պէնտէն սէպէպսիզ իքրահ էտէնլէր կէօզ գէյրգ-
20 մասընլար։ Օ իւրա օնլար սէլամէթ սէօյլէմէզ-
լէր, վէ տիյարտա բահաթ օլանլար իւզէրինէ՝
21 հիլէլի մատտէլէր տիւշիւնիւրլէր։ Վէ իւզէրի-
մէ աղզլարընը կէնիշլէտիպ՝ էյ հայ կէօզիւ-
22 միւզ կէօրմէ տէրլէր։ Այ Տապպ սէն կէօր-
տիւն, սիւքիւթ էվէմ. եա Ֆէնտիմ՝ պէնտէն
23 ուզամմա։ Վէյանըպ չէրաթէրմա՝ եա Ալլա-
24 հըմ վէ Ֆէնտիմ տա՛վամա գալգ։ Այ Ա-
լլահըմ Տապպ՝ պէնի սատտագաթրընա կէօրէ
25 հէօքմ էյլէ, վէ իւզէրիմէ սէվինմէյէլէր։ Այ-
րէքլէրինտէ տէմմէյէլէր քի՝ էյ՝ միւբատրմըզ
օլտու. հէյ տէմմէյէլէր քի՝ Ունու եուխտուգ։
26 Պէնիմ պէլամա սէվինէնլէր՝ պիրլիքտէ ուխա-
նըպ խէճիլ գալսընլար. իւզէրիմէ եիւճէլէնէնլէր՝
27 այրըպ վէ հիճապ կիյինսինլէր։ Սատտագաթրմա
րագի օլանլար՝ ալգըշ էտիպ շատ օլսունլար, վէ
տայիմա տէսինլէր. Վուլունուն սէլամէթինտէն
28 հազզ էտէն Տապպ՝ մուազզամ օլսուն։ Էմ
տիլիմ սատտագաթրընը՝ պիլէթիւն կիւն շիւքրիւնիւ
սէօյլէյէճէկ։

ՄԱՂԱՄԱԻ 36։

Ա՜ոնգոլ պոշը նէյե՝ Ոտպըշ գո՜լո՜ Տավէրն
(Ղոմո՜կո՜։)

1 Ֆասըղըն իս՛եանը՝ հագգընտա՝ եիւրէյիմին
օրթասընտա պու քէլամ վար. Ունուն կէօզէրի
2 էօնինտէ Ալլահ գօրգուսու եօգտուր։ Օ իրա
քէնտի նազարընտա քէնտինէ միւտահանէ էտեր,

Digitized by Google

քի մէքրուհլուգ իչիւն օլան եարամազլըղընը պու-
լա։ Ընուն աղզընըն սէօզլէրի քէսթիւլիւք ի- 3
լէ հիլէ տիր. էյլիք էթմէք իչիւն ֆէհմ էթմէ-
սինի թէլեք էյլէմի։ Տէօչէյինտէ եարամազ- 4
լըգ տուչիւնիւր. էյի օլմայան եօլ իւզէրինտէ
տուրուր. քէմլիքտէն նէֆրէթ էթմէզ։ Ինէնն 5
իՙնայէթին եա՞ Ադապ՝ կէօքլէրիտէք տիր. սէնին
կերչէքլիյին պուլուԹլարա տէյէր։ Ինէնն սա- 6
տագաԹըն՝ պէօյիւք տաղլար կիպի տիր. սէնին
հէօքմէրին պէօյիւք էնկին տիր. ատէմի հէմ
հայվանը գուրԹարըՙըն՝ եա՞ Ադապ։ Իՙնայէ- 7
Թին նէ՞ գըյմէԹլի տիր՝ եա՞ Ալլահ. օնուն իչիւն
ատէմ օղուլլարը սէնին գանատլարընըն կէօլգէ-
սինէ սըղընըրլար։ Իվինին եաղը իլէ գանար- 8
լար. վէ օնլարա՝ սէնին սէֆֆանըն ըրմազընատան
իչիրիճէքսին։ Օ իրա էօմրիւն փունկարը սէ- 9
նին եանընտա տըր. պիզ սէնին նուրունն իլէ ը-
շը՛գ կէօրէճէյիկ։ ԻՙնայէԹինի սէնի դանը չատ- 10
լարա՝ վէ սատագաԹընը տօղրու եիւրէքլիլէրի
ուզաԹ։ Ինաղըուրլուղուն այաղը՝ իւզէրիտէ կէլ- 11
մէսին, վէ ֆասըգլարընն էլի՝ պէնի գըմըլտաԹ-
մասըն։ Եարամազլըգ իշլէյէնլէր օրատա տիւշ- 12
տիւլէր՝ եէրի՛ չարփըլտըլար, վէ գալգմազա գա-
տիր օլմամտըլար։

ՄԱՂՄՈՍ 37։

Տաֆկին (Լեզո-ցու։)

Եարամազ քեարլար իչիւն էօրքէլէնմէ, քէօ- 1
Թիւլիւք իշլէյէնլէրի գըղգանմա։ Օ իրա օն- 2
լար օթ կիպի Թէզ պիչիլէճէք, վէ եէշիլ օթ կի-
պի գուրույաճագլար։ Իՙնայայ կիւվէն, վէ խայր 3
իշլէ. եէրտէ սաքին օլ, վէ կէրչէքլիւք իլէ պէս-

Digitized by Google

4 լէն։ Հեմ Ղապպատան խօշլան, վէ օ՝ տաճա եիւ-
5 րէ՛յինին մէտրատընը վէրիր։ Ղօլունու Ղապպա
թամարլա, վէ օնա կիւվէն, վէ օ՝ իմրա էտէճէք-
6 տիր։ Վէ սէնին սատագաթընը ըչը՛գ կիպի՝
վէ շէրաա՛թընը էյլէ՛ն վագթը կիպի չըգարա-
7 ճագ։ Ղապպատա իսքեաթ օլուա՝ օնա գաթլան.
խապիա՛ղը իշլէյէն քիմսէ իչլիւն՝ օնուն եօղու
8 միչէսսէր օլտուղու իչիւն՝ եօրքէյէնէմ։ Վա-
զապտէն Ֆարիղ օղ, վէ խըրսը Թէրք էյլէ. եօր-
9 քէյէնէմ, չիւն օ՝ Հէմման քէմկիքտիր։ Օ իրա ես-
բասմազ քեաղըտըր գըրըլաճագ տըր. ամմա Ղապպա
գաթլանանլար՝ նէրի օնլար զապդ էտէճէքլէր։
10 Օ իրա պիրազտան ասնկրա Ֆասըղ եօղ օլուր.
վէ մէքեանընա տիգճէք էտէսին, վէ եօգտուր։
11 Այմմա եէրի մահճուալար զապդ էտէճէքլէր. վէ
սէլամէթ չօգլուղու իլէ սէֆա սիւրէճէքլէր։
12 Ֆասըղ սատրըղա գաւատ էտիպ՝ օնուն իւղէրինէ
13 տիշլէրինի կըճըրտար։ Ղապպ էյէ օնու զէվգ-
լէնիր. վէրա կէօրիւր քի՝ օնուն կիւնիւ կէլիյօր։
14 Ֆասըգլար գըլըճ չէքտիկէր, վէ եայլարընը կէր-
տիլէր, քի Ֆագիրի վէ եօխսուլու տիւշիւրիւ՝
15 տօղրու եօլտա օլանլարը պօղազլարլար։ Վը-
լըճլարը քէնտի եիւրէքլէրինէ կիրէճէք. վէ եայ-
16 լարը գըրըլաճագտըր։ Ղատրըղը ազաճըղը՝ Ֆա-
17 սըղըն չօգ մալընտան էյի տիր. Օ իրա Ֆասըգ-
լարընը գօլլարը գըրըլաճագ տըր. ամմա սատրգ-
18 լարըն տայադը Ղապպ տըր։ Ղապպ քեսամիլէ-
րին կիւնլէրինի պիլիր. վէ օնլարըն միրաս՛ը է-
19 պէտի օլուր։ Ունլար պէբա վագթընտա ալթան-
20 մազ. վէ ածլըգ կիւնիւնտէ տօյարլար։ Օ իրա
Ֆասըգլար հէլալ օլուր, վէ Ղապպըն տիւշմէն-
լէրի օթլագլարընը կիւզէլլէյէ՛ կիպի օլուր. օնլար
տիւքէննէճէք, տիւթիւն կիպի Թէլէֆ օլաճագ-

Digitized by Google

լար։ Ֆասրգ էօտիւնճ ալըր, վէ էօտէմէ՛զ . ամ՛ 21
մա սատրգ մէրհամէթ էտէր, հէմ վէրիր։ Օ՛ի՛ 22
րա օնուն միւպարէքլէտիյի քիմնէլէյո՛ եէրի զապդ
էտէճէքլէր. ամմա օնտան լա՛նէթլէնմիշլեր՝ քէ֊
սիլէճէքլէր։ Ա՛տէմին ատըմ՛լարը Թապպտա՛ն 23
գայիմ օլունճա, օ՝ եօլունտան հա՛զգ էտէր. Ո՝ 24
տիւշէրսէ, երգըլմազ. զէրա Թապպ էլինէ եաֆը֊
շըր։ Կէնճ խոյմ, վէ գօճատրմ, վէ սատրըր 25
թէրը օլունմուշ՝ եա զիւրրիյէթինի էքմէք տի֊
լէնմիշ կէօրմէտիմ։ Ո՛եր կիւն մէրհամէ՛թ է֊ 26
աեր, վէ էօտիւնճ վէրիք. վէ զիւրրիյէթի պէրէ֊
քէթտէ տիր։ Վէմլիքտէն գաչ, վէ էյլիք էյ֊ 27
լէ, վէ էպէտէն սաքի՛ն օլուրսուն։ Օ՛իրա Թապպ 28
հագգ՛ սէվէր, վէ սալիհլերինի թէրը էթմէ՛զ,
օնլար էպէտէն հը՛ֆզ օլունուր. ամմա ֆասրգ֊
լարըն զիւրրիյէթի հէլալ օլունուր։ Ա՛ատրգ֊ 29
լար եէրի զապդ էտէճէքլէր, վէ էպէտէն իւզէ֊
բինտէ սաքի՛ն օլաճագլար։ Ա՛ատրղըն աղզը ի՛լմ 30
սէօյլէր. վէ տիլի չէրիա՛թ նուդգ էտէր։ Ա՛է 31
լահ՛ընըն թէվրաթը օնուն եիւրէյինտէ տիր. օ֊
նուն ատըմ՛լարը գըմըլտա՛նմայաճագ։ Ֆասրգ 32
սատրղը կէօզլէր, վէ օնու էօլտիւրմէյէ սրաբ։
Թապպ օնու՝ օնուն էլինէ գօմա՛զ. վէ շէրսա՛թը 33
կէօրիւլտիւքտէ, իւզէրինէ՛ հէօքմ էթմէ՛զ։
Թապպա՛ գաթլան, վէ օնուն եօլունու՛ սագլա, վէ 34
աենի՛ եէրի զապդ էթմէ՛յէ եիւճէկլէտէճէք. ֆա֊
սըգլարըն գըրըլտաճաղընը կէօրէճէքսին։ Ֆա֊ 35
սըղը գավի՛ վէ պէհէտիյի եէրտէ տուրան եէշիլ
աաղաճ կիսի՛ եայըլըր կէօրտիւմ։ Ա՛մմա օ կէչ֊ 36
տի, վէ իշթէճ եօգտուր. վէ օնու արատըմ՛, լաքին
պօէյո՛ւնմաաը։ Վէեամիլէ տիգգա՛թ էթ, վէ 37
տօղրույա պա՛գ. զէրա օ ատէմին օօնու սէլամէ՛թ
աիր։ Ա՛մմա գապահա՛թլըլար՝ պիրլիքտէ՛ հէլաք 38

Digitized by Google

օրաճագ . ֆասըգլարըն ասնու հէլալք օլունաճագ ։
39 Էմ սատըգլարըն խէլասը Տապպատանտըր . սը-
գընթը վագթընտա ընլարըն գալէսի ծ տուր ։
40 Ամոի ընլարա Տապպ եարտըմ էտէր , վէ ընլարը
գուրթարըը . ընլարը ֆասըգլարտան գուրթարըպ՝
խելաա էտէր . զիրա ընան կիւվէնիրլեր ։

ՄԱՂԱՔԱԻ 38։

Ծէրբ նէն Տալկին Ալմըրտ։

1 Ե՞ Տապպ՝ խըշմըն իւէ պէնի թէքտիր էթմէ ,
2 վէ ղազապըն իւէ պէնի թէտիպ էյլէմէ ։ Ծիրա
օգլարըն պանա սոփըտնտը , վէ էլին իւղէրիմէ՝
3 էնտի ։ Պէնին էօրքէնին եիւզիւնտէն՝ թէնիմին
սաղ լըղը եօգ տուր . կիւնահլարըմ սէպէպսիզտէն՝
4 քէմիքլէրիմին սէբեպսիզ եօգ տուր ։ Ծիրա
եարամազլըգլարըմ պաշըմտան աշըը լար , աղըր
5 եիւք կիւպի պանա աղըրլըգ վէրիրլեր ։ Տիվանէ-
լիյիմ սէպէպսիզտէն եարալարըմ գօգուշ՝ չիւրիւ-
6 տու ։ Պիւքիւլիւպ՝ ղայէթիլ էյիլտիմ . պիւթիւն
7 կիւն գատավէթլի կէղերիմ ։ Ծիրա պաղըրտագ-
լարըմ ճէրահաթ իւէ տօլմուշ , վէ թէնիմին ապղ-
8 լըղը եօգ տուր ։ Ծաի՛ փէյնտիմ , վէ ղայէթիլ է-
զիլտիմ . վէ եիւրէյիմին ս՛ըղլէթինտէն ինկիւ-
9 տիմ ։ Ե՞ Ալֆէնտիմ՝ պիւթիւն արղուշ էօ-
նէնտէ տիր , վէ ահլմ սէնտէն կիզլի տէյիլտիր ։
10 Չիւրէյիմ օյնայօր , գուվվէթիմ պէնի պրագտը .
վէ կէօզլէրիմին նուրու՝ ծ պիլէ պէնիմէ տէյիլ
11 տիր ։ Տօսթլարըմ վէ գէնշուլարըմ՝ եարամըն
գարշըսընտան տուրուրլար , վէ ագրապալարըմ
12 ուզագտան տուրուրլար ։ Ա՛ճ ճանըմը ապայան-
լար քէմէնտլէր աճարլար , վէ քէմիքիյիմի խոթէ-
յէնլէր ֆիրճնէլէր սէօյլէրլէր . վէ պիւթիւն կիւն

Digitized by Google

հիւլէլէր գուրարլար։ Պէն իսկ սաղըր կիպէ ի- 13
շեթմէտիմ. հէմ աղզընըն աչմազ տիլսիզ կիպէ օլ-
տուսա։ Ումմի իչիթմէզ՝ վէ աղզընտա մանրատա- 14
ղարը օլմայան ատէմ կիպէ օլտուսա։ Օ իրա եա՜ 15
Ուապ՝ սանա իւմիտ էթտիմ. եա՜ Եհենտիմ Ու-
լահ՝ սէն ճէվապ վէրճէքսին։ Օ իրա տէտիմ. 16
Օլմայա պէնիմ իչիւն շատ օլալար, այաղըմ գա-
յընճա՝ իւչէրիմէ թէքէպիւր էտէրլէր։ Օ իրա 17
պէն ադամադլըղա հազըրըմ. վէ էլէմիմ տայիմա
էօնիւմտէ տիր։ Օ իրա եարամազլըղըմը իքրար 18
էտէրիմ. կիւնահըմ իչիւն ղամ չէքէրիմ։ Ումմա 19
ամըշմէնլէրիմ սաղ օլսուն՝ գուվվէթլէնտիլէր. վէ
պէնտէն նահագ եէրէ իքրահ էտէնլէր չօղալ-
տը։ Էմ էյլիք եէրինէ քէմլիք էտա էտէնլէր՝ 20
էյլիյին արտընճա սէյիրթախյիմտէն՝ պանա խա-
սիմլիք էթտիլէր։ Պէնի թէղը էթմէ՝ եա՜ Ու- 21
լահըմ Ուապ, պէնտէն ուզամա։ Եա՜ խէյռաթրիմ 22
Եհենտիմ՝ եարտըմըմա ա՛ճէլէ էյլէ։

ՄԱՂՄՈՍ ՄԱՈՒՐ 39։

Եհոուէհա մազամը֊ալէյհ՝ ֆօռնիգոր պուշը նյէհա
Տաֆնին մեհմուդու։

Տէտիմ. Եօլլարըմը սագլայըմ քի տիւիմ իչէ 1
կիւնահ էթմէյիմ. ֆաալըգ էօնիւմտէ օլտուգչա՝
աղզըմա կէմ գօյայըմ։ Ահուքիւթ իւէ լաւ օլ- 2
տուս. էյլիք իչիւն պիւէ սաւս տուրտուս. ամմա
էլէմիմ հարաքէթէ կէլտի։ Եհուրէյիմ տէրուս 3
նիմտէ գըզտը. խէրարէթիմտէ ահճէշ գուվթուշ-
տու, տիւիմ իւէ սէյլէտիմ. Եա՜ Ուապ՝ սօնու- 4
մուն՝ վէ կիւնլէրիմին էօյէիսախիւն նէ օլտուղու-
նու պանա պիւտիր, քի նէ գատար ֆանի օլտու-
ղումու պիւէյիմ։ Ումէ կիւնլէրիմի գալըշտար 5

Digitized by Google

գաղթով գաւառն, վէ սինիմ սէնին էշխունտէ եօգ
կիպի տիր. հագգան հէր ատէմ՝ սապիթի խէ տէ՝
6 պիւս պիւթիւն պարբէլը գտը. Անէ՝ հագգան
ատէմ պադըշ սուրէթտէ կէզէր. հագգան պօ-
շունա վէլվէլէ էտէրէր. օ եըղար, վէ քիմէ գա-
7 լաճագ պիլմէզ։ Ամոի հալա ձէ ւչ գաթլանը-
8 րըմ՝ եա Ֆէնտիմ, իւմիտիմ սանա տըր։ Պէնի
ճիւմլէ գապահաթլարըմտան գուրթար. պէնի
9 տիվանէլէրէ՝ մասխարալըղա գօմա։ Ալ օլուպ՝
10 աղզըմը այմատըմ. զիրա սէն էյլէտին։ Պէնիմ
իւզէրիմտէն վուրուշունու կիտէր. էլինին զա Ֆ
11 պընտան պէն թէլէֆ օլտում։ Ամէմի եարա-
մազըդ սէպէպինտէն թէֆթիրլէր իլէ թէտիպ
էթմիյինտէ, օնուն ճիւմլէ արզուլանաճագ չէյի-
նի կիւվէ կիպի էրիտիրսին. հագգան ճիւմլէ ատէմ
12 պադըշլը գտը. Անէ՝ Տուամը տինկլէ՝ եա
Ռապպ, վէ ֆէրեատըմա գուլաք վուր. կէօղ եա-
շըմա սիւքիւթ էթմէ. զիրա պէն սէնին հանընտա
ղարիպիմ, հէմ պապալարըմ կիպի մուսաֆիրիմ.
13 Պանա թէհամմիւլ էյլէ, քի կիտիպ պէն եօղ օլ-
մազտան էվվէլ մէսրուր օլայըմ։

ՄԱՂՄՈՍԻ 40։

Ա֊ոնկէտ պոշը նէնա՝ Տուէնպին Ռեվոլտո։

1 Ռապպա սանը իլէ գաթլանտըմ, վէ պանա
2 մէյլ էտիպ՝ ֆէրեատըմը իշիթտի։ Ալ է պէնի
հէլաքլէդ չուգուրունտան՝ չամուրլու պաթագ-
տան չըգարտը. վէ այագլարըմը գայայ իւզէրինտէ
3 տուրտուրուպ՝ ատըմլարըմը գայիմ էյլէտի։ Ալ է
աղզըմա՝ Ալահրմըզըն չիւքրիւ իշիւն՝ եէնի իւա-
հիւ գօտու. չօգալր կէօրէձէք, վէ գօրգաճագլար,
4 վէ Ռապպա կիւվէնէճէքլէր։ Ալ մուլու ա֊

Digitized by Google

տեմե՛ քի՛ քէնտինէ իւմիտ տէյիւ Ա՛տպզը գօր։
վէ միւթէքէպիրլէրէ հէմ եալանա մահլ օլան-
լարա պագմազ։ Այ՛ Ա՛լլահըմ Ա՛տպ՝ իշլէտի- 5
յին միւ՛ճիզաթլար չօգտուր. վէ հագգըմըզա օ-
լան ֆիքրլէրինի՛ թէրթիպ իւզրէ սանա քիմնէ
պէյան էտէմէզ, նագլ էտիպ սէօյլէսէմ, սայըլ-
մագտան չօգ տուրլար։ Վուրպան վէ փէշքէշ 6
իսթէմէտին. սէն գուլագլարըմը տէլտին. պիւ-
թիւնեանմա վէ կիւնահգուրպանը տիլէմէտին։
Ո՞զման տէտիմ. Ի՛նձթ կէլիյօրում. քիթապըն 7
տիւրիւիւնտէ պէնիմ իչիւն եազըլմըշ տըր. Այ՛ 8
Ա՛լլահըմ՝ սէնին րիզանը էթմէկէ իսթէտիմ՝ վէ
սէնին թէվֆագըն գալպիմին իչինտէմիր։ Պէօ- 9
յիւք ճէմաա՛թտա սատագաթի մի՛ւժտէ էթտիմ.
իշլէթ տուտագլարըմը մէն՝ էթմէտիյիմի՝ սէն պի-
լէրսին եա՛ Ա՛տպ։ Ա՛յիւրէյիմին իչինտէ սատա- 10
գաթընը կիզլէմէտիմ. հագիգաթինի վէ խէլա-
սընը սէօյլէտիմ. ինսայէթինի վէ կէրչէքլիյինի
պէօյիւք ճէմաա՛թտա կիզլէմէտիմ։ Այէն եա՛ 11
Ա՛տպ՝ մէրհամէթինի պէնտէն մէն՝ էթմէ. ինսա-
յէթին վէ կէրչէքլիյին պէնի տայիմա սագլասըն։
Ո՛յրա էդրաֆըմը սայըսըզ պէլալար էվվէլտի, 12
պէնիմ գապահաթլարըմ պէնի պուլտուլար, վէ
կէօրմէկէ գատիր տէյիլիմ. օնլար՝ պաշըմին սա-
չընտան չօգ տուր. հէմ եիւրէյիմ պէնի թէրք
էթտի։ Այ՛ Ա՛տպ՝ պէնի գուրթարմագա բաղի՛ 13
օլ. պէնիմ եարտըմըմա ա՛ճէլէ էթ՝ եա՛ Ա՛տպ։
Ո՛նլարը հէլաք էթմէկէ արայանլար՝ պիրլէքտէ 14
ուԹանըպ խէճիլ տիւշիւնէլէր. քէմինիյիմի իսթէ-
յէնլէր կէրի տէօնիւպ՝ րէդիլ օլսունլար։ Պանա՝ 15
Ո՛յ հայ տէյէնլէր՝ այպալարընըն ճէզասընտան
հէլաք օլսունլար։ Այէնի հէփ արայանլար՝ սէն- 16
տէն մէսրուր ու չատ օլսունլար. սէնին խէլասընը

Digitized by Google

սեվէնէլէր տայիմա՝ Ասպպ մուա՛զզամ օլսուն տե-
17 սինէլէր։ Պէն իսկ ֆագիր վէ եօխսուլսում, Ա-
ֆէնտիմ պէնի գայըրըր. եարտըմճըմ վէ գուր-
թարըճըմ սէնսին, եա՛ Ալլահըմ՝ կէճիքմէ։

ՄԱՆՈՒԱԾՈՅ 41։

Ա՛ռակել պաշը ինէ՛ն Տալէսին Հզխոսը։

1 Ա՛յհ մուխլուս ֆագիրի կէօզէտէնէ. պէլա կիս-
2 նիտե Ասպպ օնու գուրթարաճաղտըր։ Ասպպ
օնու սագըայաճագ, հէմ օնու եաշատաճաղտըր.
օ՝ եէրտե սաա՛տէխլու օլաճագ, վէ օնու տիւշմէն-
լէրինին միւրատընա խէսլիմ էթմէյէճէքսին։
3 Օ՛ֆ՛ ֆլիք տէօշէյինին իւզէրինտէ՝ Ասպպ օնա
գուվվէթ վէրէճէք, խասխալըղընտա օնուն պիս-
4 խիսի տէօշէյինի չէվիրէճէքսին։ Պէն տէտիմ
քի՝ Ա՛յ Ասպպ պանա մէրհամէթ գըլ. ճանըմա
5 շիֆա վէր, չիւն սանա կիւնահ իշլէտիմ։ Տիւշ-
մէնլէրիմ հագգընա՝ Այհ զէմանն էօլիւպ՝ ատը հէ-
6 լաք օլաճագ տէյիւ քէմ սէօյլէտիլէր։ Ալ է-
յէր պէնի կէօրմէյէ կէլիրսէ, պագըլըճ՛գ սէօյլէր.
եիւրէյի քէնտինէ եարամազլըգ տէվէյիրիր, քի
7 տիշարըդ յա չըգընաճա՝ սէօյլէյիճ։ Պէնտէն հէվ
իքրահ էտէնլէր՝ պիրլիքտէ պէնիմ հագգընա ֆը-
սըլտարլար. պանա գարշը՝ հագգընա քէմիլիք
8 տիւշինիւրլէր. Ինուն քէօթիւ սէօզլու քէնտի
իւզէրինէ տէօքիւլտիւ, վէ հալա եաթտըղընտան՝
9 արթըգ գալգմայաճագ փէրլէդ։ Պէնիմ տօս-
թումա՝ շօլ ի՛թիմատ էթտիյիմ էքմէյիմի եէյէն
քիմսէ պիլէ՝ պանա գարշը էզգյէ գալտըրսըր։
10 Ա՛մմա սէն եա՛ Ասպպ՝ պանա մէրհամէթ գըլ. վէ
պէնի գալտըր քի՝ օնլարըն էձդիրի վէրէյիմ։
11 Պէնտէն բաղը օլտուղունու պունտան պիլիրիմ

Digitized by Google

քի տիւշմէնիմ իւզերիմէ սէվինմէզ։ Ամմա պէն՝ 12
պէնի քէմալիմտէ սէն սագլարսըն . վէ պէնի ե-
պէտէն՝ հուզուրունտա տուրտուրաճաքսըն։ Ինա՝ 13
թաէլին Ալլահը Աապա՝ էպէտ իւլ ապատ միապա-
րէք օլսուն . ամին . վէ ամին։

ՍԱՂՄՈՍՔ 42։

Ասկէպ պոշք խէմնա Լօթհ օղլուլտընըն չի՛էն։

Վէհիք սուլարըն սէլէրի իչուն նիճէ հասրէթ 1
չէքէրսէ , ճանըմ սանա էյլէ հասրէթ չէքէր եա-
Ալլահ։ Ա՛նըմ Ալլահ՝ սաղ Ալլահա սուսա- 2
մըշ տըր . նէ զաման վարըպ՝ Ալլահըն հուզու-
րունտա կէօրունէճէյիմ։ Պանա հէր կիւն՝ Ա- 3
լահըն հաՀնի տէտիքլէրինտէ , կիւնտիւզ վէ կէճէ
կէօղ եաշըմ պանա էքմէյիմ օլտու։ Պունլարը 4
խադրըմա կէմի իրտիյիմտէ , իւզերիմէ ճանըմը
տէօքէրիմ . զէրա օնլարըն ալայ ճիւմհիւրիւ իլէ՝
պայրամ էտէն գալապալըղըն ալգըշ վէ շինքը
սէսի իլէ Ալլահ էվինէտէք կէչէրիտիմ։ Ա՛յ 5
ճանըմ՝ նի՞չիւն չէօքէրսին , վէ պէնտէ գասալա-
նըրսըն . Ալլահա իւմիտ էթ . զէրա օնուն եիւզիւ-
նիւն խէլասլարը նէյնա՝ օնու տահա շինքը էտէ-
ճէյիմ։ Ա՛յ Ալլահըմ՝ ճանըմ պէնտէ չէօքէր . 6
օնտան էօթիւրիւ Ա՛օրտանտան վէ Ա՛էրմօնիլէր
տիյարընտան՝ Ախաւր տաղընտան սէնի զէքր է-
տէճէյիմ։ Ասէնին ագրնթը լարընըն սէօսինէ՝ 7
տալղա տալղայա՛ չաղըրըր . հէյի չալգանթը լա-
րըն վէ տալղալարըն իւզերիմէ կէչտիւլէր։ Ասպպ 8
կիւնտիւզիւն ի՛նայէթինէ Էմր վէրէճէք , վէ օնուն
իլահիսի՝ կէճէ եանըմտա օլաճագ . նէյազըմ՝ Էօմ-
րիւմիւն Ալլահընա օլա։ Վ՛այամ օլան Ալլահա 9
տէյիմ՝ քի՝ պէնի նի՞չիւն ունուԹտուն . նի՞չիւն

Digitized by Google

տիւշմէնին զուլմու իչիւն գասասվէթլու կէզէչիմ։
10 Տիւշմէնլէրիմ՝ քէմիքլէրիմի՝ էզէր կիպի հէր կիւն
պանա՝ Աղլահըն հաՆի տէմքլէ, պանա սիթքիմ
11 էտէրլէր։ Այ ճանըմ նիՀչիւն չէօքէրսին, վէ
պէնտէ նիՀչիւն գասասանըրսըն. Աղլահա իւմիտ
էթ. զիրա օնա տահա շիւքր էտէճէյիմ. եիւզիւ-
միւն խէլասը վէ Աղլահըմ օ տուր։

ՍԱՂՄՈՍՔ 43։

1 Ճէրահաթըմըն կէօր՝ եա Աղլահ, վէ մէրհամէթ-
սիզ դաիֆէտէն տահ՝վամըն կէօր, հիլէպագ վէ եա-
2 րամազ ատէմոէն պէնի գուրթար։ Օ՝իրա փէ-
նահկեահըմըն Աղլահը սէնսին. նիՀչիւն պէնի
ըէտտ էտէրսին. տիւշմէնին զուլմու իչիւն՝նիՀչիւն
3 գասասվէթլու կէզէչիմ։ Այն նուրունու վէ կէր-
չէքլէյինի կէօնտէր, պէնի օնլար գուլաղուլլասըն.
օնլար պէնի սէնին մուգատտէս տաղընա՝ վէ սէնին
4 չատըրլարընա կէօթիւրսիւն։ Այ Աղլահըն
մէզպահընա՝ շաղլըղմըն սիւրիւրի Աղլահընա
վարայըմ. վէ սանա՝ եա Աղլահըմ Աղլահ՝ դան-
5 պուր իլէ Համտ էտէյիմ։ Այ ճանըմ նիՀչիւն
չէօքէրսին, վէ պէնտէ նիՀչիւն գասասանըրսըն.
Աղլահա իւմի՛տ էթ. զիրա օնա՝ տահա շիւքր է-
տէճէյիմ. եիւզիւնիւն խէլասը վէ Աղլահըմ օ
տուր։

ՍԱՂՄՈՍՔ 44։

Ա՜ռնգոլ պոչը իչէ՜ն Կ՝օրահ օղը՜լարը՜նը չի՛րէ։

1 Եա Աղլահ՝ գուլտագլարըմըզ իլէ իշլէմտիք,
պատպալարըմըզ՝ օնլարըն կիւնլէրինտէ՝ գատիմ
կիւնլէրտէ իշլէտիյին իշի պիզէ նատգլ էթմիլէր։
2 Կ՝էնտի էլինէլէ գաիֆէլէրը սիւրիւա՝ օնլարը տիք-

Digitized by Google

տին . իւմՔէթլէր ճէֆիայա սալըպ՝ օնլարը սիւր-
տիւն ։ Ո՞իրա օնլար տիյարը՝ գըլըճլարը իւլ 3
դապգ էճմէտիլէր , վէ օնլարը՝ քէնտիլէրին գօլու-
խէլաս էճմէտի , իւլա սէնին սաղ էլին վէ գօլուն
վէ եիւզիւնիւն նուրու . չիւն օնլարտան րազի օլ-
տուն ։ Ա՞էնսին փատիշահըմ՝ ե՞ս Ա՞լլահ , քի 4
Ա՞ադօպ իչիւն խէլաս սըփարըշ էյլէտին ։
Տիւշմէնլէրիմիզի սէնին վասըգանըլ երգարըզ . 5
իւզէրիմիզէ գալգանլարը՝ այագ ալթընա սէնին
ատըն վասըգասը իւլ պասարըզ ։ Ո՞իրա եայըմա 6
կիւվէնմէմ , վէ գըլըճըմ պէնի գուրթարամազ ։
Ա՞լա տիւշմէնլէրիմիզտէն պիզի սէն խէլաս էտէր- 7
սին . վէ պիզտէն իքրահ էտէնլէրի ուճմանտըրը՛ր-
սըն ։ Պիւճիւն կիւն Ա՞լլահ՛ը լա էօյիւնէկլիմ , վէ 8
սէնին ատընը էպէտէն մէտհ էտէկլիմ . Ա՞մէ ։
Ա՞մմա սէն րէ՛ստ էյլէտին , վէ պիզի ուճմանտը- 9
տըն . վէ ա՛սքէրլէրլէրիմիզ իւլէ չըգմազսըն ։ Պի- 10
զի տիւշմէնտէն կէրի տէօնտէրտին . վէ պիզտէն
իքրահ էտէնլէր քէնտիլէրի իչիւն եաղմալատը-
լար ։ Պիզի եէնէճէք գօյունլար կիպի վէրտին . 11
վէ պիզի գաւիֆէլէրտէ տուղըճատըն ։ Ո՞էնտի 12
գավմիններ պահասլըզ սաճատըն , ամմա գըյմէթլէրի
իւլէ ֆալնէ սրճը՛ըմատըն ։ Պիզի գօնշուլարըմըզդա 13
ա՛յրըգ իչիւն՝ էդրաֆըմըզտա օլանլարա մնասխա-
րտալըգ վէ մէզհաք իչիւն գօտուն ։ Պիզի գաւիֆէ- 14
լէրտէ մէ՛ս՝էլ՝ վէ իւմմէթլէրտէ պաշ սալըանմասը
գօտուն ։ Պիւճիւն կիւն ա՛յրպըմ էօնիւմտէ տիր . 15
վէ եիւզիւմիւն ա՛ըր պէնի էօրմէթը , Ա՞օրտայա- 16
նըն վէ սէօյէնին սէսինտէն՝ տիւշմէն վէ ինճի-
գամ արտայան եիւզիւնտէն էօմիւրու ։ Պունտա- 17
րըն ճիւմլէսի պիզէ վագի՛ օլտու խսէտէ՝ եինէ սէնի
ունութմամատգ , վէ ա՛հտընա խայըն չը՛գմատգ ։
Ա՞իւբէյիմիզ կէրի տէօնմէտի , վէ ատըմարըզմըզ՝ 18

Digitized by Google

19 սէնինն եօլլաբընտան սափմատը , Պիզի աժտեր
մահալինտէ էզտին խսէտե , վէ պիզի էօխում
20 քէսկէնի իլէ գափլատըն խսէտե ։ Այդեր Վա-
լահըմզըն ատընը ունուդմուշ՝ նա եատ ապրահա
21 էլլերիմիզի գալտըրմըշ օլմայըդ , Ալլահ պոե-
նու արամազմը իսի . չինն օ՝ եիրեկէն կիզլէկե-
22 րինի պիլմէ ։ Ալնճագ սէնին իչինն պիլթիւն կինն
գաթը օլունույորուզ , պօղազլանմաճագ գոյունլար
23 Հիսապընտա իզ ։ Այսան , նի չինն ույտրատան նա-
Ալֆէնտիմ . ույգուտան գալը , պիզի էպէտէն բէտա
24 էթմէ ։ Ալուզինիւ նի չինն կիզլէրթին , պիզիմ
աերտիմիզի վէ զուլմումուզու ունուտուրտան ։
25 Օ իրա ճանըմըզ դօփրաղատէք էյլէտի . գարնը-
26 մըզ եէրէ եատիբշտը ։ Պիզէ իմտատա օլմադա
գալգ . վէ քէնտի ինայէթին իչինն պիզի խելատ
էյլէ ։

ՄԱՂՕՄՈՒՆ 45։

Ը ՕՂԱՆՆ Ի-ԱԶԼԵ՝ ՆՈ-ԽԷՔՍԸ ՊՈՂԸ ԷՂԷ-Ն Վ-ՕՐՔՈՒ Օ-
ՐԸ-ԼՅՈՐԸՆԸ-Ն՝ ՈՒՂԼԻՔ-ԼԷՔ Ա-ՈՈՒՐԼ ԷԼՀԻՆԻ ։

1 Ալիւրէյիմտէն էյի սէօզ գայնատը , փատիշահ
հագգընա թատանիփ էթտիկիմի սէյլէրիմ , տիկիմ
2 մահիր եաղըճըլ գալէմիտիր ։ Ալտէմ օղուլլարըն-
տան կիւզէլսին . տուտագլարընտա լիւգֆ տէօքիւլ-
տիւ . օնուն իչինն Ալլահ սէնին էպէտէն միւսա-
3 րէքլէմի՛շ տիր ։ Այ՛ ճէպպար՝ պուտունն խուզէ-
րինէ գըլըճընըզ գուշան . օ՝ Ի՛զրէթին վէ շանընըն
4 տըրը ։ Ալ է շանընն իլէ պէրթաօրտաւթ օլուպ՝ կէր-
էճքլիք վէ Հալիմլիք վէ սատագաթտան էօթիւրիւ
ալմա՛ պին . վէ սաղ էլնն սանա Հիյպէճլէր կէօս-
5 թէրմէք ։ Օգլարընն՝ փատիշահընն տիւշմէնլէ-
րինին եիւրէյինէ սիվրիլմիշ , գամիլէր՝ ալթընա

Digitized by Google

տիւշէճէք։ Այ Ալլահ՝ սէնին թախթըն էպէտ 6
իւլ ասպատ տըր. փատիշահլըղընըն ա՛սասը՝ տօղ- 7
րուլուգ ա՛սասըտըր։ Ատաղ այթ սէվէրսին, վէ
ֆըզգատան իքթահ էտէրսին. օնուն իչիւն եա՛ Ալ-
լահ՝ սէնին Ալլահըն՝ սէնին շէրիքլէրինտէն զի-
յատե սէնի շաղլըգ եաղը իլէ մէսհ էյլէտի։ 8
Այնին հէփ էս՛վապլարըն՝ միւրր վէ ո՛ւտ չէ խայար
շէնպէր իլէ օլուպ՝ ֆիլտիշի սէրայլարտան ա- 9
հէնքլէր սէնի շատ էտէր։ փատիշահլար գըղ-
լարը սէնին սէվկիւլիւէրին իլէ տիր. մէլիքէ ()- 10
ֆիր ալթունու իլէ սաղընտաւ տուրուր։ Այ՛ գըղ
իշլեթ, վէ պագ, վէ գուլաղընը մէյլէնտիր. վէ 11
գավմընը՝ հէմ պապան էվինէ ունուպ, ալ է
փատիշահ սէնին կիւզէլ լիյինէ հասրէթ չէքէճէք.
ղերա օ՛ սէնին էֆէնտին տիր. իմտի օնա սէճուճ 12
գըլ։ Ալ է Ասւր գըղը՝ զէնկին գավմլեր նէ փէշ-
քէշլէ սէնին տիտարընտա րէճաւ էտէճէքլէր։ 13
փատիշահըն գըղը իչէրտէն պիլքիւլ լիյէ միւշէր-
րէֆ տիր. օնուն էս՛վապլարը՝ ալթունը գլապու- 14
տանը տըր։ ()՝ սըրմա իշլու էս՛վապ իլէ փա-
տիշահ՝ կէթիրիլէճէք. օնուն արտընճա կիտէն
պիքրէ արգատաշլարը՝ սանաւ կէթիրիլէճէքլէր։ 15
()նլար շէնղիք վէ շաղլըգ իլէ կէթիրիլիպ՝ փա- 16
տիշահըն սէրայընաւ կիտէքլէր։ ()ղուլլարըն՝ պա-
պալարընըն եէրինէ օլա. օնլարը պիւթիւն եէրտէ 17
սէրվէրլէր նասափ էտէսին։ Այտընը ճիւմլէ տէվը-
տէն տէվլէ զէնքր էթտիրէճէյիմ. օնտան էօթիւ-
րիւ գափֆէլէր սէնի էպէտ իւլ ասպատ մէհտ էտէ-
ճէքլէր։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՍ 46։

Ա՟ռնկեալ պաշտ ի՛նչ-ի՝ Կ՟օրհ՟ն օղո՟ղորդն Ա՟ստծո՛ ի՟ջիդ իշխի՟ն։

1 Ա՟ստուած պիտիմ ինձնահկեահրմրզ վէ գուվվէթիմի՛զտիր, օ՝ ս՛ըգլէթլէրտե հազըր եարտըմ
2 պուլունուր։ Ո՟նտան էօթիւրիւ գօրգմա՛զըզ, եէր տէյիւնրսէ, վէ տաղլար տէփրէնիպ՝ տէնիզ-
3 լէր իչինէ պրաղըլըրսա, Ո՟ւլարը չաղըլտայըպ պուլան՛ըրսա, օնուն նիւքսէքլէնմէսի իլէ տաղլար
4 տիթրէրսէ պիլէ։ Սէլա։ Ը՟րմագ հէ՛ղ օնուն սէլ-
լէրի՝ Ա՟լլահ՛ըն շէհրինի՝ Ա՟ստա՛ծանըն մուգատտէս
5 մէքեանլէրինի շա՛տ էտէր։ Ա՟լլահ օնուն օր-
թասընտա՛ըր, օ՝ գըմըլտա՛նմայաճագտըր. սա-
պահ՛ա գաւրէը Ա՟լլահ օնա եարտըմ էտէճէք։
6 Կ՟ափֆէլէր շամանթա՛ էտէր, մէմլէքէթլէր հա-
րաքէթէ կէլէր. օ՝ սէսինի սալը՛ վէրիր, եէր երիր։
7 Ա՟քէրլէրին Ա՟տպէր պիզիմ իլէ տիր. Ա՛յա գօ-
պուն Ա՟լլահը պիզէ փէնահկեահ տըր. Սէլա։
8 Կէլէ՛ն՝ Ա՟լլահ՛ըն ա՛մէլլէրինէ պա՛ղըն, քի եէրտէ
9 խարապլըգլա՛ր էյլէտի։ Կ՟ադա եէրին ուճ՛ալրընա-
տէք՝ ճէնքէլէրի թէսքերի՛ն էտէր. եայը գըրար, վէ
մըղըաղը փարալար. ա՛րապալարը աթէշէ եագար։
10 Ֆի՛էրաղաթ էտի՛ն, վէ Ա՟լլահ պէ՛ն օլտուղտումու
պիլէ՛ն. դաւֆէլէրտէ եիւճէլէնի՛րիմ, եէրտէ
11 եիւճէլէնի՛րիմ։ Ա՟քէրլէրին Ա՟տպէր պիզիմ իլէ
տիր. Ա՛յա գօպուն Ա՟լլահը պիզէ փէնահկեահ՛տըր.
Սէլա։

ՄԱՂՄՈՍ 47։

Ա՟ռնկեալ պաշտ ի՛նչ-ի՝ Կ՟օրհ՟ն օղո՟ղորդն Հ՟ովո՟ղ։

1 Ա՛խումէ գաւմլար էլ չալըփըն, ալգըշ ա՛ֆտասը

Digitized by Google

լիլէ Տապպա կիւլպեան՝ կէքին ։ Օ՛իրա Տապպի 2
Մատալա հիպէթլու տուր, օ՝ պիւթիւն եէրին իւ-
պէրինէ ա՛զիմ փատիշահտը ։ Վավմլէրի ալ- 3
Թմըզա՝ վէ իւմիէթլէրի այագլարըմըզըն ալթընա
չէօջտիւրիւբ ։ Պիզիմ իչիւն միրաս՝ըմըզը՝ սեվ- 4
տիյի Լա՛գօպուն շանըընը՛ սեչտի ։ Ամէն ։ Ալլահ 5
կիւլպեանկ իլէ՝ Տապպ պօրու սետասը իլէ չըգ-
տը ։ Աէզմի՛ւր օգուչուն Ալլահա մէզմի՛ւր օգու- 6
չուն ։ մէզմի՛ւր օգուչուն փատիշահըմըզա մէզմի՛ւր
օգուչուն ։ Օ՛իրա պիւթիւն եէրին փատիշահը 7
Ալլահտը ։ շո՛ր թէզմիր էտին ։ Ալլահ դաիֆէ- 8
լէրին իւպէրինէ փատիշահը՛գ սիւրէր ։ Ալլահ
մուգատտէս թախթը իւզէրինտէ օթուրուր ։
Վավմլարըն պէյլէրի՝ Լ՛պրահամ Ալլահընըն 9
գավմը իլէ՝ ճէ՛մ օլտուլար ։ զիրա եէրին սիփէր-
լէրի Ալլահընտը ։ օ՝ զայէթլէ եիւճէլմի՛շտիր ։

ՍԱՂՄՈՍՔ 48։

Վօթամ օղո՛լտուր Նաէն իլահի՛ Ռեհմո՛տտ ։

Ալլահըմըզըն շէհրինտէ՝ օնուն մուգատտէս 1
տաղընտա՝ Տապպ պէյլի՛ք վէ զայէթլէ մէմ-
տո՛ւտտուր ։ Լ՛իւքսէքլիքտէ կիւզէլ՝ ճիւմլէ նէ- 2
րին սիւրիւրի՝ շիմալըն եանլարընտա օլան Լի՛օն
տաղը՝ պէյլիւք փատիշահըն շէհրի տիր ։ Ո՛նուն 3
սէրայլարընտա Ալլահ փէնահկեահ պիլինմի՛շ տիր ։
Օ՛իրա իշլեթ փատիշահլար ճէմ՝ օլուպ՝ պիրլիքտէ 4
կէչտիլէր ։ Ո՛նլար կէօրիւպ՝ պէյլէ թա՛ճիւպ 5
էթտիլէր, շաշտը լար, ա՛ճէլէ գաչտը լար ։ Ո՛- 6
րտտա օնլարա տիթրէյէ՛մ՝ տօղուրան գարը կիպի
աղըր եագալատը ։ Թա՛րշիշ կէմիլէրինի՝ կիւն- 7
տօղուտու եէրլի իլէ գըրտարըը ։ Ա՛իճէ իշլեթտիք
իսէ, ա՛պէրլէր Տապպընըն շէհրինտէ՝ Ալլահը-

Digitized by Google

մըզըն չէհրինտե էվլէ կէօրտիւք։ Ալլահ օնտա է-
9 պէտէն գայիմ էտէճէքտիր։ Անէլա՝ նա՛ Ալլահ
հէյքէլինին իչինտե ինայէթինի տիւչինտիւք։
10 Ալտնա կէօրէ՝ նա՛ Ալլահ՝ համտրին առախի էվլէ
եէրին նէհայէթինէտէք տիր. ատղ էլնն ատտա-
11 գաթի իլէ տօլու տուր։ Անինն շէրիա՛թինտէն
էօթիւրիւ՝ Ամօն տաղը շատա օլսան, նէհատա
12 գէղտարը ամբուր օլսան։ Ամօնու տօլաշընն, վէ
օնուն էդրաֆընըլ ալընն. օնուն գաւլէէրինի սա-
13 յընն։ Օնուն գալէ՛էրինէ տիգգաթ էտին. սէ-
րայէտրընը սէյր էտին, քի կէլէճէք տիւթիւէյէ
14 նուգղ էտէսիզ։ Օ՛խրա Ալլահընըզդ էպէտ իւլ
ատպատ պու՛ Ալլահ տղը. էօլմինճէյէտէք պիզի ծ
գուլաղտուզտայաճագ։

ՄԱՂՄՈՍՔ 49։

Ա՛սկէտ պուղ նէյ՛ն՝ Կօրան օղը՛ւլտըղ նը՛ն հագը
խօստա։

1 Պունու տինկլէյին՝ էյ ճիհանէ գավմէր. գուլագ
2 վուրուն՝ նա՛ տիւնեանընն հէնի ատքինէրի, Կէ-
րէք էտնա զատե կէրէք քիշի զատե՝ պիրնիքտե
3 զէննկին վէ ֆապէր։ Ալղըմ բիլմէր սէօյլէյէճէք,
4 հէմ գալպիմին փիքրէրէրի բրֆան տրը։ Կօուլա-
ղըմը մե՛ն էլէ՛ մէյլ էտէճէյիմ. բէմնիմի գանագուր
5 իլէ աչաճաղըմ։ Պէլա կինունէքրինտե՝ պանա փոս-
տա գուրանլարընն եարամազըղը էդրաֆըմը ալընս-
6 ճա՛ նէ՛ չինն գօրգայըմ։ Կօուվմէթինէ կիւվէ-
նէնլէր՝ վէ մալլարընընն չօգլուղունա էօյինէնլէր,
7 Պի՛րնիսի ասլա գարընտաշընը ֆիտա էտմէզ. Ալ-
լահա քէֆարէթինի վէրմէղ. Ղինն ճանլարը-
նընն ֆիտալէրի գըյամէթլի տիր, վէ էպէտէն քէ-
9 սիլմիշտիր, Ա՛յի արմըդ էպէտէն ճաշայուգ՝

Digitized by Google

քիւրիւքլիւք կէօրմէյէ ։ Օ իրա կէօրիւր քի՝ ա- 10
լիմլեր էօլիւր, ահմագ վէ ա՛գլըզ պիրլիքտէ հէյլաք
օլուր · վէ մալլարընը պաշգալարա պրաղըրլար ։
Ընլարըն ֆիքրի պո՛ ։՝ հվլէրի էպէտէն՝ մէս- 11
քեանլարը տէվը պէ տէվը գալաճագ · եէրլէրի՝
քէնտի ատալարընտան ամտ գօրլար ։ Ընճագ իք- 12
րամտա օլան ատէմ գալմազ · հէյլաք օլան հայ-
վանլարա պէնկլէր ։ Ընլարըն պու եօլու ահ- 13
մագլը՛գտըր · լաքին օնլարտան ասնկրա կէլէնլէր՝
ծնլարըն աղզընտան հայզ էտէրլէր · Ալէ ։ Ընդ 14
լար գօյունլար կիպի մէղարա գօնուր · օնլարը էօ-
լմէմ կիւտէճէք · վէ սապահլայըն օնլարա՝ տօղ-
բուլար հէօքիւմդէթ սիւրէլէր · վէ օնլարըն սուրբ-
թինի՝ քէնտի մէքեանընտան մէզար իփրատաճագ։
Ընմնա Ալլահ պէնիմ ճանըմը մէզարըն էլինէն 15
գօւրթարըր · չիւն պէնի գապմաղ էտէճէք · Ալէ ։
Ընտէմ պէնկինէյէնիրսե , էվինին իւզէրթի չօղաճ- 16
լըրսա , գօրգմա ։ Օ իրա օ էօլիւնճէ , հիչ պիր 17
շէյ ալմազ , իւզէրթի օնուն արտընճա էնմէզ ։ Ը՝ 18
էօմրիւնտէ ճանընա պէրէքէթ օգուսա տահի ,
սէն քէնտինէ էյլիք էթմէյէն տէ՝ սէնի մէտհ էտէ-
ճէքլէր ։ Ը՝ պապասընըն տէվլինէ կիւտէճէք · 19
էպէտէն այտընլըգ կէօրմէյէճէքլէր ։ Ընտէմ իք- 20
րամտա օլուպ՝ փէհմ էթմէզսէ , հէյլաք օլան հայ-
վանլարա պէնկզէր ։

ՄԱՂՄՈՒՐ 50։

Ընոաֆըն Հեպնոթո։

Ա՛լլահլարըն Ա՛լլահը Ռահպ սէյլէտի · վէ կիւ- 1
նէշին տօղուսունտան թէա պադըսընատէք եէրի
չաղըրտը ։ Ա՛լլահ՝ կիւզէլլէյին քէմալի օլան 2
Մէհնատան իշրագ էյլէտի ։ Ա՛լլահըմզդ կէլէճէք , 3

Digitized by Google

վէ սիւքիւթ էթմէյէճէք. էօնիւնճէ թէլէֆ էտէն
աճէղ՝ վէ էդրաֆընտա շէտիտ գասըրգա օլա-
4 ճագ։ Վաւմընը հէգըմ էթմէք իչիւն՝ եօգա-
5 րըտան կէօյիւ հէմ եէրի չաղըրտագ։ Պանա
սալմըէրիմի՝ գուրպան իլէ պէնիմլէ ա՛հտ քէսի-
6 շէնլէրի՝ ճէմ՛ էտին։ Կէօքլէր խէ օնուն սաաս-
գամըընը խասպէր էտէճէքլէր. չիւն հաքիմ՝ Ա՛լ-
7 լահ քէնտիսինիր. Ամէն։ Նա՛ գաւմըմ տինկլէ՝
վէ սէօյլէյիմ, եա՛ Խարաէլ՝ վէ իւզէրինէ շէհա-
տէթ էտէյիմ. սէնին Ա՛լլահըն՝ Ա՛լլահ պէնիմ։
8 Ամէն՝ գուրպանլարընըն վէ էօնիւմտէ տայիմ
պիւթիւնեանմալարընըն խուսուսինտէ թէքտիր
9 էթմէյէճէյիմ։ Ամէնին էվինտէն պուզաղու՝ վէ
10 աղըլլարընտան էրքէճլէր ալմամ։ Ո՛չ իրա օրմա-
նըն հէփ ճանաւարլարը՝ պի՛ն տաղըն հայվանլարը
11 պէնիմ տիր։ Տաղլարըն հէփ գուշլարընը պի-
լէրիմ, վէ գըրըն եապան հայվանլարը ինտիմտէ
12 տիր։ Ա՛յէր աճըղը՛րսէմ, սանա սէօյլէմէմ. զիրա
13 տիւնեա վէ օնուն տօղուսու պէնիմ տիր։ Պուղա-
լար էթի եէ՞րիմիյիմ, վէ էլքէճլէր գանը իչի՞րի-
14 յիմ։ Ա՛լլահա շիւքր գուրպանը էյլէ. վէ ի՛ֆա-
15 ա՛լայա ատագլարընը էօտէ։ Ալ է ա՛ղէյլէթ կիւ-
նիւտէ պանա չաղըր, սէնի գուրթարայըմ, վէ
16 պանա ի՛զզէթ էտէսին։ Ա՛յմա ֆասըղա Ա՛լլահ
աէր քի՝ Վանունլարըմը նա՛զլ էթմէյէ՛ ա՛հտըմը
17 աղզընա ալմադա սէնին նէ՞ վաղիֆէն։ Ձիւն
սէն Թէտիպատէն իքրահ էտէրսին, վէ սէօղլէրիմի
18 ատրընա պրաղըրսըն։ Խըրսըղ կէօրտիյինտէ՝
օնտան խօշլանը՛ղըրտըն, վէ զինաքեարլարը հիս-
19 սէտարըսըն։ Ա՛ղզընը քէմիկէ սօյլարսըն, վէ տի-
20 լէն հիլէ տիւզէր։ Օ՛թուրուպ՝ գարընտաշընա
գարշը սէօյլէրսին. անան օղլունուն ը՛ղզընը պօ-
21 զարսըն։ Պունլարը էյլէտին, վէ պէն դի՛նմա-

Digitized by Google

տըմ. զանն էթետին քի՝ պէն այնիլէ սէնին կիպի
օլտուս. սէնի թէքտիր էտիպ՝ պոնլոլը կէօզլէ-
րինին էօնիւնէ տիզէճէկիմ։ Չալա պուտու անկ- 22
լայըն՝ եա Ալլահը ունուտանլար. օլմայա քի՝ ոնէ
կըրթայըմ տա՝ գուրթարան օլմայա։ Հ Իւքր- 23
գուրպանը էտէն՝ պանա ի զէնթ էտեր. վէ եօլու-
նա տիգգամ էտէնէ՝ Ալլահըն խէլասընը կէօս-
թէրէճէկիմ։

ՄԱՂՄՈՒՐ 51։

Ա՞նկոլ պուշը նէյ-ն Տոլէպին ճէվ-պո՝ Պոլէ-
պո՛յա վէրպըզնո՞պա Այոլոն ճէյլոմէզ օնա կէլինէյ՛
զէհաե։

Նա՞ Ալլահ բինայէթինէ կէօրէ պանա մէրհամէթ 1
էյլէ. բահմէթինին չօգլուզունա կէօրէ գապա-
հաթըմը մահվ էյլէ։ Պէնի եարամազլըզնուան 2
չօգչա եապգա, վէ կիւնահըմնան պէնի փաքլա։
Օ իրա պէն գապահաթըմը պիլիրիմ, վէ կիւնա- 3
հըմ տապրիմա էօնիւմունէ տիր։ Ասնա՝ եաղընըզ 4
սանա կի՝ նահ էթտիմ, վէ նազարընտա եարա-
մազլըգ իշլետիմ. թաքիմ սէօյլէտիկինտէ թաս-
տիգ՝ շէրաաթ կէօրտիկիւնտէ փաք չըգասըն։
Իշմէ եարամազլըգտան տօղտում, վէ անամ պա- 5
նա կիւնահտան կէպէ գալտը։ Իշմէ տէրունտէ 6
կէրչէքլիքտէն հազը էտէբիմն, վէ պանա գալ-
տա բիլմ պիլտիրիրսին։ Պէնի զուճահ իլէ փաքլա, 7
վէ թէմիզլէնէյիմ. պէնի եապգա, վէ գարտան
պէյազ օլայըմ։ Պանա պիւթիւր վէ շազլըգ ի- 8
շիմտիր, վէ էզտիյին քէվիքլէր սէվինսինլէր։
Ինանմինիւ կիւնահզարտմտան կիզլէ, վէ հէմ եա- 9
րամազլըգլարըմը մահվ էյլէ։ Իմ Ալլահ՝ պա- 10
նա փաք եիւրէք եարատի, վէ աէրունիմտէ տօղտա-

11 րուհ ևէնիլէթ ։ Պէնի հուզուրունտան պրագմա.
12 վէ մուգատտէս Լոուհունու պէնտէն ալմա ։ Ան-
նին խէլասընըն սիւրիւրինի պաղնա կէրի վէր, վէ
13 պէնի կէօնիւլլիւ բրուհ իլէ գավիլէթ ։ Անէնի
հօլլարընը ֆասըգլարա էօչրէտէյիմ, վէ կիւնահ-
14 քեարլար սանա տէօնէլէր ։ Այ Ալլահ պէնի
գանլարտան գուրթար՝ եա խէլասինին Ալլահը,
15 տիլիմ սէնինն ա՛տալէթինէ ալգըշ էտէճէք ։ Այ
Աֆէնտիմ տուտագլարըմը աչ, վէ ազզըմ սէնին
16 ֆէտհինի նագլ էտէ ։ Օխրա գուրպանտան հազ
էթմէզսին, հօխաա վէրդիրմատիմ. պիւթիւն եան-
17 մատան խօշլանմազընըն ։ Ալլահրն գուրպանը
գըրը լմըշ բուհ տուր. գըրը լմըշ վէ էզիլմիշ եի-
18 րէյէ խօր պագմազընըն եա՛ Ալլահ ։ Ինշան իլէ
Աիօնա էյլիք էյլէ. Ասրուշալիմին հիսարլարընը
19 պինա էթ ։ Ո՛զէմանն սատտագաթ գուրպանլա-
րընտան՝ աֆէշգուրպանլարընտան վէ պիւթիւն-
եանմալարտան խօշլանմազընը. օզէման ֆէզ-
պահընըն իւզէրինէ պուզաղըլար թագրիպ կաէ-
ճէքլէր ։

ՄԱՂՄՈՍ 52։

Ա՞ւէլպէտ պուշը ինձ՝ Տէվլէրին չի՛րի Լորդ Տօնի
ինտէրճե, վէ Աո՛ւլ խոսկէր վէրմէ՝ օնա՝ Տէվլէ-
Ալհիճէյին էվլինէ ինդու ճէնճէճէ ։

1 Այ զօրապազ՝ եարատմազ ըգտան նէ էօյիւնիւր-
2 սիւն. Ալլահրն ինայէթի հէր կիւն օլուր ։ Տիլին
քէսմիճիք գուրար. քէսքին ուսթուրա կիպի հիլէ
3 իշլէր ։ Վէմճիյի էյլիքտէն՝ եալանը կէրչէք
4 աէօյլեմէքտէն զիյատէ սէվէբսին. Անէ՛ Ռիւմիճ
հէլալք էտիճի սէօզլէրի հիլէպազ տիլի սէվէբսին ։
5 Ալլահ տախի սէնի էպէտէն երգաճագ, սէնի գը-

Digitized by Google

բառաց, վէ սէնի չաստրտան սէզքէձէք, վէ եա-
շայանլարըն եէրինտէն սէնին քէզքիւնիւ գօփա-
րաձագ տըր. Սէլա։ Աստրգլար կէօրէկէր, վէ 6
գօրգալար. վէ օնու զէվգլէնիպ՝ Իշլէթ Ալլահը 7
քէնտի գուվվէթի իչիւն գօմայլըզ՝ մալընըն չօգ-
լուղունա կիւվէնէն՝ քէնտի նարամազ ըղընտա
գուվվէթլէնէն ատէմ պէչէլէր։ Պէն իսկ Ալլահ 8
էվինտէ թաղէ զէյթունն աղաճը կիպի իմ. հպէտ
իւ ապատ Ալլահըն ինայէթինէ կիւվէնիրիմ։
Ամանա էպէտէն շիւքր էտճէհիմ, չիւն պո-նո-էյ- 9
լէտին. վէ սէնին ատընա գաթլանաճաղըմ. զիրա
մուգատտէսլէրինին հուզուրունտա էյիտիր։

ՄԱՂՄՈՍԱՐԻ 53։

Ամհալլէ խալխ՝ ֆոխգոլ պոլսե իլե՞ն Տավխին
չի՛ էն։

Տիվան է քէնտի գալպինտէ՝ Ալլահ եօգտուր տէ- 1
տի. օնլար փէսատա վարտը, վէ մէքքուհ եարա-
մազլըգ էթտիլէր. էյլիք իշլէյէն եօգտուր։ Ալ- 2
լահ կէօքլէրտէն՝ ատէմ օղուլլարըն իւզէրինէ
պագտը, քի ա՛գը լանէ Հարաքէթ էտիպ՝ Ալլահը
արայան վէրմը կէօրէ։ Ընլարըն ճիւմլէսի ազ- 3
տը, պիրտէն քէօթիւ օլտուլար, էյլիք էտէն եօգ
տուր. պիր քիշի պիլէ եօգ տուր։ Ատարամազլըղը 4
իշլէյէնլէր՝ գուվմըմը էքմէք եէր կիպի եէյէնլէր
պիլմէզլէրմի. օնլար Ալլահա նիտա էթմէզլէր։
Ընլար օրատա՝ գօրգու օլմայան եէրտէ գօրգտու- 5
լար. զիրա Ալլահ՝ սանաճ գարշը օրտու գուրանլա-
րըն քէմիքլէրինի տաղըթտը. օնլարը ուԹանտըր-
տըն. զիրա Ալլահ օնլարը խօր կէօրտիւ։ Ալ- 6
լայտը Միօնտան Ատարաէլին խէլասը կէլէյտի. Ալ-
լահ գավմընըն էսիրլիյինի տէօնտէրինճէ, Ադա-
գօպ մէսրուր օլուպ՝ Ատարաէլ շատ օլճագ տըր։

ՄԱՂՄՈՍ ԾԱՂԿԱՐԿՈՒ 54։

Ցնծութեան խորագիր սաղմոսի Տաւիթեան՝ երբ եկին Զիփեցիքն ասացին Սաւուղի՝ Տաւիթ եւս ընդ մեզ կայ ի պահս։

1 Աստուա՛ծ, զանո՛ւնդ քո ապրեցո՛ զիս, եւ զզօրութի՛ւնդ քո
2 դատեա՛ զիս։ Աստուա՛ծ, լո՛ւր աղօթից իմոց, ունկնդի՛ր լեր
3 բերանոյ իմոյ։ Զի օտարք յարեան ինձ, եւ զօրաւորք խնդրեցին
4 զանձն իմ, եւ ոչ դիցին Աստուած առաջի իւրեանց։ Ահա Աստուա՛ծ
օգնական է ինձ, եւ Տէր է հոգւոյ իմոյ։
5 Դարձո՛ւսցէ զչարիսն ընդդէմ թշնամեաց իմոց, եւ զբանսն
6 քո ճշմարտեա՛ զնոսա։ Ընծայեցից քեզ պատարագս կամաւ,
7 եւ խոստովանեցայց անուան քում, Տէր, զի բարի է։ Զի ի
ամենայն նեղութենէ փրկեցեր զիս, եւ ի թշնամիս իմ տեսցէ
աչք իմ։

ՄԱՂՄՈՍ ԾԱՂԿԱՐԿՈՒ 55։

Ցնծութեան խորագիր սաղմոսի Տաւիթեան։

1 Աստուա՛ծ, լո՛ւր աղօթից իմոց, եւ մի՛ անտես լիր զխնդրուածս
2 իմ։ Լո՛ւր ինձ եւ լո՛ւր ինձ, զի տարակուսեցայ ի խորհրդի
3 իմում, եւ շփոթեցայ յաղաղակէ թշնամւոյ, եւ ի նեղութենէ
մեղաւորին։ Զի ի վերայ իմ ածին զանօրէնութիւն, եւ ի
4 բարկութեան ատեցին զիս։ Սիրտ իմ տագնապեցաւ ի մէջ
իմ, եւ վախք մահու անկան ի վերայ իմ։
5 Երկիւղ եւ դող եհաս ինձ, եւ ծածկեաց զիս խաւար։
6 Եւ ասացի՝ Ո՞ տացէ ինձ թեւս որպէս աղաւնւոյ, եւ թռի՛ց
7 եւ հանգի՛ց։ Ահա հեռացայ փախստեամբ, եւ հանգեայ ի
անապատի։ Սպասեցի Աստուծոյ որ զիս փրկեսցէ ի հոգւոյ
8 սաստկութենէ եւ ի փոթորկէ։ Կորո՛ւսո զլեզուս նոցա, Տէր,
եւ բաժանեա՛ զնոսա, զի տեսի զանօրէնութիւն եւ զհակառակութիւն
9 ի քաղաքի։ Ցերեկ եւ գիշեր պատեսցեն զնա ի վերայ
պարսպաց նորա, եւ անօրէնութիւն եւ նեղութիւն ի մէջ նորա։
10 Եւ անիրաւութիւն ի մէջ նորա, եւ ոչ պակասեսցէ ի հրապարակաց
նորա նենգութիւն եւ դաւ։ Զի ոչ թշնամի իմ նախատեաց
զիս, զի համբերէի ասացելոյ նորա, եւ ոչ հակառակորդ իմ
11 մեծարոյ զիս, զի պահեցայ յերեսաց նորա։ Այլ դու, մարդ
12 հաւասար իմ, ուսո՛ղ իմ եւ ծանօթ իմ, որ միաբանեալ
13 ընդ իս քաղցր կերակուր առնուիր, ի տան Աստուծոյ
14 գնայիր ընդ ամբոխի։ Եկեսցէ մահ ի վերայ նոցա, եւ
իջցեն ի դժոխս կենդանի՛ք, զի չարութիւն ի բնակութեան
15 նոցա ի մէջ նոցա։ Ես առ Աստուա՛ծ կարդասցի, եւ Տէր
16 փրկեսցէ զիս։ Երեկոյ եւ առաւօտ եւ միջօրէ պատմեցից եւ
յայտնեցից, եւ լուիցէ ձայնի իմում։ Փրկեսցէ զանձն իմ
17 խաղաղութեամբ ի պատերազմէ իմմէ, զի ի բազումս եղեն
18 ինձ։ Լուիցէ Աստուած եւ խոնարհեցուսցէ զնոսա, որ է
առաջի յաւիտենից։ Զի ոչ է նոցա փոփոխումն, եւ ոչ երկնչին
19 յԱստուծոյ։ Արձակեաց զձեռն իւր ի հատուցումն, պղծեցին
զուխտ նորա։ Պատառեցան ի բանից բերանոյ նորա, բարկացուցին
զսիրտ նորա։ Մեղմացան բանք նորա քան զիւղ, եւ
20 նոքա նիզակք են։ Արկո՛ զհոգս քո ի Տէր, եւ նա սատարեսցէ
քեզ, եւ ոչ տացէ յաւիտեան զարդարոյ շարժել։ Դու, Աստուա՛ծ,
իջուսցես զնոսա ի հորս կորստեան, զարիւնարբուս եւ զնենգաւորս
ոչ կիսասցեն զաւուրս իւրեանց։ Ես յուսացեալ եմ ի քեզ,
Տէր։

Digitized by Google

քի ուչուպ թէպքին օլայտըմ. Իշլեմ ուզաղայ գա- 7
չարըտըմ, չէօլտե գալըրըտըմ. Ալե. Ո՞ Էտիտ 8
լիւզկեարտան՝ սաղանագտան քէնտիսի գուր-
թարմադա ա՛ճէկը Էտէրիտիմ։ Նա՛ Նֆէնտիմ 9
թէկֆ էյլէ, օնլարըն տիլինի պյրը. զերա չէհրտե
զուլմ վէ զավզայ կէօրտիւմ։ Կինտիւզ վէ կէճէ՝ 10
օնուն հիսարը իւզէրինտէ՝ օնուն էգրաֆընըզ տօ-
լաշըրըար. վէ իչինտէ եարամազըգ վէ միհնէթ
վար։ Ընուն իչինտէ եարամազըգ վար. վէ 11
զուլմ Էմ հիլէ՝ օնուն մէյտանլարընտան այրըլ-
մազ։ Օրդա պէնի տիւշմէն խօրլամատը, քի 12
չէքէիտիմ. պէնտէն իքրահ Էտէն՝ իւզէրիմէ թէ-
քէպպիւր էթմէտի, քի օնտան կիզլէնէիտիմ.
Նաքին սէն ագրանըմ՝ տօսթում վէ աշնամ ե՞ա 13
ատէմ, Որի պիրլիքտե դամըդը սէօհպէթ Էտէ- 14
րիտիք. Նլահընդը էվինէ՝ գալապալըգդա կիտէրի-
տիք։ Ընլարը էօլիւմ եագալայաճագ, մէզարա 15
տիրի էնէճէքլէր. զերա մէկթեանլարընտա օրթա-
լարընտա եարամազըգ վար։ Պէն իսկ Նլահա 16
նիտա Էտէրիմ, վէ Նատպ պէնի խէյլա Էտէր։
Նխշամ վէ սապահ վէ էօյլէն՝ փիղան Էտիպ հնի- 17
լէրիմ, վէ օ՝ սէհմի իշիտիր։ Ո՛անըմը՝ իւզէրիմէ 18
օլան ճէնքտէն սէլամէթլէ խէյլա Էտէր. զերա
եանըմտա չօգալար վար։ Նլահ իշտէճէք, վէ 19
գատիմնէն սաքին օլան՝ օնլարը ալչատաճագտըր.
Ալե. չիւն օնլար թէպաիլ օլմազ, վէ Նլահտան
գօրգմազլար։ Ընուն պարը շըգ օլանլարընն 20
իւզէրինէ էլինի սալտը. ա՛հտրնը պօշտու։ Նղ- 21
զընըն ահօչէրի թէրէ եաղընտան եուշագտըր,
ամմա եիւրէյինտէ ճէնք վար. օնուն սէօզլէրի
զէյթեաղընտան գայփագտըր, ամմա օնլար խան-
ճէրլէրթիր։ Նյիւքիւնիւ Նատպըն իւզէրինէ 22
պրագ, վէ օ սանա տէսթէկիր օլաճագ. օ սատըղա

Digitized by Google

23 հպետէն գըմըլտայըշ վերմէզ։ Ա՛մէն սէն եա՛ Աստուա՛ծ՝ օնլարը հեղաւք գոյուտունա էնտիրէճէք-
սին. գանըը վէ հիլէպազ ատէմլէր կիւնէլերինին
եարըսընա երմէզ. պէն իսէ սանա կիւվէնիրիմ։

ՍԱՂՄՈՍ 56։

Նօոմի Իշէմ Ինհօգնի է-պէնէ՝ ֆո-ռիգոտ պոշը նէ-ա
Տօնէրինա չէ՛րէ՛ ֆէ՝ Ինէնչէնէնէ օնու- կոնիպա պո-
պո-գէտոտ՝ պէհմա։

1 Պանա մէրհամէթ էյլէ եա՛ Աստուա՛ծ. զէրա ատէմ
պէնի եուտայօր. պիւթիւն կիւն ճէնկ էտիպ՝ պէ-
2 նի սըգար։ Տիւշմէնլէրիմ պիւթիւն կիւն պէնի
եուտուճագ օլուրլար. զէրա իւզէրիմէ մաղրուր-
3 լուգ իլէ ճէնկ էտէնլէր չօգտուր։ Վօրգտուղում
4 կիւնտէ պէն սանա կիւվէնէճէյիմ։ Աստուա՛ծ՝
օնուն սէօզիւ իչիւն իֆթիխար էտէճէյիմ. Աս-
տուա՛ծա կիւվէնիրիմ, գօրգմամ. Թէն պանա նէ՞ է-
5 ատ պիլէր։ Իշլէրիմէ հէր կիւն քէտէր վէրիրլէր.
6 Հագգըմա հէփ ֆիքրլէրի քէմլէյէ տիր։ Ա՛նը-
մը պէքլէյէրէք ճէմ՝ օլուպ կիզլէնիրլէր, իզլէրիմի՛
7 կէօզէտիրլէր։ Ա՛յարամազ լգալարը իչիւն գուր-
թուլուրլա՛ր մը. եա՛ Աստուա՛ծ՝ գավմլէրի զալալով ի-
8 լէ երգ։ Վա՛յգընլգալարըմը սայտըն. կէօզ եաշ-
լարըմը գուլումունա գօ. օնլար սէնին տէֆթէ-
9 րինտէ տէյիլ մի։ Ազաղրաճազըմ կիւնտէ՝ տիւշ-
մէնլէրիմ օզէման կէրի տէօնէճէքլէր. պունու
10 պիլէրիմ քի Աստուա՛ծ պէնիմ իլէ տիր։ Աստուա՛ծա՝
օնուն սէօզիւ իչիւն իֆթիխար էտէճէյիմ,
Ա՛տպատա սէօզիւ իչիւն իֆթիխար էտէճէյիմ։
11 Աստուա՛ծա կիւվէնիրիմ, գօրգմամ. ատէմ պանա նէ՞
12 էտէ պիլիր։ Իւզէրիմտէ տիր ատագլարըն՝ եա՛
13 Աստուա՛ծ, սանա շիւքրլէր էտա էտէճէյիմ։ Ա՛ո-

Digitized by Google

նըմը էօլիւմնէն գուրթարտըն իսկ, այագլարըմը գայմագտան սագլամ ըմընը, քի Ալլահըն հուզուրունտա՝ հաշայանլարըն ըշղընտա կէզէյիմ։

ՄԱՂՄՈՍ 57։

Ալլահընի խօսք ոնուգոր պուշը էնէ։ Տավէնին չէ՛րն ու՝ Աստուծոն եէսէնոգլէ ոսդարայա գաչըղըգ պէհոն։

Ա երհամէթ գըլ պանա եա՛ Ալլահ, պանա մերհամէթ գըլ. վերա ճանըմ սանա կիւվէնմիշտիր. վէ պէյլալար կէչէնէ՛տէք՝ գանատլարընըն կէօլկէսինտէ սըղընըրըմ։ Ալլահ ինսանլայէ պէնիմ իչինն իշիմի թամամլայան Ալլահա չաղըրըրըմ։ Օ՝ կէօգտէն կէօնտէրիսի՝ պէնի գուրթարաճագ, պէնի եուխմազա խսթէչէնի այրպայաճագ տըր. Անէ՛. Ալլահ ինայէթինի վէ կերչէքլինի կէօնտէրէճէք։ Ա՛նըմ արսանլար ահասընտա տըր. տիշլերի մըղրագ վէ օգլար՝ վէ տիլլերի քէսքին գըլըճ օլուպ՝ այլէվլէնէն ատէմ օղուլլարը պօսպօ եահուդ եահթարըմ։ Այա՛ Ալլահ՝ կէօգլէրը իւզերինէ եիւճէլէն. ի՛զէթին հէպ եէրին իւզէրինտէ օլսուն։ Ալտմլարըմա այզ հազըրլատըլար. ճանըմ չէօգտիւ, էօնիւմտէ չուգուր գազտըլար. իչինէ քէնտիլէր տիւշտիւչէր. Անէ՛։ Այիւբէյիմ՝ հազըր՛ եա՛ Ալլահ՝ եիւբէյիմ հազը՛ըտըր, իլահի վէ մէզմուր օգուսյալըմ։ Ույան ի՛զէթիմ սանը թուր վէ դանպուր՝ ույան. պէն սէհէրտէ ույանայըմ։ Այնի գավմլերտէ մէտհ էտէյիմ՝ եա՛ Այֆէնտիմ, իւմմէթլերտէ սանա մէզմուր օգուսյայըմ։ Օ՝ իրա ի՛նայէթին կէօգլէրէ՛տէք վէ կերչէքլինին պուլըմթլարատէք այհմիր։ Այա՛ Ալլահ՝ կէօգլէրը իւզերինէ եիւճէլէն. ի՛զէթին պիւթիւն եէրին իւզէրինտէ օլսուն։

Digitized by Google

ՍԱՂՄՈՍ 58։

Ընդհանրական խրատ ընդդէմ պարբ ընկեր Տավիթին
ընդ երէ։

1 Նա՛ ասէմ օղուլլարը՝ հագգան սիւքիւթ գալ-
մըշ սատտագաճիմը սէզիլէրսինիզ. տօղրո՞ւ շէրտ-
2 ա՞թմը կէօրիւրսինիւզ։ Ալքին սիզ՝ եիւրէյի-
նիզսէ խատգիս՝ լիգ իշլէրսինիզ. եէրտէ էլլէրի-
3 նիզին զուլմունու դարթատրսընըզ։ Յատըգլար
րատհմանէն պէրու ազտըլտըր. գարըձատա՞ն պէրու
4 սատիըզ՝ եալա՞ն սէզիլէրէր։ Ընտրըն՝ եըլան
ազուտունա պէնկզէր ազտըլարը վար. օնլար՝ գու-
5 լագլարընը դըգար սադըր եըլա՞ն կիպի տիր. Ի՞նչ
էֆտունճիլէրին սէսինի՝ չէ մահիր սահհադըլա-
6 րըն սիհրինի իշիթմէզ։ Նա՛ Ալլահ օձլարըն
ազըընտա տիշլէրինի գը՛ր. օ կիւնճ ադըսանլարըն
7 պէօյիւք տիշլէրինի սէզը՝ եա՛ Մադդ ։ Ալու
կիպի էրիյիպ կիթսինլէր. օգլարընը չէքինճէ,
8 փարէլէրէ քէսիլսինլէր ։ Կիւրիւյիւնճէ՝ էրիյին
սիւմիւքլիւ պէօճէք կիպի՝ չէ գարընըն տուշիւր-
9 տիւյիւ ճէնին կիպի կիւնէշլի կէօրմէսինլէր։ Կա-
զանլարընըզ տիքէնլէրին ալչէշլէնէ տուլդմազտան
էվվէլ՝ կէրէք եէշիլի կէրէք եանանը գասըրդա
10իլէ սիւրէճէք։ Ատըգ՝ ինթիգամը կէօրիւնճէ,
շուտ օլա. դասդանլարընը ֆասրդըն գանընտա
11եայգայա։ Ալ է ատէմ տէյճէճէք տիր. Հագգան
ատտըղըն իւճրէթի վար. Հագգան եէրին շէրտա-
ա՞թընը իճրա էտէն Ալլահ տըր։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՒԹԻՒ 59։

Ընդհանրին ի պէտս խոնարհութեան պատճառ ընելոյն Տաճկին զի՛ր ի՛ւր Սաուլ օրհնութիւն յիւրոցն՝ եւ պերճանացն հեծելոցն։

Պէնի տիւշմէնլէրիմտէն գուրթար՝ եա՛ Ռ֊ապ֊պ֊ս֊ղ֊ս֊ղ֊ս֊ղ

Նա՛ զօպատա՝ Թա եէրին ուճլարընատակը հէգբե-
14 ՚ին սիւրէն՝ Ա՚լլահ վար։ Ահէ՝ Ամեն ախշամ
աէօնէրլէր, իմ կիպի ուլուրլար, վէ շէհրի տօլա-
15 շըրլար։ Վատա՚մ իչինն ավարա կէդէրլէր, տօյ-
16 մազլար խա՚՝ մըրըլմանըրլար։ Պէն խա՚ գուվ-
վէթինէ իլտի՚ օգուլյաճաղըմ, վէ ինանէթինէ
սապանդիլըն ալգըշ էտէճէկիմ. զէրա սէն սիֆէ-
րիմ՝ վէ ս՚ըգլէթինին կիւնիւնաէ փէնահկեահըմ
17 օլսուն։ Նա՛ գուվվէթիմ՝ առնա մէզմուր օգու-
յալըմ. զէրա փէնահկեահըմ Ա՚լլահ՝ ինայէթլու
Ա՚լլահընդրը։

ՄԱՂՄՈՍԱՐԿՈՒ 60։

Ե՞ չ՚անի՚ պուլ էտըճ ճուխտար պուշը էլե՞ն Տավի-
պէն չի՚րէ. Լա՚լի՚ էլե՞ն, Ա՚ջամնահաքսի՚ էտէրլէնե
վէ Ա՚ջամսօպա էտէրլէնե ճէնդ էլիպէլէնա՝ Ա՚յօսէ
պէօնէտ Մուսա փէրէհնէպե օն իչի պէն Ա՚յօսի էտ-
պուլա՚՝ պէհան։

1 Եա՛ Ա՚լլահ պիզի րէհտա էթտին. պիզի փէրուշան
2 էյլէտին, զաղապէ կէլտին. պիղէ ուէօն։ Ա՚յէրի
տիթրէթմատին, օնու եըրթըդը եէր-
3 լէրինի Թա՚մի՚ր էյլէ. վիրտա տալանըդը։ Վավմը-
նա շիտտէթլէրը կէօսթէրտին. պիղէ սէրսէմիղը
4 շէրատը իչիրտին։ Ա՚ինտէն զօրգանըտա՝ կէր-
չէքլէյին էօնիւնճէ գէտըրըճագ պայրագ վեր-
5 տին. Ահէ՝ Ինագիմ սէվիկլիլէյինի գուր-
Թարա՚ճան. տաղ էլին իլէ խէլա՚ս գըլ, վէ պանա
6 ճէվապ վեր։ Ա՚լլահ մուգատտէսիյի իլէ սէջդ-
լէտտի. մէսրու՚ օլաճաղըմ, Ե՞ էհէմի Ինագոթի է-
տէճէկիմ, վէ Մուքքօթի վատխիլին էօլչէճէկիմ.
7 Ակլէ՚ա՚տ պէնիմ՝ վէ Ա՚նանատսէ պէնիմտիր, վէ
Ա՚ֆրատիմ պաշըմընը գուվվէթի տիր. Ա՚էհուտա

Digitized by Google

գանուն պաղատագրքմտորը. Ասա եայգանմամբն 8
լէյհնիտիր, Յոտմուն իւզերինէ փասպուճումու ա-
թաճաղըմ. Ֆինիլշէթիմին իւզերինէ ալգըշ էտե-
ճէյիմ։ Ադթին չէկրէ պէնի քիմ կէօթիւրիւր. 9
պէնի Յոտմտէք քիմ իլէտիր. Աչն տէյլ մի 10
եա Ալլահ քի՝ պիզի րէստ էյլէտին, վէ սէն քի՝
ա՛քերլէրիմիզէ չը՛գմատըն եա Ալլահ։ Պիզ 11
ա՛ղլէթտէն եարտըմ վէր. զիրա ատէմին խե-
լասը պադշահըդը։ Ալլահ իլէ գուվվէթլի հա- 12
րաքէթ էտէրիզ. վէ օ՝ տիւշմէնլէրիմիզի չէյնէ-
յէճէք տիր։

ՍԱՂՄՈՍ 61։

Նէյնօլ ը՛սլէ՝ Ֆա՛յգամբ պաշլ Նէյ՛ն Տաւէթին
(Լեհ՛ա՛սա։)

Եա Ալլահ ֆէրեատըմը իշիթ, նէյազըմը տինկ- 1
լէ։ Ադիւրէյիմ պայը լընճա, եէրին ուճունտան 2
սանա ֆէրեատ էտէրիմ. պէնի՝ պէնտէն եիք-
սէք գայայայ գուլաղուզլայ։ Օիրա սէն պանա՝ 3
տիւշմէն եիւզիւնտէն փէնահկեահ՝ գուվվէթ
գուլլէսի օլտուն։ Ալպէտէն չատըրընտա սա- 4
քին օլաճաղըմ. գանատլարընըն էօրթիւսիւնտէ
սըղընաճաղըմ. Անէլ։ Օիրա սէն եա՛ Ալլահ 5
ատաղըմը իշիթտին. պոյնա՝ ատընտան գօրգան-
լարըն միրաս՛ընը՛ վէրտին։ Փատիշահընն կիւն- 6
լէրի իւզերինէ՝ կիւնլէր զամմ էտէսին. եը լլարը՝
տէվը պէ տէվը կիպի օլա։ Ալպէտէն Ալլահընն 7
հուզուրունտա սաքին օլա. Ինայէթէ վէ կեր-
չէքլիյէ պուլուր, քի օնու հը՛ֆզ էտէլէր։ Պէջ- 8
քէճէ սէնին ատընտա տայիմա մեզմո՛ւր օգուլա-
ճաղըմ, քի հէր կիւն ատաղըմը էտա՛ էտէյիմ։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՍ 62։

Նէոտ-Լատ՝ ի-պէտ՝ ռա-նէվոյ պոշէ նէյ-ն Տաւէթին Ղեվո-բոս։

1 Ա՛նոնըմ հագգան Ա՛լլահ գաթլանըը. խէլասըմ
2 ընտա՛ն տըը։ Վայամ վէ խէլասըմ՝ փէնահ-
կեահըմ հէման օ տուր. չօգ գըմըլտան՝ նմայաճա-
3 ղըմ։ Անիէյ՛ֆէտք ատէմ իւզէրինէ գուտու-
րուսունուզ. սիզ հէփինիզ փարալանաճագսը-
նըզ. էյիլմիշ տիվար՝ սարսըլմըշ չէթէ կիպի օ-
4 լաճագընըզ։ Ո՛նլար՝ հէման օնու շանըլտան
երգմաղա մէշվէրէթ ետէրլէր. եալանտա՛ն հազղ
ետէրլէր. ազգլարը իլէ միպարէքլէրլէր, վէ
5 գալպլէրի իլէ լա՛նէթ օգուրլար։ Ա՛խէ՝ Ա՛յմա
ճանըմ Ա՛լլահ գաթլանըը. զէրա իւմիւտիմ օն-
6 տա՛նտըը։ Վայամ վէ խէլասըմ՝ փէնահկեա-
հըմ հէման օ տուր. գըմըլտան՝ նմայաճաղըմ։
7 Խէլասըմ վէ ի՛զէթիմ Ա՛լլահտա՛ն տըը. գուվ-
վէթիմին գայասը՝ սըղընաճաղըմ եէր Ա՛լլահտա՛
8 տըը։ Ա՛էր զէմանտէ օնա՛ կիւվէնին, եա՛ գավմ.
եիւրէյինիզի օնուն հուզուրունտա տէօքիւն. Ա՛լ-
9 լահ պիզէ՝ սըղընաճագ եէր տիր. Ա՛խէ՝ Ա՛ագ-
գան էտնազատէ պագդ՛ըտը, քիշիզատէ եալան-
ճը՛տըը. օնլար Թէրազը՛յա գօնսա, հիչտէն պիլէ
10 հաֆի՛ֆ տիր։ Օ՛ուլմա կիւվէ՛նմէն, վէ խըրսըզլը-
զա հիւնա էթմէն. էյէր մալ արթա՛րսա, կէօ-
11 նիւլ վէ՛րմէն։ Ա՛լլահ պիր քէրրէ սէօյլէտի,
պունու իքի՛ քէրրէ իշիթտիմ՛, քի գուվվէթ Ա՛լ-
12 լահա՛ մախսուստուր։ Ա՛էմ բի՛նայէթ սանա՛
մախսուստուր՝ եա՛ Ա՛ֆէնտիմ. զէրա սէն՝ հէր
քէսէ ֆի՛յլինէ կէօրէ էտա էտէրսին։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՍ 63։

Տալէպին Դեմո՛ս՝ Լիհա՛պա չօլն՝ Նոխեան։

Ե՛ Ա՛ստ՝ Ա՛ստ իմ սէն սին, սապահտան սէ- 1
նի արարըմ. ճանըմ սանա սուսատը, թէնիմ՝
գուրու վէ սուսամըշ սուսուզ եէրուէ սէնի ար-
զուէը։ Վի սէնին գուվվէթինի վէ ի՛զէթի- 2
նի՝ սէնի Ա՛ղտէսէտե կէօրտի՛ւիւմ կիպի՝ կէօ-
րէյիմ։ Օ՛իրա ի՛նայէթին՝ է՛օ՛մրիէրտէն էյի 3
տիր. տուտագըրըմ սէնի մէ՛տհ էտէճէք։ Ա՛է- 4
նի է՛օ՛մրիւմտե էօյլէ միւպարէքէյէճէյիմ. վէ
ատընտա՝ էլլէրիմի գալտըրադաղըմ։ Ա՛՛անըմ 5
իլէք վէ եաղ իլէ կիպի տօյադագ. վէ տուտագ-
լարըմ ալգըշլար իլէ՝ աղզըմ ա՛ենի մէ՛տհ էտէ-
ճէքտիր։ Ա՛ենի տէօշէյիմ իւզէրինտէ խադրը- 6
մա կէթիրինճէ, կէճէ նէվպէթէրինտէ սէնին
Հագգընա թէֆէքքիւր էտէրիտիմ։ Պանա եար- 7
տըմ օլտուղուն իչիւն՝ գանատլարընըն կէօյկէ-
սինտե մէսրուր օլուրսուն։ Ա՛՛անըմ արտընա 8
եափը շըր. սաղ էլին պանա տէսթէկկիր տիր։
Ա՛ըմնա շօղ ճանըմը հէլալ էթմէյէ արայանլար՝ 9
եէրին ալթլարընա կիրէէր։ Օ՛նլար գը լճ՛ճէ- 10
լինէ թէսլիմ օլաճագ. տիլքիլէրէ հիսսէ օլա-
ճագլար։ Ա՛ըմնա փատիշահ Ա՛լահտա շատ օ- 11
լաճագ. Հէր օնուն իլէ եէմին էտէն՝ իֆթիխար
էտէճէք. եալան սէօյլէյէնլէրին աղզը խէ գա-
փանաճագ տըր։

ՄԱՂՄՈՍ 64։

Ա՛ա՛-նէ՛պու պուշը իչէ՛ա՛՝ Տալէպին Դեմո՛ս՛ա՛։

Ե՛ Ա՛ստ՝ տուա՛ մնտա սէսիմի իշիթ. Հայաթը- 1
մը տիւշմէն գօրդուսունտան սագլա։ Պէնի եա- 2

Digitized by Google

րամազլար ճէմկիյէթինտէն՝ քէօթիւլիւք իչլէ-
3 յէնլէրին գալապալըղընատան հըմֆզ էյլէ։ Ցիւն
տիւլէրինի գըլըճ կիսի պիլէտիւլեր. օգ ինչ ածը
4 սէօզ չէքտիլեր. Վի կիզլիտէն քնատիլէ ա-
թալար, անկսըզտան ասթարլար, վէ գօրգմազ-
5 լար։ Վիէօթիւ սէօզլեր սա՛պիթ էտերլեր, տու-
զագլար սագլամազա տիւշինիւ՝ Ընլարը քի՞մ
6 կէօրէճէք տերլեր։ Վիհմիրէք գաստ էտերլէր՝
տիգգաթ իլէ էթտիքլերի գաստը կիզլերլեր. քի-
շինին կէրէք տէրունի կէրէք եւրէյի տերին
7 տիր։ Ասմի Ալլահ օնլարտա օգ աթաճագ. օն-
8 լար ափանսըզ եարալանաճագ տըր։ Ալ է իւզէր-
լէրինէ քէնտի տիւլէրինի օղրատտաճագլար. օնլա-
9 րը հէփ կէօրէնլէր գաչաճագլա՛ր։ Ալ է հէփ
ատէմլէր գօրգուտ՝ Ալլահընը իշինի նայգ էտէ-
ճէքլէր. վէ օնուն էթտիյինէ տիգգաթ էտէճէք-
10լեր։ Աստրգ Սպպատան չատ օլուտ՝ օնա կիւ-
վէնիր. վէ ճիւմլէ տօղրու եւրէքլիլեր իֆթիխար
էտեր։

ՄԱՂՄՈՍՔ 65։

Ասելոյ պոշը ելլէն՝ Տավիթին իւրէ
Մեսիա։

1 Եա՛ Ալլահ Սիօնատա թէվէքքիւլ վէ համտ սա-
2 նա տրը, վէ ատտագ սանտա էտտա օլունուր։ Եա՛
3 Նիյազը իշիտէն՝ հէր թէն սանտա կէլիր։ Ասրա-
մազ նէօնէլեր պանտա ղալիպ կէլիրլեր. գապա-
4 համըզա սէն քէֆարէթ էտերսին։ Վա՛հ
մուխլուս սէչիպ՝ համլինտէ սաքին օլմազա թագ-
րիպ էթտիյին քիմսէյէ. սէնին էվլինին՝ մուգատտա-
տէս հէյքէլինին խայրատթընտան տօյամազըզ։
5 Եա՛ խէլասըմըզընը Ալլահը եէրին հէփ ուճա-

Digitized by Google

բրնեն վե տէնիղտե ուղագ եէլլէրին իւթիմատը՝
պիվէ հէյպէթլէը իլե սատագաթի իւզրէ ճեվապ
վէրիբսին, Նա՝ տաղլարը գուտրէթի իլե գու- 6
բան, գուվվէթ իլե գուշանան, Տէնիզլէրին սէ- 7
տասընը՝ տալղալարընեն սէտասընը վե իւմմէթ-
լէրին շամաթասընը թէսքին էտէն։ Ալ քէ- 8
նարլարտա սաքին օլանլար սէնին նիշանլարընա-
տան գօրգաճագլար. սապահըն վե ախշամըն չը-
գը շլարընը մէսրուր էտէրսին։ Երկիր եօգլար- 9
սըն, վե օնու սուվարրըրսըն. օնու ղայէթլէ զէն-
կին էտէրսին. Ալլահըն ըրմադը սու իլե տօլու-
տուր. օնլարըն պուղտայընը՝ հազըրլարսըն. չիւն
էօյլէ թէրթիպ էյլէսին։ Օնուն ավլագլարընը 10
սուվարրըրսըն. տէօնիւմլէրինի տիւզէտիպ՝ եաղ-
մուր իլե եուհշատրըրսըն. օնուն փիրիսլէրինի միւ-
պարէքլէրսին։ Երբը էյլիկին իլե թաճլարսըն, 11
վե իզլէրին՝ եաղ տամլատըը։ Ղէօլիւն չայըր- 12
լարընա տամլարլար. վե թէփէլէր շատըգ գու-
շանըրլար։ Օթլագլար սիւրիւլէրէլ կիյինիր, վե 13
վատիւէր պուղտայէլ գափլանըր. կիւլպեա՛նակ չէ-
քէրլէր, հէմ Իլահի օգուրլար։

ՍԱՂՄՈՍ ԿԱ։ 66։

Ա՛ւէթա՛ր պաչը իլե՛ն Իլահի՝ Ղէմ-մա՛։

Ե՞չ պիւթիւն եէր՝ Ալլահա կիւլպեանակ չէքին։ 1
Օնուն ճէլիլ ատընա մէզմո՛ւր օգուչուն. օնուն 2
համտընը մուզէյէն էտին։ Ալլահա տէյինքի՝ 3
Ա՛մէլլէրին նէ՞ գօրգուլուտուր. սէնին պէօյիւք
գուվվէթինտէն տիւշմէնլէրին սանա միւտահա-
նէ էտէրլէր։ Պիւթիւն եէր սանա սէճտէ՛ գը- 4
լալար, վե սանա մէզմո՛ւր օգուչալար. սէնին ա-
տընա մէզմո՛ւր օգուչալար. Անէ։ Կէլսին՝ վե 5

Digitized by Google

Ա՛լլահըն ա՛մէլլէրինի կէօրիւն, ա՛մէլլէրինտէ՝ ա-
տէմ օղուլլարընտան զէյատե հէյպէթլի տիր։
6 Տէնիզի գարայա տէօնտէրտի, ըրմադտան այա-
ղըձա կէչտիլէր, օրատա ընուն՛ա շա՛տ օլտուգ։
7 Ա՛յ գուվվէթի իլէ էպէտէն հէօքիւմ՛էթ սիւրէր,
կէօղլէրի դաիֆէլլէրի կէօղէտիր, ա՛սլարի՝ քէն-
տիլէրի իչիւն թէքէպպիւր էյիմէսինլէր։ Ա՛մէ։
8 Ա՛լլահըմ՛ըզը միւպարէքլէյին՝ եա՛ գավմ՛էր, վէ
9 համտընըն սէսինի իչիթմիրին։ Ա՛յ՝ ճանըմ՛ըզը
հայաթտա սապլար, վէ այագլարըմ՛ըզը գըմ՛ըլտան-
10 մադա գօմազ։ Ա՛յրա պիզի սընատըն եա՛ Ա՛լ-
լահ, պիզի՛ կիւմիշլիւն գալը օլունտուղու կիպի՛
11 գալը եէրտին։ Պիզի ա՛զ իչինէ կէթիրտին, պէլ-
12 լէրիմիզե աղըր եի՛ւք գօտուն։ Ա՛տէմլէրի պա-
շըմ՛ըզա պինտիրտին, ա՛մմա էնէ վէ սուտան՛ կէչ-
13 տիք, վէ պիզի պօլլուզա՛ չօգ ա՛ր տըրըմ՛ը։ Ա՛վինէ՝
պիւթիւնեանմ՛ալար իլէ կիրիէճէյիմ, ատագլա-
14 րըմ՛ը սանա էօտէյէճէյիմ։ Ա՛նլարը՝ քի՝ տու-
տագլարըմ՛ սէօյլէտի, վէ ա՛ղգլէթիմտէ աղըր
15 իքրար էյլէտի։ Ա՛մանա սէմի՛զ պիւթիւնեանմա-
լար իլէ գօչլար պուխուրու սունաճաղըմ, պու-
ղալար իլէ էրքէճլէր գուրպան էտէճէյիմ։ Ա՛մէ։
16 Ա՛լլահտան հէփ գօրգանլար՝ կէլսին տինկլէյին,
17 վէ ճանըմա էյլէտյինի նա՛գլ էտէյիմ։ Ա՛ղըր-
լա օնա նիատ էթիտիմ, վէ տիլիմ՛ի եիւճէլէնտի։
18 Ա՛յէր եիւրէյիմտէ եարատմ՛ըղդ կէօրսէյտիմ,
19 Ա՛ֆէնտիմ պէնի տինկլէմ՛ի՛զիտի։ Ե՛ագան
Ա՛լլահ իչիթտի. նէյյագըմ՛ըն սէսինի տինկլէտի։
20 Ա՛ապպ միւպարէք օլսուն, քի նէյյագըմ՛ը՝ վէ քէն-
տի բ՛նայէթինի պէնտէն կիտէրմէտի։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՍ 67։

Ղեկինոմէ ի-պէտ՝ ֆա-նէգոտ պոյէ նէն-ն նէտհի՛ ֆեզ
ֆա-գոս-ս։

Աղլահ պիզէ մէրհամէ՛թ էյլէսին , հէմ պիզի 1
միւպարէքլէսին . պիզէ եիւզիւնիւ այտընլաթըն .
Ամէն։ Ծյա սէնին եօլուն եէրտէ՝ սէնին խէլա- 2
սըն հէփ գաֆիլլէրտէ պիլինսին։ Վաւմիլէր 3
սանա հայտո էթսինլէր՝ եա՛ Աղլահ , գաւմիլէրին
ճիւմլէսի սանա հայտո էթսինլէր։ Իւմմէթլէր 4
շազլանըպ՝ ալգը՛շ էթսինլէր . զիրա գաւմիլարա
տօղղուլուգ իլէ շէրաա՛թ էտէճէքսին , վէ եէրտէ
իւմմէթլէրի՝ սէն գուլաղդազլայաճագսըն . Ամէն։
Վաւմիլէր սէնի մէ՛տհ էթսինլէր՝ եա՛ Աղլահ, 5
գաւմիլէրին ճիւմլէսի սէնի մէ՛տհ էթսինլէր։ Այնր 6
քէնտի մահսուլունու վէրէճէք , Աղլահ՝ պիզիմ
Աղլահմըզ՝ պիզի միւպարէքլէյճէքտիր։ Աղ- 7
լահ պիզի միւպարէքլէյճէք , վէ եէրին ճիւմլէ
ուճլարը օնտան գօրգաճագ տըր։

ՄԱՂՄՈՍ 68։

Ա֊նէգոտ պոյէ նէն-ն Տաւլէյհին նէտհի
Լէպա֊բա֊։

Աղլահ գալգսըն , օնուն տիւշմէնլէրի տաղըլսըն- 1
լար , վէ օնտան իքրահ էտինլէր՝ օնուն եիւզիւն-
տէն գաչսընլար։ Ընլարը՝ թիւթիւնիւն տա- 2
ղըլտըղը՛ կիպի տաղըթ . պալմամմունուն աթէչ
եիւզիւնտէն էրիտիյի՛ կիպի՝ փաստղլար Աղլահըն
հուզուրունտան հէլայք օլսունլար։ Ամմա սա- 3
տտգլար շատ օլուպ՝ Աղլահըն հուզուրունտա մէս-
րուր օլսունլար, վէ շազը՛գ իլէ սէվինսինլէր։
Աղլահա իլտհի օգուչուն , օնուն ատընա թէզմի՛ր 4

Digitized by Google

էտին, չէօլլէր իւզէրինէ պինդիշ օլանա եօլ է-
տին. օնուն ատը Եհովա տըր. վէ օնուն հուզու-
5 րունտա շատ օլուն։ Ալլահ մուգատտէս մէս-
քեանընտա՝ էօքսիւզլէրին պապասը վէ տուլ գա-
6 րըլարըն շէրաա՛թճըսը՛ տըր։ Ալլահ պրաղըլ-
մըշլարը էվլէրտէ սաքին էթտիրիր. էսիրլէրի
պօլուշուդ չըգարըր. ամմա ա՛սլար գօրագլգտա՛
7 սաքին օլուրլար։ Եա՛ Ալլահ՝ գավմընըն էօ-
նիւնճէ չըգարը՛ղ զէման՝ չէօլտէ կէզտիյին զէ-
8 ման՝ Աէլա, Եհեր սալտանտը, հէմ Ալլահըն
հուզուրունտան կէօքլէր տամլատը. Ալլահը՛ն Էս-
րահէլ Ալլահընըն՝ հուզուրունտան շու Աինա՛ պա-
9 ռէ։ Եա՛ Ալլահ՝ միրասը՛նա զանի նաղմուր
տէօքտիւն, վէ օ եօրուլտուգչա՝ օնու գավիլէթ-
10 տին։ Աէնին ճէմա՛ԹԸն օնտա սաքին օլտու.
էյլիյին իլէ փուգարայէ հազըրլատը՛ն, եա՛ Ալ-
11 լահ։ Եֆենտիմ սէօզ վէրտի. միւժտէ վէրէն-
12 լէր չօգ ա՛սքէր տիր։ Ասքէրլէրին փատիշահ-
լարը գաչտըլար. գաչտըլար, վէ էվլին խաԹունու՝
13 հազմայը փայլաշար։ Եհեր ատըլ արասընտա
նաԹանը՛լ տա՝ գանատը կիւմիւշ իլէ վէ Թիյ-
լէրի սարը ալԹունլա գափլանմըշ կէօյէրճին նի-
14 պէ օլուրսուզ։ Ա՛իւմլէյէ գատիր օնտա փատի-
շահլար տաղըԹտըղընտա, Աալմընտա գար պէ-
15 յազ օլտու։ Ալլահըն տաղը Պաշան տաղը տըր.
16 եիւքսէքլիքլէր տաղը Պաշան տաղը տըր։ Եա՛
եիւքսէք տաղլար՝ նի՞չին հասէտլէ պագարսը-
նըզ. Ալլահ պու տաղը տուրաղը՛ իչինա արզուլէ-
տի. հէմ Բապպ օնոա էպէտէն սաքին օլաճագ-
17 տըր։ Ալլահըն ա՛րապալարը՝ իքի քէրրէ օն պին՝
պինլէրճէ պինտիր. Եֆենտիմ սնլարտա մու-
18 գատտէս մահալինտէ Աինատա Նէոն տիր։ Եհու-
սէյէ չըգտըն, էսիրլէր սիւրտիւն, ատէմլէրտէն՝

Digitized by Google

հեմ ա՛սըլարտա՛ն պիլէ վէրկիլէր ալտըն , քի
Տապպ Ալլահ օլսուն ըլսա : Ե՛փենտիմ 19
հէր կիւն միւպարէք օլսուն , պիղէ եւք սալան օ-
լուրսա , խէլասըմըզ Ալլահ տըր . Ամէն : Ալլահ 20
պիզիմ խէլասլարըմըզըն Ալլահը՛ տըր . վէ էօլիւմ
տէն խէլասլար՝ Ե՛փենտիմ Տաղպա՛ մախսուս
տուր : Ա՛մմա Ալլահ տիւշմէնլէրինին պաշընը՛ 21
սուչլարընտա կէզէնին սայընըն թէփէխինի փա-
րալայաճագ տըր : Ե՛փենտիմ տէր քի՝ Ո՞լուրլ 22
Պաշանտա՛ն չէվիրէյիմ . օնլարը տէնիկլին տէ-
րինլիքլերինտէն կէրի կէթիրէյիմ . Ը՛ապիմ 23
պաղըն՝ հէմ քէօփէքլերինին տիլլի տախի տիւշ-
մէնին գանընա պաթըրսա , վէ տէյիլ սէնին :
Ա՛նին եւրիւյիւշլէրինի եա՛ Ալլահ՝ Ալլահըմ 24
փատիշահըմըզըն եւրիւյիւշլէրինի Ա՛գափէհէտ
կէօրտիւլմէր : Ա՛ուսիգարլար էօնտէն՝ արտտան 25
չաղըրճըլար՝ օրթատա տէֆ չալան պիքրէլէր
կիթտիւլէր : Ալլահը ճէմա՛աթլարտա՛ Տապպը 26
միւպարէքլէյին՝ եա՛ Իսրաէլին փունկարընտան
օլանլար : Տ՛իւչիւք Պէնիամին օնլարըն հաքիմ 27
լէրի՝ Ե՛հուտա սէրվէրլէրի գագըմընճա՝ Օ՛ք-
պուղըն սէրվէրլէրի՝ Նէֆթալի սէրվէրլէրի իլէ
օրատա տըր : Ալլահ սէնին գուվվէթինէ էմր 28
էյլէտի . եա՛ Ալլա՛հ պու պիզէ էյլէտիյինի գուվ-
վէթլէնտիր : Ե՛րուշալիմտէ օլան հէյքէլին ի- 29
չիւն՝ փատիշահլար սանա հէտիյէլէր կէթիրէ-
ճէքլէր : Տ՛ամըշլըգ ճանավարընը՝ զօրպազլար 30
ճէմիյէ թինի՝ գավմիլէր պուղալարը իլէ ա՛զարլա՛ ,
քի կիւմիշ գըզդա՛լարը իլէ Ինէլէդ թէմէննա էտե-
լէր . ճէնգ սէվէն գավմիլէրի փէրուշա՛ն էյլէ :
Ա՛ընըտան պէյլէր կէլէլէր . Ը՛ապէշիլէր էլլէրի 31
պօղո՛ Ալլահա՛ սէյիրտէլէր : Ալլահա իլահի օ- 32
գուլլուն՝ եա՛ եէրին մէմլէքէթլէրի Տապպա մէզ-

Digitized by Google

33 մեր օգույն. Ալե. Վատիմն էն պէրու օլան
կէօքլէրին կէօքլէրինէ պինմիշ օլանա. իշթէ օ՝
34 սէսի իլէ՝ պիր գուվվէթլի սէտա վէրտի։ Ալլահա
գուվվէթ մէտհինի վէրին. օնուն ա՛զամէթի յա-
յտաէլին իւզէրինտէ վէ գուվվէթի պուլուէլարտա
35 տըր։ Յա՛ Ալլահ Մագուֆէսէրինտէ հէյպէթ-
լինին, գավմընա գուվվէթ վէ գուտրէթ վէրէն՝
յարաէլին Ալլահըմ տըր. Ալլահ միւպարէք օլսուն։

ՄԱՂՄՈՒԻ 69։

Ո՞ւէվէլ պուղը իչի՞ն՝ Ր օշանիմ է՞լճէ Տավէթին
(Ղօմ՞-ղա՞։)

1 Պէնի խէլաս էյլէ՝ եա՛ Ալլահ. զիրա սուլար ճա-
2 նըմտընէք կէլտիլէր։ Տուրաղը օմմայան տէրին
պաթաղա պաթայօրում. սուլարըն տէրինէյինէ
3 կիրտիմ, վէ ապընթըլար պէնի էօրթէյօր։ Պա-
ղըտըղըմտան եօրուլտում. պօղազըմ գուրու-
տաա. Ալլահըմա գաթլանմագտան կէօզլէրիմ
4 ա՛օլտու։ Պէնտէն սէպէպսիզ իքրահ էտէնլէր՝
պաշըմըն սայընտան չօղալտը. պէնի նահագ
եէրէ հէյաք էտէճէք տիւշմէնլէրիմ գուվվէթ-
5 լէնտի. օլտում գափմատըղըմը էօտէտիմ։ Յա՛
Ալլահ՝ տիվանէյլիյիմի սէն պիլիրսին, վէ սուչ-
6 լարըմ սէնտէն կիզլի տէյիլտիր։ Յա՛ ա՛լէքո-
լէրին Ռապպը Ալֆէնտիմ՝ սանա գաթլանանլար
պէնիմ իչիւն ուէճ՛նմասըն. եա՛ Խարաէլին Ալ-
ղահը՝ սէնի արայանլար պէնիմ իչիւն խէճիլ
7 տիւշմէսին։ Ո՞իրա խադրըն իչիւն խօրլուղա
թէհամմի՛ւլ էյտիմ. եիւզիւմիւ հիճ՛ակ էօրթ-
8 միւշ տիւր։ Վարընտաշըմա եատ՝ վէ անամըն
9 օղուլլարընա եապանճ՛ը օլտում։ Ո՞իրա սէնին
էվինին ղայրէթի պէնի եէտի. վէ սէնի խօրլա-

Digitized by Google

յանկարծ սիրեմիների իւղերիմէ տիւշտիւլեր։
Ու է ճանըմին ուրուճու իլէ աղլատըղըմտա՝ պա- 10
նա խօրլուգ օլտու։ Էմ էս՛վապըմը չիւլ էթ- 11
տիյիմտէ՝ օնլարա մէս՛էլ օլտում։ Ապուտա 12
օթուրանլար հագգըմա սէօյլէնտիլեր. վէ միւս-
քիր իչէնլերէ թիւրքիւ օլտում։ Ինձա պէն եա՞ 13
Ապպ՝ րիշա վագթինտէ նիյազըմ սանա տըր.
եա՞ Ալլահ ինայէթինին չօգլուղունտան՝ խէլա-
ոընըն կէրչէքլիյինտէն պէնի խաթիճապ էյլէ։
Պէնի պալչըգտան գուրթար, քի պաթմայըմ։ 14
տիւշմէնլերիմտէն վէ տէրին սուլարտան գուր-
թուլայըմ։ Պէնի սուլարըն ագընթըսը պա- 15
թըրմասըն, վէ տէրինէ պէնի եումըմասըն, վէ
գոյու՝ իւղերիմէ աղլընը գաւիամասըն։ Այա՞ 16
Ապպ պանա ճէվա՛պ վէր. զիրա ինայէթին է-
չիտիր. մէրհամէթինին չօգլուղունա կէօրէ պա-
նա պագ։ Ու է գուլունտան եիւզիւնիւ կիզլէմէ։ 17
զիրա սըգըլտըմ. պէնի թէզ խաթիճապ էյլէ։
Ա՛նընմա՛ եագլաշ, օնու խէլաս էյլէ. տիւշմէն- 18
լերիմ իչիւն պէնի փիտաւ էյլէ։ Ու՞էն խօրլու- 19
ղումու վէ այրպըմը վէ այրըմը պիլիրսին. հէվ
տիւշմէնլերիմ սէնին էօնիւնտէ տիր։ Ու՞իմէմ՝ 20
եիւրէյիմի գըլտը, վէ աղըրլայ տիւշտիւմ, վէ
մէրհամէթի էտէնլերէ գաթլանտըմ, ամմա եօգ
տուր, թէսելլի վէրինէ՝ ամմա պուլամատըմ։
Ու է պանա դաւամտա էօտ վէրտիլեր, վէ սու- 21
սուզլուղումտա պանա սիրքէ իչիրտիլեր։ Ան- 22
լարըն սօֆրասը՝ էօնլէրինտէ քէմինտ՝ վէ իւճ-
րէթլերի տուզաղ օլսուն։ Կէօզլերի կէօրմէքտէն 23
գարարսըն, վէ օնլարըն պէլլէրինի տայիմա սա-
լընտը։ Անլարըն իւղերինէ խըշմընը՝ տէգը. վէ 24
ղազապընըն շիտտէթի օնլարա եէթիշին։ Ան- 25
լարըն մէաքեանը վէրմա՛ն օլսուն, չէ չատըրլարըն-

Digitized by Google

26 տա սաքին օլան օրմասըն։ Օխրա սէնին վուր-
տուղունու գօվալատըլար, վէ եարալատըղըն
27 քիմսէնին տէրտինի նագլ էտէրլէր։ Նարամազ-
լըգլարը իւզէրինէ եարատմազլըգ գօ, վէ սատա-
28 գաթընա կիրմէսինլէր։ Նօմր տէֆթէրինտէն
մահվ օլսունլար. վէ սատըգլար իլէ եազըլմա-
29 սընլար։ Պէն իսէ ֆագիր վէ տէրտլի իմ. խէ-
30 լասըն եա Նլլահ պանա հիմայէթ էյլէսին։ Վա-
լահրն ատընա իլահի իլէ համտո էտէյիմ. վէ
31 թէսպիհ իլէ օնա թազիմ էտէյիմ. Ալ է օ՝
Նապպա պուշնուզլու վէ դըրնագլը սըղըր պուզա-
32 սընտան մագպուլ տուր։ Նլլագ կէօնիւլ իւլէր
կէօրիսպ շազլանաճագլար. Էյ Նլլահը արայան-
լար՝ սիզին եիւրէյինիզ տախի եաշայաճագ։
33 Օխրա Նապպ փուգարայը իշիտիր, վէ պաղլան-
34 մըշ լարընը խօր կէօրմէ՛զ։ Կէօքլէր վէ եէր՝
տէնիզլէր էյմ օնլարտա էֆի թէփրէնէնլէր՝ օ-
35 նա համտո էտէլէր։ Օխրա Նլլահ Միօնու գուր-
թարաճագ, վէ Նյհուտանըն շէհրլէրինի պինա
էտէճէքտիր, վէ օրատա սաքին օլուպ՝ օնու զապդ
36 էտէճէքլէր։ Ալ օնուն գուլլարընըն զիւրրիյէ-
թի օնու միրաս՝ էտէճէք. վէ օնուն ատընը սէ-
վինլէր օնտա սաքին օլաճագ։

ՍԱՂՄՈՍ 70։

Ա՛նկէթ պուշը նէյե՞ն Տալէթին նաղիլ եօրը։

1 Նա՞ Նլլահ պէնի գուրթարմազա՝ եա՞ Նապպ
2 եարատըմըմա ա՛ճէլէ էմ։ Ա՛նանըմը արայան-լար
ուԹանըպ՝ խէճիլ գալընլար. քէմնիյիմի խոթէ-
3 յէնլէր կէրիյէ տէօնիւպ՝ րէզիլ օլսունլար։ Ա՛մմ
հայ տէյէնլէր՝ ա՛յըպլարընըն ճէզասընտան
4 տէօնտիւրիւլսինլէր։ Անէնի հէփ արայանլար

Digitized by Google

սէնտէն մէսրուր ու շատ ծլսունլար . վէ սէնին
խէլասընը սէվէնիլէր՝ տայիմա տէսիրլէր . Ալլահ
մուա՛զամ օլսուն ։ Պէն իսկ ֆագիր վէ եօխ-
սուլում . եա՛ Ալլահ պանա թէզ եէթիշ . սէն
եա՛ Րասպ եաբտըմճըմ վէ գուրթարըճըմընը ,
կէճիքմէ ։

ՄԱՂՄՈՍԱՐԿՈՒ 71։

Լա՛ Րասպ սանա կիւվէնտիմ , էպէտէն ու-
թանմըյըմ ։ Ա՛տալէթին իլէ պէնի գուրթար ,
վէ պանա նէճաթ վէր . գուլաղընը պանա մէյլ
էթ , վէ պէնի խէլաս էյլէ ։ Պանա՝ տայիմա վար-
մադա գավի մէսքեան օլ . պէնի գուրթարմադա
էմի վէրտին . զիրա գայամ վէ գալա՛մ սէ՛նսին ։
Լա՛ Ալլահըմ պէնի ֆասըղընը էլինտէն՝ նահագգ
վէ զալիմ քիմսէնին փէնէ՛էսինտէն գուրթար ։
Օ իրա իւմիտիմ սէնսին եա՛ Ալֆենտիմ Րասպ .
կէնճլիմտէն պէրու իւմիտիմին ։ Ա՛նամ բահ-
մինտէն պէրու սանա տայանտըմ , պէնի անամընը
գարնընտան պէրու գայըբան սէ՛նսին . մէտհիմ
տայիմա սանա տըր ։ Ա՛օգլարա ա՛ճայիպ օլ-
տուամ . ամմա սէն գուվվէթլի փէնահկեահ՛ըմընը ։
Ա՛ղզըմ սէնին մէտհինտէն՝ պիւթիւն կիւն սէ-
նին մէճմինտէն տօլսուն ։ Իխթիարընըզ զէմա-
նընտա պէնի պրակմա . գուվվէթիմ էքսիլինճէ ,
պէնի թէզը էթմէ ։ Օ իրա տիւշմէնլէրիմ հագ-
գըմա սէօյլէշիրլէր , վէ ճանըմը կէօզէտէնլէր
պիրլիքտէ մէշվէրէթ էտիպ՝ տէտիլէր . Ալլահ
օնու թէզը էթտի . գօվալայըզ օնու դուրթուն .
զիրա գուրթարան եօ՛ղ տուր ։ Լա՛ Ալլահ պէն-
տէն ուզա՛նմա . եա՛ Ալլահըմ եաբտըմըմա ա՛ճէլէ
էթ ։ Ա՛նընմընն տիւշմէնլէրի ուԹանըպ՝ թէլէ՛ֆ
օլսունլար . քէմլիյիմի արայանլար՝ խօրլուգ վէ

14 րէշալէթէլէ գափլանսընլար։ Ա՛մմա պէն՝ տայի-
մա իւմի՛տ էտէճէյիմ. վէ սէնին ճիւմլէ համտըն
15 իւղերինէ զամա՛ր էտէճէյիմ։ Ա՛ղըլ սատագա-
թընը՝ պիւթիւն կիւն խէլասընը նա՛գլ էտէճէք.
16 զիրա օնլարը սայմազա գատիր տէյիլիմ։ Ա-
ֆէնտի՛մ Ա՛տպընն գուվվէթէրի իլէ եւրիւյէ-
ճէյիմ. սէնին՝ եաղընըզ սէնի՛ն սատագաթընը
17 անկաճաղըմ։ Ա՛խ Ա՛լլահ՝ պէնի կէնճլիյիմտէն
պէրու թա՛լիմ էթտին. վէ շիմտիյէտէք սէնին
18 ա՛ճայրպ իշլէրինի խապէր էթտիմ։ Ա՛խ Ա՛լ-
լահ՝ թա խիթիաըլըղա վէ փիրլիյէտէք պէնի
պրա՛գմա. թա պէն պու սիլսիլէյէ սէնին գօլու-
նու՝ հէի կէլէճէյէ սէնին գուվվէթինի խապէր
19 էտի՛նճէյէտէք։ Սատագաթը՛ն տախի եա՛խ Ա՛լ-
լահ՝ փէ՛ք եիւքսէք տիր, չիւն ա՛զամէթլէր էյլէ-
20 տին. եա՛խ Ա՛լլահ սէնին կիպի քի՛մ վար։ Սէն
պանա չօգ վէ աղըր ս՛ըգլէթլէր կէօսթէրտին ի-
սէ տէ, տէօնիւպ պէնի տիրիլտէճէքսին, վէ պէ-
նի եէրին տէրինլիքլէրինտէն կէրի կէթիրէճէք-
21 սին։ Ա՛զամէթիմի չօղալտաճագսըն, վէ տէօ-
22 նիւպ՝ պանա թէսէլլի վէրէճէքսին։ Պէն տա-
խի եա՛խ Ա՛լլահըմ սէնի՝ չէրչէքլիյինի սանդուր
իլէ մ՛ա՛հ էտէճէյիմ. սանա դանպուր իլէ մէզ-
մի՛ւր օգուլյաճաղըմ՝ եա՛խ Ա՛սրաէլին Ա՛ուգատտէ-
23 սի։ Սանա մէզմի՛ւր օգուտտուղումտա, տուտագ-
լարըմ վէ խէլաս էթտիյին ճանըմ սէվինէճէք-
24 տիր։ Տիլիմ տախի պիւթիւն կիւն՝ սէնին սա
տագաթընը սէօյլէյէճէք. զիրա՝ պէնիմ քէմլի
յիմի արայանլար ուԹանտըլար, զիրա խէճիլ
աիւշտիւլէր։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՒՐ ՀԲ։

Ասղման նչան։

Եա Աղլահ շերաաթընը փատիշահա՝ վէ սա- 1
տագաթընը փատիշահըն օղլունա վէր։ Այնին 2
գավմընա ա՛տալէթ իլէ՝ վէ ֆուգարանա շէրա-
ա՛թ իլէ հէօքմ էտէ։ Տաղլար գավմա սէլա- 3
մէթ կէթիրէլէր, պայըրլար տախի սատագաթ ի-
լէ։ Գավմըն ֆուգարասընըն շէրաա՛թընը կէօ- 4
րէ, եօխսուլ օղուլլարընը գուրթարա, վէ զալըմը
էգզէ։ Կիւնէշ տուրտուգչա վէ այ գալտըգչա՝ 5
աէվլէրը տէվրինճէ՝ սէնտէն գօրգալար։ Պիչիլ- 6
միշ օվա իւզէրինէ եաղմուր կիպի՝ վէ եէրէ տէօ-
քիւլէն եաղմո՛ւր կիպի էնէ։ Ընուն կիւնէրին- 7
տէ սատըգ օլան չիչէքլէնէ. վէ թա այ գալմա-
յանատէք՝ սէլամէ՛թ չօգլուղու օլա։ Այ է տէ- 8
նիզտէն տէնիզէ՝ վէ ըրմագտան թա եէրին ուճ-
ալարընատէք հէօքիւմէ՛թ սիւրէ։ Ղէօլիւն սա- 9
քինէլէրի հուզուրունտա տիզ չէօքէլէր. վէ տիւշ-
մէնէլէրի գօփրագ եալայալար։ Ընարչիէին վէ ա- 10
տալարըն փատիշահլարը փէշքէշ կէթիրէլէր.
Ո՞ էպանըն վէ Այպանըն փատիշահլարը հէտի-
յէ սունալար։ Ա՛էմ ճիւմլէ փատիշահլար օնա 11
սէճտէ գըլալար. հէփ դաիֆէլէր օնա գուլլուգ է-
տէլէր։ Ո՞իրա ֆէրեատ էտէն ֆագիրի վէ եօխ- 12
սուլու՝ վէ եարտըմճըսը օլմայանը գուրթարա-
ճաղ տըր։ Ֆագիրի վէ եօխսուլու աճը յաճաղ, 13
հէմ եօխսուլլարըն ճանլարընը խէլաս էտէճէք։
Ընլարըն ճանընը նահագլըգտան վէ զուլմտան 14
գուրթարաճաղ. վէ օնլարըն գանը՝ նազլարընտա
գըլմէթլի օլաճաղ։ Այ է օ եաշայա, վէ օնա 15
Ո՞ էպա ալճունուտան վէրիլէ, հէմ օնուն իչինն
տայիմա տուա՝ գըլընա. օնու հէր կիւն միւպա-

Digitized by Google

16 րեռելհյելեր։ Լհերտե տաղլարըն պաշընտա պուղ-
տայ պօլլուղու օլաճագ, մահսուլու Լիսնան կի-
պի թեփրենեճեք. վե շէհրտեն օլանլար եբերին
17 չիմինի կիպի չիչէքլենեճեքլեր։ Ընուն ատը է-
պետի օլա. օնուն ատը կիւնէշ տուրտուգա գա-
լա. վե հէպ դաիֆելեր օնունլա միւպարէքլենե-
18 լեր, նե մուրթլու օնա տէյլեր։ Իսրաելին Ա-
լահը Լատպ Ալլահ միւպարէք օլսուն. ա՛ճայրա-
19 լեր գըլան եա՛լընըզ օ տուր. Էմ օնուն ճեվիլ
ատը էպետին միւպարէք օլսուն, վե ճիւմլէ եէր
օնուն ճեվլալընտէն տօլսուն. Ամին վե ամին։
20 Իշա օղլու Տավիտին տուա՛լարը թեքմիլ օլտու։

ՄԱՂՄՈՍԻ 73։

Լսաֆըն (Հեմո-տու։)

1 Ընդահգիգան Ալլահ Լարաէլէ փաք եիւրէքլիլե-
2 րէ՝ էյի տիր։ Պէն խսե ազգալտը պյագլարըմ
եայըլա գալը յօրտու, ազ գալտը դապանլարըմ
3 գայայօրտու։ Ընիրա ֆասըգլարըն սեվամեթինի
4 կէօրիւնճէ, քիպիրլէրի դըզգանտըմ։ Ընիւն օն-
լարըն էօլիւմիւնեւտէք էղնիյեթլէրի եօգտուր. Հէմ
5 վիւճիւտլէրի սեմի՛զ տիր։ Ընլար ատէմլերին
միհնեթինտե տէյիլլէր տիր. վե ինսանլար իլե
6 վուրուլմազլար։ Ընուն իչիւն օնլարըն պէյնու-
նու մաղրուրլո՛ւգ գուշատըր. զուլմ օնլարը էս՛-
7 վակ կիպի գաիլար։ Կէօզլէրի սեմիզլիքտեն
տիշարը՛ օղրատը. գալպին տիւշիւնե՛ պիլտիյինի
8 աշտրլար։ Ֆ՛ագլիտ էտիպ՝ զուլմ իչիւն քեմ-
լիք իլե սեօյլերլեր. եիւքսեքտէն սեօյլերլեր։
9 Ալղալարընը կեօյէ գօրլար. տիլլերի իսե եէրտե
10 կեզինիր։ Ընուն իչիւն օնուն գավմը պա՛ռըպյա
տէօներ. վե քէնտիլէրինե տօլդուն սուլար սիւ-

Digitized by Google

զերլեր։ Ա՛յ տէրլեր. Աստուա՛ծ նի՞ճէ պիլիր. վէ 11
Յաա՛լատէ պիլկի վա՞րմը։ Ինձէք պունլար ֆա- 12
սրգլար իքէն, պո՛ ա՛սըրտէ բահաթտա օլուա՛
մալ արձըրըրլար։ Ը՛ագգան պէն եհուբէյիմի 13
պօշունա փաքէտիմ, վէ սուչսուզլուգ իլէ էլլէ-
բիմի՛ հայգատըմ։ Ղիւն պիւթիւն կիւն վուրուլ- 14
տում, վէ էր սապահ թէքքիր օլունտում։ Ո- 15
յէր՝ պունուն կիպի նագլ էտէյիմ տէրսէմ, իշ-
ձէք սէնին օղուլլարընըն սիլսիլէսինէ խայի՛ն օ-
լուրում։ Ամո՛ պունու անկլամադա ֆիքր էմ- 16
տիյիմտէ, պու՝ պանա միւշքիւլ կէօրիւնտիւ,
Թա Աստուծն Ա՛նագտէսէսինէ կիրիպ՝ օնլարըն 17
սօնունու՛ անկլայընճայտաէք։ Անդիգան օն- 18
լարը գայփագ եէրլէրէ գօտուն. օնլարը խարա-
պաճա՛ երգագճագսըն։ Պիր անտէ՝ նի՞ճէ հէ- 19
լաքէ օղրատըլար. անկսըզտան ուչանմըշըն տիւ-
շիւ կիպի Թէլէֆ օլուպ տիւքէնտիլեր։ Նա՛ Ո- 20
ֆէնտիմ՝ օնլարըն խայալինի՛ շէհրտէ խօր կէօ-
րէձէքսին։ Օ՛իրա եւրէյիմ աճըլտը, վէ պէօյ- 21
րէքլերիմ սանճըլանտը։ Ը՛էմ պէն ահմագ օ- 22
լուպ՝ պիլմէ՛զ իտիմ. սէնին բ՛ենտինտէ հայվան-
լա՛ր կիպի իտիմ։ Ա՛մմա պէն տայիմա սէնի՛ն ի- 23
լէ իտիմ. սաղ էլիմէ՛ եաթըշտըն։ Պէնի՛ն նա- 24
սի հաձըրն իլէ գուլաղուզլա, անտէն սօնկրա պէ-
նի բ՛ուզէքէ ալ։ Ակէօքլերտէ քիմի՛մ վար. եէր- 25
տէ տաթխի՛ սէնտէն ղայրիյի իսթէմէ՛մ։ Ան- 26
նիմ հէմ եհուբէյիմ զաբէլ օլուր. եհուբէյիմին
գուվվէթի վէ հիսսէմ էպէտէն Ա՛ստուա՛ տըր։
Օ՛իրա իշձէք սէնտէն իրագ օլանլար հէլաք օլուր- 27
լա՛ր. սէն տէն ասէլ զինա էտէնի հէլաք էտեր-
սէն։ Ա՛մմա պէն՝ Ա՛ստուա՛ եագլաշմագ հագդը- 28
մա էյիտիր. իւմիտիմի Ո՛ֆէնտիմ Ա՛պագա գօ-
տում, քի սէնին ճիւմլէ իշլէրինի նագլ էտէյիմ։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՍ ՃԴ։

Ասափայ չէ՛ղէ։

1 Ա՜խ Աստուա՛ծ, ինչո՞ւ մեզ ընդհանրապէս ետուր մեր
2 ժողովուրդը կոտորուելու, ինչո՞ւ քու հովուանոցիդ ոչխարներուն
3 վրայ բարկացար։ Յիշէ՛ քու ժողովուրդդ, զոր ի սկզբանէ
4 ստացար, զոր փրկեցիր որպէս ժառանգութեան գաւազան
5 քու, զայս լեռն Սիոն, որուն մէջ բնակեցար։ Վերացո՛ քայլերդ
6 դէպի յաւիտենական աւերակները, դէպի թշնամին որ ամէն
7 բան աւերեց սրբարանին մէջ։ Քու թշնամիներդ գոռացին
8 ժողովարանիդ մէջտեղ, դրօշակներ իրենց դրօշակներ դրին
9 նշանի համար։ Ինչպէս որ մարդ վեր կը բարձրանայ ծառերու
10 խիտ անտառին վրայ կացինով, այնպէս ալ անոնք իրենց
11 կացիններով ու մուրճերով ջարդեցին անոր փորագրութիւնները։
12 Կրակի մէջ ձգեցին քու սրբարանդ, անարգեցին անունիդ
13 խորանը գետին հաւասարեցնելով։ Ըսին իրենց սրտին մէջ,
14 Եկէ՛ք ամէնքս միասին զանոնք ոչնչացնենք։ Ամէն տեղ
15 որ Աստուծոյ երկրպագութիւն կար, հրդեհեցին։ Մենք

փունկարը վէ ըրմաղը՝ աչերն . սէն տայիմ
ագան ըրմագլար գուրութտուն ։ Կիւն սէնին 16
տիր , կէճէ տախի սէնինտիր . ըշըղը վէ կիւնէշի
սէն հազըրլատըն ։ Նէրին ճիւմլէ սինօրլարընը 17
սէն գուրտուն . եաղը վէ գըշը սէն տիւզտիւն ։
Պունու վէյըր էյլէ քի՝ տիւշմէն Նապպա սիթէմ 18
էյլէտի , հէմ տիւմանէ խալը՝ սէնին ատընը խօր-
լատը ։ Այնին գուսմրունուն ճանընը ճանաւա- 19
րա թէկսիմ էթմէ . սէնին ֆագիրլէրինին ճանը-
նը էպէտէն ունուրթմա ։ Նչհտա պագ . զիրա եէ- 20
րին գարանլըգ եէրլէրի զուլմ մէքեանլարը իլէ
տօլուտուր ։ Նազըտմ ուրթանմըշ տէօնմէին . 21
ֆագիր իլէ եօխսուլ սէնին ատընա շիւքր էթսին-
լէր ։ Վայզ եա՞ Նլլահ , տա՛ վանը՛ սիւր . տիւա- 22
նէնին եիւզիւնտէն սանա հէրկիւն օլան սիթէմի
զէյքր էյլէ ։ Տիւշմինլէրինին սէօնի ունուրթմա . 23
սանա գարշը գալգանլարըն շամաթասը տայիմա
եօգարը չըգայօր ։

ՄԱՂՄՈՍՔ 75։

Նլլահ իօրէ խօսէգօլ պօշը էլէն՝ Նօֆըն
էլահի Տէմօրօ ։

Վանա հայմա էտէրիզ՝ եա՞ Նլլահ , սանա հայմա 1
էտէրիզ . չիւն սէնին իսմին եագըն տըր . ա՛ճա-
յըպլարըն նագէ օլունուր ։ Նւա՛յին վագթ ալ- 2
աըղըմտա՝ տօղրու շէրաա՛թ կէօրիւրիւմ ։ Նչեր 3
վէ օնուն ճիւմլէ սաքինլէրի չէօզիւլտիւ . օնուն
ախրէքլէրինի պէն տիքտիմ . Վէյ ։ Տիվանէ- 4
լէրէ ատէտիմ . Տիվանէլիքը էթմէն . վէ ֆասըգլա-
րա՝ Պույնուզ գալտըրմանն ։ Պույնուզունուզու 5
եիւքսէյէ գալտըրըպ՝ սէրմ պօյուն իլէ սէօյլէ-
մէն ։ Օ՛իրա եիւքսէքլիք կիւնտօղուսունտան վէ 6

Digitized by Google

կիւնպահելըսընտան տէյիլ՝ հէմ չէօլտէն տէյիլ
7 տիր։ Ո՛վ իրա հաքիմ Ա՛լլահ տլը. օ՝ պիրինի
8 ալլահգլատլը, վէ պիրինի եիւճէլտիր։ Ո՛յնե
Ա՛տպլըն էլինտէ քեասէ վատ, վէ շարտակը գը-
զըլտըը, օ՝ գարը չըգլըգէլ տօլու՛տուր, վէ օնտան
տէօքէր. իմտի եէրին ճիւմլէ ֆասըգլարը օնուն
Թօրթուտունու էլպէթթէ սիւզիւպ իչէճէքլէր։
9 Պէն իսկ էպէտէն խասպէր էտէճէյիմ. Ա՛յ գօ-
10 պուն Ա՛լլահընա մէզմուր օգուլյաճաղըմ։ Ո՛էմ
ֆասըգլարըն հէփ պուՊնուզլարընը գըրտաճաղըմ.
սատըղըն պուՊնուզլարը իսկ՝ եիւճէլէճէք տիր։

ՄԱՂՄՈՍԻ 76։

Ա՛յնէյնօլ ի՛սրայէլ՝ ֆօլկըմ պուշ իլլե՛ն Ա՛տֆըն ի-
լահի մէզմուրտա։

1 Ա՛լլահ Ա՛յէհուտատէ մա՛լումտուր. ատը Ա՛տրաէլ-
2 տէ պէօյիւքտիւր։ Ա՛լ է օնուն խայմէսի Ը՛ա-
3 լէմտէիր, վէ մէքեանը Ա՛իօնտաւ տըր։ Ո՛գ-
լարըն եայընը՝ գալգանը վէ գըլըճը վէ ճէնկի օ-
4 րատա գըլտը. Ա՛նլա։ Ա՛յն շիքեաթ տաղլարընը-
5 տան ճէվիլ ուշշա՛նըն։ Ա՛ղեսուր եիւրէքլիլէր
եաղմա՛լանտը, ույդուլարընը ույտուտուլար. վէ
գուվվէթի սահիպլէրին հիչ պիրիսի էլլէրինի
6 պուլա՛մտը։ Ա՛յնին թա՛զիրինտէն՝ է՛յ Ա՛յ-
գօպուն Ա՛լլահը՝ հէմ ա՛րտապ հէմ աճ ույուգ-
7 լատըլար։ Ա՛յն՝ սէն հէյպէթլիսին. վէ զաղապէ
կէլտիյինտէ՝ սէնին հուզուրունտա քի՛մ տուրա
8 պիլիր։ Ա՛էօքլէրտէն Հէօքմիւ իչիթտիկիյին-
9 տէ, եէր գօրգուտու, վէ սիւքիւթէ էճտի, Ա՛լլահ
եէրին ճիւմլէ մազլումլարընը խէլաս էճմէք ի-
չիւն՝ շէրաա՛թէ գալգտըղը՛ զէման. Ա՛կա։
10 Ֆահգիգան ատէմին խըշմը սէնի իքրար էտէ-

Digitized by Google

ճՀՔ , ՀՆ խոշմին գալանընը գուշատաճագսըն ։ Ա- 11
տայըն , վՀ Ա՛լլահընդզ Ի՛ապպա էտաւ էտին . օ-
նուն էդրաՖընտա ճիւմՀ օլանլար՝ ՀՀիպէՀլոլՀ
ՀէտիլՀլԸր կԸթիրին ։ Ո՝ պԸյլԸրին րուՀունու 12
քԸսԸճՀք . օ՝ եԸրին փատիշաՀլարընա ՀիպէթլԸ
տիր ։

ՄԱՂՄՈՍԱՐԻ ՀԱ։

Ա՛էսո-Լո-ն խ-ոլՀ՝ ֆո-սիգ-ոբ պոշը իլՀ-ն Ա՛սոֆՀա
Ղամ-պո- ։

Ա՛Ըսիմ Ա՛լլահ՝ տըը , վՀ ՖԸրեաւտ էտԸրիմ . սԸ- 1
սիմ Ա՛լլահ՝ տըը , վՀ պԸնի իշիտԸճՀք ։ Ա՛ըգ- 2
լԸթիմ կիւնիւնտԸ Ա՛ֆԸնտիմի արատըմ . էլիմ
կՀճՀէտԸ տուրմայըպ ուզատը ը՛ըրտը . ճանըմ
թԸսԸլլԸի օլմադա իսրԸիմՀ՛զիտ ։ Ա՛լլահը զՀքը 3
էտիպ՝ իզդիրապՀ տիւշտիմ . թԸՖՀք.քիւր էտիպ՝
րուՀումմ սըգրլտը . Ա՛Ի՛լա ։ ԿԸօղլԸրիմի ուլանըգ 4
դուԹտուն . ՀԸյրան օլտուրմ , վՀ սԸջլԸյԸմՀզ ի-
տիմ ։ Վ՛ատիմ կիւնլԸրի՝ ԸպԸլի Ըրլտրը՛ տիւ- 5
շինտիւմ ։ կԸճՀէտԸ թԸսպիհիմի խադրըմմա կՀԸ- 6
թիրտիմ , եիւրեՀյիմՀզ սԸջլԸշտիմ , վՀ րուՀումմ
թԸՖՀք.քիւր ԸթտիՀ ։ Ա՛ֆԸնտիմ ԸպԸտեն թԸտտ 7
էտիպ՝ արթըգ պիր տաՀա բտզի օլմա՞զմը ։ Ի՛՚- 8
նայԸթիի ԸպԸտեն քԸսիլՀպ՝ տեվը պԸ տեվըճՀզ սԸօ-
զիւ տիւքԸնտի՞մի ։ Ա՛լլահ ամըմտաղը ունուԹտո՞ւ- 9
մու . մԸրհամԸթինի ղազապ իլՀ գաՖիտը՞մը .
Ա՛Ի՛լա ։ Ի՛մտի տէտիմ . պու խասԸթալըղըմ՝ ը՛ա- 10
ա՛լանըն սաղ ԸլինԸն ԹԸպտիլՀյի տիր ։ Ի՛ապ- 11
պըն ա՛մՀլԸրինի զՀքը ԸտԸրիմ . զիրա սԸնին գա-
տիմունՀն մի՛ՀճիզաԹլԸրինի խադրըմմա սագլայըմ՝
Ո՛Ըմ ՀԸփ իշինի ԹԸՖՀք.քիւր ԸտԸրիմ , վՀ ա՛- 12
մՀլԸրին իշինՀ տիւշինիւրիւմ ։ Ա՛ԸնԸն Ըօղլուն 13

Digitized by Google

եա՛ Եհովա Աստուածդ տիր. Եհովա կիպի պէս-
14 յիւք Եհովա քիմ տիր։ Մի՛ ուխտացներ էտէն
Եհովա սէնսին. գուվվէթինի գավմիէրէ պիլտիր-
15 տին։ Վավմին Յա՛գօպ վէ Յօսէֆ օղուլլարը-
16 նը գօլուն իլէ խէլաս էթտին. Ամէն։ Ասլար
սէնի կէօրտիւէր եա՛ Եհովա, սուլար սէնի կէօ-
րիւպ տիթրէտիւէր. էնկինլէր պիլէ սարստըլար։
17 Պուլութլար՝ սուլար տէօքտիւէր, կէսքլէր սէս
18 վէրտիւէր. հէմ օգլարըն եիւրիւտիւ։ Կիւրիւ-
թիւնիւն սէսի ֆէյէքտաէ իտի. չիմշէքլէր տիւն-
եայը այտընլանտը. եէր սարսըլըպ սալանտը։
19 Յօլուն տէնիզտէ՝ վէ իզլէրին չօգ սուլարտան տը-
20 վէ պաստըղըն եէր պիլինմէդ։ Անսէ վէ Ահա-
րօնուն էլի իլէ՝ գավմինը սիւրիւ կիպի գուլա-
ղուլատըն։

ՍԱՂՄՈՍ 78։

Ասաֆեն չի՛րի։

1 Ա՛ա՛ գավմիմ՝ թէվրաթըմա գուլաղ վուր. գու-
լաղարընըզը աղզըմըն սէօզլէրինէ՛ մէյլ էթտի-
2 րին։ Աղզըմը թէմա՛ իլէ աչաճաղըմ, գատիմ
3 մէա՛ էլլէր նուդգ էտէճէյիմ. Ընլարը քի՛ իշիթ-
տիք վէ պիլտիք, վէ պապալարըմըզ պիզէ նաղլ
4 էթտիլէր։ Ողուլլարընտան կիզլէմէյիա՛ սօնկ-
րաքի սիլսիլէյէ Ադապլըն մէտհինի վէ գուվվէ-
թինի վէ էթտիյի մի՛ճիզաթլարը նաղլ էտէ-
5 լիմ։ Ցիւն օ՛ Յա՛գօպտա շէհատէթ ս՛ապիթ
էթտի, վէ Իսրաէլտէ նօմօս գօտուռ. օնու՛ քի պա-
պալարըմըզա՛ օղուլլարընա պիլտիրմէյէ՛ էմր
6 էթտի։ Ցաքիմ սօնկրաքի սիլսիլէ՛ տօղաճագ
էվլատլար օնլարը պիլմէքլէ, գալգըպ քէնտի օ-
7 ղուլլարընա նաղլ էտէլէր։ Ա՛ է իւմիտլէրինի

Digitized by Google

Աղահա գոյուպ՝ Աղահըն իշխերինի ունուԹմա-
յալար. իլա օնուն էմրլերինի դուԹալար։ Վ է 8
պապալարը կիպի աղըըն վէ ա՛սը սիլսիլէ՝ եիւ-
բէյինի տօղրուլԹմամըշ վէ բուհու Աղահըն ի՛ն-
տինտէ էմին օլմամըշ սիլսիլէ օլմայալար։ Ա՛ֆ- 9
բահիմ օղուլլարը սըլահլանմըշ քէմանքէշլէր ի-
քէն, ճէնք կիւնիւնտէ տէօնտիւլէր։ Աղահըն 10
ա՛հտընը ստգլամատրլար. վէ ԹէվրաԹընճա
եիւրիւմէյէ իմԹիհնա՛ էԹտիւլէր։ Վ է օնուն ա- 11
մէլլէրինի՝ վէ օնլարա կէօսԹէրտիյի մի՛ւճիզաԹ-
լարընը ունուԹտուլար։ Ո՝պապալարընըն էօ- 12
նիւնտէ՝ Ա՛ընըր տիյարընտա Աօան դօփրաղընա-
տա՝ մի՛ւճիգաԹ էյլէտի։ Տէնիզի եարըպ՝ օն- 13
լարը կէչիրտի. վէ սուլարը եըղը՛ն կիպի տուր-
տուրտու։ Վ է օնլարը կիւնտիւզիւն պուլուԹ 14
իլէ՝ վէ պիւԹիւն կէճէ աՀէշ այտընլըղը իլէ
գուլաղտըզլատը։ Ղէօլտէ գայալար եարտը, վէ 15
օնլարա պէօյիւք տէրինլիքտէն կիպի իչիրտի։
Վ է գայատան ագընԹըլար չըգարտը, վէ սուլա- 16
րը ըղմագլար կիպի էնտիրտի։ Ա՛մմա օնլար 17
ԹէքբարՀ պիր տահա Աայատլար չէօլտէ տարըլմա-
մաղըա, օնա կիւնահ էԹտիւլէր։ Վ է ճանլարը 18
իչիւն դահ՛մ տիւլէմէքլէ, եիւրէքլէրինտէ Աղահը
սընատրլար։ Վ է Աղահա գարշը սէօյլէտիւլէր. 19
Աղահ չէօլտէ սօփրա գուրմադա գաստ՛րմի տէ-
տիւլէր. ԻղԹէ գայայը վուրտու, վէ սուլար եիւ- 20
րիյիւ՝ սէլլէր ճէօշտիւ. էքմէ՛ք տախի վէրէ
պիլի՛րմի, գամըը իչիւն էԹ Թէվտարիք էտէ՛րմի։
Պունուն իչիւն Ա՛ապ իշխտիպ տարըլտը, վէ 21
Աա՛գօպտա աՀէշ դուԹուշտու. Հէմ տախի Աա-
բահլտէ ղազա՛պ չըգտը. Ղիւն Աղահա հնա՛ն- 22
մատրլար. վէ օնուն խէլասընա կիւվէնմէտիւլէր,
() իսէ եօգարտա պուլուԹլարա էմր էԹմիշտի, 23

Digitized by Google

24 վէ կէօքլէրին գափուլարընը աչմը շըտը, ալ է օն-
լարըն իւզէրինէ՝ եէյէճէք ման եաղտըրըպ՝ օն-
25 լարա կէօքլէր պուղտայը վէրմիշիտի։ Էր պիրի
պէյլէր էքմէյի եէմի. օնլարա՝ տօյունճայատէք
26 զախիրէ կէօնտէրտի։ Կէօքլէրտէ կիւնտօղուսու
եէլի գալըրտը, վէ գուվվէթի իլէ լօտօս կէթիթ-
27 տի։ Ալ է իւզէրլէրինէ թօզ կիպի էմ՝ վէ տէնիզ
28 գումու կիպի գանատը գուշ եաղտըրտը, ալ է
օնլարըն օրտուլարը իչինէ՝ չատրըլարընըն էդրա-
29 ֆընա տիւշիւրտիւ։ Ալ է եէմիլէր, վէ ղայէթլէ
տօյտուլար. վէ օնլարա իշթահլարընը ալտըրտը։
30 Իշթահլարընտան կէչմէզտէն, տահա դաա՛մ
31 աղզլարընտա իքէն, Ենլարըն իւզէրինէ Ալ-
հընն ղազապլէ չըգտը, վէ օնլարըն սէմիզլէրինտէն
գաթը էթտի, վէ Ասրաէլին սէչքինլէրինի երգ-
32 տը։ Պունուն ճիւմլէսինտէ եինէ կիւնահ էտիպ՝
33 մի՛ճիզաթընա ինանմատը լար։ Ամտի օնլարըն
կիւնլէրինի պադըշըգտա՝ վէ երլարընը գօրգու-
34 տա՛ թէչէֆ էթտի։ Ենլարը էօլտուրտուխու զէ-
մանն՝ օնու արարլարրտը, վէ տէօնիւպ՝ էրքէն Ալ-
35 լահա վարրըլարրտը։ Ալ է օնլարըն գայասը Ալ-
լահ՝ էմ գուրթարրճընլարը Ալլահ Ասա՛լտօ-
36 տուղունու խագրլարընա կէթիրիլէրիտի։ Ամմա
օնա՝ աղզլարը իլէ միւտահանէ էտէրլէրիտի, վէ
37 տիլլէրի իլէ օնա եալան սէօյլէրլէրիտի։ Էմ
եիւրէքլէրի օնուն ինտիտէ տօղրու տէյիլ իտի,
38 վէ ա՛նտընտա էմին տէյիլլէրիտի։ Ալաքին օ՝ մէր-
համէթլու օլմաղընա, եարամազլըգլարընը ա՛ֆիլ
էթտի, վէ օնլարտը Հէլաք էթմէտի. Էմ չօգ տէ-
ֆա զազապընը տէօնտէրիպ՝ Էվի խըշընը դու-
39 թուշտուրմատը։ Ալ է օնլարըն թէն՝ չէ կէչիպ
կէրի տէօնմէյէն եէլ Ինկի օլտուղունու խագրընա
40 կէթիրտի։ Վա՛չ տէֆա՛ օնու չէօլտէ տարըլը-

Digitized by Google

տրլար, պէեաւպանտա օնու գասաւվէթէ սալտրլար։
Ա Է տէօնիւպ Ա՛լլահը սընաատրլար, վէ Ա՛արաէլին 41
մուգատտէսինի ուսանտրըտրլար։ Ընուն գով- 42
վէթինի՝ օնլարը տիւշմէնտէն գուրթարտրըղը կիւ-
նիւ ա՛ն կմատրլար, Ա՛յի Ա՛ընըրտա նիշանլարընը՝ 43
վէ Ա՛օա՛ն գօփրաղընտա հիքմէթլէրինի՛ էյլէտի։
Է՛մ օնլարըն ըրմագլարընը վէ ագան սուլարընը 44
իչիլմէզ գանա տէօնտէրտի։ Ընլարըն իւզէրինէ 45
հշէ՛ք արըսընը կէօնտէրտի, վէ օնլարը եէտիլէր։
հէմ գուրպաղըլարը՝ վէ օնլարը թէյէ՛ֆ էթտիլէր։
Ա Է օնլարըն մահսուլունու գըրթիլէ՛ վէ էմքլէ- 46
րինի՛ չէքիրկէյէ՛ վէրտի։ Ընլարըն պաղլարընը 47
տօլու՛ իլէ՛ վէ ճիւմլէզ աղաճլարընը իրի տօլու իլէ
հէլաք էյլէտի։ Ա Է օնլարըն տաւարլարընը տօ- 48
լուա՛ վէ սիւրիւլէրինի եը լտրըրմա՛ թէսլիմ էթ-
տի։ Ա՛ւզէրլէրինէ՛ քէօթիւ մէլէքլէր կէօնտէր- 49
մէքլէ ղազապլընն խը շմընը՛ էօրքէ վէ տարողընըզ
վէ սըգընթը՛ սալտը։ Ա՛ ազապընա եօ տիւզտի։ 50
օնլարըն ճանլարընը էօլիւմտէն էսիրկէմէտի, վէ
տաւարլարընը գըրղընա թէսլիմ էթտի։ Է՛մ 51
Ա՛ընըրտա ճիւմլէ իլք տօղուշու՝ Է՛ամըն չատրը-
լարընտա գուվվէթլէրինէն պաշլարընը վուրտու։
Ա Է գաւմընը՝ գօյունլար կիպի կէօչիւրտիւ. վէ 52
օնլարը չէօլտէ սիւրիւ կիպի սիւրտիւ։ Ա Է օնլա- 53
րը էմնիյէթ իլէ գուլաղուզլատը, վէ գօրգմատը-
լար. վէ օնլարըն տիւշմէնլէրինի տէնիզ էօրթտի։
Ա Է օնլարը մուգատտէս սինօրունա՝ օնուն սաղ 54
էլինին պու էտինտիյի տաղա՛ կէթիրտի։ Ա Է օն- 55
լարըն էօնիւնտէն դաւիթլէրը գօվտու. վէ օնլարա
չըրփը իլէ մի՛ւլք թագսիմ էթտի. վէ Ա՛արաէլին
սըպդլարընը՝ չատրըլարընտա սաքին էթտիրտի։
Ա՛մմա օնլար Ա՛լլահ (ձ)սա՛լայը սընայըպ տարը լթ- 56
տրլար, վէ օնուն չէհատէթլէրինի հըֆզ էթմէ-

Digitized by Google

57 տիլեր. Ալ ասքին առեծնիւ՝ պապալորը կիսպի խո-
յանէթ էթտիլեր. ալտասաղըմը եայ կիսպի առեծ-
58 տիւլեր։ Ալ է օնու՝ թէսլիմթուխանէլերի իլէ
տառըլմասը լազըմ. վէ գյմաթուխլարը իլէ ղայրէթէ
59 կէթիրտիւլեր։ Ալլահ իշիտիպ էօղքէլէնսի, վէ
60 Ռասուլէտէն ղայէթլէ նէֆրէթ էյլէսի։ Ալ է օ-
ր իւօ չատրըմընը՝ ատէմ ասրասընտա գուրտու ղու
61 խայֆսինի՝ բէտտ էյլէսի։ Ալ է գուվվէթինի
էսիրլիյէ՝ վէ իֆթիխասրընը տիւշմէն էլինէ վեր-
62 տի։ Էմ գավմընը գըլըճ թէսլիմ էթտի՝ վէ
63 միրաս՝ընտա ղազապէլէնտի։ (Նու էյիթլէրինի
ասէջ թէլէֆ էթտի. վէ պիքրէլերի եաս չէքմէ-
64 տիլեր։ Վէհահինլերի գըլըճտան տիւշտիւ. վէ
65 տուլ գարը լարը աղլայնտը լար։ (Լսեմ՝ապպ
ուդգուտան կիսպի՝ շարտապտան պյըլմըշ գտհրը-
66 ման կիսպի՝ ուդյանտը։ Ալ է տիւշմէնլէրինի արգա-
67 տան վուրուպ՝ օնլարա էպէտի պյրպ վէրտի։ Ալ է
Նօսէֆին չատրըմընը խօր կէօրիւպ՝ Նփրահիմ
68 սրպդրընը սէչմէտի։ Նյլա Նրհուտա սրպդրընը՝
69 սէվմիյի Ալիօն տաղրընը սէչտի։ Ալ է Ալ՝ագաճէ-
սէսինի՝ եիւքսէքլէր կիսպի՝ էպէտ իշինն թէմէլլէ-
70 տիյի եէր կիսպի եաֆտը։ Նշտէն գուրու Տավիտի
71 սէչտի, վէ օնու գօյուն աղըլլարընտան ալտը։ (Ն-
նու էմդիքլի գօյունլար արգասընտան՝ գավմը
Նսրայէլ վէ միրաս՝ը Նտրաէլի կիւԹմէյէ կէ-
72 Թիրտի։ Ալ է օ օնլարը՝ եիւրէյինին քեամիլ լի-
յինէ կէօրէ կիւԹտիւ. վէ էլլէրինին մա՛րիֆէԹի
իլէ օնլարը գուլաղուզատը։

ՄԱՂՄՈՍ ՃԱ՝ 79։

Նսաֆըն հէզյոտա։

1 Նյոտ Ալլահ միրաս՝ընա դաիֆէլէր կիրտիլեր. սէ-

Digitized by Google

նին մուգատտես հէյքէլինի փիսլէտիլէր . Յերու-
շալիմի երըզընլարա տէօնատէրտիլէր : Այնին գուլ- 2
լարընըն լէշլէրինի կէօյիւն գուշլարընա՝ վէ սա-
լիհլէրինին էթինի եէրին ճանավարլարընա գա-
ա՛մ վէրտիլէր : Ընլարըն գանընը Յերուշալի- 3
մին էդրաֆընա սու կիպի տէօքտիլէր , վէ կէօմէն
եօղ իտի : Վաճուլարըմըզա խօրլուգ՝ վէ էդրա- 4
ֆըմըզտա օլանլարա մահխարալըգ վէ զէվգէնմէ՛ք
օլտուգ : Ա՛իչէյ՛տէք եա՛ Թապպ , տայիմա զա- 5
զապըն դուԹուշաճա՛գմը . զայրէԹին աԹէշ կիպի
եանաճա՛գ մը : Ա ազապընը՝ սէնի պիլմէյէն դահ- 6
ֆէլէր իւզէրինէ վէ ատընա նիտա էթմէյէն մէմ-
լէքէթլէր իւզէրինէ տէօք : Ո՛վիրա Ա՛ա՛գօպու 7
եէտիլէր , վէ օնուն մէսքեանընը խարապ էթտի-
լէր : Ե՛ագգըմըզա՝ գատիմ կիւնահլարը խադ- 8
րընա կէթիրմէ . սէնին մէրհամէթլէրին՝ Թէզ էօ-
նիւմիւզիւ ալսըն . զիւրա զայէթլէ ալէյագլանտըգ :
Ա՛ա՛ խէլասըմըզըն Ա՛լլահը՝ ատընըն ի՛ զէնէԹի ի- 9
չինն պիզէ եարտըմ էյլէ . վէ պիզի գուրԹար , հէմ
ատըն իչինն՝ կիւնահլարըմըզա քէֆֆարէթ գըլ :
Վահիֆլէր նի՞չինն տէսինլէր քի՝ Ընլարըն Ա՛լ- 10
լահը նէ՞ րէտէտիր . կէօզլէրիմիզին էօնիւնտէ դա-
իֆէլէրտէ՝ գուլլարընըն տէօքիւլմիւշ գանընըն
էօճիւ պիլինսին : Պաղլանմըշըն ահը՝ սէնին հու- 11
ղուրունա վարսըն . էօլիւմէ ԹէսլիմՀ օլմուշլարը՝
պէօյիւք գուվվէԹին իլէ էսիրկէ . Ա՛ է գօնշու- 12
լարըմըզա՝ օնլարըն սանա էթտիքլէրի խօրլուղու
եէտի գաթ գօյնլարընա տէօնատէր՝ եա՛ Թապպ :
Ա՛մմա պիզ սէնին գավմընի՝ վէ սէնին մէրա՛նըն գօ- 13
յունլարը՝ սանա էպէտէն շիւքր էտէճէյիզ . տէվը
պէ տէվը համտընը հիքեայէթ էտէճէյիզ :

Digitized by Google

ՍԱՂՄՈՍ 80։

Հ՚ոշանեցուցանել ի՚պղծել ի՚նդիմութ պաշտ ելեալ ի՚սուրբ
ի՚ն Հեզեկիա։

1 Ե՚ս Լ՚ասեփի սիրիւ կիպի գուսպաղուզայան Ա-
սաբելին չօպանը՝ գուլագ վուր. եա՛ քէրուպիմ-
2 լերուե սպքին օլան՝ իշըագ էյլէ։ Լ՚ֆրաիմ վէ
Պենիամին վէ Մ՚անասսէնին էօնիւնտէ գուվվէ-
3 թինի ույանտըր, վէ պիզէ խէլաս իչիւն կէլ։ Լ՚ա՛
Ա՚ղլահ պիզի տէօնտեր, վէ եիւզիւնիւ զիյալան-
4 տըր, քի գուրթուլալըմ։ Լ՚ա՛ ա՚քէրլէրին Ա՚ղ-
լահը Ա՚ապա՝ նիչէյիֆտէք գավմերըն նիյազընա
5 զաղապլանըրսըն։ Ո՚նլարա կէօզեաշը էքմէյի
եէտիրիրսին, վէ օնլարա պօլ էօլչէք իլէ կէօզ եաշը
6 իչէրիրսին։ Վ՚օնշուլարըմզդա պիզի զավզալ մատ-
տէսի գօտուն. վէ տիւմէնլէրիմիզ պէնչէ արաալա-
7 րընտա մասխարայ եթտիլէր։ Լ՚ա՛ ա՚քէրլէրին
Ա՚ղլահը՝ պիզի տէօնտեր, վէ եիւզիւնիւ զիյալան-
8 տըր, քի գուրթուլալըմ։ Ա՚ընըրտան պա՛ղ կէօ-
չիւրտիւն. դաւիֆէլէր գօվտուն, վէ օնու տիքտին.
9 Ո՚նուն էօնիւնճէ Նէվ Հաղընրյատըն, վէ քէօք-
լէրինի քէօքլէթտին, վէ եէրի տօլտուրտու.
10 Ո՚ւէօղկէսի իլէ տաղլար էօրթիւլտիւ, վէ տալլարը
11 Ա՚ղլահ էրզ աղաճլարը կիպի օլտու. Տալլարընը
տէնիզէտէք՝ վէ ֆիտանլարընը ըրմընդատէք ու-
12 զաթտը։ Ո՚նուն չիթլէրինի նի՚չիւն երգտըն,
քի օնու եօլտան ճիւմլէ կէչէնլէր գօփարալար.
13 Ո՚նու օրմանտան տօնկուզլար պօզտու. վէ գըրըն
14 ճանավարլարը օնու եէտի։ Լ՚ա՛ ա՚քէրլէրին
Ա՚ղլահը՝ քէրճմ էյլէ՝ տէօն. կէօքլէրտէն պագ,
15 վէ կէօր, վէ պու պաղա զիյարէթ գըլ. Վ՚է սաղ
էլինին տիքտիյինի՝ վէ քէնտինէ սէչտիյին օղուլու-
16 Հ՚ըֆզ էյլէ։ Ո՚՝ աֆէդէ եառմըշ, օ՝ քէսիլմիշ

Digitized by Google

տիր. սէնին եհուզիւնիւն Թա՛զերինտ՚ն խարապ օ-
լուրլար։ Այնին էլին՝ սաղ էլինին ատէմի՛ իւզէ- 17
րինտէ օլա, հէյ քէնտինէ սէչտիյին՝ ատէմ օղլու-
նուն իւզէրինտէ օլա։ Վէ սէնտէն տէօնմէյէ- 18
ճէյիզ պիզի հէնա գըլ, վէ իսմինէ նիտա էտէ-
լիմ։ Այ՛ ա՛նքէրլէրին Ա՛լլահը Թապպ՝ պիզի 19
տէօնտէր, եհուզիւնիւ զիյալանտըը, քի գուրԹու-
լալըմ։

ՄԱՂՄՈՒՐ 81։

ԿէՐԻՆԻՆ Ի՛ՊՂԷ՝ ՆՈ՛ՒՀԻՊՈՒ ՊՈՅՔ ԻՂԷՆ Ա՛ՍՓՂԷՆ
(ՏԷՂՏԷՐ։)

Փ՛ուվվէԹիմիղ օլան Ա՛լլահա ալգը՛շ էտին. Այա՛- 1
գօպուն Ա՛լլահընա կիւլպեա՛նկ չէքին։ Օ՛զմուր 2
ալըն, չէմ տէփ չէ լադիփ դանպուր իլէ սանԹու-
ալը վէրին։ Ա՛յպաշընտա՝ մուա՛յին պայրամըմըզ 3
կիւնիւնտէ՝ պօրու չալըն։ Օ՛իրա պու՝ Այարաէլէ 4
գանուն՝ Այա՛գօպ Ա՛լլահընըն շուրուդու տուր։
Օ՝պունու Այօսէփտէ չէհատէԹի իչիւն գօտու, 5
օնուն Ա՛ըսըը տիյարընտան չըգտըղը զէմանտէ.
պիլէմտիյիմ տիւլի իչիԹտիմ։ Օ՛նուն ումուզու- 6
նու եհուքտէն կիտէրտիմ, էլլէրի սէփէԹտէն վա՛զ
կէչտիլէր։ Ա՛ըգընԹըտա նիտա էԹտին, վէ սէնի 7
գուրԹարտըմ. սէնի կիւրիւլԹիւնիւն փէրտէսին-
տէն իսԹիճա՛պ էԹտիմ. սէնի Ա՛էրիպա սուլյուն-
տա սընաատըմ. Ա՛էլա։ Այա՛ գաւմըմ իչիԹ, վէ 8
սանա չէհատէԹ էտէյիմ. եա՛ Այարաէլ՝ էյէր
պանա իդաա՛Ԥ էտէրսէն, Ա՛էնտէ եաա՛ ալլահ 9
օլմայա, վէ եաա՛ ալլահա սէճտէ գը՛լմայասըն.
Ա՛էնի Ա՛ըսըը տիյարընտան եօգաարը կէԹիրէն Ա՛լ- 10
լահընը Թապպ պէ՛ն իմ. աղ զէնըը աչ, վէ օնու տօլ-
տուրայըմ։ Գաւմըմ իսկ սէօզիւմիւ տինկլէ- 11

Digitized by Google

12 մեռի. վէ Յարաեէլ պէնի իսթէմեռի։ Յմոի օն-
լարը՝ քէնտի եիւրէքլէրինին փէքլէյինէ սալտըմ,
13 ✻ քէնտի մէշվէրէթլէրինճէ եիւրիւյէլէր։ Այօ-
լայտը գաւմըմ պանա իդաա՛թ էթմէյտի, Յարա-
14 եէլ եօլլարըմտա եիւրիւեէլէրիտի. Աղ վագթտա
տիւշմէնլէրինի ալլի էտէրիտիմ. վէ էլիմի տիւշ-
15 մէնլէրինին իւզէրինէ տէօնտէրիրիտիմ. Յապպ-
տան իքրահ էտէնլէր՝ օնա միւտահճանէ էտէրլէր-
իտի. վէ օնլարըն վագթը՝ էպէտի օլուրուտու.
16 ✻ Էմ օնլարը՝ պուղտայըն ա՛լասը իլէ պէսլէրիտի,
վէ սէնի գայատան ագան պա՛լ իլէ տօյուրուրու-
տում։

ՄԱՂՄՈՒՐ 82։

Ասաֆը Լեվի-տօ։

1 Ալլահ Ալլահ ճէմի՛յէթինտէ տուրուր, ալլահ
2 օրթասընտա շէրաա՛թ կէօրիւր։ Այիէ՞յէտէք
նահագ շէրաա՛թ կէօրիւրսիւզ, վէ ֆասըգլարըն
3 խադրընը՛ սայարսըզ. Ակե։ Յագիրին վէ էօք-
սիւգիւն շէրաա՛թընը կէօրիւն. մազլումուն վէ
4 եօխսուլուն հագգընը հա՛գգ էտին։ Յագիրի վէ
մուհթաճը գուրթա՛րըն. օնլարը ֆասըգլարըն է-
5 լինէն խէլա՛ս էտին։ Ընալար պիլմէզլէր, վէ
անկլամազլար. գարանլըգտա կէզէրլէր. եէրին
6 հէփ թէմէլլէրի սարսըլըր։ Պէն տէտիմ՝ քի՝
Ատ ալլահլար՝ վէ հէփինիզ Ա՛սաա՛նլարն օղուլ-
7 լարընդզ։ Ա՛մմա սիզ ատէմ կիպի էօլէճէքսի-
նիզ, վէ սէրվէրլէրին պիրի կիպի տիւշէճէքսինիզ։
8 Կա՛լգ՝ եա՛ Յապպ, եէրին շէրաա՛թընը կէօր.
զերա ճիւմլէ դաիֆէլէրի միրաա՛ էտէճէքսին։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՒՐ 83։

Ասաֆեան իսրհլ ՀԵՎԱՆՈՒՄ։

Ա՜խ Աստուած սէն սիւքիւթ էթմէ. սուս օլմա, վէ 1
տինակմէ եա՜ Աստուած։ Ա՜խիրա իշթէ տիւշմէնլէրին 2
շամաթա էտէրլէր, վէ սէնտէն իքրահ էտէնլէր
պա՜շ գալտըրտըլար։ Վաւմինըն իւղէրինէ հի- 3
լէլի մէշվէրթէթ կիրտիլէր, վէ սէնին կէօզէթ-
տիքլէրինին իւզէրինէ միւշավէրէթ էթտիլէր։
Տէտիլէր. Ակլին օնլարը թէկլիֆ էտէլիմ, քի դա- 4
իմէ օլմայալար, վէ Խարաէլին ատը արթըդ ան-
կա՜լմայա։ Ա՜խիրա եիւրէք պիրլէ միւշավէրէ էթ- 5
տիլէր. սէնին իւզէրինէ ա՜յտ քէսիշտիլէր, Ա՜- 6
տամ չատըրլարը վէ Իշմաե՜լլիլէր՝ Ա՜նապիլէր վէ
Ա՜կէրիլէր՝ Կէպալ վէ Ա՜մմօն վէ Ա՜մալէգիլէր՝ 7
Ֆիլիշթիմլէր իւէ Ա՜ուր սաքինլէրի. Ա՜նլարըն 8
պիւէսինճէ Ա՜շուր տախի պիրլէշտի. Ա՜օդ օզուլա-
րընա գա՜լ օլտուլար. Ա՜նէլ։ Ա՜նլարա Ա՜խտա՜ն 9
կիպի էյլէ, Ա՜խսէրա կիպի՝ Վա՜իշօն տէրէսինտէ
Ա՜տալն կիպի, Վա՜հ Ա՜՜նտօրտա խարաշպ օլտու- 10
լար. եէրէ կիւպրէ օլտուլար։ Ա՜նլարըն պէյլէ- 11
րինէ Ա՜րեպ կիպի վէ Ա՜էպ կիպի՝ վէ Հէփ միւ՜-
թէպէրլէրինէ Ա՜էպատ կիպի վէ Ա՜ալմա՜նա կիպի
էյլէ, Վա՜հ Աստուածն մէսաբանլարընը քէնտի- 12
լէրիմիզէ զա՜պդ էտէլիմ տէտիլէր։ Ա՜խ Աստուած 13
հըմ՜ օնլարը չէօփ կիպի՝ եէլլին էօնիւնտէ սամա՜ն
չէօփիւ կիպի էյլէ։ Ա՜լմէչ օրմանը եագտըղը՜ 14
կիպի՝ վէ ա՜լեվ տաղլարը դուլթուշտուրտուղու
կիպի, Ա՜նլարը սուդանտաղըն իւէ էօյլէ գօվալա, 15
վէ գասըրղան իւէ օնլարը իւղրիւթ։ Ա՜իւզէրինին 16
այ՜րպ իւէ տօլտուր, քի սէնին ատընը արասընլար՝
եա՜ Ա՜տապ։ Ա՜պէտլէր էպէտինճէ ուԹանըպ 17
շաշընլար, վէ խէճիլ տիւշիւպ՝ Հէլաք օլտունլար։

Digitized by Google

18 Ա է պիլսինելը, քի սէն եաղլընըզ քի՝ ատըն Լ֊
ՀՕՎԱ Յ՚ տըր՝ ճիւմլէ երերին իւղերինտէ քիւտա֊
լա սըն։

ՄԱՂՄՈՍԱՐԿՈՒ 84։

Կնկղնելը է֊պէչ՝ ֆո֊ակէտ պուշը էլէն Վ.օրհ օրհ֊ը
լսելը Հեվէլտա֊։

1 Նա՛ ա՛սքերլէրին Լ՚ապպ՝ սէնին մէսքեանլարըն
2 նէ՛ սեվիւէլիւ տիւր։ Ճ՚անըմ՝ Լ՚ապպըմ հավ֊
լիէրինէ հասրեթ չէքէր, հէմ տաթի պուշըլըր.
եիւրէյիմ հէմ ճէհէտիմ սաղ Լ՚լահա ալգը֊ չ֊
3 տէր։ Ա՚երչէ տաթի էմ վէ գըրլանըղճ քէնտինէ՝
եավրուալարընը գօմագ իչիւն՝ եուվա պուլուր, սէ֊
նինն մէղսահլարընըն եանընտատա՛ սա՛քերլէրին
4 Լ՚լահը փատիշահըմ վէ Լ՚լահըմ։ Նէ՛ մութ֊
լու սէնին էվինին սաքինէրինէ, օնլար սանա տա֊
5 յիմա հաժատ էտէճէք. Ա՚նէ՝ մուխլու օա֊
տէմէ քի՝ օնուն գուվվէթի սէնտէ տիր, ո՛վ հաթգ
6 եօլ օնլարըն եիւրէյինտէ տիր։ Ա՚ղայըշ տէրե֊
սինտէն կէչէրլէն, օնու չէշմէ էտէրլէր. էրքէն
7 եաղմուր տաթի պէրէքէթլէրը իլէ էօրմէր։ Ո՚ն֊
լար գուվվէթտէն գուվվէթճէ եիւրիւրլէր, Ա՚ֆօ֊
տա Լ՚լահըն էօնիւնտէ կէօրիւնիւնճէյէտէք։
8 Նա՛ ա՛սքերլէրին Լ՚լահը Լ՚ապպ՝ նէյլայըմը
տինկլէ. էվ Նա՛ գօպսուն Լ՚լահը՝ գուլուգ վուր.
9 Ա՚նէ։ Նա՛ սիփէրիմիղ Լ՚լահ՝ պագ, վէ քէնտի
10 մէսիհինին եիւզիւնէ եազսըր դըլ։ Օ՚ֆրա սէնին
հավլիլէրինտէ պիր կիւն՝ պին կո֊ա տէն էյիտիր.
ֆասըգլարըն չատրըլարընտա սադիկ օրմագտան՝
Լ՚լահըմ էվինին էշիյինտէ օլմասընը սէչտիմ։
11 Օ՚ֆրա Լ՚ապպ Լ՚լահ կիւնէշ վէ սիփէրտիր.
Լ՚ապպ քէրեմ վէ իզզէթ վէրէճէք. տօղրուլուգ

Digitized by Google

իւր երուսաղէմէ էյլիք մէն՝ էթմէյէճէք։
Նա ա՛սքէրլէրին Թագաւորն՝ նէ մուրթլու սանա 12
կիւվէնէն ատէմ։

ՄԱՂՄՈՍ ԻԵ 85։

Ա՛նգամ պաղատանք՝ ի՛ւր ողորմութիւն խնդրելով։

Էրինտէն րազի օլտուն՝ ե՛ր Թագաւոր, Նա՛ գօպուն 1
էսիրկէյինի տէօնտիւրտիւն։ Գաւմընէն եարա- 2
մազլըղընը ա՛ֆվ էթտին, հէփ կիւնահլարընը
էօրթտիւն. Սէլա։ Հէփ ղազապընը կիտէրտին, 3
Թը շմընէն էօրքէսինտէն տէօնտիւն։ Պիզի տէօն- 4
տիւր՝ ե՛ր խէլասըմըզընն Աղլահը, վէ պիւէ օլան
ղազապընը մա՛հվ էյլէ։ Պիւէ ի՞պէտէն մի էօր- 5
քէլէնիրսին, ղազապընը տէվր պէ տէ՛վր մի ու զա-
տրըսըն։ Այն տէօնիւպ՝ պիզի տէրիլթմի՞ղ միսին, 6
քի գավմընն սէնտէն շատ օլա։ Նա՛ Թագաւ պիզէ 7
Թնայէթինի կէօսթէր, վէ պիզէ խէլասընը վէր։
Թագաւ Աղլահըն նէ սէօյլէյէճէյինի տինկլէյիմ. 8
զիրա գավմընա վէ մուգատտէսլէրինէ սէլամ
սէօյլէյէճէք, վէ օնլար տէլիլիյէ տէօնմէյէճէք։
Ա՛տահգիգան օնուն խէլասը՝ օնտան գօրգանլարա 9
եագըն տըր, քի էէրիմիզտէ Թ՛զգէթ սաքին օլա։
Նայէթ վէ կէրչէքլիք պուլուշտուլար. սատա- 10
գամ վէ սէլամէթ էօփիւշտիւլէր։ Նէրտէն կէր- 11
չէքլիք պիլթէճէք, վէ կէօքտէն սատագամ պա-
գաճագ։ Էմ Թագաւ էյի օլանըմ վէրէճէք, վէ 12
էէրիմիզ մէյվէսինի վէրէճէք։ Ունուն էօնիւնճէ 13
սատագամ եիւրիյէճէք, վէ ատրմյարընը էօլա
գէյաճագ։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՍ 86։

Տաղերէն պատ՝ած։

1 Ես Աստված գուշաղընը մէյլէնտիրիպ՝ պէնի խա-
թիճապ էյլէ, զիրա փագիր վէ մուհթաճըմ։
2 Ա՛նըմը հըֆզ էյլէ. զիրա պէն սալիհիմ. սէն
ես Աստված՝ սանա կիւվէնէն գուշուտու խէլաս
3 էյլէ։ Պանա մէրհամէթ գըլ՝ ես Աստվէնտիմ.
զիրա պիւթիւն կիւն սանա փէրեաստ էտէրիմ։
4 Գուշունուն ճանընը շազլանտըը. զիրա ճանըմը
5 սանա գալտըրըըմ՝ ես Աստվէնտիմ։ Ամէն
սէն ես Աստվէնտիմ՝ էյի վէ ա՛փվ էտիճիսին, վէ
սանա ճիւմլէ փէրեաստ էտէնլէրէ մէրհամէթի չօգ
6 սուն։ Աստղայդա գուլայգ վուր՝ ես Աստված, վէ
7 րէճամընն սէսինէ տիգգաթ էյլէ։ Ա՛ըգլէթիմին
կիւնիւնտէ սանա փէրեաստ էտէրիմ. զիրա պէնի
8 խութիճապ էտէրսին։ Աստվածտա սէնին կիպի
եօգ տուր՝ ես Աստվէնտիմ, վէ իշլէրին կիպի եօգ
9 տուր։ Ա՛իւմլէ եաֆտըղընն դաւֆէլէր կէլիպ՝ սէ-
նին հուզուրունտա սէճտէ գըլսալար՝ ես Աստվէն-
10տիմ, վէ ի՛մինէ ի՛զզէթ վէրէլէր։ Ամէն
պէօյիւք՝ վէ մի՛ճիղալի իշլէյէնին. Աստված ես-
11ընըզ սէն սին։ Աստ Աստված պանա եօլունու
էօյրէթ, կէրչէքլիյինտէ կէզէյիմ. եիւրէյիմի
12պիրլէթ քի՝ սէնին ատընտան գօրգա։ Աստ Աս-
ֆէնտիմ Աստված՝ սէնի պիւթիւն եիւրէյիմտէն
համտ էտէճէյիմ, վէ ատընը էպէտէն ի՛զզէթլէ-
13յէճէյիմ։ Ամէն սէնին ի՛նայէթին իւզէրիմտէ
պէօյիւք տիւր. վէ ճանըմը տէրին ճէհէննեմտէն
14գուրթարտըն։ Աստ Աստված՝ մաղտուրլար իւզէ-
րիմէ գալտը լար, վէ զօրպալըրըն ճէմի՛յէթի՝
ճանըմը արատը լար, վէ սէնի էօնլէրինէ գօմատը-
15լար։ Ամէն սէն ես Աստվէնտիմ՝ մէրհամէթլէ

Digitized by Google

Աստուած վէ բահմէթի էտիճի սէն. զաջապը իրագ վէ
ինայէթի վէ կերչէքլիյի չօգ սուն։ Պանա նա- 16
զար գըլըպ՝ պանա մէրհամէթ էյլէ. գուլունա
գուվվէթինի վէր, վէ խալայըղընըն օղլունու խե-
լաս էյլէ։ Պանա էյլիք իչիւն պիր նիշան գըլ, 17
վէ պէնտէն իքրահ էտէնլէր կէօրիւպ՝ ուխթանսըն-
լար. զիրա սէն եա՜ Ռապպ՝ պանա եարտըմ էյլէ-
տուն, վէ պանա թէսէլլի վէրտուն։

ՄԱՂՄՈՍՔ 87։

Դաւթի օգո-լտողը իւրմէ՛ Եզմո-գոս։

Ունուն թէմէլլէրի մուգատտէս տաղլարտա տըր։ 1
Ռապպ Սիոն գափուլարընը՝ Յակոբուն ճէմի՛ 2
մէնքեանլարընտան զիյատէ սէվէր։ Էյնին հագ- 3
գընա ի՛ զէթիլու նէսնէլէր սէօյլէնիր՝ եա՜ Ռլա-
հըն շէհրի. Սէլա։ Պէնի պիլէնլէրէ՝ Ռահապը 4
վէ Պապէլի անկաճաղըմ. իշթէ Ֆիլիշթա վէ Ռուր
Ետապէշ իլէ պիլէ տիր. պունլար օրատա տօղտու։
Ա՛ Սիոն իչիւն տէնիլէ. Հ՚ու՝ վէ շու քիմսէ օ- 5
րատա տօղտու. վէ օնու Ձ՚ատ՚ա քէնտիսի գա-
յիմ էտէ։ Ռապպ՝ գաւմլէրի եազտըգտա՝ պու 6
օրատա տօղտու սայա. Սէլա։ Կէրէք մուսիգար- 7
լար կէրէք չալկըճըլար՝ Հէփ չէշմէլէրիմ սէնտէ
փէյէնլէր։

ՄԱՂՄՈՍՔ 88։

Յաղմուլք Հեյմանէն չէ՛րքի ՛ի՛ Մահալէթ Լէ՛աննէթ
ի-ղէ՛ն՝ ո-ւկեաթ պոյը իչի-ն Դաւթի օգո-լտողը իւրմէ՛
Եզմո-գոս։

Եա՜ խէլասըմըն Ռլահը Ռապպ՝ կիւնտիւզ ֆէր- 1
եատ էտիպ՝ կէճէ հուզուրունատա իմ։ Ռնկաղըմ 2

Digitized by Google

աչնին հուզուրուանա վարդեն. գու լաղնը սյաղրը-
3 շամա ՔՅԼԼԵՆԻԻ։ Օխրա ճանդրմ տեղուլերանն
ապրմաշ առուր, վե ՔՕգիւմ ՔՂարա տեյամ։
4 Ազատա հենենլեր իլե ապրլարդ. գու վվեքի օլ-
5 մայան առեմ կիպի օլառում։ Ինդգրմդշ հօվուլեր
իլե արթդգ խադրդնա կեքիրՔՂանքին՝ ՔՂազատա
եառնան մագթուլայր կիպի օլսամ, քի օնդար սե-
6 նին էլենանէն քհսիլտիլեր։ Պենի ապշագ չու գու-
7 րա՝ գաբանդգ տերին ներլերե գօտուն։ Ալ ազա-
պեն պէնիմ իւղերիմՔՂ եառնդր, վե հեփ չալգանա-
8 ԲՂլարդն իլե պանա էզիյէԲ էյլետին. Ալեք։ Ի՞շ
նալարդմդ պէնաէն իրագ էյլետին. պէնի օնդարա
իքրահիյէԲ գօտուն. գաբիանարդմ, վե չըգամամ։
9 ԱլզիյէԲտէն կէօզլերիմ զա՛ֆլէնար, պիւրԲան
կինն ատնա ֆէրեատ էԲտիմ՝ եա՛ Ռասպ. էլլերիս-
10 մի ատնա ուզաԲարդմ։ Ալօվուլերդ՞ՔՂ ՔՂու՛ՔՂպաԲ
էտէՃէՔ քսին. ՃանդրՂլար գալգաբդ ատնա հայտա էս-
11 տերիդ՞ր մի. Ալեք։ ԱլնայէԲին ՔՂազարտա՝ կեր-
12 չէՔՂլին հելագլգտա նագը օլունո՞ւրմա։ Ալ՛ե՛-
ՃՂեզաԲդարդրն գարանդգտա՝ ատատագաԲդրն ու-
13 նութմագլը գ տիյարդնատա պիրինի՞րմի։ Պէն խե
եա՛ Ռասպ՝ ատնա ֆէրեատ էտէրիմ, վե նիյազդմ
14 ատագհլարդն սէնին էօնիւնէ կելիր։ Ա՞ե Ռասպ՝
ՃանդրմդՂ նի՞չին ըՔՂտա էտիմ՝ եհուդիներ պէնաէն
15 կիզլէրսին։ Պէն էզիյէԲլի իմ, վե կէնՃլիմաէն
պէրտա ՃանՃ չէՔՂիշիրիմ. գօրգուլարդնը չէՔՂՔՂ-
16 աէն միւԲէհայիրիմ։ Ալտը շմարդն իւղերիմՔՂ կեչ-
աի. գօրգուլարդն պէնի պէրպաատ էԲտիլեր։
17 ՊիւԲիւն կիւն պէնի սուն կիպի տօղաշտը լար. պիր-
18 լինքտէ էգրաՔՂմդՂ ալարդլար։ Պէնատէն ատպագ
վե տօսԲտու խրագ էԲտին. աշնալարդմ գադան-
լըգտա տըր։

Digitized by Google

ՄԱՂԱՔԻԱՅ 89։

Յղեալին Յովնաթ։

Պատասխանեաց Եղիա Թեսբացին եւ ասէ ցԱքաաբ. Կեցցէ Տէր Աստուած Իսրայէլի, որում կայ ես առաջի նորա, եթէ ոչ եղիցին ամք սոքա տեղի եւ անձրեւ, բայց ըստ բանի բերանոյ իմոյ։ Եւ եղեւ բան Տեառն առ նա, եւ ասէ. Գնա ի տեղւոյդ եւ երթիր յարեւելս կողմանս, եւ պահեսցես զանձն քո առ ձորովն Քարիթ, որ է առաջի Յորդանանայ։ Եւ ի ձորոյն ըմպեսցես ի ջուրց, եւ ես պատուիրեցի ագռաւոցն սնուցանել զքեզ անդ։ Եւ գնաց եւ արար ըստ բանի Տեառն. եւ գնաց եւ բնակեցաւ առ ձորովն Քարիթ, որ է առաջի Յորդանանայ։ Եւ ագռաւքն հանին նմա հաց առաւօտ եւ միս, եւ հաց իրիկնոյ եւ միս, եւ ի ձորոյն ըմպէր ի ջուրց։ Եւ եղեւ յետ աւուրց, եւ ցամաքեցաւ ձորն, զի ոչ անձրեւ եղեւ ի վերայ երկրի։ Եւ եղեւ բան Տեառն առ նա, եւ ասէ. Յարի եւ գնա ի Սարեփթա Սիդոնացւոց, եւ բնակեսցես անդ. ահա ես պատուիրեցի անդ կնոջ այրւոյ սնուցանել զքեզ անդ։ Եւ յարեաւ եւ գնաց ի Սարեփթա Սիդոնացւոց, եւ եկն ի դրունս քաղաքին, եւ ահա անդ կին այրի հաւաքէր փայտս, եւ կոչեաց զնա եւ ասէ. Առ ինձ ի բաժակէ ջուր, զի ըմպեսցէ։ Եւ գնաց առնուլ ջուր, եւ կոչեաց զնա եւ ասէ. Առ ինձ պատառ հացի ի ձեռն քում։ Եւ ասէ կինն. Կեցցէ Տէր Աստուած քո, եթէ ոչ է ինձ հաց, բայց միայն բուռն ալեւրոյ ի սափորի, եւ սակաւ իւղ ի կարասի. եւ ահա ես հաւաքեմ զերկուս փայտս, եւ մտից եւ արարից զայն ինձ եւ որդւոյ իմում, եւ կերիցուք զայն եւ մեռանիցուք։ Եւ ասէ ցնա Եղիա. Մի երկնչիր, մտ եւ արա ըստ բանի քում, բայց արա ինձ նախ ի նմանէ պատառ հացի փոքրիկ, եւ հաց արասցես ինձ եւ որդւոյ քում յետոյ։ Զի այսպէս ասէ Տէր Աստուած Իսրայէլի. Սափորն ալեւրոյ մի պակասեսցի, եւ կարասի իւղոյ մի նուազեսցի, մինչեւ զի տացէ Տէր անձրեւ ի վերայ երկրի։ Եւ գնաց կինն եւ արար ըստ բանի Եղիայ, եւ կերաւ նա եւ տունն նորա եւ որդին նորա աւուրս բազումս։ Սափորն ալեւրոյ մի պակասեցաւ, եւ կարասի իւղոյ մի նուազեցաւ, ըստ բանի Տեառն զոր խօսեցաւ ընդ Եղիա։ Եւ եղեւ յետ բանիցս այսոցիկ, հիւանդացաւ որդի կնոջն տանուտերի, եւ էր հիւանդութիւն նորա ծանր յոյժ, մինչեւ զի ոչ մնաց ոգի ի նմա։ Եւ ասէ կինն ցԵղիա. Զի՞ ինձ եւ քեզ, այր Աստուծոյ, եկիր առ իս յիշեցուցանել զանօրէնութիւնս իմ եւ սպանանել զորդի իմ։ Եւ ասէ Եղիա ցկինն. Տո՛ւր զորդի քո ինձ։ Եւ առեալ զնա ի գրկաց նորա, տարաւ ի վերնատունն, ուր նա բնակէր անդ, եւ եդ զնա ի մահիճս իւր։ Եւ կոչեաց առ Տէր եւ ասէ. Տէր Աստուած իմ, մինչեւ ցայսօր ես ընդ այրւոյդ այսորիկ, որ ընկալաւ զիս ի տուն իւր, եւ չարչարեցուցանես զնա եւ մեռուցանես զորդի նորա։ Եւ չափեաց զանձն իւր ի մանկանն երիցս, եւ կոչեաց առ Տէր եւ ասէ. Տէր Աստուած իմ, դարձո՛ զոգի մանկանդ սորա ի նա։ Եւ լուաւ Տէր ձայնի Եղիայ, եւ դարձաւ ոգի մանկանն ի նա, եւ կեցաւ։ Եւ առեալ Եղիա զմանուկն, իջոյց ի վերնատանէն ի տունն, եւ ետ զնա մօր իւրում, եւ ասէ Եղիա. Տե՛ս, կեցաւ որդի քո։ Եւ ասէ կինն ցԵղիա. Արդ գիտացի ես, զի այր Աստուծոյ ես դու, եւ բան Տեառն ճշմարիտ է ի բերանի քում։

Digitized by Google

15 չէքլիք իգաւամ էտեր։ Ա՛խ մուԹլու օղ գավմա-
քի՝ պօրու սէսինի պիլիր. սէնին ևիւղիւնիւն նու-
16 լունտա ևիւրիւյէճէքլէր՝ ես Ա՛տպպ։ ՊիԹիւն
կիւն սէնին ատրնատա ճէսրուր օլաճաղլար, վէ սա-
17 տագաԹըն իլէ ևիւճէլէնէճէքլէր։ Ո՛վ իրա սէն՝
օնլարըն գուվվէԹինին չանը սըն. վէ պույնու գու-
18 մուզ ըրպան իլէ ևիւճէլէր։ Ո՛վ իրա սիփէրիւիդ
Ա՛տպպէն տըր. վէ փատուիշահըմըդ՝ Ա՛սրաէլին
19 Ա՛նգաստոսէսինին տիր։ (՝)լուեմ սէն՝ մուգաս-
տոսինիւն իչմա՛ իլէ սէվյէճիդ ոսէտին. Ա՛սիր-
մանըն իւզէրինէ եատըրըմ գօտուս, գավմտէն սէ-
20 չիվիշի ևիւճէԹտիմ։ Ա՛ուլում Տավիտի պուլ-
ատում, օնու մուգատտաս եաղըմ իլէ ճէհ էլլէ-
21 տիմ. Ա՛վ օնուն իլէ էլիմ գայիմ պլս. գօլումդ
22 տաֆտի օնու գուվվէԹլէնտիրէ։ Տիւշմէն օնա
զուլմ էԹմէյէ, վէ նասրատդզ օղլու օնա ձէֆա
23 վէրմէյէ։ Ա՛ էօնուն էօնիւնտէն տիւշմէնլէրինի
գըրսայըմ, վէ օնտան իչրա՛Հ էտէնլէրի վուրսայըմ։
24 Ա՛ էկէրչէքլէյիմ Հէմ ինայէԹիմ պիլէսինձէ օ-
լա. վէ օնուն պույնուղու ատրմ իլէ ևիւճէլէնէ.
25 Ա՛չլինի տէնիզէ՝ վէ սաղ էլինի ըրմազլարա պօյա-
26 յըմ։ (՝)պանա՝ Պապայմընըն, Ա՛լահ՝ըմ վէ խէ-
27 լասըմընը գայասըմըն չաղըրա։ Պէն տաֆտի օնու
իլէ տօզուշ՝ եէրինի փատիշահլարընատան իւսԹիւն
28 գօյայըմ։ (՝)նա ինայէԹիմի էպէտէն Հըփղ է-
29 տէյիմ, վէ ա՛Հտամ օնուն իչինն սահիհ օլաս։ Ա՛ է
օնուն զիւրրիյէԹինի էպէտի՝ վէ ԹախԹընըն
30 կիւնլէրինի՝ կէօքլէրին գատար էտէյիմ։ Ա՛յէր
օղուլլարը նօմսուզու պրաղըպ՝ շէրիաԹըմընա
31 եիւրիւմէզլէրսէ, Ա՛յէր գանունլարըմը պօզուպ՝
32 ԹէնապիՀլէրիմի սագլամազլայրսա, (՝)լուեմ օն-
լարըն իւսԹանընը տէյնէք իլէ՝ վէ եատըսըզ ղազ-
33 լարըն իւսԹանընը տէյնէք իլէ՝ վէ եատըսըզ ղազ-

Թիմի օնտան կիտերմէմ, վէ կերչէքլիյիմի եալան
չըգարմամ։ Ա՚հտըմը նագը էթմէմ, վէ տու- 34
տագլարըմնան չըգմըշը տէյիշտիրմէմ։ Պիր 35
տէֆա մուգատտէզլիյիմէ եէմի՚ն էթտիմ քի՚
Տաղլըտէ եալան չըգմամ։ Ընուն զիւրկիէթի 36
էպէտէն՝ վէ թախթը հուզուրումնա կիւնէշ
տուրտուգչա տուրաճագ։ Ա՚յ կիպի էպէտէն՝ վէ 37
կէօքտէ սահիհ շահիտ կիլի գայիմ օլաճագ. Ա՚նէ։
Ա՚յն իսէրէտա էթտին, վէ թահգիր էթտին. մէ- 38
սիհինէ ղազապկէնտին։ Ա՚ուղուրնուն այ՚տընը 39
խպգալ էթտին, օնուն թաճընը եէրէ ալըսըղ՝ բիւս-
վայ էթտին։ Ընուն ճիւմլէ գալէ՚էրինի եըդ- 40
տըն. օնուն հիսարլարընը վիրան գօտուն։ Ա՚էպ 41
եօլտան կէչէնլէր օնու գափը շտըլար. գօնշուլա-
րընա խօրլուգ օլտու։ Ընուն տիւշմէնլէրինին 42
սաղ էլինի եիւճէլթտին, հէպ խասիմլէրինի սէ-
վինտիրտին։ Ա՚ուլըճընուն գըլաղընը տախի 43
տէօնտէրտին, վէ օնու ճէնգտէ տուրտուգմատըն։
Ընուն շանընը տինկտիրտին, վէ թախթընը եէրէ 44
չարփտը։ Ա՚կընճլիյինին կիւնլէրինի գըսալթտը, 45
օնու այ՚լըպ իլէ էօրթտիւն. Ա՚նէ։ Ա՚յիէյ՚տէք 46
եա՚ Ա՚ապպ՝ տայիմա կիզլէնիպ՝ զաղ՚ապըն ալթէշ
կիպի եանա։ Ա՚յ՚օմրիւմիւն նէ օլտուղունու խադ- 47
րընա կէթիր. հէպ ատէմ օղուլլարընը նէտէ՚ն
էօթիւրիւ փանի՚ եարաթտըն։ Ա՚գաշայան վէ էօ- 48
լիւմ կէօրմէյէն ատէմ քի՚մ տիր. օ՚ ճանընը մէ-
զարըն էլինտէն գուրթարա պիլիր մի. Ա՚նէ։ Ա՚յ՚ 49
Ա՚ֆէնտիմ էվվէլքի՚ նէտայէթլէրին հա՚նի, քի
Տաղլըտէ կերչէքլիյին իլէ եէմի՚ն էթտին։ Ա՚յ՚ 50
Ա՚ֆէնտիմ գուլլարընըն՝ հէպ պէօյի՚ք գաւմիէր-
տէն ի՚էլէն գօյնումնա դաշտըրդը՚մ՝ այ՚րպընը զիքր
էյլէ, Ա՚յ՚ Ա՚ապպ՝ քի օնունլա տիւշմէնլէրին 51
այ՚րպատըլար, քի օնունլա մէսիհինին խալէֆինէ

52 այլպէստըլար։ Աստպ էպէտէն միւսարէք օլ-
սուն։ Ընդին վէ ամին։

ՄԱՂԱՄԱԻ 90։

Ընդհարն ապէդ Անանին պոա՛ը։

1 Ա՛ր Ընձենտիմ սէն տէվը պէ տէվը պիղիմ փէ-
2 նահկնահրմըզ օլսուն։ Տաղլար տօղմնազտան
էվվէլ՝ վէ սէն էրի հէմ տիւնեայը եաճմազտան՝
3 ևանի էզէլտէն էպէտէտք Ընդհարն։ Ընտմի
Թօզա տէօնտէրիրսին, վէ Ա՛ր աստմ օղուլլարը
4 տէօնիւն տէրսին։ Ոդիրա սէնին կէօղլէրինտէ
պին եըլ՝ կէչմիշ տիւնքի կիւն կիպի՝ եախօո կէձէ
5 նէվպէթի կիպի տիր։ Ընդարը ղարդ էտէրսին,
օնդար տիւշ կիպի օլուր. սապահտան Թազէլէնէն
6 օթ կիպի տիրլէր։ Ո՝ սապահտան չիչէքլէնիպ
Թազէլէնիր. ախշամնօա պիչիլիր վէ գուրուր։
7 Ոդիրա սէնին էօղքէնտէն Թէլէֆ օլուրուզ, վէ
8 ղալապընտան իզդիրապէ տիւշէրիզ։ Ադարա-
մազլըգլարըմըզը էօնիւնէ՝ սըրղլարըմըզը եիւզիւ-
9 նիւն ըշղընտա գօտուն։ Ոդիրա ճիւմլէ կիւն-
լէրիմիզ սէնին ղալապընտա կէչտի. եը լլարըմըզը
10 խէյալ կիպի կէչէրիրիզ։ Ընդլարըմըզըն կիւն-
լէրի եէղմիշ եըլ տըր. վէ էյէր գուվվէթ հասէպի
իլէ սէքսէն եըլ օլմասա, եիւնէ օնդարըն իֆթիր-
խարը միհնէթ վէ զահմէթ տիր. զիրա Թէզ կէ-
11 չէրլէր, վէ պիզ ուչարըզ։ Ադինն ղալապընըն
գուվվէթինի վէ խրշմընը՝ սանա վաճիպ օլան
12 զօրգուչա կէօրէ քի՞մ պիլիր։ Պիզէ կիւնլէրիմիզի
սայմաղա էօյլէ էօյրէթ քի՝ եիւրէյէ ի՛լմ Թահ-
13 սիլ էտէլիմ։ Տէօն նա՛ Ադապ, նիչէյէ՞տէ. վէ
14 գուլլարընա մէրհամէթ գըլ։ Ադապահտան պիզի
ի՛նայէթինի իլէ տօղուր, վէ պիւթիւն կիւնլէրի-

Digitized by Google

միշտ մեծարուր ու շատ օրհնեմ։ Պիտի երկնչեմ 15
եթովիին հուներէն՝ պէտք կերտիւմիւզ սենե-
լերէ կերթէ պիտի շաղանտրը։ Իշին գուլարընա՝ 16
վէ շէօհրեթին ընարընա օղուլարընա կերթուն-
սուն։ Ա՛ր Աստուծոյ Թագաւորն ճեմնելի իզե- 17
րիմիզէ օրուպ՝ երկերիմիզին իշերինի իզերիմիզէ
միւյեսսէր էյլէ. պէտի՝ իզերիմիզէ երկերիմիզին
իշինի միւեսսէր էյլէ։

ՄԱՂՄՈՒՐ 91։

Թագաւորն երկրիւսիւնտէ օրհուրան՝ Շիմէ- 1
յեգատիրին քերկէսինտէ գոնաճագ։ Թագաւոր 2
աէյիմ. վէնահկահտըմ վէ գալէմ՝ կիւվէնտիյիմ
Աստուծմ սըն։ Թագաւորն օ՝ սենի ավճընըն 3
տուգաղընտան՝ հերսաք էտիճի գառունտան գուր-
թարաճագ տըր։ Սենի թիյերի իրէ երօրթե- 4
ճէք, վէ գանատլարը ալերընտա սըղընաճագսըն.
օնուն կերչերկիյի ոտնա սիփեր վէ գալգան օրա-
ճագ։ Կէճէ իւղերիւնթիւսիւնտէն վէ կիւնտիւ- 5
զիւն ուչան օգտան՝ Վարանըգտա կերզէն գա-
ռունտան՝ էօյլէն վագթընտա խարտալ էտէն հե- 6
սապտէն գօրգմայաճագսըն։ Թանընտա պին՝ վէ 7
սաղընտա օն պին տիւշէ, ամմա տանա եագլուշմայա-
ճէմնտն կերօղլերին իրէ պագըպ՝ փասըգլարըն ճե- 8
զասընը կերօրճեքսին։ Սենի փէնահկհատըմ 9
Թագաւոր Աստուածըս քենտինէ սըղընաճագ երը
գօտուղուն իշինն, Ամանա քեմիկը օղըստմագ, վէ 10
հատրընա պէտա եագլուշմագ։ Ծիրա սենի մե- 11
սերերինէ ըստմըգլայաճագ, քի սենի հերի եօղլա-
րընտա սագըյալար։ Սենի երկեր իւղերինտէ 12
գուսդրուճագլար, օրմայա այաղընը գաշու չար-
փասըն։ Թագաւոն վէ սաղըր երկան իւղերինէ 13
պատրագ՝ արսան եամրուսունու վէ ժժտերի չեր-

Digitized by Google

14 Նէյհէսին։ Ո՝ պանա ամշզգ օլտուզտու իչինդ, պէն
տէ օնու գուրթարամաղըմ. օնու ևիւմէլտէ ճէյիմ
15 զիրա ատըմը պիլտի։ Պանա չաղըրընմամ, օնու
իսթիճապ էտէճէյիմ. սըգընթըրտա՝ պէն օնունն
իլէ օլամաղըմ. օնու գուրթարըդ՝ օնա ի՛զդէթ
16 վէրէճէյիմ։ Ո՝նու էօ՛մր ուզունլուզու իլէ ապ-
յուրամաղըմ. վէ օնա խէյսըզըմը՝ կէօռէճէք-
սիմ։

ՄԱՂԱԿԱՑԻ 92։

Ը՝ստիպէ կէ՛նէ՝ էլճո՛ւ էլճո՛ւ ծըզմ՛ա՝ ծըզմ՛ա։

1 Ա՝պագա հայտո էթմէ՛ք՝ վէ սէնինն ատըլնա մէ՛զմուր
2 օգուտագ էյի տէր ևա՛ռ Ա՛ստա՛ղու, Ա՝պագա հատան
ի՛նայաթինի վէ կէճմէլէրտէ կէրչէքլիյինի խապէր
3 էթմէք, Ո՝ն քիրիշի սուզ իւզերինտէ վէ սան-
թուր իւզերինտէ՝ ատճէնք իւզ դանպուր իւզերին-
4 տէ։ Ո՝նրա սէն ևա՛ռ Ա՛պագա՝ պէնիմ ա՛մէնն իւզ
չայտ էյլէտին. էլլէրինին իշլէրինտէն մէսուու օ-
5 լամաղըմ։ Ա՝յա՛ Ա՛պագ իշլէրին նէ՛ պէջիյ՛ք
6 տիւր. էֆքեատրըն զայէթ տէրճն տիր։ Զատնու
Հայվանի ատէմ պիլմէզ, վէ ատմագ անկամազ.
7 Ֆաատգլար օթ կիպի պիթտիքլէրինտէ, վէ էճ-
ևարամաղըդ իշլէյէնլէր չիչէքլէնտիքլէրինտէ,
էպէտ իւ՛ ապատա Հէլաք օլմալէրի իչինն տիւր։
8 Ի՝մմա սէն ևա՛ռ Ա՛պագ՝ էպէտտէն եիւճ՛ճ՛ին։ Ո՝ն-
9 րա իշթէ տիւշմէնլէրին ևա՛ռ Ա՛պագ՝ զիրա իշթէ
տիւշմէնլէրին Հէլաք օլամաղլար. ճահաննամաղ ըզ
10 իշլէյէնլէրին Հէփսինի ատաղըլամաղլար։ Ի՝մմա
պէնիմ պուչնուդումու քէրկէտէնինդէ կիպի եիւ-
ճէլտէճէքսին. Թաազէ ճահ իլէ ճաղըրամըմ։
11 Ի՝ կէօզլէրիմ տիւշմէնլէրիմտէ պէ՛ղա կէօրճէք-
գուլագլարըմ՝ իւզէրիմէ գալգան ճահաննամազլարդա.

Digitized by Google

ճեպաւ իշիտեճեք։ Ասոգ՝ խուրմա աղաճը կիպի 12
չիչէքլենեճեք. Խանանատա էրզ աղաճը կիպի
պէօյիւկեճեք։ Թագաւորն էվինտէ տիքիլէնլէր՝ 13
Ընտհրմիզդն հավ լիլէրինտէ չիչէքլենեճեք։
Խոթիյարլանըճա տահա մէյվէ վէրէճեքլեր. 14
սէմիզ վէ թազէ գալաճագլար. Որ Թագաւորն 15
տօղրու օլտուղունու նագէլ էտէլլեր. օ Վայամ
տըր, վէ օնտա եւրամտաղլըգ նօգ տուր։

ՄԱՂՄՈՒՐ 93։

Թագաւ փատիշահլըգ սիրէր, օ՝ ճէլալ կիյինտիշ 1
տիր. Թագաւ գուվվէթ կիյինիւպ գուշանտը. իմոի
տիւնեաա գայիմ տիր, գրմըլտանմազ։ Ամանթրն 2
գատիմտէն գայիմ օլմուշ տուր. սէն էզէլտէն սէն։
Ըրմագլար գալտըրտըլար եա՞ Թագաւ՝ ըրմագլար 3
սէտաւարընը՝ գալտըրտըլար. ըրմագլար չաղըլ-
թը լարընը՝ գալտըրտըլար։ Թագաւ եիւքսէքլէր- 4
տէ՝ չօգ սուլարընը սէտասընտան՝ տէնիզին գուվ-
վէթլի տալղալարընտան գուվվէթլիտիր։ Ճէ- 5
հատէթլէրին ղայէթլէ հագիգաթլը տըր. սէնին
էվինէ՝ եա՞ Թագաւ՝ դուլի էյամ իւզրէ գիւտս եա-
գըշըր։

ՄԱՂՄՈՒՐ 94։

Ա՞ր ինթիգամլարըն Ալլահը Թագաւ՝ եա՞ ինթի- 1
գամլարըն Ալլահը իշրագ էյլէ։ Վալէ՝ եա՞ եէ- 2
րին հաքիմի, մանղուրլարըն ճեզասընը՝ վէր։ Նի- 3
չէյ՞տէք փասըգլար եա՞ Թագաւ՝ նիչէյ՞տէք
փասըգլար էօյիւնելէր, Ասանկշայըպ սէրթ սէօյ- 4
լէյէլէր, հէփ եարամտաղլըգ իշլէյէնլէր էօյիւնե-
լէր։ Այնին գավմընը եա՞ Թագաւ ուէօյիւա՝ մի- 5
րաս՝ ընա ճէֆա էտէրլէր։ Տուլգարըյը վէ միւ- 6
նաֆիրի էօլտիւրիւրլէր, վէ էզքսիւզլէրի գաթլ

Digitized by Google

7 էտէրլէր։ Ալ է տէրլէր. Յապա կէօրմէդի, վէ
8 լար գօպուն Իլլահը անկլամազ։ Էյ գավմնա
հայվան կիպի օլանլար՝ անկլայըն, վէ եա տէրև-
9 լէր՝ նէ զէման ա՛լլանաճագընըզ։ Վուլաղը
տիքէն՝ իչլէմէզմի, կէօզիւ եարատան՝ կէօրմէզ-
10 մի. Վախֆէլէրի ԹԷտիպ էտէն՝ ԹԷքմիր էմ-
մէզմի, ատէմի պիլկի էօյրէտէն պէնէզ։
11 Յապա՝ ատէմին էֆքէարը պադըլ օլտուղունու
12 պէլկը։ Էյ մուԹլու օ ատէմ քի՝ սէն օնու ԹԷ-
տիպ էտէրսին՝ եա Յապա, վէ օնա չէրիա ԹԷն-
13 տան Թա՛լիմ էտէրսին, Վի օնա պէլա կիւնիւն-
տէ բահա՛թ վէրէսին, Թա ֆաըղրա չուգուր գա-
14 զը՛նճայատէ՛ք։ Օ խրա Յապա քէնտի գավմընը
15 ամմազ, վէ միրաս՛ընը պրագմազ։ Իլլա չէրա-
ա՛ Թ սատագաԹա տէօնէճէ՛ք, վէ ճիւմլէ եիւրէյի
16 տօղրուլար՝ օնուն արտը՛նճա վարագաճագլար։ Պէ-
նիմ իչիւն եարատմազլար իւպէրինէ քի՛մ գալզար.
եարատմազլըզ իշլէյէնլէրիզ գարշը պէնիմ իչիւն
17 քի՛մ տուրուր։ Յապա պանա եարտըմ էմմէ-
սէյտի, ազ տահա ճանըմ սիւքիւԹ Նէյտէ սաքին
18 օլուրսունու։ Ա՛յաղըմ գայար տէտիյիմտէ, ի-
19 նայէմին եա՛ Յապա պէնի տայանտըրտը։ Էֆ-
քեարըմ տէրունիմտէ չօղալը՛նճա, ԹԷսԷլլիկէ-
20 րին ճանըմը մէսրո՛ւր էյլէտի։ Հ էրիա ԹԷ մու-
խալիֆ միՆնէթի տիւզէն չիրչէթին Թահմիլ սանա
21 միւշկաղ օլո՛ւրմու։ Այատըղըն ճանը իւզէրինէ
ճէմ՛ օլուրլար. վէ սուչսուզուն գանընա Հէգգմ
22 էտէրլէր։ Է՛մմա Յապա փէնահկեահրմ՛ վէ Ա՛լ-
23 լահրմ կիւվէնտիյիմ գայայ օլտու։ Ալ է օ՝ օնլա-
րըն քէօԹիւլիւյիւնիւ իւզէրլէրինէ տէօնտէրէ-
ճէք, վէ օնլարը՝ եարատմազլըգլարը իւչէ Հէլաք է-
տէճէք. Է՛լլահըմըզ Յապա օնլարը Հէլաք էտէ-
ճէքտիր։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՒՐ 95։

Գալեն Տապպա ալգըշ Տէլիմ, խէլասըմրըզըն 1
գայասընա կիւլպեանկ չէքէլիմ։ Ընուն Տու- 2
զուրունա Համտ իլէ իգտամ Տէլիմ. օնա մէզ-
մուրլէր իլէ կիւլպեանկ չէքէլիմ։ Օխրա Տապպ 3
պէցիւք Ալլահ տըր. վէ Տէփ ալլահ Տարըն իւզէ-
րինտէ պէցիւք փատիշահ տըր։ Ձիւն եէրին 4
տէրին եէրլերի օնուն էլինտէ Տէմ տաղլարըն
խազինէլերի օնուն տուր։ Ձիւն տէնիզ օնուն 5
տուր, վէ օնու օ եաիտը, Տէմ գարայը օնուն էլ-
լէրի տիւզտիւ։ Գէլեն սէճտէ Տէլիմ, վէ տիւ- 6
շիւպ՝ Նարատըճմըզ Տապպըն Տուզուրունտա
տիզ չէօքէլիմ։ Օխրա օ՝ Ալլահմըզ տըր, վէ 7
պիզ օնուն օթլաղընըն գալմը՝ վէ էլինին սիւրիւ-
սիւ իզ. էյէր պուկիւն օնուն սէհինի խշհտիրսխ-
նիզ, Նիւրէքլէրինիզի պէրքլէմէն, Գէրիպա- 8
տէ կիպի չէօլտէ իմթիհան կիւնիւնտէ կիպի,
Ալի պապալարընըզ օրատա պէնի սընատըլար, 9
պէնի տէնէտիլէր տէ՝ իշլէրիմի կէօրտիւլէր։ Պու 10
սիւսիլէտէն գըրգ եըլ թիմիսինտիմ, վէ տէտիմ.
Նիւրէքլէրի ազար գալմ օլմազըլա, եօլլարըմը
պիլմէտիլէր։ Իպաքիմ օնլարա զազապըմտա եէ- 11
մի՛ն էթտիմ, քի րահաթըմա կիրմէյէլէր։

ՄԱՂՄՈՒՐ 96։

Տապպա եէնի իլահի օգույուն. Տապպա իլահի 1
օգույուն՝ եա՛ ճիւմլէ ճիհան։ Տապպա իլահի օ- 2
գույուն, օնուն ատընը միւպարէքլէյին. կիւնտէն
կիւնէ օնուն խէլասընը միւժտէ էյլէյին։ Պա- 3
թիէլերտե օնուն իզզէթինի՝ ճիւմլէ գամմլերտե
օնուն միւ՛ճիզաթլարընը նագլ էտին։ Օխրա 4
Տապպ պէցիւք՝ վէ զույէթլէ մէհմուտհտուր. օ՝

Digitized by Google

5 ճիւմլէ ալլահ ըլարտան հէյպէթլի տիր։ Օ իրա գավմլէրին հէփ ալլահ ըլարը հիչլէր տիր, հէօքլէրի
6 իսէ՝ Պապպ եափտը։ Ընուն էօնիւնտէ ի՛զգէթ վէ ճէլալ՝ Պաղտէսէնտէ գուվվէթ վէ զինէթ
7 վար։ Նա՛ գավմլէրին գապիլէլէրի՝ Պապպ վէ-
8 րին, Պապպա ի՛զգէթ վէ գուվվէթ վէրին։ Պապ-
պա՝ իսմինէ լայըգ ի՛զգէթ վէրին, փէշքէշ գալ-
9 տըրըպ՝ հավլիլէրինէ կիրին։ Պապպա մուգատա-
տէս զինէթ իլէ սէճտէ գըլըն, նա՛ պիւթիւն ճի-
10 հան՝ օնուն հուզուրունտան գօրգուն։ Պախիթ-
լէրտէ տէյին քի՝ Պապպ փատիշահլը՛գ սիւրտիւ,
տիւնեա տախի գայիմ օլուպ՝ սաբը՛լմայաճագ-
տըր, օ՝ գավմլարա հագգ իւզրէ չէրաա՛թ էտէր։
11 Կէօքլէր շա՛տ օլուպ՝ եէր մէսրո՛ւր օլսուն, տէնիզ
12 վէ օնուն տօլուսու կիւրլէսին։ Պահրա՝ օնուն
հէփ օլան իլէ սէվինսին, օզէման օրմանըն հէփ ա-
ղաճլարը Պապպըն հուզուրունտա ալգը՛շ էթ-
13 սինլէր։ Օ իրա օ կէլիյօր, զիրա օ՝ եէրին չէրա-
ա՛թ ընը կէօրմէյէ կէլիյօր, օ՝ տիւնեայա սատա-
գա՛թ իւզրէ՝ վէ գավմլէրէ հագգ իւզրէ չէրաա՛թ
էաէճէք տիր։

ՄԱՅՕՄՈՒ 97։

1 Պապպ փատիշահլը՛գ սիւրէր, եէր մէսրո՛ւր օլսուն.
2 չօգ ատալար շատ օլսունլար։ Ընուն էդրաֆը
պուլուպ՝ վէ տիւմա՛ն տըր, թախթընըն թէմէլի
3 սատագաթ վէ չէրիա՛թ տըր։ Ընուն հուզու-
րունտա աճէչ եիւրիւր, վէ չէփէվրէտէ տիւշ-
4 մէնլէրինի եագա՛ր։ Ը իմէէքլէրի տիւնեայը այ-
5 տընլատըր, եէր կէօրիւր՝ վէ տիթրէր։ Պապպըն
հուզուրունտա՝ ճիւմլէ եէրին Պահիպինին հու-
6 զուրունտա տաղլար պա՛լմմու կիպի էրիր։ Կէօք-
լէր օնուն սատագաթընը խապէր էտէր, վէ ճիւմլէ

Digitized by Google

գամմիքեր օնուն իր զգեթինի կէօրիւրլէր ։ Օյմա 7
փաւթալարա հէփ սէճուէ էտինլէր՝ փութլարա էօ-
յինէնլէր ուղտանըլար. էյ ճիւմլէ ալլահլար՝
օնա սէճուէ գըլըն ։ Այոն իշխիմ վէ շատ օլտու. 8
հէմ Այհուտա գըզլարը սէնին շէրիաթլերին ի-
չինն մէրուր օլտուլար եա՞ Նապպ ։ Օ, իրա սէն 9
եա՞ Նապպ՝ ճիւմլէ եէրին իւղերինէ Խաամլասըն.
ճիւմլէ ալլահլարան՝ ղայէթլէ եիւճէլտին ։ Այ 10
Նապպը սէվինլէր՝ քէմլիքտէն իքրահ էտին. օ՝
մուգատտէսլերինին ճանլարընը սագլար. օնլարը
ֆասըգլարընն էլինտէն գուրթարըր ։ Ասորգլար 11
իչինն ըշըգ՝ վէ տօղրու եիւրէքլիլեր իչինն շաղլըգ
էքիլմիշտիր ։ Այա՞ սատորգլար Նապպատա շատ օ- 12
լուն, վէ օնուն մուգատտէս զիքրինէ Համմ էտին ։

ՄԱՂՍԱԹԻՐ 98։

Ամէմ։

Նապպա եէնի իլահի օգուլուն, զիրա ամճայըզ- 1
լար գըլըր. օնուն սաղ էլի վէ մուգատտէս գօլու
օնու խէլաս էյլէտի ։ Նապպ խէլասընը պիլտիր- 2
տի. դաւիճէլերին կէօղլերինտէ սատաղաճըրը ա-
շիքեաւր էյլէտի ։ Խորաէլ էվինին Հագգընա օլան 3
իՆայէթինի վէ կերչէքլիկինի անկտը. եէրին
ճիւմլէ ուճլարը Ամլահըմզուն խէլասընը՝ կէօր-
տիւլէր ։ Այա՞ ճիւմլէ եէր՝ Նապպա կիւլպեանկ 4
չէքին, պաղըրըպ՝ ալգըշ էտին, վէ մէզմուր օգու-
լուն ։ Նապպա դանպուր իլէ մէզմուր օգուլուն, 5
դանպուր վէ մէզմուր սէսի իլէ. Պօրուլար վէ 6
սուրնա սէսի իլէ Նապպ փատիշահըն Հուզուրուն-
տա կիւլպեանկ չէքին. Տէնիզ վէ օնուն տօղու- 7
տու՝ տիւնեա վէ օնտա սագին օլաճլար սէտայ վէր-
սին ։ Նապպըն Հուզուրունտա ըրմագլար էլ 8

Digitized by Google

Երփնբնլար. տաղլար պիրղիքտե ալգը՛չ էթմախ-
լեր. վիրա եէրին չերատաթըը կէօրմէյե կէվլէտր.
օ՝ ախընեայա տատագաթի իւզրէ՝ վէ գոավմէլրե
տօղրուլուգ իւզրէ չերատաթի էտէճէքտիր։

ՄԱՂԱՔԻԱՅ 99։

1 Ի՛սպէ փատիշահլըգ սիւրեր, գոավմլեր տիթրե-
սինլեր. օ՝ քէրուպիմլերտէ տաքին օլուր, եէր տար-
2 սըլսըն։ Ի՛սպէ Աիօնատա պէօյիւք տիւր. հէմ օ՝
ճիւմլէ գոավմլարըն իւզէրինէ եիւճէլմիշ տիր։
3 Աէնին պէօյիւք վէ հէյպէթլի տաղնատ Չամտա է-
4 տէլեր. օ՝ մուգատտէս տիր։ Ի՛էմ եա՛ սէն չէ-
րատաթ սէվգէն գուավվէթլի փատիշահ՝ տօղրուլու-
ղու գայիմ էթտին. սէն Ի՛սրայէօպատա չերատաթի
5 վէ տատագաթի էյլէտտին։ Ի՛լլահ(ը)մըզ Ի՛սպէպը
եիւճէլէյին. վէ այատղընըն պատատմաղընատա սէճ-
6 տէ գըլըն. օ՝ մուգատտէս տիր։ Ա՛նաէ վէ Ի՛հա-
րըն օնուն քեատհինլէրի արտասընտա՝ վէ Ը՛սմու-
էլ օնուն ատընա նիատա էտէնլէրին արտասընտա
Ի՛սպէպ չաղըրըլարըրտը, վէ օ՝ օնլարա խոթի-
7 ճակ էտէրիտի։ Ա՛նլարա պուլուտ տիրէյին-
տէ սէօյլէրիտի. օնուն շէհատեթլէրինի՝ վէ օն-
8 լարա վէհտիյի գանճտունու տագլարըրտը։ Ի՛յա
Ի՛լլահ(ը)մըզ Ի՛սպէպ՝ օնլարը խոթիճակ էթտին.
օնլարա ա՛վի էտիճի Ի՛լլահ խոթին խէտէ՝ քէօ-
թիւլիւքլերի իչիւն օնլարտան ինթիգամ ալտըն։
9 Ի՛լլահ(ը)մըզ Ի՛սպէպը եիւճէլէյին, վէ օնուն մու-
գատտէս տաղընատա սէճտէ գըլըն. զիրա Ի՛լլա-
հըմըզ Ի՛սպէպ մուգատտէս տիր։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՍ 100։

Հոմոն Ռղմոթոս։

Ձիւմլե եէբ՝ Թապպա կիւլպեան՚կ չէքին։ Թապպա շաղլըգ իլէ ի պատէթի էտին, օնուն էօնիւնէ ալգիւշ իլէ վարըն։ Պիլին քի Թապպ՝ Ալլահ օ տուր. պիզի օ եարաթտը, վէ տէյիլ քէնտիմիզ. պիղ օնուն գավմըն՝ վէ մեր՚ա սընընն սիւրիւսիւ իզ։ Օնուն գափուլարընա հայմո իլէ՝ վէ հավկիլէրիւ նէ շիւքր իլէ վարըն. օնա հայմո էտին, ատընը միւպարէքլէյին։ Օհիրա Թապպ էյի տիր. օնուն ինայէթի էպէտի՝ վէ կերչէքլիյի տէվը պէ տէվը տիր։

ՄԱՂՄՈՍ 101։

Տավկին Ռղմոթոս։

Ինայէթ վէ շէրաա՚թ հագգընա իլահի օգուլյաճաղըմ. եա՝ Թապպ՝ սանա մեզմո՚ւր օգուլյաճաղըմ։ Վեամիլ եօլ իլէ ա՚գըլանէ հարաքէթ էտէճէյիմ. պանա նէ՞ զաման կելէճէքսին. եվիմին իչինտէ եիւրեյիմին քեամիլլիյի իլէ եիւրիւյէճէյիմ։ Կէօզլէրիմին էօնիւնէ եարամազ շէյ գօմայաճաղըմ. ազըընըզըրըն իչինտէն իքրա՚հ էտէրիմ. օ պանա եափը՚շմայա։ Նէյըի եիւրէք պէնտէն կիթաբ՚ին. եարամազը դանը՚մայաճաղըմ։ Օլ կիշիլիտէ գօնշուսունա ղըյամէթ էտէնի գըրաճաղըմ. եիւճէ կէօզլիյէ վէ գապարմըշ եիւրէքլիյէ Թէհամմիւլ էմմէյէճէյիմ։ Կէօզլէրիմ՝ եէրին միւմինլէրի իւզէրինէ օլաճագ, քի պէնիմ իլէ սաքին օլաըր. քեամիլ եօլտա եիւրիյէն՝ պանա օ խըզմէթ էտէ։ Նէվիմին իչինտէ հիլէքեար սաքին օլմայաճագ, եալան սէօյ-

Digitized by Google

լեյէն կէօզլէրիմին կօնթիւնտէ գայիմ օլմայաճագ։
8 Իւերին հէվ ֆասըգլարընը հէր սապահ գըրտա-
յըմ, քի Տապըղն շէհրիւտէն հէվ նարամազ-
ըդ իշլէյէնլէրի հէլաք էտէյիմ։

ՍԱՂՄՈՍ 102։

Ա՛ֆտապա օլանըն՝ ապ ֆէըլըգի Տապըղն հասըդ-ծա-
շէհվասը նը փէօղթօյնափէ՝ նէյտաք։

1 Նա՛ Տապպ նէյտըզըմը իշիթ, վէ ֆէրեատըմ սա-
2 նա վարա։ Մ՚ըդէթիմին կիւնիւնտէ եիւզիւնիւ
պէնտէն կիզլէմէ, գուլաղընը պանա ճէյլէնտիր.
չաղըրտըղըմ կիւնտէ՝ պանա թէզ ճէվապ վէր։
3 Օ՚ղրա կիւնէրիմ տիւթի՚ն կիպի տիւքէնտի, վէ
4 քէմիքլէրիմ չալը՚ կիպի եանըդըլար։ Կ՚իւրէյիմ
վուրուլուպ՝ օ՚թ կիպի գուրուտու, չէզյէքի՚ էք-
5 մէյիմի եէմէյէ ունուդմուշում։ Ը՚հդըմըն սէսս-
6 սընտան քէմիքլէրիմ տէրիմէ՚ եափը շոր։ Ը՚էօ-
ղլուն բահամ գուշունա պէնկզէտիմ, վիրանէլէ-
7 րին պայգուշու կիպի օլտում։ Ա՚յգուսուզ գա-
ղըպ՝ տամ իւզէրինուե եալընըզ սէրչէ կիպի օղ-
8 տում։ Տիւշմէնլէրիմ պանա պիւթիւն կիւն՝ սի-
թէմ էտէրլէր. իւզէրիմէ գուտուբանլար՝ պանա
9 գարշը եէմի՚ն էթտիլէր։ Օ՚ղրա քիւլիւ էքմէ՚ք
կիպի եէտիմ, վէ իչքիմի կէօզ եաշըմայա գարըշ-
10 թըտըմ, Ա՚ղնին խըշմընըն վէ ղազապընը՚ն եիւ-
11 զիւնտէն. զէրա պէնի գալտըրըդ սէթտըն։ Ա՚յնա-
լէրիմ քէօկէ կիպի ուզանտըլար, վէ պէն օ՚թ կի-
12 պի գուրուտուում։ Ը՚մմա սէն եա՛ Տապպ՝ էպէ-
13 տիսին, վէ զէքըրին տէվը պէ տէվը տիր։ Ա՚յն
գալգըդ՝ Ա՚իծնա մէրհամէ՚թ էտէճէքսին. զէրա
օնու ատըլմանընըն վագթը տըր. չիւն թայինն օլուն-
14 մուշ վագթը կէլտի։ Օ՚ղրա գուլլարընը օնուն

Digitized by Google

դաշտերընտան հազզ էտեղլէր , վէ գօփրաղընը
աճըղլար ։ Ալ է դաւիճէլէր Թապպէն ատընտան 15
վէ եէրին ճիւմլէ փատիշահլարը սէնին քզզէ-
թինտէն գօրգալար ։ Օյրա Թապպ Ալ իօնու պի- 16
նա՝ էտէճէք . քէնտի ճէլալի իլէ կէօրիւնէճէք ։
Օ՝ պրաղըմըշլարըն նէյազընա նազար էտէճէք , 17
վէ օնլարըն նէյազընը խօր կէօրմէյէճէք ։ Պու՝ 18
կէլէճէք տեվրէ եաղըլա , վէ եարատըլաճագ
գաւմ Թապպա թէսպիհ էտե ։ Օյրա օ՝ մու- 19
գատտես եիւճէլիյինտէն պագտը . Թապպ կէօք-
տէն եէրէ նազար գրլտը . Վէյ մահպուտուն ա- 20
հընը իշիտե , էօլիւմէ հէօքմ օլմուշլարը չէօպէ ,
Թապպէն ատընը Ալիօնտա՝ վէ օնուն մէտհինի Նէ- 21
յուշալիմտէ նաճղ էտէլէր , Թապպա ի պատեթ 22
էթմէյէ գաւմէր պէրլիքտէ վէ մէմլէքէթլէր ճէ՛մ
օլտուգլարը ղէման ։ Օ՝ Թագաթընը եօլտա զա- 23
ի՛ֆլէթտի , կիւնլէրիմի գրսալըտը ։ Տէտիմ՝ Նա՜ 24
Ալլահըմ պէնի կիւնլէրիմին եարընընտա գալտը՛ր-
մա . սէնին եը լլարը՝ տէվրլէրճէ տէվրլէր տիր ։
Նէրի գատիմտէն պէրու Թէմլէթտին . վէ կէօք- 25
լէր էլլէրինին եափրսը՛ տըր ։ Օնլար հէլաք օ- 26
լաճագ , սէն իսէ գալաճագսըն . վէ ճիւմլէսի է՛ա-
վնպ կիպի էաքիյէճէք . օնլարը լիպաս կիպի տէ-
յիշմիթէճէքսին , վէ տէյիշէճէքլէր ։ Նմա սէն՝ 27
հէման օ սուն , վէ եը լլարըն Թիւքէնմէյէճէք-
լէր ։ Պուլլարընըն օղուլտրը սաքին օլուպ՝ օն- 28
լարըն զիւրիյէթի հուզուրունտա մուգիմ օլա-
ճագ ։

ՄԱՂՄՈՒՐ 103։

Տավիթին ։

Նա՜ ճանըմ՝ Թապպը միւպարէքլէ , հէմ հէպի 1

Digitized by Google

ակբունիմեռ օրան՝ ընուն մուգատառեա ատրնը։
2 Լ՚ի ճանըմ՝ Իսպտոր պիւպտրէքլե, վէ ընուն
3 ճիւմլե խհանելարընը ունուԹմա։ ( ) սէնին հէվ
եարտընուզըգլարընը ա՚ֆվ էաէր, սէնին ճիւմլե
4 մա՚րտզլարընա շիֆա վէրիր.))էնին էօմրու-
նու ֆէատատան ֆիտա էաէր, սէնի ի՚նայէԹի վէ
5 մէրհաՀԹլէր իլէ Թաճլար.))էնին փիրլնյինի
էյլիք իլէ տզուրուտ՝ կէնճլիկին գարԹալընըք
6 կիսի եէնիլէներ։ Իսպտոր հէվ մազուտմարա ատա-
7 տուգաՀԹլար վէ չէրիսԹլէր էաէր։ ( )))օսէ-
յէ քէնտի եօլտարընը՝ Իսրաէլ օղուլտարընա քէն-
8 տի ա՚մմլէրինի պիլտիրտի։ Իսպտոր մէրհաՀԹլի
վէ քէրիմ՚ ղազատը իտուգ վէ ի՚նայէԹի չօգ տուր.
9 Տայիմա չէքիշմէզ, վէ եպէտէն քէն ատգլամազ։
10Պիզէ կիւնահլարընմընա կէօրէ էյլիգտի. վէ հա-
րամտզլարգլարընընդա կէօրէ պիզէ ճէզա վէրմէ-
11տի։ ՕՀրա օ ի՚նայէԹինի՝ ընուան գօրգանլա-
րընը իւզէրինէ՝ կէօգ եէրին իւզէրինէ եիւքսէգ
12օլտուղտու գաւտար պիւյիւԹմիւշ տիւր։ Իսպտա-
հաՀԹլարընընդը՝ կիւնաօղուտու կիւնպատՀԹլընընան
իտուգ օլտուղտու գաւտար՝ պիզտէն իտուգ էՀտի։
13Իսպտ քէնտիսինէն գօրգանլարան ատպտա օղուլ-
լարընա մէրհաՀԹ էՀտիյի կիսի՝ մէրհաՀԹ է-
14տէր։ ՕՀրա օ՝ հարատտը լըշընընդը պիւյիր. դօփ-
15ուագ օլտուղտումուզու զիքր էտէր։ Իյտէմին կիւն-
լէրի օՀԹ կիսի տիր. օ՝ հէման գըրըն չիչէյի կի-
16պի չիչէքլէնիր, Իյի ընուն իւզէրինտէն եէլ
կէչտէ եօղ օլուր, վէ ընուն մնհալի ընու ատԹզգ
17պիւլմէզ։ Ի՚մմա Իսպտըն ի՚նայէԹի՝ էղէլտէն
էպէտճէք՝ ընտան գօրգանլարընը իւզէրինէ տիր.
18վէ ատատագտաԹը՝ օղուլտարընըն օղուլտարընա՝ ( )-
նուն ա՚հտընը ատգլայանլատա վէ ՔէնԹհէհէրի-
նի իՀրա էՀմէյէ իստադլտարընա ատգլայանլատա

Digitized by Google

տըր։ Թագաւ թագաւորը կէօքտէ գուրտու, վէ 19
սալդանաթը ճիւմլէյէ հէզքիւմլէթ սիւրէր։
Թագաւը միւպարէքլէյին՝ էյ օնուն գուվվէթտէ 20
ղօրլու մէկէքլէրի՝ քի՝ սէօզիւնիւն սէսինի իչիթ-
մէքլէ՝ օնուն էմրինի իճրա էտէրսիզ։ Թագաւը 21
միւպարէքլէյին՝ եա՛ օնուն հէփ ա՛զքերլէրի՝ միւ-
րատըրը էտէն խըզմէթքեարլարը։ Թագաւը միւ- 22
պարէքլէյին՝ եա՛ հէփ օնուն ա՛մէլլէրի՝ օնուն
հէզքիւմէթինէն հէփ մահալլէրինտէ. եա՛ ճա-
նըմ՝ Թագաւը միւպարէքլէ։

ՄԱՂՄՈՍ 104։

Լա՛ ճանըմ՝ Թագաւը միւպարէքլէ. եա՛ Ալլահըմ 1
Թագաւ՝ ղայէթլէ մուա՛զզամնըն. սէն բ՛ոզէթի վէ
զէյնէթի կէյինմիշսին. Ալչըղա լիպասա կիպի 2
պիւրիւնէն, կէօքլէրի փէրտէլէր կիպի եայան.
Օնուն հալվէթլէրինի սուլարտա չաճան, պու- 3
լութլարը քէնտինէ ա՛րապա էտէն, րիւզկեարըն
գանաատլարը՝ իւզէրինտէ կէզէն. Ա՛ճէքլէրինի 4
րուհլար՝ վէ խըզմէթքեարլարը ահէճ ա՛լէվի
էտէն. Ա՛էրի գափտէլէրի իւզէրինէ թէմէլլէթ- 5
տի, էպէտ իւլ ապատ գըմըլտա՛ն մայաճագ տըր։
Օնու տէրինլիք իլէ էս՛ վայ իլէ կիպի էօրթտիւն. 6
սուլար տաղլար իւզէրինտէ տուրտու։ Օնլար 7
սէնին թա՛զէրինտէն գաչտըլար, կիւբիւլթիւնիւն
սէսինտէն իւրքտիւլէր։ Տաղլարա՛ չըգտըլար, 8
տէրէլէրէ՛ օնլարա թէմէլ գօտու՛զուն չօլ մահա-
լէ էնտիլէր։ Ալինօր գօտուն, քի կէչմէյէլէր, 9
քի տէօնիւա՛ եէրի գափլա՛մայալար։ Տէրելէրէ 10
փունկարլար կէօնտէրիր. օնլար ա՛ազլարըն արա-
սընտա՛ եիւրիւր։ Օնլար սահրանըն հէփ հայ- 11
վանլարընը սուվարըրլար, եապան էշէքլէրի սու-
սուզլուգլարընը՛ քէսէրլէր։ Օնլարըն եանընտա 12

Digitized by Google

Հավանըն գուշլարը սաքին օլուպ՝ տալլարըն ա-
13 րասընտա սէտայ վէրիրլէր ։ ( )՝ Հալվէթլէրին-
տէն տաղլարը՝ սուվարըը . սէնին ա՛մլլէրինին
14 մէյվէսինտէն եէր տօյար ։ ( )՝ տավարլար իչիւն
օթ՝ վէ ատէմին խլզմէթի իչիւն չիմ՛ն պիթի-
15 րիր , քի եէրտէն էքմէ՛ք չըգարա , Ա է եիւզիւ
եաղտան զէյատէ փարլատան չէրապ քի՝ ատէմին
եիւրէյինի շատ էտէր . հէմ էքմէ՛ք քի՝ ատէմին
16 եիւրէյինի գավիլէտիր ։ Ա՛տպէրն աղաճլարը՝
օնուն տիքտիյի Ա իպնանըն երզէրի տօղո՛ւնտուր .
17 ՝Ի օրատա գուշլար եուվալարընը էտերլէր . լէյ-
18 լէյին մէ՛քեանը չամլար տըր ։ Ա՛իւճէ տաղլար
տաղ քէչիլէրինին՝ վէ գայալար ատա դավչան-
19 լարընըն փէնահկեահ՛ի տիր ։ Ա ագիլար իչիւն
20 պայը՛ եափտը . կիւնէշ ղուրուպինի պիլըր ։ Ա՛ա-
րանըղը գօրսուն , վէ կէճէ՛ օլուր . օնտա օրմանըն
21 հէփ ճանավարլարը հարաքէթ էտերլէր ։ Ա՛րս-
լան եավրուլարը շիքեար իչիւն վէ Ա՛լլահտան
դաա՛մլարընը տիլէմէ՛ք իչիւն պէօյիւրիւրլէր ։
22 Ա՛կինէշ տօղունճա՝ ճէ՛մ՝ օլուրլար , վէ ինլէրին-
23 տէ եաթըրլար ։ Ա՛տէմ թա ախշամատէ՛ք իչի-
24 նէ վէ խըզմէթինէ չըգար ։ Ա՛շլէրին նէ՞ ա՛զմտիր՝
եա՞ Ա՛տպ , ճիւմլէսինի իլ՛մ իլէ դրլտըն . եէր սէ-
25 նին մնախլուգաթընտան տօլմա՛ւշ տուր ։ Պու տէ-
նիզ տախի պէօյիւք վէ փէ՛ք կէնիշտիր . օրատա
հիսապսըզ սիւրթիւնէնլէր՝ քիւչիւք իլէ պէօյիւք
26 հայվանլար վար ։ ( )յատա կէմիլէր եիւրիւր .
շօլ եարաթտըղըն Ա էվիաթան օնուն իչի՛նտէ օյ-
27 նար ։ Ա՛էփխի սէնտէն պէ՛քլէրլէր քի՝ վագ-
28 թընճա եէ՛մ՛քլէրինի վէրէսին ։ ( )նլարա վէր-
տիյինի տէվէ իրիրլէր . էլինի աչարսան , նի՛մէթ
29 իլէ տօյարլար ։ Ա՛իւվինիւ կիզլէրսէն , իզդիրա-
պա՛ տիւշէրլէր . օնլարըն բուհունու ալը՛րսան ,

Digitized by Google

էօլիւրլէր վէ գօփրագլարընա տէօնէլէր։ Խու- 30
հունու կէօնտէրիրսին, օնլար եարատըլըր. վէ
եէրին եիւզիւնիւ եէնիլէտիրսին։ Խապպէն ի՛զէ- 31
Թի էպէտէն օլա. Խապպ՝ իշլէրինտէն մէսրուր օլա։
()՝ եէրէ պագար, վէ օ տիթրէր. տաղլարա տօ- 32
գունուր, վէ տիւթէրլէր։ Լ՚օ՛մրիւմտէ Խապպա 33
իլահի օգուչլարմ. պէն տուրտուգճա՝ Լ՚ալահըմա
մէզմուր օգուչլարմ։ ()նուն Հագգընա Թէֆէք- 34
քիւրիւմ դաթլը՛ օլա. պէն Խապպտա շատ օլա-
ճաղըմ։ Կինանհ.քեարլար եէրտէն տիւքէնսին- 35
լէր, վէ ֆուսըգլար եօ՛ղ օլսունլար. եա՛ ճանըմ՝
Խապպը միպարէքլէ։ Ալէյու Լա։

ՄԱՂՕՄՈՒՐ 105։

Խապպա շիւքր էտին, օնուն ատընան նիտա էտին. 1
օնուն ա՛մէլլէրինի գավմլէրտէ պիլտիրին։ ()նա 2
իլահի օգուչուն, օնա Թէզմի՛ր էտին. օնուն ճիւմլէ
մի՛ւճիզաԹլարընը նա՛գլ էտին։ ()նուն մուգատա- 3
տէս իսմինտէ իֆԹիխար էտին. Խապպը արայան-
լարըն եիւրէյի շատ օլսուն։ Խապպը վէ օնուն 4
գուվվէԹինի արայընը. տայիմա օնուն եիւզիւնիւ
դալմադ էտին։ ()նուն էԹտիյի մի՛ւճիզաԹլա- 5
լրընը վէ ա՛լամէԹլէրինի՝ վէ աղգընուն չէրիա՛Թ-
լարընը զիքր էտին։ Լ՚ա՛ օնուն գուլու Լ՚պրա- 6
համըն զիւրրիյէԹի՝ Է՛յ օնուն սէչիլմիշլէրի Լ՚ա-
գօպուն օղուլլարը, Պու Խապպ Լ՚ալահըմ՚զ տըր. 7
օնուն շէրիա՛Թլարը պիւԹիւն եէրտէ տիր։ ()՝ 8
ա՛հտընը էպէտէն՝ էմր էԹտիյի սէօզիւ պի՛ն
տէվրէտէք՝ խաղրընտա դուԹար, Լ՚պրահամ 9
իլէ քէսիշտիյի ահդը, Հէմ Լ՚սհապա էլ՚ֆէյլէ եե-
մինինի, Ալ է Լ՚սա՛ գօպա գանուն իչիւն՝ Խարաէլէ 10
էպէտի ա՛հտ իչիւն սապիԹ էյլէյիպ, Տէտի. 11
Լ՚անանա՛ տիյարընը՝ միրսա՛ընըզըն Հիսէսինի՝

Digitized by Google

12 սանա վերեձէյիմ, Տահա սայրտա փէք ազ ա-
13 տէմ՝ վէ օնտա միւսաֆիրլէր իքէն։ Ա՛յ օնլար
դաիֆէտէն դաիֆէյէ՝ պիր մէմլէքէթտէն պիր
14 ղայրի գավմա կեղերիքէն, (՝)օնլարա զուլմ էթ-
մէյէ քիմսէյի գօմատը. իլլա օնլարտան էօթիւ-
15 րիւ փատիշահլար թա՛զիր էյլէտի. Ա՛նսիհլէ-
րիմէ տօգունման, վէ փէյղամպէրլէրիմէ քէմիլք
16 էթմէն պէպէ՛։ Ա՛յ եէրին իւզէրինէ գրիթլե՛գ
չաղըրտը. էքմէյին հէր ա՛սասընը գրտը։
17 Յօնլէրինճէ ատէմ կէօնտէրտի. Յօսէֆ գո՛ւլ ի-
18 չիւն սաթըլտը։ (՝)նուն այագլարընը պուգաղը
իլէ ինճիթմիտիլէր, քէնտիսի տէմիրէ վուրուլտու։
19 Թա՛ սէօզիւ կէլտիյի զէմանէտէ, Յապպէն սէօ-
20 զիւ օնու սընատը։ Փատիշահ կէօնտէրիպ՝ օնու
էօզտիւ. գավմէրին զապիդի՝ օնու պո՛չ գօտու։
21 (՝)նու քէնտի էվինէ սահիպ՝ վէ ճիւմլէ էմլաքի-
22 նէ զապիդ նասպ էթտի. Ա՛յի պէյլէրինի պէյէն-
տիյի կիպի պաղլայա, վէ իխթիարլարընը ա՛լիմ
23 էտէ։ Ա՛նտէն Յարաէլ Ա՛ղըրտա վարտը. վէ Յա՛-
24 գօպ Ը՛ամ տիյարընտա միւսաֆիր օլտու։ Ա՛յ
գավմընը ղայրէթլէ մէյվէտաը գրտը, վէ օնլարը
25 տիւշմէնլէրինտէն գուվվէթլի՛ էյլէտի։ (՝)նլա-
րըն եիւբէյի տէօնտիւ, քի գավմընտան իքրահ
26 էտէլէր, գուլլարընա հիլէ տիւզէլէր։ Գ՛ու-
լու Ա՛օսէյի՝ հէյ սէչտիյի Ա՛Ղարօնո՛ւ կէօնտէրտի։
27 (՝)նլարըն արասընտա օնուն ա՛ճայըպ իշլէրինի՝
վէ Ը՛ամ տիյարընտա մի՛ւճիզաթլար էմտիլէր։
28 Գարանլըգ կէօնտէրտի, վէ գարարտը, վէ սէօ-
29 զիւնէ ա՛սը օ՛լմատըլար։ Ա՛ուլարընը գանա՛
տէօնտէրտի, վէ պալըգլարընը էօլտիւրտիւ։
30 (՝)նլարըն եէրի չօգ գուրպաղըլա՛ր չըգարտը,
31 փատիշահլարընըն իչ օտաթլարընատէ։ (՝)՛
սէօյլէտի, վէ ճիւմլէ սինօրլարընտա սիվրի սինէք-

Digitized by Google

լեր վէ քէհլէլէր կէլսի։ Տէյարլարընտա՝ եաղ- 32
մուրլարընը տօղօյա վէ ա՛լէվլի ամէհչէ տէօնտէր-
տի։ Վ է պաղլարընը հէմ ինճիր աղաճլարը- 33
նը վուրտու, վէ սինօրլարընին ազաճլարընը գըր-
տը։ Վ էջլէտի, վէ չէքիրկէլէր՝ հէմ հիսապ- 34
սըզ դրլթը լլար կէլսի։ Վ է օնլարըն տէյարըն- 35
տա հէփ օթու եէտիլէր. հէմ եէրլէրինին մէյ-
վէսինի եէտիլէր։ Վ է տէյարլարընտա ճիւմլէ 36
իլգ տօղմուշու՝ հէփ գուվվէթլէրինին իլգինի
վուրտու։ Վ է օնլարը կիւմիշ վէ ալթուն իլէ 37
չըգարտը. վէ սըպդլարընտա զաֆֆ եօղուտու։
Օնլարըն չըգտըղընտա Մ՝ընըը չատ օլտու. զէրա 38
գօրգուլարը՝ օնլարըն իւզէրինէ տի՛շմիշ իտի։
Պուլութու էօրթիւ իչիւն՝ վէ կէճէտէ ըշըգ վէր- 39
մէգ իչիւն ամէհչէ եայտը։ Տէրէճիլէր, վէ պըլ- 40
տրճին կէլտի, վէ օնլարը կէօգ էքմէյի իլէ տօ-
յուրտու։ Պայայը աչտը, վէ տուլայը ագտըլար. 41
գօրագ եէրլէրտէ ըրմագ կիպի եիւրիւտիւլլէր։
Օխրա գուլու Ա՛պրահամա օլան մուգատտէս սէօ- 42
զիւնիւ զիքր էյլէտի։ Վ է գամմընը սիւրիւր 43
իլէ՝ սէչէլմիշլէրինի ալգը՛շ իլէ չըգարտը։ Վ է 44
ծնլարա գաֆֆէլէրին տէյարլարընը՛ վէրտի. վէ
իւմմէթլէրին էմէյինի զա՛պդ էթտիլէր։ Ա՛ա- 45
քիմ օնուն գանունլարընը ասգլայալար, վէ նօմօս-
լարընը հը՛ֆզ էտէլէր։ Ա՛լէլու Ա՛յա։

ՄԱՂՄՈՒՐ 106։

Ա՛լէլու Ա՛յա։

Ա՛պապա չինքը էտին, զէրա էյի տիր. զէրա օ- 1
նուն բ՛նայէթի էպէտի տիր։ Ա՛պապըն գուտ- 2
րէթլու իշլէրինի՛քի՛մ թագրիր էտէ՝ օնուն հէփ
համտընը թա՛պիր էտէ։ Ա՛յէ մուէթլու հագգը 3

Digitized by Google

սագլայանլարա, հէր զէմանտէ սատագաթի իշլե-
4 լէնէ: Նա՞ Թադպ՝ պէնի գավմընա օլան ըհզա-
նա կէօրէ զիքր էյլէ. պէնի խէլասըն իլէ զնյա-
5 րէթի էյլէ. Ա՛յի սէչիլմիշլէրինին էյլեյինի կէօ-
րէյիմ, սէնին դաիֆէնին չազըղը իլէ շատ օլա-
6 յըմ, սէնին միրասըն իլէ էօյիւնէյիմ: Պա-
պալարըմզդ իլէ կիւնահ էթտիք, եարամազը գ
7 էթտիք, ֆըսգ իշլէտիք: Պաղալարըմզդ Ա՛ը-
սըրտա սէնին մի՛ւճիզաթլարընը անկլամատըլար,
ինայէթինին չօգլուղունու զիքր էթմէտիլէր, վէ
տէնիզին եանընտա՝ գըղը՛ տէնիզտէ ա՛սը՛ օլտու-
8 լար: Ա՛մմա օնլարը քէնտի ատը իշիւն խէլաս
9 էյլէտի, քի գուտրէթինի պէյանն էտէ: Ա՛յ օ՛
գըզըղ տէնիզի ա՛ղարլատը, վէ գուրուտու. վէ օն-
լարը էնկինլէրտէ՝ չէօլտէ կիպի եիւրիւթտիւ:
10 Ա՛յ օնլարը խասիմ էլինտէն գուրթարտը, վէ
11 տիւշմէն էլինտէն խէլաս էյլէտի: Ա՛յ տիւշ-
մէնլէրինի սուլար գափլատը. օնլարտան պիրիսի
12 գալմատը: Ա՛լտըմ օնուն սէօզլէրինէ ինանտը-
13 լար, համանընա իլահի օգուտուլար: Ա՛նուն իշ-
լէրինի թէզ օնուԹտուլար, օնուն նասիհաթընա
14 գաթլանմատըլար. Ա՛յ չէօլտէ իշթահ իլէ ար-
զու չէքտիլէր, վէ պէեամանտա Ա՛լլահը՛ սընա-
15 տըլար: Ա՛յ օ՛ տիլէտիքլէրինի վէրտի. ամմա
16 ճանլարընա արըգը՛գ կէօնտէրտի: Ա՛էմ օրտու-
տա Ա՛օսէյ՝ վէ Ա՛թադպըն մուգատտէսի Ա՛հարօ-
17 Նա հասէտ էթտիլէր: Ա՛յէր աչըլըպ՝ Տաթանը
եուԹտու, վէ Ա՛պիրամ ճէմի՛յէթինին իւաԹիւ-
18 նիւ էօրԹտիւ: Ա՛յ օնլարըն ճէմաա՛թընտա ա-
ԹԷշ գուԹուշտու. ֆասրգլարը ա՛լէվ եագտը:
19 Ա՛օրէպտէ պուզաղը՛ եաւիտըլար, վէ տէօքմէ փու-
20 Թա սէճմէ գըլտըլար: Ա՛յ ի՛զէթլէրինի օԹ
եէյէն սըղըրըն սուրէթինէ տէյիշԹիրտիլէր:

Digitized by Google

()նլարըն գուրթարրըճըսը Ա՛լլահը ունուԹտու- 21
լար ,քի օ Ա՛ըրտա ա՛զամէԹլէր՝ Ո՛ամտիյա- 22
րընտա մի՛ւճիզաԹլէր՝ գըզըլ տէնիզտէ հիյպէնէլի
իշլէր էյլէտի ։ Ա՛մոի՝ ()նլարը հէլալք էտէյիմ 23
տէտի , օնուն սէչէլմի՛շի Ա՛օսէ գըրողընտա օնուն
հուզուրունտա՝ օ՛նլարը հէլալ էԹմէքտէն զազա-
պընը տէօնտիւրմէք իչիւն՝ տո՛ւրմայյատը ։ Ա՛ 24
օնլար արզուլու տիյարը խօրլատըլար . օնուն սէօ-
զինէ ինա՛նմատըլար ։ Ա՛ չատըրլարընտա մը- 25
րըլտայըզ՝ Ի՛տպզըն սէօզինիւ տինկլէմէտիլէր ։
Ա՛մոի իւզէրլէրինէ էլինի գալտըրտը , քի օնլարը 26
չէօլտէ տիւշիւրէ . Ո՛էմ օնլարըն զիւրրիյէԹի- 27
նի դաիֆէլէրտէ տիւշիւրէ , վէ օնլարը տիյարլա-
րա տաղըտա ։ Ա՛ օնլար Պաա՛լքէօրա իլՀաք 28
օլտուլար , վէ էօլիւլէրին գուրպանլարընը՛ եէտի-
լէր ։ Ա՛ ա՛մէլլէրի իլէ օ՛նո- ղազապէ կէԹիր- 29
տիլէր , վէ արալարընտա գառ՛ուն հիւճիւմ էԹտի ։
()լտէմ Ձինէհ՛ա գալգըպ Հ՛էօքմ էյլէտի . վէ 30
գառ՛ուն տինտի ։ Ա՛ պու օնա՝ տէվը պէ տէվը 31
Թա էպէտէտէ՛ սաուագաթ սայըլտը ։ Ա՛ օ- 32
նո- Ա՛էրիպա սուլարընտա ղազապէ կէԹիրտի-
լէր , վէ օնլար իչիւն Ա՛օսէյէ քէմ օլտու ։ Ո՛յ- 33
րա օնուն բուՀուզունու աճըԹտըլար , վէ օ՛ տուտագ-
լարը իլէ պի Թէտպիր սէօյլէտի ։ Ի՛տպզըն օն- 34
լարա տէտիյի գավմէլէրի Հէլալք էԹմէտիլէր ։ Ի՛- 35
լա օ գաիֆէլէրէ գարըշտըլար , վէ օնլարըն իշլէ-
րինի էօյրէնտիլէր ։ Ա՛ ֆ օնլարըն փուԹլարընա 36
ի՛պատէԹ էԹտիլէր , վէ օնլար՝ քէնտիլէրինէ
տուզաղ օլտու ։ Ա՛ ֆ օղուլլարընը Հէմ գըզլա- 37
րընը տիվլէրէ գուրպան էԹտիլէր ։ Ա՛ ֆ սուչ- 38
սո՛ւզ գան՝ Ի՛անաա՛նըն փուԹլարընա գուրպան
էԹտիքլէրի օղուլլարընըն Հէմ գըզլարընը՛ն գա-
նընը՝ տէօքտիւլէր , վէ եէր գան իլէ մուտաալան-

Digitized by Google

39 տը։ Վ է իշւերի իւէ մուրտարլանտըլար , հեմ
40 ա՛մէլէրի իւէ զինա էթտիլէր։ Լամի Լապպըն
ղազապը գամմինա դուխուշտու , վէ միրաս՛ըն-
41 տան խըրա՛հ էթտի։ Վ է օնլարը դաւիֆէլէրին
էլինէ վէրտի , վէ տիւշմէնլէրի օնլարըն իւզէրինէ
42 Հէօքիւմէ՛թ սիւրտիւ։ Ե՛մ տիւշմէնլէրի օնլա-
րա գա՛հր էթտիլէր . վէ էլլէրի ալէճնտա ալշագ-
43 լանտըլար։ Ո՛նլարը չո՛գ տէֆա գուրթարտը ,
ամմա օնլար քէնտի մէշվէրէթ՛էրի իւէ օնո-տա-
րըլթտըլար , վէ եարամազլըգ՛ըրը իչիւն մա՛հվ
44 օլտուլար։ Լ՛ամմա օնլարըն ֆէրեատընը իչիթ-
45 մէ՛քէ՛ սըգընթըլարընա նազա՛ր գը լտը։ Վ է օն-
լար իչիւն օլան ա՛հտընը խադըրնա կէթիրտի , վէ
ի՛նայէթիւն չօգլուղունա կէօրէ օնլարը աճըլտը։
46 Վ է օնլարը հէմ էսիր էտէնլէրին հուզուրունտա՛
47 օնլարա մէրհամէ՛թ վէրտի։ Ա՛յ Լապպ Լ՛ըլա-
հրմէզ՛ պիզի խէյլա էյլէ , վէ պիզի դաւիֆէլէր-
տէն տէվէ՛իր , քի մուգատտէս ատընա շիւքր է-
48 տիպ՛ սէնին համմընտէ իֆթիխարո՛ր էտէյիմ։ Լա-
րատէլնն Լ՛ըլահը Լապպ՛ հզէլտէն թա էպէտէ՛ք
միւպարէ՛ք օլսուն . վէ ճիւմլէ գամմ տէսին . Լ՛-
միին։ Լ՛ըէլու Լա՛ա։

ՄԱՂԱՔԱԻ 107։

1 Լապպա շիւքր էտէն , զիրա էյի տիր . զիրա սնուն
2 ի՛նայէթի էպէտի տիր։ Լապպըն ֆիտաա օլուն-
մուշլարը պէօյլէ՛ տէսինլէր , քի օնլարը տիւշմէ՛ն
3 էլինտէն ֆիտաա էյլէտի , Վ է օնլարը տիյաթ-
լարտան՝ կիւնտօղուսունտան վէ կիւնպաթըրըն-
տան հէմ փօրնաս վէ տէնիզ ճանիպինտէն տէվ-
4 շէրտի։ Ո՛նլար չէօլտէ՛ պէեապան եօլտա ա-
վարա կէզտիլէր . սաքին օլաճագ շէհր պուլա՛մա-
5 տըլար։ Ո՛նլար աճ հէմ սուսուզ օլմ՛ադըլա , օն-

Digitized by Google

լարըն ճանը օնլարտա պայըլըրտը։ Ալ և սը- 6
կըլտըգլարընտա՝ Յապպա ֆէրեաժ էթմիլէր, վէ
օնլարը միւսիպէթլէրինտէն գուրթարտը։ Ալ և 7
օնլարը տօղրու եօլտան եիւրիւթիւ, քի սաքին
օլաճագ շէհրէ կիտէլէր։ Յապպա՝ օնուն ի՛նա- 8
յէթի իչիւն վէ ատէմ օղուլլարընա մի՛ւճիզաթ-
լարը իչիւն շիւքր էթմինլէր։ Օխրա օ՝ սուսա- 9
մը շ ճանը գանտըրըը, վէ աճ ճանը նի՛ամէթ իլէ
տօլտուրուր։ Վարանըգտա վէ եօլում քէօկէ- 10
սինտէ՝ տէրտ վէ տէմիր իլէ պաղլը օթուրան-
լար, Ալլահըն սէօզլէրինէ ա՛սը օլտուգլարը՝ վէ 11
Մուսա՛ լանըն նասիհաթընը ըէտտ էթմիքլէրի ի-
չիւն, Ա՛ տախի օնլարքն եիւրէյինի միհնէթ 12
իլէ չէօքթիւրտիւ. տիւշտիւլէր, վէ եարտըմճը
եօղ իտի։ Ալ և ս՛ըգլէթէ կէլտիքլէրինտէ՝ Յապ- 13
պա ֆէրեաժ էթմիլէր, վէ օնլարը միւսիպէթլէ-
րինտէն գուրթարտը։ Ա՛նլարը գարանլըգտան 14
վէ եօլում քէօկէսինտէն չըգարտը, վէ պաղլա-
րընը գըրտը։ Յապպա՝ օնուն ի՛նայէթի իչիւն՝ 15
վէ ատէմ օղուլլարընա մի՛ւճիզաթլարը իչիւն
շիւքր էթմինլէր. Օխրա պագըր գափուլարը 16
գըրտը, վէ տէմիր մանտալլարը փարալատը։ Տի- 17
վանէլէր գապահաթլը եօլլարը իչիւն վէ եարա-
մազլըգլարը՛ իչիւն տէրտէ տիւշէրլէր։ Ա՛նլա- 18
րըն ճանը հէր եէյէճէքտէն իքրա՛հ էտէր, վէ թա
էօլում գափուսունատէք եէթիշէրլէր։ Ալ և 19
ս՛ըգլէթէ կէլտիքլէրինտէ՝ Յապպա ֆէրեաժ էթ-
տիլէր, վէ օնլարը միւսիպէթլէրինտէն գուրթար-
տը։ Ալէօղլունիւ կէօնտէրիպ՝ օնլարա շիֆա վէր- 20
տի, վէ օնլարը հէլաքտէն գուրթարտը։ Յապ- 21
պա՝ օնուն ի՛նայէթի իչիւն՝ վէ ատէմ օղուլլա-
րընա մի՛ւճիզաթլարը՛ իչիւն շիւքր էթմինլէր.
Ալ և շիւքր գուրպանլարը պօղազլայրակ՝ օնուն իշ- 22

Digitized by Google

23 լերինի ալգէշ իւէ նագլ էթսինլեր։ Կէմիլեր ի-
լէ տէնիզէ էնէնլեր՝ չօգ սուլարտա իշ իշլէյէն-
24 լեր՝ Ո՞նլար Նապպէնի իշլերինի վէ օնուն ա՛ճա-
25 յըպլարընը էնկինլերտէ կէօրիւրլեր։ Ո՞իրա օ
էմր էտեր, վէ գասըրղա եէլինի չըգարըը, վէ օ-
26 նուն տալղալարընը եիւքսէլտիր։ Կէօյէ չըգար-
լար, տէրինէ էնէրլեր. օնլարընն ճանը տէրտտէն
27 էրիր։ Նալընըրլար, վէ սէրխօշ կիպի չալգա-
28 նըրլար. վէ հէփ Նլմլէրի եուտուլուր։ Նէ օն-
լարա ս՛ըգլէթ կէլտիքտէ՝ Նապպա ֆէրեա՛տ է-
տէրլեր, վէ օնլարը միւսիպէթլէրինտէն գուր-
29 թարըը։ Կասըրղայը լիմանլըղա տէօնտէրիր,
30 վէ տալղալարը տինէր։ Նէ բահաթ օլտուգլա-
րընա շա՛տ օլուրլար. վէ օնլարը արղուլատըգլա-
31 րը լիմանա՛յ իլէտիր։ Նապպա՝ Ո՞նայէթի իչուն՝
վէ օնուն ատէմ օղուլլարընա մի՛ւճիզաթլարը՝ ի-
32 չուն շի՛ւքը էթսինլեր. Նէ օնու գա՛մմ ճէմի՛-
յէթինտէ եիւճէլթսինլեր, վէ իխթիարլար մէճ-
33 լիսինտէ օնա շի՛ւքը էթսինլեր։ Ո՞րմագլարը չէօ-
լէ՝ վէ սուլար փունկարլարընը սուսուզ եէրլէ՝
34 Նէյվէտար եէրլէ՝ օ՛տտա սաքին օլանլարընն եա-
35 րամալըղը՝ իչուն՝ չօրագլըղա տէօնտէրիր։ Ղէօ-
լիւ տուրղուն սույա՝ վէ չօրագ եէրի սո՛ւ փուն-
36 կարլարընա տէօնտէրիր։ Նէ ա՛ճլարը օ՛րատա
գօնտուրուր, քի սաքին օլաճագ շէ՛հր գուրալար։
37 Նէ թարլալար էքէրլեր, հէմ պաղլա՛ր տիքէր-
38 լեր, վէ օնլար մէյվէ մահսուլու վէրիր։ Նէ օն-
լարը պէրէքէթլեր, վէ ղայէթլէ չօղալըրլար. վէ
39 տավարլարընը ազալթմազ։ Ո՞նտէն ազալըրլար,
վէ զուլմտէն՝ տէրտտէն վէ գասավէթտէն չէօ-
40 քէրլեր։ Պէյլեր իւզէրինէ ա՛յր՛պ տէօքեր. վէ
օնլարը՝ եօլու օ՛լմայան պէեապանտէ ավարա կէզ-
41 տիրիր։ Ո՞մմա ֆագիրի պէլատան չըգարըը, վէ

Digitized by Google

ծնողաց սիրիւլեր կիպի գապիլէլէր էտեր։ Տօղ- 42
րուլար կէօրիւպ՝ շաւտ օլուրլար, վէ հէր խապիա՛-
լիք՝ աղղընը գափար։ Ա՛լիմ օլուպ պունլա- 43
րը սագլայան քի՛մ իսկ, Թապպըն ի՛նայէթինի
օնլար անկլայաճագ։

ՄԱՂՄՈՍԱՐԻ 108։

Տաւկթէն իլահի՝ Դաւիթոս։

Նիւրէյիմ հազըրտըր՝ եա՛ Ա՛լլահ. նիւրէյիմիլէ 1
տախի իլահի հէմ մեզմո՛ւր օգո՛ւյաճաղըմ։ Ու- 2
յան եա՛ սանթուր վէ դանպուր. սէհէրտէ՛ ու-
յանաճաղըմ։ Նա՛ Թապպ՝ սանա գավմիլէրտէ 3
հաւմա էտէճէյիմ, վէ իւմմիթիլէրտէ սանա մեզ-
մո՛ւր օգուլյաճաղըմ։ Օ՛ղրա ի՛նայէթին կէօքլէ- 4
րէտէք՝ վէ կէրչէքլիկին պուլուրլարա՛տէք ա՛-
զիմ տիր։ Կէօքլէրին իւզէրինէ նիւճէլ՝ եա՛ 5
Ա՛լլահ, վէ ի՛զզէթին պիւթիւն եէրին իւզէրին-
տէ՛ օլսուն։ Ի՛ակիմ սէվկիլիլէրինի գուրթա- 6
րսըն, սաղ էլին իլէ խէլաս գըլ, վէ պանա ճէ-
վապ վէր։ Ա՛լլահ մուգաստէսլիկինտէ տէստի. 7
Ա՛էսթուր օլայլա՛մ, Ո՛ չէխէմի Թագսի՛մ էտէյիմ,
վէ Ա՛ուքքօթ վատիսինի էօլէէյիմ. Ա՛իլէ՛տ պէ- 8
նիմ՝ վէ Ա՛անասսէ պէնիմ տիր, վէ Ա՛ֆրահիմ պա-
շընըն գուվվէթի տիր. Ա՛էհուտա գանո՛ւն պաղ-
լայըճըմ տըր. Ա՛նապ եայգանլամըն լէյլինի 9
տիր. Ա՛տօմուն իւզէրինէ փապուճումո՛ւ աթա-
յըմ, Ֆիլիշթիմին իւզէրինէ ալգը՛շ էտէյիմ։
Ա՛էթին շէհրէ պէնի՛մ քի՛մ կէօթիւրիւր. պէնի 10
Ա՛տօմտէք քի՛մ իլէտիր. Ա՛էն տէյի՛լմի՛ եա՛ Ա՛լ- 11
լահ՝ քի պիզի րէտտ էյլէտին, վէ ա՛քէրի՛միզ ի-
լէ չը՛գմատըն՝ եա՛ Ա՛լլահ։ Պիզէ ս՛ըգլէթտէն 12
եարտը՛մ վէր. զիրա ատէմին խէլասը պադը՛լ

Digitized by Google

13 տըր։ Ալլահ իւր գուվվէթիւ հարպէթ էտէ-
րիզ . վէ օ՝ տուշմէնլէրիմիզի չէյնէյճէք տիր։

ՄԱՂՄՈՍԱՐԻ 109։

Անգամ պաշը նէյնա Տավիթին մզմուրը։

1 Եա՛ Համիրմըն Ալլահը՝ սիւքիւթ էթմէ։ Չի-
րա ֆասըղըն աղզը վէ հիլէպազըն աղզը իւզէրի-
մէ աչըլըը . հագգըմա եալան տիւլ իլէ սէօյլէտի-
3 լէր։ Էմ մէքրուհ սէօզլէր իլէ էդրաֆըմը՛ ալ-
տըլար . վէ պանա սէպէպսիզ ճէնք էտէրլէր։
4 Ինանապէթիմ պէտէլինէ՝ պանա խասիմ օլ-
5 տուլար . պէն իսէ նէյազ էօէբիմ։ Էմ պանա
էյլիք պէտէլինէ քէմլիք՝ վէ սէվկիւմ եէրինէ իք-
6 րահը՛գ վէրտիլէր։ Ինուն իւզէրինէ ֆասըգ
քիմսէ տիք , վէ օնուն սաղ եանընտա խասիմ տուր-
7 սուն։ Ինուն շէրիաթը կէօրիւտիւքտէ՝ գապա-
հաթլը՛ չըգաճագ . վէ տուա՛սը կիւնահա տէօնէ-
8 ճէք։ Ինուն կիւնլէրի ազ օլաճագ . մանսու-
9 պունու պաշգասը՛ ալաճագ։ Ողուլլարը էօք-
10 սիւզ՝ վէ գարըսը տօ՛ւլ օլսուն։ Էմ օղուլլա-
րը՝ տայիմա ավարա կէզէպ տիլէնսինլէր , վէ վի-
11 րանլէրինտէն չըփ՛ըպ արասընլար։ Էվի վարի-
յէթինի մուա՛մէլէճի գափսըն . վէ էմէյինի եա-
12 պանճըլար եաղմալասըն։ Ինա՛ինայէթ էտէն
օ՛ղմասըն . վէ էօքսիւզլէրինէ մէրհամէթ էտէն օ՛լ-
13 մասըն։ Ինուն սիլսիլէսի քէսիլմէն . ասնկրա քի
14 տէվրտէ ատլարը մահ՛վ օլսուն։ Պապալարընըն
եարամազ ըղը՛ Տապպտան զի՛քր օլսուն , վէ անա-
15 սընըն կիւնահը մահ՛վ օ՛ղմասըն։ Ինըլար տայի-
մա Տապպըն հուզուրունտա՛ օլսուն , վէ օնլարընն
16 զիքրինի եէրտէն քէսսին։ Ղիւն քի օ՛ մէրհա-
մէթ էթմէյի խադրընա կէթի՛րմէտի , իլլա ֆագիր

Digitized by Google

վէ եօխսուլ քիմնէյի գօվալատը, քի եիւրէյի
գըրը լըը շը էօլտիւրէ։ Պէտ տուա՛յը սէվտիյի 17
իչիւն՝ օնա օղրասըն. վէ պէրէքէթտէն խօշ-
լանմատըղը իչիւն՝ օնտան իրագ օլսուն։ Վէ է 18
էտ՛վապ կիպի պէտ տուա՛յը՝ կէյինսին, վէ սու՛ կի-
պի օնուն տէրունինէ՝ վէ եաղ կիպի քէմիքլէրի-
նէ կիրսին. Ո՞նա՝ էօրթիւնէճէք գաֆթիա՛ն՝ վէ 19
տայիմա գուշանաճագ գուշագ կիպի օլսուն։
Խասիմլէրիմին՝ վէ ճանըմըն հագգընա քէմ սէզ- 20
լէյէնլէրին ճէզասը Խապպտան պու՛ օլսուն։ Յմ- 21
մա սէն՝ եա՛ Ռֆէնտիմ Խապպ՝ ատըն իչիւն պա-
նա եարտը՛մ էթ. ի՛նայէթինն էյի օլտուղու՛ իչիւն՝
պէնի խէլսս էյլէ։ Օ՞իրա պէն ֆագիր վէ եօխ- 22
սու՛լում, վէ տէրունիմոէ եիւրէյիմ Ղարալան-
մը՛շ տըր։ Ուզանան քէօյլէ կիպի կէչէրիմ. չէ- 23
քիրկէ կիպի սիլէքինիրիմ։ Տիզլէրիմ ուրուճատան 24
սալմանըը. վէ թէնիմ սէմիզլիքտէն տիւշէր։
Ա՛էմ պէն օնլարա այրպ օլտուա՛մ. պէնի կէօրիւն- 25
ճէ՝ պաշլարընը՛ սալսուրսար։ Այ՛ Ալլահըմ 26
Խապպ՝ պանա եարտը՛մ էյլէ. ինայէթինէ կէօ-
րէ պէնի գուրթար։ Վէ պու՝ էլինն օլտուղու- 27
նու պիլսինլէր, քի պունու սէն եափտըն՝ եա՛
Խապպ։ Ո՞նլար պէտ տուա՛ էթսին, ամմա սէն 28
միւպարէքլէ. օնլար գալգընճա՝ ուլթանընլար,
ամմա գուլուն շայտ օլսուն։ Խասիմլէրիմ այ՛պ 29
կէյսինլէր, վէ այ՛պլարընը գաֆթիա՛ն կիպի պիւ-
րինսինլէր։ Ա՛ղզըմ իլէ Խապպա ղայէթլէ 30
շիւքր էտէճէյիմ. վէ էօգլարըն արասընտա օնա
Համտ էտէճէյիմ։ Ղիւն ֆագիրին սա՛ղ եանընա- 31
տան տուրուր, քի օնուն ճանընը Հէգամ էտէն-
լէրտէն՝ գուրթարա։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՍ 110։

Տալէթին Ղեվոնդ։

1 Ասպ՝ Այֆենտիմէ տէտի քի՝ Աղըմտաւ օղու, թա տիւշմէնլէրինի՝ սէնին այագլարընա պասա-
2 մազ գօյայըմ։ Էնին գուվվէթինին ա՛սաօ-նը՝ Ասպ Իհնտան կէօնտէրէճէք. տիւշմէնլէ-
3 րինին օրթասընտա հէգիւճէ՛թ սիւր։ Էնին գավմընն՝ գուվվէթինին կիւնիւնտէ՝ մու գատտէս զէյնէթլէր իլէ հազըր օլաճագլար, կէնճլէրին սա-
4 պահ քահմինին չիհինտէն օլաճագ։ Ասպ եէ-մի՛ն էթտի, վէ նատիր օլմընղ. Էն էպէտէն՝ Այէլքիսէտէք թէրթիպինճէ քահրին սին։
5 Ասպ սէնին սաղընտան տըր. օ՝ ղալըսպընըն
6 կիւնիւնտէ փասիլհալըր գըրաճագ։ Ո՝ դա-իֆէլէրտէ չէրսանթ կէօրէճէք. լէշլէր իլէ տօլ-տուրաճագ. չօգ տիյարլար իւզէրինէ պաշ օյանըն
7 պաշընը՛ գըրաճագ։ Այօլտա՝ չայտան իչէճէք. ան տան էօթիւրու պա՛շ գալտըրաճագ։

ՄԱՂՄՈՍ 111։

Ալէլ-Ա՛։

1 Պիւթիւն եիւրէ քտէն՝ տօղրուլարըն ՚ճճլէսինտէ վէ ճէմաա թատա՝ Ասպպա շիւքր էտէճէյիմ։
2 Ասպպըն իշլէրի պէօյիւք տիւր. օնլարտան հէփ
3 խօշլանանլարտան արտընըլար։ Ունու ա՛մէլի ի զզէթլի վէ ճէլիլ տիր. վէ սատտագաթը էպէտի
4 տիր։ Այ՚ճհիզաթլարընը մէզկիւր էյլէտի.
5 Ասպպ քէրիմ վէ րահման տըր։ Ունան գօր-գանլարա դաա՛մ վէրտի. օ՝ ա՛հտընը տայիմա
6 զիքր էտէր։ Վաամընա ա՛մէլէրինին գուվվէթինի պէյան էյլէտի, քի օնլարա դաիֆէլէրին միրա-

Digitized by Google

ս՝ընդ՝ վերէ։ Այլևերինին ա՝մելևերի կերչէ քելևք 7
վէ շերիա՝թ տըը, օնուն հէվի թէնպիհլերի հա՛գգ
տըը։ Տևվըլերձէ եպէտէն ս՝ապի՛թ տիրլեր, օն- 8
լար կերչէ քելևք վէ տօղրուլուգ իլէ եաւիրլտը։ ()՝ 9
գավմընա ֆիտա կէօնտէրտի, ա՝հտընը էպէտէն
էմր էթտի, օնուն ատը մուգատտես վէ հիյպէթ-
լե տիր։ Ի՝լին պաշը Թապպ գօրգուսու տուր, 10
օնլար իլէ ճիւմլէ ա՝մել էտէնլերին էյի ֆէհմի՛
վար, օնուն համտը էպէտի տիր։

ՄԱՂԱՄԻԱ 112։

Ընէլը-Լա՝։

Ա՛յ՝ մութլու Թապպտան գօրգան՝ օնուն էմրլէ- 1
րինտէն դայէթլէ հուշլանան քիմսէյէ։ ()նուն 2
զիւրրիյէթի եէրտէ գավմի օլաճագ, տօղրուլարընը
սիլսիլէսի միւպարէքլէնէճէ՛ք տիր։ ()նուն է- 3
վինտէ մալ վէ ղանիմե՛թ օլաճագ, վէ սատագա՛-
թը էպէտէն տուրաճագ։ Տօղրուլարա՝ գարան- 4
լըգտա ըշը՛գ իշրագ էտէր, օ՝ քէրիմ վէ րահման
վէ սատը՛գ տըը։ Այի քիմսէ քէրէմ էտէր, վէ 5
էօտիւնճ վէրիր, մասլահաթլարընը շերիա՛թ
իւզրէ իճրա էտէր։ Ա՛ագգան օ՝ էպէտէն գը- 6
մրլտանմազ, սատըլըն զիքրի էպէտէն գալը։
()՝ քէօթիւ խապէրտէն գօրգմազ, օնուն եիւրէյի 7
մէօհ՛քե՛մ օլուպ՝ Թապպ կիւվէնիր։ ()նուն 8
եիւրէյի ս՝ապի՛թ օլուր, օ՝ գօրգմազ, թա տիւշ-
մէնլերինտէ պէլայը կէօրիւնճէյէտէ՛ք։ Վայ՛ար, 9
ֆագիրլերէ վէրիր, օնուն սատագաթը էպէտէն
տուրուր, պույնուզու ի՛զնէթ իլէ եիւճէլէնիր։
Այարամազ կէօրճէ՛ք, վէ տարըլաճագ, տիշէ- 10
րինի գըճըրտայըպ՝ երկյէճէ՛քտիր, ֆասըգլարընը
արզուսու հէլա՛ք օլաճագ։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՍ 113։

Ընկալ- Լա։

1 ԼՀ Լապպըն գուլլորը՝ շի՛ւքր էտին. Լապպըն
2 ատընա շի՛ւքր էտին։ Լապպըն ատը՝ շիմտիտէն
3 Թա էպէտէտ՛ք միւպարէ՛ք օլսուն։ Կիւնէշին
տօղուսունտան Թա օնուն պաթըսընա՛տէ՛ք Լապ-
4 պըն ատը Համտա՛ լայըգ տըր։ Լապպ Հէի դա-
թֆէլէրտէն եիւճէ՛ տիր. օնուն իզէթի կէօքլէ-
5 րին իւզէրինտէ՛ տիր։ Լիւճէլէրտէ՛ սաքին օլ-
6 մուշ Ալլահրմըզ Լապպ կիպի քի՛մ վար. Լի
օ՛ կէօքլէրտէ վէ եէրտէ օլանը կէօրմէյէ Թէնէզ-
7 զի՛ւլ էտէր։ ()՝ Ֆագիրի դօփրագտան գալտը-
8 րը, Հօխսուլու ֆը շգըտան եիւճէլտիր. Լի օ-
նու. պէյլէր իլէ՛ գավմընըն պէյլէրի իլէ օԹուր-
9 տա։ ()՝ գըսըը գարըյը Եվ սահիպի՛ շատ օլ-
մուշ Եվլատ անասը էտէր։ Ալէլու Լա։

ՄԱՂՄՈՍ 114։

1 Իսրաէլ Ալընըրտան՝ Լա՛ գօպ էվի եատ տիլլի
2 գավմնան չըգտըգտա, Լէհուտա օնուն Ալագ-
3 տէսէի՛ Իսրաէլ օնուն Հէգքիւմէթի օլտու։ Տէ-
նիզ կէօրտիւ, վէ գաչտը. Լօրտան կէրիյէ տէօն-
4 տիւ։ Տաղլար գօչլար կիպի՛ պայըրլար գոյուն
5 եավրուլարը կիպի սը չըատըլար։ Ամանա նէ՞ օլ-
տու եա՛ տէնիզ՝ քի գաչտըն, եա՛ Լօրտան՝ քի
6 կէրի տէօնտիւն, Լա՛ տաղլար քի գօչլար կի-
պի՛ եա՛ պայըրլար քի գոյուն եավրուլարը կիպի
7 սը չըատընըզ։ Լա՛ եէր՝ Լապպըն Հուզուրուն-
տան՝ Լա՛գօպ Ալլահընըն եիւզիւնտէն տիթրէ.
8 ()՝ գայայը սուլար կէօլիւնէ՝ չագմա՛գ դաշընը
սուլար փունկարընա տէօնտէրտի։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՍ 115։

Պիղծ տէրիլ՝ եա՛ Իսպպ՝ պիղծ տէրիլ, իլլա ի- 1
նայէթին իչուն վէ կերչէքլիյին իչուն քէնտի ա-
տընա իզզէթ վէր։ Կաւիֆելէր նի՛չուն տէխնի- 2
լէր քի՝ Ընլարըն Ալլահը հալա նէ՞րէտե տիր։
Ալլահըմըզ իսկ կէօքտէ տիր. օ՝ հէր իսթէդիյի- 3
նի էյլէտի։ Ընլարըն փուռթլարը կիւմիւշ վէ 4
ալթունն տուր, ատէմ էլլէրինին ա՛մէլի՛ տիր։
Ընլարըն աղզը՛ վար, ամմա սէօյլէմէզլէր. կէօզ- 5
լէրի վար, վէ կէօրմէզլէր. Կուլագլարը՛ վար, 6
վէ իչիթմէզլէր. պուրունլարը՛ վար, վէ գօգուլա-
մազլար. Այլէրի՛ վար, վէ էլլէմէզլէր. այագլա- 7
րը վար, վէ եիւրիւմէզլէր, պօղազլարընտան սէս-
լէնմէզլէր։ Ընլարը եափանլար՝ վէ օնլարա հէփ 8
կիւվէնէնլէր օնլար կիպի օլսունլար։ Այա՛ Իս- 9
րաէլ՝ Իսպպա՛ կիւվէն. օնլարըն եարտըմ ճըսը վէ
սիփէրի օ՛ տուր։ Ուհարօն էվլի՛ Իսպպա՛ կիւվէ- 10
նին. օնլարըն եարտըմ՛ ճըսը վէ սիփէրի օ՛ տուր։
Այ՛ Իսպպտան գօրգանլար՝ Իսպպա՛ կիւվէնին. 11
օնլարըն եարտըմ՛ ճըսը վէ սիփէրի օ՛ տուր։
Իսպպ պիղի խագըրնա կէթիրիպ միւպարէքլէ- 12
յէ, Իսրաէլ էվինի միւպարէքլէյէ, Ուհարօն է-
վինի միւպարէքլէյէ. Իսպպտան գօրգանլարը՝ 13
քիւչիւքլէրի՛ հէմ պէօյիւքլէրի՛ օ միւպարէքլէյէ։
Իսպպ սիզին իւզէրինիզէ՝ հէմ սիզին հէմ օղուլ- 14
լարընըզը՛ն իւզէրինէ՝ զամմ էտէ։ Ալիզ՝ կէօք- 15
լէրի վէ եէրի եափան Իսպպտան միւպարէ՛ք օ-
լսսըզ։ Կէօքլէրին կէօքլէրի Իսպպը՛ն տըր. 16
ամմա եէրի ատէմ՛ օղուլլարընա վէրմիշտիր։
Այ՛օլիւլէր Իսպպա շիւքր էթմէզլէր, նէ տէ սիւ- 17
քիւթ էէրլէնէ էնէնլէրին հիչ պիրի։ Ա՛յնմա պիզ 18
Իսպպը միւպարէքլէյէձէյիզ, չհմոիտէն թա է-
պէտէտէք։ Ալէլու Այա։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՍ 116.

1 Ալէլուիա՛ քի՝ Տապպ ակսիմի չէ նկատզըմը ի-
2 շեմտի։ Գուլաղները պանա մէկ էմտիկի իչին՝
3 կիւնէլերիմճե օհա նիտա էտէճէյիմ։ Յօլիմաղ-
րըլարը էդրաֆըմը ալտը, վէ ճէհէննէմին ա՛ըգ-
լէթլէրի պէնի պուլտուլար. տերտէ վէ գատավէ-
4 թէ օղրատըմ։ Ա՛յտնա Տապպըն ատընա նիտա
էմտիմ. Ա՛յտն՝ եա՛ Տապպ՝ ճանըմը գուրթար։
5 Տապպ քէրիմ վէ սատղա տուր. վէ Վէլահըմըզ
6 րահիմ տիր։ Տապպ սատէտիլլէրի սագլար.
ճէֆայա տիւշտիմ, ամմա ո պէնի խէլլաս էմ-
7 տի։ Եա՛ ճանըմ՝ րահաթլընա տէօն. զիրա
8 Տապպ սանա իհսան գըլտը։ Օ՛իրա ճանըմը
էօլիմտէն՝ կէօզլէրիմի կէօզեաշընտան վէ ապտ-
9 ղըմը եըգըլմագտան գուրթարտըն։ Յաշայան-
լարըն տիյարլարընտա՝ Տապպըն հուզուրունտա
10 կէզնինէճէյիմ։ Ալէյլէտիյիմի ինանտըմ. պէն
11 ղայէթլէ տերտլէնտիմ. Պէն ա՛ճէլէմտէ տէ-
12 տիմ քի՝ Ադըր ատէմ եալանճը տըր։ Տապպա՝
պանա ճիւմլէ վէրտիյի իհսանընա պէտէլ նէ՞ վէ-
13 րէյիմ։ Ախլասըն քեասէսինի ալապըմ, վէ Տապ-
14 պըն ատընա նիտա էտէյիմ։ Ա՛տագլարըմը
Տապպա՝ հալա պիւթիւն գավմինըն էօնիւնտէ է-
15 տա՛ էտէյիմ։ Տապպըն նազարընտա՝ մուգատա-
16 տէսլէրինին էօլիւմիւ գըյմէթլի տիր։ Ա՛յտն՝
եա՛ Տապպ՝ թահգիգատն պէն գուլուն՝ խալասը-
ղընըն օղլու գուլո՛ւնում. պէն պաղլատըրմը չէօղ-
17 տիւն։ Ալանա շիւքր գուրպանը սունայըմ, վէ
18 Տապպըն ատընա նիտա էտէյիմ։ Ա՛տագլարը-
մը Տապպա՝ հալա պիւթիւն գավմինըն էօնիւնտ-
19 տէ՝ Տապպ էվինին հավլիլէրինտէ՝ սէնինի ի-
չինտէ՝ եա՛ Երուշալիմ՝ էտա՛ էտէճէյիմ։ Ա-
լէլու Յա։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՍ ՃԱ։

Ա՛իւմլէ գաւիֆէլէր՝ Տապպա շի՛ւքր էտին , օնաա 1
ճէւմլէ գավմլէր Համմա էտին : Ո՞վիրա օնուն բի՛- 2
նայէթի իւզէրիմիզտէ պէօյի՛ւք տիւր . վէ Տապ-
պըն կէրչէքլիյի էպէտի տիր : Տէլէլու Յա :

ՄԱՂՄՈՍ ՃԱԻ։

Տապպա շի՛ւքր էտին , վիրա էյի տիր . զիրա օ- 1
նուն բի՛նայէթի էպէտի տիր : Ո՞ալա Տարաէլտէ- 2
սի՛ն քի՝ Ունուն բի՛նայէթի էպէտի տիր : Ոչա- 3
րօն էվի Հալա տէսին քի՝ Ունուն բի՛նայէթի էպէ-
սի տիր : Տապպատան գօրգանլար Հալա տէսին- 4
լէր քի՝ Ունուն բի՛նայէթի էպէտի տիր : Ա՛րգէլէթ- 5
տէ Տապպա նիտա էթտիմ . Տապպ պէնի կէնիշ-
լիյէ գօռա՞գ իլէ ճէվապ վէրտի : Տապպ պէնիմ 6
իլէ տիր , գօրդմայ . տատէմ պաննա նէ՞ էտէ պի-
լիր : Տապպ՝ պաննա եարտըմ էտինլէր իլէ՝ պէ- 7
նիմ իլէ տիր . իմտի տիւշմէնլէրիմտէ պէլայը կէօ-
րէճէյիմ : Ո՞տէմ կիւվէնմէ՛քտէն՝ Տապպա իւ- 8
միտ էթմէ՛ք էյի տիր : Պէյլէրէ կիւվէնմէ՛ք- 9
տէն՝ Տապպա՛ իւմիտ էթմէ՛ք էյի տիր : Ա՛իւմ- 10
լէ գաւիֆէլէր էդրաֆըմ՛ըն ալտրլար . ամմա Տապ-
պըն տոը իլէ օնլարը գըրտաճ՛ադըմ : Ո՞դրաֆը- 11
մը՛ ալտրլար , հէմ պէնի գուշտաթտրլար . ամմա
օնլարը Տապպըն տոը իլէ գըրտաճ՛ադըմ : Ո՞րը- 12
լար կիպի էդրաֆըմը՛ ալտրլար , տիքէնլէրին ա-
թթէշի կիպի սէօյիւնտիւլէր . զիրա օնլարը Տապ-
պըն տոը իլէ գըրտաճ՛ադըմ : Ա՛էն պէնի երգմագ 13
իչինն էթի՛ վէրտին . ամմա Տապպ պաննա եար-
տը՛մ էթտի : Վ՛ուվվէթիմ վէ մէզմուրտում 14
Տապպ տըր . հէմ օ՝ խէլասը՛մ օլտու : Ա՛տրգ- 15
լարըն չատրըվարընատա ալդըշ վէ խէլաս սէսի

Digitized by Google

16 վար. Թապպէն սաղ էլի գուվվէթ իշլէր։ Թապ-
պէն սաղ էլի եիւճէլտի. Թապպէն սաղ էլի գուվ-
17 վէթ իշլէր։ Ձ՚օլմէյճէյիմ, իլլա եաշայաճաճ-
ղըմ, վէ Թապպէն իշլէրինի նայգլ էտէճէյիմ։
18 Թապպ պէնի ղայէթլէ թէտիպ էթտի. ամմա
19 պէնի էօլիւճ թէսլիմ էմմէտի։ Պանա սատա-
գամըն գափուլարընը աչըն. օնլարտան կիրիպ՝
20 Թապպա շինքը էտէճէյիմ։ Թապպէն գափուսու
21 պու տուր. սատըգլար օնտան կիրէճէք։ Պանա
շինքը էտէճէյիմ. զիրա պանա ճէվապ վէրիպ՝
22 պէնիմ խէլասըմ օլտուն։ Ձափուճուլարըն
23 րէտտ էթտիքլէրի դաշ՝ քէօշկ պաշը օլտու։ Իշ-
պու Թապպտան օլտու, վէ կէօզլէրիմիզտէ ա՚ճա-
24 յըպ տըր։ Թապպէն եափտըղը կիւն պու տուր.
25 օնտա մէսրուր վէ շատ օլալըմ։ Վ՚էրէմ էյլէ
եա՞ Թապպ՝ հալա խէլաս էյլէ. քէրէմ էյլէ եա՞
26 Թապպ՝ հալա միյէսսէր էյլէ։ Թապպէն ատըն-
տա կէլէն միւպարէք օլտուն. սիզի Թապպէն էվինս-
27 տէն միւպարէքլէտիք։ Պիզէ նուր կէօսթէրէն
Թապպ Ձլահ տըր. գուրպանը իփլէր իլէ մեզպա-
28 հըն թա պույնուզլարընատէք պաղլայըն։ Այէն
Ձլահմանըն, վէ սանա համմ էտէճէյիմ. եա՞ Ձլ-
29 լահըմ՝ սէնի եիւճէլտճէյիմ։ Թապպա համմ
էտին, զիրա էյիտիր. զիրա օնուն ի՚նայէթի էպէ-
տի տիր։

ՄԱՂՄՈՍ 119։

Ալէֆ։

1 Ա՚խ մութլու քեամիլ եօլլուլարա՝ Թապպէն
2 թէվրաթընտա կէդէնլէրէ։ Ա՚խ մութլու օնուն
շէհատէթլէրինի հրփզ էտէնլէրէ՝ օնու պիւթիւն
3 եիւրէք իլէ արայանլարա, Ա՚էմ ֆըսգ իշլէմէ-

Digitized by Google

յիսպ՝ օձուն եօլաբրընտա եիւրիւյէնլէրէ։ Այն էմր 4
էթտին ,քի թէնպիհլէրինի տիգգաթ իլէ սագլա-
յալըմ։ Ղօլայտը սէնին գանուն լարընը սագլա- 5
մաղա՝ եօլաբրըմ տօղրուլայտը։ Զաման՝ պէն 6
սէնին ճիւմլէ էմրլէրինի հըփզ էթմէ՛քլէ՝ ուԹան-
մազըտըմ։ Այնին հագգ շէրիա՛թլէրինի էջ- 7
լէնտիյիմտէ, սանա տօղրու եիւրէք իլէ համտ է-
տէճէյիմ։ Այնին գանուն լարընը սագլայաճա- 8
ղըմ. պէնի պիլքիւլլիյէ թէղք էթմէ։

ՊԷՂ։

Այնձ քիմսէ եօլունու նէ՞ իլէ փաքլէյէ. սէնին 9
սէօզիւնէ կէօրէ՝ տիգգաթ էթմէք իլէ։ Այնի 10
պիւԹիւն եիւրէյիմտէն արատըմ. պէնի Թէն-
պիհլէրինտէն սափմաղա գօմմա։ Այէօզլէրինի 11
եիւրէյիմտէ սագլաստըմ, Թաքիմ սանա կիւնահ
էթմէյիմ։ Այնապարէ՛քսին եա՛ ապպ, պատա 12
գանունլարընը՝ էօյրէթ։ Այնին աղզընըն ճիւմլէ 13
շէրիա՛թլէրինի՝ տուտագլարըմ իլէ նագլ էթ-
տիմ։ Այնին շէհատէթլէրինին եօլունտա՝ հէր 14
կէօնէ զէնկինլիքտէն էօԹէյբիւ կիպի՝ մէսրուր օլ-
տուսմ։ Այնին Թէնպիհլէրինի Թէֆէքքիւր է- 15
տէճէյիմ, վէ եօլլարընը կէօզէտէճէյիմ։ Վա- 16
նունլարընտան հայզ էտէճէյիմ. սէօզլէրինի ու-
նունԹմայաճաղըմ։

ԿՆԴԵԼ։

Պու գուլունա իհսան գըլ, էվ եաշայըմ, վէ սէօ- 17
զիւնիւ սագլայըմ։ Այէօզլէրիմի՛ աչ, վէ սէնին 18
Թէվրաթընտան ա՛ճայրպլար կէօրէյիմ։ Պէն 19
եէրտէ միւսաֆիրիմ. Թէնպիհլէրինի պէնտէն
կիպլէմէ։ Այնին շէրիա՛Թլէրինին հէր վադԹտա 20

Digitized by Google

21 արդուսունտան ճանըմ էզնիքտիր։ Այնին էմրէ-
րինտէն սաիան մէյնուրլարը թէքտիր
22 էթտին։ Լուզերիմտէն սիթէմի վէ այրպը կիտէր.
23 զիբա շէհսատէթլերինի սագլատըմ։ Աերվերլեր
պիլէ օթուրուպ՝ հագգըմա սէօյլէտիքլերինտէ,
գուլուն սէնին գանունլարընը թէֆիէքքիւր էթ-
24 տիմ։ Շ էհսատէթլերին տաճի պէնիմ՝ զաղզըմ՝
չէ միւշերլերիմ տիր։

Տալէթ։

25 Ա՛նըմ գօփրազա եափը շըր. սէօգիւնէ կէօրէ
26 պէնի իհեա գըլ։ Ալօլարըմը նագլ էթտիմ, վէ
պանա ճէվապ վէրտին. գանունլարընը պանա էց-
27 րէթ։ Ալէնպիհլերինին եօլունու պանա անկ-
լատ. վէ ա՛ճայըպլարընը թէֆիէքքիւր էտէյիմ։
28 Ա՛նըմ գասավէթաճն տամլատը. սէօգիւնէ կէօ-
29 րէ պէնի ս՛ապիթ էյլէ։ Ալալան եօլունու պէն-
տէն կիտէր, վէ պանա թէվրաթընը պաղըշլա։
30 Աէրչէքլիք եօլունու սէչտիմ. շէրիա թէլերինի է-
31 նէ՞ գօտուր։ Այնին շէհսատէթինէ եափը շ-
32 տրմ. եա՛ Ռապպ՝ պէնի ուէթանտրմա։ Այն
եիւրէյիմի կէնիշէտինճէ, էմրլերինին եօլունտա
սէյիրտէճէյիմ։

Ղէ։

33 Լա՛ Ռապպ՝ պանա գանունլարընդն եօլունու
էզյրէթ, վէ օնու սօնկա գատար սագլայըմ։
34 Պանա ֆէհմ վէր, վէ թէվրաթընը սագլայըմ,
հէմ պէւթինն եիւրէքտէն օնու հլիճզ էտէյիմ։
35 Պէնի էմրլերինին եօլունտա եիւրիւթ. զիբա օն-
36 տա՛ն խօշլանտրմ։ Աիւրէյիմի շէհսատէթլերինէ
37 մէյլլէնտիր, վէ տէյիլ դամա՛ա։ Աէօվլէրիմի պա

Digitized by Google

դը լըզա պագմագտան տէօնտէր . պէնի եօլունտա
եաշամ ։ ||Էնտէն գօրգան գուլունա սէօզիւնիւ 38
ս՝ապիթ էյլէ ։ Վօրգտուղում՝ այըպըմը պէնտէն 39
կիտէր . զիրա շէրիա՝ թէվրին էյի տիր ։ Իչըմ սէ- 40
նին թէնպիհլէրինէ արզու չէքտիմ . պէնի սատա-
գամընտա եաշամ ։

||Ա ։

Իւոհ եա՜ Ռասպ՝ ինայէթին հէյ խէլասըն՝ տէ- 41
տիյին կիպի՝ պանա կէլսինլէր ։ ||Է պանա սի- 42
թէմ էտէնէ սէօզ ճէվապ վէրէյիմ . զիրա սէնին
սէօզիւնէ կիւվէնտիմ ։ ||Է կէրչէքլիք սէօզիւ- 43
նիւ աղղըմտան ասլա կիտէրմէ . զիրա շէրիա՝ թէվ-
րինէ կիւվէնտիմ ։ ||Է թէվրաթընը տայիմա 44
սագլայըմ, էպէտլէր էպէտիսինէտէք ։ ||Է կէ- 45
նիշլիքտէ կէզէյիմ . զիրա սէնին թէնպիհլէրինի
դալայ էթտիմ ։ ||Է սէնին շէհատէթլէրինի 46
փատիշահլար էօնիւնտէ սէօյլէյիմ, վէ ուԹման-
մայըմ ։ ||Է պէնիմ սէվտիյիմ սէնին էմրլէրինտէ 47
մէսրուր օլայըմ ։ ||Է էլլէրիմի՝ սէվտիյիմ թէն- 48
պիհլէրինէ գալըրըայըմ . վէ գանունլարընը թէ-
ֆէքքիւր էտէյիմ ։

Ա ։ ՃԻՆ ։

Չուլուն իչիւն օլան սէօզիւ խադրընա կէթիր , քի 49
օնուն հագգընա պանա իւմի՛տ վէրտին ։ Տէր- 50
տիմտէ թէսէլլիմ պուռ տուր . զիրա սէօզիւն պէնի
տիրիլթտի ։ ||Նաղուրլար պէնի ղայէթլէ զէվգ- 51
լէնտիլէր . ամմա թէվրաթընտան սափտատըմ ։
Վատիմ շէրիա՝ թէվրինի խադրըմա կէթիրտիմ՝ 52
եա՜ Ռասպ , վէ թէսէլլի պուլտում ։ ||Էնին 53
թէվրաթընը պրաշան ֆասըգլարըն սէպէպին-

Digitized by Google

54 տէն՝ պէնի հէբարէթ դուԹտու։ Այնասֆիրլե-
յիմին էվինտէ սէնին գանունլարըն պանա մէզմիւր
55 մատտէէրի օլտու։ Այնին ատրնը եա՞ Ռապպ՝
կէձէէտէ խադրըմա կէԹիրտիմ, վէ ԹէվրաԹընը
56 հըճգը էյլէտիմ։ Պու պանա՝ սէնին գանունլա-
րընը սագլատըղը՛մ իչիւն վագը՛ օլտու։

ԽէԹ։

57 Պէնիմ հիսէմնին՝ եա՞ Ռապպ. տէտիմ քի՝ սէ-
58 նին սէօզլէրինի սագլայը՛մ։ Այնին հուզուրունա
պիւԹիւն եիւրէքտէն եավարտը՛մ. սէօզիւնէ կէօ-
59 րէ պանա մէրհամէԹ էյլէ։ Ռօլլարըմը տիւչիւ-
նիւ՝ այագլարըմը սէնին շէհատէԹլէրինէ չէ-
60 վիրտիմ։ Այնին էմրլէրինի սագլամադը՝ ա՛ճէլէ
61 էտիպ օյալանմատը՛մ։ Ֆասըգլարըն պէօլիւք-
լէրի պանա սարը լարլար. ամմա ԹէվրաԹընը ու-
62 նութմատը՛մ։ Այճէ եաըրսընտա գալգարը՛մ, քի
սէնին հագգ շէրիաԹլէրին իչիւն՝ սանա չիւքր է-
63 տէյիմ։ Պէն՝ հէփ սէնտէն գօրգանլարա վէ
64 Թէնապհլէրինի սագլայանլարա օրԹա՛ղը՛մ։ Ռա՞
Ռապպ՝ սէնին ի՛նայէԹինտէն եէր տօլու տուր.
պանա գանունլարընը էօյրէթ։

Պէնը։

65 Պուլունա էյլիք էյլէտին՝ եա՞ Ռապպ, քէնտի
66 սէօզիւնէ կէօրէ։ Պանա էյի ի՛լմ վէ պիլգի էօյ-
67 րէԹ. զիրա սէնին էմրլէրինի ինանտը՛մ։ Ահ-
ֆայա տիւշմէ ղտէն՝ պէնէ եանկը լտը՛մ. ամմա չիմ-
68 տի սէօզիւնիւ սագլայը՛մ։ Այնէն էյիսին, վէ էյլիք
69 էտիճիսին. պանա գանունլարընը՛ էօյրէթ։ Այաղ-
րըլար պանա գարշը եալան գուրտուգլարընտա,
պիւԹիւն եիւրէքտէն սէնին Թէնապհլէրինի սագ-

Digitized by Google

լատըմ։ Ախիրէքլէրի եաղ կիպի գօյուլանտըգ- 70
տա, թէվրաթընտա ճէսուրուր օլտուս։ Ա՛ֆայա 71
տիւշտիւյիւմ պանա էյի տիր. թաքիմ սէնին գա- 72
նունլարընը էօյրէնէյիմ։ Ինին աղշընըն թէվ-
րաթը պանա՝ ալթուն վէ կիւմիւշ պինլէրինտէն
էյի տիր։

Լ՟օթ։

Պէնի սէնին էլչէրին եափտը, վէ օնլար եարաթ- 73
տը. պանա ֆէ՛հմ վէր, քի սէնին էմրլէրինի էօյրէ-
նէյիմ։ Ինտէն գօրգանլար պէնի կէօրիւ՟շատ 74
օլալար. զիրա սէնին սէօզիւնէ իւմիտ էթտիմ։
Պիլէրիմ եա՛ Ռապպ, քի շէրիա՛թլէրին հա՛գգ 75
տըր, վէ պէնի հա՛գգ իւզրէ ճէֆայէ սալտըն։
Վ՟էրէմ էյլէ՝ գուլունա օլան սէօզիւնէ կէօրէ՛ ի՛- 76
նայէթին պանա թէսսէլլի օլսուն։ Պանա մէր- 77
համէթլէրին կէլսին, քի եաշայըմ. զիրա թէվ-
րաթըն սիւրիւրիմմոր։ Ինաղուրլար ուէթան- 78
սըն. զիրա պանա նահագգ եէրէ ղայռ էթտիլէր.
պէն իսէ սէնին թէնպիհլէրինի թէֆէքքիւր է-
տէրիմ։ Ինտէն գօրգանլար՝ վէ շէհատէթլէ- 79
րինի պիլէնլէր պանա պէօնսիւն։ Իսիրէյիմ 80
գանունլարընտա քեամի՛լ օլսուն, քի ուէթան-
մայըմ։

Վ՟ֆ։

Ա՛նարմ խէլասըն իչիւն՝ իւմիտ էթտիյիմ սէօզիւն 81
իչիւն հասրէթ չէքէր։ Կէօզլերիմ սէնին սէօ- 82
զիւն իչիւն՝ պանա նէ՞ զէման թէսէլլի վէրէճէք-
սին տէյէրէք՝ պօզուլուր։ Ղիւն տիւթիւնտէ 83
դուլում կիպի օլտում իսէ տէ՝ սէնին գանունլա-
րընը ունութմամտըմ։ Ինին գուլունուն կիւն- 84

Digitized by Google

լերի գահ՝ տըը. պէնի գօվալայանլարըն չէրաա՜-
85 թընը նէ՞ զէման կէօրէճէքսին։ Թէվրաթընճա
օլմայան մաղըրլար՝ պէնիմ իչիւն չուգուրլար
86 գազտը լար։ Էվի էմրլերին հագիգաթ տըր.
պէնի նասհագ եէրէ գօվալարլար. պանա եար-
87 տըմ էթ։ Ըզ գալտը պէնի եէրտէ հէլաք էտէր-
լերիտի, տմմա պէն թէնպիհլերինի պրագմատըմ։
88 Ինայէթինէ կէօրէ պէնի եաշաթ. վէ սէնին աղ-
զընըն շէհատէթինի ապգլայըմ։

Լամբ։

89 Նպէտէն հա՞ Թապպ՝ սէնին սէօզիւն կէզգլէրաէ
90 ս՛ապիթ տիր։ Սէնին կէրչէգլիյին տէվը պէ
տէվը տուրուր. եէրի Թէմէլլէթտին վէ տուրուր։
91 Պու կիւնէտէգ սէնին Թէրթիպինէ կէօրէ տու-
92 րուլար. չիւն հէփիսի գուլլարընն տըր։ Թէվրա-
Թընը սիւրիւրիմ օլմասայտը, օղէման տերտիմնէն
93 հէլաք օլուրուտուսմ։ Թէնպիհլերինի էպէտէն
ունուԹմայաճաղըմ. վէրա սէն պէնի օնլար իլէ
94 հէնա էթտին։ Պէն սէնին իմ, պէնի խէլաս է յ-
95 լէ. զէրա սէնին Թէնպիհլերինի արատըմ։ Վատ-
սըգլար պանայ գաԹլանտըլար, քի պէնի հէլաք
էտէլէր. ամմա պէն սէնին շէհատէթլերինտէ միւ-
96 հազաք էտէճէյիմ։ Էվր քէմանլին ատնու օլտու-
ղունու կէօրտիւմ. ամմա սէնին էմրին զայէթ կէ-
նիշ տիր։

Այէ։

97 Սէնին Թէվրաթընը նէ՞ գատար սէվերիմ. պիւ-
98 Թիւն կիւն Թէֆէքքիւրիմ ծ տուր։ Պէնի էմր-
լերին իլէ տիւշմէնլերիմտէն ա՛լիմ գըլտըն. զէրա
99 օնլար էպէտէն պէնիմ իլէ տիր։ Էվի էօյրէտի-

Digitized by Google

ճիլերիմտէն վէյատէ անկլար օլտում. վերա շէ-
հատէթլերին թէֆէքքիւրիւմ տիւր ։ Յիսթի- 100
արլարտան վէյատէ ֆէհիմ օլտում. վերա թէն-
պիհլերինի սագլատըմ։ Աէօզիւնիւ սագլամագ 101
իչիւն՝ այագլարըմըզ հէր քէօթիւ եօլտան կէրի
դուրտուսմ։ Ը էրիա թէլերինտէն սափիմատըմ. 102
վերա պէնի սէն էյրէթտին ։ Աէօզիւն տիմաղը- 103
մա նէ՞ դաթլը՝ աղըզմա պալտան փոխէ՛ տըր ։
Յէնպիհլերինին վասըդասը իլէ ֆէհմ էտինտիմ. 104
օնուն իչիւն հէք եալանըն եօլտնտան իքրահ էթ-
տիմ։

Ա էնին սէօզիւն այագլարըմա չըրաղ՝ վէ իլլէրի- 105
մէ ըշլը՛դ տըր ։ Աէնին հագգ շէրիա թէլերինի 106
սագլամաղա եէմի՛ն էթտիմ, վէ օնու ս՛ապթէթ-
տէձէյիմ։ Ա այէթլէ ձէֆալանտըմ. եա՞ Ա՛ապ՝ 107
պէնի սէօզիւնէ կէօրէ խհեա էյլէ ։ Ա՛ղըզմըն ի- 108
րատէթ փէշքէշինի՝ քէրէմ էյլէ՝ գապուլ էթ
եա՞ Ա՛ապ. վէ շէրիա թէլերինի պանտա էյրէթ ։
Ձ՛անըմ տապիմա ավուճումտա տըր. ամմա աէնին 109
թէվրաթընը ունութմամտըմ։ Ցհասըդլար պանտա 110
տուպագ գուբտուլար. ամմա պէն՝ սէնին թէն-
պիհլերինտէն սափիմատըմ։ Ը էհատէթլերինի 111
էպէտէն միրաս՝ ալտըմ. վերա օնլար եիւրէյիմին
ֆէրրահը՛ տըր ։ Ա իւրէյիմի մէյլլէնտիրտիմ, 112
քի գանունլարընը էպէտէն՝ ա՛գրպէթէտէք իձրա
էտէյիմ։

Ա ևվէնէլի ատէմլէրտէն իքրահ էթտիմ. ամմա 113
աէնին թէվրաթընը սէվմտիմ։ Պէնիմ սիփէրիմ 114

Digitized by Google

վէ գալգանըմ սէնսին . սէնին սէօզիւնէ խամիտ
115 էթտիմ։ Պէնտէն կիւտին , էյ եարամազլար . զի-
րա պէն Ալլահըմըն էմրէրինի սագլայաճաղըմ։
116 Պանա սէօզիւնճէ տէսթէկիր օլ , քի եաշայըմ . վէ
117 պէնի իւմիտիմտէն ուԹանտըրմա։ Պէնի տա-
յանտըը , քի խէյլս օլայըմ . վէ տայիմա գանուն-
118 լարընա տիգգաթ էտէյիմ։ Պէնին գանունլա-
րընտան սափանլարըն ճիւմլէսինի խօր կէօրտիւն .
119 զիրա հիլէլէրի եալչն տըը։ Այերին հէվի փա-
սըգլարընը դօրԹու սայարսըն . օնուն իչիւն շէ-
120 հատէթլէրինի սեվէրիմ։ Պէնիմ գօրգունտան
տիԹրէտի . վէ սէնին շէրիաԹլէրինտէն գօրգ-
տում։

Ա՚յէն։

121 ՃէրահաԹ վէ սատագաթ էյլէտիմ . պէնի պանա
122 զիւլմ էտէնլէրէ պրագմա։ Վուլունա էյլիք ի-
չիւն քէֆիլ օլ . մաղրուրլար պանա զօր էԹմէսին-
123 լէր։ Կէօզլէրիմ սէնին խէյլասըն իչիւն՝ վէ սէնին
124 հագգ սէօզիւն իչիւն պօզուլտու։ Վուլունա ի-
նայէԹինէ կէօրէ էյլէ . վէ պանա գանունլարընը
125 էջրէԹ։ Պէնի գուլլունում . պանա ֆէհմ վէր , քի
126 շէհատէթլէրինի պիլէյիմ։ Ասպպըն իշ կէօրէ-
ճէք վագԹը տըը . պէնա ԹէվրաԹընը իպդալ էԹ-
127 տիլէր։ Օնուն իչիւն Թէնպիհլէրինի ալճուն-
տան՝ վէ խասս ալճունտան զիյատէ սէվտիմ։
128 Օնուն իչիւն հէվի Թէնպիհլէրինի՝ հէվիսինի՝
տօղրու պիլիրիմ . հէր եալան եօլտան իքրահ է-
տէրիմ։

Digitized by Google

փէ։

Ճ էհատէթլէրին ա՛ճայլըպ տըր , օնուն իչիւն ճա֊ 129
նըմ օնլարը հըվըզ էտէր ։ Աէօզլէրինին մէխէվլի 130
ըշը՛գ վէրիր , սատէտիլէրէ ֆէհմ վէրիրլէր ։
Ա՛ղլըմը աչըպ՝ հասրէթ չէքտիմ , վէրա էմրլէրինի 131
արզուլէտիմ ։ Պանա պագ , վէ պանա՝ սէնին ա֊ 132
տընը սէվէնլէրէ օլան ա՛տէթինէ կէօրէ մէրհա֊
մէթ գըլ ։ Ա՛տըմլարըմը սէօզիւնտէ գայիմ էյլէ , 133
վէ հիչ եաթամայըղ պանա թէսալլուդ էթմէսին ։
Պէնի ատէմլէրին զուլմունտան գուրթար , քի 134
էմրլէրինի սագլայըմ ։ Ա՛իւզիւնիւ՝ գուլտունուն 135
իւզէրինէ զէյալանտըր , վէ պանա դանունլարընը
էօյրէթ ։ Աէօզլէրիմտէն սուլար սէվլէրի էնէր , 136
չիւն սէնին թէվրաթընը սագլամատը լար ։

ֆ֊սոփէ ։

Ա՞ատըգ սըն եա՞ Ա՛ապպ , վէ սէնին շէրիա՛թլէրին 137
հա՛գգ տըր ։ Ա՛մր էթտիյին շէհատէթլէրին 138
հագգ՝ վէ զայէֆլէ կէրչէք տիր ։ Պ՛այրէթիմ 139
պէնի հէվալէ էթտի , չիւն տիւշմէնլէրիմ սէօզլէ֊
րինի ունութտուլար ։ Աէօզիւն զայէֆլէ գա՛լլ 140
օլմուշ տուր , օնուն իչիւն գուլտուն օնու՝ սէվէր ։
Պէն քիւչիւք վէ թահգիր օլմուշում , ա՛յա թէն֊ 141
պիհլէրինի օնո՛ւթմատըմ ։ Աէնին սատագաթըն 142
էպէտէն սատագաթ՝ վէ թէվրաթըն հա՛գգ տըր ։
Պէնի ա՛ղլէթմ վէ սըգընըթ պուլտու , ա՛յա էմրլէ֊ 143
րին ֆէրըհ՛լմ տըր ։ Ճ էհատէթլէրինին սա֊ 144
տագաթը էպէտի տիր , պէնի ֆէհմիլէնտիր , վէ
եաշայըմ ։

Digitized by Google

Կոֆ։

145 Պիւթիւն եիւրէքտուէն ֆէրեաւտ էթտիմ. պաննա
ձէվապ վէր՝ եա՛ Մապպ, վէ գանունլարընը սագ-
146 լայըմ։ Պաննա նիտաւ էթտիմ, պէնի գուրթար,
147 վէ չէհատեթլէրինի սագլայըմ։ Ը՞ֆագ սէօ-
քիւմիւնիւ իգտաւմ էտիպ՝ ֆէրեաւտ էթտիմ. սէ-
148 նին սէօզիւնէ իւմիտ էթտիմ։ Մէօզլէրինի թէ-
ֆէքքիւր էթմէք իչիւն՝ կէօզլէրիմ կէճէ նէվ-
149 պէթլէրինի իգտաւմ էթտիլէր։ Մ՞եպէթինէ
կէօրէ սէսիմի իչիթ. եա՛ Մապպ՝ պէնի չէրիա-
150 թընաւ կէօրէ եաշաթ։ Մտապիս՝ լէյին արտընճաա
կիտէնլէր՝ թէվրաթընտաո ուզագ վարանլար՝
151 եագլաշտըլար։ Մտագլ՞նըր՝ եա՛ Մապպ, վէ
152 չէֆի էմրլէրին կէրչէք ամիր։ Ը՞ չէհատեթլէրին
հագգընաա գատիմտէն պիլիրիմ, քի օնլարը էպէ-
տէն իչիւն թէմէլլէթտիր։

Կէշ։

153 Նէֆսամը կէօր, վէ պէնի խէլաս էյլէ. զիրաա թէվ-
154 րաթընը ունուԹմամտըմ։ Տա՛վամը կէօր, վէ
պաննա ֆիտաւ գըլ. սէօզիւնէ կէօրէ պէնի իչնեա
155 էյլէ։ Մխէլաս ֆասըգլարտաո իրաագ տըր. զիրաա
156 գանունլարընաո դալիպ տէյիլլէր։ Մէրհամէթ-
լէրին չօգ տուր եա՛ Մապպ, պէնի՝ չէրիաթլէրին
157 իւզրէ եաշաթ։ Պէնի գօվալայանլար վէ պաննա
սՂգլէթի վէրէնլէր չօգ տուր. ամմա սէնին
158 տէթլէրինտէն սաղմամ։ Մտայընլարը կէօրիւպ՝
թէթմսինտիմ. չիւն սէնին սէօզիւնիւ սագլամա-
159 տըլար։ Մկէօր քի՝ գանունլարընը սեվէրիմ. եա՛
Մապպ ինայէթինէ կէօրէ պէնի իչնեա էյլէ։
160 Մէնին սէօզիւնիւն պաշը կէրչէքլիք տիր, վէ հէֆ
հագգ չէրիաթլէրին էպէտիտիր։

Digitized by Google

Ը ։

Ակրվէրլէր պէնի պօշունա գօվալատը լար . ամմա 161
սէնին սէօզիւնտէն եւրէյիմ գօրգուտ ։ Պէն 162
սէնին սէօզլէրինտէն՝ չօգ շիքեար պուլան կիպի
շատ օլուրում ։ Լալանտան նէֆրէթ վէ իքրահ 163
էթտիմ . ամմ սէնին թէվրաթընը սէվտիմ ։
Ադգ շէրիաթլէրին իչիւն սանա կիւնտէ եէտի 164
քէրրէ համմ էտէրիմ ։ Սէնին թէվրաթընը սէ- 165
վէնլէրէ չօգ սէլամէթ վար , վէ ծնլարա թէօքէզ
օլմազ ։ Ասէլասընա գաթլանտըմ՝ եա Ռասպ , վէ 166
էմրլէրինի իճրա էյլէտիմ ։ Ո՛անըմ սէնին շէ- 167
հատէթլէրինի սագլատը , վէ ծնլարը ղայէթլէ
սէվէրիմ ։ Ղէնպիհլէրինի վէ շէհատէթլէրինի 168
սագլատըմ . զիրա հէփ եօլլարըմ սէնին էօնիւնտէ
տիր ։

Ի ։

Ֆէրեատըմ հուզուրունա եագլաշըըն եա 169
Ռասպ . սէօզիւնէ կէօրէ պանա ֆէյսմվէր ։ Ասի- 170
յաղըմ հուզուրունա վարըըն . սէօզիւնէ կէօրէ
պէնի գուրթար ։ Ֆուտուդլարըմ շիւքրիւնիւ 171
նուդգ էտէ , չիւն սէն պանա գանուն լարընը էօյ-
բէթտին ։ Տիլիմ սէօզիւնիւ թագրիր էտէ . վէրա 172
ճիւմլէ էմրլէրին հագգ տըր ։ Ասլին պանա եար- 173
տըմ էթմէյէ հոպչը օլսուն . զիրա թէնպիհլէրինի
սէչտիմ ։ Ասէլասընա արզու էչքտիմ եա Ռասպ , 174
վէ թէվրաթընը ֆէրրահմ տըր ։ Ո՛անըմ եա- 175
շասըն , վէ սանա համմ էյլէսին , վէ սէնին շէրի-
աթլէրին պանա եարտըմ էթսին ։ Ասիթլմիշ 176
գօյուն կիպի եօլսուն սափտըմ . գուլունու արա .
զիրա էմրլէրինի ունուդմատըմ ։

Digitized by Google

ՄԱՍՆ ՕՉԱՄԱՒՐ 120։

Տէրեճելէր ելոհիւթ։

1 Ա՛ղվեսներիմոճ Թապպա՝ չաղըրտըմ, վէ պանա
2 ճէվապ վէրտի։ Այ՜ Թապպ ճանըմը եալան
տուտուդարտան՝ հիլէպազ տիլոէն գուրթար։
3 Պանա նէ՞ վէրէճէք, վէ սանա նէ՞ զամմ էտէճէք
4 հիլէպազ տիլ. Ա՛ղպարըն պիլէնմիշ օգլարընը
5 հէմ արտըճ օտունլարընն գօրլարընը։ Վա՜յ
պանա քի՝ Ա՛ղէքէտ միւսաֆիր օլտուս, Վէհաար
6 չատրըլարընն եանընտա սաքին օլտուս։ Ա՛ա-
նըմ՝ սէլամէթի իքրահ էտնիլէրին եանընտա չօգ
7 սաքին օլտուս։ Պէն սէլամէթ ուէլէրիյ. ամմա
սէօյլէյինճէ, օնլար ճէնկէ գալճըրլար։

ՄԱՍՆ ՕՉԱՄԱՒՐ 121։

Տէրեճելէր ելոհիւթ։

1 Վէօզլէրիմի՝ տաղլարա տօղրու գալտըրտըմ, քի
2 օրատան եարտըմըմ կէլէճէք։ Այարտըմըմ՝
կէօքլէրի վէ եէրի եարատան Թապպտա՛նտը։
3 Ո՝սէնին այաղընը գըմըլտանմադա պրագմազ.
4 սէնի պէքլէյէն ույուգլամազ։ Իչինէ Իարաէլի
5 պէքլէյէն ույուգլամազ, վէ ույումազ։ Այնի
պէքլէյէն Թապպ տըր, սէնին սաղ էլինին եանընտա
6 տա քէօլկէն Թապպ տըր։ Կիւնտուզլուն կիւնէշ՝
վէ կէճէլէյին այ սէնի վուրմայաճագ տըր։
7 Թապպ սէնի հէր պէլատան սագլար, օ սէնին ճա-
նընը սագլար։ Թապպ սէնին չըգը չընը վէ կի-
րիշինի սագլար, շիմոիտէն էպէտէտէք։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՒՐ 122։

Տաղեսին պեղեճելէր ելհիսէ։

Պանա՝ Թագաւորը էվինէ կիտելիմ տեյհնելէր իլէ շատ օլտուս։ Ընկերքմըզ գափուլարընտա տուրաճագլար՝ եա Երուշալիմ։ Երուշալիմին պինասը՝ պիլէ չաթըլմըշ շէհր կիպի տիր. Վի սըպդլար՝ Թագաւորը ատընա շիւքր էթմէք իչիւն՝ Թագաւորը սըպդլարը Տէր Աստուծոյ տեղինճէ օրայա ըզգարըսը։ Օրտա օրատա շէրաաթ իչիւն թախթլար՝ Տաւիթ էվի իչիւն թախթլար գուրուլտու։ Երուշալիմին սելամէթինէ տիլէյին. սէնի սեվէնլէր պէրիսօրտաը օլուրլար։ Սէնին գալէ լէրինտէ սելամէթ՝ վէ սէրայլարընտա բարհաթլըգ օլսուն։ Վարընտաշլարըմ վէ տօսթլարըմ իչիւն Հալա՝ Սանա սելամ օլսուն տեյհճեյիմ։ Ընկերքմըզ Թագաւորը էվի իչիւն՝ սէնին էյլէյինի արայաճաղըմ։

ՄԱՂՄՈՒՐ 123։

Տէրեճելէր ելհիսէ։

Ակօզլէրիմի սանա տօղրու գալտըրըրըմ՝ եա կէօքտէ սաքին օլան։ Իչթէ գուլլարըն կէօզլէրի էֆէնտիլէրինին էլինէ՝ խալայըգլարըն կէօզլէրի խանըմլարընըն էլինէ օլտուղու կիպի՝ կէօզլէրիմիզ Ընկերքմըզ Թագաւոր պէհյլէ օլաճագ, Թան պիզէ մէրհամէթ էտինճէյէտէք։ Պիզէ մէրհամէթ գըլ՝ եա Թագաւոր, պիզէ մէրհամէթ գըլ. զիրա խօրլուգ իլէ չօգ տօյտուգ։ Ա՛նընքմըզ՝ մաղլուրլարըն սիթէմինտէն վէ մաղլուրլարըն խօրլուղունտան՝ չօգ տօյմուշտուր։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՍ 124.

Տաճկին փրկեճելէր Եհովէ։

1 Եյհէր Իսրայէլ պիզիմ իլէ օլմասայտը, հայա Իսրա-
2 էլ տէսին. Եյտէմլէր իլէրիմիզէ գալդըգլա-
3 րընտա՝ Իսրայէլ պիզիմլէ օլմասայտը, () զէման՝
զազապլարը պիզէ դուշմաղըլա՝ պիզի տիրի
4 եուտարըլարըտը. ()զէման սուլար պիզի ղարգ
էտէրիտի, ճանըմըզըն իլէրինէ սէլ կէչէր իտի.
5 () զէման մաղրուր սուլար ճանըմըզըն իլէրինէ
6 կէչէրիտի։ Իսրայէլ միսարէք օլսուն, քի պիզի
7 ոնլարըն տիշլէրինէ շիքեար վէրմէտի։ Ղանը-
մըզ՝ ավճը լարըն տուզաղընտան սէրչէ կիպի գու-
թուլտուս. տուզագ գըրըլտը, վէ պիզ գաչարդ։
8 Եյարտըմըմըզ՝ կէօքլէրի վէ եէրի եարատան
Իսրայէլն ատընտա տըր։

ՄԱՂՄՈՍ 125.

Տէրէճելէր Եհովէ։

1 Իսրայէլ կիւվէնէնլէր՝ գըմըլտանմայըղա էպէտէն
2 տուրան Սիօն տաղը կիպի տիր։ Եյերուշալիմին
էդրաֆընտա տաղլար օլտուղու կիպի, Իսրայէլ՝
շիմտիտէն էպէտէտէք գավմընըն էդրաֆընտա
3 հօյլէ տիր։ Ղիրա ֆասըղըն ա՛սասր՝ ասատգլա-
ըըն գուրա՛սը իւզէրինէ գօնմազ. Թաքիմ աս-
ատգլար էլլէրինի եարամազ լըղա սա՛լմայալար։
4 Եյհիլէրէ՝ վէ եհուրէքլէրի տօղրուլարա էյլիք էյլէ
5 եա Իսրայէլ։ Եյհիլիքլէրինէ մէյլ էտէնլէրի
իսէ՝ Իսրայէլ օնլարը եարատմազըդ իշլէ յէնլէր իլէ
հէլաք էտէճէք. Իսրաէլին իւզէրինէ սէլամ օլ-
սուն։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՒՐ 126։

Տէրեհելէք խահիւն։

Թագաւոր Աիօնուն էսիրլիկինի տէօնտիրինճէ, տիւշ
կէօրէնլէր կիպի իտիք։ Ղէման աղըմըզ կիւ-
լիւշ իլէ՝ վէ տիլիմիզ ալգը՛շ իլէ տօլտու. օղէման
դաիֆելէրտե տէտիլէր. Թագաւոր պուլար իչիւն
պէօյիւք իշլէր գըլըը։ Թագաւոր պիզիմ իչիւն
պէօյիւք իշլէր գըլտըղընտան՝ շատ օլտուգ։ Այ-
Թագաւոր էսիրլիկիմիզի՝ գըպչէնին ագընթը լարը՛
կիպի տէօնտէր։ Կէօզե աշլարը իլէ էքէնլէր՝
ալգը՛շ իլէ պիչէլէր։ Այքիլէճէք թօխտամ կէօ-
թիւրիւպ՝ աղլայարագ չըգըպ կիտէն՝ էլպէթթէ
տէմիտլերինի կէթիրիպ ալգը՛շ իլէ տէօնէճէք։

ՄԱՂՄՈՒՐ 127։

Աէլօմոնո՛ն փէրեճելէր խահիւն։

Այ՛յէր Թագաւ էվի եափմազսա, օնու եափանլար
նաֆիլէ չալըշըրլար. էյէր շէհրի Թագաւ պէքլէ-
մէզ սէ, պէքչի նաֆիլէ ույանըգ գալըր։ Այդքէն
գալգըպ կէճ օթուրմագ՝ վէ միհնէթի էքմէյի եճ-
մէք՝ սիզէ նաֆիլէ տիր. Հագգան օ՝ սէվմէյինէ
ույգու վէրիր։ Այշթէ օղուլլար Թագաւպըն միրաս՛ը
ուր, գարնըն մէյվասը պախշիշ տիր։ Վաուլ-
վէթիլինին էլինտէ օգլար նիճէ խէ, կէնճլէրին
էվլատլարը էօյլէ տիր։ Այ՛ մութլու օ աստէմ՛
քի՝ օնուն թիլքէշի օնլարտան տօլու տուր. տիւշ-
մէնլէրի իլէ գաւհուտա սէօյլէշտիքլէրինտէ՝ ու-
Թանմայաճագ լար։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՍ ՒԹ 128։

Տէրէճելէ ելոհէ։

1 Ե՛կ մուխլու Իապպատան հէր գօրգանա, օնուն
2 եօլլարընտա եիւրիւչէնէ։ Օխրա էլինին եաչի-
նի եէյէճէքսին. նէ՞ մուխլու սանա, վէ սանա
3 խայր օլաճագ։ Էնինի գարըն՝ էվինին հալվէթ-
լէրինտէ մէյվէլի սասմա կիպի՝ չօճուգլարըն սօֆ-
րանըն էգրաֆընտա զէյթունի ֆիտանլարը կիպի
4 օլաճագլար։ Իչմէ Իապպատան գօրգան տուէմ
5 պէօյլէ պէրիքէթլէնիր։ Իապպ սէնի Էհօնտան
միւպարէքլէյէճէք, վէ է՛օմրունուն ճիւմլէ կիւն-
լէրինտէ Իէրուշալիմին էյլիյինի կէօրէճէքսին։
6 Է՛մ՛ օղուլլարընդն օղուլլարընդ կէօրէճէքսին։
Խարաէլին իւզէրինէ սէլամ՛թ օլսուն։

ՄԱՂՄՈՍ ՒԹ 129։

Տէրէճելէ ելոհէ։

1 Բ՛ալա Խարաէլ տէսին. Կէնճլիյիմտէն պէրու պա-
2 նա չօգ քէրրէ ս՛ըզլէթի վէրտիլէր. Կէնճլիյիմ-
տէն պէրու պանա չօգ քէրրէ ս՛ըզլէթի վ՛ոտիլէր.
3 ամմա կիւճլէրի պանա նէ՛թմէտի։ Ջիֆթճիլէր
արգամընդն իւզէրինէ էֆթէ սիւրտիւլէր. ավլապ-
4 լարընդ ուզաթտըլար։ Իապպ սատըգտըր. օ՛
5 ֆասըգլարընդն իփլէրինի գըրտը։ Էհօնտան հէփ
իքրահ էտէնլէր ուԹանսընլար, վէ կէրի տէօն-
6 սինլէր։ Կ՛օփարըլմազտան էվվէլ գուրուլան
7 տամ օթու կիպի օլսունլար, Ի՛րի օնունլա օրագ-
ճը ավուճունու՝ վէ տէՔտամի գուճաղընդը տօլսու-
8 բտամազ, Ա՛յ է՛կէչէնլէր տէՔզէլէր. Էհզէ Իապ-
պընդն պէրիքէթի կէլսին. սիզի Իապպընդն տատնտա
միւպարէքլէրիդ։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՒՐ 130։

Տէրնէհելէ ելահնէ։

Տէրինէրտէն սանա չաղըրտըմ՝ եա՛ Աստուած։ 1
Նա՛ Աֆենտիմ սէսիմի իշիթ, գուլագլարըն նի- 2
յազըմըն սէսինէ մուգայէտ օլսունլար։ Աչէր 3
եարամազլըգլարը խադրտա սուգլարսան՝ եա՛
Աստուած, քի՛մ տայանա պիլիր՝ եա՛ Աֆենտիմ։
Աչմա սէնին եանընտա ա՛ֆվ ըլդ վար։ Թա քի՛մ 4
սէնտէն գօրդալար։ Պէն Աստուա գաթլանտըմ, 5
ճանըմ գաթլանտը, վէ օնուն սէօզիւնէ իւմիտ
էթտիմ։ Ա՛նընմ Աստուա՝ ստասխը պէքլէյէն 6
ստասխ պէքչիլէրինտէն զիյատէ գօ՛նլօ՛ւ։
Խարաէլ Աստուա իւմիտ էթսին. զիրա Աստուան 7
գըթընտա ինայէթ վար. Հէմ օնուն գըթընտա
չօգ խէյռա վար. Վէ Խարաէլի հէփ եարամազ- 8
լըգլարընտան օ՛ ֆիտա էտէճէ՛քս

ՄԱՂՄՈՒՐ 131։

Տավէնին փէրէճէլէ ելահնէ։

Նա՛ Աստուա եհուդէյիմ եհուճէլմէտի, վէ կէօզէ- 1
րիմ մաղրուրլանմատը, վէ հալիմտէն պէօյիւք վէ
ա՛ճայըպ իշլէրտէ եհուրիւմէտիմ։ Պէն ճանըմըն՝ 2
անասը եանընտա սիւտուէն քէսիլմիշ մա՛սում
կիպի թէսքին վէ իսքեամլէ է՛թմէհիմմի. ճանըմ
սիւտուէն քէսիլմիշ մա՛սում կիպի տիր։ Խարաէլ՝ 3
շիմտիտէն էպէտէտէ՛ք՝ Աստուա իւմիտ էթսին։

ՄԱՂՄՈՒՐ 132։

Տէրէճէլէ ելահնէ։

Նա՛ Աստուա Տավիտի՝ լէ օնուն ճիւմլէ տէրտլէրի- 1

Digitized by Google

2 նի զնքը էյլէ · Ալիճէ Յապպա եէմին էթտի , վէ
3 Յա՛ գօպուն Վատիրինէ ատագ էյլէտի , Յլպէթ-
թէ էվինին խայմէսինէ կիրմէյիմ , վէ եաճաղը-
4 մին տէօշէյինէ չը՛գմայըմ , Կէօզլէրիմէ ույգու՝
5 վէ քիրփիքլէրիմէ ույգուգլամագ վէրմէյիմ , Վա-
Յապպ իչիւն մնհալ՝ Յա՛ գօպուն Վատիրի իչիւն
6 մէսքեանլար պուլունճայատէք փէրի։ Իչիէ օ-
նու Յփրաթաւէ իչիթիրիք , օնու օրմանըն օվա-
7 լարընտա պուլտուգ ։ ()նուն չատըրլարընա վա-
րալըմ . պյագլարընըն պասամադընտա սէճմէ գը-
8 լալըմ ։ Յա՛ Յապպ՝ բահաթընա գալգ , կէրէք
9 սէն՝ կէրէք գուվվէթինին սանտուղու ։ Վէ եա-
հինէլէրին սատագայի կիյինօնլէր . վէ մուգատ-
10 տէսլէրին ալգը՛շ էթօնլէր ։ Վուլուն Տավիտին
խագըրը իչիւն՝ մէսիհինին եիւզիւնիւ տէօնտէրմէ ։
11 Յապպ Տավիտ հագիգայի իլէ եէմին էթտի , վէ
օնտան տէօնմէզ . Յախթընըն իւզէրինէ գարպըն
12 մէյվէսինտէն գօյամաղըմ ։ Յչէր օղուլլարըն՝
օնլարա էօյրէտէճէյիմ այ՛տըմը վէ շէհատէթ-
լէրիմի սագլարլայրա , օնլարըն օղուլլարը տախի՝
թա էպէտէն՝ սէնին թախթընտա օթուրաճագ-
13 լար ։ Ո՛յրա Յապպ Այօնու սէչտի . օնա քէն-
14 տինէ մէքանն իչիւն պէչէնտի ։ Յահաթըմ է-
պէտէն պու տուր . պունտա օթուրաճաղըմ . զիրա
15 օնու պէչէնտիմ ։ ()նուն զախիրէսինի Հէը վէճմ
իլէ միւպարէքլէչէճէյիմ . փուգարասընը էքմէք
16 իլէ տօյուրաճաղըմ ։ Այ է օնուն քեահինլէրինէ
խէլաս կիյտիրէճէյիմ . վէ մուգատտէսլէրի զա-
17 յէթլէ մէսրուր օլալար ։ ()ղատա Տավիտին
պուչնուզունու պիթիրէճէյիմ , մէսիհիմէ էվրաղ
18 Յալըրլայաճաղըմ ։ ()նուն տուշմէնլէրինէ ա-
յըպ կիյտիրէճէյիմ . վէ օնուն իւզէրինտէ թաճը
չիչէքլէնէճէք տիր ։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՒԹԻՒ 133։

Տավնեան պէրէճէնէր ելեհիւ։

Իշեմ՝ գարընտաշլարըն հէման պիրլիքտէ սաքին 1
օլմասը՝ նէ՞ էյի վէ նէ՞ կիւզել տիր։ Սագալա՝ 2
Ղարօնուն սագալընա ագրա՝ էս՝ վապլարընըն
քէնարընա էնէն՝ պաշ իւզէրինտէ խօշ եաղ կիպի
տիր. Միօնուն տաղլարը իւզէրինէ էնէն Ջէր- 3
մէնուն չիհէլ կիպի տիր. զէրա Ղապպ պէրէքէքէթի
վէ Ք՛օմրիւ՝ էպէտէն՝ օրատտա Թայֆին էյլէմիշ տիր։

ՄԱՂՄՈՒԹԻՒ 134։

Տէրէճէնէր ելեհիւ։

Իշեմ սիզ՝ կէճէլէրտէ Ղապպըն էվինտէ տուբան 1
էյ Ղապպըն հէփ գուլլարը՝ Ղապպը միւպարէք-
լէյին։ Ագտէսէտէ էլլէրինիզի գալտըրըզ՝ 2
Ղապպը միւպարէքլէյին։ Կէօբէլերի վէ հէբի 3
եարատան Ղապպ՝ սէնի Միօնտան միւպարէքլէ-
սին։

ՄԱՂՄՈՒԹԻՒ 135։

Ընէլ- Ղա։

Ղապպըն ատընա շիւքր էտին, էյ Ղապպըն գուլ- 1
լարը՝ շիւքր էտին, Էյ Ղապպըն էվինտէ Ղլա- 2
Հրմըզ էվինին Հավլիլէրինտէ տուբանլար։
Ղապպա շիւքր էտին, զէրա Ղապպ էյի տիր. օնուն 3
ատընա մէզմիւր օգույուն, զէրա կիւզէլ տիր։
Ղիրա Ղապպ Ղա՛գօպու քէնտինէ Ղսրաէլի 4
քէնտինէ մախսուս սէչտի։ Ղիրա պէն պիլտիմ 5
քի՝ Ղապպ պէօյիւք՝ վէ Ղքէնտիմիզ Հէփ ալլահ-
լարտան ա՛ղՂ տիր։ Ղապպ կէօքլէրտէ վէ եէրտէ՝ 6
տէնիզլէրտէ վէ ճիւմլէ տէրինլիքլէրտէ Հէր նէ

7 խթէտի խսէ էյլէտի ։ ()՝ եէրին ուճլարընտան
պուխարլար գալտըրըը , եաղմուրա չիմշէքլէր
8 եաիար , եէլի խաղինէլէրինտէ՝ն չըգարըը ։ ()՝
Ա՝ընըրըն իլք տօղուշլարընը՝ ատէմտէն հայվանա
9 վարընձա՝ վուրտու ։ Ա՝էնին իչինտէ եա՝ Ա՝ընը՝
Ֆիրաօ՝նուն իւլէրինէ վէ օնուն ճիւմլէ գուվլարը-
նըն իւզէրինէ նիշանլար վէ մի՝ուճիզաթլար կէօն-
10 տէրտի ։ ()՝ չօգ դաիֆէլէր վուրտու , վէ գուվ-
11 վէթլի փատիշահլար էօլտիւրտիւ . Ա՝ան Ա՝մո-
րիլէրին փատիշահը Ա՝իհ՝անու վէ Պաշանըն փա-
տիշահը ()կու՝ հէմ Վ՝ան ատա՝նըն ճիւմլէ փատի-
12 շահլըգլարընը . Ա՝ է օնլարըն տիյարընը միրատ՝ա՝
13 քէնտի գավմը Ա՝արաէլէ միրատ՝ա՝ վէրտի ։ Ա՝ա՝
Ա՝տապ՝ ատըն էպէտի տիր . եա՝ Ա՝տապ՝ սէնին
14 զիքրին տէվը պէ տէվը պօ՝ըօ՝ ։ Ա՝իրա Ա՝տապ
գավմինէ հէօքմ էտէճէք , վէ գուվլարընա մէր՝հա-
15 մէթ գը լաճագ ։ Վ՝ահիֆէլէրին փուռլարը կիւ-
միւշ վէ ալթուն տուր , ատէմ էլլէրինին եափու-
16 սուտուր ։ ()՝նլարըն աղլը՝ վար , վէ սէօյլէմէզ-
17 լէր , կէօզլէրի վար , վէ կէօրմէզլէր . Վ՝ուվագլարը՝
վար , վէ իշիթմէզլէր . օնլարըն աղլընտա տախի
18 նէֆէս եօգ տուր ։ ()՝նլարը եափանլար՝ հէմ՝ հէփ
19 օնլարա կիւվէնէնլէր օնլար կիսի օլսունլար ։ Ա՝ա՝
Ա՝տապ՝ էվի Ա՝տապը միւպարէքլէյին . եա՝ Ա՝-
20 հարօն էվի՝ Ա՝տապը միւպարէքլէյին ։ Ա՝ա՝ Ա՝էվ
էվի՝ Ա՝տապը միւպարէքլէյին . Է՝յ Ա՝տապտան
21 գօրգանլար՝ Ա՝տապը միւպարէքլէյին ։ Ա՝էրու-
շալիմտէ սաքին օլան Ա՝տապ՝ Ա՝իճնտան միւպարէք
օլսուն ։ Ա՝լէլու Ա՝ա ։

ՄԱՍՄԱՐ 136։

1 Ա՝տապա համտ էտին , զիքրա էյի տիր . զիքրա օնուն
2 բնայէթի էպէտի տիր ։ Ա՝լլահլարըն Ա՝լլահընա

Digitized by Google

Համմատէն . զերբա օնուն ինայէթի էպէտի տիր ։
Ահիպլէրին Ահիպլինէ Համմատէն . զերբա օնուն 3
ինայէթի էպէտի տիր ։ Յալընըզ օ՝ պէօյիւք 4
մու՛ճիզաթլար իշլէր , զերբա օնուն ինայէթի է-
պէտի տիր ։ Կէօքլերի իլմ իլէ եափտը , զերբա օ- 5
նուն ինայէթի էպէտի տիր ։ Յէրի սուլարըն իւ- 6
զերինէ ս՛ապիթ էթտի , զերբա օնուն ինայէթի
էպէտի տիր ։ Պէօյիւք այտընլըգլարը եափտը , 7
զերբա օնուն ինայէթի էպէտի տիր . Կիւնէշի 8
կիւնէ՝ հէօքիւմէթ էթմէք իչիւն՝ զերբա օնուն ի-
նայէթի էպէտի տիր . Յալը վէ եըլտըզլարը կէ- 9
ճէյէ՝ հէօքիւմէթ էթմէք իչիւն՝ զերբա օնուն ինա-
յէթի էպէտի տիր ։ Ընտըրը իլէ տօղուշլարը 10
իլէ վուրտու , զերբա օնուն ինայէթի էպէտի տիր .
Է արաալարընտան Խարաէլի չըգարտը , զերբա օ- 11
նուն ինայէթի էպէտի տիր , Կուվվէթլի էլ 12
իլէ վէ ուզանմըշ գօլ իլէ՝ զերբա օնուն ինայէթի
էպէտի տիր . Կուզըլ տէնիզի իքիյէ եարտը , զե- 13
րբա օնուն ինայէթի էպէտի տիր . Է օրթա- 14
սընտան Խարաէլի կէչէրտի , զերբա օնուն ինայէթի
էպէտի տիր . Է Կիրաօնու ա՛աքերի իլէ զը- 15
զըլ տէնկէ սիլքտի , զերբա օնուն ինայէթի էպէտի
տիր ։ Կաամմընը չէօլտէ կէզտիրէնէ՝ զերբա օնուն 16
ինայէթի էպէտի տիր ։ Պէօյիւք փատիշահլար 17
վուրտու , զերբա օնուն ինայէթի էպէտի տիր ։
Է գուվվէթլի փատիշահլար էօլտիւրտիւ , զերբա 18
օնուն ինայէթի էպէտի տիր . Ամօրիէրին փա- 19
տիշահը Իհօնու՝ զերբա օնուն ինայէթի էպէտի
տիր , Է Պաշան փատիշահը ()՝կու՝ զերբա օնուն 20
ինայէթի էպէտի տիր ։ Է օնլարըն տիյարընը 21
միրաս՛է վէրտի , զերբա օնուն ինայէթի էպէտի
տիր , Կուլու Խարաէլէ միրաս իչիւն՝ զերբա օնուն 22
ինայէթի էպէտի տիր ։ Յէշագ Հալիմիշտէ պիզի 23

Digitized by Google

զԼքը էթանչի իչիւն՝ զԼրա օնուն ինայէթի էպէ-
24 տի տիր. Ալ Է պիզէ ս՛ըզլէթ վէրէնլէրտէն պիզի
գուրթարտը, զԼրա օնուն ինայէթի էպէտի տիր։
25 ( )՝ հէր թէնէ էքմէ՛ք վէրիր, զԼրա օնուն ինայէ-
26 թի էպէտի տիր։ Կէօքլէրին Ա՛լլահընա համա
էտին. զԼրա օնուն ինայէթի էպէտի տիր։

ՄԱՂԱՔԱԻ 137։

1 Պապէլ ըրմաղլարընըն եանընտա՝ օրատա ո-
թուրտուդ, հէմ Ա իօնու խադրըմըզա կէթիրմէք-
2 լէ՝ աղլատըդ։ ( )նուն իչինտէ՝ դանպուրլարը-
մըզը սէօյլէթ աղաճլարընըն իւզէրինէ աատրդ։
3 Օ՛լրա պիզի էսիրլէյէ՛ սիւրէնլէր՝ օրատա իլահի
սէօզլէրինտէն՝ վէ պիզի խարատ էտէնլէր՝ Ա իօն
իլահիէրինտէն պիր իլահի օգուլսուն տէյիւ՝ պիզ-
4 տէն շէնլիք տիլէտիլէր։ Ա՛պապըն իլահիսինի
5 եատ եէրտէ նի՞ճէ օգուլսալըմ։ Ա՛յէր սէնի ա-
նուտուրսամ՝ եա՛ Ա՛էրուշալիմ, պէնի սաղ էլիմ
6 ունէթտուն։ Ա՛յէր սէնի խադրըմտա դուն-
մայզամ, էյէր Ա՛էրուշալիմի՝ սիւրիւրիմին պաշը-
նա գալտըրմայզամ, տիլիմ տիմադըմա եափըշ-
7 սըն։ Ա՛յա Ա՛պապ, Ա՛տօմ օղուլլարընը՝ Ա՛էրու-
շալիմին կիւնիւնտէ՝ Ա՛էդոմ՝ օնուն թէմէլինէտէք
8 երգըն տէյէնլէրի խադրընա կէթիր։ Ա՛յ խա-
րապ էտիճի պապէլ գԼրը՝ նէ՛ մուԼթու՝ պիզէ սէ-
նին էթտիկին իշլէրին էճրինի՝ սանա էօտէյէնէ.
9 Ա՛նէ՛ մուԼթու դուԼթուպ՝ սէնին մա՛սումլարընը
գայայայ չարփանա։

ՄԱՂԱՔԱԻ 138։

Տավիթին (Ալեփ-թաւ։)

1 Ա՛էնի պիւԼթիւն եիւրէյիմտէն համտ էտէճէյիմ.

Digitized by Google

ալլահ լար էօնիւնտէ սանա մէզմիւր օղուլճաղըմ։
Էնին մուգատտէս հէյդէլինտէ սէճտէ գըլաճա- 2
ղըմ. վէ սէնին ի՛նայէթին իչիւն վէ կէրչէքլիյին
իչիւն ատընա հայտո էտէճէյիմ. զիրա սէօզիւնիւ
ճիւմլէ ատընա կէօրէ պէօյիւթտիւն։ Ղաղըր- 3
տըղըմ կիւնտէ պանա ճէվապ վէրտին. ճանըմտա
գուվվէթ իլէ պանա ճէսարէթ վէրէճէքսին։
Ե՛ր Ղապպ՝ եէրին ճիւմլէ փատիշահլարը՝ սէնին 4
աղըզընըն սէօզլէրինի իշիտինճէ՝ սանա շիւքր է-
տէլէր։ Վ է Ղապպըն եօլլարընտա իլա՛հի օգու- 5
յալար. զիրա Ղապպըն ճէլալի պէօյիւք տիւր։
Ղապպ եիւճէ իսէտ, ալչագ քիմսէյէ նազար 6
գըլար. վէ միւթէքէպպիրի իրագտան պիլիր։
Ալըգընճը օրթասընտա կէզէր իսէմտէ՝ պէնի 7
իհեա էտէճէքսին. տիւշմէնլէրիմին էօրքէսինէ
գարշը էլինի սալաճագսըն, վէ սաղ էլին պէնի
գուրթարաճագ։ Ղապպ՝ հագգըմա իշինի թէ- 8
մամլայաճագ. եա՛ Ղապպ՝ ի՛նայէթին էպէտի
տիր. քէնտի էլլէրինին ա՛մէլլէրինի պրագմա։

ՄԱՂՄՈՒՐ 139։

Ա՛նէգտ պուշը իլէ՛ն՝ Տավիտին Ղէվ՛ա՛տա՛։

Եա՛ Ղապպ՝ պէնի սընընտըրըն, վէ պիլտին։ Էն 1
օթուրուշումու վէ գալգը շընը պիլիրսին. ֆիքրիմի
ուզագտան անկլարսըն։ Կալքի վէ եաթտըղըմ 3
եէրի իզլէտին, վէ հէփ ե՛լլարըմա աշնա օլտուն։
Օ՛խրա տիլիմտէ սէօզ եօգ տուր. իշթէ եա՛ Ղապպ՝ 4
սէն հէփիսինի պիլիրսին։ Ա՛րգատան վէ էօնտէն 5
պէնի սարտըն, վէ ավուճունու իւզէրիմէ գօտուն։
Պու ի՛լմ պանա ա՛ճայրըպ տըր, եիւճէ օլմաղըլա՛ 6
օնու անկլամազա գատիր տէ՛յիլիմ։ Էնին րու- 7
հունտան նէ՛րէյէ կիտէյիմ՛, վէ հուզուրունտան

Digitized by Google

8 նէ՛ր եւյ գալայրա՛ւ։ Լ՝իկեր կէօյէ չըգասա՛մ, սէն
օրատասըն. վէ ճէկէննէմի տէօշէ՛ք էթմէ՛մ, իշթէ
9 հազը՛ր սըն. Ա՛կէրին գանատլարընը՛ ալասա՛մ, չէ
10 տէնիզին ուճ՛ըրընտա՛ սաքին օլասա՛մ, Ո՛րատա
տախի պէնի սէնի՛ն էլլին գուլաղուզլայաճա՛գ, վէ
11 պէնի սաղ էլլին դուշաճա՛գ։ Ա՛ խ՛ էր վէճ՛էկ իլէ
պէնի գարանը՛գ էօրթէ՛ տէսէմ, կէճէ պիլէ էգ-
12 րաֆըմտա պյտընը՛գ օլուր։ Վարանը՛գ տախ
սանա գարանըգ տէյի՛, իլա կէճէ՛ կիւն կիպի պյ-
տընը՛գ օլուր. գարանըգ՝ պյտընը՛գ կիպի օլուր։
13 Ո՛խրա պէօյրէքլէրիմի սէն եարաթտըն, անամըն
14 գարընընտա պէնի սէ՛ն էօրթտիւն։ Ա՛սանա հա՛մտա
էտէրիմ, օնուն իչի՛ւն քի՛ հէյպէթլու չէ՛ ա՛ճայըպ
դա՛րդ իլէ եարատը լտըմ. իչլէրին ա՛ճայը՛պ տըր,
15 վէ ճանըմ էյի պիլէր։ Ա՛իզլիտէ եարատը լտը-
ղըմտա՝ եէրին ալըճընտա՛ կէ՛պ նագշ օլուննտու-
ղումտա՝ քէմիքլէրիմ սէնտէն կիզլի տէյի՛լ իտի։
16 Ե՛ էքլիմ եօղ իքէն, կէօղլէրին պէնի կէօրմի՛չ ի-
տի. կէլէճէ՛ք զէմանտէ սիւրթէ՛թ կիրթճէ՛ք ա՛պա-
րըմ՛ը՛ն տահա պիրիսի մէվճուտ տէյի՛լ իքէն, հէ-
17 փիսի տէֆթէ՛րինտէ եազըլմը՛շտուր։ Է՛մ ֆիքր-
լէրին պանա նէ՛ գըյմէ՛լի տի՛ր՝ եա՛ Ա՛լլահ. օն-
18 լարըն եէքիւնիւ նէ՛ չօ՛ղ տուր։ Ո՛նլարը սայ-
սամ, գուման չօ՛ղ տուր. ույանընճա՛մ, տահա սէ-
19 նի՛ն իլէ իմ։ Ա՛հագիգան եա՛ Ա՛լլահ՝ ֆասըղը
գա՛թը էտէրսին. իմտի պէնտէն կի՛տին՝ եա՛ գան-
20 լը ատէմլէր։ Ա՛իւն սէնի՛ն հագգընա օնլար խա-
պի՛ւ լի՛ք իւզրէ սէօյլէրլէր, սէնի՛ն չէհրլէրինի՛ն նա-
21 հագգը՛գ՝ալ գաւիարլար։ Ա՛հնտէն իքրահ էտէն-
լէրտէն եա՛ Ա՛տպպ՝ իքրահ էթմէ՛ղմի իմ, վէ իւ-
զերինէ գալգանլարտան Թիտսինմէ՛ղմի իտիմ։
22 Ո՛նլարտան պիլքիւլլիյէ իքրահ էտէրիմ. օնլարը
23 տիւշմէ՛ն դուշմարըմ։ Պէնի թէֆթի՛շ էթ՛ եա՛

Digitized by Google

Թագաւ, վէ եհուդէյիմի պիլ. պէնի թէճրիւպէ էյլէ, վէ եհուդէյիմի պիլ։ Վէ պէնտէ փէյղամպէ- 24
լու վար իսկ՝ պագ, վէ պէնի էպէտի եօլայ գուլաղուզա։

ՄԱՂՄՈՍ ՃԱ 140։

Ա—նփոյթ պոյը նէյե՝ Տ՚էնկրէն ճղմա—րա։

Նա՛ Թագաւ պէնի եարամազ ատէմտէն գուր- 1
թար, զալիմ քիշիտէն պէնի սագլայ. Վի օն- 2
լար եհուրէքլէրինտէ քէմլիք տուշունիւրլէր, հէր
կիւն ճէնկէ ճէմ՝ օլուրլար։ Տիլլէրինի եըլան 3
կիպի պիլէտիրլէր, տուտուագլարը ալթընտա սաղըր
եըլան ազուտու վար. Վէլա։ Փասըղըն էլինտէն 4
պէնի սագլա՝ եա՛ Թագաւ, զալիմ քիշիտէն պէնի
հըֆզ էյլէ, սնլարտան քի՛ այադլարըմը չէլմէյէ
տուշունտիւրլէր։ Վ՚աղրուրլայ պանա տուզագ վէ 5
քէմէնտլէր գուրտուլար. եօլ եանընտա ամ՚ղ եայ-
տըլար. պէնիմ իչիւն ֆագլայր գօտուլար. Վէլա։
Թագաւ տէտիմ. Վ՚լայհլըմ սըն. եա՛ Թագաւ՝ նի- 6
յազըմըն սէսինէ գուլագ վուր։ Լա՛ խէլասըմըն 7
գուվվէթի Յ՚ֆէնտիմ Թագաւ՝ սավաշ հիւնիւնտէ
պաշըմը էօրթտիւն։ Փասըղըն միւրատընը վէրմէ 8
եա՛ Թագաւ. օնուն գաստլարընը միչէսէր էմմէ,
ոչ եիւճէլմէսինլէր. Վէլա։ Յ՚դրահֆըմը ալանլա- 9
րըն պաշընը՝ քէնտի տուտագլարընըն մէյվէսի օն-
լարը գափլասըն։ Օնլարըն իւզերինէ գօրլայր 10
տուշէճէք. օնլարը աթէշէ՝ կիրտապլարայ աթա-
ճագ. արթըգ գալգմայաճագլար։ Վ՚ամմազ 11
քիշի եէրտէ գայիմ՝ օլմազ. զալիմ քիշինի պէլայ
ավար, քի օնու եըղա։ Պիլիրիմ՝ քի՛ Թագաւ 12
տէրտլինին տա՛ վասլընը՝ վէ ֆագիրլին չէրաա՛ թը-
նը իճրա էտէճէք տիր։ Վ՚ահգիգան սատըգլար՝ 13

Digitized by Google

ատլնա Համմո էտէճէքլէր. տօղրուլար՝ Հուզուրունտա սաքին օլաճագլար։

ՄԱՂՄՈՍ ՄՈՒՏ 141։

Տավիթին Սղմոսը։

1 Նա՛ Տապա՝ ասանա նիտա էտէրիմ, պանա թէզ
եէթիշ. սանա նիտա էթտիյիմտէ, ական գուլագ
2 վուր։ Կայազըմ սէնին Հուզուրունտա պուխուր
կիմի՝ էլիմին գալտըրը լմասը ախշամ փէշքէշի կիմի
3 տօղրուլսուն։ Նա՛ Տապա՝ աղզըմա մուհաֆազայ
գօ. տուտագլարըմըն գափուսունու Հրփզ էյլէ։
4 Նարամազըգ իշլէյէն ատէմլէր իլէ՝ ֆասըգ ա-
մէլլէր իշլէմէյէ՝ եիւրէյիմի քէօթիւ չէյէ մէյլ-
լէնտիրմէ, վէ օնլարըն նէֆիս դաամլարընտան
5 նէմէյիմ։ Պատըգ պէնի տէօյսիւն, բինայէթ
տիր. վէ պէնի ամզարլասըն, պաշըմը ինճիթմէզ
պաշ եամղ տըր. զիրա պէլլաղընտա պիլէ տահա
6 տուամ օլաճագ։ Ճաքիմլէրի գայա եանլարըն-
տան չտրփը լընճա, օլտէմ սէօզլէրիմի իշիտէ-
7 ճէքլէր. զիրա դաթլը տիրլէր։ Կէմիքլէրիմիզ
մէզարըն աղզընտա՝ չիֆթճինին վէ եարըճինըն
8 նէրտէ ասպոփլաթը կիպի սաչըլսըր։ Կամա կէօզ-
լէրիմ սանա տօղրու տուր՝ եա՛ Տֆէնտիմ Տապա.
սանա կիւվէնիրիմ, ճանըմը մահրում պրւգմա։
9 Պանա գուրտուգլարը տուզագտան՝ վէ եարամազ-
լըգ իշլէյէնլէրին քէմէնտէրինտէն պէնի հրփզ
10 էյլէ։ Ֆասըգլար քէնտի աղլարընա տիւշճէքլ-
լէր, թա պէն թէքմիլէն կէչինճէյէտէք։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՍ ՃԱ։

Տաղերին՝ խաղաղաց օրատուն՝ ձեռն՝ պոռա՛ը։

Ակսիմէ Բաղպա փերեաց էտէրիմ. սէսիմէ Բաղպա եալվարըրըմ։ Ինուն հուզուրունտա շէքվամը տեօքէրիմ. օնուն հուզուրունտա ս՛ըգլէխիմի նագլ էտէրիմ։ Ուհում պէնտէ պա- 1 2 3
յըտգտա, սէն իզլերիմի պիլտին. շու կէզտիյիմ եօլտա պէնիմ իչիւն տուզագ գուրտուլար։ Ա- ղա պագ, վէ կէօր քի՝ պէնի դանըդ յան եօգ տուր. պանա գալճագ եէր գալմատը, ճանըմըն հալէնէ սօրան եօգ տուր։ Պանա փերեաց էթիմի՝ եա- Բաղպ. տէտիմ. Նշայանլարըն եէրինտէ իւմիտիմ վէ հիսսէմ սէնսին։ Ղաղըրըշըմա տիգ- գամ էլլէ. զիրա ղայէթլէ ալչագլանտըմ. պէնի գօվալայանլարտան՝ պէնի գուրթար. զիրա պէնտէն գուվվէթլի օլտուղար։ Ղանըմը մնհպուս- տան չըգար, քի ատընա համմա էտէյիմ. սէն պա- նա իհսան էտինճէ՝ սատըգլար էդրաֆըմը ալա- ճագլար։ 4 5 6 7

ՄԱՂՄՈՍ ՃԱ։

Տաղերին Ղվո-րա-։

Եա՞ Բաղպ նիյազըմը իչիթ, բէճամա գուլմգ վուր. կէրչէքլիյին իլէ՝ սատագաճըն իչիւն պա- նա ճէվապ վէր. Վ է գուլուն իլէ շէրաա՛թա կէլմէ. զիրա սէնին հուզուրունտա հիչ պիր եա- շայան սատրգ չըգմազ։ Ղիւն տիւշմէն ճանըմը գօվալատը, Ք օմրիւմիւ եէրէ չարփտը. պէնի՝ չօգ- տան էօլմիւշլէր կիպի գարանլըգլարտան օթուրթ- տու։ Վ է բուհում պէնտէ պայըլտը, տէրու- 1 2 3 4

Digitized by Google

5 նիմտե եւրէյիմ խզդիրտագէ տուշտու ։ Վա-
տիմտէն քի կիւնլէրի խատրըմա կէթիրիրիմ. սե-
նէն ճիւմլէ իշլէրինի տուշինէուրում. էլլէրինին
6 իշինի թէֆէքքիւր էտէրիմ ։ Իշլէրիդի սանա
տօղրու գալմըրըրըմ. ճանըմ սանա սուսուզ եէր
7 կիպի սաամըշ. Ինէս ։ Պանա թէզ ճէվապ վէր՝
եա Ռասպպ, րուհումա տիքէնտի. եիւղինիւ պէն-
տէն կիզլէմէ, քի չուգուրա էնէնլէրէ պէնկզեր
8 օլմայըմ ։ Պանա սապահլայըն ինայէթինի խ-
շիթտիր. զիրա սանա կիւվէնտիմ. շու կիտէճէյիմ
եօղու պանա պիլտիր. չիւն ճանըմը սանա գալըրը-
9 տըմ ։ Պէնի տուշմէնլէրիմտէն գուրթար՝ եա
Ռասպպ. պէն սանա սըղընըրըմ ։ Էնէնին միւրա-
տընը էթմէյէ պանա էօյրէթ. զիրա Ռլահրմսէն
սին. սէնինն էյի Ռուհուն պէնի տօղրու եէրէ գու-
11 լաղըզլայա ։ Էնէնին ատըն իշինա եա Ռասպպ
պէնի իհնեա էյլէ. սատաագամըն իշինն ճանըմը
12 սՌղէթտէն չըգար. Ռ է ինայէթին իլէ տուշ-
մէնլէրիմի պէրպատ էթ, վէ ճանըմա հէփ սՌղ-
լէթ վէրէնլէրի խատրագ էյլէ. զիրա պէն սէնին
գուլմնունում։

ՄԱՂՄՈՍ 144։

Տաւիթին (Դաւիթ-ից)։

1 Վայսամ Ռատպ միւպարէք օլսուն, քի էլլէրիմի
սաավաշա՝ վէ փարմագլարըմը ճէնկէ թաՌլիմ է-
2 տէր ։ Ինայէթիմ վէ գալէ՛մ՝ գուլլէմ վէ փէ-
նահկեահրըմ վէ գալգանըմ տըր, վէ օնա կիւվէնի-
3 րիմ. գաւմըմը պանա օալթ էթտի ։ Ինա Ռատպ
ատէմ նէ՞ տիր քի օնա աշնատըգ էտէհին, վէ ա-
4 ատէմ օղու՝ քի օնու հիսապէ գօյսաքն ։ Ատէմ
պադըլըղա պէնկզէր, օնուն կիւնլէրի՝ կէչէն

Digitized by Google

քէօղկէ կիպի տիր։ Այ Տապպ կէօքլէրինի էյ-
տիր, վէ էն. տաղլարայ տօգուն վէ տիւմթսինլէր։
Ր ինձէք իլէ շիմշէք կէօնտէր, վէ օնլարը տա-
ղըթ. օգլարընը սայ, վէ օնլարը թարուման էյլէ։
Այիքսէքտէն էլլինի սալըպ՝ պէնի գուրթար, վէ
պէնի չօգ սուլարտան՝ եայտ օղուլլարըն էլլինտէն
խէլայս էյլէ. Վէյի օնլարըն աղզը պադըլըվ-
սէօյլէր. վէ սաղ էլլէրի՝ եալյն սաղը տըր։ Այ
Ալլահ՝ սանա եէնի իլահի օգույաճաղըմ. սանա
օն թէլլի սանթուր իլէ մէզմուր օգույաճաղըմ։
Փատիշահլարա խէլայս վէրէն՝ գուլու Տավիտի
քէօթիւ գըլըճտան գուրթարան օ տուր։ Պէնի
գուրթար, վէ եայտ օղուլլարըն էլլինտէն պէնի
խէլայս էյլէ, քի օնլարըն աղզը պադըլըվ սէօյ-
լէր, վէ սաղ էլլէրի եալյն սաղը տըր։ Վէյի օ-
ղուլլարըմըզ կէնճլիքլէրինտէ պէօյիւմիւշ ֆիտան-
լար կիպի օլալար. վէ գըզլարըմըզ սէրայ իչիւն
կիւզէլ օյումուշ քէօշէ դաշլարը կիպի օլալար.
Ամպարլարըմըզ տօլու օլուպ՝ տիւրլիւ տիւրլիւ
նէյմէթ չըգարալար. գոյունլարըմըզ սէմիզլէրի-
միզտէ պինլէրճէ՝ օնպինլէրճէ չօղալալար. Սը-
ղըրլարըմըզ կէպէ գալալար. մէյտանլարըմըզտա
եիւրիւյիւշ օլմայա, վէ չըգըշ օլմայա, վէ շիքա-
յէթ օլմայա։ Այ մութլու ադա Հալտէ օլան
գավմա, նէ մութլու Ալլահը Տապպ օլան
գավմա։

ՄԱՂՄՈՒԹԻ 145։

Տավիթին շի՛ռը (Հալլո՛-լու)։

Այ Ալլահըմ փատիշահ՝ սէնի եիւճէլտէճէյիմ։ 1
վէ սէնին ատընը էպէտ իւ ապատ միւպարէքէ-
յէճէյիմ։ Ընր կիւն սէնի միւպարէքէլէյճէյիմ, 2

Digitized by Google

վէ ատրնը էպէտ իւլ ապատ ՚ի՛ւոհ էտէճէ յիմ։
3 Ի՛ապպ պէզմի՛ւք տիւր, հէմ ղայէթ ՚ի՛մմուհտուր.
4 վէ պէզմիւքլիկիւ թէֆթիշ օլունմազ։ Տէվր
տէվրէ սէնին իշլէրինի ՚ի՛ւոհ էտէճէք, վէ սէնին
5 գուտրէթլու իշլէրինի խապէր էտէճէք։ Ո՛ևլիլ
իզէթինին շանընը՝ վէ ա՛ճայըպլարընըն նագ-
6 լէթինի սէզլէյէճէ՛յիմ։ Էմ հայպէթլու
գուվվէթինի սէզլէյէլէր. վէ պէն սէնին ա՛զաձ-
7 թինի նա՛ձլ էտէյիմ։ Սէնին չօգ էյլիքլէրինին
զիքրինի նուդդ էտէլէր. վէ սաստգաթլընա ալ-
8 գո՛շ էտէլէր։ Ի՛ապպ քէրիմ վէ ՚ի՛ւոհաճթլի՛
9 ղազատը իրագ վէ ի՛նայէթի չօգ տուր։ Ի՛ապպ
ճիւմլէյէ էյի տիր. վէ ՚ի՛ւոհաճթլէրի ճիւմլէ ա՛-
10 ՚ի՛լլէրի իւզէրինտէ տիր։ Էյա՛ Ի՛ապպ՝ հէփ էշ-
լէրին սանա հա՛մտ էտէլէր, վէ մուգատտէսլէրին
11 սէնի՛ միւպարէքլէսինլեր։ Սէնին փատիշահ-
նըն ի՛զզէթինի սէզլէյէլէր, վէ գուտրէթինի
12 խապէր էտէլէր. Ո՛վի ատէմ օղուլլարընա օնուն
գուտրէթլի իշլէրինի՛ վէ փատիշահ-
13 շանընը պիլտիրսինլեր։ Սէնին փատիշահ-
ճիւմլէ էպէտլէր փատիշահ-
14 տէվր տէվր տիր։ Ի՛ապպ հէփ տուշէնլէրին
տէսթէկլիրի՛ տիր. վէ ճիւմլէ չէօքմիւշլէրի գալ-
15 տըրըր։ Ո՛ւմմլէնին կէօզլէրի սէնի՛ կէօզէտիր. վէ
օնլարա վագթընճա դաս մ՚ալրընը՛ վէրէն սէ՛նսին։
16 Չինի աչարսըն, վէ հէր եաշայանը նի՛մմէթլէրիլէ
17 տօյուրուրսուն։ Ի՛ապպ ճիւմլէ եօլլարընտա սա-
տըգ՝ վէ հէփ ա՛մէլլէրինտէ ի՛նայէթլի տիր։
18 Ի՛ապպ՝ օնու հէփ չաղըրանլարա՝ օնա կէրչէքլիք
19 իլէ չաղըրանլարա եագդըն տըր։ Ո՛նտան գօր-
գանըլարըն միւրատընը իճրա՛ էտէր, վէ ֆէրեհատ-
20 լարընը իշիտիպ՝ օնլարը խէլա՛ս էտէր։ Ի՛ապպ՝
օնու ճիւմլէ սէվդէլէրի հը՛ֆզ էտէր. վէ հէփ ֆա-

Digitized by Google

սրգլարը պերպատ էտեր։ Աղջամ Նապալն մեռ- 21
հինի սեղյլեյճեք, վէ հեր թէն՝ օնուն մուգատա-
տէս ատընը էպէտ իւլ ապատ միւպարէքլէսին։

ՄԱՂՄՈՍԻ 146։

Ալէլու Յա։

Նյա՛ ճանըմ Նապատ համտ գըլ։ Նյօմրիւմտե 1
Նապատ համտ էտէճէյիմ. պէն տուրտուգյա՝
Ալլահըմտ մեղմիւր օգուլյաճաղըմ։ Պէլլերէ՝ 3
ատեմ օղուլլարընա կիւվէնմէն, քի օնտա գուր-
թուլուշ եօգ տուր։ Նուհու չըգար, գօփրազընա 4
տէօնէր. հէման օ կիւնտե փիքրլերի հէլյէք օլուր։
Նյէ մութլու եարտըմճըլը Նյա գօպուն Ալլահը 5
օլանա՝ իւմիտի Ալլահը Նապատա՛ օլանա, Վի 6
օ՝ կէօքլերի վէ երի՝ տէնիզի վէ օնլարտա հեր օ-
լանը եափտը, էպէտէն կերչէքլիք սագլար, Աղ- 7
լումլարըն շէրաա թընը՛ կէօրիւր, ածլարա գաա՛մ
վէրիր. Նապպ պաղլըլարը չէօվէր. Նապպ 8
քէօրլերին կէօզլերինի աչար, Նապպ չէգմիշ-
լերի գալտըրըր. Նապպ սատըգլարը սեվէր. 9
Նապպ էճնէպիլերի սագլար, էօքսիւզիւ վէ տուլ
դարը յը գայիմ էտեր. ամմա ֆասըգլարըն եօղու-
նու էյրի էտեր։ Նապպ էպէտէն՝ նյա՛ Ինօն սե- 10
նին Ալլահըն տէվը պէ տէվը՝ փատիշահլը՛գ սիւ-
րէճէք։ Ալէլու Յա։

ՄԱՂՄՈՍԻ 147։

Նապպա շիւքր էտին. զիրա Ալլահըմըզա մեղմիւր 1
օգուտասը էյի տիր. չիւն համտ էթմէք լազըֆ վէ
կիւզէլ տիր։ Նապպ Նյերուշալիմի պինայ էտեր, 2
Խարաէլին գօվուլմուշլարընը ճէմ՛ էտեր։ Նյիւ- 3
րէյի գըրըլմըշլարը սաղալտըր, վէ օնլարըն եա-

Digitized by Google

4 բալարընը պաղլար։ Աբլտրղլարըն սայլարընը
5 հիսաձգ էտէր. ճիւմլէխինէ իսմլէր գօր։ Աֆնո-
տիմիզ պէզիւնք տիւր, վէ օնուն գուվվէթի չօգ
6 տուր. ֆէհմինին սայլարը եօգ տուր։ Աապպա մարգ-
լումլարը գայիմ էտէր. ֆաասըգլարը թամ ևէրէ-
7 ակը տիւշիւրիւր։ Աապպա շիւքր իլէ իլահի օ-
գուստն. Ալլահըմըզա դանդաւր իլէ ակզմուր օ-
8 գուստն. Աեզիւ պուլութլար իլէ գափլայան՝
եէրէ եաղմուրու հաղըրլայան՝ տողլարտա օթ
9 պիթիրտէն՝ տավարլարտա վէ չաղըրտան գուղդուն
10 եավրուլարընա գաամ վերէն օ տուր։ Աթըն
գուվվէթինտէն հազդ էթմէզ, ատէմին պալարը-
11 լարընտան խօշլանմազ։ Աապպ՝ քէնտինտէն
գօրգանլարտան՝ օնուն ինայէթինէ իւմիտ էտէն-
12 լէրտէն խօշլանըր։ Այա Աէրուշալիմ՝ Աապպը
մէտհ էյլէ. եա՝ Աիսն՝ Ալլահընա շիւքր էյլէ,
13 Օրթա օ՝ սէնին գափուլարընըն մանտալարընը
գավիլէթտի. սէնին իչինտէ՝ սէնին ողուլարընը
14 միւպարէքլէտի։ Աէնին սինօրլարընտա սէլամ թ
գօյան՝ սէնի պուղտայընն ալատը իլէ տօյուրան օ
15 տուր։ Աօզիւնիւ եէրէ կէօնտէրիր. սէօզիւ
16 ամճէլէ սէյիրտիր։ Աափաղը կիպի գաար վէրիր,
17 գըրաղըյը քիւլ կիպի սաչար։ Պուզունու փար-
չալար կիպի աթտար. օնուն սօմուղունուն գարշը-
18 սընտա քիմ տուրա պիլիր։ Աօզիւնիւ կէօն-
տէրիր, վէ օնլարը էրիտիր. եէրինի իւքիւրտիւր,
19 վէ տուլար ագար։ Աէօզլէրինի Այա գօպպ՝ գա-
նունլարընը վէ շէրիաթլէրինի Աարաէլէ խապէր
20 էտէր։ Ահէ պիր դաիֆէյէ էյլէ էյլէմէտի. վէ
օնլար՝ օնուն շէրիաթլէրինի պիլմէտիլէր։ Ա-
լէլու Այա։

Digitized by Google

ՄԱՂՄՈՍ 148։

Ալելո- Յա։

Պատպա կէօքլէրտէն շիւքր էտին. օնա եիւճէ- 1
լէրտե շիւքր էտին։ Այ հէփ մէլէքլէրի՝ օնա 2
շիւքր էտին. եա՛ ճիւմլէ ա՛սքէրլէրի՝ օնա շիւքր
էտին։ Ո՛նա՝ եա՛ կիւնէշ իլէ այ՝ շիւքր էտին. 3
օնա՝ էյ ըշըղըն հէփ եըլտըզլարը՝ շիւքր էտին։
Ո՛նա՝ եա՛ կէօքլէրին կէօքլէրի վէ կէօքլէրտէն 4
եօգարը օլան սուլար՝ շիւքր էտին։ Ո՛նլար Պատ- 5
պըն ատընա շիւքր էթմինլէր. զիրա օ էմր էթտի,
վէ եարատտըլտըլար։ Ո՛էմ օ՝ օնլարը էպէտիւլ 6
ապատ ո՛ապիթ գըլտը. օ՝ գանուն գօտու, քի իպ-
դալ օլմազ։ Այերտէն Պատպա շիւքր էտին՝ եա՛ 7
աժտէրլէր վէ հէփ էնկինլէր, Ըմթէշ վէ տօլու՝ 8
գար վէ պուխար՝ յէ օնուն սէօզիւնիւ իձրա էտէն
գասըրղա եէլի, Տաղլար վէ ճիւմլէ պայըրլար՝ 9
մէյվէ աղաճլարը վէ ճիւմլէ էրզ աղաճլարը,
Ձանավարլար վէ ճիւմլէ տավարլար՝ սիւրթիւ- 10
նէնլէր վէ գանատլը գուշլար, Այերին փատիշահ- 11
լարը վէ ճիւմլէ իւմմէթլէր՝ սէրվէրլէր վէ եէրին
հէփ Հաքիմլերի, Այինթլէր հէմ տաւխի գըզլար՝ 12
իխթիարլար իլէ կէնճլէր, Պապըն ատընա 13
շիւքր էթմինլէր. զիրա եա՛ ըլընըզ օնուն ատը եիւ-
ճէլտի. օնուն ճէլալի եէրին հէմ կէօյիւն իւա-
թիւնտէ տիր։ Ո՛էմ օ՝ քէնտի գավմընըն պույ- 14
նուզունու եիւճէլթտի, քի օ՝ օնուն հէփ մուգատա-
տէսլէրինին՝ օնա եագըն օլան գավմըն՝ Իսրաէլ օ-
ղուլլարընըն շիւքրիւ տիւր։ Ալելու Յա։

ՄԱՂՄՈՍ 149։

Ալելո- Յա։

Պատպա եէնի իլահի՝ օնուն շիւքրիւնիւ մուգատա- 1

Digitized by Google

2 տէսլէրին ձէմաա՛թընտա՝ օգուշուն։ Խարաէլ
քէնտի եարատանընտան շա՛տ օլսուն, Սիօն օ-
ղուլլարը քէնտիլէրին փատիշահընտան մէսրու՛ր
3 օլսունլար։ Ունուն ատընա րագա իլէ շի՛ւքր էթ-
սինլէր. օնա տէֆ վէ դանպուր իլէ մէղմու՛ր օգու-
4 սունլար։ Օ իքա Խապպ քէնտի գավմընտան
բազի՛ տիր. մաղլումլարը խէլա՛ս իլէ զիյնէթլէյէ
5 ճէ՛քտիր։ Ա՛ուգատտէսլէր ի՛զզէթլէ մէսրու՛ր օ-
ղլալար, տէօշէքլէրի իւզէրինտէ ալգը՛շ էտէլէր։
6 Ա՛ղահրն Թա՛զիմլէրի օնլարընն աղզլարընտա՝ վէ
7 իքի աղզը գը լըճ էլլէրինտէ՛ օլա, Վի՛ի գաւիֆէ-
լէրտէն ինէ՛թիգա՛մ ալալար, Վէ իւմմէ՛թլէրի թէ-
8 տի՛պ էտէլէր. Ունլարընն փատիշահլարընը զին-
ճի՛րլէ՛ր իլէ՝ վէ միւ՛ Թէպէրլէրինի տէմիր պուգա-
9 զըվա՛ր իլէ պաղլայալար. Վի՛ի եազըլմըշ հէօք-
միւ իւզէրլէրինտէ իձրա՛ էտէլէր. ՃԻւմլէ մու-
գատտէսլէրին շէրէֆի օ՛ տուր։ Ա՛լէլու Եա։

ՄԱՂԱՔԻ 150։

Ա՛լէլու-Եա։

1 Ա՛ղահա Ա՛նգտէսէնտէ շի՛ւքր էտին, օնա գուվ-
2 վէթինին ս՛էպաՀընտա շի՛ւքր էտին։ Ունա
գուտրէթլի իշլէրի իչինն շի՛ւքր էտին. օնա՝ պէօ-
յիւքլիւյինիւն չօգլուղունա կէօրէ շի՛ւքր էտին։
3 Ունա պօրու սէտասը իլէ շի՛ւքր էտին. օնա սան-
4 Թուր վէ դանպուր իլէ շի՛ւքր էտին։ Ունա տէֆ
վէ բա՛գա իլէ շի՛ւքր էտին. օնա Թէլլի սազլար վէ
5 մըզգա՛լ իլէ շի՛ւքր էտին։ Ունա սէտասը զիլլէր
իլէ շի՛ւքր էտին. օնա կիւլպէանկ զիլլէրի իլէ շի՛ւքր
6 էտին։ Ա՛էր նէֆէս ալսա՝ Խապպա շի՛ւքր էԹսին։
Ա՛լէլու Եա։

Digitized by Google

ՍԱՂՄՈՍՈՒՆ
ԵՄԱՌԱԻ

Նոխօտ

ԸՆԴԿԴ ՍՈՂՈՄՈՆԻ։

ՊԱՐ. 1։

Խրատէլ փատիշահը Տաւիտին օղլու Սէլոմոնուն 1
ձե՛էլէրի տիր։

Ի՛լմի վէ էտէպի պիլմէք իչիւն՝ ի՛րֆանըն 2
սէօզլէրինի անկլամագ իչիւն, Ը՛գլըն էնէտիպի- 3
նի՝ սատագաթը վէ չէրիա՛թը վէ տօղրուլուղու
գապուլ էթմէք իչիւն. Ը՛ՀՄագլարա ա՛գլ քէս- 4
քինլիյի՝ կէնձէ պիլգի վէ զի՛հն վէրմէք իչիւն.
Ը՛լմի իչիւն, վէ ի՛լմ արթըրա, վէ ա՛րիֆ՝ թէ- 5
պիրլէր էտինէ, Ա՛ՀՄա՛էլի վէ թէմա՛իլի՝ ա՛լիմ- 6
լէրին սէօզլէրինի հէմ օնլարըն բէմզլէրինի անկ-
լամագ իչիւն։ Ի՛լմին պաշը Ա՛ապէրն գօրգու- 7
սուտուր. ամմա տէլիլէր ի՛լմի վէ թէհթիպի խօր
կէօրիւրլէր։ Ա՛յ օղլում՝ պապանըն էօյիւտու- 8
նիւ տէնկլէ, վէ անանըն թաա՛լիմինի պրագմա։
Ո՛չրա օնլար սէնին պաշընա լիւդֆ թաճը՝ վէ 9
պօյնունա կէրտանլըգլար օլաճագ։ Ա՛յ օղլում՝ 10
կիւնահ քէարլար սէնի ազտըրմաղա խա՛թէրլէրսէ,
գայիլ օլմա։ Ա՛յէր տէրլէրսէ քի՝ Պիզլէմ իլէ 11
կէլ, գան իչիւն փուսուսա տուրալըմ, սուչսուզ

Digitized by Google

12 իչիւն սէպէպսիդ կիզլիտէ պէքլէյէլիմ . ()նլարը մէզար կիպի տիրի՝ վէ չուգուրա էնէնլէր
13 կիպի պիւթիւն եուտալըմ . Էր կէօնէ գըյմէթլի մալ պուլալըմ , եվլէրիմիզի եաղմալար ի-
14 լէ տօլտուրալըմ . Նասիպինի ալրամըզա աթ ,
15 Հէփիմիզին քէսէսի պիր օլա : Յայ օղլում՝ օնլար իլէ եօլա կիթմէ , օնլարըն իզլէրինէն՝ այա-
16 ղընը կէրի դութ . Պիրա օնլարըն այագլարը քէմիյէ սէյիրտիր , վէ գան տէօքմէյէ ա՛ձէլէ է-
17 տէրլէր : Մահգիգան Հէր գանատ սահիպինին կէօզլէրի էօնիւնտէ՝ աղ նաֆիլէ գուրուլուր ի-
18 սէտէ , ()նլար քէնտի գանլարընա փուսու գու-
րարլար , վէ էօմրլէրի իչիւն կիզլիտէ պէքլէրլէր :
19 Էր դամա՛քեարրն եօլլարը պէօյլէ տիր , դամա՛
20 քէնտի սահիպլէրինին ճանընը ալըր : Յ՛լմ տի-
շարտա պաղըրըր . մէյտանլարտա սէսինի վէրիր :
21 ()՝ գալապալըգ եէրլէրին պաշընտա՝ գափուլա-
րըն մէտինէլլէրինտէ չաղըրըր , շէհրտէ սէօզլէրի-
22 նի՛ սէօյլէյիպ փէր . Յ՛յ ահմագլար՝ ահմագլը-
ղը նիչէյի՞տէ՛ք սէվէրսինիզ , վէ զէվգլէնիճիլէր
զէվգլէնմէ՛քտէն հա՛չզ է՛տէրլէր , վէ տէլիլէր՝
23 բի՛լմէտէն իքրա՛Հ է՛տէրլէր : Մա՛զիրմէ՛ տէօնիւն .
իչթէ սիզէ բուհուսմա տէօքէճէյիմ . սէօզլէրիմի
24 սիզէ պիլտիրէճէյիմ : Ո՛իւն քի՝ պէն չաղըրտըմ ,
վէ սիզ իմթինա՛ էճտինիզ . էլիմի ուզաթտըմ ,
25 վէ տիգդաթ է՛տէն օ՛լմատը . Խլյա Հէյի նասի-
հաթլէրիմի բէ՛տտա է՛տիպ՝ թա՛զիրիմի իսթէմէ-
26 տինիզ . Պէ՛ն տախի պէլանըզտա կիւլէճէ՛յիմ ,
գօրգտուղունուզ վագի՛ օլունճա՝ զէվգլէնէճէ՛-
27 յիմ . Վ՛օրգունուզ սաղանա՛գ կիպի կէլտիքտէ ,
վէ պէլանըզ գասըրղա՛ կիպի օղրատրգտա , իւ-
28 զերինիզե ս՛ըգլէթ վէ սըգընթը կէլտիքտէ . ()՛
զէմանն պանա չաղըրաճագլար , վէ ճէվապ վէրմէ-

Digitized by Google

յեձէյիմ . պէնի արայաճագլար , վէ պէնի պու-
լամայաճագլար , Ի՛լմէն իքրահ էթիքլերի՝ 29
վէ Ա՛լլահ գօրգուսունու սէչմէտիքլերի՝ Ա՛յասի- 30
հաթլերիմի իսթէմէյիք՝ էնէ թա՛զիրիմի խօրլա-
տըգլարը՝ իչիւն ։ Ա՛մոր օնլար՝ քէնտիլերին եօ- 31
լունուն մէյվէսինտէն եէյէճէքլեր , վէ մէշվէ-
րէթլերինտէն տօյաճագլար ։ Ո՛իրա ահմագ- 32
լարըն մուրթատըզը՝ օնլարը էօլմիւրէճէք , վէ
տիվանէլերին ղաֆլէթի՝ օնլարը էվլաք էտէճէք ։
Ի՛մմա պէնի տինկլէյէն՝ էմնիյէթ իւզրէ սաքին 33
օլաճագ , վէ պէլա գօրգուսունտան պէրի օլա-
ճագտըր ։

ՊԱՐ 2։

Ի՛Յ օղլում՝ էյէր , սէօզլէրիմի գապուլ էտիպ՝ 1
թէնպիհլէրիմի եանընտա սագլարսան , Ը էյ- 2
լէ քի՝ գուլաղնա ի՛լմի տինկլէթիրէնին , եիւ-
րէյինի ի՛րֆանա մայիլ էտէսին , Ո՛ման ի՛ր- 3
ֆանը չաղըրասըն , սէսինի ֆէհմի՛ վէրէսին , Ո- 4
նու կիւմի՛ւշ կիպի արայասըն , վէ օնու խազինէ-
լէր կիպի դալապ էտէսին , Ա՛տպպ գօրգուսու- 5
նու օղէման անկլայաճագսըն , վէ Ա՛լլահըն ի՛լմի-
նի պուլաճագսըն ։ Ո՛իրա ի՛լմի Ա՛տպպ վէրիր . 6
պիլիկի վէ ՚իրֆան օնո՛ւն աղզընտան տըր ։ Ո՝ 7
տօղրուլար իչիւն գուրթուլուշ սագլամըշտըր . օ՛
քեամիլ կէզենլէրին գալգանը՛ տըր . ՚Ա՛յի չէրի- 8
ա՛թըն եօլլարընը հըֆըզ էտէ , վէ մուգաատաէս-
լէրինին եօլունու սագլայա ։ Ա՛ատագաթը վէ 9
շէրիա՛թը վէ տօղրուլուղու՝ հէր դարիգի՛ օ՛ զէ-
ման անկլայաճագսըն ։ Ա՛էնին եիւրէյինէ ի՛լմ 10
կիրիպ՝ պիլիկի սէնին ճանընա լէզզէթլի օլուրսա ,
Ո՛իհն սէնի սագլայաճագ , ի՛րֆան սէնի հըֆըզ 11
էտէճէք . ՚Ա՛յի սէնի եարամազըն եօլունտան՝ 12

Digitized by Google

եւ ալանելար սէջյլէյէն քիմսէտէն գուրթարա,
13 ()նլարտան՝ քի՝ գարանլըղըն եօլլարընտա կէզե-
լէր տէյիւ՝ տօղրուլուղուն իզլէրինի թէրք էտեր-
14 լէր, Նարամազըղ իշլէմէքտէն հայզ էտեր-
15 լէր, եարամազըն էյրիլիյինտէն սէվինիրլէր, Ա-
ծնլարըն եօլլարը էյրի տիր, վէ դարիգլէրինտէ
16 ֆասլա տիրլէր. Ալէնի եայտ գարըտան՝ միւտա-
17 Հանէ սէօզլիւ գարըտան գուրթարա, Ա-
կէնձիլիյինն տօսթունու թէրք էտեր, վէ Ալլա-
18 Հընըն ա՛Հտընը ունուտուր: Ղիւն օնուն էվի
էօլիւմէ՝ վէ օնուն իզլէրի էօլիւլէրէ իլէտիր:
19 ()նա վարանլարըն Հի՛չ պիրի տէօնմէզ, վէ էօ՛մ-
20 րիւն եօլլարընը արթըգ դուրմազլար: Ա՛տաքիմ
էյիլէրին եօլօնտա կէզիպ՝ սատըգլարըն իզլէրի-
21 նի՛ սագլայասըն: Ո՛իրա տօղրուլար՝ եէրտէ սա-
քի՛ն օլաճագլար, վէ քեսիլիլէր՝ օնտա գալաճագ-
22 լար տըր: Ա՛յմա ֆասըգլար՝ եէրտէն քէսիլէ-
ճէքլէր, վէ ա՛սըլար՝ օնտան սէօքիւլէճէքլէր տիր:

ՊՍԱԼՄ 3:

1 Ա՛յ օղլում՝ թա՛լիմի ունուրթմա, վէ եիւրէյինի՝
2 թէնպիհլէրիմի Հըֆզ էթսին. Ո՛իրա սանա՝
էյտմ ուզունլուղու վէ էօ՛մր եըլլարը վէ սէլա-
3 մի՛թ զամմ էտէճէքլէր: Ա՛նայէթ վէ կէրչէք-
լիք սէնի թէրք էթմէսինլէր, օնլարը պօյնունա
պաղլա, օնլարը եիւրէյինին լէվհասը՛ իւզէրին-
4 տէ եազ: Ալ է Ա՛լլահըն հէմ ատէմլէրին նա-
զարընտա լուգֆ վէ էյի սաա՛տէթ պուլուրսուն:
5 Պիւթիւն եիւրէյին իլէ Ա՛տպպ կիւվէն, վէ
6 քէնտի ֆէհմինէ տայա՛նմա: Ո՛էվի եօլլարընտա
օնու պիլ, վէ օ՛ աէնինն դարիգլէրինի տօղրուլ-
7 տաճաղ տըր: Ալէն քէնտի նազարընտա ա՛լիմ
օ՛լմա. Ա՛տպպտան գօրգուպ՝ քէմլիքտէն պա՛չ:

Digitized by Google

Պու՝ սէնին սինիրլէրինէ շիֆա վէ քէմիքլէրինէ 8
շէրպէթ օլուր։ Վիէնտի մալինտէն՝ վէ հէփ մահ- 9
սուլարընդն դուրֆանտասընտան Տապպա իք-
րամ էյլէ։ Վ է մախլուգնէրին ղանիմէթ իլէ տօ- 10
լա, վէ ճէնտէրէնտէ շիրա թաշա։ Տապպընդն թէ- 11
տիպինի Ե՛յ օղլում՝ խօր կէօրմէ, վէ օնուն թէք-
տիրինտէն կէվշէմէ. Օ՛իրա Տապպ՝ սէվտիյինի 12
թէքթաիր էտէր, Հէմման պապաներն հազը էթտի-
յի օղլունա էթտիյի կիպի։ Վ՛էճ մուէթլու ի՛լմ 13
պուլմուշ ատէմէ՝ վէ ի՛րճան թահսիլ էթմիշ
ատէմէ։ Օ՛իրա օնուն թիճարէթի կիւմիշ 14
թիճարէթինտէն՝ վէ մահսուլու խասս ալթուն-
տան էյի՛տիր։ Ա՝ճէվահիրտէն գըյմէթլի տիր· 15
վէ արզուլէտիյին էչյին Հիչ պիրի օնա պէրապէր
օլամազ։ Նուն սաղընտա կիւնլէր ուզունլուղու՝ 16
վէ սօլունտա զէնկինլիք վէ ի՛զէթ վար։ Նու- 17
ն եօլարը լաճի՛ֆ եօլար՝ վէ դաբիգլէրի սէ-
լամէ՛թ տիր։ Ա՝ օնա եահիշանլարա էօ՛մր ա- 18
ղաճըտըր, վէ օնա տայանանլար սահա՛տէթլու օ-
լուր։ Տապպ՝ եէրի ի՛լմ իլէ թէմէլլէթտի, կէօք- 19
լէրի ֆէչմ իլէ գայի՛մ էթտի։ Նուն պիլգիսի 20
իլէ էնկինլէր եարը լըր, վէ պուլուԹլար չիհ տամ-
լատըր։ Ե՛յ օղլում՝ պունլար սէնին կէօզլէրին- 21
տէն կի՛թմէսին, ա՛գլը վէ զիհնի հի՛ֆզ էյլէ·
Վ է սէնին ճանընա էօ՛մր՝ վէ պօյնունա զիյնէթ 22
օլանլար։ Ա՝լ զէման եօլունու էմնիյէթ իւզրէ 23
եիւրիւրսիւն, վէ այաղընն իլճէմէզ։ Ե՛յ եա- 24
Թարսան, գօրգմազընդն, վէ ույ՛ուրսան, ույգուն
դաթլը՛ օլուր։ Ե՛փանկսըզ գօրգուտան վէ ֆա- 25
սըգլարընդն հէլաքինտէն՝ կէլտիյի զէման՝ գ՛օրգմա-
յաճագընդն։ Օ՛իրա սէնին ի՛Թիմատընդն Տապպ օ- 26
նաճագ, վէ այաղընդը դուԹուրմագուտան սագլայա-
ճագ տըր։ Ե՛յլէյի՝ վաճիպ օլան քիմսէլէրտէն 27

Digitized by Google

մէն՝ էթամէ՝ իճրա էթամէյէ էլինտէ գուվվէթ վար
28 իքէն : Վօնշունա՝ կիթ , վէ եինէ կէլ վէ եա-
րըն վէրէյիմ տէմէ՝ սէնին եանընտա վար իքէն :
29 Վօնշունա քէմլիք գաստ էթմէ՝ օ սէնինլէ էմիւ-
30 յէթ իւզրէ սաքին իքէն : Վէյմանէ իլէ սէպէպ-
31 սիզ չէքիշմէ՝ օ սանա քէմլիք էթմէմիշ իքէն :
Ծալիմի գըզգանմա , վէ օնուն հիչ պիր եօլունու
32 սէչմէ : Ծիրա միւնաֆիգ՝ Ասպասա մէ քրուհ
տուր . ամմա օնուն բիզասը տօղրուլար իլէ տիր :
33 Ֆասըղըն էվինտէ Ասպասը լանէթի վար . ամմա
սատրգլարըն մէքեանընը՝ օ միւսարէքլէր :
34 Ըագգան օ՝ զէվգլէնէնլէրի զէվգլէնիր . ամմա ալ-
35 չագլարա լուդֆ վէրիր : Ալիմլէր ի՛զէթէ վա-
րիս՝ օլաճագ . ամմա տիվանէլէրի այլիպ գալսը-
րաճագ :

ՊԱՐ 4 :

1 Էյ օղուլլար՝ պապա էօյիւտիւնիւ իշիտին , վէ
2 ֆէհմին պիլգիսինի տինգլէյին : Ծիրա սիզէ էյի
թալիմ վէրիրիմ . թալիմիմի թէրք էյլէմէն :
3 Ծիրա պապամա օղուլ օլմուշում , անամըն նա-
4 զարընտա կէօրիւէ վէ պիրճիք իտիմ : Ալ է օ
պանա թալիմ վէրիպ պանա տէտի . Կիւրէյին
սէօզլէրիմի դութսուն , թէնպիհլէրիմի սագլա ,
5 վէ եաշա : Ի՛լմ էտին , ֆէհմ էտին . ունութմա ,
6 վէ աղզըմըն սէօզլէրինտէն սաիմա : Ծնու
թէրք էթմէ , վէ օ սէնի սագլար . օնու սէվ , վէ
7 օ սէնի հը՛ֆզ էտեր : Պաշ՝ ի՛լմ տիր . ի՛լմ գա-
8 զան , վէ հէի գաղանճըն իլէ ֆէհմ էտին : Ծ-
նու հիւքսէլթ , վէ սէնի եիւճէլտէ . էյէր օնու գո-
9 ճագլարսան , օ սէնի մի՛լմէպէր էտէճէք : Ծ՝
սէնին պաշընա լուդֆ զիյնէթի վէրէճէք , սանա
10 իֆթիխար թաճը թէխլիմ էտէճէք : Տինկլէ

Digitized by Google

ՀՅ օղլում, վէ սէօզլէրիմի գապուլ էյլէ, վէ Քօմ-
րիւնիւն եըլլարը չօզալա։ Ասնա Իւմ եօլունտա 11
Թա՛լիմ վէրտիմ, սէնի տօղրուլուգդ դարիգլէրին-
տէ կէզտիրտիմ։ Ահն եւրիւքէն՝ ատըմլարըն 12
տարալմայա, վէ սէյիրտիրսէն՝ Թէզաքէզէ օղլա-
մայասըն։ Ինտիպէ եափըշ, վէ գօյվէրմէ. օ- 13
նու հըփզ էյլէ, չիւն Քօմրիւն օ տուր։ Ցասըգ- 14
լարըն դարիգինէ վարմա, վէ եարամազլարըն եօ-
լունտա եւրիւմէ։ Ընտան իհԹիրաղ էյլէ, 15
եանընտան կէչմէ. օնտան սափ, վէ կէչ։ Օ՛ի- 16
րա օնլար քէմիլիք էԹմէյինճէ. ույումազլար. վէ
չէհէյէ տիւշիւրմէյինճէ. ույգուլարը գաչէր։
Օ՛իրա փըսգ էքմէյինի եէրլէր, վէ զիւլմ շարա- 17
պըն իչէրլէր։ Ա՛մմա սատրգլարըն դարիգի՝ տօ- 18
ղան ըշըգ կիպի տիր, քի կիԹտիքչէ պյտընլա-
նըր՝ Թա ԹէքմիԼ կիւն օլունճայատէք։ Ցա- 19
սըգլարըն եօլու գարանը՛գ կիպի տիր. այագլարը
նէչէ իլիշտիյինի պիլմէզլէր։ Ա՛յ օղլում՝ սէօզ- 20
լէրիմի տինկլէ. գուլագլարընը սէօյլէտիքլէրիմէ՛
մէյլլէնտիր։ Ընլար կէօզլէրինտէն կիԹմէսին. 21
օնլարը եւրէյինին իչինտէ սագլա։ Օ՛իրա օն- 22
լարը պուլանլարա՝ օնլար Քօմր տիւր, վէ պիւ-
Թիւն ԹէնինէՀ շիֆա տըր։ Ա՛եր տիգգամԹ իլէ 23
եւրէյինի հը՛փզ էյլէ. զերա Քօմրիւն փունկար-
լարը օնտան տըր։ Ա՛յնտինտէն՝ Թէրս աղգը 24
կիտէր, վէ էյրի տուտագլարը սէնտէն ուզագ էյ-
լէ։ Սէօզլէրին իլէրիյէ տօղրու պագարն. վէ 25
քիրփիքլէրին էօնիւնէ տօղրու օլսուն։ Ա՛յաղը- 26
նըն իզլէրինի տիւզէլԹ. վէ հէփ եօլարըն գայիմ
օլսուն։ Ահղա եա սօլա սա՛փմա. այաղընը քէմ- 27
լիքտէն կիտէր։

ՊՍԱԼՄ 5։

1 Լ֊ս ողուս՝ Ի֊ովհովա՝ տունկուէ . գուշադրնը իրթա֊
2 նըմա՝ ամէնտիր . Ովի էյի նդիէթէրի ապա֊
լայսըն , վէ տուտագլարըն պիւկի հընթզ եա֊
3 լէր ։ Ո֊ր իրա եատ գարընըն տուտագլարը կէօ֊
ռէ՛ճ պալը տոռմլար . վէ օնուն տիմաղը եաղտան
4 գայփագ տըր ։ Ո֊մմա օնուն ասնու փէլին օթու
կիպի ասը՝ իբի աղզը գը լը՛ճ կիպի քէսքին տիր ։
5 Օնուն այագլարը էօլիմ՛ էնէրլէր . օնուն ատըմ֊
լարը ճէհէննէմ՛ եափը շընըլար ։ Ո֊մրիւն եօ֊
լունու տիւզէթմէյէսին տէյիւ՝ օնուն գարիզլէրի
7 գարապրսըզտըր , օնլարը պիւլիմզսին ։ Ամոի հա֊
լա է֊յ ողուլլար՝ պէնի տունկլէյին , վէ աղզըմըն
8 սէօզլէրինտէն այրըլմայն ։ Օ գարըտան եօլու֊
նու ուզագ էյլէ , վէ օնուն էվինին գափուսունա
9 եագլըշմա . Օլմայա քի՝ շէօհրէթինի զայրի֊
10 լէրի՝ վէ եըլլարընը զալիմ՛ վէրէսին ։ Օլմա֊
յա եապանճըլար սէնին գուվվէթինտէն տոյա֊
լար , վէ էմէքլէրին եաստըրին էվինտէ գալա .
11 Ա֊ է սէնին ասնկ վագթընտա թէնին վէ վիւճիւ֊
12 տիւն հէլաք օլմաղըլա՝ ֆիղա՛ն էտէրէք , Տէ֊
յէսին . Պէն նի՛չիւն թէսթիպատէն իբրահ էթմա՛մ ,
13 վէ նիւրէյիմ թէքսիրի խօր կէօրմա֊
խոճալարըմըն սէօզիւնիւ տունկլէմէմա՛մ , վէ գուշ֊
լագլարըմը՛ պանա թա՛յլըմ վէրմէնլէրէ մէյլ էթ֊
14 մէմա՛մ . Ո՛վ մի՛յէթին վէ ճէմաա՛թըն օրթա֊
սընտա՝ ազ գալմը հէր պէյլայ օղրայտուտա՛մ ։
15 Տ֊Էնտի սարնըճընտան՝ վէ գույունուն իչինէ ա֊
16 գան տուտայն իչ ։ Ըէչմէյէրին տիշարը յա՝ վէ
17 սուլար սէլլէրի մէյտանլարա՛ ճէօշմիւն ։ Օնլար
եալընըզ սէնի՛ն օլսուն՝ վէ սէնին իլէ եաստըրըն
18 օլմասըն ։ Թուն կարըն միւպարէ՛ք օլսուն . վէ

Digitized by Google

կենճլխինին գարըսընտան շատ օլ: () անկին 19
սեվկիւլեր կեյլինի՝ վե լեդաֆկեթ ճէյրանըն օլ-
սուն. հեր տեմ՝ օնուն մէմլերի սենի գանտըր-
սըն, վե տայիմա օնուն մուհապէթինտե մեֆ-
թուն օլ: Ալ է էյ օղլում՝ սէն նի՞չին եապան- 20
ճըյսա մեֆթուն օլասըն, վե եատ գարընըն գոյ-
նունու գուճագլայասըն: Օխրա ատէմին եօլ- 21
լարը Յապալն կէօզլէրի էօնինտէ տիր, վե օնուն
հէփ դարիգլերինի դարթար: Վասըղը՝ քենտի 22
եարամազլըգլարը դուրթար, վե քենտի կիւնահը-
նըն իփլերի իլէ դուրթուլուր: ()՝ էտեպսիզլիք 23
սէպէպինտէն էօլիւր, վե տէլիլիյինին չօգլուղուն-
տան ալտանմըշ գալըր:

ԳԼՈՒԽ 6:

Էյ օղլում՝ էյէր տօսթունն իչինն քէֆիլ օլտուն 1
իսէ, եատ քիմսէ իչինն էլինի վէրտին իսէ,
Վէհնտի աղզընըն սէօզլէրի իլէ տուզաղա տիւշ- 2
տիւն, աղզընըն սէօզլէրի իլէ դուրթուլտուն:
Պունու էյլէ Յալա էյ օղլում, քի գուրթուլա- 3
սըն, չինն սէն տօսթունուն էլինէ կէրտին, կիթ
տօսթունուն այաղընա տիւշ, վէ տօսթունա իպ-
րամ էյլէ. կէօզլէրինէ ույգու՝ վէ քէրփիքլէ- 4
րինէ ույուգլամագ վէրմէ. Էչինտէն ճէյրան 5
կիպի՝ վէ գուշպազլար էլինտէն գուշ կիպի գուր-
թուլ: Վարընճայա կիթ՝ էյ Թէնպէլ, վէ օ- 6
նուն եօլլարընը կէօրիւպ՝ ա՛լմ օլ, Վի՞ օնուն 7
պէյի՝ զապդի վէ սուլդանը եօղ իքէն, Վաա- 8
մընը եաղըն Յազըրլար, եէյէճէյինի օրագ վագ-
թընտա տէվէ իրեր: Էյ Թէնպէլ՝ նիչէյֆ տէք 9
եամադըղն, ույգունտան նէ՞ զէման ույանաճագ-
սըն: Պիրագ ույգու՝ պիրագ ույուգլամագ՝ եամ- 10
մագ իչինն պիրագ էլլէր պաղլամագ, Էչնտէն 11

Digitized by Google

եօթնօրեայ քաղցիճի կիպի՝ վէ զերուբէթին
12 սիլահլը ատեմ կիպի կելիր : Պելիա՛լ ատեմ՝
13 եարամազ քիմսէ թէբս ալղ իլէ կելիր : Ո՝
կեօղլերի իլէ իշարէթ էտեր, այագլարը իլէ սեյ-
14 լէր, փարմագլարը իլէ թա՛լիմ էտեր : Այիւ-
րէյինտէ ա՛քսիլիք վար. հեր զէման քէմլիք գու-
15 րուպ՝ նիզա՛լար գօփարիր : Ո՝նտան էօթիւրիւ
օնուն հելաքի ա՛նկսըզտան կելիր. անկսըզտան
16 գըրըլըր, վէ իլաճը օլմազ : Ա՛պպպ պու ալէմ
շէյտէն իքրահ էտեր. վէ օնուն ճանընա եէտի
17 շէյ մէքրուհ տուր. Այիւճէ կեօղլեր՝ եալան տիլ
18 վէ սուչսուզ գան տեօքլէն էլլեր, Այարամազ
նիյէթլեր գուրան եիւրէք՝ քէմլիկէ սէյիրթմէյէ
19 ա՛ճէլէ էտէն այագլար, Այալան նուդգ էտէն
եալան շահիտի, վէ գարընտաշլար արասընտա
20 նիզա՛լար սալան : Այ՛ օղլում՝ պապանըն թէն-
պիհինի հըփզ էյլէ. վէ անանըն թա՛լիմինի պը-
21 լուգմա : Ո՝նլարը տապիա եիւրէյինտէ պաղ-
22 լա. օնլարը պօյնունա պէնտ էյլէ : Այիւրիւտիւ-
յինտէ՝ սէնի օ գուլաղուղլայա, ույանտըղընտա՝
սէնի պէքլէյէ, վէ ույանտըղընտա՝ սէնինիլէ
23 սէօյլէշէ : Օ՝իրա թէնպիհ չիրաղ՝ վէ նօմօ
ըշը՛գ տըր. վէ թէտիպին թէքտիրլերի՝ էօ՛մրիւն
24 եօլու տուր : Այի սէնի քէօթիւ գարընտան՝ եատ
գարընըն տիլի միւտահանէսինտէն հըփզ էտե,
25 Այիւրէյինտէ օնուն կիւղէլլէյինէ արզու չէքմէ,
26 վէ սէնի քիրփիքլերի իլէ գո՛ւմմասըն : Օ՝իրա
ֆահիշէ գարը սէպէպինտէն՝ ասլէ՛ թա պիր տի-
լիմ էքմէյէտէք ֆո՛ւկնա՛ճ օլուր. վէ գօճալը ֆա-
27 հիշէ գըյմէթլի ճանը՛ ավլար : Այիմնէ գօյնու-
նա աթէշ ալը՛րմը՝ վէ էս՛վապը եա՛նմայա.
28 Այիմնէ գօրլար իւզերինտէ կէզը՛րմի՝ վէ այագ-
29 լարը եա՛նմայա : Այօնշուսունուն գարըսընա վա-

Digitized by Google

րան պէտք ունի. ոնա հէր տօգունան սուչսուզ
օլմազ: Խորսրզա՝ աճ օլուպ գարնընը տօյուր- 30
մաղա խրթսրզըզդ եթռխյինտէ պաղըշլամաղլար.
Ալլա պուլունուրսա, եէտի գալթ էօտէր. էվինին 31
հէփ էշեասընը վէրիր: Վարը իլէ զինա էտէնին 32
ա՛գլը նօգսան տըր. ոնու իշլէյէն՝ ճանընը՛ հէ-
լաք էտէր: Ո՝ եարա վէ այր՛ պուլուր. վէ օ- 33
նուն րէզալէթի մահվ օլունմազ: Ո՝իրա գրզ- 34
գանճըզդ՝ գօճանըն էօրքէսի տիր. վէ ինթիգամ
կիւնիւնտէ օ էսիրկէմէզ: Ո՝հիչ պիր քէֆա- 35
րէթ եիւզիւնէ պագմազ. վէ հէտիյէ չօղալթսան
տահի՝ օ գապուլ էթմէզ:

ՊԱՏՐԱՐԿԱՆ 7:

Ի՛յ օղլում՝ սէօզլէրիմի սագլա, վէ թէնպիհլէ- 1
րիմի եանընտա կիզլէ: Ի՝նպիհլէրիմի սագլա, 2
քի եաշայմասըն. վէ նօմօսումու կէօզլէրինին պէ-
պէյի կիպի Էօպէր: Ո՝նլարը փարմագլարընա 3
պաղլա. օնլարը եիւրէյինին լէվհասընա եաղ:
Ի՛լմէ Ո՝էն գը՛զ գարընտաշըմընն տէ. վէ իրֆա- 4
նա աշնա չաղըր. Ո՝վի սէնի եատ գարըտան՝ 5
միւտահանէ իլէ սէօյլէյէն եապանճը գարըտան
սագլայալար: Ո՝իրա էվիմին փէնճէրէսինտէ՝ 6
գաֆէսիմտէն պագտըմ. Ո՝է ահմագլարա պագ- 7
տըմ, օղլանլարըն արասընտա պիր ա՛գլը նօգսան
կէնճ կէօրտիւմ, Ո՝վի սօգագտա գարընըն քէօ- 8
շէսինին եանընտան կէչէյօրտու, վէ օնուն էվի-
նին եօլունա վարտը, Ո՝ուլար գարարտրղընտա՝ 9
կիւնիւն ախշամընտա՝ կէճէնին գարանլըղընտա
վէ տումանընտա. Ո՝է իշթէ գարշըսընա պիր 10
գարը՛ չզտը. օ ֆահիշէ գը՛յաֆէթի՝ վէ եիւրէ-
յի հիլէպա՛զ իտի. Ո՝շամաթաճը վէ ապղը՛ն 11
իտի. այագլարը էվինտէ տուրմազ. Կեահ տի- 12

Digitized by Google

չարբոտա՝ կեսահ չարշուլարտա՝ վէ հեր քէօշէնին
13 եանընտա փուտուր գուրար։ Խմոի օնու Թու-
Թուպ՝ էօփտիւ. վէ ա՛րսըղ եիւղ իլէ օնա սէտի.
14 Ուզերիմտէ սէլամէ՛թ գուրպանլարը վար. պէն
15 պուկիւն ատտագլարըմը էօսէտիմ։ Ընուն իչիւն
սէնի գարշըլամաղա՝ սէնին եիւղիւնիւ արամաղա
16 չըգարըմ, վէ սէնի պուլտուսմ։ Տէօշէյիմի Ա՛շ-
սըրըն նագը չէը տիւպէնտիւնտէն էօրթիւլէր իլէ
17 տէօշէթիտիմ. Խաթաղըմա միւրսի սաֆի՛ իւտա
18 աղաճը վէ տարչին սէրփտիմ. Կէլ սապահա-
տէ՛ք ա՛շգ իլէ ճէ՛սթ օլալըմ. սեվկիւլէր իլէ սէ-
19 ֆա սիւրէլիմ։ Ո՛իւա գօճա էվինտէ տէյիլ.
20 օ՝ ուզագ եօլա կիթմիշտիր. Ա՛պէ քէսէսինի է-
լինէ ալտը, էվինէ մնաչային կիւնտէ կէլէճէ՛ք.
21 Ընչ՝ էօգ սէօհպէթի իլէ օնու մայի՛լ էթտի. աղ-
զընը միւտահանէլէրի իլէ օնու մէճպու՛ր էյլէտի։
22 Ընչ՝ տօստօղրու գարընընէն արտը՛նճա սահմանէյէ
վարան էօգբուզ կիպի՛ վէ տիվանէնին թէ՛քտիրի-
23 նէ՛ վէրմա պուգաղըտա օլա՛ն կիպի կիթտի. Ա՛յա
ճիյէրինէ օգ կէչի՛ նճէյէտէ՛ք. գուշուն՝ քէնտի
ճանը իչիւն օլտուղունու պիլմէյէրէ՛ք՝ տուղաղա
24 թէզ կիթտիյի՛ կիպի։ Խմոի Հալա հ՛յ օղուլլար՝
պէնի տինկլէյին, վէ աղզըմընն աէօզլէրինի իչի՛-
25 տին։ Ա՛յենին եիւրէյին օնուն եօլլարընա սափա-
մասըն. օնուն դարիգլէրինտէ ավարա օ՛լմա։
26 Ո՛իւա օ՝ չօգլարընը եարալը՛ տիւշիւրմիւշտիւր,
վէ հէփ էօլտիւրտիւյիւ քիմսէլէր գուվվէթլի՛ ի-
27 տի. Ընուն էվի՛ ճէ՛հէննէ՛մ եօլլարը տը՛ր. ան-
լար էօլիւմիւն Հալվէթլէրինէ էնէրլէր։

ՊՆԴ 8։

1 Ի՛նչ՝ չաղըրմա՛ղմը, վէ ի՛րֆան՝ աէսինի վէրմէ՛ղ-
2 մի։ Ընչ՝ եիւքսէ՛ք եէրլէրին պաշընտա՝ եօլ իւ-

Digitized by Google

զերինտե դարիգլէր իչինտե տուրուր ։ Ո՝ գա- 3
փուլար եանընտա՝ շէհրլէրին աղզընտա՝ գափու-
լարըն մէտինէլինտէ պաղըրըպ թէզ ։ Նա ա- 4
տէմլէր՝ սիզէ չաղըրըրըմ ։ վէ սէսիմ ատեմ օ-
ղուլլարընա տըր ։ Ոյ՛ մհմագլար՝ իլմի անկլա- 5
յըն ։ վէ ճյ տիվանէլէր՝ անկլար եւրէգլի օլուն ։
Ոչի՛տին ։ զերա ա՛լա շէյլէր սէզլէյէճէյիմ ։ վէ 6
տուտա գլարըմըն աչըլմասը տօղրու չէյլէր իչէն
օլաճագ ։ Ո՛յրա տիմաղըմ կէրչէգլիք սէզլէ- 7
յէճէք ։ ամմա ֆըսգ՝ տուտաղըմա մէգրո՛ւհ տուր ։
Ո՛ղըմըն հէփ սէօզլէրի սատագաթ իւզրէտիր ։ 8
օնլարտա ա՛գսի վէ էյրի եօգտուր ։ Ո՛էփիսի՝ 9
անկլայանա տօս տօղրուտուրլար ։ վէ պիլկի պու-
լանլարա տօղրո՛ւտուր ։ Ոէտիպիմի՛ ալըն ։ վէ 10
տէյի՛լ կիւմիւշ ։ վէ սէչիլմիշ ալթունտան զի՛յա-
տէ՝ իլմի սէ՛չիլէ ։ Ո՛յրա իլմ ճեվահիրտէն էյի՛ 11
տիր ։ վէ հի՛չ պիր արզուլու շէյ օճաս պէրաապէր
օլա՛մմազ ։ Պէն իլմ՝ ա՛գլ իլէ սաքին օլուրում՝ 12
վէ մա՛րիֆէթլէրին պիլկիսինէ պուլո՛ւրում ։
Ոապպ գօրգուտու՝ քէօթիւլիւքտէն իքրահ էթ- 13
մէք տիր ։ պէն ղուրուրի վէ քիպրէ վէ քէօթիւ
եօլու վէ թէրս աղզը պո՛ւղ էտէրիմ ։ Ոէշվէ- 14
րէթ վէ թէետիր պէնի՛մ տիր ։ պէն ֆէ՛ղհ իմ ։
գուվվէթ պէնի՛մտիր ։ Ֆատիշահլար պէնի՛մվէ 15
փատիշահլըգ սիւրէրլէր՝ վէ պէյլէր՝ տօղրու գա-
նունլար գօրլար ։ Ոէրվէրլէր վէ պէյլէր՝ եէ- 16
րին հէփ հաքիմլէրի պէնի՛մվէ հէգիւմէթ սէրէր-
լէր ։ Պէն՝ պէնի սէվէնլէրի սէվէ՛րիմ ։ վէ պէնի 17
էրքէն արայանլար՝ պէնի պուլո՛ւրլար ։ Պէնի՛մ 18
եանընտա զէնկի՛նլիք հէմ իզզէթ՝ նէ՛ֆիս մալ վէ
սատատագաթ վար ։ Պէնի՛մ մէյվէմ ալթունտան 19
վէ խասս ալթունտան՝ վէ մահսուլաթըմ սէչի՛լ-
միշ կիւմիւշտէն էյի՛ տիր ։ Պէն սատատագաթ դա- 20

Digitized by Google

րիգինտե՝ չէրիա՝ թե եօլարքներն օրթասընտա եիւ-
21 րիւրիւմ. Ա՛խ պէնի սէվէնլէրե վարկէթ միրա՛ս
էթմէիքէյիմ, վէ ծնլարըն խաղնէլէրինի տօլտու-
22 րույըմ: Ի՛սապ՝ եօլընտան ինպէիտասընտա՝ օ-
նուն գառիմ իշլէրինտէն եվվել պանա մալիք ի-
23 տի: Պէն էզէլտէն ինպէիտասէն՝ եէրտէն ագ-
24 տա՛մ մեհ օլտուա՛մ: Ընկինլէր եօղիքէն՝ պօլ սու-
լարը չըգարան փոսնկարլար եօղիքէն՝ պէն տօղ-
25 մուշտում: Տաղլար եէրլէշտիրիլմիշտին էվ-
վել՝ պույրուլտաան ագտէմ պէն տօղմուշտում,
26 Տահա եէրի վե այըգ եէրլէրի՝ վե տիւնեա գօփ-
27 րտագլարընդն իլքինի եահիմազտան: Ալէօքլէրի
հազըրլատըղընտա՝ էնկինին եիւզիս իւզէրինէ
28 քէմէր գուբտուղունտա պէն օրատտա իտիմ, Այօ-
գաստա պուլտըղտըր գայիմ էթտիյինտէ՝ էն-
29 կինին փոսնկարլարընը գաժիրէտիյինտէ, Տէնի-
զէ՝ տուլար օնուն էրինդի կէչմէմիք իչիւն՝ գա-
նունտունու գօստուղունտա՝ եէրին ԹԷմիւլէյինի
30 գուբտուղունտա, ()լտըմ օնուն եանընտա մի՛-
մար իտիմ, վէ հէր կիւն օ՞ա՞ սէֆտաը իտիմ,
հէր տայիմ օնուն Հուզուրունտա սէվինիրիտիմ.
31 ()նուն մէսէլին եէրինտէ սէվինիրիտիմ. վէ սիւ-
32 րիւրիմ ատէմ օղուլլարը իչէ իտի: Իմտի Հա-
լա Ը՛յ օղուլլար՝ պէնիմ տիմիղիմ չիւն եօլլարը-
33 մը տագլայանըլար սատ տէմիւր օլուր: Ի՞ն-
տիպի տինկլէյիր, վէ ա՛լիմ օլուն, վէ օ՞ա՞ պրա՛գման:
34 Ը՛յ մուհէմմէտ պէնիմ տինկլէյիսի՛ Հէր կիւն գաիւռ-
լարըմընդն եանընտա պէքլէյէրէք՝ էշիքլէրիմի կէօ-
35 զէտէն ատէմ: Ո՛վ իյա պէնի պուլան՝ էօ՛մր պու-
36 լուր, վէ Ա՛ատպէրն բիզատընը գազանդը: Ա՛յմա
պանա կիւնահ էտէն՝ քէնտի ճանընա զատր է-
տեր. Հէմ պէնտէն իքրահ էտինլէր՝ էօլիճի՛-
սէվէրլէր:

ԳԼՈՒԽ 9։

Ի՛մ քենտի էվինի եաֆտը. տիրէքլէրինէ եէ- 1
տի քէստի։ Հայվանլարընը պօղազլատը, շարա- 2
պընը գարը շէքըրտը. հէմ սօֆրասընը գուրտու.
Օ՝ ճարիյէլէրինի կէօնտէրտի. շէհրին եիւճէ մա- 3
հալէրի իւզէրինտէ նիտա էտէր. Ի՛նմագ քի՛մ 4
իսէ, պուրայա օղլասընը. ա՛գը էքսիք օլանա տէ-
տի. Կէլին, էքմէյիմտէն եէյին, վէ գարըշ- 5
թընըտընըմ շարապտան իչէին. Ի՛նմագլընը պը- 6
րագըն, քի եաշայասըղ. վէ ֆէհմին եօղունա
տօղրուլուն։ Օէվգէլենճէյի ազարլայան՝ քէն- 7
տինէ ա՛յլա՝ վէ ֆասըղը թէքտիր էտէն լէքէ
թահսիլ էտէր։ Օէվգէլենճէյի թէքտիր էթ- 8
մէ, օ՛ղլայա սանա տիւշմէ՛ն օլա. ա՛լիմի՛ թէքտիր
էթ, վէ սէնի սէվէճէքտիր, Ի՛լիմէ ըա՛ ըէ՛յ վէր, 9
վէ տահա զիյատէ ա՛լիմ օլուր. սատըղա պիլտիր,
վէ օ ի՛լմինի արթընըը։ Ի՛լմին իպթիտասը՝ 10
Ի՛սպպ գօրգուտուտուր. վէ մուգատտէսլէրին
պիլգիսի ֆէ՛հմ տիր։ Օ՛իրա կիւնլէրին պէնիմ 11
իլէ էօղալը, հէմ սանա էօ՛մր եըլըարը զամմ օ-
լուր։ Ի՛յէր ա՛լի՛մ իսէն, քէնտինէ՛ ա՛լիմինի. 12
ամմա էյէր զէվգէլենիրսէն, օնու սէն եալընը՛զ
չէքէճէ՛քսին։ Տիւանէ գարը՝ շամաթաճը՛ օ- 13
լուր. օ ահմագ տըը, վէ պիր շէյ պիլմէզ։ Վ՛ է 14
շէհրին եիւճէ մահալէրինտէ՝ իսքէմլէ իւզէրին-
տէ էվինին գափուտունտա օթուրուր, Վ՛իմ տօղ- 15
րու եօլարընա կիտէն՝ եօլտան կէչէնլէրի չաղը-
րա. Վ՛իմ ահմագ իսէ, պուրայա օղլասըն. վէ 16
ա՛գը՛ էքսիք օլանա տէր. Ղալընմըշ սուլար 17
գաթը՛տըը. վէ կիզլիտէքի էքմէ՛ք լէզգէթլի օ-
լուր։ Օ իսէ պիլմէ՛զ քի՛ օրատա էօլիւլէր վար. 18
օնուն տա՛վէթ էթտիյի քիմսէլէր՝ ճէհէննէմին
տիպլէրինտէ տիր։

Digitized by Google

ՊԱՐ 10։

Ալէլուիա՝ Հա՛լէլուի՛ տէր։

1 Ա՛լիմ օղուլ՝ պաղպասընը շատ էտէր. ամմա տի-
2 վանէ օղուլ՝ անասընըն գասավէթի տիր։ Իյս-
գըն խազինէլէրի ֆահէ էթմէզլէր. ամմա աս-
3 տագաթի՝ էօլեմտէն գուրթարըր։ Ա՛ռպպ՝ աս-
տղըն ճանընը աճրգթըրմազ. ամմա ֆասըգա-
4 րըն արզուսունու եապանա աթար։ Ա՛ենպէլ
էլ իլէ իչլէյէն՝ ֆադիր օղուր. ամմա չալըշգանըն
5 էլի՝ զէնկինլիք կէթիրիր։ Այազն տէվէիրէն՝
ա՛գըլը՛ օղուլտուր. պիչինտէ ույույան՝ րէզվիլ
6 օղուլտուր։ Աստղըն պաշընտա պէրէքէթլէր
օղուր. ամմա ֆասըգլարըն աղզընը զո՛ւլմ էօր-
7 թէր։ Աստղըն անկը շը միւպարէք օղուր. ամմա
8 ֆասըդլարըն ատը չիւրիւր։ Ա՛լիմ եիւրէքլի
քիմնէ՝ թէնպիհլէրի դուրթար. ամմա տէլի տու-
9 տագը եըդըլըր։ Վէ՛մալտէ կէղէն՝ էմնիյէթ-
տէ կէղէր. ամմա եօլլարընը էյտիրէնէ. հոգվզ՛
10 պիլտիրիլէճէք։ Այէօզ իլէ իշմար էտէն՝ էլէմ
11 կէթիրիր, վէ տէլի տուտագը եըդըլըր։ Աս-
տղըն աղզը էօմր չէշմէսի տիր. ամմա ֆասըգ-
12 լարըն աղզընը զո՛ւլմ էօրթէր։ Պ՛արազ՝ զավ-
զալար գօփարրը. ամմա մուհաթպէթ՝ հէփ տուչ-
13 լարը էօրթէր։ Ա՛րիֆին տուտագլարընտա բ՛ւլմ
պուլունուր. ամմա ա՛գլը էքսիք օլանըն արգասը
14 իչիւն տէյնէք կէրէք։ Ա՛լիմէր բ՛ւլմ պիրիք-
թիրիր. ամմա տիվանէնին աղզը հէլալքէ եադըն
15 տը։ Օ՛ենկինին մալի՝ օնուն մէթին շէհրի
տիր. ֆուգարանըն հէլալքի՝ օնլարրն եօխսուլլու-
16 զու տուր։ Աստղըն ա՛մէլի՝ է՛օմր իչիւնտիւր.
17 ֆիզրդըն մահսուլու՝ կիւնահ իչիւն տիւր։ Այտեզ
սագլայան՝ էօմր եօլունտա տըր. ամմա թէքտի-

Digitized by Google

րի թեզեք էտէն եանղըլըր։ Վ աթրաղը էօրթէն՝ 18
եալան՚ն տուտագը տըր. վէ սէօզ չըգարան տիվա-
նէ տիր։ Ա էօվլուն չօգլուղունտա՝ գապահաթի 19
էքսիք տէյիլտիր. ամմա տուտագլարընը զադդ
էտէն՝ ա՛գըլըըտը Ա ատըղըն տիլն՝ սեչելմիշ 20
կիւմի՛ւշ տիւր. ֆասըգլարըն եիւրեյի՝ ազ պիր
շէյ տիր։ Ա ատըղըն տուտագլարը՝ չօգ քիմսե- 21
լեր կիւտեր. ամմա տիվանելեր՝ ա՛գլ էքսիքլեյին-
տէն էօվլուր։ Յ էննկինլիք վերէն՝ Ա ապպըն պէ- 22
րէքէթի տիր, վէ օ պիլէսինճէ էլեմ գաթմազ։
Վ աստ էթմէք՝ տիվանէյէ ցուն կիպի տիր, 23
ամմա ա՛րիֆ քիշիյէ իլմ տիր։ Ֆասըղըն իւզե- 24
րինէ՝ քէնտի գօրգտուղու՛ կէլիր, ամմա սատըգ-
լարըն միւրատլարը վերիլիր։ Վ ասըըզա նիճէ 25
կէչէրսե, ֆասըգ պէօյլէ եօզ օլուր. ամմա սատըգ
էպէտէն թէմիզլենիր։ Ա իրքէ տիշլերէ նիճէ ի- 26
սէ, վէ թիւթիւն կէօզլէրէ նիճէ իսէ, թէնապէլ
տաթլի օնու կէօնտէրէնլերէ էօյլէ տիր։ Ի ապ- 27
պըն գօրգուտու՝ կիւնլէր արթըըը. ամմա ֆասըգ-
լարըն եը լլարը գըսալաճա՛գտըը։ Ա ատըգլարըն 28
իւմիտի՝ շաղլը՛գ տըր. ամմա ֆասըգլարըն միւրա-
տը՝ զայ՝ օլուր։ Ի ապպըն եօլու՝ քեամիլլերէ 29
գուվվէթտիր. ամմա եարատմազլըգ իշլէյէնլերէ
հելաքը՛գ տըր։ Ա ատըգ էպէտէն գըմը լտան- 30
մա՛զ. ամմա ֆասըգլար՝ եէրտե սաքին օ՛ւմայա-
ճագլար։ Ա ատըղըն աղզը իլմ նուգդ իտէր՞. ամ- 31
մա ա՛քսիլէքէրին տիլե՝ քէսիլէճէ՛ք տիր։ Ա ատըղըն 32
տուտագլարը՝ մագպուլ օլանը պիլեր. ամմա ֆա-
սըգլարըն աղզը ա՛քսիլքըլըր պիլէ՛ր։

ՊԻՐ 11։

Հ՛իլելե Թէրազը Ի ապպա մէքրու՛հ տաւր. ամմա 1
հագգ տիրհեմ՝ օնուն հազգը՛ տըր։ Ա ղըտուր- 2

Digitized by Google

լուգ կելինձէ, բեզալէթ տա կելիր. ամմա ի՛լմ
3 ալշագ կէօնիւլլիւկեր իլէ տիր: Տօղրուլարըն
քէմալի՝ օնլարը գուլազուղլար. ամմա ա՛րլարըն
4 միւրայը լըգլարը օնլարը հէլալ էտեր: Պազմակ
կիւնիւնտէ՝ մալ ֆախտէ էթմէզ. ամմա սատա-
5 գամ՝ էօլիւմտէն գուրթարըր: Վէհամիլէրին
սատագամը՝ օնլարըն եօլունու տօղրուլտուր.
6 ամմա ֆասըգ՝ քէնտի ֆրսգը՛ իլէ տիշէր: Տօղ-
րուլարըն սատագամը՝ օնլարը խելաս էտեր. ամ-
մա ա՛րլար՝ հէվէսլէրինտէ գուրթուլուրլար:
7 Ֆասըգ ատէմ էօլիւնճէ՝ միւրատը հէլալ օլուր,
8 վէ եարամազլարըն իւմիտի զայ՝ օլուր: Պատըգ
ա՛ըգլէթտէն գուրթուլուր. վէ օնուն եէրինէ ֆա-
9 սը՛գ վարըր: Պինամուս՝ աղգը իլէ գօնշուսու-
նու հէլալ էտեր. ամմա սատըգլար՝ ի՛լմ իլէ
10 գուրթուլուր: Պատըգլար էյլիքտէ օլունճա՝
շէհր շազլանըր. ամմա ֆասըգլարըն հէլալքինտէ՝
11 շէնլիք օլուր: Տօղրուլարըն պէրէքէթի իլէ՝ շէհր
եիւճէլիր, ամմա ֆասըգլարըն աղգը իլէ երգը-
12 լըր: Ի՛գլը էքսիք օլան՝ գօնշուսունու խօր կէօ-
13 րիւր. ամմա ա՛րիֆ քիմսէ սիւքիւթ էտեր: Պամ-
մազ ըգտա կէզէն՝ սըրրը պէյան էտեր. ամմա է-
14 մին րուհլու օլան՝ մասլահաթը էօրթէր: Պէտ-
պիրլէր օլմատըգչա՝ գաւմի երգը լըր. ամմա միւ-
15 շիրլէր չօգլուղունտա խելաս վար: Պատանճըյա
քէֆիլ օլան՝ էլպէթթէ պէյայա օղրար. ամմա
16 քէֆալէթտէն իքրահ էտէն էմի՛ն տիր: Պադիֆ
գարը՝ ի՛զէթէ էրեր. վէ զօրլուլար զէնկինլիյէ
17 նայիլ օլուրլար: Պնայէթլու քիմսէ՝ ճանընա
խայր էտեր. ամմա զալիմ՝ քէնտի թէնինէ ս՛ըգ-
18 լէթ վէրիր: Ֆասըգ՝ պադըլ ա՛մէլ խլլէր. ամ-
մա սատագամ էքէնին հագգ իւճրէթի օլուր:
19 Պատագամ էօմրէ Պէօնէպոլայի՛ կիպի՝ քէօ-

Digitized by Google

թիւրևիչքիւն արաքնիճա վարան տախի եօվիւմ վա-
ղըչ։ Ա՚քսի եիւքէքլիլէր՝ Ասպպա մէքքուհ 20
տաւթ, ամմա քեամիլ եօվլուլար՝ օնուն հազըր
տըր։ Ամքսիլէ պէ սիքսիլէ եարատմազ ատէսուզ 21
չոգմազ, ամմա ատաղըն զի՚ըրվիչէթի նէհմէթի
պաւլուք։ Ակուղէլ պմմա ի՚զանը օրմպյան գատը՝ 22
տօնկուզուն պուրնունտա ալթուն հակազ կիպք
աիր։ Ատըգլարըն արզուսու հէմման էչչիք աիր. 23
Ֆատըգլարըն իւմմտի իւրշմ տըր։ Ա՚տիմ վայ- 24
քի՝ տապլամըգչա զիյատիսի իչէ արթըրըր, վէ ա-
տիմ վայ քի՝ հէր վէճհիլէ հէմման էսիրկէր, ամ-
մա եօխսուլուզ էտինիր։ Պէրիչքէթլի ճան՝ սէ- 25
ղիզէնիր, վէ գանտըգան՝ օ տապսի գանտաճագտըր։
Պուղտայը դուխանա՝ խաւլ պէտտուա՝ էտէր. 26
ամմա օնու պաճանըն պաշընա պէրէ քէնթ օղուր։
Ատղրը գաբապ էտէն՝ խօշնատըլուգ արտր. ամմա 27
քէօթիւչիւյիւ արապյան՝ օ քէնտինէ օզրատ։ Օ էն- 28
կինչինէ կիւվէնէն՝ տիւշէճէք տիր. ամմա սա-
տըգլար՝ եատրաղ կիպի փիլիսքինէճքէր։
Ի՚ճէնտի էվինէ պտրլէթի վէրէն՝ եէլ միրաս է- 29
տէր. վէ տէրի՝ ա՚լիմ՝ եիւրէքքիչէ գուլ օլար։
Ատըղրն մէչվէսի՝ ճ՚օմը աղաճըտըր. վէ ճան- 30
լարը գազանան՝ ա՚լիմ տիր։ Ի՚նձէ սատըղա 31
եէրտե ճէզա վէրիվիր, գա՚նտե գալտը փասըղա
վէ կիւնահ՚քնարա։

ԳԼՈՒԽ 12։

Ա՚ետիպ սէվճէն՝ ի՚լմի՝ սեվէր. վէ Թէքտիտէն 1
իքրահ էտէն՝ հայվանի տիր։ Ի՚չի քէմնէ՝ Ատպ- 2
պէրն բրիզատըր՝ էտինիր. ամմա օ՝ խապիտ՝ քիմնէ-
չի փասլ՚գ դուխար։ Ա՚տիմ՝ փը՚սգ իչէ գայիմ 3
օլմազ. ամմա սատըգլարըն քէօքիս գրմըլտանա-
մազ։ Ֆազիլէթլու գատը՝ գօճասընտա ի՚ճաճաքը. 4

Digitized by Google

ամմնա ա՛ր կէթիրէն՝ օնուն քէմիքլերինէ չիւրիւք-
5 լիւք տիւր։ Պատրգլարըն էֆքեարը՝ հագգ տըր.
6 ամեն ֆասըգլարըն թէտպիրլերի հիւլէ տիր։ Պա-
սըգլարըն սէօզլէրի՝ գան իչիւն փուսուտուր. ամ-
մնա տօղրուլարըն աղլը՝ օնլարը գուրթարը։
7 Ֆասըգլար ալթ իւսթ օլուպ՝ նօղ օլուգլար. ամ-
8 մնա սատրգլարըն էվլի՝ ս՛ապթի օլուր։ Պիչի՝
ֆիքրասէթինէ կէօրէ մէտհ օլունուր. ամմնա ա՛ք-
9 սի եհուրէքլի խօրլանըր։ Պաղպէթսիզ վէ գու-
սուպհիպի օլան՝ քէնտինի միւ՛թէպէր սայլըպ էք-
10 մէյէ միւհթաճ օլանտան էյի տիր։ Պատրգ՝ հայ-
վանլարընըն էօ՛մրիւնիւ գայըրըր. ամմնա ֆասըգ-
11 լարըն պաղըր մէրհաճէթսիզ օլուր։ Պերինի իշ-
լէյէն՝ էքմէքտէն տօյար. ամմնա պէշ քիմսէլերէ
12 ուչանըն ա՛գլը էքսիքտիր։ Պասըգ՝ եարտմագ-
լարըն շիքեարընը՝ արզուլէր. ամմնա սատրգլարըն
13 քէօքիւ ֆէյլէ՝ վէրիր։ Պարտամագ՝ տուտուգլար
գապաճաճընտան տուզագա տիւշէր. ամմնա սա-
14 տրգ՝ արգընթըտան չըգար։ Պիչի՝ աղզընըն
մէյվէսինտէն էյլիքլէ տօյար. վէ տտէմին էլինին
15 իւճքիբի՝ քէնտինէ տէօնտիւրիւճէքտիր։ Տէ-
լինին եօլու՝ քէնտի կէօզլէրինտէ տօղրու տուր.
16 ամմնա նասիհաթը տինկլէյէն ա՛լմտըր։ Տելի՝
էօրքէսինի հէմսին կիւնտէ պէյան էտեր. ամմնա
17 ա՛յրպը էօրիճէն ա՛գը լըր՛տըր։ Պագգր սէյլէ-
յէն սատագա՝ վէ եալան շահիտ հիւլէ կէօս-
18 թէրթը։ ՊԼը լըճ եարատլարը կիպի պիհիւտ սէյլ-
լէյէն վար. ամմնա ա՛լիմլէրին տիլի շինֆսի վէրիր։
19 Պագգ տուտագ՝ տայիմա ս՛ապթի օլուր. ամմնա
եալանչը տիլ՝ կէօզ գըրփըմըն գատար գալըր։
20 Պհէմլիք տիւշիւնէնէն եհուրէյինտէ հիւլէ օլուր.
ամմնա սէլամէթի մէշվէրթի էտէնլէրին շատալըղը
21 օլուր։ Պատրգ հիչ պէյտյա օղրամազ. ամմնա

փասըդլար՝ տէրտուէն տօլար։ Յալան տուտագ՝ 22
Ի տպպա մէքրուհ տուր. ամմա հագդ իշլէյէնլէր՝
ծնուն հազդը տըր։ Ի գըլըը ատէմ պէլկիի 23
էօրթէր. ամմա տէլիլէրին եիւրէյի տիվանէլիյէ
նիտա էտէր։ Յիշկիւզարլարըն էլի՝ հէօքիւմ՚թ 24
սիւրէր. վէ թէնպէլ՝ խարտաճկիւզար օլուր։ Ի- 25
տէմին եիւրէյինտէ օլան գօրգու՝ ծնու չէօքտիւ-
բիւր. ամմա էյի սէօզ՝ օնու սէվինտիրիր։ Ա- 26
տըգ՝ գօնշուսունա եօլ կէօսթէրիր. ամմա փա-
սըգլարըն եօլու՝ օնլարը ազտըրըր։ Ի՚էնպէլ՝ 27
քէնտի ավլընը փիշիրմէզ. ամմա իշկիւզար ատէ-
մին մալը գըյմէթլի՛ օլուր։ Ա տատագաթըն դա- 28
րիգինտէ էօմր վար. ամմա իշլէք եօլ էօլիւմ՝
իլէտիր։

ՊԱՐ 13։

Ի՚լիմ օղու՝ պապասըն թէտիպինի պէնիլէր. 1
ամմա զէվգլէնիճի՝ թա՛զիրէ իդաա՛թ էթմէզ։
Ի՚իշի՝ աղզընըն մէյվէսինտէն էյլիք եէր. ամմա 2
խայընլարըն ճանը՝ զո՛ւլմ ենէր։ Ի՚ղըըը սագ- 3
լայան՝ ճանըը՛ հրփզ էտէր. ամմա տուտագլարը-
նը աչան՝ հէլալքէ օղրար։ Ի՚էնպէլին ճանը ար- 4
զո՛ւ չէքեր, վէ պէյ շէյ եօգտուր. ամմա իշկիւզա-
րըն ճանը սէմիզլէնիր։ Ա տատըգ՝ եալան սէօզ- 5
տէն իքրա՛հ էտէր. ամմա փասըգ պէտ գօգար, վէ
րէզիլ օլուր։ Ա տատագաթ քեամիլ եօլու լարը 6
հըփզ էտէր. ամմա փըսգ՝ կիւնահ՚քեարը ալը
իւսթ էտէր։ Ա՛իչ պիր շէյի օլմայարագ՝ քէն- 7
տինի զէնկինի դուխան վար. վէ չօգ մալը վար ի-
քէն՝ քէնտինի փագիր դուխան վար։ Ի՚իշկինին 8
ճանը՛ քէֆարէթի՝ քէնտի զէնկինէյի տիր. ամ
մա փագիր՝ թա՛զիր իշկիմէզ։ Ա տատգլարըն 9
ը շըղը շէ՛ն օլուր. ամմա փասըգլարըն մօմու սէօ-

Digitized by Google

10 յիւեհուր : Ընդմէն մաղրուբլուգտան ղաւղայ գօ-
փար . ամմա նասիհաթ փինկէյնէկէրդե իլմ վար :
11 Օձնկինկիք պուհարտան թէզ կէձեր . ամմա էլի
12 իլէ տէվշիրէն՝ չօղալտըր : Կոմալ օլունան իւ-
միտ՝ եթրէյի խասթա էտեր . ամմա հասըլ օլան
13 միւրատ՝ էօմր աղաճը տըր : Ալ էօզիւ խօրլայան՝
օնուն իչինն հէլաքէ օղրար . ամմա թէնպիհոտէն
14 գօրգան՝ իւճրէթ ալըր : Ընչինն թա՛քիմ՝ էօ-
լիւմիւն քէմէնտլերինտէն չէքիլմէք իչինն՝ ճամր
15 էհէմմէտի տիր : Կոյի ֆիրասէթ՝ լուդֆ վէրիր .
16 ամմա խայընլարըն եօլու սարպ օլուր : Ընդ ա-
գըլըը՝ պիլկի իլէ իշ կէօրիւր . ամմա տիվանէ՝ տէ-
17 լիլիք եայար : Վասըգ խապէրճի՝ պէյայ տիւ-
18 շէր . ամմա էմնիյէթ էլէխի շիֆատըր : Անէյքի
էտէպ քիմնէ՝ նօխտալուգ վէ այրըպ օղրար .
ամմա թա՛ղիրէ տիգգաթ էտէն՝ իղզէթ պուլուր :
19 Ընդասը օլան միւրատ՝ ճանկա դաթը՛ օլուր . վէ
եարամազըգտան կէրի տուրմագ՝ տիվանէլէրէ
20 իքրամ՛ըգ տըր : Ընչինէր իլէ կէզէն՝ ա՛լիմ օ-
լուր . ամմա տիվանէլէրտէն հայզ էտէն քէօթիւ
21 օլուր : Կիւնահքեարլար արտընճա պէյայ եիւ-
րիւր . ամմա սատրգլարա՝ խայր էասա օլունուր :
22 Կոյի ինձա՝ օղուլլար օղուլլարընա միրաս՝ գօր . վէ
կիւնահքեարըն մալի՝ սատը՛գ իչինն սագլանըր :
23 Վագըրլարըն թարլասընտա չօգ եէյէճէք վար .
ամմա ատէմ վար քի՝ թէտպիրսիզլիքտէն գը-
24 րըլըր : Տէյնէյինի էսիրկէյէն՝ օղլունու պուզ
էտեր . ամմա օնու սէվէն՝ օնու էրքէնճէ թէտիպ
25 էտեր : Ալ ատրգ՝ ճանը տօյանատէք եէր . ամմա
ֆասըգլարըն գարնը՝ էքսիքլիք չէքեր :

ՊՆԴ. 14 :

1 Ընդա գարրլայ՝ քէնտի էվինի՝ եափար . ամմա

տէլի գարը՝ օնու էլի իլէ երգար ։ Տօղուլու- 2
ղու իլէ կէղէն՝ Յապպտան գօրգար . ամմա օնու
Թահգիր էտէնին եօլարը էյրի տիր ։ Տէլինին 3
աղգընտա՝ մաղրուրլուգ տէյնէյի վար . ամմա ա-
լիմլէրին տուտագլարը՝ օնլարը սագլարլար ։ Ար 4
ղըրլար օլմատըգտա՝ ախըր պօշ գալըր . մահ-
սուլուն չօգլուղու՝ իսկ էօքիւզնէն գուվվէթի իլէ
օլուր ։ Կէրէքլիք շահիտի՝ եալան սեօյլէմէզ . 5
ամմա եալանն շահիտի՝ եալանլար նուդգ էտէր ։
Յէվգլէնիճի իլմ արար , ամմա պուլամազ . լա- 6
քին ա՛րիֆէ պիլկի գօլայ տըր ։ Տիվան էնին էօ- 7
նիւտէն կիթ , օնպա իլմ տուտագլարը օ՛լմատը-
ղընը անկլատըղը՛ն զէման ։ Ա՛գըլընըն իլմի՝ 8
քէնտի եօլունու անկլամագ տըր . ամմա տիվա-
նէլէրին տէլիլէյի՝ հիլէ տիր ։ Տէլիլէր՝ սուչու 9
զէվգլէնիրլէր . ամմա տօղրուլարըն արասընտա
միւրիւվվէթ վար ։ Յիւրէք՝ քէնտի ճանընըն 10
աճըսընը պիլիր , վէ օնուն շատլըղընա եատ կա-
րըշմազ ։ Ցասրգլարըն էվի խարապ օլուր . ամ 11
մա տօղրուլարըն չատրըը չիչէքլէնիր ։ Յօլ վար 12
քի՝ ատէմէ տօղրու կէօրիւնիւր , ամմա օնուն սօ-
նու էօլմէմ եօլարըտը ։ Կիւլմէքտէ տախի՝ 13
եիւրէք էլէմ չէքէր , վէ օ շատլըղըն սօնու գա-
սավվէթ օլուր ։ Յիւրէյի ազդրն՝ քէնտի եօլա- 14
րընտան՝ վէ էյի ատէմ քէնտի քէնտինտէն տօ-
յար ։ Ա՛ճմագ՝ հէր սէօղէ ինանը՛ր . ամմա ա- 15
գըլը քէնտի ատըմընա տիգգաթ էտէր ։ Ա՛լիմ 16
գօրգուտ՝ քէմլիքտէն գաչար . ամմա տիվանէ
մաղրուրլանըր , վէ գայղուսուզ օլուր ։ Թէզ էօր- 17
քէչնէն տիվանէլիք իշլէր . վէ խապի՛ս ատէմ
մէքրու՛հ օլուր ։ Ա՛ճմագլար՝ տիվանէլիք միրաս 18
էտէրլէր . ամմա ա՛գըլըլար՝ պիլկի իլէ Թաճլա-
նըրլար ։ Խարամազլար էյիլէրին Հուզուրուն- 19

Digitized by Google

տա՝ վէ ֆասըգլար սատըգլարըն գափուլարըն-
20տա էյիլերլէր : Աչօխսուլ՝ քէնտի տօսթունա-
տան պիւէ իքրահ օլունուր . ամմա զէնկինին ահ-
21պապը չօգ օլուր : Տօսթունու թահգիր էտէն՝
կիւնահ էտէր . ամմա ֆագիրէ մերհամէթ էտէն՝
22սաա՛տեթլու օլուր : Ա՛էմլիք տիւշինէնլէր՝
եանղըլմաղա՛ըմը . ամմա էյլիք տիւշինէնլերէ՝
23ի՛նայէթ վէ կերչէքլիք օլուր : Հէր էմէքտէ
ֆաիտէ վար . ամմա տուտագլարըն լաֆը՝ անճաղ
24իհթիաճ կէթիրիր : Ա՛լիմլերին զէնկինլիյի՝ օն-
լարըն թահճը՛ տըր . տիվանէլերին հարաքէթի՝ տէ-
25լիլիքտիր : Կերչէք շահիա՝ ճանլար գուրթա-
ըրը . ամմա հիլէպազ՝ եալանչար նուդգ էտէր :
26Ի՛տապըն գօրգուտունտա՝ գավի ի՛թիմտա վար .
վէ օ՝ քէնտի օղուլլարընըն փէնահկեահը՛ օլուր :
27Ի՛տապըն գօրգուտու էօ՛մրիւն չէշմէսի տիր , քի
28Էօլիւմիւն տուզաղընտան կէրի տուրուա : Խալա-
գընն չօգլուղունտա՝ փատիշահա իքրամ օլուր .
ամմա իւմմէթի եօգլուղունտա՝ սուլթանա հէլաք-
29լը՛գ օլուր : Կէճ էօրքէլի՝ չօգ ա՛րիֆ տիր , ամ-
30մա ճանը՛ ազ՝ տէլիլիք գալտըրըր : Ա՛ադ եիւ-
րէք՝ պէտէնին էօ՛մրիւ տիւր . ամմա հասէտ՝ քէ-
31միքլէրին կիւվէսի՛ տիր : Չ՛ագիրէ զուլմ էտէն՝
օնուն եարատանընը՛ թահգիր էտէր . ամմա եօխ-
32սուլա՛ մերհամէթ էտէն՝ օնա իքրամ էտէր : Չ՛ա-
սըգ եարամազլըղը իչինն գօվուլուր . ամմա սա-
33տըգ՝ էօլիւմինտէ իւմի՛տ էտէր : Ա՛՛րիֆին եիւ-
րէկինտէ ի՛լմ՝ սաքին օլուր . ամմա տիվանէլէրին
34օրթասընտա օլան պէլլի՛ տիր . Ա՛ատագաթ՝ դա-
իֆէկի եիւճէլտիր . ամմա կիւնահ՝ իւմմէթլէրին
35խօրլուղու՛ տուր : Փատիշահընը րիզասը ֆիրա-
սէթլի գուլա՛ տըր . վէ օնուն ղազապը՝ այըպ կէ-
թիրէնէ օլուր :

Digitized by Google

ԳԼ. 15.

Ա ամենայն ազգք՝ զոր կոչեցեալ է անուն իմ ի նոսա՝ ասէ տէր ամենակալ՝ որ առնէ զայս ամենայն։ 1
Ա Ձայն տեառն՝ որ ի քաղաքի՝ ձայն ի Քաղդէացւոց՝ եւ ի տանն տեառն՝ ձայն տեառն հատուցանելոյ 2
թշնամեաց իւրոց զհատուցումն։ Ա Ի վերայ ձիոյ եւ հեծելոյ նորա՝ որ ի վերայ նորա հեծանի՝ եւ ի վերայ 3
ամենայն ազգին՝ որ ի մէջ նորա է՝ եւ ի վերայ ամենայն խառնակեալ ազգին՝ որ ի մէջ նորա է՝ եւ ի վերայ
ամենայն գանձուց նորա՝ որ ի մէջ նորա են՝ եւ ի վերայ ամենայն երկրի նորա

18 սունտան էյի տիր : Տաքղըն ատէմ զավզա գալ-
տըրըր . ամմա զաչապը կէձ օլան՝ զավզայը թէս-
19 քին էտէր : Կէնպէղին եօլու՝ տիլքէն չէթի կի-
պի տիր . ամմա տօղրուլարըն եօլու գալտըրըմ տըր,
20 Ա՛լիմ օղուլ՝ պապասլարն շատ էտէր . ամմա տի-
21 վանէ ատէմ՝ անասլարը լաւկիր էտէր : Ա՛գը
էքսիյէ՝ տէլիլիք սեվինճատիր . ամմա ա՛րիփ քիշի՝
22 տօղրուն կէզէր : Ա՛շվերէթ օլմատըգտա՝ նի-
յէթլէր տաղըլըր , ամմա միւշիրլիւ չօղլուղու իլէ
23 ս՛ապիթ օլուրլար : Ա՛տէմ՝ աղըր ճիվապլնտան
շաղլըգ օլուր . վէ վադթընճա սէօղ՝ նէ՞ կիւղէլ
24 տիր : Ֆիրասէթլիյէ Ա՛ամի եօլլարը նօգարը-
տան նատըր , թա քիմ աշաղտափի ճիչինէմտէն
25 կէրի տուրա : Պապա մաղրուլլարըն էվինի եը-
գար . ամմա տուլ գարընըն սինօրունու գայիմ է-
26 տէր : Ֆասաղըն փիքրլէրի՝ Պապա մէքրունի
տուր . ամմա փաքլարըն սէօղլէրի՝ լադինի տիր :
27 Ա՛ամա՛ա միւպէթէլա օլան՝ էվինի իղդիրապա սա-
լար . ամմա րիշվէթլէրտէն իքրահ էտէն՝ ճաշար :
28 Ա՛ատըղըն եհուդայի՝ վէրէճէյի ճէվապը թէֆէք-
քիւր էտէր . ամմա ֆասրգլարըն աղղը՝ հարամազ
29 շէյլէր նուդգ էտէր : Պապա ֆասրգլարտան ի-
րանգ տըր . ամմա սատրգլարըն նիյազընը տինկլէր
30 Կէօզլէրին ըշըղը՝ եհուդայի շաղլանտըրըր . էյի
31 խապէր քէմիքլէրի սէմիրտիր : Ա՛օմիւն թէք-
տիրինի իշտէն գուլագ՝ ալիմէրին արասընտա
32 սաքին օլուր : Կէտիպի ըէտտա էտէն՝ ճանընա
զատր էտէր . ամմա թէքտիրի տինկլէյէն՝ ա՛գլ
33 գազանըր : Պապըն գօրգուսու ի՛լին թէտի-
պիտիր . վէ ի՛զզէթին էօնիւնճէ՝ ալչագ կէօնիւլ-
լիւք օլուր :

Digitized by Google

ԳԼՈՒԽ 16։

Եւ ուրեք ասէր թէ երթեալքն ատեմն ընտիր, վէ տի- 1
ւին ճեւաղը Թագաւորն տըր։ Եւ տեսին հեպի եօթ- 2
լարը քէնտինէ փաք կէօրիւնիւր. ամմա բուհլարը
դարթան Թագաւ տըր։ Իշլերինի Թագաւ հա- 3
վալէ էթ, վէ ֆիքրլերին ա՛ապիթ օլուր։ Թագաւ՝ 4
ճիւմլէյի քէնտիսի իչիւն եաիտը, հէմ ֆասըղը
տախի՝ պէլա կիւնիւ իչիւն։ Եւ էր եիւրէյի մաղ- 5
րուր՝ Թագաւ մէքրուհ տուր. սիլսիլէ պէ թիլսիլէ
սուչտուզ օլմազ։ Ինայէթ վէ հագիգէթ իլէ՝ 6
եարամազըդ էօրթիւլիւր. վէ Թագաւ գօրգուտու
իլէ տոխ՛ քէօթիւլիւքտէն կէրի տուրուր։ Թագաւ 7
ատէմին եօլարընտան բազի օլուննա, օնա՝ տիւշ-
մէնլէրինտէն պիլէ սէլամէթ վէրիր։ Ասատագաթ 8
իլէ օլան ազ շէյ՝ չօգ Տարամ Տասիլաթտան էյի
տիր։ Եւ տէմին եիւրէյի՝ օնուն եօլունու հիանայ 9
էտէր. ամմա օնուն ատըմլարընը Թագաւ տօղրու-
տուր։ Փատիշահըն տուտագլարընտա իլչամ 10
վար, օնուն աղզը շէրաա՛թտա խիլաֆ էթմէզ։
Եւ ագգ գանդար վէ թէրազը Թագալըն տըթ. քէ- 11
սէնին հէպ տիրհէմ դաշլարը՝ օնուն ա՛մէլի տիր։
Ինչագ իշլէմէք՝ փատիշահլարա մէքրուհտուր. 12
գնրա թախթ սատագաթ իլէ գայիմ օլուր։ Ասա- 13
տրգ տուտագլար՝ փատիշահլարընն Տազզը տրթ,
վէ տօղրու սէօյլէյէնի սէվերլէր։ Փատիշահըն 14
ղազագը՝ եօլիւմ խասէրճիլէրէ տիր. ամմա ա՛լէմ
քիմսէ՝ օնու թէսքին էտեր։ Փատիշահըն եիւ- 15
զիւ բիւշանըզընտա՝ է՛օմի վար. վէ օնուն խօշան-
մասը՝ սօնկ պէհար եաղմուրու պուլուրթու կիպի
տիր։ Ի՛րլ թահսիլ էթմէք՝ ալթունտան նէ՛ 16
գատար էյի տիր, վէ իրֆան գազանմասը՝ կիւ-
միւշտէն էվլատըր։ Տօղրուլարընն ճատտէսի՝ 17

Digitized by Google

քէմիքտէն սագընմագ տըր . եօլունա տիգգաթ
18 էտէն՝ քէնտի ճանընըզ սագլար : Գըրը լմանըն
էօնիւնճէ ֆօտուլլուգ՝ վէ երգը լմանըն էօնիւնճէ
19 մաղրուր րուհ ինէբ : Ֆօտուլլարը լա եաղմա
փայլաշմագտան՝ ալչագլարը լա ալչագ կէօնիւլլիւ
20 օլմասը էյի տիր : Ամալահաճտա ա՛գը լը՛ տավ-
րանան՝ էյլիք պուլտր . վէ Ամպպա կիւվէնէն սա-
21 ա՛տէթլու օղուր : Ա՛լիմ եիւրէքլիյէ՝ ա՛րիֆ տէ-
նիլիր . վէ տուտագլարըն դաթլըղը՝ պիլիկի սը-
22 թըրը : Ֆիրասէթ՝ քէնտի մալիքինէ է՛օմր չէշ-
մէսի տիր . ամմա տէվֆիկերին էտէպի՝ տէվֆիկքտիր :
23 Ա՛լիմին եիւրէյի օնուն աղըղնա թաւլիմ էտէր ,
24 վէ տուտագլարընա պիլիկի ղամմ էտէր : Ադիֆ
սէօգլէր՝ կէօմէճ պալը կիւլ տիր , ճանա դաթը՛ղը՝ վէ
25 քէֆիքլէրէ չէֆֆատըր : Ա՛օղ վար քի՝ ատէմէ
սօղրու՛ կէօրիւնիւր , ամմա սօնու՝ էօլիւմ եօլտրը
26 տըր : Ա՛ինէմ չէքէն ճան՝ քէնտիսի իչիւն միհ-
նէթ չէքէր . վէրա օնու՝ քէնտի աղըղ զօրլար :
27 Պէլիա՛լ քիմսէ՝ եարամազլըգ գազար . վէ տու-
տագլարը իւզէրինտէ՝ եանար աթէչ կիպի վար :
28 Ա՛քսի ատէմ՝ ղավղա գօփարըր . վէ զամմազ՝ խասս
29 տօսթլարը այըրըր : Գ ատտար քիմսէ՝ տօսթու-
նու ազտըրըր , վէ օնու՝ էյի օլմայան եօլտա կէզ-
30 տիրիր . Ա՛քսիլիք թէրթիպ էթմէք իչիւն՝ կէօզ-
լէրինի գափար . տուտագլարընը ըսսըրարագ՝
31 եարամազլըգ թամամլար : Ամէն ադըղը՝ ի՛զ-
զէթ թաճըտրը . օ՝ սատագամի եօլունտա պուլու-
32 նուր : Գ ազապլի կէճ օլան՝ զօրլուտան էյիտիր ,
վէ լուհունու զապդ էտէն՝ չէհր ֆէթհ էտէնտէն
33 էյի տիր : Գուրա գօյունա աթը լըր , ամմա օնուն
հէր հէզմի՝ Ամպպատան տըր :

Digitized by Google

ՊԱՐ, 17։

Պահաթլըդ իլէ օլան գուրու էքմէ՛ք տիլիմի՝ զավ- 1
զալը զկյաֆէթլէրը իլէ տօլու էվտէն էյիտիր։
Ինիրասէթլի գուլ՝ այըպ կէթիրէն օղուլա թէ- 2
սալլուդ էտէր, վէ գալըրնտաշլար արասընտա մի-
րաս՝ փայը ալըր։ Կիւմիւշ իչինն փօթա՝ վէ ալ- 3
թընն իչինն ֆուրնն վար. ամմա եհուէքլէրի սը-
նայան Պ՝ապպ տըր։ Վ՝Էօթհու քիշի՝ եարամա- 4
զըն տուտաղընը տինկլէր, վէ եալանճը՝ պէտ տիլէ
գուլագ վուրուր։ Ինագիրի զէվգլէնէն՝ օնուն 5
եարատանընը թահգիր էտէր. պէլյա սէվինէն՝
տուչտուզ օլմազ։ Օղուլլար օղուլլարը՝ խոթհա- 6
րըն թաճը տըր. վէ օղուլլարըն իֆթհխարը՝ պա-
պալարը տըր։ Տիվանէյէ ա՛լա տուտագ եագըշ- 7
մազ, գա՛նտէ գալըր քի՝ պէյէ եալան տուտագ
էոֆլէ՛։ Էտիյէ՝ մալըք օլանընըն կէօլլէրինտէ 8
ճէվհէր դաշը տըր. հէր ներէյէ տէօնսէ, պէր-
խօրտար օլուր։ Պ՝ապպահաթը էօրթէն՝ տօսթա- 9
լուդ արար. ամմա սէօվիւ թէքբարլույան՝ խաստ
տօսթալարը այըրըր։ Պ՝րիֆէ թա՛ղլր՝ տիվանէյէ 10
եիւզ քէրրէ վուրմագտան զկյատէ թէս՛իր էտէր։
Պ՝ար քիմնէ՝ հէման քէմզիք արար. ամմա օնա՝ 11
սէրթ միւպաշիր կէօնտէրիլիր։ Պ՝տէմ՝ եահզուռ- 12
լարը չալընմըշ այըլյա օղրամագ՝ տէկզիզյի էս՛նա-
սընտա տիվանէյէ օղրամագտան եէկ տիր։ Ինյ- 13
լիք եէրինէ քէմզիք էօտէյէնին էվինտէն պէյա
էքսիք օլմազ։ Պ՝ավղանըն իպթիտասը՝ սույու- 14
սալըվէրմէ՛ք կիպի տիր. իմա՛ն նիզա՛յը՝ դուխուշ-
մագտան էվվէլ պրագ։ Ինասըղը սատըդ չըգա- 15
րան՝ վէ սատըղը ֆասըդ չըգարան՝ իքիսի տաճի
Պ՝ապպա ժէքրու՛ տուր։ Ինլմի սաճըն ալմագ ի- 16
չինն՝ տիվանէնինն էլինտէ պէհա նէյէ եարար.

Digitized by Google

17 չինեն ա՛զգը եւ ծագ տուր : Տօսթ՝ հէր վագիտա սէ-
18 վէր . ամմա գաղրնատաշ տէրտ իչինն տօղար : Ա՛գ-
լը՝ էքսիք ատէմ՝ էլ դուշուշ՝ տօսթտունուն
19 նէֆսինի քէֆայէթի վէրիր : Վ՝ ավղատը սէվգն՝
գաղատահթի սէվէր . գափուտունու նիւքսէլտէն
20 գըրըլմազ՝ ա՛րտար : Ինիւրէյի էյրի օլան՝ էյլիք
պուլմազ . վէ տիլի ծէրտ օլան՝ պէլայա տուշէր :
21 Տիվանէ տօղուրան՝ քէնտինէ գաղատվէթ օլար .
22 վէ ատլինին պադաղատը սէվինմէզ : Ա՛նարտ նիւ-
րէք՝ ի՛լահըն էն էյիսիտիր , ամմա գըրըլ ըրէշ թուր՝
23 քէմիքլէրի գուրտուտուր : Վ՝ատըզ՝ գօյտունատն
րիշվէթի ալըր , քի չէրա՛ատըն նօլլարընը խիլաֆ
24 էնգադար : Ի՛լմ՝ ա՛գրլ լընըն հուզուրտունտա տըր .
ամմա տիվանէնին կէօզլէրի՝ նէրին ուճվարընտա
25 օլար : Տիվանէ օղուլ՝ պադաղատընա գաղատվէթ
26 տիր , վէ օնու տօղուրանա ա՛ճրլը՛գ տըր : Ե՛մ
ատաղըդ՝ ճէրիմէլէմ՛ք՝ չէ զադիդլէր հազգտան
զկյատէ տիր քիմսէյի ատ՝օյմէ՛ք՝ էյի տէկիլ տիր :
27 Վ՝էհնտի սէօզլէրինի էսիրկէյէն՝ ե՛ՀԼի ի՛լիմ տիր .
28 վէ ա՛րիք քիմսէ՝ գըլ յամէթլի բուՀրտ օլուր : Տէկլ
ատախի տուս օլատ , ա՛լիմ՝ վէ տուտատգլարընը գը-
տան՝ ա՛գրլըը՛գ տայըլըը :

ՊՆՇ 18:

1 Ե՛հվէհնին ատատանդա տայրը ըմըշ քիշի՝ հէր թէտ-
2 պիրէ զը՛լթ տուրուր : Տիվանէ՝ ի՛րթհանատան հազգ
էթմէ՛զ , իլլա հէմանո նիւրէյինին աշէքտ տիր օլմա-
3 սընատան հոզգ էփէր : Վ՝ատըզ կէլինճէ՝ խօրտուգ
4 վէ մէլահէթի իլէ բէզայէթի տատախ կէլիր : Վ՝Ի-
շինին աղգընըն սէօզլէրի՝ տէրինի տուլար տըր . ի՛լ-
5 վին չէշմէ՛սի՝ ճէօշղուն ըրմազ տըր : Ը՝ էրտաճթ-
տէ տատըղը խիլաֆ չգգատմազգ իչինն՝ ֆատըղընը
6 խատրընը տայմազգ էյի տէյի՛լ տիր : Տիվանէնէն

Digitized by Google

տուտագլարը ղավղա իլէ կէլիր . վէ աղղը տայագ-
լարը՝ չաղըրըր : Տիվանէնին աղղը քէնտինէ հէ- 7
լաքլիք՝ վէ տուտագլարը ճանընա տուզագտըր :
Պամմազըն սէօզլէրի լօգումշար կիպի տիր , վէ 8
օնլար գարնըն հալվէթլէրինէ էնէրլէր : Իշլին- 9
տէ էհմալ էտէն տախի՝ էհլի խըսաֆըն գարըն-
տաշը՝ տըր : Պապազըն ատը՝ մէթին գուլլէ տիր . 10
ատտըգ օնա սէյիրտիր , վէ եիւճէլլիր : Օէնկի- 11
նին մալը՝ քէնտինին գուվվէթլի շէհրի տիր . վէ
քէնտի զանընըտա օ՝ եիւճէ գալէ կիպի տիր :
Վըրըլմագտան էվվէլ՝ ատէմին եիւրէյի մաղ- 12
րուլանըը , վէ ի՛զէթին էօնիւնճէ՝ ալչագ կէօ-
նիւլլիքտիւր : Իշիմճէզտէն էվվէլ ճէվապ 13
տէօնտէրինճէ՝ պու տէլիլիք վէ այլըպ սայըլըր :
Պիշինին բուհու՝ օնուն խասթալըղընը թէհլամ 14
միւլ էտէր , ամմա եարալը բուհու քիմ կէօթիւ-
րէպիլիր : Պրիֆին եիւրէյի պիլիկի գազանըը . վէ 15
ալիմլէրին գուլաղը պիլիկի արար : Պտէմին փէշ- 16
քէշի՝ օնա եօլ աչար , վէ օնու՝ պէօյիքլէրին էօ-
նիւնէ կէօթիւրիւր : Տա՛ վասընտա էվվէլ տավ- 17
րանան հագգ չըգար . ամմա խասամ կէլինճէ՝ օնու
թէֆթիշ էտէր : Պուրա՝ ղավղալարը թէսքիին 18
էտէր , վէ գահրիմանլարըն արասընդ պըրըր :
Պայրըմըշ գարընտաշ՝ գուվվէթլի շէհրտէն 19
պէր տիր . վէ օնլարըն նիգալարը՝ գալէ դըրգազ-
լարը կիպի տիր : Պտէմին աղղը մէյվէսինտէն՝ 20
օնուն գարնը՛ տօյար , տուտագլարընըն սահսու-
լունտա՛ն տօյար : Իօլիւմ վէ է՛օմր տիլին էլինը- 21
տէ տիր . վէ օնու սէվինլէր մէյվէսինի եէր : Պա- 22
րը պուլան էյլիք պուլուր , վէ Պապազըն լուգֆու-
նա՛ նահիլ օլուր : Ֆագիր՝ եապըլմամըգ իլէ սէջ- 23
լէր . ամմա զէնկին՝ սէրթ ճէվապ վէրիր : Տօսթ- 24
լարը օլան քիմսէ՝ տօսթլուգ էթմէլի . ամմա գա-
րընտաշտան զէյատէ սէվինիւլիւ ահպապ վար :

Digitized by Google

ՊԱՏ. 19.

1 Վասնզի նեռն եկեղեցի փագիր՝ թէրա տուտագը
2 տէլխտէն էյի տիր։ Պիլկիսիզ ճան տախի էյի
տէյիլ տիր. վէ այագլարը իլէ էվլէն՝ գայփար։
3 Խիշինին տէլիլէյի՝ օնուն եօլունու գայփագ է.
4 տէր. վէ օնուն եիւրէյի Սատպայ տարը լոր։ Օչէն-
կինլիք չօգ տօսթլար տրթըրըր. ամմա փագիր՝
5 տօսթունտան պէրը լոր։ Խալան շահիտ՝ սուչ-
սուզ օլմազ. վէ եալանլար նուդգ էտէն՝ գուր-
6 թուլմազ։ Ղօգլարը՝ պէյին տիտարլնա եալ-
վարըրլար. վէ հեր քէս՝ հէտիյէ սահիպինէ տօսթ
7 օլուր։ Փագիրին հէփ գարընտաշլարը՝ օնտան
իքրահ էտերլէր, օնուն տօսթլարը՝ տահ զիյատէ
օնտան իրադ օլուրլար. օ՝ օլմայաճագ սէօյլէր տր-
8 տընճա սէյիրտիր։ Ի՞գլ գազանան՝ ճանընը սէ-
վէր. ի՛րփան սագլայան՝ խայր պուլուր։ Խալան
շահիտի սուչսուզ օլմազ, վէ եալանլար նուդգ է-
10 տէն՝ հէլաք օլուր։ Տիվանէյէ սէֆա եագը շմազ.
գանտէ գալտը քի՝ գուլ սէրվէրլէրէ հէօբիւմէթ
11 սիւրէ։ Ի՞տէմին այգը՝ օնուն զաթապընը կէրի
էտէր, վէ գապահաթտան կէչմէք օնուն իֆթի-
12 խարը տըր։ Փաւտիշահէրն խը շմը՝ արալան եավ-
րուսու ինլիլթիսի կիպի տիր. վէ օնուն ըրձասը՝ օթ
13 իւզէրինտէ քի չէհ կիպի տիր։ Տիվանէ օղուլ՝
պապասընըն պէլսար տըր. վէ գարընըն նիզալա-
14 րը՝ տայիմ տամչալար կէտէ տիր։ Ի՞վ վէ մալ՝
պապալար միրաս՝ ըտըր. ամմա փիրաէթլի գարը
15 Սատպատան տըր։ Հէնպէրլիք տէրին ուչգու
16 կէթիրիր. վէ էհմալ ճան՝ այճ գալըր։ Հէնպի-
հի սագլայան՝ ճանընը սագլար. եօլլարընը խօր-
17 լայան՝ էօլուր։ Փագիրէ բինայէթ էտէն՝ Սատպ-
պայ էօտունճ վէրիր. վէ օնա՝ էճբինի օ էտտա էտէր։

Digitized by Google

Լսմիտ վար ինքն՝ օղլուներս թէսթիպ էյլէ. վէ ճա- 18
նըն՝ օնուն շամնըթասընա պայմասըն։ Պէյիւք 19
ղաձապլը՝ ճէրիմէ՝ չէքէր. զերա օնա գուրթարըր-
սանտա՝ եվինէ էթմէլի սին։ Ասիհաթը իչինի, 20
վէ թէսթիպի գապուլ էյլէ, ինա քիմ ասնունտա
այլիմ օլասըն։ Իչինին եիւրէյինտէ չօգ էֆ- 21
քեար օլուր. ամմա Յապպըն թէսթիպիրի՝ ծ՛ա-
պիթ օլուր։ Յոէմին իննայէթի օնուն ջանը տըր. 22
վէ ֆագիր՝ եալանճը քիչիւտէն էյի տիր։ Յապ- 23
պըն գօրգուսու է՛օմրէ ակէկ տիր. վէ օնա նայէթ օ-
ղան գօգ եաթար, պէլայա օղրամազ։ Կէնապէլ՝ 24
էլինի չանադա պաղիըրըր, չէ օնու ազըղնա պիլէ
տէօնտէրմէզ։ Օէվգէնիճիլի տէօյ, վէ ահմագ 25
ա՛գըլլանա. վէ ա՛րիֆի ա՛զարլըտան, հիւնէրի
անկլար։ Պապասընը եըգան՝ անասընը գայը- 26
րան՝ այըզ վէ թէզալէթի կէթիրէն օղուլ տուր։
Յո՛չ օղլում՝ պիլկինին սէօզլերինտէն սաիմսաղա օ- 27
լան էօյիւթիւ՝ տինկլէմէքտէն վազ կէչ։ Խատի՛ս 28
շահիտ՝ չէրաա՛թը վէվգէնիր. վէ ֆասըգլարըն
աղ ըզը՝ եարատազը՛գ եուստար։ Օէվգէնիճիլեր 29
իչիւն չէրաա՛թլար՝ վէ տիվանէլէրին արգասընը ի-
չիւն տայագլար Հազըրլանմըշտըր։

ՊԻՐ. 20։

Շ ապատ վէվգէնիճի՝ վէ մեւգիր ղավղաճը տըր. 1
վէ օնա Հէր միւսլիմէա օլան ա՛լիմ՝ օլմազ։ Փա- 2
տիշահըն ղաղապը՝ կէնճ ապտալան ինիլմիսէ
կիպի տիր. օնու տարըլտան՝ քէնտի ճանընա կիւ-
նահ էտեր։ Ղ ավղատան վազ կէլմէք՝ քիշիյէ 3
ի՛զմէթ տիր. ամմա Հէր տէրի՝ էօզքէլէնիր։
Կէնապէլ՝ գէ՛շ տըր տէյիւ չիֆթի սիւրմէզ. օթագ 4
վագֆընտա տիլէնիր, վէ պիր շէյ եօգ։ Ղիշի- 5
նին եիւրէյինտէ՝ մէշվէրէթի՝ տէրին սուլաթ տըր.

Digitized by Google

6 ամմա ֆէհիմ քիշի՝ օնու չէքէր ։ Աւէտիէրին
չօղու՝ հէր քէս ինայէթինի նիւտա էտէր. ամմա
7 էվին քիմսէյի քիմ պուլա պիլիր ։ Ինամիլ
լէյինաէ կէզէն սատըգ տըր. օնուն օղուլլարը օն-
8 տան սօնկրա սատա տէթլու օլուրլար ։ Հ էրսա՛թ
թախթընտա օթուրան փատիշահ՝ կէօզլէրի իլէ
9 հէր քէօթիւլիւյիս տօզըտըր ։ Վիմ տէյէ պի-
լիր քի՝ Իւրէյիմի փաքլէտիմ, կիւնահըմտան
10 թէմիզլէնտիմ ։ Իքի տիւրլիս դարթը դաշլարը՝
իքի տիւրլիս էֆսա էօլչէքլէրի Ապպա իքիսի տէ
11 մէքրուհ տուր ։ Ձօճուգ պիլէ՝ քէնտի ա՛մլէ-
րինտէն՝ ա՛մէլի փաքմը հէմ տօղրու մու՝ պիլինիր ։
12 Իչիտէն գուլաղը վէ կէօրէն կէօզիս՝ իքիսինի տա-
13 խի Ապպ նափմըշտըր ։ Այգոյս սէվմէ, ըլ-
մայա ֆագիր օլասըն. կէօզլէրինի աչ, էքմէքտէն
14 տօյասըն ։ Այնչէթէրի՝ Ալէյհիս՝ քէօթիւ տիւր
15 տէր. ամմա կիտինձէ, օլտըմ էօյինիւր ։ Ըլմու ն
վէ չօգ ճէվահիր վար. ամմա պիլմինին տուտագ-
16 լարը՝ գըյմէթլի գաձ տըր ։ Այպանճըլա ըէն
օլանըն էս՝ վապրնը այլ. վէ նատ գարըտան էօ-
17 թիւրիւ օնատան էմանէթ ալ ։ Այլան էքմէյի՝
ատէմէ լէզիզ օլուր. ամմա սօնկրա օնուն աղրը՝
18 գուման իլէ տօլար ։ Ալիէթ՝ միշավէրէ իլէ գայիմ
19 օլուր. վէ էյի թէտպիրլէր իլէ ճէնք էյլէ ։ Ոյ ամ-
մազըգտա կէզէն սըրըլ աչար. իմոի տուտագ-
20 լարը իլէ եալթագլանանլա գօնուշմա ։ Պապա-
սընը վէ անասընը սէօյէնին չըրաղըսը՝ գարա գա-
21 րանըգտա սէօնէր ։ Այրաս՝՝ իակոիտասընտա
ա՛ճէլէ իլէ ալընընճա, սօնու միւսաարէքլէնմէզ ։
22 Ալէմլիք էտա էտէյիմ տէմէ, Ապպա իսմիտ
23 էթ, վէ օսէնի գուրթարըր ։ Իքի տիւրլիս դարթը
դաշլարը Ապպա մէքրուհ տուր. վէ հիլէլի թէ-
24 րաղը էյի տէյիլտիր ։ Վիչինին ատըմլարը

Digitized by Google

Բաղպատան տըր. իմտի ատէմ՝ եօլունու նիճէ
անկլասըն։ Անուգատտէս իչիւն պիհուտէ սէջ- 25
լէմէք՝ վէ ատագատան սօնկրա սօրմագ ատէմէ քէ-
մինա տիր։ Ընլիմ փատիշահ՝ ֆասըգլարը տա- 26
ղըտըր, վէ չաթգը իւղէրկէրինէ սէճտէրիր։ Ընդ- 27
տէմին ճանը՝ Բաղպատն չըրատղըսը՛ տըր. գալգին
հէփ տէրուննէրինի թէֆթիշ էտէր։ Ինայէթ 28
վէ կէրչէքլիք փատիշահը սագլար, վէ օ՝ թախ-
թընը ինայէթ իլէ գայիմ էտէր։ Այնիլէրինէ 29
գուվվէթի՝ օնլարրն իֆթիխարը տըր. վէ խա-
թիարլարրն շէրէֆի՝ սայէ ագլըղը տըր։ Ձարա- 30
մազա՝ վուրուշլարրն պէրէկէրի վէ գարինն իչէ-
րինին ղարպկէրի փաքէչիճի ինճ տըր։

ԳԼ. 21։

Փատիշահըն եիւրէյի Բաղպատն էլինտէ սուլար 1
թագսիմի կիմի տիր. օնու հէր նէրէյէ իսթէքսէ
տէօնտէրիր։ Ընտէմին հէր եօլու քէնտի նազա- 2
րընտա տօղրու կէօրիւնիւր. ամմա Բաղպ եիւ-
րէքլէրի գարթար։ Ատագաթ վէ շէրիաթ 3
իշլէմէք՝ Բաղպատ գուրպանտան մագսուտ տուր։
Ֆասրգլարրն չըրաղըսը օլան՝ կէօզլէրինի ղուրու- 4
րի վէ եիւրէյինի քիպրի կիւնահ տըր։ Ձալըշ- 5
գանընն էֆքեարի հէման պօլուղու՝ վէ հէր ա՛ճէլէ
հէման իհթիաճը կէթիրիր։ Ձալան տիլ իլէ 6
խաղինէլէր էտինմէք՝ էօլիմիս արայանլարրն
տաղըլան նէֆէսի՛ տիր։ Ֆասրգլարրն խորտըղ- 7
լաղը՝ օնլարր գըրաճագ տըր. ղերա հագգ իւզրէ
ա՛մէլ էթմէկէ իմթինան էտէրլէր։ Ընիշինին 8
եօլու էյրի վէ ղարիպ տիր. ամմա փաքըն ա՛մէլի
տօղրու՛ տուր։ Տամ քէօչէսինտէ սագին օլմասը՝ 9
ղավղաճը գարը իլէ ճէմի՛յէթ էվինտէ օ[illegible]-
պոն էյի՛ տիր։ Ֆասըղըն ճանը եարատմազըդ 10

Digitized by Google

պրպտուիքը, ասոնթու՝ նաձայրընտա լուգի պուլմագ։
11 Օխվգլէնիճի ճէրիմէյէ օզրայընճա, ահմագ ա-
լեմ օլուր. վէ ալիմ Թէահիպ օլունճա՝ պիլիճի գա-
12 զանըր։ Պատրգ՝ փասըղընն էվինէ նազար գըլար.
ասիա փասըգլար՝ քէօթիւլիւք իչինն ալթ իւսթ օ-
13 լուր։ Պագիրին փէրեաստրնա գուլաղընը գա-
փայան՝ օ տուխի չաղըրաճագ, վէ տինկլէնմէյէ-
14 ճէք տիր։ Ախզ իտէ օլան փէչքէշ ղազապը՝ վէ
գօյունա գօնուլան հէտիյէ չէտիտ խըշմը Թէպքին
15 էտեր։ Պագը հագգ էթմէք՝ սատրղա չաղ ըգ-
տը. ամմա եարամազ ըգ իշլէյէնէ հէլալ տը։
16 Պիրասէ Թօլունտան ազան քիշի՝ էօլի լէրին
17 ճէմիա՛Թընտա գօնար։ Օխվգի սէվէն քիշի
մուհթաճ օլուր. շէրապը վէ եաղը սէվէն՝ պէն-
18 կինլէնմէզ։ Պատրգ սատրղա՝ վէ տօղրուլար պէ-
19 տէլինէ միւնաֆըգ՝ փիտա օլուր։ Պէօլ Թէրտէ
սագին օլմասը՝ դավղաճը վէ տաարղըն գարը իլէ օ-
20 Ռամազան էյի տիր։ Պալմին մէսձիտնընտա
արզուլու. խազինէ վէ եաղ վար. ամմա տիվանէ
21 ատէմ՝ օնու եուտար։ ՊատէրԹէ վէ ինայէԹէ
Թաապի՝ օլան՝ Ը օմր վէ սատագաձի վէ ի՛ղէվ պու-
22 լուր։ Պալմ գուվվէԹլիլէրը շէհրինէ չըգար, վէ
23 օնուն իՀԹիմատընըն գուվվէԹինի երգար։ Պղ-
զընը վէ տիլինի սագլայան՝ ճանընը տէրտլէթմէ-
24 սագլար։ Պաղըուրլուզունուն էօրքէսի՛ իլէ ա-
մէլ էտէնին ատը՝ մաղըուր վէ փօտուլ զէվգլէնիճի
25 տիր։ Պվէնպէլին արզուսու՝ օնու էօլտիւրիւր.
զիկրա օնուն էլլէրի՝ իշլէմէքտէն իպա էտէրլէր.
26 ()՝ պիւԹիւն կիւն հասրէԹ իլէ արզու չէքէր.
27 ամմա սատրգ վէրիր, վէ էսիրկէմէզ։ Պատրգ-
լարըն գուրպանը մէքրուհ տուր. խուսուսա քէօ-
28 Թիւ նէյէԹլէ սունտուղլարը զէմման։ Պալան
շահիտի հէլալ օլուր. ամմա տինկլէյէն քիշի՝

Digitized by Google

տօղրու ահեղչէր : Յետոյ ատեմ՝ եհուդիներու 29
փեքիշտիրիր . ամմա տօղրու քիշի՝ եօլլարընը
տիւղէտիր : Պապպա գարշը՝ իլմ եօգ տուր, վէ 30
ֆէհմ եօգ տուր, վէ մէշվէրճէ եօգ տուր :
Ա՛նոնք կիւնիւ իշխուն ամէ հաղորլանըը . ամմա խէ- 31
լաս Պապպտան տըր :

ԳԼ. 22.

Յ՚իմ ատ՝ չօգ զէնկինլիքտէն եվվլատըը . վէ լուդֆ՝ 1
կիւմիւշտէն վէ ալթունտան էյի տիր : Օնէնկին 2
վէ ֆաղիր՝ պիրի պիրինէ դասթ կէլտի . հէփիսինի՝
եաման Պապպ տըր : Ա՚դըլը՝ քէմինլի կէօրիւր, 3
վէ տագընը՛ր . ամմա ահմագլար՝ թէճաւիւզ կ՚-
տէրլէր, վէ ճէրիմէյէ օղլարլար : Ա՚լտագ կէօ- 4
նիւլ իշլիւն վէ Պապպ գօրգուտունուն ա՛գիպէմի՛
զէնկինլիք վէ ի՛զէթ վէ Հ՚օմր տիր : Ա՚քսինին 5
եօլունտա՝ տիքէնէլէր վէ քէմինտէր վար . ճանընը
սագլայան՝ անարտան իրագ օլուր : Կէնճէ՝ եօ- 6
լունուն պաշլանկըճընտա Թէրպիյէ էյլէ , քի իս-
քի իսրայլանա՝ տախի՝ օնտան սա՛փմայա : Օնէնկին՝ 7
ֆաղիրլէրէ Թէսալլուդ էտէր . վէ էօտիւնճ ալան՝
էօտիւնճ վէրէնին գուլու օլուր : Ա՚ռաջմաղըդ 8
էքէն՝ պադը լուդ պիչէր , վէ Ա՚լտահ էօղքէսինին
տէյնէյի հաղորլանմը՛շ տըր : Կէօղիւ էյի օլան՝ 9
միւպարէ՛ք օլաւ . զէրա քէնտի էքմէկյինտէն ֆա-
գիրճ վէրիր : Օ՚էվգլէնճէյի գօվունճա , ղամղա 10
կէէշէր , վէ նիշան Հ՚էմ այըլպ Թէսքին օլուր : Ա՚յի- 11
թէ՛ք փաքըլդը սէվէնին տուտտագլարընտա լուդֆ
վար , Ա՚ն փատիշահ օնա տօմրի օլուր : Պապպըն 12
կէօղէրի պիլմէյի Հ՚իմէթ էտէր , վէ խայընըն սէօզ-
լէրինի պօզար : Ի՛նէպէլ տէր . Տիշարըտա արս- 13
լան վար , մէյտանըն օրթասընտա Հ՚օլտուրուլէ-
ճէյիմ : Ա՚յատ գարը լարըն աղըզ՝ տէրին չուգուր 14

Digitized by Google

առար. Իսպպետան մեքրուհ օլան՝ փոյա տիւշեր։
15 Կենճին եիւրեյինտե՝ տեղիլիք պաղլ ը տը։ օնու
16 ընատե՝ թէտիպ տէյնէյի գօվար։ Իւենտինէ
նայ չըղալըմադա ֆագիրէ զուլմ էտէն՝ վէ ղէնե-
17 կինէ վէրէն՝ էլպէթթէ մուհթաճ օլուր։ Կու-
լաղընը էյիպ՝ ալիմներին սէօզլէրինի տինկլէ, վէ
18 եիւրեյինի պիլդիրմէ վէր։ Չ՝ իրա օնլարը տէրու-
նինտե սագլամըշան, լաքին ֆտիր. օնլար պիրտէն
տուտուգլարընընը իւզէրինտե գայիմ օլմըշլար։
19 Կիւվէնմէյէն Իսպպետա օլմազ իչուն, պու կիւն
20 սանա՝ Հէման սանա պիլտիրտիմ։ Սանա չօգ
սէֆա էօյիւթլէր՝ վէ պիլմի խոտուտունտա եաշը-
21 մըզըմ մը, Չ՝ Իչի սանա կէրչէք սէօզլէրին սա-
հիհլիյինի՝ սանա կէօնտէրէնլէրդ կէրչէք սէօզլէր
22 ճէվապ վէրմէք իչուն՝ պիլտիրտիյիմ։ Չ՝ Ֆագիրի
ալմըշտա, ղիրա օ ֆագիր տիր. վէ եօխսուլու գա-
23 փուտա չէկինէմէ. Չ՝ իրա Իսպպետ օնլարընը Հազ-
րէյնը Հազրէ էտէճէք տիր, վէ օնլարը օղրուլայան-
24 լարընը ճանընը՝ օղրուլայացմազ տըր։ Չ՝ Ընդէ սա-
հիպինէ ատրգատաշ օլմա. վէ ղազապդը ատէմ իլէ
25 վէրմա. Չ՝ Ելմայա օնուն եօլունու էօլրէնէյինի,
26 վէ ճանընա քէմճինտ էտինէյինի։ Չ՝ Յէ դուշու-
շանլարտան՝ պօրճ իչուն քէֆիլ օլանլարտան՝ օլ-
27 մա. Չ՝ Յէր էօտէյէճէք Հալին օլմազսա, նիշիւն
28 աէնին ալըճընտան ասէշէյինի ալալըմ։ Չ՝ Էնին
պապալարընընը գօտուղու գատիմ սինօր նիշանը-
29 նը եէրինատէն գալտը՛րմա։ Չ՝ Ելենտի իչինտէ
մինհիր ատէմ կէօրմէդիսէ. օ՝ փատիշահլա-
րընն Հուզուրունտա տուրաճագտըր. օ՝ էտնաղէր
էօնիւնտէ տուրմազ։

ՊԱՐ 23։

1 Սուլթան իլէ եէմէյէ օճուրտուղունտա՝ էօնիւն-

Digitized by Google

ահ օլանը էլիճէ·տիգգալճի էյլէ· Ալ և էյեր սեն 2
իշլեահ սահիպի խսէն, քէնտի պօղազընա պըչաղ
գօ: Ընուն նէֆիս գսա՝ մնարընա սրզու չէքմէ· 3
զիրա օ՝ հիլէ էքմէյիտիր: Օհնկինլենմէյէ չա- 4
լըշմա· պօ հիւլանտան վազ կէչ: Կէօզլէրինի 5
օլ ճօղ օլան շէյէ տիքէ՞ րմիսին, օ՝ քէնտինէ էլ-
պէթթէ գանատլար էտեր, վէ գարթալ կիպի
հավայայ ուչար: Կէօթթիւ կէօզլինուն էքմէյի- 6
նի եէմէ· վէ օնուն նէֆիս գսա՝ մնարընա իշլեահ
էլեմէ· Օխըսա օ՝ հէման ճանըընտա տիւշունտիւ- 7
յիւ կիպի տիր· սանա՝ նէ վէ ինչ տէր, ամմա եիւ-
րէյի սէնին իլէ տէյիլ տիր: Կէտիյին լօգմասը 8
դուսաճաղարն· վէ լադիճ սէօզլէրինի զայ էտէ-
ճէքսին· Տիվանէնին գուլագլարընա սէօյլէմէ· 9
զիրա սէօզլէրինին ինլինի խօր կէօրիւր: Կատիմ 10
սինօր նիշանընը եէրինտէն գալտը՛րմա· վէ էօք-
սիւզլէրին թաղլաղարընա կիրմէ· Օխըսա գուր- 11
թարճը լարը գուվվէթլինիր· աչինինէ օնլարըն
տա՝ վասընը օ՛ սիւրէճէք: Կիւրէյինի թէւռեկ՝ 12
վէ գուլագլարընը պիլինին աէօզլէրինէ վէր:
Կէնճտէն թէւռեի մէն՝ էեմէ· զիրա օնու տէյ- 13
նէքլէ տէօյէրսէն էօլմէյէ· Կէն օնու տէյնէք իլէ 14
տէօյէրսին, վէ օնուն ճանընը ճէհէննէմտէն
գուրթաղրըսըն: Կ՛ օղլում՝ էյեր եիւրէյին ա- 15
լիմ օլուրսա, եիւրէյիմ շատ օլաճագ, պէնիմ
տաիի: Ալ է տուտագլարըն տօղրուլուգ սէօյլէ- 16
յինճէ, պէօյրէքլէրիմ ալգըշ էտէճէք: Կիւ- 17
րէյին կիւնահքէաըրլարը գըզգա՛նմասըն· իլլա
պիւթիւն կիւն Կապալըն գօրգուտտունտա օլ·
Օխըսա հագգան աեսիրմէթ վար· իսմի իւմիտին 18
քէսիլմէսին: Կշեհ սէն է՛յ օղլում՝ վէ ա՛լիմ օլ· 19
վէ եիւրէյինի հագգ եօլայ տօղրուլը: Ե էյնպ 20
պէքրիլէրի իլէ՝ քէնտիլէրին թէնինի իսրաֆ է-

Digitized by Google

21 տէնչէր իւէ օլմա : Օ իրա պէքբի վէ միւսրիֆ
ֆագիր օլուր . վէ չօ ուչգու՝ եըրթըգ խըրգալար
22 կիյտիրիր : Վէնի տօղուրան շու պապանա խգա-
ա՛թ էյլէ . վէ անանը գօճատըղընտա խօր կէօրմէ :
23 Կէրէէքլիի սաթըն ալ , վէ ս՛աթմա , ի՛լճի վէ թէ-
24 տիպի վէ ի՛րֆանը տախի : Վատըղընը պապասը
ղայէթէյ մէարուր օլուր . վէ ա՛լիմ տօղուրան՝ օն-
25 տան շա՛տ օլուր : Պապան վէ անան շա՛տ օլսուն ,
26 վէ վալիտէյն մէսրուր օլսուն : Ո՛վ օղլում՝ եի՛ւ-
րէյինի պանա վէր . վէ կէօզլէրին եօլլարըմը տիգ-
27 գա՛թ էթմէյին : Օ իրա ֆահիշէ տէրին չուգուր
28 տուր . վէ եատ գարը տար գույու՛ տուր : Է՛մ
օ՝ Հարաամի կիպի փուսու՛ գուրար . վէ ատէմլէրտէ
29 խայրընլարը՛ արթըրըր : Վա՛յ քիմի՞՝ ահ քիմի՞՝
ղավղալար քիմի՞՝ շէքվա քիմի՞՝ սէպէպսիզ եա-
րալար քիմի՞՝ կէօզլէր գարարմասը քիմի՞ օլուր ,
30 Ե՞րապ եանընտա էյլէնէնլէրէ՝ գարը չիզը շէ-
31 րապը արամընդա վարանլարա : Ե՞րապըն գը-
զըլ օլսուդունա՝ քեասէտէ րէնկինի կէօսթէր-
32 տիյինէ՝ տօղուս եի՛ւրի՛ւտի՛յինէ պա՛գմա . Օ՝
սօնունտա եը լա՛ն կիպի ըսըրըր , սաղըր եը լա՛ն
33 կիպի սա՛նճար . Վէօզլէրին եատ գարը լարը կէօ-
րէճէք , վէ եի՛ւրէյին ա՛քսի շէյլէր սէօյլէյճէք ,
34 Վ է տէնիղլին տէրունինտէ եաթա՛ր կիպի՝ հէմ
տի՛րէք պաշընտա եաթա՛ր կիպի օլաճագսըն .
35 Պէնի տէօյտի՛լէր , վէ աճ՛ըմտըմ , պէն տույմազ-
տան պանա քէօթէ՛ք չալտը լար , ույանտըղըմ
զէմանի՝ օնու եի՛նէ թէ՛քրար արայաճաղըմ փէյէ-
ճէ՛ֆէն :

ՊԻՇ 24 :

1 Նարամազ ատէմի գըզգա՛նմա . վէ օնլար իլէ օլ-
2 մադա արզու չէ՛քմէ : Օ իրա օնլարըն եի՛ւրէյի՛

Digitized by Google

զուլմու տիշխանիւր. վէ տուտագլարը միհնէթ
սէյլէր։ Յիվ իլմ իլէ եափըլըր. վէ ֆէհմ իլէ 3
գայիմ օլուր։ Վէ համպարլար՝ պիլիկի իլէ՝ հէր 4
կէօնէ գըյմէթլի վէ լադիֆ էշեա իլէ տօլար։
Յիլիմ ատէմ՝ գուվվէթլի օլուր. վէ պիլիկի սահի- 5
պի գուվվէթ արթըրըր։ Օ իրա ճէնկինի՝ թէտ- 6
պիր իլէ էտէբսին. վէ խէլաս՝ միւշիրլէր չօղլու-
ղու իլէ օլուր։ Յիմ տէլիյէ եիւքսէքտիր. աղ- 7
զընը գուփուտա աչմազ։ Վէմլիյէ գաստ էտէ- 8
նէ՝ էյլի ֆէսատ տէրլէր։ Տէվլէթլէ նիյէթի կիւ- 9
նահ տըր. վէ զէվգլէնիճի՝ ատէմ մէքրուհ տուր։
Վըզընթը կիւնիւնտէ կէվձէրսէն, գուվվէթին 10
տար օլաճագ տըր։ Յօղլում իչիւն գուրթուլմուշ- 11
լարը՝ վէ գամըլ թէսլիմ օլունմուշլարը՝ գուր-
թարմաղա գատիր իսէն՝ խէյլիս էյլէ։ Յշթէ պիզ 12
պունու պիլմէտիք տէրսէն, եիւրէքլէրի գարթան՝
անկլամաճազմը, վէ սէնին ճանընը հըզղ էտէն պիլ-
մէզ մի, վէ ատէմ ֆիյլինէ կէօրէ վէրմէզ մի։
Յէյ օղլում՝ պալ եէ. պիրա էյի տիր, վէ կէօմէճ 13
էէ. պէրա տիմաղընա գաթը՛ տըր։ Յլմի պիլմէք՝ 14
ճանընա պէջյէ օլուր. էյէր օնու պուլուրսան,
ախիրէթ հադգ օլմաղըլա՝ իւմիտին քէսիլմէզ։
Յէյ ֆասըգ՝ սաատըզըն մէպէճանընա փուստու գուր- 15
մա. օնուն եաթաղընը պօղմա։ Օ իրա սաատըգ՝ 16
եէտի քէրրէ տիւշէ տէ դալգաբ. ամմա ֆասըղ-
լար պէլայա օղրարլար։ Տիւշմէնին տիւշտիւքտէ՝ 17
սէվինմէ. վէ այաղը՛ տօլաշտըգտա՝ եիւրէքին
մէսրուր օլմասըն. Ումայա քի Յապպ կէօրիպ՝ 18
նալարընտա քէօթիւ կէօրիւնէ, վէ ղազապալընը
օնուն իւզէրինտէն տէօնտէրէ։ Յատամազլար 19
իչիւն ղազապկէ կէլմէ, ֆասըգլարը դըզմանմա։
Օ իրա եաթամաղըն սօնու օլմազ. ֆասըգլարըն 20
չըղաղըտը սէօնէր։ Յէյ օղլում՝ Յապպան վէ 21

Digitized by Google

փառիշահատան գծրդ • գաղտարսըզգաղտար գարդ՛շմն ։
22 Ո՛յրտա օնլաղրըն հէլդքի՝ ան՝նկսըզտան գաղդար, վէ
23 ֆքիւհնի՛ն տէ պէլտասընը քի՛մ պիլիր ։ Պու չէյ-
լէր տաֆի ան՝լիմլէրը՝ մնաֆատաղար • չէրտան ֆատա
24 ֆատդրը կէօզէթմէք էյի տէյի՛ տիր ։ Յատօղլա՝
Այն ատամ՛գաբն տէյէնէ ֆատդ պէտտուա՛ էտէր,
25 իւմմէթլէր օնա լա՛նէթ օգաւր • Ա՛ժմն ֆատ զէր
էտէնլէրէ լա՛ւգի օլսր • վէ իւզէրլէրինէ էյլիք
26 պէրւքէթի կէլդի ։ Տօղրու ձէվապ տէօնտէրէն՝
27 տտատատգլար էօփէր ։ Այնի տո՛շտրստա՛ Հատդր-
լա՛ • վէ օնաւ գբրտա քէնտո՛ն իշ՛ւն ֆէրֆէթլէ գօ.
28 վէ էվինի տօ՛նդրա պիտա էյլէ ։ Պանշտունա գատ-
շը նատհագգ եէրէ շահ՛ւտ օ՛լմա • Հէմ՛ տոտատատգլտ
29 րըն իւէ ալտատտը՝ ըմ՛ըսըն ։ Ո՝ պանտա նի՛ճէ էֆ-
տէ՛ իսէ պէն տէ օնտա էօյլէ՛ հատճէյի՛մ՝ քի՛շի՛յէ
30 ա՛ մէլինէ՛ կէօրէ էտտա էտճէյի՛մ տէ՛մէ ։ Ֆէնէ
պէլնն ֆատրտատը՝ եատնըտտան՝ վէ ա՛գը էքտիք տտ
31 աէմի՛ն պտդը՝ եատնընտան կէչտտի՛մ՝ ո՛ չ իշ՛ճէ
Հէփհսինատ տիքէնլէր պիմ՛իպ՝ եհտզհէնհէ ըսըր-
զա՛ն օֆլտրը էօրճմի՛ւհտի՛ւ • Հէմ՛ օնուն դտշ տհ-
32 վտրը եըզգը լմ՛ըշտտը ։ Յամի՛ն նատդտր էտհպ՝ տհզ-
33 գատ՛ն էֆտհմ՛, վէ կէօրհտպ՝ ի՛պտրճ՛ֆ տտլտրմ՛ ։ Պճ-
ֆտդ ուչգու՛՝ պիրտդ ուչուգտլանմազ՝ նատճմ՛ճզ հ-
34 չ՛ճնա պիրտդ էլլէր պատղտմազ • Ա՛շտէն եօֆատուճ
լուզուն եօչ՛ու՛՝ վէ զէրուրէֆճն սիյատ՛ն ատճ՛մ
կիպի՛ կէլիր ։

ՊՍՂ 25։

1 Պունլար տաֆի Ա՛ղլօմնատն էմ՛ատլի տիր, քի
Ա՛ճհուտատ փատիշահը Հ՛իզգիանքն ատէմլէրճ՝
օնլարըն սուրէֆճնի՛ եատտքլատք ։
2 Պի՛ր շէյի՛ էօրճմ՛ճք՝ Ա՛լատ՛ն շանը՛ տըր. վէ
փատիշահ՛լարըն շանը՝ պիր նէմնէյի՛ ֆէֆճֆճ՛չ

Digitized by Google

էթամէք ասիր։ Կէօզլէրին եւ քսէքլիկի վէ եէրին 3
տէրինլիկի վէ փատիշահլարըն եւրէյի. թէֆթիշ
օլունմազ։ Կիւմիւշտէն չիրքի կիտէր, վէ գու- 4
յումճու իչինն գայպ չըգամագ։ Փատիշահըն 5
հուզուրունտան ֆասըղը կիտէր, վէ թախթը սա-
տագաթ իլէ գայիմ օլուր։ Փատիշահըն էօ- 6
նինտէ էօյնունէ, վէ էքճապիրին մահալինտէ
տուրմար։ Օնրա սանա՝ կէօզլէրինին կէօրտիյիւ 7
պէյնն էօնինտէ էնտիրիլմէքտէն՝ Պուրայա չըգ
տէնմէսի էյի տիր։ Ղավղայա ա՛ճէլէ իլէ չը՛գ- 8
մա. օլմայաքի արգաստաշըն սէնի ուճ ա՛նտրըրճա,
ա՛գըպէթ նէ էտէճէյինի պի՛լէյէկն։ Ա՛րգա- 9
տաշըն իլէ տա՛վանը սիւր. ամմա պաշգասրնըն
սըղրըրը պէյան էթմէ. Օլմայա իշիտէն սէնի 10
ա՛յըպլայա, վէ պէտ նամըն կիտէրիլմէյէ։ Ա՛հա- 11
նասիպէմ իլէ սէօյլէնէն սէօղ՝ կիւմիւշ նագշլէր
արասընտա ալճուն էլմալէր տիր։ Տինկլէյէն 12
գուլաղա ա՛լիմ թա՛զիրի՝ ալճուն քիւրէ վէ խա-
լիս ալճունտան զիյնէթմ տիր։ Ղա՛մին էլ չի քէն- 13
տիսինի կէօնտէրէնլէրէ՝ պիչին կիւնիւնտէ գար
սօմուղու կիպի տիր, վէ էֆէնտիսինին ճանընտա
Ֆէրրահ վէրիր։ Ղալան փէշքէշէ էօյունէն 14
քիշի՝ եաղմուրասուզ պուլուրլար վէ եէմ կէտ տիր։
Հաէհամիւլ իլէ՝ զապիդին կէօնլիւ օլուր. վէ եա- 15
վաշ տիր՝ քէմիյի գըրար։ Պալ պուլուրսան, 16
սանա եէթէրինի եէ. օլմայա քի օնտան տօյմա-
ղըլա, օնու գուսանըն։ Ղայաղըն՝ գօնշունուն է- 17
վինէ սէյրէք պասըն. օլմայա քի սէնտէն օսա-
նըղ՝ սէնի սէվմէդ օլա։ Ղօնշուսու Հագգընա 18
եալան շահխալիք էտէն քիմսէ՝ քիւլինէք վէ գը-
լըճ վէ սիվըլի օգ կէտ տիր։ Տարլըգ կիւնիւնտէ 19
խայինէ կիւվէնմէք՝ չիւրիւք տիշ վէ պիւրիւշվիշ
ապագ կէտ տիր։ Ղասասվէթլի եիւրէյէ նաղմէ- 20

Digitized by Google

լեր օգուտ՝ սօվուգ կիւնիւնտե էս՝ վապրնը չը-
գարան՝ եա նադրօն իւզէրինէ սիրքէ կիպի տիր։
21 Տիւշմէնին էյէր աճըգը լսա, օնա էքմէ՛ք եէտիր.
22 վէ էյէր սուսարսա, օնա սու իչիր. Օյթա օնուն
պաշընա գօրլար եըղարսըն, վէ Ղապպ սէնին
23 էճրինի վէրիր։ Փօրեաս եէլի եաղմուրու՝ վէ
խըշմը եիւզ ըղյպէթ սեօյլէյէն տիլի տաղըտըր։
24 Տամ՝ քէօշէսինտե սաքին օլմասը՝ նիզա՛ճը գարը
իլե ճէմի՛յէթ էվինտե օլնօ-ֆամֆպան էյի տիր։
25 Ուզագ եերտէն խայր խասպէր՝ սուսամըշ ճանա
26 սօվուգ սու կիպի տիր։ Ղասրղըն էօնիւնէ տիւշէն
սատրդ՝ պասրլմըշ չէշմէ վե օզուլմուշ փունկար
27 կիպ տիր։ Ղօգ պալ եէմէ՛ք էյի տէյիլ, վէ քի-
շիյէ քէնտի ի՛զէթինի արամագ ի՛զէթ տէյիլ
28 տիր։ Ղէնտի րուհունու զապդ էթմէյէն քիշի՝
եըգըլմըշ հիսաբսըզ չէհր կիպ տիր։

ՊՆԴ. 26։

1 Ղադըն գար վէ պիչինտե եաղմուր կիպի՝ պէյլէ-
2 ճէ տէյիյէ իբրամ՝ եագրշմադ։ Ղերչէնին տօ-
ղաշըղը՛ կիպի՝ գըղլանղըճըն ուչտուղու կիպի՝
3 պէյլէճէ պէտտուա սէպէպսիզ կէլմէ՛զ։ Ղթա
գամըշը՝ վէ էշէյէ կէմ՝ վէ տիվանէլէրին արգասը-
4 նա տէյնէ՛ք լազըմ։ Տիվանէյէ՝ օնուն տիվանէ-
լէյինէ կէօրէ ճէվապ վէրմէ, օլմայա սէն տախի
5 օնա պէնկիլեր օլասըն։ Տիվանէյէ՝ օնուն տէլի-
լէյինէ կէօրէ ճէվապ վեր, օլմայա քէնտի նազա-
6 ըրընտա ա՛լիմ կէօրիւնէ։ Տիվանէյինին եէտի իլե
խապէր կէօնտէրէն՝ այադլար քէսեր, վէ ղաար
7 իչեր։ Ղօփալըն տիլլէրի կիպի՝ տիվանէյինին աղ-
8 ղընտա մե՛ել ա՛գասր։ Տիվանէյէ ի՛զէթ վէ-
9 րէն՝ եըղընտա ճէվահիր չըգընը ղեղ տիր։ Տի-
վանէլէրին աղընտա մե՛ել՝ սերթօշուն էլինէ

Digitized by Google

պաթան տիքէն ինչն տիր։ Ահիմելէխի եաթաստան՝ 10
վէ տիվանէնին էճրինէ վէրէն՝ հէմ անօր լարըն
էճրինէ վէրէն ազիմ տիր։ Վէօփէք գուստու- 11
ղունա տէօնտիւլիւ կիպի՝ տիվանէ տէկլիլիյինէ
էօյլէ տէօնէր։ Վէնտի նազարընտա ալիմ ա- 12
տէմ կէօրմէ՛ունմիւ, տիվանէտէն՝ օնտան զիյատէ
իւմիտ վար։ Անպէլ՝ Ադրահան եօլտա՝ էսէտ 13
մէյտանլար օրթասընտա տուր տէր։ Անպէլ 14
եաթաղընտա՝ գափունուն քէնտի րէզէսի իւզէ-
րինտէ տէօնտիւլիւ կիպի տէօնէր։ Անպէլ՝ Ե- 15
լինի չանաղա պաթըրըր, ատղընաւ պիլէ կէօրմիւ-
մէյէ իւշէնիր։ Անպէլ քէնտի կէօզլէրինտէ՝ 16
ա՛գըլը ճէվապ վէրէն եէտի քիմսէտէն ա՛լիմ
կէօրմիւնիւր։ Վէնտոխինին օլմայան տա՛վայ 17
ղաղապականան կէչլիճի՝ քէօփէյի գուլագլարընա-
տան դուրա՛ն ինչն տիր։ Ադթէշլի օղլար վէ էօ- 18
լիւմսաչան մէճնունն նիճէ իսէ՝ Ադիվէ Ադթէ- 19
մէյօրմուդլըմ տէյէրէք՝ ատսթունա՝ հիլէ էտէն
քիշի էօյլէ տիր։ Ստունատ ալթէշ սէօնէր, վէ 20
զամմազ օլմայընճա՝ նիշա տունէր։ Վէօմիւր 21
գօրլարը՝ վէ օտտան ալթէշի՝ վէ զավզաճը քիմսէ
նիշա՛յը գունթուշթուրմադա ետար։ Ոյ ամման 22
զըն սէօզլէրի լօգունմայը կիպի տիր, վէ օնլար գա-
նընն Տալվէթլէրինէ էնէրլեր։ Ե՛երաթէվի տու- 23
տագլար վէ քէօթի եիւրէք՝ կիւմիւշ գօրթունուս
իլէ սըվանմըշ սագը՛ ինչն տիր։ Ադրահ էտէն՝ 24
ատուտագլարը իլէ ինքեար էտէր, վէ տէրտունինտէ
հիլէ գուրար։ Կիւզել սէօյլէտիյինէ ինանմայա- 25
սըն, զիրա եիւրէյինտէ եէտի իքրահիմէթ վար։
Ադրահիմէթ հիլէ իլէ էօրթիւլիւր, օնուն քէօ- 26
թիւլիւյիւ ճէմաաթտէ պէյան օլուր։ Ղուգուր 27
գազան՝ իչինէ քէնտիսի տիշէր, վէ դաշը էօգո-
չ եուվարլայան՝ քէնտինէ աէօնէր։ Ադամընճը 28

Digitized by Google

տիլ՝ օնտան տէօյիւլէնլէրի իքրահ էտէր. վէ միւ-
տահանէ էտէն աղըղ՝ խարապլըգ իշլեր։

ՊՍԱԼՄ 27։

1 Նարըն քի կիւն իչիւն էօյիւնմէ. զիրա կիւնիւն
2 նէ տօղուրաճաղընը պիլմէզլեն։ Էնի ղայրիսի
էօյսիւն, վէ տէյիլ աղղըն. ղայրիսի՝ վէ տէյիլ
3 տուտագլարըն։ Գաշըն աղըրլըղը՝ վէ գումուն
եիւքիւ վար. ամմա տէլինին էօրքէսի իքիսինտէն
4 աղըրտըր։ Ղազապ մէրհամէթիդ՝ վէ էօրքէ
սէրթ տիր. ամմա հասէտին էօնիւնտէ քիմսէ
5 բա պիլմէր։ Նէշքեաւրէ Թանղիր՝ կիզլի սէվկիտէն
6 էյի տիր։ Նհպապըն եարաւարը հադիգաթլը
տրը. ամմա տիւշմէնին էօփիւշէրի պօղ տուր։
7 Գօդ ճան՝ կէօմէճի պասար. ամմա աճճանա՝ հէր
8 աճը դաթլը կէլիր։ Անհալինտէն ավարաօլան
քիշի՝ եուվասընտան ավարա օլան գուշ կիպի տիր։
9 Նաղ վէ պուհուր եիւրէյի՝ վէ տօսթունտան դաթլը-
10 լըղը՝ ճանտան նասիհաթ իլէ շայտ էտէր։ Տօս-
թունու վէ պապայն տօսթունու Թէրը էթմէ, վէ
պէլան կիւնիւնտէ գարընտաշընըն էվինէ վարմա.
եագըն գօնշու՝ իրագ գարընտաշտան եէյտիր։
11 Նյ օղլում ալիմ օլ, վէ եիւրէյիմի սէվինտիր.
12 քի պէնի այրպալայնա ճեվապ վէրէյիմ։ Նը-
գըլըը՝ պէլայը կէօրիւնճէ սագրնըը. ահմագլար
13 կէչիպ՝ ճէրիմէյէ օղրարլար։ Նտտէ րէհն օլան
օնուն էս՝ վապլընը ալ. վէ եապանճը գարըտան
14 էօթիւրիւ օնտան էմանէթի ալ։ Անապահլայըն
էրքէն դալգըպ՝ եիւճէ սէս իլէ գօնշուսունու միւ-
պարէքէլէյհէ՝ պու օնա պէտտուա սայը լըը։
15 Նտաղմուրլու կիւնտէ տայիմ տամլայը շ իլէ նի-
16 ղա՛ճը գարը՝ պիրպիրինէ պէնկզէր։ Օնու կիզ-
լէյէն՝ եէլի կիզլէր, վէ սաղ էլինին եաղը քէնտի-

Digitized by Google

նի աշխեաւր էտէր։ 17 Ցէմիր տէմիր իւէ պիւէնիլ, վէ ատէմ՝ տօսթունուն եիւէիւնիւ պիւէր։ 18 Ինձիր աղաձը պէգլէյէն՝ մէյվէսինի եէր։ վէ էֆէնտի-սինի սագլայան՝ թ՚զէէթ պուլուր։ 19 Լիձէ սու եիւ-զիւ եիւզէ՝ եիւրէք պէ պէօյէ ատէմի ատէմէ կէօ-ընէրլէր։ 20 Ա՚էհէննէմ վէ հէլաքլըզ տօյմազլար, ամմա ատէմին կէօզլէրի տախի տօյմազ։ 21 Կիւմիւշիւ փօթա վէ ալթունուն փուրուն ալ նաոպէզ՝ կիլի՚ ատէմ տախի օնու էօյէնին աղզընի ալ նաոպէն։ 22 Տէնկիր քէշքէք արասընտա տիպէք իչինտէ զօգ-մագլէ տէօյսէն պիւէ, օնուն սէլիւկիի օնտան կի-տէրիլմէզ։ 23 Վօյունլարընդն հալինի էյիձէ պիւ-սիւրիւէրինէ մուգայիթի օլ։ 24 Օիրա մալ տայիմ տուրմազ տա՝ թաձ տէվը պէ տէվը գալըր մը։ Ձիմէն աչըլըպ՝ օթ կէօրինիւր, վէ տաղլարընդն նէպաթը տէվէիրիւիր։ 25 Վուզուլար սէնին կիյիմինի 26 իչինտիւր, վէ էրքէձլէր գըյմէթի ահր։ Ալ է գաա՚մընդն հէյ էվինին գաա՚մը իչիւն՝ հէմ 27 ձարիյէլէրինին նաֆագասը իչիւն եէմեր քէչի սիւտիւ վար։

ԳԼՈՒԽ 28։

Ֆաստգ՝ գօվալայան եօղլքէն գաչար, ամմա սա- 1
տըգլար՝ կէնձ արսլան կիպի ճէսսուր օլուր։ Տի- 2
յարընդն գապագհաթը իլէ՝ օնուն սէրվէրլէրի չօգ ս-
լուր, ամմա օնուն հալի՝ ա՚լիմ պիւկիճ ատէմ իլէ
չօգ զէման տուրուր։ Ֆագիրլէրէ զո՚ւլմ էտէն 3
եօխսուլ՝ էքմէք գօմազ սէլլի եազմուրա պէնալէր։
Ա՚էվզուաթը թէզը էտէնլէր՝ ֆաստգլարը էօյէր- 4
լէր, ամմա թէվզուաթը հըճգ էտէնլէր՝ օնլարըը լա
չէքիշէնլէր։ Ա՚էօթու քիշիլէր՝ հագգը անկա- 5
մազլար, ամմա Ա՚ապպը արայանլար՝ հէր չէյի
անկլարլար։ Ա՚էամիւլէյի՚ իլէ կէզէն ֆագիր՝ իքի 6

Digitized by Google

եօթներորդ ամբոխ քիշեաէն էյի տեսք , ու զենկին խեաէ :
7 Ֆարվոանեը հըզիզ եաէն ամլիմ օղուլ տուր . ամմա
միաբուիֆլերուե տօսթ օլան՝ պապասընըզ ուղանատը-
8 րըզ : Պաղնի մամ մէկ վե միւրապահա իլե չօ-
ղալտան՝ օնու ֆագիրե մէրհամեթ էտէն իչիւն
9 ճեմ՝ էտեր : Ֆարվոանեը տինկլէմէքտէն գուլա-
ղընըզ կիտերէնին տուամսըզ պիւլ մէքրուհ տուր :
10 Տօղրուլարը քէօթիւ եօլա սապըտուան՝ քենտի
չուգուրտնաւ ահիշէր . ամմա քեամիլներ խայըր մի-
11 տաս՝ էտեր : Օնկինի ատէմ՝ քենտի կէօզլէրինուե
ա՛լիմ օլուր . ամմա ա՛րիֆ ֆագիր՝ օնու թէֆթիշ
12 էտեր : Պատըգլար մէսթուր օլտուգտա՝ պէօյիւք
իֆթիխար վար . ամմա ֆասըգլար գալգտըգտա՝
13 ատէմ արանըր : Վաապահաթընը էօրթէն խա-
լահ օլմազ . ամմա օնու իքրար վե թէհրիք էտէն՝
14 մէրհամեթ պուլուր : Ա՛յե մուխլուս տայիմա գօր-
գան ատէմե . ամմա եիւրէյինի փէքլէտէն՝ պէլա-
15 յա տիւշէր : Ֆագիր գաւմ իւզէրինէ հէօքիւ-
մեթ սիւրէն ֆասըգ՝ էնկլէյէն արսլան՝ վէ ազ
16 այու կիւն տիր : Ֆէրքի իլոհան պէյինի զուլմարը
տահի չօգ օլուր . ամմա դամանտան իքրահ էտէն՝
17 ֆ՚ամի արթըրըր : Ա՛նանըն գանընա զուլմ էտէն
ատէմ՝ չուգուրտնէք գաչար . օնու ալըգօմասընը-
18 լար : Վ՚եամիլ կէզէն խէլաս պուլուր . ամմա իքի
19 եօլու օլան՝ պէրինտե տիւշէր : Ա՚էրինի իշլէյէն՝
էքմէքտէն տօյար . վէ ավարալար արտընճա վա-
20 րան՝ եօխսուլլուգտան տօյար : Ա՚յնին ատէմին
պէրէքէթլէրի չօգ օլուր . ամմա զէննկինլէնմէյե
21 էվէն՝ տուչուզ օլմազ : Ա՚տադըր կէօզէթմէք
էյի տեսիլ տեր . չիւն պիր լօգմա էքմէք իչիւն
22 ատէմ գապահաթ էտեր : Վ՚էօթիւ կէօզլիւ
քիշի՝ զէննկինլէնմէյե ա՛ճէլէ էտեր , վէ իւզէրինէ
23 եօխսուլլուգ կէլէճէյինի անկլամազ : Ա՚տէմ

թէքտիր էտէն՝ ա՛գըպէթ՝ տիլի իլէ միւտահանէ
էտէնտէ՛ն զիյատէ լուդի պուլուր։ Պապասընը 24
վէ անասընը սօյուպ՝ Աբրահամի տէյիլտիր տէ-
յէն, օ՝ հէլաք էտիճի քիմսէնին արգատաշը՛ տըր։
Աղըուր եիւրէքլի՝ զավզա գարըշտը ըրը. ամմա 25
Աբրահամ կիւվէնէն սէմիրիր։ Վէնտի եիւրէյինէ 26
կիւվէնէն՝ տիվանէ տիր. ամմա ի՛մ իլէ կէզէն՝
գուրթուլուր։ Ցաղիրէ վէրէն՝ մուհթաճ օլմայը. 27
ամմա կէօզէրինէ կիզլէյինէ՝ չօգ պէտտուա՛ըր
օլուր։ Ցասրգլար գալգընճա, ատէմ կիզլէնիր. 28
ամմա հէլաք օլտուգլարընտա, եատրգլար չօղա-
լըր։

ԳԼ. 29։

Պօյնունու սէրթլէ ոէն միւճատէլէճի քիշի՝ անկ- 1
սըզտան գըրըլաճագ, վէ չարէ օլմայաճագ։
Աատրգլար գուվվէթլէնինճէ՝ գավմ շատ օլուր. 2
ամմա ֆասրգ հէօքիւմէթ սիւրիւնճէ, գավմ սա՛
չէքէր։ Ի՛լմի սէվէն քիշի՝ պապասընը շատ է- 3
տէր. ամմա ֆահիշէլէրէ տօսթ օլան՝ մա՛լ զայ՛ է-
տէր։ Փատիշահ շէրաա՛թ իլէ եէրի ս՛ապթ 4
էտէր. ամմա րիշվէթճի քիշի՝ օնու եըգա՛ր։
Վօնշուսունա միւտահանէ էտէն ատէմ՝ օնուն 5
ատըմլարընա ա՛ղ եայար։ Վէօթիւ քիշինին 6
գապահաթընտա տուզա՛գ վար. ամմա սա՛տրգ՝ ալ-
գըշ էտիպ շատ օլուր։ Աատրգ՝ ֆագիրլէրին 7
տա՛ վասընը պիլիր. ամմա ֆասրգ՝ պիլմէյի անկսա-
մա՛ղ։ Օէվգէնիճի ատէմլէր՝ շէհրի դուրթուշ- 8
տուրուլար. ամմա ա՛լիմլէր՝ ղազապը տէֆ՛ էտ-
տէրլէր։ Ի՛լմի քիշի՝ տիվանէ իլէ տա՛վա սիւ- 9
բէյսէ, տարը լսա՛ տա՛ կիւլսէ տէ՝ բահաթ օլմայը։
Վանը քիմսէլէր՝ քեամիլտէն իքրա՛հ էտէրլէր. 10
ամմա տօղրուլար՝ օնուն հալինի սօրարլար։ Տի- 11

Digitized by Google

վանէ՝ պիւթիւն բուհունու աշիքն այր էտէր . ամմա
12 ա՛լիմ՝ օնու կէրիյէ դուխար : Իյալան սէօլլէրէ
գուլագ վուրան զապիդին հէվ խըզմի թէքնարլարը
13 ֆասըգ օլուր : Իյագիր վէ զալիմ քիչի՝ պիր պի-
րինէ բանթ կէլտի . իքիսինին ատ կէօլլէրինի
14 պյտընլատան Իանպպ սըր : Իյագիրլէրին չէրա-
ա՛թընը հագգ իւղրէ կէօրէն փատիշահըն թաճա-
15 ֆը՝ էպէտէն գայիմ օլուր : Ձէ ինէք վէ թէքմիլ՝
բլմ վէրիր . ամմա այծ գօնմուշ կէնձ՝ ասնասընա
16 այրնպ կէթիրիր : Իյասրգլար չօղալը՝նձա , գա-
պահաթ չօղալըր . ամմա աստրգլար՝ ծնլարընը
17 տուշտուկունու կէօրիւր : Ըղուսու թէտիպ էյ-
լէ , վէ աչնի բահաթա գօյա , հէմ սէնինն ճանընա
18 սէֆա՛ վէրէ : Իյհամ օլմայանտա՝ գավմ ազար .
ամմա թէվրաթը կէօզէտէն՝ սասա՛ տէթրէ օլուր :
19 Իյնկլայրպ ճէվապ վէրմէյէն գուլ՝ սէօզլէր իլէ
20 թէտիպ օլմազ : Իյէօզլէրինաե թէզ ատէմ կէօ-
րի՛ւրմէսինն , տէլիտէն՝ օնատան զիյատե իւմիտ
21 վար : Իյուլունու չօճուգլուգտան նուզ իլէ պէս-
22 լէյէն , սօնունտա օնուն օղլու օլուր : Իյօրքէլր
ատէմ ղավղա՝ գալտրըրը . վէ զաղապ ասհապի՝
23 չօգ գապահաթլը՛ օլուր : Իյէմին ղուրուրի՝ օ-
նու եըգար . ամմա օնուն ալչագ կէօնիւլլիւյիւ՝
24 ի՛զլէմէ էրտիրիր : Իստրտըգա օրթագ օլան՝ ճա-
նընտան իբրահ էտէր . օ՝ եէմի՛ն իշխահիր , վէ խա-
25 պէր վէրմէզ : Իյատէմ գօրգուտու՝ տուզագա տիւ-
շիւրիւր . ամմա Իտագա կիւվէնէն եիւճէլիր :
26 Իյօգլատը զապիդին նաչարընը՝ ատտրլար . ամմա
քիշինին հագգ շէրատի Իսպպտան սըր :
27 Իյատզգ քիմսէ՝ սատըգլարտա մէ՛քրուհ տուր . վէ
յօղրու եօլու՝ ֆասըգլագ մէ՛քրուհ տուր :

Digitized by Google

ՊԱՏ. 30։

Նագէ օղլու Ա՛հարոն սէօզլէրի ։ օ ատէմին Յ- 1
թիէլէ՝ Իթիէլ իլէ Ուքալա նուդգ էթտիկի իւ-
համը ։

Ը՛ագգան պէն՝ էհեր ատէմտէն հայվանէ իմ, 2
վէ պէնիմ՝ ատէմ Ղլուն ֆէհմիմ եօգ տուր ։ Ը՛էմ 3
բ՛իմ էօյրէնմէտիմ, վէ մուգատտէալէրին պիլգի-
սինի պիլմէմ ։ Ա՛էօքլէրէ քի՛մ չէզտը, վէ էնտի . 4
րիւգնեատը ավուճլարընա քի՛մ սըզտը . սուլարը
էա՛վապտա քի՛մ տէվշ իրտի, եէրին էնփ ուճլա-
րընը քի՛մ գայիմ էթտի . օնուն ատը նէ՞ վէ օղ-
լունուն ատը նէ՞ տիր, պիլի՛ բմիսին ։ Ա՛լլահրն 5
էհեր սէօզիւ գայլը օլմուշտուր . օ՝ օնա կիւվէնէն-
լէրէ գալգա՛ն տըր ։ Ա՛էն օնուն սէօզլէրինէ զամի 6
էթմէ , օլմայա սէնինլէ միւապահի՛ էտէ , վէ
նալանճը՛ չըգասըն ։ Ա՛էնատէն իբի շէյ գալապ 7
էտէրիմ, պէն էօլմէզտէն էվվէլ՝ օնլարը պէնատէն
ճէն՝ էթմէ . Պադը լըղը վէ եալան սէօզիւ պէն- 8
տէն իրա՛գ էյլէ . պանա փագիրլիք եա զէնկինլիք
վէրմէ . պէնի մուգատէրիմ էքմէյի իլէ պէալէ .
Օ՛լմայա քի տօյայըմտա՝ քիւֆր էտիպ՝ Ա՛լլահ 9
քի՛մ տիր տէյիմ . հէմ օ՛լմայա քի ֆագիրլէնիպ՝
խըրսըզլըգ էտէ յիմ, վէ Ա՛լլահրմընն ատրնը պօ-
շունա ալայրմ ։ Կ՛ուլու էֆէնտիսինէ զամմազ- 10
լայմա . օ՛լմայա քի սանա պէտտուա՛ էյլէյէ , վէ
սուչլու օլասըն ։ Պապասընա պէտտուա՛ էտէն՝ 11
վէ անասընա տուա՛ էթմէյէն սիլսիլէ վալը ։
Ա՛էնտինի փաք պիլիր՝ ամմա մուղտարլըղընտան 12
եայգա՛նմամըշ սիլսիլէ վար ։ Ա՛իլսիլէ վա՛ր քի՛ 13
օնուն կէօզլէրի նէ՞ գատար եիւճ էտիր, վէ գաշ-
լարը գալգմը՛շ տըր ։ Ֆագիրլէրի եէրտէն վէ 14
եօխսուլլարը ատէմլէր արասընտան եէմէյէ՝ տիշ-

Digitized by Google

լերի գըլըճլոր վէ աղու՝ տիշլէրի պիչագլոր ինչ
15 սիսիլէ վար : Ալիլիսին իչի գըլը՛ վար . կէ-
թիր՝ կէթիր փէրլէր . պու իւչ շէյ տօյմազ .
16 տէօրթ շէյ՝ կէթէր տէմիզլեր . Ալէղար՝ վէ գը-
ալը բահմ՝ վէ սույա տօյմազ եէր՝ հէմ կէթէր
17 տէմիզ ատէշ : Պապասըններ զէվզէկէն վէ անա-
սընա իչտանի էրմէկ իւր կէօրէն կէօրիւ՝ տէ-
րէնին գուզդունլարը՛ գյսուն , վէ օնու գարթալ
18 եավրուլարը եէսին : Պու իւչ շէյ՝ պանա ա՛-
ճայլըպ կէօրիւնիւր , վէ պիլմէտիկիմ տէօրթ շէյ
19 վար . Ջամատա գարթալըն իզլէրի՝ գայանըն
իւչէրինտէ եը լանըն իզլէրի՝ տէնիղին օրթասըն-
տա կէմինին իզլէրի՝ վէ գըղտա էրքէյին իզլէրի :
20 Փահիշէ գարընըն իզլէրի տահի էօյլէ տիր . եէր ,
վէ աղընը՛ սիլեր , անտէն՝ Ալէսատ էրմէտիմ
21 տեր : Ալէրին տիրիլտիկի իւչ շէյ վար , վէ
22 թէհամմիւլ էտէմէտիկի տէօրթ շէյ վար . փա-
տիշահ օլան գուլ՝ վէ էքմէք իլէ տօյան տիվանէ ,
23 Վօճայա վարան մուհապպէթի օլմայան գարը՛ վէ
24 խոխունունուն եէրինի ալան խալայըգ : Ալէրին
քիւչիւքլէրի տէօրթ շէյ տիր . ամմա օնլար՝ ա՛-
25 լիմլէրտէն այլիմ տիր . Վարընճալար գուվվէթլի
գավմ տէյիլ տիր . ամմա դահմլարընը եաղըն
26 Հաղըրլարլար . Ալտա գավշանլարը գուվվէթտիզ
դահֆէ տիր . ամմա էվլէրինի գայատա՛ գուրար-
27 լար . Ջէքիրկէլէրին փատիշահը եօգ տուր .
ամմա ճիւմլէսի պէօլիւքճէ տիշարը չըգարլար .
28 Ալօրիւմճէք էլլէրի իլէ եափը շըր . վէ օ՛ փատի-
29 շահլարըն սէրայլարընտա տըր : Ալչի եիւրիւր
իւչ շէյ վար . վէ տէօրթ շէյ վար քի՝ կիւզէլ կի-
30 տեր . Վէխմանէնին եիւզիւնտէն տէօնմէյէն՝ հայ-
31 վանլարըն արտասընտա գուվվէթլի՝ արսլան , Պէյ-
գօլանը ալը , վէ էրքէճ՝ վէ գամմը արտասընտաքի

Digitized by Google

փատիշահ։ Այլեր եհուճելէնմէքլէ տէլիլիք էթ- 32
տի՛ն իսէ, եահօտ էյեր քէմիլիք տիւշիւնտիւն ի-
սէ, էլինի աղզընըն իւզէրինէ գօ։ Օ՚իրա սիւ- 33
տիւն սրգը լմասը փէյնիր չզգարըը, վէ պուրնուն
սրգը լմասը գան չզգարըը, վէ ղազապըն սրգը լ-
մասը ղավղա՛ չզգարըը։

ԳԼՈՒԽ 31։

Ա՚էմուէլ փատիշահըն սէօզլէրի՛ անասընըն օնա 1
Թա՛լիմ էթտիյի իշմամտըը։
Ա՚յ՛, տիր, էյ օղլում. վէ նէ՛տիր, ա՛յ գարնըմըն 2
օղլու. վէ նէ՛ տիր, էյ ատագլարըմըն օղլու։
Պուվվէթինի գարըը լարա՛ վէ եօլլարընը փատի- 3
շահլար մահվ էտէնլէրէ վէրմէ։ Փատիշահլարա 4
եագը շմազ՝ եա՛ Ա՚էմուէլ, շէրապ իչմէք փատի-
շահլարա եագը շմազ, վէ միւքէյր իչթահը՝ պէյ-
լէրէ եագը շմազ։ Ա՚լմայա քի՛ իչիպ գանունէ 5
ունուտալար, վէ փուգարա օղուլլարընըն պիրինէն
տա՛ վասընը խիլա՛փ էտէլէր։ Ա՚նէքիրի տէրտի- 6
մէնտլէրի՛ վէ չէրապը ճանը ացըմըր շլաբա՛ վէրին։
Ա՚նլար իչիպ՝ փագիրլիկինի ունուտա, վէ միհնէ- 7
թինի արթըգ գլքը էթմէ՛յէ։ Տիլսիզ իչքուն՝ հէվ 8
թէրք օլունմուշ օղուլլարըն տա՛ վասը իչուն՝ աղ-
զընը՛ աչ։ Ա՚ագգ շէրաա՛թա՛ վէ փագիրին հէմ 9
եօխսուլուն տա՛ վասընը կէօրմէ՛յէ՝ աղզընը՛ աչ։
Ցատղլէթլի գարը քի՛մ պուլուր, չիւն օնուն գըյ- 10
մէթի ճէվահիրտէն փէք գլյատէ՛ տիր։ Ա՚օճա- 11
սընըն եհուրէյի՛ օնա ի՛թհմա՛տ էտէր, վէ զանիմէ-
թէ մուհթաճ օլմազ։ Ա՚չ՛օմրիւնիւն հէփ կիւն- 12
լէրինտէ օնա էյլիք կէթիրիր, վէ տէյի՛լ քէմլիք։
Ա՚տափաղը վէ քէթէ՛ն ապար, վէ միւրատընճա էլի 13
իլէ իշլէր։ Ա՚՝ պաղերկեան կէմիլէրի կիպի տիր, 14
դաո՛ մընը իրագատա՛ն կէթիրիր։ Ա՚էմ օ՛ տահա 15

Digitized by Google

կէձՁ իքէն՝ գալգալ, վէ էվ խալգէնա դաա՛մ՝
16 հէմ պէսլէՄՀլէրինէ թաՀլին վէրիր։ (Ա)սրլայը
թահմի՛ն էտէր, վէ օնու սաթձուն ալը. էլլերի-
17 նին ՄՀլվէսինտէն պա՛ղ տիքէր։ Պէլինի գու-
վէթի իլէ գուշատը, վէ գօլլարընը գավիլէտիր։
18 (Ա)ճարէթինին էյի օլտուղունու անկլար. չիրա-
19 ղըը կէձՀէտէ սէջիւնՄէզ։ Ի՛չլերինի իվկէյ սա-
20 լար. վէ ավուճլարը Հօրթէքէյ եափը շըր։ Ի՛-
վուճունու ֆուգարայէ ուզատը, վէ էլլերինի
21 Հօխտուլլարա՛յ սալար։ Ի՛վ խալգը իչիւն գաւրան
գօրգմազ. չիւն պիւթիւն էվի իքի գաթ կիյինմիշ
22 տիր։ ՛ Վէնտինէ Հօրթիւլլէր եափար. Էս՛վապը
23 տիւլդէնտ վէ էրղավա՛ն տըր։ Վօճասը գափու-
լարտա՝ տիյարըն իմԹիարլարը իլէ օԹուրտու-
24 ղունտա՝ մա՛ղլըմ տուր։ Պէզ իշլէր, վէ սաթար.
25 վէ պազիրկեանլարա գուշագլա՛ր վէրիր։ Վ՛ովվէ-
թի վէ ի՛զլէթ կիյինիր. վէ կէլէՁէք զէմանտէ
26 ՄՀարո՛ւր օլաՁագ։ Ի՛ղղընը ի՛լմ իլէ աչար. վէ
27 տիլի իւղէրինտէ ի՛նայէթին գանունու՛վար։ Ի՛-
վինին եօլլարընա տիգգա՛թ էտէր. վէ ԹէնպէղլիՔ
28 էքմէյի եէմէզ։ (Ա)ղուլլարը գալգալրլար, վէ
օնա՝ կի՛ մուԹլու տէրլէր, գօՁասը տախի օնու
29 ՄՀտՀ էտէր։ Ղօգ գըզլար ֆաղիլէԹլո՛ւ օլտու-
լար. ամմա սէն Հէփիսինտէն իւսԹի՛ւն օլտուն։
30 Ի՛սան եալանՁը՝ վէ կիւզէլլիք պադի՛շտըը. ամ՛ն
31 (Ա)տապտան գօրգան գարը՝ ՄՀտՀ օլունու։ (Ա)նա՝
էլլինին ՄՀյվէսինտէն վէրին. վէ իշլէրի՝ օնու գա-
փուլարտա ՄՀտՀ էԹսինլէր։

Digitized by Google

Ա. Ե. Ի. Օ.

Լսելոտ

ԺՈՂՈՎՕՂ։

ՊԱՐ. 1։

Լերուշալիմ փատիշահը Տավիտ օղլու վաի՛զին 1
սէօղլէրի տիր։

Պադըլըգլար պադըլըղը՝ վաի՛ղ տէտի, պա- 2
դը լըգլար պադըլըղը՝ ճիւմլէսի պադըլըգաբը։
Լ՚տէմ՝ կիւնէշին ալըրնտա չէքտիյի հէվի զահ- 3
մէթինտէն նէ՞ փահտէ օլուր։ Տէվը կիտեր, վէ 4
տէվը կէլիր. ամմա եէր՝ էպէտէն տուրուր։ Վէ 5
կիւնէշ տօղար, հէմ կիւնէշ պաթար, վէ օղ տօղ-
տուղու մահալինէ չէքիլիր։ Լ՚իւզկեար լօտօսա 6
կիտեր, վէ փօրեասա տօլաշըր. րիւզկեար տօլաշա
տօլաշա վարըպ՝ տէվրանընա տէօներ։ Էվի ըր- 7
մագլար տէնիվէ կիտեր, վէ տէնիվ տօլմազ. ըր-
մագլար՝ կէլտիքլէրի մահալտէն թէքրար օրայա
տէօներլէր։ Էվի սէօվլէր տիւքէնիր, ատէմ 8
սէօյլէմէյէ գատիր տէյիլ տիր. կէօզ կէօրմէք-
տէն տօյմազ, վէ գուլագ իշիթմէքտէն տօլմազ։
Լ՚է քի օլմուշ իսէ, էնինէ օլաճագ տըր, վէ նէ քի 9
իշլէնմիշ իսէ, էնինէ իշլէնէճէք տիր. վէ կիւնէշին
ալըրնտա հիչ եէնի շէյ եօգ տուր։ Պա՛գ՝ պու 10
եէնիտիր, տէյճէք շէյ վա՞րմը. օ՝ պիզտէն էվ-
վէլ օլան տէվրանլարտա՝ չօգտան պէրի օլմուշ ի-

Digitized by Google

11 տի։ Յովհելքի հեյլերին զեքրի եօգ տուր. վե
սօնկրաքի օլաճագ հեյլերին՝ օնլարըն տախի սօկ-
րաքիլերին ի՛նտինտե՝ վեքրի օլմայաճագ տըր։
12 Պէն Ա՛ստ՛ղ Յերուշալիմտե Խարաելին իւզերինե
13 փատիշահ օլտում։ Ա՛ն եհուդեյիմի՝ կեօք ալ-
թընտա հեփ վագի՛ օլանը՝ ի՛լմ իլե թեֆթիշ վե
թեֆեհհիւս էթմեյե վերտիմ, պու քէօթու էշ-
ղալի՝ ատեմ օղուլլարընա Յլլահ վերտի, քի օնտա
14 ճշդուլ օլալար։ Կիւնեհին ալթընտա իշլենմիշ
հեփ իշլերի կէօրտիմ, վե իշթե հեփիսի պադըշ-
15 լըգ՝ վե եել իշիւն չալը շմագ տըր։ Յլլրի օլան
տօղուլմաղա գապիլ տեյիլ, վե էքսիք օլան սա-
16 յը լմաղա միւմքին տեյիլ տիր։ Պէն եհուդեյիմ
տե սեօյլեյիպ տետիմ. Իշթե պէն ա՛զիմ օլտում,
վե Յերուշալիմտե պէնտէն եվվել օլանլարընն
ճիւմլեսինտէն զեյատե ի՛լմ էտինտիմ, հեմ եհու-
17 դեյիմ՝ չօգ ի՛լմ վե պիլմէյե կէօրմիշտիր։ Ա՛ն
եհուդեյիմի՝ ի՛լմի պիլմեյե վե տեղիլեյի հեմ տիվա-
նեղեյի պիլմեյե վերտիմ. անկլատըմ՝ քի՝ պու տա-
18 խի հեման եել իշիւն չալըշմագ տըր։ Օ՛իրա չօգ
ի՛լմտե չօգ գասավեթի վար. վե պիլմէյ արթընան՝
տէրտ արթընըր։

ՊԱՐ 2։

1 Պէն եհուդեյիմտե տետիմ. Եել շիմտի զեվգ իլե
սէնի սընայըմ, իմտի սեփա՛ սիւր. վե իշթե պու
2 տախի պադըշլըգ տըր։ Կիւնեհին, Տեղեսին՝ վե
3 զեվգե, պու իշլետեյին նէ՞ տիր տետիմ։ Յհու-
դեյիմտե՝ թէնեմի շէրապ իլե գավիլեթմե յէ՝
վե եհուդեյիմ ի՛լմէ աշնա իքէն՝ տիվանեղեյի
դուխմաղա տիւշիւնտիմ, թաքիմ ատեմ օղուլ-
լարընա՝ կէօյիւն ալթընտա է՛օմրլերինին հէփ
կիւնլերինտե՝ իշլեմեյե էյի նէ տիր պիլէյիմ։

Digitized by Google

Պէսպիւք իշխէր էլլէտիմ. քէնտիմէ եվլէր պինա 4
էթտիմ, հէմ քէնտիմէ պաղլար տիքտիմ.
Ո՛չ քէնտիմէ պաղչէլէր վէ պօղթանլար էլլէտիմ, 5
վէ օնլարտա՝ հէր կէօնէ մէյվէ աղաճլարը տիք-
տիմ. Ո՛չ քէնտիմէ սու՛ հավուզլարը եափտըմ, քի 6
օնլարտան՝ աղաճ պիթիրէն օրմանն սուվարը լա.
Կ՛ուլլար վէ խալայըղլար էտինտիմ, հէմ էվիմտէ 7
տօղմուշ գուլլարըմ օլտու. վէ Ա՛ղերուշալիմտէ
պէնտէն էվվէլ օլանլարըն հէփիսինտէն զիյատէ՝
չօգ սըղըրլարտա վէ սիւրիւլլերէ մնալիք օլտում:
Ո՛չ քէնտիմէ կիւմի՛ւշ տահխ հէմ ալթուն՝ վէ փա- 8
տիշահլար հէմ էյալէթլէրը խազինէսի եըղտըրմ.
քէնտիմէ էրքէք հէմ գարը սազլէնտէլէր՝ վէ ա-
տէմ օղուլլարընըն սէֆիտըր օլան պիր չօգ խա-
թթունլար էտինտիմ: Ա՛յ պէնտէն էվվէլ Ա՛ղե- 9
րուշալիմտէ օլանլարըն հէփիսինտէն պէօյիւք օլ-
տում, վէ արթտըմ. հէմ բ՛ւյիմ եանըմտա տու-
րուրտում: Ա՛յ կէօզլէրիմին հէր տիլէտիյինի՝ 10
օնլարտան մէն՝ էթմէտիմ, չէ եիւրէյիմի՝ հէր
կէօնէ զէվգտէն մնհրում գօմմատըմ. զիրա եիւ-
րէյիմ հէր էմէյիմտէն շատ սըտու, չիւն հէր էմէ-
յիմտէն՝ հիսսէմ պո՛ւ իտի: Ա՛մմո պէն՝ էլլէրի- 11
մին իշլէտմէյի հէր իշ՝ վէ իշլէմէքտէ չէքտիյիմ
հէր զահմէթէ նազար գըլտըրմ, վէ իշլեմ հէփիսի
պադըշլըղ վէ եէլ իշլիւն չատը շմագ իտի, վէ կիւ-
նէշլին ալթընտա ֆախուէ եօգ իտի: Ա՛յ պէն՝ 12
բ՛ւյմէ վէ տէյլիյէ հէմ տիվանէլիյէ պագմադըղա
տէօնտիւմ. զիրա փատիշահըն ատրընճա կէլէն
ատում՝ նէ՞ իշլէտ, քի օնու չօգատան պէրի իշլէմէ-
տիլեր: Ա՛մմո կէօրտիւմ քի՝ բ՛ւյմ՝ տիվանէլիքը- 13
տէն ֆախուտալը՛ տրը, նիճէ ըշըգ գարտանլըգտան
ֆախուտալը՛ իսէ: Ա՛լիմին կէօզլէրի պաշընտա տրը. 14
ամմա տիվանէ գարտանլըգտա կէզէր. վէ պէն տա-

Digitized by Google

խի պիլտիմ քի՝ հէփիսինէ վագի՛ օլան վագիա՛
15 պիր տէր : Ելտիմ եիւրէյիմտէ տէտիմ. Ղիւն
տիվանէյէ վագի՛ օլան՝ պանա տախի վագի՛ օլա-
ճագ, էջլէ իսէ՝ պէն նի՛ չիւն օ զէմանն տահա՛ ա-
լիմ օլտուր. օնուն իչիւն եիւրէյիմտէ տէտիմ քի՝
16 պու տախի պադըշլըգ տըր : Ո՛իրա ա՛լիմին՝ տի-
վանէ իլէ պէրապէր էպէտէն զէքրի եօգ տուր.
չիւն շիմտի օլանըն հէփիսի՝ կէլէճէք զէմանտէ
ունուտուպաճագ տըր. վէ ա՛լիմ նի՛ ճէ տիվանէ
17 կիպի էօլիւր : Ամտի էօմրտէն իքրա՛հ էվտիմ.
չիւն կիւնէշլին ալթընտա իշլէնէն իշ՝ պանա քէօ-
թիւ կէլտի. զիրա հէփիսի պադըշլըգ վէ եէլ ի-
18 չիւն չալըշմագ տըր : Ե՛մ պէն՝ կիւնէշլին ալ-
թընտա էէքտիյիմ հէփ էմէյիմտէն իքրա՛հ էվ-
տիմ. չիւն օնու՝ պէնտէն սօնկրա օլաճագ ատէմէ
19 պրաղաճաղըմ : Վէ քի՛մ պիլիր, օ՛ ա՛լիմ մի օ-
լուր, տիվանէմի օլուր. ամմա կիւնէշլին ալթընտա
հէր էէքտիյիմ՝ վէ օնտա ի՛լմ կէօսթէրտիյիմ
զահմէթիմի մուսալլաղ օլաճագ. պու տախի պա-
20 դըշլըգ տըր : Ամտի պէն տէօնտիւմ, քի կիւնէշլին
ալթընտա հէփ էէքտիյիմ էմէյիմ հագգընա եիւ-
21 րէյիմտէն իւմիտի քէսէյիմ : Ո՛իրա ատէմ
վար քի՝ օնուն էմէյի ի՛լմ իլէ վէ պիլիկ իլէ վէ
ուղուր իլէ օլուր, ամմա օնտա էմէք էէքմէյէն
ատէմէ հիսսէ վէրիր. պու տախի պադըշլըգ վէ
22 պէօյիւք պէշատըր : Ո՛իրա ատէմէ՝ օնուն կիւ-
նէշ ալթընտա էէքտիյի հէփ զահմէթինտէն վէ
23 եիւրէյինին էլէմինտէն նի՛ հասըլ օլուր : Ղիւն
հէփ կիւնլէրի մէշագգաթի՛ վէ իշի գասավէթի տիր.
եիւրէյի կէճէ պիլիք բահաթի պուլմագ. պու տախի
24 պադըշլըգ տըր : Ատէմի՛ եէյիպ իշմէք՝ վէ
քէնտի էմէյինտէն ճանընընա սէֆա սիւրսիւրմէք
էյի տէյի՛լի. պէն պունու տախի կէօրտիմ, քի

Digitized by Google

Աստուածն ելի իւր օրուր։ Ոչ իրա պէնտէն զիւյա- 25
տէ քի՞մ եէր, վէ քի՞մ սէֆայ սիւրէր։ Ղիւն օ՝ 26
հուզուրունտա էյի օլան ատէմի ի՛լմ վէ պիլգի վէ
սիւրիւր վէրիր. ամմա կիւնահքեարա էլէմ վէրիր,
քի օ՝ ֆէլ տէվէիրիպ եըղայ, քի Աստուածն հուզու-
րունտա էյի օլմայա վէրէ. պու տախի պադըշադ
վէ եէլ իչիւն չալըշմագ տըր։

ՊԱՐ · 3։

Ձէր շէյին զէմանըն՝ վէ կէօյիւն ալըընտա հէր 1
միւրաատըն վագթը վար։ Տօղմանըն վագթը վէ 2
էօլմէնին վագթը՝ տիքմէնին վագթը վէ տիքիլմի-
շի սէօքմէնին վագթը՝ Աօղտուրմէնին վագթը 3
վէ ատաալմանըն վագթը՝ եըղմանըն վագթը վէ
եաւմանըն վագթը՝ Աղլամանըն վագթը վէ 4
կիւլմէնին վագթը՝ եաս չէքմէնին վագթը վէ
բայագ էթմէնին վագթը՝ Գաշլար տագըլմանըն 5
վագթը՝ վէ դաշլար տէվշիրմէնին վագթը՝ գու-
ճագլամանըն վագթը վէ գուճագլամագտան ի-
րագ օլմանըն վագթը՝ Արամանըն վագթը վէ 6
եիմիրմէնին վագթը՝ սագլամանըն վագթը վէ
պըրագմանըն վագթը՝ Աըրթմանըն վագթը վէ 7
տիքմէնին վագթը՝ սիւքիւթ օլմանըն վագթը վէ
սեօյլէմէնին վագթը՝ Աէվմէնին վագթը վէ իք- 8
բահ էթմէնին վագթը՝ ճէնկին վագթը վէ պարը-
շըն վագթը վար։ Իշլէյէնէ՝ զահմէթ չէքմիյի 9
նէհանէտէն նէ՞ ֆահիտէ օլուր։ Աստուածն՝ ատէմ 10
օղուլլարընա շօղ մէշղուլ օլմադա վէրտիյի էշղա-
լի կէօրտիւմ։ Ո՝ հէր շէյի վագթընտա կիւզէլ 11
էյլէտի, օնլարըն եիւրէյինէ ա՛սրի գօյուպ՝ իպ-
թիատատան ասնունատէք ատէմ Աստուածն իշլէտիյի
իշինի պուլմազ իսէտէ։ Պիլմիրմի՞ քի՝ օնլարտա 12
շատ օլմագտան վէ էյլիք էթմէքտէն զայըրի էյի

Digitized by Google

13 ծոգ առուր։ Եւ եհար առեամ եհյե վե իչե,
վե հեր եՔՅինտեն խայր կեօրե. պու՝ Ի՛շտ
14 վէրկիսի տիր։ Պիտերիմ քի՝ Ի՛շտն հեր եռափ-
տըղը էպէտեն գալացագ. օնա զամմ էթՔէ՛ք՝ եռա
օնտան ԹԷնգիլ էթՔէ՛ք միւմքին տէյիլ տիր. վե
Ի՛շտ օ՝ռա էԹտի քի՝ օնուն հու զուռտունտան գօր-
15 գալար։ Ա՛յնէ քի՝ օլմուշ խե, հալա վար տըր, վե
նե օլաճագ խե, չօգտան օլմուշ առուր. վե Ի՛շտ
16 կէչմիշի արար։ Ա՛յ էտաՏա կիւնէշ ալԹընտա
կէօրտիւմ քի՝ շերատի Թ մահալինտե փռնգ՝ հէմ
17 ատատագա Թ մահալինտե փռնգ վար։ Պէն եիւրե-
յիմտե ատէտիմ քի՝ Ի՛շտ հէմ ատըղը հէմ փա-
տըղը հէօքմ էտէճէք տիր. զիկրա օրատա հեր միւ-
18 րատըն վե հեր իշին վագիՔը վար։ Պէն եիւրե-
յիմտե՝ ատէմ օղուլտըրընըն հալը հագգընա ատե-
միւմ քի՝ Ի՛շտ օնտուրը սընատագագ, վե կէօրէ-
19 ճէքլէր քի՝ քենտիլէրի հայվանլար տըր։ Օ խրա
ատէմ օղուլտըրընա վագի օլան վե հայվանլարա
վագի օլան վուգուտ Թ պիր տիր, պիրի նիՀճէ էօ-
լիւրսէ, օպիրի տէ էշշե էօլիւր, վե հէփհիսինին
նէՀճէսի պիր տիր. վե ատէտինն հայվանտան ար-
Թընղը եօգ առուր. զիկրա հէփհիսի պագդըլըգ տըր։
20 Ա՛իւմլէսի պիր մահալե կիտեր. հէփհիսի գօփրագ-
21 տան օլտու, վե հէփհիսի գօփրագտա ատօներ։ Ի՛-
ատէմ օղուլտըրընըն բուհունու եօգտըրՔ մը չըգար,
վե հայվանըն բուհունու եէրինն տիպինէ մի էներ
22 քի՛մ պիլիր։ Ի՛ամուի կէօրտիւմ քի՝ ատէմ քենտի
իշլէրինտէն շատ օլմագտան ղայրի խայր եօգ
առուր. զիկրա օնուն հիսաէսի օ առուր. զիկրա օնու՝
քենտինտէն ասնկրա նէ օլաճագընըզ կէօրմէյէ՝
քի՛մ կէօրԹիւրիւր։

Digitized by Google

ՊԱՐ 4։

Ալ է պէն տէօնիւպ՝ կիւնէշ ալթընտա օլան հէփ 1
զուլմլարը կէօրտիւմ, վէ իշլեթ մազլումլարըն
կէօզ եաշլարը վար, ամմա օնլարըն թէսէլլիճիխի
եօղուտու, վէ օնլարա զուլմ էտէնլէրին էլինաէ
գուվվէթ վար, ամմա օնլարա թէսէլլի վէրէն եօ-
ղուտու։ Լամի պէն էօվիշլէրի՝ չօգտան էօլէն- 2
լէրի՝ հալա եաշայան տիրիլէրտէն զիյատէ մէտ
էթտիմ։ Ամմա շիմտիյէտէք վիւճիւտէ կէլմէյէն՝ 3
իքիսինտէն տա էյի տիր. չիւն օ՝ կիւնէշէին ալթընտա օլան քէօթիւլիւյիւ կէօրմէտի։ Անտէն պէն 4
հէր կէմիյի վէ հէր բասթ իշի կէօրտիւմ, քի օ-
նուն իչիւն քիշի գօնշուսունտան դըզգանըլըյօր.
պու՛ տախի պադըլլըգ վէ նէլ իչիւն չալըշմագ
տըր։ Ցիվանէ էլլէրինի պիւքէր, վէ էթինի 5
նէր։ Ահալթլըգ իլէ ավու՛ճ տօլուսու՝ զահմէթ 6
իլէ վէ բու՛հ ճէքմասը իլէ օլան իքի ավու՛ճ տօլու-
սունտան էյի տիր։ Ալ է պէն տէօնիւպ՝ կիւնէշ 7
ալթընտա պադըլլըղը՝ կէօրտիւմ։ Պիր քիշի 8
վար, վէ իքինճիսի եօղ տուր, օնուն օղլու եա գա-
րընտաշը պիլէ եօղ տուր, ամմա օնուն հէփ զահ-
մէթինին ուճու եօղ տուր, կէօզլէրի տախի զէն-
կինլիքտէն տօյմայ. Պէն քիմսէ՞ն իչիւն չալըշըպ՝
ճանըմը էյլիքտէն մահրու՛մ էտէյօրում՝ փէ՛ճէ.
պու՛ տախի պադըլլըգ՝ վէ քէօթիւ էշղալ տըր։
Անքի՝ պիրտէն էյի տիր. զիրա զահմէթլէրի իչիւն՝ 9
օնլարա էյի իւմրէթ վար։ Ո՞իրա տիւշէրլէրսէ, 10
պիրի պիրինի գալտըրըր. ամմա վա՛յ տիւշէն պիրի-
քի՝ օնու գալտրըրաճագ իքինճի եօղ տուր։ Էհմ 11
իքի քիշի պիլէ եաթա՛րսա, ըսաընըրլար. ամմա
եալնըզ նի՞ճէ ըսաընա պիլիր։ Ալ է էյէր պի- 12
րինին կիւճիւ օնա եէթէրսէ, իքիսի՝ օնա գարշը

Digitized by Google

տուրա պիլիր · վէ իւշ գաթլու իփլիք գօլայ գը-
13 րլմազ : Փագիր տմմա ալլիմ չօճուգ՝ արթըգ
էջիւթ ալա պիլմէյէն իխթիար փատիշահտան
14 էյի տիր : Ղիւն օ՝ զընտանտան չըգար , քի փա-
տիշահ օլա · ամմա օպիրի՝ փատիշահըզընտա
15 տօղաս՝ տա՝ փագիր օլուր : Կիւնէշ ալթընտա
կէօրտիւմ՝ քի՝ հէփ եաշայանլար՝ օնտան սօնկրա
օնուն եէրինէ կէչէճէք չօճուգ իլէ կէվրըլէր :
16 ()նլարըն էօնիւնճէ օլան պիւթիւն խալգըն՝ ճիւմ-
լէսինին սօնու եօգտուր , հէմ սօնկրա կէչէճէք-
լէր տէ՝ օնտան մէսրուր օլմայաճագ . զիրա պու
տախի պադըշլըգ՝ վէ եէլ իչինն չալըշմագ տըր :

ՊԱՐ 5:

1 Ալլահ եվինէ վարտրըննտա , այաղընը կէօզէթ .
վէ տիվանէլէր գուրպանը տունմագտան իսէ ,
տինկլէմէյէ եագլաշ · չիւն օնլար՝ քէմընը էթտիք-
2 լէրինի անկլամազլար : Ադըզըն իլէ ատճէլէ էթմէ ,
վէ եիւրէյինի Ալլահըն հուզուրունտա սէօզ չը-
գարմազա էվմէսին . զիրա Ալլահ կէօքտէ տիր , վէ
սէն եէր իւզէրինտէսին . օնուն իչինն սէօզլէրին
3 ազ օլսուն : Օ իրա էշղալ չօգլուղունտան տիւշ՝
4 վէ սէօզ չօգլուղունտան տէլի սէս կէլմը : Ալ-
լահա ատագ ատարսան , օնու էտա էթմէյէ կէ-
ճիքմէ . զիրա օ տիվանէլէրտէն հապզ էթմէդ . ա-
5 տատրըզընը էտա էյլէ : Ատայրազ էտա էթմէմէքը-
6 տէն՝ ատամմամագ էյի տիր : Ադըզընը՝ թէնինէ
կիւնահ էթմէյէ գօմա , վէ մէլէյինն էօնիւնտէ
տէմէքի՝ Ադանկլըշըլըգ օլտու . նէ՞չիւն Ալլահ սէ-
նին սէօզիւնտէն էօրթիւրիւ էօրքէլէնէ , վէ էլլէ-
7 րինին իչինէ պօզա : Օ իրա տիւշէլեր չօգլուղուն-
տա հէմ՝ սէօզլէր չօգլուղունտա պադըշլըգլար
8 վար . ամմա սէն Ալլահտան գօրգ : Այէր փա-

Digitized by Google

գիրէ օլան զուլմու՝ վէ շէրաա՛թէն հէմ հագգէն
վէլայէթտէ խիլաֆ օլունտուղունու՝ կէօրիւրսէն ,
պու մա՛տտէյէ թա՛ճճիւպ էթմէ . զիրա եիւճէ-
լէր իւզէրինէ եիւճէ օլան՝ տիգգա՛թ էտեր . վէ
օնլարըն իւզէրինէ՝ օ եիւճելէճէքտիր : Էմ եէ- 9
րին ֆահտէսի՝ հէվիհսինէ տիր . փատիշահա պա-
նէ թաբլատան խըզմէթ օլունուր : Կիւմիւշնի 10
սէվգէն՝ կիւմիւշտէն՝ վէ զէնկինլիկի սէվգէն՝ մահ-
սուլտան տօղմազ . պու տախի պադըշըղըտըր :
Կի՛մսէթ չօղալըճա , օնու եէ՛յնէլէր տե՛ չօղալըր . 11
իմտի սահիպլէրինէ՝ օնու կէօզլէրի իլէ կէօրմէք-
տէն ղայրի՝ նէ՞ֆահտէ օլուր : Խըզմէթքեարրն 12
ուչգուսու՝ օ կէրէք ազ կէրէք չօգ եէսէ տէ՛ ֆէթ-
լի՛ օլուր . ամմա զէնկինին դօղլուղու՝ օնու ուչու-
մադա բահաթ գօմմէզ : Կէօյնէն ալճընտա կէօր- 13
տիւմ քի՝ պիր ֆէնա տէրտ վար , օ՝ սահիպլէ-
րինէ պէլա իչինն սագլանմըշ մա՛լ տըր : Վէ օ 14
զէնկինլիք քէօթիւ վագիա՛ իլէ զայ՛ օլուր . վէ օ՝
օղո՛ւլ տօղուրուր , վէ էլինտէ պիր շէյ եօգտուր :
Ո՝ անասընըն գարընընտան չըգտըղը կիպի՝ եինէ 15
չըփլագ տէօնէր՝ հէման կէլտիյի կիպի . վէ էմէ-
յինտէն՝ էլի իլէ կէօթիւրիւլիւր պիր շէյ կէօ-
թիւրմէզ : Էմ պու տախի ֆէնա տէրտ տիր . 16
հէր վէճհլէ նիճէ կէլտի խսե էօյլէ կիտեր , վէ
եէլէ չալըշտըղընտան օնա նէ՞ֆահտէ օլուր :
Էմի կիւնէրինտէ տախի գարանլըգտա՛ եէր . վէ 17
չօգ ղամմ՛ վէ տէրտի իլէ ղազա՛պ չէ՛կէր : Իշ- 18
թէ պէնիմ կէօրտիւյիմ է լի պու՛տտուր , եա՛նի
եէմէք վէ իչմէք՝ վէ Ա՛լլահդն օնա վէրտիյի ճիմ-
լէ էօ՛մրիս կիւնլէրինտէ կիւնէշլին ալճընտա չա-
լըշտըղը հէփ էմէյինին սէֆահընը՛ սիւրմէք կիւ-
զէլտիր . զիրա օնուն հիսսէսի պու՛ւտուր : Էմ 19
հէր ատէմ քի՝ Ա՛լլահ օնա զէնկինլիք վէ ղանի-

Digitized by Google

ՀԼԹ վերիպ՝ օնտան եէմէյէ վէ հէվէսինի ալմա-
ղա վէ էմէյինտէն խօշլանմազա գուվվէթի վէրմի-
20 սէ, պու Աղլայ վէրկիսի տիր։ Օյիրա օ՝ էօմիւ-
նին կիւնլէրինի չօգ խադրընա կէթիրմէզ. զիրա
եիւրէյինին սիւրիւրի իլէ՝ Աղլայ օնա ճէվապ
վէրիր։

ՊԱՐ. 6։

1 Ալիւնէչին ալթընտա կէօրտիւմ քի՝ պէյլ վար.
2 վէ օ՝ ատէմ իւզէրինտէ չօգ տուր. Ատէմ քի՝
Աղլայ օնա զէնկինլիք վէ ղանիմէթ վէ իզզէթ
վէրիր, վէ ճանընըն հիչ պիր արզուլատըղը շէյ-
տէն էքսիքլիյի եօգտուր, սմմա Աղլայ օնա՝ օն-
տան եէմէյէ գուվվէթի վէրմէզ, իլլա օնլարը եա-
պանճը քիմսէ եէր. պու պադըշլըգ՝ վէ ֆէնա
3 տէրտ տիր։ Աչիլի եիւզ էվլա՛ տօղուրսա, վէ
չօգ եըլլար եաշասա, վէ եըլլարընըն կիւնլէրի
չօգ օլսա, վէ ճանը էյլիքտէն տօյմասա, էմմ տա-
խի օնուն ամըվարը օլմազսա, տէրիմ քի՝ վագի-
սըզ անա բահմինտէն տիւշէն՝ օնտան էյի տիր.
4 Օյիրա օ՝ պադըշլըգտա կէլիր, վէ գարանլըգտա
5 կիտէր. վէ ատը գարանլըգ իլէ էօրթիւլիւր. Պու՝
կիւնէչի կէօրմէյիպ՝ պիլմէտի իսէ տէ, օպիրին-
6 տէն զէյատէ լահայի տըր։ Ալ է օ՝ իքի գաճ
պին եըլ եաշասա, վէ խայր կէօրմէսէ, հէվիսի
7 պիր մնահալէ կիլմէզ մի։ Ատէմին հէվի գահմ-
8 ըմի աղզը իչիւն իսէտէ, եինէ ճան տօյմազ։ Օյի-
րա ա՛լիին տիվանէտէն նէ՞ արթընը վար. եա-
շայանլար էօնիւնտէ կէզմէյի պիլէն ֆագիրին
9 նէ՞ ֆայիտալի օլուր։ Կէօզլէր իլէ կէօրմէք՝ ճան-
տան արզու էէմքանտէն էյի տիր. պու տախի
10 պադըշլըգ վէ եէլ իչիւն չալըշմագտըր։ Կիմ քի
օլաճագ իսէ, օնուն ատը չօգտան գօնմուշ տուր,

Digitized by Google

վէ տուէմ նէ օլտուղու պիլինտի · վէ օ՝ քէնտի-
սինտէն գուվվէթլի օլան իլէ նիզա էթմէյէ գա-
տիր տէյիլ տիր։ Ձիւն պադը լըդը չօղալտան 11
չօգ շէյլէր վար իքէն, տուէմ նէ գալըր։ Ձիւն 12
հայաթտա տուէմ՝ քէօղկէ կիպի կէչէրտիյի
պադըլ էօմրիւնիւն ճիւմլէ կիւնլէրինտէ խայր
նէ տիր քի՞մ պիլիր · չիւն տուէմ կիւնէշին սա-
թընտա օնտան սօնկրա նէ՞ օլաճաղընը քի՞մ պիլ-
տիրիր։

ՊԱՐ · 7։

Էյի տա խօշ եաղտան՝ վէ էօլիւմ կիւնիւ քի- 1
չինին տօղտուղու կիւնտէն էյի տիր։ Այտա է- 2
վինէ կիթմէ՛ք՝ զիաֆէթ էվինէ կիթմէ՛քտէն է-
յի տիր · զիրա հէր տուէմին սօնու պու՛ տուր, վէ
եաշայան օնու խաղրընա գօր։ Պատավէ՛թ կիւլ- 3
մէ՛քտէն խայրլը՛ տըր · զիրա ղամմաք եիւզ իլէ
եիւրէ՛ք խօշլանընը։ Ա՛լիմլէրին եիւրէյի եաս է- 4
վինտէ՝ վէ տիվանէ՛լէրին եիւրէյի չէնկլի՛ք էվին-
տէ օլուր։ Ա՛լիմին ա՛զարընը իչիթմէ՛ք՝ քիշիյէ 5
տիվանէլէրին Թիւրքիւսիւնիւ իչիթմէ՛քտէն
խայրլը՛ տըր։ Օ՛իրա Թիքէնլէրին սէսի դէնճէրէ 6
ալճընտա նիճէ իսէ, տիվանէլէրին կիւլիւշիւ տա
էօյլէ տիր · պու՛ տախի պադը լը՛դ տըր։ Ա՛ագ- 7
գան ղուլմ՝ ա՛լիմի տէլի էտէր, վէ վէրկի եիւրէ-
յի պօզա՛ր։ Պիր շէյին սօնու՝ պաշլանկըճըն- 8
տան խայրլը՛ տըր · վէ սապրլը բուՀ՝ մաղըւր բուՀ-
տան էյի տիր։ Ի՛ուհընտա՝ տարըլմաղա ա՛ճէ- 9
լէ էթմէ, զիրա տարղընլըգ՝ տիվանէլէրին գօյ-
նունտա գարար գըլար։ Տէմէ քի՝ Ա՛լէ՞ օլտու- 10
քի էվվէլքի կիւնլէր շիմտիքիլէրտէն էյի տիրլեր ·
զիրա պու՛ խուսուս իչինն սօրտուղունն՝ բի՞լմ իլէ
տէյիլ։ Ի՛լմ՝ միրաս՝ կիպի էյի տիր · վէ կիւ- 11

Digitized by Google

12 Նեշլի կէօրէնլէրէ եթեր: Օ՛իրա ի՛լմ քէօլկէ՝
ՀԷ ագչէ քէօլկէ իսէտե, ի՛լմի՝ պիլմէնին ֆահտե-
13 սի՝ ահիպլէրինի եաշաթմայգտըր: Ա՛լլահըն ի-
չինէ պագ. զիրա օնուն էյտիկինի քի՛մ տօղրուլ-
14 տա պիլիր: Ա՛յլիք կիւնիւնտէ էյլիքտէ օլ, վէ
տէրտ կիւնիւնտէ տիդգայի էյլէ. պունուն տահի
Ա՛լլահ պիր պիրինէ միւսավի էյլէտի. պու. ահ-
պէպտէն քի՝ ատէմ քէնտինտէն սօնկրա պիր շէյ
15 պու՛լմայա: Պադը լըղըմընէ կիւնլէրինտէ Հէփի-
սինի կէօրտիւմ. սատըգ վար քի՝ սատագաթընտա
Հէլայք օլուր, վէ ֆասըգ վար քի՝ եարամազլը-
16 ղընտա Է՛յհ-Նէ՛- ուզատըր: Վէք չօգ սատըգ
օլմա, վէ քէնտինի լազըմընտան զիյատե ա՛լմա
17 սա՛յմա. Նի՛չիւն քէնտինի խարաձ Էտէսին: Վէք
եարամազ օլմա, Հէմ տիվանէ օլմա. Նի՛չիւն
18 վագթըն կէլմէդտէն Էօլէսին: Ա՛յիտիր քի՝
պիրինէ եափըշասըն, Հէմ օպիրինտէն տահի է-
լինի չէքմէյէսին. զիրա Ա՛լլահտան գօրգան՝ Հէ-
19 փիսինտէն չօգար: Ի՛լմ ա՛լմի՝ շէհրտե օլան ան
20 սուլդանտան զիյատե գուվվէթլէնտիրիր: Ա՛ագ-
գան եէրտե սատըգ ատէմ եօգտուր, քի էյլիք
21 էտիպ կիւնահ էթմէյէ: Ա՛էմ եիւրէյինի՝ Հէփ
աէօյլէնէն սէօզլէրէ վէրմէ, քի գուլունուն սանա
22 պէտտուա՛ էթտիյինի իշէթմէյէսին: Օ՛ իրա չօգ
քէրրէ տահի եիւրէյին պիլիր քի՝ սէն տէ զայ-
23 րիլէրինէ պէտտուա՛ էյլէտին: Պունուն ճիւմ-
լէսինի ի՛լմ իլէ սընայըպ՝ Պէն ա՛լմէմ օլուրում տէ-
24 տի՛մ. ամմա օ՝ պէնտէն իրագ օլտու: Ա՛յրագտա
նէ օլտուղունու՝ վէ փէք տէրին օլանը քի՛մ պու-
25 լուր: Պէն եիւրէյիմ իլէ տօլաշտըմ, քի ի՛լմի
վէ ա՛գը լըը լըղը պիլէյիմ, վէ թէֆթիշ էտէյիմ,
վէ արայըմ, Հէմ տիվանէլիյին ֆըսգրընը՝ վէ ճիւ-
26 նիւնիւն տէլիլիյինի պիլէյիմ. Ա՛մտի պէն՝ օլ

գարըլը էօլիւմտէն ազը՛ պուլտում քի՝ օնուն
եիւրէյինտէ աղլար վէ տուզագլար չէ էլլէրինտէ
քէմէնտլէր վար։ Ա՛լլահըն հուզուրունատա էյի օ-
լան՝ օնտան գուրթուլուր։ ամմա կիւնահ քնար
օնա գուլթուլուր։ Ա՛ա՛ի տէր քի՝ պագ՝ պիր 27
պիրինին հիսապընը պուլմագ իչիւն պունու պուլ-
տում։ Ընուքի ճանըմ տահա արայօր, ամմա 28
պուլամայօրում։ ատէմ՝ պինտէ պիր պուլտում։
ամմա հէփ պունլարտա պիր գարը պուլմատըմ։
Ինչթէ հէման պունու պուլտում, քի Ա՛լլահ ա- 29
տէմի տօղրու եարաթտը, ամմա օնլար չօգ հի-
սապլար արատըլար։

ՊԱՐ 8։

Ա՛լիմ կիպի քի մ տիր, վէ սէօզ Թէֆխիրինի 1
քի՞մ պիլիր։ ատէմին իւլմի օնուն եիւզիւնիւ պա-
տընըլատըր, վէ եիւզիւնիւն փէքլիյի տէյիչիլիր։
Պէն փէրվէյ չի՝ փատիշահընն աղզընը կէօզէթ, 2
պախուսուս Ա՛լլահըն եէմինի սէպէպինտէն։ Ընու- 3
նուն հուզուրունատան կիթմէյէ ա՛ճէլէ էթմէ.
քէօթիւ իշտէ տուրմա. զիրա օ՝ հէր նէ խութբա-
սէ էտեր։ Փատիշահընն սէօզիւ օլան եէրտէ 4
գուվվէթի վար. վէ օնա՝՝ Ա՛լլահ իշլէյօրսուն, քի՞մ
տէյէ պիլիր։ Ա՛յնի սագլայան՝ քէօթիւ շէյէ 5
օղրամազ. վէ ա՛լիմին եիւրէյի՝ հէմ վագթը պի-
լիր, հէմ էրքեանը։ Ա՛իրա հէր միւրատընն՝ 6
վագթը վէ էրքեանը՛ վար. զիրա ատէմին իւզէ-
րինտէ չօգ տէրտ վար։ Ա՛հիւն օ՝ օլաճագ շէյի 7
պիլմէ՛զ. զիրա նէ վէման օլաճաղընը օնա քի՞մ
խատէր էտեր։ Ա՛ուհա Թէհատլուդ էտէն ատէմ 8
եօգ քի՝ բուհու ալըգօյա, հէմ էօլիւմ կիւնինիւնէ
Թէհատլուդ էտէն եօգտուր. վէ օ ճէնքատէ սալը-
վէրմէք եօգ տուր. վէ փըսգ՝ քէնտի սահիպլէ-

Digitized by Google

9 բինի գուրթաւրմանզ : Պունուն հէփիսինի կէօ-
տիւմ , վէ կիւնէշին ալեճնտա օլան հէր իշէ նիւ-
րէյիմի վէրտիմ . պիր ատէմ ղայրի ատէմէ՝ քէն-
տի պէլասը իշիւն մուսալլադ օլտու ղու վայֆ
10 վար : Ալ է պունուն իլէ կէօրտիւմ քի՝ Ֆաարգ-
լար կէօմիւլտիւէր , մուգատտէս մահալտէն կէ-
լէնլէր տահի կիմսիլէր , վէ տօղրուլուգ իշլէտիլ-
լէրի շէհրտէ ունուտուլտուլար . պու տահի պա-
11 դըլըգտըր : Ղիւն քէօմիւ իշինի իւզէրինէ ֆէզ
հէօքմ օլունմանզ , օնտան էօմիւրիւ ատէմ օղուլ-
լարընըն նիւրէյի՝ օնլարտա քէօմիւլիւք էմմէք
12 իլէ տօլուտուր : Կիւնահքեար նիւզ քէրրէ նա-
րատմազըգ էմէսէ՝ վէ օնուն էօ՛խրէ ուզուն օլտա
տէ , նինէ պէն պիլիրիմ , քի էյլիք՝ Ալլահտան
գօրգանլարտա՝ օնուն հուզուրունտան գօրգանլա-
13 րա՝ օլուր : Ալմնա Ֆաարղա էյլիք օլմանզ , վէ էօմ-
րիւ ուզանմանզ . Ալլահըն հուզուրունտան գօրգ-
14 մայանլար քէօլէկ կիպի տիրլէր : Անէրին իւզէ-
րինտէ իշլէնէն պադըշըգ վար . եանի սատրգ-
լար վար քի՝ օնլարա Ֆաարգլարըն իշինէ կէօրէ
վագի՛ օլուր , վէ Ֆաարգլար վար քի՝ օնլարա սա-
տըգլարըն իշինէ կէօրէ վագի՛ օլուր . տերիմ քի՝
15 պու տահի պադըշըգ տըր : Ալ է պէն շատըղ-
ը՛ էօյտիւմ . զիրա ատէմէ՝ կիւնէշին ալեճնտա
եէմէք վէ իչմէք վէ շատ օլմագտան ղայրի էյի
շէյ եօգտուր . զիրա Ալլահըն կիւնէշ ալեճնտա
օնա վէրտիյի էօմիւրինիւն կիւնէլէրինտէ՝ քէնտի
16 զահմէթինտէն օնա պու գալըր : Ա՛լի պիլմէյէ՝
վէ եէր իւզէրինտէ օլան էշղալի կէօրմէյէ՝ նիւ-
րէյիմի վէրտիյիմտէ , չիւն կէօզինտէ կէրէք
կիւնտիւզ կէրէք կէճէ ույգու կէօրմէյէն վար ,
17 օլտէմ Ալլահըն ճիւմլէ իշինէ նազար գը լտրմ ,
քի ատէմ կիւնէշին ալեճնտա իշլէնէն իշի պուլ-

Digitized by Google

մեղա գատիր տէյիլ. զերա ատեմ արամնաղ չա-
լըշըր, վէ պուլմազ. հէմ այլիմ տախի՝ պիլէյիմ
տէրսէ, պուլմաղա գատիր օլմազ։

ՊԱՐ· 9։

1 Օ՛իրա հէփ պունու եիւրէյիմէ գօտում, քի
հէփ պունու թէֆթիշ էտէյիմ, քի սատըղլար
վէ այլիմլեր հէմ օնլարըն իշլերի Ա՛լլահըն էլինա-
տէ տիր. ատէմ հէմ մուհապպէթի հէմ պուղ-
զի պիլմէզ. հէփիսի էօնլէրինտէ տիր։ Շ՛իւմ
2 լէսի՝ ճիւմլէյէ վագի՛ օլան կիպի տիր. սատըղա
վէ ֆասըղա՝ էյիյէ վէ իսաքա հէմ նատիաքա՝
գուրպան էտէնէ վէ գուրպան էթմէյէնէ վագի՛
օլան պիր տիր. էյի՝ նիճէ իսէ, կիւնահքնար տա-
էյլէ տիր. եէմին էտէն՝ եէմինտէն գօրգան կի-
պի տիր։ Կիւնէշին ալճընտա հէփ իշլէնէն շէյ-
3 տէ քէօհթիւ պու տուր քի՝ ճիւմլէյէ վագի՛ օլան
պիր տիր. հէմ տախի պու քի՝ ատէմ օղուլլա-
րընըն եիւրէյի քէմլիք իլէ տօլու օլուպ՝ է՛օմո-
լէրինտէ օնլարըն եիւրէյինտէ տէլիլիք վար, վէ
սօնկրա էօլմէլէրէ էնէդըլէր։ Օ՛իրա հէփ եաշա-
4 յանլարա միւհագ օլան քիշիտէն՝ իւմի՛տ վար.
չիւն տիրի քէօփէ՛ էօլմիւշ արսլանտան էյի
տիր։ Օ՛իրա եաշայանլար՝ էօլէճէքլէրինի պի-
5 լիրլեր. ամմա էօլիւլէր պիր շէյ պիլմէյէլեր, վէ օն-
լարըն արթըգ իւճրէթի եօգտուր. զերա օնլարըն
զիքրի ունուտուլտու։ Ընլարըն կէրէք մուհապ-
6 պէթի կէրէք պուղզի կէրէք հասէտի՝ չօգտան
զայ՝ օլտու. վէ արթըգ օնլարըն՝ կիւնէշ ալճըն-
տա օլանըն հիչ պիր շէյինտէ էպէեէն հիսէսի
եօգտուր։ Կիւն էքմէյինի շատըղ իլէ եէ, վէ
7 շէրապըղը խօշ եիւրէք իլէ իչ. զերա հալա Ա՛լ-
լահ սէնին իշլերինտէն րազի օլտու։ Յա՛ վա-
8

Digitized by Google

լարըն հեր վագթատա ագ օլա. վէ պաշրն իւղէ-
9 բինտէն եաղ էքսիք օլմասըն։ Պադըշըղընըն
հէի կիւնլէրինտէ կիւնէշին ալթընտա ասիա վէր-
տիյի սէնին պադըշ էօմրիւնիւն ճիւմլէ կիւնլէ-
րինտէ սէվտիյին գարըյ իլէ էօմր կէօր. գիւրա
պու էօմրտէ՝ վէ կիւնէշին ալթընտա չէքտիյին
10 էմէյինտէ՝ հիսսէն օ տուր։ Իշլէմէյէ էլինին
հեր պուլտուղունու գուվվէթին իլէ իշլէ. վիրա
օլ կիթտիյին մէզարտա իշ վէ հիսապ վէ պիլիկ
11 վէ իլմ եօգ տուր։ Ցէօնիւպ կիւնէշ ալթընտա
կէօրտիւմ, քի եօլ՝ սէյիրտէնլէրին տէյիլ տիր,
վէ ճէնք՝ գուվվէթլիլէրին տէյիլ տիր, հէմ տա-
խի էքմէք այլիմլէրին տէյիլ, վէ զէնկինլիք տա-
խի այրիվլէրին տէյիլ, հէմ տաախի լուգֆ պիլ-
կիճլէրին տէյիլ տիր. իլլա հէփիսինէ վագթ վէ
12 խէթթիֆագ վագթ տիր։ Ադին սաէմ քէնտի
վագթընըդ պիլէ պիլմէզ. պալըդլար քէօթիւ աղ-
տա դուշուլտուգլարդ կիպի վէ տուզաղա դու-
թուլան գուշլար կիպի սաէմ օղուլլարը տա քէօ-
թիւ վագթա՝ օնլարդն իւզէրինէ այփանկարգ
13 տիւշինճէ՝ օնլար կիպի դուշուլուրլար։ Կի-
նէշ ալթընտա պու իլմի տախի կէօրտիւմ, վէ օ՝
14 պանա պէօյիւք կէօրիւնտիւ. Պիր քիւչիւք շէհր՝
վէ իչինտէ ազ սաէմ վարըտը, վէ օնա պիր պէօ-
յիւք փատիշահ կէլիպ՝ օնու մուհասէրէյէ ալ-
տը, վէ օնա գարշը պէօյիւք միհէրիսլէր եասփտը.
15 Վէ օնտա պիր ֆագիր սաղիմ պուլունտու, վէ
օ՝ իլմի իլէ շէհրի գուրթարտը. ամմա պու ֆա-
16 գիր սաէմի՝ քիմսէ խադրընա գօմմատը։ Յամո
պէն տէտիմ. Իլմ՝ գուվվէթտէն էյի տիր, ֆա-
գիրին իլմի խօր կէօրիւլիպ՝ օնուն սէօզլէրի ի-
17 շիտիլմէզ իսէտ։ Իլմլիլէրին սէօզլէրի եասվաշ-
լըգ իլէ՝ տիվանէլէրէ սաղլանաճաք էտէնին պաղ-

Digitized by Google

րը շընտան էյի իշխտիլը։ Ի՛լմ ճէնք ալաթըն- 18
տան էյի տիր, ամմա պիր կիւնահքեար՝ չօգ խայր
զայ՝ էւ.էր։

ՊԻՐ 10։

Ի՛օլմիւշ սինէքլէր՝ էճլաճընըն եաղընը փէնա 1
գօգուտուս՝ չիւրիւտիւրլէր. տիվանէլիք տէ՝ ի՛լմ
վէ ի՛զլէթ իլէ մի՛լէթպեր օլանը էօյլէ՝ էտեր։
Ա՛լիմին եիւթէյի սաղընտա՝ վէ տիվանէնին եիւ- 2
րէյի օնուն սօլունտա տուր։ Ո՛էմ տիվանէ՝ 3
եօլտա պիլէ կիտէրքէն, ա՛գլը էքսիք օլմաղըլա՝
տէլի օլտուղունու հէր քէսէ պէյան էտեր։ Ի՛- 4
յէր զապիդին րուհու սանայ գարշը գալգաբաա,
մահալինի պրագմա. զիրա եավաշլըգ՝ պէօյիք
հադալարը թէքբի՛ն էտեր։ Կիւնէշին ալթընը- 5
տա կէօրտիւյիւմ քէօմիւլիւք վար քի՝ զապի-
գին հուզուրունտան չըգան եանղ լըշլը՛գ կիպի
տիր. Տիվանէլիք՝ պէօյիք եիւքսէքլիքլէրէ 6
գօնուր. վէ զէնկինլէր ալչագտա օթուրուր։
Վուլլարը աթլար իւզէրինտէ՝ վէ պէյլէրին եէր 7
իւզէրինտէ գուլլար կիպի կէզտիյինի կէօրտիւմ։
Ղուգուր գալան՝ իչինէ քէնտիսի տիւշեր. վէ չիմ 8
եըգանը եըլան ըսըրըր։ Վաշլար տէվիրէն՝ 9
օնլարտան ինճինիր. վէ օտուն եարան՝ ընտան
թէհլիքէյէ տիւշեր։ Ի՛յէր տէմիր քիւնտսէ, 10
վէ գըլաղընըն տիւզէթմէ՛զսէ, օլտում օ՝ գուլ-
վէթ իլէ զօր էթմէլի. ամմա ի՛լմ՝ իշի պիթիր-
մէյէ ֆահտէլի տիր։ Ա՛յրլան էյէր ափսունտուզ 11
ըսըրըրսա, օլտում ափսունճույա իշ գալմազ։
Ա՛լիմ աղզընըն սէօզլէրի լուգֆ տուր. ամմա 12
տիվանէնին տուտագլարը օնու եուտար։ Ո՛նուն 13
աղզը՛ սէօզլէրինին իպթիտասը՝ տիվանէլիք
տիր. վէ աղզընըն սօնու քէօմիւ տէլիլիք տիր։

Digitized by Google

14 Եւ եմ տիվանեն՝ սէօզլէրի չօղալտըը. ատէմ՞ օլա-
ճաղընը պիլմէզ, հէմ օնտան սօնկրա նէ օլաճաա-
15 ղընը օնա քի՞մ խապէր էտէր: Տիվանէլէրին
զահմէթի քէնտիլէրինի օսանտըըը, շէհրէ կիթ-
16 մէյի պիլմէյէն կիպի: Ա՛յ սանա եա տիյար
քի՝ փատիշահընն չօճուգ օլուր, վէ սէրվէրլէրին
17 սապահտան դաամ էտէրլէր: Նէ մութլու սա-
նա եա տիյար քի՝ փատիշահընն էշրէֆի զատէ օ-
լուր, վէ սէրվէրլէրին վագիթ՝ նաճա դաամ էտէր-
լէր, գուվվէթի իչինն՝ վէ տէյիլ սէրթօշլուգ ի-
18 չինն: Ղօգ թէնպէլլիք իլէ չաթը եըգըլըը. վէ
19 էլլերին կէվշէքլիյի իլէ էվ տամլար: Ղիա-
ֆէթի կիւմէք իչինն եատըլըը. վէ շէրապ է՛մ-
րիւ շատ էտէր. ամմա ճիւմլէսինէ ագչէ ճէվապ
20 վէրմր: Փատիշահ՝ ֆիքրինտէ պիլէ պէտտուա
էթմէ, վէ քէնտի եաճագ օտալարընտա զէնկին-
լէրէ պէտտուա՝ էթմէ. զիրա կէօյնէն գուշու՝ օ
աեսի կէօթիւրիւր, վէ գանատլէր սահիպի՝ աէօ-
զիւ խապէր վէրիր:

ԳԼՈՒԽ. ԺԱ.

1 Ե՛քմէյինի սուլարըն եիւզիւ իւզերինէ աճ. զի-
րա նինչէ կիւնլէրտէն սօնկրա օնու պուլ՛ուրսուն:
2 Կ՛էտիյէ՝ հէմ սէքիզէ պիլէ փայ վէր. զիրա եէ-
րին իւզերինտէ նէ պէլա օլաճաղընը պիլմէ՛զսին:
3 Պուլութլար տօլու օլ՛ուրսա, եէրին իւզերինէ
եաղմ՛ուր տէօքէրլէր. վէ աղաճ լօտօսա՝ եա փօր-
եասա տօղրու տիւշէրսէ, աղաճ հ՛էմման տիւշտիւ-
4 յիւ մահալտէ գալըր: Ի՛ւզկեարը կէօզէտէն
էքէմէզ. վէ պուլութլարա պագան պիչէմէզ:
5 Ա՛յէն բուհուն եօլու հայնկըսը օլտուղունու՝ վէ
կէպէնին գարնընտա քէմիքլէրին ՚ՆԷՂԷ՛ՒՆԻՆ
պիլմէտիյին կիպի, հէվիսինի էյլէյէն Ա՛լլահընն

Digitized by Google

իշլերինի տախի էօյլէ պիլմէ՛զին: Ասպահլա- 6
յըն թօխտումնու էք, վէ ախշամլայըն էլինի
պօշ գօմա. զիրա սէն պիլմէ՛զին պունուն Հա՞ն-
կըսը խայրը տը. պու մու եօխտա օ մու, եօխտա
իքիսի պիրտէն խայրը՛մը: Ատգան այտընըզդ 7
էյի՝ վէ կիւնէշի կէօրմէք կէօզլէրե խօշ տուր.
Ա՛յնմա ատէմ չօգ եըշայըպ՝ ընլարըն հէփի- 8
սինտէն մէսրուր օլսա տա, գարանըզ կիւնլէրի-
նի տախի խադրընա կէթիրմէլի. զիրա ընլար չօգ
օլաճագ. հէփ կէլէն՝ պադըշը՛զ տը: Ա՛յ կէնճ 9
իյիթ՝ կէնճլիյինտէ չատ օլ, վէ իյիթլիյինին
կիւնլէրինտէ եիւրէյին սէնի խօշլանտըրսըն, վէ
կէօնկլինուն եօլլարընտա՝ հէմ կէօզլէրինին
կէօրտիւյինտէ եիւրիւ. ամմա պիլ քի՝ պունուն
հէփինտէն էօթիւրիւ Ա՛լլահ սէնի շէրատ՛թէ
կէթիրէճէք: Ամտի եիւրէյինտէն գատավէթի 10
կիտէր, վէ թէնինտէն քէօթիւլիւյիւ պրագ. զի-
րա չօճուգլուգ վէ կէնճլիք պադըշը՛զ տըր:

ՊԱՐ 12:

Ա՛ է սէնի եարատանը՝ կէնճլիյինին կիւնլէրին- 1
տէ՝ խադրընտա գուր, եաման կիւնլէր կէլմէզ-
տէն, վէ՝ Ընլարտան Հաղզ էթմէ՛մ՝ տէյէճէճ-
յինի եը լլար եագլայշմազտան, Կիւնէշ վէ այ- 2
տընըզդ վէ այ վէ եը լտըզլար գարայրմազտան՝ վէ
եաղմուրուն արտընճա պուլուդլար տէօնմէզ-
տէն, Ը՛լ կիւնտէ քի՝ էվինի պէ քէչիլէրի տիր- 3
բէյէճէք քլէր, վէ գուվվէթի սահիպլէրի պիւքիւ-
լէճէք քլէր, վէ իյիւտիւճիւլէր՝ ազ գալտըգլարըն-
տան՝ գալաճագլար, վէ փէնճէրէլէրտէն պագան-
լար գարարտաճագ, Ա՛ է իյիւթմէնին սէսի եա- 4
վաշլանտըղը՛ զէման՝ սօգագտա գափուլար գա-
փանաճագլար. վէ գուշուն էօթիւշիւ իլէ գալ-

Digitized by Google

գաճաճ, հետ հետի մուսիկի գըզլարը չէօքեճէք-
5 լեր. Էյեմ եիւքսեք-քտեն գօրգաճագլար, վէ եօլ-
տա գօրգաճ օլաճագլար, վէ պատէմ թէրը օլու-
նաճագ, վէ չէքիրկէ աղըրլանաճագ, վէ իշթահ
գալաճագ. զիրա ատէմ էպէտի էվլինէ կիտեր,
վէ աղլայըճըլար սօգաճատա տօլաշաճագլար.
6 Ա՛ա կիւմիւշ թէղ չէօղի՛ւլմէզտէն, վէ ալթուն
քեասէ գըրը՛լմազտան, վէ տէսթի չէշմէնին եա-
նընտա փարալ՛նամազտան, վէ գույտա տօլապ
7 գըրը՛լմազտան: Ա՛լտէմ գօփրագ՝ իտիյի կիպի՛
եէրէ տէօնէճէք, վէ րուհ՝ օնու վէրէն Ա՛լլահ
8 տէօնէճէք: Պադըշըգլար պադըշըղը՝ Ա՛ի՛զ
9 տէտի՝ հէփիսի պագըշըգ՛ տըր: Ա՛է գալտը՛
քի՝ Ա՛ի՛զ ա՛լեմ օլտուղտանտ՝ եինէ խալգա
պիւկի՛ էօյրէշտի. հետ թէֆթիշ վէ թէֆթէշ-
հիւս էտիպ՝ չօգ մէս՛էլէր թէրթիպ էտտի:
10 Ա՛ի՛զ արատը՛ քի մագպուլ սէօզլէր պուլա. իմ-
տի եազըլան՝ տօղրու վէ կէրչէք սէօզլէր տիր:
11 Ա՛լեմլէրին սէօզլէրի էօյլէ՛նտրիլէր կիպի՛ վէ ճէ-
մի՛յէթի սահիպլէրինտէն մընթազանմըշ՝ էնքսէրլէր
12 կիպի՛ պիր չօպանտան վէրիլմիշտիր: Ա՛է գալ-
տը՛ քի՝ Է՛յ օղլում՝ օնլայտան նասի՛հաթ ալ.
չօգ քիթապ եատմանըն ուճու եօգտուր. հետ
13 չօգ օգտամագ թէնէճ զահմէ՛թտիր: Էփ պու
սէօզիւն նէթիճէսինի իշիտէլիմ. Ա՛լլահտան
գօրգ, վէ օնուն էմրլէրինի տագլա. փիրա տատմին
14 հետ պօչմա՛ պու տուր: Օ՛խրա Ա՛լլահ հետ իշի՝
հետ կիշլի իլէ պէրապէր՝ կէրէք էյիյի կէրէք
քէօթիւյիւ շէրատ թէ կէթիրէճէքտիր:

Digitized by Google

ԻԼԻԱՀԻԼԻՐ ԻԼԻԱԻԱՍ·

Լսիսօր

ԵՐԿՐ ԵՐԿՈՒՑ։

ԳԼՒԽ 1։

Ա֊ելմանուն իլահիլէր իլահիսի տիր։ 1
Պէնի աղգընըն էօփիւշէլէրի իլէ էօփսիւն. զի֊ 2
րա մուհապպէթին շէրապտան էյի տիր։ Ա֊ 3
նին եաղլարընըն րահհասը խոշ տուր. ատըն տէօ֊
քիւմիւշ եաղ կնպէ տիր. օնուն իչիւն գըզլար սե֊
նի սեվէրլէր։ Պէնի չէք. ադրը՝ նճա սէյիրտէ֊ 4
ճէյիզ. փատիշահ պէնի հալվէթլէրինէ կէօ֊
թիւրտիւ. սէնինլէ մէսրուր օլուպ՝ շատ օլալըմ.
սէնին մուհապպէթինի շէրապտան զիյատէ զիքը
էտէյիմ. սէնի տօղրուլուգ իլէ սեվէրլէր։ Այ 5
Ադէրուշալիմին գըզլարը՝ պէն էսմէր՝ ամմա կիւ֊
զէլ իմ, Վահտարընը չատրըլարը կիպի՝ Ա֊ելօմօ֊
նուն փէրտէլէրի կիպի։ Պէնիմ էսմէր օլտուս 6
ղումա պաճման, չիւն պէնի կիւնէշ կէօրտիւ. ա֊
նամըն օղուլլարը պանա ղաշապլանտը, պէնի
պաղլէր պէ֊քճիսի էթտիլէր. ամմա պէնիմ պաղը֊
մը պէ֊քլէմէտիմ։ Պանա խաապէր վէր՝ ի֊յ ճանը֊ 7
մըն սեվտիյի, ա֊ղէ֊նէ՞ նէ֊րէտէ օթլատըրսըն,
էջլէյին նէ֊րէտէ եաթըրըրսըն. չիւն եօլտաշլա֊
րընըն սիւրիւլէրի եանընտա նի֊չիւն պայըմըշ

Digitized by Google

8 կիպի օլայըմ : Այէր քենտին պիլմէզսէն՝ էյ
գարըլարըն կիւզէլի , սիւրիւէրին ա՛գապինձէ
չըգ , վէ օղլագլարընը չօպանլար օպալարընըն
9 եանընտա կիւթ : Այ սեվկիւլիւմ սէնի՝ Ի՛ի-
բաօնուն ա՛րապալարընտա գըսրագլարա պէնկ-
10 զէթտիմ : Այանագլարըն զինճիրլէրտէ՝ պօյնու
11 կէրտանլըգլարտա կիւզէլտիր : Այանա ալթու
փուլլար իլէ կիւմիւշ զինճիրլէր եափաճաղըզ :
12 փատիշահ մէճլիսինտէ իքէն՝ նասրտինիմ բահ-
13 Հասընը վէրիր : Այէվկիւլիւմ պանա՝ միւրրի
սաֆի տէմէտի Այնկ մէմլէրիմին արասընտա կէ-
14 ճէլէյէճէք : Այէվկիւլիւմ պանա՝ Այնկէտի պաղ-
15 լարընտան հինանա սալգըմը Այնկ տիր : Այշթէ սէն
կիւզէլ սին՝ էյ սեվկիւլիւմ, իշթէ կիւզէլսին .
16 սէնտէ կէջյէրճին կէօզլէրի վար : Այշթէ կիւ-
զէլսին՝ էյ սեվկիւլիւմ , հէմ լադիֆսին . հէմ
17 տէօշէյիմիզ եէշիլտիր : Այվլերիմիզին մէրճէք-
լէրի էրզտէն՝ դավանլարըմըզ սեվիլէրս էն տիր :

ՊԱՐ. 2 :

1 Պէն Հ աօնուն նէզրքիսի՝ վատիլէրին սուսէնի
2 իմ : Տիքէնլէր արասընտա սուսէն նիճէ իսկ ,
3 գըզլար արասընտա հապիպիմ էյլէ տիր : Որ-
մանըն աղաճլարը արասընտա էլմա աղաճը նիճէ
իսկ , սեվկիւլիւմ՝ օղուլլար արասընտա էյլէ
տիր . օնուն քէօղկէսինտէ հայզ էտէրէք օճուր-
4 տում , վէ ՄՀյվէսի տիմաղընա գաճըլը տըր : Պէ-
նի պիճաֆէթին էվինէ կէթիրտի , վէ պայրաղը
5 իւզէրիմճէ մուհապպէթ իտի : Պէնի նիյմէթ-
լէր իլէ տայանտըրըն , պէնի էլմալար իլէ գուվ-
վէթլէնտիրին . զիրա մուհապպէթ խասիաստ
6 իմ : Այօլ էլի պաշըմըն ալթընտա օլսուն , վէ սա-
7 ղը պէնի գուճագլասըն : Այ Այերուշալիմ գըզ-

Digitized by Google

լարը՝ սիզէ ձէյրանլար իլէ՝ եախօտ գըրըն կէ-
յիքլէրի իլէ եէմին վէրիրիմ, մանհպուպու՝ հէ-
ման իսմէինձէյէտէք՝ գալտը՛րմայըպ ոչան-
տը՛րմայասըղ: Աէվկիւլիւմիւն սէսի տիր. իշ- 8
թէ օ տաղլարըն իւզէրինտէն սը չըպայարագ՝ պա-
յըըլարըն իւզէրինտէն աթլայարագ կէլիյօր:
Աէվկիւլիւմ ձէյրանա՝ եախօտ կէյիք եավրու- 9
սունա պէնկզէյօր, իշթէ հալա տիվարըմըղըն
ալտընտա տուրույօր, փէնձէրէլէրտէն պագա-
յօր, գաֆէսլէրտէն կէօրիւնիյօր: Աէվկիւլիւմ 10
ձէվապ էտիպ՝ պանա տէտի. Վատը՛ղ՝ սէն եա՛
տօսթում՝ էյ կիւզէլիմ, վէ սէն կէլ. Ո՛չ իրա 11
իշթէ գըշ կէչտի, եազմուր կէչտի կիթաի. Ա՛յ- 12
տէ չիչէքլէր կէօրիւնիւր, պուտաղանըն վագթը
եէթիշտի, վէ տիյարըմըղտա գումրունուն սէսի
իշիտիլիյօր. Ա՛նձիր աղաճը ինձիրինի եէթիշտի- 13
րիյօր. վէ ասմալար չիչէքլէնտի. օնլար բահչա
վէրիյօր. գալգ սէն եա՛ տօսթում՝ էյ կիւզէլիմ,
վէ սէն կէլ: Ա՛յ գայա գօվուգլարընտա՝ եար- 14
լար սիփէրինտէ օլա՛ն կէօյէրճինիմ՝ պանա սիմա-
նը՛ կէօսթէր, սէսինի պանա իշիթտիր. զիրա սէ-
սին դաթը՛լը՝ վէ սիմանն կիւզէ՛լ տիր: Պիղէ տիլ- 15
քիլէրի՝ պաղլարըմըզը պօզան քիւչիւք տիլքիչէ-
րի դո՛ւթտուն. չիւն պաղլարըմըզ չիչէքլէնտի,
Աէվկիւլիւմ պէնիմ տիր, վէ պէն օնո՛ւնում. օ՝ 16
ա՛խ-ա՛խ-ախ- սուսէնլէր արասընտա օթլատըր:
Ա՛յնն էսի՛նձէյէտէք՝ վէ քէօյլէլէր ուզանը՛նձա- 17
յատէք՝ տէօ՛ն էյ սէվկիւլիւմ, չէ՛ Պէթէր տաղ-
լարընդն իւզէրինտէքի ճէյրանն՝ եա կէյիք եավ-
րուսու կիպի օլ:

ՊԱՐ. 3:

Ա՛նըմընն սէվտիյինի կէճէլէրտէ տէօշէյիմտէ 1

Digitized by Google

արատըմ . օնու արատըմ , վէ պուլմատըմ :
2 Վալգայըմ հալա՝ չէհրտէ սօգագլարը՛ տօլաշա-
յըմ , վէ մէյտանլարտա ճանըմըն սէվտիյինի ա-
3 րայըմ . օնու արատըմ, ամմա պուլմատըմ: Պէ-
նի չէհրտէ տօլաշան պէքչիլէր պուլտու . Ա՛ա-
4 նըմըն սէվտիյինի կէօրտիւնի՛ւզմիւ պէպէյ: Օն-
լարտան ազ իլէրի կէչտիյիմ կիպի՝ ճանըմըն սէվ-
տիյինի հէմման պուլտուսմ . օնու դուշտուսմ , վէ
օնու՝ թա անամըն էվինէ վէ վալիտէյնին հալվէ-
5 թինէ կէօմիւրիւնճէյէտէ՛ք՝ գօյվէրմէտիմ: Այ
Այերուշալիմ գըզլարը՝ սիպկ ճէյրանլար իլէ եա-
խօտ գըզըն կէչիքլէրի իլէ էմի՛ն վէրիրիմ, մահ-
պուպու՝ հէմման իսթէչինճէյէտէ՛ք՝ գալտըրմա-
6 յըպ ուչանտըրմայասըզ : Տիւթիւն տիրէքլէ-
րի կիպի՝ միւրրի սաֆի վէ քիւնլիւ՛ք՝ ա՛դդարլա-
րըն հէր կէօնէ սուֆուֆու իլէ տիւթախլէնմիշ՝
7 չէօլտէն շու չըգան քի՞մտիր: Այլթէ Այելօմնուն
սէտիրի՛ քի՝ օնուն էդրաֆընտա Այսրաէլին ճէպ-
8 պարլարընտան ալթմըշ ճէպպար վար . Ա՛էփի-
սի գըլըճա՛ եափը չմըշ՝ ճէնկէ թա՛լիմ օլուն-
մուշլար տըր . կէճէ գօրգուլարընտան՝ հէր պիրի-
9 նին գըլըճը պուտու՛ իւչէքրինտէ տիր: Այելօմն
փատիշահ քէնտինէ Այսանըն աղաճլարընտան
10 պիր սօֆա եափտը: Տիրէքլէրինի՛ւ կիւմիշտէն՝
գօլլարը ալթունտան՝ մինտէրի էրղավանտա՛ն
եափտը . իչի Այերուշալիմ գըզլարընտան փէք
11 կիւզէլ նա՛գշ օլունմուշտուր: Այ Այիօն գըզ-
լարը չը՛գըն , վէ Այելօմն փատիշահը՝ անասընըն
օնու կիւվէյիլիյի՛ կիւնիւնտէ վէ՛եիւրէյինին շատ-
լըղը՛ կիւնիւնտէ թաճլատըղը թաճը իլէ կէօրիւն:

ՊԱՐ 4:

1 Այլթէ սէն կիւզէլ սին եա՛ տօսթում, Այլթէ սէն
** 27* դ

Digitized by Google

կիւզէլ սին . եաշմաղընդն արասընտան կէօզլէրին
կէօյէրճինլէրին ինճէ տիր . տաչլարդն Աիլեա՛տ
տաղընտա եաթան քէչիլէր սիւրիւսիւ կիպի տիր ։
Տիշլէրին եայգանմագտան չըգան գըրգըլմըշ սիւ- 2
րիւ կիպի տիր , քի ծնլարդն հէփիսի էքիզլի օ-
լուպ՝ օնլարտա գըսըդ եօգտուր ։ Տուտագլարդն 3
ալ իփլիք կիպի՝ վէ սէօյլէյիշին կիւզէլ տիր .
գուլաճթօզլէրին՝ եաշմաղընդն արասընտան՝
նաճր փարէլէրի կիպի տիր ։ Պէյնուն օլ ճէպէ- 4
խանէ իչէրն պինա օլունմուշ Տավի՛տ գուլլէսի
կիպիտիր քի՝ օնտա պի՛ն գալըգան՝ հէփ ճէպպար-
լարդն սիփէրլէրի ասըլմըշ շտդը ։ Էքի մէմլէրին՝ 5
սուսէնլէր արասընտա օղլանդը պիր չիփթ էքիզ
ճէյրան եավրուլարդը կիպի տիր ։ Ծա կիւն է- 6
սինճէյէտէ՛ք , վէ քէօյկէլէր ուզաննընճայատէ՛ք ,
պէն միւրրի սաֆինին տաղընա՝ վէ քիւնլիւյիւն
պայդըրընա կիտէճէյիմ ։ Պիւսպիւթիւն կիւզէլ- 7
սին՝ էյ տօսթում , վէ սէնտէ գուսուր եօգտուր ։
Պէնիմիլ Ի իչնանտան էյ կէլին՝ պէնիմիլ Ի իպ- 8
նանտա՛ն կէլ . Ի՛մանանդն թէփէսինտէն՝ Ի՛նի-
րին վէ Ե՛րմօնուն թէփէսինտէն՝ արսլանլարդն
ինլէրինտէն ՝է գափլանլարդն տաղլարընտա՛ն
նազա՛ր գըլ ։ Ա՛իւրէյիմի ալտդն՝ էյ կէլին գըղ 9
գարընտաշը՛մ , կէօզլէրինին պիրիսի իլէ՝ պօյնուն-
տան կէրտանդըգլարընդն պիրի՛ իլէ՝ Եիւբէյիմի՛
ալտդն ։ Ի՛ուհապպէթլէրին՝ նէ՛ կիւզէլտիր՛ էյ 10
կէլին գըղգարընտաշը՛մ , մուհապպէթլէրին շէ-
բաթտան վէ սէնին խօշ եաղլարընդն բահհասըն-
տան՝ ճիւմլէ պէհարլարտան նէ՛ էյիտիր ։ Տու- 11
տագլարդն պա՛լ տումլար էյ կէլին . տիլինին ալ-
Թընտա պա՛լ վէ սիւտ վար , վէ էս՛վապլարդնին
բահհասը՛ Ի իպնանդն բահհասը՛ կիպի տիր ։ Ակ- 12
լին գըղգարընտաշը՛մ գափալը պաղչէտիր . գափա-

Digitized by Google

13 լը չէշմ՝ միւհրլիւ փունկար տըր։ Ֆիտանլարըն՝
լէզիզ մէյվէլէր իլէ՝ հիննալէր վէ նարլէր իլէ նար
14 պօսթանըտըր, ՝Լարտին վէ զաֆրան՝ գամըշ վէ
տարչին՝ հէր քիւնլիւք աղաճը իլէ՝ միւրրի սա-
15 ֆի վէ սապր՝ ճիւմլէ պաշ պէհարլար իլէ, Պաղ-
չէլէր չէշմէսի՝ է՛մր սույունուն գույուսու վէ
16 իֆանանտէն չայլար տըր։ Ույան էյ փօրնաս,
վէ կէլ էյ լօսոս, պաղչէմտէ էս, ֆ՛ օնլարըն պէ-
հարլերի ագալար. սէվկիւլիւմ պաղչէսինէ կէլ-
սին, վէ լէզիզ մէյվէլէրինի եէսին։

ՊԱՐ 5։

1 Պաղչէմէ կէլտիմ՝ էյ կէլին գըզգարընտաշըմ,
միւրրի սաֆիմի պէհարլերիմ իլէ տէվշիրտիմ,
կէօմէճիմի պալըմ իլէ եէտիմ, չէրապըմը սի-
տիւմ իլէ իչտիմ. եէյին էյ տօսթլար, իչին,
2 վէ մէսթ օլուն էյ ահպապլար։ Պէն ույուրում,
ամմա եիւրէյիմ ույանը՛գտրը. գափույու չալան
սէվկիւլիւմիւն սեսի տիր. Էյ տօսթում գը զ
գարընտաշըմ՝ պէնի այշ էյ կէզլէրճինիմ՝ փա-
քիզէմ. զիւրա պաշըմ չէհտէն՝ քեաքիւլէրիմ կէ-
3 ճէ տամշալարընտան տօլմուշտուր։ Վաֆթա-
նըմը սույունտում, օնու նի՞ճէ կէյինէյիմ. այագ-
լարըմը եայագտրմ, օնլարը նի՞ճէ քիրլէաէյիմ։
4 Աէվկիւլիւմ էլինի տելիքտէն ուզաթտը. վէ օն-
5 տան էօթիւրիւ պաղըլարըմ տէփրէնտի։ Պէն
գալգտը՛մ քի՝ սէվկիւլիւմիւ աչայրմ, վէ էլլէրիմ
տէն միւրրի սաֆի՝ վէ փարմագլարըմտան դուխա-
մագլարը՛ իւզէրինէ տամշայան միւրրի սաֆի տամ-
6 լատը։ Պէն սէվկիւլիւմիւ աչտրմ, ամմա սէվկիւ-
լիւմ չէքիլիպ կիթմիշ իտի. օ սէզլէյինճէ՝ ճա-
նըմ պայըլտը. օնու արատրմ, ամմա օնու պուլ-
մատրմ. օնու չաղըրտրմ, ամմա պանաս ճէվապ

Digitized by Google

վերմէտի։ Ո՞չ էհրտե տօլաշան պէքչիլէր պէնի 7
պուլտուլար. պէնի վուրտուլար, պէնի եարալա-
տըլար. հիսարըն պէքչիլէրի իւզէրիմտէն ֆէրա-
ճէմի գալտըրտըլար։ Այիլէ եէմի՛ն վէրիրիմ՝ Ի՛յ 8
Երուշալիմ դըզլարը, էյէր սէվկիւլիւմիւ պու-
լուրսանըզ, օնա խապէր վէրիքսիզ քի՝ պէն սէվ-
կիւ խասթասը իմ։ Ի՛յ գարըլարըն կիւզէլի՝ 9
սէվկիւլիւնիւն սէվկիւլիւտէն նէ՞ֆարկը վար. սէ-
նին սէվկիւլիւնիւն ըայրէ սէվկիւլիւտէն նէ՞ ֆար-
կը վար, քի պիզէ պէօյլէ եէմի՛ն վէրիրսին։
Սէվկիւլիւմ պէյազ վէ գըըմըզը տըր, օնպինտէ 10
մէշհուրտուր։ Պաշը խալխս ալթունա տըր, քեա- 11
քիւլէրի փէռուշան՝ գուղղունա կիպի գարալարտըր։
Կէօզլէրի սու սէլլէրի եանընտա՝ սիւտ իլէ եայ- 12
գանընշը կէօյէրճինլէրին կիպի տիր. մընխլանընշը
ճէվահիրլէր կիպի տիր։ Եանագլարը պէհար 13
ֆիտանլըղը կիպի՝ ըդըրլէր եաստըգլարը տըր.
տուտագլարը ագան միւրրի սաֆի տամլար սու-
սէնլէր տիր։ Այլէրի ևարշիշ դաշլէրի իլէ տօլ- 14
մուշ ալթուն եիւզիւքլէր տիր. գարընը կէօք եա՛-
գումի իլէ գափը իշլէնմիշ ֆիլտիշի տիր։ Պալ- 15
տըրլարը՝ խասս ալթուն գափտէլէր իւզէրինտէ
թէմիզլէնմիշ մէրմէր տիրէքլէրտիր. սիմասը Այ-
նան կիպի՝ էլուղէր կիպի մընխթաւրտըր։ Տիմա- 16
ղը դաթը՝ վէ քէնտիսի պիւտպիւթիւն արզու-
մէնտիր. Ի՛յ Երուշալիմ գըղլարը սէվկիւլիւմ
պու՝ վէ մահպուպում պու՛ տուր։

ՊԱՏ. 6։

Սէվկիւլիւն նէ՞ րէյէ կիթտի՝ Ի՛յ գարըլարըն կիւ- 1
զէլի. սէվկիւլիւն նէ՞ րէյէ տէօնտիւ, քի օնուսէ-
նինլէ արայալըմ։ Սէվկիւլիւմ պաղչէսինէ՝ պէ- 2
հար ֆիտանլըգլարընա էնտի, քի պաղչէլէրտէ

Digitized by Google

3 օթևատա, վէ ասուածնէրը տէվէիրիւէ։ Պէն սէվկիւ-
լիւմիւն իմ, վէ սէվկիւլիւմ պէնէիմնիր. օղ՝ սիւ-
4 սէնլէրտէ օթևատըը։ Անիրսա կիպի կիւղէլիին՝
էյ ասօսթում, Յերուշալիմ կիպի տիլպէրսին.
5 ալէմտարլար կիպի հիյպէթլէնսին։ Յօնի մուն
կէօզլէրինի տէօնտեր. զիրա օնլար պանա զալիպ
օլտու. սաչլարին՝ Ալիէսա տաա եաման քէչիկէր
6 սիւրիւսիւ կիպի տիր։ Տիշլէրին՝ եայգանմագ-
տան չըգան տիշի գոյունլար սիւրիւսիւ կիպի տիր,
քի. օնլարըն հէփիսի էքիզլի օլտու՝ օնլարտա գը-
7 սըր եօգտուր։ Կուլաքճօզնէլէրին՝ եաշմաղը-
նըն արասընտան՝ նայր փարէլէրի կիպի տիր։
8 Անէլիքէլէր ալմազ՝ վէ օտալըգլար սէքսէն տիր.
9 վէ գըզլարըն հիսապը եօգտուր։ Պէնիմ կէօ-
յէրճինիմ՝ քեամիլէմ պիրտիր. անասընըն պի-
րիճինի՝ վալիտէսինին սէչինմիշտիր. օնու գըզլար
կէօրտիւլէր, վէ օնա՝ Յէ մուէթտու տէտիլէր,
մէլիքէլէր վէ օտալըգլար տօխթ՝ վէ օնու մէ տՀ է-
10 տէրլէր։ Պու սէՀէր կիպի պագան այ կիպի կիւ-
զէլ՝ կիւնէշ կիպի փուք՝ ալէմտարլար կիպի հէյ-
11 պէթլու քիմսիր։ Ղէվիզ պաղէսինէ էնտիմ,
քի վատինին եեշիլիչինի կէօրէյիմ, տամա Փի-
12 լիսթինիմի՝ նար չիչէքլէնտիմի պագայըմ։ Պէն
պիլմէզ իքէն, ճանըմ պէնի պէյին էթպատը
13 գօչուլարընա գօտու։ Տէօն՝ տէօն էյ Ե ուլամ-
միթ, տէօն՝ տէօն, վէ սէնի կէօրէյիմ. Ե ուլամ-
միթ՝ նիՀչուն իքի պէօլիւք բագալէր կիպի պու-
գարսըզ։

ՊՒԵ. 7։

1 Ա յագլարըն՝ պյագ գապը իլէ նէ կիւզէլտիր էյ
պէյ գըզը, ույլուգլարընըն չէվրէսի՝ ուսթատ էլ-
2 լէրի իշի պէզէքլէր կիպիտիր։ Կէօպէյին՝ չեր-

Digitized by Google

պէթի էքսիքսիզ միւտէվվէր գաս՝ գարնըն սու-
սէն իլէ չէվրիլմիշ պուղտայ եըղընը կէպ տիր։
Իքի մէմլէրին՝ պիր չիֆթ էքիզ ճէյրան եավ- 3
րուլարը կիպի տիր։ Պօյնուն ֆիլտիշի գուլլէ՝ 4
կէօզլէրին ՚էշաօնտա Պաթրապպիմ գափուսու
եանընտաքի հավուզլար՝ պուրնուն Տըմը շգա
տօղրու պագան Իսրայիլըն գուլլէսի կիպի տիր։
Ուզէրինտէ պաշըն Նաւմէլ կիպի՝ վէ պաշըներն 5
զիւլֆիւ երղավան կիպի տիր. փատիշահ՝ քեա-
քիւլլէրինտէ պաղլը տըր։ Նէյ սէֆթալէրտէ սէվ- 6
կիւլիւ՝ նէ կիւզել վէ նէ լադիֆսին։ Պու սէ- 7
նին պօյնուն խուրմա ագաճընա՝ վէ մէմլէրին
սալգըմլարա պէնկզեր։ Տէտիմ. Խուրմա ա- 8
ղաճընա չըգայըմ, ծնուն տալլարընա եափըշա-
յըմ. հէմ հալա մէմլէրին ասմա սալգըմլարը
կիպի՝ վէ պուրնունուն բահչասը էլմալէր կիպի
օլա. ՚էմ տիմաղըն՝ սէվկիւլիւմ իչուն տօղ- 9
րու ագըպ մահմուդլարըն տուտագլարընա սիւ-
զիւլէն՝ էյի չէրաթ կիպի տիր։ Պէն սէվկիւլիւ- 10
մի՛ւն իմ, վէ օնուն արզուսու պանա տըր։ Նէվ 11
սէվկիւլիւմ՝ գըրա չըգալըմ, չարտագտա կէճէ-
լէյէլիմ. Սապահլայըն պաղլարա վարալըմ. 12
ասմա ֆիլհայէնտի՞մի՝ չիչէյի աչըլտը՞մը՝ նարլար
չիչէ.քլէնտի՞մի պագալըմ. մունապպէթիմի սանա
օրատա վէրէյիմ։ Նէպրուճէվը բահչա վէրտի. 13
հէմ գափուլարըմըզտա սէնին իչուն էյ սէվկիւ-
լիւմ՝ հէր նէյմէթտէն՝ կէրէք եէնի կէրէք էսքի
սագլամը՛շըմ։

ՊԻՐ 8։

Նօ՛ լայտը անամըն մէմէսինի էմմիշ գարընտա- 1
շը՛մ կիպի օլայտըն, սէնի տիշարըտա պուլունճա
էօփտիւյիւմտէ՝ պէնի թահգիր էթմէյէլէր իտի։

Digitized by Google

2 Այնի գուլաղուզլայուզ՝ անամըն էվինե կէօ-
Թիւրիւրիւտիւմ, քի պանա էօյրէտէօին . սանա
պահարլը շէրապտան՝ նարըմըն շիրասընտան իչի-
3 րիրիտիմ : Այօլ էլի պաշըմ ալճընտա օլուզ՝
4 տաղը պէնի գուշագլարըտը : Այ՛ Աէրուշալիմ
գըզլարը՝ սիզե եէմի՛ն վէրիրիմ , մահպուսում՝
Թա օ իսթէյինճէյտէք՝ նի՛չինն ույանտըրըզ
5 գալտըրըասըզ : Ղէօլտէն՝ շու սէվինիլիսինին
իւզէրինէ տապանարագ՝ չզգան քի՛մսիր . սէնի էլ-
մա աղաճընըն ալճընտա ույանտըրտըմ . անան
սէնի օրատա տօղուրտու , վալիտէն սէնի օրատա
6 տօղուրտու : Պէնի եիւրէյինին իւզէրինէ մի՛ւհր
կիպի՝ գօլունուն իւզէրինէ մի՛ւհր կիպի գօ . զիրա
սէվգիի էօլի՛մ կիպի գավլի՝ վէ հասէտ աճըզար կի-
պի պէրը տիր . օնուն գօրլարը՝ փէք շէտիտ ա՛-
7 լեվլի աթէշ գօրլարըտըր : Այուհապպէթի՛ չօգ
սուլար սէօյինտիւրմէյէ գատիր տէյիլ , վէ ըր-
մագլար օնու ղարզ էթմէ՛զ . հէմ պիր քիմսէ մա՛-
հապպէթ իչինն էվինինն հէփ մալինի՛ վէրսէ , օ-
8 նու պիլքիւլլէյէ խօր կէօրիւրլէր : Պիր քիւչիք
գըզ գարընտաշըմըզ վար , քի օնուն մէմէլերի
եօգտուր . գըզ գարընտաշըմըզ իչինն՝ օնուն հագ-
գընտա սէօյլէնտիյի կիւնտէ՝ նէ՞ էյլէյէլիմ .
9 Այ՛էր հիսար օլսայտը , իւզէրինտէ պիր կիւմիշ
գուլլէ պինա էտէրիտիք . վէ էյէր գափը՛ օլսայ-
տը , օնուն իւզէրինէ էրզ թախթասը գափլարը-
10 տըզ : Պէն գալէ՛մ , վէ մէմէլերիմ գուլլէ կի-
պի տիր . օզէմանն օնուն նազարընտա սէլամէ՛թ
11 պուլմուշ կիպի օլուրուտու՛ : Պաս՛ Այհամօնտա
Այէլօմնուն պաղը՛ վարըտը . օ՛ պաղը պէ՛ քէյիլէրի՛
վէրտի . հէր քէս մէյվէսի իչինն պին գըզա՛ կիւ-
12 միշ կէթիրտի : Պէնիմ պաղըմ էօնիւմմէ տիր .
Եա՛ Այէլօմն պինի սէնին՝ վէ էքիշէր եիւզ օ-

Digitized by Google

նուն մէյմէսինի պէքլէյէնլէրէ օլա ։ 13 Ոչ պաղ
չէլէրտէ սաքին օլան՝ եօլտաշլար սէնին սէսինի
իշիտիրլէր. պանա տահի իշիթտիր ։ 14 Քանի օր՝
Ո՜վ մահպուպում, վէ սէն պահարլար տաղլարը-
նուն իւզէրինտէ ճէյրանա՝ եաճաօտ կէյիքլէր եաւ-
րուսունա պէնկզէ ։

ՆՀԱՑԻՆ

ՊԱՏՐ. 1։

1 Ամս օղու Հայաստանըն՝ Հեհուտա փատիշահ-
լարը Ասիա՝ Հօթամ՝ Հհազ վե Հիզգիանըն
կիւնլերինտե՝ Հեհուտա իլե Հերուշալիմին հագ-
գընա կէօրտիւյիւ վահխի տիր։
2 Հա՜ կէօքլեր՝ տինկլէյին, վե էյ եեր՝ գուլագ
վուր. զիրա Տապպ աէյլէտի. Ղուլլար պէօ-
յիւթտիւմ վե եիւճէլթտիմ, վե օնլար պանա ա-
3 սլ օլտուլար։ Հօքիւզ սահիպինի՝ վե էշէք քէն-
տի աղասընըն եէմնէյինի պիլեր. ամմա Հարաէլ
4 պիլմէզ. պէնիմ գավմըմ անկլամազ։ Ա՜յ կիւ-
նահքեար դահիֆէ՝ քէօթիւլիւյիւ աղըր գավմ՝
եարամազլար թօխտումա՝ ֆասիտլէր էվլատլարը.
օնլար Տապպը թէրք էթտի, Հարաէլին Ասուգատ-
տէսինի ղազապլանտըրտը լար, կէրիյէ այրը լըր-
5 լար։ Հէ՞ իչիւն սիզ վուրուլտուգչա՝ տահա իս-
եան արթըրըրսընըզ. պիւթիւն պաշ մա՛րագլը՝
6 պիւթիւն եիւրէք պայղը՛ն տըր։ Ղնտա՝ այագ
դապանընտան թա պաշա տէք՝ սաղլըգ եօգ տուր,
եարա վե շիշ վե իրինլի պէրէ տիր. օնլար գա-
փանմատը լար, վե պաղլանմատը լար, վե եաղ
7 իլե եուճանմատը լար։ Տիյարընըզ վիրսին օլ-
մուշ, շէհրլէրինիզ աթեշէ եանմըշ, եէրինիզի
գարշընըզտա եատլեր եեր, վե օ՝ եատլեր խարա-
8 պաթը կիպի՝ վիրանէ տիր։ Ա՜ Աիօն գըզը

Digitized by Google

պաղտատ գուլիպէ կիսկի՝ խըչար պօսթանընտա
չէրկէ կիսկի՝ մուհասէրէյէ ալընմըշ չէհր կիսկի
գալսը։ Ալքերլերին Տապպը պիզէ պիր աղ 9
պագը ալըգծմատպէտը, պիզ Յօտծմ կիսկի օլու-
րսուտուգ, Օմօրսյա պէնկզէրիտիք։ Տապպըն 10
սէօզնունու տինկլէյին՝ Ե՛յ Յօտծմ զապիդլերի,
Ալլահըմըզըն նօմօսունա գուլագ վուր՝ Ե՛յ Օմօ-
րա գաւմը։ Յօգ գուրպանլարընըզ ննէմ՞ 11
կէրէք, տէյօր Տապպ. գօչ պիւմիւնեանմալա-
րընտան վէ պէօլէնմիշլէրին եաղընտան պըգմը-
շըմ, վէ պուղալար Հեմ գուզուլար վէ էրքէճլեր
գանընտան Հազը էթմէ՛մ։ Ուղուրսուզտա կէօ- 12
րսունմէյէ կէլսինիզտէ պունու էլինիզտէն քի՞մ
դալապ էթտի, քի Հավլիկէրսիզ պէնտասըդ։ Ար- 13
թըգ պօշ Հէսիկլէրը կէթմիրմէն, պուխարը պանա
մէքթուհ տուր. այպաշըլարը վէ շապաթլարը
վէ ճէմի՛յէթը տա՛վէթինի թէհ՛ամմիւլ էտէ՛մ.
պայրա՛մ պիլէ եարամազլըդ տըր։ Տայպաշըլա- 14
րընըզտան վէ մուա՛յին պայրամլարընըզտան ճա-
նըմ իքրահ էտէր. օնլարի իւզէրիմէ եիւք օլտու-
լար, գալտըրմազտան Հօրմէտլուտու՛մ։ Ամոի սիզ 15
էլչէրինիզի գալտըրտըղընըզտա, կէօզլէրիմի օխ-
ուէք կիրպէչէճէյիմ, Հէմ նիյազ չօղալթտըղը-
նըզտա, պէն սինինկլէ՛մէյէճէյիմ. էլչէրինիզ գան-
լարընէ տօխտաւուր։ Տայգաննըզ փաքլա՛նընը. 16
կէօզլէրիմին գարշընտան եարամազ ա՛մէլլէրի-
նիպի կիտէրին, եարամազլըգ իշլէմէքտէն ֆէրա-
զա՛ճ կէլսին։ Յէլլէք էթմէ՛յի էօյրէնին, Հագգ 17
ադալդը՝ մաղլուա՛մա տօղրուլուգ էտին. էօքսիւզիւն
Հէրսան թրնը՝ տուլ գարընընը տա՛ վասրնը կէօրսուն։
Ա՛ղա կէլսին, վէ միւսա՛Հիպ՛է էտէլիմ՝ տէյօր 18
Տապպ, էյէր կիւնահ՛կարընըդ գըրմըդ կիպի իսկ՝
գա՛ր կիպի աղարաճագլար, էյէր կիւմէդ կիպի

գերմիզդ, խոչերդ, եւ ախտացդ կիսովի ապէկայ ոլորձաց-
19 լար տերը։ Ոչխեր սիզ գայիլ օլուր՝ տէ իդաս[թ]
էտէրսէնիզ, ներին նէյսէմիինի նէյէճէքսինիզ։
20 Ոմանս էչեր իմթինաս էտեր տէ՝ այր օլուրսանըզ,
սիզի գըլըճ նէյէճէքտիր. չէնն Ասպատըն տաղ զր-
21 սէյլէսի։ () Էմին շէհր՝ նէ՞ վէճհ իլէ փահիշէ
օլսուս. օ՝ շէրիաթ իլէ տօլս օլուպ՝ անառ տատա-
գամբ տաքին խբէն, շիմամի գամբիլներ հէյնանը տերը։
22 Ախուիւշհան փասայ տէօնտիս, շէրտապըն սուս իլէ
23 գտորը շմըշ տերը։ Ասվերլերիրին այտը՝ վէ խըրտըզ-
լարըն եօրտաշը տերը, ջիւսիւնէսի թիշվէրի սէվիպ՝
իւճգիւնի արտընճայս կիսէր. ճնլար եօգսիւճիւն շէ-
րտաս թիրնը կէօգճիղներ, վէ տուլ գտորընըն տավա-
24 ազ ընլատա վէտմէզ։ () Տուն իչինն խոտաեկին
Ասատերի այաքէրլերինն Ասլատը Ասպատըն սեօգիւ-
պէս տուր. Այվահ, խոտամէտրմէտն էօշ ասա-
ճաղըմ, վէ տիւշմէնլերիմտեն ինթիգամ ասլաճա-
25 ղըմ։ Ա է էլիճի սէնին իւղէրինէ չէվիրտի՝ սէ-
նին փասընը պօրա իլէ կիսովի փոքրէյէճէյիմ, վէ
26 հէնի գասլայընը կիսոէրէճէյիմ։ Ա է սէնին հա-
քիմլերինի էվվէլօթի կիսովի հէմ միչիրլերինի ի-
լերդի կիսովի սէօնտէրճէյիմ. օնատան ասնկրա տա-
նա՝ Ասատուզ շէհր էմին գատապա չաղըր լատագ
27 տըր։ Ա իօն շէրիաթի իլէ՝ վէ օնա սէօնէճէքլէր
28 սատագամբ իլէ ֆէտսաւ օլունաճագ։ Ոմանս գա-
պահաթլըլար իլէ կիւնահքէսարլար՝ պիրլիքտէ
գերը լատագլար, վէ Ասպատը Թէերը էտենլեր տէս-
29 քէնէճէքլեր։ Օ իրա հազը եմտիյինիզ մէշէ-
լէրտէն ուԹանաճագլար, վէ սէչմիյինիզ պապչէ-
30 լէրտէն այրլանաճագսընըզ։ Օ իրա եապրաղը
ասօլմուշ մէշէ ադաճըր կիսովի՝ վէ տաւլա օլմայան
31 պապչէ կիսովի օլաճագսընըզ։ Ա է գուվվէթլի օ-
լան՝ իւսԹիւպեն կիսովի՝ վէ ան մէշէ գերտըլճըմ կիսովի

Digitized by Google

ելուպ՝ ինքիսի պիրտէն եանաձագ, վէ սէօյիւնտիւ-
րէն օլմայաճագ տըր։

ՊԱՐ. 2.

Նէհուտա իւէ Նէրուշալիմ հագգընա Նյմա օղլու 1
Նշայիանըն իչհամտա կէօրտիւյիւ սէօզ տիւր։
Ա է օլա՛ քի սօնկ կիւնլէրտէ՝ Նապպ էվինին 2
տաղը՝ տաղլարըն պաշընտա գայիմ օլաճագ, վէ
պայրոլարըն իւզէրինէ գալգաճագ տըր. վէ հէփ
դահիքէլէր օնա իւչէճէքլէր։ Ա է չօգ գավմլեր 3
կիտիպ՝ տէյճէճքլէր. Նէլլին Նապպըն տաղընա՝
Նյա գօպ Նլլահընըն էվինէ չըգալըմ, վէ պիզէ
քէնտի եօլլարընըզ էօյրէտէ, քի օնուն դարիգլէ-
րինտէ եիւբիյէլիմ. զիրա նօմօս Ալիօնտան՝ վէ
Նապպըն սէօզիւ Նէրուշալիմտէն չըգաճագ։
Ա է օ՝ դահիքէլէրին ապտասընտա շէրաա՛թ կէօրէ- 4
ճէք, վէ չօգ գավմլէրի Թէքքուր էտէճէք. վէ
օնլար գը լըճլարընը սահիանլարա՛ վէ մըղրագլա-
րընը դըրփանլարա՛ տէօյէճէքլէր. դահիքէ դահի-
քէյէ գը լըճ գալսը՛ըմայաճագ, վէ այրընգգ ճէնէք
էօյրէնճէյճէքլէր։ Նյ՛ Նյա՛ գօպ էվին կել Նապ- 5
պըն ըշըղընտա եիւրիյէլիմ։ Զիւն սէն գավմընը 6
Նյա՛ գօպ էվինի պրագտըն. զիրա կիւնտօղլտա
պէ-յէ՛-ճէ-լէդէ իւէ տօլտուլար, վէ Ֆիլիշթիմլէր
կիպի սահհարլար օլտուլար. հէմ եատ օղուլլարը
իւէ սուլհ քէտիւլէր։ Ա է օնուն տիյարը կիւմիւշ 7
վէ ալթուն իւէ տօլտու, վէ խազինէլէրինին նի-
հայէթի եօգ տուր. հէմ տիյարը ալթըար իւէ տօլ-
տու, վէ ա՛րապալարընըն նիհայէթի եօգ տուր։
Ա է տիյարը փուԹլար իւէ տօլտու. էլլէրինին ա- 8
ճէլինէ սէճտէ գը լտը լար, օնա՛ քի՝ փարմագլարը
իւէ եափտը լար։ Ա է էտնա քիշի տիւշտիւ, վէ 9
քիշիզատէ ալչագլանտը. իմտի օնլարա Թէհամմ-

Digitized by Google

10 միւլ եղեմէյճէքսին: Կապպէն գօրգուսու եիւ-
զիւնտէն վէ օնուն ճէլսէլինին իզզէթինտէն գա-
11 յայսի կիւր, վէ գօփրագտայ կիզզէն: Կոտվին եիւ-
ճէ կէօզլէրի ալչագլանմաճագ, վէ խնամանլարըն
քիպրի տիւշճէնճ տիր. վէ օղ կիւնտե եալնըզ
12 Կապպ եիւճէլէճէք: Օ խրտա այգըլմըր Կապպը-
նըն կիւնիւ՝ հէր ճուզուր վէ քիպրին իւզէրինէ՝
վէ հէր եիւճէլէնմիշին իւզէրինէ օլամագ տըր, վէ
13 ալչագլանմաճագ. Եմ Խնամանքն հէփ եիւճէ
վէ եիւքսէք էրզլէրի իւզէրինէ՝ վէ Պաշմանըն
14 ճիւմլէ մէշէլէրի իւզէրինէ, Ա Կ հէփ եիւճէ
տուղտըրըն իւզէրինէ՝ վէ ճիւմլէ եիւքսէք թէփե-
15 լէրին իւզէրինէ, Ա Կ ճիւմլէ եիւճէ գուլլէրին
իւզէրինէ՝ վէ հէր մէթրին գապէնին իւզէրինէ,
16 Ա Կ Թարչընին հէփ կէմիլէրինին իւզէրինէ՝ վէ
ճիւմլէ արզուլու Թամաշալէրին իւզէրինէ օղ-
17 մագ: Ա Կ ատէմին ֆօտուլլուգու տիշճէճէք, վէ
ինսանլարըն քիպրի ալչագլանմաճագ տըր. վէ օղ
18 կիւնտե եալնըզ Կապպ եիւճէլէճէք: Ա Կ
19 փուԹլար պիլքիւլէյէ եօղ օլմագ: Ա Կ Կապ-
պէն գօրգուսու եիւզիւնտէն վէ օնուն ճէլսէլինին
իզզէթինտէն՝ օնուն եէրի սագրըճմաղա գապտը-
ղընտա՝ գայալարըն մազարալագընա վէ եէրին
20 ինկէրինէ կիրճէճէքլէր: Ել կիւնտե ատէմ՝ օնուն
իչիւն սէճտե գըրմադա եապմադըգլարը՝ կիւ ֆիշ
փուԹլարընը վէ ալԹունն փուԹլարընը քեօմճէ-
21 պէքլէրե վէ կէճէգուշլարընա ալմագագ, Կի
Կապպէն գօրգուսու եիւզիւնտէն վէ օնուն ճէլսէ-
լինին իզզէթինտէն գայալարըն ինկէրինէ վէ
դաշլարըն գօփուգլարընա կիրէ, օ եէրի սագրըճ-
22 մագա գալդըղը գէմիան: Կէֆեսի պուրնունտա
օլան ատէմլէրէն վագ կէլէն. զիրա օ՝նէյ սայըլըր:

Digitized by Google

ՊԱՐ 3։

1 Օ իրա խրճե ա՛ազէրլէրին Ա՛լլահը Ա՛պպ՝ Նէ-
թուշալիմէն վէ Ա՛հուտատան տէյնէյի վէ ա՛-
սայը՝ էքմէյին հէր ա՛սասընը վէ սուլուն հէր ա՛-
սասընը ,
2 Ա՛հրիմանը վէ ճէնքճիլի՝ Հագիմի վէ
3 փէլղամպէրի վէ միունէճճիմի վէ շէյխի ,
պաշըլայը վէ եիւզտէ օլանը՝ վէ միշէրի վէ ա՛լիմ
մա՛րիֆէթլիլի վէ ֆէհիմ սահհարը կիտէրէճճէ՛ք
տիր ։ Ա՛յ իւզէրլէրինէ՝ սէրվէրլէր իչիւն՝ կէնճ-
4 լէրի գօյայըմ, վէ օնլարա՛ չօճուգլա՛ր զապիդլիք
էտէ ։ Ա՛յ գավմ՝ պիրի պիրինտէն՝ վէ հէր քէս
5 գօնշուսունտան զա՛տր չէքէ ։ վէ կէնճլէր իխթի-
արլարա՛ Հէմ Հագիրլէր ի՛ զէթիլլիլէրէ քի՛մր իլէ
6 Հարաքէթ էտէլէր ։ Ա՛լէմ քիշի՝ պապասընընն
էվինտէն օլան գաբրընտասընը դուրմուշ՝ Ա՛յնին
էս՛ վապլէն վար , պիրկէ զապի՛դ օլ, վէ շու վիրանէ
7 սէնին էլինն ալըճընտան օլսուն փէյէ ։ Ա՛լ կինտէ
օ՛ պաշլայըպ տէյէ ։ Ա՛հիպ օլմա՛յ, չիւն էվինտէ
էքմէ՛ք եօգ տուր, հէմ էս՛ վապ եօգ տուր ։ պէնի
8 գավմ զապիդի տի՛քմէն ։ Ղիւն Ա՛յերուշալիմ եը-
գը լըը , վէ Ա՛հուտատ տիւշտիւ ։ վէրա տի՛լլէրի վէ
ա՛մէլլէրի Ա՛պապա գարշը տըը , քի օնուն ճէլիլ
նազարընը տարը լտաւլար ։ Ա՛նլարընն եիւզէրի-
9 նէն կէօսթէրիշի իւզէրլէրինէ շէհատէթ էտէր ,
վէ կինտահարընը Ա՛օտա՛մ կիպի խապէր էտէրլէր ,
սագլամնազլար ։ վա՛յ օնլարըն ճանընտա՛ , վէրա քէն-
տիլէրինէ պէլա՛ կէթիրտիլէր ։ Ա՛տրըպ տէյին
10 քի՛ օնա էյի օլամազ ։ զէրա օնլար ա՛մէլլէրինէն
մէյվէսինի՛ եէյէճէքլէր ։ Ա՛յ՛ ֆասըղա՛ օնա
11 ֆէնա՛ օլամազ ։ զէրա օնա՝ օնուն էլլէրինէն իւճ-
րէթի իճրա՛ օլամազ ։ Ա՛յնա գավմընա՛ չօճուգլա՛ր
12 րէնճիտէ էտէր , վէ օնա գարըլա՛ր թէսալլուդ է-

Digitized by Google

տեր. Եվ գավմըմ՝ սենի գըլաղուզայանլարըն ազ-
տըրըըլար, վե սենին եօլունուն իզլերինի պօզար-
13 լար: Ապպ տա՛վա կեօրմէյէ գալգմըշ՝ վե
14 գավմըլերի հեօգմ էթմէյէ տուրմուշ տուր: Ապպ՝
քենտի գավմընըն իխթիարլարը վե սերվէրլերի
իլե՝ շերաա՛թա կելէճէք. զերա սիզ պաղը եագ-
տընըզ. Փուգարատան գափը լան էվինիզտե տիր:
15 Իզե նէ՞ օլտու, քի գավմըմը տեօյէրսինիզ, վե
Փուգարանըն եիւզինիւ էգէրսինիզ՝ տեյօր ա՛ս-
16 քերլերին Ալլահը Ապպ: Էմ Ապպ տետի.
Իսնուն գըզլարը Փօտուլանտըգլարը իչիւն՝ վե
կերիմիշ կերտան հէմ ալտատըճը կեօզլեր իլե կե-
զնէ՝ գըըը լարագ եիւրիւտիւքլերի վե այագլարընը
17 եօրթաիւրտիւքլերի իչիւն, Ապպ տախի Իսնո
գըզլարընըն թեփիեսինի տա՛զ գըլատաճագ, հէմ
Ապպ օնլարըն ա՛վըէթ եէրինի չըփլատաճա՛գ
18 տըր: Ել կիւնտե Ապպ օնլարըն եօթէն պէզէք-
լէրինին զնյնէթինի վե շէպէքի չէնպէրլէրինի
19 վե մահչէլերինի՝ Կերտանլըգլարը վե պիլէզիք-
20 լերի վե նիգապլարը՝ Իօթօզլերի վե պալտըր
զնյնճիրլերինի վե գուշագլարը վե միսք գուրթուլա-
21 րընը վե համայլելերի՝ Էիւզնիքլերի հէմ պուրուն
22 հալգալարընը՝ Ատալա՛թլերի վե Փերաճէլերի վե
23 եօրթիւլերի վե ագչէ քեսելերինի՝ Պիւրիւն-
ճիւքլերի վե ինճե պէզլերի վե տիւլպէնտլերի վե
24 եաշմագլարը կիտերէճէք տիր: Ել է օլաքի՝ ը՛դըը
եէրինե վերէմ՝ վե գուշագ եէրինէ իւ՝ վե գըվ-
րագ սաչլար եէրինէ տուզ պաշլըգ՝ վէկեօյուսլուք
եէրինե չուլ գուշանմասը՝ վե կիւզելլիք եէրինե
25 եանըգլը՛գ օլաճագ: Ատեմիլերին գըըճտան՝ վե
26 գահրիմանլարըն ճէնքտե տիւշէճէքլեր: Ել է օ-
նուն գափուլարը՝ զամմ ու եաչ չէքէճէք, վե օ՝
վերան օլուպ եէրտե օթուրաճագ:

Digitized by Google

ՊԱՐ 4։

Ալ է օր վիանտե եհետ գարը պիր քիշիյե եափը- 1
շըպ՝ տէյէքը։ Վիենոտ էքամիյիմիզի եհէյլեմ, վե
քէնտի էս՝ վատպըմըզը վիյէլիմ, եալընըզ աէնին
ատըն իլե չաղըրչաղըմ, քի օ ա՛ըրմըզը վիտէրե։
Օր կիտաե Յ՝ատպըն ֆիկիհի ճէմիա վե ի՛ զիքիթըս 2
օլա, վե Պատէհին գուրթուլմասընը պէնիմ
մէյվէսի չան վե իքինճիսուր իչուն օլա։ Ալ է օլա՛ 3
քի՝ Ալիոնատա գապմըշա վե Ա՛երուշալիմէ պագի
գալանա՝ Ա՛երուշալիմէ եաշայանըր իլե հէր
եապըմըշ օլանա մունաֆատխա սէնինլե, Յ՝ատպ 4
Ալիօն գըզըպըրընըն չիլքինի եայգայընըմա, վե շէ-
կիմ՝ քաւհու իլե հէմ եապըմը գաւհ իլե Ա՛երու-
շալիմին գանալարընը սեուն օղլանըեատան փագ-
լէյինճէ։ Ալ է Յ՝ատպ Ալիօն ատաղընըն հէր վէ- 5
քեանը իւզերինե վե ճեմիյէ՛ք եէրլէրի իւզերինէ
կիւնահըգընն պուլատու վե տումանը՝ վե կէճէ-
յին փարլագ ալթէշ այվէմինի եարատմաճագ տըր.
գիւրա ճիւմլէ ի՛զիքիթինին իւզերինե էօրթիւ օ-
լմաճագ տըր։ Ալ է կիւնահուզ ըստը լըզը իչուն 6
քէօյկէ չատըրը՝ վե տաղանագ հէմ եաղմուր ի-
չուն էօրթիւլ օլմաճագ տըր։

ՊԱՐ 5։

Ո՛ալա սէվկիւլիւմէ՝ օնուն պագը խուսուսունտա 1
սէվկիւլիւմիւն իլահիսինի օգուլայանտըմ. Ակվ-
կիւլիւմիւն պիր զայէթ մէյվէտար. Մէհթէեան պագը
վար։ Ալ է օնու հէնտէքլե չէվիրիպ՝ դաշտրընը 2
պըրթլատը, վե օնա ա՛յա ատմալար ոմքտի, վե
օնուն օրթասընտա պիր գաղլէ պէնա էթմտի, հէմ
օնտա պիր ճէնտէրե տախիօլատու վե ոտնայրտագը
քի՝ եիւզիւմ վերմէք, ատմնա օ՝ գօրուպ վերտի։

Digitized by Google

3 Ամեն հալա ես Երուշալիմ սաքինելերի վե Երե-
հուտա ատմելերի՝ պենիմ իլե պաղըմըն արասընա
4 քերեմ էտիպ չերասաթ քեսին։ Ըրթըզ պաղը-
մա նե էթմելի խոմ, քի օնտա էթմեխոմ. նի-
չիւն պեն օնուն իւզիւմ վերէճէյինի ումարիքեն,
5 օ՝ գօրուգ վերտի։ Ալ ես հալա՝ չիմոի պաղըմա
պեն նե էտէճէյիմի սիզե պիլտիրէյիմ. Ընուն
չիթինի կիտերէճէյիմ, վե օթլակ օլա. օնուն
6 տիվարընը՝ երգաճաղըմ, վե չիյնէնէ։ Ընու վի-
րան գօյաճաղըմ. օ պուտան նմայա, վե գաղըլմա-
յա, քի չալը վե տիքէն պիթիրե. հեմ պուլութ-
լարա էմր էտէճէյիմ, քի օնուն իւզերինե եաղ-
7 մուր վերմէյէլեր։ Օխրա ան սաքերլեր՝ ապաղընըն
պաղը Ատաթէլ էվի՝ վե Երհուտա եհալիսի օնուն
հազզ էթտիյի փիտան տըր, վե օ՝ հագգ ումարը-
տը ամմա իշլեթ զուլմ՝ սատտագաթի ոխպը փը ամ-
8 մա իշլեթ փերեաստ վար։ Ալ ՚այ էվի էվե տէյ-
տիրէնլերե՝ Թաբլայը Թաբլայա եագլաշտրըան-
լարա՝ Թա մահալ գալմայընճայատեք, քի եերին
9 օրթաալընտա սիզ եալընզը օթուրասըզ։ Ընու-
լագլարըմտա ան սաքերլերին Ատապը փէր. Ընլայ-
Թէթ չօգ էվլեր՝ խարաբ օլաճագ, պէցիւք օլուն
կիւզէլ օլուն՝ օնլարտա սաքին օլան օլմայաճագ։
10 Օխրա օն տէօնիւմ պաղ պիր պաթ վերէճէք, վե
11 պիր հօմեր Թօխտմ պիր էֆա վերէճէք։ Ալ ՚այ
սապահտան էրքեն գալգըզ՝ սերխօշլատըճը իչքի
արտընճա տիւշէնլերե՝ ախշամտա շէրապ օնլարը
12 գըզտըրընճայատեք կէճ գալանլարա։ Ալ ես օն-
լարըն վէճլիսինտե դանպուր վե քեսմեն՝ տէֆի վե
նայ վե շէրապ օլուր. ամմա Ատապըն ան մէլինե
նազար գըլմազլար, վե օնուն էլլերինին իշինե
13 պագմազլար։ Ընուն իշուն՝ գավմըմ պիլկիսիզ
օլտուդունտան էսիր սիւրիւլտիւ. վե օնուն միւ՝

թէպէտ ատեմիէրի ամճ օլսու, վէ գալատալըղը
սուսուզլուգտան գուրտուլդու։ (14) Նուն իչլէն ճէ-
հէննէմ քէնտինի կէնիշլէթմէք, վէ ազղընը հաս-
տէն զիյատէ ասէտը, վէ օնուն չէօհրէթի վէ գա-
լատալըղը վէ շամլըթասը՝ վէ մէսրուր օլմէն ամա
էնէճէք։ (15) Ի՞ Էմմա քիշի տուշէճէք, հէմ
քիշի զատէ ալչագլանմաճագ, հէմ եուճէճ կէօզլէր
ալչագլանմաճագ տէր։ (16) Ի՞ ա՛նգէրլէրին՝ ապպը
շէքսանթաս եուճէճլէնէճէք, վէ մուգաատէտ
լար սատատըմը իլէ մուգաատէտէնէճէք ամր։
(17) Ի գուզուստ ա՛տէթլէրինճէ օթլամաճագ, վէ
պէնկինլէրին խաթասըպաթլարընը միւսաֆիրլէր
եէյէճէք։ (18) Ա՛յ հաղայսըզլըղը պադըշահ իչի-
լէրի իլէ՝ վէ կէնահը ա՛րասընդա ադրալըլէրի իլէ
կիմսէ չէքէնլէրէ, (19) Թէճէ օլսուն, իչլինէ ա՛ճէլէ
էթմէսին՝ քի կէօրէլիմ, վէ՝ ադաճլէյին։ (20) Ուգաատա-
սինին քէճապիրի նասդըռըգլը կէսիլին քի պիլէլիմ
տէյինլէրէ։ (21) Ա՛յ քէօթիւյէ էյի՝ վէ եէմիւճ
քէօթիւ տէյինլէրէ, գարանըղը ջէնճ՝ վէ ըշէղը
գարանըղդ նէթինէ գայանըտա, ասճը յոր դամըլ վէ
դամճը յոր ատը՝ նէթինէ գայանըտա։ (22) Ա՛յ քէն-
տի՛ կէօզլէրինուն ա՛ լիմլէրիճ՝ վէ քէնտի՛ նիւզլէրի
էօնունուտճ ա՛րթըլէրիճ։ (23) Ա՛յ շէհատալ իչինճէ
զօրտուլտըգ՝ վէ միւսլիմի գարար շուրտուգտան գու-
վէթլի քիմսէլէրիճ, (24) Իշվէնի ասպէգինուն
ֆէրսդը թասատըդ էտինլէրիճ՝ վէ սատըղըն սատա-
գինը օնուան կէսէճէրինլէրիճ։ (25) Նուն իչլէն
ասթէշ ա՛լէվինսանդան չէօփէնիս եէտիդի՝ վէ ա՛լէվ
իւսթիւսդէքսիս ֆէնէֆ եմճանդի՛ կիսի՝ օնլարընը
քէօքիւ չէսփիքդիւ կիսի ալաճագ, վէ օնլարընը
փէլիսի թօզ կիսի չէզաճագ։ (26) Նուն ա՛նգէրլէր
ա՛տապընը ծոճանունուս թէտա էֆանդիէր, վէ (27) Ա-
րաէլին (28) Ուգաատասինին ասօզինուս խօր կիսո-

Digitized by Google

25 տիւլեր։ ()Ետաեն էօթիւրիւ Խասպըլը զանգատը գաւիմընա գուԹուշուու, վէ ելինի օնուն իւզերինէ ուզաԹուը, վէ օնու վուրուու, չէօյլէ քի տաղլար տիՀուիւտի, վէ լէշլերի օօգաղլար օրԹասընտա կիւպրէ կիպի օլսու, պունուն ճիւմլէսի իլէ օնուն զազապը Թէնգերին օլմասը, իլլա օնուն էլի տահա
26 ուզասընմըշ տըր։ Վէ ուզագտան դոՀԹէլէրէ պայրաղ գալընմաճագ, վէ օնլարա եէրին ուճունտան ըսըղ չալաճագ, վէ իշԹէ ա՛լէլ ա՛ճէլէ
27 հաՀԹիճ կէլէճէքլէր։ ()Նլարսա եօրղուն եօգ՝ վէ այադը տօլաշան եօգ սուը, ույուգլար եօգ՝ վէ ուճ յուր եօգ սուը, վէ պէլինին գուշադը չէօզիւլիւր եօգ՝ ՀէմԻ այագ գադընընը պադը գօփար եօգ սուը։
28 ()Նլարընը օգլարը սիվրի՝ վէ հէփ եայլարը կէրկի՛ն սիր, աճլարընընը դընագլարը չընգմադ գաշընա պէնկիդէր, վէ Թէքէրլէքլէրի գասըրղաղ կիպի սիր։
29 ()Նլարընն պէօյիւրԹիւսիւ ադալանըն կիպի սիր, կէնա՛ճ ադալանլար կիպի պէօյիւրիւրլէր. խոտի ինկլէյէճէքլէրի, վէ շէքէտարը գադիրնդ գաշաճագլար,
30 վէ գուրԹարսան օլմայաճագ տըր։ Վէ օլ կիւնատ օնլարընն իւզերինէ տէնիզ ինկիլԹիսի կիպի ինկլէյէճէքլէր. վէ եէրէ պագըլ՛նճա, իշԹէ գաւրանըդ վէ ս՛ըղլըմ օլաճագ, վէ այտընլըդ քէնտի պուլուԹլարընտա գաւրաճագ տըր։

ՊԱՐ 6։

1 Վ՛ազնա փատիշահընն էօլտիւյիւ երլտա, ()ասպը եվրաքէք վէ եիւճէլտիր Թահսիտան օվուտուր կէօքտիւմ, վէ օնուն էլճիքլէրի Հէյքէլի տօլտուր-
2 մուշ խոր։ ()նուն իւզերինտէն ճէրտափիմլէր տուդտուրտու, Հէր պիրինին ալԹը շէր գանատը վարտը, խքիսի իլէ եիւղէրինի էօրԹէրլէրիսի, վէ խքիսի իլէ այագլարընը էօրԹէրլէրիսի, վէ

Digitized by Google

իքիսի իլէ ուչարլարըտը ։ Ալ է պիրի պիրինէ 3
չաղըրըպ՝ տէրիտէ ։ Ալուգատտէս՝ մուգատտէս՝
մուգատտէս տիր ա՛պէրլէրին [՝ապպը, պիւթիւն
եէր օնուն ճէլալինտէն տօլմուշ տուր ։ Ալ է չա- 4
ղըրանըն սէսինտէն գափուէչիքլէրինին թէմիզլե-
րի սարսը լտը, վէ էվ տուման իլէ տօլտուս ։

Ալ է տէտիմ ։ Ալ՝ այ պանա, զիրա հէլալք օլ- 5
տում՝ չիւն պէն նափաք տուտագը ատէմ իմ, վէ
նափաք տուտագը գավմրն արասընտա սաքին իմ ։
զիրա կէօզլէրիմ՝ ա՛պէրլէրին [՝ապպը օլան փա-
տիշահը՝ կէօրտիւ ։ [՝մմա սէրաֆիմին պիրի 6
պանա ուչտու, վէ էլինտէ՝ մնշա իլէ մէզպահտան
ալտըղը՝ պիր գօր վարտը ։ Ալ է աղղըմա տօգուն- 7
տուրուպ տէտի ։ [՝չէթէ պու սէնին տուտագլարընա
տէյտի, վէ սէնին եարամազլըղընն կիւթտի, հէմ
կիւնահլարըն ա՛ֆվ օլունտու ։ [՝նտէն [՝ապպըն 8
սէսինէ՝ իշիթտիմ՝ քի տէտի ։ [՝իմի՞ կէօնտէրե-
յիմ՝ վէ պիզիմ իչիւն քիմ կիտեր ։ վէ պէն տէ-
տիմ ։ [՝չէթէ պէն՝ պէնի կէօնտեր ։ ()լտէմ տէ- 9
տի ։ Ալ՝ ար՝ պու գավմըն եհուտէյինի սէմիզլէնտիր՝ 10
վէ գուլագլարընը աղըրլաթի՝ վէ օնուն կէօզլէրի-
նի եուա՛, օ՛լմայաքի՝ կէօզլէրի իլէ կէօրէ՝ վէ գու-
լագլարը իլէ իշիտէ՝ վէ եհուտէյի իլէ անկլայա՝
վէ տէօնէ՝ վէ շիֆա պուլա ։

Ալ է տէտիմ ։ [՝իչէյճ՞ տէք եա՞ [՝ֆէնտիմ ։ վէ 11
տէտի ։ [՝ա՛ շէհրլէր՝ սաքին օլան օ՛լմայտրղընտան՝
վէ էվվէր ատէմ օլմայտրղընտան վիրան գալը՛ն-
ճայատէք՝ հէմ տիյար վիրան վէ եապան օլունճէ-
յէտէք ։ Ալ է [՝ապպ ատէմի ուղաղա գալտրըրըպ՝ 12
եէրին օրթասընտա պէօյիւք թէզրք օլունմագլըգ
օլունճայատէք ։ [՝մմա օնտա տահա օնփայըն 13

Digitized by Google

պիր փայը՝ օլա, վէ օ թէքրար եանկէն օլա. եը-
գը լարգտան սօնկրա ֆիլիսլէրի գալան մէշէ ա-
ղաճը վէ փէլիտ աղաճը նիձէ իսկ, մուգատտէս
զիւրրիյէթ օնուն ֆիլիսի՝ հէման էօյլէ օլա։

ՊԱՐ Ը։

1 Վ է օլտուքի՝ Նէհուտա փատիշահը Ի՝ւզիա օղու
Նօհթամ օղու Ո՝հազեն կիւնլէրինետ՝ Ո՝րամ փա-
տիշահը Իսխին վէ Խորահէլ փատիշահը Իսմայէա
օղու Ֆիգաճ Նէբուշալիմ՝ էնգատլար, քի օնուն
իւզէրինէ ճէնք էտէլլեր, ամմա օնուն իւզէրինէ
2 ճէնք էթմէյէ գատիր օլմատըլար։ Ո՝մմի Տա-
վիտ էվինէ՝ Ո՝րամ Ո՝ֆրաիմին իւզէրինէ տայան-
տը տէյէրէք՝ խապէր վէրիլինճէ, օնուն եիւրէյի
վէ գավմինըն եիւրէյի՝ օրմանըն աղաճլարը եէլլին
եիւղինետէն Թէփրէնետիյէ կիպի Թէփրէնետի։
3 Ո՝մմա Խապպ Ո՝շա՝իասյա տէտի. Ո՛ալա սէն՝ օղ-
լում Շ էարեաշուպ իլէ՝ գասարճը Թարլասընըն
ճատտէսինետ՝ իւսթ հավուզուն սուէօլունուն
4 քէնարընա Ո՝հազը գարշըլամաղա՛ չըգ. Վ է օնա
տէ՛. Տիգգաթ էթ քի՝ բահաթ օլասըն, շու Թիւ-
Թէն իլի քիւգիւ գուլրուգլարընտան՝ Իսխին վէ
Ո՝րամըն վէ Իսմայէա օղլունուն ղազապղընըն
խը շըրնտան գօրգուպ՝ եիւրէյին պայը՛լմասըն։
5 Ո՝հունէք Ո՝րամ՝ Ո՝ֆրաիմ վէ Իսմայէա օղլու տէ-
նին իւզէրինէ քէօԹիւ միւշավէրէ էտիպ տէտի-
6 լէր. Նէհո՛ւտա իւզէրինէ վարալըմ, վէ օնու
զօրլայալըմ, վէ քէնտիմիզէ օնու ֆէԹհ էտէլիմ,
անտէն օնուն իչինէ Վասպէհ օղլունու փատիշահ
7 տիքէլիմ։ Խապպ Ո՝լլահ պէյլէ տէր. Պո՛ ս՛ա-
պիթ օլմայաճագ, վէ վուգո՛ւ պիւլմայաճագ տըր։
8 Օ՝խրա Ո՝րամըն պաշը Տրմըշգ՝ վէ Տրմըշգըն
պաշը Իսխին տիր. վէ ալԹմըշ պէշ եըլըն իչինետ

Digitized by Google

Ֆրաիմ գավմ օլմագտան մնհվ օլաճագ տըր։
Ա Ֆրաիմին պաշը Էմարիա՝ վե Էմարիանըն 9
պաշը Էմալեանըն օղու տուր. էյեր ինանմազ-
սանըզ, էմնիյեթ իւզրե օլմազսըընըզ։
Ընտէն Յապպ Ըհազա թէքրար սէօյլէիպ 10
տէտի. Ըլահըն Յապպտան քէնտին իչիւն նի-
չան տիլե. օնու կերէք տէրինլիքտե՝ կերէք եօգա-
րըտա եիւքսէքլիքտե տիլե։ Ըմմա Ըհազ տէտի. 12
Տիլեմէմ, վե Յապպը սընամամ։ Ընտէն օ տէ- 13
տի. Յա Տավիտ եվի՝ հալա տինկլէյին. Ըտէմ-
լերե զահմեթ վերտիյինիզ սիզե աճմը քի՝ Ըլա-
հըմմ տախի զահմեթ վերէսիզ։ Ընուն իչիւն 14
Յապպ քէնտիսի սիզե նիշան վերէճէք. Ըղեթ
պիքիր գըզ՝ կէպէ գալաճագ, վե օղու տօղուրա-
ճագ, վե օնուն ատը Ըմմինտուէ չաղըը լաճագ։
Ը՝ քէօթիւիւ րէտտ էտիպ էյիյի սէչմէյի պի- 15
լինճէյէտէք՝ թէրէեաղը վե պալ եէյէճէք։
Ը՝ իրա չօճուգ քէօթիւիւ րէտտ էտիպ՝ էյիյի 16
սէչմէյի պիլմէզտէն էվվէլ, տիյար սէնին իքրահ
էթտիյին իքի փատիշահտան պրաղըլաճագ տըր։
Յապպ սէնին իւզէրինէ վե սէնին գավմընըն իւզէ- 17
րինէ վե պապան էվինին իւզէրինէ կիւնլէր կէթի-
րէճէք քի՝ Ֆրաիմին Էհուատտան այրը լտըղը
կիւնտէն պէրու կէլմէտիլեր, եա՛նի Ըրամ փա-
տիշահընը։ Ա՛ յ օլա՛ քի օղ կիւնտե՝ Յապպ Ը՛ը- 18
սըը ըրմագլարընըն ուճունտա օլան սինէքլէրե՝ վե
Ըշուր տիյարընտա օլան արդ լարա բսըղ չալա-
ճագ։ Ա՛ յ կէլիպ ճիւմլէսի էօլլէրին տէրելէ- 19
րինտե վե գայալարըն գօվուգլարընտա վե հեփ
չալըլարտա վե հեփ օթլագլարտա գընաճագլար։
Ը՛ղ կիւնտե Յապպ՝ քիրա իլե ալընմըշ ուսթուրա 20
իլե՝ Է՛ն՛ղ ըրմաղըն էօթէ եագալարընտա օլան
Ըշուր փատիշահը իլե՝ պաշը հեմ այագլարըն գը-

Digitized by Google

լքնը Թրայշ էտէձէք, հէմ տագալը՝ տախի գաղը-
21 յաձագտըր։ Ալ է օլաքի՝ օլ կիւնտե պիր քիմսե
պիր կէնձ ինէք իլէ իքի գօյուն պէտլէյէձէք օ-
22 լուրսա, Ողաքի՝ օնլարըն վէրէձէյի սիւտիւն
չօգլուղունետան՝ օ Թէրէհաղը եէյէ. զիրա տիյա-
րըն իչինտե հէր գալան՝ Թէրէհեաղը վէ պալ եէ-
23 յէձէք տիր։ Էմ օլ զէմանտե օլաքի՝ պին գըդա՝
կիւմիւշ լիւք օլմուշ օլան պին աստալը մահալ՝ չալը
24 վէ տիքէնլիք օլաձագ։ Որպա օգլար վէ եայլար
իլէ կէլէլեր. չիւն պիւԹիւն օեեր չալը վէ տիքէն
25 օլաձագ տըր։ Ալ է չափա իլէ գաղըլան հէմ
տաղլարա՝ չալը վէ տիքէնլէրտէն վագի՛ օլան գօր-
գունուն սէպէպինտէն վարամայաձագըն. սը-
ղըրլար կէօնտէրէձէք վէ գօյունլար պասաձագ
խահ՛ը օլաձագլար։

ՊԱՐ 8։

1 Էմ Ապպ պանա տէտի. Վէնտինէ պիր պէօ-
յիւք դօմար ալ, վէ օնուն իւզէրինտէ ինսան գա-
լէմի իլէ. Ահէրշալայհաշշազ իչինն եազ։
2 Նամի քէնտիմէ քեահին Աւրիա իլէ Նպէրէխիա
օղլու Օէհաբէյը՝ էմին շահիտլէր դուԹտում։
3 Ալ է փէյղամպէրլէյէ եագլաշտըմ, վէ օ կէպէ
գալըպ օղուլ տօղուրտու. վէ Ապպ պանա տէտի.
4 Ընուն ատընա՝ Ահէրշէլալհաշշազ գօ։ Օ ի-
րա չօձուգ՝ Պապամ՝ վէ անամ՝ չաղըրմազը պիւլ-
մէզտէն էվվէլ՝ Տրմրշգրն մալը վէ Ակմարիանըն
շիքեարը Աշուր փատիշահրնըն հուզուրունա
կէօԹիւրիւլէձէք։
5 Ընտէն եինէ Ապպ պանա Թէքրար սէօյլէ-
6 յիպ տէտի. Ղիւն պու գավմ՝ եավաշ եիւրիյէն
Ը իլօհուն սուլարընը ըէտտո էտէր, վէ Էսին հէմ
7 Էմալեա օղլունտան հազզ էտէր. Էման օ-

Digitized by Google

նուն իչիւն՝ իշխէ Ասպպ օնլարըն իւղերինէ ըր-
մնողըն զօրլու վէ չօգ սուլարընըր՝ Եա՛նի Աշուր փա-
տիշահընըր վէ օնուն հէփ ի՛զէնթինի չզգաբա-
ճագ, վէ օ՛ հէփ հէնտէքլէրի իւղերինէ ճէօշիպ՝
հէփ քէնարլարը իւսթիւնտէն եիւրիւչճէք տիր։
Ա է Ահհուտատա դուփան էտերէք՝ աշըպ կէչէ- 8
ճէք, թա պօղազատէք էրիչէճէք. վէ օնուն գա-
նատլարընըն եապը լմասը՝ սէնին տիյարընըն էնինի
ատլտուրաճագ, եա՛ Ասմիանուէլ։ Ահա դաիփէ- 9
լէր կիւլեանակ չէբին վէ գըրըլըն, վէ եէրին ու-
զագ եէրլէրի գուլագ վուրուն. գուշանըն՝ վէ գը-
րըլըն, գուշանըն՝ վէ գըրըլըն։ Ասուավէրէ հ- 10
տին, վէ պօշ օլուբ. սէօզ սէօյլէյին, վէ ս՛ապէթ
օլմադ. զիրա Ահլահ պիզիմ իլէ տիր։ Զիրա 11
Ասպպ՝ էլ գուվվէթի իլէ պանա էօյլէ սէօյլէտի,
վէ պանա պու դաիփէլէրին եօլունա վայրմամադա
էօյրէտիպ՝ տէտի. Պու գավմըն հէփ փիթնէ 12
տէտիյինէ փիթնէ տէմէն, վէ օնուն գօրգուսու
իլէ գօրգման, վէ իւղքմէն։ Ասքէրլէրին Ասպ- 13
պընը հէման թագտիս էտին, վէ գօրգունուզ օ
օլսուն, հէմ իւղքճէքլինիզ օ օլսուն։ Ա է օ՛ 14
Ասագտէսէ օլաճագ. ամմա Ասրաէլին իքի էվինէ
պյագ տօլաշաճագ դաշ վէ թէօքէզ գպյասը՝ վէ
Ահերուշալիմ սաքինլէրինէ տուզագ վէ քէմէ՛նատ
օլաճագ տըր։ Ա է օնլարտաս չօգլարը թէօքէզէ 15
օղըպյաճագ, վէ տիւշիւպ գըրըլաճագլար. վէ
քէմէնտէ տիւշիւպ դուրթուլաճագլար։ Ե՛ հ՛հա- 16
տէթի պաղլա, շայիրտլէրիմ արասընտա նօմնսու
միւհրլէ։ Ասմի պէն՝ Ա՛ա՛ գօպ էվինտէն եիւգիւ- 17
նիւ կիղէյէն Ասպպա գաթէլընըրըմ, վէ օնա իւ-
միտ էտերիմ։ Ահշէթ պէն վէ Ասպպընը պաննա 18
վէրտիյի էվլատլար քի՝ Ամօն տաղընտա սաքին
օլան ա՛սքէրլէրին Ասպպը դարսաֆընտան՝ նի-

Digitized by Google

19 շանլար վէ մի՛ւճիզաթլար իչիւն օլալար։ Ալ է
սիզէ Ա՛ինճիլէրէ վէ ֆըսըլտայան հէմ մըղըլտա-
յան ֆալճըլարա տանըղըն տէոտիքլէրինտէ, փէ-
յէն. Վաւմ Ա՛լլահընա տանըղ ամմ՛ը մը, եաշայան-
20 լար հագգընա էօվիւլէրճ՛ի պոնը շաբ։ Ա՛յօմաա
վէ շէհատէթէ պոնը շաբ նէլտ, էյէր պու սէօզէ
կէօրէ աէօյլէմէզլէրսէ, օնլարըն հիւ ըշըդը եօգ
21 տուր։ Ալ է սըգընմըը հէմ ածըդ չէքէրէք օն-
տան կէչէճէք, վէ օլաքի ածըդտըղընտա էօրքէ-
լէնէ, վէ փատիշահընա հէմ Ա՛լլահընա քիւֆր
22 էտէ, վէ եիւքսէկ՛է պագա։ Ալ է տիյարա պագ-
տըդտա, իշլէթ ս՛ըգլէթ վէ գարանլըգ՝ տարըմ՛գ
23 տումանը վէ սիւրիւմիւշ գարանլըգ օլա։ Ա՛յմին
տումանտա օլան տիյարտա գարանլըգ օ՛լմայա.
էվվէլքի զէմանտէ Օ՛էպուլօն տիյարընը վէ
Ա՛նաֆթալի տիյարընը թահգիր էթտիյի կիպի՝ ա-
խըր զէմանտէ տաախի տէնիզ եօլունտա Ա՛օրտանըն
էօթէսինտէ դաիֆէլէրին Ա՛ալէհիասընա ի՛զէթ
վէրէճէք։

ՊԱՐ 9։

1 Վարանլըգտա կէղէն գավմ՝ պէօյիւք ըշը՛գ
կէօրտիւլէր. էօլիւմ քէօյկէսի տիյարընտա սուքին
2 օլանլարա նո՛ւր տօղտու։ Վաֆֆէյի չօղալմըշըն,
սիւրիւրի պէօյիւթմէսինն. օնլար սէնին Հուզու-
րունտա՝ պիչինտէ եախօտ շիքեար փայլաշտրգ-
լարընտա սէվինտիքլէրի կիպի՝ չատ օլտուլար։
3 Օ՛իրա Ա՛խտիան կիւնիւնտէ կիպի՝ օնուն աղըր
պէյնտուդուղունու՝ վէ ումուդունուն տէյնէ՛յինի
հէմ օնա զուլմ էտէնին ա՛սասընը գըրտը՛ն։
4 Օ՛իրա շամաթա իլէ հէր ճէնքճինին թօզուդու
վէ էս՛վապը գանա պուլանըր. անտէն եագը լըպ
5 տիթէչէ դաա՛մ օլուր։ Օ՛իրա պիզէ էվվէլտ տօղ-

Digitized by Google

տու, պիտի օղնւլ վերիլսի։ վե օնուն հեգքիւմեթի
ումուզունտա տըը, վե օնուն ատը՝ Լ՚ճայըպ՝ Ալու-
շիր՝ Վատիր Լլահ՝ Լապետի Պապա՝ Ալլահմեթ
Երվեզրի չաղըը լաճապ։ Տավիտին Թահեր 6
իւղերինտե վե օնուն փատիշահլըղը իւղերինտե՝
օնուն հեգքիւմեթինին չօղալմասընըն վե սեղա-
մեթինին ուճուս եօգ տուր, քի օնու՝ չիմտիտին
թա էպետիտեք՝ հագգ իլե վե սատագաթի իլե
գայիմ՝ էտիպ մուգարեր գըլա, պունու ա՚ղքերլեր
Լապպընըն զայրեթի էտեճեք։

Լապպ Լյա՚գօպա գարշը սեօզ կէօնտերտի, վե 7
օ Լարաէլ իւղերինէ տիւշտու։ Ալ է ճիւմլե 8
գամմ՝ Լ՚ֆրաիմ հէմ Ալմարիանըն սաքինլերի
պիլեճեք, քի օնլար եիւրեք ֆօտուլլուղու իլե վե
քիպը իլե տէրլեր. Վուվլալար տիւշտիւ իսէ, 9
պիզ եօնուլմուշ դաշլար իլե պինա էտեճեյիզ.
ճէօմմեզ ազաճլարը քէսիլտի իսէ, պիզ օնլարընն
եէրինէ էրզլեր գօյաճաղըզ։ Լ՚մմա Լապպ օնուն 10
իւղերինէ՝ Լէսինին խասխմլերինին գալտրըրաճագ,
վե օնուն տիւշմէնլերինին սիլահլատաճագ տըը,
Լօնտէն Լ՚րամլըլարը վե արտտան Վհիլհեմմե- 11
րի՝ վե Լարաէլի այզ տօլուսու իլե եէյեճեքլեր.
պունուն ճիւմլեսի իլե զազապը տէօնեմտի, իլլա
եէլի տահա ուզանմըշ տըը։ Ա՚իրա գամմ՝ օնու 12
վուրանա տէօնեմեզ, վե ա՚ղքերլերին Լապպընը
արամազլար։ Լոմեի Լապպ Լարաեէլտէն պաշը վե 13
գույրուղու՝ խուրմա տալընը վե չալը յը պիր կիւն-
տե քէսեճէ՚ք տիր։ Լոխթիար վե խադրը սայը լըր 14
քիմսե պա՚շ տըը. վե գույրուգ՝ եալանը էօյրէտէն
փէչղամայէը տիր։ Ալ է պու գամմը՝ գուլաղուզ- 15
լայանլար ազտըրըրլար, վե օնտան գուլաղուզլա-
նանլար եուտուլաճագ տըը։ Պունտան էօթիւրիս 16
Լապպ՝ օնուն իյիթլերինտէն հազզ էթմէզ, վե

Digitized by Google

էօքսիւզներինէ հէմ տուլ գարըլարընա մէրհա-
մէթ էյիմկէճէք տիր. զիրա հէփիսի պինամուս
վէ եարամազ օլտուլար, վէ հէր աղզ տիվանէվլէք
սէօյլէր. պունուն ճիւմլէսի իլէ օնուն զազապը
տէօնմէտի, իլլա օնուն էլի տահա ուզանմըշ տըր։
17 Օ՛իրա ֆըզգ՝ չալըյը վէ տիքէնի թէվլէֆ էտէն
վէ օրմանըն սըգ աղաճլարընը եագըպ եիւքսէկ
ջըգան տումանա պիւրիւյէն ալէշ կիպի եագար։
18 Ա՛սքերլեր Ա՛տպզընըն խոր շմինտան՝ եէր գարան-
լըլանըպ՝ գավմ ալէշէ գսա՛մ կիպի օլաճագ, ա-
տէմ քէնտի գարընտաշընը էսիրկէմէյէճէք տիր։
19 Ա՛ է սաղընտա օլանը գատիա, վէ էննէ ա՛ճ գալա.
սօլունտաքինի տախի եէյէ, վէ տօյմայա. հէր
20 քէս քէնտի գօլունուն էթինի եէյէ։ Ա՛նանասէ
Ա՛ֆրահա՛մ վէ Ա՛ֆրահա՛մ Ա՛նանասէյէ, վէ օնըլար
պիրըլիքտէ Ա՛էհուտա իւզէրինէ ՚լօթլօ. պունուն
ճիւմլէսի իլէ օնուն զազապը տէօնմէտի, իլլա
օնուն էլի տահա ուզանմըշ տըր։

ՊԱՐ 10։

1 Ա՛յ եարամազլըգ գանունլարը պազըյանլա-
2 րա՝ վէ նահագգլըգ եազան քեաթիխլէրէ, Ա՛ի
ֆուգարանըն տա՛վսորը իպդալ էտէլէր, վէ
գավմըն մազլումլարընըն հագգընըզ գափարլար,
տուլ գարըլար օնլարա շիքեար տիւշէլէր, վէ
3 էօքսիւզլերի եազմա էտէլէր։ Ա՛մի զիարէթ՝
վէ ուզագտան կէլէճէք խարապլըգ կիւնինտէ
նէ՞ էտէճէքսիզ. եարտըմ իչիւն քիմմէ՞ գաչա-
ճագարզ. վէ ի՛զէլինիզդէ նէ՞րէյէ պրազաճագ-
4 սըզ։ Պէնսիզ պաղլար ալթընա չէօքէճէքսիզ,
վէ էօլտիւրիւլմիշլէրին ալթընա տիւշէճէքսիզ.
պունուն ճիւմլէսի իլէ օնուն զազապը տէօնմէտի,
իլլա օնուն էլի տահա ուզանմըշ տըր։

Digitized by Google

Ա՛յլ զազապրմին տէյնէչի օլան Աշուրա քի՝ 5
անլարըն էլլինտէքի ա՛սա գահրըմ տըր։ Ընլարը 6
պինամուս դաիֆէ իւզէրինէ կէօնտէրէճէյիմ՝ վէ
տարը լտըղըմ գավմա՛ գարշը՝ օնլարա էմր վէրե-
ճէյիմ՝ քի եա՛ղմա եաղմալայա՝ վէ շէքեա՛ր գա-
փա՝ վէ օնլարը սօգագլարըն չամուրու կիպի պա-
սը լմա՛ղա գօյա։ Ա՛մմա օ՝ էօյլէ տիւշինմէզ՝ վէ 7
եիւրէյի էօյլէ զանն էճմէզ՝ իլլա եիւրէյինտէ
հէվլաք էճմէք՝ վէ տէյիւ ազ դաիֆէլէր գըրմագ՝
վար։ Օ՛իրա տէր. Պէնիմ սէրվէրլէրիմ՝ հէ- 8
փիսի փատիշահլար տէյի՛լմի. Ռա՛ալօ՝ Ռա՛ար- 9
քէմիշ կիպի տէյի՛լմի, Ամանթ Ա՛րիատ կիպի
տէյի՛լմի, Աէմմարիա Տըմըշղ կիպի տէյի՛լմի։
Պէնիմ էլլիմ փութլար մէմլէքէթլէրինի պուլտու- 10
ղու կիպի՝ օնլարըն օյմա փութլարը Ա՛էրուշալի-
միքինտէն վէ Աէմարիանըքինտէն էվլա՛ քէն՝
Աէմարիայա վէ օնուն փութլարընա էճմէյիմ 11
կիպի՝ Ա՛էրուշալիմ վէ օնուն փութլարընա տա
էօյլէ էճմէկէճէքմի՛յիմ։ Ա՛մտի օ՛լաքի՝ Ա՛ապպ 12
Աիօն տաղընտա վէ Ա՛էրուշալիմտէ հէփ իշինի
թէքմի՛լ էտինճէ, Ա՛շուր փատիշահընըն միւթէ-
քէպիւլ եիւրէյինին մէվէէսինի վէ մազուր
կէօզլէրինին իֆթիխարընը զիհարէթ էտէճէյիմ։
Օ՛իրա օ տէր. Պէն պո՛նա՛ էլիմին գուվվէթի՛ իլէ 13
վէ բի՛լմի՛ իլէ էյլէտիմ, չինն պէն ա՛գըլլը՛յըմ.
վէ գավմ՛ըարըն սէրհատլարընը գալտըրտըմ, հէմ
օնլարըն խազինէլէրինի գափտըմ. վէ գահրիման
կիպի սաքինլէրի եէնտիմ. Աէ՛ էլիմ գավմ՛էրին 14
մալինի եուվա՛ կիպի պուլտու, վէ ճիւմլէ եէրի՝
պրատղըլը՛ շ եումուրդա՝ տէվ շիրիր կիպի՝ տէվ շիր-
տիմ. վէ գանատ թէփրէտէն եա՛ աղզընը աչան
եա մըրը լտապան օ՛լմատը։ Պա՛լդա՝ քէնտիսի իլէ 15
քէսէն չէլէնէ իւզէրինէ էօյունի՛ւմիւ, եախօտ

Digitized by Google

պըչեգը օնու թեփրէտէնին իւզէրինէ մաղըռըլա-
նը՞ըմը • պո՝ տէյնէք օնու գալտըրանը թեփրէ-
տիր կիպի՝ ա՛սա օտուն օ՛ղնայըպ քէնտի քէնտինի
16 գալտըրըբը կիպի տիր ։ ()նուն իչիւն ա՛պքերլէրին
Ա՛լլահը Ա՛պպ օնուն սէմիզլէրինէ արըգը՛գ կէօն-
տերէճէք, վէ օնուն ի՛զէթի ալճընտա՝ աթէշ
17 եանղընը կիպի եանղը՛ն եագաճագ տըր ։ Վ է
Իսրաէլին ըշըղը աթէշ՝ վէ օնուն Ա՛ուգաստէսի
ա՛լէվ օլաճագ, վէ պիր կիւնտէ տիքէնինի վէ չա-
18 լըշընը եագըպ թէլէ՛ֆ էտէճէք տիր • Վ է օրմա-
նընըն հէմ մահսուլտար Թաղլասընըն ի՛զէթինի՝
ճանը՛ վէ թէնի՝ հէլակ էտէճէք, վէ պայըլան
19 խասթա՛ կիպի օլաճագ ։ Վ է օրմանըն գալան ա-
ղաճլարը ա՛զ օլալար, չէօլլէքի՝ պիր չօճուգ օնլա-
րը եազա պիլէ ։
20 Վ է օլաքի օր կիւնտէ՝ Իսրաէլին պագիյէսի վէ
Իւա՛գօպ էվինտէն գուրթուլանալար՝ օնլարը վու-
րանա արթըգ պիր տահա կիւվէնմէյէլէր • իլլա
կէրչէքլիք իլէ Իսրաէլին Ա՛ուգաստէսի Ա՛պպայ
21 կիւվէնէլէր ։ Պագիյէ՝ Իւա՛գօպուն պագիյէսի
22 Ա՛պտիր Ա՛լլահա տէօնէճէք ։ Օ՛իրա էյէր գավ-
մըն՝ եա՛ Իսրաէլ՝ տէնիզլին գումու՛ միգտարի օլսա,
օնտան հէման պիր պագիյէ՛ տէօնէճէք • թագտիր
օլունմուշ խարապլըգ՝ սաստագա՛թ իւզրէ հիւճիւմ
23 էտէճէք տիր ։ Օ՛իրա ա՛պքերլէրին Ա՛լլահը
Ա՛պպ պիւթիւն տիյարըն օրթասընտա խարա-
պաթ վէ մուգաստեր հէլա՛ւլգ իճրա էտէճէք
տիր ։
24 ()նուն իչիւն ա՛պքերլէրին Ա՛լլահը Ա՛պպ
պէջյէ՛ տէր • Իա՛ Ա՛իօնտա սապքին օլան գավմըմ՝
Ա՛շուրտան գօրգմա՛ • սէնի տէ՛յնէք իլէ վուրաճագ,
վէ ա՛սասընը՝ Ա՛ինսըր եօլունտաքի ՚կում՚ սէնին իւ-
25 զէրինէ գալտըրաճագ ։ Ա՛մմա պիրազ վագթ

Digitized by Google

տահա՝ անտէն գահր ու ղազապրմ օնլարըն հէլա-
քի իւլէ թէքմիլ օլաճագ տըր։ Վ է ա՛նքէրլէրին 26
Ղապպը օնուն իւղէրինէ՝ Յորէպ գայսաընտա
Վ՛ոտիանըն զարպընա պէնկղէր՝ գամէլ՛ գալտրրա-
ճագ, վէ տէյնէյինի՝ Վ՛ընըր եօղունտա քի ինկի՝
տէնիզին իւղէրինէ գալտրրաճագ։ Վ է օլաքի 27
օլ կիւնտէ՝ օնուն եիւքիւ սէնին ումուզունտան վէ
պոյունտուրուզու պոյնունտան կիտէրիլէճէք. վէ
պոյունտուրուգ սէմիզլիյին եիւզինտէն գըրը լա-
ճակ տըր։ Վ՛յաթէ կէլտի, Վ՛նկրօնա կէլտի, ա- 28
ղըրլըղընը Վ՛նիամշտա գօտու. Կէչիտուէն կէչ- 29
տիլէր, Կէպա՛տա գսնագ էթտիլէր. Վ՛ամա իւղը-
տիւ, Վաուշուն Կիպէա՛սը գաչտը։ Վ՛ՀՅ Կալիմ 30
գրզը՝ սէսինի էօթտիւր, Վ այշայէ իշինթտիր՝ ՀՅ
ֆագիր Վ՛նահօթ։ Վ՛ատմէնա կէօչտիւ, Կէպի- 31
մին սաքինէլէրի գաչտը լար։ Տահա պուկիւն 32
Վ՛օպտա տուրաճագ, Վ՛իօն գըզընըն տաղընա՝
Խերուշալիմ թէփէսինէ էլինի սալայաճագ։
Իշթէ ա՛նքէրլէրին Վ՛լահը Վ՛ապպ զըր իւէ թագէ 33
տալը պուտայաճագ, վէ եիւճէ պայլուար քէսի-
լէճէք, Հէմ եիւքսէքլէր ալչագլանաճագլար տըր։
Վ է օ՛ օրմանըն սրգ աղաճլարընը տէմիր իւէ քէ- 34
սէճէք, վէ Վ՛իսնան գուվվէթլիտէն տիւշէճէք։

ԳԼՈՒ. 11։

Վ է Իշայըն քիւթիւյինտէն փիլիս չըգըպ՝ օնուն 1
քէօքիւնտէն փիտան պիթէճէք։ Վ է օնուն իւ- 2
ղէրինտէ Վ՛ապպըն Վ՛ուհու՝ Բ՛լմ վէ ֆէ՛հմ րուհու՝
մէշվէրէթ վէ գուվվէթ րուհու՝ պիլկի վէ Վ՛ապպ
գօրգուսու րուհու գօնաճագ տըր։ Վ է օնուն 3
սիւրիւրի Վ՛ապպըն գօրգուսունտա օլաճագ, վէ
կէօզլէրինին կէօրտիւյինէ կէօրէ շէրտա՛թ քէս-
մէյէճէք, Հէմ գուլագլարընըն իշինթտյինէ կէօ-

Digitized by Google

4 րէ թէքտիր էթմէյէճէք ։ Այմնա փուգարանըն
շէրաա՛թընը՝ սատագաթի իլէ կէօրէճէք, վէ եէ-
րին մազլումլարընը՝ հայգ իւզրէ թէքտիր էտէ-
ճէք. հէմ օ՛ եէրի աղզընըն տէյինէյի՛ իլէ վուրա-
ճագ, վէ տուտագլարընըն րուհու իլէ փասըղը
5 էօլտիւրէճէք տիր ։ Ա՛յ պէլինին գուշաղը սա-
տագաթի՛ հէմ պէլինին գուշաղը էճինէյէմ օլաճագ։
6 Ա՛յ գուրտ գուզու՛ իլէ սաքին օլաճագ, վէ գափ-
լան օղլաղըն պիլէսինճէ եաթաճագ, հէմ տանա
վէ կէնճ արսլան վէ պէսլի տամար պիրլիքտէ օ-
լաճագ, վէ օնլարը պիր քիւչիւք չօճու՛ւգ սիւրէ-
7 ճէք ։ Ա՛յ ինէք այը՛ իլէ օթլայը՛ գ՝ եավրուլայը
պիրլիքտէ՛ եաթաճագլար. հէմ արսլան սըղըր
8 կիպի սամանն եէյէճէք տիր ։ Ա՛էմէտ օլան մա՛-
սում տախի սաղըր եըլանըն տէլէյի՛ իւզէրինտէ
ոյնայաճագ, վէ սիւտէն քէսիլմիշ՝ էլինի պույ-
նուզլու եըլանըն ինի՛ իւզէրինէ գոյաճագ տըր ։
9 Ա՛նլար պէնիմ մուգատտէս տաղլմտա՛ զարար վէ
ֆէսատ էթմէյէճէքլէր. զիրա եէր՝ սուլար տէնի-
զի գափլատըղը՛ կիպի՝ Ա՛տպէրն պիլէհինտէն տօ-
10 լաճագ տըր ։ Ա՛յ օլաքի օ՛ր կիւնտէ՝ գավմլէրին
պայրաղը իչիւն տուրան Ա՛չայըն քէօքիւնիւ՝ դաի-
ֆէլէր օնու՛ւ արայաճագլար. վէ օնուն բահաթը
11 ի՛ զղէթի օլաճագ ։ Ա՛էմ օ՛ր կիւնտէ օլաքի՛ Ա՛տպա
եինէ թէքբար՝ Ա՛շուրտան վէ Ա՛ըսըրտան վէ
փաթրօստան վէ Ա՛տպէշտէն վէ Ա՛յլամտան վէ
Հ՛ինա՛րտան վէ Ա՛սամեաթան վէ տէնիզ ատալա-
րընտան գալան քէնտի գավմընըն պագիյէսինի
12 էտինմէյէ էլինի գոյաճագ ։ Ա՛յ դաիֆէլէրէ
պայրաճագ գալտըրաճագ, վէ Ա՛արաէլին սիւրկիւն-
լէրինի տէվէ՛իրէճէք, հէմ Ա՛յէհուտանըն տաղըլ-
մըշլարընը եէրին տէօրթի քէօշէսինտէն ճէմ՛ էֆ-
13 տէճէքտիր ։ Ա՛յ Ա՛յֆրահիմին գըղգանճլըղը կի-

Digitized by Google

տէճէք , վէ Ն՛ԷհՀուտանըն տիւշմէնլէրի քէսիլէ-
ճէքլէր . Ն՛ֆրաիմ Ն՛ԷհՀուտսյա հասէտ կ՛ելմէյէ-
ճէք , վէ Ն՛ԷհՀուտա Ն՛ֆրաիմի սրգմայաճագ տըր ։
Ի՛սկա օնլար պաճըլ յա տօղրու Ցիւրիհէմլէրին ու- 14
մուզունա ուչալար , կիւնտօղուսու ԷՀալիսինի
պիրլիքտէ եաղմալայալար . Ն՛տօմ իլէ Ա՛ծապա
էլլէրինի սալալար , վէ Ա՛մմօն օղուլլարը օնլարա
իդաա՛թ էտէլէր ։ Ա՛յ Է Ա՛պպա՝ Ա՛ինըր տէնիզլի- 15
նին տիլինի գուրտուա , ՏԷմ զօրլու եէլի իլէ էլինի
ըրմաղըն իւզէրինէ սալլայըպ՝ օնու եէտի սէկէ վու-
րա , վէ փապուճլար իլէ կէզիլըր օլա ։ Ա՛յ օնուն 16
գամմընըն Ն՛շուրտան գալմըշ պագիչէսի իչիւն
իշլէք եօ՛լ օլա , նիճէ Ա՛արաէլէ Ա՛ինըր տիյարընտան
չըգտըգլարը կիւնտէ օլմուշ իսկ ։

ՊԱՐ 12։

Ա՛յ օլ կիւնտէ տէյէսին . Ն՛ա՛ Ա՛պպա սանա շիւքր 1
էտէրիմ , քի պանա ղազապլամըշ իքէն՝ ղազա-
պըն կէչտի , վէ պանա Թէսէլլի վէրիրսին ։ Ն՛չԹէ 2
խէլասըմ Ն՛լլահ տըր , պէն կիւվէնէճէ՛յիմ , վէ
գօրգմայաճաղըմ . զիրա գուվվէԹիմ վէ մէզմու-
րում Ա՛պպա Ն՛Յ՛ՕԱ Ն՛ տըր , վէ օ պէնիմ խէ-
լասըմ օլտու ։ Ի՛մտի շազըրգ իլէ՝ խէլասըն չէշ- 3
մէլէրինտէն սու չէքէճէքսիզ ։ Ե՛մ օլ կիւնտէ 4
տէյէճէ՛քսիզ . Ի՛պպա շիւքր էտին , օնուն ատը-
նան նիտա՛ գըլըն , օնուն ա՛մէլէրինի գավմիէրտե
խապէր էտին . օնուն ատը եիւճէ օլտու ղազանու
զիքր էտին ։ Ի՛պպա մէզմո՛ւր օգուլսուն , զիրա 5
օ՛ճէլու չէյլէր գըլտը . պու՛ ճիւմլէ եէրտե պի-
լինմի՛չտիր ։ Ն՛ա՛ Ա՛իօն սապրինի՝ չաղըրըպ ալգը՛չ 6
Է՛յլէ . զիրա սէնին օրԹանտա՝ Ա՛արաէլին Ա՛ու-
գատէսի ա՛զիմ տիր ։

ՊԱՐ. 13.

1 Այս օրէնս Ահարոնի որդւոցն Քահանայից հաց-
ակուի իւղամատրի:
2 Ողջակէզ տանիցէ զայն Ահարոն եւ որդիք նորա
զկողմն արեւելից զսեղանոյն, եւ սաղարդն, եւ
3 զերինն զափուլարնա կերիցեն: Քահանայն զգեցեալ
զհանդերձս բամբակեայս եւ զսրաքս բամբակեայս
տակաւ՝ հանցէ զմոխիրն զոր եհատ հուրն զողջա-
4 կէզն ի սեղանոյն: Տաղարտա զգեստսայլեղեն՝ հան-
ցէ զմոխիրն անկնի սեղանոյն, ձեմ՝ օրինա-
կաւոր դահիճելոր փատիշահլըգլարընըն ահեղ շա-
նամեծասը վար, ա՛զգերէրին Ղապըդ ճէնք օր-
5 տուսունու հօգլայօր: Ուզագ տիյարտան՝ կերցեն
զերին ուճունտան՝ Ղապագ հէմ օնուն խըշմընըն
ալեճիլերի պիւթիւն եէրի պօզմաղա կելիյօրլար:
6 Ուղղայըն. զերա Ղապըդն կիւնիւ եագը՛ն տըր.
օ՛ Շիւմլէյեգաստիրտէն հելաքը՛գ կիպի կելիր:
7 Օնուն իչիւն հեփ էլլեր կեվլէյէճէ՛քլեր, հեմ
8 հեր ատէմին եիւրեէյի երկյէճէ՛ք տիր: Ու՛ր օն-
լար իւղէճէ՛ք, օնլարը պիւրիւշմիլեր հեմ տան-
ճը՛ եագալայաճագ, օնլար տօղուրտան գարը կիպի
աղըր չէ՛քէճէ՛ք. հեր քէս տրգատաշընա հեքրան
գալաճագ, չէնա եիւզլերի ա՛յլվ չէ՛քլինաե օլա-
9 ճագ: Իչիւէ Ղապըդն շէհիտա՝ վէ խըշմ ու զա-
զապ իւլէ դուխուշմուշ կիւնիւ կելիյօր, քի տի-
յարը խարտյագ էտե, վէ օնուան՝ օնուն կիւնահ-
10 քեարլարընը հելաք էտե: Օ՛իրա կեզբլերին
երտրզլարը հեմ օնլարըն պուրճլարը՝ ըշըղընը
վէրմէյէճէ՛քլեր. կիւնէ՛ չզգտրըղնտա գարտաս-
ճագ, վէ այ՝ ըշըղընը զիյալանտըրմայաճագ
11 տըր: Ու՛ր պէն տիւնեանըն իւզէրինէ ահէտա՝
հեմ փասըգլարըն իւզէրինէ պէլալարընը՝ առըս-

Digitized by Google

ճաղըմ . վէ մաղրուրլարըն քիպրինի թէնքէին է-
տէճէյիմ՝ , էհմ զօրպազլարըն քիպրիլլիյինի ալ-
չագլատտաճաղըմ : Ինսանը խաստ ալթունտան՝ 12
վէ ատէմի ()ֆիր ալթունտունտան նատիր էտէ-
ճէյիմ : ()նուն իչինն ա՛նքերլեր Յապպընըն 13
հիտտէթինտէն՝ վէ օնուն խըր չմ ու ղաղատը կիս-
նինտէն՝ կէօքլերի սարսըտտաճաղըմ , վէ եէրի
մահալինտեն գըմըլտատտաճաղըմ : Ա է գօվուլ- 14
մուշ ճէյրան կիպի՝ էհմ տէվէյիրէնի օլմայան
փաղըմըշ գոյուն կիպի օլաճագ . օնլար էհր քէս
գաւմընա տէօնէճէք , վէ էհր քէս տիյարընա
գաչաճագլար : Էհր պուլունան սաիլանաճագ 15
տըր , վէ էհր գափանան գրլըճտան՝ տիւշէճէք :
Էմ մա՛սումլարը՝ կէօզլերի էօնիւնտէ էէրէ՝ 16
չարփրլաճագ , էվլերի եաղմալանաճագ , վէ գա-
րըլարը մուտտարլանաճագ տըր : Իչթէ օնլարըն 17
իւզերինէ Ա ատիլերի ույանտրրաճագըմ , քի օն-
լար կիւմիւշիւ պիր շէյ սայմազլար , վէ ալթուն-
տան հազ Էթմէզլեր : Ա է եայլարը՝ օնլարըն 18
եէյիթլերինի եարալայաճագ , վէ գարըն մէյվէ-
սինէ մէրհամէթ էյթմէյէճէքլէր , վէ կէօզլերի
չօճուգլարը էսիրկէմէյէճէք : Ա է մէմլէքէթ- 19
լերին շէօհրէթի վէ Իլտանիլերին իզզէթինին
իֆթիխարը օլան Պապէլ՝ Ալլահըն Ա օտամ վէ
Ղօմրայա Էլչիսինէ կիպի ալթ իւտթ օլաճագ : ()՝ 20
Էպէտէն խաքեան օլունմայաճագ , վէ տէվրուէն
տէվրուտէք մէաքիւն օլմայաճագ . վէ օնտա Ալ-
լատպի չատըր գուրմայաճագ , վէ չօպանլար օրա-
տա սիւրիւ եաթը՛րմայաճագլար : Ուլա օրատա 21
եապա՛ն քէտիլերի եաճաճագ , վէ էվլերի եա-
պանի Հա՛վանլատտան տօլաճագ , էհմ օրատա
տէվէ գուշլարը սաքին օլաճագ , վէ օրատա ճին-
լեր բաքա՛յ էտէճէքլեր : Ա է օնուն սէրայլարը- 22

Digitized by Google

առա չագալլար՝ հեմ նեֆիլս խանելերինտե ած-
տելըլեր չաղըրշաճագլար. իմոի օնուն վագթը
կելմեյե եագըն տըր. վե կինելերի ուզատըլմա-
յաճագտըր։

ՊԱՐ 14։

1 Օխրա Իապպ Նայգօպա մերհամե՛թ էտեճե՛ք,
վե Խարաելի ելինե սեչիա՝ օնլարը եերլերի իւզե-
րինտե րահաթլանտըրաճագ տըր. վե եատ քի-
շիլեր օնլարա միւրհագ օլուպ՝ Նայգօպ էվինե
2 եափըշաճագլար։ Ալ է գավմլեր օնլարը ալըպ՝
մահալլերինե կէօթիւրե՛ճե՛քլեր. վե Խարաե՛լ է-
վի օնլարը Իապպլըն եերինտե գուլլար վե խալա-
յըգլար իչիւն զապդ էտե՛ճե՛քլեր. վե օնլար՝
քենտիլերինի էսիր էտընլերի էսիր ալըպ՝ օնլա-
րա զուլմ էտընլերե հէօքիւմե՛թ սիւրե՛ճե՛քլեր։
3 Ալ է օլաքի՝ Իապպ սենի էլեմինտեն վե իզդի-
րապընտան վե սանաա իչլեթտիրիլեն աղըր իչտեն
4 րահաթլանտըրտըղը կիւնտե. Պապաե՛լ փատի-
շահը հագգընա պու մե՛էլի նագլ էտիպ տեյե-
սին. Օ՛ալըմ շեհր նի՛ճե գալըը, ալըմըն գափը-
5 ճը շեհր նի՛ճե գալը։ Իապպ ֆասըգլարըն ա-
սասընը՝ թէսալլուդ էտընլերին տեյինէյինի գըր-
6 տը։ Խըշըմ իւլե գավմլերի տունմե՛ղ վուրու՛շ իւլե
վուրան՝ դափիֆլերե ղազապ իւլե հէօքիւմե՛թ
սիւրէն՝ գօվալանը յօր, վե մե՛քա՛ էտեն եօգ։
7 Պիւթիւն եեր էմիյէթլե՛ր րահաթ վարտը. կիւլ-
8 պեա՛նկ չե՛քելլեր։ Ղամլար պիւե վե Խանանըն
երզլերի սենին իչիւն շատ օլուպ՝ Ալէն եաթալ-
տան պերու իւզերիմիզե քեսիճի չը՛գմատը փեը-
9 ըը։ Ա՛ճկենենեմ աշաղատան սենին իչիւն հա-
րաքեթե՛ կելտի քի՝ սենին կելմենի գարշըլայա,
սենին իչիւն էօլիւլերի՝ եերին հէփ ուլուլերինի

Digitized by Google

ոչ անտերըտը, դաւիթեանները հետ փատիշահներըն թախթարընտան գալտրըտը։ Ընարըն հետ 10
փխի ճեվապ վերիպ՝ սանա տեղեճքեր։ Ո՞ն
տախտի պիզիմ կիպի զաւիթենիպ՝ պիզ պենկ-
զետին։ Անին տարաթըն վե նաղարալարընըն 11
շամախասը մեզարա հնտիրիւտի. սենին ալթընա
սօղուճանլար տեօշենտի, վե սենի գուրթլար
էօրթեյօր։ Այ սեհեր օղու սապահ ելտը- 12
ը՝ կեզքերտեն նիճե տիւշիպ՝ եերեսեք ել-
գելտըն, սեն քի՝ դաւիթեներ իւզերինե զալիպ կել-
տին։ Ան իսկ գալպինտե տեմիշ իտին. կեօք- 13
լերե չըգայըմ, թախթարը Այլահըն ելտըզլա-
րընտան եիւքսեք եիւճելտեյիմ, վե ճեմաա թ
տաղընտա՝ փօրեասըն եանլարընտա սաքին օլա-
յըմ. Պուրութ եիւքսեքլիքլերի իւզերինե չը- 14
գայըմ, Թաա՛լայե պենեզեյիմ։ Այմին ճեհեն- 15
նեմ՝ չուգուրուն տիպինե հնտիրիլճեքսին։
Անի կեօրհնլեր թամաշա էտեճքլեր, սանա 16
պագըպ՝ Լերի տիթրեետեն՝ մհիլքեմելեր սար-
սըտան՝ Տիւնեայը էօլե տեօնտերիպ՝ օնուն 17
շեհրլերինի եըգան մահպուսալարընը էվե կեօն-
տերմեյեն քիշի պո՞ւմու փեյճեչելեր։ Դաւի- 18
ֆելերին հետ փատիշահլարը՝ հեփհի՝ հեր պի-
րի ֆզեթե իլե քենտի եվինտե եաթար։ Այմնա 19
սեն մե քրուհ ֆիլնա կիպի՝ չուգուրուն դաշլարը-
նա հնհեն գըլըճլա սափլանան հօլտուրուլմիշնե-
րին էս՛վապը՝ կիպի՝ այգ ալթընտա չիմնհեն
լեշ կիպի մեզարընտան տիշարը՝ ալթըտրն։ Անհեն 20
օնլար իլե կեսմիւլմեքտե պիրլեշմեզին. չհին տի-
յարընը պօզտուն, վե գաւմընը հօլտուրտուն.
եարամազլարընն ղնւրրիյեեթի էպետեն անկը՛լմա-
յաճագտրը։ Ղուրաարընա պապալարընն եա- 21
րամազըգլարը իչհուն գաթը հազըրլայըն, քի

Digitized by Google

գալոմայալար, վէ եէրի զապդ էթմէյէլէր, վէ
տիւնեանդըն եիւզիւնիւ չէհրլէրլէ տօլտուրմայա-
22 լար։ Օ՛իրա ան՛աքէրլէրին Ի՛ապպը տեր քի՝ Ո՛ն-
լարըն իւզէրինէ գալզաճաղըմ, վէ Պապէլին ա-
տընը վէ գալանը վէ էվլատը հէմ զիւրրիէթի
23 քէսէճէյիմ տէյօր Ի՛ապպ։ Վ է օնու քիրփի-
լէրէ միրա՛ն՝ վէ ան՛ու պաճաղլարը գօյաճաղըմ.
վէ օնու հէլայք սիփիւրիկէսի իլէ սիւնիւրէճէյիմ
24 տէյօր ան՛աքէրլէրին Ի՛ապպը։ Ի՛աքէրլէրին
Ի՛ապպը եէմին էտիպ տետի. Իչլէթմէթէ գաստ
էթտիյիմ կիպի՝ հէման էօյլէ օլաճագ, վէ թագ-
տիր էթտիյիմ կիպի՝ հէման էօյլէ վագի՛ օլա-
25 ճագտըր. Ո՛րի Ի՛շուրու տիյարըմտա գըրըպ՝ օ-
նու տաղլարըմընն իւզէրինտէ չէյնէկէճէյիմ. ան-
տէն օնուն պօյունտուրուգու օնլարըն իւզէրին-
տէն կիտէճէք քտիր, հէմ օնուն եիւքիւ՝ օնլարըն
26 ուամուգունտան կիտէճէք քտիր։ Ա՛իմդէ եէրին
Հագգընա թագտիր օլան մուգատէր պու տուր.
վէ հէմ գափֆէլէրին իւզէրինէ ուգանմըշ էլ
27 պու տուր։ Օ՛իրա ան՛աքէրլէրին Ի՛ապպը
թագտիր էյլէտի, վէ քի՛մ խպդալ էտէպիլիր.
վէ օնուն էլի ուգանմըշ, վէ օնու քի՛մ չէվիրէ
պիլիր։
28 Պու իչդամ՝ Ի՛հազ փատիշահընն էօլտիւյիւ
29 ևըլտաւ վագի՛ օլտու։ Ի՛չ պիւքիւն Ֆէլէչէթ
տիյարը՝ սէնի վուրանընն տէյնէկի գըրըլտըղընա
շատ օլմա. զիրա ևըլանընն քէօքիւնտէն ատղըր ևը-
լա՛ն չզգաճագ, վէ օնուն ճէյվէսի՝ եագըճը ու-
30 չար ևըլա՛ն օլաճագ տուր։ Վ է ֆագիրլէրին իլէ
տօզուշլարը պէսլէնէճէք, վէ եօխսուլար էճի-
յէմ իւզրէ եաթաճագտար. վէ սէնին քէօքիւնիւ
գրըթլը իլէ հէլագ էտէճէյիմ. վէ օ՛ սէնին գա-
31 լանընը էօլտիւրէճէք քտիր։ Ո՛իւլան էյլէ՝ էյ

Digitized by Google

գափու, ֆէրեաստ էյլէ՝ եան շէհր, սէն էյ պիւ-
թիւն Ֆէլէշէթի տէյարը՝ էրիտին. զիրա փօրեաս-
տան պիր տիւման կէլիր, վէ օնուն օրտուսունտա
քիմսէ եալընըզ գալմայաճագ։ Լամու գաիֆէ- 32
լէրին էլէիլէրինէ նէ ճէվապ վէրիլէ. Լապպ Սի-
օնու թէմէլլէթտի, վէ օնուն գավմընըն ֆուգա-
րալարը օնտա սըղընաճագլար։

ՊԵՏՐՈՍ 15։

Ա՛օսպ իւհամը։ Ձիւն Ա՛օսպըն Ե՛ր շէհրի կէճէ 1
իլէ պասը լըպ խարսպ օլունտու, չիւն Ա՛օսպըն
Վէր շէհրի կէճէ իլէ պասը լըպ խարսպ օլունտու.
Օ՝ հէյքէլե վէ Տիպօնա՝ թէփէփուռթխանէլէ- 2
րինէ ազլամաղա չըգտը, Հէպօտան էօթիւրիւ վէ
Ա՛էտէպատան էօթիւրիւ Ա՛օսպ ֆիղուռէ էտե-
ճէք. օնուն հէփ պաշլարը տուզ օլաճագ, հէր
սաղալ քէսիլէճէքտիր։ Ա՛օգագլարընտա չուլ 3
գուշանաճագլար. տամղարը իւզէրինտէ վէ մէյ-
տանլարընտա ա՛լէսսէվլի ֆիղուռէ օլուպ՝ աղլայը-
էնէճէք։ Ալ է ՛էհշպօն հէմ Ի՛լէ՛լէ ֆէրեաստ 4
էտէճէք, օնլարըն սէմի Ի՛ահասատէք իշլէտիլէ-
ճէք. օնտան էօթիւրիւ Ա՛օսպըն սըլահլանմըշ-
լարը պաղըրաճագլար, քէնտի ճանլարընտան օ-
սանաճագլար։ Ի՛սրէիլիմ Ա՛օսպ իշիւն ֆէր- 5
եաստ էտէճէք. օնուն գաչգընլարը իւչ ըլլըզ-
տանա կիպի Ա՛օռրատէք գալաճագ. զիրա Ի՛ուհիթ
էօգուշունա՝ աղլայարագ չըգաճագլար, զիրա
՛էօրօնաիմ էօլունտա գըրըղ՛ն ֆէրեաստը իլէ
պաղըրաճագլար։ Ո՛իրա Ի՛սրէիլիմ սուլարը խա- 6
րապէթ օլաճագ. զիրա օֆլուգ գուրուտու, չի-
մէն տիքէնտի, եէհուվահ գալմատը։ Ո՛նտան 7
էօթիւրիւ օնլարըն էտինտիյի պագըլը վէ հէփ
սաղալտըգլարընը՝ սէմիւէլէր տէրէսինէ գալ-

Digitized by Google

8 տըրամաճագլար։ Օխրա Աֆապլըն սինօրունու
ֆէրեաստ չէվիրտի, օնուն ֆիղանը թաս Լ՚կլախի-
տէք՝ օնուն ֆիղանը թաս Պէրէլիմ՚տէք վարդը։
9 Օխրա Տիմօնուն սուլարը գա՚ն տօլաճագ, զիրա
Տիմօնուն իւզէրինէ ատահա պէլալար՝ Աֆապլըն
գուրթուլմուշունա վէ եէրին գալանընա արսլան
սալաճաղըմ։

ԳԼՈՒԽ 16։

1 Գուզում՚սու՝ տիյարըն սուլդանընա Աէլա՚տան չէօ-
2 լէ՝ Աիօն գըզընըն տաղընա կէօնտէրին։ Ա է օ-
լաքի՝ Աֆապ գըզլարը Ա՚ընօն կէչիտլէրինտէ՝ ճու-
վատան գօմուլմուշ ատվարա գուշ կիպի օլաճագ-
3 լար։ Ա՚իւշավէրէ էյլէ, չէրատ՚թ քէս, քէօլ-
կէնի էշլէն վագթընտա կէճէ կիպի գօ, սիւր-
4 կիւնէրի սագլա, գաչգընլարը էլէ վէրմէ։ Գ՚օ-
վուլմուշլարըմ՝ աչինն եանընտա միւսաֆիր օլսուն
եա՝ Աֆապ, սէն օնլարա՝ խարտապ էտիճի եիւ-
զինտէն էօլթիւ օվ. զիրա զալիմ գալմատը,
խարտապ էտիճի տիւքէնտի, չէյնէկիճիէր տիյար-
5 տան պիթտիկեր։ Ա է թախթ՝ ինայէթլէ գա-
յիմ օլաճագ, վէ օնուն իւզէրինէ կէրչէքլիք ի-
չէ՝ Տավիտին չատըրընտա՝ հագիմ վէ հագգը
արայան վէ սատագաիլը թէզ իճրա էտէն օ-
6 թուրաճագ։ Աֆապըն մանդուրըլուղունու իչինի-
տիք, օ՝ ղայէթ մանդուր տուր, է՝ան մանդուր-
լուղունու վէ քիպրինի վէ խը չմրնը. օնուն մաղ-
7 րուր սէօզլէրի տօղրու տէյիլտիր։ Օնուն իչինն
Աֆապ՝ Աֆապ իչինն փիղան էտէճէք, հէր պի-
րի փիղան էտէճէք. Վ՚խրհարէսէթին թէմիզլէրի
իչինն ա՚հ չէ՚քէճէ՚քսիզ. օնլար հագգան եըգըլ-
8 մը շէյթտրը։ Օխրա Է՚հչաօնուն պաղլարը Աիա-
մանըն սամասը զապտունլանտը. դահիֆէլէրին

Digitized by Google

պէյլերի օնուն էն էյի ֆիտանլարընը փարալա-
տըլար. թա Այաղերի էրիշտիլէր, չէօլիւ տօլաշ-
տըլար. օնուն ֆիլիսլէրի ուզանըպ՝ տէնիզի կէչ-
տիլէր։ Պունտան էօթիւրիւ Այսմա ասմասը 9
իչինն Այաղեր աղլայը շը իլէ աղլայըմ, սէնի կէօզ
եաշըմ իլէ սուվարայըմ՝ էյ Ըէշպօն վէ Այլեա-
լէ. զիրա եաղ եէմիշինին իւզէրինէ վէ պէչինին
իւղէրինէ ֆիզան տիւշտիւ։ Այ է Թարլալար- 10
տան շազլըգ վէ սէվինճ մահսուլու գալտրըը լըպ՝
պաղլարտա նաղմէ վէ կիւլպեանկ օլմայաճագ,
իւզիւմ սըգրճը ձէնտէրէտէ շէրպաթ սը՛գմայա-
ճագ. կիւլպեանկի խպդալ էթտիմ։ Պունտան 11
էօթիւրիւ պաշըմ Այօձապ իչինն՝ վէ տէրունիմ
Կ՛իրհարէսէթ իչինն դանպուր կիպի սէտա վէրիր։
Այ է օլաքի Այօձապըն ԹէփէփուԹխանէլէրինտէն 12
օձանտըղը կէօրիւնտիւքտէ, Նիյազ էթմէյէ
Այագտաէսինէ վարա, ամմա ֆախտէ օլմայա։
Ըօգտան պէրու՝ Այապըն Այօձապ հագգընա սէջ- 13
լէտիյի սէօզ պու տուր։ Այմմա հալա Այապ 14
սէօզէյիպ տէտի. Այէչ եըլըն իչինտէ, իւճրէթի ի-
լէ դուԹուլմուշլարըն եըլլարը՛ իւզրէ, Այօձապըն՝
ճէմի՝ գալապալըղընըն չօգլուղօւ իլէ՝ Ի՛զէթի
Թահգիր օլունաճագ. վէ գալանը զայէԹլէ աղ՝
Ի՛ն գուվվէթսիզ օլաճագ։

ՊԱՐ 17։

Տըմըշգ իլհամը։ Այլէհ Տըմըշգ շէհր օլմագտան 1
կիտէրիլէճէք, վէ վիրանէ եըզընը օլաճագ։ Ա՛- 2
րօճր շէհրլէրի Թէրք օլունաճագլար. օնլար
սիւրիւճէր իչինն օլաճագ, քի օնլար եաԹա, վէ
գօրգուտան օլմայա։ Այ է Այֆրահիմտէն հիսար՝ 3
հէմ Տըմըշգտան վէ Ա՛յտմընն գալանլարընտան
փատիշահլըգ խպդալ օլունաճագ, Խորաէլ օղուլ-

Digitized by Google

լարքնըն ի զգեթի կիպի օլաճագլար՝ տէյօր ա֊ս֊
4 քէրլէրին Աապպը ։ Ալ է օլաքի օլ կիւնտէ Յա֊
գօպուն ի զգեթի զաի՛ փիլէնիպ՝ Թէնինին աէվիզ֊
5 լեմի արըգլանաճագտըր ։ Ալ է օրագճը Թէրե֊
քէյի տէվէլիրիպ՝ պաշաղը գօլու իլէ պիլտնիյի կի֊
պի օլաճագ, վէ Ինֆիտիմ տէրէսինտէ պաշագ֊
6 լար տէվէլիրէն կիպի օլաճագ ։ Ամմա օնատ՝
զէյթուն աղաճընըն սիլքինտիյինտէ՝ եիւքսէք
տալընը պաշընատա իքի իւչ տանէկ էն ճէյվէտար
տալընտա տէօրթ պէշ տանէկ գալտրդը կիպի՝
պիր գաչ տանէկ գալա, տէյօր Յարաէլին Ամա֊
7 հը Աապպ ։ Ալ կիւնտէ ատէմ՝ Յարատըճընը֊
նա պագա, վէ կէօզէլրի Յարաէլին Ուգատտէ֊
8 սինէ նազար գընա ։ Ալ է քէնտի էլլէրինին իշի
օլան մէզպահլարա պայգմայա, վէ փարմագլարը֊
նըն եափըրընա՝ եախօտ գօրուլարա վէ փոթլա֊
9 րա նազար գընմայա ։ Ալ կիւնտէ օնաա գուվ֊
վէթլի շէհրլէրի՝ Յարաէլ օղուլլարընըն հուզու֊
րունատն պրագտրգլարը պրաղընմըշ Փիլիս վէ
10 տալ կիպի օլուպ՝ վիրանէ օլաճագ ։ Իրա ատն
խէլասընըն Ամահընը ունութատուն, վէ գուվվէ֊
թինին Կայասընը այնկմատրն. օնատ էօթիւրիւ
կիւզէլ Փիլիսլէր տիքէճէքսին, վէ եատ չըպուգ֊
11 լար տիքէճէքսին. Տիքատիյինի՝ կիւնտիւզիւն
պէթիրտէճէքսին, վէ էքտիյինի՝ սապատնան
Փիլիսլէնտիրէճէքսին. ամմա մահսուլ կիւնիւնտէ՝
օրագ մայհվ օլուպ՝ շէհրտ գասապէքթի օլաճագ ։
12 Ալ Ան տէնիզ շամանթասը կիպի շամանթա է֊
տէն չօգ գավմէրը գալապալըղընա՝ վէ շէհրտ
սուլար կիւրիւլթիւսիւ կիպի կիւրէչէն իւմմէթլէ֊
13րէ ։ Իւմմէթլէր չօգ սուլար կիւրիւլթիւսիւ կի֊
պի կիւրիւլթիւ էտէրլէր. ամմա Ամահ օնըսրը
Թէքմիր էտէճէք, վէ ուզադա գաչաճագլար, վէ

Digitized by Google

տաղլարըն սաման ուֆաղը կիպի եէլ էօնիւնտէն՝
վէ գասըղա էօնիւնտէն եուվարլանան թօզ կիպի
գօվալանաճագլար։ Վ է ախշամ վագթընտա 14
իշթէ այնկոզ հէլաք ՚ի՛նէ՝ սապահ օ՛ղմազտան
եօղ օլաճագլար. պիզի գաիրշանլարըն փայը՝
վէ պիզի եաղմալայանլարըն նասիպի պու՛ տուր։

ՊԱՐ 18։

Վա՛յ կըճըլտայան գանատլը ՚ապէշ ըրմազը- 1
նըն էօթէսինտէ օլան տիյարա. Վ՚ի տէնիզ- 2
տէն՝ եանի սու եիւզիւնտէն սաղ գայըգլար իլէ
էլէլէր կէօնտէրիպ պէր ՚ի՛յ եէյնի խապէրճի-
լէր՝ գուվվէթլի վէ քէսքին գաիֆէյէ՝ էվվէլտէն
շիմտիյէտէ՛ք հիյպէթլու գավմ՝ ղայէթ գուվ-
վէթլի վէ էյինէյիճի գաիֆէյէ կիտին, քի օնուն
ոիյարըն ըրմագլա՛ր պ՚ըրըր։ Վ՚ի տիւնեանըն 3
հէփ էՀալիսի վէ եէրին սաքինէրի՝ տաղլարտա
պ՚պրագ գալըրըրլտրգտա պագըն, վէ պօրու էա-
ըլնտըղնտա իշնտին։ Օ՚իրա ՚ապպ պանա 4
պէջլէ՛ տէտի. Պէն բահաթա՛ վարաճաղըմ՝, վէ
մ՛ըքեանըմ՝ ըշըգ իլէ վիւնէվվէր ըսարճագլըգ
կիպի՛ օրագ ըսարճագլըղնտա էհՀ պուլուտու կի-
պի պագաճաղըմ՝։ Օ՚իրա օրագ մէվսիմինտէն 5
էվվէլ փիլիս ք՛էմալ պուլտուղու՝ վէ գօրուգ չի-
չէ՛քտէ եէթիշմէտէ օլտուղու՛ զէման, օ՝ չուպուգ-
լարը դ՚ըրսիան իլէ քէսէձէ՛ք, վէ տալլարը գօփա-
ըրըպ ա՛թաճաճգտրը։ ()՚նլար պիրլիքտէ տաղլա- 6
ըրըն գուշլարընա՝ վէ եէրին ճանավարլարընա
պ՚ըրաղըլաճագ. վէ գուշլար օնլարըն իւզէրինտէ
եաձը՛ կէչիրէճէ՛ք, վէ եէրին Հէր ճանավարը
գ՚ըշը օնլարըն իւզէրինտէ կէչիրէճէ՛ք։ ()Վ զէ- 7
մանտէ ա՛պէրլէրին ՚ապպընա՝ գուվվէթլի վէ
քէսքին գավմտան՝ վէ էվվէլտէն շիմտիյէտէ՛ք

Digitized by Google

Հայպետ Աստուծոյ՝ տիայրընը ըրմագլուր պըրը ղայկե գուվվեթլի վե չինե յիձի գաիֆետեն ա՛քերլեր (ապպընըն ատընըն մահալինե՝ Աիօն տաղընա փեշքեշլեր կեթիրիլեճեք։

ՊՒՐ, 19։

1 Աըսըր իհամը։ Ինչեե (ապպ եէյնի պուլուճ
իզերինե պինամիշ, վե օ՝ Աըսըրսա վարաճագ. վե
օնուն Հուզուրունտան՝ Աըսըրըն փուճլարը Հա-
րաքեթե կելեճեքլեր, վե Աըսըրըն եիւրեյի՝ օ-
2 նուն օրթասընտա երիյեճեքտիր։ Ա է Աըսըր-
լըլարը՝ Աըսըրլըլարը՛ն իզերինե սիլահլատաճաղ-
ըմ, վե ատէմ գարընտաշը իլե՝ վե հերքես տօս-
թու իլե՝ շեհր շեհր իլե չե ճիմլեքեթ ճիմլեքեթ
3 իլե ճենգ էտեճեքլեր։ Ա է Աըսըրըն բուհու՝
օրթասընտա զամբ օլաճագ, վե թէտպիրինի
մայվ էտեճեյիմ. վե օնլար փուճլարա վե պիւ-
յիւճիւլերե հեմ ճինճիլերե վե ֆալճըլարա տա-
4 նըշալար։ Ա է Աըսըրլըլարը սերթ աղալար է-
լինե գաիտատաճաղըմ, վե օնլարըն իզերինե զօր-
լու փատիշահ հէօքիւմեթ սիւրե՝ տեյօր ա՛քեր-
5 լերին Աէհովա (ապպ։ Ա է սուլար տենիզտեն
մայվ օլաճագ, վե ըրմագ զայ՝ օլուպ գուրույա-
6 ճագ։ Ա է ըրմագլար չէքիլեճեքլեր, վե Աըս-
ըրըն չայլարը պօշանըպ գուրույաճագլար. գասիշ
7 վե սազ գուրույաճագ։ Ղայըն եանընտա՝ չա-
յըն քէնարը իւզերինտե՝ չայըրլար՝ վե չայըն հեփ
էքինլիի գուրույուպ սիւրիւլեճեք, վե եօղ օլա-
8 ճագ տըր։ Գալըգճըլար տախի եաս չէքէլեր,
վե ըրմաղա հեփ վօյտա աթանլար էլիմ չէքե-
ճեք քլեր, հեմ սու եիւզիւնե սայմա աթանլար
9 գասապէթլինեճեք քլեր։ Էմ ինճե քէթէնի իշ-
լէյենլեր՝ վե ագ պեզի տօգույանլար ուքանա-

Digitized by Google

ճագլար ։ Ոնուն տիրէքլերի գրբրլաճագլար, 10
հէպ իւճրէթ էտինէնլերին ճանը ածը յաճագ ։
Ըագգան Ոմանըն սէրվէրլերի տիվանէլէր տիր ։ 11
Ինիրաօնուն ալիմ միւշիրլերինին մէշվէրեթի
Հայվանի տիր ։ նի՞ճէ Ինիրաօնա՝ Պէն ալիմ զա-
տէ իմ, պէն գատիմ փատիշահլարըն օղլու իմ՝
տէյէ պիլդիրսինիզ ։ Ըալա ալիմլերին նէ՞րէտէ 12
տիր, քի շիմտի սանա խապէր վէրէլէր, վէ ան-
քէրլերին Ապպալ Ոնըրըն հագգընա նէ թագ-
տիր էթտիյինի պիլէլէր ։ Ոմանըն սէրվէրլերի 13
տէլի օլտուլար, Ոօֆուն սէրվէրլերի ալտանտը-
լար ։ վէ Ոնըրը՝ սըպդլարընըն պաշլարը ազ-
տրրտրլար ։ Ապպ օնուն օրթասընտա թէրս- 14
լիք րուհու գարրշտրտը, վէ օնլար Ոնըրը հէր
իշինտէ՝ սէրխօշուն գուստուղունտա չալգանտը-
ղը կիպի ազտրրտրլար ։ Վ է Ոնըրտա իշ օլ- 15
մայաճագ, քի օնու՝ պաշ եա գույրուգ՝ խուրմա
տալը եա գամըշ իշլէյէ ։ Վ է օլ կիւնտէ Ոնը- 16
սը՝ գարըլար կիպի օլաճագ ։ վէ ան՝քէրլէր Ապպ-
պընըն օնուն իւզէրինէ սալլաստաճաղը էլինին
սալընթըսը եիւզիւնտէն իւրքիւպ գօրգաճաճգտրը ։
Վ է Նէհուտա տէյարը՝ Ոնըրա իւրքիւնթիւ 17
օլաճագ, օնու հէր զիքր էտէն՝ ան՝քէրլէր Ապպ-
պընըն օնուն իւզէրինէ թագտիր էթտիյի մու-
գատէրտէն գօրգաճագ տրը ։ Ոլ կիւնտէ Ոնը- 18
սը տէյարընտա Վանանան տիլինի սէօյլէյէն՝ վէ
ան՝քէրլէրին Ապպընա եէմին էտէն պէշ շէհր
օլաճագ ։ պիրինէ խէյաս շէհրի տէնիլէճէք ։ Ոլ 19
կիւնտէ Ոնըրըն օրթասընտա Ապպ իչիւն մէշ-
պահ՝ հէմ սինօրունուն եանընտա Ապպ իչիւն
տիքիլի գաշ օլաճագ ։ Վ է օ՝ ան՝քէրլէր Ապպ- 20
պը իչիւն՝ Ոնըրը տէյարընտա նիշան վէ շէհա-
տէթ իչիւն օլաճագ ։ զիրա զալիմլերին եիւզիւն-

տէն Իսպպա ֆէկրնաւտ էտէձէքլէր, վէ օ՝ ընձա-
րա խէլաս էտիձի վէ պիր ա՛զիմ քիմսէ կէօնտէ-
21 րիպ՝ ընձարը գուրթարտաճաձ գօրը։ Ալ է Իսպպ
Ալընըրտաս պիլինէձէ՛քտիր, վէ Ալընըր օ կիւնտէ
Իսպպը պիլէձէ՛քտիր. վէ գուրպան Հէմ էքմէ՛ք
փէշքէշի իլէ իպատէթ էտէձէքլէր, Հէմ Իսպ-
22 պա ատտագ ատտայըպ՝ օնու էօտէյէձէքլէր։ Ալ է
Իսպպ Ալընըրը վուրաճագ. վուրաճագ, Հէմ ատա-
ղալտաճաճգտըր. վէ օնլար Իսպպայ տէօնէձէք-
լէր, վէ օ՝ օնլարը գապուլ էտէձէք, վէ օնլարա
23 չիփփայ վէրէձէ՛քտիր։ Ո՛լ կիւնտէ Ալընըրտան
Ալշուրա ճամտտէ եօ՛լ օլաճագ, վէ Ալշուրիլէր
Ալընըրա՝ վէ Ալընըրլըլար Ալշուրա վարաճագլար.
վէ Ալընըրլըլար Ալշուրիլէր իլէ իպատէթի էտէ-
24 ճէ՛քլէր։ Ո՛լ էյամտէ Խարաէլ՝ Ալընըրը վէ
Ալշուրան իւչիւնճիւսիւ օլուպ՝ եէրին օրթասըն-
25 տա պէրէ՛քէթ օլաճագ։ Ղիւն անքէրըլէրին
Իսպպը օնու միւպարէ՛քլէյէրէ՛ք տէյէձէ՛ք.
Վաւմըմ Ալընըր՝ վէ էլիսին անէ՛լի Ալշուր վէ
միրաս՛ըմ Խարաէլ միւպարէ՛ք օլսուն։

ԳԼՈՒԽ 20։

1 Ալշուր փատիշահը Ամրկօնուն կէօնտէրտիյի
ֆնարթան սէրա՛ֆէյին Ալշտատա վարտըղը՝ վէ Ալշ-
տօտ իլէ ձէնը էտիպ օնու ֆէթհ էթմիյի եըլտա,
2 Ո՛լ ղէմանտա Իսպպ Ալոս օղլու Եշայիան՚ընէն վա-
սըղասը իլէ սէօյլէյիպ տէտի. Ակի պէնինտէն չու-
լունու չէ՛օզ, վէ այադլարընտան փափուճլարընը
չըգարը. վէ օ՝ էօյլէ էյլէյիպ՝ չըփլագ վէ եալընը
3 այագ կէզէրտի։ Ալ է Իսպպ տէտի. Ալընըր
Հագգընա վէ՛ Իսպպէշ Հագգընա նիշան վէ ա՛լա-
մէթ իչինէն՝ իւչ եըլ գուլում Եշայիա չըփլագ
4 վէ եալընը այագ կէզտիյի կիպի, Ալշուր փատի-

Digitized by Google

շահը Աընդրելարը եսիր վէ Հապէշիլէրի սիւրկիւն՝ կէնճլէրի վէ իխթիարլարը՝ Աընդրած րեզալեթ իչիւն՝ էօյլէ չըփլագ վէ եալընն այագ վէ այրպ այզալարը աչըգ օլարագ սիւրէճքէտիր։ Ա է օնլար կիւվէնտիքլերի Հապէշտէն՝ վէ իֆթիխար էթտիքլերի Աընդրտան շաշըպ ուղանաճագլար։ Ա է օղ կիւնտէ պու պէլտէնին տաքինլերի տէյճէէքլեր. Իչթէ կիւվէնտիյիմիզ՝ Ընչուր փատիշահընըն եիւղիւնտէն գուրթուլմազա իմանատ իչիւն օղ գաչտրըղմըզ եէր պէօյլէ օլտու, եա պիզ նիճէ գուրթուլաճաղըզ։

ՊԱՐ. 21։

Տէնիզ չէօլիւնիւն իչհամը։ Կատըղալար գլխպէտէն Հիճրէմ էթտիքլերի Իիսի, օ չէօլտէն՝ գօրգուլու տէյարտան կէլիր։ Պանա պիր սէրթ վահի պէյան օլունտու. գաւիրճը գափար, վէ եաղմաճը եաղմալար. եա Ընչլամ եօգարը՝ չըգ, եա Աատի մալհասէրճ էյլէ. օնուն հէվ ան՞ չէքտիրմէսինի տինկտիրտիմ։ Ընտան էօթիւրու պէվիմ աղրը՝ իլէ տօլտու, պէնի՝ տօղուրան գարընըն աղրըլարը կիպի՝ աղրըլար դուրթտու. պիւղիւմքտէն՝ իչիտէմէմ, իւրքմէքտէն՝ կէօրէմէմ։ Կիւրէչիմ հէյրան օլտու, գօրգուլար պէնի իւրքիւթտու. սէֆատա օլտուղում ախշամը՝ պանա հավճէ տէօնտէրտի։ Աօֆրայը գար. պէքճիյի տիք. նէ իչ. գալգըն Հյ սերվէրլէր՝ գալգանլար եա ղլայըն։ Ընրա Ապպ պանա պէօյլէ տէտի. Կիթ պիր պէքէյի տիք, քի կէօրտիւյինիւ խոսպէր վէրսին։ Ա է օ պինիճի՝ պիր չիճթ աճըլը հէյհէյհէ պինմիշ չէ տէվէյէ պինմիշլեր կէօրտու, վէ տիգգաթ իլէ՝ փէք տիգգաթ իլէ տինկլէտի։ Ընտէն պաղըրտը. Ընրայն. եա էճէն.

Digitized by Google

ահա՛ պէն կիւնահուզիւն տալիմա պէքճիլլիմուէ տուրույօրում, վէ պիւթիւն կէձէ պէն նէվպէ-
9 թիմուէ պէքլէյօրում։ Ա՛ է իլթէ հալա պինիճի ատէմլէր՝ պիր չիֆթ աթլը կելիյօր. վէ ճէ-
վապ վէրիպ ռէտի. Տիւշտիւ Գապէլ տիւշտիւ, վէ ալլահլարընըն հէվի օյմամփուռլարը եէլուէ պէ-
10 րապէր գըրըլսըը։ Ա՛յ խարմանըմ վէ խարմանընըն օղլու. պէն սիզէ՝ ա՛սքէրլէրին Ա՛տապը Ա-
րաեէլին Ա՛լահընտան իլհիմտիյիմի՛ խապէր վէրտիմ։
11 Տուման իլհամը։ Ա՛էի՛րտէն պանա չաղըրը-
յօր. Ա՛յ պէքչի՛ կէճէտէն նէ՞, կէճէտէն նէ՞
12 խապէր վար։ Պէքչի ռէտի. Ա՛ապա՛հ օղուր, հէմ կէճէ պիլէ կելիր. տահա սօրա՛րսանըզ սօրուն.
տէօնիւպ՝ կէրի կելին։
13 Ա՛րապիսթան իլհամը։ Ա՛՛րապիսթանընն օրմա-
նընտա կէճէլէյճէքսիզ՝ էյ Տէտանիմ քնար-
14 պանլարը։ Ա՛յ Ա՛ֆէյմա տիյարընընն սաքինլէրի՛
տուսամը շը գարշըլամաղա՝ սու իլէ վարընն, գաչ-
15 գընը էքմէյի՛ իլէ իգտամ էտին։ Ո՛իրա օնլար՝
գը լըճլար էօնիւնտէն՝ էյքիլմիշ գը լըճ գարշը-
սընտան վէ գուրուլմուշ եայ էօնիւնտէն վէ շէ-
16 տիտ ճէնք եիւզիւնտէն գաչարլար։ Ո՛իրա
Ա՛տապ պանա պէօյլէ տէտի. Պիր եը լընն իչինտէ՝
իւճքէճըլէ եը լըարը միճէպինճէ՝ Ա՛վետարընն հէվի
17 ի՛ զէլթի Թիւքէնէճէքտիր։ Ա՛յ քէմանքէշլէ-
րինին գալան ա՛տէտի՝ Ա՛վետար օղուլարընըն
գահրիմանլարը՝ ազալաճագ տընը. զիրա Ա՛տաե-
լին Ա՛լլահը Ա՛տապ սէօյլէմիշտիր։

ԳԼՈՒԽ 22։

1 Ա՛ահի տէրէսի իլհամը։ Ո՛ալա տանա նէ՞ օղ-
2 տու, քի հէվի սէնինքիլէր տամլարա չըգտը։ Ա՛յ

Digitized by Google

վէւվէլէլ իլէ տօլու շամաթա շէհրի՝ մէսրուք շէհր՝
սէնին մագթուլլարըն գըլըճ իլէ գաթիլ օլմունմա-
մըշլար, վէ ճէնքտէ էօլմէտիլէր։ Էվէվ զապիդ- 3
լէրին պիրտէն գաչտըլար, քէմանքէշլէրտէն
պաղլանտըլար. ուզաղա գաչմըշ սէնին հէվի պու-
լունանլարըն պիրլիքտէ պաղլանտըլար։ Ընտան 4
էօթի իւրիւ տէտիմ. պլէնտէն կէչին, աճը լըգ իլէ
աղլայըմ. գավմըմ գրպընըն խարապլըղը խչուն՝
պանա թէսէլլի վէրմէյէ չալըշմանն։ Իրա 5
վահի տէրէսինտէ՝ ա՛նքէրլէրին Ա՛լլահը Ա՛տպըն
ղաբաֆընտան մէշագգաթ վէ էնյինէյիշ վէ գա-
րը շըգլըգ՝ տիվար եըգը լըշը վէ տուղա ֆէրհանա
էթմէնին կիւնիւտիւր։ Ալ Ի՛յլամ պինճիա- 6
տէմ աթլըլարը իլէ թէրքէշ գալտրըրը. վէ Ա՛խր
գալգանը՛ աչար։ Ալ Ի օլաքի՝ սէչիլմիշ վատի- 7
լէրին ա՛րապալար իլէ տօլաճագ. վէ աթլըլար՝
գափուլարտա թապուր գուրաճագլար։ Ալ Ի Ա՛յ- 8
հուտանըն էօրթիւսիւնիւ աչտը, վէ օլ կիւնտէ
գօրու էվինին սիլահլարընա պագտըն։ Ալ Ի Տա- 9
վիտ շէհրինին եըգըգ եէրլէրի չօգ օլտուղունու
կէօրիւա՝ աշաղըգի հավուզուն սուլարընը ճէմ՝
էթտինիզ։ Ալ Ի Ա՛յերուշալիմին էվվէրինէ սայ- 10
տընըգ. վէ հիսարը գուվվէթլէնտիրմէ՛ք իչուն
էվվէրի եըգտընըգ։ Ալ Ի էսքի հավուզուն սու- 11
լարը իչուն՝ իքի հիսարընը արասընտա խէնտէգ
եափտընըգ. ամմա օնու եափանա պա՛գմատը-
նըգ, վէ չօգտան պէրու օնու գուրանը սայմատը-
նըգ։ Ալ Ի օլ կիւնտէ ա՛նքէրլէրին Ա՛լլահը 12
Ա՛տպ՛ աղլամազա վէ եասա վէ պաշ եօլմազա
վէ չո՛ւլ գուշանմազա չաղըրտը. Ալ Ի իչթէ սիւ- 13
րիւր վէ շատըգ՝ սըղըրլար պօղազլամագ վէ գօ-
յունլար քէսմէ՛ք՝ էթ եէմէ՛ք վէ շէրապ իչմէ՛ք
օլտա՝ Ա՛յէյէմ վէ իչէյիմ, զիրա եարըն էօլէ-

Digitized by Google

14 ձեչ[ափ փեղէր ։ Ա՛մմա այաքերէրին Տապպալը
դարտֆընտան գուլագլարըմա քէշֆի օրունտան քի՝
Ա՛լդէթմէ պու եարամազլըդ սէրճէ անֆալ օլուն-
մայաճագ՝ թա սէզ էօլմէյճէյսէք՝ տէյօր աս-
քէրլէրին Ա՛լլահը Տապպ ։
15 Ա՛այքերլէրին Ա՛լլահը Տապպ պէօյլէ տէր.
կի՝ շու էվին քէթիսիտասը օլան Շ էպնա խա-
16 զինէտարա վարըպ փէ. Ա՛էնին պուրատա նէ՞ն
վար, վէ սէնին պուրատա քիմի՞ն վար, քի սէն
պուրատա քէնտինէ մէզմար գազտըն, եա՝ սէն մէ-
զարընը եիւքսէքտէ գազան՝ վէ քէնտինէ գայա-
17 տա մէպքեան օյան ։ Ա՛յլէճ Տապպ սէնի պէր
գուվվէթլի ան[ը]շ իլէ ան[ը]ճագ, վէ սէնի էլ-
18 պէթթէ գափատաճաճգարը ։ Ա՛էնի էլպէթթէ
դօփ կիպի պէր կէնիշ եէրէ եուվարլայաճագ.
սէն օրատա էօլէճէքսին, վէ ֆ[ը]զէթինին ան[ը]տա-
պալարը օրատա գալաճագլար, էՀ էֆէնտիսի է-
19 վինին ըրիւալըը ։ Ա՛յ սէնի մանեուպունտան
գօվաճաճղար՝ վէ սէնի տուրաղընտան սէգդէճէ[ը]-
20 տիր ։ Ա՛յ օլաքի օլ կիւնտէ՝ Ա՛իզեիա օղլու
21 Ա՛յճագիմ գուրումու չաղըրաճաճղար՝ Ա՛յ էօնա
սէնին գափթանընը կիյտիրէճէյիմ՝ ՀէմՀ օնու
գաշաղը՛ն իլէ գավքէտէճէյիմ՝ վէ սէնին Հէօ-
քիւմէթինի օնուն էլինէ վէրէճէյիմ՝ վէ օ՝ Ա՛է-
22 թուշալիմին սաքինէլէրինէ ՀէմՀ Ա՛էհուատա էվինէ
պապայ եէրինէ օլա ։ Ա՛յ Տավիտ էվինին անախ-
թարընը օնուն ումուզունա գօյաճաղար. վէ օ՝ ա-
չա վէ գափայան օլմայա, վէ գափայա վէ աշան
23 օլմայա ։ Ա՛յ օնու պիր էմին մահալէ չիմէ կի-
պի մընիսայաճաղար, վէ օ՝ պապաքընը էվինէ
24 ֆ[ը]զէթու թահթ եէրինէ օլաճագ ։ Ա՛յ պա-
պասը էվինին ճիւմլէ ֆ[ը]զէթինէ օնուն իւզէրինէ
դագաճագլար, կէրէք էվատարը վէ թօրունա-

Digitized by Google

րը՝ կէրէ՛ հէփ ուֆագ գապլարը՝ քեասէ գապլէ-
բինտէն թա հէր կէօնե չէշէ գապլէրինէ վարըն-
ճա։ Օլ կիւնտէ՝ տէյօր ա՛քէրլէրին Տապլը՝ 25
օլ էմին մահալտէ մըխլանմըշ չիվի գալըրըլա-
ճագ, վէ գըրըլըպ տիւշէճէք, վէ իւզէրինտէ օ-
լան եիւք քէսիլէճէ՛քտիր. զիրա Տապլ սէօյլէտի։

ՊԱՐ 23։

Ասուր իլհամը։ Ընչ է՛քին՝ ՀՅ Ա՛արշիշ կէմիլէ- 1
բի, զիրա օ խարաբ օլտու, օնտա էվ եա մէտխէլ
գալմատը. օնլարա Ա՛իթթիմ տէյարընտան
քէշֆ օլունտու։ Ա՛Հ ատա էհալիսի սիւքիւթ 2
էտին, սէնի՝ տէնիզի կէչէն Ա՛իտօն պազըրկեան-
լարը տօլտուրմուշլար տը։ Ա՛ Է չօգ սուլարտա՝ 3
Ը՛ՀՀօրուն է՛քինի՝ ըրմաղըն մնհսուլու օնուն ի-
բատը՛տը. վէ օ՝ գաիֆէլէրին Թիճարէթկեահի
տիր։ Ա՛Հ Ա՛իտօն ուլա՛ն, զիրա տէնիզ՝ տէնի- 4
զին գուվվէթի՝ սէօյլէյիպ տէր. Պէն տօղուշ
աղըրսը չէ՛քմի՛մ, վէ տօղուրմամ՛, վէ ճիվանլար
պէսլէմէ՛մ, հէՀ գըզլար պիւյիւթմէ՛մ։ Ասուրուն 5
խապէրի Ա՛ընըրտա իշխոխլխյի կիպի՛ գասավէթ-
լէննէճէ՛քլէր։ Ա՛արշիշ՛ կէչինն, ՀՅ ատա էհա- 6
լիսի՝ ա՛Հ չէ՛քին։ Ասուրը չէՀրինէ՛ պո՛ւմու, 7
քի օնուն էաքիլէյի՝ գատիմ կիւնլէրտէ՛ն պէրի
տիր. օնուն այագլարը օնու՝ միւսաֆիր օլմազա
ուզազա՛ կէօթիւրէճէ՛քլէր։ Պունու՝ պազըր- 8
կեանլարը սէրվէրլէր վէ թիւճճարլարը եէրին
մի՛լէթէպէրլէրի օլան՝ թաճ սահիպի Ասուրուն
հագգընա քի՛մ թէտպիր էյլէտի։ Օնու ա՛ս- 9
քէրլէրին Տապլը՝ թէտպիր էյլէտի, քի ճիւմլէ
շանըն քիպրինի րէզի՛լ էտէ, եէրին հէփ մի՛լէթ-
պէրլէրինի թահգի՛ր էտէ։ Ա՛յ Ա՛արշիշ գըզը՝ 10
եէրինտէն ըրմազ կիպի կէչ. արթըգ գուշագ

Digitized by Google

11 եօգ տուր: Իշխնի տէնիզին իւզերինէ ուզաթ-
տը, մէմլէքէթլէրի սարսըլմազը. Ասպատ Ասանա-
ան իչիւն էմր վէրտի, քի օնուն հիսարլարընը
12 պօզալար: Ա է տէւտի. Էրթըզ պիր տահա սէ-
վինմէյէճէքսին, էյ թահգիր օլունմուշ պիքրէ
Աիտօն գըզը. գալը, Էրթիթիմէ կէչ. օնտաւ տա-
13 խի բահաթըն օլմայաճագտըր: Իշնէ Էրիւտա-
նիլէրին տիյարը պու գավմ եօղուտու. օնու Էշու-
րիլէր՝ չէօլտէ օլանլար իչիւն թէմիզլէտի, օնուն
գուլլէլէրինի գալտըրտըլար, սէրայլարընը պի-
14 նա էթմտիլէր, տմա օ օնու խարապայի էթտի: Էչ
չէքին՝ էյ Ադարիշ կէմիլէրի. վէրա գուվվէթի-
15 նիզ պօզուլմուշտուր: Ա է օլաքի օր կիւնտէ
Աուր եէթմիշ եըլ՝ պիր փատիշահըն կիւնլէրի
միգտարը՝ ունուտուլմուշ պրաղըլաճագ. եէթմիշ
եըլտան սօնկրա Աուրա՝ ֆահիշէնին թիւրքիս-
16 սիս կիպի օլաճագ: Էյ ունուտուլմուշ ֆահի-
շէ՝ դանպուր ալըպ շէհրի տօլաշ, էյիձէ չալ, չօգ
17 թիւրքիս սէօյլէ, թաքիմ խազդրա կէլէսին: Ա է
օլաքի եէթմիշ եըլտան սօնկրա՝ Ասպատ Աուրու
եօգլայաճագ տըր, վէ օ՝ քէնտի քեսրընա տէօ-
նիւշ՝ տիւնեանընն եիւզիւնտէ եէրին հէփ մէմլէ-
18 քէթլէրի իլէ զինա էտճէքտիր: Ա է օնուն թի-
ճարէթի հէմ քեսրը Ասպատ թագտիս օլունա-
ճագ, օ՝ խազինէյէ գօնմայաճագ, վէ սագլա-
մայաճագտըր, զիրա օնուն մանթաը՝ Ասպատըն
հուզուրունտա սաքին օլանլարըն օլաճագ, քի
տօղունճայատէք եէյէլէր, վէ ա՛լա էս՛վապ կի-
յէլէր:

ՊԵՏ. 24:

1 Իշնէ Ասպատ եէրի պօշալտըյօր, վէ օնու պօշ
էտէյօր, վէ օնուն եիւզիւնիւ ալթիւսթէ էտիպ՝ օ-

Digitized by Google

նուն սաքինելէրինի տաղտըր յօր։ Ա Է գավմ նի- 2
ճէ իսէ քահին տէ էյլէ՝ գուվ նիճէ իսկ էֆէն-
տիսի տէ էյլէ՝ խալայըգ նիճէ իսկ խաթունու
տա էյլէ՝ սաթուն ալան նիճէ իսկ սաթան տա
էյլէ՝ էօտունճ վէրէն նիճէ իսկ էօտունճ ալան
տա էյլէ՝ մանմէլ ալան նիճէ իսկ մանմէլ վէ-
րէն տէ էյլէ օլաճագ։ Ա՛էր պիլքիւլէյէ պօ- 3
շալաճագտըր, վէ պիլքիւլէյէ եաղմալանաճագ
տըր. վէրա պու սէօզիւ Ա՛սպ սէյյէմիշտիր։
Ա՛էր եաս չէքիպ սօլայօր, տիւնեա զապտնէլանըպ 4
սօլայօր. եէրին գավմ ուլուլէրի զապտլանը՛յօր-
լար։ Ը՛մ եէր՝ քէնտի սաքինէլէրինին ալը՛ն- 5
տա փխալէնտի. զէրա օնլար Թէվրաաթը Թէճա-
վուզ էթտիլէր, գանունու տէյիշտիրտիլէր, է-
պէտի ա՛հտը նագզ էթտիլէր։ Պունտան էօ- 6
Թիւրիւ եէրի լա՛նէթ եէտի, վէ օնտա սաքին օ-
լանլար ճէզալարը՛նը պուլտուրար. պու սէպէպ-
տէն եէրին սաքինէլէրի եանտըրար, վէ ինսան այ
գալտը։ Ը՛րտ եաս չէքէր, ասմա զաի՛ֆլէնիր. 7
եիւրէյի ճիւմլէ շատ օլանլար այ՛ն չէքէր։ Տէ- 8
ֆին չէնէլյի տինկէր, Վէսրուր օլանլարըն շամա-
Թաատը գալը՛ր, դանպուրուն զէվգի տինկէր։
Ա՛վուզքիւ իլէ շէրապ իչմէյէճէ՛քլէր. միւաքիր՝ օ- 9
նու իչէնէլէրէ աճը՛ օլաճագ։ Պօշ շէնը գըրըլ- 10
տը. Հէր էվ գավանտը, քի քիմսէ կիրմէյէ։
Ա՛օգաչլարտա չէրապ իչիւն չաղըր՛շ վար. Հէր 11
շատը՛գ գարարըլա՛՝ եէրին չէնէլյի կիւմէտի։ Ը՛նդ 12
տէ խարապլը՛գ գալը՛ր, վէ գափու վիրանը՛գ
իլէ վուրուլտու։ Ա՛յրա եէրին օրԹասընտա՝ 13
գավմէրին արասընտա Հէմանն պէյլէ՝ վէյԹուն
սիլքինէմիսի կիպի՝ պաղ պօղումունտան սօնկրա
խուզիւմ տէվէյիմէսի կիպի օլաճագ։ Ա՛նլար սէօ- 14
լէրինի գալտըրըպ ալգը՛շ էտէճէքլէր, տէնիզ

Digitized by Google

դարափընտան Տապալն ա՛զատ[ե]ինէ կիւլեան՝ն[կ]
15չէ՛քճէ՛քլէր։ Ընտան էօթիւրիւ մէշրիգտե
Տապալը՝ տէնիզին ատալարընտա Յարաէլին Ո՛ւ-
16լահը Տապալն ատրնը բ՛զէթլէյէին։ Յերին
ուճլարընտան թէսպիհլէր՝ Տատըղա բ՛զէթ ի-
չիմտիք, ամմա պէն տէուտիմ, Օ՛ֆֆիմ, զաֆ-
ֆիմ, վա՛յ պանա, գափրճըլար գափար, հէմ գա-
17փրճըլար զօր խլէ գափարլար։ Ո՛չ եբրտէ սա-
քին օլան՝ սանա գարշը գօրգու վէ չուգուր վէ
18տուզագ օլաճագ։ Ա՛յ օլաքի գօրգու սէսին-
տէն գաչան՝ չուգուրա՛ տիւշէճէք, վէ չուգուրուն
իչինտէն չըգան՝ տուզագա՛ դուխուլաճագ, զիրա
եիւքսէքտէն փէնճէրէլէր աչը՛գ տըր, վէ եբրին
19թէմէլլերի տիխրէր։ Յեր պիլքիւլհյէ էզիլը-
ճէ՛ք տիր, եբր պիլքիւլհյէ եարըլաճագ, եբր
20պիլքիւլհյէ սարսըլաճագ տըր։ Յեր սէրհօշ
կիպի չալգանտաճագ տըր, վէ գուխպէ կիպի գը-
մըլտանտաճագ, վէ օնուն գապահաթը՝ օնուն խա-
զէրինէ տաղըրը՛գ վէրէճէ՛ք, վէ օտուշունճէ՝ սա-
21թըգ գուզգմայաճագտըր։ Ա՛յ օլաքի օ՛լ կիւն-
տէ Տապալ՝ եիւքսէքտէ եիւճէլէրին ա՛նքէրինէ՝
վէ տիւնեատա եբրին ճիւմլէ փատիշահլարընը
22եօգլայաճագտըր։ Ա՛յ օնլար՝ մինհպուսլարըն
զընտանտա ճէմ՝ օլտուգլարը կիպի՝ ճէմ՝ օլա-
ճագլար, վէ մինհպուստա գափանտաճագլար, վէ
23չօգ զէմանտան սօնկրա եօգլանտաճագլար։ Ընդ-
տէն այ ուխտանտագ, վէ կիւնէշ հիճայէ էտէ-
ճէ՛ք, զէրա Տապալ Աիօն տաղընտա վէ Յերուշա-
լիմտէ տալդանայի՛ր սիւրէճէ՛ք, վէ քէնտի իխթի-
արլարընըն էօնիւնտէ բ՛զէթլէնէճէ՛քտիր։

ՊԱՐ 25։

1 Ո՛վ Տապալ՝ Ա՛լլահըմ սէն սին, սէնի եիւճէլ-

Digitized by Google

տէճէ՛յիմ, սէնին ատքնա Հայմո էտէճէ՛յիմ. զկրա
ա՛ճայըպլար գըլտըն. գատիմ Թէտպիրլէրին է-
մին վէ կէրչէ՛քտիր։ Օ՛խրա շէհրի ևըղընա՝ հի- 2
սարը շէհրի վիրանէ՛յէ տէօնտէրտին, քի եա-
պանճըլարըն սէրայը արթըդ շէհր օլմայրա՝ է-
պէտէն եափը՛լմայա։ Ընուն իչինն սէնի գուվ- 3
վէթլի գավմ՝ ֆըզէթլէ՛յիա՝ հէյպէթլի գաիֆէ-
լէր շէհրի սէնտէն գօրգաճագ տըր։ Օ՛խրա սէն 4
ֆուգարայա սըղընաճագ եէր՝ եօխսուլա սըղըն-
Թըրսընտա փէնահկեահ՝ գասըրղատան սըղընա-
ճագ եէր՝ ըսարճագտան կէօղկէ օլտուն, զօրղու-
լարըն զարպըղնը տիվարա վէ՛պն գասըրղա կի-
պի կէլտի՛յի զէմման։ Ղատալարըն շամֆաճասը- 5
նը գօրագ եէրին ըսարճագ ըղը՛ղ՝ կիպի պատաճագ-
սըն. պուլուտտուն կէօղկէսի իչէ ըսարճագ ըղը՛ղ՝ ևէպ՝
զօրղուլարըն ալգը շը ալչագ ևանաճագ գօրը։ ԵՒէ 6
ա՛սքերլերին Ղապպը պու տաղտա ճիւմլէ գավմ-
լարա սէմիղլեր զիաֆէթի՛ տաճի չէրտապլեր իչէ
եաղ վէ իչքըչէ տօղու չէյլեր իչէ տաճի սիւզիւ-
միւշ չէրտապ իչէ զիաֆէ՛թի էաէճէ՛էքտիր։ ԵՒէ 7
պու տաղտա Հէսի գավմլէրին իւզէրինէ եայըլմըշ
էօրԹիւնիւն եիւղիւնիւ՝ վէ ճիւմլէ գաիֆէլէրին
իւզէրինէ սէրիլմիշ փէրտէյի Հէլաք էտէճէ՛ք-
տիր։ Ղօղիամիւ էպէտէն Հէլաք էտէճէ՛ք, վէ 8
Ղապպ Ղլահ Հէր կէօզտէն կէօզ եաշընը սիլէ-
ճէ՛ք, վէ պիւԹիւն եէրին իւզէրինտէն քէնտի
գավմլընըն այըպլընը կիտէրէճէ՛ք տիր. զկրա
Ղապպ սէօյլէտի։ ԵՒէ օղ կիւնտէ տէնիլէ. Ղշ- 9
Թէ Ղլահրմըզ պու տուր, օնա գաԹլանագ., վէ
պիզի գուրԹարտը. Ղապպ պու տուր, օնա գաԹ-
լանագ. օնուն խէլասը իչէ մէՀրուր ու շատ օլա-
ղը՛մ։ Օ՛խրա Ղապպըն էլի՛ պու տաղտա գօնա- 10
ճագ տըր, վէ ԵՒօպպ օճուն ալԹընտա սամանըն

Digitized by Google

կիւպրէտէ պասըլտրըղը կիպի պասըլտաճագտրը։
11 Ա է օրթասընտա էլլէրինի՝ եիւզէն եիւզիէ քի-
չինն էլլէրինի եայտրըղը՝ կիպի՝ եայտաճագ. վէ օ-
նուն մաղրուրլուղունու՝ օնուն էլլէրինին քէմին-
12 տի իլէ տուշիւրէճէքտիր։ Ա է սէնին եիւճէ
գալէլէրինին սարպլըղընը երգրպ տուշիւրէճէք,
թօզ օլունճայատէք եէրիլէ պէրապէր էտէճէք
տիր։

ՊԱՐ. 26։

1 Օվ կիւնտէ Յէհուտա տիյարընտա պու իլահի
օգունաճագ. Պիզիմ գուվվէթլի շէհրիմիզվար,
հիսարլար վէ գապաեալար իչինն խէլայս թաչին
2 օլմուշ։ Գափուլարը այչըն, կէրչէքլի՛ք սագ-
3 լայան սատրգ դաիֆէ կիրսին։ Գավլի ֆիքրի
սէլամէթտէ՝ սէլամէթտէ սագլարսըն. զիրա սա-
4 նա կիւվէնիր։ Յապէտլէր էպէտինճէ Յապպա
կիւվէնին. զիրա Յէհովա Ա Յապպա էպէտլէր
5 գայասըտրը։ Օխրա օ՝ եիւքսէքլէրտէ սա-
քին օլանլարը երգաթ, եիւճէ շէհրի օ տիւշիւ-
րիւր, օնու եէրէ պէրապէր տիւշիւրիւր, օնու
6 դօփրապ իլէ պէրապէր էտէր։ Գնու այագ՝
ֆուգարանըն այագը՝ եօխսուլլարընը դապանըլ չէյ-
7 նէչէճէքտիր։ Ասատրղընը դարիֆի տօղրուտուր.
հա՛ ապագ՝ սատրղընը եօլունու սէնն տիւզէտիր-
8 սին։ Էմ էհքեամինին դարիֆինտէ սանայ
իւմիտ էտէրիզ՝ հա՛ Յապպ. ճանընմըզընն արզու-
9 սու սէնինն ատընա վէ սէնինն անկը շընայտրը։ Կէ-
ճէտէ սէնի ճանընմսայն արզուլէտիմ, էմ տէրու-
նիմտէ բուհումլէ՝ սէհէրտէ սէնի արարըմ. զիրա
էհքեամըն եէրտէ օլունճա, տիւնեանըն սաքին-
10 լէրի սատագաթի էջրէնէճէքլէր։ Գասըղա ի-
նայէթի օլսա տա՝ սատագաթի էջրէնմէզ, տօղրու-

Digitized by Google

լուգլար եէրինտէ օ ֆէսատ իշլեր , վէ Ի՛ապպըն
ա՛զամէթինի կէօրմէզ ։ Այ՛ Ի՛ապպ՝ էլին եիւ- 11
ճէլտիյինի կէօրմէզլեր . գավմա օլան ղայրէթինի
կէօրիւպ ուԹանաճագլար , հէմ տիւշմէնլերինի
աԹէշ Թէլէֆ էտէճէք ։ Այ՛ Ի՛ապպ՝ պիզէ սե- 12
լամէԹ վէրէճէքսին . վէրա հէփ իշիմիզի տախ
պիզիմ իչիւն սէն իշլէտին ։ Այ՛ Ալլահըմըզ 13
Ի՛ապպ՝ պիզէ սէնտէն ղայրի սահիպլէր մուսալ-
լադ օլտու . ամմա սէնին ատըրնը՝ եաւըզնըզ սէնին-
քինի զիքր էտէրիզ ։ Ընաար սաղ տէյիլ էօ- 14
լիւտիւր , Էօմրլերի եօգտուր , գալագամնազլար .
չիւնքի սէն եօգլայըպ՝ օնլարը հէլաք էԹտին , վէ
օնլարըն հէփ զիքրինի մահվ էԹտին ։ Ինէն պու 15
դաիֆէյէ զամմ էԹտին եա՛ Ի՛ապպ , պու դաի-
ֆէյէ զամմ էԹմէքլէ՛ Բ՛ազէԹլէնտին . եէրին
հէփ ուճ՛լարընը ղայէԹլէ ուղաԹտըն ։ Այ՛ 16
Ի՛ապպ՝ սէնի սըղլէմտէ արատըլար . ԹէստիպԹին
օնլարատա իքէն՝ նիյազ էտէրլէր ։ Տօղուրմազա 17
եագըն օլան կէպէ գարը տօղուշ աղըըսըլնտա
պաղըրտըղը՛ կիպի՝ սէնին հուզուրունտա էօյլէ
օլտուգ՝ եա՛ Ի՛ապպ ։ Կէպէլէնտիք , աղըըլար 18
չէքտիք , նէլ տօղուրուր կիպի օլտուգ . եէրտէ
խէլաս էյլէմտիք , վէ տիւնեանըն սաքինլերի
տիւշմէտիլեր ։ Չօլիւլերին տիրիլէճէքլեր , էօլ- 19
միշլէրիմին ճէսէտլերի գալագաճագլար . ույա-
նըպ ալգը՛շ էտին՝ էյ գօփրագտա սաքին օլան-
լար . զիրա սէնին չիհին օլճլար չիհի տիր . վէ եէր
էօլիւլերինի աԹաճագ տըր ։ ԿիԹ էյ գավմըմ , 20
օտալարընա կիր , վէ քէնտի իւզէրինէ գափտունու
գափա , քէնտինի պիր ազ՝ պիր տագիգէ կիզլէ ,
ղազագ կէչինճէյէտէք ։ Օխրա իշԹէ Ի՛ապպ 21
քէնտի մահալինտէն չըգայօր , քի եէրին սաքին-
լերինի եարամազլըգլարը իչիւն եօգլայա . իմոի

Digitized by Google

եւ՝ գանլարընը քէշֆ էտէճէք, վէ արթըգ մագ-
թուլէբինի էօրթմէյէճէք տիր։

ՊԱՐ. 27.

1 Ալ կիւնտէ Ղատայ սերթ վէ պէօյիւք վէ գավի
գըլըճը իլէ գայփագ Էվլիայեան նամ երլանը՝
էօնի օր էյրի Էվլիայեան երլանը էօգլայճագ
տըր, վէ տէնիզտէքի ժաժէրի էօլտիւրէճէք տիր։
2 Ալ կիւնտէ օնա՝ շէրապ պաղընա՝ նագլէ օգու-
3 յուն։ Ընու պէն Ղապպ սագլարըմ. օնու էվր
տագիգատէ սուվարաճաղըմ. օնու կէճէ վէ կիւն-
տիւզ պէքլէյէճէյիմ, օլմայաքի օնա քիմսէ Հու-
4 ճիւմ էտէ։ Ղ ազապըմ էօգ տուր, պէնի չալը
տիքէն իլէ քիմ ճէնկէ դուխուշտուրտ. պէն
օնլարա օղրայըպ՝ օնլարը պիրտէն եագաճաղըմ։
5 Ղօզիսէ փէնահկեահըլմայ եավբը շարն, պէնիմլէ
6 սուլհ քէսսին. պէնիմ իլէ սուլհ քէսսին։ Կէ-
լէճէք զամանտէ Ղա՛գօպ քէօքլէնէճէք, Ղարաել
էհլէքլէնիպ Ֆիլիսլէնէճէք, վէ հասրլաթ իլէ
7 տիւնեանըն եիւզիւնիւ տօլտուրաճագլար։ Ընու՝ օնտան վուրուլանլարըն վուրուշու կիպի մի
վուրտու, եօխսա օնտան էօլտիւրէնլէրին էօլտու-
8 թիւշիւ կիպի մի էօլտիւրիւլտու։ Ընու սալը-
վէրտիյինտէ՝ օնունլա էօլէյու իլէ նիղա՛ էթտիրն
խսէտէ, կիւնտօղուսու եէլի կիւնիւնտէ սերթ եէլ
9 իլէ կէօթիւրտիւն։ Ընուն իչիւն՝ պուտուն իլէ
Ղա՛գօպտուն եարատմազըղընա քէֆարէթ օլու-
նատագ, վէ օնուն կիւնահընըն կիտէրմէխինին
հէվի նիչէթի պու՛ տուր. մէզապահրն հէվի դաշլա-
րընը քիրլէճ փարէլէրի կիպի էթտիյինտէ, գօ-
10 րօլար վէ փուխլար գա՛զմայաճագլար։ Ղ իրա
հիսարլը շէհր խարապ՝ վէ սաքին օլունմուշ վի-
րան վէ չէօլ օլաճագ. օրատա պուզաղը՝ օթլայա-

Digitized by Google

ձագ , հէմ օրատա եաթաձագ , վէ օնուն տալլա-
րընը թիւքեէձէք տիր ։ Ոնուն տալլարը գու- 11
րույունձա գըրըլաձագ , գարըլար՝ կէլիպ՝ օնլարը
դուխուշտուրաձագլար . զիրա օ՝ ֆէհիմլի գավմ
տէյիլ տիր . օնտան էօթիւրիւ օնու եարատան՝ օ-
նա մէրհամէթ էթմէյէձէք , վէ օնու թէրքիպ է-
տէն՝ օնա ինայէթ էթմէյէձէք տիր ։ Ա՚ր օլ 12
կիւնտէ օլաքի՝ Ա՚ապպ էայըն ագընթըրընտան Թա
Ա՚ընըր ըրմաղընատէք սիլաէձէք . վէ սիզ՝ հա՚
Ի՚սրաէլ օղուլլարը՝ պիրէր պիրէր տէվէ իրիլէձէք-
սիզ ։ Ե՚մ օլաքի օլ կիւնտէ՝ պէօյիւք պօրու էա- 13
լընաձագ , վէ Ա՚շուր տէյարընտա հէլաքէ պրաղըլ-
մըշլար՝ վէ Ա՚ընըր տէյարընտա սիւրկիւն օլանլար
հէլէձէքլէր , վէ Ի՚ապպա Ե՚րուշալիմտէ՝ Ա՚ու-
գատտէս տաղտա՝ սէճտէ գըլաձագլար ։

ՊԱՐ 28։

Ա՚ՅՆ մաղրուրլուգ Թաձընա՝ Ե՚ֆրաիմ սէրհօշ- 1
լարընա , հէմ օնուն Իֆթիխարընըն շանը՝ սէմիզ
վատիլէրին պաշընտա սօլմուշ էիչէքլէր Ի՚կի օլան
շէրապ մախմուրլարընա ։ Ի՚շթէ Ի՚ապպլըն պիր 2
զօրլու վէ կիւճլիւ իշի վար . օնլարը տօլու գասըր-
ղասը չէ հէլաք սաղանաղը կիպի՝ դաշդըն ա՚զիմ
սուլար ճէօշղունլուղու կիպի գուվվէթ իլէ եէրէ
սալաձագ ։ Ե՚ֆրաիմ սէրհօշլարընըն ղուրուր 3
Թաճը՝ այագլար իլէ էիյինէնէձէք տիր ։ Ա՚յ սէ- 4
միզ վատինին պաշընտա օլան օնուն Իֆթիխար
զիյինէթի՝ սօլմուշ էիչէք՝ պիչինտէն էվվէլ ղուր-
ֆանտա Ի՚նձիր կիպի օլաձագ , քի օնու կէօրէն՝
տահա էլինտէ իքէն՝ եուԹմաղա պագար ։ Ո՚Ր 5
կիւնտէ ա՚սքէրլէրին Ի՚ապպը՝ գասմընըն պագիյէ-
սինէ Իֆթիխար Թաճը վէ զիյինէթ խաթէֆանը՝
վէ շէրաա՚թ կէօրմէյէ օԹուրանա շէրաա՚թ 6

րուհու՝ վէ ճէնկի գափուլյա տօղրու տէօնտերէնէ
7 գահրիմանըղ օլաճագ ։ Ա՛յմա պուննլար տախի
չէրապատան չալգանըրլար, վէ միւքիրտէն սալլա-
նըրլար . քեահին հէմ փէչղամպեր միւքիրտէն
չալգանըր . օնլար չէրապատան եուտուլուրլար ,
միւքիրտէն սալլանըրլար, օնլար վահիտե չալգա-
8 նըրլար, չերապ՝թոե թէօքէզէ օղրադրլար : Օ՛իրա,
հէվի սօֆրալար գուսունթու նափագլըղը իլէ տօղու
9 օլուպ՝ մահալ եօղ տուր : Ա՛յմի՞ թ՛ըմ հէյրէտէ ,
վէ քիմի էտէպ անկլատա , սիւտէն քէսիլիշ-
10 լէրէ՝ մէմէտէն պյրը լմը շլարա՞ մը . Օ՛իրա նա-
սիհաթ պէ նասիհաթ՝ նասիհաթ պէ նասիհաթ՝
խադդ պէ խադդ՝ խադդ պէ խադդ՝ պիրազ պու-
11 րատա՝ պիրազ շուրատա : Չագգան պու գավմա՝
անկլաշըլմազ տուտագ վէ եատ տիլ իլէ սէյլէ-
12 յէճէք . Ա՛յնն օնլարա տէտի . Ա՛օրղունու բա-
հաթլանտըրաճաղընըզ բահաթ պու տուր, վէ
հուզուր պու տուր . օնլար խէ տինկլէմէյէ խմթէ-
13 մէտի : Ա՛ապին Ա՛ապպըն սէօզիւ օնլարա՝ նասի-
հաթ պէ նասիհաթ՝ նասիհաթ պէ նասիհաթ՝
խադդ պէ խադդ՝ խադդ պէ խադդ՝ պիրազ պու-
րատա՝ պիրազ շուրատա օլաճագ . Թաքիմ կիտիպ՝
արտա տիշէլէր, վէ գըրըլալար, վէ տուզադա
14 տիւշիւպ դուքթուլալար : Ա՛նուն իչինն Ա՛էրու-
շալիմէ օլան պու գավմա հէօքիւմէթ սիւրէն էչ
զէվգլէնիճի ատէմլէր՝ Ա՛ապպըն սէօզիւնիւ տինկ-
15 լէյին : Ա՛յն տէտինիզ . Պիզ էօլիւմ իլէ ա՛հտ
քէսիշտիք, վէ մէզար իլէ գավլի գարար գըլտըգ .
ճէօշղուն գամէը կէչտիքտէ՝ պիզէ օղրամայաճագ .
զիրա եալանը քէնտիմիզէ փէնահկեայ գօտուգ ,
16 վէ քէզպտէ կիզլէնտիք . Ա՛նուն իչինն Ա՛ապպ
Ա՛լլահ պէօյլէ տեր . Ա՛չքէթ պէն Ա՛իօնտա թէմէլ
իչինն դայ գօյաճաղըմ՝ պիր միւճերրէպ գըլմէթ-

Digitized by Google

լու քէօշէ գաշը՝ պիր թէմիզ քիւրսիւսիւ քի՝ ի-
նանան գաչմաղա այճէլէ էթմէյէ։ Ալ է շէրի- 17
այթը չըրփըչայ կէօրէ՝ հէմ սատագաթը թէքրա-
ղըչայ կէօրէ գօյաճաղըմ. վէ եալանըն փէնահ-
կեահչընը՝ տօլու կէօթիւրէճէք, վէ սագլանաճագ
եէրի՝ տուչար ղարգ էտէճէք տիր։ Ալ է էօլիւմ 18
իլէ օլան այ՛հտընըզ պօղուչաճագ, վէ մէչար իլէ
գավլի գարարընըզ ս՛ապիթ օլմայաճագ տըր.
ձէօշգուն գամչը կէչտիքտան, սիզ օնտան չէյնէնէ-
ճէ՛քսիզ։ Կէչտիքչէ սիզի ալաճագ. զիրա սա- 19
պահ պէ սապան՝ կիւնտիւզ վէ կէճէ կէչէճէք, վէ
ծնուն խապէրինի տուչմագ՝ հէմանի իւլքամէ՛ք օլա-
ճագ։ Զիրա եաթագ՝ ուզանմադա գըսաբը, 20
վէ եօրղան՝ էօրթիւնմէչէ տար տըր։ Ղիւն 21
Ֆարաղ՝ փէրտահիմ տուղընտան կիպի գազգաճագ,
Ալիպէօղ վատիսինտէ կիպի ղազապլէնէճէ՛ք տիր,
քի իշինի՝ ղարիպ իշինի՝ իճրա էտէ, վէ խըզմէ-
թինի՝ եա՛տ խըզմէթինի՝ էչլէչէ։ Յամի հալա 22
զէվգլէնիճիլեր օլմադն, օլմայաքի՝ պէնտլէրինիզ
տահա՛ գավլէ օլա. զիրա ա՛նքէրլէրին Ալլահը
Ֆարաղլըն գարաչընտան՝ ճիմլէ եէրին իւզէրինէ
հեվաքլըզ վէ մուգատեր խարապլը՛գ իշլեմտիմ։
Ֆուլագ վուրուպ՝ սեօգիւմիւ տինկլէչէյին. իշլետին՝ 23
վէ քէլամըմը տինկլէչէյին։ Ղինճճի՛ էքմէք ի- 24
չին՝ պիլմէյին կիւն չինճի սիւրիւպ՝ եէրինի աչար՝
գօփագլարը գըրմըր մը։ Ընուն եիւգիւնէ տիւ- 25
կէտինճէ, չէօրէք օթուռնու սաչըպ՝ վէ քիմսէնու
էքիպ՝ պուղտայը թէրթիպինճէ՝ վէ արփայը եէ-
րինէ հէմ չաւլատարը սինօրուռնա գօմմազմը։ Ղիւն 26
Ալլահ օնա՝ շուրուգ իւզրէ էգյրէտիպ թաւլըմ է-
տէր։ Զիրա չէօրէք օթու խաբմանն տինչէնի 27
իլէ տէգյիւլմէզ, վէ քիմսէն իւզէրինէ ա՛րապա
թէքէրլէյի տէօնմէզ. իլլա չէօրէք օթու տէյնէ՛ք

Digitized by Google

28 իւէ՝ վէ քիմնօն չուպուգ իւէ սիլքիւիր ։ Նէքմ ք
պուպայը ուփագլանըը , ամմնա օնու տայիմա
տէօյմէզ , վէ ա՛րապա թէքէրլէյի օնու գրմնաղ ,
29 վէ աթլըլարը օնու էզմէզ ։ Պու տախի թէտափիրի
ա՛ճայըպ գըլան՝ ի՛լմի ճէլիլ էտէն ա՛պէրլէրին
Ի՛սպպլնտան չըգար ։

ՊԱՐ 29։

1 Ա՛յ Ա՛րիէլ՝ Ա՛րիէլ՝ Տավիտին միւթէքքին
օլտուղու չէհրէ , ըր լըր՛լ իւզէրինէ գաթըն , պայ-
2 րամլար տէվր էթսին ։ Ի՛պքին պէն Ա՛րիէլի ս՛ըգ-
լէթէ սալաճաղըմ , վէ օ՛ գասաւվէթլի էմ՛ տէրտլի
օլաճագ , վէ պանա՝ մէզպահ կիպի օլաճագ տըր ։
3 Ա՛ է սէնին իւզէրինէ՝ էէփ չէվրէ օրտու գուրա-
ճաղըմ , վէ սէնին իւզէրինէ պէօլիքլէ մու՛հասէ-
րէ գուրաճաղըմ , էմ՛ սանա գարշը մէթէրիսլէր
4 գալտրըաճաղըմ ։ Ա՛ է տիւշլիւպ՝ եէրտէն սէչ-
լէյէճէքսին , էմ՛ սէօզլէրին դօփրագտան՝ ալչակ
չըգաճագ , վէ սէսին՝ ճինճինին կիպի եէրտէն օ-
լաճագ , վէ սէօզլուն դօփրագտան՝ փըսը լտայա-
5 ճագ տըր ։ Ա՛ է ղարիպլէրինին գալապալըղը ու-
փագ թօզ կիպի՝ վէ զօրպազլտրընը գալապալըղը
կէչէր սամանի ուփաղը կիպի օլաճագ , վէ պու՝ ա-
6 փանըղ պիր անտէ օլաճագ ։ Ի՛պքէրլէրին
Ի՛սպպլը դարաֆընտան՝ կիւրլէմ իւէ վէ զէլզէլէ
իւէ վէ պէօյիւք սէս իւէ՝ գասըըղա վէ սաղանագ
վէ թէլէֆ էտէն աթէշ ա՛լէվի իւէ հօգլանաճագ-
7 սըն ։ Ա՛ է Ա՛րիէլ իւզէրինէ սէֆէր էտէն ճիւմլէ
դաւիֆէլէրին գալապալըղը՝ վէ օնուն հէմ օնուն
հիսարընընը իւզէրինէ հէփ տէօյիւշ էտէնլէր վէ
օնու մու՛հասէրէ էտէնլէր՝ կէճէտէ կէօրիւնէն
8 տիւշ կիպի օլաճագ տըր ։ Էմ՛ օլաքի ա՛ճ օլան՝
տիւշիւնտէ եէմէք եէտիյինի կէօրիւպ ույանտը-

Digitized by Google

ղընտա գարնը ամ օլտուղու կիպի՝ վե սուսամըշ
տիշնիտե իչտիյինի կէօրիւպ ույանընճա պայ-
ղըն վե ճանըրնըն իշթահը օլտուղու կիպի՝ Ա՝իօն
տաղը իւզերինէ սէֆեր էտէն ճիւմլե դահֆէլերին
գալապալըղը պէօյլէ օլաճադ տըր։ Հ՝այըն, վէ 9
միւթէհաիր օլուն, իշրէթ էտիպ սէրսէմլէնին.
օնլար սէրխօշ տուր, ամմա չէրապտան տէյիլ,
օնլար սէրսէմտիր, ամմա միւաքիրտէն տէյիլ։
Ո՝խրա Ա՝ապպ՝ իւզերինիզէ ազար ույգու՛ր ըուհու 10
տէզաքտխ, վէ կէօզլէրինիզի գափատը. իչլամ
կէօրէն փէյղամպէրլէրի՛ վէ սէրվէրլէրինիզի
քէօրլէթտի։ Ա՝է հէփ իչլամըէր սիզէ՝ միւհրլիւ 11
քիթապ սէօզլէրի կիպի օլաճագ, քի օգուսմանըա
պիլէնէ վէրիլիպ՝ Ա՝էլ շունու օգու՛ տէնիլտիքտէ,
Վ՝ատիր տէյիլ իմ, զէրա միւհրլիւ տիւր տէր։
Ա՝է օ՛ քիթապ սգուսմանըա պիլմէյէնէ վէրիլիպ՝ 12
Հ՝ալա շունու օգու՛ տէնիլինճէ, ()գուսմագ պիլ-
մէ՛մ տէր։ Յ՝ամի Ա՝ապպ տէր. Պու գաւմ անդ 13
իլէ եագըշըպ՝ պէնի տուստագլարը՛ իլէ ի՛զդէթ-
լէտիյի՛ ամմա եիւրէյի պէնտէն իրագ օլտուղու՛
իչիւն, վէ պէնտէն գօրգուլարը՛ հինսան Լա՛իլիմի
Թէնպիհի օլտուղու իչիւն, ()նուն իչիւն իշթէ 14
պէն պու գաւմդէն օրթասընտա եիւնէ ա՛ճայըպլար՛
ա՛ճայը՛պ ա՛ճայըպլար գը՛լաճաղը՛մ. վէ օնլարդըն
ա՛լիմլէրինին իլ՛մի հէլա՛ք օլուպ՝ ֆէհիմլէրինին
ֆէհմի մա՛հվ օլաճագ տըր։ Ա՝այ Լա՛հտապիրլէ- 15
բինի Ա՝ապպտան տէրինէ կիզլէյէնլէրէ, վէ իշլէ-
րի գարանլըգտա օլուպ՝ Պիղի քի՛մ կէօրէճէք,
վէ պիզի քի՛մ պիլէճէք տէյէնլէրէ։ Ա՝այ ա՛ք- 16
սիվլիյինիզէ. չէօլմէքճի պալէ՛ճ եէրինէ մի սայը-
լըր. զէրա իշ՝ օնու իշլէյէն իչիւն՝ () պէնի եափ-
մատը, վէ եափըլմըշ նէտանէ օնու եափան իչիւն՝
() անկլամազ՝ տէյէ պիլի՛րսի։ Տահա պիր ազ 17

Digitized by Google

վագթատան սանկրա՝ Ի իւնան մահատուատար թագա-
լայա տէօնամէզմի, վէ մահատուատար թագալա՝ օրման
18 ադալըմզմը։ Ալ է օլ կիւնտէ՝ ատաղըլըգը քի-
թապդըն սէօզլէրինի իշլետճէքլէրը, վէ քէօրլէյրին
կէօզլէրի՝ տիւման վէ գարանլըգ իշլինտէն կէօրէ-
19 ճէքլէր։ Էմ ֆագիրլէր Ի ատապտա շատլըգ-
լարընը արթըրաճագլար, վէ ատաէմլէրին եօխ-
սուլլարը Ի արաէլին Ալ Ուգաստաէսինտէ մէսրուր
20 օլաճագլար։ Օ իւրա ղալըմ եօղ օլաճագ, վէ
զէվգէլէնիմի գայրմայաճագ, վէ եազատամազ ըղա
21 հէր ուչանըգ օլան՝ քէսիլէճէք տիր, (Ալնօր ֆի
ատէմի շէրաա՛ թատա սուշլու՛ չըդարըրլար, վէ գա-
իւստա շէրաա՛ֆ կէօրմէնէ տուպագ գուդարլար,
22 վէ սատրըղըն հագգընը իպդալ էտուլլէր։ (Նուն
իշիւն Ի ալրահամը ֆիւտա էտէն Ի ատապ՝ Ի այ գօգ
էվլինէն հագգընա պէօյլէ տեր. Ի այ գօգ ատրըգ
խէճիլ սուշմէյճէք, վէ եիւզիւ պիր տահա սօլ-
23 մայաճագ։ Օ իւրա էվլատլարընը էլլէրինէն ի-
շինի՝ օրթասընտա կէօրմէնճէ, ատրըմը թագուսս
էտէճէքլէր, Ի այ գօգսուն Ալ Ուգաստաէսինի թագ-
ատս էտէճէքլէր, վէ Ի արահէլին Ի լլահընտան գօ-
24 գաճագլար։ Ալ է բուհու ազդընը օրանլար ֆէյ
պիլէճէքլէր, վէ մըսըր լատյանլար՝ Ի րֆան էվրե-
նէճէքլէր։

ՊԱՐ. 30։

1 Ալ՝ այ ա՛սը օղուլլարս՝ տէյօր Ի ատապ, քի կիւ-
նահ կիւնահ Իւզէրինէ զամմ էթմէ՛ք սէպէպի ի-
չինն, թէհտպէր գուրարլար, ամմա պէնանէն տէյի՛ր.
վէ գամլի գարտար էտէրլէր, ամմա օ՝ բուհուզլա
2 տէյի՛ր, Ի չի ազդընա տանը՛շմայաճան Ֆիւրա օ-
նուն հիմայէթինէ գաչմագ իչիւն՝ վէ Ալ Ըսրըլը
քէօղէնտան սըզընամագ իչիւն Ալ Ըսրա էնամէյ

կիտէրլէր։ Ի մէնա Փիրաօ՚նուն հիմայէթի սիզէ 3
ուէթանմա՛գ՝ վէ Ա՚ընըրըն քէօկէսինէ սըղընմա՛գ՝
սիզէ ըէգալէթի օլաճագ։ Ո՚վիրա օնուն պէյլերի 4
Ա՚օանտա օլտու, վէ եվէիլերի Հ՚էնէսէ եէթիշ-
տիլէր։ Ա՚իմլէսի՝ օնլարա ֆիւոտ էթմէկէ 5
գատիր օ՚ղլոյան գավմըն սէպէպինտէն ուէթան-
տըլար։ օ խմոտտ էտէմէզ, վէ ֆիւոտ վէրմէզ,
իլլա այըպ վէ րիւսվայըգ իչուն օլուր։ Ա՚նիւք 6
հայվանլարը գ՚ըպլէյէ տօղրու պէլանըն վէ ս՚ըգ-
լէթին՝ արսլանըն հէմ կէնճ արսլանըն՝ էնկէրե-
յին վէ ուչար աթէշլի ա՚ժտէրին եէրինէ Ի՚փէր-
լէր, մալլարընը էշէք սըրթընտա վէ թազինէյէ-
բինի տէվէ իւրքիւճինտէ ֆիւոտէսիզ գավմէ կէօ-
թիւրէճէքլէր։ Ո՚նուն Ա՚ընըրըլար նաֆիլէ՝ վէ 7
պօշունա եարտըմ էտէրլէր. օնտան էօթիւրու օ-
նա՝ Պօշ օթուրուր էօյինէճինճ չաղըրտըմ։ Ի՚մ- 8
տի վար, օնլարըն էօնինտէ պունու լէվհանըն
իւզէրինէ եաշ, վէ օնու քիթապտա գայդ էյլէ.
քի կէլէճէք զ՚ամանա՝ էպէտէն շէհատէթի իչուն
գալա։ Ո՚վիրա պու՝ ա՚սլ գավմ տըր, եաբանճը 9
օղուլլար տըր. Ի՚սպարն թէվրաթընը իչինթմէկէ
խաթէմէզ օղուլլար տըր, Վ՚էի իլհամ կէօրէնլէ- 10
րէ՝ Ա՚կէօրմէն, վէ վահի պագանլարա՝ Պ՚իզիմ իչուն
տօղրու նէյնէլէր պագման, պիզէ լադիֆէլէր
սէօյլէյին, եաբան՚ա վահիլէրի պագըն, Ի՚օլտան 11
սավուշուն, գարիգատէն չէքիլին, Իսրաէլին Ա՚ու-
գատտէսինի էօնինմիզտէն կիտէրին տէրլէր։
Ո՚նուն իչուն Իսրաէլին Ա՚ուգատտէսի պէյլէ 12
տէր. Ո՚ւն սիղ պու սէօզլէ թահգիր էթմինիղ,
վէ ա՚քսինլիյէ հէմ էյրինլիյէ կիւվէնիպ՝ օնուն իւ-
զէրինէ տայանտընըզ. Ո՚նուն իչուն պու եա- 13
բամաղըզ սիզէ՝ էըգըլմասը ա՚նկսըզտան կէլէն
եիքօճէք հիսարըն գապարմըշ տիւշէճէք եարըն-

Digitized by Google

14 թլեսը կիպի օլաճագ տըը։ Ալ է օնու՝ չէօլմէքճի-
լէրին փարէլէնմիշ տէսթիխնին գըրըշը կիպի
գըրաճագ. ամճըմայաճագ տըը. վէ փարշալարըն-
տա՝ օճագտան աթէշ ալաճագ եա չուգուրտան սու
չըգարաճագ սագըլ փարշաը պուլունմայաճագ
15 տըը։ Օ իրա Ահարէլին Ալուգատտէսի Ապպա
Ալլահ պէջլէ տէր. Ալիզ տէօնմէք՝ վէ բահամ
իլէ խէյաս պուրսո ղ, գուվվէթինիզ էմնիյէթ-
լէ վէ կիւվէնմէք իլէ օլուր. ամմա սիզ իսթէմէ-
16 տինիզ։ Ալաքին տէտինիզ. Այօգ, ասթա պինիպ
գաչալըմ. օնուն իչինն գաչմաճագըզը. Հէմ՝ Այէյ-
նի ասթարա պինէլիմ փէթինէ. օնուն իչինն սիզի
17 գօվալայանլար եէյնի օլաճագտըը։ Պիրինին
ա՛զարընտան պինինիզ՝ պէշինն ա՛զարընտան հէ-
փինիզ գաչաճագընըզ. Թաքիմ տուղըն պաշընա
տուր՝ էրքէ՛ք կիպի՝ վէ պայըրըն իւզէրինտէ պայըճագ
18 կիպի պրաղըլասըզ։ Ալ է լաքին Ապպա պէք-
լէր քի՝ սիզէ իւնայէթ գըլա, վէ հէմ եիւմէ-
լէնէմէք քի՝ սիզէ մէրհամէթ էտէ. զիրա Ապպա
շէրաա՛թ Ալլահ տըը. նէ՞ մութլու օնա հէփ
19 կիւվէնէնլէրէ։ Օ իրա գավմ Ալիօնտա Այէրու-
շալիմտէ սաքին օլաճագ. արթըգ աղլայմայաճագ-
սըն, ֆէրեաստընըն սէսինէ՝ սանա էլպէթթէ ի-
նայէթ գըլաճագ տըը. օնու իչինթուխի կիպի՝ սէնի
20 իսթիճաա՛թ էտէճէքտիր։ Ապպա սիզէ ս՛ըզըէթ
էքմէյի վէ զու՛լմ սույու վէրսէ տէ՝ սէնինն խօճա-
լարըն արթըգ գափայնմայաճագլար. ամմա կէօզ-
21 լէրին՝ խօճալարընը կէօրիւր օլաճագ. Ալ է գու-
լագլարըն՝ արտընտան պիր սէօզ իչտէճէքլէր,
քի տէյճէք տիր. Այօլ պու՛ տուր, օնտա՛ եիւրիւ-
յիւն, կէրէք սաղա կէրէք սօլա տէօնտիւյիւնիւզ
22 զէմանն։ Էմ սէնին կիւմիւշ օյմա՛ փուլլարընընն
էօրթիւսիւնիւ՝ վէ ալթըն փուլլարընըն զինէ-

Digitized by Google

թինի նափաքայաճագըզ. օնլարը հպզ պեզի
կիպի աթաճագըզ, օնա՝ Ղրիգ տէյճէքքին։
Ա է եերե էքտիյին էքինինէ եաղմուր՝ վէ եերին 23
մահսուլունտան էքմէք վերէճէք, վէ պօլ հէմ
սէմիզ օլաճագ. օլ կիւնտե սիւրիւլերին կէնիշ
մերա տա օթլանաճագլար։ Ա է եերի իշլէյէն 24
էօքիւզլեր վէ սրփալար՝ եափա իլէ վէ քիւրէք իլէ
սավրուլմուշ փայք եէմ եէյճէքլեր։ Ա է օլաքի 25
չօգ գըրղըն կիւնիւնտե՝ գուլլէյէրը երգըլըշընտա՝
հէփ եիւքէք տաղըն իւզերինտե վէ հեր եիւճէ
թէփէնին իւզերինտե ըրմագլար վէ սու ագընթը-
լարը օլաճագլար։ Ա է Ա՛ապպ գավմընըն եարա- 26
սընը պաղլատըղը՝ վէ պերէսինի սաղալթըղը
կիւնտե, այրն ըշըղը կիւնէշինն ըշըղը՝ կիպի՝ վէ
կիւնէշինն ըշըղը եէտի գաթ զիյատե օլուպ՝ եէտի
կիւն ըշըղը գատար օլաճագ։ Ա շնձէ Ա՛ապպըն ա- 27
տը ուզագտան կէլիյօր, օնուն ղազապը եանայօր,
վէ եանղընը զօրլու տուր, տուտագլարը խըշմ իլէ
տօլու տուր, վէ տիլի թէյէֆ էտէն աթէշ կիպի
աիր։ Ա՛էմ օնուն րուհու՝ ձէօշղունն ըրմագ կիպի 28
թա պօղազատէք եարաճագ, քի դաիֆէյէրի պէ-
լա՝ եէյի իլէ եէյէ, վէ գավմէրի՝ չէնէյէրին-
տեքի եուլարըլ իլէ սաիքըտա։ Ա Իզին՝ մուգատա- 29
տէս պայրամ կէձէսի կիպի՝ իլահինիզ օլաճագ,
վէ Ա արաէլին Ա այասը Ա՛ապպըն տաղընա վարմա-
ղա տիւտիւք իլէ կիտէնին կիպի՝ եիւրէք շատը-
ղընըզ օլաճագ։ Ա է Ա՛ապպ՝ սէսինին ճէլալինի 30
իշիթմտիրէճէք, վէ ղազապընըն խըշմը իլէ հէմ
թէյէֆ էտիճի աթէշ ա՛յէվի իլէ՝ դուշան վէ գա-
սըրղա վէ տօլու դաշլարը իլէ՝ գօլունուն սալտը-
ղընը կէօսթէրիճէք։ Ո՛իրա Ա՛ապպըն սէսին- 31
տէն տէյնէք իլէ վուրուճու Ա՛շուր էզիյէճէքտիր։
Ա է օնուն իւզերինէ Ա՛ապպտան գօնտուրուա- 32

ճաղ թաղին օլունմուշ տէյնէյինին հէր կէչիտի՝
տէֆիլէր վէ դանպուրլար իլէ օլաճագ . վէ օնուն
33 իլէ՝ վէլվէլէ ճէնքէլերի իլէ ճէնքէլէշճէք : Օ իրա
քնօֆէթ չօգտան հաղըրլանմըշ . օ տախի փատի-
շահ իչինն հաղըրլանտը , օնու տէրինլէտի վէ կէ-
նիշլէտի . օնուն երդընը աթէշ վէ չօգ օտունտուր .
օնու Աապպէն նէֆէսի՝ քիւքիւրթ ատլի կիպի
դուդուշտուրաճագ տըր :

ՊԵՏՐ. 31։

1 Վ այ եարտըմ իչիւն Աընըդա էնէնլէրէ , վէ
աթէլարա տույանըդ՝ ա՛րտապալար չօգլուղունա վէ
գուվվէթլի աթէլլարա կիւվէնէնլէրէ քի՝ Աորա-
էլլին Աուգաստոսինէ պագմազլար , վէ Աապպը
2 դալապ էթմէզլէր : Ա՛յմին օ տախի ա՛լիմ տիր ,
վէ պէլայը կէթիրէճէք , հէմ սէօզիւնտէն տէօն-
մէյէճէք . վէ եարամազլարընն էվի իւզէրինէ՝
հէմ քէմիլիք իչէյէնլէրին եարտըմը իւզէրինէ
3 գալգաճագ տըր : Ախտի Աընըդըլըար ատէմ տիր ,
վէ Ա՛լահ տէյիլլէր , վէ օնլարընն աթէլարը էթ տիր ,
վէ բուհ տէյիլլէր . վէ Աապպ էլինի սալը՛նճա ,
հէմ եարտըմ էտէն երգընըդը , հէմ եարտըմ օլու-
նան տիւշէր , վէ հէվիսի պիրլիքտէ թէլէֆֆօ օլուր-
4 լար : Օ իրա Աապպ պանա պէօյլէ սէօյլէտի .
Ա՛րսլան հէմ կէնճ արսլան շիքեարը իչիւն պէօ-
յիւրիւ՝ օնուն իւզէրինէ չօպանլար ճիւմհիւրիւ
պաղընը լընճա օնլարընն սէօնտէն գօրգմատընդը՝ վէ
օնլարընն շամլաթասընտան սինէմէտիչի կիպի՝ ա՛ս-
քէրլէրին Աապպը տախի Աիօն տաղը վէ օնուն
թէվֆիսի իչիւն ճէնքէ էթմէյէ էօյլէ էնէճէք :
5 Ա՛սքէրլէրին Աապպը Ա՛երուշալիմ՝ հէման գուշ-
լարընն Ա՛ուլօ՛լօ՛ըը նը էօրթմտիւիւ կիպի սիյանէթ
էտէճէք , սիյանէթ էտէրէք օնա՝ խէլաս էտէճէք ,

Digitized by Google

վէ կէչէրէք գուրթարաճագ տրը։ Սիզ՝ Իսրաէլ 6
օղուլլարընըն օլ զիյատէսի իլէ անը օլտուգլարը
Ըլլահ՝ տէօնիւն։ Օ՚իրա օլ կիւնտէ հէր քէս 7
քէնտի կիւմիւշ փութլարընը վէ ալթուն փութ-
լարընը՝ քէնտի էլլէրինիզ կիւնահ իչիւն եափ-
տըգլարընը՝ րէստ էտէճէք տիր։ Վ՚է Ըշուր 8
գըլըճտան՝ տիւշէճէք, ամմա ինսանլըքինտէն
տէյիլ. իլլա օնու ատէմին օլմայան գըլըճ եէյէ-
ճէք տիր. հէմ օ՝ գըլըճ եիւզիւնտէն գաչաճագ,
վէ եէյիլմէլէրի խարտճկիւզար օլաճագլար։ Վ՚է 9
օ՝ գօրգուտունտան գալէ՝ ինէ կէչէճէք, վէ սէր-
վէրլէրի պայրագտան իւրքէճէքլէր, տէյօր ալ-
շի Միհնտա՝ վէ ֆուրունու Ըֆերուշլիմտէ օլան
Խապպ։

ՊԱՐ. 32։

Ըշլէ փատիշահ՝ սատուգալի իլէ փատիշահլըգ 1
սիւրճէք, վէ պէյլէր՝ հագգ իւզրէ պէյլիք էտէ-
ճէքլէր։ Վ՚է ատէմ՝ բիւզկնարտան սիփէր վէ 2
գասըրղատան էօրթիւ՝ գօրագլըգտա սու սէլլէրի
կիպի՝ գօթագ եէրտէ գամի գայանըն քէօղկէսի
կիպի օլաճագ։ Վ՚է կէօրէնլէրին կէօղլէրի գա- 3
մայմայաճագ, հէմ իշիտէնլէրին գուլագլարը
տինկլէյէճէք տիր։ Վ՚է թիղլէրին եիւրէյի 4
բ՚իլ՝ անկլայաճագ, հէմ փէղիքէքլէրին տիլի ֆա-
սիհ սէօյլէմէյէ հազը՚ր օլաճագ։ Ակֆիհէ ար- 5
թըգ ճէօմերտ տէնիլմէյէճէք, վէ խասիսէ ղանի
սէօյլէնմէյէճէք։ Օ՚իրա սէֆիհ՝ սէֆիհլիք 6
սէօյլէր, վէ եիւրէյի եարամազլըգ իշլէր, քի պի-
նամուսլուգ էտէ, վէ Խապպըն հագգընա բ՚սեան
սէօյլէյէ, ածըգմըշըն ճանընը պո՚շ էտէ, վէ սու-
սամը շըն իչէճէյինի եո՚ղ էտէ։ Հ՚էմ խասիսին 7
ալէթլէրի եարամազ տրը, օ՚ եալան սէօզլէր իլէ

ֆագիրլերի պէրպայտ էթմէք իչիւն՝ եօխսուլա
հագգը սէօյլէտիյինտէ պիրլէ՝ քէմ նիյէթլէր
8 թէտպիր էտեր։ Այմիս ձէօմէրտ՝ ձէօմէրտլիքտէ
տուշինիւր, հէմ օ՝ ձէօմէրտլիքտէ ս՝ապիթ գա-
9 լըր։ Այ գայդուսուզ գարըլար՝ գալգըն, սէօ-
զիմիւ տինկլէյին. եա՞ գօրգուսուզ գըզլար՝ քէ-
10 լամլարըմա գուլագ վուրան։ Կիմնէր հէմ եըլ-
լարձէ իզդիրապտէ օլաճագսընըզ, էյ գօրգու-
սուզ գարըլար. սիրա պաղպօզումու զայ օլաճագ,
11 պիչին վագթը կէլմէյէճէք։ Այ գայդուսուզ
գարըլար՝ տիլթէյին, եա՞ գօրգուսուզ գարըլար
իզդիրապէ տուշին. սոյունուպ չըփլագ օլուն, վէ
12 պէլլերինիզէ չա՞լ գուշատըն։ Այզուլու թար-
լալար՝ մէյվէտար ասմաստա՞ն էօթիւրիւ կէօյիւս-
13 լէրինի տէօյէճէքլէր։ Կավմըմըն եէրի իզէ-
րինտէ՝ վէ հէր շաշլագ էվլէրինտէ վէ մէսրուր
14 հէյրտէ էալը տիքէ՞ն պիլմէճէք։ Օ՝ իրա սէրայ-
լէր պրաղըլաճագ, շամանթաճար շէհր թէզիք օլու-
նաճագ. եապան էշէյինին սէֆասը իչիւն՝ սիւ-
րիւլէրին օթլաղը իչիւն գալէ՞լէր վէ հիսարլար ֆ-
15 պէտէն մաղարալար օլաճագ. Կա՞ն եօգարըտան
իւզէրիմիզէ բուշ տէօքիւլիւպ՝ չէօլ մէյվէտար
թարլայա տէսնիւպ՝ մէյվէտար թարլա օրման
16 սայը լընձէյէտէք։ Ա՞լտէմ չէօլտէ չէրասա՞ թ
սաքին օլաճագ, վէ մէյվէտար թարլատա աստա-
17 գաթ օթուրաճագ։ Ալ է աստագաթըն ա՞մէլի
սէլամէթ՝ հէմ աստագաթըն մէյվէկի աստուէլիք
18 վէ էճրիյէթ օլաճագ, թա՞ էպէտէ՞տէք։ Ալ է
գավմըմ սէլամէթլի մէքեանտա վէ էմին մէ՞ն-
քեանլարտա վէ բահաթլը՞գ մահալէրինտէ սա-
19 քին օլաճագ։ Այմիս տօլու եաղարագ օրման
տուշէճէք, վէ շէհր պիլքիւլլիյէ եըգըլաճագ։
20՝Այ՞ մուխլուս սիլէ՞ քի՝ հէփ սուլարըն եանընտա

Digitized by Google

*էքերսիզ, վէ էօքիւզիւն հէմ էշէյին այաղընը ծ-
չոյս սալարսըզ։*

ՊԱՏՐ. 33։

Վայ սանա՝ էյ եաղմաճը, քի սէն եաղմալայն- 1
մատըն, վէ սանա էյ խայըն՝ քի սանա խայընըզդ
օլմընմատը. սէն եաղմա էթմէկի թէմամ էթ-
յինտէ՝ սէնի եաղմալայաճագըմը, վէ սէն խայըն-
ըզդ էթմէկի պիթիրտիյինտէ՝ սանա խայընըզդ
էտեճէքըմը։ Յա՛ Ռապպ՝ պիզէ ինայէթ գըլ, 2
սանա իւմիտ էտերիզ. հէր սապահ օնըարա գուվ-
վէթ օլ, հէմ ս՚ըզգէթի վագթընտա պիզէ խէլաս
օլ։ Ը ամանթա աէսինտէն գաւմմար գաչտը. սէ- 3
նին եիւճէլթյինտէն դահֆէլէր տաղըլտը։ Վէ է 4
սիզին չնքեարընըզ օթ պէօճէյի տէվզ իրիշի կիսի
տէվզ իրիլճէք, օնտա՝ էչքիրկէլէրին սը չքատըզը՝
կիսի սը չըայաճագ։ Ռապպ եիւճէլմի՚շ տիր. 5
զնըա եիւքսէքլէրտէ սաքին օլուր. Վհօնու շէրա-
ա՚թ վէ սատագա՚թ իլէ տօլտուրտու։ Վէ է սէնին 6
զէմանլարընըն մէօհ՚քէմլիյի՝ խէլաս գուվվէթի՝
ի՚լմ վէ պիլկի՚տիր. օնուն խաղինէսի՝ Ռապպըն
գօրգուսու տուր։ Ի՚չթէ օնլարըն գահրիմանլարը 7
տիշարրտա ֆէրեաա էտերլէր. սէլամէթ էլ չիլէ-
րի աճը լը՚գ իլէ աղլարլար։ Ի՚օլար խարապ օլ- 8
տու, եօլտան կէչէն գալմատը. օ՝ ա՚հտը նա՚գզ
էթտի, շէհրլէրի խօր կէօրիւր, ատէմի սայմազ։
Ի՚էր եաս չէքիպ՝ զապունլանըր. Վ իպտան ուէթա- 9
նըզ գուրուտու. Ը ա՚րօն չէօլ կիսի օլտու, վէ
Պաշան իլէ Ի՚արմէլ սիլքինիյօր։ Ը իմտի գալ- 10
գաճաղըմ՝ տէյօր Ռապպ, չիմտի եիւճէլէճէյիմ.
չիմտի քէնտիմի գալտրըաճա՚ղըմ։ Վիզ սամանա 11
կէպէ գալըպ՝ սամա՚ն չէօփիւ տօղուրաճագըզ.
բուհունուզ սիզի աճէշ Վնպէ եէյէճէ՚ք տիր։ Վէ է 12

Digitized by Google

գավմէէր քիրէճին եանտըղը կիպի օլաճագ , օնլար
աթէշտէ՝ քէսիլմիշ տիքէնլէր կիպի եանաճագ ։
13 Ոչ ուզագտա օլանլար՝ իշլէտիյիմի իշտիրն . վէ
14 եագըն օլանլար՝ գուվվէթիմի պիլին ։ Իօնտա
կիւնահքեարլար գօրգարլար , պինամուսլարը
տիթրէմէ դուրտու . Պիզտէն՝ թէլէֆ էտէն ա-
թէշտէ քիմ օթուրաճագ , պիզտէն՝ էպէտի
15 եանդընտա քիմ սագին օլաճագ ։ Աստագաթ
իւզրէ եիւրիւյէն վէ տօղրուլուգ սէյլէյէն՝ զուլմ-
լէ օլան գազանձը խօր կէօրէն՝ ըրիշվէթի ալմագ-
տան էլլէրինի սիլքէն՝ գանլըլարը իշնիմէքտէն
գուլագլարընը գափայան վէ եարատմազլըղը կէօր-
16 մէքտէն կէօզլէրինի եուման , ( )՝ եիւճէլէրտէ
սագին օլաճագ , օնուն գուլլէսի սարպ գայալար-
տատրը . օնա էքմէք վէրիլէճէք , սոյու տայիմ
17 օլաճագ ։ Էնին կէօզլէրին՝ փատիշահը ճէմա-
լինտէ կէօրէճէքլէր . օնլար ուզագ եէրէ պագա-
18 ճագ ։ Էնին եիւրէյին գօրգուլարը տիւշինէ-
ճէք . Հանի քեաթիպ՝ Հանի վէզնէտար՝ Հանի
19 գուլլէրէրի եաղան ։ Էն պէրք գավմը՝ սէօզիւ
տինկլէնմէքտէն տէրին՝ տիլի անկլաշըլմազ փէլ-
20 թէք գավմը կէօրմէյէճէքսին ։ Պայրամլարըմը-
զըն շէհրի օլան Էհօնայագ . կէօզլէրին բահաթի-
լըզ չատրըը օլան՝ գաղըգլարը էպէտէն գըմըլ-
տանմազ , վէ հիչ իփլէրի գըրըլմազ՝ աշաղա ա-
լընմազ չատրը օլան Էհերուշալիմէ նազար գը-
21 սրն ։ Ընմնա Ղէվլիլ Ասպագ՝ պիզէ օրատա չայլար՝
փէք էնլու ըրմագլար մահալի օլաճագ . քիւրէքլի
գայըգ օրայա վարմազ , վէ ազիմ կէմի օնտան
22 կէչմէզ ։ Օ իրա պիզիմ շէհրատթճըմըզ Ասպագ
տրը , գանուն պաղըայըճըմըզ Ասպագ տրը , փատի-
շահըմըզ Ասպագ տրը . պիզի օ գուրթարաճագ ։
23 Էնին իփլէրին կէվշէտի . տիրէյի տօղրու մէօհ-

Digitized by Google

քեմ էտէմէտիլեր, եէլքենի աչամատըլար. օ զէ-
ման ա՛զիմ եաղմա փայլաշըլըտը. թօփալլար պիլէ
եաղմա եաղմալատըլար։ Ա Է սաքին օլան՝ 24
Ա՛տասթալանտըմ տէմէսին. օնտա սաքին օլան
գավմըն եարամազլըղը ա՛ֆվ օլունաճագ տըր։

ՊԱՐ, 34։

Ա՛Յ դաիֆելեր՝ իշիթմէյէ եագլաշըն, վէ իւմ- 1
մէթլեր գուլագ վուրուն. եէր վէ օնուն Հէփ տօ-
լուսու՝ տիւնեա վէ օնուն Հէփ Հասիլաթը տինկլէ-
սին։ Ո՛Յրա Ա՛տպըն էօրքէսի ճիւմլէ դաիֆէ- 2
լերին իւզէրինէ՝ վէ օնուն Հիտտէթի օնլարըն Հէփ
ա՛քէրլերի իւզէրինէ տիր. օ՝ օնլարը Հէրճմ էյ-
լէտի, օնլարը պօղազլայըշի թէքսիմ էթտի։
Ա Է օնլարըն մագֆուլլերի աֆը լաճագ, վէ լէշ- 3
լէրինտէն գօգուլարը չըգաճագ, վէ օնլարըն գա-
նընտան տաղլար էրկյէճէք տիր։ Ա Է կէօքլերին 4
ճիւմլէ ա՛քէրի էրկյէճէք, Հէմ կէօքլեր դօմմիր
կիպի տիւրիւլէճէք տիր, վէ օնլարըն Հէփ ա՛քէրի՝
եափրագ ասմատան տէօքիւլտիւյիւ կիպի՝ վէ ին-
ճիր աղաճընտան տիւշտիւյիւ կիպի տիւշէճէք տիր։
Ո՛Յրա գըլըճըմ կէօքտէ սէրթօշլանմը՛շ տըր. 5
իշխէ Ա՛տօմուն իւզէրինէ՝ վէ Հէյուէմ էթտիյիմ
գավմըն իւզէրինէ շէրաա՛թ իշիւն էնէճէք տիր։
Ա՛տպըն գըլըճը գա՛ն իլէ տօլմուշ՝ վէ եա՛ղ իլէ 6
եաղլանմըշ շտրը, գուզուլարըն վէ քէչիլերին գանը
իլէ՝ վէ գօչլարըն պէօյրէ՛ք եաղը իլէ. վէրա Ա՛տպ-
պըն Պօսրատա գուրպանը՛ վէ Ա՛տամ տիյարընտա
պէօյուք գրթալը՛ օլաճագ։ Ա Է օնլարըն պիլէ- 7
սինճէ ճամուսլար վէ պուղալար իլէ տանալար էն-
տիրիլէճէքլեր. վէ օնլարըն եէրի գանտան սէր-
խօշլանաճագ, վէ գօփրագլարը եաղ իլէ սէմիզլէ-
նէճէ՛ք տիր։ Ո՛Յրա Ա՛տպըն ինթիգա՛մ կիւ- 8

Digitized by Google

նիւ՝ Աիօնուն տա՛վասը իչիւն ճէզա սէնէսի օլա-
9 ճագ։ Ալ է օնուն ըրմագլարը զիֆֆէ՝ վէ դօփ-
րաղը քիւքիւրթէ տէօնէճէք, վէ օնուն եէրի եա-
10 նար զիֆֆ օլաճագ։ Ալճէք վէ կիւնտուզ սէօ-
յիւնմէյիպ՝ տիւթիւնիւ էպէտէն չըգաճագ տլը.
տէվրտէն տէվրէ վիրան գալաճագ, էպէտ իւլ ա-
11 պատ՝ օրատան կէչէն օլմայաճագ։ Իլլա օնու
րահատ գուշու վէ քիրփի զապդ էտէճէք, վէ օն-
տա պայգուշ վէ գուզղունն սաքին օլաճագ, վէ օ-
նուն իւզէրինէ պօշլուգ չըրփըրըը վէ հիւլիք
12 թէրազըսըը չէքէճէք։ Իչըէֆինի փատիշահ-
լըղա չաղըրաճագլար, վէ չինէ օլմայաճագ, վէ
13 հէփ պէյլէրի հիչ օլաճագլար։ Ալ է օնուն սէ-
րայլարընտա տիքէնլէր՝ հիսարընտա ըսրըղան օ-
թու վէ տէվէ տիքէնի չըգաճագ. վէ ատտեր-
լէրին մէքեանը՝ տէվէգուշլարընը հավվիսի օլա-
14 ճագ։ Ալ է եապան քէտիլէրի չագալլար իւէ
պուլուշաճագլար, վէ ճինւէր պիրի պիրինէ չաղը-
րաճագլար. հէմ կէճէ գօրգուսու օրատտա րա-
հաթ պուլուպ՝ քէնտինէ րահաթը եէր պուլա-
15 ճագ։ Ֆրատտա օգ եըլանը եու վասրնը եափըպ՝
եումուրդլայաճագ, վէ եավրուլարընը չըգարըպ՝
պէտլէյէճէք տիր. հէմ տիշի ագ պապալար պիրի
16 պիրինէ օրատտա պուլուշաճագլար։ Ատպէնը քի-
թապընտա արայատագ օգուլսուն. պունլարընն պի-
րինի էքսիք օլմայաճագ. պիրինինն էշի էքսիք օլ-
մայաճագ. զիրա օնուն աղըզը էմր էյլէտի, վէ օն-
17 լարը օնուն րուհու ճէմ էտէճէքտիր։ Ալ է օ՛ օն-
լար իչիւն գուրան աճմըշտըր, վէ օնուն էլի օնու՝
օնլարա չըրփը իւէ թագսիմ էճմիշ տիր. օնու
էպէտէտէք զապդ էտէճէքլէր, օնտա տէվը պէ
տէվը սաքին օլաճագլար։

ՊԱՐ. 35։

1 Հէօլ վէ պէեաւսան օնլարտան ՚ռսրուր օլաճագ-
լար . վէ ըսսըզ սէվինիպ՝ նէղքիս կիպի չիչէքլէ-
2 նէճէք ։ () զիյատէսի իլէ չիչէքլէնէճէք . հէմ
ալգըշ վէ կիւլպեանկ իլէ սէվինէճէ՚ք տիր . օնա
յ իպանանըն իզզէթի՝ Վ՚ասմէլին վէ Հ՚տրօնուն
հինանիւ վէրիլէճէք , օնլար Ի՚ապպըն ի՚զզէթինի՝
3 Ի՚լլահ՚ըմըզըն ճէլալինի կէօրէճէքլէր ։ Օ՚սի՚ֆ
էլչէրի գավիլէտին , վէ տէրմանսըզ տիզլէրի գուվ-
վէթլէնտիրին ։ Նիւբէյի թիզլէրէ տէյին .
4 Գ՚ուվվէթլէնին , գօրգմանի . իշթէ Ի՚լլահ՚ընըզ
ինթիգամ իլէ՝ Ի՚լլահ՚ըն ճէզասը իլէ կէլիյօր . օ
կէլէճէք , վէ սիզի գուրթարաճագ տըր ։ ()զէ-
5 ման քէօրլէրին կէօզլէրի աչըլաճագ , հէմ սաղըր-
լարըն գուլագլարը աչըլաճագ տըր ։ ()զէման
6 թօփալ ճէյրան կիպի սը չըպայաճագ , վէ տիւլպիզին
տիւլի իլահի օգուդայաճագ . զիրա չէօլտէ սուլար՝ վէ
ըսսըզ եէրտէ սէլլէր եիւրիյէճէք ։ Ա՚ է գօրագ
7 եէր կէօլէ տէօնէճէք , հէմ սուսուզ եէր սու
փունկարլարը չըգարաճագ . ամժուէքլէրին եաթ-
տըղը՝ ՚ռսքեանընտա՝ գամըշ վէ սապլըգ հավլիսի
8 օլաճագ ։ Ա՚ է օրատա ուլու եօլ վէ դարիդ օլա-
ճագ , քի օնա մ՚ուգատատէ եօլ տէնիլէճէք . օնտան
նաիթաք կէչմէյէճէք , իլլա օ՚ նլար իչիւն օլաճագ .
եօլտա եիւրիյէն տիվանէլէր պիլէ եօլու շաչըր-
մայաճագլար ։ ()րատա ալչալան օ՚լմայաճագ ,
9 վէ եըրթըճը ճանավար չը՚գմայաճագ , հէմ օրա-
տա պուլունմայաճագ , իլլա խէլասս պուլմուշլար
կէզէճէք ։ Ա՚ է Ի՚սապլըն փիտա էթմիյի քիմսէ-
10 լեր տէօնիւպ՝ պաշլարը իւզէրինտէ էպէտի շատ-
լըգ օլարագ՝ ալգըշ իլէ Ա՚իօնա վէրաճագլար . օն-
լար սիւրիւր վէ շատլըգ պուլաճագ , վէ գասավէթի
հէմ ահ գաչաճագ տըր ։

Digitized by Google

ՊԱՐ 36։

1 Ալ է օրուն՝ քի՝ Հիզկիա փատիշահըն օն տեօր-
տինէնեիւ եըլընտա՝ Աշուր փատիշահը Սանհերիպ
Եհուտանըն հեփ մէթին շէհրլէրինէ գարշը չը-
2 գըպ՝ օնլարը ֆէթհ էյլետի։ Ալ է Աշուր փատի-
շահը՝ Ախիշտէն Էլերուշալիմէ Հիզկիա փատի-
շահա Սապշագէհի գումվէթլե ու՝ աքեր իլէ կէօն-
տերտի. վէ օ՝ գասարճը թարլասընըն ճաւտուէ-
սինտէ իւսթ հավուզուն սու՛նօրնատա տուրատու։
3 Ալ է էվլին քէտխուտասը օլան Հիլքիա օղլու Էլ-
նաթիմ՝ քեաթիպ Հ էյնա վէ Թէզքէրէճի Էյ-
4 սաֆ օղլու Էօահ իլէ օնա՝ չըգտը։ Ալ է Սապ-
շագէհ օնլարա տէտի. Սալա Հիզկիայա տէյին.
Պէյիւք փատիշահ Աշուր փատիշահը պէյլէ
5 աեր. Պու կիւվէնտիյին ի՛թիմատ նէ՞տիր։ Տէ-
տին. Ա՛ՀնԷք իչուն թէտպիր վէ գուվվէթիմ վար,
ամմա պու՝ տուտուծգ լաֆըրըտըսըըր. Հալա քիմէ
6 կիւվէնտին, քի պանա ա՛սըլ օլտուն։ Էյմէ սէն՝
պու գըրըլմըշ գամըշ ա՛սասընա՝ Ալ Ըսըրտ կիւ-
վէնտին, քէ օնուն իւպէրինէ պիր քիմսէ տայանա
ավուճունա պաթըպ օնու տէյէճէ՛ք տիր. Ալ Ըսըր
փատիշահը Ֆիրաօ՛ն՝ օնա հեփ կիւվէնէնլերէ
7 էջյէճ տիր։ Ա՛մմա պանա՝ Ա՛լլահըմըզ Ա՛սպպա
կիւվէնտիր տէրսէն, օ տէյի՛լմի քի՝ Հիզկիա օ-
նուն Թէփէխփուրթխանէլերինի վէ մէզպահլաթրընը
կիւտերտի, վէ Էհուտայա հեմ Էերուշալիմէ՝
Պու մէզպահըն էօնինտէ սէճտէ գըլասըզ տէտի։
8 Ալ է հալա քերէմ էյլէ՝ էֆէնտիմ Աշուր փատի-
շահը իլէ միւպահի՛սէ էյլէ, վէ սանա իքի պին
ատ վէրէյիմ, պաքտալըմ օնլարըն իւզէրինէ պի-
9 նիճիլէը վէրէ պիլի՛րմիսին։ Ամտի էֆէնտիմին
էն քիւչիւք գուլլարընտան պիր սէրվէրին նիւզիւ-

Digitized by Google

նիւ նի՞ճէ տէօնտէրէճէքսին. սէն խսե ա՛րապա-
լար վէ ասիլլար իչիւն Ա՛ընսրըա կիւվէնտին։
Ա՛մտի հալա պու տիյար իւզէրինէ՝ օնու խարապ 10
էթմէյէ Ա՛ապպսըզ մը չըգտըմ. պանա Ա՛պպ
տէմիշտիր. Պու տիյարա չըգըպ՝ օնու խարապ
էյլէ։ Ա՛ն Ա՛չեագիմ հէմ Ը՞ էպնա վէ Ա՛օահ 11
Ա՛ապշագէ՛ն տէտիլէր. Ա՛հերէմ էյլէ, պու գուլ-
լարընա Ա՛իւրեանի՛ճէ սէօյլէ, զիրա պիզ անկլա-
րըզ, վէ պիզ՝ հիսարըն իւզէրինտէ օլան խալգ ի-
շիտիլքէն՝ Ա՛չհուտիճէ սէօյլէմէ։ Ա՛մմա Ա՛պա- 12
շագէ՛ տէտի. Ա՛ֆէնտիմ պէ՛ն՝ պու սէօզլէրի սէ-
նի՛ն Ա՛ֆէնտինէ՛ վէ սանա՛ մը սէօյլէմէյէ կէօն-
տէրտի, սիզին պէրապէրինիզճէ թէրսլէրինի եւ-
մէյէ վէ սիտիքլէրինի իչմէյէ հիսարըն իւզէրին-
տէ օթուրան ատըմլէրէ տէյի՛ր մի։ Ա՛նտէն Ա՛պա- 13
շագէ՛ տուրուպ՝ պէօյիւք սէս իլէ Ա՛չհուտիճէ
պաղըրըպ տէտի. Ա՛շուր փատիշահը պէօյիւք փա-
տիշահըն սէօզլունիւ տինկլէյին. Փատիշահ 14
պէօյլէ՛ տէր. Ա՛իզգիյա սիզի ալտա՛թմասըն, զիրա
օ՛ սիզի գուրթարմաղա գատիր օլա՛մազ։ Ա՛էմ 15
Ա՛իզգիյա սիզի՛ Ա՛լպէթթէ Ա՛ապպ պիզի գուր-
թարաճագ՝ պու շէ՛հր Ա՛շուր փատիշահընըն էլինէ
վէրի՛լմէյէճէ՛ք տէյէրէք՝ Ա՛ապպա կիւվէնտի՛րմէ-
սին։ Ա՛իզգիյը տինկլէմէն. զիրա Ա՛շուր փա- 16
տիշահը պէօյլէ՛ տէր. Պէնիմի՛ւ սուլ՛հա եաթըն,
վէ պանա՛ չըգըն, վէ հէր քէս քէնտի պաղընտան
վէ հէր քէս քէնտի ինճիրինտէ՛ն եէյէ, հէմ հէր
քէս քէնտի սարընըճընտան սո՛ւ իչէսիզ. Ը՞ա 17
պէն կէլիպ՝ սիզի տիյարընըզա պէնկզէր պիր տի-
յարա՝ պու՛ղտայ վէ շէրապ տիյարընա՝ էքմէ՛ք վէ
պաղլաւր տիյարընա ալը՛նճայատէք։ Ը՞լմայա 18
Ա՛իզգիյա՝ Ա՛ապպ պիզի գուրթարաճա՛գտըր տէ-
յէրէք՝ սիզի գընտըրա՛, Ա՛շուր փատիշահընըն է-

լինուին հիւ գահիճներին ապրուստները պիրի
19 քնանա տիյարները գուրթարտըմը ։ Ամմաթըն
վե Աքհաապան ալլահլարը հանի, Աքհաապվահիմին
ալլահլարը հանի. օնլար Աամարիայը էլիմուէն
20 գուրթարտըմը ։ Տիյարլարըն ճիւմլե ալլահլա-
րընըն հանի նկրար քնանի տիյարները էլիմուէն գուր-
թարտը, քի Աապպ Աէրուշալիմի էլիմուէն գուր-
21 թարտ ։ Ամմա օնլար գընմատը. վե օնա հիւ ճե-
վապ վէրմէտիլեր. զիրա փասիշահընը՝ Ա՛էվապ
22 վէրմէնե ամէյէրէք կմրի օլտու ։ Ընտեն էվ քհա-
խուտասը Էլիգիյա օղլու Աէլեազիմ հէմ քնա-
թիով Շ էպնա վե թէզքէրէճի Աամի օղլու Աօսէ
Ա՛ապաշագէին աէօզլէրինի խոսակը էթտիլեր ։

ՊԱՐ 37։

1 Ա՛ե օլտուգըի Էհզեկիյա փասիշահ իշիթուխի
կիյնի՝ էս՛վապլարընը եըրթտը, վե չուլ կիյնի
2 Ա՛ապալըն էվինէ վարտը ։ Ա՛ե էվ քէտխուտասը
Էլեազիմի հէմ քհաթիպ Շ էպնայը վե քնա-
հինլէրին իհթիարլարընը չուլլար կիյնիմիշ Ա՛մօ
3 օղլու Աէշայիա փէյղամպէրիե կէօնտէրտի. Ա՛ե
օնա տէտիլեր. Էհզեկիյա պէյլէ տէր. Պու կիւն՝
ս՛ըզկէթի վե թա՛զիր վե Ի՛թապ կիւնիւտիւր, դի-
րա եվլատլար անա բասմընին աղրընմատըգ կէլ-
տիլըր, տամնա տօղուրտընըն թագաթը եօգ տուր ։
4 Ա՛ի՛օլտը Ա՛լլահըն Ա՛ապալ՝ Ա՛ապշագէին աէօզ-
լէրինի իշիտէյիտի, քի օնու էֆէնտիսի տաղ Ա՛լ-
լահա քիւֆր էթմէկիյե՝ վէ Ա՛լլահըն Ա՛ապալըն ի-
շիթտիյի աէօզլէր իլէ օնա սիթէմ էթմէկիյե կէօն-
տէրտի. իմտի պուլունան պագիյէտէն էօթիւրիւ
5 նիյազ գըլ ։ Ա՛ե Էհզեկիյա փասիշահընը գուր-
6 լարը Աէշայիայա վարտըլար ։ Ա՛ե Աէշայիա օն-

Digitized by Google

լարա տէտի. Յֆենտինիզէ պէջըլէ տէյէսիզ.
Յապպ պէջըլէ տէր. Յշուր փատիշահընըն ու-
շագլարը պանա քիւֆր էտերէք աճըկտըլէրէ՝
պու իշխիթիյին սէօյլէրտէն էօթիւրու գծրգմա։
Յշխէ պէն օնուն իւզէրինէ պիր րուհ սալաճա- 7
ղըմ, վէ օ՝ պիր խապէր իշիտէ, վէ տիյարընա
տէօնէ. վէ օնու տիյարընտա գըլըճ իլէ տիւշիւր-
տէյիմ։ Յտմտի Յապշագէհ տէօնտու, վէ Յշուր 8
փատիշահընը Յ իպնա իւզէրինէ ճէնքտէ պուլ-
տու. սիրա օնուն Յ ախիշտէն կէօշիւյինու ի-
շխիթիշ իտի։ Ցիւն Ըապէշ փատիշահը (կ)իր- 9
հագահընն հագգընա իշխիթիշ իտի քի՝ Յշխէ սէ-
նէն իլէ ճէնք էթմէյէ չըգտը տէնիրիտի. վէ պո-
նու իշիտինճէ, Ըիզգիյայա էլչիլէր կէօնտէրիպ
տէտի. Յէհուտա փատիշահը Ըիզգիյայա 10
պէջըլէ սէջըլէիպ տէյէսիզ. Յէրուշալիմ Յշուր
փատիշահընըն էլինէ վէրիլմէզ տէյէրէք՝ սէնին
օվ կիւվէնտիյին Յվլահընն սէնի ալտըճմասընն։
Յշխէ Յշուր փատիշահլարընըն ճիւմլէ տիյարըա- 11
րա էթտիքլէրինի սէն իշխիթին, քի օնլարը հէ-
լայք էթտիլէր, վէ սէն գուրթուլաճաճմընըն։
Պապալարընըն խարապ էթտիյի դինֆէլէրին՝ 12
եաՆի (կ)օղանըն վէ Ըարանըն վէ (կ)էսէֆին վէ
(կ)վէլասարտա օլան Յտէն օղուլլարընըն ալլահ-
լարը օնլարը գուրթարտրլաճր մը։ Ըամամէթ փա- 13
տիշահը վէ Յրֆատ փատիշահը՝ վէ (կ)էֆարվաիմ
շէհրլէրինին Ըէնա՞ վէ Յ՝վա փատիշահը հա՞նի։
Յտմտի Ըիզգիյա էլչիլէրին էլլէրինտէն մէք- 14
թիւպլէրի ալըպ՝ օնլարը օգուչունճա, Յապպըն
էվինէ չըգտը, վէ Ըիզգիյա օնլարը Յապպըն հու-
զուրունտա աչտը։ (կ)Ը Ըիզգիյա Յապպա նի- 15
յազ էտիպ տէտի. Յա՞ քէրուպիմլէրտէ սաքին 16
օլան Յտահէլ Յլլահը ա՛նքէրլէրին Յապպը՝ եէրին

Digitized by Google

ճիւմլէ մեմլէքէթլէրինին Աստուծոյ եալընըզ սէն-
17 սէն։ հէօքլէրի վէ երկրի սէն եարաթմըշսըն։ Գու-
լաղընը ականլընտիր եա՛ Թագաւոր վէ իշիմ, հէօզ-
լէրինի աչ եա՛ Թագաւոր վէ պագ, վէ Յանհէրիպին
սաղ Աստուծոյ քիւֆր էթմէյէ կէօնտէրտիյի ճիւմ-
18լէ սէօզլէրինին տինլէյէ։ Ամգան՝ եա՛ Թագաւոր
Աշուրուն փատիշահլարը հէփ տիյարլարը վէ՛օն-
19լարըն երկրինի խարապ էթմիշլէր։ Վէ օնլարըն
ալահլարընը աթէշէ վէրմիշլէր, զիրա օնլար Աս-
ծոյ տէիլլէր իսկ, իլա օնլար ատէմ էլլէրինին
իշի՝ աղաճ վէ դաշ օլմաղընա, օնլարը հէլաք էթ-
20միլէր։ Ամոի հալա եա՛ Աստուծոյմըզ Թագաւոր
պիզի օնուն էլինտէն խալաս էյլէ, վէ երկրին հէփ
մեմլէքէթլէրի պիլէյէր քի՝ եալընըզ Թագաւոր սէն
սին։
21 Վէ Յովս օղլու Եզեկիա Իզրայիլա հէօնտէ-
րիպ տէմի։ Իսրաէլին Աստուծոյ Թագաւոր պէյլէ
տէր։ Աշուր փատիշահը Յանհէրիպ Համգընա
22նիյազ էթմիյինի իշիւն, Ինուն Համգընա Թագ-
պրն սէօյլէտիյի սէօզ պու տուր։ Անիօն պիքրէ գըզ
սէնի խօրլատը, սէնի զէվգէնտի, Երուշալիմ
23գըզ սէնին արտընձա պաշընը սալատը։ Կէն
քիմի՞ խօրլայարագ սէօյտիւն, վէ քիմի՞ն իւզէ-
րինէ սէս գալտըրտըն, վէ կէօզլէրինի եօգարը յա
գալտըրտըն, Իսրաէլին Անուգատտէսինէ՞ մի։
24Անէն՝ գուլլարընըն եէմի իլէ՝ Թագպա սէօյիւպ
տէտին։ Աբրապալարըմըն չօգլուղու իլէ պէն
տաղլար եիւքսէքլիյինէ՝ Լիպանընն սէմէթլէրինէ
չօգտըմ, վէ օնուն եիւքսէք էրզլէրինի՝ սէչիլմիշ
չամլարընը քէսէճէքիմ, վէ օնուն սօնկ գօնաղը-
25նա՝ Կարմէլինին օրմանընա կիրէճէքիմ։ Պէն
գազըպ՝ սու իչտիմ, վէ այագլարըմըն դապանը
իլէ Անըրըն հէփ ըրմագլարընը գուրուԹտում։

Digitized by Google

Ինչ[illegible]ամ քի՝ օնու չօգտան էլլէտիմ, օնու 26
գատիմ կիւնլէրտէն ապէրու թէրթիպ էթտիմ. օ-
նու շիման հուսուլ կէթիրտիմ, քի սէն հիսարը
շէհրէրի՝ վիրան օլմուշ խարապաթ եըղընլարու
տէօնտերէսին։ Խամի օնլարըն տաքինէրինին 27
էլէրի գըրա օլմայղըլա, շաշըպ ուճանտը լար. օն-
լար գըրըն օթու վէ եէշիլ օթ՝ տամ օթու վէ պա-
շագանմազտան գուրուլան էքին ինոյ օլտուլար։
Ինմիս պէնի սէնին մէսաբանընը վէ չըգըշընը հէմ 28
կիրթշինի՝ վէ պանտա օլան խըզմընը պիլիրիմ։
Սէնին պանտա օլան խըզմընը՝ վէ սէնին մատղուրլու- 29
դուն գուլագլարըմա չըզտըղը՝ սէկէպատէն, պէն
տահի հալդամը պուրնունա՝ վէ կէմիի տաղընա
գաճմազընը, վէ սէնի հէմման օլ կէլտիյին եօլտան
կէրի տէօնտերէմէյիմ։ Ինէ ս տանա նիշան պու- 30
օլա. Պու եըլ քէնտինտէն պիլմէնի՝ վէ իքինճի
եըլտա՝ տուշէն տանեկլէրտէն պիլմէնի եէյճէք-
սիզ. վէ իւչինճու եըլտա էքին, վէ պիչին, վէ
պաղլար տիքին, վէ օնլարըն մէյվէսինի եէյճէք։
Ինէ ս Ադհուտտա էվինին գուրթուլմուշ պագիյէսի՝ 31
ալէտտան քէօքլէնիպ՝ եօգաթրտտան մէյվէ վէրե-
ճէք տիր։ Օ իրտա պագիյէ Ադհրուշալէմտէն՝ վէ 32
գուրթուլմուշ Ինիօն տաղընտան չըգաճագ. պու-
նու՝ ամպէրլէր Ադապէրընը ղայրիլթէ էտէճէք
տիր։ Ինուն իչիւն Ադշուր փատիշահը իչիւն 33
Ադապ պէօյլէ տեր. Ինու՝ պու շէհրէ կիրմիյէճէք,
վէ օրայտա օգ այթմայաճագ, վէ օնու գալգան խէ
գարշըլամայաճագ, վէ օնուն իւզէրինէ մէրէրիս
գաղմայաճագ տըր։ Ինու՝ հէմման կէլտիյի եօլտան 34
տէօնէճէք, վէ պու շէհրէ կիրմէյէճէքտիր տէյօր
Ադապ։ Ինէ ս պու շէհրէ՝ քէնտիմ իչիւն վէ գու- 35
լում Ջամիա իչիւն գուրթարմաղա՝ հիմայէթ է-
տէճէյիմ։

Digitized by Google

36 Իսմէ Իսպպէն մէկէյի չըգըլա՝ Իշուրիլէրին օր-
տուաւնտա եիւզ սէքսէն պէշ պին նաֆո՞ս վուր-
տու. վէ սապահտան էրքէն գալգտըլար, վէ իշ-
37 թէ օնլարըն ճիւմլեսի էօլմիւշ լէշլէր իտի: Ի է
Իշուր փատիշահը Իսրահիլով՝ կէօչիւպ կէրի
38 տէօնտիւ, վէ՝ Ինչվէտէ սաքին օլտու: Ի է օլ-
տու քի օ՝ Ղլուհը՝ Խորօխուն խանէխինտէ սէճ-
տե գըլար իքէն՝ քէնտի օղուլլարը Ղտրամիլէք
իլէ Ճարէսէր ծնու գըլըճ իլէ վուրտուլար, վէ
օնլար Ղտարայդ տիյարընա գաչտըլար, վէ օնու՝
եէրինէ օղլու Ղսարհատտօն փատիշահ օլտու:

ՊԱՏ. 38.

1 Օլ կիւնլէրտէ Ղիզգիյա էօլիւմ մէրէճեսինէ
խաստալանտը. վէ Ղմօս օղլու Ղհշայիա օնա կէ-
լիպ՝ օնա տէտի. Ղապպ պէյլէ տէր. Ղվինէ վա-
սիյէթի էյլէ. զիրա սէն էօլիւրսիւն, վէ Ճաշամազ-
2 սըն: Ղանի Ղիզգիյա եիւզիւնիւ տիվարա տէօն-
3 տէրիպ՝ Ղապպա նիյազ գըլըը, Ի է տէտի.
Ղմէն ն եա Ղապպ՝ քէրէմ էյլէ՝ սէնին հուզու-
րունտա կէչէ քէնէք իլէ վէ սէլիմ եիւրէք իլէ
եիւրիւտիյիմիւ՝ վէ նազարընտա էյի օլանը իշ-
լէտիյիմի զէքը էյլէ. անտէն Ղիզգիյա պէօյիւք
4 աղլայըշ իլէ աղլատը: Ի է Իշայիայա Ղապ-
5 պըն սէօզիւ օղուպ տէտի. Ղիտիպ Ղիզգիյայա
տէ. Պապան Տավիտին Ղլուհը Ղապպ պէյլէ
տէր. Ղիյազընը իշիճտիմ, կէօզ եաշլարընը
կէօրտիւմ. իշլէճ պէն սէնին կիւնլէրինէ օնպէշ
6 սէնէ գաթըաճաղըմ: Ի է սէնի հէմ պու շէհ-
րի՝ Ղշուր փատիշահընըն էլինտէն գուրթարա-
ճաղըմ, վէ պու շէհրէ հիմայէթ էտէճէյիմ:
7 Ի է Ղապպըն պու սէօյլէտիյի սէօզիւ իճրայ է-
տէճէյինէ՝ սանա Ղապպտան նիշան պիւ օլա.

Digitized by Google

Ալեթե քէօկեյի՝ Ազազըն կիւնէշ սաա՛թընտա 8
էնտիյի տէրէճէլէրուէն՝ օն տէրէճէ կէրի տէօն-
տէրէճէյիմ. իմոի կիւնէշ էնտիյի տէրէճէլէրուէն՝
օն տէրէճէ կէրի տէօնտիւ։

Ալհուտա փատիշահը Հիզգիյանըն խասեա- 9
լանըզ՝ խասեալըզընտան սաղալտըզընտա եազ-
մըզ՝ տը. Պէն տէտիմ. Կիւնէլէրիմին ատու- 10
տէ վագթընտա մէզարըն գափուլարընա վարա-
ճաղըմ, պագի սինիմտէն մնհրթիմ օլունտում։
Տէտիմ. Ասպալը՝ Ասպալը եաշայանըզըն եէրին- 11
տէ կէօրմէյէճէյիմ. արթընզ ախըէթ սաքինէլէրի
իլէ օլուպ՝ ատէմէ պագմայաճաղըմ։ Տէվրիմ 12
կէօչիւրիւլիւպ՝ չօպան օպասը կիպի պէնտէն ին-
թիգամ օլունուր. չուլհա կիպի էօմրիմիւ քէս-
տիմ. պէնի էրիշտէն քէսէր. սապահտան ախ-
շամատէք պէնի թէմամ էտէճէքսին։ Ասպա- 13
հատէք բուհաթէանտըմ, արսլան կիպի՝ ճիւմլէ
քէմիքէրիմի գըրաճագ. սապահտան ախշամատէք
պէնի թէմամ էտէճէքսին։ Գուրնա կիպի՝ գըր- 14
լանըզ Ասի՝ պէն էօյլէ իւնէրիտիմ, կէօյէրճին
կիպի ինիլէրիտիմ, եիւքսէյէ պոփճափան կէօզ-
լէրիմ զարի ֆլէնտի. եա՛ Ասպա պանա զուլմ օլ-
տու, պանա քէֆֆէ՛ օլ։ Ասի՛ տէյիմ. պանա հէմ 15
օ սէօյլէտի, հէմ օ էյլէտի. ճիւմլէ եը լաարըմտա՝
ճանըմըն պու ածըսը իչիւն եավաշ եիւրիւյէճէ-
յիմ։ Այ Ասֆէնտիմ՝ պունլարտան էօթիւրիւ 16
եաշարլար, վէ թուհաւմուն էօմրիւ պունլարըն
ճիւմլէսինտէն տիր, վէ պէնի սաղալտըպ եաշաթ-
տըն։ Ասէճէ սէյամէթէ եէրինէ պանա ածը ա- 17
ճըլըգ կէլտի. ամմա սէն ճանըմը՝ հէյլէք չուգու-
թունտա իքէն սէվտիին. զիւրա պիւթիւն կիւնահ-
լարըմը արգանըն արտընա պրագարըն։ Օխրա 18
մէզար սանա համո էտէմէզ, էօլիւմ սանա շիւքր

Digitized by Google

վերնամեզ. չուգտուրա հնհնլեր սենին կերչէքլիկինէ
19 իսմիտ էտէմեզլէր։ Կաշայան՝ եաշայան՝ սանա ծ
համո էտէճէք, պուկիւն պէնիմ կիտի. սենին
կերչէքլիկինի պապա՝ օզուլլարա պիլտիրէճէք։
20 Պապա պէնիմ խելասիմ իչէն օլտու. օնուն իւ-
չիւն նաղմէլէրիմի՝ էօմրիւմիւզիւն հէփ կիւնէլէ-
21 րինտէ Պապալըն էվլինտէ օգուլյաճաղըզ։ Ձիւն
Կաշայիա տէտի. Կուրու ինճիր գօփսաղը ալըն-
լար, վէ չիպանըն իւզէրինէ վուրսունլար, վէ սա-
22 ղալա։ Ա՛յ Իզգիյա տէտի. Պապալըն էվինէ
չըգաճաղըմա նիշան նէ՞տիր։

ԳԼՈՒԽ 39։

1 Օր զէմանտէ Պապէլ փատիշահը Պալատան
օղլու Ներօտախպալատան՝ Իզգիյայա մէք-
թիւպլէր վէ փէշքէշլէր կէօնտէրտի. զիրա օնուն
2 խասթալանըպ սաղալտըղընը իչինէտի։ Ա՛յ
Իզգիյա օնլարտան հազզ էթտի, վէ օնլարա
գըյմէթլի շէյլէրինին խանէսինի՝ կիւմիւշիւ վէ
ալթունու վէ պահարլարը վէ գըյմէթլի եաղը՝
վէ սիլահլարընըն պիւթիւն խանէսինի վէ խա-
զինէլէրինտէ հէփ պուլունանը կէօսթէրտի. է-
վինտէ վէ ճիւմլէ հէօքիւմէթինտէ Իզգիյանըն
3 օնլարա կէօսթէրմէտիյի շէյ գալմատը։ Ա՛յ
Կաշայիա փէյղամպէր Իզգիյա փատիշահա վա-
րըպ՝ օնա տէտի. Պու ատամլէր նէ՞ աէտիլէր, վէ
սանա նէրէտէն կէլտիլէր. վէ Իզգիյա տէտի.
Պաբա ուզագ եէրտէն՝ Պապէլտէն կէլտիլէր։
4 Ա՛նտէն օ՝ տէտի. Ա՛վինտէ նէ՞ կէօրտիւլէր. վէ
Իզգիյա տէտի. Ա՛վիմտէ հէր օլանը կէօրտիւ-
լէր. խաջինէլէրիմտէ՝ օնլարա կէօսթէրմէտիյիմ
5 շէյ եօգ տուր։ Օր տէտի Կաշայիա Իզգիյայա
տէտի. Ա՛սքէրլէր Պապալընըն սէօզիւնիւ տինկլէ.

Digitized by Google

Նշեթ կիւնլէր կէլէճէք քի՝ էվինտէ հէր նէ վար 6
խսէ՝ վէ պապալարըն թա պու կիւնէտէք նէ քի
պիրիքթիրտիլէր խսէ՝ Պապէլէ կէօթիւրիւլէճէք.
պիր շէյ գալմայաճագ տըր՝ տէյօր Տապպ։ Ալ է 7
աէնտէն չըգաճագ տօղուրաճաղըն օղուլլարընտան
ալաճադլար, վէ ընլար Պապէլ փատիշահընըն
աէրայընտա խատրմիար օլաճագ։ Ալ է Էհզէ- 8
յա Նշայիայա տէտի. Ալ հէնին աէօյլէտիին Տապ-
պըն սէօզիւ էյիտիր. հէմ տէտի. Պարի կիւնլէ-
րիմտէ սէլամէթ վէ էմնիյէթ օլսուն։

ՊԻՇ. 40։

Յէսէլի վէրին, գավմըմա Թէսէլի վէրին՝ տէ- 1
յօր Ուլլահընըզ։ Նէրուշալիմի՝ կէօնլիւնճէ 2
աէօյլէյին, վէ օնա չաղըրըն քի՝ սէֆէրի Թէքմիլ
օլտու, քի եարամապլըղը այ ֆվ օլունտու. զիրա
ճիւմլէ կիւնահլարը իչինն Տապպըն էլինտէն իքի
գաթ ալմըշտըր։ Ղէօլտէ չաղըրանըն սէսի՝ 3
Տապպըն եօլունու հաղըրլայըն, պէեապանտա
Ուլլահընըզա ճաստուխ տօղրուլտուն։ Էհր տէ- 4
րէ եիւքսէքլէնէճէք, վէ հէր տաղ վէ Թէփէ ալ-
չագլանաճագ. վէ էյրի տօղրուլաճագ, վէ տէրէ
Թէփէ տիւզ օլաճագ։ Ալ է Տապպըն ճէլալի 5
իզհար օլաճագ, վէ ճիւմլէ Թէն պիրտէն կէօրէ-
ճէք. զիրա Տապպըն աաղը՛ սէօյլէտի։ Պիր սէս՝ 6
Ղաղը՛ տէյօր. Ալ է օ տէտի. Նէ՞ չաղըրայրմ.
Էհր Թէն օթ՝ վէ օնուն հէփ հիւնիւ սահրա
չինէյի կիպի տիր. Օթ գուրուր, չինէք սօլար, 7
օնուն իւզէրինէ Տապպըն եէլի իւփիւրտիւյիւ
զէման. Հագգան գաւմ օթ տուր։ Օթ գու- 8
րուր, չինէք սօլար. ամմա Տապպըն սէօզիւ էպէ-
տէն տուրուր։ Ալ հէն եիւքսէք տաղայ չըգ՝ եա՞ 9
Ալիօն միւժտէճիսի, սէսինի գուվվէթի իլէ եիւք-

Digitized by Google

սէրը՝ եւ Աբեղայական միաժամանակ. օրհ եւ քա-
սէրը, գովեցէք, Աբեղայ Երուսաղէմ տէր քո՝
10 Սիոն Աստուածդ։ Զի ամրացոյց զդռունս
րանցն կողպէից քոց, եւ օրհնեաց զորդիս քո
սի ի քեզ՝ Զգաստութիւն սիրեցէք, Զիոն ի քեզ
11 պիղծ ինչ՝ եւ ամէն երբի ծնունդ ասի։ ()՝
չօգան կողպէ սիրելիանիւ կիսաժամէք. գուզուլա-
րը գոլոր իւր ձեմ՝ Էտիպ՝ օրհնելը գուժաղընտա
գուզուլրուածագ. Էմզիքելիների եւայլ սիրեցէք։
12 Ասուլրը ասլուճու իւր քի՞մ Էօլչուիս, վէ կէօքլերի
դարը շ իւր քի՞մ Էօլչուիս, վէ եէրին գօփքաղը-
նը Էօլչէք իւր քի՞մ Էօլչուիս, վէ տաղլարը գան-
դար իւր Էմ՝ պահուլերի Թէրազը իւր քի՞մ դարթ-
13 տը։ Ասպարէզն բուհունու քի՞մ Թէֆթիշ Էթ-
տի, վէ մէշվէրէճճիսի օլուպ՝ օնա քի՞մ Էպյրէթ-
14 տի։ () քիմէ տանըշար, վէ օնա Թաւրիճ Է-
տիպ՝ շէրաւաԹ Եօլունու օնա քի՞մ Էպյրէթտի,
վէ օնա պիրկի Թաւլիմ Էտիպ՝ Բրճան Եօլունու
15 օնա քի՞մ Էպյրէթտի։ ԻշՀէ դաւիճէլեր՝ գօվա-
տաս տամլայ կիպի՝ վէ Թէրազուտա զէբրէ կիպի
սայը լոր. իշՀէ ատասլար՝ սավրուլան Թօզ կիպի
16 տիր։ Ալ է Խոշնան՝ եանմաղա եէԹիշմէզ, վէ
օնուն Հայվանախը՝ պիւԹիւնեանմայա քիճպէթ
17 էԹմէզ։ Ա՛իւմէ դաւիճէլեր օնուն Հուզուրունտա
Եօզ կիպի՝ օնուն գլըճընտա Եօզտան էքսիք վէ
18 Հիչ սայը լոր։ Աստի Ալլահը քիմէ պէնկզէտիր-
սինիզ, վէ օնու նէ՞ միա՛ալէ պէնկզէտիրսինիզ։
19 () յտա փուԹու՝ ուսԹայտ տէօքեր, վէ գույում-
ճու օնու ալԹունը իւր գափլար, վէ օնա կիւմիւշ
20 զինճիրլեր իշլեր։ Էտիպէսի իչինը փագիր օ-
լան՝ քէնտինէ չիւրիւմէզ ադաճ սէչէր, քէնտի-
նէ մահիր ուսԹայտ ադաճ, քի գըմըլտանմազ չ-
21 տու փուԹ եափա։ Պիլէտինիզմի, իշՀիմէտի-

Digitized by Google

նիսմի, սիզէ էվվէլտէն սէօյլէնմէտիմի . եէրին
թէմէլլէնտիյինտէն պէրու անկլամատընըզմը ։
Եէրին տահրէսի իւզէրինտէ օճուրան օ տուր, 22
վէ օնուն սաքինէլերի էէքիրկէլէր կիպի տիր .
կէօզէլերի փէրտէ կիպի եայան՝ վէ օնլարը օճուր-
մադ իչիւն չատըր կիպի գուրան օ տուր ։ Պէյ- 23
լերի եօզլուղա տէօնտէրէն՝ եէրին Հաքիմլէրինի
Հիչ կիպի էտէն օ տուր ։ Ընլար Հէման տի- 24
քիլմէմիշ՝ Հէման էքիլմէմիշ՝ Հէման օնլարըն քիւ-
թիւյիւ եէրտէ քէօքլէնմէմիշտիր . Հէմ տահի օ՝
օնլարա իւֆիւրիւր, վէ օնլար գուրուր, վէ գասըր-
ղա օնլարը չէօփ կիպի կէօճիւրիւր ։ Ամմի պէ- 25
նի քիմէ պէնկզէտիրսինիզ քի՝ օնա պէնկզէրիմ
տէյօր Ուգատտէս ։ Կէօզլէրինիզլէ եօգարը յա 26
գալտըրըպ պագըն, պունլարը քիմ եարաթմըշ .
օ՝ օնլարըն ճիւմհիւրինիւ սայը իլէ չըգարըր,
օնլարը գուտրէթինին ա՛զամէթի իլէ՝ վէ գուվ-
վէթինին փէքլիյի իլէ Հէփիսինի ատլայը իլէ
չաղըրըր, Հիչ պիրի կէրի գալմազ ։ Ա՛յ Ա՛յա- 27
գօպ նի՞չիւն տէրսին, վէ եա Ա՛սրաէլ նի՞չիւն
սէօյլէրսին քի՝ Ա՛օլում Ա՛ապապտան կիզլէնտի, վէ
Հագգըմ Ա՛լլահըմըն Հուզուրունտան կիթտի ։
Պի՞լմէտինմի, եօխսա իշիթմէմէտինմի քի՝ Էպէտի 28
Ա՛լլահ Ա՛ապապ՝ եէրին ուճլարըննը Ա՛սրատտան եօ-
րուլմազ, վէ օսանմազ . օնուն խորաքի թէֆֆիւ
օլունմազ ։ Ա՛օրղունա գուվվէթի վէքէն, վէ թա- 29
գաթը գալմամըշա օգ տէրմանն եէթիշտիրէն օ
տուր ։ Կէննէլէր պիլէ եօրուլուպ օսանըրլար, վէ 30
եայիթլէր պիլգիւլիյէ տիւչէրլէր ։ Ա՛մմա Ա՛սպ- 31
պա իւմիտ էտէնլէրին գուվվէթի թամգլէնիր .
օնլար գարթալըլար գանատը իլէ կիպի չըգարըլար .
սէյիրտիրլէր, վէ օսանմազլար . եիւրիւրլէր , վէ
եօրուլմազլար ։

Digitized by Google

ՊԱՐ 41։

1 Ի՛յ ատեալար՝ հուզուրումտաս սիքքիւթ էտին, վէ
իւմիքիթլէր գուվվէթ թաղէլէսինլէր. եագլաշ-
սընլար, վէ օզէման սէօյլէսինլէր, պիրլիքտէ շէ-
2 բատ՝ թաւ եագլաշալըմ։ Կինն տօղուսունտան
ստտրղը քիմ գալտըրըպ՝ օնու իզլէրինէ չաղըր-
տը, միլլէթլերի օնուն էօնիւնէ գօյան՝ վէ օնա
փատիշահլար իւզէրինէ հէօքիւմէթ սիւրտիւրէն՝
օնըդը գըլըճը էօնիւնէ թօզ կիպի վէ օնուն
եայը էօնիւնէ սիւրիւլմիւշ չէօփ կիպի գօյան
3 քիմսիւր։ ()նլարը գօվալտը, ատյաղը իւլէ պա-
4 սըլմամըշ եօլտան սէլամէթ իւլէ կէչտի։ Տէվո-
լէրի իպթիտատէն չաղըրարագ՝ պա՜նա իշլէյէն
վէ էյլէյէն քիմսիւր. իւլք պէն (ապպ՝ վէ սօնկ-
5 րաքիլէր իւլէ՝ օ պէն իմ։ Ա՛տալար կէօրիւպ
գօրգտուլար, եէրին ուճ՛ալըր տիթրէտիւլէր. օն-
6 լար եագլաշըպ կէլտիլէր։ ()նլար՝ հէր քէս գօն-
շուսունա եարտըմ էթտիլէր, վէ հէր քէս գա-
7 րընտաշընա՝ (դուվվէթլէն տէսի։ Ամի ցմա-
ճի գուչումճայու՝ չէքիճէք տէցյէն էօրսիւ տէօ-
յէնի գուվվէթլէնտիրիպ տէր. Պու լէհիմլէմէք
իչիւն էյի տիր. անտէն օնու էնքսէրլէր իւէ մըխ-
8 լար, քի գըմըլտանմայա։ Ա՛մմա սէն էյ (ա-
րահէ գուլում՝ սէչտիյիմ (ա՛գօպ՝ սէվտիյիմ
9 Ա՛պրահամըն զիւրրիյէթի՝ քի սէնի եէրին ուճ՛-
լարընտան ալտըմ, վէ սէնի օնուն քէնարլէրին-
տէն չաղըրըպ սանա՝ (դուլումսուն, սէնի սէչտիմ,
10 վէ սէնի ըէտտ էթմէտիմ տէտիմ, (օ՛րգմա,
զէրա պէն սէնի՛ն իւէ իմ. չայշմա, զէրա պէն Ա՛լ-
լահը՛ն իմ. սէնի գուվվէթլէնտիրէճէյիմ, էէմ
սանա եարտըմ էտէճէյիմ, էէմ՝ սէնի սաղըգ
11 սաղ էլիմ իւէ դութաճաղըմ։ Ա՛յթէ սանա էէփ

Digitized by Google

րչնձիտե էտէնլէր ուլթանաձագլար, վէ մահճուպ
տիւշէճէքլէր. օնլար եօգ կիպի օլաճագլար, վէ
սէնինլէ էէքիշէն քիմսէլէր հէլաք օլաճագլար։
Այանա զըթլաշան ատէմլէրի ազայլըպ պուլմայա- 12
ճագըն. սէնին իլէ ճէնքլէշէն ատէմլէր եօգ կի-
պի վէ հիչ կիպի օլաճագլար։ Օխրա սէնին 13
սաղ էլինի դուշման ձէ սանա՝ Վօրգամա եարտըմ
ճըն պէնիմ տէյէն՝ Ալլահըն Տապպ պէն խմ։
Ճու Վաձաղ գուրթու գօրգամա՝ եա Տարաէլ էօ- 14
լիմլիլէրի, սանա եարտըմ էտէճէյիմ տէյօր
Տապպ՝ վէ Տարաէլին Ուգաստուխի գուրթա-
րըճըն։ Ուշթէ պէն սէնի եէնի տիշլի քէսքին 15
տիւյէն էտէճէյիմ. տաղլարը ուվագլատըպ էզէ-
սին, վէ պայըրլարը սաման չէօփիւնէ տէօնտէ-
րէսին։ Այն օնլարը սաղլուրսըն, վէ եէլ օն- 16
լարը կէօթիւրէ, վէ գասրըղա օնլարը տաղլուտա.
վէ սէն Տապպտա մէսրուր օլասըն, Տարաէլին
Ուգաստուսինտէ իֆթիխաար էտէսին։ Վյագիր- 17
լէր Հէմ եօխաուլլար սու արարլար, ամմա եօգ
տուր, օնլարըն տիլլի սուստըզլուգտան գուրտումուշ
տուր. պէն Տապպ օնլարը խոթիճամպ էտէճէյիմ,
պէն Տարաէլին Ալլահը օնլարը պրաքմայաճա-
ղըմ։ Ուխքաէք եէրլէրտէ ըղմագլար՝ վէ վա- 18
տիլէրին օրթասընտա փունկարլար աչաճաղըմ.
չէօլիս սու կէօլիւնէ վէ գօրագ եէրի տու փուն-
կարլարընա տէօնտէրէճէյիմ։ Պէհտապտէ 19
էրզ աղաճլարը՝ շիդդա վէ ակերսին վէ եաղ ա-
ղաճլարը տիրէճէյիմ, չէօլտէ չամ աղաճընը՝
չինար վէ չիմշիր աղաճընը պիրլիքտէ գօյաճա-
ղըմ. Ակաքիմ կէօրիւպ պիլէլէր, վէ պիրլիքտէ 20
ֆիքը էտիպ անկլայալար քի՝ պունու Տապպըն է-
լի էյլէտի, վէ օնու Տարաէլին Ուգաստուխի եա-
րտամտը։

Digitized by Google

21 Տայ վանըզը այրզ էտին՝ տէյօր Ասպպ, իս՝
պաթվաբըներզը եագլաշտըրըն՝ տէյօր Յաւգօպուն
22 փատիշահը։ Յագլաշտրըսընլար, վէ նէ օլաճա-
ղընը պիզէ խապէր էթմինլէր. էվվէլքիլէրի խա-
պէր էթմինլէր, օնլար նէ իտի, քի խադրըմըզա
գօյուպ՝ ասնկրապքիլէրի պիլէլիմ, եախօտ օլաճագ-
23 լարը պիզէ պիլտիրմինլէր։ Պունտան ասնկրա օ-
լաճագլարը խապէր վէրին, վէ ալլահլար իտիյի-
նիզի պիլէլիմ. եա էյի եախօտ քէօթիւ պիր շէյ
էտին, քի հէյրաթն օլալըմ, վէ պիրլիքտէ կէօ-
24 րէլիմ։ Յշթէ սիզ եօգտաՅսընըզ, վէ իշինիզ
հիչտէն տիր. սիզի սէչէն իքրահիմէթ տիր։
25 փօրեաս դարափընտան ույանտըրտըմ, վէ կէլէ-
ճէք տիր, վէ ատըմը կիւնէչին տօղտուղու դա-
րափտան չաղըրաճագ. վէ պէյլէրէ՝ չամուրա կի-
պի՝ վէ էչօլմէքճինին պալչըղը էնինէտիյի կիպի
26 օղրայաճագ։ Պաշտան քի՞մ խապէր վէրտի,
քի պիլէլիմ, վէ էվվէլտէն քի՝ Ադգ տըր տէ-
յէլիմ. հէմ խապէր էտէն եօգ, հէմ պիլտիրէն
եօգ, հէմ սէօղլէրինիզի տինկլէյէն եօգ տուր։
27 Ահօնա՝ Յշթէ՝ իշթէ օնլար իպրահիտա պէ՛ն պէպէյ,
28 վէ Յէրուշալիմէ միւժտէճի վէրտիմ։ Յմտի
պագտըմ, վէ քիմսէ եօղուտուս, վէ օնլարտան
հիչ մէշվէրէճճի եօղուտուս, քի սօրայըմ տա՝
29 ճէվապ վէրէ։ Յշթէ հէփիսի պադըշտը՛դտըր,
ա՛մմէլլէրի հիչ տիր. օնլարըն տէօքմէ փուրթլարը՝
եէլ վէ հիչ տիր։

ՊԱՐ 42։

1 Յշթէ տէսթէկիմ օլտուղում գուշում, ճանըմըն
հազզ էթտիյի սէչկինիմ. Խուհումու օնուն իւզէ-
րինէ գօտուտ, օ՝ դաւիֆէլէրէ չէրիաթ չըդարտա-
2 ճագ։ Ո պադըրմայաճագ, վէ անս գալտըրմա-

Digitized by Google

յաճագ, վէ սէսինի տիշարըտա իշխեմտիրմէյէ-
ճէք։ Լոզիւիշ գասըը գբ'ըմայաճագ, վէ տիւ- 3
թէն քէթէնի սէօյիւնտիւրմէյէճէք. շէրիաթը
հադգա չըգարաճագ։ ()՝ խշէնմէյէճէք, վէ 4
օսմանմայաճագ, թա եէբտե շէրիաթը գայիմ
էտմէնճէյէտէք. վէ ատաթար օնուն նէմնատունու
պէքլէրլէր։ Կէօքլէրի եափատան, վէ օնլարը 5
գուրան՝ եէրի վէ օնտա պիճէնի եայան՝ օնուն
իւզէրինտէ օլան խալգա նէֆէսի վէ օնտա եիւ-
րիւէնլէրե բուհու վէրէն Լատպ Ալլահ պէյլէ
տէր. Պէն Լատպ սէնի սե'ւտ իլէ չաղըրտըմ, 6
վէ էլինտէ դութաճաղըմ, վէ սէնի հը'ֆզ էտե-
ճէյիմ. վէ սէնի գաալմա այնտ իչուն՝ վէ դաիֆֆե-
լէրե ը շը'գ իչուն վէրէճէյիմ. Լին քէօրլէրին 7
կէօզլէրինի աչմասըն, էսիրլէրի զընտանտան՝ գա-
բանլըգտա օթուրանլարը Հապսխանէէտէն չըգա-
բամասըն։ Պէն Լատպ իմ, ատըմ պիւ տուբ. վէ 8
ի'զզէթիմի զայրիյէ՝ հէմ Համամիի փուԹլարա
վէրմէ'մ։ Լովվէլքի նէմնէլէր իչմէ վագի՛ օլ- 9
տուլար, վէ եէնիլէրի պէն խապէր վէրիրիմ.
օնլարը սիլէ՝ տահա օլմազտան պիլտիրիրիմ։
Լատպա եէնի իլահի՝ օնուն շիւքրիւնիւ եէբին 10
ուճմարընտան օգույուն՝ է՛յ տէնինզէ էնէնլէր՝ վէ
օնու տօլտուրան տատալար հէմ օնլարըն տաքին-
լէրի։ Ղէօլ հէմ օնուն շէհրլէրի՝ Վէտարըն 11
մէսքիւն քէօյլէրի ա'է գալտըրըպընլար. Լի էլա՞նըն
տաքինլէրի նաղմէ օգույուպ՝ տատղլար պաշընտան
սէտա վէրմինլէր։ Լատպա բ'զզէթ վէրմինլէր, 12
վէ օնուն Համմունի տատալարտա խապէր էճմին-
լէր։ Լատպ գահրիմանն կիպի չըգաճագ. ճէնք 13
եէրի կիպի զայրէթ ույանտըրաճագ. օ՝ կիւլպեանկ
չէքէճէք, հէմ սէտա վէրէճէք, տիւշմէնլէրի
իւզէրինէ զալնպ կէլէճէք։ Վատիմմէն պէրու 14

Digitized by Google

սուս օլտուա՝ սիպքիւթ էտիպ՝ քէնտիմի ալըգօ-
տուա. տօղուրան գարը՝ կիպի պաղըրաճաղըմ,
15նէֆէսլէնիպ չիտուեթլէ իւֆլէյէճէյիմ։ Տաղ-
լարը վէ պայրըլարը խարտակ էտէճէյիմ, վէ օն-
լարըն հէփ օթունու գուրուտաճաղըմ, վէ ըր-
մաղլարը գարպայ տէօնտէրէճէյիմ, հէմ կէօլ-
16լէրի գուրուտաճաղըմ։ Վէ քէօրլէրի՝ պիլմէ-
տիքլէրի եօլտա կէզտիրէճէյիմ, ընլարը՝ պիլմէ-
տիքլէրի դարիգլէրտէ եւրիւտէճէյիմ. օնլարըն
էօնիւնտէ գարանլըղը պայտընլըղա՝ վէ էյրիլէրի
տօղրուդայ տէօնտէրէճէյիմ. օնլարա պու նէսնէ-
17լէրի էտիպ՝ օնլարը թէրք էթմէյէճէյիմ։ Ցմա
պուրթա կիւվէնէնլէր՝ տէօքմէ փուրթա՝ Վիղ ալ-
լահլարըմըզընըզ տէյէնլէր կէրէյէ տէօնիւպ՝
18հէր վէճհլէ ուրթանընլար։ Վէյ սաղըրլար ի-
19չինի, վէ եա՞ քէօրլէր՝ կէօրմէյէ պագըն։ Վու-
լումտան զայըր քէօր՝ վէ կէօնտէրտիյիմ էլլէյիմ՝
կիպի սաղըր քի՞մ տիր. իսլահ օլունմուշ կիպի
քէօր՝ հէմ Ա՞ապալըն գուլու կիպի քէօր քի՞մտիր։
20Ցօգ շէյլէր կէօրիւրսիւն, ամմնա կէօղէթմէ՛զսին.
գուլագլար աչարսըն, ամմնա իշիթմէ՛զսին։
21Ա՞ապա՝ օնուն սըտգընտան էօթիւրիւ՝ հայզ էթ-
տի. նօմսուս պէօյիւտիւպ մի՛լէթպէր գըլտը։
22Ա՞մմնա օ՝ եաղմալանմըշ վէ սօյուլմուշ գավմտըր.
հէփիսի մնաղարալարտա տուշազալ գուրթուրուպ՝
հապահանէտէ սագլանտըլար. օնլար եաղմա իւ-
շիւն օլաճագ, վէ գուրթարան օլմայաճագ, շիր-
եար իչիւն օլաճագլար, վէ՝ Կէրի վէր՝ տէյիւն օլ-
23մայաճագ տըր։ Վիղտէ՝ պունա գուլագ վուրա-
ճագ՝ կէլէճէք զէման իչիւն իշխտիպ տինկլէյէ-
24ճէք քի՞մ վար։ Ցա՞ գօպու եաղմայա՝ վէ Վա-
րըելի գափըճըլարա քի՞մ վէրտի. օլ՝ օնա կիւ-
նահ էթմէյիմիզ վէ եօլլարընտա եւրիւմէյէ խա-

Digitized by Google

թէմէտիքլէրի վէ նօմնսունա իդաա՛թ էթմէտիք-
լէրի Ա՛տպ տէյրլի։ Ա՛մոի օ՛ ծնուն իւզէրի- 25
նէ խըշմ ու ղազապը իլէ ճէնք գուվվէթի պօ-
շաթաը, վէ չէփ չէվրէ ծնու գուրթուշտուրտու,
ամմա օ պիլմէտի. վէ ծնու եագտը, ամմա օ՝ եիւ-
րէյինէ գօմատը։

ՊԱՐ 43։

Ա՛ էշիմի՝ էյ Ա՛տ՛գօպ սէնի եարատտան՝ վէ էյ 1
Ա՛րաէլ սէնի թէրթիպ էտէն Ա՛տպ պէջլէ-
տէր. Կո՛րգմա, զէրա պէն սէնի ֆիտաա էյլէտիմ.
սէնի ատը՛ն իլէ չաղըրտըմ. սէն պէնիմինն։ Ա՛յն 2
սուլարտան կէչտիյինտէ՝ պէն սէնիւն իլէ իմ, վէ
ըրմագլարտան Ի՛ըմիյինօվէ՝ սէնի պա՛սմայաճագ-
լար. աթէշտէ կէզտիյինտէ՝ սէնի եա՛գմայաճագ,
վէ ա՛իւվ սէնի գուրթուշտուրմայաճագ։ Օ՛յի- 3
րա պէն Ա՛ըհըն Ա՛տպ՝ Ի՛սրաէլիւն Ա՛ուգաստ-
տէսի՛ սէնիւն գուրթարըըճըն իմ. պէն Ա՛ըսրը
սէնիւն իչիւն ֆիտա՝ Ը՛ապէշի վէ Ը՛գայպտ սէ-
նիւն իչիւն պէտէ՛ վէրտիմ։ Կէօզլէրիմտէ գըյ- 4
մէթլու օլտուղունն սէպէպտէն իզզէթ պուլտուն,
վէ պէն սէնի սէվտիմ. վէ սանա պէտէ՛ ատէմ՝
Հէմ՛ սէնիւն ճանընա պէտէ՛ իւմմէթլէրը վէրէ-
ճէյիմ։ Կո՛րգմա, զէրա պէն սէնիւն իլէ իմ. 5
զիւրրիյէթինի կիւնտօղուսունտան կէթիրէճէ-
յիմ, վէ սէնի կիւնպաթըրնտան տէվիրէճէ-
յիմ. փօրեաա ճանիպինէ՝ Ա՛ էր, վէ գըլպլէ ճա- 6
նիպինէ Ա՛յն՝ էթմէ՛ օղուլլարըմը ուզագտան վէ
գըզլարըմը եէրին ուճունտան՝ Ա՛տըմ իլէ Հէր 7
չաղըրլանը՝ պէն քէնտի ի՛զզէթիմ իչիւն շօլ եա-
րատըպ թէրթիպ էթտիյիմի Հէմ եափտըղըմը՝
կէթիր տէյէճէյիմ։ Կէօզլէրի վար իքէն քէօր 8
գավմը՝ վէ գուլագլարը վար իքէն սաղըրլարը չը-

9 գարբըն։ Էվի գաթֆելէր պէրլիքտէ ճէմ՝ օլտուն-
լար, վէ իւմմէթլէր պէրլիքսինլէր, պուն-ու օնլար-
տան քիմ խասպէր էտիպ՝ պիզէ գատիմ չէյլէր
պէլտիրէ պէրլիր. շահիտլէրինի կէթիրսինլէր, քի
թաստիգ օլտունլար, վէ իշթիթսինլէր, վէ կէրչէք
10 տիր տէսինլէր։ Ը շահիտլէրիմ սիզսինիզ՝ տէյօր
Ադոպ՝ հէմ սէչտիյիմ գուլուտ. թամ քիմ պիլմէպ
պանա ինանանտըզ, վէ օլ պէն օլուպ՝ պէնտէն էվ-
վէլ Աստուհ եաքատըլմատըղընը վէ պէնտէն սօնկ-
11 րա օլմայաճաղընը անկլայատըզ։ Ադոպ պէն՝
պէնիմ, վէ պէնտէն ղայրի գուրթարըրճը եօգ
12 տուր։ Պէն խասպէր էթիտիմ, վէ գուրթարտըմ,
հէմ պիլտիրտիմ, սիզտէ եատ ալտահ եօղ իքէն.
իմոի շահիտլէրիմ սիզսինիզ՝ տէյօր Ադոպ՝ քի
13 Աստուհ պէն իմ։ Ա Ագթատան էվվէլ տախի՝
պէն օ իմ, վէ էլէմտէն գուրթարան եօգ տուր. ա-
մէլ էթտիյիմտէ՝ օնու քիմ տէօնտէրէ պիլմր։
14 Աիզէ փիտա էտէն Ադոպ Ասրաէլին Ա՝ուգաստուհ-
սի պէօյլէ տէր. Աիզին իչիւն Պասպէլճ կէօնտէ-
րիպ՝ հէփ գաչգընլարը վէ շամաթալարը կէմի-
15 լէրտէ օլան Աիսրաիլիլէրի՝ էնտիրտիմ։ Աիզին
Ա՝ուգաստուհա Ադոպընըզ՝ Ասրաէլին եարատըճը-
16 սը փատիշահընըզ պէն իմ։ Տէնիզտէ եօղ՝ վէ
գուվվէթլի սուլարտան գարիգ գալան Ադոպ
17 պէօյլէ տէր. Օղ քիմ ա՝ըապայը վէ աճը՝ ա՝ա-
քէրի վէ գուվվէթլի չըգարըը. օնլար պիրլիքտէ
եաթըպ գալգմայաճաղլար, օնլար իւսթիւպիւ
18 կիպի սէօյլէնիւպ՝ կէչէճէքլէր. Ը վվէլքիլէրի
խաղդան կէթիրմէն, վէ գատիմ չէյլէրի տուշմա-
19 մէն։ Աշթէ պէն եէնի չէյ էտէճէկիմ, օ՝ շիմտի
հասիլ օլուր, օնու պիր լէվկյէճէքմիսինիզ. պէն
չէօլտէ պիլէ եօղ՝ պէեապանտէ ըրմագլար գոյա-
20 ճաղըմ։ Պէնի գըրըն ճանավարլարը՝ ատտէրլէր

վէ տէվէգուշլարը ի՛զէթլէյէճէքլէր. չիւն գավ-
միմ՝ սէչիլմիշլէրիմէ իչմէ՛ք իչիւն՝ չէօլտէ սու-
լար՝ պէեապանտէ ըրմագլար վէրէճէյիմ։ Պու 21
գավմը՝ պէն քէնտիմ իչիւն եարաթտըմ. ընլար
շիւքրիւմի՛ւ նագլէտէճէքլէր։ Ա՛մմա սէն պանա 22
նիտա էթմէ՛կտին՝ էյ Ա՛տ գօպ, իլլա պէնտէն օսան-
տըն՝ եա՛ Ա՛տրաէլ։ Պիւթիւնեանմալարընըն 23
գոյունլարընը պանա կէթիրմէ՛կտին, վէ գուրպան-
լարըն նէ պէնի ի՛զէթլէյմէ՛կտին. փէշքէշ իչիւն
սէնի իշէ սալմատըմ, վէ քիւնլիւք իչիւն սէնի օ-
սանտըրմատըմ։ Ա՛զէ իլէ պէնիմ իչիւն պու- 24
խուր գամըշը սաթուն ալմատըն, վէ գուրպանլա-
րընըն եաղը իլէ պէնի տօյուրմատըն. անճագ պէ-
նի կիւնահլարը՛ն իլէ իշէ սալտըն, եարամազլըգ-
լարը՛ն իլէ պէնի օսանտըրտըն։ Ո՛ պէն՝ գապա- 25
հաթլարընը քէնտիմ իչիւն մանէ՛լ էտէն՝ վէ կիւ-
նահլարընը խադրա կէթիրմէ՛յէն պէ՛ն իմ։ Պէնի 26
խադրա կէթիրթ. պիրլիքտէ չէրսա՛թթա չըգա-
լըմ, սէօյլէ՛, թաքիմ թաստի՛գ օլասըն։ Պաշ 27
պապալարըն կիւնահ էթտիլէր. հէմ մուա՛լիմլէ-
րին պանա գապահա՛թ իշլէտտիլէր։ Ա՛մոի պէն տէ 28
Ա՛ագուէնին սէրվէրլէրինի մուրտար դութտում՝
վէ Ա՛տ գօպու հէրէմէ՛ հէմ Ա՛սրաէլի րէզալէթ-
լէրէ՛ վէրտիմ։

ՊԱՐ. 44։

Ա՛ է շիմտի տինկլէ՛ էյ Ա՛տ գօպ գուլում, վէ սէն 1
եա՛ սէչտի՛կիմ Ա՛սրաէլ։ Ա՛ենի եարատան՝ վէ 2
բահմտէ թէրթիպ էտէն եարտըմ էտիճին Ա՛տպ
պէօյլէ տէր. էյ գուլում Ա՛տ գօպ՝ վէ սէն եա՛
սէչտիկիմ Ա՛ֆղուրուն՝ գօրգմա։ Ո՛վրա սուսու- 3
զուն իւզէրինէ սուլար՝ վէ գօրագ եէրին իւզէրինէ
սէլլէր եիւրիւտէճէկիմ. սէնին զէւրըկէթինին

Digitized by Google

իւղերինէ Յուհումու՝ վէ էվատլարընըն իւղերինէ
4 պերէքէթիմի՛ տէօքէճճէյիմ։ Վէ օնլար օթլար
արասընտա Ղէդ՛ սու ագընթըլարը եանընտա սէօ-
5 յիւթլէր կիպի պիթէլլեր։ Պիրի՛ պէն Յապպէն
իմ տէյէ, պիրի տախի Յա՛գօպուն ատը իւէ չաղ-
րը լա, վէ պիրի էլի իւէ Յապպա եազըլա, վէ Յս-
6 րաէլին ատը իւէ լագբալանա։ Յարաէլին փա-
տիշահը Յապպ՛ վէ օնուն գուրթաարըճըսը ա՛ս-
քէրլէրին Յապպը պէօյլէ տէր. Յէք պէն՛ վէ սօնկ
պէն իմ, վէ պէնտէն ղայրի Ղլահ եօգ տուր։
7 Էմ գատիմ գավմը Թա՛յին էթնոյիմոէն պէրու՝
պէնիմ կիպի՞ քի՞մ նիտա էտիպ խապէր էտէ պիլ-
տի, վէ օնու պէնիմ իչիւն Թէրթիպէ գօտու.
իմնի վուգո՛ւ պուլաճադ վէ օլաճագլարը օնա
8 խապէր էթմինլեր։ Յուրքիպ գօրգմանն, պէն ա-
նա օզէմանտան պիլտիրիպ խապէր վէ՞րմէտիմ մի,
հէմ՛ շահիտլերիմ սիզ սինիզ. պէնտէն ղայրի Ղլ-
լահ վա՞յրմը. էլպէթթէ Վայա եօգ տուր. պիլ-
9 մէ՛մ։ Ա յմա փութ Թասվիր էտէնլեր՝ էֆֆի-
սի պօշտուր, վէ օնլարըն մագպուլլարը ֆահիտ
էթմէզլեր, վէ օնլար քէնտիլերինէ շահիտլեր
տիր. կէօրմէզլեր վէ պիլմէզլեր, Թաքիմ ուԹա-
10 նալար։ Ֆահիտ էթմէյէն ալլահ եափան, վէ
11 փութ տէօքէն քի՞մտիր։ Յշթէկ օնուն հէֆ իւլ-
հագլարը ուԹանըրլար, վէ օյմաճըլարը ատէ՛մ
տիր. օնլարըն հէֆիսի ճէ՛մ օլսուն տուրսունլար,
օնլար գօրգարլար, օնլար պիրլիքտէ ուԹանըրլար։
12 Տէմիրճի պալԹայը քէօմիւրլէրտէ իշլէր, վէ չէ-
քիճլերիլէ օնա շէքիլ վէրիր, վէ օնու գօլլարընըն
գուվվէթլի իւէ իշլէր. օ՝ ագընդը՛նճա՝ Թագաթը
13 քէսիլեր, սու իչմէյինճէ՝ պայըլըր։ Տիւկէր
չըրփը չէքիպ՝ գուրշունգալէմ իւէ նիշան էտէր,
օնու գալէմ իւէ իշլէր, վէ օնա փէրվկէլ իւէ տաիրե

չըզար, օնու ինսան սուրբ[թինտե՝ էվտե սաքին
օլմազ իչինն՝ ինսան զինէթինտե եափար: () 14
քէնտինե էրզ աղաճվարը քէսեր, վե արտըճ վե
մեշե աղաճը ալըր, վե քէնտինէ՝ օրմանըն աղաճ-
լարընտան սեչէր. չամ աղաճը տիքեր, վե օնու
եաղմուր պէօյուտուր: Ալ է օնլար ատէմի՝ եապ- 15
մագ իչինն օլուր. իմտի օ՝ օնլարտան ալըպ՝ քէն-
տիմինի ըսսըտըր, հէմ օնու եագըպ էքմէք փիշի-
րիր, հէմ ալըշ եափըպ՝ օնա սէճտէ գըլար, օնու
ցմափուր եափըպ՝ օնա դափրընըր: ()նուն եա- 16
րըսը իլե ամէշ եագար, եարըսը իլե էթ եէր,
քէպապ փիշիրիր, վե տօղար, հէմ ըսսընըր վե
տեր. Ալ է գալանընը ալըս՝ Եա՛ Ռ քէնտինէ ցմափուր 17
եափար, օնա դափրընըպ սէճտէ գըլար, վե օնա
նէյազ էտիպ տեր. Պէնի գուրթար, զիրա ալըս-
հըմընըն: Պիլմէղէր, վե անկլամազլար. զիրա 18
էօզլէրի կէօրմէքտէն՝ եիւրէքլէրի անկլամագ-
տան սըվանար: Ալ է պիրիսի՝ եիւրէքլինէ կէ- 19
թիրմէզ, վե ի՛լմի հէմ ֆէյմի եօգ քի տեյէ.
Պունուն եարըսը իլե ամէշ եագըպ՝ օնուն քէօ-
պէս իւզերինտե էքմէք տախի փիշիրտիմ, քէպապ
փիշիրտիմ վե եէտիմ. իտմի գալանընը իքրահի-
յեթ եափայընմ մը, աղաճ քիւթիւյինէ դափը-
նայընմ մը: ()՝ քիւլ եէր, օնու ալտտարընը եիւ- 20
րէք սափրտըր, վե ճանընը գուրթարմազ, հէմ
տէմեզ. Ալ աղ էլիմտէքի եալան տէյի մի:

Պաունլարը խոզդրնա կէթիր՝ Ե՛յ Ա՛ղօպ վե 21
Խարաէլ, չիւն գուվումտուն. սէնի պէն եարատ-
ըմ, պէնիմ գուվումտուն, եա՛ Խարաէլ՝ պէնտէն
ունուտումայաճագսըն: Վասպասհամէլարընը 22
պուվումի կիպի՝ վե կիւնահլարընը փուա կիպի
մահվ էտէճէյիմ. պանա տէօն, զիրա սէնի ֆիտա

Digitized by Google

23 էյլէտիմ ։ Ալգը՛շ էտին՝ եա՞ կէօքլէր , զիւրա
Նապպ էյլէտի . եա՞ եէրին ալեմ Տահո՛լ լարը՝ կիւ-
պեա՞նկ չէքին . տաղլար՝ օրման հէմ օնտա օլան
հէր աղաճ շատը՛գ սէտասը չըգարըն . զիրա
Նապպ Նա՛գապու ֆիտա էյլէտի , վէ Նարաէլտէ
24 իֆթիխայր պուլտու ։ Նէնի ֆիտա էտէն վէ սէնի
անա բահմինտէ թէրթիպ էտէն Նապպ պէօյլէ
տէր . Ն՛իւմլէյի եափան՝ կէօքլէրի պէն եալընըզ
կէրէն՝ գուտրէթիմիզ եէրի գայիմ էտէն պէն
25 Նապպ իմ , Վէնազիպլէրին նիշանլարընը պօշա
չըգարան՝ վէ սաՀՀարլարը տիվանէ էտէն՝ ա՛լիմ
լէրի կէրիչէ տէօնտէրէն վէ օնլարըն բ՛լմինի տի-
26 վանէլիչէ չըգարան , Վէնտի գուլունան սէօ-
զինիւ ս՛ապիթ էտէն՝ վէ քէնտի էլչիլէրինին
մէշվէրէթինի թէմամ էտէն , Նէրուշալիմէ՝ Նէն
մէքթիւն օլաճագսըն , վէ Նէհուտա շէհրլէրինէ՝
Նատիրլաճա՛գսըզ՝ վէ օնուն խարատաթընը գալ-
27 տըրաճաղըմ՝ տէյէն , Տէրինլիչէ՝ Գուրիւ , հէմ
28 ըրմագլարընը գուրուտաճաղըմ՝ տէյէն , Վօրէշ
հագգընա՝ Ղօպանըմ՝ տըր , վէ հէփ միւրատըմը
թէմամ՛լայաճագտըր սէօյլէյիպ , Նէրուշալիմէ՝
Նատիր՛լ վէ հէյքէլէ՛ Ա՛մմէլէնէճէ՛քսին տէյէն
իմ ։

ՊԱՐ 45։

1 Նապպ քէնտի մէսհիհի Վօրէշին հագգընա
պէօյլէ տէր . Ա՛լ՝ հուզուրունտա գափքէլէր ալեմ
էթմէք իչիւն՝ սաղ էլինէ եափը շաղըղմընը , քի
հուզուրունտա գափու գանատլարը աչըպ՝ գափու-
լար գափանմամագ իչիւն փատիշահլար պէլէ-
2 րինի աչաճաղըմ ։ Նէնին էօնիւնճէ պէն կիտէ-
ճէյիմ՝ վէ տէրթէթիքլէրի տիւզէտէճէյիմ . պա-
դըր գափուլար գըրաճաղըմ՝ վէ տէմիր դըրգագ-

Digitized by Google

լսեր փարաւոյաճաղըմ. Ա Է սանա գարանլըդ 3
խազինէլէրի վէ կիղլէնմիշ տէֆինէլէր վէրէճէ-
յիմ. թա քիմ պիլէսին քի՝ պէն Ա֊ֆնի ատըն իլէ
չաղըրան Ա֊պապ՝ Ա֊րաէլին Ա֊լլահը իմ։ Վու- 4
լում Ա֊գօպ վէ սէչկինիմ Ա֊րաէլ իչինն՝ սէն
պէնի պիլմէզ իքէն՝ սէնի հէման ատըն իլէ չա-
ղըրտըմ, սանա լագըպ գօտում։ Ա֊պապ պէն իմ, 5
վէ ղայրի եօգտուր. պէնտէն ղայրի Ա֊լլահ եօգ-
տուր. սէն պէնի պիլմէզ իքէն՝ պէն սէնի գու-
շաթտըմ. Ա֊քիմ կիւնտօղուսունտան վէ պա- 6
դրտան պիլէլէր քի՝ պէնտէն մա՛տա եօգ տուր.
Ա֊պապ պէնիմ, վէ ղայրի եօգտուր. Ա֊շղը 7
թէրթիպ էտէն վէ գարանլըդը եարատան՝ սէլա-
մէթի եափան վէ պէլսըդ եարատան՝ պունլա-
րըն ճիմլէսինի եափան պէն Ա֊պապ իմ։ Ա֊ա 8
կէօքլէր եօգարըտան տամ֊լատըն, վէ պուլուԹլար
սատտագաԹ պօշաԹսընլար. եէր աշղըսըն, վէ խէ-
լա՛ մէյվէսի վէրսինլէր, հէմ պիրլիքտէ սատա-
գամ պիլմէսին. օնուն եարատանը պէն Ա֊պապ իմ։
Ա ա՛յ դօփրագ գապլարտան՝ եարատանը իլէ չէ- 9
քիշէն դօփրագ գապա. պալչըդ օնա սուրէԹ վէ-
րէնէ՝ Ա֊յ֊ո՞ իշլէրսին. վէ սէնին իշին՝ Ա֊նուն էլ-
լէրի եօգտուր տէյա պիլմրմ։ Ա այ պապասը- 10
նա՝ Ա֊յ֊ո՞ ատղուրուրսուն, վէ անասընա՝ Ա֊յ֊ո՞ տօ-
ղուրուրսուն տէյէնէ։ Ա֊րաէլին Ա֊նգատտէսի՝ 11
վէ օնու թէրթիպ էտէն Ա֊պապ պէօյլէ տէր. Ա֊-
լլաճագլարը պանա սիւալ էտին, օղուլլարըմ հագ-
դընա վէ էլլէրիմին իշի հագդընա պանա ըսմար-
լայըն։ Ա֊էրի պէն եափտըմ, վէ օնուն իւզէ- 12
րինէ աւէմի եարաԹտըմ. հէօքլէրի պէնիմ էլ-
լէրիմ՝ սէրսի, վէ օնլարըն ա՛քէրինէ էմր էյլէ-
տիմ։ Պէն օնու սատտագաԹտան ույանտըրտըմ, 13
վէ օնուն հէփ եօլլարընը տիւզէԹտիմ. օ՝ շէհրիմի

պինա՝ էտէ՜ճէք, վէ՜ սիւրկիւնլէրիմի սալը՛վէրէ-
ճէք, տէյի՛լ պահա իւէ վէ տէյի՛լ ըրիշվէթ իւէ՝
14 տէյօր ա՛ղբէրլէրին Յապալը։ Յապա պէՂլէ
տեր. Ալ ընըրըն էմէյի վէ ՚ապէշնի հէմ ուզուն
պՂլու ատէմլեր օլան Ալ էպահիլերին թիճարւէթի
սանա էրիշիւ՝ սէնի՛ն օլանճագըդը, ընլար սէնի՛ն
արտընճա նիւրիւչիւ՝ զինճիրլեր իւէ կէչէճէքլեր.
վէ սանա թէմէննա էտիւ՝ սանա նավարատճագ-
լար, Ալլահ հէման սէնտէ տիր, վէ Ալլահտան
15 մա՛տա՝ ղայրի եօգտուր փէյէճէ՛ւլէր։ Ահգի-
գան սէն՝ նա՞ Յարաէլին Ալլահը Կուրթարըճը՝
16 քէնտինի կիզլեր Ալլահըն։ Ընլար ուԹանա-
ճագ, հէմ տուխի հէփիսի լանճիլ տիւշէճէքլեր,
փուԹլարը զիանլար պիրլիքտէ՝ րէզալէԹ իւէ կի-
17 տէճէքլեր։ Խսրահէ Յապապտան՝ էպէտլեր խէ-
լասի իւէ խէլայս պուլաճագ, սիզ՝ Ըէա էպէտլեր
էպէտինճէ խէնճիլ տիւշմէյիպ ուԹանմայաճագ-
18 սըդ։ Ո՛խրա կէօքլերի եարատտան Յապապ պէՂլէ
տեր, օվ Ալլահ քի՝ եէրի ԹերԹիպ էտիպ օնու
եարփտը՝ օնու գայիմ էՔետ, օնու պօշունա եա-
րաՔմատը, օնու՝ սաքին օլմագ իչին ԹերԹիպ
էյլէտի. Յապապ պէ՛ն խմ, վէ պէնտէն ղայրի եօգ
19 տուր։ Պէն կիզլիսէ՝ եէրին գարանլը՛գ մահա-
լինտէ սեՂյլէմէ՛տիմ, Հայ գօգուսա զիւրրիյէԹինէ
ատմատիմ քի՝ Պէնի պօշունա արտայըն, պէն
Յապապ սատտագաՔԹ սեՂյլերիմ, տօղրու օլանլարը
20 խապեր վէրիրիմ։ Ո՛չէմ՝ օլուպ կէլին, պիրլիքտէ
եաԳլայշըն սիզ եա՛ դաիՔիէլերին գուրԹուլմա՛շ-
լարը. ընլարըն օյմանփուԹունան օտաունունա
գալարըգանլար, վէ գուրԹարմայան ալլահ նի-
21 յաղ էտինլէր՝ պիրլիՔտէ։ Յապապ վէրիպ ըն-
լարը եագլայշարըն, հէմ ընլար պիրլիքտէ մու-
շավէրէ էԹմինլէր. պունու գատիմմունէն պէրու

Digitized by Google

քի՛մ պիլտիրտի, օլ զէմանտան պէրու օնու քի՛մ
խասպէր էթտի, պէն Ա՛ապ տէյի՛լմի, քի պէնտէն
մա՛տա ղայրի Ա՛լլահ ե՛ծգ տուր. պէնտէն ղայրի
Ա՛ագգ Ա՛լլահ վէ Կուրթարըրճը ե՛ծգ տուր։ Ա՛յ 22
եէրին ճիւմլէ քէնարլարը՝ պանա տէօնիւն, վէ
գուրթուլսըղ. զիրա Ա՛լլահ պէ՛նիմ, վէ պէնտէն
ղայրի ե՛ծգ տուր։ Վէնտիմլէ եէմի՛ն էթտիմ, 23
աղըզմտան Հագգ սէ՛օղ էրգտը, վէ տէօնմէզ. Վա՛յ
էէր տիզ՝ պանա էէօքէճէք, էէր տիլ պէնի՛լէ
եէմին էտէճէք։ Ա՛ագգան պանա տէնիլէ քի՛ 24
Սատագաթ վէ գուվվէթ Սապսիլէ տիր. օնա-
տէք կէլսինլէր, վէ օնա Հէփ տարըլանլար ուԹա-
նաճագ։ Ասուսէլնն Հէփ զիւրրիյէթի Սապս 25
իլէ Թաստիգ օլուպ իփԹիհաո էտէ։

ՊԱՐ 46։

Պէլ չէօքտիւ, Նէպօ էյիլտի. օնլարըն փուԹլա- 1
րը Հայմանլար վէ տավարլար իւպէրինտէ իտտ.
եիւքլէրինիղ եիւքլէնմիշ՝ եօրուլմուշա աղըրտըը։
Ո՛նլար էյիլիպ՝ պիրլիքտէ չէօքտիւլէր, եիւքիւ 2
գուրԹարմաղա գատիր օլմատըլար. օնլար քէն-
տիլէրի պիլէ էսիրլիյէ կիլմիւլէր։
Ա՛յ Նա՛գօպ էվի վէ Ասրահէ էվինին ճիւմլէ 3
պագիյէսի՝ գարըշտան պէրու գալտըրըլանլար՝
վէ րահմտէն պէրու Թաշընանլար՝ պէնի տինկ-
լէյին։ Ինէնա Թա իխԹիարլըղընըզատէք պիլէ՝ 4
պէն օ՛իմ, վէ փիրլիյինիզէւտէք՝ պէն կէօՀիւրէ-
ճէյիմ. պէն եափտըմ, վէ պէն կէօՀիւրէճէ-
յիմ, վէ պէն եիւքլէնէճէյիմ, վէ գուրԹարա-
ճաղըմ։ Պէնի քիմէ պէնկէտիրսինիղ, վէ 5
պէրապէր դուԹարսընըղ, վէ պէնի Թէմս՛իլ է-
տէրսինիղ, քի օ՛նա մանէնտ օլալըմ։ Վէսե- 6
տէն ալԹո՛ւն տէօքէրլէր, վէ գանդար իլէ կիւ-

Digitized by Google

ՀՈՒ դարեարլար, իւձրեխելե գույումձուն դու-
թարլար, վե օ օնու ալլահ եասիար. օնա գասիբ-
7 նըրլար, հէմ օնա սէձմէ գրլարլար։ Ո՞նու ու-
մուղ իւղէրինտէ գալտըրըրլար, օնու եիւքլէնիր-
լէր, վե օնու եէրինէ եէրլէշտիրիրլէր, վե տու-
րուր. օ՝ մահալինտէն գըմըլտանմազ, հէմ պիրի
օնա պաղըրտա, ձէվապ վէրմէ՛զ, օնու տըգրնթը-
8 տրնտան գուրթարմազ։ Պունու զի՛քր էտին,
վե ՀՀ՚րտ օլուն, խադրա կէթիրին՝ ՀՀ գապա-
9 հաթլըլար։ Վատիմէն պէրտ օլան էվվէլքի
նէսնէլէրի խադրա կէթիրին. զիրա Ա՚լլահ պէն
իմ, վե պէնտէն մա՛տա Ա՚լլահ՝ հէմ պէնիմ վի-
10 պի՛ զայրի եօգ տուր, Ա՚օնկու իւէրտէն՝ վե զ-
մանըր շը գաստիմտէ՛ն խապէր էտէն. Ա՚էտպիրիմ
ս՛ապիթ օլաձագ, վե հէփ միւրաջաըմը իզրաի է-
11 տէձէյիմ տէյէն. Ա՚իւնտօղուտանտան եըրթը-
ձը գուշու՝ ուղաձ մէդրտէն թագտիր էթտիյիմ ա-
տէմի չաղըրան իմ. հէմ պէն ա՛էջլէյի՛նձէ, հէ-
պէթթէ իձրաի էտէձէյիմ, նէյէթթ էտինձէ, հէ-
12 պէթթէ ա՛ձձէ էտէձէյիմ։ Ա՚էյ սաատագաթ-
տան ուղաձ օլմուշ եէուրէյի գաթըլար՝ պէնի
13 տինկլէյին։ Ա՚սատագաթըրը եագլաշտըրըրըմ,
օ՝ ուղաձլա՛նմայաձագ, վե խէլասըմ կէձիքմէյէ-
ձէք. վե Ա՚իօնտա՝ իֆթիխարըմ օլան Ա՚տրահէ
խչիւն խէլաս գծյաձաղըմ։

ՊԱՐՀ. 47։

1 Ա՚էյ պիքրէ պաապէլ գլըղը՝ էնիպ դօմիրաղը՛ն իւ-
զերինտէ օթուր. հա՛ Ա՚իլտանիլէր գըղը՝ եէրտէ
թախթըզ օթուր. զիրա սանձա տրթըղ նազիք
2 վե զաւրիֆ տէմէյէձէքլէր։ Տէյիրմէն դաշլա-
րընը ալըպ՝ ո՛ւն ույուր. հաշմաղընը գալտըր,
էթէյինի եըրթ, պալտըրընը՛ աչ, ըրմազլատա՛ն

Digitized by Google

կէչ ։ Այնուհետեւ չորեքտասնից մինչեւ քսանից տարի կէօրիւնահան, ինձի գամ՝ ալաճաղով, վէ 3
ատէմ էսիրկեմէչէմ ։ Իսէ ես էտիճիմի- 4
զին ատը՝ ՆԱԶՕՍՈՒՆ Աեպտեմբեր տուր, օ՝ Ա-
բահլին Այուգատտէսի տիր ։ Այիքիւթ օթուր, 5
գարանլըղա կիր՝ ճշ Վիլտանիլեր գըղը ։ զիրա
սանա աբեթըզ՝ մէմլէքէթլերին խաճռնու տէ-
մէչէճքըր ։ Պէն գավմըմա տարըլսըմ, մի- 6
րաս՝ըմը նախոյք եմտիմ, վէ օնլարը սէնին էլի-
նէ վէրտիմ ։ սէն օնլարա մէրհամեմ կէօսթեր-
մէտին, իսմէիլսարըն իւզերինէ պոյունտուրուղու-
նու ղայէթլէ աղըրլաթտըն ։ Այ էֆէնին ։ Պէն 7
էպէտէն խաճռնան գալըրըմ ։ չէօյլէքի պունու եիւ-
րէյինէ գօմատըն, սօնկունու խադրընա կէթթը-
մէտին ։ Ամի հալա՝ ճշ էմնիյէթ իւզրէ օթու- 8
րան սէֆթահլիճը՝ պունու տինկէճ քի, եիւրէյին-
տէ՝ Պէն իմ, վէ պէնտէն ղայրի եօգտուր, տուլ
օթուրմայաճաղըմ, վէ էվվէլտտան մահրում գալ-
մայը պիլմէյէճէյիմ տէյէն ։ Էման պունլա- 9
րըն իքիսի տէ՝ կէրէք էվվէլտտան մահրում գալ-
մագ՝ կէրէք տուլլուգ՝ սանա այնկօրզտան պիր
կիւնտէ կէլէճէքլեր ։ օնլար՝ սէն սիհիրլերինին
չօգլուղու վէ պիւյիւլերինին մէրքեզինտէ իքէն՝
սէնին իւզերինէ թէքմիլէն կէլէճէքլեր ։ Էմ 10
սէն եարամազլըղընա կիւվէնիպ՝ տէտին ։ Պէնի
կէօրէն եօգտուր ։ սէնի ազտըրսան ի՛լմին վէ պիլ-
կի՛նտիր, վէ եիւրէյինտէ՝ Պէնիմ, վէ պէնտէն
ղայրի եօգտուր տէտին ։ Ամմի սէնին իւզերի- 11
նէ պիր պէլա կէլէճէք, ոչ օնուն նէրէյտէն տօղ-
մուղունու պիլմէյէսին, վէ իւզերինէ պիր միւ-
սիպէթ տիւշէճէք, ոչ օնու կիտերմէյէ գատիր
օլամայասըն ։ Էմ իւզերինէ անկարզտան՝ պիլ-
մէյինն խարապլըգ կէլէճէք ։ Էալա՝ կէնճլի- 12

Digitized by Google

յինտէն պէրու օր չալըշտըղըն սիհրլէրինէ վէ
չօգ պիւիւլէրին իւլէ տուր, պէլքի ֆայիտէ պուր-
մադա գատիր օլսաղըն, պէլքի ղալի՛պ օլա պիլէ-
13 սին։ Այ՝ իւշամլէրլէրինին չօգլուղունատան օսան-
տըն. հալա կէօյէ պագանլար՝ երլտրզլարա նա-
զար էտինլէր՝ եէնի այլտուտան ֆալ աչանլար
գալգսընլար, վէ ահի՝ իւզերինէ կէլէճէք պէլա-
14 տան գուրթարընլար։ Իշլէ օնլար սամա՛ն
էօփիւ կիպի օլուա՛ օնլարը աֆէճ եագաճագ,
ճանլարընը այլվին գուվվէթինտէն գուրթա-
րայմայաճագլար, ըսսընաճագ գօր՝ նո գարշընըն-
15 տա օֆուրաճագ աֆէճ գալմայաճագ։ Օլ պի-
լէլէրինճէ չալըշտըղըն՝ կէնճլիյինտէն պէրու
թիւճճարլէրին՝ սանա էօյլէ օլաճագլար. հէր
պիրի քէնտի կէչէտինէ սափրա՛ սէնի գուրթա-
րան օլմայաճագ։

ՊԱՐ. 48։

1 Պունու իշլէտին էյ Լա՛ գօպ էվլի՛ սիզ քի Իսրաէլ
ատը իւլէ չաղըրլըրսընըզ. վէ Լէհուտանըն փուն-
կարըրընատան չըգմըշընըզ, սիզ քի՛ Նապալն
ատը՛ իւլէ եէմին էտերսինիզ, վէ Իսրաէլին Ալլա-
հընը՛ զիքր էտերսինիզ, ատ՛ա տէյի՛լ կէրչէքլիք իւլէ
2 վէ տէյի՛լ սատուագամ իւլէ։ Օ՛իրա օնլար մու-
գատտէս շէհրտէն անկըլըրլար, վէ Իսրաէլին
Ալլահընա տայանըրլար. օնուն ատը Եհո՛վա-
3 հ Ը՛ Աէպաօ՛թ տուր։ Իվվէլքի շէհիլէրի գա-
տիմտէ՛ն պէրու խապէր էֆտիմ, վէ օնլար ալ-
զըմտա՛ն չըգտը, հէմ՛ օնլարը պիլտիրմի՛շիմ. օն-
ըրը այնկըզատան էֆտիմ, վէ վագի՛ օլտուլար։
4 Օ՛իրա սէնին սէրթ՛ վէ պօյնուն տէմի՛ր սինիրլու՝
5 հէմ՛ այնըն պագը՛ր օլտուղունու պիլի՛րիմ։ Իմտի
սանա գատիմտէն պէրու խապէր էֆտիմ, վագի՛

Digitized by Google

օլմազտան էվվել պիլտիրտիմ, օլմայաքի՝ Ընլարը
սուբեթիմ եափտը, վե օյմա հէմ տէօքմէ փու-
թում թայինն էթտի տէյէսին։ Այն իշխէթտին, 6
պունուն հէփիսինէ պագ. իմոի սիզ թէքրար էթ-
մէզմիսինիզ. պէն սանա շիմտիէն սօնկրա էնէի
հէմ կիզլի շէյլէր պիլտիրէճէյիմ, քի սէն օնլա-
րը պիլմէտին։ Ընլար շիմտի եարատըլտը, վե 7
տէյիլ գատիմտէն, վե պուկիւնտէն էվվել օնլարը
իշխէմմէտին, օլմայա քի՝ Իշխէ օնլարը պիլտիմ
տէյէսին։ Հէմ իշխէմմէտին, հէմ պիլմէտին, 8
հէմ գատիմտէն գուլաղընա աչըլմատը. զիրա պիլ-
տիմ քի՝ սէն հէր վէճհլէ խըլյանէթիզիք էտէճէք-
սին, հէմ սանա՝ բահմտէն գապապահաթլը չաղ-
րըլտը։ Պէն ատըմ իչիւն դազապտըմը իրագ է- 9
տէճէյիմ, վե համտը՛մ իչիւն՝ սանա միւլահիմ օ-
լաճաղըմ, թաս սէնի հէրտք էթմէյիմ։ Իշխէթ 10
սէնի գալը էթտիմ, ամմա կիւմիւշ կիպի տէյիլ.
պէն սէնի տէրտ փօթասընտա սընսատըմ։ Վէն- 11
տիմ իչիւն՝ օնա պէն քէնտիմ իչիւն էտէճէյիմ.
զիրա ոպլ՛ նիչիւն նափաքըէնէ. պէն իսէ ի՛զ-
զէթիմի զայրիկ վէքմէմ։ Նէ չաղըրըմը շըմ Այ- 12
գօպ վե Խորահ՝ պէնի տինկէ. Ընը՝ պէն իմ, էվ-
վէլքի պէն իմ, սօնկրաքի տախի պէն իմ։ Հէմ 13
հէրի էլիմ թէմէլլէթտի, վե կէօքլէրի՝ սաղ էլիմ
կէուտի. պէն օնլարը չաղըրտաղընտա՝ ծնլար պիր-
լիքտէ տուքտուր։ Նիւմլէնիզ ճէմ՛ օլուպ տինկ- 14
լէյին, պունլարը՝ ծնլարըն հաճնկըաը խասպեր էթ-
տի. Իսապըն սէվտիյի՝ Պապէլտէ օնուն միւրա-
տընը իձրա էտէճէք, վե գօլուննու՝ Վիլտանիլէրէ
ապռաճաք։ Պէն՝ պէն սէօյլէտիմ, հէմ օնու չա- 15
ղըրտըմ. օնու կէթիրթտիմ, վե օնուն եօլու խալհ
օլաճագ։ Պանա՝ հագլաշընն. պունու իչիւնին, 16
էվվէլտէն կիզլիտէ սէօյլէմէտիմ. պունուն օլտու-

զու վագթատան պերու պէն օրատաս իմ, վէ չիմոր
պէնի Յապպ Ալլահ հէմ օնուն Յուհու կէօնտէր-
17 տի։ Պէնի փիտա էտէն Յապպ Յարաէլին Յու-
գաստաէսի պէօյլէ տէր. Պանա փայիտէլենմէյէ
էօյրէտէն՝ եւ ըրխէճէյին եօլտա պէնի կէզտիրէն
18 Ալլահըն Յապպ պէն իմ։ Պօյլայտը էմրիմ
տինկլէյէճիտին, օլտէմ սէլամէթին ըրմայդ կիպի՝
վէ սաստագաթըն պէնիզին տօղտաղարը կիպի օ-
19 ղուրտուտու։ Պէ զիւրրիյէթին գիմ գաստար՝ վէ
պաղրընըն հասիլաթը օնուն պաղրընըն հասիլա-
թը գաստար օղուրտուտու. օնուն ատը Հուզուրում
20 տան քէսիլմէզ վէ հէլաք օլմայդըտը։ Գապէլտէն
չըգըն, Փիլստանիլէրտէն գայչըն. պունու կիւլ-
պահանկ սէտի իլէ խապեր էտիպ՝ իչիթմէյիրին,
պունու եէրին ուճունայտէք նայըն. Յապպ գուղու
21 Յան գօպու փիտա էյլէտի տէյին. Պէ օնլարը
չէօլլէրտէ կէզտիրտիյինտէ սուսամմատըլար, օն-
լար իչին գայատան սուլար ագըթտը. Հէմ օ՝
22 գայայը եատը, վէ սուլար եիւրիւտու։ Վա-
պահաթլընըն սէլամէթի օլմայդ՝ տէյօր Յապպ։

ՊԱՐ 49։

1 Նա՝ ատտալար՝ պէնի տինկլէյին, վէ ուզագտան՝
եա՝ իւմմէթլէր՝ գուլայգ վուրուն. Յապպ պէնի
բահտընէն չազգընտը, ատրմը՝ անամ պաղրընտան
2 պէրու զիւրը էթտի։ Պէ ողղըմը քէսքին գը լը՛ճ
կիպի էտիպ՝ պէնի էլինին քէօլկէսինտէ կիւզէ-
տի. Հէմ պէնի փարլագ օգ կիպի էյլէյիպ՝ պէնի
3 թիղքէշինտէ սագլատը. Պէ պանա տէտի. Պէն
գուրրուտմաուն եա՝ Յարաէլ՝ քի սէնտէ իֆթիխար
4 պուլուրում։ Պէ պէն տէտիմ. Տ՛այֆիլէ չալըշ-
տըմ, վէ դագաթըմըզը հիչէ վէ պօշունա սարֆ
էթտիմ. ամմա հագգան տա՛վամ Յապպըն գը-

Digitized by Google

թընտա՝ վէ ֆէյլեմ Ա՛լահըմընն ինտինտէ տիր։
Ա՛ է հալա՝ քէնտինէ գուլ իչինն անա րահմինտէ 5
պէնի թէրթիպ էտէն Ա՛տպպ տէր քի՝ Ա՛այ գօպու
քէնտիմէ տէօնտէրէճէյիմ. Խարաէլ ճէմ՛ օլմազ
խպտէ, եվինէ Ա՛լահըմըն նազարընտա ի՛զզեթ-
լէնէճէյիմ, վէ Ա՛լահըմ՝ գուվվէթիմ օլաճագ։
Ա՛ է տէտի. Ա՛ըպղլարըմ Ա՛այ գօպու գալտըրմազ 6
իչինն՝ վէ Խարաէլին գուրթուլմուշլարընը կէրի
կէթիրմէք իչինն՝ սանա պէնիմ գուլում օլմասը
այտըր. իմոի սէնի դաիֆէլէրէ ըշը՛գ գօյաճաս-
ղըմ, քի եէրին ուճունատէք խէլասըմ օլասըն։
Խարաէլի ֆիտաս էտէն՝ օնուն Ա՛ուգաստոէսի Ա՛տպպ 7
պէօյլէ տէր. Ա՛՛ոնը խօր կէօրիլմիշիւ՝ դաիֆէ-
լէրինն իքրահ էթմէյինի՝ սուլթանըրընը գուլունու
փատիշահլար կէօրէճէքլէր, վէ գալգաճագլար,
սէրվէրլէրը տախի սէճմէյէ գըլաճագլար, Հագգ օ-
ղան Ա՛տպպ Խարաէլին Ա՛ուգաստոէսի իչինն՝ քի 8
սէնի սէյիհիշոիր։ Ա՛տպպ պէօյլէ տէր. Ա՛հնի ըի-
զա վագթընտա խէթճամպ էյլէմիմ, վէ սոնոա
խէլաս կիւնիւնտէ եարտըմ էթմէմ. վէ սէնէ
սագլայընպ գաւմէ այտ իչինն գօտուր, եէրի
գուվվէթլէնտիրմէք իչինն՝ խարապ օլմուշ մի-
րաս՛լարը Թէմլիք էթմէրմէք իչինն, Գէնտիէր- 9
տէ օլանլարա՝ Ա՛յնգըն, գարանլըգտա օլանլարա՝
Ա՛հէքեար օլուն ահմէք իչինն. օնլար՝ եօլսար իւ-
գէրինտէ օթլայըպլար, վէ օնլարընը օթլագըլարը Հէփ
պայդըրլաթտա՛ օլա։ Ա՛նլար աճըգմազա, վէ սու- 10
սամըյալար, վէ օնլարա Հէդրաէթթ վէ կիւնէշ
վուրմազա. զիրա օնլարը՝ մէրհամէթ էտէն գուվա-
ղուզլայընպ՝ սու փունկարլարընա կէօթիւրէճէք
տիր։ Ա՛ է Հէյի տաղլարընմը՝ եօլսարա տէօնտե- 11
րէյիմ, վէ ճահտէկլէրիմ եիւճէլէնէճէքլէր։ Ա՛յ- 12
թէ քիմ ուղագտան՝ վէ իչինէ քիմիսէ փօրճա

Digitized by Google

վէ պաթիր ճանիպինտէն՝ վէ քիմիսի ՝ինիմ տի-
13 յարընտան կէլէճէքլէր։ ՝Ի կէօրլէր՝ ալգը՛շ է-
տին, վէ եա՞ եէր՝ մէսրուր օլ, հէմ եա՞ տաղլար՝
ալգը՛շ գոփարըն. զիրա ՝տապպ գավմինա թէսնիլլի
14 վէրսի, վէ ֆագիրինէ մէրհամէթ գըլսաը։ ՝Ըմմա
՝իօն տէւտի. ՝տապպ պէնի թէզը էյլէսի, վէ ՝ի-
15 ֆէնտիմ պէնի ունուրտու։ ՝Իչ գարը մա՛տա-
մունա ունուտուպ՝ գարընընըն էվլատընա մէրհա-
մէթ էթմէ՛զսի. օնլար ունուրթսա պիլէ, պէն սէնի
16 ունուրթմա՛յ։ ՝Իշլէ պէն սէնի ավուճլարըմսա
րէսմ էթտի՛մ. սէննին հիսարլարընն տայիմա հու-
17 զուրումսա՛տըը։ ՝Էննին օղուլլարըն ա՛ճէլէ էտէ-
ճէք, վէ սէնի եըզըպ խարապ էտունլէր սէնսէն
18 չըգաճագլար։ ՝Կէօզլէրինի էգրսֆա՛ գալտըրըպ
պագ, ճիւմլէսի ճէմ՝ օլուպ՝ սանա՛ կէլիյօրլար.
՝տապպ տեր քի՝ պէն սա՛ղըմ, էլպէթթէ ճիւմլէսի
իլէ զինէթլէրը իլէ կիպի կիյինէճէքսին, վէ օնլա-
19 րը՝ կէլին կիպի դագընաճագսըն։ Օ՛խա խարա-
պամըշար վէ վիրսանէլէր վէ հէլաք օլմուշ տիյար՝
շիմտի սաքին օլսանլարա տաւր օլաճագ, վէ օլ սէնի
20 եուսանլար՝ ուզագ կիտէճէքլէր։ ՝Ի՛էն մահրում
իքէն, օղուլլարըն սէնին գուլագլարընա տէյէ-
ճէքլէր. Պու մահա՛լ պանա տաւր տըր. էօթէյէ
21 կիթ քի՝ սաքին օլայըմ։ ՝Ի է եիւրէյինտէ տէ-
յէսին. Պէն մահրում վէ գրսը՛ր իքէն՝ պունլարը
պանա քի՛մ տօղուրտու. պէն էսիր վէ սիւրկիւն
իքէն՝ պունլարը քի՛մ պէօյիւթտու. ՝Իշլէ պէն
22 եալընըզ իքէն՝ պունլար՝ նէ՛ընէտե իտիլէր։ ՝Ապպ
՝Ա՛ստ պէօյլէ տեր. ՝Իշլէ էլիմի դահիֆէլէրէ՛ գալ-
տըրըպ՝ պպրտըմը գավմիլէրէ տիքէճէյիմ, վէ օ-
ղուլլարընը գուճագըրընտա կէօթիւրիւպ՝ գըզ-
լարընը ումուզլարը իւզէրինտէ գալտըրըպճագ-
23 լար։ ՝Ի է փատիշահլար՝ պէսլէյիճիէրի՛ն օլա-

Digitized by Google

ճագլար, վէ օնլարըն մէղիքելէրի սէնին դայէլէրին
օլաճագլար, եհուզլէրի եէրէ պէրտպէր սանա թէ-
մինանա էտճէքքէր, վէ այտգլարընըն թօզունու
եայայաճագլար, վէ պիլճէքքսին քի՝ պէն Ի՛ապպ
իմ, վէ պանա իւմիտ էտէնլէր ուղմանմազլար։
Վահրիմանտան չիքեար ալընըրըմը, վէ սատըղըն 24
էսիր էթտիյի գուրթուլուրմու։ Օխիա Ի՛ապպ 25
պէջյէ տէր. Վահրիմանըն էսիր ալտըղը՛ տախի
ալընըը, վէ զօրլունուն չիքեարը գուրթուլուր.
վէ սէնինլէ նիզա՝ էտնէլէր իլէ՝ պէն չէքիշճէ-
յիմ, վէ սէնին օղուլլարընը պէն խէլաս էտճէ-
յիմ։ Ա՛յ սանա զուլմ էտէնլէրէ՝ քէնտի էթ- 26
լէրինի եէտուրճէյիմ, վէ շիրա իլէ կիսի՝ գան-
լարը իլէ սէրխօշլանմաճագլար, վէ հէր թէն պի-
լճէք քի՝ սէնի խէլաս էտէն պէն Ի՛ապպ՝ հէմ
սէնի ֆիտա էտէն պէն Ի՛ա՛ գօպուն Վատըրի իմ։

ՊՒՐ. 50։

Ի՛ապպ պէջյէ տէր. Պօշատըղըմ անանըզընը դա- 1
լագ նամէսի հա՛նի, եախօտ պէնիմ սիզի սամատը-
ղըմ օվ ալամճագլըմ քի՛մ տիր. իշճէք եարատմազ-
լըգլարընըզ իչիւն սաճըլըրընըզ, վէ անանըզ՝
գապահաճլարընըզ իչիւն պօշատըլըը։ Վի՛ չիւն 2
կէլտիյիմնէ քիմնէ եօղուտու, չաղըրտըղըմտա
ճէվապ վէրէն եօղուտու. ֆիտա էթմէյէ էլիմ
պիր վէճհիլէ գըսամ՛ը. օհօտա խէլաս էթմէյէ
գուվվէթիմ եօճգմու. իշճէք եօղքէմ իլէ տէնիզի
գուրուտուրում, ղրմագլարը չէօվէ տեօնտէրիրիմ,
օնլարընն պայղգլարը՝ սու օլմատըղընտան գօգար,
վէ սուսուզլուգտան էօվիւր։ Վէճգլէրէ գարան- 3
լըգ կիյտիրիրիմ, վէ օնլարա էօրիթու իչիւն չուվ
գօրում։ Ի՛ապպ Ա՛լլահ պանա՝ օգումուշլար տիվի 4
վէրտի, քի եօղտունա սէօզ իլէ եարտըմ էթմէյի

Digitized by Google

պիւէյիմ. տապահ պէ տապահ ույանտըրըը. օ պէ-
նիմ գուլաղըմը ույանտըրըը, քի շայխոլէր կիպի
5 իշիտէյիմ։ Ի տպպ Ի լլահ գուլաղըմը քէշֆ էթ-
տի, վէ պէն ա՛նը օլմատըմ. կէրիյէ տէօնմէտիմ։
6 Ի րգամը վուրանլարա վէ եանագլարըմը եօլան-
լարա վէրտիմ. եիւզիւմիւ սէճիւլմէքտէն վէ
7 թիւքրիւլմէքտէն էօրթմէտիմ։ Ի մմա Ի տպպ
Ի լլահ պանա եարտըմ էտէր. օնաւն իչիւն խէճիլ
տիւշմէյէճէյիմ. օնտան էօթիւրիւ եիւզիւմիւ
չոգմազ դաշը կիպի գօտում, վէ ութանմայա-
8 ճաղըմը պիւլբիւմ։ Պէնի թաստիգ էտէն եա-
զը՛նտը, պէնիմլէ նիգա՛հ էտէճէք քի՛մ տիր, պէ-
րապէր մուրաֆա՛ օլսըզմ, պէնիմ տա՛վաճըմ
9 քի՛միսէ, պանա եապըշսըն։ Իշթէ Ի տպպ Ի լլահ
պանա եարտըմ էտէր, պէնի շու գապաչ՛ալըը չը-
գապաճագ քի՛մ տիր. իշթէ հէվիսի էս՛վայ կի-
պի էսքիյէճէքլէր, օնլարը կիւվէ եէյէճէքտիր։
10 Ա իւտէ Ի տպպատան գօրգան՝ օնուն գուլլուն
սէօզիւնէ իդաա՛թ էտէն քի՛մ տիր՝ քի գապան-
լըգտա եիւրիւր, վէ օնուն ըշըղը եօգտուր. օ՝
Ի տպպըն ատընա կիւվէնսին, վէ Ի լլահընա ի-
11 թիմնատ էթսին։ Իշթէ ե՛ա սիզ հէփ ա՛թէշ եա-
գըզ՝ գըղըլճըմլար իլէ տօլանանլա՛ր՝ ա՛թէշինիզին
ըշըղընտա՛ վէ եագտըզընըզ գըղըլճըմլարըն իչին-
աէ եիւրիւչին. պու սիզէ պէնիմ էլիմտէն օլա-
ճագ, քի սիզ ա՛զապտա եա՛թասըզ։

ՊՍԱԼՄ 51։

1 Ա՛յ սիզ սաստագաթըն ապտընճա վապանլար՝
Ի տպպը դալապ էտէնլէր՝ պէնի տինկլէյին. սիզ
օլ քէսիլտիյինիզ գայապա՝ վէ օլ գազըլտըղընըզ
2 չո՛գուրա պագըն։ Պապանըզ Ի պրահա՛մա՝ վէ
սիզի տօղուրան Ա՛մրապա պագըն. չիւն օնու եալը-

Digitized by Google

Նրզ չաղբտրմ, վե օնու միւպարէքլէյիպ չօղալը-
տըմ։ Օ իրա Ա՝ապպ Աիօնա թէխելլի վէրէճէք, 3
օնուն Հէփ խարապաթընա թէխելլի վէրէճէք,
վե օնուն չէօլիւնիւ Ա՝ուէն կիպի՝ վե վիրանէխի
Ա՝ապպըն պազչէսի կիպի էտէճէք. օնաա սիւրիւր
վե շատըզ՝ Համո վե մէզմիւր սէտասը պուլունա-
ճագ։ Ա՝ա գավմըմ՝ պէնի տունկլէ, վե եա՝ 4
իմմէթիմ՝ պանա գուլագ վուր, զիրա գրթըմնան
նօմօա չըգաճագ, վե չէրաա թըմը գավմըօա պա-
տընըզ իչիւն գօնտուրագաղըմ։ Աատագաթըմ 5
եագընտը, խէլասըմ չըգմըշտը, վե գօլարըմ
գավմըատա չէրաա թ քէսէճէքլէր. ատալար պա-
նա իւմիտ էտէճէքլէր, վե գօլարըմա կիւվէնէ-
ճէքլէր։ Աէօզլէրինիզի կէգբլէրէ գալտրընը, վե 6
աշափա եէրէ պագընը. զիրա կէօգլէր տիւթիւն կի-
պի կէչէճէքլէր, վե եէր էս՝վագ կիպի իւիրանա-
ճագ տըր, վե օնուն սագինլէրի Հէմոն էօյլէ էօ-
լէճէքլէր. ամմա խէլասըմ էպէտի օլաճագ, վե
սատագաթըմ քէսիլմէյէճէքտիր։ Ա՝ը սատա- 7
գաթը պիլէնլէր՝ նօմօսում եւրէքլէրինտէ օլան
գավմ՝ պէնի տունկլէյին. ատէմին սիթէվինտէն
գօրգոման, վե օնլարընը քիւֆրիւնտէն իւրքմէն։
Օ իրա օնլարը էս՝վագ կիպի պէօճէք եէյճէք, 8
վե օնլարը՝ եափաղը կիպի կիւվէ եէյճէք. ամմա
սատագաթըմ էպէտէն՝ վե խէլասըմ տէվրլէր
տէվրինճէ օլաճագ։ Աւյան՝ ույան Հ՝ Ա՝ապպընը 9
գօլու՝ գուվվէթի կիյին. գատիմ կիւնլէրտէ՝ կէշ-
միշ տէվրանլէրտէ կիպի ույան. Ա՝ահապը եարա-
լայան ժամէրի օլ սափլայան սէն տէյի Հմիսին.
Տէնիզի՝ պէօյիւք էնկինին սուլարընը գուրուտան՝ 10
Փիտա օլունմուշտար կէսմէք իչիւն տէնիզին տէ-
րինլիքլէրինի եօլ էտէն սէն տէյի Հմիսին։ Ա՝ա 11
տի Ա՝ապպըն Փիտա էթտիյի քիմսէլէր տէօնէ-

Digitized by Google

ձեքլեր, վե Աիօնա ալգըշ իւե կելեձեքլեր, վե
օնտարըն պաշը իւպերինտե էպէտի շատըգ օ-
լտաձագ. ընտար սիւրիւրե վե շատըղտա երեձեքլեր,
12 ելեմ վե ահ չէքմեք գաջաձագ տըր։ Ֆնտեղի-
ձինիզ պէն իմ, պէն իմ. սէն քըմնին, վե էօ-
լիւմլիւ ինսանտան՝ վե օթլուղա տեօնեձեք ատեմ
13 օղլունտան գօրգտըրըն. Ա՛ է սէնի գըլան՝ կեօք-
լերի եպան վե երի թեմիզլեյեն Ա՛պպեր ունու-
տուրսուն, վե զալիմին խըշմընտան՝ սանըմ հե-
լաթ հազըրլանմըշ կիպի՝ տայիմա պիւթիւն կիւն
14 գօրգտրըն. ամմա զալիմին խըշմը չո՞նի։ Պաղ-
լը օլան չեօզիւլմեյե այճելե էտեր, քի պաթագ-
15 տա էօլմեյե, վե եքմեյի զայ՝ օլմայա։ Օ՛նրա
սէնին Ա՛լլահընըն Ա՛պպե պէն իմ, քի տէնիզլի՝ օնուն
տալըտալարը շամաթա էտերքէն տինկտիրիմ.
16 օնուն ատը Ա՛ԼԼԱՀՆԻՆ Ա՛ԼԼԱՀ Ա՛կպաօ՛թ տուր։ Ա՛ է
սեօզլերիմի աէնինե աղզընա գօտուտ. հեմ սէնի է-
լեմին քեօլկեսի իլե էօրթտիւմ, քի կեօքլերի
գուրայըմ. վե երի թեմիզլետեյիմ, վե Աիօնա՝
17 Ա՛ւամմընըն տեյիմ։ Ա՛յան՝ ույան գալգ՝ էյ
Ա՛պպեր էլինտէն օնուն խըշմընըն գատէհինի
իչէն Ա՛կրուշալիմ. սերսեմլեք քնասկա գատե-
18 հինի իչտին սիւզմիւն։ Ա՛նուն հեմ տօղրու-
տուղտա օղուլլարընտան օնա գուլաղտուղ էօգտուր.
վե հեմ պեօյիւթտիւյիւ օղուլլարտան օնա տեօ-
19 թեկկր եօգտուր։ Պունուն իքինի տե սանա վագի
օլտու, սէնի քիմ աճըր, խարտապլըգ վե գըրըլըշ
վե գրթլըգ վե գըլըճ վար, սանա նէ իլե թեկեբ-
20 լի վերեյիմ։ Ա՛ղուլլարըն պայըրլըգ՝ հեր ոգա-
ղըն պաշընտա աղա դուխտուլմուշ ձէյրան կիպի
եաթարլար. օնլար Ա՛պպեր խըշմընտան՝ սէնին
21 Ա՛լլահընըն թեքտիրինտեն տօլու՛տուր։ Ա՛նուն
իչին հալա էյ տերտլի՝ վե սերխոշ ամմա շէրապ-

Digitized by Google

տան տէրիլ՝ պունու տինկլէ. Անոնք Յեփթային 22
Իսրայէլ՝ վէ գավմընըն տա՛վասընը սիւրէն Աստուծոյն
պէօյլէ տէր. Յէթէ սէնին էլինտէն սէրսեմլիք
գատէհինի՝ խըշըմընըն քեասէսի գատէհինի ալ-
տըմ. օնու պիր տահա իչէմիյէճէքսին։ Ա՛ն օնու 23
սանա ճէֆա էտէն՝ սէնին ճանընա՛ Եհովա քի կէ-
չէլիմ տէյինլէրին էլինէ գոյաճաղըմ. սէն իսկ՝
արգանը կէչէնլէր իչինն՝ եէր կիպի վէ սօգագ կի-
պի գօտուն։

ՊԱՏ. 52։

Արդեան՝ ուշան, գուվվէթինի կէյրէ՝ եա՛ Սիօն, 1
իֆթիխար լինպասընը կէյրէ՝ եա՛ մուգատտէս
շէհր Յերուշալիմ. զիրա տանա արթըգ պիր տա-
հա սիւննէթսիզ վէ նափագ կիրմիյէճէք։ Պօփ- 2
րագտան սիլքինիպ՝ գալգ օթուր ի՛յ Յերուշա-
լիմ. պօյնունա պաղլարընտան քէնտինի չէօզ՝
ի՛յ խար Սիօն գըզը։ Զիրա Տէրէպ պէօյլէ տէր. 3
Ձիէ սաթը լորընըզ, վէ ագչէսիզ ֆիտա օլունա-
ճագսընըզ։ Զիրա Տէրէպ Աստուծոյ պէօյլէ տէր. 4
Գաւմըմ մուգատտէմա Աստուծոյ էնտի, քի օրա-
տա միւսաֆիր օլա. վէ Աշուրիլէր օնու սէպէպսիզ
զուլմ էթտիլէր։ Ա՛ն շիմտի պուրատա նէ՞մ 5
վար՝ տէյօր Տէրէպ, քի պէնիմ գավմըմ նաֆիլէ
եէրէ կէօթիւրիւլտիւ. օնուն զապիդլէրի օնու
պաղըրտըր՝ տէյօր Տէրէպ վէ տայիմա պիւթիւն
կիւն ատըմա քիւֆր օլունույօր։ Ո՛նուն իչիւն 6
գավմըմ՝ ատըմը պիլէճէք, օնուն իչիւն օլ կիւն-
տէ՝ օլ սէօյլէյէն պէն՝ իշթէ պէ՛ն օլտուղումու պի-
լէճէ՛ք։ Ա՛ի ժուժտէճինին՝ սէլամէթ խապէրճիսի- 7
նին՝ խայր միւժտէճիսինին՝ խէլաս խապէրճիսի-
նին՝ Ահօնա Աստուծոյն փատիշահլը՛գ սիւրէր՝ տէ-
յինն այագլարը տաղլարըն իւզէրինտէ նէ՞ կիւ-

Digitized by Google

8 զնէ տիր ։ Պէքձիլէրին սէս գալըրըաճագլար ,
օնլար սէս պիրլէ կիւլեեանկ չէքձէքլէր . զիրա
Աապպ Աիօնու կէրի կէթիրինճէ , օնլար կէօզ կէօ-
9 զնէ կէօրճէքլէր ։ Պիրլիքտէ ան գօիարրն , ալ-
գըշ էտին՝ նՀ Նէրուշալիմին խարտապաթլարը .
զիրա Աապպ՝ գաւմշնա թէէսկլի վէրտի , Նէրու-
10 շալիմի փիտաս էյլէտի ։ Աապպ մուգատատս գօ-
լունու՝ ճիւմլէ դաիֆէլէրին կէօզլէրի էօնիւնտէ
օգյտու , վէ եէրին հէփ քէնարլարը Ալլահրմըզըն
11 խէլասընը կէօրճէքլէր ։ Ախտին , կիտին , օրա-
տան չը՛գըն , նախւաքա տէ՛յմէն , օնուն օրթասըն-
տան չը՛գըն , փաքէ՛նին ն՛Ս Աապպն գաապլարընը
12 գալտրըրանլար ։ Օ՛իրա ա՛ճէլէ իւէ չըգամազ-
սընըզ , վէ գաշմագ իւէ կիտէմէզսինիզ . չիւն
Աապպ էօնիւնիւզճէ կիտիպ՝ Նարաէլին Ալլահը
սիզին տիւմտարընըզ օյաճագ ։
13 Նշմէ գուլում պէրխօրտար օլուպ՝ եիւքսէքլէ-
նիպ գալգաճագ , վէ ղայէթլէ եիւճէլէնէճէքտիր ։
14 Աանա նիճէ չօգլար թա՛ճիպ գալտը իսէ , օնուն
սիմսար ատէմտուէն՝ վէ չէՀրէսի ատէմ օղուլլա-
15 րընտան զիյատէ պօզուլտուղու իչիւն , Նյոլէ
չօգ դաիֆէլէր սէրիճէքէ . փատիշահլար օնա
աղզլարընը գափայաճագլար . զիրա օնլարա նագլ
օլունմամըշ շէյի կէօրճէքլէր , վէ իշլէմէտիք-
լէրի շէյի տուլյաճագլար ։

ՊՍՀ 53։

1 Աապէրիմիզէ քի՞մ հինանտը , վէ Աապպն գօլու
2 քիմի՞ աշիքեար օլտու ։ Օ՛իրա օ՝ էօնիւնտէ ֆի-
տան կիպի՝ վէ չօրագ եէրտէն քէօք կիպի պիթէ-
ճէքք . օնուն չէՀրէսի եօգ , վէ Հիւանիւ եօգտուր .
վէ օնու կէօրտիլյիւմիւզտէ , սիմսար եօգտուր , քի
3 օնտան Հայզ էտէլիմ՝ ( ) հինանլարընն Թահդիմ

Digitized by Google

էթոխի վէ պրաղըլմըշը՝ տըր, տէրտ սահիպի վէ
մայրազլարա աշնայտըր, վէ օնտան եվուզ սագլա-
նաճագ ատէմ կիպի օլտու։ Թահդիր օլունտա,
վէ օնու սայմայտըզ։ Սագըշան օ՝ մայթազլարը- 4
մըզը գալտըրտը, վէ տէրտլերիմիզի եխլէնտի.
վէ պիզ օնու եպրալանմըշ՝ Աղլահտան վուրուլ-
մուշ վէ պէլայէ օղրամըշ սայտըզ։ () Իսկ գա- 5
պահաթլարըմըզ իչինն եպրալանտը, վէ եպրտա-
մազլըգլարըմըզ իչինն տէօյիլտու. սէլամէթիմի-
զին Թէտիպի օնուն իւղէրինտէ օլտու, վէ պիզ
եարտալարը իլէ շիֆա պուլտուգ։ Էվիմիզ գօ- 6
յունլար կիպի եօլու շաշըրըպ՝ հէր պէրիմիզ
քէնտի եօլունայ տէօնտու. վէ Սագլ հէպիմիզին
եարամազլըղընը օնա օղրաթտը։ () Մագըմ 7
օլտու, վէ օ ձէֆայ չէքտի. ամմա պօղազլանմագա
կէօրէիւրիւլէն գօյուն կիպի աղըղընը այչմատը, վէ
գըրգըճը լարըն եօնիւնտէ տիշի գօյուն ըղլ օլտու-
ղու կիպի՝ աղըղընը այչմատը։ Ա Կհնէթտէն վէ 8
շէրաատթատան ալընտը, վէ օնուն սիլսիլէսինի
քի՞մ նագլ էտէ պիլէր. ղիրա օ՝ եուչայանլարըն
եէրինտէն քէսիլտի. օ՝ գավմըմըն գապահաճի
իչինն եարալանտը։ Ա Է մէզարը գապահաճը- 9
լար իլէ գօնտու, ամմա էօլիւմունտէ զէնկինն իլէ
օլտու. չիւն օ՝ զուլմ էթմէտի, վէ աղըղնատա հիլէ
օլմատը։ Ա Մմա Սագլ օնու տէօյմէքլէ մայթազ 10
սալմադա բազի օլտու, օնուն ճանըղընը սուչ գուր-
պանը գօտուղուն զէմանն, զիւրրիյէթի կէօրէճէք,
էյամ ուզատմագ, վէ Աղլահըն միւրատը օնուն
էլինտէ միւչէսսէր օլաճագ։ Ա՛անըղընն էմէյինի 11
կէօրիւնճէք, տօյաճագ. սատըգ գուլում՝ պիլմէսի
իլէ՝ չօգլարընը Թաստիգ էտէճէքտիր. զիրա եա-
րամազլըգլարընը օ՛եիւքլէնէճէք։ ()նուն իչինն 12
պէն օնա ուլուլար իլէ հիսաէ վէրէճէյիմ, վէ

գուվվեթիլիլեր իլե եաղմա փապլաշամագ, չինն քի ճանընը էօլուվե տէգօտու, վե գապահաթլըլար իլե սայըլըր. հեմ չօգալրըն կիւնահընդ գալտըրտը, վե գապահաթլըլար իչինն շէֆաաթ էյլէտի։

ԳԼՈՒԽ 54։

1 Էյ տօղուրմայան գրորը գաբը՝ ալգըշ էյլէ, եա տօղուշ աղըրտը չէքմէյէն՝ ալգըշ գօփարըպ սէտաւ վէր. զիրա Թէղը օլուռմուշտուն օղուլլարը գօճամասը օլանըն օղուլլարընտան չօք օլամագ՝ տէյօր
2 Ռապպ։ Չատրընդան մանալինի կէնիշլէթ, վե մէսքեանալարընըն փէրտէլէրի կէրիլսին, էսիրկէմէ, իփլէրինի ուզաթ, վե գաղդալարընը գավվիկէթ։
3 Օիրա սաղա վէ սօլա եայըլամագտըն, վե զիւրրիյէթին դահիֆլէրը զապդ էտէճէք, վե խարապ
4 պաթի շէհրլէրի սաքին էթմէյէճէք։ Վօրգմա՝ զիրա ուԹանմայամագտըն, վե հիճապ էթմէ՝ զիրա խէճթը յուշմէյէճէքտին. չինն կէճճիյինին այրընը ունուտամագտըն, վե տուրլուդունան այյըպընը արթըգ խապրընա կէթիրմէյէճէքտին։
5 Օիրա գօճան՝ սէնի եարատան տըր. օնուն ատը ՆէյՀՕԱՆ Աէպօճի տուր. վե սէնի փիտա էտտէն՝ Խարաէլէն Ռուգատտէսի տիր. օ՝ ճիւմլէ
6 եէրին Ալլահը չաղըրլամագ։ Օիրա Ռապպ սէնի՝ պրաղըլմըշ վե բուհու տէրտ էչքմիշ գաորը՝ վե պօշանմըշ կէնճ կէլճէն կիւպի չաղըրտը՝ տէյօր
7 Ալլահըն։ Ռէնի պիր ազ վաղԹ իչինն պրագտըմ. ամմա սէնի ա՛զըմ մէրհամէթլէրը իլէ գա-
8 պուվ էտէճէկսիմ։ Չ՛էօշգունն էօրքէտտ՝ սէնատէն պիր տագիգէ եէտգիսինի կիզլէտիմ, ամմա էպէտի բինայէթի իլէ սանա մէրհամէթի էտէճէկսիմ՝ տէյօր
9 սէնի փիտա էտէն Ռապպ։ Օիրա պու պանա՝ Նօհ տուլարը ինկի տիր. Նօհ տուլարը արթըգ եէ-

Digitized by Google

բին իւզէրինէ կէչմէյէճէյինէ եէմին էթմէյիմ
կիպի , սանա ղաղապլանմայաճաղըմա վէ սանա
թաղըր էթմէյէճէյիմ պէօյլէ եէմին էթմէյիմ ։
Օ իրա տաղլար գըմը լռանաճագ , վէ պայըրղար 10
թէփրէնէճէքլէր . ամմա պէնիմ ինայէթիմ սէն-
տէն գըմը լռանմայաճագ , վէ սէլամէթիմին ա՛հ-
աը թէփրէնմէյէճէքտիր՝ տէյօր սանա մէրհա-
մէթ էտէն Տապպ ։ Էյ գասըրղայա օղլամը շ՝ 11
թէսէլլի պուլմամըշ տէրտլի՝ իշլէթ պէն սանա
դաշլար իչիւն միւնէ տէօշէտճէյիմ, վէ սէնի եա-
գուրթլար իլէ թէմէլլէտճէյիմ ։ Ա է սէնին 12
թահթահապօշլարընը եէշիմ դաշլարը իլէ վէ գա-
փուլարընը շէպչէրաղլէր՝ վէ հէփ սէր՛հատլէրինի
գըյմէթլու դաշլար իլէ գօյաճաղըմ ։ Ա է հէփ 13
օղուլլարըն Տապպըն շայխրտլէրի օլուպ՝ օղուլլա-
րընըն սէլամէթի չօգ օլաճագ ։ Ա էն սատուգաճ 14
իլէ գայիմ՝ օլաճագսըն . զուլմտան ուզագ օլաճագ-
սըն , չիւն գօրգմայաճագսըն , հէյպէթտէն տախի՝
ղերա օ՝ սանա եագլայշմայաճագտըր ։ Էշթէ հէր 15
վէճհլէ ճէմ՝ օլաճագլար , ամմա պէնտէն տէյիւ .
սէնին իւղէրինէ քիմ ճէմ՝ օլուրսա , սէնտէն
եանա օլաճագ ։ Էշթէ քէօմիւրլէրի աթէշտէ 16
իւֆլէյէն՝ վէ իշէ խչիւն ալէթ կէթիրէն տէմիր-
ճիյի պէն եարաթտըմ . վէ հէլայք էթմէք իչիւն՝
խարապաթ էտէնի պէն եարաթտըմ ։ Ա անա 17
գարշը եատիւլան հիչ պիր ալէթ իշէ եարամմայա-
ճագ , վէ սէնին իւզէրինէ շէրա՛թա գալըգան հէր
տիւ գապահաթլը՝ չըդաճագ . Տապպըն գուլլա-
րընըն միրա՛տը պուտուր , վէ սատուգաթլարը
պէնտէն տիր՝ տէյօր Տապպ ։

ՊԱՐ. 55։

Էյ հէփ սուսամը շլար՝ սուլարա կէլին , վէ ագէթ- 1

Digitized by Google

սի օլմայանլար՝ կէլինն, սաթըն ալըն, վէ եէյինն,
վէ կէլինն՝ ազչէսիզ վէ պէհասըզ շէրապ վէ սիւս
2 սաթըն ալըն։ Ա՛յի՛ չիւն էքմէք օլմայանա ագչէ-
նիզի՛ վէ տօյուրմայան շէյէ եմէյինիզի սայրի է-
տէրսիզ. հէր վէճհէ պէնի տինկլէյին, քի նէյ-
մէթ եէյէսիզ, վէ ճանըընըզ սէմիզլիքլէ սէֆա է-
3 տէ։ Վաուլագլարընըզը մէյլէնտիրիպ՝ պանաա
կէլինն, տինկլէյին, վէ ճանըընըզ եաշայա, վէ սի-
զինլէ՝ Տավիտին սահիհ ինայէթլէրի միւճէպին-
4 ճէ՝ ա՛յտ քէսիշէյիմ։ Իշթէ օնու իւմմէթլէրէ
շահիտ՝ իւմմէթլէրէ զապիդ վէ սուլդա՛ն գօտուր։
5 Իշթէ պիւմէտիյին դահիֆէյի չաղըրաճագսըն, վէ
սէնի պիւմէյէն դահիֆէլէր՝ Ա՛լլահըն Ա՛պապ իչիւն
վէ Արաէլին Ա՛ուգատտէսի իչիւն սանա սէյիր-
6 տէճէքլէր. զիրա օ սէնի իզզէթլէտի։ Ա՛պապը՝
պուլունուր իքէն արայըն. օ եագըն իքէն՝ օնա
7 նիտա գըլըն։ Վասիգ քէնտի եօլունու՝ վէ եա-
րամազ քիշի քէնտի միւհազալարընը թէրք էթ-
սին, վէ Ա՛պապ տէօնսէն քի՝ օնա մէրհամէթ
էտէ, հէմ Ա՛լլահըմզա՝ զիրա օ՝ ա՛ֆվ էթմէքտէ
8 քէպիր տիր։ Օ իրա պէնիմ միւհազալարըմ
սիզին միւհազալարընըզ տէյիլ տիր. վէ եօլարը-
9 նըզ եօլարըմ տէյիլ տիր տէյօր Ա՛պապ։ Իշ-
կէօքլէր՝ եէրտէն եհիքաք օլտուղու գատար՝ պէ-
նիմ եօլարըմ՝ սիզին եօլարընըզտան վէ պէնիմ
միւհազալարըմ սիզին միւհազալարընըզտան
10 եհիքաէ՛ք տիր։ Օ իրա նիճէ եաղմուր վէ գար
կէօքլէրտէ՛ն էնէր վէ օրպա տէօնմէզ, իլլա եէրի
սուվարըր, վէ օնու մահսուսատ վէ հասիլէթ
պիթիրիր գըլար, վէ էքինճիյէ թօխտում՝ էմ եէ-
11 յիճիյէ էքմէք վէրիր. Ա՛ղզըմտան չըգան սէօ-
զիւմ տա պէօյլէ օլուր, պանա պօշ տէօնմէզ, իլլա
միւրատ էթտիյիմի էտէր, վէ օնու նէ իչիւն կէօն-

Digitized by Google

տէրիրսէմ իճրա գըլար։ Օ՛իրա շատը՛գ իլէ 12
չըգաճագըդ, վէ սէլամ՛թ իլէ գուլաղուզանա-
ճագըդ. տաղլար վէ պայըրլար էօնիւնիւզտէ ալ-
գըշ գօփարաճագլար, վէ գըրըն հէփ աղաճլարը
էլ չարփաճագլար։ Ձայը եէրինէ չամ աղաճը՝ 13
վէ ըսըղան եէրինէ մէրսին պիթիէճէք, վէ Ի՛ապ-
պա նամ իչիւն՝ վէ զաթլ օլմազ էպէտի նիշան
իչիւն օլաճագ։

ՊԱՐ 56։

Ի՛ապպ պէօյլէ տէր. Ը էրիա՛թ սագլայըն, վէ 1
սատագա՛թ էյլէյին. զէրա խէլասըմ կէլմէյէ՝ վէ
սատագա՛թըմ իղհար օլունմադա եագը՛ն տըր։
Ա՛յ մուխլուս պունու էտէն ինսանա՝ վէ պունա 2
եափը շան ատէմ օղլունա՝ շապպաթը նափաքլա-
մայարագ օնու սագլայանա՝ վէ էլինի պիր կէօնէ
քէմիլիք էթմէքտէն սագլայանա։ Ը՛էմ Ի՛ապպա 3
եափը շան եապանճը օղլու սէօյլէյիա՝ Ի՛ապպ
պէնի գաւմընտան հէր վէճէ՛լէ այըրտը տէմէհին,
վէ խատրա՛ Իշլէք պէն գուրու աղաճ իմ տէմէ-
հին։ Օ՛իրա Ի՛ապպ խատրմլար հագգընա պէօյլէ 4
տէր. Ը՛ապպաթլարըմը սագլայանլարա վէ հազզ
էթտիյիմի սէչէնլէրէ վէ ա՛հտրմա եափը շանլարա
օնլարա տահի էվիմտէ վէ հիսաբլարըմ իչինտէ
մահա՛լ՝ վէ օղուլլարտան հէմ գըզլարտան էյի ատ 5
վէրէճէ՛յիմ. օնլարա էպէտի ատ վէրէճէ՛յիմ, քի
օ՛ քէսիլմէ՛յէճէք տիր։ Վէ Ի՛ապպա խըզմէթ 6
էթմէ՛յէ՝ հէմ Ի՛ապպըն ատընը սէվմէ՛յէ՝ օնա
գուլ օլմազա եափը շան եապանճը օղուլլարը՝
շապպաթը նափաքլամայարագ կէօզէտէնլէրի վէ
ա՛հտրմը սագլայանլարը, օնլարը տահի մու- 7
պատէթխանէմտէ մէսրուր գըլաճաղըմ. օնլարըն

Digitized by Google

պիւթիւնեանմալարը վէ գուրպանլարը՝ մէզպա-
հըմըն իւզէրինտէ մագպուլ օլաճագ, զիրա էվիմ՝
ճիւմլէ գավմիէր իչիւն ի պատէթխանէ չաղրը լա-
8 ճագ տըր: Կարաէլին սիւրկիւնլէրինի ճէմ՝ էտէն
Տապպ Ալլահ տէր քի՝ Ինա՝ օնուն ճէմ՝ օլուն-
մուշլարը իւզէրինէ տահա ճէմ՝ էտէճէյիմ:
9 Ի՛յ գըրըն ճիւմլէ ճանավարլարը՝ եէմէյէ կէ-
10 լին՝ է՛յ օրմանըն հէփ ճանավարլարը: Ինուն
պէքճիլէրի քէօր տիւրլէր, հէփիսի պիլմէզլէր,
հէփիսի լալ քէօփէքլէր տիր, իւրմէյէ գատիր
տէյիլլէր. օնլար սայըզլայըպ եաթըրլար, ույ-
11 գուդու սէվէրլէր. Կէ իշթահը գուվվէթլի օ-
լան՝ տօյմագ պիլմէզ քէօփէքլէր տիր, հէմ օնլար
անկլամազա պիլմէյէն չօպանլար տըր. հէփիսի
քէնտի եօլլարընա՝ պիլճիմլէ հէր պիրիսի քէնտի
12 դամալընա տէօնէր. Կէլին՝ չէրաճագ կէթիրէյիմ՝
վէ միւքէիր իլէ սէրխօշ օլալըմ, եաթըն տահի
պու՛կիւն կիպի՝ Կէ տահա զիյատէ զանի օլաճագ
պէրլէր:

ՊԱՐ 57:

1 Կատըգ հէլաք օլուր, վէ օնու եիւրէյինէ գոյան
քիմսէ եօգտուր. վէ ինայէթլու քիմսէլէր՝ քիմ-
սէ անկլամազտան տէվշիրիլիրլէր. զիրա սատըգ
2 պէլա եիւզինտէն տէվշիրիլիր: Կէլամէթլէ
վարըր. տօղրուլուղունտա եիւրիւյէնլէր՝ եա-
թագլարը իւզէրինտէ րահաթլը՛գ պուլուրլար:
3 Կ՛մնա սիզ է՛յ սահՀար օղուլլարը՝ զինաքեար վէ
4 ֆահիշէ զիւրրիյէթ՝ պու՛րայա եագլաշըն: Կի-
մի՞ զէվգլէնիրսինիզ, աղզընըզը քիմի՞ն ա՛լէյհի-
նէ կէնիշլէտիրսինիզ, տիլլէրինիզի ուզատըրսը-
նըզ. սիզ գապահաթ օղուլլարը՝ եալա՛ն զիւրրիյէ-
5 թի տէյի՞լմիսինիզ: Սիզ հէր եէշիլ աղաճ ալ-

Digitized by Google

Թրնտա՝ մեշէէլեր արասրնտա գրզըշըրսընըզ, էվ-
լատլարը տէրէլէրտէ՝ գայլալարըն գօվուգլարընտա
պօղազլարսընըզ։ Ալէնին հիսսէն՝ տէրէնին գօլ- 6
լարընտա տրը, սէնին գուրան օնլար՝ օնլարտըր.
օնլարա պիլէ շէրպէթիշքէշի տէօքտիւն, էք-
մէքիշքէշի տունտուն. պէն պունլարտա Թէսէլ-
լի պուլմուրամ։ Ալէն եաԹաղընը եիւճէ վէ 7
եիւքսէք տաղ իւզէրինէ գօտուն. սէն օրայա
տախթ գուրպան քէսմէյէ չըգտրն։ Էմ գա- 8
փուլարըն վէ գափու էշնիքլէրինին արտընտա
փուԹլարընը գօտուն. զիրա պէնտէն պայրնյէ ա-
չըլտրն, վէ եօգարը չըգրպ՝ եաԹաղընը կէնիշ-
լէԹտին, վէ օնլար իլէ քէնտին գավլ էԹտին,
օնլարըն եաԹաղընը սէվտին, օնուն իչիւն մահալ
հազըրլատրն։ Ալ է փատիշահա Ֆ՛ոֆ եաղը իլէ 9
վարտրն, վէ րահհալարընը չօղալԹտրն, վէ էլ-
չիլէրինի ուզաղա կէօնտէրտին, վէ քէնտինի՝ Թա
ճէհէննէմ՛տէք տիւշիւրտիւն։ Ֆօլտունուն չօգ- 10
լուղունտան եօրուլտուն, ամհա իւմիտ եօգ տէմէ-
տին. էլինտէ հայալի պուլտուն, օնտան էօԹիւրիւ
խասԹա օլմատրն։ Ամտի սէն՝ քիմնէ՞ն փէրվա 11
չէքիպ գօրգտուն, քի եալան չըգտրն, վէ պէնի
խադրընա կէԹիրմէյիպ՝ եիւրէյինէ գօմատրն.
սէնին պէնտէն գօրգմատրղընը՝ գատիմ զէմանտէ՛ն
պէրու սիւքիւԹ էԹտիյիմտէն տէյի՛լմի։ Պէն 12
սէնին սատտագԹընը վէ իշլէրինի խապէր էտէ-
ճէյիմ, քի օնլար տանա Ֆախտէ էԹմէյէճէէք։
Ալէն Ֆէրեատ էԹտիյինտէ, տէվէյրտիյին սէնի 13
գուրԹարսրն, ամմա հէփխսինի եէլ կէօԹիւրէ-
ճէք, րիւղէեար ալաճագ. լաքին պանա իւմիտ է-
տէն՝ եէրի մի՛լք իչիւն ալաճագ, վէ մուգատտէս
տաղրմը զայպ էտէճէք։ Ալ է տէյէճէք. Ամի- 14
ճէլտին, եիւճէլտին, եօլու հալըրլայրն, Թէօքէզի

Digitized by Google

15 գաւմմրմէն եօլունտան գալտըրըն։ Ոչիրա եհուձէ
վէ եհուքսելմիշ՝ եզէլէ սաքին՝ ատը Աստուածտաէս
օլան պէօյլէ տէր. Պէն եհուքսէք վէ մուգատտաէս
հոհոլաէ սաքինիմ, ամմա էզհլմիշ վէ ալչագ բուն-
լու օլան իլէ իմ, քի բուհու ալչագլարը տիրիլ-
տէյիմ, վէ եհուրէյի էզհքէրի եաշատալըմ։
16 Ոչիրա էպէտէն նիզա՝ էթմէմ, վէ տպիհմա զա-
զապլէնմէմ. զերա եօնիմտէ բուհլար՝ վէ եա-
17 րաթտըղըմ ճանլար պայը լըր։ Պամաէրնէն եա-
րամազ լըղը իչուն եօղքէլէնտիմ, վէ օնու վուր-
տում, սագլանըպ զազապլանտըմ, վէ ա՛սը՝ կէօն-
18 լինիւն եօլունա կիթտի։ Ընուն եօլլարընը
կէօրտիմ, վէ օնա չիֆա վէրէճէյիմ. վէ օնու
գուլաղուզլայըպ՝ օնա վէ օնուն եաս չէքէնլէրինէ
19 թէսէլլի վէրէճէյիմ։ Տուտագլարըն մէյվէսինի
եարատըրըմ. Աէլամէթ՝ սէլամէթ օլսուն ուզագ-
տա օլանա՝ հէմ եագընտա օլանա տէյօր Տապպ,
20 վէ պէն օնա չիֆա վէրէճէյիմ։ Ամմա եարա-
մազլար՝ բահաթլանմազա գատիր օմմայան չալ-
դանան տէնիզ կիպի տիր, քի օնուն սուլարը՝ պալ-
21 չըղը վէ չամուրու տիշարը աթար։ Պատպահաթ-
լընըն սէլամէթի օլմազ՝ տէյօր Ամհրմ։

ՊԱՐ 58։

1 Պուվվէթլի պաղըր, քէնտինի դուշմա, սէսինի
պօրու կիպի եհուքսէլթ, վէ գաւմըմա գապահաթ-
լարընը՝ հէմ Յագօպ էվինէ կէնահլարընը խա-
2 պէր վէր։ Ամմա օնլար պէնի՝ սաստագաթ իշլէյէն
վէ Ամհրընըն չէրիաթընը թէրք էթմէյէն դաւ-
ֆէ կիպի՝ հէր կիւն արարլար, վէ եօլլարըմը պիլ-
մէյէ միւրաժաթ էտէրլէր. պանա սաստագաթ չէրա-
ա՛թընը սիւալ էտէրլէր, Ամհա եագլաշմագ-
3 տան Հայզ էտէրլէր։ Պիզ նի՞չիւն ուրուչ էթ-

Digitized by Google

տիք վէ սէն պայգմատըն , ճանըմըզա ճէֆիա էթ-
տիք վէ սէն պիլմէտին փէրվէր ։ Իշլեմ ուրուճու-
նուզ կիւնիւնտէ միւքատընըզը պուլուրսունուզ ,
վէ հէփ խըզմէթճիլէրինիզէ ճէֆիա վէրիրսինիզ ։
Իշլեմ զաֆզա վէ նիզամ իչիւն՝ վէ ֆըսգըն եուսմ 4
րուլու իլէ վուրմայգ իչիւն ուրուճ էտէրսիզ . պիւ-
կիւն քի կիմսի ուրուճ էթմէյն , քի սէսինիզի եիւք-
սէքտէ իշեմիտիրէսիզ ։ Պէնիմ սէչտիյիմ ու- 5
րուճ ատաֆ ճանընընա ճէֆիա էտէճէք կիւն պէյ-
լէմի օլսուր , պաշընըզ գամըշ կիսպի էյիպ՝ ալէյ նա
չուլ վէ քիւլ սէրմէճէք իլէ մի օլսուր . պունա՝ ուրուճ
վէ Ղազզպա մեգպուլ կիմնիւ տէրսինիզ ։ Պէ- 6
նիմ սէչտիյիմ ուրուճ պու տէյիրլի քի՝ ֆըսգըն
պաղլարընըզ չէօզիւպ՝ պույունտուրուզուն եիւ-
քինիւ կէվէչտիրսիզ , վէ մազլուֆիէրի ազատ սա-
լըմէրիպ՝ հէր պույունտուրուզու գըրսսըզ ։ Տէ- 7
յիրլի քի՝ էքմէյինի ատաճ տօղրայասըն , վէ
բէտտո օլունմուշ եօխտուլարը էվէ կէթիրէսին ,
չըփլաղը կէօրսիյինտէ օնու կիյտիրէսին , վէ սէն
քէնտի էթինտէն սագլանմայասըն ։ () զէման 8
ըշշըղըն սապահ կիսպի տօղաճագ , վէ սաղ լըղըն
թէզ պիթէճէք , վէ սաատագաթըն էօնիւնճէ կի-
տէճէք , Ղապպըն ի՛զզէթի տիւմտարըն օլաճագ ։
() զէման չաղրաճագսըն , վէ Ղապպ ճէվապ վէ- 9
րէճէք . փէրեսատ էտէճէքսինն , վէ օ՛ Իշլեմ պէն՝
տէյէճէք . էյէր օրթանտան պույունտուրուդու՝
փարմագ գալդըրմասընը վէ եարատմազ սէօզլէրի
կէտէրիրսէն , ալ է ճանընը ատաճ աչըպ՝ եօխատու- 10
լուն ճանընը տօղուրուրսան . օլսէմ ը շըղըն գա-
րանլըգտա տօղաճագ , վէ գարանլըղըն էօյլէյին
կիսպի օլաճագ . ալ է Ղապպ սէնի տայիմա գու- 11
լաղուզլայաճագ , վէ ճանընը գօրագ եէրլէրտէ
տօղուրաճագ , վէ սէնին քէմիքլէրինի սէմիրտէ-

Digitized by Google

ձէք. վէ սուվարըլմըշ պաղչէ կիպի՝ վէ սուլարը
12 էքսիլմէզ սու փունկարը կիպի օլաճագընդ։ Ալ է
սէնտէն փօշանըպ՝ գաւափմ խարապաթլարը պինա
էտէճէքլէր, տէվըլէր թէմէլլէրի տիքէճէքսին.
վէ սանա՝ Էրգըրգլար թա՛միր էտէն՝ սաքին օրուն-
13 մագ իչիւն դարիգլէր տիւզէտէն տէնիլէճէք։ Ն-
յէր շապպաթտա՝ մուգաւտուէ կիւնիւմէ՝ վիւ-
րատընը էթմէքտէն այաղընը տէծնտէրիրսէն, վէ
շապպաթա Ցէրրահլըգ՝ Ցապպըն մուգաւտուէսի-
նէ ա՛զիզ տէրսէն, վէ օնու ա՛զիզլէմէքլէ՝ քէնտի
եօլլարընճա ա՛մէլ էթմէյիմ՝ միւրատընը պուլ-
14 մադ՝ վէ Ցէօհնա սէօզ սէօյլեմէզսէն, () զէման
Ցապպատա մէսրուր օլաճագընդ. վէ սէնի եէրին
եիւճէ մահալլէրինէ պինտիրէճէյիմ, վէ սանա
պապան Ցա՛գապուն միրա՛սըը եէտիրէճէյիմ.
զիրա Ցապպըն աղզը սէօյլէտի։

ՊԱՐ 59։

1 Ինձէ Ցապպըն էլի գուրթարմագտան գբրա օվ-
մատը, վէ գուլաղը իչիմէքտէն աղբրլանմատը.
2 Ցվլա ահզին իլէ Ցլահընըզը՛ն արասընը պրբան՝
եարամազըդլարընըզ օլտու, վէ կիւնահլարընըզ
օնա՝ սիպտէն եիւգնիւնու էօրթիւրտիս, քի իչիմ-
3 մէյէ։ Ո՛խրա ավուճլարընըզ գա՛ն իլէ՝ վէ փար-
մագլարընըզ եարամազըդ իլէ նափաքլանտը.
տուտագլարընըզ եալա՛ն սէօյլէյիմ՝ տիլլէրինիզ
4 եարամազըդ թէհլաքէիւզ էթտի։ Ցատագամ
իւզրէ տա՛վա կէօրէն եօ՛ղ՝ վէ հադդ իւզրէ շէրա-
ա՛թ էտէն եօ՛գտուր. Հիչէ կիւվէնիպ՝ պադդլըգ
սէօյլէրլէր, միհնէթէ կէպէ գալըպ՝ տէրտ տօղու-
5 րուրլար։ Ցաղըր երլա՛ն եումուրգալարը գըզ-
տըրըրլար, վէ էօրիւմ ճէք պէղի տօգուրլար. եու-
մուրգալարընը եէյէն էօլիւր, վէ աչըլանտան էն-

Digitized by Google

կերեւք չըգար։ Պէզլէրինտէն էս՛վապ օլմազ, 6
վէ իշլէրի իլէ էօրթիւնէմէզլէր. իշլէրի եարա-
մազլըգ իշլէրիտիր, վէ աւուճլարընտա զիւլմ ա-
մէլի վար։ Ա՛յագլարը քէօթիւլիւյէ սէյիրտիպ՝ 7
սուչսուզ գան տէօքմէյէ ա՛ճէլէ էտէրլէր. փիքր-
լէրի եարամազլը՛գ փիքրլէրիտիր. եօլլարընտա
հէլաք վէ գըրղը՛ն վար։ Ա՛էլամէթին եօլունու 8
պիլմէզլէր, վէ վարը շաարընտա հագգ եօգտուր.
քէնտի դարիգլէրինի էյրէ էթտիլէր, օնլարտա
հէր եհուրիյէն՝ սէլամէթի պիլմէզ։ Ո՛նուն իչիւն 9
պիզտէն շէրաա՛թ իրագլանտը, վէ սատտագաթ
պիզէ երիշմէզ. այտընը՛գ պէգլէրիտիր, վէ իշթէ
գարանը՛գ վար, վէյա ալէ՛ւէրիշ, վէ իշթէ տու-
մանտա կէզէրիզ։ Ա՛էօրլէր կիպի տիվարը էլ- 10
լէրիզ, վէ կէօզլէրի օլմայանլար կիպի էլ իլէ եօգ-
լարըզ. էօյլէյին կէճէ իլէ կիպի թէօքէզէ օղրա-
րըզ, մէյվէտար թարալարտա էօլիւլէր կիպի իզ։
Ա՛էփիմիզ պըլար կիպի պէօյիւրիւրիւզ, վէ կէօ- 11
յերճինլէր կիպի ղայէթլէ փիղա՛ն էտէրիզ. շէ-
րաա՛թէ պէգլէտիր, ամմա եօգ տուր, խէլաս ի-
չիւն պո՛չուչ, ամմա օ՛ պիզտէն իրագլանտը։
Ո՛իրա գապահաթլարըմըզ հուզուրունտա չօ- 12
ղալտըլար, վէ կիւնահլարըմըզ պիզտէ ճէվապ
վէրիրլէր. զէրա գապահաթլարըմըզ պէզիմ եա-
նըմըզտատըր. վէ եարամազլըգլարըմըզը պիլ-
դիզ։ Վ՛ապահաթ էթտիք, Ի՛ապալ ինքեաւր 13
էթտիք, վէ Ի՛լահըմըզընն արտընտան սաւտուգ,
ա՛քսիլիք վէ բ՛սեա՛ն սէօյլէտիք, եիւրէքտէ եա-
լան սէօզլէր տիւշիւնիւպ թէլաֆֆիւզ էթտիք։
Ա՛յ շէրաա՛թ կէրիյէ տէօնտիւ, վէ սատտագաթ 14
իրագտան տուրտու. զէրա կէրէքլիք մէ՛յտանա
տիւշտիւ, վէ տօղրուլուգ կէլմէյէ գատիր օ՛լմատը։
Ա՛էմ կէրէքլիք ղահիլ օլուր, վէ քէօթիւլիւքտէն 15

Digitized by Google

առգբնան ասյուլուբ. վէ Իապպ կէօրտիւ, վէ նա-
զարընատա քէօթիւ կէօրիւնտիւ. չիւն Հագգ գալ-
16 մատը։ Ալ է ատէմ օլմատըղընը կէօրտիւ, վէ
շէֆաատ Թէմի օլմատըղընա Թաա Ճիւպ էյլէտի. իմոի
օնուն գօլու օնա իմնատա էյլէտի, վէ օնուն
17 սատաագաԹը օնա տէսԹէկիր օլտու։ Ալ է սա-
տաագաԹը զըրհ կիպի՝ վէ խէլասը պաշընա պէօրք
Իպէ կէյտի. վէ ինԹիգամ էա՝ վապզընը լիպատ
կէյտի, վէ ղայրէԹԹ ֆէրտաճէ կիպի պիւրիւնտիւ։
18 Տիւշմէնլէրինէ ճէզալատրլ միւճէպինճէ խասիմ
լէրինէ իւճրէԹԹլէրլ միւճէպինճէ էտաւ էտճէք.
19 սատալատրա ճէզալ էտա էաէճէք։ Ալ է կիւնպա-
Թըսընտա Իապպըն սատընտան՝ վէ կիւն տօղու-
սունտա օնուն ճէխլինտէն գօրգաճագլատր, օ՝
Իապպըն եէխինին սիւրտիւիւ տատ ըրմագ կիպի
20 կէլտիյի զէմման։ Ալ է Այծնա՝ հէմ Իյա գօպտա
գապահաԹտան տէօնէնլէրէ՝ Իէվլաս էտիճի կէ-
21 լէճէքտիր՝ տէյօր Իապպ։ Պէն խէ, պէնիմ օն-
լար իլէ ահտըմ պու տաւր տէյօր Իապպ, Ալէնին
իւզէրինատէ օլան Իուհաամ վէ ազղընա գօտուղում
սէօզլէրիմ՝ սէնին ազղընատան վէ զիւրրիյէԹինին
ազղընատան՝ վէ զիւրրիյէԹին զիւրրիյէԹինին ազ-
ղընատան շիմտիտէն Թաա եապտըէտէ էքսիք օլմա-
յաճագլար՝ տէյօր Իապպ։

ՊԱՐ 60։

1 Գ՚ալգ, շավգլան. զէրա ըշղընն կէլիյօր, վէ
Իապպըն ճէլալի սէնին իւզէրինէ իշղագ էյլէտի.
2 Օ՚իրա իշղէճ եէրի գարանլըգ՝ վէ իւմմէԹլէրլէ
տիւման էօրԹէճճէք, ամմա սէնին իւզէրինէ
Իապպ իշղագ էտիպ՝ օնուն ճէլալի սէնին իւզէ-
3 բինտէ կէօրիւնէճէք տիր։ Ալ է սէնին ըշղընա
դաիֆէլէր՝ հէմ իշղագղընն լուշանըղընա փա-

Digitized by Google

տիշհալար կելեձէք ։ Կեօղլերինի էդրաֆիա գալ- 4
տըը , վե պագ , ճիւմլեսի ճէմ՝ օլուպ սանա կելի-
յօր ։ օղուլլարըն իրագտան՝ն կելեձէք , վե գըզլա-
րըն գուճաղընտա կեթիրիլեձէք ։ ( ) զէման կեօ- 5
րիւպ՝ մեսրուր օլաճագսըն , վե եիւրեյին տիթրե-
յիպ կենիշլենեձէքտիր ։ զերա տէնիզին զանիմե-
թի սանա տեօնեձէք , դաիֆելերին մալե սանա
կելեձէք ։ Կենի տէվելեր գալեարը՝ Կիտիանըն 6
վե Կ՚ֆանըն նէճիպլերի գափլայաճագլար ,
ճիւմլեսի Շ էպատան՝ն կելեձէքլեր , ալեթուն իլե
քիւնլիք կեթիրեձէքլեր , վե Կապպըն համըլե-
րինի միւժտէ էտեձէքլեր ։ Կէտարըն հեփ գօ- 7
յունլարը սանա ճէմ՝ օլուպ՝ Կ՚էպաեօթուն գօչ-
լարը սանա խըզմէթ էտեձէքլեր , մեպպահըմա՝
մագպուլ օլարագ չըգաճագլար , վե ճէլալիմին ե-
վինի ճելիլ էտեձէյիմ ։ Պուլութ կիպի՝ վե գա- 8
ֆէսլերինե կեօյերճինլեր կիպի պու ուչանլար
քի՞մ տիր ։ Օ՚իրա ատալար՝ հէմ Կ՚ատրշիլեն 9
կեմիլերի իպեթիտա՝ պէնիմ իչիւն հազըրտըը , քի
իրագտան սէնին օղուլլարընք՝ հէյ՝ օնլարըն պիլե-
սինճէ Կ՚լլահըն Կապպըն ատրնա վե Կարաելին
Կ՚ուգատտեսինե՝ օնլարըն կիսիւշ իլե ալեթունու-
նու կեթիրելը ։ զերա սէնին իֆթիխարըն օ՚տուր ։
Կ է եապանճը օղուլլարը սէնին հիսարլարընը 10
պինա էտեձէքլեր , վե օնլարըն փատիշհալարը
սանա խըզմէթ էտեձէքլեր ։ զերա սէնի դազա-
պըմտա վուրտում , ամմա բիզամտա սանա մերհա-
մեթ էտեձէյիմ ։ Կմոի գափուլարըն տայիմա ա- 11
չըգ օլուպ՝ կեձէ վե կիւնտիւզ գափա՝նմայաճագ-
լար , քի սանա դաիֆելերին մալինի կեթիրելը ,
վե օնլարըն փատիշհալարը կեթիրիլելեր ։ Օ՚իրա 12
սանա գուլլուգ էթմեյեձէք օլան դաիֆէ վե մեմ-
լեքէթ՝ հելաք օլաճագ , վե դաիֆելերը պիլ քիւլ-

Digitized by Google

13 լինի խարանպ օլաճագլար։ Ա֊իպանըն չանը սա֊
նա կելեճէք, չամ՝ չիմնիր վէ չինար աղաճը պիր֊
լիքտէ՝ մուգատտես մահալլիին զինչեթի իչիւն
օլաճագ, վէ այագլարըմըզն մահալլիի իզլեթլե֊
14 յէճէյիմ։ Ա֊ է սանա ճէֆա վերինլերին ողուլ֊
լարը էյիլերէք՝ սանա կելեճէքլեր, վէ սէնի
թահդիր էտինլերին ճիւմլէսի՝ սէնին պագլարը֊
նըն դապանլարընա սեճտէ գըլաճագլար. վէ սէնի
Ա֊ապպը շէհրի՝ Ա֊արաէլ Ա֊ուգատտեսինին Ա֊իօ֊
15 նու չաղըրաճագլար։ Ա֊էնրը օլունմուշ վէ իք֊
րահ օլունմուշ օլտուղունա՝ վէ ենոքէն կելէն օլ֊
մատըղընա պէտէլ սէնի էպէտի շանա վէ սիլսիլէ
16 պէ սիլսիլէ սիւրիւրէ տեօնտերէճեյիմ։ Ա֊է
դաիֆելերին սիւտիւնիւ էմիպ՝ փատիշահլարըն
մէմլեսինի էմճեքսին. վէ սէնի խելաս էտէն պէն
Ա֊ապպ՝ հէմ սէնի փիտա էտէն Ա֊ա՛ գօպուն Ա֊ա֊
17 տիրի օլտուղումու պիլէճէ՛քսին։ Պագըը եերինէ
ալթուն կելթիրէճեյիմ, վէ տէմիր եերինէ կիւ֊
միշ՝ վէ աղաճլար եերինէ պագըը՝ վէ դաշլար
եերինէ տէմիր կելթիրէճեյիմ. վէ սէնին նապըր֊
լերինէ սելամէթ՝ հէմ սէնին զապիդլերինէ սա֊
18 տաճաթ վերէճեյիմ։ Ա֊րթըգ՝ սէնին տիյարըն֊
տա զիւլմ՝ վէ սինօրլարընտա եաղմա վէ գըրղըն
իշտիրմէյէճէք. իւլա հիսարլարընա Ա֊եզա՝ վէ
19 գափուլարընա Ա֊էտ չաղըրաճագըն։ Ա֊րթըգ
կիւնտիւզին ըշըղըն կիւնէշ օլմայաճագ, վէ սա֊
նա այտընլըղը իլէ այ ըշըգ վերմեյէճէք. ամմա
սէնին էպէտի ըշըղըն Ա֊ապպ՝ վէ իֆթիխարըն
20 Ա֊լլահ օլաճագ։ Ա֊րթըգ կիւնէշին պաթմայա֊
ճագ, վէ այըն էքսիլմեյէճէք. իւլա սէնին էպէտի
ըշըղըն Ա֊ապպ օլուպ՝ եաս կիւնլերին տիւքէնէճէ՛ք
21 տիր։ Ա֊ է գավմընըն հէփիսի սատըգ օլուպ՝ եերի
էպէտէն զայպդ էտէճէքլէր. տիքտիյիմ փիլիս՝ էլ֊

Digitized by Google

լերիմ՝ն ամէնի՝ իփեթիսարըմ իչիւն օլաճագ։
Վիւճիւսիւ պինե՝ վէ քիւճիւմիւսիւ պէօյիւք դա- 22
խիէ օլաճագ. պէն Տապպ պոնում՝ վագիէնտա
թէզ իձրա էտէճէյիմ։

ՊԱՐ. 61։

Տապպ Ալլահըն Թուհու պէնիմ իւզէրիմտէ տիր. 1
չիւն Տապպ պէնի մէսհ էյլէտի, պէնի ֆագիրլէրէ
միւժտէ վէրմէյէ՝ եիւրէյի գըրըլմըշ շիֆա
վէրմէյէ՝ էսիրլէրէ ազատլըգ՝ վէ պաղլըտատ ա-
նընտըրա զընտանըն աչըլմասընը նիտա էյնէմէյէ,
Տապպըն մուգատտես աէնէսինէ՝ վէ Ալլահըմը- 2
զըն ինէիգամ կիւնիւնիւ նիտա էյնէմէյէ՝ հէվ
եաս էչքէնլէրէ թէսէլլի վէրմէյէ, Այօնտա 3
եաս էչքէնլէրի ֆայի՝ն էյնէմէյէ՝ օնըտրա քիւ
եէրինէ իֆթիհաար՝ եաս եէրինէ շատըգ եաղը՝
գրըրըմշ րուհ եէրինէ մէտհ էտ՝վապը վէրմէյէ
կէօնտէրտի. վէ օնըտրա՝ Այատագաթի մէչէլէրի՝
Տապպըն տիքտիյի տէնիլէ, քի օ՝ ի՛զզէթլէնէ։
Վ է գատիմ խարապաթլարը պինա էտէլէր, էս- 4
քի վիրանէլէրի գալըրտըլար, վէ խարապ օլմուշ
շէհրլէրի՝ տեվրատէն տէվրէ վիրան գալմըշտըր՝
նէնիլէյէլէր։ Վ է եապանճըլար գալգըպ՝ սիւ- 5
րիւլերինիզի կիւտէլէր, վէ եատ օղուլլարը՝ է-
քինճիլերինիզ վէ պաղճըլարընըզ օլալար։ Այիզ 6
խսէ՝ Տապպըն քեահինլէրի չաղըրըտըզ, սիզի՝
Ալլահըմըզըն խըլըմէճիլէրի տէնիլէ. գաիֆէլէ-
րինն մանինի՛ եէյէսիզ, վէ օնըտրըն ի՛զզէթինի
քէնտինիզէ ալատըզ։ Ա՛յըպընըզ եէրինէ էքի 7
գաթի՝ վէ հիճապ պէկոէյնէ՝ հիսսէլերինտէ ալ-
գը՛շ էտէլէր. չիւնքի տիյարըտորընտա էքի գաթի
միրաս՝ ատաճագլար, օնըտրըն էպէտի շատըղը օ-
լաճագ։ Ո՛խրա պէն Տապպ՝ հագգը սէվգիմի՝, 8

Digitized by Google

նահագլե՛դ իւէ չալընմըշտան իքրահ էտէրիմ. իմտի կէրէչքտէն սէնին ֆիլլէրինին ճէզասընը վէրէճէչիմ. վէ օնլար իւէ էպէտի ա՛հտ քէսի-
9 շէճէչիմ։ Ա՛յ օնլարըն զիւրրիյէթի դաւիֆէլէր-տէ՝ հէմ օնլարըն էվլատլարը գավմէրը օրթա-սընտա պիլինէճէ՛քտիր. օնլարը հէփ կէօրէնէր ան կէյայալա՛ր քի՝ օնլար Ղապպըն միւպարէքէլ-
10 տիյի զիւրրիյէթ տիր։ Պէն Ղապպտա սիւրիւրէմ մէսրուր օլուպ՝ ճանըմ Ղլահըմտա շատ օլաճագ. զիրա պանա խէլատ էս՛վապը կիյտիրտի, պէնի սատաղաճի լիպասը իւէ էօրթտիւ, պէօրքիւ իւէ տօնանմըշ կիւվէյի կիպի՝ վէ պէզէքլէրի իւէ մու-
11 զէյէն կէլճէն կիպի։ Ա՛յրընեէր՝ փիտանընը պի-թիրտիյի կիպի վէ պաղչէ էքինինի փիլիսէնտիր-տիյի կիպի՝ Ղապպ Ղլահ հէփ դաւիֆէլէրին էօ-նիւնտէ էօյլէճէ սատաղաճ վէ համտ փիլիսէն-տիրէճէ՛քտիր։

ՊԱՐ 62։

1 Ա՛իօնտան էօթիւրիւ սիւքիւթ էթմէ՛յէճէ՛իմ, վէ Ղէրուշալիմտէն էօթիւրիւ րահաթլա՛նմայաճաղըմ, թա սատաղաճը նո՛ւր կիպի՝ վէ խէլասը եա-
2 նար գանտիլ կիպի չըգը՛նճայատէ՛ք։ Ա՛յ դաւիֆէլէր սէնին սատաղաճըընը՝ վէ ճիւմլէ վիատիշահ-լար սէնին ի՛զզէթինի կէօրէճէ՛քլէր. վէ սանա՝ Ղապպըն աղզը թէսմիյէ էտէճէ՛ք՝ եէնի ատ իւէ
3 չաղըր լաճագ։ Ա՛յ Ղապպըն էլինտէ իֆթիխար թաճը՝ վէ Ղլահըն ավռէճնտա փատիշահ թա-
4 ճը օլաճագսըն։ Ա՛յանա արթըգ պրաղըմըշ չաղըր լմայաճագ, վէ տիյարընա արթըգ վէրանէ տէնիլմէյէճէ՛ք, իւլա սանա՝ սէնտէն հա՛զզ էտէ-րիմ՝ վէ տիյարընա նիքեահլը՛ տէնիւէ. զիրա Ղապպ սէնտէն հա՛զզ էտէճէ՛ք՝ վէ տիյարըն նի-

Digitized by Google

քեահլանաճագ տըր։ Ո՛վ իրա կենճ քիմնէ գըլա 5
նիքեահլանտըղը կիպէ՝ օղուլլարըն սանա նիքեահ-
լանաճագլար. վէ Ա՛լահըն սէնտէն էօթիւրիւ՝
հիւվէյինին կելընտէն էօթիւրիւ մէսրուր օլտու-
ղու կիպէ՝ մէսրուր օլաճագ։ Այնին հիսապլարը- 6
նըն իւղերինէ՝ Ե՛յ Ա՛ղրուշալիմ՝ պէքճիլէր տիք-
տիմ. օնլար պիւթիւն կիւն վէ պիւթիւն կէճէ
տայիմա տուս օլմայաճագլար. սէզ Ե՛յ Ա՛ղպղը
գիքը էտինլէր՝ սիւքիւթ էթմէն. Այ է օնատրա- 7
համըզ վէրմէն, թա գայիմ էտինճէյէտէ, վէ
թա եէրտէ՝ Ա՛ղրուշալիմի մէտհ գըլը՛նճայա-
տէ։ Ա՛ղպղ սաղ էլի իլէ վէ գուվվէթլի գօ- 8
լու իլէ պէօյլէ եէմին էթմէտ. Ո՛ղգան սէնին
պուղտայընը արթըդ տիւշմէնլէրինէ դաամ վէր-
մէյէճէյիմ, վէ էլպէթթ սէնին օլ էմէք չէքտի-
յին շէրաալընը եապանճը օղուլլարը իչմէյէճէք-
լէր։ Ա՛լա օնու տէվէյիրինլէր եէյէճէքլէր, վէ 9
Ա՛ղպղա չի՛ւքը էտէճէքլէր. վէ օնու ճէմ՛ էտէն-
լէր՝ մուգատտէս հավիլէրիմտէ իչէճէքլէր։
Կէչէին, գափուլարտան կէչէին, գավմըն եօլունու 10
հաղըրլայընը. գալտըրըմլարը տէօշէտին, տէօշէ-
տին, դաշլարը տէվէյիրին. գավմլեր իւզերինէ
պայրադ գալտըրըն։ Իշթէ Ա՛ղպղ եէրին ուճու- 11
նա նիտա էյլէտի, Ալիօն գըղընա տէյին. Իշթէ
խէլաս էտիճին կէլէյօր. իշթէ օնաւն իւճրէթթի
եանընտա, վէ ա՛մէլի էօնիւնտէ տիր։ Այ է օնլա- 12
րա՝ Ալուգատտէս գավմ՝ Ա՛ղպղըն ֆիտա էթտի-
յի քիմնէլէր տէյէճէքլէր. վէ սէն՝ Ե՛րանմըշ՝
Պիրաղե՛ւմնմըշ շէհր չաղըրլաճագսըն։

ՊԱՐ. 63։

Ե՛ատմէն պու էս՛վապը ճէլիլ՝ Պօսրատան կէ- 1
լէն՝ պու լիազասը՝ մուզէյէն՝ գուվվէթինին չօգ-

Digitized by Google

լուղունտա տայանան քիմմիր ։ Այատագաթ
սէօյլէյէն՝ խէլաա էթմէյէ ա՛զիմ օլան՝ պէն իմ։
2 Ա՛յ չէնն լիպասըն գըրմըզը՝ վէ էս՝ վապլարըն չէ-
րապ ճէնտէրէսինտէ պասանը՛ն կիպի տիր ։
3 Ա՛ենտէրէտէ եալընը՛զ պաստըմ՝ վէ գավմիէր-
տէն պիւլէմ՛ճէ քիմնէ եօղուտու։ վէ օնլարը զա-
զապը՛մ իլէ պաստըմ՝ վէ տարղընլըղըմ իլէ օն-
լարը էյինէտիմ՝ վէ օնլարըն գանը էս՛վապըմ
իւզէրինէ աէրփիլտի՝ վէ Հէվի լիպասլարըմը պօ-
4 յատըմ ։ Ոյիրա եիւրէյիմտէ իւնէթիգամ կիւ-
նու վար՝ վէ փիտա էտճէքլէրիմին եըլը կէլ-
5 մի՛շտիր ։ Այ պագտըմ՝ ամմա եարտըմ էտէն
եօգ տուր՝ վէ Թա՛ճիւպ էթտիմ՝ քի տէսթէկիր
եօղուտու։ խմոի գօլում պէնիմ իչիւն խէլաս գըլ-
ատը՝ վէ զազապըմ պանա տէսթէկիր օլտու ։
6 Այ զազապըմ իլէ գավմիէր չէյինէտիմ՝ վէ օնլա-
րը խը՛շմիլէ սէրհօշ էթտիմ՝ վէ օնլարըն գա-
նընը եէրէ պաստըմ ։
7 Ապպըն ի՛նայէթլէրինի Ապպըն համտլա-
րընը՝ Ապպըն պիրզ ճիւմլէ էթտիյի քէրէմ վէ
Յարահէ էվինէ քէրէմ գըլտըղը չօգ ի՛հսանէ կէօ-
րէ՝ մէրհամէթլէրինի վէ չօգ ի՛նայէթլէրինի կէօ-
8 րէ զի՛քր էտճէյիմ ։ Ձիւն տէտի ։ Ո՛ագգան
օնլար գավմի՛մտրը՝ եալան չը՛գմայաճագ օղուլ-
9 լար տրը։ վէ օ՝ օնլարըն խէլասը՛ օլտու ։ Ո՛էվ
սրգընթըլարընտա սրգընթը՛ չէ՛քտի՝ վէ եիւզիւ-
նիւն մէյէյի օնլարը խէլաս էյլէտի՝ մուհապպէ-
թի իլէ վէ մէրհամէթի իլէ օնլարը փիտա էյլէ-
տի՝ վէ օնլարը գալտրըրըպ՝ տայիմա ճիւմլէ կիւն-
10 լերինտէ կէօթիւրտու ։ Ա՛մմա օնլար ա՛սը՛ օղուպ՝
օնուն մուգատտէա Ա՛ուհունու տարը լթտրլար։ վէ
օ օնլարա տիւշմէնէ տէօնիւպ՝ օնլար իլէ քէնտի-
11 ա՛ի ճէնգ էթտի ։ Ա՛ընտէն գատիմ կիւնլերի՝ Ա՛ն-

Digitized by Google

սէյի վէ քէնտի գավմընը խադրընա կէթիրտի ,
վԱհնտի սիւրիւսիւնիւն չօպանը իլէ՝ ընլարը տէ-
նիզտէն չըգարան նէ՞րէնտիր , ընուն օրթասընը-
տա մուգատտէս Ասուհունու գոյան , քէնտի 12
ճէլիլ գօլունու Ասնէին սաղ էլի իլէ կէզտիրէն՝
քէնտինէ էպէտի ատ գօմագ իչիւն էօնլէրինտէն
ուուլարը եարան , ընլարը էնկինլէրտէ՝ այագ- 13
լարը իլիշմէյէրէք՝ չէօրէքի ամ կիպի կէզտի-
րէն նէ՞րէնտիր փէ՞ք։ Ատպարն Ասուհու ընու՝ 14
վատիտէ էնէն տավար կիպի՝ ըահաթլանտըրտը .
սէն գավմընը՝ էօյլէ գուլաղուզլատըն , քի քէնտի-
նէ ճէլիլ ատ էտինէսին։ Ակէօքտէն պագ՝, վէ 15
սէնին մուգատտէս վէ ճէլիլ մէքեանընտան նա-
զար գըլ . ղայրէթին վէ գուվվէթին՝ պաղըրընն
հարաքէթի վէ պանա մէրհամէթլէրին հա՞նի ,
ընլար գալտը՞մը։ Օ՞իրա Ասպրահամ պիզի պիլ- 16
մէզ՝ վէ Իսրաէլ պիզի դանը՞մազսա տա , պիզիմ
Պապամըզ սէ՞նսին . սէն եա՞ Ասպպ Պապամըզ-
սըն . ատըն էպէտլէրտէն Ասէլասճամը՞զտը։ Ակա՞ 17
Ասպպ պիզի եօլլարընտան նի՞չիւն սափթրտրն ,
եիւրէյիմիզի սէնի գօրգմագտան գաթըլատը՞ր-
սըն . գուլլարըն՝ միրաս՞ընն սըպդլարը իչիւն
տէօն։ Ասէնին մուգատտէս գավմընն ընու- պիրազ 18
վագթ զափդ էթտիլէր , տիւշմէնլէրիմիզ Ասգ-
տէսէնի չքընէտիլէր։ Ասչէլտէն սէնին իզ . ըն- 19
լարտա հէօքիւմէթ սիւրմէտին , սէնին ատըն ըն-
լարտա նիտա օլո՞ւնմատը .

ՊՍՂՄ. 64։

Ա՞ղ լայտը կէօքլէրի եարըպ էնէյտին . սէնին հու- 1
զուրունտան տաղլար՝ տիւշմէնլէրինէ ատըներ 2
պիլտիրմէք իչիւն՝ չալըլարը եագան ամէջ՝ ատ-
լարը գայնատանան ամէջ կիպի ագարըտը , վէ

Digitized by Google

3 դահիճներէր Հուզուրունտան տիրերէրիտի։ Ալամ
մատրղամրդ Հիպպեթիէր իշխէտիլին զէմնան, էն-
4 տին. Հուզուրունտատան տաղլար ագտը։ Ղիւն է-
զէլտէն իշխտիլմիտի, վէ գուլագլար տուլմատը,
վէ օձա գաթըլանալար իչիւն իշխէտիլինի՝ սէն-
5 տէ՞ն զայրի եա՞ Ալլահ՝ կէօզ կէօրմէտի։ Ալէս-
բար օլուպ սատտագաթի իշխէչինէ՝ սէնի եօլլարըն-
տա զիքր էտէնլերէ եէթիշտին. իշթէ զաղագա-
լանտըն, չիւն կիւնահ իշխէտիք, օնլարտա տայի-
6 մա գալա՛յդ՞ը, խէլա՛ս պուլուրսուուք։ Ամմա
հէփիմիզ մուրտար շէյ կիտի օլտուգ, վէ հէփ
սատտագաթըմրդ հայդ է՛վապը կիտի տիր. վէ
հէփիմիզ եափրագ կիտի տէօքիւլիւրիւգ, վէ
եարատմագըրգլարըմրդ պիրդի եէլ կիտի գալը-
7 րը։ Ալ է սէնին ատրնա նիտա էտէն եօգ քի՝
ուչանըպ սէնտէ գուվվէթ պուլա. զիրա եիւզիս-
նիւ պիղտէն կիզլէտին, վէ եարատմագըրգլարըմը-
8 զըն վաստրդատը իլէ պիղն էրիթտին։ Ամմա շիմ-
տի՝ եա՞ Ատապ՝ սէն Պաապամը՛զըն. պիղ չա-
մուր իզ, վէ սէն պիղիմ Նափըճըմը՛զըն. վէ հէ-
9 փիմիզ սէնին էլինին ամէլի՛ իզ։ Ալ էլթէլէ
էօրքէլէնմէ՝ եա՞ Ատապ, վէ եարատմագըրդը է-
պէտէն խադրընտա դուրթմա. իշթէ՝ պագ, քէ-
10րեմ էյլէ՝ հէփիմիզ դամմը՛նիզ։ Ալ՝ ուգատտաէս
չէհրլերին՝ չէօլ օլտուլար. Ալոն՝ չէօլ օլտու,
11 Ներուշալիմ վիրսա՛ն օլտու։ Պիղիմ մուգատ-
տաէս վէ ճէհլիզ եվիմիզ քի՝ պապալարըմրդ օնտա
սանա չիւքր էտէրլեր իտի, աթէչէ եանտը, վէ
հէփ արզուլատըգլարըմրդ՝ խարտամ օլտու։
12 Պունլարտան էօթիւրիւ քէնտինի դուրթա՛րմըրըն
եա՞ Ատապ, դը՛նամըրդ՝ պիղէ պու գատտար ճէֆա
էտէ՛րմիսին։

Digitized by Google

ՊԱՐ 65։

Ա հուալ էթ մէյէնլէրտէն արանտըմ, պէնի արա- 1
մայանլարտան պուլունտում. ատըմա նիտա էթ-
մէյէն դաւիֆէյէ՝ Յշլէթ պէն՝ իշլէթ պէն տէտիմ։
Պիւթիւն կիւն էլլէրիմի՝ քէնտի էֆքեարլէրի ար- 2
տընճա՝ էյի օղմայան եօլտա եիւրիյէն ա՛ը գավ-
մի ուզաթտըմ, ջօղ գավմի քի՝ տայիմա եիւ- 3
զիմէ գարշը պէնի ղալապէ կէթիրիրլէր, պաղ-
չէլէրտէ գուրպան քէսիպ՝ դուղլալար իւզէրինտէ
քիւնլիւք եագարլար. Ա՝էզարլարտա օթուրուպ՝ 4
սիփէրլէրտէ կէճէլէրլէր, տօնկուզ էթի եէրլէր,
վէ գապալարընտա մէքրուհ չօրպա վար. Յչօթէ 5
տուր, պանա տէյմէ, զերա սէնտէն մուգաւտէ-
իմ տէրլէր. պունլար պուրնումտա թիւթիւն
տիւր, պիւթիւն կիւն եագար աթէշտիր։ Յշլէթ 6
հուզուրումտա եաղըմ՛չտըր. բահաթ տուրմա-
յուպ էօտէյէճէյիմ, վէ գոյունլարընա իւճրէթ-
լէրինի վէրէճէյիմ. Կէրէք սիզին եարամազ- 7
լըգլարընըզը կէրէք տաղլարըն իւզէրինտէ պու-
խուր եագըպ՝ թէփէլէր իւզէրինտէ պանա քիւֆր
էտէն պապալարընըզըն եարամազլըգլարընը պիր-
լիքտէ՝ տէյօր Ա՛ապպ՝ վէ էվվէլքի ա՛մլէլէրինիզի
գոյունլարընըզա էօլչէճէյիմ։ Ա՛ապպ պէօյլէ 8
տէր. Ճ՛իրա սաղըմտա պուլունուպ պիրի՝ Ո՛նու
պօզմա, զերա օնտա պէրէքէթ վար տէտիյի կի-
պի, պէն տախի գուլլարըմ իչինն էօյլէ էտէճէ-
յիմ, թաքիմ Հէփիսինի Հէլալ էթմէյիմ։ Ա՛յ 9
Ա՛ա գօպտան զիւրրիյէճ՝ Հէմ Ա՛էհուտատան
տաղլարը զապդ էտէճէք քիմսէյի չըգարաճա-
ղըմ, վէ սէչիլմիշլէրիմ օնու զապդ էտիպ՝ գուլ-
լարըմ օրատա սաքին օլաճագլար։ Ա՛յ Ճ՛արօն՝ 10
պէնի արայան գավմըմ իչինն գոյունլար աղըլը՝ վէ

Digitized by Google

11 Աչօր վատիսի սըղըր եաճաղը օլաճագ ։ Ամմա սիզ՝ Աապպը թէղը էտէնլէր՝ վէ մուգատտէս տաղըմը ունուտանլար՝ Աատ ֆո-Ռո-նա սօֆրա տիւզէնլէր վէ Անէնկէ շէրպէթիէշքէշի ասը-
12 տուրանլարսընըզ ։ Ամմի պէն տախի սիզի գը-լըճա սայաճաղըմ, վէ հէփինիզ գաթլէ էօքէճէքսիզ. չիւն չաղըրտըմ, վէ ճէվապ վէրմէտինիզ, սէօյլէտիմ, վէ տինկլէմէտինիզ. իլլա նա-զարըմտա եարատմազը գ էթտինիզ, վէ հազը
13 էթմէտիկիմի սէչտինիզ ։ Ունուն իչիւն Աապպ Անահ պէօյլէ տեր. Իչթէ գուլլարըմ եէյէճէք, ամմա սիզ այճ գալաճագսըզ, իչթէ գուլլարըմ իչէճէք, ամմա սիզ սուսուզ գալաճագսըզ, իչ-թէ գուլլարըմ շատ օլաճագ, ամմա սիզ ուԹա-
14 նաճագսընըզ. Իչթէ գուլլարըմ եիւրէք խօշ-լուղունտան ալգըշ էտէճէք, ամմա սիզ եիւրէք աճըսընտան ֆէրեաստ էտէճէքսինիզ, վէ րուհ
15 գըրողընլըղընտան այ՛ հէքէճէքսինիզ ։ Ալ է տա-լարընըզը՝ սէչկինլէրիմէ պէտտուա իչիւն պրա-ղաճագսընըզ. վէ Աապպ Անահ աէնի էօլտիւ-րիւպ՝ գուլլարընը ղայրի տատ իլէ չաղըրաճագ ։
16 Աի եէրտէ միւպարէքլէնէն՝ հագգ Անահ իլէ միւպարէքլէնէճէք, վէ եէրտէ եէմին էտէն՝ հագգ Անահ իլէ եէմին էտէճէք. չիւնքի էվվէլ-քի սըգընլարընը ունուտուլտու, վէ չիւնքի օնլար
17 կէօզլէրիմտէն կիլլէնտի ։ Օ իրա իչթէ պէն եէնի կէօզ վէ եէնի եէր եարատըրըմ. վէ էվվէլ-քիլէր անկը Անահ ամայաճագ, վէ խադրա կէլմէյէճէք ։
18 Ամմա սիզ՝ պէնիմ եարաթտըղընմա՝ հէման է-պէտլէր էպէտինճէ մէսրուր ու շատ օլուն, զիրա իչթէ պէն Անէրուշալիմի շատըգ՝ վէ օնուն էհա-
19 լիսինի սիւրիւր իչիւն եարատըրըմ ։ Ալ Անէ-րուշալիմտէն շատ օլուպ՝ գավմտաան մէսրուր օ-

Digitized by Google

լաճաղըմ . վէ օնտա արթըգ աղլայըշ սէսի վէ
ֆէրեաա սէսի իշիտիլմէյճէքտիր : Ընտա 20
արթըգ ազ կիւնլիւ չօճուգ վէ կիւնէրինի տօլ-
տուրմամըշ իսթիար օլմայաճագ . զիրա կէնճ
եվլազ եաշընտա էօլէճէք , վէ կիւնահգեար եվլազ
եաշընտա լանէթէ օղրայաճագ : Ալ է էվիր 21
պինա էտիպ՝ սաքին օլաճագլար . վէ պաղլէր տի-
քիպ՝ մէյվէլէրինի եէյճէճքլեր : Ալայրսի սա- 22
քին օլմագ իչիւն՝ պինա էթմէյճէքլեր , վէ ղայ-
րիսի եէմէք իչիւն՝ տիքմէյճէքլեր . զիրա գավ-
մըրին կիւնլէրի՝ աղաճըն կիւնլէրի գատար օլա-
ճագ , վէ սէչկինլէրիմ՝ էլլէրինին ա՛մէլլէրինի
էաքիտէճէքլեր : Պօշունա չալըշմայաճագլար , 23
վէ հէլաքլըգ իչիւն տօղուրմայաճագլար . զիրա
ծնլար Ա՛ադպ միւպարէքլէրինին զուրխէթի
տիր՝ պիլէյէրինճէ օնլարըն էվլատլ տախի : Ալ է 24
օղաքի՝ օնլար չաղըրմազտան էվվել ճէվապ վէ-
րէճէյիմ , օնլար տահա սէօյլէր խքէն իշիտէճէ-
յիմ : Վ՛ուրտ իլէ գուզու պիրլիքտէ օթլանա- 25
ճագլար , վէ արսլան՝ սըղըր կիպի սամա՛ն եէյէ-
ճէք , վէ եըլանըն դաա՛մը գօփրագ օլաճագ .
պիւթիւն մուգաատսէս տաղըմնա՝ օնլար զարար
վէրմէյէճէք , վէ հէլաք էթմէյէճէքլեր տէյօր
Ա՛ադպ :

ՊԱՐ 66։

Ա՛ադպ պէօյլէ սաեր . կէզգ թախթըմ՝ վէ եէր 1
այագլարըմին պատամազը՛ագը . պանա շու պինա
էտէճէյինիզ եվ նէ՞ վէ րահաթըմին շու մա-
հալի նէ՞ տիր . Ղիւն պուսլարըն ճիւմլէսինի 2
էլլեմ եափտը՝ վէ հէփիսի օլտու՝ տէյօր Ա՛ադպ .
ամմա պէն պուսա՝ է՛ա՛նի ֆագիրէ վէ բուհու
գըլըլըմը շա վէ սէօզիւմճէն տիթրէյէնէ նազար

Digitized by Google

3 գըլաբրըմ։ Աղըղը պօղազլայան ատէմ էօլտիւ-
րէն կելի՝ գուզու գուրպան էտէն՝ քէօփէք պօ-
ղազլայան կելի՝ էքմէքփուհշքէշի սունանըն փէշ-
էնէյի տօնկուզ գանը կելի՝ քիւնլիւք Թիւտսիւէ-
յէն փուճա՝ դափընան կելէ տիր. Հագգան օն-
լար քէնտի եօլլարընը՝ սէյտիէր, վէ ճանլարը՝
4 իքրահիմէթլերինէն հազզ էտէր։ Պէն տաճի
օնլարըն պէտաւա՝ Թլերինի սէյիտ՝ օնլարը գօրգ-
տուգլարընա օղրատմաղըմ. չիւն չաղըրտըմ,
վէ ճէվապ վէրէն օլմատը, սէօյլէտիմ, վէ տինկ-
լէմէտիէր. իլլա նամազըմտա եարամազըգ իշ-
լէտիէր, վէ հազզ էմմէտիյիմի սէյտիէր։
5 Իսպապըն սէօզիւնիւ տինկլէյին՝ էմ՛ օնուն սէօ-
զիւնէն տիթրէյէնլեր. Իսպապըն տատ իչիւն սիզ-
տէն իքրահ էտիպ՝ սիզի րէստա էտէն գապրնտաշ-
լարընը՛զ տէտիէր. Իսպապա ի՛զզէթ օլսուն. սամ
մա օ՝ սիզին շատըղընըզտա կէօրիւնէճէք, վէ օն-
6 լար խէճի՛լ տիւշէճէքլեր։ Ը՛ էհրտէն շամաֆա՝
սէսի՝ հէյ քէլտէն պիր սէս՝ տիւշմէնլերինին ճէ-
7 զասընը էտա էտէն Իսպապըն սէսի՝ կէնէօ։ Ադըղ
էէ՛քմէզտէն էվվէլ տօղուրտու. աղըղըսը կէլմէզ-
8 տէն էվվէլ էրքէք տօղուրտու։ Պուռնու կիպի
քի՛մ իչիթտի, պուռնճիլէյին քի՛մ կէօրտիւ. նէք՝
պի՛ր կիւռտէմի հասիլ օլտու, դաւիճէ պի՛ր տէ-
ֆա՝ատմէ՛ տօղտու. զիրա Աիօն աղըղը չէ՛քտիկի
9 կիպի հէմման օղուլլարընը տօղուրտու։ Պէն տա-
նա բահմինէ կէթիրիրիմ, վէ տօղուրթմա՛ղմը-
յըմ՝ տէյօր Իսպապ. տօղուրտան պէն իքէն, անա
10 բահմինէ գաւիա՛րմըյըմ՝ տէյօր Իլլահդըն։ Իչե-
րու չալըմ՛ իլէ շատ օլուն, վէ օնուն իլէ ալգը՛շ
էտին՝ էմ՛ օնու հէփ սէվմէնլեր. էմ՛ օնուն իւզէրի-
նէ հէփ եաս չէ՛քէնլեր՝ օնուն իլէ սիւրիւրլէ մէս-
11 րուր օլուն։ Ի՛սաքիմ սիզ էմիպ՝ օնուն Թէսէլ-

Digitized by Google

լի էտիճի մեմլէրինտէն տօյմասըզ ։ Թագիմ սիզ
սաղըզ՝ օնուն տօլու մեմլէրինտէն բաղէ օլասըզ ։
Օխրա Խապպ պէօյլէ տէր ։ Իշլեթ պէն օնա սէլա- 12
մէթի ըրմազ կիլսի՝ վէ դահիֆէլէրին ի՛զլեթինի
դաշգըն չայ կիլսի եայահաղըմ, վէ էմճէքսիզ ։
գուճագտա գալտըրըլաճագսըզ, վէ տիզլէր խա-
զէրինտէ օյնայաճագսըզ ։ Պէն սիզէ՝ անասը 13
պիր քիմսէյէ Թէսէլլի վէրտիյի կիպի՝ էօյլէ Թէ-
սէլլի վէրէճէյիմ, վէ Այերուշալիմտէն Թէսէլլի
պուլաճագսըզ ։ Վ է կէօրիւպ եիւրէյինիզ մէս- 14
բուր օլաճագ, վէ քէմիքլէրինիզ Թաղէ օթ կիպի
չինէքլէնէճէքտիր ։ վէ Խապպըն էլի գուլլարըն-
տա՝ վէ օնուն ղազապը տիւշմէնլէրինտէ պիլինէ-
ճէք տիր ։ Օխրա Իշլեթ Խապպ՝ աԹէշ իլէ կէ- 15
լիյօր, վէ օնուն ա՛րապալարը գասըրղա կիպի
տիր, քի ղազապընը խըշմ իլէ՝ վէ էօրքէսինի ա-
Թէշ ա՛լէվի իլէ իճրա էյլէյէ ։ Օխրա Խապպ՝ 16
հէր Թէն իլէ՝ աԹէշ իլէ վէ գըլըճը իլէ շէրա-
ա՛Թա կէլէճէք, վէ Խապպըն մագԹուլլարը չօգ
օլաճագ ։ Իհնտիլէրինի Թագտիս էտիպ՝ պաղ- 17
էլէրտէ պիրի պիրինին արտընճա փաքլանանլար՝
վէ տօնկուզ էԹի վէ իքրահիյէԹի վէ սըչանը
Եհյէնլէր պիրլիքտէ հէլաք օլաճագլար՝ տէյօր
Խապպ ։ Ա՛յտնա պէն օնլարըն ա՛մէլլէրինի վէ 18
ֆիքրլէրինի պիլէ՛րէյ ։ վէ օլաքի՝ հէփ դահիֆէլէրի
վէ տիլլէրի ճէմ՝ էտէճէյիմ ։ վէ օնլար կէլէսի՝ իւ-
զէԹիմի՝ կէօրէճէքլէր ։ Վ է օնլարա Նէիշան 19
գօյաճաղըմ, վէ օնլարըն գուրԹուլմուշլարընը
դահիֆէլէրէ կէօնտէրէճէյիմ, Է՛նէ Խ՛ասրշիշէ՝
փուլա վէ Ղուտա՝ Թիրէնտազլէրէ՝ Խ՛ուպալա վէ
Ա՛վանա՝ ուզագ ատալարա՛ քի՝ ատըմը իշԹիմա-
տիլէր վէ ի՛զլեթիմի կէօրմէտիլէր, վէ օնլար ի՛զ-
լեթիմի դահիֆէլէրտէ խապէր էտէլլէր ։ Վ է օն- 20

Digitized by Google

լար՝ սիզին հեփ գարընտաշլարընըզը ճիւմլէ դա-
իֆէլէրտէն՝ աթլար իլէ վէ ա՛րապալար իլէ
թախթիրէվանլար իլէ գաթըրլար իլէ վէ հէճին
տէվէլէբի իլէ մուգատտես տաղըմա Յերուշալիմէ
Յապպա փէշքէշ կէթիրէճէքլէր՝ տէյօր Յապպ,
նիճէ քի Յարահէլ օղուլլարը փաք գապտէ Յապ-
21 պըն էվինէ փէշքէշ կէթիրիրլէր։ Վ է օնլար-
տան տախի քեահինլէր վէ Է էվլիլէր իչիւն ա-
22 լաճաղըմ՝ տէյօր Յապպ։ Օ իրա եարատտա-
ճաղըմ եէնի կէօք վէ եէնի եէր Հուզուրումտա
տուրաճաղը՝ կիպի՝ տէյօր Յապպ՝ սիզին զիւրրի-
յէթինիզ վէ ատընըզ էօյլէ տուրաճագտըր։
23 Վ է օլաքի եէնի այտան եէնի այա՝ վէ շապպաթ-
տան շապպաթա՝ Էեր թէն պէնիմ Հուզուրումա
տա սէճտէ էթմէյէ կէլէճէք տէյօր Յապպ։
24 Վ է օնլար չըգրըպ՝ պանա ա՛սը օլան ատէմլէրին
լէշլէրինի կէօրճէճքլէր. զիրա օնլարըն գուրթու
էօլմէյէճէք վէ աթէշի սէօնմէյէճէք. վէ օն-
լար Էեր թէնէ իքրահիմլէ օլաճագլար։

Digitized by Google

ԻՐԻՄԻ։

ՊԼՇ. 1։

1 Պէնիամին տիյարընտա Նաթօթտա քեահին-
լէրտէն օլան Հիլգիա օղլու Երէմիանըն սէօզլէրի
2 տիր, Որ օնա Նէհուտա փատիշահը Ամոն օղ-
լու Նօշիանըն կիւնլէրինտէ՝ օնուն փատիշահլը-
ղընըն օն իւչիւնճիւ եըլընտա՝ Տապպըն սէօզիւ
3 օլտու. Հէմ Նէհուտա փատիշահը Նօշիա օղ-
լու Նէհօեագիմին կիւնլէրինտէ՝ Թա Նէհուտա
փատիշահը Նօշիա օղլու Սիտգիյանըն օնպիրին-
ճի եըլընըն Թէմմըզնատէ՝ Երուշալէմին էսիր
սիւրիւլտիւիւ պէշինճի այատէ օլտու։

4 Ամմի պանա Տապպըն սէօզիւ օլտուպ տէտի.
5 Պէնի գարնտա եարաթմըշտան էվվէլ սէնի պիլ-
տիմ, վէ սէնի անա րահմինտէն չըգարմըշտան
էվվէլ Թագոիս էյլէտիմ. սէնի դահիֆլէրէ փէյ-
ղամպէր նասպ էթտիմ։

6 Ոլտէմ պէն տէտիմ. Ը՞հ եա՛ Տապպ Ընլըհ
իշլէթ սէօյլէմէյի պիլմէմ. զիրա պէն չօճուղում։
7 Ընմմա Տապպ պանա տէտի. Պէն չօճուղում տէ-
մէ. զիրա սէնի ճիւմլէ կէօնտէրտիյիմ կիտէճէ-
սին, վէ սանա ճիւմլէ էմր էթտիյիմի սէօյլէյէ-
8 ճէ՛քսին։ Ոնլարըն եիւզինտէն գօրգմա. զիրա
սէնի գուրթարմագ իչինճ պէն սէնին իլէ իմ
9 տէյօր Տապպ։ Ընտէն Տապպ էլինի սալըպ աղ-
ղըմա տօգունտու, վէ Տապպ պանա տէտի. Յշթէ

10 սէօզլէրիմի սէնին աղզընա գօտուս։ Պագ՝ պու
կիւն սէնի դահիճլէրը իւզէրինէ վէ ճէմլէքէթլէր
իւզէրինէ տիքտիմ, քի քէօքտէն գօփարտասըն, վէ
եըգասըն, վէ հէլալ էտէսին, վէ պօղասըն, պինա
էտէսին վէ տիքէսին։

11 Ա՛խ պանա Տ՛ապալըն սէօզիւ օլուպ տէտի. Տ՛ոհ
կէօրիւյօրսուն՝ եա՞ Իրէմիա. վէ տէտիմ. Պատէմ

12 աղաճը չըպուղու կէօրիւյօրում։ Ո՛ւտէմ Տ՛ապալ
պանա տէտի. Ե՛յի կէօրտիւն. զիրա պէն սէօ-
զիւմընէն էօթիւրիւ՝ օնու իճրա էթմէկէ ուչանը-
ղըմ։

13 Ե՛նտէն իքինճի տէֆէա պանա Տ՛ապալըն սէօզիւ
օլուպ տէտի. Տ՛ոհ կէօրիւյօրսուն, վէ տէտիմ.
Պիր գայնար դէնճէրէ կէօրիւյօրում քի՝ օնուն

14 եիւզիւ փօրեասա տօղրուտուր։ Վէ Տ՛ապալ
պանա տէտի. Պէլա՝ եէրին ճիւմլէ սաքինլէրի

15 իւզէրինէ՝ փօրեաստան զուհր էտէճէք։ Ո՛վ իրա
իշլեթ պէն ճիւմլէ փօրեաս մէմլէքէթլէրինին գա-
պիլէլէրինի չաղըրաճաղըմ՝ տէյօր Տ՛ապալ, վէ
կէլիպ հէր պիրի թախթընը Ե՛րուշալիմ գա-
փուլարընըն աղզընտա՝ վէ էվլէրէ օնուն հի-
սարլարը գարշըսընտա՝ վէ Ե՛հուտանըն հէփ

16 շէհրլէրի գարշըսընտա գուրաճագլար։ Վէ օն-
լարա՝ պէնի պրաղըպ ղայրի ալլահլարա պուխար
եագտըգլարը իչիւն վէ էլլէրինին ա՛ճըլէրինէ
սէճտէ գըլտըգլարը իչիւն օնլարըն հէփ եարա-
մազ ըղգլարը սէպէպինտէն՝ շէրիա թէրիմի սէյ-

17 լէյհէճիմ։ Ե՛մռի սէն՝ պէլինի գուշատըպ գալը,
վէ սանա հէփ էմր էթտիյիմի՝ օնլարա սէյլէ. օն-
լարըն եիւզիւնտէն գօրգմա, օլմայա սէնի օնլարըն

18 Հուզուրունտա շաշըրտայըմ։ Վէ պէն իշլեթ
պուկիւն սէնի ճիւմլէ տիյարըն իւզէրինէ Ե՛հու-
տա փատիշահլարընա՝ սէրվէրլէրինէ՝ քեահինլե-

Digitized by Google

ԳԼՈՒԽ 2։

1 Ա Եւ պատահեցաւ որ երբ Սամուէլ ծերացաւ՝ իր որդիները դատաւոր կարգեց Իսրայէլի վրայ։
2 Անունները անդրանիկ որդւոյն՝ Յովէլ, իսկ երկրորդին՝ Աբիա. Բերսաբեէի մէջ դատաստան կ'ընէին։
3 Բայց անոր որդիները չգացին իր ճամբաներուն մէջ, այլ շեղեցան շահի ետեւէ, կաշառք առին ու դատաստանը խեղդեցին։
4 Ուստի Իսրայէլի բոլոր երէցները հաւաքուեցան ու եկան Սամուէլի մօտ՝ Հռամաթայիմի մէջ,
5 եւ ըսին անոր. «Ահա դուն ծերացած ես, իսկ որդիներդ քու ճամբաներուդ մէջ չեն գացած. հիմա մեզի համար թագաւոր կարգէ, որ մեզ դատէ՝ ինչպէս բոլոր ազգերը ունին»։
6 Սակայն Սամուէլին դուր չեկաւ, երբ ըսին՝ «Մեզի թագաւոր տուր, որ մեզ դատէ»։ Սամուէլ աղօթեց Տէրոջ առջեւ։
7 Տէրը ըսաւ Սամուէլին. «Լսէ ժողովուրդին ամէն ինչ որ կ'ըսեն քեզի, որովհետեւ քեզ չեն մերժած, այլ ինծի են մերժած, որ չիշխեմ անոնց վրայ։
8 Ինչպէս որ ամէն օր ըրած են ինծի՝ Եգիպտոսէն հանած օրէս մինչեւ այսօր, որ զիս թողուցին ու ուրիշ աստուածներու ծառայեցին, նոյնպէս ալ քեզի կ'ընեն։
9 Հիմա լսէ անոնց ձայնը, բայց խիստ զգուշացուր զանոնք եւ ցոյց տուր անոնց թագաւորին իրաւունքը, որ պիտի գործադրէ անոնց վրայ»։
10 Սամուէլ ամբողջ ժողովուրդին ըսաւ, որ թագաւոր կը խնդրէին իրմէ, Տէրոջ խօսքերը։
11 Ըսաւ. «Ձեզի վրայ թագաւորին իրաւունքը պիտի ըլլայ հետեւեալը. ձեր որդիները պիտի առնէ եւ իր կառքերուն ու ձիերուն վրայ պիտի դնէ, եւ անոնք պիտի վազեն իր կառքին առջեւէն։
12 Զանոնք հազարապետներ ու հարիւրապետներ պիտի կարգէ, ուրիշներ պիտի ստիպէ իր արտերը հերկել ու հունձքը հնձել, ուրիշներ պիտի ստիպէ իր պատերազմական գործիքները եւ կառքերուն սարքերը շինել։
13 Ձեր դուստրերն ալ պիտի առնէ՝ օծելիք, խոհարարուհիներ ու հացթուխներ ընելու համար։
14 Ձեր արտերուն, խաղողի այգիներուն եւ ձիթենիներուն լաւագոյնները պիտի առնէ եւ իր ծառաներուն պիտի տայ։
15 Ձեր հացահատիկին ու խաղողի այգիներուն տասանորդը պիտի առնէ եւ իր ներքինիներուն ու ծառաներուն պիտի տայ։
16 Ձեր ծառաներն ու աղախինները, ձեր ընտիր երիտասարդներն ու էշերը պիտի առնէ եւ իր գործերուն պիտի դնէ։
17 Ձեր հօտերուն տասանորդը պիտի առնէ, եւ դուք անոր ծառաները պիտի ըլլաք։
18 Այն օրը պիտի գոչէք ձեր ընտրած թագաւորին դէմ, բայց Տէրը պիտի չլսէ ձեզ այն օրը»։
19 Սակայն ժողովուրդը չուզեց լսել Սամուէլի ձայնը եւ ըսաւ. «Ոչ, մեզի թագաւոր պէտք է ունենանք,
20 որպէսզի մենք ալ ուրիշ ազգերու պէս ըլլանք, մեր թագաւորը մեզ դատէ, մեր առջեւէն երթայ եւ մեր պատերազմները մարտնչի»։
21 Սամուէլ լսեց ժողովուրդին բոլոր խօսքերը եւ զանոնք Տէրոջ ականջները հասցուց։
22 Տէրը Սամուէլին ըսաւ. «Լսէ անոնց ձայնը եւ թագաւոր կարգէ անոնց համար»։ Սամուէլ Իսրայէլի մարդոց ըսաւ. «Ամէն մարդ իր քաղաքը երթայ»։

ԳԼՈՒԽ 3։

1 Կիսի մարդ մը կար Բենիամինի ցեղէն, անունը Կիս էր, որդի Աբիէլի, թոռն Սերովրի, ծոռն Բեքորաթի, ծոռնորդի Աբիազի, Բենիամինի ցեղէն զօրաւոր մարդ մը։
2 Անոր որդիներէն Սաւուղ անունով մը կար, ընտիր ու գեղեցիկ երիտասարդ մը։ Իսրայէլի որդիներուն մէջ անկէ գեղեցիկ մարդ չկար։ Ուսերէն վեր մարդկանց բոլորէն բարձր էր։
3 Սաւուղի հայրը՝ Կիսի էշերը կորսուեցան։ Կիս ըսաւ իր որդիին՝ Սաւուղին. «Ծառաներէդ մէկը հետդ առ, ելիր գնա էշերը գտիր»։
4 Ան անցաւ Եփրեմի լեռնաշխարհէն ու Սաղիսայի շրջանէն, բայց չգտան զանոնք։ Անցան Սաղիմի շրջանէն, բայց չկային։ Անցան Բենիամինի շրջանէն, բայց չգտան զանոնք։
5 Երբ եկան Սուփի շրջանը, Սաւուղ իր հետ եղող ծառային ըսաւ. «Եկուր դառնանք, որպէսզի հայրս էշերուն համար հոգս չընէ, մեզ համար մտահոգուի»։
6 Ծառան ըսաւ անոր. «Ահա այս քաղաքին մէջ Աստուծոյ մարդ մը կայ, մեծարգոյ մարդ է. ինչ որ կ'ըսէ, անպայման կը կատարուի։ Հիմա գնանք հոն, գուցէ մեզի ցոյց տայ մեր ճամբան, որ պիտի երթանք»։
7 Սաւուղ ծառային ըսաւ. «Եթէ գնանք, ի՞նչ տանինք մարդուն։ Որովհետեւ հացը մեր պարկերուն մէջ վերջացած է, եւ մարդուն տանելիք ընծայ չունինք։ Ի՞նչ ունինք մեզի հետ»։
8 Ծառան պատասխանեց Սաւուղին եւ ըսաւ. «Ահա ձեռքիս մէջ չորրորդ մասի մը արծաթ կայ, զայն պիտի տամ Աստուծոյ մարդուն, որպէսզի մեզի ցոյց տայ մեր ճամբան»։
9 (Առաջ Իսրայէլի մէջ այսպէս կ'ըսէին, երբ մարդ մը Աստուծոյ հարցնելու կ'երթար. «Եկէք գնանք տեսանողին մօտ», որովհետեւ այսօրուան մարգարէն առաջ տեսանող կ'ըսուէր։)
10 Սաւուղ ծառային ըսաւ. «Լաւ ըսիր, եկուր գնանք»։ Գացին Աստուծոյ մարդուն մօտ այն քաղաքը, ուր Աստուծոյ մարդը կը գտնուէր։
11 Քաղաքին բլուրը ելլելու ատեն աղջիկներ գտան, որոնք ջուր կ'առնէին եւ անոնց ըսին. «Տեսանողը հոս է՞»։
12 Անոնք ալ պատասխանեցին անոնց եւ ըսին. «Հոս է, ահա քու առջեւդ է, շուտ ըրէ, որովհետեւ այսօր քաղաք եկած է, որովհետեւ ժողովուրդը այսօր զոհ մը ունի բլուրին վրայ։
13 Քաղաք մտնելնուդ պէս անպայման պիտի գտնէք զայն, նախքան բլուրը ուտելու ելլելը։ Ժողովուրդը չպիտի ուտէ, մինչեւ որ ան գայ, որովհետեւ զոհը ինք պիտի օրհնէ, յետոյ հրաւիրեալները պիտի ուտեն։ Հիմա ելէք, որովհետեւ հիմա պիտի գտնէք զայն»։
14 Անոնք ալ ելան քաղաքը գացին։ Քաղաքին մէջ մտնելու ատեն Սամուէլ դիմացէն ելաւ, որպէսզի բլուրը ելլէ։
15 Տէրը Սաւուղի գալէն մէկ օր առաջ Սամուէլի ականջին մէջ ըսած էր.
16 «Վաղը այս ժամուն Բենիամինի երկրէն մարդ մը պիտի ղրկեմ քեզի, զայն իմ ժողովուրդիս՝ Իսրայէլի վրայ իշխան օծէ, որպէսզի իմ ժողովուրդս ձեռքէն ազատէ Փղշտացիներուն, որովհետեւ ես նայեցայ իմ ժողովուրդիս, որովհետեւ անոնց աղաղակը ինծի հասաւ»։
17 Սամուէլ Սաւուղը տեսնելու պահուն Տէրը ըսաւ անոր. «Ահա այն մարդը, որուն մասին քեզի ըսի. ան պիտի իշխէ իմ ժողովուրդիս վրայ»։
18 Սաւուղ մօտեցաւ Սամուէլին դարպասին մէջ եւ ըսաւ. «Կրնա՞ս ինծի ցոյց տալ տեսանողին տունը»։
19 Սամուէլ Սաւուղին պատասխանեց եւ ըսաւ. «Ես եմ տեսանողը։ Ելիր առաջ բլուրը ելիր, որովհետեւ այսօր ինծի հետ պիտի ուտես։ Վաղը առաւօտուն կանուխ կ'արձակեմ քեզ, ամէն ինչ որ սրտիդ մէջ է, քեզի կը յայտնեմ։
20 Իսկ երեք օր առաջ կորսուած էշերուդ մասին մի՛ հոգար, որովհետեւ գտնուած են։ Իսրայէլի ամբողջ ցանկութիւնը ո՞ւր է, եթէ ոչ քեզի եւ ամբողջ հօրդ տան համար»։
21 Սաւուղ պատասխանեց եւ ըսաւ. «Չէ՞ որ ես Իսրայէլի ամենափոքր ցեղէն եմ՝ Բենիամինի ցեղէն, եւ իմ ընտանիքս Բենիամինի ցեղի բոլոր ընտանիքներուն մէջ ամենափոքրն է։ Ինչո՞ւ ինծի այսպիսի խօսք կ'ըսես»։
22 Սամուէլ Սաւուղն ու անոր ծառան առաջնորդեց ճաշասենեակ եւ զանոնք նստեցուց հրաւիրեալներուն մէջ, որոնք երեսուն հոգի էին։
23 Սամուէլ խոհարարին ըսաւ. «Բաժինը բեր, զոր քեզի տուի եւ ըսի, որ քովդ պահես»։
24 Խոհարարը սրունքն ու անոր վրայի մասը բերաւ եւ դրաւ Սաւուղին առջեւ։ Սամուէլ ըսաւ. «Ահա մնացած է, դիր քու առջեւդ եւ կե՛ր, որովհետեւ նշանակուած ժամանակին համար պահուած է քեզի, երբ ըսի, թէ հրաւիրեալներ ունիմ»։ Այդ օր Սաւուղ Սամուէլի հետ կերաւ։
25 Բլուրէն իջան քաղաք եւ Սամուէլ Սաւուղի հետ տանիքին վրայ խօսեցաւ։
26 Վաղ առաւօտուն կանուխ ելան։ Արշալոյսին Սամուէլ տանիքին վրայ Սաւուղը կանչեց եւ ըսաւ. «Ելիր, որ կ'արձակեմ քեզ»։ Սաւուղ ելաւ եւ երկուքն ալ դուրս գացին՝ ինք եւ Սամուէլ։
27 Երբ քաղաքին ծայրը հասան, Սամուէլ Սաւուղին ըսաւ. «Ըսէ ծառային, որ մեզմէ առաջ անցնի, (եւ ան անցաւ), բայց դուն հիմա կեցիր, որ Աստուծոյ խօսքը քեզի յայտնեմ»։

ԳԼՈՒԽ 4։

1 Սամուէլ իւղի եղջիւրը առաւ եւ անոր գլխուն վրայ թափեց, համբուրեց զայն եւ ըսաւ. «Տէրը քեզ օծեց, որ իշխան ըլլաս իր ժառանգութեան վրայ։
2 Այսօր ինծմէ հեռանալուդ պէս Բենիամինի սահմանին վրայ՝ Սելսահի մէջ պիտի գտնես երկու մարդ, որոնք պիտի ըսեն քեզի. «Գտնուեցան այն էշերը, զորս գնալու էիր անոնց համար հոգալու։ Հիմա հայրդ էշերուն համար հոգսը թողուց եւ ձեզի համար կը մտահոգուի՝ կ'ըսէ, թէ ի՞նչ ընեմ իմ որդիիս համար»։
3 Այնտեղէն առաջ անցնելով Թաբովրի կաղնիին մօտ պիտի գտնես երեք մարդ, որոնք Աստուծոյ Բեթէլ կ'երթան ուխտի։ Մէկը երեք ուլիկ պիտի տանի, մէկը երեք հատ հաց պիտի տանի, մէկը գինիի տիկ մը պիտի տանի։
4 Անոնք պիտի հարցնեն քու խաղաղութիւնդ եւ երկու հաց պիտի տան քեզի, որ անոնց ձեռքէն առնես։
5 Յետոյ պիտի գաս Աստուծոյ բլուրը, ուր Փղշտացիներուն պահակատունը կայ։ Քաղաք մտնելու պահուդ պիտի հանդիպիս մարգարէներու խումբի մը, որոնք բլուրէն պիտի իջնան, նաբղի, դափնի, սրինգ եւ քնար պիտի ունենան առջեւնին եւ մարգարէանան։
6 Տէրոջ Հոգին զօրութեամբ պիտի իջնայ վրադ, դուն ալ անոնց հետ պիտի մարգարէանաս եւ ուրիշ մարդու պիտի փոխուիս։
7 Երբ այս նշանները գան քեզի, ինչ որ ձեռքդ գտնէ, ըրէ, որովհետեւ Աստուած քեզի հետ է։
8 Դուն ալ ինծմէ առաջ Գաղգաղա իջիր, ես ալ քեզի պիտի իջնամ՝ ողջակէզներ մատուցանելու եւ խաղաղութեան զոհեր մատուցանելու համար։ Եօթ օր սպասէ, մինչեւ որ ես քեզի գամ եւ ինչ որ պիտի ընես, քեզի ցոյց տամ»։
9 Սաւուղ երբ իր թիկունքը դարձուց, որ Սամուէլէն հեռանայ, Աստուած անոր սիրտը ուրիշ սրտի մը փոխեց։ Այդ նշանները բոլորն ալ այդ օր կատարուեցան։
10 Երբ հասան հոն՝ բլուրին, մարգարէներու խումբը դիմաւորեց զայն։ Աստուծոյ Հոգին զօրութեամբ իջաւ վրան, ան ալ անոնց հետ մարգարէացաւ։
11 Երբ անոր ծանօթները տեսան, որ մարգարէներուն հետ կը մարգարէանայ, ժողովուրդը իրարու ըսաւ. «Կիսի որդիին պատահածը ի՞նչ է։ Սաւուղ ալ մարգարէներուն մէջ է՞»։
12 Հոն բնակող մարդ մը պատասխանեց եւ ըսաւ. «Ուրեմն անոնց հայրը ո՞վ է»։ Այդ պատճառով առած դարձաւ. «Սաւուղ ալ մարգարէներուն մէջ է՞»։
13 Մարգարէանալը լմնցնելէ ետք բլուրը ելաւ։
14 Սաւուղի հօրեղբայրը անոր եւ ծառային ըսաւ. «Ո՞ւր գացիք»։ Ան ալ ըսաւ. «Էշերը փնտռելու գացինք, բայց երբ տեսանք, որ չկան, Սամուէլի մօտ գացինք»։
15 Սաւուղի հօրեղբայրը ըսաւ. «Հիմա պատմէ ինծի, Սամուէլ ձեզի ի՞նչ ըսաւ»։
16 Սաւուղ հօրեղբօրը ըսաւ. «Ան մեզի յստակ ըսաւ, որ էշերը գտնուած են»։ Սակայն Սաւուղ հօրեղբօրը չպատմեց թագաւորութեան մասին Սամուէլի ըսածը։
17 Սամուէլ ժողովուրդը Տէրոջ առջեւ Մասփա հաւաքեց։
18 Իսրայէլի որդիներուն ըսաւ. «Իսրայէլի Տէր Աստուածը այսպէս կ'ըսէ. «Ես Իսրայէլը Եգիպտոսէն հանեցի եւ Եգիպտացիներուն ձեռքէն եւ ձեզ ճնշող բոլոր թագաւորութիւններուն ձեռքէն ազատեցի»։
19 Բայց դուք ձեր Աստուածը մերժեցիք, որ ձեզ բոլոր չարիքներէն եւ նեղութիւններէն ազատեց, եւ ըսիք անոր. «Ո՛չ, մեզի վրայ թագաւոր կարգէ»։ Հիմա ցեղերով եւ հազարներով ձեր առջեւ կեցէք Տէրոջ առջեւ»։
20 Սամուէլ Իսրայէլի բոլոր ցեղերը մօտեցուց եւ Բենիամինի ցեղը վիճակահանութեամբ առաւ։
21 Բենիամինի ցեղը իր ընտանիքներով մօտեցուց եւ Մատրիի ընտանիքը վիճակահանութեամբ առաւ։ Կիսի որդի Սաւուղը վիճակահանութեամբ առաւ։ Փնտռեցին զայն, բայց չգտան։
22 Նորէն Տէրոջ հարցուցին եւ ըսին. «Ան հոս եկա՞ծ է»։ Տէրը պատասխանեց. «Ահա ինք ապրանքներուն մէջ պահուըտած է»։
23 Վազեցին եւ անկէ բերին։ Երբ ժողովուրդին մէջ կեցաւ, ուսերէն վեր մարդկանց բոլորէն բարձր էր։
24 Սամուէլ ամբողջ ժողովուրդին ըսաւ. «Տեսա՞ք Տէրոջ ընտրեալը, որ ամբողջ ժողովուրդին մէջ անոր նման մարդ չկայ»։ Ամբողջ ժողովուրդը գոչեց եւ ըսաւ. «Թագաւորը կեցցէ»։
25 Սամուէլ ժողովուրդին ըսաւ թագաւորութեան իրաւունքը եւ զայն գրի առաւ գրքի մէջ եւ Տէրոջ առջեւ դրաւ։ Յետոյ Սամուէլ ամբողջ ժողովուրդը ղրկեց, իւրաքանչիւրը իր տունը։
26 Սաւուղ ալ իր տունը՝ Գաբաա գնաց։ Անոր հետ գացին զօրաւոր մարդիկ, որոնց սիրտը Աստուած շարժեցուց։
27 Սակայն անիրաւ մարդիկ ըսին. «Ինչպէ՞ս կրնայ մեզ փրկել այս մարդը»։ Անարգեցին զայն եւ նուէրներ չբերին անոր։ Բայց ան լուռ մնաց։

ԳԼՈՒԽ 5։

1 Ամմոնացի Նաքաս ելաւ եւ Յաբէս-Գաղաադի դէմ բանակեցաւ։ Յաբէսի բոլոր մարդիկը Նաքասի ըսին. «Դաշինք կնքէ մեզի հետ, որ քեզի ծառայենք»։
2 Ամմոնացի Նաքաս պատասխանեց անոնց. «Դաշինք մը կնքելու համար ձեզի հետ, ձեր բոլոր աջ աչքերը հանելով ամօթ պիտի բերեմ Իսրայէլի վրայ»։
3 Յաբէսի երէցները ըսին անոր. «Մեզի եօթ օր ժամանակ տուր, որ Իսրայէլի բոլոր շրջանակներուն մէջ պատգամաւորներ ղրկենք։ Եթէ մեզ ազատող չգտնուի, քեզի կը յանձնուինք»։
4 Պատգամաւորները Գաբաա՝ Սաւուղի քաղաքը եկան եւ այս խօսքերը ժողովուրդին ականջներուն հասցուցին։ Ամբողջ ժողովուրդը բարձրաձայն լացաւ։
5 Սաւուղ արտէն եզներուն ետեւէ կու գար եւ ըսաւ. «Ի՞նչ է ժողովուրդին լացը, որ կը լսուի»։ Անոր պատմեցին Յաբէսի մարդոց խօսքերը։
6 Սաւուղի վրայ Աստուծոյ Հոգին զօրութեամբ իջաւ, երբ այս խօսքերը լսեց, եւ սաստիկ բարկացաւ։
7 Զոյգ մը եզներ առաւ եւ զանոնք կտրատեց, զանոնք Իսրայէլի շրջանակներուն մէջ պատգամաւորներու ձեռքով ղրկեց եւ ըսաւ. «Ով որ Սաւուղին ու Սամուէլին ետեւէ չելլէ, անոր եզներուն նոյնը պիտի ըլլայ»։ Տէրոջ սարսափը ժողովուրդին վրայ ինկաւ եւ միաբան ելան։
8 Զանոնք Բեզեկի մէջ համրեց։ Իսրայէլի որդիները երեք հարիւր հազար էին, Յուդայի մարդիկը՝ երեսուն հազար։
9 Եկած պատգամաւորներուն ըսին. «Գաղաադի Յաբէսի մարդոց ըսէք. «Վաղը արեւը տաքնալու ատեն ձեզի ազատութիւն պիտի ըլլայ»»։ Պատգամաւորները եկան եւ Յաբէսի մարդոց պատմեցին, անոնք ալ ուրախացան։
10 Յաբէսի մարդիկը ըսին. «Վաղը ձեզի կը յանձնուինք, դուք մեզի ինչ որ ձեր աչքին լաւ երեւնայ, ընեցէք»։
11 Հետեւեալ օրը Սաւուղ ժողովուրդը երեք խումբի բաժնեց։ Առաւօտեան կանուխ հասան բանակին մէջ եւ մինչեւ ցերեկուան շոգը Ամմոնացիները կոտորեցին։ Մնացեալները ցրուեցան, այնպէս որ անոնցմէ երկուքը միասին չմնացին։
12 Ժողովուրդը Սամուէլին ըսաւ. «Ո՞վ էր որ կ'ըսէր, թէ Սաւուղ մեզ պիտի թագաւորէ։ Մարդիկը բերէ, որ սպանենք զանոնք»։
13 Սաւուղ ըսաւ. «Այսօր մարդ պիտի չսպանուի, որովհետեւ այսօր Տէրը Իսրայէլի մէջ փրկութիւն ըրաւ»։
14 Սամուէլ ըսաւ ժողովուրդին. «Գացէք Գաղգաղա, թագաւորութիւնը նորոգենք հոն»։
15 Ամբողջ ժողովուրդը Գաղգաղա գնաց եւ հոն Սաւուղը թագաւոր հռչակեցին Տէրոջ առջեւ Գաղգաղայի մէջ։ Հոն խաղաղութեան զոհեր մատուցեցին Տէրոջ առջեւ։ Սաւուղ եւ Իսրայէլի բոլոր մարդիկը մեծ ուրախութիւն ունեցան։

ԳԼՈՒԽ 6։

1 Սամուէլ ամբողջ Իսրայէլին ըսաւ. «Ահա ձեր ըսածին բոլորը լսեցի եւ ձեզի վրայ թագաւոր կարգեցի։
2 Հիմա ահա թագաւորը ձեր առջեւէն կ'երթայ։ Ես ծերացած եմ, մազերս ալեւորած են, իսկ որդիներս ձեզի հետ են։ Ես ձեր առջեւէն երթալով մինչեւ այսօր ձեր մանկութենէն ի վեր
3 ձեզի առաջնորդած եմ։ Ահա կանգնած եմ։ Տէրոջ եւ անոր օծեալին առջեւ վկայեցէք իմ դէմս, թէ ո՞ւմ եզը առի, ո՞ւմ էշը առի, ո՞ւմ վնաս տուի, ո՞ւմ ճնշեցի, կամ ձեռքէս ո՞ւմ կաշառք առի, որ աչքերս փակեմ անոր առջեւ, եւ ձեզի կը վերադարձնեմ»։
4 Ըսին. «Դուն մեզ չես ճնշած, մեզմէ ոչ մէկուն բան մը առած ես, ոչ ալ ձեռքէդ մէկուն բան մը տրուած է»։
5 Ան ըսաւ անոնց. «Տէրը ձեր դէմ վկայ է, անոր օծեալը այսօր վկայ է, որ ձեռքիս մէջ ոչինչ գտաք»։ Ըսին. «Վկայ է»։
6 Սամուէլ ժողովուրդին ըսաւ. «Վկայ է Տէրը, որ Մովսէսն ու Ահարոնը կանգնեցուց եւ ձեր հայրերը Եգիպտոսէն հանեց։
7 Հիմա կեցէք, որ Տէրոջ առջեւ ձեզի հետ դատի նստիմ ձեր եւ ձեր հայրերուն բոլոր արդար գործերուն համար, որոնք Տէրը ձեզի եւ ձեր հայրերուն ըրաւ։
8 Երբ Յակոբ Եգիպտոս գնաց եւ ձեր հայրերը Տէրոջ աղաղակեցին, Տէրը Մովսէսն ու Ահարոնը ղրկեց եւ ձեր հայրերը Եգիպտոսէն հանեց եւ հոս բնակեցուց։
9 Բայց անոնք իրենց Տէր Աստուածը մոռցան, ուստի զանոնք Եգիպտոսի զօրավար Սիսարայի ձեռքը, Փղշտացիներուն ձեռքը եւ Մովաբի թագաւորին ձեռքը ծախեց, որոնք անոնց դէմ պատերազմեցան։
10 Տէրոջ աղաղակեցին եւ ըսին. «Մեղանչեցինք, որովհետեւ Տէրը լքեցինք եւ Բահաղներուն ու Աստարովթներուն ծառայեցինք։ Հիմա մեզ մեր թշնամիներուն ձեռքէն ազատէ, որ քեզի ծառայենք»։
11 Տէրը Երուբաղը, Բեդանը, Յեփթայէն եւ Սամուէլը ղրկեց եւ ձեզ շրջապատող թշնամիներուն ձեռքէն ազատեց, որ ապահով բնակիք։
12 Երբ տեսաք, որ Ամմոնացիներուն թագաւոր Նաքասը ձեր դէմ եկաւ, ըսիք ինծի. «Ո՛չ, մեզի վրայ թագաւոր պէտք է թագաւորէ», մինչդեռ ձեր Տէր Աստուածը ձեր թագաւորն էր։
13 Հիմա ահա ձեր ընտրած եւ խնդրած թագաւորը, զոր Տէրը ձեզի վրայ թագաւոր դրաւ։
14 Եթէ Տէրոջ վախնաք, անոր ծառայէք, անոր ձայնը լսէք եւ Տէրոջ հրամանին դէմ չապստամբիք, եթէ դուք ալ ձեր վրայ թագաւորող թագաւորը հետեւիք՝ ձեր Տէր Աստուածը, ապա լաւ կ'ըլլայ։
15 Բայց եթէ Տէրոջ ձայնը չլսէք, այլ Տէրոջ հրամանին դէմ ապստամբիք, Տէրոջ ձեռքը ձեր հայրերուն դէմ եղած պէս ձեր դէմ պիտի ըլլայ։
16 Հիմա կեցէք եւ տեսէք այս մեծ բանը, զոր Տէրը ձեր աչքերուն առջեւ պիտի ընէ։
17 Հնձի ժամանակը չէ՞ այսօր։ Կանչեմ Տէրոջ, որ որոտ եւ անձրեւ տայ։ Գիտցէք եւ տեսէք, որ ձեր չարութիւնը շատ է, որ Տէրոջ առջեւ ըրած էք՝ թագաւոր խնդրելով»։
18 Սամուէլ Տէրոջ կանչեց եւ Տէրը որոտ եւ անձրեւ տուաւ այդ օր։ Ամբողջ ժողովուրդը մեծապէս վախցաւ Տէրոջ եւ Սամուէլի։
19 Ամբողջ ժողովուրդը Սամուէլին ըսաւ. «Աղաչէ քու Աստուածդ Տէրոջ համար քու ծառաներուդ, որ չմեռնինք, որովհետեւ մեր բոլոր մեղքերուն վրայ ալ չարիք աւելցուցինք՝ թագաւոր խնդրելով»։
20 Սամուէլ ժողովուրդին ըսաւ. «Մի՛ վախնաք։ Դուք այս բոլոր չարիքը ըրիք, սակայն Տէրոջ ետեւէն գալէ մի՛ դադրիք եւ Տէրոջ ծառայեցէք ձեր բոլոր սրտով։
21 Ետեւ մի՛ դառնաք, որովհետեւ ի՞նչ օգուտ ունին ձեզի համար ոչինչ եղող կուռքերը, որոնք ոչինչ կրնան ընել եւ ոչինչ կրնան ազատել, որովհետեւ ոչինչ են։
22 Տէրը իր մեծ անունին համար իր ժողովուրդը պիտի չմերժէ, որովհետեւ Տէրը ձեզ իր ժողովուրդ ընել հաճեցաւ։
23 Ինծի համար ալ մեղանչելէ հեռու ըլլայ, որ ձեզի համար աղօթելէ դադրիմ եւ ձեզի բարի եւ ուղիղ ճանապարհը ցոյց տամ։
24 Միայն Տէրոջ վախցէք եւ անոր ճշմարտութեամբ ծառայեցէք ձեր բոլոր սրտով, որովհետեւ տեսէք, թէ ինչ մեծ բաներ ըրաւ ձեզի համար։
25 Բայց եթէ չարութիւն ընէք, ձեզ ալ եւ ձեր թագաւորն ալ պիտի կորսուի»։

ԳԼՈՒԽ 7։

1 Սաւուղ երեսուն տարեկան էր, երբ թագաւորեց, եւ երկու տարի թագաւորեց Իսրայէլի վրայ։
2 Սաւուղ Իսրայէլէն երեք հազար մարդ ընտրեց։ Երկու հազարը Միքմաշի եւ Բեթէլի լեռնաշխարհին վրայ էին Սաւուղի հետ, մէկ հազարը Բենիամինի Գաբաայի մէջ էին Յովնաթանի հետ։ Մնացեալ ժողովուրդը իր վրաններուն ղրկեց։
3 Յովնաթան Գեբայի մէջ գտնուող Փղշտացիներուն պահակատունը զարկաւ։ Փղշտացիները լսեցին։ Սաւուղ ամբողջ երկրին մէջ փող հնչեցուց եւ ըսաւ. «Եբրայեցիները թող լսեն»։
4 Ամբողջ Իսրայէլ լսեց, որ Սաւուղ Փղշտացիներուն պահակատունը զարկած է եւ որ Իսրայէլ Փղշտացիներուն ատելի դարձած է։ Ժողովուրդը Գաղգաղայի մէջ Սաւուղի հետ միացաւ։
5 Փղշտացիները Իսրայէլի դէմ պատերազմելու համար հաւաքուեցան՝ երեսուն հազար կառք, վեց հազար ձիաւոր եւ ծովեզերքի աւազին պէս բազմաթիւ հետեւակ։ Ելան եւ Միքմաշի մէջ բանակեցան՝ Բեթաւենի արեւելեան կողմը։
6 Իսրայէլի մարդիկը տեսան, որ նեղութեան մէջ են, որովհետեւ ժողովուրդը նեղութեան մէջ էր։ Ժողովուրդը քարայրներու, փոսերու, ժայռերու, գերեզմաններու եւ ջրհորներու մէջ պահուըտեցաւ։
7 Եբրայեցիներէն ոմանք Յորդանանի անդունդը անցան՝ Գադի եւ Գաղաադի երկիրը։ Սաւուղ դեռ Գաղգաղայի մէջ էր, եւ ամբողջ ժողովուրդը դողդողալով անոր հետեւեցաւ։
8 Եօթ օր սպասեց՝ Սամուէլ որոշած ժամանակին համար, բայց Սամուէլ Գաղգաղա չեկաւ, եւ ժողովուրդը սկսաւ իրմէ հեռանալ։
9 Սաւուղ ըսաւ. «Ողջակէզը եւ խաղաղութեան զոհերը ինծի բերէք»։ Եւ ողջակէզը մատուցանեց։
10 Ողջակէզը մատուցանելը լմնցնելէ ետք Սամուէլ եկաւ։ Սաւուղ դիմաւորելու ելաւ, որ օրհնէ զինք։
11 Սամուէլ ըսաւ. «Ի՞նչ ըրիր»։ Սաւուղ ըսաւ. «Տեսայ, որ ժողովուրդը իրմէ հեռացաւ, դուն ալ որոշած ժամանակին չեկար, եւ Փղշտացիները Միքմաշի մէջ հաւաքուած էին։
12 Ուստի ըսի, թէ հիմա Փղշտացիները Գաղգաղայի վրայ պիտի իջնան ինծի, եւ Տէրոջ երեսը չաղաչեցի։ Ստիպուեցայ եւ ողջակէզը մատուցանեցի»։
13 Սամուէլ Սաւուղին ըսաւ. «Յիմարութիւն ըրիր, որ քու Տէր Աստուածդ քեզի պատուիրած պատուիրանը չպահեցիր, որովհետեւ հիմա Տէրը քու թագաւորութիւնդ Իսրայէլի վրայ յաւիտեան պիտի հաստատէր։
14 Բայց հիմա քու թագաւորութիւնդ չի հաստատուիր։ Տէրը իր սրտին համեմատ մարդ մը պիտի փնտռէ եւ զայն իր ժողովուրդին իշխան պիտի կարգէ, որովհետեւ դուն Տէրոջ պատուիրանը չպահեցիր»։
15 Սամուէլ ելաւ եւ Գաղգաղայէն Բենիամինի Գաբաա գնաց։ Սաւուղ իր հետ եղող ժողովուրդը հաշուեց, որ վեց հարիւր հոգի էին։
16 Սաւուղ, անոր որդի Յովնաթան եւ անոնց հետ եղող ժողովուրդը Բենիամինի Գաբաայի մէջ կը մնային, մինչդեռ Փղշտացիները Միքմաշի մէջ բանակեցան։
17 Աւերիչներ երեք խումբի բաժնուած ելան Փղշտացիներուն բանակէն։ Մէկ խումբը Սուալի երկրին Ոփրա գնաց,
18 մէկ խումբը Բեթ-Հորոնի ճամբան գնաց, իսկ մէկ խումբը անապատին եզերքին գտնուող Սեբոիմի ձորին դէմ գտնուող սահմանի ճամբան գնաց։
19 Իսրայէլի բոլոր երկրին մէջ դարբին չէր գտնուեր, որովհետեւ Փղշտացիները կ'ըսէին, թէ եբրայեցիները թուր կամ նիզակ չպիտի շինեն։
20 Իսրայէլի բոլոր մարդիկը Փղշտացիներուն կ'իջնային, որպէսզի իւրաքանչիւրը իր գութանին, իր մանգաղին, իր կացինին եւ իր մուրճին սրածայրը շինցնէ։
21 Գութանի, մանգաղի, երեք ատամնաւոր պատառաքաղի, կացինի եւ եզան գաւազանին սրածայրը շինցնելու համար սղոցներուն եւ մուրճերուն ատամները սրելու համար։
22 Ուստի պատերազմի օրը Սաւուղի եւ անոր որդի Յովնաթանի հետ եղող ամբողջ ժողովուրդին ձեռքը թուր կամ նիզակ չգտնուեցաւ, միայն Սաւուղի եւ անոր որդի Յովնաթանի ձեռքը գտնուեցաւ։
23 Փղշտացիներուն պահակատունը Միքմաշի անցքին վրայ էր։

ԳԼՈՒԽ 8։

1 Յովնաթան իր զրահակիր պատանիին ըսաւ. «Եկուր գնանք մեր կողմի Փղշտացիներուն պահակատունը»։ Բայց հօրը չպատմեց։
2 Սաւուղ Գաբաայի ծայրը Մեգրոնի նռնենիին տակ կը բնակէր։ Անոր հետ եղող ժողովուրդը մօտաւորապէս վեց հարիւր հոգի էր։
3 Ահիա, որ Ելի որդի էր, որ Տէրոջ քահանայ էր Սիլովի մէջ, եփովդ կը հագնէր։ Ժողովուրդը չգիտցաւ, թէ Յովնաթան գացած է։
4 Յովնաթան անցքին մէջտեղէն, որ Փղշտացիներուն պահակատունին կողմը կ'իջնար, ելաւ ժայռի մը մէկ կողմը եւ միւս կողմը ժայռեր կային։ Մէկ ժայռին անունը Բոսես էր, միւսինը՝ Սենե։
5 Մէկ ժայռը հիւսիսի կողմը կը նայէր՝ Միքմաշին դէմ, միւսը՝ հարաւի կողմը՝ Գեբային դէմ։
6 Յովնաթան զրահակիր պատանիին ըսաւ. «Եկուր գնանք այս անթլփատներուն պահակատունը։ Գուցէ Տէրը մեզի համար գործէ, որովհետեւ Տէրոջ համար դիւրին է շատերով ազատել եւ քիչերով ազատել»։
7 Զրահակիր պատանին ըսաւ անոր. «Ինչ որ սրտիդ մէջ է, ըրէ։ Գնա՛, ահա քեզի հետ եմ՝ սրտիդ պէս»։
8 Յովնաթան ըսաւ. «Ահա մարդոց կողմը անցնինք եւ զանոնք մեզի ցոյց տանք։
9 Եթէ ըսեն մեզի. «Մինչեւ որ ձեզի գանք, հոն կեցէք», ապա տեղերնուս կեցած կը մնանք եւ անոնց չենք ելլեր։
10 Բայց եթէ ըսեն. «Մեզի ելէք», ապա կ'ելլենք, որովհետեւ Տէրը զանոնք մեր ձեռքը տուած կ'ըլլայ։ Ասիկա մեզի նշան պիտի ըլլայ»։
11 Երկուքն ալ ելան Փղշտացիներուն պահակատունին եւ Փղշտացիները ըսին. «Ահա եբրայեցիները իրենց պահուըտած տեղերէն դուրս կու գան»։
12 Պահակատունին մարդիկը Յովնաթանի եւ անոր զրահակիր պատանիին ըսին. «Մեզի ելէք, որ ձեզի բան մը ցոյց տանք»։ Յովնաթան իր զր

9 ֆահտէսիզլէր արտընճա կիմտիլէր։ Ընուն ի-
չիւն՝ սիզին իլէ տահա նիզա էտերիմ՝ տէյօր
Աստպ, հէմ օղուլլարընդզին օղուլլարը իլէ նիզա
10 էտճէկիմ։ Ոյիրա Աիմթիմ ատալարընա կէ-
չին, վէ պաղըն, վէ Աետարա կէօնտերին, վէ
տիգդամլէ անկլայըն, վէ պաղըն պէօյլէ շէյ օ-
11 տո՞ւմու։ Ոիչ դահիֆէ ալլահլարընը տէյիշմիր-
տի՞մի, պահուսուս օնլար Աղլահ տէյիլլէր իքէն.
ամմա գավմըմ իզդէթինի՝ ֆահտէ էթմէզ շէյ
12 իլէ տէյիշմիրտի։ Աա՛ կէօրլէր՝ պունտան էօ-
թիւրու հէյրան օլսուդ իւրքիւն, ղայէթլէ շաշըն՝
13 տէյօր Աստպ։ Ոյիրա գավմըմ իքի եարամազ-
լըդ իշլէտի. պէն Ը՛օմր սուլարը փունկարընը թէրը
էթտիլէր, Ոլէ քէնտիլէրինէ գույուլար՝ սու դուշ-
14 մազ չաթլագ սարընճայր գազտըլար։ Աարաէլ
գո՞ւմմուտուր, եօխսա գո՞ւմ եվլատըմը տըր. օ նի՞-
15 չիւն եաղմա օլա։ Ընուն իւզերինէ կէնճ արա-
լանլար պաղըրդա՝ սէսլէրինի՛ չըգարտըլար, վէ օ-
նուն տիյարընը վէրան գօտուլար, շէհրլէրի եան-
16 տրլար, սաքինլէրի եօգ տուր։ Ոլօֆ վէ Ա-
ֆահտանէս օղուլլարը պիլէ սէնին պաշընդն թէփէսինի
17 գըրտրլար։ Պունու սէն քէնտի իւզերինէ՝ Աստպ
Աղլահընը սէնի եօլտա կէօթիւրիւրքէն թէրը
18 էթտիյին իչիւն՝ կէմրիմ ատինամի։ Ոյ է շիմտի
Ոնըզը եօլունտա՝ Ը՛ իչօր սուլարընը իչմէյէ նէ՞
իշին վար. եախօտ Ոշուր եօլունտա՝ ըրմաղըն սու-
19 լարընը իչմէյէ նէ՞ իշին վար։ Աարամազլըդըն
սէնի թէտիպ էտէճէք, վէ կէրի տէօնմէլէրին սէնի
թէքթիր էտէճէք. իտի պին, վէ կէօր քի՝ Աղլա-
հըն Աստպը թէրը էթտիյին՝ քէօթիւ վէ աճը
տըր, վէ սէնտե գօրգում եօգտուր՝ տէյօր ա՛քեր-
20 լէրին Աղլահը Աստպ։ Ընուն սէնին պօյունտրու-
ղունու չօգտան պէրու գըրտրմ, սէնին պաղլա-

Digitized by Google

լոյնը գօփարտըմ, վէ սէն՝ Կոսլուգ էթմէմ տէ-
տին. շէջյլէ քի հէր եիւձէ թէփէ իւզէրինտէ վէ
հէր եէշիլ աղաճ ալթընտա ֆահիշէ եաթտըն։
Պէն իսէ սէնի խասս ասմա՝ պիլքիւլլիյէ խալխա21
թօխուա՛մ տիքմիշիտիմ. իմտի նէ՞ ա՛ձէպ պանա
եապանի ասմա՛ չըպուգլարընա տէօնտիւն։ Ղիւն22
նադրօն իլէ եապգանսան՝ վէ քէնտինէ գալէպը
չօղալթսան պիլէ, եարամազլըղըն հուզուրումտա
լէքէ կիպի գալը՛ տէյօր Ա՛ապպ Ա՛լլահ։ Պէն23
մուտաալիմնամտըմ, Պաա՛լիմին արտընձա կիթ-
մէտիմ՝ նի՞ճէ տէյէ պիլիրսին. վատիտէ քէնտի
եօլունա պագ, նէ էթտիյինի պիլ՝ էշ եօլլարընը
ազղըն տօլաշան եէյնի՞ հէձին։ Ղէօլէ ալըշմըշ24
եէլի ճանընըն շէհվէթի իլէ նէֆէսլէնէն եապան
էշէյինի՝ գըզղընլըղընտա օնու քի՛մ տէօնտէրէ
պիլիր. օնու հէփ արայանլար եօրուլմազլար, օն-
լար օնու քէնտի այընտա պուլուրլար։ Ա՛յաղընը25
եալըն օլմագտան՝ վէ պօղազընը սուսուզլուգտան
սագընտըր. սէն իսէ՝ Ղարէ եօգ, նաֆիլէֆտիր,
չիւն եատլարը՛ սէվմիշիմ, էլալէթ օնլարըն ար-
տընձա կիտէճէյիմ տէտին։ Ա՛խրըզ դուԹուլ26
տուղունտա ուԹանտըղը՛ կիպի՝ Ա՛տաէլ եվի տա-
խի՛ կէրէք քէնտիլէրի՝ փատիշահլարը՛ սէրվէրլէ-
րի՝ կէրէք քեահինլէրի վէ փէյղամպէրլէրի էշլէ
ուԹանաճագ տըր։ Ա՛ղաճա Ա՛յն պապամընըն, վէ 27
գաշա՝ Պէնի սէն տօղուրտուն տէրլէր. զէրա պա-
նա արգա՛ տէօնտէրտիլէր, վէ տէյի՛լ եիւզ. ամմա
պէլալարը վագԹընտա՝ Կ՛ալգ, վէ պիզի գուր-
Թա՛ր ատլէր։ Ա՛մտի քէնտինէ եափտըղընը ալ- 28
լահ՛լարընը Հա՞նի, սէնին պէլան վագԹընտա՝ սէնի
գուրԹարա պիլիրլէրսէ գալգընըլար. զէրա ալլահ-
լարընը՝ շէհրլէրինին սայըսընճա տըր՝ եա՞ Ա՛հ՛ու-
տա։ Պէնիմճէ նի՞չիւն նիգա՛ էտէրսինիզ. սիգ 29

Digitized by Google

հէփինիզ պանա գապահայթ իշլէտինիզ՝ տէյօր
30 Յապպ։ Ողուլարընըզը նաֆիլէ եէրէ տէյ-
տիւմ, թէտիպ ալմատըլար. գըլըճընըզ՝ էօյտիւ-
րիւճիւ արսլան կիպի փէյղամպէրլէրինիզի եէտի։
31 Այ տէվը՝ Յապպրն սէօզիւնէ սիզ պագրն. Պէն
Իսրաէլէ չէօլմիւ իտիմ, եօխսա գարանլը գ տիյա-
րըմը իտիմ. պէնիմ գաւմըմ նէ՞ իչիւն՝ Պիզ սուլ-
դանլարըզ, պիզ սանա արթըգ կէլմէզիզ տէրլէր։
32 Վ՚ըզ պէզէյինի՝ կէլէն զիյնէթինի ունուտուրմու.
գաւմըմ իսէ պէնի հիսապսըզ կիւնլէր ունութ-
33 տու։ Ա՚ուհապպէթ արամագ իչիւն՝ եօլսունու
նի՞չիւն էյի կէօսթէրիրսին. օնուն իչիւն սէն՝ եօլ-
լարընը եարամազ գարըլարա տախի էջյրէթտին։
34 Ա՚էնին էթէքլէրինէ տախի՝ սուչսուզ փուգարա
ճանլարըն գանլարը պուլունտու, օնլարը տիվար
տէլմէքտէ պուլմատըլմ, իլլա հէփ պունլարը՚ն իւ-
35 զէրինտէ։ Ա՚էն իսէ՝ Ա՚ուչսուզ օլտուղում իչիւն
ղապպապը պէնտէն էլպէթ տէօնէճէք տիր տէրսին.
իշթէ պէն սէնին իլէ՝ Պէն կիւնահ իշլէմէտիմ
36 տէտիյին իչիւն՝ տա՚վա սիւրէճէյիմ։ Ա՚նի՞չիւն
եօլունու տէյիշթիրմէք իչիւն՝ պու գատար ավա-
րա՚ կէզէրսին. սէն Ա՚ընըրտան տախի ուԹանա-
37 ճագըն, Ա՚շուրտան ուԹանտըղը՚ն կիպի։ Ա՚էն
պու՚ուրտան տախի՝ էլլէրին պաշը՚ն իւզէրինտէ օ-
լարագ՝ չըգաճագըն. զիրա Յապպ սէնին կիւվէն-
մէլէրինի րէստ էյլէտի, վէ օնլարտան խայր
կէօրմէզսին։

ՊԱՐ. 3։

1 Տէրլէր՝ քի՝ Պիր քիմսէ գարըսընը պօշարսա, վէ
օ՝ օնտան կիտիպ զայրի գօճայա վարը՚րսա, օ՝ պիր
տահա օ գարը յա տէօնէ՞րսի, օ տիյար հէր վէճ-
հիլէ նաիսաքլանմա՚զըմը. ամմա սէն՝ չօգ տօսթլար

Digitized by Google

իւէ զինա էթտին իսէտէ, եւինէ պանա տէօն՝ տէ-
յօր Ասպպ։ Կէօզէրինի պայըրլարա գալտըր, 2
վէ պագ՝նէ՞րէտէ ֆահիշլիք էթմէտին. սէն օնլար
իչիւն՝ էօլտէ Ասրապի կիպի՝ եօլլար իւզէրինտէ
օթուրտուն, վէ զինալարըն իւէ հէմ եարամազ-
լըղը՛ն իւէ եէրի մուրտարլատըն։ Ամտի եաղ- 3
մուրլար մէն՝ օլտունտու, վէ սօնկ պէհար եաղմու-
րու օ՛մատը. վէ անըն՝ ֆահիշէ գարըն՛ըն կիպի
օլտու. ուէթանմադը թէզը էթտին։ Ը՞ իմտէն 4
սան՛կրա պանա չաղը՞րմայաճագմ՛ըսըն քի՝ Ան-
պապամ կէնճլիյիմին գուլաղուզու սէնսին. Ան- 5
պէտէն չէն սագլա՞րմը, օ տայ՛իմա սագլա՞րմը. իշ-
թէ սէօյլէտին, վէ գատիր օլտուղուն գատտը եա-
րամազ՛ըդ իշլէտին։

Ալ է Անօշիա փատիշահ՛ըն կիւնլէրինտէ Ասպպ 6
պանա տէտի. Տէօնէք Ասրաէլին իշլէտիյինի
կէօրտի՞նմի. օ՝ հէր եիւճէ տաղըն իւզէրինէ՛ վէ
հէր եէշիլ աղաճ՛ըն ալ՛ը՞նա կիթտի, վէ օ՛րատա
զինաի էյլէտի։ Ալ է օ՝ պունլարը ճիւմլէսինի 7
իշլէտիքտէն սօնկրա տէտի. Պանա տէօն, ամմա
օ՝ տէօ՛նմէտի. վէ օնուն խայըն գ՛էզգաըրընտաշը
Անհուտա պուռնա-կէօրտի։ Ալ է կէօրտիւ՛ քի՝ 8
տէօնէք Ասրաէլ զինա էթտիյի սէպէպտէն օնու
պօշայըլ՝ դալագնամէսինի վէրտի՛ իսէտէ, եւինէ
օնուն խայըն գ՛էզգաըրընտաշը Անհուտա գ՛էրգ-
մատը. իլա կիտիպ՝ օ տախի զինա էյլէտի։ Ամտի 9
օլտուքի օ՝ քէնտի զինաըրն՛ը չէօհրէթի իւէ
եէրի մուրտարլատը. չիւն դաշ իւէ վէ աղաճ իւէ
զինաի էյլէտի։ Ալ է պունուն ճիւմլէսի իւէ տախի՝ 10
օնուն խայըն գ՛էզգաըրընտաշը Անհուտա պիւճիւն
եիւրէյի իւէ պանա տէօնմէտի, իլա եալանտուն
փէօնփէ՝ տէյօր Ասպպ։

Ալ է Ասպպ պանա տէտի. Տէօնէք Ասրաէլ 11

քէնտինի՝ խայրն Աբհուաատան զիյատե սատրգ
12 չըգարտը։ Ալիթ պու սէօզլերի փօրեասա տօղրու
նիտա էտիպ տե. Տէօն սէն՝ եա՞ տէօնէք Արաեէ՝
տէյօր Ասպպ. զազապրմը իւզերինիզե տիւշիւր-
մէմ. զիրա պէն ի՞նայէթլու իմ տէյօր Ասպպ. է-
13 պէտէն քէն սագլամամ։ Էմման եարամազըլը-
ղընը պիւ, քի Ալլահըն Ասպպա գապահայթ իշ-
լէտին, վէ եօլլարընը՝ հէր եէհիւ ազաճըն ալթընա
եատըէրէ տուղըթտըն, վէ սէօզիւմէ իգամ՝ թ էթ-
14 մէտինիզ՝ տէյօր Ասպպ։ Տէօնուն՝ էյ տէօնէք
էվլատլար տէյօր Ասպպ. զիրա պէն սիզի րէտտ
էթմէմիմ իսէտե՝ սիզի շէհրտէն պիրէր՝ վէ գապի-
15 լէտէն իքիշէր ալըպ՝ Աիօնա կէթիրէճէյիմ։ Ա է
սիզէ՝ եիւրէյիմճէ չօպանլար վէրէճէյիմ, վէ
16 սիզի բ՛լմ իլէ վէ ֆէ՛հմ իլէ կիւտճէքլէր։ Ա է
օլաքի՝ սիզ օլ կիւնլէրտե տէյյարտա չօղալըպ մէյ-
վէտար օլո՛ւնճա տէյօր Ասպպ, արթըգ՝ Ասպպըն
ա՛հտ սանտուղու տէմէյճէքլէր, վէ օ՛ ա՛գլա կէչ-
մէյճէք, վէ օնու խաղրա կէթիրմէյճէքլէր, վէ
օնու զիարէթ էթմէյճէքլէրը, վէ օ՝ արթըգ օ-
17 լո՛ւնմայաճագ։ Օլ կիւնլէրտե Աէրուշալիմ՝
Ասպպըն թախթը չաղըրաճագլար. վէ ճիւմլէ
դահֆէլէր օնա՝ Ասպպըն ատընտա Աէրուշալիմ
ճէմ՝ օլաճագլար. վէ արթըգ եարամազ եիւրէք-
լէրինին չիրկէթի արտընճա եիւրիւմէյճէքլէր։
18 Օլ կիւնլէրտե՝ Աէհուտա էվլի Արաեէ էվլի իլէ
կիւտճէք, վէ իքիսի պէրապէր փօրեասա տիյարըն-
տան՝ պապալարընա մի՛ւլք վէրտիյիմ տիյարա վա-
19 րաճագլար։ Ա՛յմա պէն տէտիմ. Աէնի նի՞ճէ օ-
ղուլլար արասընա գէյուպ՝ սանա օլ արզուլու տի-
յարը՝ դահֆէլէր ա՛սքէրլէրինին կիւսէլ միւլքիւ-
նի՞ւ վէրէճիյիմ. վէ տէտիմ. Պանա՝ պապամ չաղը-
20 րասըն, վէ արտընմտան տէօնմէյէսին։ Ա՛հգի-

Digitized by Google

գան՝ եթէ Յարաբէ էվի՝ գարը գօճասընա խայընլըգ
էթտիյի կիպի՝ պանա խայընլըգ էթտինիզ՝ տէյօր
Տապպ։ Յիւճէլէրտէ սէա՝ Յարաբէ օղուլլարընըն 21
եալվարը շալարընըն աղլայը շը իչիտիլտի . զիրա
օնլար եօլլարընը պօղտուլար , քէնտիլէրին Ալլահը
Տապպը ունութտուլար ։ Յէյ տէօնէք օղուլլար՝ 22
ատէօնիւն , պէն սիզին տէօնէքլիքլէրինիզի օնկուլ-
տայըմ . իշթէ պիզ սանա կէլտիրիզ , զիրա սէն՝
Տապպ Ալլահընըզսըն ։ Ամահգիգան թէփէլէր- 23
տէն՝ տաղլար չօգլուղունտան Խոթ նաֆիլէտիր .
Հագգան Յարաբէլին խէյասը Ալլահընըզ Տապ-
տան տըր ։ Ղիւն կէնճլիյիմիզտէն պէրու պապա- 24
լարընըզդըն էմէյինի՝ օնլարըն գօյունլարընը վէ սը-
ղըրլարընը՝ օղուլլարընը վէ գրզլարընը այրպ եէ-
տի ։ Ալլահընըզտան եաթարըզ , վէ պիզի րէզա- 25
լէթիմի՛զ էօրթէր . զիրա կէնճլիյիմիզտէն թա
պուկիւնէտէ՝ հէմ պիզ հէմ պապալարընըզ՝
Ալլահընըզ Տապպա կիւնահ իշլէտիք , վէ Ալլա-
հընըզ Տապպըն սէօզիւնէ իդաա թ էթմէտիք ։

ԳԼՈՒԽ 4։

Յէյ տէօնէրսէն , եա՛ Յարաբէ՝ տէյօր Տապպ՝ 1
պանա տէօնիւն , վէ էյէր մէքրուհաթընը հու-
զուրումտան կիտերիրսէն , օլտէմ սիւրիւլմէյէ-
ճէքսին ։ Ալ է կերչէքլիք իւզրէ վէ հագգ իւզրէ 2
վէ սատտագաթ իւզրէ՝ Տապպ սաղ տըր տէյիւ եէ-
մի՛ն էտէճէքսին . վէ դաիֆլէրը օնմունլա միւպա-
րէքլէնէճէքլէր , վէ օնմունլա իֆթիխար էտէճէք-
լէր ։ Օ իրա Տապպ՝ Յէհուտա վէ Յէրուշալիմ 3
ատէմլէրինէ պէօյլէ տեր . Ո՛էնտիլէրինիզի՝
չիֆթ սիւրիւլմիշ եէրի նաղա էտին , վէ թիքէն-
լէր արասընտա էքմէն ։ Յա՛ Յէհուտա ատէմ- 4
լէրի վէ Յէրուշալիմ սաքինլէրի՝ Տապպա սիճա-

Digitized by Google

Նէթ օլուն, վէ եհուդիյիհզին սիւննէթիվէլիյինի
կիտէրին. օլմայաքի ղազապըմ՝ սիզին եապամազ
ամէլլէրինիզուէն էօթիւրու՝ աթէշ կիւպի գու-
թուշուզ եապա, վէ սէօյլիյունիւրէն օլմայա։
5 Յէհուատատա խապէր էտին, վէ Յէրուշալիմոզ
նիւաա էյլէյին, վէ ուէյին քի՝ ուիյապտա պօրու
էալըն. փէք չաղըրըն, վէ ուէյին. Ա՛էմ՝ օլուն, վէ
6 հիսապըը շէհրլէրիզ կիրէվիմ։ Ալիծնա սօղրա
պայրաղ գալըրըրըն, չէքիլին, տուրսունն. ղիրա
պէն փսրևատատան պէլա՝ վէ պէջիւք գըղըղ՝ն կէ-
7 թիրէճէյիմ։ Ալրալան չալըսընտան չըգտը, վէ
դաւիֆէլէրի գաթլէտէն՝ մահալինտէն չըգտը, եօ-
լայ տիւշտիւ, քի սէնին տիյարընը վիրան գոյա,
շէհրլէրին սապինի եօգ խապապայիճ պրապղըլա։
8 Պունուն իչինն չուլլայր գուշանըն, վէ եաա չէքիպ՝
ֆիղան էտին. զիրա Ալապպ ղազապընըն խը շմը՝
9 պիզտէն սէօնմէտի։ Ալ է օլապի օ կիւնտէ՝ տէյօր
Ալապպ՝ փատիշահընն եհուդայի վէ սէրվէրլէրին
եհուդայի տիւքէննէճէք, վէ քեահինլէր շաշամագ,
10 վէ փէյղամպէրլէր հէյրայն օլաճագտըր։ Ա՛ը-
տէմ տէտիմ. Ալյվահ եա՛ Ալապպ Ա՛ղլահ, թահ-
գիղան սէն պու գաւմը վէ Յէրուշալիմի՝ Ալիզէ սէ-
լամ՛էթ օլաճագ տէյէրէք՝ պիլքիւլլիյէ ալտատը-
11 տրն, վէ գըլըճ ճանայտէք տէյտի։ Ա՛ղէմնտտէ
պու գաւմա վէ Յէրուշալիմէ տէնէճէք քի՝ Ալաւ-
մըմ գըղընըն եօլունա չէօլտէ պայրըլարըն գու-
րու բիւզկեապրէ օլաճագ, օ՝ առվուրմագ իչինն
12 տէյիլ, վէ այրըթլամագ իչինն տէյիլ տիր։ Պաա-
նա՝ պունտան տօղուն բիւզկեապր կելէճէք. չիմոի
պէն տաճէի օնլարա շէրիաի թէլէր սէօյլէյէճէյիմ։
13 Ալշէճ օ՝ պուլութլար կիպի չըգաճագ, վէ օնուն
գօչուլարը գասընըղա կիպի՝ աթլարը գարթալտան
եէյնի տիր. վայ պիզէ, զիրա թէլէնփ օլտուգ

Digitized by Google

Յ՚Յ Յերուշալիմ՝ եւ բերդիկի եւ արամնզլըգտան 14
եայգա, թաքիմ խելաս պուլասըն. սէնին եարա-
մազ նիյէթլէրին՝ նիէյիֆ տէք սէնին տէրունին-
տէ գալըրլար: Օխրա Տանտան պիր սէս խա- 15
պեր վէրիպ՝ Յֆրաիմ տաղընտան տէրտ նիտա է-
տեր: Վահիֆելերէ ան՚նկըն, իշլեք Յերուշալիմէ 16
նիտա էտին, քի ուզագ եէրտէն մուհասէրէ է-
տենլեր կէլիյօր, վէ Յհհուտա շհհրլերինին իւ-
զերինէ սէալերինի վերիրլեր: Ունուն իւզերինէ՝ 17
չէփ չէվրէ թարլա պէքլէյէնլեր կիպի օլաճագ-
լար. զիրա օ՝ պանա ան՚սը օլտու տէյօր Վապպ:
Պու շէյլերի սանա՝ եօլլարըն վէ ան՚մէլլերին կէ- 18
թիրտի. պու եարամազլըղը՚ն տըր. զիրա աճը՚-
տըր. չիւն եիւրեյինեէտէք տէյտի: Պաղըրմ՝ 19
պաղըրմ, եիւրեյիմին փէրտէլերինեէտէք խաս-
թաիմ. եիւրեյիմ պէնի իզդիրապէ գօր, սիւ-
քիւթ էտէմէմ. չիւն սէն՝ եա՝ ճանըմ՝ պօրունուն
սէօյնէ՝ ճէնկին կիւլպեճանկինի իշլեթտին:
Կ՚ըղըղ՚ն գըղը՚ղ՚ն իւզերինէ նիտա օլունուր. զիրա 20
ճիւմլէ եէր խարապ օլույօր. չատըրըլարըմ ափան-
սըղ՝ խայմէլերիմ պիրանտէ խարապ օլտուլար:
Յիէյէ՚տէք պայրաղը կէօրիւպ՝ պօրու սէօյնի 21
իշխտէճէյիմ: Օխրա գավմըմ տէլի տիր, պէնի 22
պիւլեմտիլեր. օնլար տիվանէ օղուլլարտըր, վէ օն-
լարտա ֆէհմ եօգտուր. օնլար քէօթիւլիւք էթ-
մէքտէ ա՚լիմլեր տիր. ամմա էյլիք էթմէյի պիլ-
մեզլեր: Յէրե պագտըմ, վէ իշլեթ թէհհի վէ 23
պօշ խտի, կէօքլերէ պոֆոլ՚ի, վէ ըշըգլարը եօ-
ղուտու: Տաղլարա պագտըմ, վէ իշլեթ տիթ- 24
րէյրիտի, վէ ճիւմլէ թէփելեր սալլանըրլար-
խտի: Պագտըմ վէ իշլեթ ատեմ եօղուտու, վէ 25
կէօյիւն հէփ գուշլարը գաչտըլար: Պագտըմ, 26
վէ Յշլեթ մէյվէտար եէր չէօլ օլտու, վէ հէփ

Digitized by Google

շէհրլերի Թագաւորն հուզուդունան՝ օնուն խըշմ
27 ու ղազապլը եիւզնունէն երգըլտըլար : Օ իրա
Թագաւ պէջլէ տեր. Պիւթիւն տէյար վերան օլա-
28 ճագ. ամմին թէքմիլ էթմէյէճէյիմ : Պունուն
իւզերինէ եեր եաս չէքէճէք, վէ եօզարտան
կէօքլեր գարարաճագտըր. չիւն քի սէզյլէտիմ,
տիւշիւնտիւմ, վէ փիշման օլմայաճաղըմ, հէմ օն-
29 տան կերի տէօնմէյէճէյիմ : Ղէթլըլարըն վէ թի-
րէնտազլարըն սէսինտէն պիւթիւն շէհր գաչա-
ճագ, օնլար չաղըլարա կիրէճէքլեր, վէ գայալարա
չըգաճագլար. հեր շէհր թէրք օլունուպ՝ օնլարտա
30 քիմսէ սաքին օլմայաճագ : Ա է սէն եա՞ վերան
օլմուշ՝ նէ՞ իշլէյէճէքլերին. սէն ալլար կէյինսէն,
քէնտինի ալճուն զիյնէթլեր իլէ պէզէսէն, կէօզ-
լերինի սիւրմէ իլէ աչսան պիլէ՝ նաֆիլէ տօնա-
նըրսըն. ա՛չըգլարըն սէնի քէտտ էտէրլեր, օնլար
31 սէնին ճանընդլ արարլար : Օ իրա տօղուրան
գարընըն՝ իլքինի տօղուրանքն ինկիլթիսի կիպի
պիր սէս իշլիթտիմ, Ա իօն գըզընըն սէսինի քի՝
եաս չէքիպ՝ էլլերինի աչարագ փէչ. Ֆալա վայ
պանա. զիրա գաֆիլլեր սէպէպինտէն ճանըմ
պայըլտը :

ՊԱՐ 5:

1 Ա երուշալիմին օզագլարընտա տօլայընը, վէ հա-
լա պայգընը, վէ պիլին, վէ օնուն մէյտանլարընտա
արայընը, էյեր ատէմ պուլա պիլիրսէնիզ, էյեր
2 շէհրաա՛թ կէօրէն՝ հագգը արայան վաթ խսէ, վէ
պէն օ չէհրէ ա՛ֆվ էտէյիմ : Ա է էյեր՝ Թագա-
սաղտրը տէրլէրսէ, հագգան եալան եէմին էտէր-
3 լեր : Ա՛յ Թագա՝ սէնին կէօզլէրին կերչէքլէյէ
տէյրլմի. օնլարը տէօյտիւն, ամմին ազգնտըր-
լար, օնլարը տիւքէթտին, այնա թէտիպի գապուղ

Digitized by Google

էթեմէյէ իպա էթտիլէր . եիւղլէրինի գայատան
գաթը էթտիլէք , տէօնմէյէ իպա էթտիլէր : Վ է 4
պէն տէտիմ . Ջագդան օնլար փուգարա տոլը , օն-
լար տիվաննէ տիր . զիրա Ղապպըն եօլունու՝ քէն-
տիլէրին Ղլահընըն շէրիաթընը պէլլէդէր :
Պէն պէջլիւք քիմսէլէրէ կիտիպ՝ օնլարա սէօյլէ- 5
յէճէյիմ , զիրա օնլար Ղապպըն եօլունու՝ քէն-
տիլէրին Ղլահընըն շէրիաթընը պիլտիլէր . ամ-
մա օնլար պիրլիքտէ պօյունտուրուղու գըբտընլար ,
պաղլապը գօփարտըլար : Ընուն իչիւն օնլարը 6
օրմանտան արսլան էօլտիւրէճէք , ծէյթը չէօլ-
լէրին գուրտու հէլաք էտէճէք , օնլարըն շէհրլէրի
իւզէրինտէ գափլան պէկլէյէճէք , օնլարտան
հէր տիշապը չըգան երբէթլանճագ տոլը . զիրա գա-
պահաթլապը չօղալտը , տէօնէքլիքլէրի գավլիէն-
տի : Ղանա պուննուն իչիւն նիճէ ա՛վճ էտէյիմ , 7
օղուլլապրն պէնի թէզը էթտիլէր , վէ Ղլահ տէ-
յիլէր իլէ եէմին էթտիլէր . վէ պէն օնլարը տօ-
յուրտուղումտա , օնլար զինա էթտիլէր , վէ սիւ-
թիւլէրճէ ֆահիշէ էվլինէ վարտըլար : Ղապահ- 8
տան պէալէնմիշ աթլար Ղեկէ օլտուլար , հէր քէս
գօնշուսունուն գարըսընա քիշիէր : Պու չէյլէր 9
հապգընա եօգլամայաճագմըշըմ տէյօր Ղապպ ,
վէ պուննուն կիպի օլսուն դահիֆէտէն ճանըմ հինթի-
գամ ա՛ըմայաճագ մը : Խապարլարը իւսթիւնէ 10
չըգըպ հէլաք էտին , ամմա թէքմիլ էթմէն . օնուն
պէտէնլէրինի կիտէրին . զիրա օնլար Ղապպըն
տէյիլ տիր : Ոյրա Խարաէլ էվլի վէ Ղէհուտա
էվլի՝ պանա հէր վէճհլէ խիյանէթ էթտիլէր տէ- 11
յօր Ղապպ : Ղապպը ինքեւար էտիպ տէտիլէր . 12
() տեյիլ տիր , վէ իւզէրիմիզէ պէլա կէլմէդ , հէմ
գըլըճ վէ ա՛ճլըդ կէօրմէյէճէյիզ . Վ է փէղղամ- 13
պէրլէր եէլ կիպի օլտուլար , վէ օնլարտա սէօզ

Digitized by Google

14 եւ ծաղատուր, օնլարա էօյլէ իշլէնէ: ()նուն իչիւն
ա՛պէրլէրին Ա՛լլահը Ի՛սպպ պէօյլէ տէր. Անիզ
պու սէօզիւ սէօյլէտիչինիզ իչիւն, իչիթ պէն՝
սէօզլէրիմի սէնին աղզընտա ամէնէչ վէ պու գաւ-
մը օտունա տէօնտէրէճէչիմ, վէ օնլարը եագա-
15 ճա՛գտրը: Իչիթ պէն սիզին իւզէրինիզէ ուլպգ-
տան պիր դաիֆէ կէթիրիրիմ՝ եա՛ Իսրաէլ էվի՝
տէյօր Ի՛սպպ, օ՝ զօրլու դաիֆէտիր, օ՝ գատիմ
դաիֆէտիր, սէն օնուն տիլինի պիլմէտիչին՝ վէ
16 սէօյլէտիչինի անլամատըղընդ դաիֆէ տիր: ()նն-
լարընն թիրքէչի՝ աչըգ մէզա՛ր կիպի տիր. ճիւմլէսի
17 գահրիմանլա՛ր տըր: Անէ սէնին պիչինինի՝ հէմ՝
սէնին օղուլլարընն վէ գըզլարընն եէյէճէչի
էքմէկինի եէյէճէք, գօյունլարընը վէ սըղըրլա-
րընը եէյէճէք, պաղլարընը վէ ինճիրլէրինի եէ-
յէճէք տիր. սէնին կիւվէնտիչին հիսարլը շէհր-
18 լէրինի գըլըճ իլէ խարապ էտէճէք տիր: Ա՛մմա
օլ կիւնլէրտէ տախի՝ տէյօր Ի՛սպպ՝ սիզի տիւ-
19 քէմէյէճէչիմ: Անէ օլա՛ք՝ պունուն ճիւմլէ-
սինի Ա՛լլահընմըզ Ի՛սպպ պիղէ նէ՞ սէպէպտէն
էյլէտի տէրլէրսէ, սէն օնլարա տէյէսին. Անիզ
նիճէ պէնի թէրք էտիպ՝ քէնտի տիյարընըզտա
եատ ալլահլարա՛ պ պատէթ էթտինիզ իսէ, էյ-
լէճէ սիղ՝ սիզին օլմայան տիյարտա եատալարա՛
20 գուլլուգ էտէճէքսիզ: պունու Ա՛յ գօպ էվինտէ
խապէր էտին, վէ Ա՛հէնատտա պիլտիրթպ տէյին.
21 Ա՛ալա պունուն տինկլէյին, եա՛ տիվանէ վէ ֆէհմ-
սիզ գավմ՝ քի կէօղլէրինիզ վար՝ ամմա կէօրմէ-
սիղ, գուլագլարընըզ վար՝ ամմա իչիթմէզսիզ.
22 պէնտէն գօրգմա՞ զմընարընըզ՝ տէյօր Ի՛սպպ, պէնիմ
հուզուրումտան տիթրիճէ՞զմիսինիզ, քի էպէտի
շարդ իւզրէ տէնիզէ գումու սինօր գօտուա՛. վէ օ-
նու կէչմէզ, վէ տալղալարը չալգանըրսատա՝

Digitized by Google

ղալիպ օլամազլար, ընալար շամաթա էտէրլէրսէ
տէ՝ ընու աշամազլար։ Ա՛մմա պու գավմին ա՛որ 23
վէ ի՛նսանճը եհուդէյի վար. ընալար կիմսիքչէ ա՛ոչ
օլուրլար։ Ա՛ն եհուդքլէրինտէ տէմէտիլէր քի՝ 24
Հալա Մէսհէդընը Ա՛ոպպտան գօրգալը՝, ընտան
քի՝ իւք պէհար վէ սօնկ պէհար եաղմուրունու
վագթընճա վէրիր, թայֆէն օլմուշ պիչին հաֆ-
թալարընը պիզիմ իչիւն հրիփզ էտեր։ Ա՛տար- 25
մազըգլարընըզ պունլարը իրա՛գ եթիւքլէր, կիւ-
նահլարընըզ նի՛մէթլէրի սիզտէն մէն՝ էթիւքլեր։
Օ՛իրա գավմըտա ֆասըգլար պուլունտու. տու- 26
զագ գուրան կիպի փուսուլար գուրարլար, ընալար
տուզագ գուբուա՝ ատէմլէր դուբարլար։ Ա՛վ- 27
լէրի՝ գուշլար իւէ տօլու գաֆէս կիպի՝ հիւէ իւէ
տօլուտուրլար. ընտան էօհթիւրիւ ընալար պէօյու-
տու, վէ զէնկի՛ն օլտու։ Ա՛էմիրտիլէր, եաւաշլըգ 28
օլտուլար, եարամազլարըն իշլէրինի պիւէ կէչէր-
լէր. հագգը՝ էզքսիւզիւն հագգընը հագգ էմէճը-
լէր իսէտ, եինէ իսլա՛հ օլուրլար. հէմ ֆուգա-
րանըն տա՛վասընը կէօրմէզլէր։ Պունլարտան 29
էօհթիւրիւ եօգլա՛մայաճագմը յըմ՝ տէյօր Ա՛ոպպ,
պունուն կիպի դահֆէտէն ճանըմ ինթիգամ ա՛ճ-
մայաճագմը։ Ա՛ետւտ ա՛ճայըպ վէ իւղթիւճճէք 30
ֆի՛շ օլտու. փէյղամպէրլէր՝ եաւաշն իւէ փէյ- 31
զամպէրլիք էթիւքլեր, վէ քեհաՀինլեր ընալարընն
եէտի իւէ հէօքիւմէթի էտէրլեր, վէ գավմըմ
պէօյլէ հազզ էտեր. ամմա ընուն սօնունտա նէ՞
իշլէյէճէքսիզ։

ՊԱՐ 6։

Ա՛յ Պէնիամին օղուլլարը՝ Ա՛ետուշալիմին իչին- 1
տէն չէքիլէն, վէ Թէգօա՛տա պօրու չալընն, վէ
Պէյթհաքքէրէմ իւզէրինտէ աճէշ նիշանը

Digitized by Google

գալտրըրն . զնրա փսրեաստան պէլ՝ վէ պէզիւք
2 գըղը՛ն կէօրիւնիւյօր։ Ա՛իօն գըղընը նազիք վէ
3 զարիփ գարը յայ պէնկզէթտիմ։ Ղօպանլար հէմ
անլարըն սիւրիւլերի օնա՛ վարաճագլար . չէփչէվրե
օնուն խազերինէ չատրըլար գուրուպ՝ հէր քէօ
4 քէնտի սինօրօնտա՛ կիւտէճէք։ Օնուն իւզե-
րինէ ճէնք հազըրլայրն , գալգըն , վէ էզլէ՛ն
վագթընտա չըգալըմ . վա՛յ պիզէ , չիւն կիւն էնճ-
յօր , չիւն ախշամ քէօկէլէրի ուզանը՛յօր։ Կա՛լ-
գըն , վէ կէճէ իւլէ չըգըպ՝ օնուն գալէ՛լերինի խա-
6 րա՛պ էտէլիմ։ Ա՛յրա ա՛պէրլերին Ա՛պապը
պէզյլէ տէր . Ա՛ղաճ քէսիպ՝ Ա՛էրուշալիմէ գարըշը
մէթէրիս գալտրըրն , եօգլանաճագ շէհր պու-
7 տուր . իչինտէ քիւլլի ղո՛ւմ վար։ Կա՛տյու՝ սաա-
լարընը փը շագըրտըղը՛ կիպի՛ օ տա եարատմաղ ըղընը
էզյլէ՛ փը շագըրտըր . օնտա զուլմ վէ գափըշ՝ Հռա-
զուրսմտա տապիմա տէրտ վէ եարագ իշխտիլիր։
8 Ա՛յ Ա՛էրուշալիմ՝ ուսլան , օլմայաքի ճանըմ
սէնտէն այրըլա՛ , օլմայաքի սէնի վիրանա՛ տաքին
9 օլմազ ևէրէ տէօնտէրէյիմ։ Ա՛պէրլերին Ա՛պա-
պը պէզյլէ տէր . Ա՛արաէլին պագիյէսինի պազ կի-
պի պիլքիւլէյիչ պաշագլայտճագլար . էլինի՛ պազ
10 պօզուճու կիպի սէփէթէ՛ տէօնտեր։ Ա՛յմէ՛
սէզյլէյիպ շահ՛իտ դուխայրմ՛ քի տինկլէյէլեր ,
իշխէ գուլագլարը սիւնէնէթսիզ օլուպ՝ իշխէմէյէ
գատիր տէյիլլեր . իշխէ Ա՛պապը սէօզիւ օնլարա
11 խօրլուգ տուր , օնտան հազզ էթմէզլեր։ Ա՛յտի
պէն՝ Ա՛պապը խըշմը իլէ տօլու՛ իմ , քէնտիմի
զապդ էթմէ՛քտէն օսանտըմ , օնու՛ տիշարըտտա
էվլատլարընը իւզերինէ հէմ պիրլիքտէ խյութէրինն
ճէմի՛յէթի իւզերինէ տէօքէճէ՛յիմ , քի էրքէք
գարը իւլէ՝ իխթիար տօղուն եաշլը իւլէ դուխուլա։
12 Ա՛յ ծէլարըն էվլերի՝ թարլալարը վէ գարըլարը

Digitized by Google

պիրկիքտե ղայրիլէրե ինթիգալ օլաճագ . զիրա
եէրին սաքինէլերի իւզէրինէ էլիմի՛ ուզատաճաղ-
ղըմ տէյօր Ա՛ապպ ։ 13 Օ՛իրա օնլարըն քիւչիւյիւն-
տէն Թա պէօյիւյինէ վարընճա՝ ճիւմլէսի դամա՛-
քեարլըլա՛ եափը շըրլար . վէ փէյղամպէրտէն Թա
քեահինէ վարընճա՝ Հէփիսի եալանճը լո՛գ իշլէր-
լէր ։ 14 Ա՛ֆ գավմըմ գըզընըն եարասընը հիւզուէն
սաղալտըպ՝ սէլամէթ եո՛ղ իքէն՝ Ա՛էլամէթ սէլա-
մէթ տէրլէր ։ 15 Ա՛ֆքրուհլուգ իշլէտիքլէրինուէ
ուԹանըրլըմը . Հա՛յա՝ ասլա ուԹանմազլար ,
Հէմ տէ Հիճապալը պիլմէզլէր . օնուն իչիւն տիւշէն-
լէր արասընտա տիւշէճէքլէր , օնլարը եօգլատը-
ղը՛մ զէմանտա՝ երդըլապագլա՛ր՝ տէյօր Ա՛ապպ ։
Ա՛ապպ պէօյլէ տէր . Ա՛օլլարըն իւզէրինուէ տո՛ւ- 16
րուն , վէ պա՛գըն , վէ գատիմ դարիգլէր Հագգընա՛
շու էյի եօլ Հա՛նկըսը օլտուղունու սուա՛լ էտին ,
վէ օնտա եիւրիւյիւն , վէ ճանլարընըզա րահաթ
պուլասըզ . ամմա օնլար՝ Ա՛նդա եիւրիւմէզլիզ տէ-
տիլէր ։ 17 Ա՛էմ իւզէրինիզէ պէքճիլէր տիքտիմ .
պօրունուն սէսինի տինկլէյին . ամմա տէտիլէր .
Պի՛զ տինկլէմէզլիզ ։ 18 Ա՛նուն իչիւն՝ իշլէտին էյ
գաիֆէլէր , վէ եա՛ ճիւմհիւր օնլարտա նէ օլտու-
ղունու պի՛լ ։ 19 Ա՛շլէ՝ էյ եէր , իշլէճ պէն պու գավ-
մըն իւզէրինէ պէլա՝ օնլարըն էֆքեարլարընըն
մէյվէսինի կէթիրէճէյիմ . զիրա սէօպլէրիմի
տինկլէմէտիլէր՝ ԹէվրաԹմըպ պիլէ , վէ օնու բէտտ
էմտիլէր ։ 20 Ա՛լ՛էւն պանա պէօյլէ՝ Ը՛ էպատան
քիւնլիւք վէ ուզագ տիյարտան խօշ գօգուլու գա-
մըշ կէլըր . սիզին պիւմիւնեանմնալարընըզ մագ-
պուլ տէյիլ , վէ գուրպանլարընըզ պանա գաԹը
տէյիլ տիր ։ 21 Ա՛նուն իչիւն Ա՛ապպ պէօյլէ տէր .
Ա՛շլէ պէն պու գավմըն էօնիւնէ Թէօքէզլէր գօ-
լուա՛, վէ պապալար օղուլլար իլէ պիրլիքտե օն-

Digitized by Google

լարտա իւիշէձէքլէր • գօնշու իւլէ տօսթու հէլւաք
22 օլաճագլար։ Ասպպ պէջլէ տէր • Ինշէ փօթաա
տիյարընտան գամմ կէլէճէք, վէ եէրին ուճա-
23 րընտան դահիջ գալդաճագ։ Ընար եայա վէ
մրզրաղա եափը շաճագլար • օնլար սէրթ օլուպ
մէրհամէթ էթմէզլէր, օնլարըն սէա տէնիզ կիպի
շամանթա էտէր • վէ աթլար իւզէրինէ պինէրլէր •
սէնին իւզէրինէ՝ ճէնկ ատէմ կիպի տիզիլէճէք-
24 լէր՝ եա՞ Ալհօն գըզը։ Ընուն խապէրինի իշլիթ-
տիք, էլլէրիմիզ կէվշէտի • պիզի ս՝ըգլէթ՝ տօղու-
25 րան գարընըն կիպի ազըզ դուշտու։ Ահրայա
չը՛գմանը, վէ եօլա կիթմէն • զիրա էդրաֆտա
26 տիւշմէնին գըլըճը ինէ գօրգու վար։ Ինչ գավ-
մըմըն գըզը՝ չո՛ւլ գուշանը, վէ քիւլէ պիւրիւն,
քէնտինէ պիրիճիք օղու՛լ եաշը չէք՝ փէք աճը ֆի-
ղանը իւլէ • զիրա խարապ էտիճի իւզէրիմիզէ ա-
27 փանսըզ կէլէճէք։ Ահէնի գավմըմա սընայըճը վէ
գալէ գօտուս՝, քի օնլարըն եօլունու պիլէյնի, վէ
28 սընայսընը։ Նիւմէյէի պիլքիւլիյէ ա՛սլար
տըր, դամմազ կէզէրլէր, պագըր վէ տէմի՛րտիր-
29 լէր, ճիւմէյէի փասըտլար տըր։ Վէօրիւք եան-
տը, գուրշուն աթէշտէն տիւքէնտի • գալճը պօ-
շունա գալ էտէր, չիւն եարամազլար պըրտա օ՛լ-
30 մատըլար։ Ընարա րէստ օլունմուշ կիւմիշ
չաղըրաճագլար • զիրա Ասպպ օնլարը րէստ էթ-
միշ տիր։

ՊԱՐ. 7։

1 Ասպպ գարաֆընտան Արէմիյէ օլան սէօզտիւր,
2 քի տէտի • Ասպպ էվինին գափուսունտա տու-
րուպ՝ օրատա պու սէօզիւ չաղըր, վէ տէ • Ինչ
Ասպպա սէճտէ գըլմըդըղ պու գափուլարատան կի-
րէնլէր՝ ճիւմլէ Ինէհուտա՝ Ասպպըն սէօզիւնի-

Digitized by Google

տինկլէյին ։ Յարաէլին Ա՛լլահը՝ ա՛պքերէրին 3
Իսպպը պէջյէ տէր. Յօլլարընըզը վէ ա՛մէլլէրի-
նիզի էյի էտին, վէ սիզի պու մահալտէ սաքին
էթտիրէյիմ ։ Պունլար Իսպպին հէյքէլի՝ 4
Իսպպին հէյքէլի՝ Իսպպին հէյքէլի տիր տէյէ-
րէք, եալան սէօզլէրէ սիզ կիւվէնմէն ։ Օ՛իրա 5
էյէր եօլլարընըզը վէ ա՛մէլլէրինիզի հէրվէճճէլէ
էյի էտէրսէնիզ, էյէր պիր ատէմին վէ գօնշու-
սունուն պէյնինտէ հագգը տիգդաթլէ իճրա է-
տէրսէնիզ, Ա՛ճաափիրէ՝ էգբսիւզէ վէ տուր դա- 6
րըյա զուլմ էթմէզսէնիզ, վէ պու մահալտէ սուչ-
սուզ դան տէօքմէզսէնիզ, վէ սիզէ քէօթիւ օլմագ
իչինճն՝ ղայրի ալլահլար արտընճա կիւնմէզսէնիզ,
Ա՛լտէմ սիզի պու մահալտէ՝ պապալարընըզա 7
վէհտիյիմ տիյարտա՝ էպէտտէն էպէտտէք սա-
քին էթտիրէճէյիմ ։ Իչթէ սիզ՝ ֆահիտէ էթ- 8
մէյէն եալան սէօզլէրէ կիւվէնիրսինիզ ։ Ա՛իզ 9
խըրսըզլըդ էտիպ՝ գաթլ էտիպ վէ զինա էտիպ վէ
եալան եէմին էտիպ վէ Պահա՛լա պուխուս եագըպ
վէ պիլմէտիյինիզ ղայրի ալլահլար արտընճա կի-
տիպ, Ա՛ընտէն կէլիր տէ պու իւզէրինտէ ատրմ 10
չաղըրլան էվտէ էօնիւմտէ տուրմ՛ուսունուզ,
վէ ճիւմլէ պու մէքրուհաթը իշլէմէյէ գուրթուլ-
տմ՛ուս տէրսինիզ ։ Ա՛իզին կէօզլէրինիզտէ՝ պու 11
օնուն իւզէրինտէ ատրմ չաղըրլան էվիմ խըրսըզ-
լար մաղարասը մը օլտու. պէն տախի իշլէթ կէօր-
տիւմ՝ տէյօր Իսպպ ։ Օ՛իրա հալա Ճ իլօտա օ- 12
լան՝ օլ էվվէլտէն ատրմը օրատտա սաքէն էթտիր-
տիյիմ մահալիմէ՛ վարըն, վէ գավմըմ Յարաէլին
եարամազլըզը սէպէպինտէն՝ օնա էթտիյիմի կէօ-
րիւն ։ Ա՛յ շիմտի հէփ պու իշլէրի իշլէտտիյինիզ 13
իչինն՝ տէյօր Իսպպ՝ վէ սիզէ հէր սապահ սէօյ-
լէտիմ իսէտ տինկլէմէտիյինիզ՝ վէ սիզի չաղըր-

Digitized by Google

14 տըղըմտա ճէվապ վէրմէտիկինիզ իչուն, պէն
տաճկի սիզին շու կիւվէնտիկինիզ՝ ատըմ օնուն
իւզէրինտէ չաղըրըլան էվէ վէ սիզէ հէմ պապա-
լարընըզա վէրտիկիմ մանալէ՝ Հ ինձա էթտիկիմ
15 կիպի էտէճէկիմ։ Ա էսիզի՝ ճիւմլէ գալընտաշ-
լարընըզը՝ հէփ Ա֊ֆրահիմ զիւրրիյէթինի գօվտու-
ղում կիպի՝ հուզուրումտան էյլէ գօվաճաղում։
16 Ամի սէն պու գավմտան էօթիւրու նիյազ էթմէ,
վէ օնլարըն հագդընտա ֆէրեաստ վէ նիյազ ա֊
գալտըրմա, վէ պանտա միննէթ էթմէ. զիրա սէնի
17 տինկլէմէմ։ Ա էն կէօրմէ֊զիհսին՝ Ա֊էհուտտա
շէհրլէրինտէ վէ Ա֊երուշալիմին սօգագլարընտա
18 նէ իչէ֊յօրլար։ Ղուլլար օտուն տէվէ իրիրլէր,
վէ պապալար աթէշ եագալլար, վէ գարըլար խա-
մուր եօղուրտուրլար, քի պէնի ղազապէ կէթիրմէք
իչուն՝ կէօյիւն մէլիքէսինէ փիտէլէր եապըպ՝ ղայ-
րի ալլահլարա շէրպէթփէշքէշ տէպքէլէր։
19 Նէլար պէնի՞մի ղազապէ գըղըշտըրըրլար, եիւզ-
լէրինին ա՛յընը իչուն՝ քէնտիլէրինի տէյի՞մի։
20 Նուն իչուն Ա֊ապպ Ա֊լլահ պէօյլէ տեր. Ա֊չէթ
ղազապըմ վէ խըշմըմ պու մանալէ՝ ատէմ իւ-
զէրինէ վէ հայվանն իւզէրինէ վէ սահրանըն ա-
ղաճըն իւզէրինէ վէ եէրին մէյվէսի իւզէրինէ
տեօքիւլէճէէք, վէ դուշուշուպ սեօյինմէյէճէք։
21 տիր։ Ա֊արաէլին Ա֊լլահը՝ ա՛պքէլէրին Ա֊ապպը
պէօյլէ տեր. Պիւթիւնեանմալարընըզը գուր-
պանլարընըզը՛ն իւզէրինէ զամմ էտին, վէ էթ
22 եէյին։ Օ իրա պապալարընըզա՝ օնլարը Ա֊ընըզ
տիյարընտան չըգարտըղըմ կիւնտէ պիւթիւն-
եանմա վէ գուրպան խուսուսու իւզէրինէ սեօյլէ-
23 մէտիմ, վէ օնլարա էմր էթմէտիմ. Ա֊լլա օնլարա
զո՛ւ նէսնէյի էմր էտիզ տէտիմ. Պէնիմ սեօզիւ-
մի՛ տինկլէյին, վէ պէն սիզին Ա֊լլահընըզ օլա-

Digitized by Google

յըմ, սիղ տէ պէնիմ գամմըմ օլասըդ. վէ սիղէ
ճիւմլէ էմր էթտիյիմ եօլլարտա եիւրիյէնիդ,
թագիմ սիղէ խայր օլա։ Ա՛յմնա օնլար տինկլէ- 24
մէտի, վէ գուլագլարընը մէյլ էթմէտիլէր, իլլա
եարամազ եիւրէքլէրինին միւշավէրէլէրինճէ՝ օ-
նուն շիրքէթի իւզրէ եիւրիւտիւլէր. վէ օնլար
արգա տէօնտէրտիլէր վէ տէյիլ եիւզ։ Պապա- 25
լարընըդ Ա՛նըր տիյարընտան չըգարգլարը կիւն-
տէ՛ն պէրու թա պու կիւնէտէք՝ ճիւմլէ փէյղամ-
պէր գուլլարըմը սիղէ կէօնտէրտիմ, հէր կիւն
սապահլայըն կէօնտէրիրիտիմ. Ա՛յ պէնի տինկ- 26
լէմէտիլէր, վէ գուլագլարընը մէյլ էթմէտիլէր.
իլլա պօյնլարընը սէրթլէթտիլէր, պապալարընը-
տան պէթէր օլտուլար։ Ա՛մմի սէն օնլարա հէմ 27
պու սէօզլէրի սէօյլէյճէ՛քսին, ամմա սէնի տինկ-
լէմէյճէքլէր. վէ օնլարը չաղրաճա՛ղըն, ամմա
ռանա ճէվապ վէրմէյճէքլէր։ Ա՛լեմ օնլարա 28
տէյճէսին. Ա՛լլահը Ա՛պպըն սէօզիւնիւ տինկլէմէ-
յէն վէ թէտիպի գապուլ էթմէյէն գաֆիֆէ պու-
տուր. կէրչէքլիք օնլարըն աղզընտան քէսիլիպ
մա՛հվ օլտու։ Ա՛այընը գըրդ, վէ այթ, վէ եիւք- 29
սէք եէրլէր իւզէրինէ ֆիւրա՛ն գալտըր Ե՛յ Ա՛էլ-
շէյխ. զիրա Ա՛պպ խըշմընըն գավմընը ըչտտ ֆ-
տիպ թէ՛ղք էյլէտի։ Ո՛յիրա Ա՛էհտուտա օղուլ- 30
լարը նազարըմտա եարամազլըդ իշլէտիլէր՝ տէ-
յօր Ա՛պպ, մէ՛ղրուհլուգլարընը՝ իւզէրինտէ ա-
տըմ չաղրըլան էվվէ գօտուլար, քի օնու նափաք-
լայալար։ Ա՛յ էմր էթմէտիյիմ խաղրըմա պիլէ 31
կէլմէյէն՝ օղուլլաբընը վէ գըզլարընը աթէղէ
եագմադ իչէն Ո՛ննօմ օղլու տէրէխինտէ օլան
Ա՛օֆէվին Թէփէփութթահանէխինի եափտըլար։
Նուն իչուն՝ իշթէ կիւնլէր կէլիր՝ տէյօր Ա՛պպ, 32
քի արթըգ Ա՛օֆէվ վէ Ո՛ննօմ օղլու տէրէխի

տէմ ձեզ յԵրուսաղէմ, իսկ գայթել տերեսխ. վէ ինձ
փեթռոն՝ մինչ գալմայանատեղ կեօմէճեքլեր։
33 Ա է պու գավմըն լեշլերի՝ կեցին գուշլարընա վէ
եէրին ճանավաքլարընա գատմ օլաճագ, վէ օն-
34 ըրը իւրքիւտէն օլմայաճագտըր։ Ա է յԵհու-
տանընն շէհրլերինտէն հէմ յԵրուշալիմին սա-
գագարընտան շէնլիք սէտասընը վէ շազլըգ սե-
սինի՝ կիվիլիյինին սէտասընը վէ կէլինին սեսինի
տինկտիրէճէյիմ. զիբա եէր խաթասընի օլաճագ
տըր։

ԳԼՈՒԽ 8։

1 Օր զէմանտէ՝ տէյօր Իսպպ՝ յԵհուտա փա-
տիշահլարընըն քէմիքլերինի վէ օնուն սէրվէթ-
լերինին քէմիքլերինի վէ քեահինլերին քէմիքլէ-
րինի վէ փէյղամպէրլերին քէմիքլերինի՝ վէ յԵ-
րուշալիմ սաքինլերինին քէմիքլերինի մէգարլա-
2 րընտան չըգարտճագլար։ Ա է օնլարը կիւնէ-
շէ վէ պյա վէ կեօյիւն հէսի ա՛սքերինէ եայա-
ճագլար, քի օնլարը սեվտիլեր, վէ օնլարա ի՛պա
տէքի էթտիլեր, վէ օնլարընն արտընճա կիթտի-
լեր, վէ օնլարը զալպ էթտիլեր, վէ օնլարա
սէճտէ գլմտրլար. օնլար տէվէիրիլմէյէճէք, վէ
օնլար կէօմիւլմէյէճէք. եէր եիւզիւ իւզէրինտէ
3 փըշդը իչինն օլաճագլար։ Ա է պու եարատազ
գատպիլէնին ճիւմլէ գալան պագիյէսինէ՝ օնլարընն
սլ հէր մահալտէ սիւրտիւյիւմ գալանլարընա՝
էօլիւմ էօմրտէն մագպուլ օլաճագ՝ տէյօր ա՛ս-
քերլերին Իսպպը։
4 Ե՛մ օնլարա տէյէսին. Իսպպ պէօյլէ տէր.
Օնլար տիւշիւպ գա՛լզմայաճագլարմը. տէօնէն՝
5 կէլի կէլմէզմի։ Ա՛յի՛ չինն պու յԵրուշալիմ
գավմը տայիմ տէօնէ քլիքլէ տէօնմիւշտիւր. օն-

Digitized by Google

լար հիւկէյ եափը շտը, կերի տէօնմէյէ իպաւ կեթ-
տիլեր։ Վաուլագ վուրուպ տինկլէտիմ, օնլար 6
ատղրու սէօյլէմէզլեր. Պէն նէ՞ իշլէտիմ տէյէ-
րէք՝ եարամազըղընտան թեվպէ էտէն եօգ
տուր. ճիւմլէսի քէնտի եօլունա՝ ճէնկէ հիւճիւմ
էտէն այթ կիպի տէօնտիւ։ Ի էյլէք պիլե հա- 7
վատա՝ քէնտի մէվսիմինի պիլեր, վէ գումրու՝
հէմ դուրնա իլէ գըրլանղըճ կելմէլերինին վագ-
թընը՝ կէօրէտիրլեր. ամմա պէնիմ գավմըմ
Ի՛ապպըն շերիաթընը պիլմէզլեր։ Ա՛յի՞ճէ՝ Պիզ 8
ա՛լիմիզ, վէ Ի՛ապպըն թէվրաթը պիզիմիլէտիր
տէրսինիզ. Հագգան իշլեթ եալանճը քեաթիպ-
լէրին գալէմի եալա՛ն իշլեր։ Ի՛լիմլեր ուԹան- 9
տրլար, օնլար շաշըպ դուԹուլտուլար. իշլեթ
Ի՛ապպըն սէօզիւնիւ բէտտ էթտիլեր, իմտի ի՛լմ
օնլարա նէյի՞ եարար։ Ընուն իչիւն օնլարընը 10
գարըլարընը ղայրիլէրէ՝ օնլարընն Թարլալարընը
զապդ էտէճէք քիմսէլերէ վէրէճէյիմ. զիրա
քիւչիւքտէն Թա պէօյիւյէտէք ճիւմլէսի դամա-
քեարլըղա՛ եափը շըր, փէյղամպէրտէն Թա քեա-
հինէտէք՝ ճիւմլէսի եալանճըլըգ իշլեր։ Վ Է 11
գավմըմ գրղընըն եարասընը եիւզտէ՛ն սաղալտըպ՝
սէլամԹի եօղ իքէն՝ ՎէլամԹի սէլամԹի տէրլեր։
Վ՛Է.քրուՀլուգ իշլէտիքլերինտէ ուԹանըրըմ՝ րմը, 12
հաշա ասլա ուԹանմազլար, հէմ հիճապը պիլ-
մէզլեր. օնուն իչիւն տիւշէնլէր արասընտա տիւ-
շէճէք քլեր, եօգլամալարը վագԹընտա՝ եըգըլա-
ճագլարտրը տէյօր Ի՛ապպ։ Ընլարը Հէր 13
վէճէկլէ ԹէկլԷփ էտէճէյիմ՝ տէյօր Ի՛ապպ. աս-
մատա եիւզիւմ օլմայաճագ, վէ ինձիր աղաճընը-
տա ինձիր օլմայաճագ, եափրաղը պիլէ սօլա-
ճագտրը, վէ օնլարա վէրտիյիմ՝ օնլարտան կէ- 14
չէճէք տիր։ Պիզ նի՞չիւն օԹուրույօրուզ. ճէմ՝

Digitized by Google

ալուն, վէ հիսաալը շէհրլէրէ կիրեէլիմ, վէ օրատա սիւքիւթ էտէլիմ. զիրա Ալլահըմըզ Ապպպ պիզի սիւքիւթ էթտիրտի, վէ պիզէ էօտ սույու խ-
15էիրտի, զիրա Ապպպա կիւնահ էթտիք: Այլա-մէ՛թ պէքլէտիք, ամմա խայր եօգ, շիֆա վագ-թընա պագըպըզ, ամմա իշլէ շաշգընը՛գ ՝Էլտի:
16 Ընուն ահէլտրընըն Հայգըրթըսը Տանտան իշի-տիլտի, օնուն գուվվէթիւէրինին քիշնէյիշի սէ-սինտէն պիւթիւն եէր սարսըլտը. չիւն կէլիպ եէ-րի վէ օնտա հէր օլանը՝ շէհրի վէ իչինտէ սաքին
17 օլանը եէյճէք քլէր: Ոիրա իշթէ պէն արա-նըզա եըլանլար՝ պույնուզուս եըլանլար կէօնտէ-րիրիմ, քի օնլարա ափսուն թէս՛իր էթմէզ. վէ
18 սիզի ըսրըաճագլար տէյօր Ապպպ: Այվինճիմ իւզէրիմէ գասավէթէ պէօնպո՛, եիւրէյիմ տէ-րունիմտէ պայըլըր:
19 Իշթէ ուզագ տիյարտան օլանլարըն սէպէպին-տէն՝ գավմըմ գըզընըն ֆէրեատը՛ սէսի. Ապպպ Իհնատա տէյիրմի, օնուն փատիշահը օնտա տէ-յիրմի. նէ՞ իչիւն քէնտի ոյմանփուխթլարը իւչ՝ եատա պադըշլըգլար իւչ պէնի ղազապլէնտիրտի-
20 լէր: Որագ վագթը կէչտի, եազ տիւքէնտի,
21 պիզ իսէ խէլտա օ՛մատըգ: Գավմըմ գըզընըն եարասը՛ իչիւն եարաշանտըմ. գարարտըմ, պէ-
22նի շաշգընը՛գ գուխտու: Կիւչ՛ատտա պէլտան եօ՛գմու, օրատա հէ՛քիմ եօ՛գմուտուր. եա նէ՞-
չիւն գավմըմ գըզը շիֆա պուլմատը:

ՊԱՐՏ. 9:

1 Ա՛յլայտը պաշըմ սուլար՝ վէ կէօզլէրիմ կէօզ-եաշը փունկարը օլայտը, քի կիւնտիւզ վէ կէճէ
գավմըմ գըզընըն մագթուլլէրի իչիւն աղլայայ-
2 տըմ: Ա՛յլայտը էօլտէ եօլճուլար գօնատը՛մ

Digitized by Google

օլայտը, քի գաւվընմը թեկնք էտիպ օնլարտանե
կիտէյտիմ. զնրա ճիւմլէսի զինաքեարլար՝ խա-
ինլէր ճեմաա թըտրը: Ա է տիլլերինի՝ եայլե- 3
րի ինչ եալանա կերեըլեր, վե եեր իւզերինաե
կերչէքլինք իչիւն գուվվէթլու տէյիլլէրտիր. զի-
րա եարատմազըդտան եարատմազըղա չըգարլար,
վե պէնի պիլմէզլեր տէյօր Ա՝ապպ: Ա՝իչի գօն- 4
շուտանտան սագընտը, վե հիչ պիր գարընտա-
շա պիլե կիւվէնմէն. զնրա հեր գարընտաշ՝ հեր-
վեճհ իլե թեօքեզ գուրար, վե հեր գօնշու իփ-
թիրաճի կեզեր: Ա է քիչի գօնշուտունու ալ- 5
տատը, վե կերչէք սեօյլեմեզլեր. տիլլերինե եա-
լան սեօյլեմէյի էօյրեթտիլեր, եարատմայը՛զ թ-
չիւն եօրուլտուլար: Ա՝էքեանըն հիլե օրթա- 6
սընտատը. հիլե սէպէպինտէն պէնի պիլմէյե
իպա էտերլեր տէյօր Ա՝ապպ: Ա՝նան իչիւն՝ 7
ա՛սքերլերին Ա՝լլահը Ա՝ապպ պէօյլէ տեր. իչլեե
օնլարը գալ էտիպ սընայաճա՛զըմ. զնրա գալմըմ
գըզընըն եիւզիճանտէն նի՞ճէ էտէյիմ: Ա՝նա- 8
րըն տիրի էօլտիւրիճիւ օգտուր, հիլե սեօյլեր.
աղզը իլե գօնշուտունա սելամ սեօյլեր, ամմա
եիւգեյի իլե փուսուտունու գուրար: Ա՝ունլար- 9
տան էօթիւրիւ օնլարը եօգլամայաճագմը յըմ՝
տէյօր Ա՝ապպ, եօխսա պունուն կիպի օլան դա-
իֆէտէն ճանըմ ինթիգամ ա՛լմայաճագմը:
Տաղլար իչիւն աղլայը շ վե փիղան՝ վե չէօլիւն 10
օպալարը իչիւն փէրեաւտ ա՛նի գաւտըրտաճաղըմ.
զնրա եանտըլար, օլտուրան ատէմ կէչմէզ, վե սիւ-
րիւ սեսի իշնտիրմէզ. հէվանըն գուշլարընտան
տուվարտա վարը՛նճայատէք գաչըտլար, կիրթո-
լեր: Ա՝ն է Ա՝իերուշալիմի եըղընլար՝ վե ամժտեր- 11
լեր ինլերի էտեճէյիմ. վե Ա՝իհուանընըն շէհր-
լերինի՝ սաքինի օլմայան վիրանէլեր գըլուճաղըմ:

Digitized by Google

12 Ա՛լիմ ատեմ քի մտիր՝ քի պունու անկլայա, վէ
ծնա Ա՛լլահըն աղզը սեծլէմիշ՝ քի օնու խապէր
էտէ. Ա՛խեր նէտէ՞ն էօթիւրիւ խարապ օլտու,
քիմնէ կէչէմէյէճէք եանմըշ չէօլ կիպի օլտու։
13 Ա Ի՛սպպ տէտի. Ա՛օնլէրինէ գօտուղտամ թէվ-
րաթը թէվրը էվտիքլէրինտէն՝ վէ սէօզիւմիւ
տինկլէմէտիքլէրինտէն՝ վէ օնտա եիւբիւմէտիք-
14 լէրինտէն էօթիւրիւ, Ա Ի՛ եիւրէքլէրինին շեր-
բէթի արտընճա՝ պապալարընըն օնլարա էծլրէթ-
տիքլէրի Պաա՛լիմի՛ն արտընճա եիւրիւտիքլէ-
15 րինտէն էօթիւրիւ. Ո՛նուն իչիւն Խարաէլին Ա՛լ-
լահը ա՛նքէրլէրին Ի՛սպպը պէօյլէ տեր. Ի՛շթէ
պէն պու գավմի՝ օնլարա աֆսէնդին եէտիրէ-
16 ճէյիմ, վէ օնլարա էօտ սու՛յու իչիրէճէյիմ։ Ա Ի՛
օնլարը՝ օնլարընն հէմ պապալարընըն պիլմէտի-
յի դահիֆլէրէ տաղըտաճաղըմ, վէ օնլարը թա
թիւքէտինճէյէտէք՝ արտլարընճա գըլը՛ճ կէօն-
17 տէրէճէյիմ։ Ա՛նքէրլէրին Ի՛սպպը պէօյլէ տեր.
Տիւչիւնիւն, վէ եաս էտիճի գարըլար չաղըրընն՝
քի կէլսինլեր, հէմ ա՛լիմ գարըլարա կէօնտէրին՝
18 քի կէլսինլեր. Ա Ի՛ օնլար՝ պիզտէն էօթիւրիւ՝
թէզ փիղա՛ն ա՛լո՛ գալտրըսընըլար, քի կէօզլէրի-
միզ եաշ էնտիրսինլեր, վէ քիփրիքլէրիմիզ սու-
19 լար ագրթսընլար։ Ո՛իրա Ա՛իօնտան փիղա՛ն
սէսի իշիտիլտի. Ա՛ի՛ճէ հէյլաք օլտուգ, դայէթլէ
ուԹանտըգ. չիւն տէյարը թէվրը էվտիք, չիւն
20 մէքեանլարըմըզ պիզի սիւրտիւ։ Ի՛սմի եա՛
գարըլար՝ Ի՛սպպըն սէօզիւնիւ տինկլէյին, վէ
գուլագլարընըզ օնուն աղզընըն սէօզիւնիւ գա-
պու՛ էյլէսին, վէ գըզլարընըզա փիղա՛ն՝ հէմ հէր
21 գարը գօնշուսունա ֆէրեաստ էօյրէտին։ Ո՛իրա
էօվրէմ փէնճէրէյէրիմիզ չզտը, սարայլարըմը-
զա կիրտի, քի սօգագլարտան կէնճէլերի՝ մէյտան-

լարտա խրեթլերի գըրա։ Աէջլե քի՝ Տապա 22
պէջլէ տեր. Չլակեթ ատեմ չեշլերի նէր նիւզիս
իւզերինտե ֆըչդը կիսի՝ վէ օրագճըլարդն ար-
տընճա տէվէլիրէնի օլմայան տեմէթ կիսի տիւ-
չէճէքլեր։ Տապա պէջլէ տեր. Ո՞լիմ՝ ի՞մի ի- 23
լէ ֆախըլանմասըն, վէ գուվվեթլի՝ գուվվեթի
իլէ ֆախըլանմասըն. զէնկին՝ զէնկինլիի իլէ
ֆախըլանմասըն. Ինլա ինֆեխար էտէն քիմսէ 24
պունուն իլէ ինֆեխար էթմէն քի՝ պէնի ետ-
րաք էտիպ պիլիր, զիրա եէր իւզերինտէ ի՞նա-
յէթի՝ չէրտաթ վէ ստատագաթի իճրա էտէն Տապա
պէն իմ. չիւն բիզամ պունլարտա տըր՝ տէյօր
Տապա։ Էշեէ կիւնլէր կէչիր՝ տէյօր Տապա, 25
քի ճիւմլէ սիւննէթսիզ օլանլար իլէ պէրապէր
սիւննէթլիլերի՝ Ալըրըր վէ Վէհուտտըր վէ Յո- 26
տոմու վէ Ո՞մմէն օղուլլարընը վէ Ածապը վէ
Հեփ սագալ պաշլարը գըրգըլմըշ շլարը՝ չէօլտե
տաքին օլանլարը եօգլայաճաղըմ. զիրա Հեփ
դահֆիլէր սիւննէթսիզ՝ վէ ճիւմլէ Ասրահէ էվի
սիւննէթսիզ նիւրէքլէմիր։

ԳԻՐ 10։

Էյ՝ Ասրահէ էվի՝ Տապարն սիզին Հագգընըզդա 1
սէջլէտիյի սէօզիւնիւ տինկլէյին։ Տապա պէջլէ- 2
լէ տեր. Վահֆիլէրերին եօլլարընը էջլէնմէն, վէ
կէօքլերին ալամէթլերինտէն իւրքմէն. զիրա ծն-
լարտան դահֆիլէր իւրքէր։ Օ իրա դահֆիլէ- 3
րին սյինլերի պադըշլարը. զիրա օրմանտան աղաճ
քէսէքլէր, օ պալթա իլէ ուսթատ էլլէրինին իշի
տեր. Ծնու կիւմիւշ վէ ալթընն իլէ տօնա- 4
տըրլար, վէ օնու մըխլար վէ չէքիճ իլէ մըխլար-
լար, վէ գըմըլտանմամազ։ Ծնլար խուրմա աղա- 5
ճըր կիպի տիւզտուր, ամմա սէջլէմէզլէր. օնլար

Digitized by Google

եկեղեցի գալստեանդ ամենայն տուր, զերա եհուդիս՝ ամեն-
ք՝ որ անարատ գծդամբ զերա քեզ ելիցեն տէր, հեմ տաճար էլիցեն եհեմ-իկ գաւառիս տէրու-
6 ք՝ տուր։ Զէնին ամո՛ղքն օձնատուղընտան՝ եա՛ ի՛ապաղ, սէն ա՛զի՛մնին, վե իսմին գուվկեհեմ-
7 պէզիւնքատուր։ Զհետէն քի՛մ գօղդմանզ՝ ե՛կ դա-
իքենէրին փատիշահը, զերա սանան եագը շուր. չուն գաւիքենէրին ճիւմլե ա՛լիմներին ադրասընտան՝
վե օնտուրդն հեմ ամենե քենէրինտե սէնին կիսպի
8 եօգատուր։ Ա՛մմա օնտար պիրտէն՝ հայվանին վե տիվանեատիրելը. պադշահդն թա՛լիմի ադաձ
9 տուր։ Թադշիշտէն չե քիճլեմե կիւաիւշ՝ վե Ա-
ֆղանտան ալճուն կենիրելիր, օնտար ուսթատ՝ վե գալճե՛ էլի իչի տիր. էս՝ վաղդարը լաճիկերտ վե
էրզաւանտուր. ճիւմլեսի մահիրլեր իչի տիր։
10 Ա՛մմա Ա՛ղապ հաճգ Ա՛լլահտուր. օ՝ տիրի Ա՛լլահ
վե էպետի փատիշահ տուր. օնտան ղազապընտան եեր տիճդրեր, վե դաիքենէրը օնտան խըշմինա
11 տայանամմազտար։ Ընտարա պէզլէ տէյեսիզ. Ա՛եօգլերի վե եերի եամփայան ալլահտար՝ օնտար
եերտէն վե պու կեօգլերին ալճընտան հէլալը օլա-
12 ճագտար։ Ա՛երի գուտրէճի իլե եաիտը, տիւն-
եայը ի՛լի՛ իլե գայիմ եճտի, վե ֆեհմի իլե կեօգ-
13 լերի եայտը։ Ա՛եսինի վերինճե՝ կեօգլերտե տու-
լար շամանճասը օլուր, վե եերին ուճլարընտան պու հարլար գալտրըր. օ՝ եաղմուրլար իչունն շիմ-
շէ քլեր եափար, վե րուզկեարը խազինէլերինտէն
14 չըգարըր։ Ա՛եր ատէմ ի՛լմ հագգընտան տայվա-
նիտիր, հեր գալճը օյմափուճտան րզի՛լ օլտու. զերա օնուն տեօգտուչիւ փուճ եալանտըր, վե
15 օնտարդն րուհու եօգատուր։ Ընտար պադշահդ՝
վե մանսախարալը՛գ իչի տիր. եօգանտըգլարը՛
16 վագճատա՝ օնտար հէլալը օլաճագ տըր։ Ա՛ադօ-

Digitized by Google

պուն Հիսահէսի օնլար կիպի տէյիլտիր . զիրա օ՝
Հէր շէյի եարատանտըը , վէ Յարահէլ՝ միրաս՚ը-
նըն սըպգը՚տըը . օնուն ատը՝ Ը՚սքերլէրին Յապ-
պէ տըը : Յա՛ Հիսարտա սաքին օլան՝ եէրտէն 17
էշեանը տէվշիր : Օ՚իրա Յապպ պէօյլէ տէր . 18
Յշթէ պէն պու տէֆա եէրին Հէփ սաքինլէրի-
նի ուզադա սավուրաճաղըմ . վէ օնլարը ս՚ըդլէ-
թէ սալաճազըմ , թաքիմ օնա- պուլսունլար :
Ա՛յ պանա՝ եարամըն սէպէպինտէն , պէրէմ 19
թէնշէնիշ օլտու . ամմա տէտիմ . Ո՛ագդան պու
տէրտ տիր , վէ օնու չէ՚քմէյիմ : Ղատըրըմ 20
խարաշ օլտու , վէ Հէփ իփլէրիմ՝ գօփտուլար .
օղուլլարըմ պէնտէն չըգտըլար , վէ եօղ օլտու-
լար , արթըգ չատըրըմը գուրան՝ վէ փէրտէլէրի-
մի գալտըրան եօգտուր : Օ՚իրա չօպանլար Հայ- 21
վանի՞ օլուպ՝ Յապպը դալապ էթմէտիլէր . օնուն
իչինն պէրթօրտար օլմազլար , վէ օնլարըն Հէփ
սիւրիւլէրի տաղըլաճագտըը : Յշթէ փօրեաս 22
տէյարընտան խապէր սէտասը վէ պէօյլ՚ը վէ-
վէլէ՚ կէլիյօր , քի Յէհուտա շէհրլէրինի վէրան՝
ամժտէրլէր ինի գօյա : Պիլերիմ՝ եա՛ Յապպ , 23
քի ատէմին եօլու օնուն էլինտէ տէյիլտիր . եիս-
րիլէն ինսանըն էլինտէ տէյիլտիր քի՝ ատըմլա-
ըընը՛ տիւզէ : Յա՛ Յապպ պէնի թէստիպ էյլէ , 24
լաքին չէրաա՛թ իւզրէ . տէյիլ դազապըն իլէ ,
օլմայա քի պէնի ազապլտըրսըն : Գ ազապլընը սէ- 25
նի պիլմէյէն դաիֆէլէրին իւզէրինէ՝ վէ սէնին
ատըընա նիտա էթմէյէն գապիլէլէրին իւզէրինէ
տէօք . զիրա Յա՛ գօպու եէտիլէր , վէ օնու տիւ-
քէթիլէր , վէ օնուն մէքեանընը վիրա՛ն էթ-
տիլէր ։

Digitized by Google

ՊԱՏՐ. 11։

1 Եւ ապա դարձեալ ընտան Երեմիայէ օրեան սեօզլուր
2 քի՝ տէտի. Պու ա՛հտըն սեօզլէրինի տինկլէյին.
վէ Յահուտա ատէմլէրինէ վէ Երուշալիմ սա-
3 քինլէրինէ սեօյլէյին։ Վէ սէն օնլարա տէյէ-
սին. Խարաելին Աստուածը Տապա պեօյլէ տէր. Պու
ա՛հտըն սեօզլէրինի տինկլեմէյէն քիշի՝ մէյտա՛ն
4 օլսուն. Ընու քի պէն պապալարընըզա՝ Ես-
սըր ատյարընտան՝ օր տէմիր փօթտատան օնլարը
հէդտարտըղըմ կիւնտե թէնապիհ էտիպ տէտիմ.
Սեօզլէրիմի տինկլէյին, վէ սիզէ ճիւմլէ թէնապիհ
էթտիյիմ վէճճ իւզրէ՝ օնլարը իճրա էյլէյին,
քի սիզ պէնիմ գավմը՛մ օլասըզ, վէ պէն սիզին
5 Աստուածընըզ օլասըմ։ Ապրահամ պապալարընըզա՝
պուկիունքի կիպի՝ սիւտ վէ պալ ագան տիյարը
մնլարա վէրմէյէ էթտիյիմ եէմինի ա՛ագիթ է-
տէյիմ. իմտի ճէվապ էտիպ տէտիմ. Ես՛ին՝ ես-
6 Տապա։ Ես՛ընէն Տապա պաննա տէտի. Էվ պու
սեօզլէրի Յահուտա շէհրլէրինտէ վէ Երուշա-
լիմին սօգագլարընտա չաղըրըպ տէ. Պու ա՛հտըն
սեօզլէրինի տինկլէյին, վէ օնլարը իճրա էյլե-
7 յին։ Օյրա պապալարընըզա՝ օնլարը Ես-
սըր տիյարընտան չընդարտըղըմ կիւնտէն թա՛ պու
կիւնեէտէ տիգգաթլէ շէհատէթ էյլէտիմ, հէր
սապահ շէհատէթ էտիպ տէտիմ. Սեօզլուա՛ե
8 տինկլէյին։ Ես՛ինն օնլար տինկլեմէտի, վէ գու-
լագլարընը էյմէտիլէր, իլլա հէր քես քենտի
քեօթթու եիւրէյինին շիրրէթի իւզրէ եիւրիւտու.
իմտի պէն օնլարըն իւզէրինէ՝ օնլարա իճրա էթ-
մէկ էմր էթտիյիմ՝ վէ օնլարըն իճրա էթմէ-
տիյի պու ա՛հտըն հէփ սեօզլէրինի կէթիրէճէ-
9 յիմ։ Էմր Տապա պաննա տէտի. Յահուտա

ատեմ[ներինտե վե Երուշալիմ սաքինելերինտե
ֆիթնե պուլունտու։ Ընալ՝ սեօզլերիմի տինկ- 10
լեմեյե իսթեմեյեն գատիմ պապալարընըն եա-
րամնըդըլարընա տեօնտիւլեր, վե օնլար զայըթ
ալըհսլար արտընձա վարտըլար, քի օնլարա սեճ-
տե գըլալար. Իսրաել եվի վե Երհուտա եվի
պապալարը իլե քեսիշտիյիմ ահտըմը նաձգ էթ-
տիլեր։ Ընուն իչուն Իապպ պեօյլե տեր. Իշ- 11
ռե պէն օնլարըն իւզերինե պէլ կեթիրեճե-
յիմ, քի օնտան չոգմաղա գատիր օլմայաճագ-
լար. վե պանա ֆերեատ էտեճեքլեր, վե օնլարը
իչնիմեյեճեյիմ։ Ընտէն Երհուտա շհրլերի 12
վե Երուշալիմ սաքինելերի կիտիպ՝ քենտիլերին
օվ պուխուր եագտըգլարը ալըհսլարա ֆերեատ
էտեճեքլեր. ամմա պէլալարը վագթընտա՝ օն-
լարը սալա խելաս էթմեյեճեքլեր։ Իրա ալ- 13
լահլարըն՝ շհրլերինին սայըսը՝նձա օլտու՝ եա
Երհուտա. վե Երուշալիմին սոգագլարը սայը-
սընձա այրպ իչուն մեզպահլար՝ Պաալա պու-
խուր եագմագ իչուն մեզպահլար եաիտընըզ։
Իամի սէն՝ պու գավմըն հագգընա նիյազ էթ- 14
մե, վե օնլարըն հագգընա ֆերեատ վե իճա ա-
ն դալտըրմա. զերա պէն՝ պէլալարընտան էօ-
թիւրիւ պանա նիտա էթտիքլերի զեմանտե՝
իչնիմեյեճեյիմ։ Ըօգ խապիս՝ լիք իչնտիք- 15
տէն՝ վե սէնին իւզերինտէն մուգատտես էթ
կեչտիքտէն սոնկրա, սեվկիւլիւմիւն՝ եվիմտե նե-
սի՞ վար. քէօթիւլիյիւն օլտուգտա՝ օգէման
հազզ էտերսին։ Իապպ սէնին ատընա՝ Ռազէ՝ 16
կիւզել վե էյի մեյվելի զեյթունե աղաճը չա-
ղըրտը. սնուն իւզերինե պէօյիւք շամաճա սեսի
իլե աճէշ դուխտուրտու, վե տալարը գը-
րըլտը։ Վե սէնի տիքէն ա՛սքէրլերին Իապպը՝ 17

Digitized by Google

Իարաել եվինին վե Աբհուտա եվինին Պաալա
պուխուր եագմագլէ՝ պէնի ղաշապա կէթիրմէյէ
իշլէտիքլէրի եարամալըդ իչիւն՝ սէնին իւղերի-
18նէ քէմլիք սէօյլէմիշտիր։ Վէ Ադապ պանա
պիլտիրտի, վէ օնու պիլմիրիմ, օ զէմման պանա
19օնլարըն ամէլլէրինի կէօսթէրտիքն։ Ամմա պէն
պօղազլանմադա կէօթիւրիւլէն գուզու վէ եօքիւզ
կիպի իմ, վէ օնլարըն պէնիմ հագգըմա գաստա-
լէր գուրտուգլարընը պիլմէտիմ. Ղաշը մէյվէ-
սի իլէ հէլակ էտէլիմ, վէ օնու եաշայանլարըն
եէրինտէն եօղ էտէլիմ, վէ օնուն ատը արթըգ
20զիքր օլմասըն պէօյլէր։ Ամմա եա՜ սատըգ Ղա-
քիմ՝ պէօյրէքլէրի վէ եիւրէյի թէֆթիշ էտէն
ադքէրլէրին Ադապը՝ օնլարտան ինթիգամընը
կէօրէյիմ. զիքրա տա՛վամը սանա քէշֆ էթտիմ։
21 Ինուն իչիւն Ադապ պէօյլէ տէր սէնին ճա-
նընը արայան Ղնաթօթ ատէմլէրի հագգընա
քի՝ Ադապըն ատընտա փէյղամպէրլիք էթմէ,
22քի էլլէյիմիզ իլէ էօլմէյէսին տէրլէր. Ինուն
իչիւն ադքէրլէրին Ադապը պէօյլէ տէր. Իչթէ
պէն օնլարը հօգլայաճաղըմ, խրիմլէր գըլըճ
իլէ էօլէճէքլէր, օնլարըն օղուլլարը վէ գըզլարը
23ճըլըգ իլէ էօլէճէքլէր։ Վէ օնլարըն պագիյէ-
սի գալմայաճագ. զիքրա պէն՝ Ղնաթօթ ատէմ-
լէրինին իւղերինէ պէլա՝ օնլարըն եօգլամայ եը-
լընը կէթիրէճէյիմ։

ՊԱՐ. 12։

1 Ա՜խ Ադապ սէնինլէ տա՛վա սիւրսէմ, սէն սա-
տըգսըն. ամմա սանա չէքտա՛թլէրին իչիւն սէօյ-
լէյէճէյիմ. Վիասըգլարըն եօլու նի՞չիւն մուեէս-
սէր օլուր, ճիւմլէ խայընլըգ իչէյիէնլէր մա՛մուր օ-
2 լուր։ Վէն օնլարը տիքտին, վէ օնլար քէօքլէնտի,

Digitized by Google

ընկալար եւ իւրիւր, հետ մեյվէ վերիր. սէն ընկալրըն
աղգընա եագք նարն, ամմա պէզյրէքլէրիմտէն
ուզագալն։ Վէն խաբ եա՞ Լատպ՝ պէնի պիլիր- 3
սին, պէնի կէօրսիւն, վե եւրէյիմի ինտունտե
սրնատրն. ընկալրը գյունլար կիպի պօղազլանմագ
իչէւն գօփար, վե ընկալրը գաթել կիւնիւնէ թա-
յին էյլէ։ Ախէյհ տէք՝ ընտա սաքին օլան- 4
լարըն եարամազ ըզընտան՝ եէր եաս չէքէ, վե
հէր սահրանըն օթլարը գուրույա. տամարլար
վե գուշլար հէլալք օլտուլար, չիւն տէտիլէր.
Ո՝ ատնումուզու կէօրմէյճէքտիր։ Վէն եա- 5
յալար իլէ սէյիրտիր իքէն՝ սէնի եօրուլճագա-
լար խէ, եա աթըլար իլէ նի՞ճէ եարըշ էտէ-
ճէքսին. վե սէլամէթ եէրտէ գօրգուսուզ տոս-
րուրսուն, լաքին Յօրտանըն ճէօշղունլուղունատա
նէ՞ էյլէրսին։ Ո՝ իրա գարընտաշլարըն վե պա- 6
պանըն էվի պիլէ՝ ոնալար պիլէ սանաս խայրնլագ
էթտիկլէր, վե սէնին արտընճա տօղղուն սէս իլէ
չաղըրտըլար. ընկալար սանա էյի սէօյլէրլէրսէ տոս-
խէ՝ ընկալրա ինա՞նմա։ Իշլիմի թէքլը էթտիմ, 7
միւլքիւմիւ պրագտըմ. ճանըմըն սէվտիյինի
տուշմէնլէրինէ վէրտիմ։ Ո՝ իւլքիւմ պանա՝ 8
օրմանատա տրսլայն կիպի օլտու. իւզէրիմէ սէսի
իլէ պաղըրտը, ընտուն իչինն ընտան խըրա՞ հէթ-
տիմ։ Ո՝ իւլքիւմ պանա գափըմը գուշ կիպի՝ 9
գուշլար ընտուն էգրատքընտա տըր. կէլին, գըրըն
հէսի ճանամավրլարըմը ճէմ՝ էտին, եէմէյէ կէ-
լին։ Ղօգ էօպանլար պաղըմը խարսակ էթտի- 10
լէր, հիսսէմի էյինէտիլէր. պէնիմ արզուլար հիս-
սէմի վիրան պէեապանէ տէօնտերտիլէր։ Ո՝ նտ- 11
վիրանէյէ տէօնտերտի, չէ վիրանէ իքէն հու-
զուրտումտա եաս չէքտի. ճիւմլէ եէր վիրան օղ-
տու. զերա եիւրէյինէ գօյան քիմսէ եօգտուր։

Digitized by Google

12 Ձեօլտե հէր եխ-քսեք եէրլէրե եաղմաճըլար
կէլտի. զիրա եէրին պիր ուճունատան՝ քա եէրին
օպիր ուճունատեք Ասպպէրն գըլըճը՝ եէյճեք-
13 տիր. ճիւմլէ թէնե սէլամէթ եօգտուր: Պուղ-
տայ էքտիլէր, տմմա թիքէնլէր պիչէճքլէր,
էմէք չէքէրլեր, տմմա ֆայտե կէօրմէյճեքլեր.
վէ Ասպպէրն ղազապը խըր շընըտան՝ մնհաուլա-
14 էրընըզտան ուխանաճագլար: Ասվմըտա՝ Ասրա-
էլէ վիւլք իչինե վէրտիյիմ միւլքէ տօգունան
եարատմազ գօնշուլարըմընե հագդընա Ասպպ պէգ-
լէ տեր. Իչթէ պէն օնլարը՝ եէրլէրի իւզէրինտէն
սեօգլեճէյիմ, վէ Ասհուտա էվինի օնլարըն օգ-
15 խասընտան սեօգլեճէյիմ: Ա է օլաքի՝ օնլարը
սեօքսիւքտէն սօնկրա, տէօնիւպ օնլարա մեր-
հաճէթ էտէճէյիմ. վէ հեր քէսի միւլքիտնե՝ հէմ
16 հէր քէսի տիյարընա տէօնտէրէճէյիմ: Ա է օ-
լաքի էյեր օնլար գավմընտա պատյա եէմին էթ-
մէյե էջրէթտիքլերի կիպի՝ տարըմ՝ տօղ Ասլա-
հա եէմին էթմէյե գավմընըն եօլտարընը հէր
վէճհ իլե եջրէնիրլէրսե, օլտէմ գավմընըն օգ-
17 խասընտա մմմուր օլաճագլար: Ասմնա էյեր
տինկլէմէզլէրսե, օլտէմ օլ դափֆէյի պիլքիւլ-
լեյե սեօքլեճէյիմ, վէ հէլաք էտէճէյիմ՝ տէյօր
Ասպպ:

ՊԱՐ. 13.

1 Ասպպ պանա պէջյէ տէտի. կիթ, քէնտինէ
պիր քէթէն գուշա գաթըն ալ, վէ օնու պէ-
2 լինէ գուշան, վէ օնու սույա գօմմա: Ասմտի Ասպ-
պըն սեօզլունէ կէօրե՝ գուշաղը ցաֆըն ալըրմ,
3 վէ պէլիմէ գուշանտըմ: Ասնտէն իչբինէի քէրրէ
4 պանա Ասպպըն սեօզլու օլուզ տէտի. Ասլ ցա-
ֆըն ալտրդըն պէլինին իւզէրինտէ օլան գու-

Digitized by Google

շաղը ալ, վէ գալգ՝ Յերաթա՛ կիթ, վէ օնու օրա-
տա գայանըն գօվուղունտա՛ կիզլէ։ Յամի Յապ-
պըն պանա էմ էթտիյինէ կէօրէ կիտիպ՝ օնու
Յերաթտա կիզլէտիմ։ Ա՛ է օլտուքի՝ չօգ կիւն-
լէրտէն սօնկրա՝ Յապպ պանա տէտի. Գալգ Յէ-
րաթա՛ կիթ, վէ սանա օրատա կիզլէմէյէ էմ
էթտիյիմ գուշաղը ա՛լ։ Յամի Յերաթա կիթ-
տիմ, վէ գաղըպ՝ գուշաղը օլ կիզլէտիյիմ մա-
Հալտէն ալտըմ, վէ իչթէ գուշագ չիւրիւմիւշ՝
հիչ պիր շէյէ եարամազ օլտու։ Ա՛ է պանա
Յապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի. Յապպ պէօյլէ
տէր. Յէհուտանըն մաղտուրլուղունու, վէ Յէ-
րուշալիմին չօգ մաղտուրլուղունու պունուն կիպի
հէլաք էտէճէյիմ։ Գու՝ սէօյլէրիմէ իդդաա՛թ
էթմէյէ իպա էտէն՝ եհուրէքլէրինին շիրքէթինէ
կէօրէ եհուրիյէն վէ ղայրի ալլահ՛լար արտընճա՝
օնլարա ի՛պատէթ էթմէք իչիւն հէմ օնլարա
սէճտէ գըլմագ իչիւն կիտէն եարամազ գամմ
պու հիչ պիր շէյէ եարամազ գուշագ կիպի օ-
լաճագտըր։ Օ՛նրա գուշագ ատեին պէլինէն
եափը շէրըմը՛ կիպի՝ ճիւմլէ Յարաէլ էվինի վէ
ճիւմլէ Յէհուտա էվինի քէնտիմէ պէօյլէ եա-
փը շէթրըմը շըմ՝ տէյօր Յապպ, քի պանա գամմ
իչիւն վէ նամ իչիւն վէ շան իչիւն վէ իֆթի-
խա՛ր իչիւն օլալար. ամմա օնլար տինկլէմէտի։

Յամի օնլարա պու սէօզիւ սէօյլէյէնին. Յա-
րաէլին Ալլահը Յապպ պէօյլէ տէր. Ա՛ՀԵՐ դու-
լում շէրապ իլէ տօլաճագ. ամմա օնլար սանա
տէյէճէքլէր. Պիւզ հէր վէճհլէ պիլմէ՞զ մի՞
քի՛ հէր դուլում շէրապ իլէ տօլաճագ։ Ա՛ է
սէն՝ օնլարա տէյէսին. Յապպ պէօյլէ տէր. Յէ-
թէ պէն՝ պու նէրին ճիւմլէ սաքինլէրինի վէ Տա-
վիտին թախթը իւզէրինտէ օթուրան փատիշահ-

լսորը վէ քեահինլէրի վէ փէյղամպէրլէրի վէ Լե-
բուշալիմին հէփ ասքինլէրինի սէրխոշլուգ իլէ
14 տօլտուրաճաղըմ ։ Ալ է օնլարը պիրիպիրինէ՝
պապալար իլէ օղուլլարը պիլէ պերապեր չար-
փը շտրըրաճայղըմ՝ տէյօր Ա՛պպ. օնլարը հէլաք
էթմէքտէն թէհամմիւլ էթմէյէճէյիմ , վէ ա-
ճը՛մայաճաղըմ , վէ մէրհամէթ էթմէյէճէյիմ ։
15 Տինկլէյիպ գուլագ վուրուն , մաղրուրլանման .
16 զիրա Ա՛պպ սէջուէտի ։ Ա՛լլահընըզ Ա՛պպա՝
գարանլըգ էթմէզտէն էվվէլ վէ գարանլըգ տաղ-
լարըն իւզէրինտէ այագլարընըզ թէօքէզէ օղ-
րամազտան էվվէլ՝ վէ սիզ ըշըգ պէքլէրքէն օ-
նու էօլիւմ կէօլկէսինէ տէօնտէրիպ գոյու գա-
րանլըգ կէթիրմէզտէն էվվէլ՝ իզդէթ վէրին ։
17 Ա՛մմա էյէր տինկլէմէ զէնիզ , մաղրուրլուղու-
նուզ իչիւն ճանըմ կիզլի եէրլէրտէ աղլայա-
ճագտըր . վէ կէօզլէրիմ փէք չօգ աղլայըպ եաշ
տէօքէճէք . զիրա Ա՛պպալըն սիւրիւսիւ էսիրլիյէ
18 սիւրիւլտիւ ։ Վաստիշահ վէ մէլիքէյէ սէջուէ .
Ա՛լլահգա՛նըն , թէսքի՛ն օլուն . զիրա պաշընըզ-
տան իֆթիթիսարընըզըն թամամը տուշէճէ՛քտիր ։
19 Վը՛պէ շէհրլէրի գափանաճագ , վէ աչան օմմա-
յաճագտըր . Լէհուտա էսիրլիյէ սիւրիւլէճէ՛ք ,
ճիւմլէսի պիլքիւլլիյէ էսիրլիյէ սիւրիւլէճէ՛ք ։
20 Ալէօզլէրինիզի գալտըրըպ՝ փօրեաս ճանիպինտէն
կէլէնլէրէ պագըն . սանա վէրիլէն սիւրիւ՝ սէնին
21 իֆթիթիսարընըն գոյունլարը հա՞նի ։ Ալէնի եօգ-
լատըղընտա՝ նէ՞ տէյճէ՛քսին , չիւն օնլարա՝ սէ-
նին իւզէրինէ սէրվէր իչիւն պէյլէր օլմադա սէն
էօյրէթտին . սէնի՝ տօղուրան գարըյը՛ կիպի՝
22 աղըրլար գո՛ւթմայաճագմը ։ Ալ է էյէր եիւրէ-
լինտէ՝ Պու շէյլէր պանա նէ՞ իչիւն օղրատը
տէրսին . սէնին եարամազլըղընը՛ն չօգլուղուն-

Digitized by Google

ասան եթէ քէրին աչըլտըլար, էօքչէլէրին զօր իլէ
չըսիլագանտըլար։ Ասպէշի տէրիսինի՝ վէ գափ- 23
լան պէնէքլէրինի տէյիշտիրէ պիլիրսի, քի սիզ
տախի քէմլի՛ք էյրէնմիշ իքէն՝ էյլիք էտէ պի-
լէսիզ։ Ամոի օնլարը՝ չէօվիւն եչլինտէն սավ- 24
րուլան սամանն չէօփիւ կիպի տաղըտաճաղըմ։
Պէնտէն նասխին՝ սանա էօչէիւլէն գըսաթթին 25
պու տուր՝ տէյօր Ա՛ապպ զիքա պէնի ունդու-
տաս, վէ եալանա՛ պ՛թխմատ էթտին։ Ամոի 26
պէն տախի սէնին էթէքլէրինի՝ եիւզիւնիւն էօ-
նիւնէ գալտըրաճաղըմ, վէ այ՛լտը՛ն կէօրիւնէ-
ճէք։ Պէն սէնին զիննալարընը վէ քիշնէմէլի- 27
րինի՝ սէնին ֆահիշլիկինին էտէպտիզլիկինի՝ վէ
թէփէլէր իւզէրինտէ հէչ սուհրատա մէքքուհ-
լուգլարընը կէօրտիւմ. վա՛յ սանա՝ եա Ա՛ստու-
շալիմ, փաքլա՛նմայաճագմըշըն. արթըգ նէչէ-
կ՛մտէք։

ՊԱՐ. 14։

Ա՛ապպն Ա՛յէմիայէ գօրագլո՛գ խուսուսունտա 1
վագի՛ օլան սէօզի՛ւտիւր։ Ա՛յհուտա եաս չէ- 2
քէր, վէ օնուն գափուլարը գասավէթթ էտէրլէր,
եէրտէ գարարտըլար, վէ Ա՛յերուշալիմին ֆէրեա-
տը էօգաարը՛յա՛ չըգտը։ Ալ է պէյլէրի՛ քիւչիւք- 3
լէրինի սույա կէօնտէրտիլէր. հավուզլարա վար-
տըլար, սու պուլա՛մմատըլար, գասպլարը պօշ
տէօնտիւլէր. ուէթանտըլար, վէ ա՛րլանտըլար, վէ
պաշլարընը էօրթտիւլէր։ Ա՛ինն եէրտէ եաղ- 4
մուր օլմատըղընտան գօփրագ չաթլամմըղըլա՛
չիֆթճիլէր ուէթանտըլար, պաշլարընը էօրթտիւ-
լէր։ Ա՛յրա քէյիք պիլէ գըրտա տօղուրտու, 5
վէ օթ օլմատըղընտան Ե՛ովա՛ա՛նա՛ թէրիք էթ-
տի։ Ալ է եապան էշէքլէրի՝ չիմէն օլմատըղըն- 6

Digitized by Google

տան՝ եւ ուճձիկ եւ երկերտուխ տուրուսպ աժտեղրհալար
կիսպի նէֆեսլէնտիլեր, վէ կէօզլերի պօզուլտու։
7 Լ՚ինէր եարատմազլըգլարըմըզ պիտէ գարշը կէլտի-
լէր խէտ՝ եա՛ Լ՚ատպ՝ իսմի՛ն իչիւն ա՛մէլ էյ-
լէ։ զիրա թագսիրաթըմըզ չօգ տուր, սանա կիւ-
8 նահ էթտիք։ Լ՚ա՛ Լ՚ատպ՝ Լ՚իսրաէլին իւմիտի՝ ս՚ըզլէթ
վագթընտա օնուն խէլասը՝ նի՛չիւն եէրտէ միւ-
սաֆիր կիսպի՝ վէ կէձէ գալմազա սաֆան եօղձու-
9 կիսպի օլուրսուն։ Լ՚ա՛ Լ՚ատպ՝ Լ՚իսրաէլ հէյրան գալմըշ ա-
տէմ կիսպի՝ խէլասա էթմէյէ գատիր օլմայան պէ-
հասդը կիսպի՝ օլուրսուն։ սէն իսէ եա՛ Լ՚ատպ
օրթասընզատսըն, վէ ատըն իւզէրիմիզտէ չալը-
10 րըլը։ պիտի պրածգմա։ Պու գալմա Լ՚ատպ պէջյ-
լէ տէր։ Ընալա ավարա կէղմէյի պէջյլէ սեվտի-
լէր, այագլարընը ալըգօյմատըլար։ իմտի Լ՚ատպ
օնէլարտան բազի օլմատը, շիմտի օնլարըն եարա-
մազլըգլարընը խադրընա կէթիրէճէք, վէ կիւ-
նահլարընը եօգլայաճա՛գտըր։
11 Լ՚ընտէն Լ՚ատպ պանա տէտի։ Պու գալմընը
12 հադգընա էյլիք իչիւն նէյազ էթմէ։ Ընալա
ատրուճ դուշմարսա, օնլարըն ըէճասընը տինկէյ-
մէյէճէյիմ։ վէ պիւթիւնեանմա եա էքմէքը-
փէշքէշի սունարլարսա, գապուլ էթմէյէճէյիմ։
իլլա օնլարը՝ գըլըճ իլէ վէ ագլըգ իլէ վէ գաո՛ւն
13 իլէ տիւքէտէճէյիմ։ Ալ է տէտիմ։ Լ՚էյվահ՝
եա՛ Լ՚ատպ Լ՚ըլաՏ՝ իչլէրէ փէյղամպէրլէր օնլարա
տէրլէր քի՝ Վըլըճ կէօրմէյէճէքսիզ, վէ սիզուէ
ագլըգ օլմայագճագ։ իլլա սիզէ պու մահալտէ կէր-
14 չէքտէն էմնիյէթի վէրէճէյիմ։ Ընէմ Լ՚ատպ
պանա տէտի։ փէյղամպէրլէրը ատրմատա եալա՛ն
փէյղամպէրլիք էտէրլէր։ պէն օնլարը կէօնտէր-
մէտիմ, վէ օնլարա էմր էթմէտիմ, հէմ օնլարա
սէօյլէմէտիմ։ օնլար սիզէ եալա՛ն վահի վէ ֆալ-

Digitized by Google

ճրւըզգ՝ վէ եհւրէ քլէրինին հիւէլէրինի փէյղամ-
պէրլիք էտէրլէր։ ()նուն իչհւն՝ օնլարը պէն 15
կէօնտէրմէմիշ իքէն՝ օլ ատըմտատ փէյղամպէր-
լիք էտիպ՝ պու տիյարտա գըլըճ վէ ճէլլգ օլմա-
յաճագտըր տէյէն փէյղամպէրլէրին հագգընա
Ւատպ պէօյլէ տեր. ()լ փէյղամպէրլէր գըլըճ
իլէ վէ ճէլլգ իլէ հէլաք օլունաճագլար։ Ալ է 16
օնլարըն օլ փէյղամպէրլիք էմմտիքլէրի գավ՝
գըլըճ իլէ ճէլլգ եհւզհւնտէն Ւէրուշալիմին
եօլլարընա ահէրլաճագլար, վէ օնլարը՝ օնլարըն
գարըլարընը վէ օղուլլարընը վէ գըզլարընը կէօ-
մէն պուէյնմայաճագտըր. վէ օնլարըն իւզէրինէ՝
օնլարըն եարամազըղընը՝ տէօքէճէէյիմ։ Ւամի 17
օնլարա պու սէօզիւ սէօյլէյէսին. Ալէճէ վէ կիւն-
տիւզ կէօզլէրիմ եաշ տէօքիւպ տինմէսինլէր,
զիրա գավմընըն պիքրէ գըզը՝ պէօյիւք գըրըլըշ
իլէ՝ ղայէթ օնկուլմազ վուրուշ իլէ գըրըլտը։
Ւչէր գըրա չըգաւրսամ՝ իչինէ գըլըճ իլէ գամըշ 18
օլունմուշլար, վէ էչէր շէհւռէ կիւէրսէմ՝ իչինէ
աճլըգտան խասթա օլմուշլար. զիրա կէրէք փէյ-
ղամպէր կէրէք քեհանին պիլմէտիքլէրի տիյարը
տօլաշընըրլար։ Ւէհուտտայը պիւթիւն պիւթիւ- 19
նէ ըէտտ էթմտի՞ն մի, ճանըն Ալիօնտան իքրաՀմը
էթմտի, պիզի նի՞չիւն վուրտուճ տէ՝ պիզէ չիփա
եօգտուր. պիզ սէլամէթ պէքլէտիք, ամմա խայր
եօգտուր. չիփա վագթը պէւլէպտի, ամմա իչինէ
շաշգընըլըգ կէլտի։ Պիզ՝ եա՛ Ւատպ՝ փասընգ- 20
լընըմըզը վէ պապալարըմըզըն եարամազըղընը
պիլիրիզ. զիրա սանա կիւնահ իչլէտիք։ Ւատըն 21
իչիւն պէպէկն իքրահ էթմէ, աէնինն ի՛զհէմինին
թահթընը րէզիլ էթմէ. զիքր էյլէ՝ պէզիմիէ
օլան ահ՛տընը նագգ էթմէ։ Ալահիֆլէրինն պա- 22
գըլըգլարը՝ արասընտա եաղմուր վէրէն վա՛ղմը,

Digitized by Google

եօթնաս եաղմուրս կէօքլէ՛րմի եաղտըրըր. օ՛ սէն տէյի՛ լմիսին եա՛ Ա՛ապպ Ա՛լլահըմըզ. իմոի սանա իւմիտ էտէրիզ. զիրա պունլարըն ճիւմլէսինի սէ՛ն էյլէտին։

ԳԼՈՒԽ 15։

1 Ա՛լ է Ա՛ապպ պանա տէտի. Ո՛ւզըրուսմանա Ա՛ֆակ վէ՛ Հ էմուէ՛լ պիլէ տուրսա, պու գավմա կէօճ-
2 լիւմ եօգտուր. հուզուրուսմանն գօվ, վէ չըգալըն-լար։ Ա՛լ է օլպէ՛ն սանա՝ Ա՛յրըէյ չըգալըմ տէր-լէրսէ, օլտէ՛մ օնլարա տէյէ՛սին. Ա՛ապպ պէզոյէ՛ տէր. Ա՛չօլիւմ իչիւն օլանլար էօլիւմ՛ վէ գը-լըճ իչիւն օլանլար գը-լըճա՛ վէ ա՛ճլըգ իչիւն օլանլար ա՛ճլըգա՛ վէ էսիրլիւ՛ իչիւն օլանլար էսիրլիյէ՛ չէ-
3 ա՛լնալը։ Ա՛լ է օնլարըն իւզէրինէ տէօրթ ճինս պէ՛նլ՛ սալաճաղըմ՛ տէյօր Ա՛ապպ. գաֆէլ իչիւն գը-լըճը՛ վէ սիւրիւքլէ՛մէ՛ք իչիւն քէօփէ՛քլէրի՛ եէմէ՛ք իչիւն վէ հէյլաք էթմէ՛ք իչիւն կէօյիւն
4 գուշլարընը վէ եէրին ճանաւարլարընը։ Ա՛լ է օնլարը՝ Ա՛ֆհուտա փատիշահը Ա՛իզգիա օղլու Ա՛նանասէ սէպէպինտէն՝ օնուն Ա՛ուրուշալիմտէ էթտիկինտէն էօթիւրու՝ եէրին ճիւմլէ մէ՛մլէ-քէթմէլէրինէ ճէփա իչիւն Թէօղիմ էտէճէյիմ։
5 Ո՛իրա սէնի քի՛մ էսիրկէյէճէ՛ք՝ եա՛ Ա՛ուրուշա-լիմ՝ վէ սէնի քի՛մ ա՛ճըյա՛ճագ՝ վէ սէնին հա-
6 լինի ասըմագ իչիւն՝ քի՛մ սապա՛ճագ։ Ա՛յն պէ-նի Թէրք էթտին՝ տէյօր Ա՛ապպ՝ կէրի կիթ-տին. իմոի էլիմի սէնին իւզէրինէ ուզատըպ՝ սէ-նի հէյլաք էտէճէյիմ. մէրհամէթ էթմէ՛քտէն
7 օսանտըմ։ Ա՛լ է օնլարը եէրին գափուլարընտա՝ եապա իլէ սավուրաճաղըմ, գավմըմը էվլաստըզ գէյուպ՝ հէյլաք էտէճէյիմ. օնլար եօլլարընտան
8 տէօնմէտի։ Պանա օնլարըն տուլ գարըլարը

Digitized by Google

ունիզ գումունտան զնչատէ օլտուլար . օնլարա՝
էօյլէչին էյլէին անասը իւզերինէ եա՝ղմաճը կէ-
թիրտիմ, օնուն իւզերինէ ափսանսըզ գօրգու վէ
իւզքիւնէթիւ տիւշիւրտիմ : Այէտի տօղուրան՝ 9
պա՛ֆ գալտը, ճանընը թէսլիմ էթտի, տահա
կիւնտիւզ իչէն՝ կիւնէշի պաթտը, օ՝ ութանտը,
վէ թէճմիլ տիւշտու, վէ օնլարընն պագըսընը՝ տիւշ-
մէնլերինին Հօնիւնտէ գը լըճա՝ թէսլիմ էտէճէ-
յիմ տէյօր Յատպ :

Ա՝յ պանա՝ եա՝ անամ՝ քի պէնի՝ ճիւմլէ եէր 10
իչինն՝ զավղա ատէմի վէ նիզա՝ ատէմի տօղուր-
տուն՝ միւլատպա իլէ վէրմէտիմ, վէ պանա միւրա-
պա իլէ վէրմէտիլէր իսէտ, պանա ճիւմլէսի
պէտտուա՝ էտէրլէր : Յատպ տէր քի՝ Այլպէթ 11
պագիյէնէ խայր օլաճագ . էլպէթ պէյա վագ-
թընտա վէ ա՝ըգլէթ վագթընտա՝ տիւշմէնէ ծանա
միննէթ էթտիրմէէյիմ : Այէմիր՝ փօրեաս տէմի- 12
րինի վէ թուճու փֆնա էտէ՞րմի : Էմման ճիւմլէ 13
կիւնահլարընն իչլուն՝ հէմ հէփ սինօրլարընճա սէ-
նինն մալընը վէ խազինէլէրինի՝ պիյա պահա եա՝ղ-
մայա վէրէճէյիմ : Ա՝ յ պիլմէտիյին եէրտէ օլան 14
տիւշմէնլէրինի կէթիրտէճէյիմ . զիրա խըշմմ-
տա ատթէշ դուրտուշտու, վէ սիզին իւզերինիզէ
եառնաճագ տըր : Այա՝ Յատպ սէն պիլըրսին . 15
պէնի խաղրընա կէթիր, վէ պէնի զիյարէթ էյլէ,
վէ պէնի գօվահլայանլարտան ինթիգամընմի ալ-
տըր . պէնի սաղրընընն սէպէպինտէն ալմա . պիլ
քի՝ սէնին սէպէպինէ սիթէմ չէքտիմ : Ա՝էօզ- 16
լէրին պուլունտու, վէ օնլարը եէտիմ . վէ սէօյլիւն
պանա՝ եիւրէյիմին սիւրիւրի վէ ֆէրըսհլի օլտու .
զիրա ատըն իւզերիմէ չաղրըլտը՝ եա՝ ա՝ աքէրլէ-
րին Այլահը Յատպ : Օէվզէնինճիլէրին մէճլի- 17
սինտէ օթուրմատըմ, վէ մէսրուր օլմատըմ . սէնին

Digitized by Google

էլլեն սեպհականուէն եւալընդդէմ օթեուրտում. զիրա
18 պէնի խոշտ իլէ տօլտուրտուն։ Ահ՝ չիւն աղըդմ
տայիմ՝ վէ եարամ օնկուլմազ օլուր. օ՝ տաղալը
մուզա իպաւ էտեր. պանա հէր վէճմէլէ եալանճը՝
19 գարարտըդ սուլար կիպի օղրմուտուն։ Ընուն
իչիւն Տապպ պէօյլէ տեր. Նէյլեր տէօնէրսէն,
պէն սէնի կելի. կէթիրիրիմ, չէ հատուրտումտա
առուրտրսուն. վէ էյլեր գըյմէթլիյի ալչագտան
չըգարըրըսան, աղըզ՛մ կիպի օլուրտուն. օնլար
սանա տէօնսիւն, լաքին սէն օնլարա տէօնմէ։
20 Վէ սէնի պու գավմա հիսարլը պագըր գալէ կիպի
էտէճէյիմ, վէ սէնին իւզերինէ ճէնք էտէլէր,
տմմիա սէնի եէնէմէյէլեր. զիրա՝ սէնի գուրթարտ
մագ իչիւն վէ սէնի խէլասս էթմէք իչիւն՝ պէն սէ-
21 նին իլէ իմ տէյօր Տապպ։ Վէ սէնի եարա-
մալլարըն էլինտէն գուրթարագաճղըմ, հէմ սէնի
զօրագալլարըդ էլինտէն ֆիտաւ էտէճէյիմ։

ՊՕՂ. 16.

1 Վէ պանա Տապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի.
2 Վ՚էնտունէ գարը ալմա, վէ պու մանհալտէ սէնին
3 օղուլլարըն վէ գըզլարըն օլմասըն։ Օ՚իրա պու
մանհալտէ տօղան օղուլլարըն վէ գըզլարըն հագ-
գընա՝ վէ պու տիյարտտա օնլարը տօղուրան անա-
լարը հագգընա հէմ օնլարը տօղուրան պապա-
4 լարը հագգընա Տապպ պէօյլէ տեր. Ընուր
խաստթալըգլար էօլիւմիւնտէն էօլէճէքլէր, ազ-
լայնայաճագլար, վէ կէօմիւլմէյճէքլէր, եէր
եիւզիւ իւզերինտէ կիպարէ իչիւն օլաճագլար. վէ
գըլըճ իլէ հէմ ագըլըգ իլէ տիւքէնէճէքլէր, վէ
լէշլէրի կէօքլէրին գուշլարընա վէ եէրին ճանա-
5 վարլարընա դաամ իչիւն օլաճագտըր։ Օ՚իրա
Տապպ պէօյլէ տեր, Նայս էվինէ վարմա, վէ աղ-

Digitized by Google

լամաղա կիթեմք, վէ օնլար իչիւն ֆիղան էթմէք,
ղերա սէլամէթիմի՝ պու գավմտան՝ տէյօր Աստպ՝
վէ ինայէթի հէմ մերհամէթի գալտըրտըմ։
Ա Է պէօյիւքլէր հէմ քիւչիւքլէր պու տիյարտա 6
էօլէճէքլէր, չէ կէօմիւլմէյէճէքլէր. վէ օնլար
իչիւն եաս չէքմէյէճէքլէր, վէ էթէլէրինի քէրթ-
մէյէճէքլէր, վէ օնլար իչիւն տաչլարընը եօլմա-
յաճաղլար։ Ա Է էօլիւլէրտէն էօթիւրու թէ- 7
սէլլի վէրմէք իչիւն՝ եաստան էօթիւրու էքմէք
ատողամայաճաղլար. վէ պապալարը վէ անալարը
իչիւն օնլարա թէսէլլի գատէհինի իչիրմէյէ-
ճէքլէր։ Էմ սէն հէյիա իչմէք իչիւն օնլար 8
իլէ օթուրմաղա՝ զիյաֆէթ էվինէ վարմայասըն։
Օխրա Ատաէլին Ալլահը ա՛ւքելէրէրին Աստպը 9
պէօյլէ տեր. Իչմէք պէն պու մահալտէն կէօղլէ-
րինիզ էօնինտէն վէ կիւնլէրինիզտէ սէվինճ սէ-
սինի վէ շատը՛գ սէսինի հէմ կիւվէյինին սէսինի
վէ կէլինին սէսինի տինկտիրէճէյիմ։ Ա Է օլաքի՝ 10
պու գավմս հէփ պու սէօղլէրի խապէր վէրտիյին
զէման, օնլար սանա՝ Աստպ իւզէրիմիզ ճիւմլէ
պու պէօյիւք պէլայը նի՞չիւն սէօյլէտի, վէ Ալլա-
հըմըզ Աստպա գարշը իշլէտիյիմիզ եարամազ-
լըղըմըզ նէ՞ տիր, վէ կիւնահըմըզ նէ՞ տիր՝ տէր-
լէրսէ. Օ՛ւռէմ օնլարա տէյէսին, Պապալարը- 11
նըզ պէնի թէրքը էթտիքլէրինտէն էօթիւրիւ՝
տէյօր Աստպ, վէ ղայրի սալահլար սուրընճա վա-
րըպ օնլարա ի՛պատէթ էթտիքլէրինտէն վէ օն-
լարա սէճտէ գըլտըգլարընտան վէ պէնի թէրքը
էթտիքլէրինտէն վէ թէվպահթըմը սագլամտըգ-
լարընտան էօթիւրիւ, Էմ սիզին պապալա- 12
րընըզտան պէթեր եարամազլըգ իշլէտիյինիզ-
տէն՝ վէ իշթէ սիզին պէնի տինկլէմէկլէրէք հէր
պիրինիզ քենտի քէօթիւ եիւրէյինին շիրուէթի

Digitized by Google

արտընձաև եհուրհաիլիանիւզտէն էօթհուրու ,
13 պէն տախի սիզի՝ պու տիյարըն իւզերինտէն՝ սի-
զին հէմ պապալարընըզըն պիլմէտիյի տիյարըն
իւզերինէ սիլքէճէյիմ՝ վէ օրտուտա կիւնտիւզ վէ
կէճէ՝ սիզէ մերհամէթ էհմէյէճէյիմ իչիւն՝
ղայըրի ալահլարա իւպատէթ էտէճէքսիզ :
14 Ո՞նուն իչիւն իշլեհ կիւնլէր կելիր՝ տէյօր
Յապպ , քի արթըզ՝ Յարահէլ օղուլլարընը Ո՞րը
տիյարընտան չըգարան Յապպ սաղտըը տէմէյէ-
15 ճէքլէր . Յլլա՝ Յարահէլ օղուլլարընը վօրհամ
տիյարընտան վէ օնլարը սիւրտիւյիւ ճիւմլէ տի-
յարլարտան չըգարան Յապպ սաղտըը փէյէճէ-
լէր , վէ օնլարը՝ պապալարընա վէրտիյիմ տիյար-
16 լարընա տէօնտէրէճէյիմ : Իշլեհ պէն՝ չօգ պա-
լըգճըլար կէօնտէրէճէյիմ՝ տէյօր Յապպ , վէ օն-
լար ավլայաճագլար . վէ օնտան փօնկրա չօգ սա-
ճըլար եօլայաճաղըմ՝ վէ օնլարը հէր տաղըն ի-
ւզերինտէն վէ հէր թէփէնին իւզերինտէն վէ գա-
յալարըն գօվուգլարընտան ավլայաճագլար :
17 Ո՞յթա կէօզլէրիմ՝ օնլարըն հէփ եօլարը իւզէ-
րինտէ տիր , եհուդհամտէն կիչուլ տէյիրլէր , վէ օն-
լարըն եարամազ ըղը կէօզլէրիմին էօնհիւնտէն
18 սագը տէյիր տիր : Ո՞վ իպհիտա՝ տիյարըմը
նաիւաքլատըգլարը իչիւն՝ օնլարըն եարամազը-
ղընըն վէ կիւնահընըն հքի գաթ էձրինի վէրէճէ-
յիմ . օնլար մէքրուհլուգլարընըն վէ հքրահիյէթ-
լէրինին լէշլէրի իլէ՝ միւքհէմի՛ւ տօլտուրտուս-
19 լար : Այ՝ Յապպ՝ ս՛ըզլէթ կիւնհիւնտէ գուվվէ-
թիմ վէ գալէ՛մ վէ փէնահկահՀրմ՛սըն . ևէրին
ուճլարընտան դահֆէլէր սանա կէլէճէքլէր , վէ
տէյէճէքլէր . Ը՞ագդան պապալարըմըզ հասյանը՝
պադըլըղը վէ ֆահտե էհմէյենլերի միրաս՝ ալ-
20 տըլար : Ո՞տեմ քէնտինէ՝ չօլ Ո՞լլահ տէյիլլէրի

Ա՛լլահ մը էտեձէք ։ (Ինուն իչիւն իշխէք պէն 21
ան լարա պու տեֆա՛ պիլտիրէճէյիմ. ան լարա էլիվի
վէ գուվվէթիվի՛ պիլտիրէճէյիմ, վէ պիլէյէր քի
ատըմ Ի՛ՆՉՕՈՎ Յ՛ տըր ։

ՊՈՐ 17։

Ա՛նհուսանըն կիւնահը տէմիր գալէմ իլէ վէ էլ- 1
մասըն ուչու՛ իլէ եազըլմըշտըր . եհուդիքէլէրինին
լէվհասը՛ իւզէրինտէ՝ վէ մէզոպոտ ամիրլըրըզըն պու-
նուզլարը՛ իւզէրինտէ գազըլմըշտըր . Ա՛յի օղուլ 2
լարը ան լարըն մէզոպոտ ամիրլըրը՛ վէ եէշիլ աղաճլար
եանընտա եիւքսէք թէփիւէլէրին իւզէրինտէ գօ-
րուվարընը խադրտա դուրմաձլար ։ Ա՛յ գըրտաւքի 3
ատաղըմ՝ սէնին մանընը՝ ճիւմլէ խազինէլէրինի՛
պիւթիւն սինօղլարընտա կիւնահլարըն իչիւն սէ-
նին թէփէփուրթխանէլէրինի եաղմայա վէրմէճ-
ի՛յիմ ։ Ա՛յ սէն քէնտի՛ն տախի՛ սանա վէրմիյիմ 4
վիւքիւնտէն գալաճագսըն, վէ սէնի՛ պիլմէտիյին
տիյարտա տիւշմէնլէրինէ գիւղ էտէճէյիմ. զիրա
խը չմըմտա ան թէճ՛ գուրթուշտուրտունուզ քի՛ Ը-
պէտէն եանանճագտըր ։ Ա՛տապ պէյլէ տէր. 5
Ա՛էլո՛ւն օլսուն օ ատըմ՛ քի ինանանա կիւվէնիր,
վէ էթի՛ քէնտինէ գօլ էտէր, վէ եիւրէյի Ա՛տապ-
ատան կիտէր ։ Ա՛յ օ՛ չէօլտէ պարաղըմըշ կիպի օ- 6
լաճագ, վէ խայր կէլինճէ կէօրմէյէճէք. վէ չէօլ-
տէ գուրու եէրլէրտէ՝ թուղլու վէ սալթին օլմազ
եէրտէ սաքին օլաճագ ։ Ա՛յնպարէ՛ք օլսուն օ 7
ատէ՛մ քի՛ Ա՛տապա կիւվէնիր, վէ օնուն իւմիտի
Ա՛տապ օլուր ։ Ա՛յ օ՛ սուլար եանընտա տիքիլմիշ 8
աղաճ կիպի օլաճագ տըր, քի օ՛ քէզբէլէրինի ըր-
մաղըն եանընտա սալըպ՝ ըսըրճաղըն կէլտիյինի
կէօրմէզ, իլլա օնուն եաւխրաղը եէշիլ օլուր, հէմ
գօրագլըգ եր լընտա ղամ՛ էէմէզ, վէ մէյվէ վէր-

Digitized by Google

9 ՔԵՔՏԷՆ գալմագ։ Յուրեք՝ ճիւմլէտէն հիւլէ-
քեաթ տըը, հէմ օ՝ ղայէթէլէ ֆասիտ տիր. օնու
10 քի՞մ պիւլէ պիւլըր։ Պէն Յապպ՝ եհուդէյի թէֆ-
թիշ էտէրիմ, պէօյիք-քլէրի ալնարըմ, քի ատէմի
եօլլարընճա՝ ամէլլէրինին մէյվէսինճէ վէրէ-
11 յիմ։ Էտրամ մալ էտինէն՝ եռամուրգալարընը
գըղտըրըպ եավրու չըգատմայան քէֆքլէք ինէ՝
օնու կիւնլէրինին եարըսընտա պրաղաճագ, վէ
12 սօնունտա տէլի օլաճագ։ Ինագտէսմիպին մա-
հալի՝ եվվէլտէն պէրու եիւճէլմիշ իղէթ թախ-
13 թը տըը։ Յա՞ Յարաէլին իւմիտի Յապպ՝ սէնի
ճիւմլէ թէրը էտինլէր ութանաճագ տըը. պէն-
տէն տէօնինլէր նէրտէ եաղըլաճագլար. զիրա
ապիհայաթի փունկարը օլան Յապպը թէրը էթ-
14 տիլէր։ Պանա շիֆա վէր՝ եա՞ Յապպ, քի շիֆա
պուլայըմ. պէնի խէլաս էյլէ, քի խէլաս պուլա-
15 յըմ. զիրա իֆթիխարըմ սէնսին։ Յիշթէ օնլար
պանա տէրլէր. Յապպըն սէօզիւս հա՞նի, հալա
16 կէլսի՞ն։ Ինմիս պէն սէնին արտընտան՝ չօպան
օլմագտան գաչմատըմ, վէ միհնէթի կիւնիւնիւ
արզուլմագտիյիմի պիլդիրսին. տուտագլարըմտան
17 չըգան սէնին էօնիւնտէ իտի։ Պանա գօրգու
օլմա. պէլա կիւնիւնտէ պէնիմ իւմիտիմ սէնսին։
18 Պէնի գօվալայանլար ութանսընլար, վէ պէն խէ-
ճիլ տիւշմէյիմ, օնլար գօրգունլար, վէ պէն
գօրգմայըմ. օնլարըն իւզէրինէ պէլա կիւնիւ կէ-
թիր, վէ օնլարը չէֆթէտէ գըըրշ իլէ գըը։
19 Ինապպ պանա պէօյլէ տէտի. կիթ, վէ օլ Յէ-
հուտա փատիշահլարընըն կիրտիքլէրի վէ չըգ-
տըգլարը՝ գամմըն օղուլլարընըն գափուսունտա
վէ Յէրուշալիմին էֆէի գափուլարընտա տուր.
20 Ի է օնլարա տէ. Յա՞ Յէհուտա փատիշահլարը
վէ էֆէի Յէհուտա՝ վէ պիւթիւն Յէրուշալիմ սա-

Digitized by Google

քինլերի քի պու գափուլարտան՝ կիրեբաիզ՝ Ի՝ապա-
պրն սեօղիւնիւ տինկլէյին. Ի՝ապպ պեօյլէ տեր. 21
Ն՛անլարընըզա տիգգամ էտին, վէ շապպամ
կիւնիւնտե եիւք գալտը՛րման, վէ Ի՝երուշալիմ
գափուլարընտան իչերի կէթիրմէն. Ա՝ և շապ- 22
պամ կիւնիւնտե եվլերինիզտէն տիշարը եիւք
չըգարման, վէ ասլա իշ իշլէմէն. իլլա շապպամ
կիւնիւնիւ՝ պապալարընըզա էմր կէտիյիմ կիպի՝
Թագաոս էյլէյին. Ի՝մմա օնլար տինկլէմէտի- 23
լեր, վէ գուլագլարընը մէյլ եէտիրմէտիլեր. իլ-
լա՝ տինկլէմէմէք իչիւն վէ Թէտիպ գաապուլ կէ-
մէմէք իչիւն՝ պօյնլարընը սերԹէկէտիլեր. Ի՝ա- 24
քին օլաքի՝ էյեր տիգգամ իլէ պէնի տինկլէրսէ-
նիզ՝ տէյօր Ի՝ապպ, քի շապպամ կիւնիւնտե պու
շէհրին գափուլարընտան իչերի եիւք կէթիրմէ-
յէսիզ, վէ շապպամ կիւնիւնիւ՝ օնտա ասլա
խըզմէմ իշլեմէյէրեք՝ մուգաատէս տագլայտա-
նըզ, Ա՝լգէման պու շէհրին գափուլարընտան՝ 25
Տավիտ ԹախԹընըն իւզերինտե օՀուրաճագ՝
ա՝րապալար վէ աՀլար իւզերինե պինմիշ փատի-
շահլար վէ սերվէրլեր՝ քէնտիլերի հեմ սերվէր-
լերի՝ Ի՝երուշալիմի՛ն
սաքինլերի՝ կիրեճէքլեր. վէ պու շէհր եպէտէն
գալաճագ. Ա՝ և Ի՝ահուտա շէհրլերինտէն հեմ 26
Ի՝երուշալիմին էդրաֆընտան վէ Պէնիամինի տի-
յարընտան վէ օվատան վէ տաղլարտան հեմ
գըյպէտէն կէլէճէքլեր, վէ պիւթիւնեանմա հեմ
գուրպան վէ էքմէքփէշքէշի վէ քիւնլիւք կե-
Թիրէճէքլեր, հեմ Ի՝ապպ եվինե շիւքրփէշքէշի
կէթիրէճէքլեր. Ի՝մմա էյեր պէնի տինկլէմէզ- 27
սէնիզ, քի շապպամ կիւնիւնիւ մուգաատէս
տագլայտըզ, լաքին շապպամ կիւնիւնտե եիւք
գալտըրըպ՝ Ի՝երուշալիմ գափուլարընտան իչերի

Digitized by Google

կիրեբսէնիզ, պէն տախի օնուն գափուլարընտա
աթէշ դուշտուրաճաղըմ, վէ Յերուշալիմին
սերայլէրինի եէյճէք, վէ սեզիւնճէյճէքտիր՝։

ՊԱՐ 18։

1 Ապպ դարաֆընտան Յէմիայէ օլան սէօզ տիւր,
2 քի տէտի. Գալգ, վէ չէօլմէքճինին էվինէ էն.
վէ սանա օրատա սէօզլէրիմի խաբէր էտէյիմ։
3 Յամուր չէօլմէքճինին էվինէ էնտիմ. վէ իշնէ օ
4 չարքլարտա իշ իշլէրիտի։ Ալ է չամուրտան
եափտընը զապ՝ չէօլմէքճինին էլինտէ պօզուլտու.
վէ օնու թէքրար՝ չէօլմէքճինին նազարընտա
եափմաղա խօշ կէօրիւնտիյիւ կիպի՝ պաշգա զապ
5 եափտը։ Յամուր պանա Ապպէն սէօզիւ օլուպ
6 տէտի. Այզ պու չէօլմէքճինին էլ-փէյ կիպի
էթմէյէ գատիր տէյիլմիմ՝ եա՞ Յարաէլ էվի՝
տէյօր Ապպ. իշնէ չէօլմէքճինին էլինտէ չա-
մուր նիձէ իսէ՝ եա՞ Յարաէլ էվի՝ էլիմտէ էօյլէ
7 սինիզ։ Գահիֆէ հագգընա եա՞ մէմլէքէթ հագ-
գընա՝ Այէքէճէյիմ՝ վէ երգաճաղըմ՝ վէ հէլակ
8 էտէճէյիմ տէտիյիմ անտէ, Եթէ օր հագգընա
սէօյլէմիշ իտիյիմ դահիֆէ եարամտաղըընտան
տէօնէրսէ, պէն տախի օնա էթմէյէ տիւշիւնա-
9 տիւյիւմ քէմլիքտէն նատիմ օլուրում։ Մէմ
դահիֆէ հագգընա եա՞ մէմլէքէթ հագգընա՝ Եա-
փաճաղըմ, վէ տիքճէյիմ տէտիյիմ անտէ.
10 Եթէ սէօզիւմիւ տինկլէմէյէրէք՝ նազարըմտա
եարամտաղըգ իշլէրսէ, պէն տախի օնա էհսան
էթմէյէ տէտիյիմ խայրտան նատիմ օլուրում։
11 Ալ է չիմտի Եհուտա ատէմլէրինէ վէ Երուշա-
լիմ սաքինլէրինէ Յալա սէօյլէյիպ տէ. Ապպ
պէօյլէ տէր. Իշնէ պէն սիզին Հագգընըզա քէմ-
լիք գուրարըմ, վէ սիզին Հագգընըզա գաստլէր

Digitized by Google

տիշհինիւրիւմ. հալա հէր պիրինիզ՝ եարամազ
եօլլարընըզտան տէօնիւն, վէ եօլլարընըզը հէմ
ֆիյլլէրինիզի էյի էտին: Ա՚մմա տէտիլէր. Ա՚յա 12
ֆիլէ. չիւն գաստլէրիմի՚զ արտընձա կիտէճէյիզ,
վէ հէր պիրիմիզ եարամազ եիւբէյինին շիրրե-
թինէ կէօրէ ա՚մէլ էտէճէք: Ա՚նուն իչիւն Ա՚ապ 13
պէջյլէ տեր. Ը՚ալա դաիֆէլէրտէ սուա՚լ էտին,
պունլար կիպի քի՞մ իչտիմիշտիր. Ա՚րաէլին
պիքրէսի ղայէթ իւրքիւլէճէք չէյ իչտէտի: Ա՚իպ- 14
նանըն գարը գայատըն թարլասընտան էքսիք օ-
ղրիւրմու. եախօտ շու սօղուզ՝ ագան եատ սուլար
հիչ գուրթարմու: Ա՚մմա գալմըմ պէնի ունութ- 15
տու, պագը լըղա պուխուր եագտըլար. վէ օնլար՝
հազըրլանմամըշ եօլլարտա եիւբիւմէք իչիւն՝ օն-
լարը եօլլարընտա՝ էպէտի դաւրիզլէրինտէ թէօ-
քէզէ օղրաթըլար. Ա՚ֆի օնլարըն տէյարընը 16
վիրանէ վէ էպէտի ըէզալէթ գէյալար. օնտան
հէր կէչէն հէյրան օլուա՚ պաշընը տալլայաճագ-
տը: Ա՚նլարը տիւշմէն էօնիւնտէ կիւն տօղ- 17
րուսու եէլի իլէ կիպի տաղըտաճա՚ղըմ. օնլարըն
պէլալարը կիւնիւնտէ արգա՚ կէօսթէրէճէյիմ,
վէ տէյի՚լ եիւզ:

Ա՚ֆ տէտիլէր. Ա՚կէլին Ա՚րէմիանըն իւզէրինէ 18
գաստլէր գուրալըմ. զիրա քեահիւնտէն Թէվրաթ՝
վէ ա՚լիմտէն Թէտապիր՝ վէ փէյղամպէրտէն սէօզ
զա՚յ օ՚լմայաճագ տըր. կէլին օնու տիլ իլէ վուրա-
լըմ, վէ հէփ սէօզլէրինէ գուլագ վո՚ւրմայալըմ:
Ա՚յա Ա՚ապ՝ պանա գուլագ վուր, վէ պէնիմ իլէ 19
էքիշէնլէրին սէսինի տինլէյէ: Ա՚յլիք եէրինէ 20
քէմիլիք վէրիլ՚էմի. զիրա օնլար ճանըմ իչիւն
չուգուր գազտըլար. խադրընա կէթիր քի՝ սէնին
հուզուրունտա տուրտում, քի օնլարըն հագգընա
էյլիք սէօյլէյիմ, թա քիմ ղազապըը օնլարտան

Digitized by Google

21 տէօնտէրէսին։ ()նուն իչիւն օնլարըն սդուլլա-
րընը աճլըղա վէր, վէ օնլարը գըլըճըն էլլէրինէ
թէսլիմ էյլէ. օնլարըն գարըլարը էվլատսըզ՝ վէ
տուլ գալալար, վէ էրքէքլէրի էօլիւմ մագթուլ-
լարը օլալար, խիթլէրի ճէնգտէ գըլըճատան վու-
22 րալար։ ()նլարըն իւզէրինէ ափսոնսըզ պէօ-
լիւք կէթիրտիյինտէ՝ էվլէրինտէ ֆէրեամ իշի-
տիլէ, զիրա պէնի գուլթմամղա չուգուր գազտըլար,
վէ այագլարըմ իչիւն տուղագլար կիզլէտիլէր։
23 Վէ էսէն եա՛ Իսպպ՝ օնլարըն պէնի էօլտիւմէք
իչիւն պանա գարշը հէփ նիյէթլէրինի պիլտիրսին.
օնլարըն եարամնազլըղընը ա՛վֆ էթմէ, վէ կիս-
նահլարընը հուզուրունտան մահ՛ոլ էթմէ, իլլա
աէնին հուզուրունտա թէօքէզէ օղրասընլար. ղա-
զապըն վագթընտա օնլարա գարշը իշ կէօր։

ՊԱՐ 19։

1 Իսպպ պէօյլէ տէտի. Կիտիպ՝ էօլմէքճի իշի
պիր գօփրադ պարտադ սաթուն ալ. վէ գաւմընն
իսթիխարլարընտան՝ հէմ քեսհինլէրին իսթի-
2 արլարընտան ալ. Վէ էօլմէքճիլէր գափուտու-
նուն մէտիէլինտէ օլան Ջինոմ օղլու Վատիսինէ
չըգ. վէ օրատա սանա սէօյլէյէճէյիմ սէօզլէրի
3 նիտա էյլէ. Վէ տէ. եա՛ Իհուտա փատի-
շահլարը վէ Իէրուշալիմ սաքինլէրի՝ Իսպպըն
սէօզիւնէ տինկլէյին. Իսրաէլին Իլլահը ա՛ս-
քէրլէրին Իսպպը պէօյլէ տեր. Իշթէ պէն պու
մնահալին իւզէրինէ պէլա կէթիրէճէյիմ, քի օ-
4 նու հէր իշիտէնին գուլագլարը չընկլայա։ Ղիւն
քի օնլար պէնի պրագտըլար վէ պու մնահալի մուր-
տարլատըլար, վէ օնտա՝ քէնտիլէրին վէ պապա-
լարընըն վէ Իսրաէլ փատիշահլարընըն պիլմէ-
տիքլէրի ղայրի աւլահլարա պուխուր եագտըլար,

Digitized by Google

հեմ պու մահալի սուչսուզ գայն իլէ տօլտուրտուլար։ Էմ պաա՛լըն թեփէփութխանէլերին 5
նի պինա էթտիլէր, քի պէնիմ էմր էթմէտիյիմի վէ սէօյլէմէտիյիմի վէ խադրըմա կէլմիյէնի՝ օղուլլարընը աթէշտէ պա՛ալ իչիւն պիւթիւնեամա եագալար։ Ընուն իչիւն իշթէ կիւնլէր կէլըր՝ տէյօր Յապպ, քի արթըգ պու մահալէ Յօփէթ վէ Էինսօմ օղլու վատիսի չաղրը՛լմայաճագ, իլլա գա՛թլ վատիսի փէնիլէճէ։ Ա՛ պու մահալտէ Յէհուտանըն հեմ Յերուշալիմին միւշաւէրէւինի իպդա՛լ էտէճէյիմ, վէ օնլարը՝ տիւշմէնլերի էօնիւնտէ գըլըճ իլէ վէ օնլարըն ճանընը արայանլարըն էլի իլէ տիւշիւրէճէյիմ. վէ լէշլէրինի կէօյիւն գուշլարընա վէ եէրին ճանավարլարընա դաա՛մ վէրէճէյիմ։ Ա՛ պու շէհրի՝ վիրանէ վէ րէզալէթի գօյաճաղըմ. օնտան հէր կէչէն՝ օնուն ճիւմլէ վուրուշլարը՛ սէպէպինտէն՝ հէյրան գալըպ ըսը՛գ չալաճագ։ Ա՛ մուհասէրէտէ վէ տիւշմէնլերի հեմ օնլարըն ճանլարընը արայանլարըն օնլարա վէրտիքլէրի ս՛ըգլէթմէ՝ օնլարա՝ օղուլլարընըն էթինի վէ գըզլարընըն էթինի եէ. տիրէճէյիմ. վէ պիրպիրինին էթլէրինի եէյէճէքլէր։ Ընտէն պարտաղը՝ սէնին իլէ կէլէն ա- 10
տէմլէրին կէօզլէրի էօնիւնտէ գըրսնսըն. Ա՛ էօ 11
նլարա տէյէսին. Ը՛աքէրլէրին Յապպը պէօյլէ տէր. Պու գաւմը վէ պու շէհրի պէօյլէճէ գըրաճաղըմ, նիճէ չէօլմ.քճի գապընը գրըար տա՝ արթըդ բ՛լաճը օլմազ. վէ օնլար Յօփէթտէ՝ կէօմճէքէ մահալ դա՛լմայանատէք՝ կէօմճէքլէր։ Պու 12
մահալէ վէ օնուն սաքինլէրինէ պէօյլէ էտէճէյիմ՝ տէյօր Յապպ, վէ պու շէհրի Յօփէթ կիպի գօյաճաղըմ։ Ա՛ տամլարը իւզէրինտէ կէշիւն 13
ճիւմլէ ա՛աքէրինէ պուխուր եագտըգլարը՝ վէ

Digitized by Google

ղայրի ալևահլարա չերպկեթփեշքեչի տեօքտիւք-
լերի հեփ եվլերին սեպեպինտեն՝ Յերուշալիմին
եվլերի վե Յեհուտա փատիշահլարընըն եվլերի
Մանասէին մահալի կիպի նատիաքլանաճագլար
տըր։

14 Ընտեն Յրեմիա Նապպըն օնու օղ փեյղամպեր-
լիք էթմեյե կեօնտերտիյի Մանասէին կելտի,
վե Նապպ եվինին հավլիսինտե տուրուպ՝ ճիումլե
15 գավմա տեսի. Նարաեէլին Ընղահը ա՛քերլերին
Նապպը պեօյլե տեր. Յշթե պու շեհրին իւզերինե
վե օնուն հեփ գասապալարը իւզերինե օնուն
հագգընա սեօյլետիյիմ պիւթիւն պեղապը կեթի-
րեճեյիմ. զիրա պօյնլարընը սերթլեթտիլեր,
շեօյլե քի սեօզլերիմի տինլեմետիլեր։

ՊԱՐ 20։

1 Իմմեր Նապպ եվինին պաշ զապիդի օլան Նմմեր
օղլու փաշհուր քեհանին Յրեմիա պու սեօզլերի
2 փեյղամպերլիք ետերքեն իշիթտի. Ալ է փաշ-
հուր Յրեմիա փեյղամպերի վուրտու, վե օնու
Նապպ եվինտե օլան եօգարը քի Պենիամին գա-
3 փուսունտա օլան դամրուղա վերտի։ Ալ է օղտու
քի երթեսի կիւն՝ փաշհուր Յրեմիայը դամրուգ-
տան ընգարտը, վե Յրեմիա օնա տեսի. Նապպ
սենին ատընա փաշհուր չաղըրմատը, իլլա Մա-
4 ղորմիսսապիպ։ Զիրա Նապպ պեօյլե տեր.
Յշթե պեն սենի քենտինե վե հեփ տոսթլարընա
գորգու ետեճեյիմ, վե օնլար տիւշմենլերինին գը-
լըճընտան տիւշեճեք, վե կեօզլերին կեօրեճեք-
տիր. վե ճիումլե Յեհուտայը Պապէլ փատիշահը-
նըն էլինե թեսլիմ ետեճեյիմ, վե օնլարը Պա-
պէլե էսիր սիւրեճեք, հեմ օնլարը գըլըճ իլե
5 վուրաճագ։ Հեմ պու շեհրին պիւթիւն զանի-

Digitized by Google

մեթինի վէ օնուն պիւթիւն էմէյինի վէ օնուն հէփ
գըյմէթլի շէյլէրինի թէսլիմ էտէճէյիմ . վէ
Յ՛էհուտա փատիշահլարընըն ճիւմլէ խազինէլէ-
րինի տիւշմէնլէրինին էլինէ վէրէճէյիմ, վէ օն-
լարը եաղմալայաճագլար, հէմ օնլարը ալաճագ-
լար, վէ Պապէլէ կէօմիւրէճէքլէր։ Ա՛յսէն 6
Ե՛յ փաշՀուր վէ էվինին հէփ սաքինլէրի՝ էսիրլի-
յէ կիտէճէքսիզ . վէ Պապէլէ վարըպ՝ օրատա էօ-
լէճէքսին, վէ օրատա կէօմիւլէճէքսին, կէրէք
քէնտին՝ կէրէք օլ օնլարա եալան փէյղամպէր-
լիք էթտիյին տօսթլարըն։

Ո՛գլըմը գանտըրտըն՝ եա՛ Յ՛ապպ, վէ գանտըմ՝ 7
պէնտէն գուվվէթլիսին, վէ ղալպիպ կէլտին . պիւ-
թիւն կիւն մասխարա օլտուս, ճիւմլէսի պէնի
զէվգլէնիր։ Օ՛իրա հէր սէօյլէտիյիմտե՝ ֆէր- 8
եաւտ էտէրիմ, զուլմ վէ զաւտր չաղըրըրըմ . չիւն
Յ՛ապպըն սէօզիւ պանա հէր կիւն սիթէմ վէ րէ-
զալէթ իչինն օլտուս։ Յ՛իմտի տէտիմ քի՝ օնու 9
ա՛նկմայըմ, վէ արթըզ օնուն ատընտա սէօյլէմէ-
յիմ . ամմա եիւրէյիմտե՝ քէմիքլէրիմին իչինտե
գափանմըշ եանար աթէշ կիպի օլտուս, վէ թէ-
համմի՛ւլ էթմէյե չալըշտըմ, ամմա գատիր օլա-
մատըմ։ Օ՛իրա չօգլարըն՛ սիթէմինի իչինթ- 10
տիմ, էդրաֆտան գօրգիւ օլտուս . Օ՛էմմ էտին,
վէ զէմմ էտէլիմ փէֆէնէյէ . ճիւմլէ սէլամէթ իւզրէ
օլտուղում՝ քիշիլէր՝ () պէյլքի ալտանը՛ր տա օ-
նուն իւզէրինէ զալիպ կէլիպ՝ օնտան ինթիգամ
ալըրըզ տէյիս՝ եանընըշըմ՛ կէօզէտիրլէրիտի։
Ո՛մմա Յ՛ապպ պէնիմ՝ իլէ՝ զօրլուս գահրիման կի- 11
պիտիր . օնուն իչինն պէնի գօվալայանլար թէօ-
քէզ՛ օղրայըպ՝ ղալիպ օլմայաճագլար . օնլար
ղայէթլէ խէճիլ տիւշէճէքլէր . զէրա օ՛նկմայա-
ճագլար, էպէտի ա՛յըպլարը ունուտուլմայաճագ։

Digitized by Google

12 Ոմմա սէն՝ եա՞ ա՛քերլերին Ա՛ապպը՝ սատըղը սը-
նարսըն, պէօյրէքլերի վէ եիւրէյի կէօրի՛սիւն.
սէնին օնլարտան ինթիգամընը կէօրէյիմ. վէրա
13 տա՛վամը սանա իֆատէ էթտիմ։ Ա՛ապպա ի-
լահի՛ օգուլսուն, Ա՛ապպա շիւքր էտին. զիրա եօխ-
սուլսուն ճանընը եարամազլարըն էլինտէն խէլա՛ս
էյլէտի։
14 Ա՛յլ տօղտուղում կիւն մէղո՛ւն օլսուն. անամընն
պէնի օլ տօղուրտուղու կիւն միւպարէք օլմասըն։
15 Պապամա՝ Ա՛անա էրքէք եվլատ տօղտու տէյ-
րէք՝ ղայէթլէ օնու սէվինտիրիպ միւժտէ կէթի-
16 րէն ատէմ մէղո՛ւն օլսուն։ Ա՛էմ օ ատէմ Ա՛ապ-
պըն երգըլ փիշման օլմատըղը շէհրլէր կիպի օլ-
սուն, վէ սապահտան ֆէրեատ՝ հէմ էօյլէն վապ-
17 թընտա շամաթա իչինթան։ Ա՛Ղիւն անա բահ-
մինտէն պէնի էօլտիւրմէտի, քի անամ պանա մէ-
զարըմ օլա, վէ օնուն բահմի պանա էպէտէն կէ-
18 պէ գալա։ Ա՛ևի՛չ իւն պէօյլէ՝ անա բահմինտէն
չըգտըմ, քի ճէֆա վէ տէրտ կէ՛րէյիմ, վէ կիւն-
լէրիմ այ՛րպ իւլէ տիւքէնէ։

ՊԱՐ. 21։

1 Ա՛ապպ դաթաֆընտան Իրէմիայէ օլան սէօզտիւը,
Ա՛իտգիյա փատիշահընի՝ Ա՛ազքիա օղլու Վաշհու-
րու վէ Ա՛ա՛սէեա օղլու Ա՛էֆանեա քեահինի օնա
2 կէօնտէրիպ տէտիյի զէմման. Վ՛Իէրէմ էյլէ պի-
զիմ իչիւն Ա՛ապպա տանընշ. զիրա Պապէլ փատի-
շահը Ա՛նէպուխաոտոէսար իւզէրիմիզէ ճէ՛նգ էտէ-
ճէք. պօլայքի Ա՛ապպ պիզիմ իւլէ ճիւմլէ մի՛ճի-
զաթլարընա կէօրէ ա՛մէլ էտէ, վէ օ իւզէրիմիզ-
3 տէն չըգա։ Ա՛է Իրէմիա օնլարա տէտի. Ա՛իտ-
4 գիայա պէօյլէ սէօյլէյէսիզ. Իսրաէլին Ա՛լլահը
Ա՛ապպ պէօյլէ տեր. Իշլէ պէն սիզին էլլէրինիզ-

Digitized by Google

տէ օլան օլ սիզին՝ հիսարըն տիշարըսընտան սիզի
մուհասէրէ էտէն պապէլ փատիշահը իլէ վէ
Վիլտանիլէր իլէ՝ ճէնք էթտիյինիզ ճէնք ալա-
Թրընըզը չէվիրէճէյիմ, վէ օնլարը պու շէհրին
օրթասընտա ճէմ՝ էտէճէյիմ։ Էմ պէն քէն- 5
տիմ՝ ուզանմը շ էլ իլէ վէ գուվվէթլի գօլ իլէ վէ
ղազապ իլէ վէ խըշմ իլէ վէ պէօյիւք էօրքէ իլէ՝
սիզին իլէ ճէնք էտէճէյիմ։ Վ է պու շէհրին 6
սաքինէլէրինի՝ կէրէք ատէմի կէրէք հայվանը՝
վուրաճաղըմ. օնլար ա՛զիմ դառ՛ընտան էօլէճէք-
լէր։ Վ է օնտան սօնկրա՝ տէյօր Լ՛ապպ՝ Ն՛էհու- 7
տա փատիշահը Վիտգիյայը վէ օնուն գուլլարընը
վէ գավմը վէ պու շէհրտէ դառ՛ընտան՝ գըլըճտան
վէ ածըղգտան գալանլարը՝ պապէլ փատիշահը
Ն՛էպուխատրէսարըն էլինէ վէ օնլարըն տիւշմէն-
լէրինին էլինէ վէ օնլարըն ճանլարընը արայան-
լարըն էլինէ վէրէճէյիմ. վէ օնլարը գըլը՛ճ աղ-
զընտան կէչէրէճէքտիր, օնլարը էսիրկէմէյէճէք
վէ ածըմայաճագ հէմ մէրհամէթ էթմէյէճէք-
տիր։ Վ է պու գավմա տէյէսին. Լ՛ապպ պէօյլէ 8
տէր. Ն՛իջէ պէն էօնիւնիւզէ է՛օմր եօլունու վէ
էօլիւմ եօլունու գօրում։ Պու շէհրտէ սաքինի 9
օլան՝ գըլըճտան վէ ածըղգտան վէ դառ՛ընտան էօ-
լէճէք. վէ չըգըպ սիզի մուհասէրէ էտէն Վ՛իլ-
տանիլէրը տիւշէն՝ սաղ գալաճագ, վէ ճանը օնա
շէնքեաեր Ն՛իկի օլաճագ։ Օ՛իրա եիւզիւմիւ պու 10
շէհրին իւզէրինէ պէլա իչինն գօտում, վէ տէյիլ
խայր իչինն՝ տէյօր Լ՛ապպ. օ՛ Պապէլ փատիշա-
հընըն էլինէ թէսլիմ օլունաճագ, վէ օնու աթէշէ
եագաճագտըր։ Էմ Ն՛էհուտա փատիշահընըն 11
էվի հագգընա Լ՛ապպըն սէօզիւնիւ իչիտին. Ն՛այ 12
Տավիտ էվի՝ Լ՛ապպ պէօյլէ տէր. Վ ապահտան
հագգը հագգ էյլէյին, վէ մազլումու զօրպազըն

Digitized by Google

էլինտեն գուրթարրըն. օրմայաքի՝ ան՝ մէլլէրինիզին
քէօթիւլիւկիւնտէն՝ դաշտապըմ տաճկ կիպի չըգըդ
13 դուրթուշա, վէ սէօյիւնտիւրէն օլմայա: Իչլէ
պէն սանան գարշը իմ՝ ես վատինին՝ սահրայ գա-
յասընըն սալքինի, քի՝ Պիւճ գարշը քի՞մ էնէ-
ճէք՝ ես մէքեանլարըմզդա քի՞մ կիրէճէք տեր-
14 սինիզ: Իմմա պէն սիզի՝ ան՝ մէլլէրինիզին մէ յվէ-
սինէ կէօրէ եօղլայաճաղըմ տէյօր Տապպ, վէ օ-
նուն օրմանընա ատճէշ դուրթուշտուրաճաղըմ, վէ
օնուն հէսի եդրաֆընը եէյճէքտիր:

ՊԱՐ. 22:

1 Տապպ պէօյլէ տեր. Ահհուտա փատիշահընըն
2 էվինէ էն, վէ օրատա պու սէօզիւ սէօյլէ. Ա՛հ
տէ՛. Ահա Տաւիտին թախթը իւզէրինտէ օթու-
րան Ահհուտա փատիշահը՝ Տապպըն սէօզիւնիւ
տինկլէ, կէրէք սէն՝ կէրէք գուլլարըն վէ գավմըն
3 քի՝ պու գափուլարտան կիրէրլեր. Տապպ պէօյ-
լէ տեր. Ը երսա՛թ վէ տատագա՛թ իճրա էյլէյին,
վէ մաղլումու զօրպազըն էլինտեն գուրթարըն. վէ
միւսաֆիրէ՝ եօքսիւզէ վէ տուլ գարըյա ղատը
էթմէյէն, զօր էթմէյէն, վէ պու մահալտէ սուչսուզ
4 գան տէօքմէյէն: Օ իրա էյէր հէր վէճհիլէ պու
սէօզիւ իճրա էտէրսէնիզ, օ ղէմանն պու էվինն գա-
փուլարընտան՝ ա՛րապայա վէ աթլարտա պինմիշ՝
Տաւիտ թախթընտա օթուրան փատիշահլար կի-
րէճէք՝ հէյ քէնտիլէրի՝ հէմ՝ օնլարըն գուլլարը վէ
5 գավմը: Իմմա էյէր պու սէօզլէրի տինկլէմէ զսե-
նիզ, քէնտիմէ եեմի՛ն էտէրիմ՝ տէյօր Տապպ,
6 քի պու էվ խարապ օլաճագ: Օ իրա Ահհուտա
փատիշահը էվինին հագգընա՝ Տապպ պէօյլէ
տեր. Ալէն պանա Կիլէա՛տ՝ Լիհանան թէփէսի ի-
սէնտե, սէնի էլպէթ չէօլ՝ սաքին օլունմազ շահրե

Digitized by Google

լէր գոյաճաղըմ։ Ալ է սէնին իւզէրինէ խարտաշ 7
էտիճիլէր թայլին էտէճէյիմ, հէր պիրի սիլահը
իւլէ օլաճագ. վէ սէնին սէչքին հէրզ աղաճլարընը
քէսիպ՝ աթէշէ աթաճագլար։ Ալ է պու շէհրտէն 8
չօգ դաւիֆլէր կէչէճէք, վէ պիրի պիրինէ տէյէ-
ճէքլէր. Պու պէջրիւք շէհրէ՝ Ղապը Նէտճ՚ն էօ-
թիւրիւ պուն ձիլէյին էյլէտի։ Ալ է ճէվապ վէ- 9
րէլէր քի՝ Ղէնտիլէրին Ղլահը Ղապըն ա՚հ-
մընը թէրք էտիպ՝ ղայրի ալլահլարա սէճտէ գըլ-
տըգլարընտան՝ վէ օնլարա Ղպատէթ էթտիքլէ-
րինտէն էօթիւրիւ։ Ղօլմիշէ աղլաման, վէ օ- 10
նուն իչինն ֆիղան էթմէն. կիտէնէ հէր վէճվլէ
աղլայըն. զիրա արթըգ տէօնմէյէճէք, վէ ասղ-
առուղու տիյարը կէօրմէյէճէք։

Օ Ղիրա պու մահալտէն չըգան պադըշան Ղօ- 11
շիանըն եէրինէ փատիշահլըգ էտէն Ղէհուտա
փատիշահը Ղօշիա օղլու Ճ ալլուամուն հագգընա
Ղապը պէջյլէ տէր. Օ՝ արթըգ օրայա տէօնմէ-
յէճէք. Ղլա օնու էսիր սիւրտիւքլէրի մահալտէ 12
էօլէճէք, վէ պու տիյարը արթըգ կէօրմէյէճէք
տիր։ Ալ ալ էվինի սատագաթսըղլըգ իլէ վէ 13
քէօշքլէրինի նահադգլը՛գ իլէ պինա էտինէ,
գօնշուսունու ճանպա իշլէտիպ՝ օնա իչինին իւճ-
րէթինի վէրմէյէճէք. Ղէնտիմէ կէնիշ էվ վէ 14
հէվատար քէօշքլէր պինա էտէյիմ տէյէրէք՝
քէնտինէ փէնճէրէլէր աչըպ՝ վէ օնա էրզ իլէ
գափըլսըպ՝ աշը՛ պէյասը իլէ պէյասյանա։ Ալ է 15
էրզի գրզգանմաղըլա՝ փատիշահըմը օլուրսուն.
տէյիր՚լմի քի պադըշահ՝ եէյիպ իչինճէ շէրաա՚թ
հէմ սատագաթ էտինճէ՝ օ զէմանն օնա խայր օլ-
տու։ Ղտագիրին վէ եօխսուլուն տա՚վասընը 16
կէօրիւնճէ, օզէմանն խայր օլտու. պէնի պիլմէք
պու տէյիր՚լմի՝ տէյօր Ղապա։ Օ Ղիրա կէօզլէրին 17

Digitized by Google

վէ եհուդէին ղայրիտե տէյիլ՝ իլլա դամանտա վէ
սուչսուզ գա՛ն տէօքմէքտե վէ զուլմտա վէ ղօր-
պազըղտանտըր , քի պո՛նլարը Տէհէյին ։
18 Ո՞նուն իչուն Ա՛հՀուտա փատիշահը Ա՛օշիա
օղլու Ա՛հՀօռագիմին Տագգընա Ա՛ապա պէօյլէ
տէր ։ Ա՛ֆ գարընտաշըմ՝ եա վա՛յ գըզ գարըն-
տաշըմ պէյ՝ օնուն իչուն փիշման էթմէյէճէք-
լէր , վա՛յ էֆէնտիմ՝ վա՛յ օ՛նուն չանընա պէյէէ՛ ։
19 օնուն իչուն փիշման էթմէյէճէքլէր ։ Ո՞ւրուք-
լէնէրէք՝ Ա՛էրուշալէմ գատուլարընտան էօթէ
աթըլմա՛ղըլա՝ էշէ՛ք կէօմիւլիւշիւ կէօմիւլէճէք-
տիր ։ Ա՛ իսկնանտա չըգըպ փէրեատ էյլէ , վէ Պա-
շանտա սէնինի սաղլըղը , վէ Ա՛պարիմտէն փէր-
եատ էյլէ , զիրա ճիւմլէ ա՛շըգլարըն գըրըը լարըլար ։
21 Ա՛էն տէվլէթտե իքէն՝ սանա սէօյլէտիմ , սէն՝
Տինկլէմէ՛մ տէտին , կէնճլիյինտէն պէրու սէնին
եօլուն պո՛ւ տուր քի՝ սէօզիւմիւ տինկլէմէյէսին ։
22 Ճիւմլէ չօպանլարընը եա՛ֆ գըրադճագ , վէ ա՛շըգ-
լարըն էսիրլիյէ . կիւճէճքլէր , Տագգան օ զէմման
հէվի եարատմազ ըգլարըն իչուն ուղաճընըպ մահ-
23 ճո՛ւպ օլաճագսըն ։ Ա՛յ Ա իսկնանտա սաքին օլուպ՝
եուվանն էրզլէրտե օլան՝ սանա տօղուրան գարը-
նըն աղըրլարը կիսի սըզըլար կէլիրսէ , նէ՞ գատար
24 մէրհամէթէ մուՀթաճ օլմըրսըն ։ Պէն սաղլմ
տէյօր Ա՛ապա՝ էյ Ա՛հՀուտա փատիշահը Ա՛հՀօ-
եագիմ օղլու Ա՛օնեա քի՝ սաղ էլիմին իւզէրինտէ
միւՀիւր պիլէ օլսան , օրատան տախի սէնի գօփա-
25 րաճազըմ ։ Ա՛ էյ սէնի՝ սէնինի ճանընընը արայան-
լարրն էլինէ վէ սէնինի օլ եիւղէրինտէն գօրգտու-
ղուն քիմսէլէրին էլինէ՝ էյմ Պապէլ փատիշահը
Ա՛էպուխատրէսարրն էլինէ վէ Ա՛իլտանիլէրին
26 էլինէ՛ Թէսլիմ էտէճէյիմ ։ Ա՛ յ սէնի էյմ սէնի
տօղուրան անսանը՝ օ՛ր օրատա տօղմատը ղընըզ

Digitized by Google

ղայրի տիյարա աթաճաղըմ, վէ օրատա էօլէճէքը-
սիզ։ Ա՛մմա օնլարըն շօշ տէօնմէյէ արզու էէք- 27
տիքլէրի տիյարա տէօնմէյէճէքլէր։ Շ՛ու 28
Աօնեա նամ քիմսէ՝ Թահգիր օլունմուշ գըրըգ
էէօլմէ՞քմիտիր, եօխսա ի՛ Թիպարսըզ գա՞պմըտըր.
Նէտէ՞ն էօթիւրիւ օ՝ Հէմ զիւրրիյէթի աթը լըպ՝ 29
պիլմէտիքլէրի տիյարա սիւրիւլտիւլեր։ Ա՛յ
նէր՝ նէր՝ նէր՝ Ասպըն սէօզիւնիւ տինկլէ.
Ասպ պէօյլէ տէր. Պու քիմսէյի էվլատսըզ՝ 30
կիւնլէրինտէ պէրհօրտար օլմայաճագ ատէմ նա-
զըն. զիրա օնուն զիւրրիյէթինտէն՝ արԹըգ Ա՛է-
հուտանըն իւզէրինէ սալդանաթ սիւրմէ՛ք իչիւն՝
Ցավիտին ԹախԹը իւզէրինէ օթուրմաղա քիմսէ
պէրհօրտար օլմայաճագտըր։

ՊԱՐ. 23.

Ա՛յ մէրա՛մըն գօյունլարընը տաղըտըպ խարա՛պ 1
էտէն չօպանլարա՝ տէյօր Ասպ։ Ո՛նուն իչիւն 2
Ասրաէլին Ա՛լլահը Ասպ՝ գավմըմը կիւտէն չօ-
պանլարըն հագդընա պէօյլէ տէր. Ա՛հէ գօյունլա-
րըմը տաղըԹտընըզ, վէ օնլարը գօվտունուզ, վէ
օնլարը եօգլամտընըզ. իչԹէ պէն սիզին ա՛մէ-
լէրինիզին քէօթիւլիյիւնիւ իւզէրինիզէ եօգլա- 3
յաճաղըմ՝ տէյօր Ասպ։ Ա՛ է պէն գօյունլարը-
մըն պագըսընը՝ օնլարը օլ օրայա սիւրտիյիւմ
ճիւմլէ տիյարլարտան ճէ՛մ՝ էտէճէյիմ, վէ օնլարը
մա՛նտալարընա տէօնտէրէճէյիմ, վէ մէյվէտար
օլուպ չօղալաճագլար։ Ա՛ է օնլարըն իւզէրինէ 4
չօպանլա՛ր տիքէճէյիմ, քի օնլարը կիւտէլեր, վէ
օնլար արԹըգ գօրգմայալար, վէ իւրքմէյէլեր,
վէ էքսիլմէյէլեր՝ տէյօր Ասպ։ Ա՛յԹէ կիւնլեր
կելիր՝ տէյօր Ասպ, քի Ցավիտէ սատըգ Փիլի՛ա
գալդրաճաղըմ, վէ փատիշա՛՝ փատիշահլըգ

սիրիւպ ա՛գըլանէ՛ հարաքէթի էտէճէք, վէ եերտէ
6 շէրաա՛թ վէ սատտագա՛թ իճրա էտէճէք։ ()նուն
կիւնլէրինտէ Յէհուտա խէլայա օլաճագ, վէ Յա-
րաէլ էմնիյէթի իւզրէ սաքին օլաճագ. վէ օնուն
չաղըրլաճագ ատը՝ Ի՛ապպ սատտագա՛թմըզ՝ օլա-
7 ճագ։ ()նուն իչիւն իշլէ՛թ կիւնլէր կէլիր՝ տէյօր
Ի՛ապպ, քի ար՛թըզ՝ Յարաէլ օզուլլարընը Ո՛ընը
տիյարընտան չըգարան Ի՛ապպ սա՛ղտըր տէ՛մէյէ-
8 ճէքլէր. Յիւա՝ Յարաէլ էվինին զիւրիյէթինէ
փօրեաս տիյարընտան վէ օնլարը օլ սիւրտիյիւ
ճիւմլէ տիյարլարտան չըգարան վէ կէթիրէն
Ի՛ապպ սա՛ղ տըր՝ տէյճէքլէր. վէ օնլար եէրլէ-
9 բինտէ սաքի՛ն օլաճագլար։ փէյղամպէրլէր Խ-
չիւն՝ տէրունիմտէ եիւրէյիմ գըրը լը՛յօր, Հէփ
քէմիքլէրիմ սալլանը՛յօր. Ի՛ապպըն եիւզիւնտէն
վէ օնուն մուգատտէս սէօզլէրի եիւզիւնտէն սեր-
խօշ քիշի՛ վէ շէրապ դուշմուշ ատէ՛մ կիպի օլ-
10 տուա՛։ ()իւրա եէր զինաքեարլարտան տօլմուշ-
տուր. զիւրա պէտտուա՛ եիւզիւնտէն՝ եէր եաա չէ-
քէր, սահրանըն չայրըլարը գուրտուտուլար, վէ
օնլարըն եօլու եաթամա՛զ օլտու, վէ գուվվէթլէրի
11 տօղրու տէյի՛լտի։ ()իւրա Հէմ փէյղամպէր
Հէմ քեահին մուգատտա՛ր օլտուլար. օնլարըն եա-
րամազ ըղընը էվիմտէ տաճի պուլտուա՛՝ տէյօր
12 Ի՛ապպ։ ()նուն իչիւն եօլլարը օնլարա՝ գարան-
լըգտա՛ քի գայփագ եէրլէր կիպի օլաճագ, օնլար
սիրիւլիւպ օնա տիւշէճէքլէր. զիւրա պէն օնլարըն
իւզէրինէ պէլա՝ օնլարըն եօգլամա՛ եըլընը կէթի-
13 րէճէյիմ՛, տէյօր Ի՛ապպ։ Ո՛ւ է Ո՛ամարիա փէյ-
ղամպէրլէրինտէ տիվանէլիք կէօրտիւմ. Պաա՛լ
իլէ փէյղամպէրլիք էտէրլէրիտի, վէ գավմըմ Ի՛ս-
14 րաէլի ազտըրըլմարընը։ Ո՛ւ է Ի՛էրուշալիմ փէյ-
ղամպէրլէրինտէ իւրքիւնճէ՛ք շէյ կէօրտիւմ,

Digitized by Google

ընալար զինաւ էտերլեր, վէ եալանտաւ կէզերլեր,
հէմ եարամազլարըն էլլերինի գուվվեթլէնտի-
րելեր, շէջլէ՛քի՝ հիչ պիրի եարամազլըղընտան
տէօնմէզ. օնլարըն ճիւմլէսի պանա Յօտ՛մ կիպի՝
վէ օնուն սաքինէլերի Պ օմթաա կիպի օլտուլար։
Ընուն իչինն ա՛աքերլերին Թապպը՝ փէչղամպեր- 15
լերին հագգընա պէջլէ՛ տեր. Իշթէ պէն օնլարա
աֆսէնգին օթու եէտիրիրիմ, հէմ օնլարա էօտ
սույու իչիրիրիմ. զիրա Իերուշալիմ փէչղամ-
պերլերինտէն՝ պիւթիւն եէրէ մուրտարըղ չըդ-
տը։ Ա՛աքերլերին Թապպը պէջլէ՛ տեր. Ալիզ 16
փէչղամպերլիք եաէն փէչղամպերլերի տինկլէ-
մէն, օնլար սիզի ալտատըյօրլար. օնլար եիւրէք-
լերինին վահիլերինի սէջլէյօրլար, վէ տէյիր
Թապպըն աղըզընտան։ Ընլար պէնի խօրլայան- 17
լարա սէջլէյիպ տերլեր. Թապպ տէտի, Ալիզ
սէլամէթի օլաճագ. վէ քէնտի եիւրէքլերինին
շիորրէթինտե կէզէնլերէ՝ Իւզերինիզի պէլա կէ-
մէյճէք տերլեր։ Ոիրա Թապպըն մէշվերէ. 18
թինտե քի՛մ տուրտու, վէ կէօրիւպ օնուն սէօ-
զինիւ իչինէ. օնուն սէօզինէ քի՛մ գուլագ
վուրուպ տինկլէտի։ Իշթէ Թապպըն գասըրղասը 19
հիւճիւմ իլե չըգտը, վէ շիտտէթլի գասըրղա
ֆասըգլարըն պաշը իւզերինէ հիւճիւմ էտէճէ՛ք։
Թապպըն ղազապը՝ օ թա եիւրէյինին էֆքեաբընը 20
իճրա վէ ս՛ապիթ էտինճէյէտէք տէօնմէյէճէ՛ք.
սօնկ կինլերտե պուտու թէքմիլէն անկլայաճագ-
սըզ։ Պու փէչղամպերլերի պէն կէօնտերմէտիմ, 21
վէ օնլար սէյիրտիր. պէն օնլարա սէջլէմէտիմ,
ամմա օնլար փէչղամպերլիք էտերլեր։ Ոամմա 22
էյէր օնլար մէշվերեթիմտե տուրսաիտիլեր, օլ-
տէմ սէօզինէ գավմըմա տինկլէթիրիրլերիտի,
վէ օնլարը՝ քէօթիւ եօլլարընտան վէ քէօթիւ ա՛-

Digitized by Google

23 մեղերինտէն տէօնտերիլերիտի։ Պէն եագըն-
տան Ա՛լլահըմ տա՝ ուզագտան Ա՛լլահ տէյիլմի
24 իմ՝ տէյօր Ա՛տպպ։ Վ՛իմանէ կիզլի եերլերտէ
կիզլենի՛րմի քի՝ պէն օնու կէօրմէյիմ՝ տէյօր
Ա՛տպպ. կէօքլերի վէ եերի տօլտուրան պէն տէ-
25 յի՛լմէյիմ՝ տէյօր Ա՛տպպ։ Ա՛տրմտա եալան փէյ-
ղամպէրլիք էտէն փէյղամպէրլէրին տէոխքլէրինի
իչխիտիմ, քի՝ Տ՛իւշ կէօրտիւմ՝ տիւշ կէօրտիւմ
26 տերլեր։ Ա՛յան փէյղամպէրլիք էտէն փէյղամ-
պէրլէրին եիւրէյինտէ պո՛ նէչէյ՞տէք օլաճագ,
քի եիւրէքլէրինին Հիլէլէրինի փէյղամպէրլիք
27 էտերլեր. Ա՛նլար քի Հեր պիրի գօնշուսունա
նագլ էթտիյի տիւշլերի իլէ՝ գավմըմա ատըմը
ունուԹտուրմայա գաստ էտերլեր, նի՛ճէքի՝ պա-
պալարը Պաա՛լ իչինն ատըմը ունուԹտուրար։
28 Տ՛իւշիւ օլան փէյղամպէր՝ տիւշինի՛ն նագլ էթ-
սին, վէ ի՛նտինտէ սէօզլիւմ օլան՝ կէրչէքլիքլէ
սէօզլիւմի՛ւ սէօյլէսին. սաման՝ պուղտայըն եանընա-
29 տա նէ՞ տիր տէյօր Ա՛տպպ։ Ա՛յօզլիւմ պէջլէ՝
աԹէշ կիպի տէյի՛լմի՝ տէյօր Ա՛տպպ, վէ գայայը
30 փարալայան քիւլիւնք կիպի տէյի՛լմի։ Ա՛նուն
իչինն իչԹէ պէն օլ փէյղամպէրլէրէ զը՛Թ իմ՝ տէ-
յօր Ա՛տպպ քի՝ Հեր քէս գօնշուսունտան սէօզլէ-
31 րիմի՛ չալար։ Ի՛չԹէ պէն օլ փէյղամպէրլէրէ
զը՛Թ իմ՝ տէյօր Ա՛տպպ քի՝ տիլլերինի գայփագ է-
32 տիպ՝ Ա՛՝ տէտի տերլեր։ Ի՛չԹէ պէն շօլ եալան
տիւշլեր փէյղամպէրլիք էտէնլերէ զը՛Թ իմ՝ տէ-
յօր Ա՛տպպ քի՝ օնլարը նագլ էտիպ եալանլարը
իլէ վէ էօ[illegible]նմէլերի իլէ գավմըմը եանղըլտըր-
լար, պէն օնլարը կէօնտէրմէմի՛շ իքէն, վէ օնլարա
էմր էԹմէմի՛շ իքէն. իմտի օնլար պու գավմա ասլա
33 Ֆ՛ահտէ էԹմէզլեր՝ տէյօր Ա՛տպպ։ Ա՛յ պու
գավմ՝ նա փէյղամպէր եաթօտ քեահ՛ին սանա

Digitized by Google

սուաղ էաիպ՝ Աապպըն եիւքիւ նէ՞ տիր տէրսէ ,
օլտէմ օնլարա տէյէսին ։ Այսըղ եիւք . պէն սիզի
էլպէթ պրաղաճաղըմ տէյօր Աապպ ։ Ա է օղ՝ 34
Աապպըն եիւքիւ տէյէն փէյղամպէրի եա քեա-
հինի եա գավմը՝ էլպէթ օ քիմսէյի վէ օնուն է-
վինի՝ եօգլայաճաղըմ ։ Ջէր քէս գօնշուսունա 35
վէ հէր քէս գարընտաշընա պէօյլէ տէյէսիզ .
Աապպ նէ՞ ճէվապ վէրտի , վէ Աապպ նէ՞ տէտի ։
Ա է արթըզ Աապպըն եիւքիւ ան՛կմայասըզ . զիրա 36
օնուն եիւքիւ հէր ատէմին սէօզիւ օլաճագ . սիզ
իսէ սաղ Ալլահըն՝ ա՛պքերլէ՞ Աապպը Ալլահըմը-
զըն սէօզիւնիւ չէվիրտինիզ ։ Փէյղամպէրէ 37
պէօյլէ տէյէսին . Աապպ սանա նէ՞ ճէվապ վեր-
տի , վէ Աապպ նէ՞ սէօյլէտի ։ Ա՛մմա չիւն՝ Աապ- 38
պըն եիւքիւ տէրսինիզ , օնուն իչիւն Աապպ պէօյ-
լէ տէր . Ջիւն պու սէօզիւ՝ Է՛՛նի՞ Աապպըն եիւքիւ
տէ՛րսինիզ , ամմա պէն սիզէ կէօնտէրիպ՝ Աապպըն
եիւքիւ տէ՛մէն տէտիմ . Ո՛նուն իչիւն իշլէճ պէն՝ 39
սիզի էլպէթ հէրվէճվէ ունուտաճաղըմ, վէ սիզի՝
հէմ սիզէ վէ պատպալարընըզա վէրտիյիմ շէհրի
եիւզիւմտէն ըչըտտ էտէճէյիմ ։ Ա է սիզին իւ- 40
զէրինիզէ էպէտի այրըպ վէ էպէտի այր գօյաճա-
ղըմ , քի ունուտու՛լմայաճագ տըր ։

ՊԱՐ. 24։

Պ՛ապէլ փատիշահը Ա՛յէպուխատրէսարըն Այէ- 1
հուտա փատիշահը Այէհօսեագիմ օղլու Այէհօն-
իայը վէ Այէհուտանըն սերվէրլէրինի վէ տիւլկեր-
լէրի հէմ չիլինկիրլէրի էսիր սիւրիւդ Պապէլէ
կէօթիւրտիւքտէն սօնկրա , Աապպ պանա ցո՛յա՛
կէօսթէրտի , քի իշլէճ Աապպ Հէյքէլինին էօ-
նինտէ տիզիլմիշ իքի սէփէթ ինճիր վարըտը ։
Ա՛էփէտին պիրինտէ ղայէթ էյի ինճիրլէր՝ դուր- 2

Digitized by Google

ՓանտաՀ ինձիրլէր կիպի վարլտը։ վէ օ պիր սէ-
փէթտէ ղայլէթ քէօթիւ ինձիրլէր վարլտը, չէջ-
լէ քի՝ քէօթիւլիւքտէն եէնմէսի միւմքին տէյիլ
3 իտի։ Ալ է Ա՛ապպ պանա տէտի. Ե՛յ Ա՛րէմիա՝
նէ՞ կէօրիւյօրսուն, վէ տէտիմ. Ա՛նձիրլէր, էյի
ինձիրլէր փէ՛ք էյի տիր, վէ քէօթիւլէր ղայլէթ
քէօթիւտիւր, չէջլէքի քէօթիւլիւքտէն եէնմէ-
4 սի միւմքիւն տէյիլ տիր։ Ա՛ելտի պանա Ա՛ապպէն
5 սէօզիւ օլուպ տէտի. Ա՛արաէլին Ա՛լլահը Ա՛ապպ
պէջյլէ տէր. Պու մահալտէն Վ՛իլտանիլէրին
տէյարընա խայր իչիւն կէօնտէրտիյիմ Ա՛էհ-
տատան էսիր սիւրիւլէնլէրի՝ պու էյի ինձիրլէր
6 նիձէ իսէ, էջյլէ դուրաճաղըմ։ Ալ է կէօզլէ-
րիմի օնլարըն իւզէրինէ խայր իչիւն գէջաճաղըմ,
վէ օնլարը պու տէյարա՝ տէօնտէրէճէյիմ. վէ օն-
լարը մա՛մա՛ւր էտիպ եր՛գամյաճաղըմ, վէ օնլարը
7 տիքէճէյիմ, վէ սէ՛զքմէյճէյիմ։ Ալ է օնլարա՝
Ա՛ապպ պէ՛ն օլտուղումու պիլմէյէ՛ եւիւրէ՛ք վէրէ-
ճէյիմ. վէ օնլար գամմի՛մ օլաճագլար, պէ՛ն տէ
օնլարըն Ա՛լլահը օլաճաղըմ. զիրա պանա պիւ-
8 րթիւն եւիւրէքլէրի իլէ տէօնէճէքլէր։ Ալ է պու
քէօթիւլիւքտէն եէնմէղ քէօթիւ ինձիրլէր նա-
սը՞լ իսէ, չիւն Ա՛ապպ պէջյլէ տէր՝ Ա՛էհ-
տատա փաաիշահը Ա՛իսգիայը վէ օնուն սէրվէրլէրինի վէ
Ա՛էրուշալիմին պագիէսինի քի պու տէյարտա
գալտըլար, վէ Ա՛ընըր տէյարընտա սաքին օլան-
9 լարը՝ պէջյլէ էտէճէյիմ. Ալ է օնլարը եէրին
ճիւմլէ մէմլէքէթլէրինէ ինձինմէ՛ք վէ պէլա՛ չէքա-
մէ՛ք իչիւն թէսլիմ էտէճէյիմ, քի օնլարը օլտա-
ղըթտըղըմ Հէփ մահալլէրտէ սիթէմ վէ մէա՛ելէ՝
10 րէզալէթի վէ լա՛նէթ իչիւն օլալար։ Ալ է օնլարա
գըլըճը՝ ա՛ճլըղը վէ դա՛ունու՛ կէօնտէրէճէյիմ,
թա օնլարա վէ պապալարընա վէրտիյիմ եէրին
իւզէրինտէն օնլար Հէլալ օլունճայատէ՛ք։

Digitized by Google

ՊԱՒՂՈՍ 25։

Ա՛ստ ուրեմն Փեստոս երբ հասաւ իշխանութեան մէջ, երեք օր յետոյ ելաւ Կեսարիայէն Երուսաղէմ։ Եւ քահանայապետն ու հրեայ ազգին մեծամեծները դատաստան տուին անոր դէմ Պօղոսին համար, ու աղաչեցին զանիկա, Խնդրանք ընելով անոր դէմ, որ հրամայէ զանոնք Երուսաղէմ բերել, մինչդեռ դաւադրութիւն կը սարքէին ճամբան սպանելու համար զանիկա։ Բայց Փեստոս պատասխանեց, որ Պօղոս Կեսարիա պահուած է, ու ինքն ալ շուտով պիտի երթայ հոն։ Ուստի ըսաւ, Ձեր մէջ իշխանութիւն ունեցողները թող իջնան հետս, ու եթէ այդ մարդուն մէջ անարգանք մը կայ, թող մեղադրեն զանիկա։ Ութ կամ տասն օր մնալէ յետոյ, երբ անոնց մօտ գնաց, յաջորդ օրը դատաստանի նստաւ ու հրամայեց Պօղոսը բերել։ Երբ ան ներկայացաւ, Երուսաղէմէն իջած հրեաները շրջապատեցին զանիկա, ու բազում ծանր մեղադրանքներ բերին անոր դէմ, որոնք չէին կրնար ապացուցանել։ Պօղոս պատասխանեց, Ես ո՛չ հրեաներու օրէնքին դէմ մեղանչեցի, ո՛չ տաճարին դէմ, ո՛չ կայսրին դէմ։ Բայց Փեստոս, հրեաներուն հաճոյանալ կամենալով, պատասխանեց Պօղոսին ու ըսաւ, Կ՚ուզե՞ս Երուսաղէմ երթալ ու հոն դատուիլ իմ առջեւս այս բաներուն համար։ Պօղոս ըսաւ, Կեսարի դատաստանի առջեւ կեցած եմ, հոն պէտք է որ դատուիմ։ Հրեաներուն ոչ մէկ անիրաւութիւն ըրի, ինչպէս դուն ալ շատ լաւ գիտես։ Եթէ անիրաւ եղած եմ ու մահուան արժանի բան մը ըրած եմ, չեմ խնդրեր որ մեռնելէ ազատիմ։ Բայց եթէ անոնց մեղադրանքներուն մէջ ճշմարտութիւն չկայ, ոչ ոք կրնայ զիս անոնց ձեռքը մատնել։ Կեսարի կը դիմեմ։ Այն ատեն Փեստոս, խորհրդակիցներուն հետ խօսակցելէ յետոյ, պատասխանեց, Կեսարի դիմեցի՞ր, Կեսարի պիտի երթաս։ Քանի մը օր անցնելէ յետոյ, Ագրիպպաս թագաւորն ու Բերնիկէ Կեսարիա եկան Փեստոսին ողջունելու։ Երբ շատ օրեր հոն մնացին, Փեստոս Պօղոսի գործը թագաւորին ներկայացուց ու ըսաւ, Ֆելիքս մէկ մարդ թողուցած է կալանաւոր, որուն համար, երբ Երուսաղէմ գացի, քահանայապետներն ու հրեայ ազգին երէցները դատաստան տուին անոր դէմ ու խնդրեցին որ զանիկա դատապարտեմ։ Պատասխանեցի անոնց, որ հռոմայեցիներուն սովորութիւնը չէ մարդ մը մատնել մահուան, մինչեւ որ մեղադրուածը իր մեղադրողներուն դէմ դէմ առ դէմ չկանգնի ու պաշտպանութեան առիթ չունենայ։ Ուստի երբ հոս եկան, առանց ուշացման հետեւեալ օրը դատաստանի նստեցայ ու հրամայեցի մարդը բերել։ Երբ մեղադրողները կանգնեցան, անոր դէմ ոչ մէկ այնպիսի մեղադրանք բերին, որ ես կարծած էի։ Այլ իրենց կրօնքին ու Յիսուս անունով մեռած մէկ մարդու մասին վիճաբանութիւն ունէին անոր հետ, որ Պօղոս կ՚ըսէր թէ ողջ է։ Ես, որ այս բաներուն մասին հարցումներ չունէի, ըսի անոր, Կ՚ուզե՞ս Երուսաղէմ երթալ ու հոն դատուիլ այս բաներուն համար։ Բայց Պօղոս խնդրեց որ պահուի մինչեւ Օգոստոսի դատաստանը։ Ուստի հրամայեցի որ պահեն զանիկա, մինչեւ որ Կեսարի ղրկեմ։ Ագրիպպաս Փեստոսին ըսաւ, Ես ալ կ՚ուզէի այդ մարդուն խօսքը լսել։ Վաղը կ՚ըսէ։ Յաջորդ օրը Ագրիպպաս ու Բերնիկէ մեծ շուքով եկան ու հանդիսաւոր ժողովարանը մտան հազարապետներուն ու քաղաքին նշանաւոր մարդոց հետ։ Փեստոսի հրամանով Պօղոս բերին։ Փեստոս ըսաւ, Ագրիպպաս թագաւոր ու մեզի հետ ներկայ եղող բոլոր մարդիկ, այս մարդը տեսէք, որուն համար ամբողջ հրեայ ազգը դիմեց ինծի Երուսաղէմի մէջ ու հոս, աղաղակելով որ ան այլեւս չապրի։ Բայց ես գտայ որ մահուան արժանի բան մը չըրաւ։ Ու քանի որ ինքն Օգոստոսի դիմեց, որոշեցի զանիկա ղրկել։ Տիրոջմէ անոր համար հաստատ բան մը չունիմ գրելու։ Ուստի զանիկա ձեր առջեւ, եւ մանաւանդ քու առջեւդ, Ագրիպպաս թագաւոր, բերի, որ քննելէ յետոյ ունենամ բան մը գրելու։ Որովհետեւ ինծի կը թուի թէ անպատեհ է կալանաւոր մը ղրկել ու անոր դէմ մեղադրանքները չհաղորդել։

օնուն սաքինելերի իւզերինէ վէ չէփչէվրէ ճիւմլէ
պու դաւիթլերին իւզերինէ կէթիրէճէյիմ, վէ
օնլարը հէլալք էտէճէյիմ, վէ օնլարը հայրէթէ
վէ րէզալէթէ վէ էպէտի խարատաթա տէօնտէ-
10 րէճէյիմ։ Վ Է օնլարտան շէնլիք սէսինի վէ
շատլըգ սէսինի՝ կիւվէյինին սէսինի վէ կէլինին
սէսինի՝ տէյիրմէն սէսինի վէ գանտիլ ըշըղընը
11 եօղ էտէճէյիմ։ Վ Է հէփ պու տիյար խարապ-
լըգ իչիւն վէ հէյրանլը՛գ իչիւն օլաճագ։ վէ պու
դաւիթլեր Պապէլ փատիշահընա եկէթիշ եըլ
12 գուլլո՛ւգ էտէճէքլէր։ Վ Է օլաքի՝ եկէթիշ եըլ
տօլունճա, Պապէլ փատիշահընը վէ օ դաւիթլի
կիւնահլարը իչիւն՝ հէմ Վիլտանիլէրին տիյա-
րընը եօգլայաճա՛ղըմ՝ տէյօր Ղապպ։ վէ օնու է-
13 պէտի վէրանէլէր գօյաճաղըմ։ Վ Է օլ տիյարըն
իւզերինէ՝ օնուն հագգընա հէփ սէօյլէտիյիմ
սէօզլէրիմի՝ Ղրէմիանըն հէփ դաւիթլերին հագ-
գընա փէյղամպէրլիք էկէտիյի պու քիթապտա
14 հէփ եազըլը օլանլարը՝ կէթիրէճէյիմ։ Ո՛յրա
օնլարը տախի՝ չօգ դաւիթլեր վէ պէօյիւք փատի-
շահլար՝ գո՛ւլ էտէճէքլէր։ վէ օնլարա ֆէյլլէրինէ
կէօրէ՝ վէ էլլէրինին ա՛մմէլլէրինէ կէօրէ էտա է-
15 տէճէյիմ։ Ո՛յրա Ղսրաէլին Ա՛լլահը Ղապպ
պանա պէօյլէ տէտի։ Ղչիմտէն զաւզապըմ՝ չէրա-
պլընըն շու գատէհինի ալ, վէ օնու՝ պէնիմ սէնի
օլ կէօնտէրտիյիմ դաւիթլերին ճիւմլէսինէ իչիր։
16 Վ Է իչիպ չալգանալար, վէ արալարընա կէօն-
տէրտիյիմ գըլըճըն եիւզիւնտէն օնլարըն ա՛գլը
17 գաչա։ Ղմտի Ղապպըն էլինտէն գատէհի ալ-
տըմ, վէ Ղապպըն պէնի օլ կէօնտէրտիյի ճիւմլէ
18 դաւիթլերէ իչիրտիմ. Ղերուշալիմ վէ Ղհու-
տա չէհրլերինէ վէ փատիշահլարընա հէմ պէյլէ-
րինէ քի՝ օնլարը հէլաքլըգ վէ հայրէթ վէ րէզա

Digitized by Google

լեթ վէ լանէթ իչիւն գօյա, պու կիւն օլտուղու
կիպի. Անոր փատիշահը Ֆիրաւնա վէ օնուն 19
գուլլարընա վէ սէրվէրլէրինէ հեմ հէփ գավմընա,
վէ հէփ գարըշըգ գավմա վէ Աւս տիյարընըն 20
հէփ փատիշահլարընա վէ Ֆիլիշթիմլէր տիյա-
րընըն ճիւմլէ փատիշահլարընա վէ Ազգէօն հեմ
Ազա վէ Ղգրօն վէ Աշտօտուն պագիյէսինէ, Ղ- 21
տօմ վէ Ոնաւ վէ Ամմօն օղուլլարընա, վէ 22
ճիւմլէ Ասւր փատիշահլարընա վէ հէփ Ասւօն
փատիշահլարընա վէ տէնիզին էօթէսինէ օլան
ատալարըն փատիշահլարընա, Տէտանա հեմ 23
Ավէյմայա վէ Պուզա վէ հէփ սագալ քէօշէսի
Թրաշ օլմուշլարա, վէ հէփ Ամրաւ փատիշահ- 24
լարընա վէ չէօլտէ սաքին օլան գարըշըգ խալգըն
հէփ փատիշահլարընա, վէ ճիւմլէ Օխիմի 25
փատիշահլարընա վէ հէփ Ղյլամ փատիշահլա-
րընա հեմ ճիւմլէ Ոատի փատիշահլարընա, վէ 26
պիրի պիրինէ եագըն եա ուզագ օլան հէփ փօրեաս
ճանիպի փատիշահլարընա վէ եէր եիւզինտէ օ-
լան եէրին ճիւմլէ մէմլէքէթլէրինէ ղղրկի. վէ
ծնլարտան սոնկրա Ը էշագ փատիշահը իչէճէք-
տիր։ Ղամի օնլարա տէյէսին. Ղսրաէլին Ամլահը 27
ա՛քէրլէրին. Ղապպը պէջլէ տէր. Ղչին վէ սէր-
խօշ օլուն, վէ գո՛ւսուն, վէ՝ պէնիմ արանըզա
կէօնտէրէճէյիմ գըլըճըն եիւզինտէն՝ տիւշուն
վէ գալզմանն։ Ոյ օլաքի էյէր քեասէյի սէնին 28
էլինէն՝ իչմէք իչիւն՝ ալմադա խոթէմէզլէրսէ,
օլտէմ օնլարա տէյէսին. Ամ՛ա՛քէրլէրին Ղապպը
պէջլէ՛ տէր. Ղչմէթ իչէճէ՛քսիզ։ Օ՛խրա իշմէ՛ 29
պէն՝ օլ իւզէրինտէ ատըմ՛ չաղըրըան շէ՛նրէ՝ պէյլ
սալմադա պաշլատըմ, վէ սիզ պիր վէճ՛ըլէ ճէղա-
բ՛ըմը գալաճագսըզ. ճէղասըզ գալմայաճագսըզ.
զիրա պէն եէրին ճիւմլէ սաքինլէրի իւզէրինէ գը-

Digitized by Google

լո՛ճ չաղըրաճաղըմ՝ տէյօր ա՛պէրլէրին Թապպը։
30 Թմտի սէն օնլարա ճիւմլէ պու սէօզլէրի փէյդամբ
պէրլիք էտիպ՝ օնլարա տէյէսին. Թապպ եիւք-
սէքտէն Հայգըրաճագ, վէ մուգատտես մէքեա-
նընտան սէսինի վէրէճէք, մէքեանը իւզէրինէ
ղայէթլէ Հայգըրաճագ, եէրին ճիւմլէ սաքինլէ-
րինէ՝ իւզիւմ պասանլար կիպի տէմ չէքէճէք։
31 Ը ամանա թա եէրին ուճլարընատէք եէթիշէ-
ճէք. զիրա Թապպըն դահիֆէլէր իլէ նիզա՛մը վար.
օ՝ Հէր թէն իլէ տավա՛ սիւրէճէք, փասըգլարը
32 գըլըճա՛ թէսլիմ էտէճէք՝ տէյօր Թապպ։ Ը՛ս-
քէրլէրին Թապպը պէօյլէ տեր. Իշթէ դահիֆէտէն
դահիֆէյէ պէլա՛ չըգաճագ, վէ եէրին ուճլարըն-
33 տան պէօյիւք գասըրղա՛ գալգաճագ։ Ալ է Թապ-
պըն մագթուլլարը՝ օլ կիւնտէ՝ եէրին պիր ուճուն-
տան թա եէրին օ պիր ուճունատէք օլաճագլար.
օնլար աղլա՛նմայաճագ վէ տէվ շէրի՛լմէյէճէք վէ
կէօմի՛լմէյճէքլէր. եէրին եիւզիւ իւզէրինէ
34 կիւպէ իչիւն օլաճագլար։ Չիղան էէքիպ՝ եա՛
չօպանլար ֆէրեաա էտին, վէ չո՛ղ պիւրիւնիւն՝
է՛յ սիւրիւլէրին պէյլէրի. զիրա պօղազանմաղա
վէ փէրուշան օլմադա կիւնլէրինիզ տօլմուշտուր.
35 վէ գըյմէթլի գա՛պ կիպի տիւշէճէքսիզ։ Ալ է չո-
պանլարըն գաչաճագ եօլու՝ Հէմ սիւրիւ պէյլէրի-
36 նին գուրթուլաճագ եէրի Հէլա՛ք օլտու։ Չօպան-
լարըն ֆէրեատը սէսի՝ վէ սիւրիւ պէյլէրինին
ֆիղանը վար. զիրա Թապպ օնլարըն մէրա՛լարընը
37 Հէլա՛ք էթտի. Ալ է Թապպըն ղազապնըն խըշ-
մը եիւզիւնատէն՝ սէլամէթ օգալարը եըգըլը։
38 Ա՛յէնճ արսլա՛ն կիպի եամ՛ադընը պրագտը. զիրա
զօրլունուն խըշմը եիւզիւնատէն վէ օնուն ղազա-
պընըն խըշմը եիւզիւնատէն օնլարըն եէրի վիրանէ
օլտու։

Digitized by Google

ԿԱԸ. 26։

Եւ Յեհուտա փատիշահը Յոշիա օղլու Յեհօեահազ- 1
մին փատիշահլըղընըն իպթիտասընտա՝ Յապպ
դարաֆընտան պու սէօզ օլուպ տէտի. Յապպ 2
պէջյէ տեր. Յապպ էվինին հավլիսինտէ տուր,
վէ Յապպ էվինէ սէճտէ գըլմադա կէլէն ճէմի՝
Յեհուտա շէհրլերինէ՝ օնլարա սէօյլէմէյէ սանա
էմր էթտիյիմ ճիւմլէ սէօզլէրի՝ սէօյլէ, պիր սէօզ
կէրի գօմմա։ Պիլքի տինկլէյիպ՝ Հեր պիրի քէօ- 3
թիւ եօլունտան տէօնէ, վէ եարամազ ա՛մէլլերի
եիւզինտէն օնլարա սալմադա Նէյէթ էթտիյիմ
պէլատան Նատիմ օլայըմ։ Յամի օնլարա տէ- 4
յէսին. Յապպ պէջյէ տեր. Յէյեր էօնիւնիւզէ
գօտուղում նօմօտա եիւրիւմէյէ պէնի տինկլէ-
մէդընէնիզ. Վի սիզէ կէօնտէրտիյիմ փէյղամ- 5
պեր գուլլարըմըն սէօզլէրինի տինկլէյէսիզ, չիւն
օնլարը Հեր սապահ կէօնտէրտիմ իսէտէ՝ սիզ
տինկլէմէտինիզ. Օլտէմ պու էվի Ը իլգայ 6
տէօնտէրէճէյիմ, վէ պու շէհրի ճիւմլէ դաիֆէ-
լերէ լայնէթ իչիւն գօյաճաղըմ։ Յամի քեա- 7
հինլեր հեմ փէյղամպէրլեր վէ ճիւմլէ գավմ Յ-
բհիայը՝ Յապպ էվինտէ պու սէօզլերի սէօյլերքէն
իչիթտիլեր։ Վ է օլտուքի Յրէմիա՝ ճիւմլէ գավ- 8
մա սէօյլէմէք իչիւն՝ Յապպըն օնա էմր էթտիյի
սէօզլերի սէօյլէմէյի պիթիրինճէ, քեահինլեր
վէ փէյղամպէրլեր օնու դութուպ տէտիլեր. Յէ-
պէթթէ էօլմէլիսին։ Նյի՞ չիւն Յապպըն ատրն- 9
տա փէյղամպէրլիք էտիպ՝ Պու էվ Ը իլօ կիպի
օլաճագ, վէ պու շէհր վիրանն օլուպ՝ օնտա սագքին
օլան օլմայաճագ տէտին. վէ ճիւմլէ գավմ՝ Յրե-
միանըն իւղերինէ Յապպըն էվինտէ ճէմ՝ օլտու։
Վ է Յեհուտա սէրվէրլերի պու սէօզլերի իչի- 10

տինձէ , փատիշահըն էվլինտէն Թապպըն էվլինէ
չըգտըլար , վէ Թապպըն եէնի գափուսունուն
11 մէխսէլինտէ օթուրտուղար ։ Վէ քեահխինլէր
հէմ փէյղամպէրլէր՝ սերվէրլէրէ վէ ճիւմլէ գավ-
մա սէօյլէյիպ տէտիլէր . Պու քիմսէ՝ պու շէհրին
հագգընա գուլագլարընըզըն իշխիթխյի կիպի
փէյղամպէրլիք էհթիխյի իշխուն՝ Էօլիւմ՝ մուսթա-
հագգ տըր ։
12 Վէ Իրէմիա ճիւմլէ սերվէրլէրէ հէմ պիւթիւն
գավմա սէօյլէյիպ տէտի . Էվ իշխիթխյինիզ
սէօզլէրի՝ պու էվին վէ պու շէհրին հագգընա
փէյղամպէրլիք էհթիէյ պէնի Թապպ կէօնտեր-
13 տի ։ Ամմի հալա եօլլարընըզը վէ ա՛մէլլէրինիզի
էյի էյլէյին , վէ Ա՛լլահընըզ Թապպըն սէօզիւնիւ
տինկլէյին , վէ Թապպ սիզին հագգընըզա սէօյլէ-
14 տիյի պէյատան նասիհ՛ օլաճագ տըր ։ Պէն իսկ
իշխէ՛ պէն էլինի զտէ իմ . պանա՝ նազարընըզտա
15 Խօշ վէ տօղրու օլանը էյլէյին ։ Ընճագ սահի-
հան պիլին քի՝ էյեր սիզ պէնի էօլտիւրիւրսէնիզ ,
իւզէրինիզէ վէ պու շէհրին իւզէրինէ հէմ օնուն
սաքինլէրի իւզէրինէ՝ էլպէթթ սուչսուզ գան ճիւր-
միւ կէթիրիրսինիզ . զիրա պէնի սիզէ՝ պու սէօզ-
լէրի գուլագլարընըզա սէօյլէմէյէ՝ կէրչէքտէն
16 Թապպ կէօնտերմիշտիր ։ Ըլտէմ սերվէրլէր
վէ ճիւմլէ գավմ՝ քեահխինլէրէ վէ փէյղամպէրլէ-
րէ տէտիլէր . Պու քիմսէ Էօլիւմ մուսթահագգ
տէյիլտիր . զիրա պիզէ Ա՛լլահըմըզ Թապպըն սա-
տընատա սէօյլէմիշտիր ։
17 Ընտէն տիյարըն իխթիսարլարընտան պա՛զը
քիմսէլէր գալգըպ՝ գավմըն էհի ճէմսա՛թընա
18 սէօյլէյէրէք տէտիլէր . Ահհուտա փատիշահը
Իզգիանըն կիւնլէրինտէ Ո՛ռաշթիլի Ո՛հիա
փէյղամպէրլիք էյլէտի , վէ հէմի Ահհուտա գավ-

Digitized by Google

մինա սեղջէկիպ տեւտի . Ա՛սքերլէրին Ա՛ապզը պէղլէ տէր . Անօն թարլա Ա՛նդէ սիւրիւլէճէք , վէ Ա՛երուշալիմ վիրանէ՝ վէ եվլին տաղը եւճէ օր-
մանլը՛գ օլաճագ ։ Ո՛նու՝ Ա՛հհուտա փատիշահը 19
Ա՛իզգիա հէմ ճիւմլէ Ա՛հհուտա պիր վէճհլէ
Հօլտիւրտիւլ՛ըմի . Ա՛ապատան գօրգուպ՝ Ա՛ապզըն
Հուզուրունտա Նիյազ Ը՛թմէտիմի , վէ Ա՛ապզ օն-
լարըն Հագգընա սեղյէտիյի պէլատան Նատիմ
օլտու . պիզ իսէ ճանլարըմըզդա պէղյիւք քէօթիւ-
լիւք էտէյօրուզ ։
Ա՛էմ տախի Ա՛ապզըն ատընտա փէյղամպէր- 20
ղէք էտէր՝ Վ՛իրեաթեա՛րիմտէն Հ էմ՛եա օղու-
Ա՛ւրիա Նամ պիր քիմսէ վարըրսը , վէ օ՝ պու շէհ-
րին Հագգընա վէ պու տիյարըն Հագգընա՝ Ա՛րէ-
միանըն Հեփ սեօզլէրինէ կէօրէ փէյղամպէրլիք
էյլէտի . Վ Ը Ա՛հհօեագիմ փատիշահ Հէմ օ- 21
Նուն ճիւմլէ գահ՛րիմանլարը վէ Հեփ սէրվէրլեր
օնուն սեօզլէրինի իշհտինճէ , փատիշահ օնու
հօլտիւրմէյէ աթատը , ամմա Ա՛ւրիա իշհտիպ
գօրգուտու , վէ գաչըպ Ա՛ընըրսա վարտը ։ Վ Ը Ա՛հ- 22
հօեագիմ փատիշահ Ա՛ընըրսա ատեմլէր՝ Ը՛ա՛նէ
Ա՛ընըրսա Ա՛խպօր օղլու Ա՛յնաթանը վէ պիլէսինճէ
ատեմլէր կէօնտէրտի . Վ Ը օնլար Ա՛ւրիայը Ա՛ը- 23
սըտան չըգարտըլար , վէ օնու Ա՛հհօեագիմ փա-
տիշահա կէթիրտիլէր . վէ օ օնու գըլը՛ճ իլէ
վուրտու , վէ լէշինի գավմ օղուլլարընըն մեղար-
լարընա աճտը ։ Վ ա՛քին Հ ա՛ֆան օղլու Ա՛հիգա- 24
մըն էլի Ա՛րեմիա իլէ օլուպ՝ օնու հօլտիւրմէք իչհուն
գավմըն էլինէ վէրմէտի ։

ՊԱՐ. 27։

Ա՛հհուտա փատիշահը Ա՛օշիա օղու Ա՛հհօեագի- 1
մին փատիշահլըղընըն պաշլանղըճընտա՝ Ա՛ապզ

Digitized by Google

դարաֆընտան Իրեմիայա պու սէօզ օլուպ տէտի.
2 Ապպպ պանա պէօյլէ տէտի. Վէնտինէ պէնտէր
վէ պօյունտուրուգլար եաի, վէ օնլարը պօյնունա
3 գօ. Ա է օնլարը՝ Եհուտա փատիշահը Հիս-
գիայա Երուշալիմ կելէն էլչիլէրին եէտի իլէ՝
Տուօմ փատիշահընա վէ Յօապ փատիշահընա
վէ Ամմօն օղուլլարընըն փատիշահընա վէ Սուր
փատիշահընա վէ Սիտօն փատիշահընա կէօնդ-
4 տէր։ Ա է օնլարա էֆենտիլէրի իչիւն թէնպիհ
էտիպ տէյէսին. Խարաէլին Ամլահը ա՛պէրլէրին
Ապպպը պէօյլէ տէր. Եֆենտիլէրինիզէ պէօյլէ
5 տէյէսիզ. Պէն պէօյիւք գուվվէթիմ իլէ վէ ու-
զանմուշ գօլում իլէ եէրի՝ ատէմի վէ եէր եիւզիւ
իւզէրինտէ օլան Հայվանաթը եարատմըշըմ, վէ
6 օնու նազարըմընա տօղրու օլանա վէրտիմ։ Խմոի
Հալա Հէփ պու տիյարլարը՝ պէն գուլում Պապէլ
փատիշահը Եկսպուխանէսարըն էլինէ թէսլիմ
էթտիմ. Հէմ օնա՝ գրբըն ճանավարլարընըն տախ
7 վէրտիմ, քի օնա խըզմէթ էտէլէր։ Ա է Հէփ
դահիֆէլէր օնա՝ վէ օնուն օղլունա վէ օղլունուն
օղլունա գուլլուգ էտէճէքլէր, Թա օնուն տիյարը-
նըն վագթը՝ օ տախի՝ կելինճէյէտէք, քի օնա տա
Հօգ դահիֆէլէր վէ պէօյիւք փատիշահլար գուլ-
8 լուգ էթտիրէլէր։ Ա է օլաքի օնա՝ Պապէլ փա-
տիշահը Եկսպուխանէսարա գուլլուգ էթմէյէն՝
վէ պօյնունու Պապէլ փատիշահընըն պօյուն-
տուրուղունա գօմայան դահիֆ վէ մէմլէքէթ՝ օլ
դահիֆէյի գըլըճ իլէ վէ աճլըգ իլէ վէ դաւուն
իլէ զնարէթ էտէճէյիմ՝ տէյօր Ապպպ, Թա օն-
9 լարը օնուն եէտի իլէ տիւքէտինճէյէտէք։ Խմոի
սիզէ օլ սէօյլէյիպ՝ Պապէլ փատիշահընա գուլ-
լուգ էթմէյէճէքսիզ տէյէն փէյղամպէրլէրինիզի
վէ րէմմալլէրինիզի վէ տիւշ կէօրէնլէրինիզի վէ

Digitized by Google

ֆալճըլարընըզը վէ սահհարլարընըզը՝ սիզ տինկ-
լէմէն։ Օ՛իրա օնլար սիզէ եալան փէյղամպէր- 10
լիք էտէրլէր, Թա քիմ սիզի եէրինիզին իւզէ-
րինտէն իրագ էտէլէր, վէ սիզի գօվայըմ, վէ հե-
լայք օլասըզ։ Ա՛մմա պըչնունու Պապէլ փատի- 11
շահընըն պըչունտուրուղունա գօյուպ՝ օնա գուլ-
լուգ էտէն դաիֆէլէրի՝ էլպէթթէ եէրինին իւ-
զէրինտէ՝ րահաթ գօյաճաղըմ՝ տէյօր Ա՛պպա, վէ
օնու իշլէյէ, հէմ օնտա սապքին օլա։ Է՛մ Ա՛- 12
հուտա փատիշահը Աիտգիյայէ՝ հէփ պու սէօզլէ-
րէ կէօրէ սէօյլէյիպ տէտիմ. Պըչնունուզու Պա-
պէլ փատիշահընըն պըչունտուրուղունա գօյուպ՝
օնա վէ օնուն գաւմընա գուլլուգ էտին, քի եա-
շայսըզ։ Աէն հէմ գաւմընն նի՛չիւն գըլըճտան 13
վէ աճլըգտան վէ դաւնտան էօլէսիզ, Ա՛պա-
պըն Պապէլ փատիշահընա գուլլուգ էթմէյէն
գաւմընն հագգընա տէտիյէ կիպլի։ Աէ՛ սիզէ 14
սէօյլէյիպ՝ Պապէլ փատիշահընա գուլլուգ էթ-
մէյէճէքսիզ տէյէն փէյղամպէրլէրին սէօզլէրինի
տինկլէմէն. զիրա օնլար սիզէ եալան փէյղամ- 15
պէրլիք էտէրլէր։ Օ՛իրա պէն օնլարը եօլլամա-
տըմ՝ տէյօր Ա՛պպա, ամմա օնլար ատըմտա եալան
փէյղամպէրլիք էտէրլէր, Թաքիմ պէն սիզի գօ-
վայըմ, վէ սիզ՝ հէմ սիզէ փէյղամպէրլիք էտէն
փէյղամպէրլէր՝ հէլայք օլասըզ։ Է՛մ պէն 16
քեահինլէրէ վէ պու գաւմա սէօյլէյիպ տէտիմ.
Ա՛պպա պէօյլէ տէր. Ինձէ Ա՛պպա էվինին գապ-
լարը հէման եագընտա Պապէլտէն տէօնէճէքլէր
տիր տէյէրէք՝ փէյղամպէրլիք էտէն փէյղամ-
պէրլէրինիզին սէօզինիւ տինկլէմէն, զիրա օնլար
սիզէ եալան փէյղամպէրլիք էտէրլէր։ Օնլարը 17
տինկլէմէն. Պապէլ փատիշահընա գուլլուգ է-
տէն, քի եաշայսըզ. նի՛չիւն պու շէհր վիրանէ-

18 օլա։ Ընդմէջ էլէր ընլար փէղամպէրլէր խսէ, վէ
էլէր ընլարտա Պապպըն սէօզլիւ վար խսէ, Հալա
ա՛պքէրլէրին Պապպընա նէյսէզ գլսըընլար, քի
Պապպ էվինտէ հէմ Լէհուտա փատիշահընըն է-
վինտէ վէ Լէրուշալիմտէ պագի գալան գապլար՝
19 Պապէլէ վարմայալար։ Օ իրա տիրէքլէրին վէ
տէնիզլին վէ տիպլիքլէրին՝ վէ պու շէհրտէ գալան
պագի գապլարըն խուսուսունտա՝ ա՛պքէրլէրին
20 Պապպը պէօյլէ տեր, ընլարը քի Պապէլ փա-
տիշահը Լէպուխատնէսար՝ Լէհուտա փատի-
շահը Լէհօեագիմ օղլու Լէքոնիայը վէ ճիւմլէ
Լէհուտա վէ Լէրուշալիմին պէյլէրինի Լէրու-
շալիմտէն Պապէլէ էսիր սիւրտիւնտէ՝ ալմա-
21 մըշ տըր, Նագգան՝ Պապպ էվինտէ վէ Լէհու-
տա փատիշահընըն էվինտէ վէ Լէրուշալիմտէ
գալան գապլարըն խուսուսունտա՝ Յարաէլին Լը-
22 լահը ա՛պքէրլէրին Պապպը պէօյլէ տեր. Ընլար
Պապէլէ կէօմիւրիւլէճէք, վէ ընլարը Թա զիյա-
րէթ էտէճէյի կիւնէտէք օրատա գալաճագլար՝
տէյօր Պապպ. անտէն ընլարը չըգարաճաղըմ, վէ
ընլարը պու մահալէ կէրի կէթիրէճէյիմ։

ԳԼ. 28։

1 Վէ օլտուքի օ ելտա՝ Լէհուտա փատիշահը
Հիտգիյա փատիշահլըղընըն պաշլանըղճընտա՝
տէօրտունճիւ ելտա պէշինճի այտա Ափէօն-
տան օղլը Նըզզուր օղլու Նանանիա փէյղամպէր
Պապպն էվինտէ քեահինլէրին վէ ճիւմլէ գավ-
2 մըն հուզուրունտա պաննա սէօյլէյիպ տէտի. Յա-
րաէլին Լլահը ա՛պքէրլէրին Պապպը պէօյլէ
սէօյլէյիպ տէր. Պապէլ փատիշահընըն պօյուն-
3 տուրուղունու գըրտըմ։ Իքի ելը զէմանտա՛ն
աընտա Պապէլ փատիշահը Լէպուխատնէսարըն

Digitized by Google

պու մնահալտեն գալտրըրլա՝ պապզելէ կէօթիւրտիւլ Թապպ էվինին ճիւմլէ գապլարրնը պու մնահալէ կէրի կէթիրէճէյիմ։ Ա Է Եհուտա փատիշահը Եհօնագիմ օղլու Եհիսնիայը վէ պապէլէ վարան հէպի Եհուտա էսիրլէրինի պու մնահալէ տէօնտերէճէյիմ՝ տէյօր Թապպ զնրա պապէլ փատիշահընըն պզունտուրուղունու գըրաճաղրմ։

Ամոն Իրէմիա փէյղամպէր Ջանանիա փէյղամպէրի Թապպ էվինտէ տուրան քեահինլէրին կէօզլէրի՝ վէ ճիւմլէ գավմընն կէօզլէրի էօնիւնտէ սէզլէտի։ Ա Է Իրէմիա փէյղամպէր տէտի Ընմի՞ն, Թապպ պէզլէ էյլէյէ։ Թապպ սէնին փէյղամպէրլիք էթտիյին սէօզիւնիւ ա՛պաիթ էյլէսին, քի Թապպ էվինին գապլարրընը վէ ճիւմլէ էսիրլէրի պապէլտէն պու մնահալէ կէրի կէթիրէ։ Ընճաղ Հալա՝ սէնին գուլագլարրնա վէ ճիւմլէ գավմընն գուլագլարրնա պէնիմ պու սէզլէտիյիմ սէօզիւ տինկէ։ Պէնտէն էվվէլ վէ սէնտէն էվվէլ օլան փէյղամպէրլէր՝ էզէլտէն պէրու՝ չօգ տիյարլարա վէ պէօյիւք մէմլէքէթլէրէ ճէնգ վէ պէլա վէ դաւն փէյղամպէրլիք էթտիլեր։ Ա Է Լամէթ փէյղամպէրլիք էտէն փէյղամպէր՝ օղ փէյղամպէրին սէօզիւ վագի՛ օլուրսա, կէրչէքտէն Թապպտան կէօնտէրիլմիշ փէյղամպէր օլտուղու պիլինիր։

Ա Լտէմ Ջանանիա փէյղամպէր Իրէմիա փէյղամպէրին պզունտան պզունտուրուղու ալըպ՝ օնու գրըտը։ Ա Է Ջանանիա ճիւմլէ գավմընն կէօզլէրի էօնիւնտէ սէզլէյիպ տէտի, Թապպ պէզլէ տէր։ Էքի եըլ զէման էս՛նասընտա՝ Պապէլ փատիշահը Նէպուխատնէսարընն պզունտուրուղունու ճիւմլէ դաիֆէլէրին պզունու իւզէ-

Digitized by Google

րինտէն պէտքէ գըրաճաղըմ. իմոի Իրէմիա փէյ-
ղամպէր քէնտի եօլունա կիթտի։
12 Ալ Եանանիա փէյղամպէր Իրէմիա փէյ-
ղամպէրին պօյնու իւզէրինտէն պօյունտուրուղու
գըրտըգտան սօնկրա՝ Իրէմիայա Տապպըն սէօզիւ-
13 օլուպ տէտի. Կիթ Եանանիայա սէօյլէյիպ տէ.
Տապպ պէտքէ տէր. Ալէն աղաճ պօյունտուրուգ-
լարը գըրտըն, ամմա սէն օնլարըն եէրինէ տէմի՛ր
14 պօյունտուրուգլար եափաճագըն։ Օխրա Եո-
քանէլին Ըլլահը ա՛սքէրլէրին Տապպը պէտքէ
տէր. Էմի պու դաիֆէլէրին պօյնու իւզէրինէ
տէմի՛ր պօյունտուրուգ գօտուպ, քի Պապէլ փա-
տիշահը Նէբուխատնէսարա գուլլուգ էտէէր,
վէ օնա գուլլուգ էտէճէքլէր. Հէմ պէն օնա՝ գը-
րըն Հայվանլարընը՛ տախի վէրտիմ։
15 Ամոի Իրէմիա փէյղամպէր՝ Եանանիա փէյ-
ղամպէրէ տէտի. Եալա տինլէ՛ եա Եանանիա.
Տապպ սէնի կէօնտէրմէմիշ տիր. սէն իսկ պու
16 դաւմը եալանա կիւվէնտիրթտին։ Ընուն ի-
չիւն Տապպ պէտքէ տէր. Իշթէ պէն սէնի՝ եէր
եիւզիւ իւզէրինտէն սիւրտճէյիմ. սէն պու եըլ
էօլէճէքսին. վէրա Տապպըն Հագգընա խայրընը՛գ
սէօյլէտտին։
17 Ամոի Եանանիա փէյղամպէր Հէման օ եըլտա
եէտրինճի այտա էօլտիւ։

ՊԱՏ. 29։

1 Ալ Իրէմիա փէյղամպէրին՝ Նէբուխատնէսա-
րըն Եէրուշալիմտէն Պապէլէ էսիր սիւրտիւլիւ
սիւրիւլէն իխթիարլարըն պագխինէ վէ քեա-
հինլէրէ վէ փէյղամպէրլէրէ վէ ճիւմլէ գավմա՝
Եէրուշալիմտէն կէօնտէրտիյի մէքթիւպիւն
2 սէօզլէրի պունլար տըր,

Digitized by Google

իւղ մեղրեք վէ խաստըմլար՝ Ահհուտաեըն վէ Ահ-
րուշալիմին սերվէրլերի վէ տիւլկերլեր հեմ չիլին-
կիրլեր Երուշալիմտեն չըգտըգտան ասնկրա ,
Շ աֆան օղլու Ալա՛սա վէ Հիլգիա օղլու Եզմար- 3
եանըն եէտի իւչ՝ քի ընլարը Ահհուտա փատի-
շահը Ուսգիա Պապէլ փատիշահը Ներսուխատ-
նէսարա Պապէլէ կէօնտէրմիշ իտի , քի տէյօրու-
տու . Ասրաէլեն Ընլահը ա՛ղբերլերին Պապը՝ 4
Երուշալիմտեն Պապէլէ էսիր սիւրիւլէնճիւյէ
սիւրկիւնլերե պէյլէ տեր . Ովվէր պինա էտիպ՝ 5
սաքին օլուն , պաղչէլեր տիքին , վէ մեյվէլերին-
տէն եէյեսիզ . Վարըլար ալըն , վէ օղուլլար 6
հեմ գըզլար տօղուրուն . վէ օղուլլարընըզա գա-
լըլար ալըն , հեմ գըզլարընըզը գօճալարա վէ-
րին , քի օղուլլար հեմ գըզլար տօղուրսունլար ,
վէ օրատա չօղալըն , քի ազ գալմայասըզ : Ա՛խ 7
սիզի օլ սիւրտիւյիւմ շէհրին սէլամէթինէ արա-
յըն , վէ օնուն հագրընա Ապպա նէյազ էտին .
զիրա օնուն սէլամէթի իւչ սիզէ սէլամէթ օլըր :
Օ՛իրա Ասրաէլին Ընլահը ա՛ղբերլերին Ապպը 8
պէօյլէ տեր . Ընրանըզտա օլան փէյղամպէրլերի-
նիզ վէ րէմմալլարընըզ սիզի ալտաթմասընլար .
վէ տիշտե կէօրտիւյինիւզ րույալարընըզը
տինկլէմէն : Օ՛իրա օնլար ատըմտա՝ սիզէ եա- 9
լանտան փէյղամպէրլիք էտէրլեր . օնլարը պէն
եօլլամտըմ՝ տէյօր Ապպ : Օ՛իրա Ապպ 10
պէօյլէ տեր . Պապէլտե եէթմիշ երը թէքմիլ օ-
ղունճա , սիզի եօգլայաճաղըմ . վէ սիզի պու մա-
հալէ տէօնտերմէք իչիւն՝ էյի սէօզիւմիւ սիզին
իչիւն ս՛ապիթ էտէճէյիմ : Օ՛իրա պէն՝ սիզին 11
հագրընըզա տիւշինտիւյիւմ էֆքեարի պիլլերիմ՝
տէյօր Ապպ , սիզէ ա՛դիպէթ իւմիտ վէրմէք իւ-
չիւն սէլամէ՛թ էֆքեարը տըր , վէ տէյի՛լ քէմ-

Digitized by Google

12 լինք: Ալ է սիզ պանա նիտա էտիպ կիտէճէքսիզ,
վէ պանա նիյազ էտէճէքսիզ, վէ սիզին իշիտէճէ-
13 լիմ: Ալ է պէնի արայըպ պուլաճաքսըզ. չիւն
պէնի պիւթիւն եիւրէյինիզտէն գալապ էտէ-
14 ճէքսիզ: Ալ է սիզէ պուլունաճաղըմ՝ տէյօր
Յապպ, վէ էսիրլէյինիզի կէրի կէթիրէճէյիմ,
վէ սիզի ճիւմլէ դաիֆէլէրտէն հէմ սիզի օլ սիւր-
տիւյիմ ճիւմլէ մահալլէրտէն տէվշիրէճէյիմ՝
տէյօր Յապպ. վէ սիզի՝ օլ օրատան սիզի էսիր
սիւրտիւյիմ մահալէ կէրի կէթիրէճէյիմ:
15 Ձիւն՝ Յապպ պիզէ Պապէլտէ փէյղամպէրլէր
16 գալտըրաճագ տէտինիզ. Ո՛յրա Տավիտին
Թախթը իւզէրինտէ օթուրան փատիշահըն
հագգընա վէ պու շէհրտէ սաքին օլան ճիւմլէ
գավմըն հագգընա՝ սիզինլէ էսիրլիյէ չը՛գմայան
գարընտաշլարընըզըն հագգընա՝ Յապպ պէյլէ
17 տեր. Ո՛ւքերլէրին Յապպը պէյլէ տեր. Ինշէ
պէն օնլարըն արասընա գըլըճը՝ ածլըզը վէ դաւ-
նու կէօնտէրէճէյիմ, վէ օնլարը քէօթիւլիւքտէն
18 եէնիմէզ ֆէնա ինճիրլէր կիպի էտէճէյիմ. Ալ է
օնլարըն արտընճա գըլըճ իլէ՝ ածլըզ իլէ վէ
դաւնն իլէ գօվալայաճաղըմ. վէ օնլարը եէրին
հէփ մէմլէքէթլէրինէ՝ օնլարը օլ սիւրէճէյիմ
ճիւմլէ դաիֆէլէրտէ՝ փէրուշանլըզ՝ լանէթ վէ
հայրանլըզ վէ ըսլըզ վէ խօրլուզ իչինն գօյաճա-
19 ղըմ՝ Այօլլէրիմի տինկլէմէտիքլէրի սեպեպտէն՝
տէյօր Յապպ, քի օնլարա գուլլարըմ փէյղամ-
պէրլէրի իլէ կէօնտէրտիմ, հէր սապահ կէօն-
տէրտիմ, ամմա տինկլէմէտիլէր՝ տէյօր Յապպ.
20 Ամի սիզ՝ հէյ Եերուշալիմտէն Պապէլէ կէօն-
տէրտիյիմ ճիւմլէ էսիրլէր՝ Յապպըն սէօզիւնիւ
21 տինկլէյին. Պէնիմ ատըմտա սիզէ եապան փէյ-
ղամպէրլիք էտէն Ալօլաեա օղլու Ո՛հապ վէ Ա՛է-

Digitized by Google

ան սէեա օղու Ամիգիյանըն հագգրնա Ատպ
պէօյլէ տէր. Իշլէ պէն օնլարը Պապէլ փաստի-
շահը Նէպուխատնէսարըն էլինէ թէօլիմ էտե-
ճէյիմ, վէ օնլարը կէօզլէրինիզին էօնիւնտէ վու-
րաճագ։ Ա Է Պապէլտե օլան Նէհուտանըն 22
պիւթիւն էսիրլիյինէ օնլարըն Ի պրէթինտէն
պէտտուա ալընըպ տէնիլէ. Ատպ սէնի Պապէլ
փատիշահընըն աթէշտե փիշիրտիյի Ամիգիա
կիպի վէ Ասապ կիպի էյլէյէ։ Ձիւնքի Ատաէլ- 23
տե տիվանէլիք իշլէյիս՝ գօնշուլարընըն գարըլա-
րը իլէ զինա էթտիլէր, վէ ատըմտա՝ օնլարա էմր
էթմէտիյիմ եալան սէօզլէր սէօյլէտտիլեր. պէն
իսէ պիլմիրիմ, վէ շահիտ իմ՝ տէյօր Ատպ։
Ա Է Նէհեմիէմի Շ էմմեայէ սէօյլէյիս տե- 21
յէսին. Ատաէլին Ասլահը ա՛պէրելէրին Ատպը 25
սէօյլէյիս պէօյլէ տէր. Ամէն չիւնքի Նէբուշա-
լիմտե օլան ճիւմլէ գավմա վէ Ա՛ան սէեա օղու
Ամֆանեա քեահինէ վէ ճիւմլէ քեահինլէրե
քէնտի ատընտա մէքթիւպլեր կէօնտերիպ տե-
տի՛ն քի. Ատպ սէնի Նէհօեատա՛ քեահինին 26
եերինէ քեահին գօտու, քի Ատպ էվլինին նա-
զիրի օղու՝ հէր մէճնուն վէ եալան փէյղամպեր
քիմսէյի գընտանա վէ դօմրուղա գօյասըն։ Ատմի 27
հալա նի՛չիւն սիզէ եալան փէյղամպերլիք էտէն
Ա՛նաթօթլու Ատրմիա փէյղամպերի թէքտիր
էթմէտին։ Ո՛իրա օ՛ պունուն իչիւն պիղե՛ Պա- 28
պէլէ կէօնտերիպ տէտի. Պու չօղաւ վարըր, էվլեր
եափըպ սաքի՛ն օլուն, պաղչէլէր տիքին, վէ մէյ-
վէլէրինի՛ եէյէսիզ։
Ա Է Ամֆանեա քեահինե՛ պու մէքթիւպիս Ա- 29
րէմիա փէյղամպերին գուլագլարընտա օգուտու։
Ա Է Արմիայա Ատպըն սէօզիս օղուպ տէտի. 30
Ձիւմլէ էսիրլէրե կէօնտերիպ տե. Նէհեմիէմի 31

Digitized by Google

Ը Եմ՚եա իչիւն Ա՚ապպ պէօյլէ տէր. Ը Եմ՚եա՝ պէն օնու կէօնտէրմէմիշ իքէն սիզէ փէյղամ պէրլիք էթմէյի վէ սիզի եալանա կիւվէնտիրմէյի
32 իչիւն. Ո՚նուն իչիւն Ա՚ապպ պէօյլէ տէր. Իշլէք պէն Ի՚սհաղէմի Ը Եմ՚եայը վէ օնուն զիւրրիյէթինի եօգլայաճաղըմ. պու գավմըն օրթասընտա սաքին օնուն քիմսէսի գա՚լմայաճագ, վէ պէնիմ գավմըմա էաէճէյիմ էյլիյի օ կէօրմէյէճէք՝ տէյօր Ա՚ապպ. զիրա Ա՚ապպըն հագգընա խայընըլ՚գ սէօյլէտի։

ՊԱՐ. 30։

1 Ա՚ապպ դարաֆընտան Իրէմիայա օլան սէօզ տիւր՝
2 քի տէտի. Իսրաէլին Ա՚լլահը Ա՚ապպ սէօյլէյիպ պէօյլէ տէր. Ա՚անա հէփ սէօյլէտիյիմ սէօզլէրի
3 պիր քիթապա եազ։ Ո՚իրա իշլէք կիւնլէր կէլիր՝ տէյօր Ա՚ապպ, քի պէն գավմըմ Իսրաէլին վէ Ի՚հուտանըն էսիրլիյինի տէօնտէրէճէյիմ՝ տէյօր Ա՚ապպ, վէ օնլարը՝ պաշալարընա վէրտիյիմ տիյարա՝ տէօնտէրէճէյիմ, վէ օնու զա՚պդ էտէճէքլէր։ Վէ Իսրաէլ հագգընա հէմ Ի՚հուտա հագգընա Ա՚ապպըն սէօյլէտիյի սէօզլէր պունլար
5 տըր։ Ո՚իրա Ա՚ապպ պէօյլէ տէր. Ո՚իյպէթլու սէս իշիթտիք. գօրգու վար, վէ սէլամէթ եօգ
6 տուր։ Ո՚ալա սօրուպ պա՚գրն, էրքէք տօղուրըմու. նի՞չիւն հէր ատէմի՝ աղըրսը դուրթան տօղուրան գարը կիպի էլլէրի պէլինտէ՝ վէ հէփ էհՏիլէլէրի սարըլըղա՝ տէօնմիւշ կէօրիւրիւմ։
7 Վա՚յ, զիրա օ պէօյնէք կիւն տիւր, օնուն կիպի եօգ տուր. վէ օ՝ Ի՚ա գօպա ա՚ըգլէթի վագթը տըր, ամմա օնտան գուրթուլաճագ տըր։
8 Ո՚իրա օ՚լսաքի օլ կիւնտէ՝ տէյօր ա՚սքէրլէրին Ա՚ապպը՝ օնուն պօյունտուրուղունու աէնին պօյնունտան գը-

Digitized by Google

բանաղեմ, վէ պաղլարընը գօփարաճաղեմ. վէ օ-
նա արթըգ եատլէր գալըուգ էթմիրմէյճէքլէր։
Իլա օնլար՝ քէնտիլէրին Ալլահը Թապպա՝ վէ օն- 9
լարա գալտըրաճաղեմ փատիշահլարը Տամիտէ
գուլուգ էտէլէր։ Ալ է սէն եա՛ գուլում Կա՛- 10
գօգ գօրգմա՝տէյօր Թապպ։ վէ էյ Կարաէլ խավ-
էթմէ. զնրա իշթէ պէն սէնի ուզագտան՝ վէ զիւր-
րիյէթինի օնլարընն էսիրլիյի տիյարընտան խէլայս
էտէճէյիմ. վէ Կա՛գօգ տէօնիւա՝ բարաթ պու-
լաճագ, վէ տինկնէնէճէք, վէ իւրքիւտէն օմմա-
յաճագ տըր։ Օ՝իրա պէն՝ սէնի գուրթարմագ 11
իչիւն՝ սէնինլէ իմ՝ տէյօր Թապպ. զնրա սէնի օլ
տաղըթտըղըմ՝ հէփ գաիփէլէրի տիւքէտճէյիմ,
անճագ սէնի տիւքէթմէյճէյիմ. իլլա սէնի
հագգ իւզրէ թէտիպ էտէճէյիմ, վէ սէնի պիլ-
քիւլլիյէ սուչսուզ չըգարմայաճաղըմ։ Օ՝իրա 12
Թապպ պէօյլէ տէր. Կարան չարէսիզ՝ պէրէն
ֆէնաի տըր։ Պազլանմագ իչիւն տավանը կէօրէն 13
եօգ. սէնին իչիւն ֆ՛լաճ վէ մէրհէմ եօգտուր։
Ա՛իւմլէ ա՛շըգլարընն սէնի ունութտուլար, սէնի 14
արամազլար. զնրա սէնի տիւշմէ՛ն վուրուշու՝
սէրթ թա՛զէր իլէ վուրտում. եարամազլըգլա-
րընն չօգլուղունտան էօթիւրիւ կիւնահլարըն
չօղալտը։ Կարան իչիւն նէ՞ ֆէրեաա էտէրսին, 15
պէրէն չարէսիզ տիր. եարամազլըգլարըն չօղալ-
տըղը՝ կիւնահլարըն չօգ օլտուղու սէպէպտէն
սանա պունլարը էյլէտիմ։ Ընուն իչիւն սէնի 16
հէփ եէյէնլէր եուտուլաճագ, վէ ճիւմլէ սանա
ա՛ըգլէթ վէրէնլէր՝ ճիւմլէսի՝ էսիրլիյէ կիտէճէք-
լէր. հէմ սէնի գափը շանլար՝ գափը շըլմագ իչիւն
օլաճագլար, վէ սէնի եաղմանլայանլարըն ճիւմլէ-
սինի եաղմայա վէրէճէյիմ։ Օ՝իրա եարանը 17
ամամաճաղըմ, վէ սէնի եարալարընտան սաղալ-

Digitized by Google

տաճարդըմ՝ տէրոջ Յապպ. զերթա տանա՝ Կովմուլ-
մուշ՝ պու ապրայանը ծլմայան Յիւն տուր էաղըր-
18 տըլար։ Յապպ պէջլէ տէր. Յշլեմ պէն Յա-
գօպ էտտրըլարընըն էսիրլերինի տէօնտերէճէ-
յիմ, վէ ծնուն մէքեանլարընա մէրհաժէթ է-
տէճէյիմ, վէ շէհր քէնտի վիրանէսի իւզէրինտէ
պինա օրունաճագ, վէ սէրայ ա՛տէթի իւզրէ
19 տուրաճագ։ Յ է ծնլարտան մէտՀ՝ վէ շատ
օլանլար սէսի էշգաճագ, վէ ծնլարը էշգաշտաճա-
ղըմ, վէ ազալմայաճագդար. վէ ծնլարը ի՛զդէթ-
20 լէյէճէյիմ, վէ քիւչիւք տիւշմէյէճէքլեր։ Յ է
օղուլլարը էվվէլքի կիպի օլաճագդար, վէ ճէմա-
ա՛թըը Հուզուրումտա գայիմ օլաճագ, վէ օնա
21 ս՛ըզլէթը վէրինի Հօգլայաճաղըմ։ Յ է պէյի
քէնտինէտէն օլուպ՝ տուդանը իչինտէն էշգաճագ,
վէ օնու Հագլաշտրըաճաղըմ, վէ պանա Հագլըմըզդա նէֆֆո-
22 նի քէֆֆիլ վէրդէն քի՛մսիւր՝ տէյօր Յապպ։ Յ է
սիզ պանա գաւմ օլաճագսըզ, պէն տաճի սիզէ
23 Յլահ օլաճաղըմ։ Յշլեմ Յապպըն գասըրղա-
սը շիտտէթի իլէ էշգայօր. օ սիւփիւրիւր գասըր-
ղատըր. եարատմազլարդըն պաշը իւզերինէ գօնտ-
24 ճագ տըր։ Յապպըն ղազապլարնըն խըշլը տէօն-
մէզ, թա իչրասընը էտի՛նճէ, վէ թա ֆիւրէյի-
նին Թէտափիրլէրինի եէրինէ կէթիրի՛նճէյէտէք,
սօնկ կիւնլէրտէ պունու անկլայսընըզ։

ՊԱՐ. 31։

1 Ո՛Ր զէմանտէ տէյօր Յապպ՝ Յարաէլին ճիւմլէ
գապիլէլէրինէ Յլահ օլաճաղըմ, վէ օնլար պա-
2 նա գաւմ օլաճագլար։ Յապպ պէջլէ տէր.
Վըլըճտան գաչմըշ գաւմ՝ օնու ըսհաթլանտըր-
մաղա կիթտիյիմտէ՝ Յարաէլ չէօլտէ ի՛նայէթ

Digitized by Google

պուլտաս։ Ասպետ պանտա չգտան հեծրիւնտու, 3
վէ՛ Անոնք եպէտի մուհապիզ իլէ սեվտիմ, օ-
նուն իչիւն ինապկէթ իլէ չէքտիմ փեխ։ Անոնք 4
ետինէ պիտան էտէճէյիմ, վէ մանմոր օլաճագսըն՝
եա՞ Ասրաճէլ պիքրէսի։ Անոնք տոպրէլէրին իլէ
տօնանըպ՝ շատ օլանպարըն րագալնայ չըգաճագ-
սըն։ Անոնք տաշխա Ասմանթիա տուղլարըններ իւ- 5
զէրինտէ պուղար տիքէճէքսին, տիքիմճիլեր տի-
քիպ՝ օնլարը ն մէյվէսինի եէյէճէք։ Օ իրա 6
կիւն կէլէճէք, քի Անֆրաիմ տուղնատա պէքճի-
լեր՝ Վանլգրն, վէ Ասլատհըմըզ Ասպպա Ասիօնայ
էզգալըմ չաղրատճագլար։ Օ իրա Ասպպ պէջյ- 7
լէ տեր. Ասյգօպ իչիւն շատլըգ իլէ ալգըշ էյլէ-
յինն, վէ դահֆելերին պաշը պատասնատա կիւլպեանկ
էչքին. սետու վերին, շինքը ետին, վէ տե-
յինն. Ասյ՞ Ասպպ գամմընը՝ Ասրաէլին պագիչէ-
սինի՝ խէյսա եյլէ։ Անշէ պէն օնլարը փօրատա 8
տիյարընատան կէթիրէճէյիմ, վէ օնլարը եէրին
ոճաղարընատան՝ օնլար իլէ քէօրու վէ գօփաղը՝ հա-
միլէ վէ տօղուրմուշ գաղըյը պիրլիքտէ՝ ճէմ՝
ետէճէյիմ. օնլարը պուրայա պէջյուք ճէմաաթ
տէօնէճէք։ Անղայըշ իլէ կելէճէքլեր, վէ օն- 9
լարը Իսանալար իլէ կէթիրէճէյիմ. օնլարը տու-
լար ըղմագլարը եանընատան՝ տօղրու եօլտան կէզ-
տիրէճէյիմ, օնտա թէկրէրէք օղրամայաճագսար.
զիրա Ասրաելէ պապա օլաճաղըմ, վէ Անֆրաիմ
իլք տօղուշումուս։ Ասպպըն սէօզիւնիւ տինկ- 10
լէյին՝ Էյ դահֆելեր, վէ ուզագտա օլան տատ-
լարա խաապէր վէրիպ տէյին. Ասրաէլի տաղըտան՝
օնու ճէմ՝ ետէճէք, վէ օնու՝ չօպանըն պիւրիւ-
սիւնիւ ապդլատըղ կիպի տագլայաճագ։ Օ Ի- 11
րա Ասպպ Ասյգօպու փիտաւ եյլէտի, վէ օնու՝
օնտան գուվվէթլու օլանըն էլինտէն խէլսա եյլէ-

Digitized by Google

12 տի : Ալ է կելլեմքելլեր , վէ Ալիօնուն եւմէ մա-
հալինտէ ալգըշ էտէմէքլեր , վէ Խապպէլն նիյ-
մէթինէ՝ պուզուպայա վէ չէրտապա վէ եաղա՝ վէ
գօյուն հէմ սըղըր եամվրուլարընա ճէմ՝ օլաճագ-
լար , վէ ճանլարը սուվարըլմըշ պօսթանն կիպի
13 օլաճագ . վէ սրթըդգ ղամմ չէքմէյէճէքլեր : ()
զէմանն պիքրէ թագա իլէ՝ հէմ կէնճլեր իլէ խա-
թիաըլար պիրլիքտէ՝ չօտ օլաճագ . զիրա օնլարըն
եասընը սիւրիւրէ տէօնտէրէճէյիմ , վէ էլէմէ-
րինտէն օնլարա թէսէլլէ վէրիմ՝ օնլարը չօտ
14 էտէճէյիմ : Ալ է քեահխինէրին ճանընը եաղ
իլէ գանտըրտաճաղըմ , վէ գաւմըմ նիյմէթիմ-
տէն տօյատճագտըր՝ տէյօր Խապպ :
15 Խապպ պէջյլէ տէր . Խամնատա սէս՝ փէք ազը
աղլասըր չ ֆէրեատը իշխատիլտի . Խահէլ օղուլլարը
իչիւն աղլասըմ՝ օղուլլարը իչիւն լամէսէլի օլմա-
16 դա խոթէմիզ . զիրա օնլար եօղ օլտու : Խապպ
պէջյլէ տէր . Ալէսինի աղլամնագտան՝ վէ կէօզլէրի-
նի եաշատան տինկտիր . զիրա ան ալլինն իչիւն իւճ-
րէթ վարտըր՝ տէյօր Խապպ , վէ տիւշմէ՛ն տիյա-
17 րընատան տէօնէճէքլեր : Ալ է ակնտէն սօնկրա
կէլէճէքլեր իչիւն իւմի՛տ վարտըր՝ տէյօր Խապպ ,
քի օղուլլարըն սինօրլարընա ճէօնէլեր :
18 Խ֊ֆրաիմին պէօյլէ ֆէրեատ էթտիյինի հէր
վէճճլէ իչլէթտիմ . Պէնի թէտիպ էթտին , վէ
եավաչճանմազ պուզաւ կիպի թէտիպ օլտում .
պէնի տէօնտէր քի՛ տէօնէյիմ . զիրա Խ֊լլահըմ
19 Խապպ սէնսին : Ճագգան տէօնտիյիւմտէն
սօնկրա նատիմ օլտում , վէ պանա թաղլիմ օլուն-
տուգտան սօնկրա պուտումա չարփտըմ . ուէճան-
տըմ , հէմ տապահ խէճէլ տիւշտիւմ . զիրա կէնճ-
20 լէյիմին այըպլընը չէքտիմ : Խ֊ֆրաիմ պէնիմ
գըյամէթլի օղլում մուտուր , օ հազգ էթտիյիմ

Digitized by Google

եվլաւոմըտը. չիւն պէն օնուն խուսուսունտա
սէօյլէտիքէչ, օնու հէր վէճհլէ տահա խաղըմա
կէթիրիքիմ. օնտան էօթիւրիւ պաղըմ օնա
ինկիլէր, օնա էլպէթթէ մէրհաբէթ էտէճէկիմ՝
տէյօր Ա՛ստպ։ Ա՛յէնտինէ նիշանլար գալըրը, 25
քէնտինէ տիրէքլէր տիք. եիւրէյինի ճատտէյէ՝
սէնին կիլմտիկին եօլա գո. տէօն եա՝ Ա՛տրահ
պիքրէսի՝ սէնին պու չէհրլերինէ տէօն։ Ա՛յ 22
տէօնէք գըզ՝ նիչէյէ՞տէք ավարա կէղէրսին.
զերա Ա՛ստպ եէրտէ եէնի շէյ եարաթմը. Տի՛շ
էհլի էրքէյի գուշատաճագ։ Ա՛րահէլին Ա՛լահը 23
ան՛քէրլէրին Ա՛ստպը պէօյլէ տէր. Ա՛նլարըն է-
սիրլիյինի տէօնտէրտիյիմտե՝ պու սէօզիւ Ա՛է-
հուտա տիյարընտա վէ օնուն շէհրլերինտէ տա-
հա սէյլէյէճէքլէր. Ա՛յ՝ սատտագտի մէքքանը՝
մուգատտես տաղ Ա՛ստպ սէնի միպաթէքլէկսին։
Ա՛յ է օնտա՝ Ա՛էհուտատա հէմ օնուն հէտ շէ- 24
հրլերինտէ պիրլիքտէ չիփթճիլէր վէ սիւրիւլէր
իլէ կէօչէնլէր սաբին օլաճագ։ Ա՛իրա եօրդուն 25
ճանը գանտրըաճաղըմ, վէ ճիւմլէ մահզուն ճա-
նը տօյուրաճաղըմ։ Ա՛նուն իչիւն ույանտըմ, 26
վէ պաֆտըմ քի՝ ույգուտ պանա դաթլը իտի։
Ա՛շթէ կհունլէր կէլիր՝ տէյօր Ա՛ստպ, քի Ա՛տրահէլ 27
էվինի վէ Ա՛էհուտա էվինի ատէմ թօխտումու ի-
լէ վէ հայվան թօխտումու իլէ էքէճէկիմ։ Ա՛յ է 28
օղաքի՝ սէօքմէյէ վէ գօփարմադա վէ եըգմադա
վէ հէլաք էթմէյէ վէ ֆէնա էթմէյէ օնլարըն
իւզէրինէ նիճէ ույանըգ տուրտում իտէ, օնլա-
րըն իւզէրինէ՝ պինա էթմէք իչիւն վէ տիքմէք
իչիւն պէօյլէ ույանըգ օլաճաղըմ տէյօր Ա՛ստպ։
Ա՛ել կհունլէտե՝ Պաապալար գօփուգ եէտի, վէ օ- 29
ղուլլարըն տիշլէրի գամաշը՝ արթըգ տէմէյէ-
ճէքլէր։ Ա՛յլա հէր քէս՝ քէնտի եարամաղըղը 30

իչխան էօլէճէք։ գօրուղու հէման եէյէն ատէմ՚ն
31 տիշլէրի գամաշաճագտըր։ Իշթէ կիւնլէր կէ-
լէր տէյօր Յապպ քի՝ Յարաէլ եվի իլէ վէ Յէ-
32 հուտա եվի իլէ եէնի ա՚հտ քէսիշէճէյիմ։ Պա-
պալարը իլէ՝ օնլարը Յ՚ընքը տիյարընտան չըգար-
մագ իչխան էլլէրինտէն եափը շտըղըմ կիւնտէ՝
քէսիշտիյիմ ա՚հտ կիպի տէյիլ, քի օ ա՚հտըմը
օնլար նագդ եթտիլէր, վէ պէն օնլարը բէտտ
33 էթտիմ՝ տէյօր Յապպ։ Իլլա օվ կիւնլէրտէն
սօնկրա Յարաէլ եվի իլէ քէսիշէճէյիմ ա՚հտ
պուտուր՝ տէյօր Յապպ։ Յէվրահիմը օնլարըն
տէրունինէ գօյաճաղըմ, վէ օնու օնլարըն եիւ-
րէյինտէ՝ եաղաճաղըմ։ վէ պէն ծնլարա Յ՚իլահ
օլաճաղըմ, հէմ օնլար պանա գավմ օլաճագ-
34 լար։ Ավ է սրթըգ հիչ քիմսէ գօնշուսունա՝ վէ
հիչ քիմսէ գարընտաշընա՝ Յապպը պիլ տէյէ-
րէք թա՚լիմ էթմէյէճէք։ Իլլա Հէփիսի օնլա-
րըն քիւչիւյինտէն պէօյիւյինէ վարընճայտտ ք
պէնի պիլէճէէքլէր՝ տէյօր Յապպ։ զիրա եարա-
մազլըդլարընը ա՚ֆվ էտէճէյիմ, վէ կիւնահլա-
րընը արթըգ խադրըմա կէթթիրմէյէճէյիմ։
35 Ավինտիւզ ըշըղը իչխան կիւնէշլի՝ վէ կէճէ ըշըղը
իչխան այ իլէ եըլտըզլարըն գանունունու թայֆի՚ն
էտէն՝ տէնիզի չալգատան վէ օնուն տալղալարը
շամաթա էտէր՝ ատը ա՚քէրլէրին Յապպը օլան
36 Յապպ պէօյլէ տէր։ Յ՚էյհ պու գանունլար
հուզուրումտան գալը՚րսա՝ տէյօր Յապպ, Խսրա-
էլլին զիւրրիյէթի տաճի հուզուրումտա՝ ճիւմլէ
կիւնլէրտէ գավմ օլմագտան գալաճագտըր։
37 Օ՚իրա Յապպ պէօյլէ տէր։ Յ՚էյհ կէօքլէր եօ-
գարըտան էօչէիւլիւրսէ, վէ եէրին թէմէլլէրի ա-
շաղատա թէֆթիշ օլունուրսա, պէն տաճի
ճիւմլէ Յարաէլ զիւրրիյէթինի՝ իշլէտիքլէրի ա-

մեղեսրի իչխուն՝ բէտտո էտեճէչիմ՝ տէչօր Ասպպ։
Ուշեն կիւնեղեր կելուր՝ տէչօր Ասպպ, քի Ջանա- 38
նեղ գուղլեսինտեն քեօշենին գափուսունատէք
շէհր Ասպպ իչխուն պիւնա օղուհաճագտըր։ Ա է 39
գարշըսընտա օնուն հօղէիւ չըրփըսը՝ կէրէկ պա-
իրինի տախի աշաճագ, վէ կօսթայ տօղրու տէօ-
նէճէք։ Ա է լեչղեր հէմ քիւլ վատխինին պիւ- 40
թիւնիւ՝ վէ Թա Վիտրօն տերեսինեէտէք՝ Թա
աթլար գափուսունատէք հէի Թաղրլսլար կիւն-
տօղույա տօղրու՝ Ասպպա մուգատատէս օլաճագ.
էպէտեն արթըգ սէօքիւլմէյճէք, վէ եղգըլմա-
յաճագտըր։

ԳԼՈՒԽ 33։

Ընէհուտա փատիշահը Աիտգիյաներն օնունճիու 1
եղ լընտա՝ եանի Աէպուխատանէսարըն օնսեքի-
սինճի եղ լընտա՝ Ասպպ դարաֆընտան Իրէմիայա
օլան սէօզ տիւր։ Ա է օղ վէման Պապէլ փա- 2
տիշահընըն ա՛քէրի Աերուշաղիմի մուհասեբէ
էտէրիտի, վէ Իրէմիա փէյղամպէր Ընէհուտա
փատիշահը եվինտէ օլան զընտանըն Հավզ խին-
տէ մնհափուս խոր։ Օ իրա Ընէհուտա փատի- 3
շահը Աիտգիյա օնու մնհափուս էտիպ տէտի.
Աէն նի՞չին փէյղամպէրլիք էտիպ տէտին քի՝
Ասպպ պէզլէ տէր. Իշեն պէն պու շէհրի Պա-
պէղ փատիշահընըն էլինէ վէրէճէյիմ, վէ օնու
ֆէթհ էտէճէք. Ա է Ընէհուտա փատիշահը 4
Աիտգիյա Փիլտանիլէրին էլինտեն գուրթուլմա-
յաճագ, իլլա էլպէթթ Պապէղ փատիշահընըն
էլինէ Թէսլիմ օլուճագ, վէ օնուճա աղըզ
աղըզա սէօյլէյէճէք, հէմ օնուճա կէօզ կէօզէ
կէօրուշէճէք քտիր։ Ա է օ՝ Աիտգիյայը Պապէղէ 5
կէօթիւրէճէք, վէ օ՝ Թա պէն օնու եօգլայըն-

Digitized by Google

ճայատեք օրատաս օլաճագտըր՝ տէյօր Ա՛պպ. Ա՛իլտանիլէր իլե էյէր ճէնք էտէրսէնիզ, իսլամ
6 օլմազսընըզ։ Ո՛լուէմ Ա՛րէմիա տէտի. Պանա
7 Ա՛պպալըն սէօզիւ օլուպ տէտի. Ի՛շլէճ ա՛մուճանը
Հ՛ալըւմ օղլու Ը՛անամէլ սանա կէլիպ տէյէ-
ճէ՛ք քի՝ Ը՛նաթօթտա օլան Թաղրլամը քէնտինէ
սաթուն ալ. զիրա սաթըն ալմադա՝ խըսըմըզդ
8 հագդընճա՝ սանա տիւշէր։ Ա՛մտի Ա՛պպալըն
սէօզինէ կէօրէ ա՛մուճամըն օղլու Ը՛անամէլ
պանա զընտանըն հավիխինէ կէլտի, վէ պանա
տէտի. Ա՛կերէմ էյլէ՝ Պէնիամին տիյարընտա ս-
լան Ը՛նաթօթտա քի Թաղրլամը սաթուն ալ. զի-
րա միրաս՝ հագդը սանա տիւշէր, վէ ֆիտաօը
սէնինտիր. քէնտինէ սաթուն ալ. իման պիլտիմ
9 քի՝ Ա՛պպալըն սէօզիւ պու տուր։ Ալ Ը՛ա՛մուճամ
օղլու Ը՛անամէլտէն Ը՛նաթօթտա օլան Թաղրլա-
յը սաթուն ալտըմ, վէ օնա ագչէյի՝ սն եէտի
10 մըս՝գալ կիւմի՛շ դաղրթտըմ։ Ալ Ե՛ս էօճմէճէթ-
տէ եազըպ միհրլէյտիմ. վէ շահիտլէր դուրթ-
11 տուտ, վէ կիւմիշիւ վէզնէտէ դաղրթտըմ։ Ալ Ե՛ս
իշլէթիրա էօճմէճէթինի՝ կէրէ՛ք Թէնպիհ վէ գա-
նուն իւզրէ միհրիւրլիւ օլանը կէրէ՛ք աչըգ օլա-
12նը ալտըմ։ Ալ Ե՛ս իշլէթիրա էօճմէճէթինի՝ ա՛մու-
ճամ օղլու Ը՛անամէլին կէօզլէրի էօնիւնտէ՝ էմ
իշլէթիրա էօճմէճէթինտէ եազըլան շահիտլէրին
կէօզլէրի էօնիւնտէ՝ զընտան հավլիխինտէ օթու-
րան ճիւմլէ Ա՛էհուտիլէրին կէօզլէրի էօնիւնտէ
Ա՛նահսեեա օղլու Ա՛էրիանըն օղլու Պարուխա վէր-
13տիմ։ Ալ Ե՛ս Պարուխա օնլարըն կէօզլէրի էօ-
14նիւնտէ Թէնպիհ էտիպ տէտիմ. Ի՛սրաէլին Ա՛լ-
լահը ա՛պրէլլէրին Ա՛պպալը պէօյլէ տէր. Հ՛ու
էօճմէճէթլէրի՝ պու միհրլիւ իշլէթիրա էօճմէճէթի-
նի վէ պու աչըգ էօճմէճէթի ալ, վէ օնլարը պիր

թափրակ գապակ գօ, քի չօգ զէման սագլանա-
լար։ Ո՛խրա Խարաէլին Ա՛լլահը ա՛պքերլերին 15
Ի՛ապպը պէօյլէ տեր. Պու տիյարտա՝ երինէ էվլէր
վէ թարըլարը վէ պաղչաթ սաթմուն ալճագլայ։
Ա՛ֆ իշթիրա Հէօձձէթինի Ա՛ֆերիա օղլու Պա- 16
րուխա վէրտիքտէն սօնկրա՝ Ի՛ապպա նէյազ Ֆա-
տիպ տէտիմ. Ա՛ման եա՛ Ի՛ապպ Ա՛լլահ՝ իշթէ 17
սէն պէօյիւք գունվէթինի իլէ վէ ուզանմըշ գօ-
լուն իլէ կէօյիւ վէ եէրի եարատմըշըն. սանա
հիչ պիր շէյ կիւճ կէլմէ՛զ. Ա՛ֆն պինլէրճ ի՛նա- 18
յէթ էտէրսին, վէ պապալարըն եարատմազ ըդլա-
րընըն իւճրէթինի՝ օնլարտան սօնկրա օղուլլարը-
նըն գօյնունա՛ վէրիրսին, սէն՝ ատը Ա՛՛ֆքերլերին
Ի՛ապպը օլան ա՛զիմ վէ գատիր Ա՛լլահ՛ընն.
Ա՛ֆն թէտպիրտէ ա՛զիմ՝ վէ ա՛մէլլէրտէ պէօյիւք 19
սիւն, շէյլէ քի՝ ատէմէ քէնտի եօլլարընճա՝ վէ
օնուն ա՛մէլլէրի մէյվէսինճէ վէրմիյէ իշիւն՝ կէօզ-
լէրին ատէմ՛ օղուլլարընըն հէվ եօլլարը իւզէ-
յինտէ աչը՛գտըր։ Ա՛ֆն քի պու կիւնէֆտէ՛ Ա՛ֆ- 20
արը տիյարընտա վէ Խարաէլտէ վէ հէվ ատէմլէր-
տէ նիշանլար վէ միւճիզաթլար գօյուպ՛ քէնտի-
նէ պու կիւնքի կիպի նամ՛ էտինտին. Ա՛ֆ գավ- 21
մընը Խարաէլի Ա՛ֆնըր տիյարընտան նիշանլար ի-
լէ վէ մի՛ւճիզաթլար իլէ վէ գունվէթլի էլ իլէ
վէ ուզանմըշ գո՛լ իլէ վէ պէօյիւք հէյպէթլէր
իլէ չըգարտըն. Ա՛ֆ օնլարա՝ պապալարընա վէր- 22
մէյէ պու նէմին էթմէյին տիյարը՝ սիւտ վէ պալ
ագան տիյարը՛ վէրտին։ Ա՛ֆ հէզլիպ օնու զայդ 23
էթտիլէր, ամմա անէնին սէօզինէ տինկլէմէտի-
լէր, վէ թէվրաթընճա եէհուդիլէմէտիլէր, օնլարա
հէր նէ էթմէյէ թէնպիհ էթտին խա՛ էթմէտի-
լէր, վէ օնլարը հէվ պու տէրտէ օղրաթտըն։
Իշթէ շէհրե՛ օնու ֆէթհ էթմէք իչիւն՝ միթէ- 24

Digitized by Google

րիսլէր գծնտա, վէ շէհր՝ գըլըճ վէ ամըլդ վէ դաւ՛ւն
եիւզիւնտէն՝ օնուն իւզէրինէ ճէնգ էտէն Իսիլ-
տանիլէրին էլինէ թէսլիմ օլտու. վէ տէտիյին
25 վագի՛ օլտու, վէ իշլեթ կէօրիւյօրսուն։ Ալէն ի-
սէ եա՜ Տապպ Ալլահ պանա՝ Պու թարլայը ագ-
չէ իլէ քէնտինէ սաթմ՛ւն ալ, վէ շահիտլէր դուխ
տէտին. ամմա շէհր՝ Իսիլտանիլէրին էլինէ թէս-
լիմ օլտու։
26 Ումմի Իբէմիայա Տապպէն սէոզիւ օլուպ տէ-
27 տի. Իշլեթ պէն՝ ճիւմլէ թէնին Ալլահը Տապպ
28 իմ. պանա հիչ պիր շէյ կիւճ կէլմ՛ր։ Ինուն
իչիւն Տապպ պէօյլէ տէր. Իշլեթ պէն պու շէհրի
Իսիլտանիլէրին էլինէ վէ Պապէլ փատիշահը
Ազապուխտանէսարըն էլինէ վէրէճէյիմ, վէ օնու
29 ֆէթհ էտէճէքլէր։ Ալէ պու շէհրին իւզէրի-
նէ ճէնգ էտէն Իսիլտանիլէր կէլէճէքլէր, վէ
պու շէհրէ աթէչ վուրաճագլար, վէ օնու՝ հէմ
պէնի ղազապէ կէթիրմէք իչիւն օլ տամլարը
իւզէրինտէ Պաա՛լ պուխուր եագտըգլարը վէ
եատ ալլահ՛լարա շէրիկէթիէշքէշի տէւքիւք-
30 լէրի էվլէրի եագաճագլար։ Օխրա Ադաէլ
օղուլլարը վէ Ադհուտա օղուլլարը չօճուգլուգ-
լարընտան պէրու նազարըմտա հէման եարամազ-
լըգ իշլէրլէր. չիւն Ադաէլ օղուլլարը էլլէրինին
ա՛մէլլէրի իլէ պէնի հէման էօրքէլէնտիրիրլէր՝
31 տէյօր Տապպ։ Օխրա պու շէհր՝ օնու եափ-
տըգլարը կիւնտէն պէրօւ թաւ պուկիւնէտէք՝
պէնիմ ղազապըմ վէ խըշմ՛մ իչիւն օլտու, քի
32 օնու եիւզիւմ էօնիւնտէն կիտէրէյիմ. Ադաէ-
էլ օղուլլարընըն վէ Ադհուտա օղուլլարընըն՝ կէ-
րէք քէնտիլէրինին կէրէք փատիշահլարընըն՝
սէրվէրլէրինին՝ քահինլէրինին վէ փէյղամ-
պէրլէրինին վէ Ադհուտա ատէմլէրինին

Digitized by Google

վէ Իերուշալիմ սաքինելերինին պէնի էօրքե-
լէնտիրմէք իչիւն իշլէտիքլերի հէփ եարա-
մազըդը՛ն սէպէպինտէն։ Վ է պանա ար- 33
գա տէօնտերտիլեր, վէ տէյիլ եիւզ, վէ օնլարա
հեր սապահ Թա՛լիմ վերերէք էօյրէթտիմ իսէտ
օնլար տինկլէմէտիլեր, քի Թէտիպ գասպուլ է-
տէլեր։ Իլլա ատըմ նիտա օլունան էվտէ՝ օնու 34
նափաքլամազ իչիւն՝ իքրահիսէթլերինի գօտու-
լար։ Վ է օղուլլարընը հէմ գըզլարընը Վնէվո 35
իչիւն ալէյհէ՛ն կէչիրմէվէ՛ պու իքրահիսէթի
եափմադա օնլարա էմր էթմէմիշ իքէն՝ եիւրե-
յիմտէն պիլէ կէչմէմիշ իքէն՝ Ո՛իննօմ օղլու տէ-
րէքինտէ օլան Պաա՛լըն Թէփէ՛փու-Թէհանէքինի
պինա էթտիլեր, Թաքիմ Իէհուտայա կիւնա՛հ
էթտիրմէլեր։ Իմտի հալա օնուն իչիւն պու շէհ- 36
րին հագդընա՛ քի՝ սիզ՝ Պաապէլ փատիշահընընը
էլինէ՝ գըլըճ իլէ վէ ճաղըդ իլէ վէ գաո՛ւն իլէ
Թէսլի՛մ օլաճագտըր տէրսիզ, Իտրաէլին Իլլա-
հը Իատպ պէջլէ՛ տեր. ԻչԹէ պէն՝ օնլարը գա- 37
չապըմ իլէ վէ խը շմըմ իլէ վէ պէջիւրէք էօրքէ
իլէ փէրուշա՛ն էթտիյիմ տիյարըլարտան օնլարը
տէվրիրէճէ՛յիմ. վէ օնլարը պու մահալէ տէօն-
տերիլէճէ՛յիմ, վէ օնլարը էմնիյէԹ իւզրէ իսքեան
էթտիրէճէ՛յիմ։ Վ է օնլար գասմը՛մ օլաճագ, 38
պէն տէ օնլարըն Իլլահը՛ օլաճաղըմ։ Վ է օն- 39
լարա՝ տայիմա պէնտէն գօրգմազ իչիւն՝ պիր եիւ-
րէք վէ պիր եօղ վերէճէ՛յիմ, քի օնլարա վէ օն-
լարտան սօնկրա օղուլլարընա խայըր օլա։ Վ է 40
օնլարա էպէտի ա՛հտ քէսէճէ՛յիմ, քի օնլարա
էյլիք էթմէ՛ք իչիւն՝ օնլարըն փէշինտէն տէօն-
մէյէճէ՛յիմ. վէ գօրգուսու եիւրէքլերինէ գօյա-
ճաղըմ, քի պէնտէն կիԹմէյէլեր։ Վ է օնլարա 41
էյլիք էթմէ՛ք իչիւն՝ օնլարըն հագդընա մէսրո՛ւր

Digitized by Google

օրաճաղեմ. վե՛ն ընդարը՝ պու եկրտե պիւթիւն եիւ-
րեկիմ իւկ վե պիւթիւն ճանդեմ իւկ՝ կերչէքքիւք
42 իւկ տէքեճէկիմ։ Օ իրա Տապպ պէօյլէ տեր.
Պու գավմըն իւզերինե նիճէքի հէմի պու պէօյիւք
պէլսըը կէթիրտիմ իսէ, քէզալիք ընդարըն իւզե-
րինե ընդարըն հագգընա սէօյլէտիյիմ հէմի էյլիյի
43 կէթիրէճէկիմ։ Վ է սիպհին շու՝ վ իրա նտրը
առէմի վե հայվանը եօգտուր՝ Իսրայիլներին
էլինե վերիլմիշտիր տեհտիյինիզ տիյարտա թաղ-
44 լա սաթուն ալընագաղտըր։ Պենիամին տիյա-
րընտա վե Ասրուշալիմին էդրաֆընտա վե Ասե-
հուտա շէհրլերինտե վե տաղ շէհրլերինտե՝ վե
օվա շէհրլերինտե վե լօտօս ճանիպի շէհրլերին-
տե ագշէ իւկ Թարալաիր սաթուն ալագաղլար,
վե հէօճճէթլիքեր եազըդ՝ միւհրլէյճէ քլեր, վե
շահիտլեր դուրթագաղլար. զիրա ընդարըն էսիր-
լերինի կերի կէթիրէճէկիմ՝ տէյօր Տապպ։

ՊԱՐ. 33։

1 Վ է Տապպըն սէօզիւ Իրէմիայա՝ օ տահա զընդ-
տանընն հավրէսինտե մահպուս իքէն՝ թէքրար օ-
2 լուպ տէտի։ Պու շէհրի եափան Տապպ պէօյլէ
տեր. օր Տապպ քի՝ ընու գայիմ էթմէք իչիւն՝ օ-
նու եարատմըշը, օ քի՝ ընուն ատը Տապպ տըր.
3 Պաննա նիտա էյլէ, վե սէնի իսթիճապ էտէյիմ.
վե սանա՝ պիլմէտիյինիզ պէօյիւք վե սըրր նէսնէ-
4 լէր խապէր էտէյիմ։ Օ իրա Իսրայիլներուն
վե գընըճտան եըգընըան պու շէհրին էվլերի հագ-
գընա՝ վե Իհուտա փատիշահլարընըն էվլերի
հագգընա Տարաեղին Զրլահը Տապպ պէօյլէ տեր,
5 Ընար քի՝ Քալտանիլեր իւկ ճէնգ էտիպ՝ զաղա-
պըմտա վե խը շմընտա վուրտուղում ատէմլերին
ընշէրի իւկ տօլտուրմաղա կէլտիլեր, չիւն քի պու

Digitized by Google

չէհրտէն՝ օնլարըն ճիւմլէ եարատմազլըգլարընտան
էօթիւրիւ՝ եիւզիւմիւ կիզլէմի՛շ իտիմ՝ ։ 6
օնա սաղլըգ վէ շիֆա կէթիրէճէյիմ՝ վէ օնլարա
շիֆա վէրէճէյիմ. վէ օնլարա սէլամէթ վէ էմնի-
յէթ ղանիմէթի իզհար էտէճէյիմ՝ ։ 7
Հուտանըն էսիրլիյինի՝ Հէմ Խարաէլին էսիրլիյինի
տէօնտէրէճէյիմ՝ վէ օնլարը էվվելքի կիպի պինա
էտէճէյիմ՝ ։ 8
Նահլարընտան՝ օնլարը փաքէլէյճէյիմ՝. վէ պանա
իշլէտիքլէրի հէփ եարտմազլըգլարընը վէ գա-
պահճիլարընը ա՛ֆվ էտէճէյիմ՝ ։ 9
օնլարա գըլտըղըմ ճիւմլէ էյլիյի իշխէն եէրին
հէփ դահիֆէլէրի Հուզուրունտա՝ շազլըգ նամը
իչիւն վէ շան իչիւն վէ իֆթիխար իչիւն օլաճագ.
վէ օնա էյլէտիյիմ՝ ճիւմլէ էյլիք սէպէպինտէն վէ
ճիւմլէ սէլամէթին սէպէպինտէն գօրգուպ տիթ-
րէյճէճքլէր՝ ։
Ա՛ապպ պէօյլէ տէր. Պու՝ Ա՛յտմի՛ 10
եօգ վէ հայվանըլ եօգ խարապ տէտիյինիզ մա-
հալտէ՝ ատէմի օլմայան վէ սաքինի՛ օլմայան վէ
հայվանը օլմայան վիրան օլմուշ Աէհուտա շէհր-
լէրինտէ վէ Աէրուշալիմին սօգագլարընտա՝ եինէ
շէնլիք սէսի վէ շատլըգ սէսի՝ կիւմէյի սէսի վէ 11
կէլէին սէսի՝ Ա՛ապպ էվինէ շիւքրիսէշքէշի կէթի-
րէրէք՝ Ա՛աքէրլէր Ա՛ապպընա շիւքր էտին զիրա
Ա՛ապպ էյի տիր զէրա ծնուն ինայէթի էպէտիտիր
տէյէնլէրին սէսի իշտիրլէճէքտիր . զիրա պու
տիյարըն էսիրլիյինի՝ էվվելքի կիպի՝ կէրի կէթի-
րէճէյիմ տէյօր Ա՛ապպ ։ Ա՛աքէրլէրին Ա՛ապպը 12
պէօյլէ տէր. Պու տատմի վէ հայվանը օլմայան
վիրան մահալտէ վէ օնուն հէփ շէհրլէրինտէ՝ եի-
նէ գօյունլարը եաթըրատճագ չօպանլար օպալարը
օլաճագ. Տաղ շէհրլէրինտէ՝ օվա շէհրլէրինտէ 13
վէ գըպլէ շէհրլէրինտէ վէ Պէնիամին տիյարընտա

Digitized by Google

վէ Իհրուշալէմին հգրաֆլատրնտա վէ Իհնուտա
շհրլէրինտէ գծանլար եինէ ասպրճընըն էլինտէն
14 կէչէճքլէր՝ տէյօր Իտպպ։ Իշրէկ կիւնլէր կէլիր՝
տէյօր Իտպպ՝ քի Իսրաէլ էվի իչինն վէ Իհնուտա
էվինին հագդընա աէօլէտիկիմ խպպր աէօզիւ ա՛ա-
15 պրէք էտէճէյիմ։ () Ա կիւնլէրտէ վէ օլ զէմանտէ՝
Տաւիտէ սատտագաթի ֆիլիսինի պրէթիրէճէյիմ, վէ
16 օ՝ եէրտէ շէրսաթ վէ սատտագաթի էտէճէք։ () Ա
կիւնլէրտէ Իհնուտա խէլսն օլաճագ, վէ Իէրուշ-
շալիմ էճմիկէթ իւզրէ սաքին օլաճագ, վէ օնուն
սատը պու օլաճագ. Իտպպ սատտագաթըմըզ տըր։
17 Ո՞ իրա Իտպպ պէօյլէ տէր. Տաւիտին՝ Իսրաէլ
էվինին թհախթը իւզէրինտէ օթուրաճագ սահմի
18 էքսիք օլմայաճագտըր։ Վէ ֆուզուլումսոն
Լէվիլի քհահինլէրտէն՝ պիւթիւնլեամն սունան
վէ էքմէքքհէշէքլէրի եապան վէ գուրպան էտէն ա-
տէմ ճիւմլէ կիւնլէրտէ էքսիք օլմայաճագտըր։
19 Վ է Իէհովայա Իտպպըն սէօզիւ օլուպ սէտի.
20 Իտպպ պէօյլէ տէր. Ի՞չէր կիւնտիւզ այ՛տրմը
վէ կէճէ այ՛տրմը պօզա պիլմըսէնիզ, քի կիւն իլէ
21 կէճէ վագթլարընճա օլմայալար. Վ ուլում Տա-
վիտ իլէ օլան այ՛տրմ տուպի պօզուլաճագ, քի
թհախթը իւզէրինտէ փատիշահլըգ սիւրէճէք օղլու
օլմայա. պանա խըզմէթը էտէն Լէվիլի քհահին-
22 լէր իլէ օլան տուպի։ Կէօքլէրին ա՛պքէրի տայըր-
մազ՝ վէ տէնիզին գումու էօլչիլմէզ օլտուղու
կիպի՝ գուլում Տաւիտին զիւրրիյէթինի վէ պանա
խըզմէթը էտէն Լէվիլի քհահինլէրի պէօյլէ չո-
ղալտաճագըմ։
23 Վ է Իէհովայա Իտպպըն սէօզիւ օլուպ տէտի.
24 Պու գավմինն նէ սէօյլէտիքլէրինի կէօրմէզլիհէն,
քի տէրլէր. Իտպպըն ընլարտան օղ սէչտիկի իքի
գաապիլէլէրի օ րէտտ էթտի. իմտի ընլար գավմըմը

Digitized by Google

հուզուրլարընտա արթըգ դախֆէ օլմազտան
խօրլատըլար։ Ապպ պէջյէ տէր. Այդէր կիւն- 25
տիւզ իւլ կէձէյէ ա՛հտըմ օլմասա իսի, կէօքլէրէ
վէ եէրէ գանտունլար գօմմասամ իսի. Այա գօպ 26
իւլէ գուլուա Տավիտին զիւրրիյէթինէ տախի ըէտտա
էտէրիտիմ, քի արթըգ օնուն զիւրրիյէթինտէն
Ապրահամին՝ Ահագըն վէ Այա գօպուն զիւրրիյէ-
թինէ զազիդլէր աւմնյըմ. զիրա օնլարըն էսիրլի-
յինի տէօնտէրէճէյիմ, վէ օնլարա մէրհամէթ է-
տէճէյիմ։

ԳԼ. 34.

Պապէլ փատիշահը Նէբուխատնէսարըն՝ ճիւմ 1
լէ ա՛քէրի վէ էլլէրինին զապդընտա օլան տիյա-
րըն ճիւմլէ մէմլէքէթլէրի վէ ճիւմլէ գաւմլէրի
իւլէ Երուշալիմին իւզէրինէ վէ օնուն էֆէ շէհր-
լէրի իւզէրինէ ճէնգ էտէրքէն, Ապպ դարա-
ֆընտան Իրմիյա օլան սէօզ տիւր քի՝ տէտի.
Արաէլին Ընլահը Ապպ պէջյէ տէր. Կիմ 2
Երուսաղիմ փատիշահը Հոգիյա սէջյէլէ, վէ օնա
տէ. Ապպ պէջյէ տէր. Երշէթ պու շէհրի Պա-
պէլ փատիշահընըն էլինէ վէրէճէյիմ, վէ օնու-
աճէրէճ եագաճագտըր։ Վէ էսկէն օնուն էլինտէն 3
գուրթուլմայաճագսըն, իւլա էլպէթ դուԹուա-
ճագսըն, վէ օնուն էլինէ Թէսլիմ օլունաճագսըն,
վէ կէօզլէրին Պապէլ փատիշահընըն կէօզլէրինի
կէօրէճէք, վէ օնուն աղզը սէնինն աղ զը՛ն իւլէ սէջյ-
լէշէճէք, վէ Պապէլէ կիտէճէքսին։ Ընճագ՝ Ե՛յ 4
Երուսաղիմ փատիշահը Հոգիյա՝ Ապպըն սէօ-
զինիւ տինկլէ, Ապպ սէնտէն էօթիւրիւ պէջյէ
տէր. Հէն գըլըճ իւլէ էօլմէյէճէքսին։ Հէն սէ- 5
լամէթ իւլէ էօլէճէքսին, վէ սէնտէն էվվէլ օլան
մուգատտէմ պապալարընն փատիշահլար իչիւն
եագտըգլարը ինն-նոխտէ՛ կիպի սէնինն իչիւն

Digitized by Google

առաքեալ եւ գաղաճագլար, վէ ասանա՝ ալ ֆէֆենտիմ առէյիւ փիղան էտէճէքլէր. զերա պու աէօզիւ պէն սէօյլէտիմ՝ առէյօր Իապպա ։

6 Իամի Իրէմիա փէյղամպէր Իերուշալիմուն՝ Իէհուտա փաստիշահը Իսոգիայա ճիւմլէ պու
7 սէօզլէրի սէօյլէտի ։ ալ է Պապել փաստիշահընըն սաքերի Իերուշալիմին իւզէրինէ վէ գալան Իէհուտա շէհրլէրինին իւզէրինէ՝ Լախիշ իլէ վէ Ազէգա իլէ ճէնդ էտէյօրտուտու. զերա Իէհուտա
8 ատնընըն շէհրլէրինտէն՝ հիւսուրը շէհրլէրտէն ատունլուր գալմըշ չօտը ։ Իապպա գարաֆընտան Իրէմիայա օլան սէօզ ատիւր քի՝ Իսոգիայա փաստիշահ Իերուշալիմտէ օլան ճիւմլէ գավմ իլէ՝ օնլարա ազատլըգ նիտա էթմէկյէ օնլար իլէ ա՛նա քէսիշ-
9 տիքտէն սօնկրա, Վրի հեր քէս գուրտնու վէ հեր քէս խալայըղընը Իարանիյի վէ Իարանիյէլի ազատ սալըվէրտին, քի սրթըգ քիմսէ գաբրը-
10 տաշը Իէհուտայէ գուլլուգ էթմէյիմէյէ ։ Իամի ա՛նա կիրէն ճիւմլէ սէրվէրլէր վէ պիւթիւն գավմ՝ օնլարտան հեր քէս գուրտնու էյմ՝ հեր քէս խալայըղընը ազատ սալըվէրիյէ՝ սրթըգ օնլարա գուլլուգ էթմէյիմէյէ քէրէք իսկիյինի իչիթմիք-
11 լէքթինտէ, իգա՛ա էտիպ օնլարը սալը՛ վէրտիլէր. Ա՛մմա օնտան սօնկրա սէօնտիւլէր, վէ ազատ սալըվէրտիքլէրի գուլլարը վէ խալայըգլարը առէօնտէրիպ՝ գուլլար վէ խալայըգլար օլմըշլա
12 զօրլատըլար ։ Ալ է Իապպա գարաֆընտան՝ Իրէ-
13 միայա Իապպան սէօզիւ օլուպ տէտի. Իսրաէլին Ալլահը Իապպա պէյլէ տէր. Պէն պաղալաշ-
14 դընըգ իլէ՝ օնլարը Ալ իլտը տիյարընտան գուլլուգ էվինտէն չըգարտըղըմ կիւնտէ՝ ա՛նա քէսիշիկ տէտիմ. Իէտինճի հըլըն սօնտունտա հեր պիրի-
նիգ՝ սանա սաթըլըպ՝ ալիճը հըլ գուլլուգ էտէն

Digitized by Google

Ի՛պրանի գաղրնատաշենը տալ՛ վերէսիզ, վէ օնու
եանընտան ազատ տալըվերէսին. ամմա պատա-
լարընըզ պէտի տինկլէմէտիլեր, վէ գուլտգլարը-
նը մէյլ էթմէտիլեր։ Վ է սիզ պուկիւն տէօ- 15
նիւպ՝ հեր քէս գօնշուսունա ազատ նիտա էթ-
մէքլէ՝ նազարթմնա տօղրու օլանը իշլէտինիզ.
վէ հուզուրումնա՝ ատըմ օլ իւզերինտէ նիտա
օլունայն էվտէ՝ այ՛հտ քէսիշտինիզ։ Վ՛ամմա տէօ- 16
նիւպ ատըմը մուտաթրըտնըզ, վէ միւթաալա-
րընձա ազատ տալըվէրտիյինիզ հեր քէս քէնտի
գուլտունու վէ հեր քէս քէնտի խալայըղընը տէօն-
տէրտինիզ. վէ օնլարը՝ սիզէ գուլլար վէ խալա-
յըգլար օլմադա ճէնկ էթմէտինիզ։ Վ՛նուն իչիւն 17
Ի՛սպպ պէօյլէ տեր. Վայզ՝ հեր քէս գարընտաշը
իչիւն վէ հեր քէս գօնշուսու իչիւն ազատ նիտա
էթմէյէ պէտի տինկլէմէտինիզ. իշթէ պէն՝ տէ-
յօր Ի՛սպպ՝ սիզին իչիւն գըլըճ՝ դաւա՛ունա վէ
ամըղտա ազատ նիտա էտերիմ, վէ սիզի եէրին
հէփ մէմլէքէթլէրինտէ ճէֆայայ թէսլիմ էտէճէ-
յիմ։ Վ է պուղայը իքիյէ քէսիպ՝ օնուն փարա- 18
չալարը ասասընտան կէշէրէք հուզուրումնա
քէտտիքլէրի՛ն ա՛յտը ս՛ապիթ էթմէյիզ՝ այ՛հտը՛մ
տան թէճաւիւզ էտէն քինսէլէրի, Վ՛էհուտա- 19
նըն սէրվէրլէրինի վէ Վ՛էրուշալիմին սէրվէրլէրի-
նի՝ խատտըմլարը վէ քէսհինլէրի՝ վէ պուղանըն
փարչալարը ասասընտան կէշէն տէյլարըն ճիւմլէ
գաւմընը թէսլիմ էտիպ, Վ՛նլարը տէշէմէնլէ- 20
րինէն էլինէ վէ օնլարըն ճանընը ասլայանլարըն
էլինէ վէրէճէյիմ՛, վէ օնլարըն լէշլէրի կէօյիւն
գուշլարընա վէ եէրին ճանաւարլարընա դաւա՛մ
իչիւն օլաճագ տըր։ Վ է Վ՛էհուտա փաստիշանը 21
Վախգիայը վէ օնուն սէրվէրլէրինի՝ տէշէմէնլէ-
րինէն էլինէ վէ օնլարըն ճանընը ասլայանլարըն

Digitized by Google

էլինէ վէ սիզտէն տէօնէն պապէլ փատիշահընըն
22 ա՛քէրի էլինէ վէրէճէյիմ։ Իշթէ պէն էմր
էթտիմ՝ տէյօր Ասպ, վէ օնլարը պու շէհրէ
կէրի կէթիրէճէյիմ, վէ օնուն իւզէրինէ ճէնք
էտէճէքլէր, վէ օնու ֆէթհ էտիպ աթէշէ եագա-
ճագլար, վէ Ահհուտա շէհրլէրինի՝ սաքին օլմա-
յանատէք վիրան գոյաճաղըմ։

ԳԼՈՒԽ 35։

1 Ահհուտա փատիշահը Իօշիա օղլու Ահհօեագի-
մին կիւնլէրինտէ՝ Ասպպ դարաֆընտան Իրէմիա-
2 յա օլան սէօզտիւր քի տէտի. Իէհասպիլէրին
եվինէ կիթ, վէ օնլարա սէջդէ, վէ օնլարը Ասպ-
պըն եվինէ՝ օտասլարըն պէրկնէ կէթիր. վէ օնլա-
3 րա շէրապ իչիր։ Իմոի Ջապասինեա օղլու Ի-
րէմիանըն օղլու Հաազանեայը վէ գարընտաշլա-
րընը վէ հէփ օղուլլարընը հէմ Իէհասպիլէրին
4 պիւթիւն եվինի ալդըմ, ալ Ջ օնլարը Ասպպըն
եվինէ՝ էշկիի պէքլէյէն Հ ալլըմ օղլու Մահա-
սէյասընըն օտասընըն իւսթիւնտէն օլան սէրվէրլէր
օտասընըն եանընտաքի Շալլում ատէմի Իկոտալեա
օղլու Ջանան օղուլլարընըն օտասընա կէթիր-
5 տիմ։ ալ Ջ Իէհասպիլէր եվինէն օղուլլարը հու-
զուրունա շէրապ իլէ տօլու պարտագլար վէ գա-
տէհլէր գօտում, վէ օնլարա՝ Հ էրապ իչին տէ-
6 տիմ։ ալ Ջ օնլար տէտիլէր. Հ էրապ իչմէզ իզ.
զնրա պապամըզ Իէհասպ օղլու Հօնատապ պիզէ
թէնպիհ էտիպ տէտի. Ահիզ վէ օղուլլարընըզ Ջ-
7 պէտէն շէրապ իչմէյէսիզ. ալ Ջ էվ եափմայա-
սըզ, վէ էքին էքմէյէսիզ, վէ պաղ տիքմէյէսիզ,
վէ էտինմէյէսիզ. իլլա պիւթիւն Հօմրիւնիւզտէ
չատրըլարտա սաքին օլասըզ, թաքիմ միւսաֆիր
օլտուղունուզ եէրին իւզէրինտէ չօգ զէման եա-

Digitized by Google

չայսօրը։ Իմաի պատպամրդ Իկեսապ օղու Այօ- 8
նատապրն՝ պիղէ ճիւմլէ էմր եթախկինէ կէօրե
սէօզիւնիւ տինկլէմէքլե, պիւթիւմ էօմրիւմիւզ-
տէ քէնտիմիդ՝ գարըլարըմըզ՝ օղուլլարըմըզ վէ
գըզլարըմըզ շէրապ իչմէդ իզ. Ալ է սաքին օլ- 9
մադա էվլէր եասիմազըզ, վէ պիզիմ պատըմըզ վէ
թարլամըզ վէ էքինիմիզ օլմազ. Իյլա չատըր- 10
լարտա սաքին օլուբտուզ, վէ իդաա՛թ էտիպ՝ պա-
պամրդ Այօնատապրն ճիւմլէ էմր եթախկինէ կէօ-
րէ ա՛մէլ էտէրիզ. Այմնա օլտու քի՝ Պապէլ 11
փատիշահը Այեպուխատնէսար պու տիյարա չըգ-
տրդը՝ զէման, տէտիք. Կէլին, Իսրայիլէր ա՛ս-
քէրինին եիւզիւնտէն վէ Այրամ ա՛քէլէրինին
եիւզիւնտէն Այերուշալիմ՛ վարադըմ. իսոի Այե- 12
րուշալիմտէ սաքին օլտուգ։ Ալ է Իրեմիայա 13
Իապպրն սէօզիւ օլուպ տէտի. Իարաէլին Այո-
լահը ա՛քէրլէրին Իապպը պէօյլէ տէր. Կիթ,
Այհուտա ատամլէրինէ վէ Այերուշալիմին սա-
քինլէրինէ տե. Ալ էօզլէրիմի տինկլէմէկէ ի՛պրեթ
ալմա զմըսրնըզ՝ տէյօր Իապպ։ Իկեսապ օղու 14
Այօնատապրն՝ օղուլլարընա շէրապ իչմէմէկէ
Թէնպիհ էթախկի սէօզլէրի ս՛ապիթ օլտու. չիւն
պապալարընըն Թէնպիհինէ իդաա՛թ էթմէքլէ,
Թա պուկիւնէտէք իչմէզլեր. պէն իսկ սիզէ՝ հեր
սապահ սէօյլէյէրէք՝ սէօյլէտիմ, ամմա պէնի
տինկլէմէտինիզ։ Ալ է սիզէ՝ հեր սապահ կէօն- 15
տէրէրէք՝ հէպ գուլլարըմ փէյղամպէրլերի կէօն-
տէրիպ տէտիմ. Այալա հեր պիրինիզ եարամազ
եօլունտան տէօնսիւն, վէ էյի ա՛մէլլէր իչլէյին,
վէ՝ օնլարա ի՛պատէթ էթմէք իչիւն՝ եատ ալ-
լահլարըն արտընճա կիթմէն, քի սիզէ հեմ պա-
պալարընըզա վէրտիյիմ եէրտէ սաքին օլտըզը.
ամմա գուլաղընըզը էյմէտինիզ, վէ պէնի տինկ-

Digitized by Google

16 լեմեխինիզ։ Ձիւն Իեհոսպ օղու Հօնատասպն
օղուլլարը՝ պապալարընն օնլարա եմր եթոխլե
թենպիհի ս՝ապիթ եթոխլեր, ամմա պու գամմ
17 պենի տինկլեմետի. Ոնու իշին Հարաելին
Ալլահը՝ ա՝աքերլերին Ալլահը Իապպ պեցլե
տեր. Իշթե պեն՝ Հեհուսպա վե Իերուշալիմին
ճիւմլե սաքինլերինե՝ օնլարընն իւզերինե սեցլե-
տիյիմ ճիւմլե պելպը կեթիրեճեյիմ. զերա օն-
լարա սեցլետիմ՝ ամմա տինկլեմետիլեր, վե ան-
լարը չաղըրտըմ՝ ամմա ճեվապ վերմետիլեր։
18 Ա է Իեհոսպիլերին եվինե Իրեմիա տեմի. Հա-
բաելին Ալլահը ա՝աքերլերին Իապպը պեցլե
տեր. Ձիւն պապանըզ Հօնատասպն թենպիհինի
տինկլեմետինիզ, վե օնուն հեմի եմրլերինի սագլա-
տընըզ, վե օնուն սիզե հեր թենպիհ եթոխլինե
19 կեօրե եյլեմինիզ. Ոնու իշին Հարաելին
Ալլահը ա՝աքերլերին Իապպը պեցլե տեր. Իե-
հոսպ օղու Հօնատասպան տայիրիա Հուզուրում
տա տուրուր ատեմ էքսիք օլմայաճագ տըր։

ՊԱՐ. 36։

1 Ա է օլտուքի՝ Հեհուտա փատիշահը Հօշիա
օղու Հեհօեազիին տեօրտունճիւ երլընտա՝
Իապպ դարաֆընտան Իրեմիայա պու սեօզ օլուպ
2 տեմի. Վիենտինե պիր ճիլտ քիթապ ալըպ՝
օնտա՝ Հարաելին հագդընա վե Հեհուտանըն
հագդընա վե ճիւմլե դաիֆելերին հագդընա
սանա սեցլեմեյե պաշլատըզըմ կիւնտեն՝ Հօ-
շիանըն կիւնլերինտեն՝ թա պուկիւնեքտեք սանա
3 սեցլետիյիմ Հեմի սեօզլերի եաղ։ Պելքի Հե-
հուտա եվի՝ պենիմ օնլարա եթմեյե նիյեթ եթ-
տիյիմ Հեմի մուսիպեթի իշիտե. թաքիմ Հեր
պիրի եարամազ եօլունտան տեօնելեր, վե գա-

Digitized by Google

պահաթլարընը հեմ կիւնահլարընը ա՛ֆվ էտե-
լիմ։ Ամոն Իրեմիա՝ Աղերիա օղլու Պարուխու 4
չաղըրտը, վէ Պարուխ Իրեմիանըն աղընտան
Նապպըն օնա սէօյլէտիյի հէփ սէօզլէրինի օվճիլտ
քիթապըն իւզէրինէ եազտը։ Անտէն Իրեմիա՝ 5
Պարուխա թէնպիհ էտիպ սէտի. Պէն մահապս
իմ, Նապպ էվինէ վարմազա գատիր տէյիլիմ.
Ամոն սէն վարսան, վէ ուրուճ կիւնիւնտէ Նապ- 6
պըն էվինտէ գավմ իշիտիրքէն՝ ճիլտին իւզէրինէ
աղ զընտան եազտըղըն Նապպըն սէօզլէրինի օ-
գույսընը, հեմ տախի շէհրիէրտէն կէլէն հէփ
Յահուտա իշիտիրքէն՝ օնլարը օգույսընը։ Պէլ- 7
քի նէյազլարը Նապպըն հուզուրտունա երիշէ, վէ
հէր քէս քէօթիւ եօլունտան տէօնէլէր. զիրա
Նապպըն պու գավմ իշիւն սէօյլէտիյի խըշմ ու
ղազապ պէօյիւք տիւր։

Ամոն Աղերիա օղլու Պարուխ՝ Իրեմիա փէյ- 8
ղամպէրինի օնա՝ Նապպըն էվինտէ քիթապտա
Նապպըն սէօզլէրինի օգումազա հէփ էմր էթ-
տիյինէ կէօրէ էյլէտի։

Ու է օլտուքի Յահուտա փատիշահը Յոշիա 9
օղլու Յահօազիմին պէշինճի ելընտա՝ տոգու-
զունճու այտա՝ հէփ Յերուշալիմ խալգընա վէ
Յահուտա շէհրլէրինտէն Յերուշալիմէ կէլէն
ճիմլէ գավմա Նապպըն հուզուրտունտա ուրուճ
նիտա էթտիլէր։ Ու է Պարուխ՝ եազընճը Ջա- 10
ֆան օղլու Գէմարեանընըն օտասընտա Նապ էվին-
նին եէնի գափուսունուն մէտխէլինտէ եօգարը-
քի հավլիտէ ճիմլէ գավմ իշիտիրքէն՝ քիթապ-
տան Իրեմիանըն սէօզլէրինի օգուտտու։ Ու է 11
Ջաֆան օղլու Գէմարեանընը օղլու Այհաեա՝
քիթապտան Նապպըն ճիմլէ սէօզլէրինի իշի-
տինճէ. փատիշահըն էվինէ եազընճընըն օտա- 12

Digitized by Google

սընաւ էնտաի, վէ իշխէ հէփ սէրվէրլէր՝ քեաֆիպ
Յիշհամ՝ վէ Ը էմմաեա օղլու Տէբաեա վէ Ա՛խ-
պօր օղլու Յընաֆան վէ Ը ապան օղլու Կէմոր-
եա վէ Ը անանեա օղլու Սիտգիյա վէ հէփ սէր-
13 վէրլէր օբատա օֆուրուրլար իտի։ Ա է Ա՛նխա-
եա՝ Պարուխան գամմ իշխտիրքէն քիֆաղատան
օգուտուզունտա՝ իհիֆտիյի հէփ սէօզլէրի ընլարա
14 խապէր վէրտի։ Ա է ճիւմլէ սէրվէրլէր՝ Ա՛ուշի
օղլու Ը էլէմտա օղլու Ա՛յէֆանեանէն օղլու Ա՛խ-
տուտ Պարուխա կէօնտէրիպ ատտիրլէր. Ա՛ամմ
իշխտիրքէն օգուտուզուն ճիլտի էլինէ ալըպ կէլ.
իմտի Ա՛յէրխա օղլու Պարուխ ճիլտի էլինէ ալըպ՝
15 ընլարա կիֆտի։ Ա է ընլար ընա՝ Ը ալա օֆուր,
վէ պիզ իշխտիրքէն ընու օգուր ատտիրլէր. վէ Պա-
16 րուխ ընլար իշխտիրքէն օգուտու։ Ա է օլտու՛ քի՝
հէփ սէօզլէրի իշհիֆտիքլէրի կիպի՝ Ա՛էր քէս ա-
րայարընտա գօրգատու. վէ Պարուխա ատտիրլէր.
Ը էփ պու սէօզլէրի փատիշահա էրվէճՃլէ խա-
17 պէր էյլէյէլիմ։ Ը էմ Պարուխա ատալ էտիպ
ատտիրլէր. Ա՛էրճմ էյլէ, պու սէօզլէրի ընուն աղ-
ղընտան նի՞ճէ եազտըն պիզէ խապէր էյլէ։
18 Ա է Պարուխ ընլարա ատտի. Պու սէօզլէրին
ճիւմլէսինի՝ օ պանա աղղընտան օգուտու, վէ պէն
ընլարը միւրէքքէպ իլէ՝ պու քիֆաղատա եազտըմ։
19 Ա՛նտէն սէրվէրլէր Պարուխա ատտիրլէր. Կիմ
կիղլէ՝ն՝ կէրէք սէն կէրէք Ա՛ղէմիա, վէ նէրէտէ
20 օլտուզունուզու քիմսէ պիլմէսինի։ Ա՛ամի ընլար
Հասլիյէ փատիշահ վարտըլար, ճիլտի խէ
քեաֆիպ Յիշհամ՝նէն օտասընտա ալտաղմըշ-
լարըտը. վէ հէփ պու սէօզլէրի փատիշահ իշխ-
21 տիրքէն սէօյլէտտիլէր։ Ա է փատիշահ Ա՛էհու-
տիյի ճիլտի ալմադա կէօնտէրտի. վէ Ա՛էհուտի
ընու քեաֆիպ Յիշհամ՝նէն օտասընտան ալտը,

Digitized by Google

վէ Յեհուտի օնու՝ փատիշահ իշխիդքէն՝ վէ փա-
տիշահըն եանընտա տուբան ճիւմլէ սէրվերլէրը
իշխիդքէն օգուտու։ փատիշահ իսե զը շօտա- 22
սընտա օթուրուրուտու, տօգուզունճու այտա օլ-
մայդըլա՝ էօնիւնտէ օճագտա ալթէշ եանարըտը։
Ալ է օլտու քի Յեհուտի իւչ եա տէօրթ սահիփէ 23
օգուտուգէն, օնու գալէմէթլու իլէ քէսիպ՝ օ-
ճագտաքի ալթէշէ ալթայդըտը, թա պիւթիւն
ճիլտ օճագտա օլան ալթէշտէ տիւքէնինճէյէ-
տէք։ Յամի գօրգմատըլար, վէ էս՛վապլարընը 24
եր՛րթմատըլար, կերիէք փատիշահ կերէք ճիւմլէ
պու սէօզլէրի իշխտէն օնուն հէփ գուլլարը։
Ալ է Յընանմա իլէ Տէվաեա հէմ Կէմարեա՝ 25
ճիլտի եագմամադա փատիշահա եավմատըլար
խէտէ, օնլարը տինկլէմէտի։ Ալ է փատիշահ՝ 26
փատիշահընը օղլու Յերահմէդլէ վէ Ի՛զզէդ օղլու
Ալերաեայէ վէ Ի՛պտէդ օղլու Ը՛զէլմեայէ էմր
էյլէտի, քի եազըճը Պարուխտու վէ Յրէմիա փէյ-
ղամպէրի դուրթալար. ամմա Ի՛սպպ օնլարը սագ-
լաստը։ Ալ է փատիշահ ճիլտի վէ Պարուխտուն 27
Յրէմիանընն աղզընտան եազտըղը սէօզլէրի եագ-
տըգտան սօնկրա, Յրէմիայէ Ի՛սպպընն սէօզիւ օ-
լուպ տէտի. Յինէ կիթ, պիր զայըր ճիլտ ալ, 28
վէ օնուն իւզէրինէ՝ Յեհուտա փատիշահը Յե-
հօեագիմին եագտըղը էվվէլքի ճիլտին իւզէրին-
տէ օլան հէփ էվվէլքի սէօզլէրին եազ։ Ալ է 29
Յեհուտա փատիշահը Յեհօեագիմէ տէյէսին.
Ի՛սպպ պէօյլէ տէր. Ալէն պու ճիլտի՝ Ընուն իւ-
զէրինտէ՝ Պապէլ փատիշահը էլպէթմ կէլէճէք
վէ պու տէյարը հէլայք էտէճէք վէ օնտան ատէմի
վէ հայվանը եօղ էտէճէք տէյիւ նիչէիւն եազ-
տըն տէյէրէք եագմըշընըն։ Ընուն իչիւն Ի՛սպպ՝ 30
Յեհուտա փատիշահը Յեհօեագիմին հագգընա

Digitized by Google

պէտքէ տեր. Ոնուն՝ Տավիտին թախթը իւրեանէ օծուբաձագ քիմնէսի օլմայաձագ, վէ լեշի կիւնտուզիւն հերարխէվէ կէճէտէ գըրա-
31 ղըյա աճըլաձագ։ Ալէ օնու հէմ օնուն զիւրիւնէվին վէ գուլլաբընը եարամազըգլարը իչիւն եօգլայաճաղըմ, վէ օնլարըն իւզերինէ հէմ ճիմիլ Եհրուշալիմին սաքինելերի իւզերինէ վէ Եհհուատալըլարըն իւզերինէ՝ օնլարըն հագգընա պէնիմ սեօյլէմէյիմ վէ օնլարըն տինկլէմէյին պէլլըր կէմիրէճէյիմ։
32 Յամի Եհէմիա պիր ղայրի ճիլտ ալըպ՝ օնու Եհերիա օղլու եաղընճը Պարուխայ վէրտի, վէ օ օնուն իւզերինէ Եհէմիանընն ազգընտան Եհհուատա փատիշահը Եհհօեագիմին ամէնէչ եագտըղը քիմնապըն հէմ սեօզլէրինի եազտը. վէ օնլարըն իւզերինէ՝ օնլար կիպի տուհա չօգ սեօզլէր զամի օլտու։

ՊԱՐ. 37։

1 Ալէ պատէլ փատիշահը Եհէսխանէտարընն Եհհուատա տիյարընա փատիշահ նատպ էմտիյի Եհհօեագիմ օղլու Վհօնէհանըն եէրինէ Եհօեիա օղլու Միտգիյա փատիշահ՝ փատիշահ նատպ օլ-
2 տու։ Իմմա օ՝ հէմ օնուն գուլլարը վէ տիյարըն գամմը՝ Ասպրնն Եհէմիա փէչղամպէրին եէտի
3 իլէ սեօյլէտիյի սեօզլէրի տինկլէմէտիլէր։ Եհոի Միտգիյա փատիշահ՝ Ը էլէմա օղլու Եհհուխաղը վէ Ասաւսէեա օղլու քեահնին Եհքհանեայը Եհէմիա փէչղամպէրէ կէօնտէրիպ տէտի. Վհէրէմ էյլէ՝ պիզտէն էօթիւրու Ասլահմըզ Ասպպա
4 նիյազ էյլէ։ Եհէմիա իսէ գամմընն արասընտա կիրիպ չըգարըտը, վէ օնու փահա հապսխանէյէ
5 գօմմընշլարըտը։ Եհոի Ասնըտան Եհրաօնուն

Digitized by Google

ան աքերի չըգտը . վե Յերուշալիմին խզբրինե .
մուհասեբե էտեն Վիլտանիլեր պու խասպերի
իշնեթտիքլերինտե , Յերուշալիմին խզբրինտեն
չէքիլտիլեր ։ Վե Ի Ասպպըն սեօղու Կոմիա 6
փեյղամպերե օլուպ տեմտ . Ասրաեղին Ղլըհը 7
Ասպպ պեօյլե տեր . Պանա տանըը շմեգ իշիւն
սիզե պանա կեօնտերին Յեհուտաա փատիշհընա
պեօյլե տէյեսիզ . Իշթե սիզե իմտատ իշիւն՝ չը-
գան Վիրտօնեում ան աքերի՝ քենտի տիյարը Վը-
սրաւ տեօնեճեք տեր ։ Վե Վիլտանիլեր տեօ- 8
նիւպ՝ պու շէհրին խզբրինե ճենք էտեճքլեր ,
վե օնու ֆեթհ էտեճքլեր , հեմ օնու աթեշե
եագաճագլար ։ Ասպպ պեօյլե տեր . Վիլտա- 9
նիլեր պիզտեն հեր վեճհիլե կիտեճքլեր տեյե-
բէք՝ ճանլարընըզը ալտամեման . զերա կիճեմե յե-
ճեքլեր . Ոյիրա էյեր սիզին իլե ճենք էտեն 10
Վիլտանիլերին՝ ճիւմլեսինի վուրտանըզ տա՝ օն-
լարտա հէմտն պաղը եարտալըար գալտա պիլե ,
օնլարըն հեր պիրի չատըրընտան գալգըպ՝ պու
շէհրի աթեշե եագաճագլար ։

Ասոր օլտուքի՝ Վիլտանիլերին ան աքերի Վի- 11
րաօնեում ան աքերինեն եիւզլունտեն Յերու-
շալիմին իւզերինտեն էքքիլտիյինտե , Իրմիա Յերու- 12
շալիմեն չըգտը քի՝ Պենիամին տիյարընա կիտե,
քի օրատան գամըրն արտարընտա Հնսաեինե ալտ
Ասոր օ՝ Պենիամին գափուտաունտա իքեն , օրատա 13
Ջանանեա օղլու Ե էլեմեա օղլու Իրիեա նամ
մանտուպ տահիպի պիր քիմնե վարըտը , վե օ՝ Ի-
րեմիա փեյղամպերի եագալայըպ՝ Վեն Վիլտա-
նիլերե գաչմայօրսուն տէտի ։ Վե Իրեմիա տե- 14
տի . Ղալմընտը , պեն Վիլտանիլերե գաչմայօ-
րում . ամմա օ՝ օնու տինկլեմեմտի . Հոմի Իրիեա
Իրեմիայը եագալայըպ՝ օնու սերվէրլերե կեօ-

15 թիւրտիւ։ Ա՚ն սէրվէրըլէր Իրէմիայա հօրքէլէ-
նիպ՝ օնու տէօյտիւլէր, վէ օնու քեամթիպ Ա՚օնա-
թանըն էվինէ հապսխանէյէ գօտուլաք. զկրա
հապսխանէ օնու եթմիշլէրիտի։

16 Իրէմիա ղընտան չուգուրունա վէ գօմրուլ-
կիրիպ՝ Իրէմիա օրատա չօգ զէման օթուրունճա.

17 Սիտգիյա փատիշահ կէօնտէրիպ օնու ալտը, վէ
փատիշահ օնու էվինտէ կիզլիճէ սօրուպ՝ Ա՚ապա-
տան սէօզ վէրմը տէտի. վէ Իրէմիա՝ Ա՚ա՚իրտը
տէտի. Հէմ տէտի. Ա՚էն Պապիլ փատիշահըն-
էլինէ ԹԷսլիմ օլաճաքսըն։

18 Ա՚նտէն Իրէմիա Սիտգիյա փատիշահա տէտի.
Ա՚ամա՝ եա գուլլարընա եա շու գաւմա նէ՞ կիւ-
նահ իշլէտիմ, քի պէնի հապսխանէյէ գօտու-
19 նուզ։ Ա՚ն սիզէ փէյղամպէրլիք էտիպ՝ Պապիլ
փատիշահը իւզէրինիզէ վէ պու տիյարըն խուզէ-
րինէ կէլմէյէճէքտիր տէյէն փէյղամպէրլէրինիզ
20 Հա՞նի։ Ա՚մտի հազա քէրիմ էյլէ՝ եա էփէն-
տիմ փատիշահ՝ տինկլէ, քէրիմ գըլ՝ ըճամ
Հուզուրունտա մնգափուլ օլսուն, վէ պէնի քեա-
թիպ Ա՚օնաթանըն էվինէ կէրի կէօնտէրմէ, քի
21 օրատա էօլմէյիմ։ Ա՚ն Սիտգիյա փատիշահ.
Էմր էթտի, վէ Իրէմիայը զընտանըն Հավլխինէ
գօտուլար, վէ օնա՝ Հէր կիւն էքմէքճիլէր սօգա-
զընտան՝ թա շէհրին էքմէյի թիւքէնինճէյէտէք
պիր փարչա էքմէք վէրիրլէրիտի. իմտի Իրէմիա
զընտանըն Հավլխինտէ օթուրուրուտու։

ՊԱՐ, 38։

1 Ա՚ն Ա՚ատթան օղլու Շ էֆադէա Հէմ փաշՀուր
օղլու Կէտալեա վէ Շ էլէմեա օղլու Ա՚ուխալ վէ
Ա՚ատքիա օղլու փաշՀուր՝ Իրէմիանըն ճիւմլէ
գաւմա սէօյլէտիյի սէօզլէրի իշիթտիլէր, քի

Digitized by Google

տէտի. Ի ապագ պէջոյլէ տեր. Պու շէհրտե սաքին 2
օլան՝ գը լըճտաան՝ աճըլգտաան վէ դաւնտաան հօլէ-
ճէք, վէ Ի՛խլտանիլէրդի չըգան՝ սաղ գալաճագ,
վէ օնուն ճանը քենտինէ շիքեար կիպի օլուպ՝
եաշայաճագ տըր։ Ի՛ապագ պէջոյլէ տեր. Պու 3
շէհր՝ ելպէթթէ Պապել փատիշահընըն ա՛նքէրի
էլինէ թեսլիմ օլունաճագ, վէ օնու ֆէթհ էտե-
ճէքտիր։ Ի՛մոի սէրվէրլեր փատիշահա տէտի- 4
լեր. Ի՛մդիմ էյլէ, շու քիմսէ հօլտուրուլմուն,
պու սէպէպտէն քի՝ պու շէհրտե գալան ճէնկ
ատեմլէրինին էլլէրինի վէ ճիւմլէ գամմընի էլլե-
րինի՝ օնլարա պուննուն կիպի սէօղլեր սէօյլէմէքլէ՝
կէվշէտիր. զիրա պու քիշի՝ պու գամմընի սեղա-
մէթինի խաթեմեզ, իլլա օնուն պէլասընը։ Ի՛ 5
Ի՛սգիյա փատիշահ տէտի. Ի՛շլէ օ՝ էլինիզտէ
տիր. չիւն սիզդ փատիշահընն կիւճիւ եէթմիյէզ։
Ի՛մոի Իրէմիայը ալտընլար, վէ օնու փատիշահընն 6
օղլու Ի՛ալքիամընըն՝ Հապսխանէէնին Հավվխիրտոհ
ալան գուդուաուննա ամֆտընլար, վէ Իրէմիայը խի-
լէրը իլէ սաղդըճտընլար. վէ օլ գուդուաուա տու եօ-
ղուտու, իլլա չամուր, վէ Իրէմիա չամուրա
պամֆտը։

Ի՛ փատիշահընն էվինտէ օլան Ե՛սպէշի խա- 7
ամըմ Ի՛պէտմէլէք նամ քիմսէ՝ Իրէմիայը էուգու-
րա ամֆտընգաարընը իշիթտի, փատիշահ իսկ Պէ-
նիամի՛ն գափուսունտա օթուրտուրուտու։ Ի՛ 8
Ի՛պէտմէլէք փատիշահընն էվինտէն էրգտը, վէ
փատիշահա սէօյլէյիպ տէտի. Ի՛ա էֆենտիմ 9
փատիշահ պու ատըմլէր Իրէմիա փէյղամպէրէ
հէփ էֆտիքլէրինի՝ օնու չուգուրա ամֆտընգաարը-
նը՝ քէօֆթէ էֆտիլէր. զիրա օ՝ շէհրտե արթըգ
էքմէք օլմամաղ իլէ եէրինտե ամըլգտան հօլէ-
ճէք տիր։ Ի՛ փատիշահ Ե՛սպէշի Ի՛պէտմէ- 10

Digitized by Google

էջք էմր էտիպ տէտի . Պուրատան պիլէնճէ օ-
թուզ ատէմ ապ, վէ Իրէմիա փէյղամպէրի՝ էօլ-
11 մէզտէն էվվէլ չուգուրտան չըգար : Ահոի Ի-
պէտամէլէք պիլէյինճէ ատէմլէրին ալըպ՝ փատիշահ
էվինէն՝ խապէնէ ալըճնա վարար , վէ օթաստան
եըրթըգ էս՝ վապլար վէ էսքի էս՝ վապլար ալըպ՝
օնլարը իփլէր իլէ Իրէմիայա չուգուրտ ատրգըթ-
12 ար : Վէ Ե՛ապէշի Ի՛պետմէլէք Իրէմիայա
տէտի . Ե՛ալա պու եըրթըգ վէ էսքի էս՝ վապլարը
գօլթուգլարըն ալճնա իփլէրին ալճնատան գօ .
13 վէ Իրէմիա էօյլէ էյլէտի : Վէ Իրէմիայը իփ-
լէր իլէ չէքիպ՝ օնու չուգուրտան տիշարի չըգար-
տըլար , վէ Իրէմիա հապսըն հավլւսինտէ օ-
թուրտու :
14 Ի՛նտէն Վիտգիյա փատիշահ կէօնտէրիպ՝ Ի-
րէմիայը Ի՛ապպըն էվինտէ օլան իւչիւնճիւ մէտ-
խէլէ՝ եանընտա ալար, վէ փատիշահ Իրէմիայա
տէտի . Վանա պիր շէյ սօրաճաղըմ, պէնտէն պիր
15 շէյ սաղլամա : Վէ Իրէմիա Վիտգիյայա տէ-
տի . Վանա խապէր վէրիրսէմ, պէնի էլպէթ էօլ-
տիրմէյէճէքսինի, վէ սանա նասիհաթ էթ-
16 սէմ, պէնի տինլէյէճէյէճէքսինի : Ի՛մմա Վիտգիյա
փատիշահ Իրէմիայէ կիզլիճէ եէմին էտիպ տէ-
տի . Պիզ պու ճանը եարատանի Ի՛ապպ սաղլարը
քի՝ սէնի էօլտիրմէյէճէյիմ, վէ սէնին ճանընը
արայան շու քիմսէլէրին էլինէ սէնի թէսլիմ
17 էթմէյէճէյիմ : Օ՛նտէմ Իրէմիա Վիտգիյայա
տէտի . Խարաէլին Ի՛լահը՝ ա՛ղքէրլէրին Ի՛լահը
Ի՛ապպ պէօյլէ տէր . Էյէր հէր վէճէյլէ Պապէլ
փատիշահընըն սէրվէկլէրինէ էջդարսան , ճանըն
սաղ գալաճագ , վէ պու շէհր աթէշէ եանմայա-
ճագ : իլլա կէրէք քէնտին կէրէք էվինի սաղ գա-
18 լաճագսըզ : Ի՛մմա էյէր Պապէլ փատիշահընըն

Digitized by Google

աերվերլերինե չըգամ՛ազան, օլտեմ պու շեհր
Իփլտանիլերին էլինե վերիլեճեք, վե օնու ա-
թեշէ եագաճագլար, վե սէն օնլարըն էլինտէն
գուրթուլմայաճագսըն: Ահոի Ափտգիյա փա- 19
տիշահ Իրեմիայէ տէտի. Իփլտանիլերե գաչմըշ
Իհուտաիլերտէն գօրգուրըմ. օլմայա քի պէնի
օնլարըն էլինե վերելեր, վե պէնի ճասխարտա է-
տելեր: Ա է Իրեմիա տէտի. Ա էրմէզլեր. քէ- 20
քեմ էյլէ՝ սանա սէօյլէտիյիմ Իապպըն սէօզիւ-
նու տինկլէ քի՝ սանա խայր օլա, հէմ ճանըն
եաշայա: Իմմա էյեր չըգմազա խաթէմիզսէն, 21
Իապպըն պաննա կէօսթէրտիյի նէտինե պէս տուր
քի. Իչլէճ Իհուտաա փատիշահընըն էվինտէ 22
գալան հէի գարըլար՝ պապէլ փատիշահընըն սեր-
վերլերինե չըգարըլաճագլար, վե օնլար տէյ-
ճէքլեր. Ա էնինէլ սեբաէթտե օլանլար՝ սէնի խ-
լերի սիւրիւպ՝ սանա զալիպ օլտուլար, այաղլա
չամուրա պադմ՛ինճա՝ օնլար կէրիյե չէքիլտիլեր:
Ա է հէի գարըլարընը վե օղուլլարընը Իփլտա- 23
նիլերե չըգարաճագլար, վե սէն օնլարըն էլին-
տէն գուրթուլմայաճագսըն, իլլա պապէլ փատի-
շահընըն էլինե դուշմաուրլուճագսըն, վե պու
շեհրի ափեչէ եագարըճագսըն: Ա է Ափտ- 24
գիյա Իրեմիայա տէտի. Պու սէօզլերի քիմսէ
պիլմեսին, քի էօլտիւրիւլմեյեսին: Իյրա էյեր 25
սէրվերլեր՝ սէնինն իլէ սէօյլէշտիյիմի իշիտիրլեր-
սե, վե էյեր սանա կէլիպ սանա՝ Ըալա փատի-
շահա նե՞ սէօյլէտին պիզե խապէր վէր, պիզտէն
կիզլեմե, վե սէնի էօլտիրմեյէլիմ, հէմ փատի-
շահ սանա նե՞ սէօյլէտի տերլէրսե, Ըէտեմ 26
օնլարա տէյեսին. Պէն փատիշահընն հուզուրուն-
տա րիճա ա՛րզ էյլէտիմ, քի պէնի Իօնաթանըն
էվինէ կէրի կէօնտէրմեսին, քի օրատա էօլմէ-

Digitized by Google

27 յիմ։ Ալ է ճիւմլե սէրվէրլէր Իրէմիայէ կէլտի-
լէր, վէ օնա ասրտուլար, վէ օնլարա՝ փատիշահըն
օնա ըսմարլատըղը սէօզլէրիւ կէօրէ խապէր վէր-
տի, վէ օնլար օնտան իւքէմէթ օլտուլար. զիրա
28 պու սէօզ իշխտիւլմէտի։ Յամի Իրէմիա հապսըն
հավլիսինտէ օթուրտու, թա Իէրուշալիմին
ֆէթհ օլտուղու կիւնէտէք. հէմ Իէրուշալիմին
ֆէթհ օլունտուղունտա՝ օ ծպապա իտի։

ՊԱՐ. 39։

1 Ընհուտա փատիշահը Իսդեյանըն տօգու-
զունճու երլընտա օնունճու այտա՝ Պապէլ փա-
տիշահը Նէպուխատրէսար պիւթիւն ա՛սքէրի
իւլէ Իէրուշալիմ՛ կէլտի, վէ օնու մուհասէրէ
2 էթտիլէր։ Իսդեյանըն օն պիրինճի երլընտա
տէօրտիւնճիւ այտա պըրն տօգուզունտա շէհր
3 ֆէթհ օլունտու։ Ալ է պապէլ փատիշահընըն
ճիւմլե պէյլէրլի՝ Էա՛նէ՝ Նէրկալշարէսէր՝ Սամ-
կարնէպօ՝ Սարսէխիմ՝ Ռապսարիս՝ Նէրկալշա-
րէսէր՝ Ռապմակ վէ պապէլ փատիշահընըն ճիւմլե
գալան սէրվէրլէրի կէլիպ օրթատաւքի գափու-
4 տա օթուրտուլար։ Ալ է օլտուքի Նէհուտա
փատիշահը Սդեյա հէմ հէփ ճէնկճիլէր օն-
լարը կէօրտիւքլէրի կիպի գաչտըլար, վէ շէհր-
տէն՝ կէճէլէյին փատիշահ պաղչէսի եօլունտան
իքի գալէ արասընտաքի գափուտան չըգտըլար.
5 վէ քէնտիսի սահրա եօլունա չըգտը։ Ալ է
Ռիլտանիլէրին ա՛սքէրի օնլարըն արտըրընճա
գօվալատըլար, վէ Սդեյայը Նէրիհօ սահրա-
լէրինտէ նէթիշտիլէր, վէ օնու դութուպ Ռա-
մաթ տիյարընտա Ռիպլայա Պապէլ փատիշահը
Նէպուխատնէսարա չըգարտըլար, վէ օ՝ օնուն
6 իւզէրինէ հէքմ էյլէտի։ Ընտէն Պապէլ փա-

Digitized by Google

ասիշահը Աիտոփէանէն ծղուլլարընը օնուն կէօզ-
լէրի էօնիւնտէ գամըլ էյլէտի. հէմ Պապէլ փա-
տիշահը՝ Նէհուտոնոսորն հէփ պէյզատէլերինի
գամըլ էյլէտի։ Ա՛ յ Աիտոփէանէն կէօզլէրինի 7
քէօրլէթտի, վէ օնու պագըր պուգաղուլըր իլէ
պաղլատը, քի օնու Պապէլէ կէօթիւրէ։ Ա՛ յ 8
փատիշահըն էվինի հէմ գավմըն էվլէրինի Ա՛իլ-
տանիլէր ասէթէյէ եագտըլար, վէ Նէրուշալիմին
հիսարընը եըգտըլար։ Ա՛ յ շէհրտէ գալան 9
գավմըն պագըրընը հէմ օնա տիւշմիւշ գաչգըն-
լարը վէ գավմըն գալան պագըր յէհինի ա՛սասլար
պաշը Նէպուզարատան Պապէլէ սիւրտիւ։ Ա՛ յ 10
ա՛սասլար պաշը Նէպուզարատան՝ Նէհուտա
տիյարընտա հիչ պիր շէյլէրի օլմայան գավմընը
Փուգարասընտան պրագտը, վէ օլ կիւնտէ օն-
լարա պաղլար վէ Թարլալար վէրտի։

Ա՛ յ Պապէլ փատիշահը Նէպուխատրէսար 11
Իրէմիա իչխին ա՛սասլար պաշը Նէպուզարատան
եէտի իլէ էմր էտիպ տէյտի. Ընու ալ, վէ օ- 12
նուն իւզերինէ նազարըն օլսուն, վէ օնա հիչ պիր
քէմլիք էթմէ. իլլա օնունլա՛ սանա էր տէյտիյի-
նէ կէօրէ էյլէյէսին։ Ի՛մտի ա՛սասլար պաշը 13
Նէպուզարատան հէմ Նէպուշազպան՝ Ռապսա-
րիս վէ Նէրգալլարէսէր՝ Ռապմակ վէ Պապէլ
փատիշահընըն հէփ պէյլէրի կէօնտէրտիլլէր.
Ա՛ յ կէօնտէրիպ Իրէմիայը զընտանընն հավլի- 14
սինտէն ալտըրլար, վէ օնու Շաֆան օղլու Ա՛հի-
գամընն օղլու Կէտալիայէ վէրտիլլէր, քի օնու էվէ
կէթիրէ. վէ օ՝ գավմընն արասընտա սաքին օլտու։

Ա՛ յ Իրէմիայէ՝ օ՝ զընտանընն հավլիխինտէ 15
մահպուս իքէն՝ Ռապսըն սէօզիւ օլուպ տէտի.
Կիթ, Նապէշլի Ա՛պէտմէլէքէ սէօյլէյիպ տէ. 16
Իսրաէլին Ա՛լահը՝ ա՛քէրլէրինի Ռապսը պէօյլէ

Digitized by Google

տէր . Իշխէ պէն պու շէհրին հագգընա օլան սէօղլէրիմի քէմլիք իչինն իմրա էտէճէյիմ, վէ տէյիլ էյլիք իչինն . վէ օլ կիւնտէ կէօղլէրինին
17 էօնիւնտէ վագի օլաճագլար ։ Ա՛յ օլ կիւնտէ սէնի գուրթարաճաղըմ՝ տէյօր Յապպ , վէ օլ եիւզլէրինտէն գօրգուտուղուն քիմսէլէրին էլինէ
18 վէրիլմէյէճէքսին ։ Օ՛իքա սէնի էլպէթթէ գուրթարաճաղըմ, վէ գըլըճտան տիւշմէյէճէքսին , վէ ճանըն՝ սանա շիքեաւր կիպի օլաճագ . չիւն պանա կիւվէնտին՝ տէյօր Յապպ ։

ՊԸՐ 40։

1 Յապպ դարաֆընտան Կրէմիայա՝ ա՛սասլար պաքը Եհպուզարատան օնու Պապիէլ սիւրիւլէն Եհրուշալիմ վէ Եհհուտանըն հէփ էսիրլէրինին ա-
2 րասընտա պուգաղուլէր իլէ պաղլը դուրթուպ օնու Յամատան սայըվէրտիքտէն սօնկրա՝ օլան
3 սէօզ տիւր ։ Ա՛յ ա՛սասլար պաշը Կրէմիայը ա-լը՛նճա , օնա տէտի . Ա՛լլահըն Յապպ պու մահա-
4 լին իւզէրինէ պու պէլասը սէօյլէմի՛շ տիր ։ Ա՛յ Յապպ կէթիրիպ՝ տէտիյի կիպի էյլէտի . զինր Յապպա կիւնահ էթտինիզ , վէ օնուն սէօզլիւնիւ տինկլի՛մէտինիզ , վէ պու շէհի՛ օղրատընըզ ։ Յամի հալա իշլէթ պու կիւն սէնին էլլէրինտէ օ-լան զինճիրլէրի չէօզտիւմ՝ էյէր պէնիմ իլէ պա-պէլէ կէլմէյէ նազարընտա խօշ կէօրիւնիւրսէ , կէլ , վէ նազարըմ սէնին իւզէրինտէ օղուր . ամմա էյէր պէնիմլէ Պապէլէ կէլմէյէ նազարընտա քէօթիւ խօ , վա՛զ կէլ . պագ , իշլէթ պիւթիւն եէր էօնիւնտէ տիր , կիթմէյէ՝ կէօղլէրինէ էյի
5 վէ տօղրու օլան մահալէ վար ։ Յամի եա՝ Պա-պէլ փատիշահընընն Եհհուտա շէհրլէրինէ նասլ էթտիյի՞ չ՛աֆան օղու Ա՛հիգամընն օղու կէ-

Digitized by Google

տալեա տահա տէօնմէզտէն՝ օնա կիթ, վէ օնուն իլէ գավմըն արասընտա սաքին օլ, եահօտ կիթ-մէյէ՝ կէօզլէրինէ հէր տօղրու կէօրիւնէն մահա-լէ կիթ. իմոի ա՛սալար պաշը օնա զախիրէ վէ խարճլը գ վէրտի, վէ օնու սալը վէրտի։ Ալ է 6
Ի՛սրաէլիա Ի՛հիգամ օղլու Կէտալեայէ Ի՛նաֆայ վարտը, վէ օնուն պիրէսինճէ տիյարտա գալան գավմըն արասընտա սաքին օլտու։

Ալ է գըրտա օլան սէրա՛սքերլէրին ճիւմլէսի՝ 7
քէնտիլէրի հէմ ատէմլերի՝ Պապէլ փատիշահը-նըն տիյարտա Ի՛հիգամ օղլու Կէտալեայը նասա-էթտիյինի՝ վէ Պապէլէ սիւրիւլմիյէն էրքէքլերի վէ գարըլարը վէ չօճուգլարը վէ տիյարըն փու-գարալարընը օնունլա պարագաղընը իշլէթտիք-լէրինտե. Ալ նաֆայ Կէտալեայէ կէլտիլեր, 8
եա՛նի՝ Լէհանեա օղլու Իշմաէ՛լ վէ Խարէհա օ-ղուլլարը Յօհանան իլէ Յօնաթան վէ Զա՛նհու-մէլ օղլու Կերաեա վէ Յէդօֆաթը Ի՛վֆայըն սդուլլարը վէ Ա՛սաֆաթլընըն օղլու Զաքանեա քէնտիլէրի վէ ատէմլերի։ Ալ է Շ՛աֆան օղլու 9
Ի՛հիգամըն օղլու Կէտալեա՝ օնլարա հէմ ատէմ-լէրինէ եէմի՛ն էտիպ տուր. Ի՛սրայէլիլէրէ գու-լլուգ էթմէքտէն գօրգմանն, տիյարտա սաքի՛ն օ-լուպ՝ Պապէլ փատիշահընա գուլլուգ էտին, վէ սիզէ խայր օլա։ Ալ է պէն իշլէթ Ալ՛նաֆատե 10
սաքին օլուրում, քի սիզէ կէլէն Ի՛սրայէլիլէրին հուզուրունտա տուրայըմ. սիզ խէր շէրապ վէ եա՛շ մէյվէսի վէ եա՛շ տէվշիրիպ՝ գապլարընըզա գէյտուն, վէ զապդընըզտա օլան շէհրլերտէ սաքի՛ն օլուն։ Էհմ Ալ՛նապատ վէ Ի՛մնէն օղուլլարընըն 11
արասընտա վէ Յօսմնտա վէ Հէսի տիյարլարտա օլան Յէհուտիլէր տախի՝ Պապէլ փատիշահընըն Յէհուտայա պագիյէ գօտուղունու՝ վէ օնլարըն

Digitized by Google

իւզերինէ Հ՝աֆան օղլու Ա՝հիգամըն օղլու Կե-
տաւեայը նասպ էթտիյինի իշխէտիքլէրինտէ.
12 Ա՝իւմլէ Ա՝հէուտիլէր՝օվ հեփ սիւրիւլտիւքլէրի
մնհալլէրտէն տէօնիւպ Ա՝հէուտա տիյարընա
Կէտաւեայէ Ա՝նփայա կելտիլէր, վէ ղայէթ չօգ
շէրապ վէ եաղ մէյվէսի տէվ շիրտիլէր։
13 Ա՝ է Վաբէհա օղլու Ա՝օհանան հէմ գըրա-
օլան ձիւմլէ սէրա՝ադէրլէր Կէտաւեայէ Ա՝նփայա
14 կելտիլէր։ Ա՝ է օնա տէտիլէր. Ա՝մմօն օղուլ-
րընէն փատիշահը Պաա՝լհսին՝ Ա՝էթհանեա օղլու
Իշմաե՝լի սէնի էօլտիւրմէյէ կէօնտէրտիյինի պիր
վէճհլէ պիլիր՝ըմիսին, ամմա Ա՝հիգամ օղլու Կե-
15 տաւեա օնլարա ինանմատը։ Ա՝ է Վաբհհա
օղլու Ա՝օհանան Ա՝նփատա Կէտաւեայէ կիզլիճէ
սէօյլէյիպ տէտի. Ա՝ալա կիտէյիմ, վէ Ա՝էթհան-
եա օղլու Իշմաե՝լի էօլտիւրէյիմ, վէ քիմսէ պիլ-
մէսին. օ սէնի Նե՝իւն էօլտիւրսիւն, վէ սանա
տէվէլիրիլմիյէ հեփ Ա՝հէուտիլէր տատղըլըպ՝ Ա՝հ-
16 էուտանըն գալանլարը հէլաք օլսուն։ Ա՝ է Ա՝-
հիգամ օղլու Կէտաւեա՝ Վաբհհա օղլու Ա՝օհա-
նանէ տէտի. Պու շէյի էթմէ. զիրա սէն Իշմաե՝լ
իչիւն եալա՝ն սէօյլէրսին։

ՊԱՐ 41։

1 Ա՝ է օլտուքի էէտինճի այտա՝ փատիշահ զիւր-
բիյէթինտէն օղլան Ա՝յլհշամա՝ օղլու Ա՝էթհանեա-
նըն օղլու Իշմաե՝լ՝ փատիշահըն պէյլէրի հէմ
պիլէսինճէ օն ատէմ իլէ՝ Ա՝նփայա Ա՝հիգամ
օղլու Կէտաւեայէ կելտի. վէ օրատա պիրլիքտէ
2 Ա՝նփատա էքմէք էէտիլէր։ Ա՝ է Ա՝էթհանեա
օղլու Իշմաե՝լ հէմ պիլէսինճէ օլան օն քիշի գալ-
գըպ՝ Հ՝աֆան օղլու Ա՝հիգամըն օղլու Կիտաւեայը
գըլըճ իլէ վուրտուպ՝, վէ օնու էօլտիւրտիլէր,

Digitized by Google

օձուս քի՝ Պապել փատիշահը տիյարըն իւզերինէ
նամպ էթմիշ իտի։ Էմ օնուն իլէ՝ Կէտաւլեայ ի- 3
լէ՝ Ինֆիատա օլան Հէփ Կէհուտիլերի վէ օրատա
պուլունան Վիլտանի ճէնգճիլերի Իշմաէլ եօլ-
տուրտու։ Ա է օլտուքի՝ Կէտաւլեայը եօլտուր- 4
տուքտէն սօնկրա՝ էրթէսի կիւնտե տասա քիմ-
սէնէն իսապերի եօղ իքէն, Հ էխէմտէն՝ Հ ի- 5
լտան վէ Ամարիատան պա՛զը քիմնէլէր՝ սա-
գալարը թրաշ վէ էսվապլարը ելրթըգ վէ թէն-
լէրինէ քէրթիքլեր էթմիշ սէքսէն քիշի՝ Ապա-
պըն էվինէ կէթիրմէք իչիւն էլլէրինտե փէշ-
քէշլեր վէ քիւնլիւք իլէ կէլտիլեր։ Ա է Կէ- 6
թանեա օղլու Իշմաէլ Ինֆիատան օնլարը գար-
շըլամադ չըգտը, օ՝ կիտերքէն աղլայարագ եւս-
րիւրիտի. վէ օլտուքի՝ օնլարա եէթիշինճէ, օն-
լարա տէտի. Ըհիգամ օղլու Կէտաւլեայէ կէլին։
Ա է օլտուքի՝ օնլար շէհրին օրթասընա կէլինճէ, 7
Կէթանեա օղլու Իշմաէլ քէնտիսի՝ պիլէսինճէ
օլան ատէմլեր իլէ օնլարը եօլտուրտու, վէ չու-
գուրուն իչինէ ալնըպ։ Ա է արաւարընտա օն 8
քիշի պուլունտուս քի՝ Իշմաէլէ տէտիլեր. Պիզի
եօլտուրմէ. զիրա գըրտա պիզիմ պուղտայ վէ
արփա վէ եաղ վէ պալ մախղէնլերիմիզ վար. իմ-
տի օ՝ վազ կէչիպ՝ օնլարը գարընտաշլարընըն ա-
րասընտա եօլտուրմէտի։ Ա է Կէտաւլեանըն 9
սէպեպինտէն Իշմաէլին եօլտուրտուխու ատէմլէ-
րին լէշլերինին ճիւմլեսինի աթտըղը չուգուր՝
Ըսա փատիշահըն Արաեէ փատիշահը Պաա՛շա-
նըն գօրգուսունտան եափտըղը՝ տը. Կէթանեա
օղլու Իշմաէլ եօլիւլէր իլէ օնա տօլտուրտու։
Ա է Իշմաէլ Ինֆիատա օլան գավմին ճիւմլէ 10
պագիյեսինէ՝ փատիշահըն գըզլարընը՝ վէ ա՛սա-
լար պաշը Կէպուզարատանըն՝ իւզերլերինէ Ը-

Digitized by Google

Հիգամ օղուս Ակետալեայլը նասպ եթտիյի Ա՝նա-
ֆատան գալան գալմըն ճիւմլեսինի էսիր եյլէտի.
իմտի՝ Այեթանեա օղու Իշմաէլ ծնլարը էսիր է-
տինճէ, Ա՝մմէն օղուլլարընա կեչմէյէ կիթտի։
11 Ա և Կարէհա օղու Յօհանան հետ ծնուն պի-
լ՝սինճէ օլան ճիւմլե սերա՝սքերլէր՝ Այեթանեա
օղու Իշմաէլին էյլէտիյի հետ քեօթիւլիւսիւ ի-
12 շխիտիքլերինտե, Հետ ատէմլերի ալտրըսը, վե
Այեթանեա օղու Իշմաէլ իլե ճէնկ եթմէյէ
կիխտիւլեր. վե ծնու Ակիպեօնատան օլան չօգ ատուա-
13 րըն եանընտա պուլտուղլար։ Ա և օլտուքի Իշ-
մաէլ իլե օլան խալգըն ճիւմլեսի Կարէհա օղու
Յօհանանը վե պիլեսինճէ օլան ճիւմլե սերա՝ս-
14 քերլերի կեօրիւնճէ, շատ օլտուղլար։ Ա և Իշ-
մաէլին Ա՝հոֆատան էսիր սիւրտիւյիւ ճիւմլե
գալմ կերիյէ տեօնտիւ, վե կերի կեվիպ Կարէհա
15 օղու Յօհանանե կիթտիլեր։ Ա՝մմա Այեթանեա
օղու Իշմաէլ սեքիզ քիշի իլե Յօհանանըն եիւ-
զինտեն գաչտը. վե Ա՝մմեն օղուլլարընա կիթ-
16 տի։ Ա և Կարէհա օղու Յօհանան հետ պիլե-
սինճէ օլան ճիւմլե սերա՝սքերլէր՝ Այեթանեա
օղու Իշմաէլտեն Ա՝հոֆատան կերի կեթիրտիյի
գալմըն հետ գալանընը՝ Ա՝հիգամ օղու Ակետալ-
եայը վուրտուգտան սօնկրա՝ Ակիպեօնատան կերի
կեթիրտիյի ճէնքճի գահրիմանլարը վե գարըլա-
17 րը հետ չօճուգլարը վե խաստրմլարը ալտը. Ա և
կիտիպ Պեյթլեհեմին եանընտա օլան Քիմհամ
18 Ա՝նապան վարալար, Քալտանիլերին եիւզինտե
տէն. զիրա ծնլարըն եիւզինտեն գօրգտուղլար,
չէն Այեթանեա օղու Իշմաէլ՝ Պապէլ փատի-
շահընըն տիյարըն իւզէրինէ նասպ եթտիյի Ա՝-
Հիգամ օղու Ակետալեայը գօլտիւրտու։

ԳԼՈՒԽ 42։

1 Ահա ծիւմիէ սէրուանթերը՝ հէմ Վարէհա օղլու Յովհաննան վէ Օշայեա օղլու Յեզանեա՝ հէմ ճիւմլէ գամմ քիւչիւքտէն պէօյիւյտէք եագլաշտըլար։ 2 Իրեմիա փէյղամպէրէ տէտիլէր։ Ինձամըզ հուզուրունտա մագպուլ օլսուն, վէ պիղտէն էօթիւրիւ՝ պու ճիւմլէ գալանլար իչիւն Տէրտը Նպապա նիյազ գըլ։ զիրա պիզի կէօզլէրին կէօրտիւյիւ կիպի՝ չօգ իքէն ազ գալտըզ։ 3 Ահա Տէրտը Նպապ՝ պիզէ եիւրիւյէճէյիմիզ եօլու վէ իչլէյէճէյիմիզ շէյի խապէր էյլէսին։ 4 Իրեմիա փէյղամպէր օնլարա տէտի. Իչիմիզտէ՝ իչիմէ Տէրտը Նպապա սէօզլէրինիզէ կէօրէ նիյազ էտէրիմ, վէ օլաքի՝ Տէրտը Նպապ սիզին իչիւն Էյր նէ ճէվապ վէրիրսէ, սիզէ խապէր էտէրիմ. սիզտէն պիր շէյ սագլամայմ։ 5 Ահա օնլար Իրեմիայա տէտիլէր. Տէրտը Նպապ արամըզտա էմին վէ Էրէչէք շահիտ օլսունլար՝ Էլոհէյ Տէրտը Նպապ սէնի պիզէ կէօնտէրտիյի Էյր նէսնէյէ կէօրէ՝ Էմման Էջյէլ էտէճէյիզ. 6 Էյր Էրէչք քէօթիւ՝ սէնի կէօնտէրտիյիմիզ Տէրտը Նպապը սէօզիւնիւ տինկլէյէճէյիզ, Էջյէլէքի Տէրտը Նպապը սէօզիւնիւ տինկլէմէքլէ՝ պիզէ խայր օլա։

7 Ահա օլտուքի օն կիւնտէն սօնկրա՝ Իրեմիայէ Տէրտը Նպապը սէօզլիւ օլտու։ 8 Յմոի Վարէհա օղլու Յովհաննանը վէ պիլէսինճէ օլան Էէի սէրուանթերը Էյր քիւչիւքտէն պէօյիւյէ վարընճա ճիւմլէ ջամըը չաղըրտը. 9 Ահա օնլարա տէտի. Պէնի Նիյազընըզը Հուզուրունտա ա՛րզ Էթմէյէ կէօնտէրտիյինիզ Իսրաէլին Տէրտը Նպապ պէօյլէ տէր. 10 Էյէր պու տիյարտա Էերվէճճէլէ սաքին

օյուրսանըզ, պէն տախի սիզի պինաա էտէձէյիմ
վէ եըզմայաճաղըմ, հէմ սիզի տիքէձէյիմ վէ
սէօքմէյէձէյիմ. զիրա սիզէ էթտիյիմ քէօթիւ-
11 լիւքտէն նատիմ օլտուսմ։ Վօրգտուղունուզ
Պապէլ փատիշահընըն եիւզիւնտէն գօրգման.
օնտան գօրգման՝ տէյօր Յատպ. զիրա սիզի օնուն
էլինտէն խէլաս էթմէք իչիւն հէմ սիզի գուր-
12 թարմագ իչիւն՝ պէն սիզինիլէ իմ։ Ա է սիզէ
բահմէթլէր վէրէձէյիմ, քի օ օիզէ մէրհամէթ
13 էտէ, վէ սիզի տիյարընըզա տէօնտէրէ։ Ա՛մմա
էյէր՝ Պու տիյարտա տաքին օլմազըզ՝ տէրսէնիզ,
վէ Ա՛լահընըզ Յատպըն սէօզիւնիւ տինկլէմէ-
14 յիպ, Յօգ, իլլա. Ա՛լահը տիյարընա վարալըմ,
քի օրատա ճէնք կէօրմէյէձէյիզ, վէ պօրու սէսի
իչիթմէյէձէյիզ, վէ էքմէյէ ած գալմայաճա-
ղըզ, վէ օրատա տաքին օլաճաղըզ տէրսէնիզ.
15 Ամոի հալա օնուն իչիւն Յատպըն սէօզիւնիւ-
տինկլէյին՝ էյ Ա՛հուտանըն պագիյէտի. Խրտա-
էլին Ա՛լահը ա՛քէրլէրին Յատպը պէօյլէ տէր.
Ա՛յէր սիզ՝ պիր վէճհլէ Ա՛լահը վարմադա եիւ-
զիւնիւզիւ տօղրուլտուրսանըզ, վէ օրատա միւ-
16 սաֆիր օլմադա վարըրսընըզ. Ա՛լտէմ օլաքի՝
գօրգտուղունուզ գըլըճ սիզի օրատա՝ Ա՛լահը տի-
յարընտա եէթիշէձէքտիր, վէ սիզինի խաւֆի էթ-
տիյինիզ աճլըգ օրատա՝ Ա՛լահըտա արտարընըզ-
17 ճա եաիրշաճագ, վէ օրատա էօլէձէքսիզ։ Ա է
օլաքի՝ օրայա տաքին օլմադա՝ Ա՛լահը վարմագ
իչիւն եիւզէրինի տօղրուլտան հէփ աւէմլէր
գըլըճտան՝ աճլըգտան վէ գաւնտան էօլէձէք-
լէր. վէ պէնիմ օնլարըն իւզէրինէ կէթիրէձէ-
յիմ պէլանըն եիւզիւնտէն՝ օնլարըն գալմըշը վէ
18 գուրթուլմուշու օլմայաճագ։ Ա՛յիրա Յսրահ-
լին Ա՛լահը ա՛քէրլէրին Յատպը պէօյլէ տէր.

Digitized by Google

Իսրայէլ ու զազապըմ Երուշալիմ սաքինէլերինին
իւզերինէ տէօքիւլտիւյիւ կիպի՝ Ամբրա վաթ-
արընընըզտա զազապըմ իւզերինիզէ էյլէ տէօ-
քիւլէճէքտիր. վէ պէտտուա՛ վէ հայրեթի վէ սի-
թեմ հէմ խօրլուգ իչիւն օլաճագսըզ, վէ պու
մահալի արթըգ կէօրմէյէճէքսիզ։ Այ Էհ- 19
հուտանըն պագիյէսի՝ Իապպ սիզտէն էօթիւրիւ՝
Ամբրա վարման տէմիշտիր. հէր վէճէյէ պիլի՛ն-
քի՝ պուկիւն սիզին իւզերինիզէ շէհատէթ եթ-
միշիմ։ Օ իրա սիզ՝ ճանլարընըզա հիլէ էտեր- 20
սինիզ, սիզ պէնի՝ Ամբրընըզ Իապպա կէօն-
տէրիպ՝ Ամբրամըզ Իապպա պիզտէն էօթիւրիւ
Նիյազ գըլ, վէ պիզի՝ Ամբրամըզ Իապպընն հէր
տէտիյինէ կէօրէ խապէր վէր քի՝ ա՛մէլ էտէլիմ 21
տէտիրինի՛զ զէման։ Ա՛յ պէն սիզէ պուկիւն
խապէր վէրտիմ, ամմա սիզ Ամբրընըզ Իապ-
պընն սէօզիւնէ՝ վէ պէնի սիզէ կէօնտէրտիյի շէ-
յիին հագգընա՝ տինկլէմէտինիզ։ Ա՛յ շիմտի 22
էյթճէ պիլին քի՝ օզ միւսաֆիր օլմագ իչիւն վար-
մաղա միւրատ էթտիյինիզ մահալտէ՝ գըլըճտան՝
աճըգտան վէ դաւնտան էօլէճէքսիզ։

ՊԱՐ. 43։

Ա՛յ օլտուքի Երեմիա ճիւմլէ գավմա՝ քէնտիլէ- 1
րին Ամբրամ Իապպընն օնըարա օնու կէօնտէրտիյի
քէնտիլերին Ամբրամ Իապպընն ճիւմլէ սէօզլերի-
նին՝ հէփ պու սէօզլերի սէօյլէմէյի թէքմի՛լ էյ-
լէտիքտէ, Օլտէմ Ազարիա օղլու Ազարիա՝ 2
հէմ Կարէհա օղլու Յոհանան վէ ճիւմլէ մահ-
բուր քիմսէլեր Երեմիայա սէօյլէյիպ՝ տէտիլեր.
Այն եալան սէօյլէյօրսուն, Ամբրամըզ Իապպ՝
Ամբրա միւսաֆիր օլմադա վարմայասըզ տէյէ-
րէք կէօնտէրմէտի։ Իայլա՝ Նէրիա օղլու Պարուխ 3

Digitized by Google

սէնի պիզէ գարշը գալտրըրը, թա քիմ պիզի
Վ'Իլտանիլէրին էլինէ վէրէ, քի պիզի էօլտիւրէ-
4 լէր, վէ պիզի Պաագէլէ էսիր սիւրէլէր։ Յամոր
Վ'արէհա օղլու Յ'օհանան վէ ճիւմլէ սէրա'աքէր-
լէր հէմ ճիւմլէ գավմ Իապպէն սէօզիւնիւ
տինկլէմէտիլէր, քի Յ'էհուտա տիյարընտա սա-
5 քին օլալար։ Յ'ամոռ Վ'արէհա օղլու Յ'օհանան
վէ հէփ սէրա'աքէրլէր՝ Յ'էհուտա տիյարընա
սաքին օլմազա օլ սիւրիւլտիւքլէրի ճիւմլէ դա-
իֆէլէրտէն կէրի աէօնտէրիլէն՝ ճիւմլէ Յ'էհու-
6 տա պագիյէսինի, Յ'ընքէքլէրի վէ գարըլարը վէ
չօճուգլարը վէ փատիշահ'ըն գըղլարընը՝ վէ ա-
սալար պաշը Վ'էպուզարատանըն Ը՝ ափան օղ-
լու Յ'Իհգամըն օղլու Վէտալիա իլէ Թէրք էթտի-
յի ճիւմլէ Նուֆուսու՝ վէ Իրէմիա փէյղամպէրի
7 վէ Վ'էրիա օղլու Պարուխու ալտրլար, Վ'է
Յ'ընարը տիյարընա վարտրլար. զէրա Իապպէն
սէօզիւնիւ տինկլէմէտիլէր. իմոի Թա Ա'ահփան-
հէսէ կէլտիլէր։

8 Վ'է Ա'ահփանհէստէ Իրէմիայա Իապպէն
9 սէօզիւնիւ օլուպ տէտի. Յ'ինէ պէօյիք դաշլար
ալ, վէ օնլարը Յ'էհուտա ատէմլէրինին կէօզէ-
րի էօնիւնտէ Ա'ահփանհէստէ օլան Ֆիրաօնուն
էվինին գափուսու էօնիւնտէքի քէրպիթխանէ-
10 տէ պուլէրգտա կէօմ։ Վ'է օնլարա տէյէսին.
Իսրաէլին Յ'ըլահը ս'աքէրլէրին Իապպէ պէօյլէ
տէր. Իշլէթ պէն կէօնտէրիպ՝ գուլտում Պապէլ
փատիշահ'ը Վ'էպուխատրէսարը ալաճաղըմ, վէ
օնուն Թախթընը պու կէօմմիւյիւմ դաշլարըն
իւսթիւնէ գօյաճաղըմ. վէ օնուն փէրտէսինի օն-
11 լարըն իւղէրինէ եայաճագ։ Վ'է հէվիպ Յ'ը-
սըր տիյարընը վուրաճագ. էօլիւմ իչինն օլան
էօլիւմէ՝ վէ էսիրլիք իչինն օլան էսիրլիյէ՝ վէ գը-

Digitized by Google

լըճ իչիւն օլան գըլըճայ օլաճագ ։ Վ Ե Ա՛ըսը- 12
րըն ալլահ՛լարը էվլէրինէ աթէչ դուշուտուրա-
ճաղըմ, վէ օ օնլարը եագաճագ, վէ էսիր սիրէ-
ճէք, վէ օ՝ Ա՛ըսըը տիյարընը՝ չօպան էս՛վապընը
կիյտիւ կիպի կիյէճէք, վէ օրատան աէլամէթ
իլէ չըգաճագտըր. Վ Ե Ա՛ըսըը տիյարընտա օ- 13
լան կիւնէչ խանէսինին փուռթլարընը գըրաճագ,
վէ Ա՛ըսըը ալլահ՛լարընըն էվլէրինի աթէչէ եա-
գաճագտըր ։

ՊԱՏ. 44։

Ա՛ըսըը տիյարընտա սաքին օլան հէփ Իէհու- 1
տիլէր իչիւն՝ Ա՛իկաօլտա վէ Ա՛ահափանէհատ վէ
Նօֆտա վէ փաղթրօս տիյարընտա սաքին օլան-
լար իչիւն Իրէմիայէ օլան սէօզտիւր, քի տէտի.
Իարաէլին Ա՛լլահը ա՛քէրլէրին Ի՛տպալը պէօյլէ 2
տէր. Իէրուշալիմին իւզէրինէ վէ ճիւմլէ Իէ-
հուտա շէհրլէրինին իւզէրինէ կէթիրտիյիմ հէփ
պէլայը կէօրտիւնիւզ, վէ իշլէթ օնլար պու կիւն
խարապ տըր, վէ օնլարտա սաքին օլան եօգ տուր.
Ո՛նլարըն՝ սիպնին վէ պապալարընըզըն պիլմէտիք- 3
լէրինիզ ղայրի ալլահ՛լարա պուխսուր եագարագ
սէճտէ գըլմադա կիտիպ պէնի տարըլթմադըզլա՝
իշլէտիքլէրի եարամազլըգլարը՛ սէպէպինտէն ։
Պէն իսէ սիպէ՝ հէր սապահ կէօնտէրէրէք՝ գուլ- 4
լարըմ փէյղամպէրլէրի կէօնտէրիպ տէտիմ.
Պու իքրահ էթմէյիմ մէքրուհ շէյի Տալա էյ-
լէմէն ։ Ի՛մմա եարամազլըգլարընտան տէօնիւպ՝ 5
ղայրի ալլահ՛լարա պուխսուր եագմուրադա՝ տինկ-
լէմէտիլէր, վէ գուլագլարընը էյմէտիլէր ։ Ի՛նտի 6
խըշմ ու ղազապըմ տէօքիւլիւպ՝ Իէհուտա շէհր-
լէրինտէ վէ Իէրուշալիմ սօգագլարընտա դու-
թուշտու, վէ օնլար՝ պու կիւն օլտուղու կիպի՝

Digitized by Google

7 խարապաթի վէ վերա՛ն օլտուղար։ Իմտի Հալա
Իսրաէլին Ա՛լլահը՝ ա՛քէրլէրին Ա՛լլահը Տապպ
պէօյլէ տէր. Տի՛չիւն սիզ՝ Ա՛ֆհուտանըն արա-
սընտան քէնտինիւտէն էղբէյի վէ գարըլլը՝ չօ-
ճուղու վէ մէմէտէ օլանը քէնտինիզէ պագիյէ
գա՛լմայարագ քէտմէ՛քլէ՝ ճանլարընըզա պու պէօ-
8 յիւք քէօթիւլիւյիւ էտէրսիզ. Վի պէնի էլլէ-
րինիզին իշլէրի իլէ տարըլտըգ՝ Ընըը տիյարըն-
տա՝ օղ միւսաֆիր օլմադա վարտըղընը՛զ եէրտէ
ղա՛յրի ալլահլարա պուխու՛ր եագասըզ, թաքիմ
քէնտինիզի հէլա՛ք էտէսիզ, վէ թաքիմ եէրին
հէվի գաիֆէլէրինին արասընտա պէտտուա՛ վէ
9 խորլու՛ղ օլասըզ։ Ա՛ֆհուտա տիյարընտա վէ
Ա՛էրուշալիմ սօգագլարընտա իշլէտիքլէրի՝ պա-
պալարընըզըն եարամազլըգլարընը վէ Ա՛ֆհուտա
փատիշահլարընըն եարամազլըգլարընը վէ գարը-
լլարընըն եարամազլըգլարընը՝ վէ քէնտի եարա-
մազլըգլարընըզը հէմ գարլլարընըզըն եարա-
10 մազլըգլարընը ունութտունո՞ւզմու։ Ընլար պու
կիւնէ՛տէք ալչագլա՛նմատըլար, վէ գօրգմատը-
լար, վէ էօնիւնիւզէ հէմ պագապալարընըզըն էօ-
նիւնէ գօտուղում՝ նօմօսումտա վէ գանունլարըմ՛
11 տա եիւրիւմէ՛տիլէր։ Ընուն իչիւն Իսրաէլին
Ա՛լլահը ա՛քէրլէրին Տապպը պէօյլէ տէր. Իշթէ
պէն եիւզիւմիւ իւզէրինիզէ քէմիլը իչիւն՝ վէ
ճիւմլէ Ա՛ֆհուտայը հէլա՛ք էթմէ՛ք իչիւն գօրում՛։
12 Վ՝ Ընըը տիյարընտա՝ օղատա միւսաֆիր օլմա-
զա վարմագ իչիւն եիւզլէրինի տօղրուլտան Ա՛ֆ-
հուտանըն պագիյէսինի ալաճա՛ղըմ՛, վէ ճիւմլէ-
սի Ընըը տիյարընտա հէլա՛ք օլաճագլար, գը-
լըճտան վէ աճլըգտան տիւշիւպ տիւքէնէճէ՛քլէր,
քիւչիւքտէն թա պէօյիւյէ՛տէք գըլըճտան վէ աճ-
լըգտա՛ն էօլէճէ՛քլէր. վէ պէտտուա՛՝ հայրէթ վէ

Digitized by Google

լա՛նէք վէ խօրհուրդ օլաճագլար։ Վ֊Ը Վ՚ընդը 13
տէյարընտա սաքին օլանլարը՝ Եէրուշալիմ սա֊
քինլերինի գը լըճ՝ աճլըգ վէ դաո՛ւն իլէ եօգլա֊
տըղը՛մ կիպի՝ եօգլայաճաղը՛մ։ Վ֊Ը Ե՚էհուտա 14
պագիյէսինին Վ՚ընդը տէյարընտա՝ օրտատա միւսա֊
ֆիր օլմազա՝ վարանլարընտան գուրթուլմուշ վէ
գալմըշ օ՛լմայաճագ, քի տէօնմէյէ ճանլարընէն
արզուլատըղը՝ Ե՚էհուտա տէյարընտա՝ օրտատա
սաքի՛ն օլմազա տէօնէ. վէրա գուրթուլմուշլար֊
տա՛ն ղայրի՝ տէօ՛նմէյէճէքլէր։

Վ֊Ը քէնտի գարըլարընէն եատ ալըհ֊լարա 15
պուխուր եագտըգլարընը պիկէն ճխմէկ ատէմլէր վէ
ճիւմլէ տուրան գաթրըլար՝ պիր պէօյիւք ճէմաա՛թ՝
վէ Վ՚ընդը տէյարընտա փաթրօստա սաքին օլան
ճիւմլէ գաւմ Եր֊էմիայէ ճէվապ վէրիպ տէտի֊
լէր։ Ե՚ապալն ատընտա պիզէ սէօյլէտիյին սէօզ֊ 16
տէ՝ պիզ սէնի տինկլէմէ՛զլիզ։ Ե՚յլա էլպէթթ աղ֊ 17
ղըմըզտան չըգան ոէօզիւ էտէճէյիզ, քի կէօյիւն
մէլիքէսինէ պուխուր եագալըմ, վէ օ՛նա շէրպէթ֊
փէշ֊քէշլէրի տէօգբէլիմ, Ե՚էհուտա շէհ֊րլէրինտէ
վէ Եէրուշալիմի՛ն սօգագլարընտա պիզիմ՛ վէ
պապալարըմըզընն՝ փատիշահ֊լարըմըզընն վէ սէր֊
վէրլէրիմիզին էթտիյիմի՛զ կիպի, քի էքմէք իլէ
տօյտուգ, վէ էյլիքտէ իտիք վէ պէլա կէօրմէտիք։
Ը՚մմա կէօգ մէլիքէսինէ պուխուր եագմագտան 18
վէ օ՛նա շէրպէթփէշ֊քէշլէրի սունմագտան վազ֊
կէլտիյիմիզ գէ՛մանտա՛ն պէրու՝ հէր շէյէ մու֊հ֊
թաա՛ճ օլտուգ, վէ գը լըճ իլէ հէմ գըլմը՛գ իլէ
տիւքէնտիք։ Վ֊Ը կէօգ մէլիքէսինէ պուխուր 19
եագտըղըմըզտա՝ վէ օ՛նա շէրպէթփէշ֊քէշլէրի
սունտուղումուզտա՝ օ՛նա ի՛պատէթ իչիւն փիտէ֊
լէրի վէ օ՛նա սունտուղումուզ շէրպէթփէշ֊քէշլէ֊
րինի գօճալարըմըզըն՛ղմը էթտիք։

Digitized by Google

20 Ալ է Երեմիա ճիւաղէ գալմամ՝ երքեքլերէ վէ
գարըլարա վէ օնա պու ճէվապը վերէն ճիւմլէ
21 գալմամ սէօյլէյիպ տէտի. Նէհուտա շէհրլէ-
րինտէ վէ Եհերուշալիմին սօգագլարընտա սիզին
վէ պապալարընըզըն՝ փատիշահլարընըզըն վէ
սէրվէրլէրինիզին վէ տիւարըն գալմընըն եագ-
տըզընըզ պու խաւրու՝ Յապպ օնլարը զէքր էտիպ
22 խադրընա կէթիրմէտիմի. Ալ է Յապպ եարա-
մազ ա՛մլէրինիզ եիւզինտէն՝ իշլէտիյինիզ
իքրահիմլէթլերին եիւզինտէն արթըգ Թէհամ
միւլ էտմէտի, վէ տիւարընըզ՝ պուվիւն օլտու-
ղու կիպի սաքին օլմայարագ՝ խարապաթ վէ հայ-
23 րանլըգ վէ լա՛նէթ իչիւն օլտու: Պուխսուր եագ-
տըզընըզ սէպէպտէն վէ Յապպա կիւնահ էտիպ
Յապպըն սէօզիւնիւ տինկլէմէտիյինիզ՝ վէ օնուն
նօմճաունտա վէ գանաունլարընտա վէ շէհատէթ-
լերինտէ եիւրիւմէտիյինիզ իչիւն, պու սէպէպտէն
սիզէ՝ պու կիւն օլտուղու կիպի՝ պու պէլա հէլ-
24 տի: Ինտէն Երեմիա ճիւմլէ գալմամ վէ ճիւմլէ
գարըլարա տէտի. Յապպըն սէօզիւնիւ տինկլէ-
յին՝ եա՛ Ալըսը տիւարընտա օլան ճիւմլէ Յե-
25 հուտա. Խարաէլին Աստուծը ա՛զքերէրին Յապ-
պը պէօյլէ սէօյլէյիպ տէր. Ահէ հէմ գարըլարը-
նըզ աղզլարընըզը իւէ սէօյլէյիպ՝ էլլէրինիզ իւէ
իճրաւ էյլէտինիզ, Յլալէթէթ ատատղըմզը ա-
տագլարը էտճէյիզ, քի կէօյիւն մէլէքէսինէ
պուխուր եագալըմ, հէմ օնա շէրպէթփէշքէշի
տունալըմ տէյէրէք՝ էթտիյինիզ ատագլարը
հէր վէճհլէ ս՛ապէթ էտին, վէ հէր վէճհլէ ատագ-
26 լարընըզը իճրաւ էյլէյին: Ինուն իչիւն Յապ-
պըն սէօզիւնիւ տինկլէյին՝ եա՛ Ալըսը տիւարընը-
տա սաքին օլան ճիւմլէ Յերեմիա. Յչէթ պէն
պէօյիւք ատըմ իւէ եէմի՛ն էթտիմ՝ տէյօր

Digitized by Google

Թագաւ, քի պիւթիւն Աղսըը տէյարընտա արթըգ՝
Թագաւ Եհլահ սաղ տըը տէյէրէք՝ հիչ պիր նէ-
հուտինին աղզընտան ատըմ չաղըրըմայաճագ։
Իչթէ պէն՝ օնլարըն իւզէրինէ հազըրըմ, քէմ 27
լիք իչինն վէ տէյիլ էյլիք իչինն. վէ Աղսըը տի-
յարընտա օլան ճիւմլէ Նէհուտիլէր գըլըճտան
վէ աճըգտան՝ թէմամ օլունճայատէք՝ տիւքէ-
նէճէքլէր։ Ա՛յ գըլըճտան գուրթուլուպ՝ Աղ- 28
սըը տէյարընտան Նէհուտա տէյարընա ազ
ատէմ տէօնէճէք. վէ Աղսըը տէյարընա՝ օրա-
տա սաքին օլմաղա վարան ճիւմլէ Նէհուտա
պադիչէսի պիլէճէքլէր քի՝ քիմի՛ն սէօզիւ սա-
պիթ օլաճագ, պէնիմ մի՝ եօխսա օնլարընմը։
Ա՛յ սիզէ նիշան պու՛ տուր՝ տէյօր Թագաւ, քի 29
պու մահալտէ սիզի եօգլայաճա՛ղըմ, թաքիմ
պիլէսիզ քի սէօզիմ սիզին իւզէրինիզէ քէմլիք
իչիւն էլպէթթէ սա՛պիթ օլաճագ։ Թագաւ 30
պէօյլէ տէր. Իչթէ պէն Աղսըը փատիշահը Փի-
րաօ՛ն ՛աֆրա՛յը տիւշմէնլէրինէ էլինէ վէ օ-
նուն ճանընը արապանլարըն էլինէ Թէսլիմ է-
տէճէյիմ, Նէհուտա փատիշահը Աիտգիյալը՝
տիւշմէնի վէ ճանընը արապան Պապէլ փատի-
շահը՝ Նէբուխատրէսարըն էլինէ Թէսլիմ էթ-
տիյիմ կիպի։

ՊԱՐ. 45։

Իրէմիա փէյղամպէրին՝ Նէբիա օղլու Պարուխա՝ 1
օնուն պու սէօզլէրի Իրէմիանըն աղզ ընտան Նէ-
հուտա փատիշահը Նօշիա օղլու Նէհօճաքիմին
տէօրտիւնճիւ եըլընտա քիթապա եազտըղընտա՝
սէօզիւտիւր, քի տէտի. Նա՛ Պարուխ՝ Նարա- 2
էլին Աղլահը Թագաւ սէնին հագդընա պէօյլէ
տէր. Տէտին. Ո՛ալա վա՛յ պանա, զիրա Թագաւ 3

Digitized by Google

գասավէթիմ էլէմ գաթտը . ահըմտան պայըտ-
4 տըմ , վէ ըահաթ պուլամամ . Ընա պէօյլէ տէյէխին . Ապպ պէօյլէ տէր . Այնթէ պէն եափ-տըղըմը երգաճաղըմ , վէ տիքտիյիմի՝ եանի հէփ
5 պու տիյարը սէօքէճէյիմ : Այն խսկ քէնտինէ պէօյիւք շէյլէր արարսըն . արամա . վերա իշթէ պէն ճիւմլէ թէնին իւզերինէ պէլալար կէթիրէ-ճէյիմ՝ տէյօր Ապպ , վէ սանա՝ սէնին ճիւմլէ շօլ վարտըղըն մահալլէրտէ՝ ճանըմը շնքեաւր կի-պի վէրէճէյիմ :

ՊԱՐ 46։

1 Պաիֆելերին հագդընա Իրէմիա փեյղամպէրե
2 օլան Ապպըն սէօզլիւ տիւր , Ամսըր իչինն՝ Ամ-սըր փատիշահը Ցիրաօն Նէհաօնուն Խարքէմիշ-տէ Ցէրաթի ըրմաղընըն եանընտա օլան ա՛պքէ-րի իւզերինէ քի՝ Նէհուտա փատիշահը Նաօշիա օղլու Նէհօեագիմին տէօրտիւնճիւ եըլընտա Պա-պէլ փատիշահը Նէպուխատրէսար օնու վուր-
3 տու : Այիփեր իւլէ գալգան Հազըրլայըն , վէ
4 ճէնկէ եագլաշըն : Ամթլարը գօշուն , վէ սիզ եա-ամթլըլար չը՛գրն , վէ պաշլըգլար իւլէ տուրուն ,
5 մըղրագլարը ճիլալամըն , զըրհլարը կիյին : Ան-լարը նի՛չիւն շաշըրմըշ՝ կէրիյէ տէօնմիւշ կէօր-տիւմ , վէ օնլարըն գուվվէթիւլէրի գըրըլտըլար , վէ ա՛ճէլէ գաչըպ՝ կէրիյէ պագմատըլար . էդ-
6 րաֆտան գօրգու վար՝ տէյօր Ապպ : Ղէվիք գայէմայա , վէ զօրլու գուրթուլմայա . օնլար փօր-եաս դարաֆընտա՝ Ցէրաթի ըրմաղընըն եանըն-
7 տա թէօքէզէ օղրայըպ տիւշէճէքլէր : Պու՝ ըրմագ կիպի եօգարը կէլէն՝ չայլար կիպի սուլա-
8 րը չալգանան քի՞մտիր : Ամըսը ըրմագ կիպի եօգարը կէլիր , վէ չայլար կիպի սուլարը չալգա-

Digitized by Google

ներ, վէ տէր. Աւգարը՝ վարպետ, եէրի էօրթէ-
յիմ, շէհրի վէ մնտա սաքին օլանը հէլալ էտէ-
յիմ: Այ աթլար էշ՛գրն, վէ հայ ա՛րապալար 9
գուտուրուն, վէ գուվվէթլիլեր՝ գալգան գուրթան
Հապէշլիլեր վէ Ֆուդիլեր՝ եայ գուրթուպ կերէն
Աուտիլիլեր չոգսընլար: Օյիրա պու կիւն՝ ա՛ս- 10
քէրլերին Աղլահը Թապպէն ինթիգամ կիւնիւ
տիւր, քի տիւշմէնլէրինտէն ինթիգամ ալա՛-
իմտի գըլըճ՝ եէյիպ տօյամագ, վէ գանլարընտան
սէրխօշլանամագ. զիրա փօրեաս տիյարընտա Ֆէ-
րամ բըմազընըն եանընտա ա՛աքէրլէրին Աղլահը
Թապպէն գուրպանը՛ վար: Անիէ՛տա չոգ, վէ 11
պէկէտա՛ն ալ՝ հայ Աըսըրըն պիքրէ գըլը. Բ՛լաճ-
լարը նաֆիլէ չօղալտըրսըն, սանա տէրման եօգ
տուր: Ղահիֆլէրը սէնին ա՛յալընը իշինթիլեր, 12
վէ ֆէրեաստըն՝ եէրի տօլտուրտու. զիրա զօրլու՝
զօրլույա թէօքէզտի, իքինի պիրտէն տիւշտիւ-
լէր:

Պապէլ փատիշահը՝ Աէպուխատրէսարըն՝ վա- 13
րըզ Աըսըրը տիյարընը վուրաճաղը խուստուսուն-
տա Թապպէն Իրմիա փէյղամպէրէ սէօյլէտիյի
սէօղ տիւր: Աըսըրա խապէր վէրին, Աիկտօյա 14
պիլտիրին, վէ՝ Ղօֆ իլէ Քահփանհէսե պիլտի-
րիպ տէյին. Տո՛ւր, վէ քէնտինի հազը՛ր էյլէ. զի-
րա էդրաֆընը գըլը՛ճ եէյէճէք: Ահնին զօր- 15
լուլարըն նի՞չիւն երգըլտը. տուրամատըլար. զի-
րա Թապպ օնլարը չարփտը: Քէօքէզէ օղրա- 16
յանլարը չօղալթտը, հէմ պիր պիրինին իւսթիւ-
նէ տիւշտիւլէր, վէ տէտիլէր. Վա՛յգ, վէ հէլաք
էտիճի գըլը՛ճ եիւզինտէն գավմըմըզա՝ վէ տօղ-
տուղումուզ տիյարա՛ տէօնէլիմ: Օյատա չա- 17
ղըրըլարըտը. Աըսըր փատիշահը Ֆիրաօ՛ն պօշ
չամանթատըր, օ՝ թայֆէն օլունմուշ վագթընը կէ-

Digitized by Google

18 չէրտի։ Ասէ՝ Աբեղելերին Տապտը օձան փա-
տիշահ տէյօր քի, Պէն սաղ իմ, օ՝ էլպէթթէ
Ղապօր տաղլարտա օլտուղում կիպի վէ Ղար-
19 մէլ տէնիզտէ օլտուղում կիպի կէլէճէք։ Ան-
Ղընըրտա սաքին օձան գըզ՝ քէնտինէ էսիրլիյէ
վարմադա գապլար եափ. վերա Ղօֆ՝ սաքինի ծո-
20 մայան վիրանէ վէ խարապաթ օլաճագ։ Ղը-
սըը՝ ղայէթ կիւզէլ տանա ինէ տիր. հէլաքըզ
21 կէլիյօր, փօրեաս ճանիպինտէն կէլիյօր։ Էմ
օնուն արաընընտա իճրէթլիլերի՝ պէսլի պուղա-
լար կիպիտիր. վերա ընձար տախի տէօնտիւլէր,
պիրլիքտէ գաչտըլար, տուրմատըլար. վերա ընձա-
րըն իւզէրինէ՝ մէշագաթլարը՝ կիւնիւ՝ եօգլան-
22 մալարը՝ վագթը կէլտի։ Ղսի՝ եըլանընքի կի-
պի կիտէր. վերտ ա՝ սաքր իլէ եիւրիյէճէքքէր, վէ
օնա օտուն քէսէնլէր կիպի՝ պալթալար իլէ օղ-
23 րայաճագլար։ Ղնուն օրմանընը քէսէճէքքէր՝
տէյօր Ղապ, ապաճլապը Հիսապտ՛ը իսէտ. վե-
րա ընձար չէքիրկէտէն չօգտուր, վէ ընձարըն սա-
24 յըսը եօգտուր։ Ղընըը դըզը ըէկիլ օլաճագ,
փօրեաս ճանիպի գավմընըն էլինէ թէսլիմ օղու-
25 նաճագ։ Խարաէլին Ընձհը ա՝ սաքերլերին Տապ-
պը տէր. Իչթէ պէն՝ Ղօտան Ղ՝ մընու՝ Հէմ Ֆի-
րաօնու վէ Ղընըը վէ օնուն ալահլարընը վէ
փատիշահլարընը՝ եա՛նի Ֆիրաօնու վէ օնա կիւ-
26 վէնէնլերի եօգլայաճաղըմ։ Ղ է օնձարը՝ ճան-
լարընը արայանլարըն էլինէ վէ Ֆապէլ փատի-
շահը՝ Ղէգուխաստրէսարըն էլինէ վէ օնուն գուվ-
լարընըն էլինէ վէրէճէչիմ. վէ օնտան ասնկրա՝
գատիմ կիւնէլէրտէքի կիպի սաքին օլուռնաճագ-
27 տըր՝ տէյօր Ղապ։ Ղ է սէն Հ՛յ գուլում Ղա-
գօպ՝ գօրգմա, վէ եա՛ Խարաէլ իւղքմէ. վերա իշ-
թէ պէն սէնի ուզագտան՝ վէ զիւրրիյէթինի է-

Digitized by Google

սիրելիքերի տիայրընտան գուրթարտաճաղըմ. վէ
Նայ գօպ տէօնէիպ՝ րահաթի պուլտաճագ, վէ տինկ-
լէնէճէ.ք, վէ իւրքիւտէն օլմայտաճագտըր։ Այն 28
գօրգմա՝ եա՞ գուլում Նայ գօպ՝ տէյօր Իապպ,
զիրա պէն սէնին իլէ իմ. չիւն սէնի օլ սիւրտիւ-
յիւմ ճիւմլէ դաիֆէլէրտէ տիւքէնիշ էթմէմտէ՝
սէնի տիւքէթմէյէճէյիմ. ամմա սէնի պիլքիւլ
լայէ փաք դուրմայըպ՝ սէնի շէրտաթի իւզրէ թէ-
տիպ էտէճէյիմ։

ՊԱՐ. 47։

Ֆիրաօն Ը՝զայը վուրմազտան էվվէլ՝ Իապպըն 1
Իրէմիայա Ֆիլիշթիմլիերին հագգընա օլան սէօ-
զիւտիւր։ Իապպ պէօյլէ տեր. Իշթէ փօրեաս 2
ճանիպինտէն տուլար չըգայօր, վէ ճէօշղուն ըր-
մադ օլաճագլար, վէ եէրի հէմ օնուն տօլուտու-
նու՝ շէհրի վէ օնտա սաքին օրանր զարգ էտէ-
ճէ.քլէր. վէ ատճիլէր ֆէրեաս էտէճէ.քլէր, հէմ
եէրին հէփ սաքինլէրի ֆիղան էտէճէ.քլէր։
Ընուն գուվվէթլի աթլարը նա՛լլէրինին շամա- 3
թասընտան՝ ա՛րապալարընըն կիւրիւթսիսին-
տէն՝ թէ.քէրլէ.քլէրինին կըճըրթըսընտան պա-
պալար՝ էլլէրին կէվշէտիյի սէպէպինտէն օղուլ-
լարա պաղմայաճագլար, Ֆիլիշթիմլերին ճիւմ- 4
լէսինի հէլաք էթմէյէ՝ վէ Ասրուն հէմ Իսռա-
նուն ճիւմլէ գալան եարտըմճըսընը գըրմադա
կէլլէն կիւնէիւն սէպէպինտէն. վէրա Իապպ Ֆի-
լիշթիմլերի՝ Աստֆթօր ատասընըն պագիյէսինի՝
հէլաք էտէճէ.քտիր։ Ը՝զանըն իւզէրինէ սաչ- 5
գըրսան կէլտի, Ը՝շգէլօն՝ օնուն վատխսինին պա-
գիյէսի իլէ վէրան օլտու. նիչէյէ՞տէ.ք քէնտինէ
քէրճիքլէր էտէրսին։ Ն՝Ա Իապպըն գըլըճը՝ 6
նիչէյէ՞տէ.ք րահաթ տուրմազընը. գընընա կիր.

Digitized by Google

7 քահանայապետ սիրելեմ ու: Ասպատ օնու Աշգե-
զօնա վե տէնիզ եալըզնա կմր էթմիշ իքէն,
նէճէ քահանա տուգա պիլիր. օնու զուգա թայլին
էթմիշտիր:

ՊԱՐ. 48:

1 Ասած իչիւն Յարաէլին Աստուծը ան-
քէրլէրին Ասպատը պէջլէ տէր. Ա՜յ կէզօջա, զիրա խա-
րսակ օլտու. Կիրեասթացիմ ուքանլըգ ֆէքհ
2 օղունտու, Ականագ ուքանլըգ շաշտը: Ասած
իչիւն արիճգ իֆթիխար եօգտուր. օնուն իչիւն
Էշգօնտա քէօթիւ տիւշիւնտիւլէր. Կէլին օնու
գահիֆէ օլմագտան քէսէլիմ փէռվէնէ. սէն տա-
խի՝ եա՜ Աստուն քէսիլէճէք քսին, արտընճա գը-
3 լըճ կիտէյօր: Էօրնայիմտէն ֆէրեաստ սէսի
կէլիյօր. խարտապլըգ վե պէօյիւք գըլըճ՛ն վար:
4 Ասած գըրըլտը. մնա տումարը՝ ֆէրեաստ սէսի չը-
5 գարտըլադը: Օնրա Աուհիթ եօգուշունտա աղ-
լայըշ իլէ չըգաճագ, աղլայըշ իլէ. զիրա Էօթ-
նայիմ էնիշինտէ տիւշմինլէր գըրըգ՛ն ֆէրեաստը
6 իչիթտիլէր: Գայչըն, ճանընըզը գուրթարըն,
7 վե էօլէ գօվուլմուշ կիպի օլուն: Օնրա իչէ-
րինէ վե խագինէլէրինէ կիւվէնտիյ՛ն իչիւն, սէն
տափսի ֆէրհ օլունաճագտըն. վե Աեֆռշ՝ քհա-
հինէրի վե սէրվէրլէրի իլէ պէրապէր՝ էսիրլիյէ
8 չըգաճագտըր: Ասած է՜հէր շէհրէ խարապճը կի-
րիսի՝ պիր շէհր գուրթուլմայաճագ. վե վատի
հէլուք օլտուգ՝ օվա պօզուլաճագ, Ասպատն տէտու-
9 յի կիպի: Ասած գանատլար վէրին, քի ու-
չուգ գաչա, վե շէհրլէրի՝ սագինի օլմայան վի-
10 րանէ օլալար: Ասպատն խըղմէթինի հիլէ իլէ
իչէյէն՝ մէլո՛ւն օլսուն. վե գըլըճըրը գանատան
11 մէն՝ էտէն՝ մէլո՛ւն օլսուն: Ասած կէնճլիյինո-

Digitized by Google

տէն պէտու բահաթտա՝ իտի. վէ քէնտի գօրթու-
սու՛ իւզերինէ չէզքտիւ, վէ գապտան գապա ագ-
թարը՛լմատը, վէ էսիրլիկէ կիթմէտի. օնուն իչիւն
լեզզէթի քէնտինտէ գալտը, վէ գօգուսու տէ-
յիշի՛լմէտի։ Ո՛նուն իչիւն իշթէք կիւնլեր կելիր 12
տէյօր Ա՛պպ՝ քի օնա կէօչիւրիւճիւլեր կէօնտէ-
րէճէկյիւ՛, վէ օնու կէօչիւրէճէք-քլեր. վէ օնուն
գապըլարընը պօշալտըպ՝ դուլուպ՛լարընը փարէկէ-
յէճէք-քլեր։ Ա՛յ Ա՛նապ Յուհմնշտան ուԹանա- 13
ճագ, Յսրաէլ էվլինին կիւվէնտիքլերի ՊԷյԹԷլ-
տէն ուԹանտըգլարը՛ կիպի։ Ա՛խ՞ճէ՝ Պիզ զօր- 14
լուլար իզ՝ վէ ճէնք իչիւն գուվվէԹլի՛ քիմսէնէ-
րիզ տէրսինիզ։ Ո՛նապ խարապ օլտու, վէ չէհր- 15
լերի եանտը, վէ սէչկին էյԹԷլերի պօղազլան-
մազա՛ էնտիլեր՝ տէյօր ատը Ա՛ւքերլէրին Ա՛պա-
պը օլան փատիշահ։ Ո՛նապըն հէլաք օլմատը 16
կելմէյէ եագը՛ն տըր. վէ պէլասը ղայԷթ ա՛ճէլէ
էտեր։ Ո՛նուն էդդաՓըն՛տա օլանլար՝ հէփի- 17
նիզ օնա Փիղա՛ն էտին, վէ օնուն ատրընը հէփ
պիլէնլեր տէյին. Կ՛ուվվէԹին ա՛սասը՝ իՓԹի-
խարըն տէյնէյի նի՞ճէ գըրըլտը։ Ա՛յ Տիպօն- 18
տա սաքին օլան գըզ՝ Բ՛ըզէԹտէն էն տէ՛ սու-
սուզլուգտա՛ օԹուր. զիրա ակնին իւզէրինէ Ո՛ն-
ապը խարապ էտէն չըգըպ՝ հիսաբլարընը պօ-
զաճա՛գտըր։ Ա՛յօլտա տուրուպ կէօզէԹ՝ Եյ Ա՛- 19
բօ՛ր սաքինէսի, գաչանա վէ գուրԹուլանա՛ սօ-
րուպ՝ նէ՞ օլտու տէ։ Ո՛նապ րէզվիլ օլտու, զիրա 20
գըրըլտը. ինլէ. վէ ֆէրեա՛տ էյլէ. Ո՛նապըն խա-
րապ օլտուղունու Ա՛յրընտա խապէր վէրին։ Ա՛յ 21
օվա տիյարընա՝ Ե՛օլօնա վէ Ա՛հահայա վէ Ա՛է-
ֆա՛Թ իւզերինէ չէբաա՛Թ կէլտի, Ե՛մ Տի- 22
պօնուն իւզերինէ վէ Ա՛յէպօնուն իւզերինէ վէ
ՊԷյԹսիպալեՁաիմին իւզերինէ։ Ա՛յ Ա՛փրեա- 23

Թախտին իւզերինէ վէ Պէյթկամուլուն իւզերինէ
24 վէ Պէյթմէօնուն իւզերինէ. Ա Է Վրեօթուն
իւզերինէ վէ Պօսրանըն իւզերինէ վէ Ա՝ծապ տի-
յարընըն՝ կէրէք ուզագտա կէրէք եագընտա
25 ճիւմլէ շէհրլէրի իւզերինէ։ Ա՝նապըն պոյնու-
զու գօփարըլտը. հէմ գօլու գըրըլտը՝ տէյօր
26 Ի՝ապպ։ Ա՝նու սէրխօշ էտին. զիրա Ի՝ապպա
գարշը Թէքէպպիւր էթտի. վէ Ա՝ծապ՝ գուսուն-
Թուսունտա՝ ղարգ օլտու, վէ օ տախի մասխարա՝
27 օլտու։ Ի՝մտի Ի՝արաէլ սանա մասխարա օ՝լմա-
տըմը, օ խըրսըզլար արասընտա պուլ՝ընմատըմը.
զիրա սէն օնուն հագգընա սէյլէտիքէ՝ հարա-
28 քէթէ կէլիրսին։ Ի՝ա՝ Ա՝ծապ սաքինլէրի՝ շէհր-
լէրի պրաղըպ գայատա՝ սաքին օլուն, վէ մաղարա
աղզընըն կէչիտլէրինտէ եուվասընը եափան
29 կէօյէրճին կիպի օլուն։ Ա՝ծապըն մաղրուրլու-
ղունու իչինէտիք, օ ղայէթ փոտուլտուր. օնուն
քիպրինի վէ մաղրուրլուղունու վէ փոտուլտուղու-
30 նու վէ եիւրէյինին եիւճէլմէսինի՝ Ի՝ընէ՝փ։ Պէն
օնուն Թաշգընլըղընը պիլիրիմ՝՝ տէյօր Ի՝ապպ,
ամմա նաֆիլէ տիր. պօշ սէօզլէրի՝ պօշա չըգա-
31 ճագ։ Ա՝նու իչինն Ա՝ծապա պաղըրտաճաղըմ՝,
վէ ճիւմլէ Ա՝ծապ իչինն փէրեատ էտէճէյիմ.
32 Վ՝իրՀէրէս ատէմլէրի իչինն եան օլունա։ Ի՝ա՝
Ա՝իպմա աստմասը սէնի՝ Ի՝ա՝զէրին աղլայընըզը՝ իլէ
աղլայաճաղըմ. փիլիսլէրին տէնիզի աշտրլաը,
Ի՝ա՝զէր տէնիզինէ տէյտիլէր. եազ եէմիշլէրին-
նին իւզերինէ վէ պաղչօզումնունու իւզերինէ
33 եաղմաճըր տիւշտիւ։ Վ՝արմէլտէն վէ Ա՝ծապ
տիյարընտան պիլէ շատըգ վէ սիւրիւր կիթտի,
վէ ճէնտէրէլէրտէն շէրապը քէստիմ՝, կիւլպեանգ
իլէ Ի՝ա՝՝՝ պասը՛լմայա, կիւլպեանգ՝ կիւլպեանգ
34 օ՛լմայա։ Ե՝հշաօնուն փէրեատընտան՝ Թա Ի՝-

Digitized by Google

լայ լէյետէք՝ թէ Յիսուսէ՛ք սեպհականին առաջ-
վէրտիները, իւր երբ ըլլայ պուզազը կիպի Յովթանան
թէ Յովնադաբ՛ եկէք. զէրա Եհիմիմ սուլտանը
պիտի խաթրայ օլսուն։ Ալ Յնաթանան՝ թէփե- 35
իուրխանէլէրինէ գուրպան սունանը՝ վէ ալ-
լահլարընա պուխար եագանը կիտէրէձէյիմ՝
տէյօր Եհովա։ Ընուն իչիւն եիւրէյիմ Յնաթ 36
իչիւն նէյլէր կիպի բինլէյէձէք, վէ Եհորհերե-
ատէմլէրի իչիւն եիւրէյիմ նէյլէր կիպի բինլէյե-
ձէք. չիւն էտոնտիքլէրի մեջ զայ օլսուս։ Այրա 37
հէր պաշ սաչլուզ օլմաձագ, վէ հէք սագալ թէրաշ
օլմաձագտըր. ճիւմլէ էլլէրին իւզէրինէ քէր-
թիքլէր՝ վէ ճիւմլէ պէյլէրին իւզէրինէ չուլ օ-
լմաձագ։ Ալնաթան ճիւմլէ տամլարը իւզէրինէ՝ 38
վէ օնուն սօգագլարընա պիւսպիւթիւն փիլան
օլմաձագ. զէրա Ալնաթը մեռթուտու՝ օլմայան գա-
կիպի գըրտըմ՝ տէյօր Եհովա։ Եւ ճէ գըրըլսուր, 39
Ալնաթ ըզգալէք իլէ նի՞ճէ էնկիւճ տէօնտէրտի
տէյիւ ֆէրնատ էտէճէքլէր. վէ Ալնաթ ճիւմլէ
էդրաֆընատա օլանլարընա մասխարալըդ վէ գօրգիւ
սկսկէպի օլմաձագ։ Այրա Եհովա պէջմէյ տէր. 40
Իշլէճ գարթէալ կիպի ուչաձագ, վէ գանատլա-
թընը Ալնաթըն իւզէրինէ եայմաձագ։ Ե էչրէյէր 41
ֆէլեշէ օլուռնտու, վէ հիսարլար ալընտըլար. վէ
Ալնաթ գահրիմանլէրինին եիւրէյի՝ օլ կիւնտէ
տօղուշ ա՛ըդլէթինտէ օլան գաղընըն եիւրէյի կի-
պի օլմաձագ։ Ալ է Ալնաթ գամմ օլմագտան հէ- 42
լայգ օլմաձագ. զէրա Եհովա գաղրշը քիպրլէնտի։
Այ՛ Ալնաթ սաքինի՝ սէնին իւզէրինէ գօրգու վէ 43
չուգուր վէ տուզաղ կելէճէք՝ տէյօր Եհովա։
Գօրգուտան գաչան՝ չուգուրա տիւշէճէք, վէ 44
չուգուրտան չըգան՝ տուզաղա գուլճուլաճագ.
զէրա օնուն իւզէրինէ՝ Ալնաթըն իւզէրինէ՝ ալա-

Digitized by Google

բրն եօգլամա եղլերը կէթիրէճէյիմ՝ տէյօր
45 *Տապպ ։ Գաչանլար՝ ՚էշպօնուն կէօլկէսինտէ*
գուվվէթսիզ տուրաճագլար. զիրա ՚էշպօնտան
աղէշ՝ վէ Ա՛հմօնուն իչինտէն այլէվ չըգըպ՝
Ա՛նապըն եանլարընը վէ շամնըճաճըլարըն թէ-
46 *փէսինի եէյճէք ։ Ա՛յ սանա՝ եա՛ Ա՛նապ,*
իսմօշ գավմը հէլալք օլտու. զիրա օղուլլարըն
էսիր՝ վէ գըզլարըն էսիրկէյճ դուշմուշտուլար ։
47 *Ա՛մմա ախըր կիւնլէրտէ Ա՛նապըն էսիրկէյինի*
տէօնտէրէճէյիմ՝ տէյօր Տապպ ։ Ա՛նապպըն
շէրաա՛թը պուրայատէք տըր ։

ՊԱՐ 49։

1 Ա՛մմն օղուլլարը իչիւն Տապպ պէօյլէ տէր.
Խարաէլին օղուլլարը եօ՛գմու, օնուն վարի՛ւ
եօ՛գմու. նի՛չիւն կատա Ա՛նալքամ վարի՛ւ օլտու,
վէ գավմը՝ օնուն շէհրլէրինտէ սաքին օլտու ։
2 Օնուն իչիւն կիւնլէր կէլդը տէյօր Տապպ քի՝
Ա՛մմն օղուլլարընըն Տապպաթ շէրկինաթ
ճէնք կիւլպեանկիւնի իչէլթուրկէճէյիմ, վէ
խարապաթ եղլընը օլտպ՝ քէօյլէրի աթէշէ եա-
գըլաճագ. վէ Խարաէլ՝ օնու զապդ էտէնլէրի
3 *զապդ էտէճէք՝ տէյօր Տապպ ։ Ֆէրեաա էյ-*
լէ՝ եա՛ ՚էշպօն, զիրա Ա՛յ խարապաթ օլտու. ֆի-
զա՛ն էտին՝ էյ Տապպաթ գըզլարը, չուլլար գու-
շանըն, տաղայլըն, վէ չիթտէն չիթէկ աէյիրտին.
զիրա Ա՛նալքամ՝ քեահֆինլէրի վէ սէրվէրլէրի պէ-
4 *րապէր՝ էսիրկէյէ կիւթտի ։ Ա՛մմ չիւն վատիլէր ի-*
լէ էօյինէւրսիւն, վատին ագտը, էյ՝ Պէնիմ իւ-
զէրիմէ քի՛մ կէլէ պիլիր տէյիւ խաղինէլէրինէ
5 *կիւվէնէն տէօնէք գըզ ։ Իչթէկ պէն՝ տէյօր ա՛ռ-*
քէրլէրին Ա՛լլահը Տապպ՝ սէնին իւզէրինէ էդ-
րաֆընտա հէվի օլանլարտան գօրգու կէթիրէճէ-

Digitized by Google

յիմ. վէ՛ հեր քէս եիւզիւնիւն տօղռուլուդունա
տաղըլաճագտըզ, վէ գաչմըշը տեվշիրէն օլմայա-
ճագտըր։ Ալ ե՛ս օնտան սօնկրա Լ՚ամէն օղուլլա- 6
րընըն էսիրլիկինի տէօնտէրէճէ՛յիմ՝ տէյօր
Եա՛տպ։

Լ՚ուօմ իչիւն ա՛պքերլերինն Եա՛տպտը պէօյլէ 7
տէր. (և)վէ՛յմանտա արէթզդ Ի՛լմ եօ՛զմու, ֆէհ՛իմ
լերտէն մէշվերեմ զայ՚ օլտո՛ւմու, օնլարընն Ի՛լմի
պօշանտը՛մըզ։ Գ՚այընը, տեօնիւնէն, տերինն եեւրլեր- 8
տէ՛ սաքինն օլուն՝ ե՛յ Տ՚էտան սաքինլերի, զերա
Լ՚սաւրն հէլաքլողընը՝ եօզլամասը՛ վագէ՛ընը՝
օնուն իւզերինէ կէմիրէճէ՛յիմ։ Լ՚էհր սանա 9
պաղ պօղուճուլար կէլսէյլէր իտի, սալգըմլար
պրեզմազա՛ճըմըզ իտի, կէճէ խըզըլըզլար Լ՚էլսէ իտի,
օնլարա եեմէ՛ր մըզգաւրէզգափալըզըտը։ Լ՚ամմա 10
պէն Լ՚սաւր չըփլագ է՛յլեսեյի՛մ, օնուն էօրմիւլ-
միւշ եեւրինի աչտըմ՝ վէ օ՛ քէնտինի կիովէճէ՛յէ
գաւտըր տէյի՛լ. օնուն վիւրըմլէճի՛ վէ գարընտաա-
շը վէ գօնչուտու հէլալ՛ օլտու՝ վէ օ՛ եո՛գտուր։
Լ՚օգսիւզլէրինի պրոագ՝ պէն օնլարը սա՛ղ սագ- 11
րըմ՝ վէ տուլ գարըլարըն պանա՛ կիւվէնսինլեր։
Օ՛իրա Եա՛տպ պէօյլէ տեր՝ Լ՚իշմէ գաւեհ՛էի իչ- 12
մէ՛յէ մուսեթահագգ օ՛լմայանլար հէր վէճ՛էկ իչ-
տիլէր, վէ սէն պիրլէ՛ճ՛էկ ճեղասը՛ղմը գալա-
ճագտըն, ճեղասըզ գ՚ալմայաճագտըն, իլա եէզգեճ
իչէճէ՛քսին։ Օ՛իրա քէնտիմէ եեմի՛ն էտերիմ՝ 13
տէյօր Եա՛տպ, քի Պօսրա վէրանէ՛՝ րեզալէթի
խարապաթի վէ պէտուա՛ իչիւն օլաճագ՝ վէ հէմ
շէհ՛րլերի էզէլտի խարապը՛զ օլաճագտըր։ Եա՛տպ 14
գարաֆ՛ընտան խապէր իչէճ՛տի՛մ, քի գարինէ-
քէ էլէ՛ի կէօնտէրիլմի՛շտիր՝ Ա՛յէմ՛ օ՛ըն, վէ օ-
նուն իւզերինէ վարըն, վէ ճէնկի գալգըն պէյօ՛ղ։
Օ՛իրա իչէճ՛ էհնի գարինէ՛րտէ քիւչիւք՝ ատեմ՛ 15

Digitized by Google

16 լերան ալյագ գատում։ Այնին գօրգուն՝ եւ իւրեւ-
լինին ղուրուրի սէնի ալատաթաղը՝ եւ գայանդն
գօվուգլարընտատ սաքին օլան՝ եւ իւքսէք թէվէյէ
եատիշան. սէն եուվանը գատթալ կիպի եւ իւք-
սէքտէ եատիսան տէ, օրատան սէնի էնտիրէճէ-
17 յիմ՝ տէյօր Տապպ։ Ալ է Յոտամ խարտապ օլա-
ճագ. օրատան հէր կէչէն հէյրան գալաճագ.
վէ օնուն հէտ պէլալարընտան էօթիւրիւ՝ ըսլըգ
18 չէքէճէք։ Յոտամ վէ Կօմօրանդն վէ օնուն
եանընտագի շէհրլէրին երգը լըշը՝ կիպի՝ տէյօր
Տապպ՝ օրատտա պախի քիմնէ սաքին օլմայաճագ,
վէ օնտա ատէմ օղլու միւսաֆիր օլմայաճագ-
19 տը։ Իշթէ օ՝ գուվվէթլի մէքեանա՝ Յօրտա-
նըն ճէօշդունլուղունտան արսլան կիպի չըգա-
ճագ. ամմա օնու՝ օնուն իւզէրինտէն տէր ա՛գապ
գաչըրաճաղըմ, վէ օնուն իւզէրինէ նամազ էտէ-
ճէյիմ մուխթար քի՛մ տիր. զիրա պէնիմ կիպի
քի՛մ վար, վէ պէնիմիլէ քի՛մ պախտ՝ էտէր, վէ
20 շու եւշլիւմէ տուրաճագ չօպան քի՛մսիր։ Օ-
նուն իչհուն Տապպըն Յոտամ Հագգընա գուբտու-
ղու թէօտպիրի՝ վէ Հէյման սաքինլէրի իչհուն
ֆիքըր էթտիյի նէյէթի տինկլէյին. Այ իւրիւլէրին
էն էտնասը օնլարը էլպէթթէ սիւրէճէք, էլ-
պէթթէ մէքեանալարընը օնլար իլէ վիրան էտէ-
21 ճէք։ Օնլարըն տիւշմինլէրինին սեւտասը իլէ
եէր սարսըլաճագ, ֆէրեատընըն սէսի գըզգ՛ըլ տէ-
22 նիզէտէ իչհտիլէճէք։ Իշթէ օ՝ եիւճէլիպ գար-
թալ կիպի ուչաճագ, վէ գանատալարընը Պօսրա-
նըն իւզէրինէ եայաճագ. վէ Յոտամ գահրի-
մանլարընն եիւրէյի՝ օղ կիւնտէ՝ տօղուշ ս՛ըգ-
լէթինտէ օլան գարընըն եիւրէյի կիպի օլաճագ։
23 Տըմըշդ իչհուն։ Ամանթ վէ Յրֆատ ուխան-
տը. զիրա քէօթիւ խասլէր իշհտիպ պայըլտըլար.

Digitized by Google

տէնիզտէ միհնէթ վար , վէ բահաթլանամմազ ։
Տրմըշգ զաի֊ֆլէնտի , քէնտինի գաչմադա տէօն֊ 21
տէրտի . օնու տիթրէմէ եագալատը , օնու տօղու֊
բաճագ գարը կիպի ս՚ըգլէթ վէ աղըրլար դուխ֊
տու ։ Ա֊Էմտուհ շէհր՝ սիւրիւրիմին շէհրի նիհ֊ 25
ճէ պրաղըլմատը ։ Ո֊նուն իչիւն օնուն եիյիթ֊ 26
լէրի սօգագլարընտա տիւշէճէքլէր , վէ հէփ
ճէնգճիլէր օղ կիւնտէ հէլալք օլաճագլար՝ տէյօր
ա՚ազէրլէրին Ա՚ապպը ։ Ա֊Ի Տրմըշգը հիսա֊ 27
բընտա ալթը դուխտուշտուբաճաղըմ , վէ պէն֊
հատատուն՝ աէրայլէրինի թէլէֆ էտէճէքտիր ։
Պապէլ փատիշահը Ն՚էպուխատրէսարըն վու֊ 28
բաճաղը Վ՚էտար իչիւն վէ Ե՚ասօր մէմլէքէթլէ֊
րի իչիւն Ա՚ապպ պէօյլէ տէր. Վ՚ալգըն , Վ՚էտարա
չօգըն , վէ մէշրիգ օղուլլաթընը հէլալք էտին ։
Ղատրըլարընը վէ գօյունլարընը ալաճագլար , 29
օնլարըն փէրտէլէրինի վէ հէփ գապլարընը վէ
տէվէլէրինի քէնտիլէրի իչիւն կէօթիւրէճէքլէր .
վէ օնլարըն խղէրինէ եդրաֆտան գօրգուչու
չաղըրաճագլար ։ Վ՚աչըն , թէզ ֆիրար էտին , 30
տէրին եէրլէրտէ ստքին օլուն՝ եա Ե՚ասօր սա֊
քինլէրի տէյօր Ա՚ապպ . զիրա Պապէլ փատիշա֊
հը Ն՚էպուխատրէսար սիզէ գարշը թէտպիր գուր֊
տու , հէմ սիզէ գարշը նիյէթ էյլէտի ։ Վ՚ալ֊ 31
գըն , բահաթատա օլան չէ էմնիյէթ իւզրէ սաքին
օլան գավմնի չօղըն՝ տէյօր Ա՚ապպ , քի օնուն գա֊
փուլարը վէ դըրգազլարը եօգտուր , վէ եապընըզ
սաքին օլուր ։ Ա֊Է օնլարըն տէվէլէրի եաղմա֊ 32
օլաճագ , վէ սիւրիւլէրինին գալապալըղը գափը֊
լաճագտըր . վէ օղ սադաֆլպաշը թէրաշ օլմուշլարը
տաղըտտաճաղըմ , վէ օնլարըն հէլաքինի՝ հէր
սէմթտէն կէթիրէճէյիմ՝ տէյօր Ա՚ապպ ։ Ա֊Է֊ 33
Ե՚ասօր աժտէրլէր մէքեանը՝ եպէտի վիրանէ ա֊

Digitized by Google

լաճագ. օրատա քիմնէ սաքին օլմայաճագ, վէ օն-
տա ատէմ օղլու միւսաֆիր օլմայաճագտըր։
34 Այնհուտա փատիշահը Իսրայիլին փատի-
շահլըղընըն խալթիտասընտա՝ Այլամ իչին Իրե-
միա փէյղամպէրէ օլան Տապպըն սէօզլիւթիւր,
35 քի տէտի. Այ՛սքէրլէրին Տապպը պէյղէ տէր.
Իչլէք պէն Այ՛լամըն եայլընը՝ օնլարըն գահրի-
36 մանլըղընըն պաշընը գըթաճայղըմ։ Ա՛ն Այ՛լա-
մըն իւզէրինէ կէօյիւն տէօրթ քէօշէսինտէն
տէօրթ րիւզկեարը՝ կէթիրէճէյիմ, վէ օնլարը
հէփ պու րիւզկեարլարա տաղըտաճաղըմ. վէ
Այ՛լամըն գաչգընլարը՝ վարմայաճագլարը դա-
37 իֆէ գալմայաճագ։ Ա՛ն Այ՛լամիլէրի՝ տիւշ-
մընլէրինին էօնիւնտէ վէ ճանլարընը արայանլա-
րըն էօնիւնտէ գօրգուտաճաղըմ, վէ օնլարըն իւ-
զէրլէրինէ պէլա՝ խըշմ ու ղազապըմը՝ կէթիրէ-
ճէյիմ տէյօր Տապպ. վէ օնլարըն արտընճա՝
Թա օնլարը տիւքէնինճէյէտէք՝ գըլըճը՝ կէօն-
38 տէրէճէյիմ։ Ու Թախթըմը Այ՛լամընա գօյա-
ճաղըմ, վէ օրատան փատիշահը վէ սէրվէրլէրի
39 հէլաք էտէճէյիմ՝ տէյօր Տապպ։ Ա՛ն օլաքի
ատնկ կիւնլէրտէ՝ Այ՛լամըն էսիրլիկինի տէօնտէ-
րէճէյիմ տէյօր Տապպ։

ՊԱՐ. 50։

1 Տապպըն Պապէլ իչինն՝ Քալտանիլէրին տիյարը
իչինն՝ Երէմիա փէյղամպէրին եէտի իլէ սէօյլէ-
2 տիյի սէօզ տիւր։ Ազահֆէլէյտէ խապէր էտին,
նիտա էյլէյին, վէ պայրաղ գալտըրըն, նիտա
էտիպ կիզլէմէն, տէյին. Պապէլ ֆէթհ օլուն-
տու, Պէլ րէզիլ օլտու, Աղերտախա գըրըլտը,
սուրէթլէրի րէզիլ օլտուվար, փութլարը գըրըլ-
3 տը լար։ Զիրա օնուն իւզէրինէ փօրեաս դա-

Digitized by Google

թաֆընտան դաւիֆէ չըգտը, օ՝ օնուն տէյարընը
վիրանէ գոյաճագ, վէ ընտա սաքին օլան գալմա-
յաճագ. ատէմտէն թա հայվանա վարընճա՝ գա-
չըպ կիտէճէքլէր։ 4 Ել կիւնլէրտե վէ օր վէման-
տե՝ տէյօր Ասպպ՝ Խարահլ օղուլլարը քէնտիլէ-
րի՝ վէ Յհուտալարը պիրլիքտե կէլէճէքլէր,
եիւրիւէրէք վէ աղլայարագ կիտիպ՝ քէնտիլէրին
Ալլահը Ասպպէ արայաճագլար։ 5 Իօն իչիւն՝
եիւղլէրի օրայա տօղրու օլարագ՝ սօրաճագլար.
Կէլինն, վէ Ասպպա՝ ունուտուլմազ էպէտի ա՛հտ
իւզրէ եափը շալըմ փէյճէւլէր։ 6 Կաւմըմ ղայպ
օլմուշ գոյունլար Կալէ օլտու. օնլարը չօպանլարը
սաիրլիտը, օնլարը տաղլարտա տօլաշըրտըլար,
տաղտան պայրըա կիմտիլէր, եաճագլարընը
ունուտտուլար։ 7 Օնլարը Հէվի պուլանլար եէ-
տիլէր, վէ տիւշմէնլէրի տէտիլէր. Կապահաթը-
մըզ եօգտուր. օնլալ՝ սատագաճի մէքեանը օլան
Ասպպա՝ վէ պապալարընընն իւմիտի օլան Ասպպա
կիւնահ էթտիքլէրի սէպէպտէն տիր։ 8 Պապէլին
իչինտէն ֆիրար էտին, վէ Քիլտանիլէրին տէյա-
րընտան չը՛գըն. վէ սիւրիւնիւն էօնիւնտէքի
գօչլար կիպի օլուն։ 9 Օ՛իրա իչիմէ պէն՝ Պապէ-
լին իւզէրինէ փօրեաս տէյարընտան պէօյիւք
դաւիֆէլէր ճէմաա՛թը ույանտըրըպ՝ չըգարաճա-
ղըմ, վէ գարշըսընա դապո՛ւր գուրալար. օ՛րատան
ֆէթհ օլունաճագ. օնլարըն օգլարը՝ մահիր գահ-
րիմանըն կիպի՝ պօշ տէօնմէ՛զ։ 10 Վէ Քիլտանի-
լէր տէյարը եաղմա օլուպ՝ օնու հէվի եաղմալա-
յանլալ տօյաճագլար տը՛ր՝ տէյօր Ասպպ։ 11 Իհզ
շատ օլտուղտունու՛զ իչիւն՝ մէսրուր օլտուղտունու՛զ
իչիւն՝ ճՅ միրաս՛ըմըն խարապճըլարը, չայըրտա
պուղազը՛ կիպի սը չըպայըպ՝ ամըլար կիպի քիշնէ-
տէյինի՛զ իչիւն. 12 Պնանըզ ղայէթիէ բէզմէ՛լ օ-

Digitized by Google

տու, վալիտէնիզ հէճիլ տիւշտիւ։ իշլէք օ՝ դահ-
ֆէլէրին ախըրը՝ չէօլ՝ գօրագ եէր վէ պէեապան
13 օլաճագ։ Ի՝ապպէն խը շմընտան՝ սաքին օլուն-
մայաճագ, իլա պիլբիւլէյէ վիրմէն օլաճագ.
Պապէլտէն հէր կէչէն՝ օնուն պէլալարը սէպէ-
14 պինտէն՝ հէյրան օլուպ ըլը՛գ չալաճագ։ Պա-
պէլին իւզէրինէ չէփչէվրէ տիզելին, եա՝ հէփ
օգեայ չէքէնլէր՝ օնա ա՛թըն, օգա ա՛ճմէնան. զիրա
15 օ՝ Ի՝ապպա կիւնահ էթմէ։ Ի՝դրաֆընտա օնուն
իւզէրինէ կիւպեան՛կ չէքին. օ՝ էլինի վէրսէ, օ-
նուն թէմէլլէրը ըրդըլըը, հիսարլարը պօզուլտու.
զիրա պու Ի՝ապպէն իմիդամը տըր, օնուն հագ-
գընտան՝ կէլին. օնա՝ օնուն էյլէսիյի կիպի էյ-
16 լէյին։ Պապէլտէն էքինճիյի՝ վէ պիչին վագ-
թընտա դըրփան գուշանը գը՛րըն. հէյլաք էտիճի
գը լըճընըն եիւզիւնտէն՝ հէր քէս գալմընա տէօ-
17 նէճէք, վէ հէր քէս տիյարընա գաչաճագ։ Ի՝ա-
բահէ տաղըլմըշ գօյունլար տըր, օնու՝ արսլանլար
գօվալատը. օնու իպրահիտա Ի՝շուր փատիշահը
եէտի, վէ սօնկրա՝ պու Պապէլ փատիշահը Ի՝էյ-
պուխատրէսալ օնուն քէմիքլէրինի եալատը։
18 Պունուն իչուն Ի՝սրաէլին Ի՝լահը ա՛քէրլէրին
Ի՝ապպը պէօյլէ տէր. Իշլէք պէն Պապէլ փատի-
շահընը վէ օնուն տիյարընը՝ Ի՝շուր փատիշահընը
19 եօգլատըղը՛մ կիպի՝ եօգլայաճաղը՛մ։ Վէ Ի՝սա-
բահէլի մէքեանընա տէօնտէրէճէյիմ, վէ Ի՝սար-
մէլտէ վէ Պաշանտա օթլանաճագ, վէ օնուն
ճանը Ի՝ֆրաիմ տաղընտա վէ Միլէա՛տտա տօյա-
20 ճագտըր։ Ո՝լ կիւնլէրտէ վէ օլ զէմանտէ տէյօր
Ի՝ապպ՝ Իսրաէլին գապահ՛ընը արտնաճագ՝ ամմա
օ՛լմայաճագ տըր, վէ Ի՝էհուտանըն կիւնահ՛լարը՛
պուռնաճագ՝ ամմա պուլո՛ւնմայաճագլար. զիրա
21 պագը գօտուղումու ա՛ֆ՛ը էտէճէյիմ։ Ո՝էրա-

Digitized by Google

թահիմ տիյարընըն իւզերինէ՝ կերէք օնուն կերէք
փէգօտ սաքինլէրինին իւզերինէ չըգ, օնլարըն
արտընձակ խարտեպ վէ հերկիմ էյլէ՝ տէյօր Ցապպ,
վէ սանա հէփ թէնպիհ էթտիյիմ կէօրէ էյլէ։
Տիյարտա ճէնք սէսի վէ պէզիւք գըրողն վար։ 22
Պիւթիւն եէրին չէքիճի նի՞ճէ փարալանըպ 23
գըրըլտը, Պապէլ՝ դահիճլէր արասընտա նի՞ճէ
վիրանէ օլտու։ Այանա տուղագ գուրտում, հէմ 24
տախի դութուլտուն՝ եա՞ Պապէլ, ամմա սէն պիլ-
մէտին, պուլտնտուն հէմ տախի դութուլտուն.
զերա Ցապպա զո՛թ տուրտուն։ Ցապպ ճէպէ- 25
խանէսինի աչտը, վէ ղազասպընըն սիլահլարընը
չըգարտը. զերա Ցիւլտանիլէրին տիյարընտա
ա՛սքերլէրին Ա՛լահը Ցապպըն իշի՛ վար։ Ցէէյն 26
ուճունտան օնա կէլին, օնուն համպարլարընը
աչըն, օնու եըղընլար կիպի եըղըն, վէ օնու հէ-
րկիմ էյլէյին, քի օնուն պագիյէսի գալմայա։
Օնուն հէփ պուզաղուլարընը հէլաք էտին, սալ- 27
խանէյէ էնսինլէր. վայ օնլարա, զերա օնլարըն
կիւնիւ՝ եօգլամայ վագթը կէլտի։ Պապէլ տիյա- 28
րընտան գաչըպ գուրթուլանլարըն սէսի Ցէլչիօր,
քի Ա՛լահըմդը Ցապպըն ինթիգամընը՝ Ցէյքէլ-
նին ինթիգամընը Ցիօնտա խասպէր էտէ։ Պա- 29
պէլին իւղերինէ քէմանքէչիլերի չաղը՛րըն. եա՛
ճիւմլէ թիրէնտազլէր՝ օնուն իւղերինէ չէփչէվլէ
գօնուն. օնուն գուրթուլմուշու գալմասըն, օնա՝
ա՛մէլինէ կէօրէ էտա էտին, օնա՝ օնուն հէր էթ-
տիյինէ կէօրէ էյլէյին. զերա օ՝ Ցապպ գարշը՝
Ցարաէլին Ա՛ուգաստոսինէ գարշը մաղտուրլան-
տը։ Օնուն իչիւն խիթլէրի՝ մէյտանլարընտա 30
տիւշէճէքլէր, վէ հէփ ճէնքճիլերի օլ կիւնտէ հէ-
լաք օլաճագլար տէյօր Ցապպ։ Իչթէ պէն սա- 31
նա գարշը իմ, եա՛ մաղտուր՝ տէյօր ա՛սքերլէրին

Digitized by Google

Ա՛լևահը Աստված զերա կիւնիւն՝ եօգլամա վագ-
32 թըն կէլտի։ Ալ է մաղրուր թէօքէզէ օղըսլըգ
տիւշէճէք, վէ օնու գալըրըան օլմայաճագ տըր։
վէ շէհրէրինտէ ամէնէ դուխուշտուրաճաղըմ,
վէ օնուն հէվի էդրաֆլարընը նէյէճէքտիր։
33 Ի՛սքերէրին Աստված պէօյլէ տեր. Ավրահէ օղուլ-
լարը՝ հէմ Լէհուտա օղուլլարը պէրապեր ղուվմ
չէքտիլեր. վէ օնլարը ճիւմլէ եսիր էտէնլեր՝ օն-
լարը գուխտուլար, սալըվէրմէյէ իպա էտերլեր։
34 Օնլարըն փիտանճիսի գավլի տիր, օնուն ատը
Ի՛սքերէրին Աստված տըր. օնլարըն տա՛վարընը օ՛
ելկէմէթէ կէօրէճէք. թաքիմ եէրէ բահաթըլը՛գ
վէրե, վէ Պապէլին սաքինլէրինի բահաթըղ
35 էտե։ Աստված տեր քի, Ի՛փլտանիլէրին իւլէրինէ
վէ Պապէլ սաքինլէրինէ վէ օնուն սէրվէրլէրինէ
36 վէ ա՛լիմ՛էրինէ գըլը՛ճ կէրէք. Ի՛սլան փէյ-
ղամպէրլերէ գըլը՛ճ՝ վէ տիվանէ օլսլար. օնուն
37 գահրիմանլարընա գըլը՛ճ՝ վէ շաշըրսլար. Օ-
նուն աթէսլարընա վէ ա՛րապալարընա՝ վէ արա-
բընտա օլան հէվի գարըշըդ խալգա գըլը՛ճ՝ վէ
գարըլար կիպի օլսլար. խալգինէլէրինէ գըլը՛ճ՝
38 վէ եաղմանանալար. Ավուլարընա գօրագլըգ՝ վէ
գուրույսլար. զերա օ՝ օյմափուճլար տիյարը
39 տըր, վէ փուճլարը իլէ մէճնուն օլուրլար։ Օ-
նուն իչինն օրատա՝ պէեապանլի՛ն ճանավարլարը
իլէ ատա՛ ճանավարլարը սաքին օլաճագլար, վէ
օնտա տէվէգուշլարը սաքին օլաճագլար. վէ օ՛
արթըգ հիչ սաքին օլմունմայաճագ, վէ տէվը պէ
40 տէվը մէսքիւն օրմայաճագ տըր։ Ի՛սլահըն սլմէ-
իւսի Էթտիկի Ավտամ վէ Հավռա վէ օնուն եա-
նընտաքի շէհրլէր կիպի տէյօր Աստված՝ օրատա
ինսան սաքին օրմայաճագ, վէ օրատա ատէմ օղ-
41 լու միւսաֆիր օրմայաճագ։ Ի՛շլէճ փօրեաս ճաղ

Digitized by Google

նիպինտեն գամմ կելիյօր, վե եերին ուճլարընտան պեօյիւք դաիֆե վե չօգ փատիշահլար ուչա-
նաճագլար։ Ընլար օգեպ վե մըղրաղ դու- 42
թարլար, օնլար սերթտիր, վե մերհամեթ էթ-
մեզլեր, սեալերի տենիզ կիպի շամաթա էտեր, վե
աթլարա պիներլեր, սենին իւզերինե՝ եա՞ պա-
պել գրդը՝ ճենքճի կիպի թապուր գուրաճագլար։
Պապել փատիշահը օնլարընն խապերինի իշի- 43
տինճե, էլլերի կեվչետի, օնու՝ տօղուրան գարը-
նըն աղրըսը կիպի ս՚ըգլեթի դուրմուս։ Իշթե օ՝ 44
Յօրտանըն ճէօշղունլուղունտան գուվվեթլի մե-
քեանա արսլան կիպի չըգաճագ. ամմա օնուն
իւզերինտեն օնլարը տէրա՚գապ գաչըրաճաղըմ,
վե օնուն իւզերինե նասափ էտեճեյիմ մուխթար
քիմ տիր. վերա պենիմ կիպի քիմ վար, վե պե-
նիմե քիմ պախս՚ էտե պիլիր, վե չու եիւզիւմե
տուրաճագ չօպան քիմ տիր։ Ընուն իչիւն 45
Պապըլն Պապել հագընա գուրտուղու թեօ-
պիրի վե Վիլտանիլերին տիյարը իչիւն փիքր
էթմիյի նիյեթինի տինկլեյին. Իրիւլերին են
էտնասը օնլարը ելպեթմեյե սիւրեճեք, ելպեթմեյ
մեսքեանլարընը օնլար իլե վերա՚ն էտեճեք։
Պապելին դուխթուլմասը սեսինտեն՝ եեր սարսը- 46
տը, վե գաիֆելերտե փերեաատ իշիտիլտի։

ՊԱՐ. 51։

Պապպ պեօյլե տեր. Իշթե պեն Պապելին իւզե- 1
րինե վե տիւշմենլերիմին օրթասընտա սաքին օ-
լանլարընը իւզերինե հելաք էտիճի եեվ գալտը-
րաճաղըմ։ Ալ Պապել տաղըտըճընլար կէօն- 2
տերէճեյիմ. վե՚ օնու տաղըտաճագլար, վե տիյա-
րընը պօշատաճագլար. վերա պելա կիւնիւնտե օ-
նուն իւզերինե հեր եանտա՚ն կելեճեքլեր։ Վե- 3

Digitized by Google

մանքէշ եայլընը՝ քէմանքէշէ վէ զըրհը իլէ եիք-
սէքլէնէնէ կէրէճէք. վէ օնուն խիթլէրինի էսիր-
կէմէն, օնուն հէփ ա՛սքէրինի հէրեմ էյլէյին։
4 Վ Է Վ՛իլուանիլէրին տիյարընտա մագ[թ]ուլէր՝
վէ օնուն մէյտանլարընտա սաիլանմըշ շէր տիւ-
5 շէճէքլէր։ Ո՛իրա Ա՛ռաքել իլէ Ա՛ղհուտա քէն-
տի Ա՛լլահընտան՝ ա՛սքէրլէրին Ա՛տպընտան
թէրք օլմունմատը, տիյարը Ա՛սրաելին Ա՛ուգատ-
տէսինէ գարշը գապահաթէ տօլտուր իսկտէ։
6 Պապէլին իչինտէն գա՛չըն, վէ հէր քէս ճանընը
գուրթաբսըն, ֆէ օնուն եարամաղլըղը իլէ հէլաք
օլմայասըղ. զիրա պու՝ Ա՛տպընը ինթիգամ վագ-
թըտրը, վէ օնուն ճէզասընը օնա էտսի էտճէք։
7 Պապել Ա՛տպընն էլինտէ՝ պիւթիւն եէրի սէր-
խօշլատրճը ալթուն գատէհ օլտու. օնուն շէրա-
պընտան գաւիֆէլէր իչտիլէր. օնտան էօթիւրթու
8 դաւիֆէլէր տիվանէ օլտուլար։ Պապէլ ա՛փան-
սըղ տիւշիւպ գըրըլտը, օնուն խազէրինէ ֆի-
ղա՛ն էտին. օնուն եարասը իչիւն պէլէսան ալընը,
9 պէլքի շիֆա պուլա։ Պապէլէ Ի՛սա՛ էթտիք,
ամմա շիֆա պուլմատը. օնու պրաղընը, վէ հէր
քէս տիյարըմըզդա վարալըմ. զիրա օնուն շէ-
րաա՛թը կէօքլէրէ տէյտի, վէ թա պուլուվլա-
10 րա՛տէք գալգտը։ Ա՛տպպ սաատագաթըմըզը չը-
գարտը. կէլինն՝ Ա՛իօնտա Ա՛լլահըմզդ Ա՛տպընն ա՛-
11 մէլինի՛ն նա՛գլ էտէլիմ։ Օ՛գլարը փարլատընն,
գալգանլարը ճէմ՛ էտին. զիրա Ա՛տպպ Պապէլին
հագգընա՛ օնու պօզմադա գաստ էթմէքլէ՛ Ա՛ա-
տի փատիշահլարընընն բուհունու ույանտըրտը.
զիրա Ա՛տպընն ինթիգամը՝ հէյքէլի իչիւն ին-
12 թիգամը վար։ Պապէլին հիսարը իւզէրինէ
պայրաղ գալտըրըն, գարաուլու գավիլէտին,
պէքչիլէր տիքին, փուսուլարը՝ հազըրլայընն. զիրա

Digitized by Google

Յապպ հէմ նիլէթ էթտի , հէմ պապէլին սա-
քինէլերինին հագգընա սէօյլէտիյինի իճրա էյ-
լէտի ։ Նոյ չօգ տուլար եանընտա սաքին օլան 13
խաղինէլերի չօգ՝ սօնուն՝ գամա՛ընըն էօլ չիւսիւ
կէլտի ։ Նաքէրլէրին Յապպը քենտիսի իլէ եէ- 14
մի՛ն էյլէտի . Ադգան սէնի ատէմլէր իլէ՝ չէ-
քիրկէլէր իլէ կիպի տօլտուրաճաղըմ, վէ իւզէ-
րինէ կիւլէսի՛նկ չէքճէքլէր փէռի ։ Նէրի 15
գուվվէթի իլէ եափան՝ տիւնեայը ի՛լմի իլէ տ՛ա-
պիթ էտէն օ՛տուր . վէ օ՛ կէօյիւ հէնտիսէ իլէ
կէլտի ։ Այս վէրտիքտէ՝ կէօքլէրտէ չօգ տուլար 16
օլուր . վէ եէրին ուճունտան պուլուԹլար չըգա-
րըր . եաղմուր իչիւն չիմշէքլէր եափար , վէ րիւզ-
կեարը՝ օնուն խազինէլէրինտէն չըգարըր ։ Էր 17
ատէմ պիլմէյէ Թա՛ճիզ գալըր , հէր տէօքմէճի
ցմանընտան րէգիլ օլուր . զիրա օնուն տէօքմէճի
եալա՛ն տըր , վէ օնլարտա ճան եօգտուր ։ Ո՛ն- 18
լար պադի՛շ՝ վէ ազդընլըղըն իչի տիր . եօգլանմա-
լարը զէմանընտա հէլաք օլուրլար ։ Նա՛գպուն 19
հիսէսի պունլար կիպի տէյի՛լ . զերա օ՝ հէր չէյի
եարատան՝ վէ միրա՛ընըն ա՛տասը տըր . օնուն
ատը՝ Ո՛աքէրլէրին Յապպը տըր ։ Այն պէնիմ 20
քիւլիւնկիւմ՝ ճէ՛նք ալէթիմնին . վէ սէնին իլէ
դահիճլէր գըրաճաղըմ, վէ սէնին իլէ մէմլէ-
քէԹլէր պօզաճաղըմ ։ Այ է ատը հէմ պինիճի- 21
սինի սէնին իլէ փարալայաճաղըմ, հէմ ա՛րա-
պայը վէ պինիճիսինի սէնին իլէ փարալայաճա-
ղըմ ։ Այ է սէնին իլէ էրքէյի վէ գարըլ գը- 22
րաճաղըմ, հէմ սէնինիլէ իխԹիարը վէ կէնճի գը-
րաճաղըմ, վէ իյիԹի հէմ պիքրէյի սէնինիլէ գը-
րաճաղըմ ։ Այ է չօպանը հէմ սիւրիւսինիւ սէ- 23
նինիլէ գըրաճաղըմ, չիճիճէյի վէ օնուն չիճիճի-
նի տախի սէնինիլէ գըրաճաղըմ, վէ պէյլէրի հէմ

Digitized by Google

24 Հաքիմների սէնինէ գրըաճաղըմ։ Ալ է պապէլէ
հէմ Ասիլտանիլէր տիյարընըն հէփ սաքինէլէրինէ՝
կէօզլէրինիզ էօնիւնտէ Ալիօնա էյլէտիքլէրի հէփ
քէօմիւլիւյիւ էօտէյէճէյիմ տէյօր Տապպ։
25 Ինչթէ էյ ճիւմլէ եէրի պօզան պօզուճու տաղ՝
տէյօր Տապպ, պէն սանա՝ եանէի սէնին իւզէրինէ
էլճիի ուզատտաճաղըմ, վէ սէնի գայալարտան եու-
վարլայաճաղըմ, վէ սէնի եանմըշտաղա տէօն-
26 տէրէճէյիմ։ Ալ է սէնտէն քէօչէ իչիւն դաշ՝ վէ
թէմէլ իչիւն քիւրսիւ դաշը այլմայաճագլար.
զիրա էպէտէն խարաբա օլունաճագընն՝ տէյօր
27 Տապպ։ Ինէրտէ պայրագ գալտըրըն, դաիֆէ-
լէրտէ պօրու չալըն, օնուն իւզէրինէ գավմէրը
հաղըրլայըն, օնուն իւզէրինէ Ղարաթ Ալինէի
վէ Ղաքէնագ մէմլէքէթլէրինի չաղըրըն, օնուն
իւզէրինէ սէրտարլէր նասպ էտին, գըլլը էհքիր-
28 կէլէր կիպի աթլար չըգարըն։ Ենուն իւզէրինէ
գաիֆէլէր՝ Ղատի փատիշահլարընը՝ օնուն պէյ-
լէրինի վէ հէփ այանլէրինի վէ սալդանաթընըն
29 հէփ տիյարընը հաղըրլայըն։ Ալ է եէր տիթ-
րէյիպ էլէմ էհքէ. զիրա Պապէլին հագգընա օ-
լան Տապպըն նիյէթի Պապէլ տիյարընը սաքինի
գայմայարագ վիրանէ գօմագ իչիւն՝ ս՝ապիթ օ-
30 լաճագ։ Պապէլին գահրիմանլէրի ճէնկ էթմէք-
տէն ֆէրաղաթ էթտիլէր, գալէլէրտէ սաքին
օլտուլար, գուվվէթլէրի քէսիլտի, գարըլար կի-
պի օլտուլար. օնուն մէքեանլարընը եագտըլար,
31 դըրգաղլարը գըրըլտը։ Ասի՝ սայէի գարշը-
լամաղա՝ վէ խապէրճի խապէրճիյի գարշըլամա-
ղա սէյիրտէճէք, քի Պապէլ փատիշահընա
32 շէհրինին ուճտան ալընտըղընը՝ Ղէմ կէչիտլէ-
րին դութուլտուղունու վէ սաղլարը ամէնէ
եագտըղլարընը վէ ճէնկճիլէրին շաշըրտըղընը

Digitized by Google

խապէր էտէլէր : Ո՛վ իրա Իսրաէլին Ա՛լահը 33
ա՛ք էլէրինի Ա՛ռպը պէօյլէ տէր . Պապէլ գըլը
խարմա՛ն կիպի տիր , օնուն տէօյիւլէճէք վազ-
թըտրը . պիրազատան սօնկրա օնուն պիչինի զէ-
մանը կէլէճէք : Պապէլ փատիշահը Ա՛կէպու- 34
խատրէսար պէնի եէփ , պէնի գըրտը , պէնի պօշ
գապա տէօնտէրտի , պէնի ամժաէր կիպի եուդ-
տու , նի՛յմէթլէրիմաէն գարընընը տօլտուրտու ,
պէնի ահթը : Ա՛հօն սաքինէսի տէյճէք տիր : 35
Պանա վէ վիւճիւտիմէ օլան զուլմ Պապէլին
իւզէրինէ օլսուն . վէ Ա՛իրուշալիմ՝ Ա՛ահըմ
Ա՛իլտանիլէր տիյարը սաքինէլէրինին իւզէրինէ
օլսուն տէյճէճէք : Ա՛նուն իչիւն Ա՛ապ պէօյլէ 36
տէր . Ա՛շթէ պէն սէնին տա՛վանը սիւրթէճէյիմ ,
վէ սէնին ինթիգամընը ալաճաղըմ , վէ օնուն
տէնիզինի գարա էտիպ՝ օնուն փունկարընը գու-
թուտաճաղըմ : Ա՛յ Պապէլ երղընըսրա տէօնէ- 37
ճէք , ամժտէրլէր մէքեանը՝ սաքինի օլմայարագ՝
թա՛ճիւպ վէ ըսըղ իչիւն օլաճագ : Ա՛յնճա սրս- 38
լանլար կիպի պիրլիքտէ պէօյիւրթճէքլէր , սրս-
լանըն էնիքլէրի կիպի չաղըրտաճագլար : Ա՛նլար 39
շէրպպան գըզտըրտուս՝ օնլարա զիյաֆէթ թա՛յին
էտէճէյիմ , վէ օնլարը սէրխօշլատաճա՛ղըմ ,
թաքիմ զէմգ էտիպ՝ էպէտի ույգու ույուլար ,
վէ ույանմայարար՝ տէյօր Ա՛ապ : Ա՛նլարը՝ գօ- 40
զուլար կիպի՝ գօչլար իլէ պէրապէր էրքէճլէր
կիպի՝ սա՛ղճանէկ էնտիրճէճէյիմ : Ո՞ էշախ 41
նի՛ճէ ալընտը , վէ ճիւմլէ եէրին շանը դուխթու-
տու . Պապէլ՝ դաւիֆէլէր արասընտա նի՛ճէ վիրա-
նէ օլտու : Տ՛էնիզ Պապէլին իւզէրինէ չըգտը . 42
օնուն տալղալարընըն չօգլուղունատան էօրթիւլ-
տիւ : Ա՛նուն շէհրլէրի խարապա՛թ՝ գօրագ եէր 43
վէ պէեապա՛ն օլտու . օնլարտա հիչ քիմսէ սա-

Digitized by Google

քին օլմազ՝ վէ օնլարտան աստէմ օղլու կէչմէզ
44 տիյար օլտու ։ Ալ է Պապէլտէ՝ Պէրլի եօգլայա-
ճաղըմ, վէ եուխարըդունու՝ օնուն ադրընտան
չըգարաճաղըմ, վէ արթըգ օնուն իւզէրինէ դահ-
ֆէլէր իւշմիյէլեր. Պապէլին հիսարը տահի եը-
45 գրլտաճագտըր ։ Ընուն իչինտէն չը՛գըն՝ եա՛
գաւմըմ, վէ հէր քէս՝ Ատպըն խըշմ ու դազա-
46 պընտան ճանըներ գուրթարսըն ։ Ալ է օլմայաքի՝
տիյարտա իշխտիլէճէք խապէրտէն եիւրէյինիզ
իւզէլիւպ գօրգաղըզ. զիրա պիր եըլտա խապէր՝
վէ օնտան սօնկրաքի եըլտա խապէր վէ եէրտէ
զուրմ կէլիպ՝ զապիդ զապիդ իւզէրինէ օլաճագ ։
47 Ընուն իչիւն իշթէ կիւնլէր կէլիյօր քի՝ Պապէլին
ցմափուխըլարընը եօգլայաճաղըմ, վէ օնուն
ճիւմլէ տիյարը իէդնէլ օլաճագ, վէ օնուն հէփ
48 մագթուլլէրի օնուն իչինտէ տիւշէճէքլէր ։ Ալ է
կէօք իլէ եէր՝ հէմ օնլարտա ճիւմլէ օլսըն՝ Պապէ-
լին իւզէրինէ ալգըշ էտէճէքլէր. զիրա խարապ
էտէնլէր օնա՝ փօրեաս ճանիպինտէն կէլէճէքլէր ։
49 Պապէլ Խարաէլին մագթուլլարընը տիւշիւրտիւ-
յիւ կիպի, Պապէլտէ տահի ճիւմլէ եէրին մագ-
50 թուլլարը տիւշէճէքլէր ։ Այ՛ գրլտաճտան գուր-
թուլմուշլար՝ կիւտին, տուրմտան, ուզագտան Ատպ-
պը զիքր էյլէյին, վէ Այերուշալիմ խադրընըզա
51 կէլսին ։ Ալիթէմ իշխիտիյիմիզտէն ուրհանտրգ,
եիւզիւմիւզիւ հիճապ գափլատը. զիրա Ատպպ է-
վինին Ագտէսէսինէ եապաճաղըմը կիրտի ։
52 Ընուն իչիւն իշթէ կիւնլէր կէլէր՝ տէյօր Ատպպ
քի՝ օնուն ցմափուխըլարընը եօգլայաճաղըմ, վէ
օնուն հէփ տիյարընտա մագթուլլէր ինկլէյէճէք ։
53 Պապէլ կէօյէ չըգաա պիլէ, հէմ գուվվէթինին
եիւճլէյինի թահսին էթսէ պիլէ, օնա՝ պէնիմ
դարափըմտան խարապ էտէնլէր կէլէճէքլէր՝

Digitized by Google

տէյօր Յապպ։ Պապէլտէն ֆէրեատ՝ վէ ՎԻլ- 54
տանիլէր տիյարընտան պէօյիւք գըրզը՛ն սէսի
ԷԼԷՅՕՐ։ Ո՛իրա Յապպ Պապէլի խարապ էյլէր, 55
վէ օնտան պէօյիւք սէսի հէլաք էյլէր, չիւն օնուն
տալղալարը չօգ սուլար կիպի շամաթա էտիպ՝
սէսլէրի կիւրիւլթիւ վէրիր։ Ո՛իրա օնուն իւ- 56
զէրինէ՝ Պապէլին իւզէրինէ՝ խարապ էտիճի
կէլտի, վէ օնուն գահրիմանլարը ալընտը, եայ-
լարը գըրըլտը. զիրա Յապպ՝ էճը Ո՛լլահը տըր.
էլպէթթէ ճէզա վէրիր։ Ալ է օնուն սէրվէրլէ- 57
րինի վէ ա՛լիմլէրինի՝ պէյլէրինի վէ զապիդլէրինի
վէ գահրիմանլէրինի սէրիօշլատաճաղը՛մ, վէ օն-
լար էպէտի ույգու ույուլուպ՝ ույանմայաճագլար՝
տէյօր ատը ա՛քէրլէրին Յապպը օլան փատիշահ։
Ո՛քէրլէրին Յապպը պէօյլէ տէր. Պապէլին էնլի 58
հիսարլարը՝ պիլքիւլթիւ երզրլաճագլար, վէ օ-
նուն եիւճէ գափուլարը աթէշէ եագրլաճագ. վէ
գավմէր պօշունա՝ հէմ իւմմէթլէր աթէշ իչիւն
էմէք չէքիպ՝ եօրուլաճագլար։

Իրէմիա փէյղամպէրին Ա՛նահսէեա օղլու Զէ- 59
թիանըն օղլու Ա՛ելաեայէ՝ օնուն Ն՛էհօուտա
փատիշահը Ա՛իտգիյա իչիւն՝ փատիշահլըղընըն
առօրտիւնճիւ երլընտա Պապէլէ վարտրղընտա՝
էմր էթտիյի սէօզտիւր. Ա՛երաեա իսկ իչ աղա-
լարըն սէրվէրի իտի։ Ի՛սմի Իրէմիա՝ Պապէլին 60
իւզէրինէ կէլէճէք հէփ պէլայը՝ Պապէլ իչիւն
եազըլան հէփ պու սէօզլէրի պիր քիթապա եազ-
տը։ Ալ է Իրէմիա Ա՛երաեայէ տէտի. Պապէլէ 61
վարտրղընտա, պագայսըն քի՝ ճիւմլէ պու սէօզ-
լէրի օգույսըն։ Ալ է տէյէսին. Ն՛այ Յապպ՝ 62
սէն պու մահալ իչիւն տէտին քի՝ օնտա ատէմ-
սէն հայվանա վարրնճա սապքին օլան գալմայա-
րագ՝ պօղաճաղսըն, քի էպէտի վիրանէ օլա։

Digitized by Google

63 Ա և ի օրաքի՝ պու քիթապը օգուտաղա թէմամ
էթիտիյին կիպի՝ օնուն իւզերինէ պիր դաշ պաղ-
64 լայրակ՝ օնու Ցիէրաթաւ ասթասըն: Ա և ի տէյէ-
սին, Պապէլ պէօյլէ պաթաճագ, վէ պէնիմ օ-
նուն իւզերինէ կէթիրէճէյիմ պէլանըն սէպէ-
պինտէն գալգմայաճագ, վէ օնլար եօրուլաճագ-
լար: Երէմիանըն սէօզլէրի պուրայատէք տիր:

ՊԱՐ. 52:

1 Հիտգիյա փատիշահ օլտուգտա՝ Իյիրմի պիր եա-
շընտա իտի, վէ Երուշալիմտէ օնպիր եըլ վա-
տիշահլըգ սիւրտիւ, վէ անասընըն ատը Իսպնա-
2 տան Երէմիանըն գրզը Ամուդալ իտի: Ա և ի օ՝
Երհօեագիմին ճիւմլէ էթտիյինէ կէօթէ Պապպը
3 նազարընտա եարամազլըգ էյլէտի: Օ իրա
Երուշալիմ իլէ Երհուտանըն իւզերինտէն օլան
Պապպը ղաղապընտան էօթիւրիւ օլտուքի՝ օն-
լարը քէնտի հուզուրունտան կիտէրմէք իչին՝
Հիտգիյա Պապէլ փատիշահընա ա՛սլ օլտու:
4 Ա և ի օլտուքի օնուն փատիշահլըղընըն տօգուզուն-
ճու եըլընտա օնունճու այտա այրն. օնունճու կիւ-
նինտէ Պապէլ փատիշահը Ցէպուխատրէսար
քէնտիսի ճիւմլէ ա՛սքէրի իլէ Երուշալիմին իւ-
զերինէ կէլտի, վէ օնուն գարշըսընտա օրտու
գուրտու, վէ օնուն իւզերինէ չէփչէվրէ միթէ-
5 րիսլէր եափտը: Ա և ի շէհր՝ Հիտգիյա փատի-
շահրն Բա օնպիրինճի եըլընա՛տէք մուհասէրէ-
6 տէ գալտը: Ա և ի տէօրտինճիւ այտա այրն տօ-
գուզունտա՝ շէհրտէ շէտիտ գրթլըգ օլտու. վէ
7 տիյարըն գավմընըն էքմէյէ եօղուտու: Ա և ի
շէհր ֆէթհ օլունտու, վէ ճիւմլէ ճէնքճիլէր
գաչտրտար. վէ շէհրտէն կէճէ իլէ՝ փատիշահ
պաղչէսինին եանընտա օլան իքի հիսար արա-

Digitized by Google

սընտա քի գափուննուն եօլունա չըգտըլար։ Վ Իվիլ-
տանիլէր իսկ չէհրի գուշաթմըշլար իտի։ վէ
օնլար սահրա եօլունա կիթտիլէր։ Ա է Վիվիլ- 8
տանիլէրին ա՛սքէրի փատիշահըն արտընճա գօ-
վալատըլար, վէ Աիտգիյայը Նէրիհօ սահրալէ-
րինտէ եէթիշտիլէր։ վէ ճիւմլէ ա՛սքէրի եանըն-
տան տաղըլմըշ իտի։ Ա է փատիշահը դուխ- 9
տուլար, վէ օնու ՟ամաթ տիյարընտա Իսպլայա
պապէլ փատիշահընա չըգարտըլար։ վէ օ՝ օնուն
իւզէրինէ հէօքմ էյլէտի։ Ա է պապէլ փատի- 10
շահը Աիտգիյանըն օղուլլարընը օնուն կէօզլէրի
էօնիւնտէ գաթըլ էյլէտի։ Նէհուտանըն հէփ
սէրվէրլէրինի տախի Իսպլատէ գաթըլ էյլէտի։
Ա է Աիտգիյանըն կէօզլէրինի քէօրլէթտի, վէ 11
օնու զինճիրլէր իլէ պաղլայըպ՝ պապէլ փատի-
շահը օնու պապէլէ կէօթիւրտիւ։ վէ օնու թա
էօլիմի՛ւ կիւնինէտէք հապահանէտէ ստգլատը։
Ա է պապէլ փատիշահը ՟Նէպուխատրէսար փա- 12
տիշահըն օնտօգուղունճու եըլընն պէշինճի ա-
յընտա այրն օնունճուսունտա՝ պապէլ փատիշա-
հընն հուզուրունտա տուրան ա՛սասլար պաշը
՟Նէպուզարատան Նէրուշալիմ կէլտի։ Ա է 13
Յապպ էվինի հէմ փատիշահըն էվինի եագտը,
հէմ Նէրուշալիմին հէփ էվլէրինի վէ պէօյիք
էվլէրին ճիւմլէսինի ալթէշ եագտը։ Ա է ա՛- 14
սասլար պաշը իլէ օլան Վիվիլտանիլէրին ճիւմլէ
ա՛սքէրի Նէրուշալիմին պիւրթիւն հիսարընը չէփ
չէվրէ երգտըլար։ Ա է գավմըն փուգարասընը 15
վէ շէհրտէ գալան գավմըն պագըսընը հէմ պա-
պէլ փատիշահընա տիւշէն գաչգընլարընը վէ
գալապալողըն պագըսընը՝ ա՛սասլար պաշը ՟Նէ-
պուզարատան էսիր սիւրտիւ։ Ա է ա՛սասլար 16
պաշը ՟Նէպուզարատան տիյարըն փուգարասըն-

Digitized by Google

17 տան՝ պաղճըլար վէ չիֆթճիլէր պրագտը։ Ա է
Թապպըն էվինտէ օլան պագըր տիրէքլէրի վէ
տիպլիքլէրի հէմ Թապպըն էվինտէ օլան պագըր
տէնիզի՝ Վիլտանիլէր գրըտրլար, վէ օնլարըն
18 ճիւմլէ պագըրընը Պապէլէ կէօթիւրտիւլէր։ Ա է
դէնճէրլէրի հէմ քիւրէքլէրի վէ մմմագասլա-
րընը վէ լէյլէնլէրի վէ քեասէլէրի վէ խըզմէթ
էթտիքլէրի ճիւմլէ պագըր գապլէրի ալտըլար։
19 Ա է իպրիքլէրի հէմ աթէշ գապլարը վէ լէյլէնլէրի
վէ գազանլարը վէ շամ՝ տանլարը վէ քեասէլէրի
վէ գատէհլէրի՝ ալթունտան օլսուն կիւմիւշտէն
20 օլսուն՝ ա՛սասլար պաշը ալտը։ Իքի տիրէքլէրի,
պիր տէնիկի՝ վէ Թապպ էվինտէ Ալօմէն փատի-
շահըն պէէ՛լէրէն տիպլիքլէրի ալթընտա եափ-
տըղը օն իքի պագըր էօքիւզիւ. ճիւմլէ պու գապ-
21 լարըն պագըրը դարթըլյա կէլմէզ իտի։ Ա է
տիրէքլէր՝ հէր պիրի օն սէքիզ ուրշըն եիւքսէք ի-
տի, վէ եդրաֆընը օն իքի արշըն Թէլ գուշատը-
րըտը, քի օնուն գալընլըղը տէօրթ փարմագ՝ իչի
22 պօշ իտի։ Ա է օնուն Թէփէսինտէ պագըր
պաշլըղը՝ վարըտը, վէ հէր պիր պաշլըղըն պէյա-
պէշ արշըն իտի. վէ պաշլըղըն իւզէրինտէ չէփ
չէվրէ՝ հէփիսի պագըրտան օլսուրագ՝ շէպէքի իչի
վէ նարլար վարըտը. օպիր տիրէք տանսի՝ նարլար
23 իլէ՝ պունլար կիպի իտի։ Ա է նարլար՝ հէր
եանտան տօգսան ալթը օլուսի՝ շէպէքինին իւզէ-
րինտէ չէփ չէվրէ ճիւմլէ նարլար եիւզ իտի։
24 Ա է ա՛սասլար պաշը՝ պաշ քեահէին Ա էրաեայը
վէ իքինճի քեահէին Ա էֆանեայը վէ իչ գափու
25 պէքչիլէրինի ալտը։ Ա՛յմ չէհրտէն՝ ճէնքճիլէ-
րին իւզէրինտէ սէրտար օլան պիր խատըմը՝ վէ
շէհրտէ պուլունան փատիշահըն մուսահիպլէրի-
նի՝ եէտի քիմսէլէրի՝ վէ տիյարըն գավմընը Թահ-

Digitized by Google

րիր էտէն սէրաս՝քեր պաշ քեաթիպինի՝ վէ չէհ-
րին իչինտէ պուլունան տիյարըն գավմընտան
ալթմըշ քիշիյի ալտը ։ Յամի ա՝սասլար պաշը 26
՝Ներպուզարատան օնլարը ալտը, վէ օնլարը Պա-
պել փատիշահընա Իրպլայա կէօթիւրտիւ ։ Ա Է 27
Պապել փատիշահը օնլարը՝ Հասանթ տիյարընտա
Իրպլատա վուրուպ էօլտիւրտիւ. վէ Ներհուտա
քէնտի տիյարընտան էսիր սիւրթիւլտիւ ։ ՝Ներպու- 28
խատրէսարըն էսիր սիւրտիւիւ գավմ պու տուր.
Ներտինձի երլտա՝ իւչպին խիրմի իւչ Ներհուտի.
՝Ներպուխատրէսարըն օն սէքիզինձի երլընտա՝ 29
Ներրուշալիմտէն սէքիզ եիւզ օթուզ իքի ճան.
՝Ներպուխատրէսարըն խիրմի իւչինձիւ երլընտա՝ 30
ա՝սասլար պաշը ՝Ներպուզարատան Ներհատուիլեր-
տէն եէտի եիւզ գըրգ պէշ ճան էսիր սիւրտիւ.
ճիւմլէսի տէօրթպինն ալթը եիւզ ճան իտի ։ Ա Է 31
օլտուքի Ներհուտա փատիշահը Ներհօթաքինինն
էսիրլիյինին օթուզ եէտինձի երլընտա օն իքինձի
այտա այրն խիրմի պ՝էշինձի կիւնիւնտէ՝ Պապել
փատիշահը Ներվիլմէրօտաքա՝ փատիշահ օլտուղա-
երլտա Ներհուտա փատիշահը Ներհօթաքինինն
պաշընը գալտրըտը, վէ օնու հապխանէտէն չը-
գարտը ։ Ա Է օնուն իլէ խայրլար սէօյլէշտի, վէ 32
օնուն թախթընը՝ Պապելտէ պիլէխինճէ օլան
փատիշահլարըն թախթընտան իւտի գօտու ։
Ա Է օնուն մահպուս էս՝վապլարընը տէյիլթիր- 33
տի, վէ է՝օմրիւնիւն ճիւմլէ կիւնլէրինտէ՝ տայիմա
օնուն էօնիւնտէ էքմէք եէրիտի ։ Ա Է թայի՝ 34
նի՝ տայիմ թային իտի. օնա՝ թա էօլիւմինիւն
կիւնիւնէտէք՝ է՝օմրիւնիւն ճիւմլէ կիւնլէրինտէ
կիւն պէ կիւն թայինի Պապել փատիշահընըն
դարաֆընտան վէրիլիրիտի ։

Digitized by Google

ԻՐԻՄԻՈՆԸՆ
ՓԻԼԻՄՈՆԻԷՐԻ

Նախօսք

ՈՂՂԲՈՒԹԻՒՆ

ԳԼՈՒԽ 1։

1 Գ՚ամէմը չօգ օլան շէհր նի՞ճէ եաղընլըզ օթու-
րուր, տուղ կիպի օլտու. դաւիֆէլէրտէ պէցիւք
էյալէթլէրտէ խաթուն օլան խաթրաճկիւզար օլ-
2 տու։ Կէճէտէ աղլայըպ սըզըլար, վէ կէօզեաշ-
լէրի եանագլարը իւզէրինտէ տիր, օնուն ճիւմլէ
ահպապընտան օնա թէսէլլի վէրէն եօգ. ճիւմլէ
ատօթլարը օնա խէյանէթ էթտիլէր, օնա տիւշ-
3 մէն օլտուլար։ Այհնէթ իչիւն վէ շէհտաղուլ-
լուգ իչիւն յէհուտա էսիր սիւրիւլտիւ. գաւիֆէ-
լէրտէ սաքին օլուր, րահաթ պուլմազ. օնու հէվ
գօվալայանլար՝ օնու ս՚ըղլէթլէր արաօընտա
4 եէթիշտիլէր։ Այհնուն եօլլարը՝ մուայինի պայ-
թամլարա կէլէն օվմատըղընտան՝ եաս չէքերլէր,
օնուն հէվ գափուլարը վէրան օլուպ՝ քեահին-
լէրի այ չէքէր, պիքրէլէրի գասավէթ էտէր, վէ
5 քէնտիսի ասճը լըգտա տըր։ Օնուն խասիլէրի
սէրվէրլէրը օլտու, տիւշմէնլէրի պէրեօղտաւր օլ-
տու. զիրա Ֆատպ օնու՝ գապահաթլարընըն չօգ-
լուղունտան էօթիւրիւ՝ տէրտէ սալտը. օնուն
մայսումլարը տիւշմէն էօնիւնէ էսիր կիթտիլէր։

Digitized by Google

վ է Սիոն գըլընտան՝ հէփ կիւզէլլիկի կիթտի. 6
օնուն խաթունլարը՝ օթլագ պուլամայան կէյիք-
լէր կիպի օլտու, վէ գօվլայանըն էօնիւնճէ
գուվվէթսիղ կիտէրլէր: Էրուշալիմ միհնէ- 7
թինին վէ մէշագգաթընըն կիւնէրինտէ՝ գատիմ
կիւնէրտէքի ճիւմլէ օնա օլան արզուլու չէյլէ-
րինի՝ գավմը տիւշմէն էլինէ տիւշիւպ քէնտինէ
եարտըմճը օլմատըղընտա խաղրընա կէթիրտի.
խասիմլէր օնու կէօրտիւլէր, օնուն պէլաներընը 8
զէվգլէնտիլէր: Էրուշալիմ քէօթիւ կիւնահ
իչլէտի, օնտան էօթիւրիւ մուրտար սայըլտը.
օնա հէփ իզզէթ էտէնլէր՝ օնու խօր կէօրիւրլէր.
չիւն օնուն չըփլագլըղընը կէօրտիւլէր. օ՝ տաթի
ահ չէքիպ կէրիչէ տէօնտիւ: Օնուն նաիֆաք- 9
ըղը էթէքլէրինտէ տիր. սօնունու խաղրընա
կէթիրմէտի, վէ ահայրզպ էնտի. օնուն թէքսէ-
լիճիսի եօգտուր. եահ Տապպ միհնէթիմէ պագ.
զիրա տիւշմէն քէնտինի պէօյիւթտիւ: Օնուն 10
հէփ արզուլու չէյլէրինէ տիւշմէն էլինէ սալտը.
զիրա՝ սէնին ճէմահաթընա կիրմէսինլէր տէչիւ
էմր էթմէյին դահիֆէլէրին օնուն Տագտէսէսի-
նէ կիրտիքլէրինի կէօրտիւ: Օնուն հէփ գավմը 11
էքմէք արամագտան ահ չէքտի. ճանը գուվ-
վէթլէնտիրմէք իչիւն՝ արզուլու չէյլէրինի գա-
մահ պէտէչ վէրտիլէր. պագ եահ Տապպ, վէ
նազար գըլ. զիրա ալչագ օլտում: Կայտընըզ 12
տէյրի՝ էյ ճիւմլէ եօլտան կէչէնլէր, նազար
էտիպ պագըն. Տապպըն՝ քէնտի խըշմ ու զա-
զապը կիւնինտէ պանա սալտըղը՝ չօղ պանա օլան
տէրտիմ կիպի տէրտ վահր մը: Էհիճէլէրտէն 13
քէմիքլէրիմէ աճէչ կէօնտէրտի, վէ օնլարա զա-
լիպ օլտու. պյուգլարըմա աղ եայտը, պէնի կէ-
րիյէ տէօնտէրտի. պէնի վիրան՝ պիւթիւն կիւն

Digitized by Google

14 պայղ՚ն գօտու: Կապահաթլարըմըն պոյուն-
տրուղու՝ օնուն էլի իւէ պաղլանտը. օնլար սարը-
լըպ՝ պոյնուժուն իւզերինէ չըգտըլար. գուվվէ-
թիմի եըգտը. Կապպ պէնի՝ գալգմաղա գատիր
15 օլամնատըղըմ էլլէրբ վէրտի: Պէնիմ իչխմտէ՝
Կապպ հէփ գուվվէթլիլէրիմի խօրլատը. պէնիմ
կէնձլէրիմի գըրմաղա՝ պէնիմ իւզերիմէ ճէմնա՝թ
չաղըրտը. Կապպ պիքրէ Կհհուտա գըզընը ճէն-
16 տերէտէ կնոյ պատը: Պունճուն իչխուն աղլա-
րըմ, կէօզլէրիմտէն կէօզիւմիւն սուլարը էնէր.
զիրա պէնտէն՝ ճանըմը թէսքին էտէն թէսէլ-
լիճի իրագ օլտու. օղուլլարըմ խարապ օլտու.
17 զիրա տիւշմէն գուվվէթլէնտի: Այոն էլլէրինի
ուպաթտը, օնա թէսէլլի վէրէն եօգտուր. Կապպ
Կա՛գօզ իչխուն էմ էթտի, օնուն տիւշմէնլէրի
էդրաֆընտա օլաճագլար. Կէրուշալիմ օնլարըն
18 արասընտա հայլը գարը կիպի օլտու: Կապպ
սատըգ տըր. զիրա օնուն էմրինէ ա՛սը օլտուր.
հալա ՀՅ ճիւմլէ գավմէր տինկլէյին, վէ տէր-
տիմէ պագընն. պիքրէլէրիմ վէ խիթլէրիմ էսիր-
19 լայէ կիթտիլէր: Կհպապլարըմը չաղըրտըմ,
օնլար պէնի ալտաթտըլար. քեահինլէրիմ վէ
իսթիարլարըմ՝ ճանլարընը գավիլէթմէք իչխուն
եէյէճէք արարլար իքէն՝ չէհրտէ ճան թէսլիմ
20 կիթտիլէր: Կյազար գըլ՝ եա՛ Կապպ, զիրա սը-
գը լտըմ. պաղըրմ իզդիրապէ տիւշտիւ, տէրու-
նիմտէ եիւրէյիմ տէօնտիւ, զիրա ղայէթ ա՛սլ
օլտուր. տիշարրտան գըլըճ մահրում գօր, իչէ-
21 րուտէն հէման էօլիւմ վար: Կ՚հ չէքտիյիմի
իչխիթտիլէր, պանա թէսէլլի վէրէն եօգ տուր.
ճիւմլէ տիւշմէնլէրիմ պէլամը իչխտիպ սէվինտի-
լէր, չիւն օնո սէն էյլէտին. չաղըրտըղըն կիւնիւ
կէթիրէճէքսին, վէ օնլար պէնիմ կիպի օլաճագ:

Digitized by Google

()նլարքն հէփ քէօթիւլիւիւ սէնին հուզուրունա՝ 22
եէթիշսին , վէ օնլարա՝ պանա ճիւմլէ գապա-
համլարըմ իչիւն էյլէտիյին կիպի էյլէ . զէրա
ահլարըմ չօգ՝ վէ եիւրէյիմ պայղընտըր :

ԳԼՒԽ 2 :

Ինպպ ղազապը իլէ Աիօն գրղընը նի՞ճէ տիւ- 1
ման իլէ էօրթտիւ , Իսրաէլին իֆթիխաարընը
կէօքտուէն եէրի՞ աֆտը , վէ ղաղապընըն կիւնիւն-
տէ քէնտի այագլարընըն պաասմաղընը խադրընա
կէթիրմէտի : Ինպպ եուրտու , Իյա՛ գօպուն 2
ճիւմլէ մէքեանլարընը էսիրկէմէտի , ղազապըն-
տա Իչհուտա գրղընըն հիսարլարընը երգտը ,
եէրի՞ տիւշիւբտը . մէմլէքէթի վէ օնուն պէյլէ-
րինի նախաքլատը : Իսրշմ ու ղազապ իլէ Իս- 3
րաէլին պիւթիւն պուչնուզունտա կիտէրտի , տաղ
էլինի՝ տիւշմէն եիւզիւնտէն՝ կէրի՞ տէօնտէրտի ,
վէ Իյա՛ գօպտա աֆէշ ա՛լէվի կիպի դուեիւշտու ,
էդրափը եէտի : Իյայընը տիւշմէն կիպի չէք- 4
տի , սաղ էլի իլէ խատմի՛ կիպի տիքիլտի , վէ կէօչէ
հէր մագպուլ օլաներ էօլտիւբտիւ . ղազապընը՝
Աիօն գրղընըն չատրըքընտա աֆէշ կիպի տէօք-
տիւ : Ինպպ տիւշմէն կիպի օլուպ՝ Իսրաէլի 5
եուրտու՝ ճիւմլէ սէրայլարընը եուրտու , օնուն
հիսարլարընը պօզտու . վէ Իչհուտա գրղընտա
եասը վէ գասապլէթի չօղալմըտը : Ի՛ չիմ- 6
քէրինի՝ պաղչէնինքի կիպի զո՛ր իլէ գրբտը . ճէ-
միչ՛էթ եէրլէրինի պօզտու . Ինպպ Աիօնտա պայ-
րամը վէ չադպաթը ունուրտու , վէ խրշ-
մընըն շիտտէթինտե փատիշահը վէ քահինի
թահգիր էյլէտի : Ինպպ քէնտի մէզապէնը- 7
տան իքրահ էթտի , Աագտէսէնտէն իյրէնտի .
օնուն սէրայլէրինին տիվարլէրինի տիւշմէն էլթ-

Digitized by Google

նէ վէրտի. Յապպ եվինտե պայրամ կիւնիւ կիպի
8 սէս վէրտիլէր։ Յապպ Ալհօն գըզընըն հիսարընը
պօզմաղա՛ նկյէթ եթտի. չըրփը չէքտի, հեվաք
էթմէքտէն էլինի կերի չէ՛քմէտի. վե դապեայէ
հեմ գալէյէ եաս չէքթիրտի, օնլար պիրլիքտէ
9 զապունլանտը։ Ընուն գափուլարը եերէ պաթ-
տըլար, դըրգազլարընը խարապ էտիպ գրտը.
օնուն փատիշահը վե սերվէրլերի դաիֆէլերտէ
տիր. թէվրաթ եօգտուր. փէյղամպէրլերի տախի
10 Յապպտան իլհամ պուլմազլար։ Ալհօն գըզընըն
իսթիխարլարը եէր իսթիւնտէ օթուրուպ սիւ-
քիւթ էտէրլեր, պաշլարը իւզերինէ դօփրագ
գօտուլար, չուվալար գուշանտըլար. Յերուշալիմին
պիքրէլերի պաշլարընը եերէ էնտիրտիլեր։
11 Կավմըմ գըզընըն գըրըլմասը իչիւն՝ կէօզեաշչէ-
րինտէն կէօզլերիմ պօզուլտու, պաղըրըմ իզդի-
րապէ տիւշտիւ, ճիկերիմ եերէ տեօքիւլտիւ. չիւն
մա՛սում վե մեմ էվին՝ չէհրին մէյտանլարընտա
12 պայըլտըլար։ Ընլար՝ չէհրին մէյտանլարընտա
մագթուլ կիպի պայըլտրգլարընտա, անալարընըն
գօյնունտա ճան թէսլիմ էտերքէն՝ անալարընտա
13 տէտիլեր. Պուղտայ վե չերապ հա՞նի՞ Ալանա
նէյի՞ չէհատէթ կէթիրէյիմ, սանա նէյի՞ թէմ-
սի՛լ կէթիրէյիմ՝ եա՛ Յերուշալիմ գըզը. սանա
թէսէլլի վերմէք իչիւն սանա նէյի՞ թէշպիհ է-
տէյիմ՝ է՛յ պիքրէ Ալհօն գըզը. զիրրա սէնին գըզ-
ղընըն տէնիզ գատար պէօյիւք տիւր, սանա քի՞մ
14 չարէ պուլաճագ։ Վէյղամպէրլերին սէնին ի-
չիւն պօշ վե տիվանէ վահի՛ կէօրտիւլեր, վե սո-
նա՝ կիւնահլարընը պէյան էթմէտիլեր, քի էսիր-
լէյինի կերի տէօնտէրէլեր, իլլա սէնին իչիւն
15 պօշ վահիլեր՝ հիլելեր կէօրտիւլեր։ Յօլտան
հէտի կէչէնլեր սէնին իչիւն էլլեր չարփտըլար,

Digitized by Google

ըսլե՛գ էչքտիլէր, վէ պաշլարընը սալլայարագ
Նէրուշալիմ գըզընըն հագգընա՝ Ա՛ֆմալին քէ-
մալի՝ ճիւմլէ եէրին սիւրիւրի տէոփէլէրի չէհր
պո՛ւմու փէփիլէը։ Այնին հէփ տիւշմէնլէրին 16
սէնին իւզէրինէ աղըլարընը՛ աչտըլար, ըսլըգ չա-
լըպ՝ ատիշ գըճըրտաըրար, Ընու եուխտուգ,
պէքլէտիխիմիզ կիւն հէման պո՛ւտուր, պուլտո՛ւգ,
կէօքտո՛ւք տէոփէլէր։ Ապպ գաստ էթտիկինի 17
իճրա՛ էյլէտի, գաստիմ կիւնլէրտէն էմր էթտիկի
սէօզինիւ թէքմի՛լ էթտի. երգտը, վէ էսիրկէ-
մէտի, վէ սէնին իւզէրինէ տիւշմէնի սէվինտիր-
տի. սէնին տիւշմէնինին պույնուզունու եիւճէլթ-
տի։ Ընարըն եիւրէյի Ապպա Ֆէրեաստ էյ- 18
լէտի. Հյ Այօն գըզընըն հիսարը՝ կիւնտիւզ վէ
կէճէ կէօզեաշլէրի սէլ կիպի էնտիե. քէնտինէ
րահաթ վէրմէ, վէ կէօզիւնիւն պէպէյի տինկ-
լէ՛նմէսին։ Վա՛յլգ, կէճէտե էվվէլքի նէվպէթ- 19
լէրտե Ֆէրեաստ էյլէ. Ապպալըն հուզուրունտա
եիւրէյինի սո՛ւ կիպի տէօք. ճիւմլէ սօգագլարըն
պաշընտա ածլըգտան պայըլտան մա՛սումլարընըն
ճանը իչինն օնա էլլէրինի գալտըը։ Պագ եա՛ 20
Ապպ, վէ նազա՛ր գըլ, քիմ՞ պէյլէ էյլէտինն.
գարըլար քէնտի մէյվէլէրինին՝ գուճագլատըգ-
լարը մա՛սումլարընը եէտինլէ՛րմի, քեաֆին վէ
փէյղամպէր Ապպալըն Այագտէսէրինաե գաթլ օ-
լունսո՛նմու։ Կէնճ իւլ իխթիար սօգագլարտա 21
եէրտէ եաթտըլար, պիքրէլէրիմ վէ իխթիէրիմ
գըլըճտան տիւշտիւվէր. ղազալընըն կիւնիւնտե
գաթլ էթտին, պօղազլատըն, մէրհամէթ էթմէ-
տին։ Ընդրաֆտան գօրգուլարըմը պայըրամ կիւ- 22
նու կիպի չաղըրտըն, վէ Ապպըն ղազապը կիւ-
նինտե գուրթուլմուշ եա գալմըշ. օյմատը. գու-
ճագլայարագ պէօյիւթտիւքէրիմի տիւշմէ՛ն
տիւքէթտի։

Digitized by Google

ՊԱՐ. 3:

1 Պ աղաւաղնըն տէյնէյի իլէ էլէմ կէօրէն ատէմ
2 պէ՛ն իմ: Պէնի կէօթիւրիւպ գարանլըղա կէ-
3 թիրտի, վէ պյտընլըղա տէյիլ: Ա՛էման պանա՛
գարշը տէօնտիւ, պիւթիւն կիւն էլինի չէվիրտի:
4 Կ՚ուվթիմի վէ տէրիմի էսքիթտի, քէմիքլէրիմի գըր-
5 տը: Կ՚ուզէրիմէ պինա գուբտու, վէ էդրաֆըմը
6 էօտ վէ զահմէթի իլէ չէվիրտի: Պէնի գաւտիմ-
տէն էօմիւշլէր կիպի գարանլըգլարտա՛ գօնտուր-
7 տու: Ղէվրէմէ չէմի չէքտի, վէ չըգա՛մամ. պու-
8 գաղըլարըմը ազըրլաթտը: Կ՚երնատ վէ ֆիղան
9 հեթսիյիմտէ պիւլէ՛ նկատըմը գափատը: Կ՚օլլա-
րըմը եօնուլմուշ դաշլա՛ր իլէ գուշաթտը. դարիք-
10 լերիմի էյրիլթտի: Ո պանա՛ փուսուտաքի պյը՛
11 կիզլի եէրլէրտէքի ա՛րսլան կիպի տիր: Կ՚օլ-
լարըմը չէվիրտի, վէ պէնի փարալատը. պէնի վի-
12 րա՛ն գօտու: Կ՚այընը չէքտի, վէ պէնի օգա
13 նիշանկեա՛ կիպի տու՛րտուրտու: Կ՚ինքէշինին
14 օգլարընը պէօյրէքլէրիմի՛ սափլատը: Ա՛իմէ
գավմըմա կիւլիւնձ՛՝ վէ պիւթիւն կիւն օնլարընը
15 թիւրքիւսիւ օլտու՛մ: Պէնի ա՛ճը լըգլա՛ր իլէ
տօղուրտու, պէնի ա՛ֆսէնդին իլէ սէրխօշլաթտը:
16 Կ՚ է տիշլէրիմի չագըլըա՛ր իլէ գըրտը, պէնի քիւլ
17 իլէ էօրթտիւ: Կ՚ է ճանըմըզ սէլամէթտէն իրա՛գ
18 հեթսին, էյլիյի ունութտու՛մ: Կ՚ է ա՛ետիմ.
Կ՚ուվվէթիմ վէ իւմիտիմ Կ՚ատպտան ղայ՛ օլտու:
19 Կ՚չէմիմի վէ մէշագգաւթըմը՝ ա՛ֆսէնդիյի վէ էօ-
20 տիւ խաղըրնա՛ կէթիր: Ա՛անըմ օնլարը տայիմա
խաղըրնա՛ կէթիրիր, վէ պէնտէ ա՛ճիզ օլուր:
21 Պունու խաղըրմա՛ կէթիրիրիմ, օնտան էօմիւրիւ-
22 իւմի՛ՙ էտէրիմ: Կ՚ատպտըն ի՛նայէթլէրինտէն
տիր, քի տիւքէնմէտիք. զէրա օնուն մէրհամէթի

Digitized by Google

զաւիլ օլմատը։ Հէր սապահ թազէլէնիրլէր ։ սե- 23
նին կէրէէքլիյին ա՛զիմտիր։ Ա՛նլըմ տէտի ։ 24
Ի՛տպպ պէնիմ հիսսէմտիր ։ օնուն իչիւն օնա
գաթլանըրըմ։ Ի՛տպպ՝ քէնտիւյէ կիւվէնէնլէ- 25
րէ՝ օնու արայան ճանա էյի տիր։ Ի՛տպպըն խե- 26
լասընը՝ հէմ պէքլէմէք հէմ սիւքիւրլէ իւմիտ
էթմէք էյի տիր։ Ա՛տեմ՝ պէյտունտրուղու կէնճ- 27
լիյինտէ եիւբլէնմէք էյի տիր։ Ի՛տալըըզ օղու- 28
րուր, վէ դընմազ ։ զէրա իւղերինտէ եիւբլէնմի՛շ-
տիր։ Պէլքի իւմիտ վար տէյիւ՝ աղղընը գօփ- 29
թաղա գօր։ Ի՛տանաղընը օնու վուրանա վէրիր, 30
սիթէմ իլէ տօյար։ Ա՛մմս Ի՛տպպ՝ էպէտէն 31
րէտտ էթմէզ ։ Օ՛իրա էյէր տէրտ վէրիրսէ, 32
ի՛նայէթինին չօգլուղունա կէօրէ մէրհաճէթ տէ
էտէր։ Օ՛իրա էլէմի կէօնլիւնտէն վէրմէզ, վէ 33
ինսան օղլունու գաստավէթլէնտիրմէզ։ Ի՛էրին 34
ճիւմլէ մնհպուսլարընը պյագլարընըն ալթընտա
էզմէյի, Ի՛տա՛լանըն հուզուրունտա քիշինին 35
հագգընը խիլաֆ չօգարմազը, Պիր քիմսէյի 36
տա՛վսընտա ճէվը էթմէյի Ի՛տպպ խօշ կէօրմէզ։
Ի՛տպպ էմր էթմէտիքչէ՝ շու սէօյլէյիպ՝ աէօղէ- 37
վուգո՛ պուլան քի՛մ վար։ Ի՛յիլիք վէ քէմիլիք 38
Ի՛տա՛լանըն աղղընտան չօգմազմը։ Ի՛տաշայան 39
ատէմ՝ ինսան կիւնահլարընտան էօթիւրիւ նէ՞
չիքթայէթ էտէր։ Ի՛չօլլարըմընզը թէֆթիշ վէ 40
թէֆէչչիւա էտէյիմ, վէ Ի՛տպպ տէօնէյիմ։
Ի՛իւրէքլէրիմիզի էլլէրիմիզ իլէ կէօքտէ օլան Ա՛լ- 41
լահ՝ գալտըրըալըմ։ Պիզ գապա՛տթէ էտիպ 42
ա՛սլ օլտուգ ։ սէն ա՛ֆվ էթմէյտին։ Ի՛ազապ իլէ 43
կիզլէնտին, վէ պիզի գօվալատըն ։ գաթլ էթտին,
էսիրկէմէյտին։ Ի՛էնտինի պուլմէթ իլէ էօրթ- 44
տիւն, քի նիյազըմընզ կէչէմէյէ։ Ի՛ավմէրին 45
ապասընտա պիզի սիւրիւնթիւ վէ իքրահիյէթ

Digitized by Google

46 գօտուն : Հէսի տիշմէնլէրիմիզ պիղէ գարշը
47 աղզլարընը՛ աչմըշլար : Պիղէ գօրգու վէ հէլաք-
48 լըգ՝ պօզղունլուգ վէ գըրղը՛ն կէլտի : Գաւմըմ
գըզընըն գըրղընը իչիւն կէօզլէրիմտէն սու սէլ-
49 լէրի էնէր : Տինմէք օլմատըղընտան՝ կէօզիւմ
50 ագըպ տուրմազ . Ամա Ա՛ստպ կէօքլէրտէն նա-
51 զար գըլըպ պագընճայատէք : Հ Էհրիմին
ճիւմլէ գըզլարը իչիւն՝ կէօզիւմ ճանըմա էլճի
52 վէրիր : Տիշմէնլէրիմ պէնի նաֆիլէ եէրէ՛
սէրչէ գուշու կիպի հէր վէճէլէ ավարլար :
53 Ղ՛օմրիւմիւ չուգուրտա քէստիլէր , իւզէրիմէ դաշ
54 աթտըլար : Պաշըմտան եօգարը սուլար ճէօշ-
55 տիւ . Պէն քէսիլտիմ տէտիմ՝ Ա՛լչագ չուգուր-
տան սէնին ատընա նիտա էյլէտիմ՝ եա՛ Ա՛ստպ :
56 Ա՛էսիմի իչիթտի՛ն . ահլարըմա՛ ֆէրեհատըմա գու-
57 լագլարընը կիզլէմէ : Ա՛ստա նիտա էթտիյիմ
58 կիւնտէ եագլաշտրն , Կ՛օրգմա տէտին : Ղ՛անը-
մըն տա՛վասընը սիւրտիւն՝ եա՛ Ա՛ստպ , Ղ՛օմրիւ-
59 միւ գուրթարտըն : Ա՛յ Ա՛ստպ՝ պանա օլան
60 ղատրի կէօրտիւն , հագգըմը հա՛գգ էյլէ : Ա՛ն-
լարըն հէսի իւնթիգամընը՝ ճիւմլէ պանա օլան նի-
61 յէթլէրինի կէօրտիւն : Ա՛նլարըն սիթէմինէ
իչիթտին եա՛ Ա՛ստպ՝ պանա գարշը օնլարըն հէսի
62 նիյէթլէրինի , Ասզէրիմէ գալգանլարըն տու-
տագլարընը՝ վէ հէր կիւն պանա գարշը օնլարըն
63 գաստընը : Ա՛թուրուշլարընա վէ գալգը շլարըն ա
64 պագ . պէն օնլարըն թիւրքիւսիւ իմ : Ա՛նլարա՝
էլլէրինին ա՛մէլլէրինէ կէօրէ եա՛ Ա՛ստպ՝ ճէզա-
65 լարընը վէր : Ա՛նլարա եիւրէք էօրթիւսիւ՝ օն-
66 լարա պէտտուա՛նը վէր : Ա՛նլարը զաւզպ իլէ
գօվալայըզ՝ օնլարը Ա՛ստպըն կէօքլէրի ալթընը-
տան հէլաք էյլէ :

Digitized by Google

ՊԱՐ. 4։

Ալթուն նի՞ճէ գարարտը, խասս ալթուն սօլտու, 1
Աղտեսէնին դաշլարը ճիւմլէ սօգագլարըն պա-
շընա տէօքիւլտիւ։ Խալխս ալթուն պէրապէրի 2
օլան գըլմէթլու Իհօն օղուլլարը՝ նի՞ճէ չէօլ-
մէքճի էլինին իշի օլան սագըմ չէօլմէքլէրի սա-
յըլտը։ Ժոէրլէր պիլէ մէմ չըգարըպ եավ- 3
րուլարընը. էմնիրիւլէր. գավմըմ գրզը՝ չէօլտէ
տէվէ գուշլարը կիպի զալը՛մ օլտու։ Ինէնին 4
տիլի սուսուզլուգտան տիմանըղնա եաիրշտը.
մա՛ սումլար էքմէք տիլէտիլէր, ասհա օնլարա տօղ-
րույան եօգտուր։ Նէֆիս դա՛ամլար իլէ պէս- 5
լէնէնլէր՝ սօգագլարտա հէլալք օլտուլար. գըրմըզ
իւզէրինտէ պէօյիւկնէր՝ ֆըշդըլը գուճագլա-
տըլար։ Ա՛ գավմըմ գրզընըն եարամազլըղը՝ 6
պիր անտէ ալթիւսթ օլուպ օնա էլլէր տէյամիշ
Սօտոմուն կիւնահընտան պէօյիւք օլտու։ Ո- 7
նուն պէյլերի գարտան փալք՝ սիւտտէն ագ իտի-
լէր, վիւճիւտլերի մէրճանլարտան գըղըլ օլուպ՝
շէքլերի եադուլթա պէնկէրիտի։ Ղէհրէլերի 8
սիահ լըգտան գարա օլուպ՝ սօգագլարտա դանըլ-
մազլար. տէրիլերի քէմիքլէրինէ եափըշը,
գուրույուպ օտուն կիպի օլտու։ Վըլըճտան 9
էօլտիւրիւլէնլէր՝ ածլըգտան էօլտիւրիւլէնլէրտէն
էյի իտի. զիրա օնլար թարլա մահսուլաթը էք-
սիքլիյինտէն էրկիպ էօլտիւլէր։ Ինէրհամէթլու 10
գարըլարըն էլլէրի՝ եվլատլարընը իհչնրտիլէր,
գավմըմ գրզընըն գըրղընըտա օնլարա դաա՛մ
օլտուլար։ Ասպպ էօրքէսինի թէքմի՛լ էյլէտի, 11
խըշմու զազապլընը տէօքտիւ. վէ Ալհօնտա ամէն
դուլթուշթուրտու, վէ օնուն թէմէլլէրինի եէտի։
Նէրին փատիշահլարը վէ տիւնեանըն հէտի սա- 12

Digitized by Google

քինլերի՝ խասիմին վէ տիշմէնին Յերուշալիմին
գափուլարընա կիրէճէյինի ինանմազլարըդըր։
13 Փէյղամպերլերինին կիւնահլարընտան՝ քեահին-
լերինին եարամազըդլարընտան՝ քի՝ օնուն օր-
թասընտա սատըգլարըդ գանընըդ տէօքտիւլեր.
14 Ույագլարտա քէօրլեր Ույէ ավարա կէզտիլեր,
գան իլէ մուրտարլանտըլար, շէյլէքի եվապ-
լարընա տօդունմազա գատիր տէյիլլեր խոր։
15 Ընլարա՝ Ույաուլուն Էյ մուրտարլար, սաուլուն,
սաուլուն՝ տօգունման չաղըրտըլար. օնլար գաչըպ
ավարա կէզտիքլերինտէ պիրլէ՝ գաիֆէլերտէ տէ-
տիլեր. Ընլար արթըգ պո-լոպո սաքին օլմա-
16 սընլար։ Ընլարը Ույապլըն զալապլ տաղըթ-
տը, օնլարա արթըգ նաղար գըլմազ. քեահինլէ-
րին եիւզիւնէ հիւրմէթ էթմէտիլեր, իսթիար-
17 լարա մէրհամէթ էթմէտիլեր։ Պադըլ եարտը-
մըմըզ իչուն՝ կէօզլէրիմիզ արթըգ պօզուլտու.
պէքլէտիյիմիզտէ՝ խէյլա էտէմէյէն դաիֆէյէ
18 պէքլէտիք։ Ույտմյարըմըզը՛ ավարլար, քի սօ-
գագլարըմըզտա կէզմէյէլիմ. սօնուամուզ եագլաշ-
տը, կիւնլերիմիզ տօլտու. զիրա սօնուամուզ կէլտի։
19 Պիզի գօվալայանլար կէօյիւն գարթալըրընտան
եէյնի օլտուլար. պիզի տաղլար իւզերինէ հերա-
րէթլէ գօվալատըլար, չէօլտէ պիզէ փուսու գուր-
20 տուլար։ Պուրնումուզուն նէֆէսի՝ Ույապլըն
մէսիհի՝ օնլարըն տուզագլարընտա դուրթուլտու,
օնուն իչուն քի պիզ՝ Ույաիֆէլերտէ օնուն քէօլ-
21 կէսինտէ եաշայաճաղըզ տէտիք։ Ույէսուր օ-
լուպ՝ սէվգին՝ եա Ույ՛ուս տիյարընտա սաքին օլան
Ույտմ գըղը, քեասէ՝ սէնին իւզերինէ տախի կէ-
չէճէքտիր. սերխօշլանըպ չրփանաճագսըն։
22 Ույարամազլըղըն թէքմիլ օլտու՝ Էյ Ույիօն գըղը.
սէնի արթըգ էսիր սիւրմէյէճէք. սէնին եարա-

Digitized by Google

մազլըղնը եօգլայաճագ՝ եա՞ լ՝ատօմ գըղը, կիւ-
նահլարըն աչիքեակր օլաճագ։

ՊԱՐ 5։

Պիզէ նէ օլտու խադրընա կէթիր՝ եա՞ լ՝ապպ, 1
նազար գըլ, վէ սիմէմիմիզէ պագ։ Անրաս՝ը- 2
մըզ եատլէրէ՝ էվլէրիմիզ էճնէպիլէրէ ինթիգալ
օլտու։ Պապասըզ էօքսիզլէր օլտուգ. անալա- 3
րըմըզ տուլայր կիպիտիր։ Աւչումուզու ագչէ 4
իլէ իչտիք, օտունումուզ պահա իլէ կէլիր։ Պօ- 5
յունլարըմըզ իւզէրինտէ գօվալանտըգ. զահմէթ
չէքէրիզ, վէ րահաթըմըզ եօգտուր։ Լ՝քմէք 6
իլէ տօյմագ իչիւն Աստըղլըարա վէ Ա՞շուրլէրէ
էլ վէրտիք։ Պապալարըմըզ կիւնահ էթտիլէր, 7
օնլար եօղ իքէն՝ օնլարըն եարամազլըգլարընը
պիզ եիւքլէնտիք։ Պիզէ գուլայր մուսալլադ օլ- 8
տու, օնլարըն էլինտէն պիզի պէրըան եօգտուր։
Ղէօլիւն գըղըճը եիւզիւնտէն էքմէյիմիզի է՛օմ 9
րիւմիւզ թէհլիքէսի իլէ թահսիլ էթտիք։ Ա՞ճ- 10
ղըղն շիտտէթինտէն տէրիմիզ ֆուրսն կիպի
սիահ օլտու։ Վարըլարը Աիօնտա՝ պիքրէէրի 11
Ա՞էհուտա շէհրլէրինտէ թախգիր էթտիլէր։
Ընլարըն էլլէրի իլէ սէրվէրլէր ասըլտը, իմթի- 12
արլարըն եիւզիւնէ հիւրմէթ էթմէտիլէր։ Ա- 13
յիթլէրի իչյիւթմէկյէ գուլլանտըլար, վէ կէնճլէր
օտուն ալթընա տիւշտիւլէր։ Իմթիարլար գա- 14
փուտա օթուրմագտան՝ կէնճլէր նազմէլէրինտէն
գալտըլար։ Ա՞իւրէյիմիզ սէվինճտէն տինտի, 15
բագսըմըզ եասա տէօնտիւ։ Պաշըմըզըն թահճը 16
տիւշտիւ. Տալա վա՞յ պիզէ, զէրա կիւնահ էթ-
տիք։ Պունդուն իչիւն եիւրէյիմիզ մահզունն օլ- 17
տու, պունլարտան էօթիւրիւ կէօզլէրիմիզ գա-
բարտը. Աիօն տաղընտան էօթիւրիւ քի վէրա՞ն 18

Digitized by Google

19 օլտու, օնտա տիլքիլէր կէզէրլէր: Ինն եա՞
Իապպ էպէտէն գալըրսըն, սէնին Թախթըն տէվը
20 պէ տէվը տուրուր: Պիզի նի՞չիւն էպէտէն ու-
21 նուտուրսուն, պիզի չօգ զէման պրաղըրսըն: Պի-
զի քէնտինէ տէօնտէր՝ եա՞ Իապպ, վէ տէօնէ-
22 լիմ. կիւնլէրիմիզի էվվէլքի կիպի եէնիլէ: Օ՞ի-
քա պիզի հէման պիլքիւլլիյէ բէտտ էյլէտին,
իւզէրիմիզէ ղայէթլէ ղազապէ կէլտին:

Digitized by Google

ԵՒՍԷԲԻՈՍ

ԼՈՒՍՈՐ

ԵԿԵՂԵՑԻԻ

ՊԱՐ. Ա։

Ա Ի ես օրտուքի՝ օրհուզունձու երբտա տէօրտունձիւ այդօ այրն պէշինտէ՝ պէն էսիրլէրին արասընտա 1
Ի՛էպար ըրմաղընդն եանընտա իքէն, կէօքլէր աչըլտը, վէ Ի՛լտահտան բուլալէր կէօրտիւմ։ Ի՛- 2
յրն պէշինձի կիւնիւնտէ՝ եաՒնի Լօհաթին փա-
տիշահրն էսիրլիյինին պէշինձի երբընտա, Ի՛իլ 3
տանիլէր տիյարընտա Ի՛էպար ըրմաղընդն եա-
նընտա Պուզի օղլու քհահին Լէհէզգէլէք՝ այնէն
Ի՛ապպրն սէօվիւ օլտու. հէմ օրտուտա օնուն իւզէ-
րինէ Ի՛ապպրն էլլի օլտու։

Ա Ի կէօրտիւմ քի՝ իշթէ փօրեաս ճանիպին- 4
տէն գասըրղա եէլի՝ պէօյիւք պուլուդ վէ դու-
թուշմուշ ալթէշ կէլիյօրտու, քի էդրաֆընտա
նուր վարըտը, վէ օրթասընտա՝ ալթէշին օրթասը
ճիլալը մանտէն կէօսթէրիշինէ պէնկզէր իտի։
Ա Ի օրթասընտա տէօրթ հայվան շէքլի վարը- 5
տը. վէ օնլարրն կէօսթէրիշի պու իտի, օնլար ա-
տէմ շէքլինտէ իտի։ Ա Ի հէր պիրինին տէօրթ 6
եիւզլիւ վարըտը, հէմ օնլարրն հէր պիրինին
տէօրթ գանատլի վարըտը։ Ա Ի այագլարը՝ տիւզ 7
այագ իտի. վէ այագլարընդն դապանլարը պու-

Digitized by Google

զաղջ գաւպանը կիպի իտի, վէ ճիլալանմըշ պա-
3 գըր կէօսթէրիշէ կիպի փարլարիտիլէր : Ալ Ֆ
տէօրթ եանլարընտան՝ գանատլարընն ալճընտա
ատէմ էլլէրի վարրտը. հէմ տէօրտիւնիւն տա՝
9 եիւզէրի վէ գանատլարը վար իտի : Կանատ-
լարը պիր պիրինէ պիթիշիք իտի. օնլար եիւրիւ-
տիւքլէրինտէ տէօնմէզլէրիտի. հէր պիրի էօնիւնէ
10 տօղրու եիւրիւրիւտիւ : Ալ Ֆ եիւզէրինին շէքլի՝
տէօրտիւնիւն տա՝ սաղտան ատէմ եիւզիւ վէ
արսլան եիւզիւ իտի, վէ սօլտան տէօրտիւնիւն տա
էգթիւզ եիւզիւ՝ հէմ տէօրտիւնիւն տա գարթալ
11 եիւզիւ իտի : Ալ Ֆ եիւզէրի պէօյլէ իտի. գա-
նատլարը իսէ եօգարըտան եայըլըպ՝ իքիսի պիր
պիրինէ պիթիշիք իտի, վէ իքիսի օնլարըն պէ-
12 տէնինի էօրթէրիտի : Ալ Ֆ հէր պիրի էօնիւնէ
տօղրու եիւրիւրիւտիւ. օնլար՝ րուհ նէրէյէ կի-
տէճէք օլուրսա իտի, օրպայա կիտէրլէրիտի. նիւ-
13 րիւտիւքլէրինտէ տէօնմէզլէրիտի : Ալ Ֆ հայ-
վանլարըն շէքլի՝ եանար աթէշ գօրլարը կէօս-
թէրիշի կիպի՝ չիրաղ՝ կէօսթէրիշի կիպի իտի.
օ՝ հայվանլարըն օրթասընտա տօլաշըր իտի, վէ
աթէշ միւնէվվէր իտի, վէ աթէշտէն շիմշէք չը-
14 գարըր : Ալ Ֆ հայվանլար՝ եըլտըրըմ կէօսթէ-
15 րիշի կիպի սէյիրտիպ տէօնէրլէր իտի : Ամտի
հայվանլարա պագտըմ, վէ իշթէ եէրտէ՝ հայ-
վանլարըն եանընտա տէօրթ եիւզիւ իլէ պիր թէ-
16 քէրլէք վարրտը : Ֆէքէրլէքլէրին կէօսթէրիշի
վէ օնլարըն եափրշը սէնգզէրէ պէնկզէրիտի,
հէմ տէօրտիւնիւն շէքլի պիրիտի. վէ օնլարըն
կէօսթէրիշի վէ եափրշը՝ թէքէրլէք իչինտէ թէ-
17 քէրլէք օլտուղու կիպի իտի : Չիւրիւտիքլէ-
րինտէ՝ տէօրթ եանլարը իւզէրինտէ եիւրիւրլէ-
18 րիտի. եիւրիւտիւքլէրինտէ տէօնմէզլէրիտի : Ալ Ֆ

Digitized by Google

տախրելերի՝ հեմ եիւքսէք հէմ գօբգուբու իտի. վէ տախրելերի՝ տեօղտիւնիւն տէ՝ չէփ չէվրէ կէօզլէր իլէ տօլու իտի: ¶ Է հայվանլար եիւ- 19
թիտիքլէրինտէ՝ օնլարըն ճանընտա թէքէր-
լէքլէր տէ եիւրիւրիւտիւ. հէմ հայվանլար եէրին
իւզէրինտէն գալտըրըլտըգտա՝ թէքէրլէքլէր տէ
գալտըրըլըր: ¶ Ուշ նէրէյէ կիտէճէք զուր- 20
սա իտի, օնլար օրտայ՝ բուհունն կիթտիի եէրէ
կիտէրլէրիտի. թէքէրլէքլէր տախի օնլար իլէ
պէրապէր գալտըրըլըրլարըտը. զիրա թէքէրլէք-
լէրտէ հայվանլարըն բուհու վարըտը: ¶ Նլար 21
եիւրիւյինճէ՝ պունլար եիւրիւք իտի, վէ օնլար
տուրունճա՝ պունլար տուրտուրտուտու. վէ օն-
լար եէր իւզէրինտէն գալգընճա, թէքէրլէքլէր
օնլար իլէ պէրապէր գալգարլարըտը. զիրա թէ-
քէրլէքլէրտէ՝ հայվանլարըն բուհու վարըտը:
¶ Է հայվանլարըն պաշը իւզէրինտէ ս'էպաթըն 22
չէքլէ՝ օնլարըն պաշլարը իւզէրինէ եօգաթրտան
եայը լմըշ հէյպէթլու՝ պիլօղայ պէնկզէր իտի:
¶ Է ս'էպաթըն ալթընտա օնլարըն գանատլարը՝ 23
պիրի պիրինէ տօղտուլուրուտու. հէր պիրինին՝
պիր եանտան իքիսի վարըտը, քի օնլաքիլէ էօր-
թիւլիւր իտի, վէ հէր պիրինին իքիսի վարըտը,
քի օպիր եանտան վիւճիւտիւնիւ էօրթէրիտի:
¶ Է եիւրիւտիւքլէրինտէ՝ գանատլարընըն սէսինի 24
իշնիթտիմ, չօգ տուլար սէսի կիսպի՝ Ա'իւմէյէգա-
տիրին սէսի կիսպի՝ սէՅլէյիշ սէսի՝ օրտու սէտասը
կիսպի իտի. օնլար տուրտուդտա, գանատլարընը
էնտիրլէրիտի: ¶ Է օնլար տուրտա՝ գանատ- 25
լարընը էնտիրտիքտէ, պաշլարընըն իւսթինտէն
օլան ս'էպաթտան պիր սէտայ օլուրուտու: ¶ Է 26
պաշլարը իւզէրինտէ օլան ս'էպաթըն իւսթիւն-
տէն՝ կէօսթէրիշի եա՛ գուէթ դաշը կիսպի պիք

թախթ շէքլի վարրտը. վէ օ թախթ շէքլինին
իւզէրինտէ՝ եօգարտան օնուն իւզէրինտէ՝ ատէմ
27 կէօսթէրիշի կիպի պիր շէքլ վարրտը: Ա է պէ-
լինտէն եօգարը կէօսթէրիշինի՝ ճիլալը մ՚ատէնէ
պէնկզէր չէփ չէվրէսինտէ իչի աթէշ կէօսթէ-
րիշի կիպի կէօրտիւմ, վէ պէլինտէն աշաղը կէօս-
թէրիշինի՝ չէփ չէվրէսի նուր՝ աթէշ կէօսթէրի-
28 շի կիպի կէօրտիւմ: Խաղմուր կիւնիւնտէ պու-
լութաս օլան եայըն կէօրիւնիւշիւ նիճէ իսկ, չէփ
չէվրէ փարլագլըղըն կէօրիւնիւշիւ. էյլէ իտի.
պու Ասպ ճէլալինին շէքլինին կէօրիւնիւշիւ
իտի. իմտի կէօրիւնճէ՝ եիւղլէգյուն գաւիանտըմ,
վէ պիր սէյլէյէնին սէսինի իչիթտիմ:

ՊԱՐ 2:

1 Ա է պանա տէտի. Ախ ատէմ օղլու՝ այագլարը-
2 նըն իւզէրինէ գալգ, վէ սանա սէյլէյիմ: Իմտի՝
պանա սէյլէտիյի կիպի, պանա բուհ կէլտի, վէ
պէնի այագլարըմըն իւզէրինէ գալըրըտը, վէ
3 պանա սէյլէյէնէ իչիթտիմ: Ա է պանա տէ-
տի. Ախ ատէմ օղլու՝ սէնի պէն Խարաէլ օղու-
լարընա՝ պանա ա՚սը օլան ա՚սըլար դաւիֆէսինէ
կէօնտէրիրիմ. կէրէք քէնտիլէրի կէրէք պապա-
լարը հէման պու կիւնէտէք՝ պանա գապահ՚իլ
4 իչլէտիլէր: Ա է եիւղլու փէք հէմ՚ եիւրէյի գա-
թըլ օղուլլար տը. պէն սէնի օնլարա կէօնտէրի-
րիմ. իմտի օնլարա տէյէսին. Ասպ Ալլահ
5 պէյլէ տէտի: Ամմա օնլար իսթէր իչիթմսինլէր,
իսթէր վա՚զ կէլսինլէր, չէուն օնլար ա՚սըլար էվի
տիր. լաքին օնլար՝ արաալարընտա փէյղամպէր օլ-
6 տուղունու պիլէճէքլէր: Ա է սէն՝ ե՜ ատէմ՝
օղլու՝ օնլարտան գ՚օրգմա. Հէմ օնլարըն սէօղլէ-
րինտէն գ՚օրգմա. չէուն սէնին եանընտա իննատճը-

Digitized by Google

լար վէ թիքէնէլէր վար, վէ ա՛գրէպլէր եանընտա
օթաուրտան. օնլարըն սէօզլէրինաէն գօրդում,
վէ օնլարըն եիւզիւնտէն իւրքմէ. զիրա օնլար ա՛-
մըլար էվի տիր ։ Ա է օնլարա սէօզլէրիմի սէօյ- 7
լէյէնին, իսթէր իշիթմինլէր, իսթէր վա՛զ կէլ-
մինլէր. զիրա օնլար ա՛մըլար տըր ։ Ա՛ն իսկ՝ եա՛ 8
ատէմ օղլու՝ սանա սէօյլէտիյիմի տինկլէ, օ ա՛մը-
լար էվի կիպի ա՛մը օլմա. աղըներ աչ, վէ սանա
վէրտիյիմի եէ ։ Ա՛նտէն պագտըմ, վէ իշթէ պա- 9
նա ուզանմըշ պիր էլ՝ վէ իշթէ օնտա պիր
քիթապ ճիլտի վաբըտը ։ Ա է օնու էօնիւմէ 10
աչտը, վէ օ՝ էօնտէն հէմ արտտան եազըլը՛ իտի.
վէ օնտա ֆիղան վէ հինկլէյիշ վէ ա՛հ եազըլմըշ
իտի ։

ԳԼՈՒԽ 3

Ա է պանա տէտի. Ա՛յ ատէմ օղլու՝ պու պուլ- 1
տուղունու եէ. պու ճիլտի եէ, վէ կիթէ Ա՛րաէլ
էվինէ սէօյլէ ։ Ա՛մտի աղըզմը աչտըմ, վէ պանա 2
օ ճիլտի եէտիրտի ։ Ա՛նտէն պանա տէտի. Ա՛յ 3
ատէմ օղլու՝ պէնիմ սանա պու վէրտիյիմ ճիլտի
գաբընընա եէտիր, վէ պաղըրսագլարընը տօլտուր.
իմտի օնու՛ եէտիմ, վէ աղըզմնա պա՛լ կիպի դաթ-
լը՛ իտի ։ Ա՛վետմ պանա տէտի. Ա՛յ ատէմ 4
օղլու՝ վար, Ա՛րաէլ էվինէ կիթ, վէ օնլարա սէօզ-
լէրիմ իլէ սէօյլէ ։ Ա՛իրա սէն տիլի անկլաշըլ- 5
մազ վէ լհսանը կիւճ գավմա կէօնտէրիլմէտին.
ըտ՛ին Ա՛րաէլ էվինէ. Տիլի անկլաշըլմազ վէ 6
լհսանլէրի կիւճ չօգ գավմիլերէ տէյիլ, քի օնլա-
րըն սէօզլէրինի անկլամազըն. էյէր սէնի օնլարա
կէօնտէրսէ իտիմ, օնլար սէնի տինկլէմէզլի՛ըմի
իտի ։ Ա՛մմա Ա՛րաէլ էվի սէնի տինկլէմէզլի՛ իս- 7
թէմէյէճէքլէր. զիրա պէնի տինկլէմէզլի՛ իսթե-

Digitized by Google

ամբոխը. չիմն ճիամբե Յարաեբ էվի ալնը փեք՝ վե
8 եիւրեյի գաթըլար տըը։ Յչլեե օնլարըն եիւզ-
լերինին գարշըսընա սէնին եիւզունիւ փեք՝ վե օն-
լարըն ալնը գարշըսընա սէնին ալնընը փեք էյ-
9 լետիմ։ Ալենին ալնընը գայատան փեք՝ էլմայա
կիպի էյլետիմ. օնլար ա՛սըլար էվի իսե տե՝ սն-
լարտան գօրգմայասըն, վե օնլարըն եիւզունտեն
իւղքմեյեսին։
10 Ալնտեն պանա տեմի. Յա՛ատեմ օղլու՝ սանա
սեօյլետիյիմ Հեփ սեօզլերիմի եիւրեյինե գապմ-
11 էյլե, վե գուլագլարըն իլե իշլեե։ Ալ է վար,
գաւմըն օղուլլարընըն էսիրլերինե կիե, վե օնլա-
քա սեօյլե, վե օնլարա տե. Ա՛ապպ Ալլահ պեօյլե
տեր. խաթեր տինկլեսինլեր, խաթեր վազ կելսին-
լեր։
12 Ա՛լտեմ Ա՛ուհ պենի գալտըրտը, վե արտըմտա
պեօյիւք վելվելե սեսի իշեիմտիմ. Ա՛ապպըն ճե-
լալի՝ մահալինտե միւպարեք օլսուն պէրիպէ։
13 Ալ է Հայվանլարըն գանատլարընըն պիրիպիրինե
տօգուշմալարընըն սեսինի՝ վե գարշըլարընտա քի
Թէքէրլէքլերին սետասընը վե պեօյիւք վելվելե
14 սեսի էշլինիյի։ Ալ է րուհ պենի գալտըրըպ կէօ-
Թիւրտիւ, վե պէն րուհումուն Հերարեեինտեն
աճըլը՛գ իլե կիմեիտիմ. վե իւզերիմե Ա՛ապպըն էլի
գավիլենտի։
15 Ալ է Ա՛լեպար ըրմաղընտա սաքին օլան Ա՛վել-
պիպ էսիրլերինե կելտիմ, վե օնլարըն օթուր-
տուղու եերտե օթուրտում. վե օրատա եէտի կիւն
օնլարըն արասընտա միւթէհայիր օթուրտում։
16 Ալ է օլտուքի եէտի կիւնիւն սօնունտա՝ պանա
17 Ա՛ապպըն սեօզիւ օլուպ տեմի. Յա՛ատեմ օղ-
լու՝ սենի Յարաեբ էվինե պէքճի գօտում. իմմի
աղըմտան սեօզիւ տինկլեյիպ՝ օնլարա դարա-

Digitized by Google

ֆըմտան թէնպիհ էտէսին : Ֆասըղա՝ Ա՛լպէթ- 18
թէ էօլէճէքսին տէտիյիմտէ , վէ սէն օնա էօյուէթ
էթմէզսէն , վէ սէօյլէմէզսէն , քի ֆասըղը՝ եա-
շամըմագ իչուն՝ ֆասըգ եօլունտան սագընտըրա-
սըն , օլ ֆասըգ եարամազըղընտա՛ էօլէճէք , վէ
օնուն գանընը սէնին էլինտէն արայաճաղըմ :
Ա՛մմա սէն ֆասըղա էօյուէթ էտէրսէն , վէ օ՛ ֆըս- 19
գընտան վէ ֆասըգ եօլունտան տէօնմէզսէ , օ՛
եարամազըղընտա՛ էօլէճէք , սէն իսկ՝ ճանընը
գուրթարմըշ օլուրսուն : Ա՛ յ սատըգ սատա- 20
գաճընտան տէօնիւշ՝ եարամազըգ իշլէրսէ ,
օլտէմ օնուն էօնիւնէ թէօգէզ գոյաճաղըմ , քի
օ՛ էօլէ . օնա էօյուէթ էթմէտիյին իչուն՝ օ կիւնա-
հընտա՛ էօլէճէք , վէ օնուն իշլէմիշ իտիյի սատա-
գաճը անկըլմայաճագ , վէ օնուն գանընը սէնին
էլինտէն արայաճաղըմ : Ա՛մմա սէն սատըղա՝ 21
սատըգ կիւնահ էթմէմէյէ էօյուէթ էտէրսէն , վէ
օ՛ կիւնահ էթմէզսէ , օ՛ էօյուէթիւ գապուլ էթ-
տիյի իչուն էլպէթթէ եաշայաճագ , վէ սէն ճա-
նընը գուրթարմըշ օլուրսուն :

Ա՛ յ օրատա իւզէրիմէ Ա՛տապըն էլի օլուպ՝ 22
պանա տէտի . Գալգ , օվայ չըգ , վէ օրատա սա-
նա սէօյլէյիմ : Ա՛ յ պէն գալգըպ՝ օվայ չըգ- 23
տըմ , վէ իշթէ օրատա՝ Ա՛ստապ ըրմաղընըն եա-
նընտա կէօրտիւյիւմ՝ ճէնէթ կիպի՝ Ա՛տապըն ճէ-
լալէ տուրույօրուտու . վէ պէն եիւգիւ գոյուն գա-
փանտըմ : Ա՛ յ պանա ըռւհ կէլիպ՝ պէնի այա- 24
ղընմ իւզէրինէ գալտըրտը . վէ պանա սէօյլէտի ,
վէ պանա տէտի . Ա՛յիթ էվինին իչինտէ սագլան :
Ա՛ յ սէն՝ եա՛ատէմ օղլու՝ իշթէ սէնին իւզէրինէ 25
պաղլայը գոյաճագլար ; վէ սէնի օնլար իլէ պաղ-
լայաճագլար , վէ օնլարըն արասընա չը՛գմայա-
ճագսըն : Ա՛ յ տիլինի տիմաղընա եաւիշտըրա- 26

Digitized by Google

ճաղըմ, վէ տիլսիզ օլաճագըն. վէ օնլարը թէք-
տիր էտեճէք քիմսէ օլմայաճագըն. զիրա օնլար
27 ա՛սրլար էվի տիր։ Իմմա սէնինլէ սէվլէշտիմ-
տէ, աղզընը աչաճաղըմ, վէ օնլարա տէյէսին.
Տապպ Էլլահ պէզլէ տէր. իշլուէն իշլիսին,
վէ վազ կէչէն վազ կէչսին. զիրա օնլար ա՛սրլար
էվի տիր։

ԳԼ. 4։

1 Վ Ը սէն եա՛ ատէմ օղլու՝ քէնտինէ պիր դուզլա-
ալ, վէ օնու էօնիւնէ գօ, վէ օնուն իսրաիլնէ
2 Յէրուշալիմ շէհրինի ըչամ էյլէ։ Վ Ը օնուն
իւզէրինէ մուհասէրէ գօ, վէ օնուն իւզէրինէ
դայռեա եասը, հէմ օնուն իւզէրինէ միճէրիսլէր
գալտըր, վէ օնուն իւզէրինէ օրտու գուր, վէ օնուն
3 իւզէրինէ չէփչէվրէ մանճընըգլար գուր։ Ը՛մ
սէն քէնտինէ պիր տէմիր թաւա ալ, վէ օնու՝
քէնտին իլէ շէհրին արասընա տէմիր գալէ գօ,
վէ իւզէրինէ եիւզիւնիւ գայիմ էյլէ, քի մուհա-
սէրէտէ օլսուն, վէ օնու մուհասէրէ էյլէ. պու՝
4 Յարաէլ էվինէ նիշան օլա։ Վ Ը սէն սօլ եանըն
իւզէրինէ եաթ, վէ իւզէրինէ՝ Յարաէլ էվինին
եարամազլըղընը գօյասըն. օնլարըն եարամազը-
ղընը՝ օնուն իւզէրինէ եաթտըղըն կիւնլէրին սա-
5 յըսընճա գալտըրասըն։ Ճին պէն՝ կիւնլէրին
սայըսընճա իւչեիւզ տօգսան կիւն՝ օնլարըն եա-
րամազլըղընըն եըլլարընը սէնին իւզէրինէ գօ-
տուր. վէ Յարաէլ էվինին եարամազլըղընը գալ-
6 տըրասըն։ Վ Ը օնլարը տիւքէտինճէ՝ սաղ եա-
նըն իւզէրինէ՝ թէքրար եաթասըն, վէ գըրգ կիւն
Յէհուտանըն եարամազլըղընը գալտըրասըն.
սանա եըլ իչիւն կիւն՝ եըլ իչիւն կիւն վէրտիմ։
7 Վ Ը Յէրուշալիմին մուհասէրէսինէ տօղրու եիւ-

Digitized by Google

զիւնիւ գայիմ էտէսին, վէ գօլունու սըղայասըն,
վէ օնուն իւզէրինէ փէյղամպէրլիք էտէսին։ Ա Է 8
պէն՝ իշլէ սէնին իւզէրինէ պաղլար գօյաճաղըմ,
քի պիր եանընտան օպիր եանընա տէօնէմէյէսին,
թա սէն մուհասէրէնին կիւնէլէրինի թէքմիլ ե-
տիրնճէյէտէք։ Էմ սէն քէնտինէ պուղտայ 9
վէ արփա վէ պաղլա վէ մէրճիմէք վէ տարը վէ
չավտար ալ, վէ օնլարը պիր գապա գօյուպ՝ օն-
լարտան քէնտինէ էքմէ՛ք եափ, օնու՝ եանըն իւ-
զէրինէ եաթտըղընէ կիւնէլէրին սայըսընճա՝ իւչ
եիւզ տօգսան կիւն եէյէսին։ Ա Է եէյէճէյին 10
նաֆագանըն գարթըսը՝ կիւնտէ հիրմի մրա՛գալ
օլա. օնու պիր վագթտան թա օպիր վագթատէք
եէյէսին։ Էմ սույու էօլէնիւ իլէ՝ հինին ալթը 11
փայընտան պիր փայ իչէսին. օնու պիր վագթտան
թա օպիր վագթա իչէսին։ Ա Է արփա փի- 12
տէսի եէյէսին, վէ օնու՝ օնլարըն կէօզլէրի էօ-
նիւնտէ՝ ատէմտէն չըգան նէճաեէթին իւզէրին-
տէ փիշիրէսին։ Էմ Ա՛ապպ տէտի. Ա՛սրաէլ 13
օղուլլարը՝ օնլարը սիւրէճէյիմ դաիֆէլէրտէ՝ էք-
մէքլէրինի պէօյլէ մուրտարը եէյէճէքլէր։

Ա Է պէն տէտիմ. Ա՛մ՛ն էֆէնտիմ Ա՛տապ՝ 14
իշլէ՝ ճանըմ մուրտարլանմատը, վէ կէնճլիյիմ
տէն չիմոխյէտէք լէշ՝ եա երըթըճըտան փարա-
լանմըշ եէմէտիմ, վէ աղզըմա մէքրուհ էթի կիր-
մէտի։ Ա Է պանա տէտի. Պադ, սանա աստէմ 15
նէճասէթի՝ եէրինէ՝ սըղը՛ր թէզէյի վէրտիմ, վէ
էքմէյինի օնուն իւզէրինէ եափասըն։ Էմ 16
պանա տէտի. Ա՛յ՝ աստէմ օղլու՝ իշլէ պէն Ա՛հ-
րուշալիմտէ էքմէք տէյնէյինի գըրաճաղըմ, վէ
էքմէյի դարթը իլէ վէ գայղու իլէ եէյէճէքլէր,
վէ սույու էօլէնիւ իլէ վէ շաշգընը՛գ իլէ իչէճէք-
լէր։ Ա՛յա քիմ էքմէյէ վէ սույա մուհթաճ օ- 17

Digitized by Google

լալար, վէ պիր պէրինէ շաշըպ գալալար, վէ եա-
բամազըգլարընտա էիւրիւէլլեր ։

ԳԼ. 5։

1 Վէ սէն՝ եա՛ ատէմ օղլու՝ քէնտինէ քէսքին
պըչաղ ալ, քէնտինէ պէրպէր ուսթուրասը ալ,
վէ օնու պաշըն իւզէրինտէն վէ սագալը՛ն իւզէ-
րինտէն կէչիր. անտէն քէնտինէ դարթը վէզնէ-
2 սի ալըպ՝ գէլլէրը թագաիմ էյլէ ։ Իւչ փայըն
պիր փայընը՝ մուհասէրէ կիւնլէրի տօղրունճա՝
շէհրին օրթասընտա աթէշէ եագասըն, վէ իւչ
փայըն պիր փայընը ալըպ՝ չէփ չէվրէսինի պըչաղ
իլէ վուրասըն, վէ իւչ փայըն պիր փայընը՝ եէլէ
սաչասըն, վէ պէն օնլարըն արտընճա գէլլը՛ճ չէ-
3 քէճէյիմ ։ Վէ օնտան սայրտա ազ ալասըն, վէ
4 օնլարը էթէքլէրինէ պաղլայասըն ։ Վէ օնլար-
տան տահա ալըպ՝ օնլարը աթէշին իչինէ աթա-
սըն, վէ օնլարը աթէշէ եագասըն. ճիւմլէ ասրա-
5 էլ էվինէ օնտան աթէշ չըգաճագ ։ Ապպա Վա-
լահ պէօյլէ տէր. Պու Աբրուշալիմտիր, օնու
դաիֆէլէրին վէ օնուն էդրաֆընտա օլան տիյար-
6 լարըն ասրասընա գօտուրմ ։ Վէ օ՝ շէքիա թիմի
դաիֆէլէրտէն՝ վէ գանունլարըմը էդրաֆընտա
օլան տիյարլարտան զիյատէ՝ ֆըսգա տէյիշէթի-
տի. զէրա շէքիա թէէրիմի ըչտա էթտիլէր, վէ
գանունլարըմ միւճէպինճէ եիւրիւէտիլէր ։
7 Օնուն իչիւն Ապպա Վալահ պէօյլէ տէր. Ային
էդրաֆընըզտա օլան դաիֆէլէրտէն պէթէր օ-
լուպ՝ գանունլարըմտա եիւրիւէտինիզ, վէ շէ-
քիա թէէրիմ իլէ ա՛մէլ էթմէտինիզ, Հէմ էդրա-
ֆընըզտա օլան դաիֆէլէրին ա՛տէթինճէ էթ-
8 մէտինիզ. Օնուն իչիւն Ապպա Վալահ պէօյլէ
տէր. Իշթէ պէն՝ Հէման պէն՝ սանա զըթ իմ,

Digitized by Google

վէ դաւիթեէլերին կէօզլէրի էօնիւնտէ սէնին
օրթանտա շէրիաթլէր իձրա էտէճէյիմ։ Վ է 9
սէնտէ՝ էթմէտիյիմի՝ վէ օնուն կիպի ապթըզ
էթմէյէճէյիմ շէյի էտէճէյիմ, սէնին ճիւմլէ
ազքրուհլուգլարըն սէպէպլինտէն։ ()նուն իչիւն 10
սէնին օրթանտա՝ պապալար օղուլլարըզ եէյէ-
ճէքլէր, վէ օղուլլար պապալարընըզ եէյէճէքլէր,
վէ սէնտէ շէրիաթլէր իձրա էտէճէյիմ, վէ սէ-
նին հէվի պագը գալանլարընըն հէր րիւգեաթա
տասղըտաճաղըմ։ Պունուն իչիւն պէն տա՛ղըմ՝ 11
տէյօր Ա՛տպպ Ա՛ղլահ, Վէն ճիւմլէ իքրահիյէթլէ-
րին իլէ վէ ճիւմլէ ազքրուհլուգլարըն իլէ Վ՝նգ-
տէսէմի մուրատարլատղը՛ն սէպէպտէն՝ էլպէթթէ
պէն տասխի պէնի գըրտաճաղըմ, վէ հէօզիւմ էսխը-
կէմէյէճէք, հէմ տասխի պէն ազքհամէթ էթմէ-
յէճէյիմ։ Վէնինի իւչ փայըն պիր փայը դասւն- 12
տան էօլէճէքլէր, վէ օրթանտա ազըղտան
տիւքէնէճէքլէր, վէ սէնին իւչ փայըն պիր փայը
էդդաֆքնտա գըլըճտան տիւշէճէքլէր, վէ իւչ
փայըն պիր փայընը հէր րիւգեաթա տասղըտըզ՝
արտարընձա գըլը՛ճ չէքէճէյիմ։ Վ է զաքատըմ 13
տիւքէնիդ՝ օնլարտա խըշմիմը գօնտուրտաճաղըմ,
վէ ինթիգամ ալտաճաղըմ. վէ զաքատըմը օնլար-
տա թէքմի՛լ էթտիյիմտէ, պէն Ա՛տպպ զաքա-
պըմտա սէօյլէտիյիմի պիլէչէր։ Վ է սէնի՝ հէվի 14
կէչէնլէրին կէօզլէրի էօնիւնտէ՝ էդդաֆքնտա
օլան դաւիթէլէրտէ խաբտապաճա վէ խօրլուդա
վէրտճէյիմ։ Վ է զաքատ իլէ վէ խըշմ իլէ վէ 15
խըշմին թէքթուրլէրի իլէ սէնտէ շէրիաթլէր
իձրա էթտիյիմտէ, էդդաֆքնտա օլան դաւիթ-
լէրտէ խօրլուդ վէ հագարէթ՝ իպրէթ վէ հայրէթ
իչիւն օլաճագսըն. պէն Ա՛տպպ սէօյլէտիմ։ Վ իպի 16
պօզմագ իչիւն կէօնտէրտիյիմ՝ պօզմագ իչիւն

օշան քէօթիւ ածլը՛գ օգլարըմը ծնլարտա կէօն-
տէրտիյիմոէ, իւզէրինիզէ ածլը՛գ զամմ էտէճէ-
յիմ, վէ սիզին իչիւն էքմէյին տէյնէյինի գըրտա-
17 ճաղըմ։ Ես իւզէրինիզէ ածլըդը վէ քէօթիւ
ճանավարլըդը կէօնտէրէճէյիմ, վէ սէնի էվլատ-
սըդ գոյաճագլար, վէ օրթանտան դաո՛ւն Հէմ
գա՛ն կէչէճէք, Հէմ իւզէրինէ գըլը՛ճ կէթիրէ-
ճէյիմ. պէն Եահվա սէօյլէտիմ։

ՊԱՐ 6։

1 Վէ պանտա Եահվան սէօզէ օլուդ տէտի. Այ
ատէմ օղլու՝ եիւզիւնիւ Իսրաէլ տաղլարընտա
տօղրուդ, վէ ծնլարտա փէչդամպէրլիք էյլէ.
3 վէ տէ. Այ Իսրաէլ տաղլարը՝ Եահվա Ալլահընը
սէօզիւնիւ տինկլէյին. տաղլարա վէ պայըրլարա՝
վատիլէրէ վէ տէրէլէրէ Եահվա Ալլահ պէօյլէ
տէր. Իշթէ պէն սիզին իւզէրինիզէ գըլը՛ճ կէ-
թիրէճէյիմ, վէ սիզին թէփէփուլախանէլէրինի-
4 զի Հէլաք էտէճէյիմ։ Վէ մէզպահլարընըզ
վիրան գալաճագ, վէ կիւնէշ փուլլարընըզ գը-
րըլաճագլար. վէ մագթուլլարընըզը փուլլարը-
5 նըզըն էօնիւնէ տիւշիւրէճէյիմ։ Վէ Իսրաէլ
օղուլլարընըն լէշլէրինի փուլլարընըզըն էօնիւնէ
գօյաճաղըմ, վէ քէմիքլէրինիզի մէզպահլարընը-
6 զըն էդրաֆընա տաղըտաճաղըմ։ Ծ'իւմլէ մէս-
քէնալարընըզտա շէհրլէր խարապ օլաճագ, վէ
թէփէփուլախանէլէրի վիրան գալաճագ. թա-
քիմ մէզպահլարընըզ խարապ վէ վիրան օլալար,
վէ փուլլարընըզ գըրըլըպ պադդալ գալալար,
վէ կիւնէշ փուլլարընըզ եըգրըլալար, վէ ա՛մէլ-
7 լէրինիզ մի՛հվ օլալար։ Վէ օրթանըզտա մագ-
թուլլէր տիւշէլէր, վէ Եահվա պէն օլտուղումը
8 պիլէսիզ։ Իմմա սիզ տիյարլարա տաղլարընը-

Digitized by Google

ներքսա՝ սիզտեն գրլըճտան գուրթուլմուշլարը
դահիճելէրտե պագի գոյաճաղըմ։ Վ է գուր- 9
թուլմուշլարընըզ՝ օլ էսիր սիւրիւլէճէքլէրի դահ-
ճելէրտե՝ պէնի զէքր էտէճէքլեր. չիւն պէնտեն
սաֆան զինաքեար եիւրէքլէրի իլե վէ փութլարը
արտընճա զինա էտէն կէօզլէրի իլե գըրըլտըմ.
վէ օնլար իշլէտիքլերի եարամազլըգլարընտան՝
ճիւմլէ մէքրուհլուգլարը իչիւն քէնահլէրինտեն
իկրէնէճէքլեր ։ Վ է պիլէճէքլեր քի՝ պէն 10
Տապպ՝ օնլարա պու քէմլիկի էթմէկէ պօշունա
սէօյլէմէտիմ։ Տապպ Ալլահ պէօյլէ տեր. Վու- 11
ճունու չարփ, վէ այաղընը պաս, վէ տէ. Ի՞Հ Տա-
րաել էվինին ճիւմլէ եարամազ մէքրուհլուգլա-
րընա. չիւն գրլըճտան՝ աճլըգտան վէ դաւ՛ընտան
տիւշէճէքլեր ։ Ուզադտա օլան՝ դաւ՛ընտան էօ- 12
լէճէք, վէ եագընտա օլան՝ գրլըճտան տիւշէճէք,
վէ գալան էմ մուհասէբէտէ օլան՝ աճլըգտան
էօլէճէք. վէ ղազապրմըզ օնլարտա տիւքէտէճէ-
կիմ։ Վ է օնլարընն մագֆիրուլլարը փութլարը 13
նըն արտընտա մէզապհլարընն եդրաֆընտա՝
հեր եիւքսէք թէփէտե՝ հեփ տողլարընն պաշլա-
րընտա վէ հեր եէշիլ աղաճ ալթընտա վէ հեր
սըզ եափրագը մէշէ ալթընտա՝ ճիւմլէ փութլա-
րընա օլ խօշ գօգու տունտուգլարը մահալտե օլ-
տուգլարընտա՝ պիլէճէքսիզ քի Տապպ պէն իմ։
Վ է էլիմի իւզէրլէրինէ սալաճաղըմ, վէ տիյարը 14
վիրան՝ վէ Տիպլաթայա տօղրու օլան չէօլտէն
վիրան էտէճէկիմ. վէ Տապպ պէն օլտուղումու
պիլէճէքլեր ։

ԳԼՈՒԽ 7։

Ընտէն պանա Տապպըն աէօղիւ օլուպ տէտի. 1
Ամոի սէն՝ եա՛ ատէմ՝ օղլու՝ Տապպ Ալլահ Հարա- 2

Digitized by Google

էլ տիւաբընա պէօյլէ տէր. Այնկ՝ տիւաբըն տէօրթ
3 դարափընա սօնկ կէլտի։ Ը իմոի սէնին իւզէ-
րինէ սօնկ կէլտի. իմոի զազապըմը սէնին իւզէ-
րինէ կէօնտէրէճէյիմ, վէ սէնի եօլարընա կէօրե
Ձէօքմ էտէճէյիմ, վէ ճիւմլէ մէքրուհլուգլարընը
4 սէնին իւզէրինէ վէրէճէյիմ։ Այ կէօղլէրիմ
սանա մէրհամէթ Ըթմէյէճէք, վէ էսիրկէմէյէ-
ճէյիմ. իլլա եօլարընը իւզէրինէ գօյաճաղըմ,
վէ մէքրուհլուգլարըն օրթանտա օլաճագ. վէ
5 Ձապպ պէն օլտուղումու պիլէճէքսիզ։ Ձապպ
Ձլահ պէօյլէ տէր. Պիր պէլա՝ իշթէ պիր պէլա
6 կէլիյօր։ Այնկ կէլիյօր, սօնկ կէլիյօր, սէնին
7 իւզէրինէ ույանտը. իշթէ կէլիյօր։ Ոյ եէրին
սաքինի՝ սէնին նէվպէթին կէլիյօր. զէման կէ-
լիյօր, իզդիհամ կիւնու եագլաշտը, վէ տէյիլ
8 տաղլարըն ալգը շը։ Ը իմոի եագընտա՝ իւզէ-
րինէ զազապըմը տէօքէճէյիմ, վէ խը շմըմը իւ-
զէրինտէ տիւքէտէճէյիմ, վէ սէնի՝ եօլարընա
կէօրե Ձէօքմ էտէճէյիմ, վէ ճիւմլէ մէքրուհ-
9 լուգլարընը սէնին իւզէրինէ գօյաճաղըմ։ Այ կ
կէօղիւմ մէրհամէթ Ըթմէյէճէք, Ձէմ էսիրկէ-
մէյէճէյիմ, սէնին եօլարընա կէօրե սէնին իւ-
զէրինէ վէրէճէյիմ, վէ մէքրուհլուգլարըն սէնին
օրթանտա օլաճագլար. վէ պիլէճէքսիզ քի՝ վու-
10 րան Ձապպ պէն իմ։ Այշթէ կիւն՝ իշթէ կէլիյօր,
նէվպէթէ կէլտի, տէյնէք չիչէքլէնտի, ղուրուր
11 ֆիլիսլէնտի։ Ձուլմ ֆըսգըն տէյնէյինէ չօգ-
տը. օնլարտան քիմնէ գաւմայաճագ, վէ գալա-
պալօգլարընտան վէ մալլէրինտէն նէյնէ գաւմա-
յաճագ, վէ օնլարտա ֆիղան օլմայաճագ։
12 Այ ագթի կէլտի, կիւն եագլաշտը, միշթէրի շատ
օլմասընը, վէ սաթրըճը գասավէթ Ըթմէյինի. զիրա
օնուն Ձէփ գալապալօղլընա ղազայ օլաճագ։

Digitized by Google

13 Ո՛չ ըսեմ ասիկա ասոր համար, որ ուրիշներուն հանգիստ ըլլայ, ձեզի նեղութիւն՝ 14 հապա հաւասարութեան համար. ձեր այժմու առատութիւնը անոնց պակասութեան համար ըլլալով, որ անոնց առատութիւնն ալ ձեր պակասութեան համար ըլլայ, հաւասարութիւն ըլլայ. 15 ինչպէս գրուած է. «Որ շատ ժողվեց՝ չաւելցուց, եւ որ քիչ ժողվեց՝ չպակսեցուց»։ 16 Բայց Աստուծոյ շնորհք թող ըլլայ Տիտոսի սրտին համար, որ ձեր հոգածութիւնը անոր սրտին մէջ դրաւ. 17 վասն զի խրատը ընդունեցաւ, բայց աւելի յօժարութեամբ ինքն իր կամքովը ելաւ ձեր մօտ։ 18 Եղբայրը մը ղրկեցինք անոր հետ, որ բոլոր աւետարանին համար գովեստ ունի բոլոր եկեղեցիներուն մէջ. 19 ոչ միայն ասիկա, հապա եկեղեցիներէն ալ ընտրուեցաւ մեր ճամբորդութեան հետ՝ այս շնորհքովը որ մեզմով կը սպասարկուի Տէրոջ փառքին համար եւ ձեր պատրաստակամութեան համար. 20 զգուշանալով որ մեզմէ ոեւէ մէկը չդատապարտուի այս առատութեան համար որ մեզմով կը սպասարկուի, 21 վասն զի կը հոգանք բարի բաներ ոչ միայն Տիրոջ առջեւ, հապա մարդոց առջեւ ալ։ 22 Ղրկեցինք անոնց հետ մեր եղբայրը, որ շատ անգամ փորձուած ենք զանիկա շատ բաներու մէջ, որ շատ եռանդուն է, հիմա աւելի շատ եռանդուն՝ ձեզի վստահութեան համար։

Digitized by Google

լար, վէ օնա զօրապաղլար կիրէճքլէր, վէ օնու
23 մուրտարլայաճագլար։ Պիր զինճիր եափ զիրա
եէր գա՛ն շէրաա՛թը իլէ տօլտու, վէ շէհր զո՛ւլմ
24 իլէ տօլտու։ Ալ է դաիֆէլէրին Է՛ն եարամազ-
լարընը կէթիրէճէյիմ, վէ օնլարըն էվլէրինի
զա՛պդ էտէճէքլէր, վէ զօրապաղլարըն մաղրու-
լուղունու տինտիրէճէյիմ, վէ օնլարըն մուգատ-
25 տէսլէրի մուրտար օլաճագ։ Էլճքլիք կէլի-
յօր, վէ սէլամլի՛թ արապա՛ճագլար, ամմա օ՛լմայա-
26 ճագ։ Պէլա իւզէրինէ պէլա կէլէճէք, վէ խա-
պէր իւսթինէ խապէր օլաճագ, վէ փէյղամ-
պէրտէն իշ՛յա՛մ դալապ էտէճէքլէր, վէ քեա-
հինտէն Թէվրաթ՝ Է՛մ իսթիարտան նասի՛հաթ
27 զա՛յ՝ օլաճագ։ Փատիշահ եաս չէքէճէք, վէ
պէյ հարապլը՛գ կիյէճէք, վէ տիյարըն գավմը-
նըն էլլէրի կէվէչյէճէք, օնլարա եօլլարընա
կէօրէ էտէճէյիմ, վէ օնլարըն սուչլարընա կէօրէ
տա՛վալարընը կէօրէճէյիմ, վէ պիլէճէքլէր քի՝
Ե՛ապպ պէ՛ն իմ։

ՊԱՐ. 8։

1 Ալ է օլտուքի ալթընճը եըլտա՝ ալթընճը այըն
պէշինճի կիւնինտէ՝ պէն էվիմտէ օթուրույօր-
տում, վէ Ե՛հուտանըն իսթիարլարը գարշըմտա
օթուրուրլարըտը, վէ օրատա իշէրիմէ Ե՛ապպ
2 Ե՛լլահըն էլչի տիւշտիւ։ Ալ է պագտըմ, վէ իշքէ
աթէշ կէօսթէրիշինտէ պիր շէ՛քլ վար իտի, պէ-
լինինի կէօսթէրիշինտէն աշաղը աթէշ՝ վէ պէ-
լինտէն եօգարը նուր կէօսթէրիշինտէ՝ ճիվարը
3 մա՛տէն կէօսթէրիշինտէ իտի։ Ալ է օ՝ էլ սուրէ-
թի, ուզատըպ պէնի պաշըմընն փէրչէմինտէն
դուշտում, վէ բուհ պէնի եէր իլէ կէօյիւն արա-
սընա գալտըրըպ՝ պէնի Ե՛լլահ բույասընտա Ե՛է-

Digitized by Google

թուշալիմ փօրեաստա տօղրու պագան իչ գափու-
նուն մէտխէլինէ՝ գըզգանճըզգ վէրէն գըզգանճըզգ
փուԹունուն տուրագը օլան եէրէ կէԹիրտի ։
4 Ա է իշԹէ օրտաս՝ վատիտէ կէօրտիւիւմ բույայ
կիմի՝ Ասրաէլ Ա՛լլահընըն ճէլալի վարըտը ։ Ա է 5
պանա տէտի ։ Ա՛յ ատէմ օղլու՝ կէօզլէրինի Հալա
փօրեաս եօլունա տօղրու գալտըր ։ վէ պէն կէօզ-
լէրիմի փօրեաս եօլունա տօղրու գալտըրընճա,
իշԹէ մէզպահլըն փօրեաստան եանա օլան գա-
փուսունուն մէտխէլինտէ՝ պու գըզգանճըլ՛գ փու-
Թու վարըտը ։ Ա՛լտէմ պանա տէտի ։ Ա՛յ ատէմ 6
օղլու՝ անլարըն նէ իշլէտիւինի՝ Ասրաէլ օղուլա-
րընըն պուրատա պէն Ա՛ադէմօղլուն իրագ օլմագ
իչլուն՝ իշլէտիքլէրի պէօյիւք մէքրուհլուգլարը
կէօրի՞ էօրմիւսուն ։ աէնա եինէ տէօն , տաՀա
պէօյիւք մէքրուհլուգլար կէօրէմին ։ Ա՛նտէն 7
պէնի Հավալինին գափուսունա կէօթիւրտի ։ վէ
պագտըմ քի՝ իշԹէ տիվարտա պիր տէլիք վարը-
տը ։ Ա է պանա տէտի ։ Ա՛յ ատէմ օղլու՝ պու 8
տիվարը Հալա տէլ ։ վէ պէն տիվարը տէլինճէ,
իշԹէ պիր գափու վարըտը ։ Ա է պանա տէտի ։ 9
Ալիր , վէ անլարըն պուրատա էշԹիքլէրի քէօթիւ
մէքրուհլուգլարը կէօր ։ Ա է կիրինճէ պագտըմ 10
քի՝ իշԹէ Հէր սիւրԹիւնէնին վէ մէքրուհ Հայ-
վանըն սուրէԹի՝ վէ Ասրաէլ էվինին Հէի փուԹ-
լարը տիվարըն իւզէրինտէ էդրաֆտա չէփ
չէվրէ Թաավիր օլունմուշտուտ ։ Ա է անլարըն 11
էօնիւնտէ Ասրաէլ էվինին իսԹիխարլարընտան
եէՀԹիշ քիշի՝ Հէմ անլարըն օրԹասընտա տուրան
Ա՛ ափան օղլու Ա՛ազանեա տուրուպ՝ Հէր պիրի-
նին էլինտէ պուխուրտանլըգլարը վարըտը ։ վէ
գօյու պուխուր տիւմանը չօգարըտը ։ Ա՛նտէն 12
պանա տէտի ։ Ա՛յ ատէմ օղլու՝ Ասրաէլ օղուլ-

Digitized by Google

լարընդն իսթիարլարը գարանլըգտա՝ հէր քէս
քէնտի սուբէթխանէսինին հալվէթլէրինտե
էթտիյինի կէօրտի՞ւմիւ. չիւն օնլար՝ Թապպ պի-
զի կէօրմէդի, Թապպ տիյարը պրագմէ՛ տէյօրլար:
13 Ընտէն պէնա տէտի. Էյինէ տէօն, օնլարըն
իշլէտիքլէրի տահա պէօյիւք մէքրուհլուգլարը
14 կէօր: Ա է պէնի Թապպ էվլինին փօրեասա
տօղրու օլան գափուտունուն մետխէլինէ կէթիր-
տի, վէ իշթէ օրատա՝ Համմուդու աղլայան գա-
15 րըլար օթուրույօրուտու: Ա է պանա տէտի.
Կէօրի՞յօրմուտաուն եա՞ տահմ օղլու. եէնէ տէօն,
պունլարտան պէօյիւք մէքրուհլուգլար կէօր:
16 Ընտէն պէնի Թապպ էվլինին իչ հավլիսինէ
կէթիրտի, վէ իշթէ Թապպըն հէյքէլի գափու-
տունտա էյման իլէ մէզպահըն արասընտա էյիրմի
պէշ քիշի միգտարի վարըրտը, օնլարըն արգասը
Թապպըն հէյքէլինէ տօղրու՝ վէ եիւգլէրի կիւն-
տօղույա տօղրու օլուպ՝ օնլար կիւնտօղույա տօղ-
17 րու կիւնէհշէ սէճտէ գըլարլարըտը: Ա է պանա
տէտի. Կէօրտի՞ւմիւ եա՞ տահմ օղլու. Ընէհուտա
էվլինէ՝ պուրատա էթտիքլէրի մէքրուհլուգլարը
իշլէմէյէ քիւչիւք շէյմի. վէրա օնլար եէրի զիւլմ
իլէ տօլտուրուպ՝ պէնի ղազապէ կէթիրմէյէ
տէօնտիւլէր. վէ իշթէ տալը քէնտի պուրունլա-
18 րընա սալարլար: Ամմի պէն տահի ղազապ իլէ
ա՛մէլ էտէճէյիմ. կէօզիւմ էսիրկէմէյէճէք, վէ
աճըմայաճաղըմ. վէ օնլար գուլագլարըմա պէօ-
յիւք սէս իլէ չաղըրաճագլար, ամմա պէն տինկ-
լէմէյէճէյիմ:

ԳԼԽ. 9:

1 Ընտէն գուլագլարըմա պէօյիւք սէս իլէ չաղը-
րըպ տէտի. Յա՞ շէհրին իւզէրինէ թայֆին օլուն-

Digitized by Google

մուշլար՝ եագլայշըն, վէ հէր պիրինին էլինտէ պօ-
ղուճու ալէթի օլսուն ։ Վ Է իշլէթ փօրեասա 2
պագան եօգարըդքի գաֆունուն եօլունտան ալ-
թը քիշի կէլերիտի, վէ հէր պիրինին գըրըճը ա-
լէթի էլինտէ իտի. վէ իչլերինտէ պէզ էս՛վապ
կիյինմիշ պիր քիմսէ վարըտը, վէ պէլինտէ եա-
զըճը՛ տիվիտի վարըտը. իմտի օնլար վարըպ պա-
գըր մէզպահըն եանընտա տուրտուլար ։ Վ Է 3
Ասրահէլ Ալլահընըն ճէլալի՝ օլ իւզէրինտէ օլ-
տուղու քէթուպիմին իւզէրինտէն էվին էշիյինէ
չըգտը, վէ օլ պէզ էս՛վապ կիյինմիշ պէլինտէ
եազըճը՛ տիվիտի օլան քիմսէյի չաղըրտը. Վ Է 4
Ասպպ օնա տէտի. Ը Էհրին օրթասընտան՝ Էհ-
րուշալիմին օրթասընտան կէչ, վէ օնուն իչինտէ
հէփ իշլէնէն մէքրուհլուգլար իչիւն ահ վէ ֆի-
ղան չէքէն քիմսէլէրին ալնը իւզէրինէ նիշան
եդյլէ ։ Վ Է պէն իշիտիրքէն՝ օպիրլէրէք աէտի. 5
Նուն արտընճա շէհրտէն կիչին, վէ վուրուն.
կէօզլէրինիզ էսիրկէմէսին, վէ աճլման ։ Խո- 6
թիարը՝ կէնճի վէ սիպիրէյի վէ մայսումու վէ գա-
լըյը գաթել էտիպ պօզուն, ամմա իւզէրինտէ
նիշանը օլան հիչ պիր ատէմէ եագլայշման, վէ
պէնիմ Վ ադտէսէմտէն պաշլայարըզ. իմտի էվին
էօնիւնտէ օլան իսթիար քիշիլէրտէն պաշ-
լատըլար ։ Է մ օնլարա տէտի. Վվին մուրտար- 7
լայըն, վէ հավլիյի էօլտիւրիւլմիւշլէր իլէ տօլ-
տուրտուպ չըգըն. իմտի օնլար չըգըպ՝ շէհրտէ
վուրտուլար ։ Վ Է օլտու քի՝ օնլարը վուրտու- 8
լար տա պէն գալընճա, օլտէմ եիւզիւ գյյուն
գափանտըմ, վէ ֆէրեաստ էտիպ տէտիմ. Վյվահ
եա՛ Ադապ Ալլահ՝ սէն Էրուշալիմին իւզէրինէ
ղազապընը տէօքմէ քլէ՝ Ասրաէլին հէփ գալան-
լարընը հէլաքմը էտէճէքսին ։ Վ Է պանա տէ- 9

տի։ Խարաեղ վէ Լահուտա էվլինին եարամազլը-
ղը՝ ղայէթ պէ ղայէթ պէջյունք տիւր , վէ եէր
գան իլէ տօլտու , հէմ շէհր ազղընլը'դ իլէ տօլ-
տու։ զէրա տէտիլէր։ Խապպ տիյարը թէրք էմ-
10 տի , հէմ Խապպ կէօրմէյօր ։ Խմոի պէն տախի՝
կէօզլէրիմ էսիրկէմէյէճէք , հէմ ածլմայաճա-
11 ղըմ։ եօլլարընը պաշլարընա վէրէճէյիմ ։ Ընա-
տէն իշթէ պէզ էս'վապլարը կիպիւ՝ պէլինտէ տի-
վիտ օլան քիմնէ ճէվապ տէօնտէրիպ տէտի։ Պա-
նա էմր էթտիյին կիպի էյլէտիմ ։

ՊԱՐ 10։

1 Ընտէն պագտըմ քի՝ իշթէ քէրուպիմլէրին պա-
շը իւզէրինտէ քի ս'էպաթտա եա'գուէթ դաշը
կիպի՝ թախթ շէքլի կէօսթէրիշի կիպի օնլարըն
2 իւզէրինտէ՝ կէօրունիւրիտի ։ Ա՛ էֆէնտն էս'-
վապլարընը կիյինմիշ քիմնէյէ սէօյլէտի , վէ տէ-
տի ։ Քէրուպիմլէրին ալթընտա օլան թէրքէր-
լէքլէրին արասընա կիր , վէ ավուճլարընը քէրու-
պիմլէրին արասընտա օլան ալթէշ գօրլարընտան
տօլտուր , վէ շէհրին իւզէրինէ սաչ ։ իմտի օ՝
3 կէօզլէրիմ էօնիւնտէ կիրտի ։ Ա՛ է օ քիմնէ կիր-
տիյինտէ , քէրուպիմլէր էվին սաղ եանընտա
տուրուրլարընտը ։ վէ իչէրդի հավլիյի պուլութ
4 տօլտուրմուշտուտու ։ Ա՛ է քէրուպիմլէրին իւզէ-
րինտէն էվլին էշիյինէ տօղրու Խապպըն ճէլլալի
եհուճէլմիշինտի ։ վէ էվ պուլութտան տօլտու ,
հէմ հավլի Խապպ ճէլլալինին նուրունտան տօլ-
5 տու ։ Ա՛ է քէրուպիմլէրին գանատլարընըն սէ-
տասը՝ թա տիշարը քի հավլիյէտէ'ք Ռ՚իմլէյէ-
գատիր Ա՛լլահըն սէօյլէտիյինտէ սէսի կիպի իշէ-
6 տիլէրիտի ։ Ա՛ է օլտուքի՝ քէթէն էս'վապլարը
կիյէն քիմնէյէ էմր էտիպ՝ Քէրուպիմլէրին ա-

Digitized by Google

բասընտա օլան թէֆքէրլէֆքէրին արասընտան ա-
թէշ ալ տէյինճէ, ◦ վարըպ թէֆքէրլէֆքէրին
եանընտա տուրտու։ ¶ Է Ի֊էրուպիմլէրին ա- 7
բասընտան քէրուպուն պիրի՝ էլինի քէրուպիմլէ-
րին արասընտա օլան աթէշէ սալըպ ալտը , վէ
քէթէն էս՝ վապլարը կիչէնին ավուճլարընա վէր-
տի ◦ վէ ◦՝ ալըպ չըգտը։
¶ Է քէրուպիմլէրին գանատլարը ալթընտա 8
ատէմ էլի սուրբէթի կէօրիւնիւրիւտիւ։ ¶ Է 9
պագտը՛մ քի՝ իշթէ քէրուպիմլէրին եանընտա
տէօրթ թէֆքէրլէֆ՝ պիր քէրուպուն եանընտա
պիր թէֆքէրլէֆ վէ ◦ պիր քէրուպուն եանընտա
պիր թէֆքէրլէֆ վարըտը ◦ վէ թէֆքէրլէֆքէրին
կէօսթէրիշի՝ սէնգզէր դաշը կէօսթէրիշինտէ ի-
տի ։ ¶ Է կէօսթէրիշլէրի՝ տէօրտիւնճիւ տա 10
շէֆլի պիր իտի ◦ թէֆքէրլէֆ իչինտէ թէֆքէրլէֆ
օլտուղու կիպի իտի ։ Հիւրիւտիւքլէրինտէ 11
տէօրթ եանլարընա կիտէրլէրիտի ◦ եիւրիւտիւք-
լէրինտէ տէօնմէզլէրիտի ◦ զէրա պաշընն տօղրուլ-
տուղու մնհալէ տօղրու՝ արտընձա կիտէրլէրիտի ◦
եիւրիւտիւքլէրինտէ տէօնմէզլէրիտի ։ ¶ Է օնլա- 12
րըն պիւթիւն վիւճիւտիւ վէ արգասը վէ էլլէրի
Հէմ գանատլարը վէ թէֆքէրլէֆքէրի չէփ չէվրէ՝
թէֆքէրլէֆքէրին տէօրտիւնիւն տէ՝ կէօզլէր իլէ
տօղու իտի ։ Ա֊թէֆքէրլէֆքէր իչիւն՝ պէն իշխտիրքէն 13
ծնլարա՝ Ա֊ա՞ թէֆքէրլէֆ չաղըրըտը ։ ¶ Է Հէր 14
պիրինին տէօրթ եիւզիւ վարըտը ◦ իլքին եիւզիւ
քէրթւպ եիւզիւ իտի , իքինճինին եիւզիւ ատէմ
եիւզիւ իտի , վէ իւչիւնճիւսիւնիւն արսլան եիւզիւ
իտի , վէ տէօրտիւնճիւսիւնիւն գարթալ եիւզիւ
իտի ։ ¶ Է քէրուպիմլէր եիւճէլտիլէր ◦ Ի֊էզար 15
բրմաղընտա կէօրտիւյիւմ Հայվան պու տուբ ։
¶ Է քէրուպիմլէր եիւրիւյիւնճէ , թէֆքէրլէֆքէր 16

Digitized by Google

տէ օնլարըն եանընտա կիտէրլէրիտի. վէ քէրու-
պիմլէր՝ եէրտէն եիւճէլմէք իչիւն՝ գանատլարընը
գալտըրտըգլարընտա, պու թէքէրլէքլէր տախի
17 օնլարըն եանընտան տէօնմէզլէրիտի։ ()նլար
տուրտուգտա՝ պունլար տուրու՛րտուտու, վէ օնլար
եիւճէլտիքտէ՝ պունլարտա եիւճէլլէրիտի. զէրա
18 օնլարտա Հայվանլարըն րուհու՛ վարըտը։ Ա՛ն
էվին էշխյինտէն Ա՛ապպըն ճէլալի՛ չըգըպ՝ քէրու-
19 պիմլէրին իւզէրինէ՛ տուրտու։ Ա՛ն կէօզլէրիմին
էօնիւնտէ՛ քէրուպիմլէր չըգտըգլարընտա գա-
նատլարընը գալտըրըպ՝ եէրտէն եիւճէլտիլէր,
վէ թէքէրլէքլէր պէրապէրլէրինճէ իտի, վէ
Ա՛ապպ էվինին կիւնտօղու գափուտունուն ա՛ետ-
թէլինտէ՛ տուրտուլար. վէ Ա՛արաէլ Ա՛ղլահընըն
՛ ճէլալի՛ եօգարըտան օնլարըն իւզէրինտէ՛ իտի։
20 Ա՛էպար ըրմաղընտա Ա՛արաէլ Ա՛ղլահընըն ալ-
թընտա կէօրտիւյիւմ Հայվան պու՛ տուր. վէ պիլ-
21 տիմ՛ քի՛ օնլար քէրուպիմ՛ իտի։ Ա՛էր պիրինին
տէօրտէր եիւզիւ՛ վէ Հէր պիրինին տէօրտէր գա-
նատը՛ վէ գանատընըն ալթընտա ատէմ էլինին
22 շէֆքլի՛ վարըտը։ Ա՛ն եիւզլէրինին շէֆքլի՛ կէրէք
կէօթէրիշլէրի կէրէք քէնտիլէրի՛ Ա՛էպար ըր-
մաղընըն եանընտա կէօրտիւյիւմ եիւզլէրին քէն-
տիսի՛ իտի. Հէր պիրի էօնիւնէ՛ տօղրու եիւրիւ-
րիւտիւ։

ԳԼՈՒԽ 11։

1 Ա՛ն րուհ պէնի գալտըրըպ՝ Ա՛ապպ էվինին կիւն-
տօղույա տօղրու պագան կիւնտօղուտու գափու-
տունա կէթիրտի. վէ իշմէճ գափուտունուն մէտթէ-
լինտէ՛ էյիրմի պէշ քիշի՛ վարըտը, վէ օնլարըն ա-
րասընտա Ա՛'ղզուր օղլու Ա՛ասալսնեայը վէ Պէ-
նաեա օղլու Փէլադեայը՝ գամմըն սերվէրլէրինի՛

Digitized by Google

կէօրտիւմ ։ Ալ է օ պանա տէտի . Այո՛ ատէմ 2
օղլու՝ պու ատէմլէր եարատմազլըգ տուշունիւրու-
լէր , վէ պու շէհրին հագգընա քէօմէիւ նիյէթ-
լէր մէշվէրտէի էտերլեր ։ Այագընատ էվլեր եա- 3
փըլմայաճագ , պու շէհիր գազան՝ վէ պիզ էթլէ-
րիզ տէրլեր ։ Ընուն իչինն օնլարըն իւզերինէ 4
փէյղամպէրլիք էյլէ , փէյղամպէրլիք էյլէ՝ եա՛
ատէմ օղլու ։

Լուէմ՝ իւզերիմէ Ատապըն Ուհու տուշտու , 5
վէ պանա տէտի . Ցէ՛ քի՝ Ատապ պէօյլէ տէր . Ինչ
պէօյլէ տէտինիզ՝ եա՛ Արաէլ էվլի . ամմա պէն
ֆիքրինիզտէն կէչէնի պիլիւրիմ ։ Ինչ պու շէհր- 6
տէ մագֆիրէտլարընընզը չօղալմըշտընզը . վէ օնուն
ասգապլարընը մագֆիրէտլէր իլէ տօլուռտուռուզ ։
Ընուն իչինն Ատապ Ալլահ պէօյլէ տէր . Ընուն 7
իչինէ գօռտուղունուզ մագֆիրէտլարընզը՝ էթ օն-
լար տըր , վէ օ գազան տըր . սիզի իսէ օնուն իչին-
տէն չըգարտաճաղըմ ։ Կօրլըճտան գօրգտունուզ , 8
ամմա պէն սիզին իւզերինէ գըրըճ կէթիրէճէյիմ՝
տէյօր Ատապ Ալլահ ։ Ալ է սիզի օնուն իչինտէն 9
չըգարտաճաղըմ , վէ սիզի եատըլըր էլինէ թէսլիմ
էտէճէյիմ . վէ սիզտէ չէրաւ թէլըր իմրաս էտէ-
ճէյիմ ։ Կօրլըճտան տուչէճէքսիզ . Արաէլին 10
սինօրլարընտա չէրաւ թէլընըզը՝ կէօրէճէյիմ , վէ
պիլէճէքսիզ քի՝ Ատապ պէն իմ ։ Պու շէհր 11
սիզին իչինն գազան օլմազ քի՝ սիզ օնուն իչինտէ
էլթ օլասըզ . Արաէլին սինօրլարընտա սիզին շէ-
րաւ թէլընըզը՝ կէօրէճէյիմ ։ Ալ է պիլէճէքսիզ 12
քի՝ Ատապ պէն իմ . չինն գանունլարըմտա եիւ-
րիւմէտինիզ , վէ չէրիաւ թէլէրիմիէ ա՛մէլ էթմէ-
տինիզ , իլլա էդդաֆլարընընզտա օլան դահիճէ-
լէրին ա՛տէթլէրի միւճէպինճէ ա՛մէլ էթտի-
նիզ ։

Digitized by Google

13 Ա է օլտու քի՝ պէն փէշղամպէրլիք էտէրքէն,
Պէնաեա օղլու վէլաշնա էօլտիւ. օլտէմ եիւզիւ
գօյուն գափանըպ՝ եիքօսէք սէս իլէ ֆէրեաստ է-
տէրէք՝ տէտիմ. Ե՛յվահ Ա՛ռպպ Ա՛լլահ՝ Ա՛ռրա-
էլին պագիյէսինի տիւքէտճէ՛քմիսին։
14 Ա՛լտէմ պանա Ա՛ռպպըն սէօզիւս օլուպ տէտի.
15 Ա՛յ ատէմ օղլու՝ սէնին գարընտաշլարըն՝ գա-
րընտաշլարըն՝ սէնին խըսըմլարըն օլան քիմսէ-
լէր՝ վէ Ճիմլէ Ա՛ռրաէլ էվի՝ Ճիմլէսի՝ օվ քիմ-
սէլէր տիր քի՝ Ա՛էրուշալիմ տաքինլէրի օնլարա
տէտիլէր. Ա՛ռպպըն եանընտան իրագ օլուն, պու
16 տիյար միրաս՝ իչիւն պիզէ վէրիլմիշտիր։ Ա՛նուն
իչիւն տէ. Ա՛ռպպ Ա՛լլահ պէօյլէ տէր. Պէն օնլարը
դաիֆէլէրտե իրագ էեՃտիմ իսէտե, վէ օնլարը տի-
յարլարա տաղըԸտըմ իսէտե, նիհայէ օնլարա՝ օն-
լարըն օվ վարտըգլարը տիյարլարտա քիւչիւք
17 Ա՛ագաէսէ օլաՃաղըմ։ Ա՛նուն իչիւն տէ. Ա՛ռպպ
Ա՛լլահ պէօյլէ տէր. Ա՛իզի գավմիէրտէն տէվէ-
րէՃէյիմ, վէ սիզի տիյարլարտան գօփլայաՃաղ-
ըմ, օնլարտա՛նըքի՝ սիզ տաղըլմըշ՛սընըզ. վէ սի-
18 զէ Ա՛ռրաէլին եէրինէ վէրէՃէյիմ։ Ա է օրայա
վարըպ՝ օնտան օնուն ճիւմլէ իքրահ՛իէԸլէրինի
վէ հէփ մէքրուհլուգլարընը կիտէրէՃէքլէր։
19 Ա է օնլարա պիր եիւրէք վէրէՃէյիմ, վէ իչէ-
րինէ եէնի րուհ գօյաՃաղըմ. վէ օնլարըն թէ-
նինտէն դաշ եիւրէքլի կիտէրիպ՝ օնլարա էԸ-
20 տէ՛ն եիւրէք վէրէՃէյիմ։ Ա՛նա քիմ գանուն-
լարընտա եիւրիւէլէր, վէ շէրիա՛Ըլէրիմի սագ-
լայալար, վէ ճնլար իլէ ա՛մէլ էտէլէր. վէ օնլար
պանա դաւմ օլալար, պէն տախի օնլարըն Ա՛լ-
21 լահը՛ օլայըմ։ Ա՛մմա շօլ եիւրէքլէրի՝ իքրա-
հ՛իէԸլէրինին վէ մէքրուհլուգլարընըն կէօնլիս
արտընՃա եիւրիւէնլէրի՝ օնլարըն եօլընտա քէն-

Digitized by Google

տիլէրին պաշընա կէթիրէճէյիմ՝ տէյօր Տապպ
Ալլահ։
Ընտէն քէրուպիմլէր գանատլարընը գալտըր- 22
տըլար, վէ թէքէրլէքլեր օնլարըն ետընտա ի-
տի. վէ Յարաել Ալլահընըն ճէլալի եօգարըտան
օնլարըն իւզէրինտէ իտի։ Վ է Տապպըն ճէլա- 23
լի շէհրին իչինտէն եօգարը չըգըպ՝ շէհրին կիւն-
ուօղու ետընտա օլան տաղըն իւզէրինտէ տուր-
տու։ Վ է թուհ պէնի գալտըրըպ՝ Ալլահ Տու- 24
հու իլէ րուչյատա պէնի Աիլտանիլէր տիյարըն-
տա քի էսիրլէրէ կէթիրտի. անտէն օլ կէօրտիւ-
յիմ՝ րուչյա պէնիմ իւզէրիմտէն չըգար։ Վ է 25
պէն էսիրլէրէ՝ Տապպըն պանա կէօսթէրտիյի
ճիւմլէ սէօզլէրինի սէօյլէտիմ։

ՊԱՐ 12։

Վ է պանա Տապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի. Այ 1
ատէմ՝ օղլու՝ սէն ա՛սլըար էվի իչինտէ սաքին- 2
սին, քի օնլարըն կէօրմէյէ կէօզլէրի վա՛ր իքէն
կէօրմէզլէր, իչիթմէյէ գուլագլարը վա՛ր իքէն ի-
չիթմէզլէր. զէրա օնլար ա՛սլըար էվի տիր։ Այ 3
տի սէն՝ եա՛ ատէմ օղլու՝ քէնտինէ կէօչ գաղ-
լէրի հազըրլա, վէ օնլարըն կէօզիւ էօնիւնտէ
կիւնտիւզիւն կէօչ. վէ օնլարըն կէօզիւ էօնիւնտէ
պիր մահալտէն պիր ղայրի մահալէ կէօչ, պէլքի
կէօրէլէր. զէրա օնլար ա՛սլըար էվլիտիր։ Վ է 4
կէօզլէրի էօնիւնտէ գաղլէրինի՝ կէօչ գաղլէրի
կիպի՝ կիւնտիւզիւն չըգարասըն, քէնտին իսէ՝
կէօչէ չըգանլար կիպի՝ կէօզլէրի էօնիւնտէ ախ-
շամտա՛ չըգասըն։ Օնլարըն կէօզլէրի էօնիւն- 5
տէ տիմարը տէլիպ՝ օնտա՛ն չըգարասըն։ Կէօզ- 6
լէրի էօնիւնտէ ումուզ իւզէրինէ եիւքլէնիպ՝ սու-
լար գարարը՛րքէն չըգարասըն. եիւզիւնիւ էօրթ,

Digitized by Google

քի եէրի կէօրմէյէսին. զիրա սէնի Ասթաէլ էվինէ նիշան գօտում։
7 Ամեն պանա էմր օլունտուղու կիպի՝ էյլէ էյլէտիմ. գապլէրիմի՝ կէօչ գապլէրի կիպի՝ կիւնտիւզիւն չըգարտըմ, վէ ախշամնա էլիմիէ տիվարը տէլիպ՝ սուլար գարարըդըքէն չըգարտըմ, կէօզլէրի էօնիւնտէ ումուզ իւզէրինէ եիւքլէնմիշտիմ։
8 Վէ սապահլայըն պանա Ասպպըն աէօզիւ օլուզ տէտի. Այ՜ սուէմ օղլու՝ Ասրաէլ էվի օվ ա՛սրլար էվի սանա՝ Վէն նէ՞ էտէյօրսուն տէ՞մէտիլէրմի։
10 Ընլարա տէ. Ասպպ Վլահ պէօյլէ տէր. Պու իշճամ Երուշալիմտէքի պէյ՝ վէ իչինտէ օլան ճիւմլէ Ասրաէլ էվի իչիւն տիւր, քի օնլար օնուն իչինտէ տիրլիէր։
11 Տէ. Պէն սիզին իչիւն նիշան իմ. պէն նիճէ էթտիմ իսէ, օնլարա էօյլէ օ՛լունաճագ. օնլար սիւրէկիւնէ՝ էսիրլիյէ կիտճէք։ Վ էօ արաալարընտա օլան պէյ՝ ումուզու իւզէրինէ եիւքլէնիպ՝ սուլար գարարըդր իքէն չըգաճագ, տիվարը տէլէճէքլէր քի՝ օնտան չըգարալար. օ եիւզիւնիւ էօրթէճէք,
13 քի եէրի կէօզ իլէ կէօրմէյէ։ Վ էօնուն իւզէրինէ աղըմը եայաճաղըմ, վէ օ՝ պէնիմ քէմինտէրիմի դուրթուլաճագ, վէ օնու Պապէլէ՝ Ասիւտանիլէրին տէյյարընա կէօթիւրէճէյիմ. վէ օ՝ օնու կէօրմէյէճէք, ամմա օրատա էօլէճէք։
14 Վ էճիմլէ էդրաֆընտա եարտըմը իչիւն օլանլարը վէ էվի պէօլիքլէրինի՝ էր բիւգիւնաբէ տաղըտաճաղըմ, վէ արտլարընճա գըլըճ չէքէճէյիմ։
15 Վ էօնլարը դաիֆէլէրէ տաղըթտըղըմտա, էվմ օնլարը տէյյարլարտա փէրուշան էթտիյիմտէ,
16 պիլէլէր քի՝ Ասպպ պէ՛ն իմ։ Վ էօնլարտան գըլըճտան՝ աճըգտան վէ դաւ՛ունտան՝ ազ քիշի պագը գօյաճաղըմ, թաքիմ օլ վարաճագլարը

Digitized by Google

դաիֆելէրտե հէփ մէքրուհլուգլարընը նագլ էտէլէր. վէ պիւէլէր քի՝ Իապպ պէն իմ։

17 Ալ պանա Իապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի. Ա՛յ ատէմ օղլու՝ էքմէյինի տիթրէյէրէք եվ-
18 յէսին, վէ սույունու իղդիրապ իլէ վէ թէհլաշէ իլէ իչէսին։ Ալ տիյարըն գավմընա տէյէսին.
19 Իերուշալիմ սաքինլէրինին հագգընա՝ Իսրա-էլ եէրինին հագգընա Իապպ Ալլահ պէօյլէ տեր. Ընլար էքմէքլէրինի թէհլաշէ իլէ եէյէճէքլէր, վէ սուլտրընը սէրսէմլիք իլէ իչէճէքլէր, թա քիմ տիյարը՝ օնտա հէփ սաքին օլանլարըն զուլմու սէպէպլինտէն՝ օնտա օլանլարըն ճիւմլէսինտէն
20 վիրա՛ն գալա։ Էմ սաքին օլունմուշ շէհրլէր հարապ օլաճագլար, վէ տիյար վիրա՛ն օլաճագ.
21 վէ պիւէճէքսիզ քի՝ Իապպ պէն իմ։

Ալ պանա Իապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի. Ա՛յ ատէմ օղլու՝ պու սիզին Իսրաէլ տիյարընը-
22 տա մէս՛էլինիզ նէ՞ օլա, քի տէրսիզ ովիւնլէր ուզանտը, վէ հէր վահի հէլաք օլտու։ Ընուն
23 իչիւն ընլարա տէ. Իապպ Ալլահ պէօյլէ տեր. Պու մէս՛էլի իպդալ էտէճէյիմ, վէ օ մէս՛էլի արթըգ Իսրաէլտե սէօյլէմէյէճէքլէր. լաքին ընլարա՝ ովիւնլէր վէ հէր վահինին իճրասը եագ-
24 լաշտը տէ. Օ իրա արթըգ Իսրաէլ էվինին ի-
չինտէ պադրը վահի վէ եաման ֆալ օմայաճագ։
25 Օ իրա պէն Իապպ սէօյլէրիմ, վէ սէօյլէտիյիմ սէօզ իճրա օլունաճագ, արթըգ ուզանմայաճագ. զերա կիւնլէրինիզտե՝ եա՛ ա՛սըլար էվի՝ սէօզիւ սէօյլէյիպ իճրա էտէրիմ՝ տէյօր Իապպ Ալլահ։

Ընտէն պանա Իապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի.
26 Ա՛յ ատէմ օղլու՝ Իշթէ Իսրաէլ էվի տէրլէր քի,
27 Պունուն կէօրտիյիւ վահի չօգ կիւնլէր իչիւն

տիւր, վէ օ՝ իրագ վագթլար իչիւն փէյղամպեր-
28 լիք էտեր: Ընուն իչիւն օնլարա տէ. Յապպ
Ալլահ պէօյլէ տեր. Պէնիմ հիւ պիր սէօզիւմ
արթըգ ուզանմազ, իլլա սէօյլէտիյիմ սէօզ ինճուս
օլունաճագ տըր՝ տէյօր Յապպ Ալլահ:

ՊԱՐ 13:

1 Ընտէն պանա Յապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի.
2 Այ՝ ատէմ օղլու՝ Յարաէլ օղուլլարընըն փէյ-
ղամպերլիք էտէն փէյղամպերլերի Հագդընա
փէյղամպերլիք էյլէ, վէ քէնտի սիւրքլէրինն-
տէն փէյղամպերլիք էտէնլէրէ տէ. Յապպըն
3 սէօզիւնիւ տինկլէյին. Յապպ Ալլահ պէօյլէ
տեր. Վայ պիր շէյ կէօրմէմիշ իքէն՝ քէնտի
րուհլարը արտընճա սիւրիյէն տիվանէ փէյղամ-
4 պերլերէ: Փէյղամպերլերին ըսսըզ եէրլէրտէ
5 Թիլքիլէր կիպի օլտու՝ եա՝ Յարաէլ: Ընգրգ
եէրլերէ չը՛գմատընըզ, վէ Յապպըն կիւնիւնտէ
ճէնկէ տուրմագ իչիւն՝ Յարաէլ էվինի չէթ իլէ
6 չէվիրմէտինիզ: Ընլար պադըշ վահի՝ վէ եա-
լան ֆալ կէօրտիւլէր, ընլար՝ Յապպ ընլարը կէօն-
տէրմէմիշ իքէն՝ Յապպ տէտի տէրլեր, վէ սէօզ
7 ս՝ապխէթ էթմէյէ իւմիտ վէրիրլեր: Այնչ պադըշ
վահի կէ՞օրմէտինիզմի, վէ եալան ֆալ սէօյլէ՞-
մէտինիզմի. վէ պէն սէօյլէմէմիշ իքէն՝ Յապպ
8 տէտի տէ՞մէտինիզմի: Ընուն իչիւն Յապպ Ալ-
լահ պէօյլէ տեր. Այնչ սէօզիւնիւզ պադըշ՝ վէ վահի-
նիշ եալան օլտուղու իչիւն՝ օնուն իչիւն իշլէթ
9 պէն սիզէ գարշը իմ տէյօր Յապպ Ալլահ: Այ
էլիմ՝ պադըշ վահի կէօրէն վէ եալան ֆալ պա-
գան փէյղամպերլերիզ գարշը օլաճագ. գավմըմըն
մէճլիսինտէ օնլար օլմայաճագ, վէ Յարաէլ էվի-
նին քիթապընտա եազըլմայաճագլար, վէ Յա-

Digitized by Google

թաելին եէրինէ վարմայաճագլար։ վէ պիլէճէք-
սիզ քի՝ Տապպ Ալլահ պէն իմ։ Պունտան էօ- 10
թիւրիւ՝ եանի հէյման՝ սէլամէթ եօղ իքէն՝ Այ-
լամէթ տէյէրէք գաւմըմը ալտանթըգլարընտան
էօթիւրիւ, վէ պիրի տիվար պինա էտիպ՝ ղայրիլէր
օնու քիրէճ իլէ սըվատըգլարը իչիւն։ Ոլ քիրէճ 11
իլէ սըվայանլարա տէ քի՝ օ տիւշէճէք, ալթըսթ
էտիճի եաղմուր օլաճագ, վէ սիզ եա տօլու դաշ-
լարը տիւշէճէքսիզ, վէ օնու գասըրղա եէլի եա-
րաճագ։ Այ իշթէ տիվար տիւշինէճէ, սիզէ՝ 12
Այրվատըղընըզ սըվա ՀաՆնի՝ տէՆնէյէճէքմի։
Ոնուն իչիւն Տապպ Ալլահ պէօյլէ տէր։ Էմ 13
խը շմըմլա գասըրղա՝ եէլի գօփարաճաղըմ, Հէմ
ղազապըմ իլէ եըգըճը եաղմուր՝ վէ խը շմըմ իլէ
տօլու դաշլարը օլաճագ, քի Հէյսիք էտէյէր։
Այ քիրէճ իլէ սըվատըղընըզ տիվարը եըգա- 14
ճաղըմ, վէ օնու եէր իլէ պէրապէր էտէճէյիմ,
վէ թէմէլի աչըլաճագ, իմտի օ տիւշէճէք, վէ ի-
չինտէ Հէյսիք օլաճագսըզ։ վէ պիլէճէքսիզ քի՝
Տապպ պէն իմ։ Այ պէն խը շմըմը տիվարտա 15
վէ օնու քիրէճ իլէ սըվայանլարուա թէքմի՛լ է-
տէճէյիմ, վէ սիզէ տէյէճէյիմ. Տիվար եօղ օլ-
տու, վէ օնու սըվայանլար եօղ օլտու, Այ՛նի 16
Այերուշալիմ Հագդընա փէյղամպէրլիք էտէն
Այտրաէլ փէյղամպէրլէրի՝ վէ օնուն Հագդընա՝
սէլամէթ եօղ իքէն՝ սէլամէթ վահիլէրի կէօրէն-
լէր՝ տէյօր Տապպ Ալլահ։

Այ է սէն եա՞ ատէմ օղլու՝ քէնտի եիւրէքլէ- 17
րինտէն փէյղամպէրլիք էտէն գաւմընըն գըզլա-
րընա գարշը եիւզինիւ գօյուպ՝ օնլարըն Հագդը-
նա փէյղամպէրլիք էյլէ։ Այ է տէ։ Տապպ Ալ- 18
լահ պէօյլէ տէր։ Այ՚ եա՚ Հէփ գօյլարըն գօլթուգ-
լարընա եաստըգլար տիքէն՝ վէ Հէր պօյուն պա-

Digitized by Google

չընա ետաշմագլար եափան գարըլարա՝ քի՝ ճանըլար
ավլայալա։ գավմըմըն ճանըլարընըմը ավլարսը-
նըզ, վե քենտիլէրինիզին ճանըլարընը եաշատըը-
19 սընըզ։ Վե էօլմէյէճէք ճանըլարը էօլտիւրմէք
իչինն՝ վե եաշամայաճագ ճանըլարը եաշաթմագ
իչինն՝ եալանը տինկիլէյէն գավմըմա եալան սէօյ-
լէմէքլէ՝ ավուճլար տօլուսու արփա վե էքմէք
փարչէլերի իլէ պէնի գավմըմտա մուրտարլարը-
20 նըզ։ Ընուն իչինն Տապպ Ալլահ պէօյլէ տեր։
Իչմէք պէն՝ օլ սիղնի ուչմագ իչինն օլ ճանըլարը
օրատա ավլատըղընըզ եաստըփլարընըզա գարշը
իմ, վե օնլարը սիղնի գօլարընըզտան ևրթաճաճ-
ղըմ, վե սիղնի ավլատըղընըզ ճանըլարը՝ ուչմագա
21 էթտիյինիզ ճանըլարը սայը վէրճէյիմ։ Վե
եաշմագլարընըզը ևրթաճաճղըմ, վե գավմըմը է-
լինիզտէն գուրթարաճաղըմ, վե արթըգ սիղնի
էլինիզտէ ավ իչինն օլմայաճագլար. վե պիլճէք-
22 սիզ քի՝ Տապպ պէն իմ։ Օխրա սիզ սատըգ
եիւրէյի եալան իլէ գասավէթլու էթտինիզ՝ պէն
օնու գասավէթլու էթմէմիշ իքէն, վե ֆասըղընն
էլէրինի գուվվէթլէնտիրտինիզ, քի եաղամազ եօ-
23 լունտան տէօնմէյէ տե՝ եաշայա։ Ընուն իչինն
արթըգ պադըշ վահի կէօրմէյճէքսիզ, վե ֆա-
լա պաղմայաճագսըզ. վե գավմըմը էլինիզտէն
գուրթարաճաղըմ. վե պիլճէքսիզ քի՝ Տապպ
պէն իմ։

ՊԱՐ 14։

1 Վե էսրաէլ իխթիարլարընտան պաղը ատէմլէր
2 պանա կէլիպ՝ գարշըմտա օթուրտուլար։ Վե
3 պանա Տապպըն սէօզիս օլուպ տէտի. Այ՝ ատէմ
օղլու՝ պու ատէմլէր փութլարընը եիւրէքլէրինէ
գօտուլար, վե եարամաղլըղլարընըն թէօքէղինի

եհուդէրի էօնիւնէ գօտուլար . օնլարտան պիր
վէճհլէ դալապ օլունմրմու իմ : Ընուն իչիւն 4
օնլարա սէօյլէ , վէ օնլարա տէ . Ղապպ Ալլահ
պէօյլէ տեր . Ղարաէլ եվինտէն հէր քիմ քէնտի
փուխլարընը եհուդէյինէ գօյուպ՝ եարամազլըղը-
նըն թէօքէզինի եհուդու էօնիւնէ գօր տէ՝ փէյ-
ղամպէրե կէլերսէ , սլ կէլէնէ՝ պէն Ղապպ օնուն
փուխլարընըն չօգալտընճա ճէվապ վէրէճէյիմ :
Ղաքիմ Ղարաէլ էվի քէնտի եհուդէքլէրինէ գօ- 5
սուն , զնրա օնլարըն ճհումլէսի փուխլարը իլէ պէն-
տէն այրըլտըլար : Ընուն իչիւն՝ Ղարաէլ էվինէ 6
տէ . Ղապպ Ալլահ պէօյլէ տեր . Ցէօնիւն , վէ
փուխլարընըզտան քէնտինիզի տէօնտէրին . վէ
ճհումլէ մէքրուհլուգլարընըզտան եհուդինուդու չէ-
վէրին : Օհրա Ղարաէլ էվինտէն եահօտ Ղարաէլ- 7
տէ միսաֆիր օլան եապանճըտան հէր քիմ արտըմ-
տան այրը լըրսա , վէ փուխլարընը եհուդէյինէ գօ-
յուպ՝ եարամազլըղընըն թէօքէզինի եհուդինուն
էօնիւնէ գօրսա , վէ օնուն վասրդասը իլէ պէնտէն
սիսալ էհմէյէ փէյղամպէրե կէլերսէ , օնա պէն
Ղապպ՝ քէնտիմճէ ճէվապ վէրէճէյիմ : Վ է 8
օլ քիմսէնին իւզէրինէ եհուդինու գօյուպ՝ օնու
նիշան վէ մէս՚էլ իչիւն գօյաճաղըմ , վէ օնու գավ-
մըմըն արասընտան հէլակ էտէճէյիմ . վէ պիլէ-
ճէքսիզ քի՝ Ղապպ պէն իմ : Վ է էյէր պիր 9
փէյղամպէր եանղըլըր տէ՝ սէօզ սէօյլէրսէ , օլ
փէյղամպէրի պէն եանղըլթարըմ . վէ էլինի օ-
նուն իւզէրինէ սալըպ՝ գավմըմ Ղարաէլին արա-
սընտան օնու հէլակ էտէճէյիմ : Վ է օնլար 10
ճէզալարընը չէքէճէքլէր . սիսալ էտէնին ճէզա-
սը իլէ փէյղամպէրին ճէզասը պիր օլաճագ :
Ցոա քիմ Ղարաէլ էվի սրթըզգ արտըմտան սա- 11
մայալար , վէ սրթըզգ ճհումլէ գապագհամլարը իլէ

Digitized by Google

մուրտարլանմայալար. իլլա օնլար պանա գավմ
օլալար, պէն տէ օնլարըն Աստուծ՝ օլայըմ տէ-
յօր Տապպ Աստուծ։
12 Ընտէն պանա Տապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի.
13 Այ՝ աստէմ օղլու՝ պիր տիյար պէզի՛ք խայըն-
լըգ էտերէ՛ք կիւնահ իշլէրսէ, օլտէմ օնուն իւ-
զէրինէ էլիմի սալըպ՝ օնուն էքմէյի տէյնէկինի
գըրաճաղըմ, վէ օնա ահճըգ կէօնտէրիպ՝ օնտան
14 աստէմի վէ հայվանը գըրաճաղըմ։ Ալ է օնուն
իչինտէ պու իւչ աստէմ՝ Այօ՝ Տանիէլ վէ Նոպ
օլսա, սատագաթլարը իլէ օնլար՝ Հէ՛նա ճանըս-
ըրընը գուրթարաճագլար՝ տէյօր Տապպ Աստուծ։
15 Էյէր տիյարտան քէօթիւ հայվանլար կէչիր-
սէմ, քի օնու էվլատսըզ գօյալար, վէ վիրանէ
օլա, շէօյլէքի՝ հայվանլարըն եիւզիւնտէն կէչէն
16 օլմայա. Օլ իւչ քիմսէ օնուն իչինտէ օլուր-
սա, պէն սաղըմ տէյօր Տապպ Աստուծ՝ կէրէք օ-
ղուլլարը կէրէք գըզլարը գուրթարամայաճագ-
լար. օնլար՝ եալընըզ քէնտիլէրի գուրթուլա-
17 ճագ, տիյար իսէ վիրանէ օլաճագ։ Նախօտ օղ
տիյարըն իւզէրինէ գըլըճ կէթիրիրսէմ, վէ՝
Նա գըլըճ տիյարտան կէչ տէրսէմ, վէ օնտան
18 աստէմի հէմ հայվանը գըրաթսամ. Ալ է օղ իւչ
քիմսէլէր օնուն իչինտէ սուրսա, պէն սաղըմ
տէյօր Տապպ Աստուծ՝ օղուլլարը եա գըզլարը
գուրթարամայաճագլար. իլլա օնլար՝ եալընըզ
19 քէնտիլէրի գուրթուլաճագ։ Նախօտ օղ տի-
յարա դաճան կէօնտէրսէմ, վէ գան իլէ՝ ղա-
զապըմը օնուն իւզէրինէ տէօքսէմ, շէօյլէքի օն-
20 տան աստէմի վէ հայվանը քէսսէմ. Ալ է Այօ՝
Տանիէլ վէ Նոպ օնուն իչինտէ օլսա, պէն սաղ-
ըմ՝ տէյօր Տապպ Աստուծ քի՝ օղուլու եա գըզը
գուրթարամայաճագլար. օնլար սատագաթլարը

Digitized by Google

իւէ քէնտի ճանլարընը գուրթարաճագլար։ Օհ- 21
րա Եապպ Ալլահ պէջլէ տէր. Վա՞նտէ գալտը
քի՝ տէօրթ շէհիտ հէօքմլէրիմի՝ գըլըճը վէ աճ-
լըղը վէ քէօթիւ հայվանլարը վէ դաո՛ւնու Եէ-
րուշալիմէ՝ օնտան ատէմի վէ հայվանը քէսմէյէ
կէօնտէրտիյիմ զէմանն։ Ալմա իշլեթ օնտա՝ չը- 22
գարըլաճագ օղուլլար իւէ գըզլարընն գուրթուլ-
մուշու գալաճագ. իշլեթ օնլար սիւէ չըգաճագ,
վէ օնլարընն եօլունու հէմ օնլարընն ա՛մէլլէրինի
կէօրէճէքսիզ. վէ Եէրուշալիմին իւզէրինէ կէ-
թիրտիյիմ պէլատան էօթիւրիւ՝ օնուն իւզէրի-
նէ հէփ կէթիրտիյիմ իշիւն մութէսէլլիմ օլա- 23
ճագսըզ։ Վէ օնլարընն եօլունու հէմ ա՛մէլլէ-
րինի կէօրտիյիւնիւզտէ, օնլար սիզէ թէսէլլի
վէրէճէքլէր. վէ պիլէճէքսիզ քի՝ օնտա հէր նէ
էթտիմ իսէ սէպէպսիզ էթմէտիմ՝ տէյօր Եապպ
Ալլահ։

ՊԱՐ. 15։

Վէ պանա Եապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի. Եա՞ 1
ատէմ օղլու՝ ասմանընն օտունու ճիւմլէ օտուն-
լարըն եանընտա՝ վէ օնուն չըպուղու՝ օրմանըն
աղաճլալընտա նէ՞ օլա։ Եէ իշլէնմէք իչիւն՝ 3
օնտան աղաճ ալընը՞րմը. իւզէրինէ հիչ գապ աս-
մագ իչիւն՝ օնտան չիվի ալըրլա՞րմը։ Եէ իշլեթ ա- 4
թէչէ աթըլըր, քի օնու պէսլեյէ. աթէչ օնուն
իքի ուճունու եէր, վէ օրթասը եանար, օ՝ իշէ եա-
րա՞րմը։ Վ իշլեթ պիւթիւն իքէն՝ իշէ կէլմէզ, 5
գա՞նտէ գալտը քի՝ աթէչ օնու եէտիքտէ՞ն ասնկ-
րա, քի եանմըշ իքէն արթըգ օ՝ իշէ կէլէ։ Վ- 6
նուն իչիւն Եապպ Ալլահ պէջլէ տէր. Աթէչէ՝
օնու պէսլէմէք իչիւն վէրտիյիմ ասմա օտունու
օրմանըն աղաճլարընտա նի՞ճէ իսէ, Եէրուշալի-

Digitized by Google

7 մին սաքինչէրինի պա էջլէ վէրտիմ։ Ու է օն-
լարըն իւզէրինէ եիւզիւմիւ գոյաճաղըմ ։ օնլար
ամէճտէն չըգաճագլար, վէ օնլարը ամէչ եէ-
յէճէ ք ։ վէ եիւզիւմիւ օնլարա գարշը գօտուղում-
8 տա, պիլէճէքսիզ քի՝ Տապպ պէն իմ։ Ու է
խայընըզդէ հարաքէթ էթտիքլէրի սէպէպտէն՝
տիյարը վէրանէ գոյաճաղըմ՝ տէյօր Տապպ Շէ-
լահ։

ԳԼՈՒԽ 16։

1 Ընինէ պանա Տապպըն սէօզիւ օլուպ՝ տէտի.
2 Այա՜ ատէմ օղլու՝ Այէրուշալիմէ մէքրուհլուգ-
3 լարընը պիլտիր։ Ու է տէ. Տապպ Շլլահ Այէ-
րուշալիմէ պէօյլէ տէր. Ինին ասլըն վէ տօղու-
շուն Ադանաան տիյարընտան տըր. պապան Շմօ-
4 րի վէ անան Էիթի տիր։ Ու է տօղուշունն՝ տօղ-
տուղուն կիւնտէ կէօպէյին քէսիլմէտի, վէ թէ-
միզլէնմէք իչիւն՝ սու իլէ եայգանմատըն. վէ
դուզ իլէ դուզլանմատըն, վէ գօնտագ իլէ սա-
5 րըլմատըն։ Ինի կէօզ էսիրկէմէտի, քի սա-
նա մէրհամէթ էթմէքլէ՝ պունլարըն պիրինի սա-
նա էյլէյէ. ամմա տօղտուղուն կիւնտէ՝ քէնտի
ճանընընն իքրահլըղը՝ իլէ աչըգ գըրա աթըլտըրն։
6 Ու է պէն եանընտան կէչիպ՝ սէնի գանընտա չէյ-
նէնմիշ կէօրտիւմ, վէ գանընտա իքէն սանա՝
Ադաշ տէտիմ. Հէմման գանընտա իքէն սանա՝
7 Ադաշ տէտիմ։ Ինի գըրըն Փիլիսիր կիպի օն
պին էյլէտիմ, վէ չօղալըպ պէօյիւտիւն, վէ զիյ-
նէթլէր զիյնէթլէրինէ էրտին. մէմլէքէրին պիթ-
տի, վէ սաչըն կէլտի, ամմա սէն ուրհան վէ չըփ-
8 լաղ իտին։ Ամտի սէնին եանընտան կէչիպ՝ սէ-
նի կէօրտիյիւմտէ, իշթէ վագթըն՝ ա՜շըգլար
վագթը իտի, վէ պէն գանատըմը սէնին իւզէրի-

Digitized by Google

Նէ եայլոպ՝ սէնին չսիլապլըղընը էօրթտիւմ. վէ
սանա էվի՛ն էտիպ՝ սէնին իլէ ա՛հտա կիրտիմ՝
տէյօր Ա՛ապպ Ա՛լլահ, վէ պէնիմ օլտուն։ Ա՛յ 9
սէնի սու՛ իլէ եայգատըմ, վէ սէնին իւզէրինտէն
գանընը էյիճէ եայգատըմ, վէ սէնի եա՛զըլէ
եաղլատըմ։ Ա՛յ սանա տիպա՛ կիյտիրտիմ, 10
վէ սանա Թէհուշտան փապուճլար դագտըմ, վէ
սէնի տիւլպէնտ իլէ գուշալտըմ, վէ սէնի ճան
ֆէսլէր իլէ էօրթտիւմ։ Ա՛յ սէնի զիյնէթլէր 11
իլէ տօնաթտըմ. վէ էլլէրինէ պիլէզիքլէր՝ վէ
պօյնունա զինճիր դագտըմ։ Ա՛էմ եիւզիւնէ 12
Հուլգա՛՝ վէ գուլագլարընա քիւիէ՝ վէ պաշընա
խֆթիխար Թաճը գօտուտ։ Ա՛յ սէն ալԹուն 13
վէ կիւմիւշ իլէ տօնանտըն, վէ էա՛վապլարըն
տիւլպէնտ վէ ճանֆէ՛ս վէ տիպատան օլտու. սի-
ժիտունու վէ պալ Հէմ եա՛զ եէտին. վէ զայէթ
իւլ զայէ կիւզէլլէնտին, վէ փատիշահլըղա էր-
տին։ Ա՛յ կիւզէլլէյինտէն նամըն դաիֆէլէրէ 14
չըգտը. զիրա օ՛՝ իւզէրինէ գօտուղուտ պէզիքլէ-
րիմտէն քէամի՛լ օլտու՝ տէյօր Ա՛ապպ Ա՛լլահ։
Ա՛յմմա սէն՝ նամըննըն սէպէպինտէն՝ կիւզէլլէյինէ 15
կիւվէնիպ զինա էյլէտին. վէ ֆահիշլէյինի Հէր
կէչէնին էօնիւնէ տէօքտիւն, չ՛ օնուն օլա։ Ա՛յ 16
էս՛վապլարընտան ալտըն, վէ քէնտինէ էօրթիւ-
լիւ ԹէփէիւԹխանէլէրի եափտըն, վէ օնլարըն
իւզէրինտէ զինա էյլէտին. օնլար Ա՛լլահ կէլմիշ,
վէ օ՛լմայաճագտըր։ Ա՛յ պէնիմ սանա վէր- 17
տիյիմ՝ ա՛լթունումտան վէ կիւմիւշիւմտէն իֆ-
Թիխար պէզէքլէրինի ալտըն, վէ քէնտինէ եր-
քէք սուրէթլէրի եափըպ՝ օնլար իլէ զինա էյլէ-
տին։ Ա՛յ տիպա էս՛վապլարընը ալտպ՝ օնլարը 18
էօրթտիւն, վէ էօնլէրինէ եաղըմը վէ պուհուրու-
մու գօտուն։ Ա՛յ սանա վէրտիյիմ՝ էքմէյիմի՝ 19

Digitized by Google

ամանա եէտիրտիկիմ ոխիտ ունունու վէ եաղը հէմ
պալը պիլէ՝ օնլարըն հուզուրունա խօշ գօգուլ ի-
չինն գօտուն . վէ պո՛ օլուռ՝ տէյօր Տ՛ապպ Ա՛ռ-
20 լահ ։ Ա՛յ է պէնիմ իչինն տօղուրտուզուն օզուզ-
լարընը վէ գըղլարընը ալըպ՝ օնլարը օնլարա
դաամ իչինն գուրպան էյլէտին . պու սէնին
21 ֆահիշլիքլերին ազ շէյմի ։ Ա՛յ է օղուռլարըմը
պօղաղլայըպ՝ օնլարը օնլարա ալիէչէն կէչիրմէք
22 իչինն վէրտին ։ Ա՛յ է ճիւմլէ մէքրուհ-գուգլարընը-
տա վէ զինալարընտա կէնճլիյինին կիւնլերինի՛
ո՛ւրեան վէ չըփլագ օլտուղուն վագթը՝ գանընը-
տա չէյնէնմիշ օլտուզունու խագրընա կէթիրմէ-
23 տին ։ Ա՛յ է օլտուքի՝ ճիւմլէ եարամազ ըղընտան
սօնկրա՝ Ա՛յ վայ սանա տէյօր Տ՛ապպ Ա՛ռլահ՝
24 սէն քէնտինէ ֆահիշխանէ տախի եափտըն.
հէմ քէնտինէ հէր մէյտանտա թէփէփուռթխա-
25 նէսի եափտըն ։ Հէր եօլուն պաշընտա՝ թէ-
փէփուռթխանէլերինի պինա էյլէտին , վէ կիւ-
ղէլէյինի մէքրո՛ւհ էյլէտին , վէ հէր կէչէնէ ա-
յագլարընը՛ աչտըն , վէ զինալարընը չօղալթտըն ։
26 Ա՛յ է պէջիւք կէօվտէլու գօնշուլարըն Ա՛ռը՛ր օ-
ղուռլարը իլէ զինա էյլէտին . վէ պէնի տարը լթ-
27 մագ իչինն զինալարընը չօղալթտըն ։ Ա՛յտի իշ-
թէ էլիմի սէնին իւզէրինէ տալըպ՝ սէնին մա՛ա-
շընը էքսիլթտիմ . վէ սէնի՛ սէնտէն իքրահ էտէն՝
սէնին խաապիս՝ եօլտանտա ուԹանան՝ Ա՛յիլիշթիմ
28 գըղլարընըն կէօնլինէ Թէպլիմ էմթտիմ ։ Ա՛յ է
տօյմայարագ Ա՛շուր օղուռլարը իլէ զինա էյլէ-
տին . վէ օնլար իլէ զինա էմթտին իսէտ՝ եինէ
29 տօյմատըն ։ Ա՛յ է Ա՛ռանանն տիյարընտան Ա՛յիլ-
տանիլէր տիյարընտէք զինալարընը չօղալթ-
30 տըն , ամմա պունունն իլէ տախի տօյմատըն ։ Ա՛յ-
ռէյին նէ՞ զապունտուր՝ տէյօր Տ՛ապպ Ա՛ռլահ՝

Digitized by Google

հեփ պունլարը՝ ա՛րսըզ ֆահիշէ գարը՝ ա՛ֆլինի՝
իշլէտիյի՛նտե, ՝Էր եօլուն պաշընտա ֆահիշ- 31
խանէլէրինի պինա էթտիյինտե, վէ հէր մէյ-
տանտա թէփէփութխանէլէրինի եափտըղընտա,
քի իւճրէթի խօր կէօրմէքլէ՝ ֆահիշէ կիպի օ՛ղ-
մատըն։ ԱՀէն շօղ ղինա էտէն էվի գարը՝ կիպի օղ- 32
տուն, քի օ՛ գօճասը պէտէլինէ եատլարը՛ ալը՛ը։
Ընլար ճիւմլէ ֆահիշէլէրէ իւճրէթի վէրիրլէր. 33
սէն իսէ հէփ ա՛շըգլարընա իւճրէթինի վէրիր-
սին, վէ սանա՝ հէր եանտան սէնին ղինալարընա՝
կէլմէք իչիւն օնլարա իւճրէթ վէրիրսին։ ԱՀ է 34
ղինալարընտա՝ սանա գարըլարտա օլանըն ա՛ք-
սահի օլտու, սէնին արտընճա իսէ ղինա էտէն եօգ
տուր. ղերա քէնտին իւճրէթի վէրմէ՛քլէ վէ սանա
իւճրէթ վէրիլմէ՛մէ՛քլէ, սէն հէման ա՛քսի՛ օլտուն։
Պունուն իչիւն՝ նա՛ ղինալքար՝ Ա՛տպըլն սէօ- 35
ղինիւ տինկլէ։ Ա՛տպ Ա՛լահ պէ՛յլէ տեր. ԱՀէնին 36
պագըրըն իսրա՛ֆ օլուպ՝ ղինալարըն իլէ չըփլագ-
լըղըն ա՛շըգլարընա վէ ճիւմլէ մէ՛քրուհ փուխ-
լարընա աչըլտըղը՛ իչիւն, վէ օնլարա թէէլիմ
էթտիյին օղուլլարընըն գանը՛ իչիւն, Ընուն ի- 37
չիւն իշլէ՛ պէն օլ հազը էթտիյին հէփ ա՛շըգ-
լարընը վէ ճիւմլէ սէվտիքլէրինի՛ սէնին ճիւմլէ
իքրահ էթտիքլէրին իլէ ճէմ՛ էտէճէյիմ. վէ
օնլարը էդրաֆտան սէնին իւզէրինէ ճէմ՛ էտիպ՝
օնլարա սէնին չըփլագլըղընը աչաճաղըմ, վէ սէ-
նին չըփլագլըղընը՛ կէօրէճէ՛քլէր։ ԱՀ է սանա 38
ֆահիշէլէրին վէ գան տէօքէն գարըլարըն հէօք-
մի՛ւ իլէ հէօքմ էտէճէյիմ. վէ սանա՝ զազապ
վէ ղայրէթ իլէ՛ գան հէօ՛ֆկ- վէրէճէ՛յիմ։ ՝Էմ 39
սէնի օնլարըն էլինէ թէսլիմ էտէճէյիմ, վէ սէ-
նին ֆահիշխանէնի երգաճագլար, վէ թէփէ-
փուխանէլէրինի պօզաճագլար, վէ սէնի էս՛-

Digitized by Google

վապլարընտան ասյաձագլար . վէ սէնին իֆթի-
խար պէզէքլէրինի ալաճագլար , վէ սէնի ո՛ւրեան
40 վէ չըիլա՛գ պրաղաճագլար ։ Ա Է սէնին իւզէ-
րինէ ճէմաա՛թ չըգարաճագլար , վէ սէնի գաշ-
լար իլէ գաշլայաճագլար , վէ սէնի գըլըճլարը
41 իլէ սաիլայաճագլար ։ Ա Է սէնին էվլէրինի ա-
թէ՛շ իլէ եագաճագլա՛ր , վէ չօգ գարըլարըն կէօղ-
լէրի էօնիւնտէ՝ սէնտէ հէօքմլէր իձրա էտէճէք-
լէր . վէ սէնի ֆահիշէ օլմագտան տինտիրէճէ-
յիմ , վէ արթըգ հէտիյէ տախի վէրմէյէճէք-
42 սին ։ Պէօյլէճէ սէնտէն ղաղապըմը տինտիրէ-
ճէյիմ , վէ ղայրէթիմ սէնտէն կիտիպ րահաթ-
լանաճաղըմ , վէ արթըգ էօրքէլէնմէյէճէյիմ ։
43 Ա՛իւն սէն խադրընա՝ կէնճլիյինին կիւնլէրինի
կէթի՛րմէտին , իլա պէնի պուննուն ճի՛ւմլէսի իլէ
ղալապէ կէթիրտին , իշթէ պէն տախի օնուն ի-
չիւն սէնին եօլունու պաշընա՛ վէրէճէյիմ՝ տէյօր
Ա՛ապպ Ա՛լլահ , վէ սէն՝ ճիւմլէ մէքրուհլուգլա-
րընըն իւզէրինէ՝ պու խապա՛րլիյի է՛թմէյէճէք-
44 սին ։ Ա՛շթէ հէր մէս՛էլ սէօյլէյէն սէնին իւզէ-
րինէ՝ Ա՛ըղը անասը՛ կիպի տիր տէյէրէք՝ մէս՛էլ
45 սէօյլէյէճէք ։ Ա՛էն գօճասընտան վէ օղուլլա-
րընտան իքրահ էտէն՝ քէնտի անանըն գըղը՛սըն ,
վէ օլ գըղգարընտաշլարըն գը՛զգարընտաշըսըն
քի՝ օնլար գօճալարընտան վէ օղուլլարընտան կյ-
րէնիրլէր . անանըղ Ե՛իթի վէ պապանըղ Ա՛մօրի
46 տիր ։ Ա Է սէնին պէօյի՛ւք գըղգարընտաշըն Ա՛ա-
մարի՛տըր , կէրէք քէնտիսի կէրէք սէնին սօ-
լունտա սաքին օլան օնուն գըղլարը . վէ քի՛ւչի՛ւք
գըղգարընտաշըն՝ սաղընտա՛ սաքին սլան Ա՛օտօմ
47 վէ օնուն գըղլարը՛տըր ։ Ա Է սէն օնլարըն եօ-
լունտա եի՛ւրի՛ւմէտին , վէ մէքրուհլուգլարը կիպի
իշլե՛մէտին , իլա սանքիմ օ ազ վէ քի՛ւչի՛ւք իտի

տէ՝ ճիւմլէ նօլլարընտա օնլարտան֊ֆասխտ օլ֊
տուն։ Պէն սայըմ՝ տէյօր Մոպպ Վլահ քի՝ 48
սէնին գըզգարընտաշըն Մօսօմ քէնտիսի վէ գըզ֊
լարը սէնին հէմ սէնին գըզլարընն էֆտիխինիզ
կիպի էֆտէտի։ Իշթէ սէնին գըզգարընտաշըն 49
Մօսօմուն՝ եարամազլըղը պու իսի ։ Ինուն
հէմ օնուն գըզլարընն մաղրուրլուղու՝ էքմէք
դօգուղու վէ գայդուսուզ բահաթլըղը օլսու,
վէ ֆագիրին հէմ եօխսուլուն էլինի գուվվէթ֊
լէնտիրմէտի։ Մէ էհւճէլտիէր, վէ հուզուրում 50
տա մէքրուհլէ֊գ իշլէտիլէր. իմնի օնլարը կէօր֊
տիւքսիւմ կիպի կիտէրտիմ։ Մամարիա իսէ՝ սէ֊ 51
նին կիւնահլարընն եարըսը գաստար կիւնահ էֆ֊
տէտի. իմնի սէն մէքրուհլուգլարընը՝ օնլարտան
զիյատէ էֆտին, վէ ճիւմլէ իշլէտիյին իքրահլըգ֊
լարըն իլէ գըզգարընտաշլարընը սատըգ չըգար֊
տըն։ Իմնի սէն քի գըզգարընտաշլարընը հէօքմ 52
էֆտին, քէնտի այլըպընը՝ սէն օնլարտան մէք֊
րուհ օլուգ օնլար սէնտէն տատըգ օլտուգվարը
իչիւն՝ կիւնահլարըն իլէ չէք. հէմ տախի գըզ֊
գարընտաշլարընը սատըգ չըգարտըղըն իչիւն՝ խո֊
ճապ էտիպ այլըպընը՝ չէք։ Իմնի օնլարըն է֊ 53
սիրլիյինի՝ Մօսօմուն հէմ օնուն գըզլարընն է֊
սիրլիյինի՝ վէ Մամարիանըն հէմ օնուն գըզլա֊
լըընըն էսիրլիյինի կէրի տէօնտէրտիյիմտէ, օն֊
լարըն ատաստնատա սէնին էսիրլիյինի տախի կէրի
տէօնտէրճէյիմ։ Ամաքիմ այլըպընը չէ քէսին, 54
վէ հէվ էֆտիյինտէն խիճապ էտէսին, օնլարտա
Թէսէլլի օլտուղունն իչիւն։ Մէ գըզգարընտաշ֊ 55
լարըն Մօսօմ իլէ օնուն գըզլարը էվվէլքի հալ֊
լէրինէ տէօնէրլէրսէ, Մամարիա իլէ օնուն գըզ֊
լարը՝ տախի էվվէլքի հալէրինէ տէօնէրլէրսէ,
սէն տախի հէմ սէնին գըզլարըն էվվէլքի հալ֊

Digitized by Google

56 լերինիսկ տէօնէճէքսիզ : Ձիւն մաղրուրլուդու-
նուն կիւնիւնտէ՝ գըզգարընտաշըն Յօտամ սէնին
57 աղգընտա իշխորլմէտի . Այնին եարամաղըր-
ղըն աշխըեարէլէնմէզտէն էվվէլ՝ Ըրամ գըզլա-
րընըն վէ օնուն ճիւմլէ էդրաֆընտա Ֆիլիշթիմ
գըզլարընըն այրըլը զէմանընտա կիպի՝ քի օնլար
58 սէնի էդրաֆտան խօրլատըլար : Ւրէնտի խա-
պիս՝ լիւհիի վէ մէքրուհլըգլարընը քէնտին չէ-
59 քէճէքսին՝ տէյօր Ըապպ : Ծիրա Ըապպ Ա-
լլահ պէօյլէ տեր . Ասանա՝ հէման էթմիւհին կիպի
էտէճէյիմ , չիւն եէմինի խօր կէօրիւպ՝ այ՛տը
60 նագդ էյլէտին : Ըմմա պէն՝ կէնճլիյինին կիւն-
լէրինտէ սէնինլէ օլան այ՛տըմը խադրըմայ կէ-
թիրէճէյիմ , վէ սանա էպէտի այ՛տ ս՛ապիթ է-
61 տէճէյիմ : Ա է սէն եօլլարընը խադրընայ կէ-
թիրէսին . վէ սէնտէն պէօյիւք հէմ սէնտէն
քիւչիւք գըզգարընտաշլարընը ալըրընտա ու-
Թանաասըն . վէ օնլարը սանա գըզլայր իչիւն վէրէ-
62 ճէյիմ , ամմա այ՛տընլէ տէյիլ : Ա է պէն սէ-
նինլէ այ՛տըմը ս՛ապիթ էտէճէյիմ , վէ պիլէ-
63 ճէքսին քի՝ Ըապպ պէն իմ : Ձաքիմ՝ խադրը-
նայ կէթիրիպ ուԹանաասըն , վէ ուԹանմանընն եիւ-
զիւնտէն՝ արԹըգ աղգընը աչամայասըն , սէնին
ճիւմլէ էթտիյին իչիւն սանա քէֆարէթ էթտի-
յիմ զէման՝ տէյօր Ըապպ Ալլահ :

ՊԱՐ. 17:

1 Ա է պանա Ըապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի . Ւյա՜
2 ատէմ օղլու՝ Իսրաէլ էվվինէ պիլմէճէ սէօյլէ , վէ
3 մէս՛էլ սէօյլէյի վէր : Ա է տէյէսին . Ըապպ
Ալլահ պէօյլէ տեր . Ա իպանանա պիր պէօյիւք գա-
նատը՝ ուզուն գանատը Թիւյ իլէ տօլու պէօյիւք
գարԹալ կէլտի , քի օ պէնէքլէ իտի , վէ էրգա-

Digitized by Google

ղաՀընէն կեն եհիւքսէք տալլարընը ալտը : ()նուն 4
Թազէ փիլիսլէրինի գօփարտը , վէ օնլարը պաղիր-
կեան տիյարընա կէօթիւրիւպ՝ օնլարը Թիւճ-
ճարլարըն շէհրինէ գօտու : Ալ է օ տիյարըն 5
Թօխունմունտան ալըպ՝ օնու է քին՝ Թարլասընա
գօտու . օնո՞ չօգ սուլար եանընա կէօթիւրիւպ՝
սէօյիւԹ աղաճը Ալպէ գօտու : Ալ է օ փիլիսլէ- 6
նիպ՝ եայկըն ալէագ պօյլու ասմա օլտու , օնուն
տալլարը օնա տօղրու՝ վէ քէօքիւ օնուն ալԹընա-
տա իտի . իմոի ասմա օլտու , վէ չուպուՀլար
եափտը , վէ փիլիսլէր սալըվէրտի : Այնէ պէր 7
պէօյիւք գանատը վէ չօգ Թիւյլու պէօյիւք գար-
Թալ տահա վարըտը . վէ իշԹէ պու ասմա՝ քէօք-
լէրինի օնա տօղրու էյէր կիպի օլտու , վէ տալ-
լարընը օնա տօղրու սալտը , քի օնու՝ փիտանըլը-
ղընըն ավէքլէրի իլէ սուվարա : ()՝ էյի եէ- 8
լէ՝ չօգ սուլար եանընտա տիւքիլտի , քի տալլար
եափա , վէ մէյվէ կէԹիրէ , Թա քի ա՛զիմ ասմա օ-
լա : Տէ քի Ա՛պպ Ա՛լլահ պէօյլէ տէր . Ալահ 9
օլաճա՛գմը . օ՝ օնուն քէօքլէրինի սէՀՔամէյճէքմի ,
վէ մէյվէսինի գօփա՞ըմայաճագմը , քի գուրույա .
օնուն փիլիսլէրինին Հէփ եափրագլարը գուրու-
յաճագ , վէ տէյիլ պէօյիւք գօլ իլէ վէ չօգ խալգ
իլէ՝ քի օնու քէօքիւնտէն գօփարալար : Ալ է իշ- 10
Թէ տիւքիլտի . խալահ օլաճա՛գմը , օնա կիւնտօղ-
րուսու եէլի տօգո՛ւնտուղու կիպի՝ պիլքիւլիւյէ
գուրո՛ւմայաճագմը . օ՝ փիտանլըղընըն ավէքլէ-
րինտէ գուրույաճագ :

Այնէ պանա Ա՛պպան սէօզիս օլուպ տէտի . 11
Ա՛լա ա՛սլար Հվինէ տէ . Պունլարըն նէ օլտու- 12
ղունու պիլմէ՞զմիսինիզ . տէ՛ քի՝ Այշէ Պապէլ
փատիշահը Այերուշալիմ՛ կէլտի , վէ օնուն վա-
տիշահընը վէ սէրվէրլէրինի ալտը , վէ պիլէսին-

Digitized by Google

13 ձէ օնլարը պապէլէ կէօթիւրտիւ։ Ալ է փատի-
շահ զիւրրիյէթինտէն ալըպ՝ օնուն իլէ ա՛հտ քէ-
սիշտի, վէ օնու եէմինէ կիրտիրտի. վէ տիյարըն
14 գահրիմանլարընը ալտը. Ա՛խի մէմլէքէթի ալէյհ
օլուպ՝ քէնտինի գալտըրամայա. իլլա ա՛հտընը
15 սագլամմազըլա օնտան տուրա։ Ա՛յմա օ՝ քէնտի-
նէ սաթըար վէ չօգ խալգ վէրէլէր տէյիւ՝ Ա՛յնը-
րա էլչիլէր կէօնտէրմէ՛քլէ՝ օնա ա՛նը՝ օյտու. օ
իսլահ օլո՛ւրմու, պունու էտէն գուրթուլո՛ւրմու.
16 եախատ ա՛հտը պօզան գուրթուլո՛ւրմու։ Պէն
սաղլըմ տէյօր Ղապպ Ա՛լլահ քի օ՝ էլչիէթ-
թէ եէմինինի խօր կէօրտիւյիւ վէ ա՛հտընը նագզ
էթտիյի՝ օնու փատիշահ նասպ էտէն փատիշա-
հը՛ն մահալլինտէ՝ օնուն պիլէօնինճէ Պապէլնին ի-
17 չինտէ էօլէճէք։ Ալ է պէօյիւք գուվվէթի իլէ
հէմ պէօյիւք ճիւմհիւր իլէ Ղիրաօ՛ն ճէնկտէ՝
մէթէրիս գալտըրըպ՝ դայպեալար պինա էտէրէք՝
չօգ ճանլար գըրմըդա օնա պիր շէյ էտէմէզ։
18 Օ իրա ա՛հտը նագզ էթմէ՛քլէ եէմինի խօր կէօր-
տիւ. իմտի իշլեէ էլինի վէրիպ՝ հէփ պունլարը
19 էտէրսէ տէ, օ գուրթուլմայաճագտըր։ Օնուն
իչիւն Ղապպ Ա՛լլահ պէօյլէ տեր. Պէն սաղլըմ՝քի՝
էլպէթթէ խօր կէօրտիւյիւ եէմինիմի վէ նագզ
էթտիյի ա՛հտըմը օնուն պաշընա տէօնտէրէճէ-
20 յիմ։ Ալ է օնուն իւէրինէ աղըմը եայաճաղըմ,
վէ օ՝ տուզաղըմտա դուրթուլաճագ. վէ օնու պա-
պէլէ կէօթիւրիւպ՝ օնուն օրատա շէրաա՛թընը
կէօրէճէյիմ, օնուն պաննա էթտիյի բ՛սեանը բ-
21 չիւն։ Ալ ճիւմլէ օնուն գաչգընլարը օնուն հէփ
ա՛քէրի իլէ գըլըճատա՛ն տիւշէճէքլէր, վէ գա-
լանլար հէր բիւզկեարա տաղըլաճագլար. վէ պի-
22 լէճէքսիզ քի՝ պէն Ղապպ սեօյլէմիմ։ Ղապպ
Ա՛լլահ պէօյլէ տեր. Պէն եիւքսէք էրզ աղաճը-

Digitized by Google

նրն ա՛լա տալընտան ալըպ տիքէձէյիմ. պէն օ-
նուն ֆիլիսլէրինին պաշընտան թաղէսինի գօ-
փարըպ՝ պիր եիւձէլմիշ վէ եիւքսէք տաղըն իւ-
զէրինէ տիքէձէյիմ։ ()նու Խարաէլին եիւձէ 23
տաղընտա տիքէձէյիմ, վէ օ՝ տալսար չըգարա-
ճադ, վէ մէյվէ վէրիձէք, վէ ա՛զիմ էրզ աղա-
ձը օլաճագ. վէ օնուն ալընընտա հէր կէօնէ գա-
նատը հէր գուշ գօնաճագտըր. օնուն տալսարը-
նրն կէօլկէսինտէ սաքին օլաճագ։ Ալ է գըրըն 24
հէփ աղաձարը պիլէձէքէր քի՝ պէն Խապպ
եիւքսէք աղաձը ալսագալմադըմ, ալսագ աղաձը
եիւձէլթտիմ, եէշիլ աղաձը գուրուլթտում, վէ
գուրու աղաձը ֆիլիսլէթտիմ. պէն Խապպ սէջ-
լէտիմ, հէմ իձրա էյլէտիմ։

ՊԻՐ 18։

Ովէքըտր պանա Խապպըն սէօզիւ օլուպ ուէտի. 1
Այ՛պու սիզին Խարաէլ գօփրաղընըն իւզէրինէ 2
սէօյլէ յիպ՝ Պապալար գօրուձ եէտի, վէ օղուլ-
լարըն տիշլէրի գամաշտը տէտիյինիվ մէս՛էլ։
Պէն սա՛ղ իմ տէյօր Խապպ Ալլահ քի՝ Խարա- 3
էլտէ պու մէս՛էլինիվ արթըգ սէօյլէնմէյէձէք-
տիր։ Ալձէք հէր ճան պէնիմ տիր. պապանըն 4
ճանը նիձէ իսէ՝ օղուլուն ճանը տախի էօյլէ պէ-
նիմ տիր. հէման կիւնահը էտէն ճան՝ օ էոլէձէք։
Ամոի պիր քիմսէ սատը՛գ օլուբսա, վէ շէրիա՛թ 5
հէմ սատտագաթլէ ա՛մել էտէրսէ. Տաղլարտա 6
եէմ՛զսէ, վէ կէօզլէրինի Խարաէլ էվլինին փութ-
լարընա գալտըրմա՛զսա, վէ գընշլուսունուն գարը-
սընը մուրտարլամա՛զսա, վէ հայըզընտա օլան գա-
րըյա եագլաշմա՛զսա. Ալ է քիմսէյէ ղուլմ էթ- 7
մէ՛զսէ, պօրձլուլար բէհնինի կէրի վէրիրսէ, զօր
իլէ նէտնէ գաիմա՛զսա, է քմէյինի ածրգմըշա վէ-

Digitized by Google

8 բիրսե, վէ չըփլաղը էս՝ վապլէ էօրթէրսե. Ա՝ա-
մէլէ իլէ վէրմէ՛զսե, վէ մուրապա ալմազսա, եա-
րամազլըգտան էլինի տէօնտէրիրսե, իքի քիշի-
նին արասընտա հագգ շէրաա՛թ կէօրիւրսե.
9 Վ՝էրէնէքլիք իշլէմէք իչիւն՝ գանունլարըմտա
եիւրիւյիւ՝ շէրիա՛թլէրիմի հըֆզ էտէրսե, օ՝
սատր՛գ տըր, էլպէթթէթ եաշայաճ՛գտըր՝ տէյօր
10 Ա՝ապպ Ա՛լլահ։ Ա՛մմա էյէր օ՝ տիվար տէլիճի՝
գա՛ն տէօգբիւճիւ էվլատ տօղուրսա, վէ օ պուն-
11 լար կիպի պիր շէյ էտէրսե. Ա՝ան՛ի օ՝ հէպ
պունլարը էթմէ՛զսե, իլլա հէման՝ տաղլարտա
եէրսե, վէ գօնշուսունուն գարրսընը մուրտար-
12 լարսա. Ջ՝ագիրսե վէ եօխսուլա զուլմ էտէրսե,
զօր իլէ շէյ գափմ՛սա, րէհինի կէրի վէրմէ՛զսե,
վէ կէօզլէրինի փուԹլարսա գալտըրըպ՝ մէգրուհ-
13 լուգ էտէրսե. Ա՝ա՛մէլէ իլէ վէրիրսե, վէ մու-
րապա ալը՛րսա, օ՝ եաշայաճա՞գմը. օ եաշամայա-
ճագ. օ՝ հէպ պու մէգրուհլուգլարը էթմէյի ի-
չիւն էլպէթթէթ եօլէճէ՛ք, օնուն գանը՝ իւզէրինի-
14 տէ օլաճագտըր։ Վ՝ է Ի՛շԹէ օ՝ օղուլ տօղու-
րուրսա, վէ օ՝ պապասընըն իշլէտիյի հէպ կիւ-
նահլարընը կէօրիւրսէ, վէ գօրգուպ՝ ընլարա կէօ-
15 րէ էթմէ՛զսե, Տաղլարտա եէմէ՛զսե, վէ կէօզ-
լէրինի Ա՝արաէլ էվլինին փուԹլարընա գալտըր-
մ՛ազսա, գօնշուսունուն գարրսընը մուրտարլա-
16 մ՛ազսա. Վ՝ է քիմսէյէ զուլմ էթմէ՛զսե, րէհի-
նի ալըգօմ՛ազսա, վէ զօր իլէ շէյ գափմ՛ազսա,
էքմէկյինի աճըգմ՛ըշսա վէրիրսե, վէ չըփլաղը էս՝-
17 վապ իլէ էօրթէրսե. Ի՝նինի ֆագիրէ զուլմ էթ-
մէքտէն չէքէրսե, մա՛ մէլէ հէմ մուրապա ալմ՛ազ-
սա, շէրիա՛թլէրիմիզէ ա՛մէլ էտէրսե, գանունլա-
րըմտա եիւրիւրսե, օ՝ պապասընըն եարամազլըղը՝
իլէ էօլմէյէճէ՛ք. օ՝ էլպէթթէթ եաշայաճագտըր։

Ա՛քսիլիք իւէ հարաքէթ էտէն պապասը՝ գարըն- 18
տանըշըտան զօր իւէ շէյ գափտըղը իչիւն , վէ
գավմընըն արասընտա էյլիք իշլէ՛մէտիյի իչիւն՝
իշլեթ եարամազ ըղընտա հէման օ էօլէճէք :
Ա է սիզ տէրսինիզ քի՝ Ա՛իչիւն օղուլ պապա- 19
սընըն եարամազ ըղընը չէքմէզ : Ողուլ շէրիա՛թ
վէ սատագաթ իւզրէ ա՛մէլ էտիպ՝ ճիւմլէ գա-
նունլարըմը սագլայըպ օնլարը իճրա էթմէքլէ՝
էլպէթթէ եաշայաճագտը : Ա՛իւնահ էտէն 20
ճան՝ հէման օ էօլէճէք . օղուլ պապասընըն եա-
րամազ ըղընը չէքմէզ , վէ պապա օղլունուն եա-
րամազ ըղընը չէքմէզ . սատըղըն իւզէրինտէ
քէնտի սատագաթը օլաճագ , վէ ֆասըղըն իւզէ-
րինտէ քէնտի ֆըսգը՛ օլաճագ : Ա է ֆասըգ՛ իշ- 21
լէտիյի հէփ կիւնահլարընտան տէօնիւպ՝ ճիւմլէ
գանունլարըմը սագլա՛ր տա՝ շէրիա՛թ վէ սատա-
գաթ իւզրէ ա՛մէլ էտէրսէ , օ՝ էլպէթթէ եաշա-
յաճագ , էօլմէյէճէք քտիր : Ա՛էփ իշլէտիյի գա- 22
պահաթը՝ օնուն իչիւն անկը՛լմայաճագ . իշլէտիյի
սատագաթը իլէ եաշայաճագ : Ա՛իչ պէն ֆա- 23
սըղըն էօլիւմիւնտէն Հազզ էտը՛րմէյիմ՝ տէյսը
Ա՛տպ Ա՛լահ . տէյը՛լմի քի օնուն՝ էօլիւնտան
տէօնիւպ եաշատըղընտան Խօշնուդուր :
Ա՛յնպես 24
էյէր սատըգ սատագաթընտան տէօնիւպ՝ եարա-
մազըգ իշլէրսէ , ֆասըղըն իշլէտիյի ճիւմլէ մէք-
բուհլուգլարայ կէօրէ իշլէրսէ , եաշայաճա՛գմը .
օնուն իշլէմիշ իտիյի ճիւմլէ սատագաթը անկը՛լ-
մայաճագտըր . օ՝ իշլէտիյի սուչու իլէ վէ էթտիյի
կիւնահը իլէ՝ օնլար իլէ էօլէճէք : Ա է սիզ 25
տէրսինիզ քի՝ Ա՛տպըն էօլու տօղրու տէյը՛լ-
տիր . Հալա տինկլէյին եա՞ Խարաէլ էվլի , պէնի՞մ
էօլումիւս տօղրու տէյը՛լտիր , եօխսա սիզլե՞ն էօ-
ւուն տօղրու տէյը՛լտիր : Ա՛ատըգ սատա- 26

Digitized by Google

գաթընտան տէօնիւպ՝ գապահաթի իշլէր տէ օն-
լարտա էօլտիւքտէ, օ՝ իշլէտխյի գապահաթը իլէ
27 էօլմիւշտիւր: Ալ է փասըդ իշլէտխյի փըսդըն-
տան տէօնիւպ՝ շէրիաթի վէ սաստագաթի իւզրէ
ա՛մէլ էթտխյինտէ, օ՝ ճանըները եաշատաճագտըր:
28 Ահն օ՝ կէօրիւպ հէվի իշլէտխյի գապահաթըն-
տան տէօնտիւ. օ՝ էլպէթթէ եաշայաճագ, էօլ-
29 մէյէճէքտիր: Խարաէլ էվի իսկ՝ Խապպըն եօ-
լու տօղրու տէյիլտիր տէր: եա՛ Խարաէլ էվի՝ պէ-
նի՛մ եօլարըմմը տօղրու տէյիլ, եօխսա սիզի՞ն
30 եօլլարընըզ մը տօղրու տէյիլտիր: Ընուն իչիւն
եա՛ Խարաէլ էվի՝ սիզի հէր քէսի եօլլարընա կէօ-
թէ հէօքմ էտէճէյիմ՝ տէյօր Խապպ Ալլահ.
տէօնիւն, վէ հէվի գապահաթլարընըզտան թէվ-
պէ էտին, քի եարսմազըդ սիզէ հէլաք սէպէպի
31 օլմայա: Ուղէրինիզտէն՝ օր իշլէտխյինիզ ճիւմ-
լէ գապահաթլարընըդը կիտէրին, վէ քէնտիլէրի-
նիզէ եէնի եիւրէք վէ եէնի բուհ էտինին. զիրա
32 նի՞ չիւն էօլէսիզ՝ եա՛ Խարաէլ էվի: Ահն էօ-
լէնին էօլիւմիւնտէն հապզ էթմէ՛մ՝ տէյօր Խապպ
Ալլահ. իսոի տէօնիւն, վէ եաշայըն:

ՊԱՏՐ. 19:

1 Ալ է սէն՝ Խարաէլ պէյլէրի իչիւն փիլա՛ն ա՛նէ
2 գալըդը. Ալ է տէ. Ընան նէ՞ տիր. Ա՛րսլանլար
արասընտա եաթար՝ հնդիքլէրինի արսլա՛ն եավ-
բուլարընըն օրթասընտա պէսլէմիշ՝ տիշի արս-
3 լա՛ն տըր: Ալ է օ՝ հնդիքլէրինտէն պիրինի պէօ-
յիւթտիւ, օ՝ կէնճ արսլա՛ն օլտու, վէ շիքեար
4 գափմազա էօյրէնտի, ատէմ եէտի: Խմոի օնուն
հագդընա գափֆէլէր իշլիթտի. օ՝ օնլարըն չու-
գուրունտա գուրթուլտու, վէ օնու զինճիրլէր իլէ
5 Ա՛ընա՛ր տէյարընա կէօթիւրտիւլէր: Ալ է օ՝ չօգ

Digitized by Google

պէքլէտիխինի կէօրիւնճէ, իւմիտի քէսիլտի, վէ
հնիքլէրինտէն պէր ղպրխսինի ալըպ՝ օնու կէնճ
արսլան էթտի։ Վ է օ՝ արսլանլար արասընտա 6
կէզէն կէնճ արսլան օլտու. վէ շէքեար գափմա-
սընը՝ ատեմ եէվկսինի էօյրէնտի։ Վ է օնլարըն 7
ըսսըզ եէրլէրինի պիլտի, վէ շէհրլէրինի խարապ
էյլէտի. վէ օնուն պէօյիւրիւշիս աէսինտէն՝ եէր
վէ օնուն տօլուսու խարապ օլտու։ Վ է օնուն 8
իւզէրինէ՝ էդրաֆտա օլան էյալէթլէրտէն դաի-
ֆէլէր չըգտը, վէ օնուն իւզէրինէ աղլար եայ-
տըլար, վէ օնլարըն չուգուրունտա դուխուլտու։
Վ է օնու վինճիրլէր իլէ զընտանա գօտուլար, 9
վէ օնու Պապէլ փատիշահընա կէօթիւրտիւլէր,
օնու գալէյէ գօտուլար, թաքիմ օնուն սէսի՝ ար-
թըգ Վարահէ տաղլարընտա իշխտիլմէյէ։ Ընան՝ 10
սէնին շէքընէն իզըզ՝ սուլար եանընտա տիքիլմիշ
ասմա կիպի տիր, քի չօգ սուլարտան՝ մէյվէտար
վէ չօգ տալըր՝ օլտու։ Վ է օնուն՝ զապիդլէր 11
ա՛սալարը իչին՝ գավի տէյնէքլէրի օլտու, վէ օ-
նուն պէյու սըգ եափրագլարըն արասընտան եիւ-
ճէլտի. վէ պէյու իլէ՝ տալըրընէն չօգլուղու իլէ
կէօրիւնտիւ։ Ընմնա օ՝ խը՛շմ իլէ գօփարրլտը, 12
եէրէ պրաղընտը, վէ կիւն տօղրուսու եէվլի օնուն
մէյվէսինի գուրուխտու. օնուն գավի չուպուգ-
լարը եըգընտը, վէ օնլարը աճէչ եէ-
տի։ Վ է շիմտի էօլաէ՝ գուրու վէ սուսուզ 13
եէրտէ տիքիլտի։ Վ է օնուն պուտագլարընէն 14
տէյնէքլէրինտէն աճէչ չըգտը՝ օնուն մէյվէսի-
նի եէտի, վէ օնտա՝ զապիդ ա՛սասը իչիւն գավի
տէյնէք գալմատը. պու՝ փիղանտրը, վէ փիղան
իչիւն օլաճագտը։

Digitized by Google

ԳԼՈՒԽ 20։

1 Ա Է օլտուքի եէտինճի ելլտա՝ պէհինճի պլըն օ-
նունճուսունտա՝ Ասպպա տանը շմտագ իչինն Ա-
րահէլ իսթիաըլարընտան ատէմլէր կելիպ էօնիւմ-
2 տէ օթուրտուլար։ Ա Է պանտա Ասպպըն աէօղիւ
3 օլուպ տէտի. Այ՛ ատէմ օղլու՝ Ասրահէլին իս-
թիաըլարընա սէօյլէ, վէ ընտրա տէ. Ասպպ Ա-
լլահ պէօյլէ տէր. Պանտա տանը շմտաղմը կելտի-
նիզ. պէն սաղլըմ, սիզէ էլպէթթէ ճէվապ վէր-
4 մէյճէյիմ՝ տէյօր Ասպպ Ալլահ։ Ա էն օնլարընն
շէրսաա՝ թրընը քէսճ րմիսին, սէն շէրսաա՝թ քէ-
սճ րմիսին՝ եա՛ ատէմ օղլու. սէն օնլարա՝ պապա-
5 լարընն մէքրուհլուգլարընը պիլտիր։ Ամոի
օնլարա տէյճսին. Ասպպ Ալլահ պէօյլէ տէր.
Ասրահէլի սէչտիյիմ կիւնտէ, վէ Այ՛ գօպ էվինին
զիւրրիյէթթէ իչինն էլճի գալտըտըղմտա, վէ
Ալըր տիյարընտա օնլարա պիլտիրճիլիյիմտէ,
վէ՝ Ալլահընըզ Ասպպ պէն իմ տէյերէք օնլար
6 իչինն էլճիմի գալտըտըղմտա, Օ՛ն կիւնտէ օն-
լարը Ալըր տիյարընտան՝ օնլարա թէէտարիք
էթտիյիմ սիւտ իլէ պալ ագան՝ հէվա տիյարլարըն
իֆթիխլարը օլան տիյարա չըգարմտղա օնլար ի-
7 չինն էլճիմի՝ գալտըրտըմ. Ա Է օնլարա տէտիմ.
Ո՞ր քէս կէօզլէրինին մէքրուհլուգլարընը աճ-
սըն, վէ Ալըրըն փուճլարը իլէ մուրտարլան-
8 ման. Ալլահընըզ Ասպպ պէն իմ։ Ամմա օնլար
պանա ա՛սը օլուպ՝ պէնի տինկլէմէյէ իսթէմէ-
տիլէր. քիմնէ կէօզլէրինին մէքրուհլուգլարընը
ալճմատը, վէ Ալըրըն փուճլարընը պրաքմա-
տըլտըր. օլտէմ տէտիմ քի՝ օնլարըն իւզէրինէ
խըշմըմը տէօքիւպ՝ Ալըր տիյարընտն իչինտէ
օնլարըն իւզէրինտէ դազապմը թէքմի՛լ էտէ

Digitized by Google

յիմ։ Ա՛մմա ատրմ իչիւն հարաքէթ եթեռիմ, 9
քի օնլարը Ա՛ղըը տիյարընտան չըգարմագ իչիւն
ըլ կէօզլէրի եօնիւնտէ օնլարա պիլտիրիլտիյիմ՝
օվ արապարընտա օլտուգլարը դաիֆէլէրին նազա-
րընտա մուրտարլանմայա։ Ամմի օնլարը Ա՛ղըը 10
տիյարընտան չըգարտըմ, վէ օնլարը չէօվէ կէ-
թիրտիմ։ Ա՛ է օնլարա գանունլարըմը՛ վէրտիմ, 11
հէմ օնլարա շէրիաթլէրիմի՛ պիլտիրտիմ, օնլա-
րը՛ քի՝ ատէմ օնլար իլէ ա՛մել էտերսէ, օնլար իլէ
եաշար։ Ա՛էմ օնլարա չապպաթլարըմը՛ տախի 12
վէրտիմ, քի պէնիմ իլէ օնլարըն արասընտա նի-
շանլար իչիւն օլաար, թա պիլէլէր քի օնլարը
մուգատտէս էտէն Ա՛ապպ պէն իմ։ Ա՛մմա Ա՛ա- 13
րաէլ էվվի պանաս չէօլտէ ա՛սը օլուպ՝ գանունլա-
րըմտա եիւրիւմէէլէր, վէ շէրիաթլէրիմի ըէտտ
էթտիլէր, օնլարը՛ քի՝ ատէմ օնլար իլէ ա՛մել է-
տերսէ, օնլար իլէ եաշար, հէմ շապպաթլարըմը
ղայէթլէ մուրտարլատըլար. վէ չէօլտէ՝ օնլարը
թէկլէֆ էթմէք իչիւն՝ իւզէրլէրինէ ղազապլըմը
տէօգէյիմ տէտիմ։ Ա՛մմա ատրմ իչիւն հարա- 14
քէթ էթտիմ, քի օնլարը օլ կէօզլէրի եօնիւնտէ
չըգարտըղըմ դաիֆէլէրին կէօզլէրինտէ մուր-
տարլանմայա։ Ա՛էմ տախի պէն օնլար իչիւն 15
չէօլտէ՝ էլիմի՛ գալտըրտըմ, քի օնլարը՝ օնլարա
վէրտիյիմ սիւտ վէ պալ ագան տիյարա՝ հէփ տի-
յարլարրն իֆթիխարընա կէթիրմէյիմ։ Ա՛իւն 16
քի պէնիմ շէրիաթլարըմը ըէտտ էթմիշլէրիտի,
վէ գանունլարըմ մուձէպինճէ եիւրիւմէղլէր
իտի, վէ շապպաթլարըմը մուրտարլամըշլար
իտի. զիրա եիւրէքլէրի փութլարընըն արտընճա
կիթմիշ իտի։ Ա՛մմա կէօղիւմ օնլարը էսիրկէ- 17
մէքլէ՝ օնլարը հէլալ էթմէտիմ, վէ չէօլտէ
օնլարը տիւքէթմէտիմ։ Ա՛ է չէօլտէ օնլարըն 18

Digitized by Google

օղուլլարընա տէտիմ. Պապալարընըզըն գանունլարընտա եւրիւմէն, վէ օնլարըն ա՛տէթլերինի սագլաման, վէ փուռթլարը իլէ մուրտարլաման:
19 Ա՛լահընըզ Տ՛ապպ պէն իմ. պէնիմ գանունլարըմտա եւրիսյուն, վէ պէնիմ շէրիա՛թլերիմի
20 սագլայըն, վէ օնլար իլէ ա՛մէլ էտին: Ա՛յ շապպալթլարըմը մուգատտէս սագլայըն, վէ օնլար պէնիմ իլէ սիզին արանըզտա նիշան իչիւն օլալար. թա պիլէսիզ քի՝ Ա՛լահընըզ Տ՛ապպ պէն
21 իմ: Ա՛մմա օղուլլար պա պանա ա՛սը օլտուլար. գանունլարըմտա եւրիւմէտիլէր, վէ շէրիա՛թլերիմի իճրա էթմէյէ տիգգաթ էթմէտիլէր, օնլարը քի՝ ատէմ էտէրսէ, օնլար իլէ եսչար. Հէյ շապպալթլարըմը մուրտարլատըլար. վէ տէտիմ քի՝ օնլարըն իւզէրինէ խըշմըմը տէօքէյիմ, քի չէօլտէ զազապըմը օնլարտա թէքմի՛լ էտէյիմ:
22 Ա՛մմա էլիմի չէքտիմ. վէ ատըմ իչիւն հարապէթթ էթտիմ, քի օնլարը օլ կէօզլէրի էօնիւնտէ չըգարտըղըմ դաիֆէլէրին կէօզլէրինտէ մուրտար-
23 լանմայա: Պէն տախի չէօլտէ օնլար իչիւն էլիմի գալտրըտըմ, քի օնլարը դաիֆէլէրէ սաչա-
24 յըմ, վէ օնլարը տիյարլարա տաղըտայըմ: Չիւնքի շէրիա՛թլերիմիզ ա՛մէլ էթմէտիլէր, վէ գանունլարըմը րէտտ էթտիլէր, վէ շապպալթլարըմը մուրտարլատըլար, վէ կէօզլէրի պապալարընըն
25 փուռթլարը արտընճա սլտու: Ա՛մմի պէն տախի օնլարա էյի օլմայան գանունլար՝ վէ օնլար իլէ
26 եաշամայաճագլարը շէրիա՛թլար վէրտիմ: Ա՛յ օնլարը փէշքէշլէրի իլէ՝ հէր անա բահմի աչանը ալէճլէն կէչիլմէքլէ՝ մուրտարլաթտա, քի օնլարը հէլալ էտէյիմ. թաքիմ պիլէլէր քի՝ Տ՛ապպ
27 պէն իմ: Ա՛նուն իչիւն Տ՛արաէլ էվլինէ սէօյլէ՝ եա՛ ատէմ օղլու, վէ օնլարա տէ. Տ՛ապպ Ա՛լահ

պէջլէ տէր. Պապալարընդզ պանա պունուն իլէ
տախի՝ գազգահոթի իշլեմէքլէ քիւֆր էթմիլէր։
28 Ղիւն ծնլարա վէրմէյէ օղ էլիմի գալարըտըղըմ
տիյարա ծնլարը կէթիրտիյիմէ տախի՝ հէր եիւ-
ճէ թէփէյի վէ հէր սըգ տալը աղաճը կէօր-
ախըքլէրինտէ, գու բրանլարընը օրատա տունտու-
լար, վէ գազանլանտըրըճը հէտիյէլէրինի օրատա
կէթիրտիլէր, վէ խոշ գօգուլարընը օրատա այրզ
էթմիլէր, վէ շէրպէթիճէքէշլէրինի օրատա
տէօքմիլէր։ Ալ է օնլարա տէյիմ՝ Պու վար-
29 տըղընեզդ պամա ինէնէյօ-ինանէյի նէ՞ օլա. օնուն
իշինն ատը՝ թա պու կիւնէյտէք Պամայ չաղըրըլար։
30 Օնուն իշինն Յարաէլ էվինէ տե. Յապպ Ալլահ
պէօյլէ տէր. Պապալարընդզդեն եօլունտա՞մը մու-
տարլանըրսընդզ, վէ օնլարդեն մէքքուհդուգլարդը
31 ատտընճա զինա էտէրսինիզ։ Ղիւն փէշքէշլէ-
րինիզի գալըրըտըղընդզտա, օղուլլարընդզը ա-
թէշտեն կէչիրտիյինիզտէ, սիզ քէնտինիզի հէվ
փութլարընդզ իլէ մեռտասլաշտընդզ, թա պու-
կիւնէյտէք, խմոի պէն սիզէ ճէվապ վէրմիյիմ՝
եա Յարաէլ էվի. պէն տայիմ տէյօր Յապպ Ալ-
32 լահ՝ սիզէ ճէվապ վէրմէմ։ Էմ ֆիքրինիզէ
կէլէն՝ սիզին՝ Պիզ օտունա վէ դաշա իւ պատէթ
էթմէքլէ դաւիֆէլէր կիպի՝ տիյարլարըն գապի-
լէէրի կիպի օլաճաղըզ տէօքիւնիզ՝ էլպէթթէ
33 ծմմայաճաղտըր։ Պէն տայիմ՝ տէյօր Յապպ Ալ-
լահ, էլպէթթէ սիզի՝ գաւմի էլ իլէ վէ ուզանմըշ
գօղ իլէ վէ տէօքիւլմիւշ զազանդ իլէ փատիշահլըգ
34 ախուէճէյիմ։ Ալ է գաւմի էլ իլէ վէ ուզանմըշ
գօղ իլէ վէ տէօքիւլմիւշ զազանդ իլէ սիզի գաւմ-
էէրտէն չըգարաճաղըմ, վէ օղ տատըլմըշ իտիյի-
35 նիզ տիյարլարտան ճէմ՝ էտէճէյիմ։ Ալ է սիզի
գաւմէէրին չէօլիւնէ կէթիրէճէյիմ, վէ օրատա

Digitized by Google

սիզին իւէ եիւզ եիւզէ տա՛վա սիւրէճէյիմ:
36 ՈՒընըր տիյարընըն չէօլիւնտէ պապալարընըզ
իւէ նիճէ տա՛վա սիւրտիւմ իսէ, սիզին իւէ փո-
խէ էօյլէ տա՛վա սիւրէճէյիմ՝ տէյօր Ա՛պպ Ա՛ա-
37 լահ: ՈՒ է սիզի տէյինէյին ալճընտա՛ն կէչիրէ-
ճէյիմ, վէ սիզի ա՛հտըն պէնտէրինէ կիրտիրէ-
38 ճէյիմ: ՈՒ է սիզտէն ա՛սըլարը վէ պանա գա-
պահաթ էտէնլէրի փաքէյէճէյիմ. օնլարը՝ միւ-
սաֆիր օլտուգլարը տիյարտան չըգարաճաղըմ,
վէ օնլար Խարաէլ եէրինէ կիրմէյէճէքլէր. վէ
39 պիլէճէքսիզ քի՝ Ա՛պպ պէն իմ: ՈՒիզ իսէ՝ եա՛
Խարաէլ էվի՝ Ա՛պպ Ա՛լլահ պէօյլէ տէր. ՈՒի-
տին, հէր պիրինիզ փութլարընըզա՛ պատէթ է-
տին, չինքի պէնի տինկլէմէտինիզ. լաքին պէ-
նիմ մուգատտէս ատըմը փէշքէշլէրինիզ իւէ վէ
40 փութլարընըզ իւէ մուրտարլաման: Չիրա
մուգատտէս տաղըմտա՝ Խարաէլին եիւճէ տաղըն-
տա՝ տէյօր Ա՛պպ Ա՛լլահ պիւթիւն Խարաէլ էվի՝
եէրտէ ճիմլէսի պանա օրատա պատէթ էտէ-
ճէքլէր. օնլարտան օրատա բայի օլաճաղըմ, վէ
գալտըրմայըճ քէշլէրինիզ հէմ հէյվանլէրի-
նիզին դուրֆանտալարընը ճիմլէ մուգատտէս
41 նէսննէլէրինիզ իւէ՝ օրատա արայաճաղըմ: ՈՒի-
զի գավմընէրտէն չըգարտըղըմտա, վէ օղ տաղըլ-
տըղընըզ տիյարլարտան սիզի տէվգիրտիյիմտէ,
խոշ գօգու բահա իւէ սիզտէն բազի օլաճաղըմ.
վէ սիզտէ՝ դաիֆէլէրին կէօզլէրի էօնիւնտէ մու-
42 գատտէս օլաճաղըմ: ՈՒ է սիզի Խարաէլին եէ-
րինէ՝ օնու պապալարընըզա՛ վէրմէյէ օղ էլիմի
գալտըրտըղըմ տիյարա՝ կէօթիւրտիյիմտէ, պի-
43 լէճէքսիզ քի՝ Ա՛պպ պէն իմ: ՈՒ է օրատա եօղ-
լարընըզը՝ վէ օղ մուրտարլանտըղընըզ հէփ ա՛-
մէլլէրինիզի խադրընըզա՛ կէթիրէճէքսիզ, վէ

Digitized by Google

հէր իշխեսիկիդ քեօթիւլիւքլերինիզ իչիւն՝
քենտի քենտինիզտեն իքրահ ետէճէքսիզ ։ Ա Է 44
սիզինլէ ատըմ իչիւն Հարաքեթ եմտիխմտե, վէ
տէյիր եարատազ եօլտաշըդըզա կեօրե վէ ֆասխա
ա՛մէլլերինիզկէ կեօրե՝ եա Խարաէլ եվին տէյօր
Խապպ Ա՛լլահ պիլէճէքսիզ քի Խապպ պէն իմ։
Աշտէն պանա Խապպըն սեօզիւս օլուպ ուէտի • 45
Ա՛ր ատըմ օղլու՝ եիւզինիւս գըպլէ եօլունա տօղ- 46
րու տօղրուտուզ՝ գըպլէյէ եէտուդ էյլէ, վէ լօտօս
ճանիպի տահրասընըն օրմանըր իւզերինէ փէյ-
ղամպէրլիք էյլէ • Ա Է լօտօս ճանիպի օրմանըր- 47
նա տէ • Խապպըն սեօզինիւս տինկլէ • Խապպ Ա՛լ-
լահ պեզլէ տեր • Իշթէ պէն սէնտե ութէշ գու-
թուշտուրաճաղըմ, վէ սէնտե հեր եէշիւ ազաճը
վէ հեր գուրու ազաճը եէյէճէք • դուշմուշան ա-
լէվ սեօյիւնմէյէճէք, վէ օնտա՝ լօտօստան փօր- 48
եաստէք ճիւմլէ եիւզեր եանանճագլար ։ Ա Է
ճիւմլէ Թէն կեօրէճէքլեր քի՝ օնու պէն Խապպ
եազտըմ • օ՛ սեօյիւնմէյէճէքտիր ։ (՝)ղտէմ պէն 49
տէտիմ • Ա՛յվահ եա Ա՛ֆէնտիմ Խապպ՝ օնլար
պէնիմ հադըմա տէյօրլար • (՝)նուն սեօյլէտիյի
մէ՛ էլլէր տէյիր լմի ։

ՊԱՐ. 21։

Ա Է պտնա Խապպըն սեօզիս օլուպ տէտի • Ա՛յ 1
ատըմ օղլու՝ եիւզինիւս Ա՛երուշալիմէ տօղրուտը, 2
վէ մուգատտես մահալլէրլէ նուդդ էյլէ, վէ Խարա-
էլ եէրինէ փէյղամպէրլիքէյլէ • Ա Է Խօրաէլ 3
եէրինէ սեօյլէ, Խապպ պեզլէ տեր • Իշթէ պէն
սանա գարշըմ, վէ գըլըճըմը գընընտան չըգա-
րըպ՝ սէնտեն սատըղը հէմ ֆասըղը քէսէճէյիմ ։
Ո՛հին սէնտեն սատըղը հէմ ֆասըղը քէսէճէ- 4
յիմ, օնուն իչիւն լօտօստան փօրեասատէք

Digitized by Google

ճիւմլէ Թէհնէ ջարչը գըլըճըմ գընընտան չէ քի-
5 լէճէք տիր: Ալ ի ճիւմլէ Թէհն պիլէլէր քի՝ պէն
Տ՚ապպ գըլըճըմը գընընտան չըգարմը՛շըմ. օ՝ ար-
6 թըգ կերի տէօնմէ՛զ: Տ՚ամի սէն՝ եա՞ աստէմ
օղու՝ աՀ չէք, պէլ գըրը՛լըշը իլէ վէ ածը լըգլար
7 իլէ օնլարըն կէօզլերի էօնիւնտէ աՀ չէք: Ալ ի
օլաքի սանա՝ Ալէն նէ՞ իչիւն այ՛Հ չէ՛քէրսին տէր-
լէրսէ, օլտէմ տէյէսին. Այէլճէք խապէր իչիւն,
վէրա Հէր եիւրէք իւզիւլէճէք, վէ Հէփ էլլեր
կէվէյէ՛յճէք, վէ Հէր բրա՛Հ սըզըլաճագ, վէ Հէփ
տիզլէր սա՛ւ Ալէն կիտէճէք. իչլեմէ կէլի՛յօր, վէ
վագի՛ օլաճագ՝ տէյօր Տ՚ապպ Ա՛լլաՀ:
8 Տ՚ահքրար պանա Տ՚ապպըն սեօզիւ օլուպ տէ-
9 տի. Յա՞ աստէմ օղու՝ փէյղամպէրլիք էլլէ,
վէ տէ. Տ՚ապպ պեօյլէ տէր. Տի՛ քի՝ գըլըճ՛ գըլըճ՛
10 պիլէնտի, Հէմ տաԽի փէրտահ՛լանտը: Պէօյիւք
պօղաղլըսըշ էթմէ՛ք իչիւն պիլէնտի, փարլամագ
իչիւն փէրտահ՛լանտը. իմոի սեվինէ՛լի՛մ մի. օղ-
11 լումուն տէյինէյի Հէր աղաճը խօր կէօրիւլ: Ա՛մ-
մա օ՝ օնու փէրտահ՛լանմաղա՛ վէրտի, քի ավուճ՛-
տա դուլմուլա. պու գըլըճ՛ պիլէնմի՛շտիր, վէ
փէրտահ՛լանմը՛շտըր, քի օնու գաթիլնէն էլլինէ
12 վէրէ: Ի՞էրեաւտ էլլէ, վէ ֆիղա՛ն էլլէ՝ եա՞ ա-
տէմ օղու. զէրա օ՝ գավմըմըն իւզէրինէ՝ Ա՛ռա-
էլլին Հէփ պէյլէրինին իւզէրինէ՝ օլաճագ. գավ-
մըմըն իւզէրինէ գըլըճ՛ սէպէպինտէն գօրգուլար
օլաճագ, օնուն իչիւն պուտունուն իւզէրինէ՝
13 վուր: Ո՞իրա Թէնգրիւպէ օլունտու՛ իսէտ, նէ՞
օլտու. օ խօրլայան տէյնէ՛ք տաԽի օ՛ղլայաճագ-
14 տըր՝ տէյօր Տ՚ապպ Ա՛լլաՀ: Տ՚ամի սէն՝ եա՞ ա-
տէմ օղու՝ փէյղամպէրլիք էլլէ, վէ ավուճ՛ ա-
վուճա՛ չարփ, վէ գըլըճ՛ գա՛թիլ օլունմա՛շլարըն
գըլըճ՛՝ իչիւնճիւ տէ՛ֆա Թէքքարըլանաճագ, ու-

Digitized by Google

լուվեր մագթուվլարընըն գըլըճը պու տուր, քի օ՝
օնվարրն էդրաֆընը գուշաթտը։ Ա֊իւրէլի իւղ- 15
մէք՝ վէ թէօքէղլէրի չօղալթմագ իչինն, ճիւմլէ
գաֆուվլարընա գըլըճ գօրգուսուն.ու գօտում. Հ֊յ֊
վահ, օ փարլամագ իչինն եաւիրլտը, պօղազլա֊
մագ իչինն պիլէնտի։ Վ֊Ենտինի գօփլա, սազա 16
եա սօլա՝ եիւզինն ներէյէ տօղրուլմըշ իսէ վար։
Ա֊յ պէն տաճի ավուճումու ավուճումա՞ չար- 17
փայըմ, վէ ղազապըմը՛ գօնտուրաճաղըմ. պէն
Ի֊ապպ սէօյլէտիմ։

Ա֊յ պանա Ի֊ապպըն սէօղիւ օլուպ տէտի. 18
Ա֊յ՝ ատէմ օղլու՝ իմոի սէն քէնտինէ իքի եօ՛ղ 19
թայի՞ն էթ, քի Պապէ֊ փատիշահընըն գըլըճը
կէլէ, օնվարրն իքիսի տե պիր տիւյտտան չըգա-
ճագ. վէ պիր մահա՛ղ սէչ, օնո՝ շէհր եօլունուն
պաշընտա՞ սէչ։ Ա֊յօ, թայի՞ն էյլէ, քի Ի֊սինն 20
օղրուլարընըն Ի֊ապպաթընա վէ Ա֊յհուտտա
հիսարըը Ա֊երուշալիմ գըլըճ կէլէ։ Օ֊իրա 21
Պապէ֊ փատիշահը անա եօլունտա՝ իքի եօլուն
պաշընտա տուրտու՛ քի՝ ֆայա պագա, օ՝ սդյարը-
նը սալլաթտը, փուֆլարա տանը շտը, ճիյէրէ
պագտը։ Ա֊նանճընըգլար գուրմադա Հայդըրը շ 22
իչինն աղդ աչմադա կիւրիւլթիւ իլէ սէս եիւ-
ճէլթմէյէ գափուլարա գարշը մանճընըգլար
գուրմադա միթէրիս գալտըրմադա՛ գուլլէ պինա
էթմէյէ՛ Ա֊երուշալիմ իչինն օնուն սաղընտա
ֆայլ վարըտը։ Ի֊մմա պու օնլարա՝ եէմին էտէն- 23
լէրէ՛ օնլարըն կէօզլէրինտէ եալան ֆայլ կիպի օ-
լաճագ. օ իսէ օնլար դուխթուլմագ իչինն՝ եարա-
մադլըղը զիքր էթտիրէճէք։ Օ֊նուն իչինն 24
Ի֊ապպ Ա֊լլահ պէօյլէ տէր. Ա֊իզ եարամադլըգ-
լարընըզը խագրա կէթիրթտիյինիզ իչինն, գա-
պահաթլարընըզ աշիքեւար օլտուգտա, քի ճիւմլէ

Digitized by Google

ա՝ մեղբրինիզտե կիւնահղարընըզ կեօրիւնեղբեր ,
օնլարը խադրա կեթիրտիխինիզ իչին՝ եվ իլե
25 դուխաուշագսըզ ։ Վե ս ե՝ սէն՝ եարատմազըզ
վագթընըն ուշունտա կիւնիւն կեղեճե՛ք՝ եա՛
26 մուրտար ֆասըզ Խորահել պէյի . Խապպ Ա՛ղահ
պեօյլէ տեր . Պեօրքիւ կիտեր , վե թամը գալտրը .
պու պեօյլէ օլմազ . ալչաղը եիւճելթ , վե եիւճէյի
27 ալչագլա՛թ ։ Ենու ալթիւսթ՝ ալթիւսթ՝
ալթիւսթ գօյաճաղըմ . պու տախի օլմայաճագ ,
թա՛ չերաա՛թ սահիպի կելենֆտե՛ք , վե օնա՛ վե-
րեյիմ ։
28 Վէն խե՛՝ եա՛ ատեմ օղլու՝ փեյղամպեղլի՛ք է-
ոտիպ տե . Ա՛մմեն օղուլլարը հագգընա վե օնլարըն
խօրլուղու հագգընա Խապպ Ա՛ղահ պեօյլէ տեր .
վե տեյէսին . Կոլլա՛ գըլլա՛ չէ՛քիլմի՛շտիր . պօ-
ղազայըշ իչին փեղտահլանմի՛շտըր , քի փար-
29 լամագ սեպեպինուէն տիւքէտի՛շ էտե . Վենին
իչին պադըլ վահի կեօրմեղբինտե , սենին իչին
եալան ֆալ պագմալարընտա , եարամազըգլարը
վագթընըն ուշու օլան օնլարըն կիւնիւ կեղէն
ֆասըգ մագթուլլարըն պեյնու իւղերինե սենի գօ-
30 մագ իչին ։ Ենու գընընա տեօնտերե յի՛մ մի .
սենի՝ եարատըլտըղըն մահալտե՝ մեվլու տունուն
31 տիյարընտա՝ հեօքմ էտեճեյիմ ։ Վե ս սենին իւ-
զերինե էօրքեմի՛ տեօքէճեյիմ , սենին իւզերինե
ղազապըմըն աճեյնի իլե իւֆլեյեճե՛յիմ , վե սենի
հայվանի ատեմլեր ելինե պօղազլամադա ուսթատ
32 օլանլարա թեէսլիմ էտեճե՛յիմ ։ Ա՛թեչե դաա՛մ
իչին օլաճագսըն , սենին գանընըն տիյարըն օրթա-
սընտա՝ օլաճագ . սեն խադրա կեէմմեյեճե՛քսին .
զիրա պէն Խապպ սեօյլեմի՛շեմ ։

Digitized by Google

ՊԱՐ 22։

1 Ա Է պանա Պապպէն սէօղիւ օլուպ տէտի . Իմ
2 տի՛ սէն՝ եա՛ տատէմ օղլու՝ պու գանըը շէհիրէ շէ-
ըատ՛թ քէա՛հ՞իմիսին , շէրատ՛թ քէսէ՞իմիսին .
վէ օնա՝ օնուն հէվի մէքրու՞հլուգլարընը պիլ-
տիրի՞իմիսին ։ 3 Էալա տէ . Պապպ Ալլահ
պէօյլէ տէր . Ի՞նչ վագթը կէլմէք իչիւն ի-
չինտէ գան տէօքէն՝ վէ քէնտինի մուրտար-
լամագ իչիւն քէնտինէ գարշը փուռլար եա-
փան շէհր . 4 Ա՛էն՝ սէնին տէօքտիւչիւն գանընն
իլէ սուչլու՛ օլտուն , վէ եափտըղընն փուռլարընն
իլէ քէնտինի մուրտարլատընն , վէ կիւնլէրինի
եագլաչթըրթտըն , վէ թա եըլլարընա՛տ կէլ-
տին . օնուն իչիւն սէնի դաւիթկէլէրէ խօրլուգ՝ վէ
հէվի տիյարլարա մասխարալը՛գ վէրտիմ ։ 5 Իա-
գընն օլանլար վէ սէնտէն ո՛ղագ օլանլար սէնի
մասխարա՛ էտէճէ՛քլէր՝ եա՛ տատը մուրտար չօգ
շաւմաթաճը ։ 6 Իչթէ սէնին իչինտէ Իսրաէլին
պէյլէրի՝ հէր պիրի գօլու իլէ՝ գան տէօքմէ՛ք ի-
չիւնտիր ։ 7 Ա՛էնտէ անայը վէ պապպայը խօր կէօր-
տիւլէր , սէնին իչինտէ եատէ զո՛ւլմ է՛թտիւլէր , սէ-
նին իչինտէ էօքսիւղէ վէ տուլ գարբյա զո՛ւտր
է՛թտիւլէր ։ 8 Ա՛ուդատտէսլէրիմի թահ՞գիր էյլէ-
տին , վէ շապպաթլարըմըզ մուրտարլատըն ։ 9 Ա՛էն-
տէ՝ գան տէօքմէ՛ք իչիւն՝ զատմադ աւէմլէր
վար . վէ սէնտէ տապղայր իւզէրինտէ եէտիլէր ,
սէնին իչինտէ ֆիւճիւր է՛թտիլէր ։ 10 Ա՛էնտէ պա-
պա՛ չըփլագըղընը աչտըլար , սէնտէ մուրտար Հայզ-
լույա զօր է՛թտիլէր ։ 11 Ե՛էմ քիմիսի գօնշուսու-
նուն գարբսը իլէ մէքրու՞հլուգ է՛թտի , վէ քիմիսի
ֆիւճիւր իլէ՝ կէլինինի մուրտարլատը , վէ սէնտէ
քիմիսի գը՛չ գարընտաչը օլան պապասընուն գը-

Digitized by Google

12 զընա զօր էյլէտի։ Այնտէ՝ գան տէօքմէք ի-
չիւն րիշվէթի ալտըլար. մուանմէլէ վէ միւրապա
ալտըն, վէ զուլմ իլէ գօնշունա դամանքեսըլը գ
էթտին, վէ պէնի ունուդմատուն՝ տէյօր Տապպ Զա-
13 լահ։ Ամոր իշլէթ պէն սէնին էթտիյին գամանա
վէ սէնին իչինտէ տէօքիւլէն գանըն իւզէրինէ
14 էլիմի՛ վուրտում։ Չիւրէյին տապանապիլը՛րմի,
եախօտ էլլէրին գուվվէթլէնի՛րմի՝ սանա իճրա-
սընը էտէճէյիմ կիւնէրտէ. պէն Տապպ պէջյլէ-
15 տիմ, վէ իճրաւ էտէճէյիմ։ Ա՛յ սէնի դաւիֆէ-
լէրէ սաչըպ՝ սէնի տիյարլարաւ տաղըտաճաղըմ,
վէ սէնատէն մուրտաւրլըղընը տիւքէտէճէյիմ։
16 Ա՛յ սէն դաւիֆէլէրին կէօզլէրի էօնիւնտէ մուր-
տաւրանաճագսըն, վէ պիլէճէքսին քի Տապպ
պէ՛նիմ։
17 Ա՛նտէն պանա Տապպըն սէօզլու օլուպ ուէտի.
18 Ա՛խ ատէմ օղլու՝ Տարսէլ էվի պանա փաս կի-
պի օլտու. ճիւմլէսի փօթա իչինտէ՝ պագըր վէ
գալայ վէ տէմիր վէ գուրշուն՝ կիւմիւշ փասը օլ-
19 տուլար։ Ո՛նուն իչիւն Տապպ Ա՛ղլահ պէջյլէ
տէր. Ա՛իւնքի հէփինիզ փաս կիպի օլտունուզ,
օնուն իչիւն իշլէթ պէն սիզի Եէրուշալիմին ի-
20 չինտէ ճէմ՛ էտէճէյիմ։ Կիւմիշէ վէ պագը-
րը վէ տէմիրի վէ գուրշունու վէ գալայը՝ օնուն
իւզէրինէ սաթէչի իւփլէմէքլէ էրիթմէք իչիւն՝
փօթանըն իչինէ ճէմ՛ էթտիքլէրի կիպի՝ սիզի
խըշմ ու զաւազապմըղ էօյլէ ճէմ՛ էտէճէյիմ, վէ
21 պրաղըպ էրիտէճէյիմ։ Ա՛յ սիզի ճէմ՛ էտիպ՝
սիզին իւզէրինիզէ զաւազապմըն սաթէչի իլէ իւփ-
լէյէճէյիմ, վէ սիզ օնուն օրթասընտա էրիյէ-
22 ճէ՛քսիզ։ Փօթանըն իչինտէ կիւմիշիւն էրի-
տիյի կիպի, սիզ օնուն իչինտէ էօյլէ էրիյէճէքս-
սիզ. վէ պիլէճէ՛քսիզ՛քի՝ պէն Տապպ իւզէրինիզ
զէ զաւազապմը տէօքտիւմ։

Digitized by Google

23 ի՛ր քարտ պանա Ա՛տպկըն սէօզիւ օլուպ տէտի ։
24 Ա՛յ աստէմ օղլու՝ օնա տէ ։ Ա՛ն փաքլէ՛նմէմիշ՝
զազապ կիւնիւնտէ եաղմուր եէմէմիշ տիյմայըսըն ։
25 Ա՛նուն իչինտէ՝ շիքեաթ գափան պէժիւրէն ասը-
լան կիպի փէյղամպէր ֆիճինէսի վար ։ օնլար ճան-
լար եէտիլէր , օնլար խազինէ վէ գըյմէթլի շէյ-
լէր ալտըլար , օնուն իչինտէ՝ օնլար օնուն տուլ
գարըլարընը չօղալթարլար ։ Ա՛նուն քեահին-
26 լէրի թէվրաթըմը պօզտուլար , վէ մուգաստէս-
լէրիմի նափաքլաստըլար , մուգաստէսի նափագ-
տան այըրտ էթմէտիլէր ։ վէ փաք իլէ մուրտա-
րըն ֆէրգինի պիլտիրմէտիլէր , վէ կէօզլէրինի
շապպաթլարըմտան կիզլէտիլէր , վէ պէն արա-
լարընտա նափաք սայըլտըմ ։ Ա՛նտա օլան սէր-
27 վէրլէր շիքեաթ գափան գուրտլար կիպի՝ գան
տէօգիւպ ճան էօլտիւրմէք իչինն օլտուլար , թա-
քիմ լամմա՛քեարլը՛գ էտէրէր ։ Ա՛յ օնուն փէյ-
28 ղամպէրլէրի՝ պադըշ վահիլէր կէօրէրէք՝ վէ օն-
լարա եալան փալս պագարագ՝ օնլարը քիրէճ ի-
լէ սըվատըլար ։ օնլար՝ Ա՛տպ սէօյլէմէմիշ իքէն՝
Ա՛տպ Ա՛լլահ պէօյլէ տէր տէտիլէր ։ Տէյարըն
29 գավմը պէօյիւք զո՛ւմ էթտիլէր , վէ ա՛զիմ խըր-
սըզը՛գ էթտիլէր ։ վէ փագիրէ հէմ եօխսուլա
զօր էթտիլէր , վէ միւսաֆիրէ նահագգ եէրէ
զո՛ւմ էթտիլէր ։ Ա՛յ օնլարտան՝ գալէ պինա
30 էտէճէք վէ եըգըզ եէրտէ տիյարըն հագգընա
օնու պօզմայըմ տէյիւ հուզուրումտա տուրաճագ
աստէմ արատըմ , ամմա պուլայմատըմ ։ Յամի
31 իւզերլէրինէ ղազապըմը՛ տէգքտիւմ , օնլարը
խը շմըմըն աթէշի իլէ տիւքէթտիմ ։ օնլարըն եօղ-
լարընը պաշլարընա վէրտիմ տէյօր Ա՛տպ Ա՛լ-
լահ ։

Digitized by Google

ՊԱՐ 23:

1 Լինէ պանա Յապպէն սէօզիւ օլուպ տէտի,
2 Նա ատէմ օղլու՝ պիր անա գըզլարը օլարագ ի-
3 քի գարը՝ վարըտը: Ա Է օնըար Ա ընըրտա զի-
նա էթտիւէը, կէնճլիքլէրինտէ զինա էթտիւէը.
մէմճիքլէրի օրատա սըգրըտը, վէ պիքրէնճլիքլէրինին
4 էմճիքլէրի օրատա օխշանտը: Ա Է օնըարըն ատ-
լարը՝ պէջիւիւնիւն Ա Հօլա՝ վէ օնուն գըզգա-
րընատաջընըն Ա Հօլիպա իտի. վէ օնըար պէնիմ օլ-
տուըար, վէ օղուլլար էմ գըզըար տօղուրտու-
էար, իմտի ատլարը՝ Ա Հօլա օլան Ա ամարիա տը,
5 վէ Ա Հօլիպա օլան Ա երուշալիմտիր: Ա Է Ա-
Հօլա պէնիմ իքէն՝ զինա էյլէտի, վէ ենագըն օ-
6 լան Ա Շուրի մահպուպէրէ, Ա աճիվէրտա կիյին-
միշ վալիքէրէ վէ պէյլէյէ՝ ճիւմէխի ճիվան եի-
յիմէէը օլարագ՝ աթ պինէն աճըլըարա ա՛շըգ
7 օլտու: Ա ամտի օ՝ օնըար իլէ՝ ճիւմէխի Ա շուրուն
սէչկինն կէնճլէրի օլարագ զինա էյլէտի, վէ ճիւմ-
լէ քէնտի ա՛շըգլարընըն հէփ փուռլարը իլէ
8 մուրտարլանտը: Ա Է Ա ընըրտա քի զինալարը-
նը պրագմատը. զէրա կէնճլիյինտէ օնուն իլէ
եաթարլարըտը, վէ պիքրէնճյինին մէմճէրինի
օնըար սըգրըպ՝ զինալարընը օնուն իւզէրինէ տէօք-
9 միշլէրիտի: Ա նուն իչինն օնու մահպուպլա-
րընըն էլինէ՝ օնուն ա՛շըգ օլտուղու Ա շուր կէնճ-
10 լէրինին էլինէ վէրտիմ: Ա նըար օնուն չըփլագ-
լըղընը աչտըրար, օղուլլարընը վէ գըզլարընը ալ-
տըար, վէ օնու գըլըճ իլէ գաթը էթտիւէը. իմ-
տի օ՝ գարըլարտա նամտար օլտու. վէ օնտա չէ-
11 րտա թէլէր իճրա էթտիւէը: Ա Է գըզգարընտա-
շը Ա Հօլիպա կէօրունճէ, ա՛շգլարը իլէ օնտան
զէյատէ՝ ֆասիտ օլտու, վէ զինալարընը՝ գըզգա-

Digitized by Google

րընտաշընչն զինալարրնտան պղնձրպղ : Կա- 12
գըն օլան Աշուր կէնձէլերինէ՝ վաղիլէրէ վէ պէյ-
լէրէ ա՛լա կիյինմիշլէրէ՝ աթ պինէն աթլըլարա
ճիւմլեսի ճիվան եկիթ օլանլարա՝ աշըգ օլտու :
Ա՛ է կէօրտիւմքի՝ մուրտարլանտը . իքիսինէն տէ 13
եօղու պիր օլտու : Ա՛ է զինալարընա զամմ կեթ- 14
տի . զերա տիվար իւզէրինտէ թասվիր օլունմուշ
ատէմլէր՝ սիւլիյէն իլէ թասվիր օլունմուշ Ասի-
տանիլէր սիւրէթլէրի կէօրիւնճէ , Ենլար՝ պէ- 15
լի գուշագ իլէ գուշանմըշ իտիլէր , պաշլարընտա
պէօյիւք սարըգլար վարըտը , ճիւմլեսի պէյլէր
կէօսթէրիշլի՝ տօղուշլարը տիյարընա կէօրէ Պա-
պել կէնձէլերի Ասիտանիլէր շէքլինտէ իտիլէր .
Ա՛ է օնլարը կէօզլէրի իլէ կէօրտիւյիւ կիպի՝ օն- 16
լարա աշըգ օլտու . վէ օնլարա՝ Ասիտանիլէր
տիյարընա էլչիլէր կէօնտէրտի : Ա՛ է Պապէլ 17
կէնձէլերի օնունլա աշգ տէօշէյինէ կիրտիլէր ,
վէ օնու զինալարը իլէ մուրտարլատըլար . վէ օ
օնլար իլէ մուրտարլանտը . անտէն ճանը օնլար-
տան այրըլտը : Ա՛ է զինասընը աշիքեաբ էյլէ- 18
տի , վէ չըփլագլըղընը աչտը . իմոի ճանըմ օն-
տան՝ օնուն գըզգարընտաշընտան այրըլտըղը կի-
պի այրըլտը : Ա՛ է օ՝ զինալարընը չօղալթտը , 19
չիւն կէնձէկինին կիւնէրինի՝ Ենըսը տիյարըն-
տա զինա էթտիյի զէմանը՝ խադրընա կէթիրտի :
Ա՛ է Թէնլերի էշէք Թէնի՝ վէ պէտէնլերի աթ 20
պէտէնի օլան օնլարըն ահպապլարընա աշըգ օլ-
տու : Իմոի կէնձէկինին մէմէլերի սէպէպին- 21
տէն՝ էս ճիքէրինին Ենըսըլըլարտան սըգըլտըղը-
նը՝ կէնձէկինին խապիա՛ կինի խադրընա կէթիր-
տին : Ենուն իչուն՝ եա՛ Ասօղնպա՝ Ասապպ Աէ- 22
լահ պէօյլէ տեր . Իշթէ պէն՝ սէնին ճանընըն չօղ
օնլարտան այրըլտըղը ահպապլարընը սէնին իւզէ-

Digitized by Google

բինէ ուչանտըրաճաղըմ, վէ օնլարը չէփչէվըէտէն
23 սէնին իւզէրինէ կէթիրէճէյիմ. պապէլ կէնճ-
լէրինի վէ ճիւմլէ Վէլիլտանիլէրի՝ վէգօտու վէ
Հ օա՛յը վէ Վ օա՛յը՝ ճիւմլէ Աշուր կէնճլէրինի
օնլարըն պիլէսինճէ. ճիւմլէսի ճիվան եյիթլէր՝
պէյլէր վէ վալիլէրտիր, ճիւմլէսի ալթա պիներ
24 սէրտարլար վէ նամտարլարտըր: Վ է օնլար
սէնին իւզէրինէ սիլահլար իլէ՝ ա՛րապալար վէ
թէքէրլէքլէր իլէ վէ գավմլէր ճիւմհուրիւ իլէ
կէլէճէքլէր, սէնին իւզէրինէ չէփչէվրէ սիփէր
վէ գալգան վէ ճէպկէ գօյաճագլար. վէ օնլարըն
էօնիւնէ շէրաա՛թ գօյաճա՛ղըմ, վէ սէնի քէնտի
25 շէրաա՛թլէրինճէ հէօքմ էտէճէքլէր: Վ է սէն-
տէ ղայրէթիմի՛ գօյաճաղը՛մ, վէ սանա ղափպ
իլէ հարաքէթ էտէճէքլէր, սէնին պուրնունու վէ
գուլագլարըն քէսէճէքլէր, վէ զիւրրիյէթին գը-
լըճատա՛ն տիւշէճէք. սէնին օղուլլարըն վէ գրզ-
լարըն օնլա՛ր ալաճագ, վէ զիւրրիյէթին աթէշ-
26 տէ եանաճագ: Վ է սէնի էս՛ վապլարընտան սօ-
յաճագլար, վէ սէնին իֆթիխար գապլարընը
27 ալաճագլար: Վ է սէնտէն սէնին ֆիւճիւրիւ-
նիւ՝ վէ Վ ընըր տիյարընտան սէնին զինալարը-
նը տինտիրէճէյիմ. վէ կէօզլէրինի օնլարա գալ-
տը՛րմայաճագսըն, վէ Վ ընըրը արթըգ խագըր-
28 նա կէթիրմէյէճէքսին: Օ իրա Տապ Աշլահ
պէօյլէ տէր. Վշլթէ պէն սէնի՝ էքրահ էթտիքլէ-
բինին էլինէ սէնին չօղ օնլարտան ճանըն պրըս-
29 տըղը քիմսէլէրին էլինէ թէսլիմ էտէճէյիմ: Վ է
օնլար սանա ա՛տավէթ իլէ հարաքէթ էտիպ՝ սէ-
նին հէփ էմէյինի գալտըրաճագլար, վէ սէնի
ո՛ւրեան վէ չօփլագ գօյաճագլար, վէ զինալարը-
նըն չօփլագլըղը՝ վէ ֆիւճիւրիւն հէմ ֆահիշէ-
30 լէյին աշէքեաը օլաճագտըր: Վաիֆէլէրին ար-

Digitized by Google

տրնձա զինա էթոիկին իչիւն՝ ընդաքըն փուխլա-
քը իւէ մուրտարլանտըղըն սէպէպտէն՝ սանա
պունլարդ էտուճէչիմ։ Այն գըզգարընտաշընըն 31
եօլունտա եիւբիւտուն, պէն տասխի սէնին էլինէ
օնուն քեասէսինէ վէրէճէչիմ։ Ապպպ Ա֊լլահ 32
պէօդլէ տէր. Այն՝ գըզգարընտաշընըն տէրին վէ
կէնիշ գատէհինի իչէճէքսին. քէզիլ վէ մասխա-
րա օլաճագսըն, չիւն օ՝ չօգ ալըր։ Այն սէր- 33
խօշլուգ հէմ գատաւվէթի իւէ՝ հպպրէթ վէ շաշ
գընդը գ գատէհի իւէ՝ գըզգարընտաշընն Ասմարի-
անըն քեասէսի իւէ մէ՛սի օլաճագսըն։ Այն օ- 34
նու հէմ իչէճէքսին, հէմ սիւզէճէքսին, վէ օ-
նուն փարչալարընը եաւդայաճագսըն, վէ քէնտի
կէօյիւսէրինի երըթաճագսըն. զերա պէն սէօդ-
լէտիմ տէյօր Ապպպ Ա֊լլահ։ Օնուն իչիւն 35
Ապպպ Ա֊լլահ պէօդլէ տէր. Պէնի ունուտուդ՝
արգան ադաքնա ասիաղը՛ն իչիւն, սէն տասխի
ֆիւճիւրիւնիւ վէ զինաւարընը չէք։

Ա֊նանէն Ապպպ պանա տէտի. Այ՛ ատէմ օղ- 36
լու. Ա֊հօլա իւէ Ա֊հօլիպանըն չերսաւ֊թընը կէօ-
րիւա՝ օնլարա մէ֊քրու֊հուգլարընը խասդեր է-
տէ֊րմիսին։ Օ֊խրա զինաւ էթոիկեր, վէ էլլէ- 37
րինտէ գաւն վար, վէ փուխլարը իւէ զինա էթո-
տիլեր. վէ օնլարը Թէլէֆ էթմէ֊ք իչիւն՝ պանաւ
տօղուրտուգլարը օղուլլարընը տասխի ալ֊նէշէ֊
կէէքտիլեր։ Պանա պունաւ տասխի էթոիկեր. 38
հէմանդ օլ կիւնտէ Ա֊ղաւէսէմի նամփաքլատը-
լար, վէ շապպաթլարընը մուրտարլատը լար։
Օ֊խրա օղուլլարընը փուխլարընա պօղազլատդը- 39
լարընտա՝ հէմանդ օ կիւնտէ Ա֊ղաւէսէմէ կէօ-
տիլեր, քի օնու մուրտարլայալար. վէ իչէճէ է-
վինին իչինտէ էօյլէ էթոիկեր։ Ա֊էմ տասխի 40
ազագտան կէլմէ֊յէ ատէմիէրէ կէօնտէրտինիզ,

Digitized by Google

քի օնլարաս էլչի կէօնտէրիլինճէ՝ իշթէ կէլտիլէր ·
օնլար իչիւն քի՝ սէն քէնտինի նուտուն , վէ կէօզ-
լէրինէ սիւրմէ՝ չէքտին , վէ պէկլէքլէրլէ պէկլէն-
41 սին · Վ է աղըր տէօշէմէ՝ իւզէրինտէ օթուր-
տուն , վէ էօնինտէ տօնանմըշ սօֆրա վարըտը ·
վէ պուխուրումու հէմ եաղըմը օնուն իւզէրինէ
42 գօտուն : Վ է օնտա սէֆհաթի սիւրէն գալա-
պալը՛գ սէսի վար իտի · վէ օլ քիմսէլէրէ ատէմ
չօգլուղունտան՝ չէօլտէն սէրխօշլար կէթիրիլ-
տի , քի էլլէրինէ պիլէզիքլէր՝ վէ պաշլարընա
43 իֆթիխար թաճլարը գօմուշլար իտի : Վ է զի-
նաքեարլըգտա գօճամըշա տէտիմ · Ը՞ իմի օն-
լար օնուն իլէ՝ օ տա օնլարէ իլէ զինա՞ էտէճէք-
44 լէր : Իմի օնա՝ ֆահիշէ գարըլա վարտըգլա-
րը՛ կիպի վարտըլար · Ի՞նչօլա վէ Ի՞նչօլպա ֆահի-
45 շէլէրէ եօղլէ վարտըլար : Ի՞մմա սաատըգ քիմսէ-
լէր օնլարը զինաքեար գարըլար չէրաա՛թը իւլ-
րէ՝ վէ գան տէօքէն գարըլար չէրաա՛թը իւզրէ
հէօքմ էտէճէք լէր · զիրա օնլար զինաքեար գա-
46 րը՛տը , վէ էլլէրինտէ գան վար : Օ՞ իրա Ի՞ապպ
Ի՞լլահ պէօյլէ տէր · Իւզէրլէրինէ ճիւմլհիւր չը-
գարաճաղըմ , վէ օնլարը իզդիրապէ վէ եա՛ղմայա
47 վէրէճէէյիմ : Վ է ճէմմաա՛թ օնլարը դաշլար
իլէ դաշլայաճագ , վէ օնլարը գըլըճլարը իլէ քէ-
սէճէքլէր · օնլարըն օղուլլարընը վէ գըզլարընը
գաթլ էտէճէքլէր , վէ էվլէրինի աթէշէ եագա-
48 ճագլար : Վ է եէրտէն ֆիւճիւրիւ կիտէրէճէ-
յիմ , քի հէփ գարըլար ի՛պրեթ ալըպ՝ սէզին խա-
49 պա՛ղլիյինիզ կիպի էթմէյէլէր : Վ է ֆիւճիւրիւ-
նէւզիւ իւղէրինիզէ գօյաճագլար · վէ սէզ փութ-
լարընըզըն կիւնահընը չէքիպ՝ պիլէճէքսիզ քի՝
Ի՞ապպ Ի՞լլահ պէ՛ն իմ :

Digitized by Google

ԳԼՈՒԽ 24։

1 Ալ է տօգուզունճու երլտա օնունճու այտա պլըն
օնունճուտունտա՝ պանա Նապպըն սէօզիւ օլուպ
տէտի. 2 Ան՞ա ատէմ օղլու՝ քէնտինէ պու կիւ-
նիւն ատընը՝ պու կիւնիւն քէնտիսինի եազ.
Պապէլ փատիշահը Ներուշալիմէ հէմանա պու-
կիւն եագլաշտը։ 3 Ամտի օ ատըլըր էվինէ մէ-
սէլ սէօյլէյիպ՝ օնլարա տէյտին. Նապպ Ե-
լոհ պէօյլէ տեր. Ղազանը գօ, օնո- գօ. Հէմ
տահի իչինէ սու տէօք։ 4 Օնուն փարէլէրինի՝
հէփ էյի փարչալարը՝ պուտու հէմ տէօշիւ օնա
տէվշիր. սէղկին քէմիքլերի տօլտուր։ 5 Ղօյուն-
լարըն սէչիլմիշլերինի ալ, հէմ տահի ալճընտա
քէմիքլէր եըղընը օլսուն. օնու ղայէթլէ գայ-
նաճ. իչինտէ քէմիքլերի պիլէ փիշին։ 6 Օ-
նուն իչիւն Նապպ Ելոհ պէօյլէ տեր. Ալ ա՛յ
գանլը շէհրէ՝ փոսը իչինտէ օլուպ՝ փոսը իչին-
տէն չը՛գմամըշ գազանտա. օնու փարչա փարչա
չըգար. օնուն իւղէրինէ գուրա՝ տիւշտիսին։ 7 Ո՛վ-
րա օնուն գանը իչինտէ տիր. օնու գուրու գայա-
նըն իւղէրինէ գօտու, օնու եէրին իւղէրինէ տէօք-
մէտի, քի օնու գօփրագ իլէ էօրթէ. 8 Ալ ապաղը
գալտըրմագ՝ ինճիգամ սլմագ իչիւն՝ օնուն գա-
նընը գուրու գայանըն իւղէրինէ գօտում, քի
էօրթիւլմէյէ։ 9 Օնուն իչիւն Նապպ Ելոհ պէօյ-
լէ փեր. Ալ ա՛յ գանըը շէհրէ. պէն տահի ալճէղ
եըղընընը պէօյիւտէճէ յիմ։ 10 Ատունլարը չօ-
ղալը, ալճէղի դուճաուշտուր, էլճի ճէքմի՛լ էյ-
լէ, վէ պէհար իլէ ճէրպէյէ էյլէ. վէ քէմիքլէր
եանարընտար։ 11 Ինտէն օնու՝ պօշ օլարագ՝ քէօ-
զիւն իւղէրինէ գօ. ճաքիմ պագըր գըզըլ եանա-
րըն, վէ իչինտէ նափաքլըղը էրիսին, փոսը տիւ-

Digitized by Google

12 քենսին : ()՝ քենտինի նաֆիլէ յէ եօրտու , վէ
օնուն չօգ փասը օնտան՝ փասը աթէշ իլէ՝ չը գ-
13 մատը : Ալէնին նափաքլըղընտա ֆիւճիւբ վար .
սէնի փաքլէմէ յէ չալըշտըղմ տէ՝ սէն փաքլէնմէ-
տիյին իչիւն՝ աթէրգ նափաքլըղընտան փաքլէն-
մէ յէճէքսին , թա պէն ղազապըմը սէնտէ իսքեան
14 էտինճէյէտէք : Պէն Ի՛սպպ սէջլէտիմ , օ կէ-
լէճէք , վէ իճրա էտէճէ յիմ , պաղըշլամայաճա-
ղըմ , վէ էսիրկէմէ յէճէ յիմ , վէ նատիմ օվմա-
յաճաղըմ . սէնին չէրսա՝ թէրնը՝ սէնին եօլլարընա
վէ սէնին ա՛մէլլէրինէ կէօրէ կէօրէճէքլէր՝ տէ յօր
Ի՛սպպ Ա՛լլահ :
15 Ա՛նտէն պանա Ի՛սպպըն սէօզիւ օլուպ տէտի .
16 Յա՛ աւէմ օղլու՝ իչիմէ պէն զարպ իլէ սէնտէն՝
սէնին կէօզլէրինին հասրէթինի ալաճաղըմ . վէ
ֆիղան էթմէ յէսին , վէ աղլամայասըն , վի կէօզ-
17 եաշլէրին կէլմէսին : Ֆէրեաւտէն սագըն , էօ-
լիւ եասը չէքմէ , սարըղընը պաշըն իւզէրինէ պաղ-
լա , վէ այագլարընա փապուչլարընը գօ , վէ տու-
տաղընը էօրթմէ , վէ ատէմլէր էքմէ յինի եէմէ :
18 Ամին սապահլայըն գաւմա սէջլէտիմ , վէ
աքշամտա գաբրա էօլտիւ , վէ սապահթան էմ-
19 օղունտուղում կիպի է յէտիմ : Ալ է գաւմ պա-
նա տէտիլէր . Պիզէ՝ սէնին պու էթմիքլէրին նէ
20 տիր , պիզէ խապէր վէրմէ ղմիսին : Ալ է օնլարա
տէտիմ . Պանա Ի՛սպպըն սէօզիւ օլուպ տէտի .
21 Ասրահէ էվինէ տէ . Ի՛սպպ Ա՛լլահ պէջլէ տէր .
Ի՛չիմէ պէն Ալ՝ ադամէսմի՝ գուվվէթինիզին իֆթի-
խաբընը՝ կէօզլէրինիզին հասրէթինի վէ ճանը-
նըզըն ածըտըղընը՝ մուտտաղլայաճաղըմ , վէ պը-
ղատըղընըզ օղուլլարընըզ վէ գըղլարընըզ գը-
22 լըճտա՛ն տիւշէճէքլէր : Ամին սիզ՝ պէնիմ էթ-
տիյիմ կիպի էտէճէքսիզ , տուտագլարընըզը

Digitized by Google

էօրթմէ յէճէքսիզ , վէ ատէմլէր էքմէյի նէմէ յէ-
ճէքսիզ ։ Ալ Ե սարգլարընըզ պաշլարընըզտա՝ 23
վէ այագգապլարընըզ այագլարընըզտա օլաճագ ,
ֆիղան էթմէ յէճէքսիզ , վէ աղլամայաճագսըզ ,
իլլա եարամազ լօգլարընըզտա չէուրիւէճէքսիզ ,
վէ պիրպիրինիզլէ եաս չէքէճէքսիզ ։ Ալ Ե յէ- 24
հէզգէլ սիզէ Ի պրէթ իչիւն օլմուշտուր . սիզ օ-
նուն հէփ էթմէյի կիպի էտէճէքսիզ . վէ պու
վուգո՛ւ պուլունճա , պիլէճէքսիզ քի՝ Ի՛ապպ
Ա՛լլահ պէն իմ ։ Ալ Ե սէն՝ եա՛ ատէմ օղլու՝ 25
պէն ընձարտան գուվվէթլէրինի՝ իֆթիխարլարը-
նըն սիւրիւրինի՝ կէօզլէրինին հասրէթինի վէ
ճանլարընըն իւզէրլէրինէ գօտուգլարը օղուլլա-
րընը վէ գըզլարընը ալտըղըմ կիւնտէ , Օլ 26
կիւնտէ գուրթուլան՝ գուլագլարա իչիթմիրմէ յէ
սանա կէ՛լմէ յէճէքմի ։ Օլ կիւնտէ՝ գուրթուլ- 27
մուշա սէնին աղզըն աչըլըպ՝ սէօյլէ յէճէքսինին,
վէ արթըգ տիլսիզ օ՛լմայաճագսըն . իմտի սէն օն-
լարա Ի պրէթ իչիւն օլասըն , վէ պիլէլէր քի՝
Ի՛ապպ պէն իմ ։

ԳԼՈՒԽ 25 ։

Պ՛անա Թէքրար Ի՛ապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի . 1
Ա՛՛ր ատէմ օղլու՝ եիւզիւնիւ Ա՛՛մմէն օղուլլարընա 2
տօղրու գօ , վէ օնլարընն Հաւգգընա փէ յղամպէր-
լէ՛ք էյլէ . Ալ Ե Ա՛՛մմէն օղուլլարընա տէ՛ . Ի՛ապպ 3
Ա՛լլահ՛ըն սէօզիւնիւ տինկլէ յին , Ի՛ապպ Ա՛լլահ
պէօյլէ տէր . Սէնին՝ Ա՛՛ագտէսէմին մուրտարլան-
տըղընտա վէ Ի՛սրաէլ տիյարը խարապ օլտուգ-
տա վէ Ա՛էհուտա էվի էսիրլիյէ սիւրիւլտիւքտէ՝
Ա՛՛ֆէրին տէտիյին իչիւն , Օնուն իչիւն իշթէ 4
պէն սէնի կիւնտօղուսու էհալիսինէ միրաս՝ իչիւն
վէրտիմ . վէ սէնտէ սէրայլարընը՛ գուրաճագլար ,

Digitized by Google

Հէմ սէնտէ մէսաքեանլարընը գոյաճագլար. սէնին
մէ յովելէրինի օնլար եէ յէճէքլէր, վէ սէնին սիւ-
տունիւ օնլար իչէճէքլէր: Ալ է Ղապպաթը տէ-
վէլէր աղըլընա՝ վէ Ա՛մմօն օղուլլարընը սիւրիւ-
լէր մինտրասընա տէօնտէրէճէ յիմ. վէ պիլէ-
ճէքսիզ քի Ղապպ պէն իմ: Օխրա Ղապպ Ա՛լլահ
պէօյլէ տէր. Ալ էնին՝ էլ չարփտըղըն՝ վէ այագ
պաստըղըն՝ վէ Ղարաէլ տիյարընըն հագգընա
թէքմիլ մաղրուրլուգ իլէ ճանընտան մէսրուր օլ-
տուղունն իչիւն, Ընուն իչիւն իշլէճ պէն էլիմի
սէնին իւզէրինէ սալաճաղըմ, վէ սէնի գաիմֆէ-
լէրէ եաղմա իչիւն մէրէճէ յիմ, վէ սէնի գամմէ-
լէրտէն քէսէճէ յիմ, էհմ սէնի տիյարլարտան
հէլալը էտէճէ յիմ. սէնի պէրպաատ էտէճէ յիմ,
վէ պիլէճէքսին քի՝ Ղապպ պէն իմ:
Ղապպ Ա՛լլահ պէօյլէ տէր. Ալ օնաչ հէմ Ալէի՛ր
իշլէճ Ղէհուտա էվլի ճիւմլէ դահֆէլէրը կիպիտիր
էտիւյի իչիւն, Ընուն իչիւն իշլէճ պէն՝ Ալ օնա-
պէն եանընը՝ շէհրլէրտէն՝ օնուն ուճունտա օլան
շէհրլէրինտէն տիյարըն իֆթիհարը պէ յէթէճ-
շիմօթ Պաա՛լմէօն վէ Վախրանթահիմտան եանա՝
Ա՛մմօն օղուլլարընըն իւզէրինէ կիւնտօղուսու է-
հալիսինէ աչաճաղըմ, վէ օնու օնլարա միրաա՝
վէրէճէ յիմ. Թաքիմ Ա՛մմօն օղուլլարը դահֆէ-
լէրտէ զիքր օլունմայալար: Ալ օնապտա տահի շէ-
րատա՛Թլար գըլաճաղըմ, վէ պիլէճէքլէր քի՝
Ղապպ պէն իմ:
Ղապպ Ա՛լլահ պէօյլէ տէր. Ղտօմ Ղէհուտա
էվլինէ գարշը Հարաքէթ էտիպ ինԹիգամ ալմա-
ղըլա, վէ պէօյիւք սուչ էտիպ՝ օնլարտան էօճ ալ-
տըգլարը իչիւն, Ընուն իչիւն Ղապպ Ա՛լլահ
պէօյլէ տէր. Ղտօմուն իւզէրինէ էկպէԹ էլիմի
սալաճաղըմ, վէ օնտան ատէմի վէ Հայվանը գը-

Digitized by Google

րաճաղըմ , վէ օնու ֆնէ յմանտան խարապ գոյա-
ճաղըմ , վէ Տէտանանտէք գը լըճտան տիւշէճէք ։
Ա է Խարէլ գավմըմըն եէտի իլէ՝ Չտօմուն իւ- 14
զէրինէ ինթիգամըմըզ վէրէճէ յիմ , վէ Չտօմտա՝
խըշմըմա կէօրէ վէ զազապըմա կէօրէ հարաքէթ
էտէճէքլէր , վէ ինթիգամըմը պիլէճէքլէր՝ տէ յօր
Թապպ Ա.լլահ ։

Թապպ Ա.լլահ պէօյլէ տէր . Ֆիլիշթիմլէր ին- 15
թիգամ իլէ հարաքէթ էտիպ՝ էզէլի ա՛տավէթ
իլէ օնու պօզմադա՝ ճան մաղրուրլուղու իլէ ին-
թիգամ ալտրգլարը իչիւն , Ընուն իչիւն Թապպ 16
Ա.լլահ պէօյլէ տէր . Իշլէ պէն էլիմի Ֆիլիշ-
թիմլէրին իւզէրինէ սալըպ Վ.էրէմիմլէրի գը-
րաճաղըմ , վէ տէնիզ եալըսընըն պագիյէսինի
հէլաք էտէճէ յիմ ։ Ա է սնալարըն իւզէրինէ՝ խըշմ 17
թէքտիրլէրի իլէ պէօյիւք ինթիգամլար իճրա
էտէճէ յիմ . վէ օնլարտան էօճիւմիւ ալտրղըմ-
տա , պիլէճէքլէր քի՝ Թապպ պէն իմ ։

ՊԱՐ 26։

Ա է օլտուքի՝ օն պիրինճի եըլտա այլն պիրին- 1
ճիսինտէ՝ պանա Թապպըն սէօզիւս օլտուպ տէտի ։
Չա՜ աստէմ օղլու՝ Ա ուր Ն.էրուշալիմին հագգը- 2
նա՝ Ա՜ֆէրին , գավմէրին գափուլարը գըրըլտը ,
պանա՛ ինթիգալ օլտու , օ խարապ օլմաղըլա՝ պէն
տօլաճաղըմ տէտիյի սէպէպտէն , Ընուն իչիւն 3
Թապպ՝ Ա.լլահ պէօյլէ տէր . Իշլէ պէն սանա գար-
շը իմ՝ նա՜ Ա ուր , վէ սէնին իւզէրինէ չօգ դաի-
ֆէլէր չըգարաճաղըմ , տէնիզ՝ տալղալարընը
գալըրը տըղը կիպի ։ Ա է օնլար Ա ուրուն հիսար- 4
լարընը պօզալար , վէ գուլլէրինի եըգալար . վէ
անտան թօզունու սիւփիւրիպ՝ օնու գուրու գայա-
յա՛ տէօնտէրէճէ յիմ ։ Ընտ՝ տէնիզին օրթասընը- 5

Digitized by Google

տա աղլար սերիլէճէք եէր օլաճագ , զիրա պէն
սէօյլէտիմ՝ տէ յօր Ի՝ապպ Ա՝լլահ · վէ ծ դաւիֆէ-
6 լէրին եաղմուրը օլաճագտըր : Ա է օնուն գըրտա
օլան գըզլարը գըլըճ իլէ գաթլ օլունաճագլար ,
7 վէ պիլէճէքլէր քի՝ Ի՝ապպ պէն իմ : Ո՝ւիրա
Ի՝ապպ Ա՝լլահ պէօյլէ տէր · Ի՝շլէ պէն փօրեաս
դարաֆընտան Ա՝ուրա փատիշահլար փատիշահը
Պապէլ փատիշահը ՝Ա՝էպուխատրէսարը աթլար
իլէ վէ արապալար իլէ վէ աթլըլար վէ ճէմաաթ
8 վէ չօք խալգ իլէ կէթիրէճէյիմ : Ա՝ սէնին գըզ-
լարընը գըրտա գըլըճ իլէ գաթլ էտէճէք . վէ սէ-
նին գարշընա դապկա գուրաճագ , հէմ սանա
գարշը միթէրիս գալըրըաճագ , վէ սէնին իւզէ-
9 րինէ գալգան գալըրըաճագ : Ա է սէնին հիսար-
լարընա գարշը՝ տէօյիւշ մանճընըգլարը գօյա-
ճագ , վէ պալթալարը իլէ գուլլէրիրինի երգաճագ :
10 Ա՝նուն աթլարընըն չօգլուղունտան՝ սէնի օնլա-
րըն թօզու էօրթէճէք . աթլըլարըն վէ թէքէր-
լէքլէրին հէմ արապալարըն շամաթասընտան
հիսարլարըն սարսըլաճագ , սէնին գափուլարըն-
տան՝ հիսարը երգըլմըշ շէհրէ կիրէնլէր կիպի
11 կիրտիյի ղէման : Ա՝էնին սօգագլարընըն ճիւմլէ-
սինի՝ աթլարընըն նա՝լլարը իլէ էիյնէ յէճէք , սէ-
նին գավմընը գըլըճ իլէ գաթլ էտէճէք , վէ գուվ-
12 վէթլի գալէ՝լէրին եէրէ էնէճէք : Ա է սէնին
մալինի եաղմա էտէճէքլէր , վէ մաթա՝լարընը
շէքեաւր կիպի ալաճագլար . վէ սէնին հիսարլա-
րընը երգաճագլար , վէ կիւզէլ էվլէրինի սէգբէ-
ճէքլէր , վէ սէնին դաշլարընը վէ քերէսթէնի վէ
գօփրաղընը սույուն օրթասընա գօյաճագլար :
13 Ա է սէնին թիւրքիւլէրինին շամաթասընը տինկ-
տիրէճէյիմ , վէ դամպուրլարընըն սէտասը ար-
14 թըգ իշտիւլմէյէճէք : Ա է սէնի գուրու գայա-

Digitized by Google

յայ տէօնտէրէճէ յիմ , աղլար սէրիլէճէք եէր օ-
լաճագսըն , արթըզ պինա օլունմայաճագսըն . զի-
րա պէն Ի՛ապպ սէօյլէտիմ՝ տէ յօր Ի՛ապպ Ա՛Ե-
լահ ։ Ի՛ապպ Ա՛լահ Ո՛ւրա պէօյլէ տեր . Ո՛ւենին 15
երգըլըշընըն չամաթասընտան՝ եարալըար փիղան
էթտիքտէ՝ սէնին իչինտէ պօղազլայըշ օլտուգտա՝
ատալար սարսըլմայաճագմը ։ Օ՛լ տէմ տէ- 16
նիզին հէփ պէ յէրէ թաճաթլարընտան էնէճէք-
լէր , վէ հիւ՛թլարընը կիտէրիպ՝ տիպա էա՛ վապ-
լարընտան ասյունաճագլար . քէնտիէրինի տիթ-
րէ յիշլէր իլէ կէչտիրէճէքլէր , եէր իւզէրինտէ օ-
ղուրաճագլար , վէ հեր տագփագէ տիթրէ յէճէք-
լէր վէ սէնին իւզէրինէ շաշաճագլար ։ Ո՛ վ սէնին 17
իչիւն փիղան գալտրըրըպ՝ սանա տէ յէճէքլէր .
Ո՛ւէն նի՞ճէ խարապ օլտուն , եա՛ տէնիզտէ սա-
քին օլունմուշ տէնիզլէրտէ գուվվէթլի օլան՝ սէն
հէմ սաքինլէրին օնտա հէփ օղուրաճալարա գօր-
գու վէրէն մէշհո՛ւր շէհր ։ Ո՛ վ խմտի սէնին երգը- 18
լըշընըն կիւնիւնտէ ատալար տիթրէ յէճէքլէր ,
վէ տէնիզտէ օլան ատալար սէնին եօղ օլմանտա
շաշաճագլար ։ Օ՛յրա Ի՛ապպ Ա՛լահ պէօյլէ 19
տեր . Ո՛ւենի վէրան շէհրէ՝ սաքին օլունմազ շէհր-
լէր կիպի գօտուղտումտա , սէնին իւզէրինէ կիրտա-
պը չըգարտըղըմտա , վէ սէնի չօգ սուլար էօրթ-
տիւքտէ , Ո՛ վ սէնի չուգուրա էնէնլէր իլէ գա- 20
տիմ գավմէ՝ էնտիրտիյիմտէ , վէ սէնի չուգուրա
էնէնլէր իլէ եէրին տիպլէրինտէ էպէտի խարտա-
պաթլարտա օղուրթտուղտումտա , շէօյլէ քի սա-
քին օ՛մմայասըն , օլտէմ պէն եաշայանլարըն եէ-
րինտէ ի՛զլէթ գօյաճաղըմ ։ Ո՛ւենի իւզէրինէթիւ 21
էտէճէ յիմ , վէ եօ՛ղ օլաճագսըն . վէ արանտը-
ղընտա , արթըզ էպէտէն պուլունմայաճագսըն՝
տէ յօր Ի՛ապպ Ա՛լահ ։

ԳԻՐՔ 27։

1 Ծ՚Հբրար պանա Յապպրն սէօղիւ օլուզ տէմի.
2 Յմմի սէն եա՞ ատէմ օղլու՝ Պուրուն իւզերինէ
3 Ֆիղան ա՚նի գալսրը։ Ալ է Պուրա տէյէսին.
Յա՞ տէնիզ մէտհէլլերինտէ սաքին օլսա՝ չօգ ա-
տալարտա գամլէր իլէ թիճարէթ էտէն՝ Յապպ
Ը՚լլահ պէօյլէ տէր. Յա՞ Պուր՝ սէն՝ Պէն կիւ-
4 զել լիքտէ քեամի՚լ իմ տէբսին։ Պինօրլարըն տէ-
նիզին օրթասընտա տըր. սէնի պինա էտէնլէր՝ սէ-
5 նի թէքմիլէն կիւզէլ եափտըլար. Ընար սէնին
ճիւմլէ կէմի թախթալարընը Պէնիր չամընտան
եափտըլար, Իպանտան էրզ աղաճը ալտըլար,
6 քի սանա տիրէքլէր եափալար։ Պէնին քիւրէք-
լէրինի Պաշան մէշէսինտէն եափտըլար, կիւվեր-
թալարընը Ր՚էթթիմ ատալարընտան Կէնիշ չիմ-
7 շէրկ եափըմը շ Փիլտիշինտէն եափտըլար։ Պա-
նա եէլքէն օլմագ իչիւն աչտըղընն՝ Պէսրընն նա-
գըշլու տիւլպէնտի օլտու, սէնին էօրթիւն Յչիշ
ատալարընն լաճիվէրտա վէ էրղամանը օլտու։
8 Պհտօնտն վէ Ը՚րմատն սաքինլէրի սէնին քիւ-
րէքճիլէրին օլտու. սէնտէ օլան ա՚լիմլէրին եա
9 Պուր՝ կէմիճիլէրին օնլար օլտու։ Պէնտէ օլան
կէպալըն իսթիխարլարը վէ օնուն ա՚լիմլէրի սէնին
գալաֆաթճըլարընն օլտու. տէնիզին հէփ կէմի-
լէրի վէ օնլարըն կէմիճիլէրի՝ սէնին ահզ ու ա՚-
10 թանը էտէնլէր սէնտէ օնլար իտի։ Պէնին ա՚ս-
քէրինտէ՝ ճէնք էրլէրին՝ փարսիլէր վէ Պուտի-
լէր վէ փուդիլէր իտի. սէնտէ գալգանը վէ սի-
փէրի ասանլար օնլար իտի, սէնին զիւնէթինի օն-
11 լար վէրտիլէր։ Ը՚րվատ կէնճլերի իլէ սէնին ա՚ս-
քէրին՝ չէփ չէվրէ հիսարլարընընն իւզերինտէ՝ վէ
Կամմատիլէր գուլլէրինտէ իտիլէր. օնլար գալ

Digitized by Google

գանլարընը չեփչէվրէ սէնին գալէլէրին իւզէրին-
տէ ասարլարընտը . սէնին կիւզէլլիյինի ծնլար ,
թէքմիլ էթտիլէր : Էօր կէօնէ մաթա՛ընն չօգ- 12
լուղունտան Յարշիշ սէնին թիւճճարընն իտի .
ծնլար սէնին փալարլարընա՝ կիւմիշ իլէ՝ տէմիր
իլէ՝ գալայ իլէ վէ գուրշո՛ւն իլէ կէլթրէլէրիտի :
Նաւան՝ Յուպալ վէ Ի՞նէլա՝ սէնին պալթր- 13
կեանլարընն իտի . ծնլար սէնին փալարլարընտա՝
ատէմ նուֆուսու իլէ վէ պագըր գապլար իլէ
թիւճարէթ էտէրլէրիտի : Ի՞նին փալարլարընա 14
Յօզարմա էվլինտէն աթլար վէ աթլըլար վէ գա-
թըրլար կէլթրլէրիտի : Տէտան օղուլլարը պա- 15
զիրկեանլարընն՝ չօգ ատալար սէնին հալըր թիւճ-
ճարլէրին իտի . ծնլար սանա փիլտիշի պոյնուզ-
լարը վէ ապանուս փէշքէշլէրի կէթիրթրլէրիտի :
Ի՞շլէրինին չօգլուղունտան՝ Ա՞յտամ թիւճճարընն օ- 16
լուպ՝ սէնին փալարլարընա չէպչէրլաղլէր իլէ՝ եր-
զաւան վէ տիպա վէ ինճէ քէթէն վէ մէրճան վէ
սէնքլէր իլէ կէլթրէլէրիտի : Ա՞էհուտա իլէ Ա- 17
թահէ տիյարը պազիրկեանլարընն իտի . ծնլար սէ-
նին փալարլարընա Ի՞ննիթ պուղտայը վէ խա-
մուր իշլն վէ պալ հէմ հաղ վէ պէլասան իլէ կէ-
լթրէլէրիտի : Ի՞շլէրինին չօգլուղու իլէ՝ հէր կէօ- 18
նէ մաթա՛ չօգլուղունտան՝ Էլպօն չէրտապ վէ
ագ եափաղը իլէ Տրմընշ սէնին թիւճճարընն իտի :
Էմ Տան վէ Նաւան՝ սէնին փալարլարընա գու- 19
մա՛շ կէթիրթրլէրիտի . մաթա՛լարընտա՝ իշլէնմիշ
տէմիր՝ խըյարշէնպէր վէ խօշ գօգուշու գամըշ
վարրտը : Վօյնուլար իչինն Հալիլէր իլէ թիւճճա- 20
րընն Տէտան իտի : Ա՞րապ հէմ Վաէտարընն հէփ 21
պէյլէրի հալըր թիւճճարլէրինն իտի . ծնլար գու-
զուլար իլէ վէ գօչլար իլէ վէ էրքէճլէր իլէ պա-
զիրկեանլարընն իտի : Ճ Էպանըն վէ Ա՛սա՛ մանըն 22

Digitized by Google

թիւճաթլալը՝ սէնին թիւճաթլալըն իտի . օն-
լար սէնին փազարլարընա ճիւմլէ ա՛լա պախար-
լար իլէ վէ ճիւմլէ գլմէթլի դաշլար իլէ վէ ալ-
23 թուն իլէ կելելէրտի ։ Ը՛արան վէ Ասաննէ վէ
Յ՛տէն՝ Հ էպանըն թիւճաթլալըը՝ Ը՛շուր վէ
24 Յ՛իլմատ՝ սէնին թիւճաթլալըրն իտի ։ Ո՛նլար
սէնին թիւճաթլալըրն իտի . հէր կէօնէ էշնա իլէ
լաճիվէրտի լէպասլար վէ տիպալարլէ՝ վէ էսվապ-
լարլէ փօլ- իփլէր իլէ պաղլանմըշ երգտէն սան-
տըգլար իլէ սէնին փազարլարընըն օրթասընտա
25 իտիլէր ։ Ա՛արշիշ կէվիլերի՝ թիւճաթլէթին իչինն
տօլաշըրլար իտի . իմոի սէն տէնիզին օրթասընտա
տօլտուն , վէ ղայէթ ճէվլիլ օլտուն ։
26 Ա՛էնին քիւրէքճիլէրին՝ սէնի չօգ սուլարա կէ-
թիրտիլէր . կիւնտօղտուսու եէլի սէնի տէնիզին օր-
27 թասընտա գըլտը ։ Ա՛էնին մալճա՛լարըն վէ փա-
ղարլարըն վէ թիճարէթին՝ կէմիճիլէրին վէ կէմի
դաիֆէլէրին վէ գալաֆալաթճըլարըն վէ ահզ ու
ա՛թանը էտէնլէր վէ սէնտէ հէմ սէնին իչինտէ
օլան սէնին ճիւմլէ ճէմաա՛թընտա օլան հէփ
ճէնքճիլէրին՝ սէնին երգը լըշընըն կիւնիւնտէ տէ-
28 նիզին օրթասընա տիւշէճէքլէր ։ Ա՛կմի դաի-
ֆէլէրինին ֆէրեատընըն սէտասընտան՝ վարօշ-
29 լար սարսըլաճագլարտըր ։ Ա՛է ճիւմլէ քիւրէք
գուէթան կէմիճիլէր՝ ճիւմլէ տէնիզ կէմիճիլէրի
30 կէմիլէրինտէն էնիպ՝ եէրտէ տուրաճագլար ։ Ա՛է
սէսլէրինի սէնին հագգընա իչինթորիպ՝ ածը ֆէ-
բեատ էտէճէքլէր . վէ պաշլարը իւզէրինէ թօզ
31 գօյուպ՝ քիւլէ պիւրիւնէճէքլէր ։ Ա՛է սէնին ի-
չինն սաչլարընը եօլտուպ՝ չըռլ գուշանաճագլար .
վէ սէնին իչինն ճան ածընը իլէ՝ ածը ֆիղան իլէ՝
32 աղլայաճագլար ։ Ա՛է ահլարը իլէ սէնին իչինն
ֆիղան ալուկ գալտրըրպ՝ սէնին հագգընա ֆէրեատ

Digitized by Google

էտեճէքլէր։ Այուր կիպի՝ Հալա տէնիզին օրթա-
սընտա Հէլաք օլմուշ կիպի՝ վաշրմը իտի փէչէճէ-
լէր։ Այնին մաթա՛լէրին տէնիզտէն չըգարըգէ՛ 33
չօգ գավմէր տօյուրուրսաուն, չօգ մալլէրին վէ
թիճարէթլէրին իլէ՝ եէրին փատիշահլարընը
ղէնկին էտէրիսաին։ Տէնիզէրտէն սուալաքըն ատ- 34
րին լիքլէրինտէ գըրըլտըղըն զէման՝ թիճարէթին
վէ Հէփ օրթանտա ճէմիսաի թըշէճէքլէր տիր։
Ա՛տալարըն Հէփ սաքինլէրի՝ սէնտէն էօթիւրու 35
շաշաճագլար, վէ փատիշահլարը ղայէթլէ իւրքէ-
ճէքլէր, իւզէրի սօլաճագտըր։ Կատմէրտէ պա- 36
զիրկեանլար սէնին Հագդընա ըտը՛գ չէքէճէքլէր,
իւրքիւնթիւ սէպէպի օլաճագտըն, վէ էպէտէն
եօղ օլաճագտըն։

ԳԼ. 28։

Ա՛նտէն պանա Ա՛պրպըն սէօզիւ օլուպ տէտի. 1
Ահա ատըմ օղլու՝ Այուրուն պէ կինէ տէ քի՝ Ա՛պրպ 2
Ա՛լլահ պէօյլէ տեր։ Այնին իւրէկին եիւճէլտիպ՝
պէն տաղահըմ, պէն սուալարըն օրթասընտա Ա՛լ-
լահըն եէրինտէ օթուրուրում տէտիկին իչիւն,
սէն իսէ ատէմսին՝ վէ տէկիլ Ա՛լլահ, ամմա եիւ-
րէկինի Ա՛լլահ եիւրէկի եէրինէ գօտուն. Իչթէ 3
սէն՝ Յանիէլտէն ա՛լիմսին, սէնտէն սագլանաճագ
հիչ պիր սըրը եօգաուր. Ա՛լտինէ վէ ֆէհմինէ 4
քէնտինէ մալ էտինտին, վէ խապլինէլէրինտէ ալ-
թուն վէ կիւմի՛շ էտինտին. Չօգ ի՛լտինէ թէ- 5
ճարէթինէ մալինի արթըրտըն, վէ մալճընին սէ-
պէպինտէն եիւրէկին եիւճէլտի. Ընուն իչիւն 6
Ա՛պրպ Ա՛լլահ պէօյլէ տեր։ Այնին եիւրէկինի Ա՛լ-
լահ եիւրէկի եէրինէ գօտուղուն իչիւն, Ընուն 7
իչիւն իչթէ պէն սէնին իւզէրինէ եապանճըլար՝
Հալիմ դահիֆէլէր կէթիրէճէկիմ, վէ օնլար սէ-

Digitized by Google

նին ի՛լմինին ձեւլալի իւղերինէ գըլըճլարընըզ չէ-
քիպ՝ սէնին հիւանիւնիւ մուրտարլայաճագլար ։
8 Ալէնի չուգուրա էնտիրէձէքլէր, վէ տէնիզին օր-
թասընտա մագթուլլէրին էօլիւմիւ իլէ էօլէձէք-
9 սին ։ Ալէնի գաթը էտէնլէրին էօնիւնտէ պիր
վէձՀլէ՝ պէն ալլահիմ տէյէ պիլդիրմիսին. սէն ի-
սէ սէնի էօլտիւրէնլէրին էլինտէ ատէմսին, Ա՛լլահ
10 տէյիլսին ։ Ճապանճլարըն էլինտէն սիւննէթ-
սիզլէրին էօլիւմի՛ւ իլէ էօլէձէքսին. զիրա պէ՛ն
սէօյլէտիմ տէյօր Ա՛պապ Ա՛լլահ ։
11 Ալ է պանա Ա՛պապըն սէօզիւ օլուպ տէտի. Ա՛ա՛
12 ատէ՛օղլու՝ Ա՛ուր փատիշահընըն Հագգընա փէր-
ճամ ալէի գալտըը, վէ օնա տէ. Ա՛պապ Ա՛լլահ
պէօյլէ տէր. Ա՛իւանիւն քէմալինին միւհրիւսիւն,
13 ի՛լմ իլէ տօլու վէ կիւզէլ լիքտէ թէքմի՛լսին ։ Ալէն
Ա՛լլահըն ճէննէթի Ա՛՛տէնտէ իտին, սէնին էօր-
թիւն՝ հէր դըյմէթլի դաշ իտի, գըղըլ եագուր՝
դօփագ վէ էլմաս՝ զէպէրճէտ՝ ա՛գիգ վէ եէշիմ՝
կէօքճեագուր՝ շէպչէրտաղ վէ զիւմրիւտ վէ ալ-
թա՛ն իտի. սէնին տէֆլէրինին վէ նէ յլէրինին իշի
14 սանա՝ եարատըլտըղըն կիւնտէ հազըրլանտը ։ Ալէն
սէրիլմիշ Ա՛էրու՛պ էօրթիւսիւ իտին, վէ սէնի
գօտում, Ա՛լլահըն մուգատտես տաղընտա օլա-
սըն. աթէշի դաշլարընըն եանլարընտա կէչտին ։
15 Ալէն՝ եարատըլտըղըն կիւնտէն թա սէնտէ եա-
րատմադ լըզգ պուլունանատ՛էք՝ եօլլարընտա քեամի՛լ
16 իտին ։ Ա՛իճաբէթինին չօգլու՛ղու իլէ սէնին իչի-
նի զիւլմ իլէ տօլտուրտուլար, վէ կիւնա՛հ էթ-
տին. իմտի սէնի Ա՛լլահըն տաղընտան մուրտար
տէյիւ աթաճաղըմ, վէ սէնի՝ եա՛ Ա՛էրուպ էօր-
թիւսիւ՝ աթէշի դաշլարընըն օրթասընտան հէլաք
17 էտէձէ յիմ ։ Ա՛կիւզէլ իյին իչիւն եիւրէյին եիւ-
ձէլտի, ի՛լմինի՝ րուշանլըղընըն սէպէպինտէն

Digitized by Google

պօզտուն . սէնի եէրէ աթաճաղըմ , սէնի փատր-
շահլար էօնիւնտե թամամլա իչիւն գօյաճաղըմ ։
Յարամազ լըղընըն չօգլուղունտան՝ թիճարէթի- 18
նին քէօթիւլիւյիւ իլէ մնգատէսէլէրինի մուրտար-
լատըն . իմոի սէնին իչինտէն աթէչ չըգարաճա-
ղըմ , սէնի օ եէյէ , վէ սէնի հէփ կէօրէնլէրին
կէօզլէրի էօնիւնտե՝ սէնի եէր իւզէրինտե քիւլէ
տէօնտերէճէյիմ ։ Յահիֆէլէրտե սէնի հէփ պի- 19
լէնլէր՝ սէնին իչիւն հէյրան գալաճագլար . իւր-
քիւնթիւլէր սէպէպի օլաճագսըն , վէ էպէտէն
եօղ օլաճագսըն ։

Ընտէն սօնա Յապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի . 20
Յա աատէմ օղլու՝ եիւզիւնիւ Յիտօնա տօղրուլթ , 21
վէ օնուն հագգընա փէ յղամպէրլիք էյլէ . Ա է 22
տէ . Յապպ Ընլահ պէջյլէ տէր . Իչթէ պէն սանա
գարշը իմ՝ եա Յիտօն , վէ պէն սէնին օրթանտա
ի՛զէմլէնէճէյիմ . վէ օնտա շէրատ՛թլէր իճրա
էթտիյիմտե՝ վէ քէնտիմի օնտա մուգատտէա գըլ-
տըղմտա՝ պիլէճէքլէր քի՝ Յապպ պէն իմ ։ Օ ի- 23
րա օնտա զատ՛ն վէ օնուն սօգագլարընտա գան
կէօնտէրէճէյիմ . վէ չէփչէվրէ օնուն իւզէրին-
տէ օլան գըլըճ իլէ՝ օնուն իչինտէ մնգթուլլէր
տիւշէճէք , վէ պիլէճէքլէր քի՝ Յապպ պէն իմ ։
Ա է Յարաեէլ էվլինի յարթըգ՝ օնլարըն հէփ էգ- 24
րաֆլարընտան օնլարա խուսուսէթ էտէնլէր՝ սօ-
գան տիքէն վէ աճընտան չալը օլմայաճագտըր , վէ
պիլէճէքլէր քի՝ Յապպ Ընլահ պէն իմ ։ Յապպ 25
Ընլահ պէջյլէ տէր . Յարաեէլ էվլինի՝ օնլար օլ ա-
րաալարընա տաղըլտըգլարը գավմլէրտէն տէվ շիւ-
տիյիմտե , օլտէմ օնլարտա՝ դաւիֆէլէրին կէօզ-
լէրի էօնիւնտե մուգատտէս օլաճաղըմ , վէ օն-
լար՝ Յա՛գօպ գուլումա վէրտիյիմ եէրին իւզէ- 26
րինտե սաքին օլաճագլար ։ Յտմոի օնուն իւզէ-

լինուն էմնիկէթ իւզրէ սաքին օլաճագլար, վէ էվ-
լէր պինա էտէճէքլէր, վէ պաղլար տիքէճէքլէր,
վէ օնլարըն հէփ էդրաֆլարընտան օնլարա ճիւմլէ
խուսումէթ էտինլէրտէ շէրասաթլէր իճրա էթ-
տիյիմտէ՝ օլտէմ օնլար էմնիկէթ իւզրէ սաքին
օլաճագլար, վէ պիլէճէքլէր քի՝ օնլարըն Ա՛ստպ
Ա՛ստպ պէն իմ։

ՊԱՐ 29։

1 Ա՛նունճու երլտա օնունճու այրն օնիքինճիսին-
2 տէ՝ պանա Ա՛ստպըն սէօվիւ օլուպ տէտի. Ա՛ս-
տէմ օղլու՝ եիւզիւնիւ Ա՛ղըրը փատիշահը Ֆի-
րաօ՛նա գարշը գօ. վէ օնուն հագգընա հէմ պիւ-
թիւն Ա՛ղըրըն հագգընա փէյղամպէրլիք էտէ-
3 րէք, սէզլէ յիպէ տէ. Ա՛ստպ Ա՛լլահ պէզլէ տէր.
Ինձէ պէն սանաւ գարշը իմ, էյ Ա՛ղրամագ պէնիմ
տիր, վէ օնու պէն քէնտիմ եափտըմ տէյէն ըր-
մաղընըն օրթասընտա եաթման պէզիւք ժժտէր՝
4 Ա՛ղըր փատիշահը Ֆիրաօ՛ն։ Ա՛մմա պէն սէնին
չէնէլէրինէ վէլթաալար դագըպ՝ սէնին ըրմագլարը-
նըն պալըգլարընը սէնին փուլլարընա եափըշտը-
րաճաղըմ, վէ սէնի ըրմագլարընըն իչինտէն չըգա-
րաճաղըմ, վէ ըրմագլարընըն հէփ պալըգլարը սէ-
5 նին փուլլարընա եափըշաճագլար։ Ա՛ յ սէնի՝ հէմ
ըրմագլարընըն հէփ պալըգլարընը չէօլէ աթաճա-
ղըմ. սէն գլըրըն իւզէրինէ տիւշէճէքսին, վէ տէվ-
շիրիլմէ յէճէքսին, հէմ դօփալ նմայաճագսըն.
սէնի եէրին ճանավարլարընա վէ կէցիւն գուշ-
6 լարընա դաա՛մ իչիւն վէրտիմ։ Ա՛ յ Ա՛ղըրըն
ճիւմլէ սաքինլէրի՝ Ա՛խրաէլ էվինէ գամըշ տէյ-
նէք օլտուգլարը իչիւն՝ պիլէճէքլէր քի՝ Ա՛ստպ
7 պէն իմ։ Ա՛նլար սէնի էլինտէն դուխտուգլարըն-
տա՝ սէն գլըրըլտըն, վէ օնլարըն պիւթիւն ուման-

Digitized by Google

զունու եարտըն. վէ սանա տայանտըգլարընտա՝
փարէլէնտին, վէ օնլարըն հէփ պէլէրինի սար-
սըլմատըն։ Պունուն իչիւն Տապպ Ալլահ պէյլէ 8
տէր. Իշլէ պէն սէնին իւզէրինէ գըլըճ կէթի-
րէճէկիմ, վէ սէնտէն ատէմի վէ հայվանը գը-
րաճաղըմ։ Վէ Ալլահըը տիյարը վիրան վէ խա- 9
րապ օլաճագ, վէ պիլէճէքլէրքի՝ Տապպ պէն իմ,
չիւն օ տէտի. Ալրմագ պէնիմիւր, վէ օնու պէն
եափտըմ։ Ունուն իչիւն իշլէճ պէն սանա՝ վէ սե- 10
նին ըրմագլարընա գարշը իմ, վէ Ալլահըը տիյարը-
նը՝ Ավվենէ գուլէսինտէն թա Ջապէշ սինօրու-
նատէք խարապ օլմուշ խարապաթի վիրանէյէ
տէօնտէրէճէկիմ։ Ունուն ատէմ այաղը կէշ- 11
մէյէճէք, վէ հայվան այաղը օնսուն կէշմէ-
յէճէք տիր, վէ գըրգ եըլ սաքին օլմէնմայա-
ճաղտըր։ Վէ Ալլահըը տիյարընը՝ վիրան տիյար- 12
լարըն օրթասընտա վիրանէյէ տէօնտէրէճէկիմ,
վէ օնուն շէհրլէրի՝ խարապ օլմուշ շէհրլէրին
օրթասընտա գըրգ եըլ վիրանէ օլաճագլար. վէ
Ալլահըը տիյարլարա փէրուշան էտէճէկիմ։ Ջի- 13
րա Տապպ Ալլահ պէյլէ տէր. Վըրգ եըլ ըլն սօ-
նուն՝ Ալլահըը տիյարլարը՝ օնլարըն օլ տաղըլտըգլա-
րը գամվիէրտէն ճէմ՝ էտէճէկիմ։ Վէ Ալլահըը- 14
լարըն էսիրլէյինի կէրի տէօնտէրէճէկիմ, վէ
օնլարը փամթրօս տիյարընա՝ վադանլարը տիյա-
րընա տէօնտէրէճէկիմ. վէ օրատա ալչագ փա-
տիշհլըգ օլաճագլար։ Փատիշհլըգլարըն էն 15
ալչաղը՝ օլաճագ, վէ արթըգ դաիֆէլէրին իւզէ-
րինէ եիւճէլմէկ յէճէքտիր. չիւն օնլարը քիւչիւլ-
տէճէկիմ, քի դաիֆէլէրէ հէօքիւմէթի սիւրմէ-
յէլէր։ Վէ Խարաէլ էվինէ արթըգ՝ արտա- 16
րընա տէօնտիքլէրինտէ՝ եարատմազ լըզը խադ-

րա կ'երթիրէն ի Թէհիմատ օշմայաճագլար, վէ պիլէճէքլէր քի՝ Տապպ Ալլահ պէն իմ։

17 Ալնտէն օլտուքի՝ օն եէտինճի երլուտա՝ պիրինճի պյրն իլքինտէ՝ պանա Տապպըն սէօզիւ օլուպ
18 տէտի. Ա՛յ ատէմ օղլու՝ Պապէլ փատիշահը Աէպուխատրէսար քէնտի ասքէրինի՝ Աուրա գարշը պէօյիւք խրզմէճէ գուլլանտը. հէր պաշ Թասլայ օլտու, վէ հէր ումմուզուն տէրիսի սըյրըլտը. ամմա Աուր հագգընա իշլէտիկի խրզմէճ իչիւն՝ քէնտինէ վէ ա՛սքէրինէ իւճրէճի օշմատը։
19 Ընուն իչիւն Տապպ Ալլահ պէօյլէ տեր. Ալճէճ պէն Պապէլ փատիշահը Աէպուխատրէսարա Ընըսըր տէյարըմ վէրէճէյիմ, վէ օնուն գալապալըղընը ալաճագ, վէ եաղմասընը եաղմալայաճագ, հէմ շիքեաըլընը գափսաճագ, վէ պօ-
20 ընուն ա՛սքէրինէ իւճրէճի իչիւն օլաճագ։ Ընտա իշլէտիկի ա՛մէլի իչիւն՝ օնա Ընըսըր տէյարրընը վէրտիմ, չիւն պէնիմ իչիւն հատաքէճ էմ-
21 տիլէր՝ տէյօր Տապպ Ալլահ։ Ընլ կիւնտէ Իսրաէլ էվինին պուշնուղունա պիթիրտէճէյիմ, վէ ատալարընտա՝ սանա սղղ աչըգլըղը վէրէճէյիմ. վէ պիլէճէքլէր քի՝ Տապպ պէն իմ։

ՊԻՇ. 30։

1 Նինէ պանա Տապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի. Ա՛յ
2 ատէմ օղլու՝ փէյղամպէրլիք էյլէ վէ տէ. Տապպ Ալլահ պէօյլէ տեր. Ա՝ ա՛յ օ կիւնէ տէյիւ՝ փի-
3 ղնն էտին։ Ոիրա կիւն եագընտըր, Տապպըն կիւնիւ էէմանն եագընտըր. օ՝ պուղուճ կիւնիւ
4 տիւր. դահֆէլէրին զէմանըն օլաճագ։ Վ է Ընսըրըն իւզէրինէ գըլըճ կէլէճէք, վէ Ընսըրտա մագթուլլէր տիւշաիւքտէ՝ Ոապէշտէ աղըր օլաճագ. վէ օնուն գալապալըղընը ալաճագլար, վէ

Digitized by Google

5 օձուն Թէաֆլէրի երգըլաճագլար։ Ըապէշ վէ
Ֆուդ վէ Լուտ վէ հէփ գարըշոգ խալգըն ճիւմ-
հիւրի վէ Խուպ վէ ա՛հտ տիյարըննըն էհտալիսի
օնլարըն պիլէսինճէ գըլը՛ճ իլէ տիւշէճէքլէր։
6 Ի՛ապպ պէյլէ տէր. Ա՛ընըրա տայագ օլանլար
տախի տիւշէճէքլէր, վէ գուվվէթինին մաղրուր-
լուղու էնէճէքտիր. Ա՛ինկոլտան Ա՛էվէնէյ-
տէք գը լը՛ճ իլէ տիւշէճէքլէր՝ տէյօր Ի՛ապպ Ա՛լ-
7 լահ։ Ա՛ յ վիրան տիյարլարըն արասընտա վիրա-
նէ օլաճագլար. վէ օձուն շէհրիլէրի՝ խարապաթ
8 շէհրիլէրին արասընտա օլաճագլար։ Ա՛ յ Ա՛ընըրը
աԹէշէ վէլտիյիմտէ՝ վէ օձնա հէփ նաւրտըմ է-
տէնլէր գըրըլտըդտա, պիլէճէքլէր քի՝ Ի՛ապպ
պէ՛ն իմ։ Ա՛յ կիւնտէ՝ հուզուրումտան կէմի-
9 լէր իլէ էլչիլէր չըգաճագլար, քի էմնիյէթի իւլրէ
սլան Ը՛ապէշիլէրի իւրքիւտէլէր, վէ օնլարըն իւ-
զէրինէ Ա՛ընըր կիւնիւնտէքի կիպի աղրը՛ տիւ-
շէճէքտիր. զերա իշԹէ վագի՛ օլաճագ։ Ի՛ապպ
10 Ա՛լլահ պէյլէ տէր. Ա՛ընըրըն գալապալըղընը՛
տախի՝ Պապէլ փատիշահը Ի՛ւհուտխաստրէսարրն
էլի իլէ եօղ էտէճէյիմ։ Ա՛՝ հէմ գավմը պի-
11 լէսինճէ՝ դաիֆէլէրին գուվվէԹլիլէրի՝ եէրի
պօզմաղա կէԹիրիլէճէքլէր. օնլար գըլըճլարընը
Ա՛ընըրըն իւզէրինէ չէքճէքլէր, վէ տիյարը
մագԹուլլէր իլէ տօլտուրաճագլար։ Ա՛ յ պէն 12
ըրմագլար գուրուտաճաղըմ, վէ տիյարը եարա-
մազլարըն էլինէ սաԹաճաղըմ, վէ եէրի հէմ օն-
տա հէփ օլանը եապանճըլար էլի իլէ վիրան է-
տէճէյիմ՝ պէն Ի՛ապպ պէյլէտիմ։ Ի՛ապպ Ա՛լ- 13
լահ պէյլէ տէր. փուԹլարը՛ տախի պէրպատ է-
տէճէյիմ, վէ Ա՛ւօֆտան աէնէմլէրի եօղ էտէճէ-
յիմ, վէ արԹըգ Ա՛ընըր տիյարընտան պէյ օղ-
մայաճագ, վէ Ա՛ընըր տիյարընտա գօրգու գայա-

14 ձաղըմ։ Ա է փաթրօսու վիրայն էտէճէյիմ,
վէ Աօանը աթէչէ վէրէճէյիմ, վէ Նօտա չէ-
5 րսաթլէր իճրա էտէճէյիմ։ Ա է Աընըրը
գուվվէթի օլան Աինին իւզէրինէ՝ խըշմըմլը տէօ-
քէճէյիմ, վէ Նօնուն գալապալըղընը գըրաճա-
6 ղըմ։ Ա է Աընըրը աթէչէ վէրէճէյիմ. Աին
պէօյիւք աղըր չէքէճէք, վէ Նօ ֆէթհ օլունա-
7 ճագ. Նօֆու իսէ տայիմ տիւշմ՚ն ալամագ։ Ը-
վէնին վէ Նիսպէտէին խիւլէրի գը լըճտան
տիւշէճէք քէր. վէ օնլար էսիրլիկ կիտէճէք քէր։
8 Ա է Ֆահաֆնէհէտու՝ օրատա Աընըրը պօ-
յունտուրուգլարընը գըրտրղըմտա՝ կիւնտիւզիւն
գարանը՛գ օլաճագ. վէ օնտա՝ գուվվէթինին
մաղրուրլուղու եօղ օլաճագ. օնու պուլմէթ էօր-
թէճէք, վէ գըղլարը էսիրլիկ կիտէճէք քէր։
9 Ա է Աընըրտա չէրսաթլար իճրա էտէճէյիմ,
վէ պիլճէք քէրը քի՝ Նապ պէնիմ։
10 Ա է օլտու՛ քի՝ օն պիրինճի եըլտա՝ պիրինճի
այոհ՝ այըն եէտիսինտէ պանա Նապըն սէօզիւ
11 օլուպ տէտի. Նա՛ատէմ օղլու՝ Աընըր փատի-
շահը Ֆիրաօնուն գօլունու գըրտըմ, վէ իշթէ
գը լըճը դուԹմալա օնու գավիլէԹմէք իչուն՝
պէգ իլէ սարը լըպ պաղլանարագ՝ սաղալմագ ի-
22 հուն պաղլանմայաճագտըր։ Ընուն իչուն
Նապ Նլահ պէօյլէ տեր. Իշթէ պէն Աընըր
փատիշահը Ֆիրաօնա գարշը իմ, վէ օնուն գօլ-
լարընը՝ կէրէք գուվվէթիլիյի կէրէք գըրըլմըշը՝
գըրաճաղըմ, վէ գը լըճը օնուն էլինէն տիշիւ-
23 րէճէյիմ։ Ա է Աընըրը լըլարը դաֆֆէլէրէ տա-
ղըտուճաղըմ, վէ օնլարը տիյարլարա փէրուշան
24 էտէճէյիմ։ Ա է Պապէլ փատիշահընըն գօլ-
լարընը գուվվէթլէնտիրէճէյիմ, վէ գը լըճըմը
օնուն էլինէ վէրէճէյիմ. ամմա Ֆիրաօնուն գօլ-

Digitized by Google

լարընը գըրաճաղըմ, վէ օ՝ օնուն էօնիւնտէ՝ եւա-
րալանմըշըն ինիլէյիշի իւէ ինիլէյէճէք։ Ասոի 25
Պապէլ փատիշահընըն գօլլարընը գուվվէթլէն-
տիրէճէյիմ, Յիրաօնուն գօլլարը խէ տիւշէ-
ճէքլէր. վէ պէն գըլըճըմը Պապէլ փատիշահը-
նըն էլինէ վէրիպ՝ օ օնու Ասըր տիյարընըն իւ-
զէրինէ ուզաթտըգատ՝ պիլէճէքլէր քի՝ Ասպպ
պէն իմ։ Պէօյլէճէ Ասըրըլլարը դաւիֆէլէրի 26
տաղըտաճաղըմ, վէ օնլարը տիյարլարա փէրու-
շան էտէճէյիմ. վէ պիլէճէքլէր քի՝ Ասպպ
պէն իմ։

ԳԼՈՒԽ 31։

Ա է օլտուքի օնպիրինճի ելըլտա՝ իւչիւնճիւ այպ 1
այընը իլքինտէ պանա Ասպպըն սէօզիւ օլուպ տէ-
տի. Այ՝ ատէմ օղլու՝ Ասըրը փատիշահը Գի- 2
բաօնա վէ օնուն գալապալըղընա տէ. Ասէն ա-
զամէթտէ քիմ՞ պէնկէրսին։ Իչթէ Ասշուր՝ 3
Ասիպանտա էրզ աղաճը իտի, օնուն տալլարը
կիւզէլ վէ պուտագլարը կէօկէլի վէ պէյու եիւ-
ճէ իտի, վէ թէփէսի օրգ տալլար արատընտա իւ-
տի։ Ենու սուլար պէօյիւթտիւ, օնու լուճէ 4
եիւճէլթտի. ըրմագլար օնուն ֆիտանլարընըն
էգրաֆընտա եիւրիւրիւտիւ, վէ սու եօլլարընը
գըրըն հէփ աղաճլարընա կէօնտէրիրիտի։ Ենը- 5
տան էօթիւրիւ օնուն պէյու գըրըն հէփ աղաճ-
լարընտան եիւճէ օլտու, վէ հայը ըր իքէն՝ սու-
լարն չօգլուզունտան՝ տալլարը չօղալտը, վէ ֆի-
լիսէրի ուզանտը։ Տալլարընտա կէօյիւն ճիւմիլէ 6
գուշլարը եուվա էտէրիտի, վէ պուտագլարընըն
ալթընտա գըրըն ճիւմիլէ ճանավարլարը տօղու-
րուրլարտը, վէ կէօլկէսինտէ ճիւմիլէ պէօյիւք
դաւիֆէլէր սաքին օլուրլարտը։ Ա է պէօյիւք- 7

Digitized by Google

լինչիւ իւէ վէ տալլարընըն ուզունլուղու իւէ կիւ-
8 զէլ իտի · զիրա քէօքիւ չօգ սուլարտա իտի : Ա-լ-
լահընն ճէննէթինտէ քի երլիէր օնու էօրթէմէղ-
լէրիտի , չամլար օնուն տալլարընա պէնկզէյմէզ-
լէրիտի , վէ չինարլար օնուն տալլարը կիպի տէ-
յիլլէր իտի · Ա-լլահընն ճէննէթինտէ հիչ պիր ա-
9 ղաճ կիւզէլլիքտաէ օնա պէնկզեմէ՛զ իտի : ( )նու՝
տալլարընընն չօգլուղու իւէ կիւզէլ գըլմըշտըմ,
վէ Ա-լլահընն ճէննէթինտէ օլան ճիւմլէ աղաճ-
10 լար օնա հասէտ էտերլէրիտի : Պունուն իչիւն
Ա-ռպպ Ա-լլահ պէօյլէ տեր · Ա՛յն՝ պօյտա քէնտի-
նի եիւճէլթտիյի՛ն իչիւն , վէ ո՝ արդ պուտաղլար-
տա թէփէսինի գալարըտըղը՛ իչիւն , վէ եիւբէյի
11 եիւճէլտիյի իւէ մաղրուրլանտըղը՛ իչիւն . Պէ՛ն
տաճի օնու գաւիֆէլէրին գահրիմանընընն էլինէ
վէրտիմ , օ՛ հէր վէճ՛իլ օնա իճրասընը՛ էտ-
ճէ՛ք . օնու պէն եարամազլըղը՛ իչիւն սիւրտիւմ :
12 Ա՛ խ եաղլէր՝ գաւիֆէլէրին զօրպազլէրի օնու
քէստիւլէր , վէ օնու պրագտըլար . տալլարը տաղ-
լարընն իւզէրինտէ վէ ճիւմլէ տէրէէլէրտէ տիւշ-
տիւլէր , վէ պուտաղլարը եէրին հէփ չայլարը
եանընտա գըրըլտըլար , վէ եէրին հէփ գավմլէրի
13 կէօլկէսինտէն էնիպ՝ օնու պրագտըլար : ( )նուն
եըգընթըլարը իւզէրինտէ կէօյիւն ճիւմլէ գուշ-
լարը՛ սաքին օլաճագ , վէ տալլարընտա գըրըն-
14 ճիւմլէ ճանավարլարը՛ օլաճագ : Ա՛խ քի՛մ սու-
լարընն հիչ պիր ուղաճը՝ պօյու իչիւն մաղրուր-
լանմայա , վէ թէփէսինի սըգ պուտաղլարը արա-
սընտան գալտը՛րմայա , վէ օնլարընն մէշէլէրի՛
ճիւմլէ սու իչէն՝ եիւքսէ՛քլիքլէրինտէ տուրմայա-
լար · զիրա ճիւմլէսի՝ չօ գուրա էնէն ատէ՛մ օղուլ-
լարընըն արասընտա եէրին տիպինէ էօլիւմէ թէս-
15 լիմ օլունմուշլար : Ա՛պպ Ա-լլահ պէօյլէ տէր ,

Digitized by Google

Հեզարա հնտկի կիւնտե՝ եան եթեսրտիմ, օ-
նուն հագգընա լուճէկի եօրթեսիւմ, վէ ծնուն
ըրմագլարընը մէն՝ եթեսիմ, վէ չօգ տուլարտի-
սիլեր, վէ ծնուն իչիւն | իսթեսեդը գաղարթեսիմ,
հէմ ծնուն իչիւն գըլընը հէվ աղաճլարը սօլ-
տուլար: ( )նու՝ չուգուրա հնդնելեր իլէ մեզարա 16
հնտհրտիյիմտե, տուշիւճիմնիեն սեյհնտեն դահ-
ֆէլելը սարսրթեսրտմ, վէ | յ՝տենին հէվ աղաճ-
լարը՝ | իսկնանընը սեչկինի՝ վէ էչիսի՝ հէվ տու
իչէնլեր՝ եերին տիպլերինտե մնւթէհտեկի օգտու-
լար: ( )նլար տուսի՝ հեմ ծնուն գօրու օլուպ 17
դահֆէլելը իչինտե ծնուն կեօղկեսինտե օթուրան-
լար՝ գըլըճ մագթուլլերի իլէ ծնուն պիլէսինճէ
մեզարա հնտիլեր: | յ՝զէճեմտե վէ պեօյիւքլիւք- 18
տե պեօյլէ՝ | յ՝տեն աղաճլարընտան հսո՞նկըը-
նու պենկզերսին. իմտի | յ՝տեն աղաճլարը իլէ
եերին տիպինե ասըը լըպ՝ գըլըճ մագթուլլերի ի-
լէ սիւննէթսիզլերին արասընտա հաթասագաբն.
պու Ֆիրաօն՝ վէ ծնուն հէվի գալապալըղ տըր՝
տէյօր Նապպ Ալլահ:

ՊԼԸ 32:

Վ է օլտուքի ծնիքինճի եը լտա՝ օնիքինճի այտա 1
այըն իլքինտէ՝ պանա Նապպըն աէօզիու օլուպ
տէտի. Ա՛յ ատէմ օղլու՝ Ա՛ընըը փատիշահը 2
Ֆիրաօնուն հադգընա ֆիղան ահէ գալտըրըպ՝
օնա տեյէսին. Նափֆէլերին կէնձ ապրանընա
պէնկզերսին, վէ տէնիզլերտե ժաժտեր կիպիսին.
վէ ըրմագլարընտա հիւճիւմ էտերսին, վէ այագ-
լարընէ տուլարը՝ գարըշտըրըրսըն, վէ օնլարըն
ըրմագլարընը պուլանտըրըրսըն: Նապպ Ալլահ 3
պէօյլէ տեր. Նմտի պէն՝ չօգ գաւմլեր ձէմա-
ա՛թը իլէ՝ աղըր սէնին իւզէրինէ եայաճաղըմ,

Digitized by Google

4 վէ սէնի ըղըլպըմ իլէ չըգարտաճագլար։ Ալ է
սէնի եէրէ աճաճազըմ, սէնի գլըքըն եէուղիւ իւ-
զէրինտէ պարտղաճաղըմ, վէ սէնին իւզէրինէ
կէօյիւն հէվա գուշլարընը գօնտուրուպ՝ ճիւմլէ
եէրին ճանավարլարընը սէնտէն տօյուրաճաղըմ։
5 Ալ է սէնին էթինի տաղլարըն իւզէրինէ դայա-
ճաղըմ, վէ եըղընըլարըն իլէ տէրէլէթի տօլտուս-
6 րաճաղըմ։ Էմ եիւզտէյիւն եէրի տաղլա-
րատէ գանընչա սուվախաճաղըմ, վէ տէրէլէր
7 սէնտէն տօլաճագլար։ Ալ է սէնի սէօյինտիւգ-
տիւյիւմտէ կէօրէլէրի էօրթէճէյիմ, վէ եըլտըզ-
լապընը գարապտաճաղըմ. կիւնէշի պուլմթի իլէ
էօրթէճէյիմ, վէ այ՝ այտընլըղընը վէրմէյէ-
8 ճէք։ Ալէնին իւզէրինէ կէօքտէ հէվա ըշըղ վէ-
րէնլէրի գարապտաճաղըմ, վէ սէնին տիյարընա
գարանլըգ վէրէճէյիմ՝ տէյօր Ադոպ Ալլահ։
9 Էմ սէնին հէլագինին խառկընի գափֆէլէրի
պիլմէհտիյինիզ տիյարլարտա կէմիլէրտիյիմէ, չօգ
10 գավմլէր տարղլտաճաղըմ։ Ալ է սէնտէն էօթիւ-
րիւ չօգ գավմլէր Հայրէմէ տիւշիւրէճէյիմ, վէ
սէնտէն էօթիւրիւ ծնլարընն փատիշահլարը դա-
յէթէլ իւգրէճէքլէր, գըլըճընը եիւզէրի էօ-
նինտէ ապլատղըմ զէմման, վէ սէնին տիւշիւ-
շինն կիւնահինտէ հէր քէս ճանը խչին հէր տէմ
11 տիլէրէյէճէքտիր։ Օ խրա Ադոպ Ալլահ
պէօյլէ տէր. Ալանա Պապէլ փատիշահընըն գը-
12 լըճը՝ կէլէճէք։ Ալնին գալապալըղընը գօրապաշ-
լարըն գը լըճը՝ իլէ ախիշիւրէճէյիմ, օնլարըն
ճիւմլէսի դահիֆէլէրին գահրիմանլարը տըր. խմ-
տի օնլար Ալնըգրըն ա՛զաճէթինի հէլագ էտիպ՝
13 օնտուն հէվա գալապալըղը պէրապար օգաճագ։ Ալ է
օնտուն ճիւմլէ տավարլարընը՝ չօգ սուլար ևանըն-
տան եօղ էտէճէյիմ. վէ աբէթըգ օնլարը ատէմ

Digitized by Google

այսաղը պուլանծարը՛ըմայա, տասվաթ գրքնագլարը
տասխի օնլարը պուլանտը՛ըմայա։ ( ) զեման 14
սուլարընը տուբուլտաճաղըմ, վէ ըմմագլարընը
եաղ կիպի եհուբիւտէճէյիմ՝ տէյօր Լատպ Լա-
լահ։ Ի)ընը տիյարընը վիքանէյ տէօնտեր- 15
տիյիմնէ՝ վէ եէր օնտա օլանատան վիրան գալ-
տրգտա, օնտա սաքին օլանլարըն հէփիսինի գըր-
տրղըմտա, պիլէճէքլէր քի՝ Լատպ պէն իմ։
( )նլարըն օնա՝ շօլ փիղան էտէճէքլէրի փիղան 16
պու տուր, օնա դաիֆէլէրին գըղլարը փիղան է-
տէճէքլէր. օնլար Ի)ընըդա վէ օնուն հէփ գալա-
պալըղնա փիղան էտէճէքլէր՝ տէյօր Լատպ
Լալահ։

Ի) է օլտու քի՝ օն իքինճի ճը լտա՝ պըն օնպէ- 17
շինճինսինտէ՝ պանա Լատպըն սէօզիս օլուպ տէ-
սի. Լա՞ աստէմ օղլու՝ Ի)ընըրը գալապալըղը 18
իչիւն փիղան էյլէ, վէ օնլարը՝ օնու վէ գավի
դաիֆէլէրին գըղլարընը չոգուրա էնէնլէրին պի-
լէսինճէ՝ եէրին տիպլէրինէ էնտիր։ Ի)էն քիմ- 19
տէ՞ն կիուզէլսին. էն, վէ սիւննէթսիզլէր իլէ
եամի։ Կ)ըլըճ իլէ գաթէ օլունմուշտուրը արա- 20
պընտա տիւշէճէքլէր, օ՝ գըլըճտա վէքթլտի. օնու
վէ օնուն հէփ գալապալըղընը սիւրիւքլէյին։
Ի)էզարըն իչինտէն գուվվէթլիլէրին գահրիման- 21
լարը՝ օնա եապրըմ էտէնլէր իլէ օնա սէօյլէյէ-
ճէքլէր. ամանլա էնտիլէր, գըլըճտան գաթէ օլուն-
մուշ՝ սիւննէթսիզ եաթաքլար։ Լ)շուր՝ հէմ 22
օնուն հէփ ճէմաաթը ծրատա ալըր, օնուն մէ-
զարլարը քէնտի էդրաֆընտա տուր. ճիւմլէսի
գաթէ օլունմուշ՝ գըլըճտան տիւշմիւշլէրտիր։
( )նուն մէզարլարը չոգուրան իչնահալլարընտա 23
տուր, վէ օնուն ճէմաաթը մէզարլարընըն էդրա-
ֆընտատուր. ճիւմլէսի գաթէ օլունմուշ՝ գըլըճ-

Digitized by Google

տան տիւշմիւշլէրտիր, օնլարդի եաշայանլէր եկ-
24 րինտէ գօրգիւ վէրտիլէր: Այլամ հէմ օնուն
հէփ գալապալըղը օրատա օնուն մէզարլըն էդ-
րաֆքնտա տըր. ճիւմլէսի գաթը օլունմուշ՝ գը-
լըճտան տիւշմիւշլէրտիր, քի եէրին տեպլէրինէ՝
սիւննէթսի՛զ էնտիլէր, օնլար քի՝ եաշայանլար
եէրինտէ գօրգուլարընը վէրտիլէր. ամմա օնլար՝
չուգուրա էնէնլէրին պիլէսինճէ այըպլարընը
25 չէքմիլէր: Ընդար օնա՝ հէփ գալապալըղը ի-
լէ՝ մագթուլլէրին արասընտա եաթմազ գօտու-
լար. օնուն մէզարլարը՝ էդրաֆքնտա տըր, ճիւմ-
լէսի սիւննէթսիզլէր գըլըճտան գաթը օլունմուշ-
լար տըր. օնլարդն գօրգուսու եաշայանլարդն եկ-
րինտէ վէրիլտի իսէտ՝ օնլար չուգուրա էնէն-
լէրին պիլէսինճէ այըպլարընը՝ չէքէրլէր. օ՝
26 մագթուլլէր արասընտա գօնուլտու: Ինչէք՝
Մուսայ հէմ օնուն հէփ գալապալըղը օրատա
տըր. օնուն մէզարլարը՝ օնուն էդրաֆքնտա տըր.
ճիւմլէ ի գըլըճ մագթուլլէրի սիւննէթսիզլէր
տիր, գօրգուլարընը եաշայանլար տիյարընա վէր-
27 տիլէր իսէտ: Ա է օնլար սիւննէթսիզլէրտէն
տիւշէն՝ ճէնք ալէթլէրի իլէ մէզարա էնէն՝ գահ-
րիմանլէր իլէ եաթմայաճագլար. վէ օնլար գը-
լըճլարընը պաշլարը ալթընա գօտուլար, վէ օն-
լարդն եարամազլըգլարը քէմիքլէրինին իւլէրին-
տէ օլաճագ, չիւնքի օնլար եաշայանլըգ եէրինտէ
28 գահրիմանլարդն իւլքիւնթէսի իտի: Ա է ի-
սէ սիւննէթսիզլէրին արասընտա գըրըլաճագ-
սըն, վէ գըլըճ իլէ մագթուլ օլանլարդն պիլէ-
29 սի՛նճէ եաթմաճագսըն: Ինօմ՝ օնուն փաստի-
շահլարը վէ հէփ պէյլէրի օրատատըր, քի գահ-
րիմանլարը իլէ գըլըճ մագթուլլէրի իլէ եաթմազ-
լար. օնլար սիւննէթսիզլէր իլէ՝ վէ չուգուրա է-

Digitized by Google

նէնլէր իւէ պէրապէր եամաճագլար ։ վ30
ճանիպինին ուլուլարընըն ճիւմլէսի՝ վէ հէփ Ա՛ի-
տօնիլէր՝ օրատտաորը , քի մագիճուլլէր իւէ էնտի-
լէր . օնլար իւրքիւնթիւլէրի իւէ գահրիմանլըգ-
լարընտան ուճանըրլար , վէ օնլար սիւննէթսիզ՝
գըլըճ մագիճուլլէրի իւէ եամըլ՝ չուգուրա է-
նէնլէրին պիլէճինճէ ա՛յըլալարընը՛ չէքէրլեր ։
Ի՛սրաօ՛ն օնլարը կէօրիւլ՝ ճիւմլէ գալապալըղը 31
իչիւն թէսէլլի պուլամազ , հէմ Ի՛սրաօ՛ն հէմ
օնուն ճիւմլէ ա՛սքէրի՛ քի՝ գըլըճտան գաճըլ օ-
լունուռլար՝ տէյօր Ա՛ապպ Ա՛լլահ ։ Օ՛յրա եա- 32
չայանլար եէրինտէ գօրգումա՛ վէրտիմ , վէ օ՝
է՛նի Ի՛սրաօ՛ն վէ օնուն հէփ գալապալըղը
սիւննէթսիզլէրին արտընընտա գըլըճ մագիճուլ-
լէրի իւէ եամաճագ՝ տէյօր Ա՛ապպ Ա՛լլահ ։

ՊԱՐ 33։

Ա՛յէքրար գանա Ա՛ապպէն սէօզիւ օլուպ տէտի . 1
Նա՛ աւէմ՝ օղլու՝ գաւմընընի օղուլլարընա սէօյ- 2
լէյիպ օնլարա տէ . Պիր տէյարա գըլըճ կէթիր-
տիյիմէ , էյէր օ տիյարընի խալգը ուրալարընտա
պիր քիշի ալըպ՝ օնու քէնտիլէրի իչիւն պէտչի
գօրլարսա , Ա՛լ է օ՝ գըլըճընն օ տիյարընի իւզէ- 3
րինէ կէլտիյինի կէօրտիւքտէ , պօրուչու չալըպ՝
գաւմա խապէր վէրիրսէ , Ա՛լ տէմ պօրունուն 4
սէտասը սէօնէի իչիտիպ սագը՛նմայանը՝ գըլըճ
կէլիպ օնու ալը՛րսա , օնուն գանը քէնտի պաշընա
սաւ օլաճագ ։ Ա՛՝ պօրունուն սէօնէի իչիթտի , 5
վէ սագը՛նմատը , գանը օնուն իւզէրինտէ օլա-
ճագ ։ լաքին սագընան՝ քէնտի ճանընը գուրթա-
րըը ։ Ի՛մմա պէտչի գըլըճընն կէլտիյինի կէօր- 6
տիւքտէ , էյէր պօրուչու չալմայրսա՝ գաւմ խա-
պէր ալմայնըսա , վէ գըլըճ կէլիպ՝ օնլարտան պիր

Digitized by Google

ճան ալը՛րսա, օ՝ հարամազլըղընտա՛ ալընմը շորը,
ամմա օնուն գանընը պէ՛քչինին էլինտէն դալապ
7 էտէճէ՛յիմ: Յամի սէն՝ ե՜ս աւէմ օղլու՝ սէնի
Յարաէլ էվինէ պէ՛քչի՛ գօտուա՛մ. վէ աղզըմտան
սէօզ իշխտիպ՝ դարաֆըլտան օնլարա խաւաէր է-
8 տէսին: Պէն ֆասըղա՝ Յա՜ ֆասըգ էլպէ՛թթէ
էօլէճէ՛քսին տէտիյիմտէ, վէ սէն ֆասըղը եօլուն-
տան սագընտըրըմագ իչինն սէօյլէմէ՛ղսէն, օ՛ ֆա-
սըգ հարամազլըղընտա՛ էօլէճէ՛ք, ամմա օնուն
9 գանընը սէնին էլինտէն դալապ էտէճէ՛յիմ: Յա-
քին սէն՝ ֆասըղը եօլունտան՝ օ օնտան տէօնմէ՛ք
իչինն սագընտըրը՛րսան, վէ օ՝ եօլունտան տէօն-
մէ՛ղսէ, օ՝ հարամազլըղընտա՛ էօլէճէ՛ք, սէն իսէ
10 ճանընը գուրթարը՛րսըն: Յամի սէն ե՜ս ա-
տէմ՝ օղլու՝ Յարաէլ էվինէ տէ. Յիրկ սէօյլէյիմ
պէօյլէ տէրսինիզ. Պիզիմ գապահամլարըմըզ
վէ կիւնահյարըմըզ իւզէրիմիզտէ օլուպ՝ պիզ օն-
լարտա չէրիւտիւքչէ, եա նի՞ճէ եաշայամաղըզ:
11 Ընլարա տէ. Պէն սաղ իմ՝ տէյօր Ցապպ Ցլահ
քի՝ էլպէթթէ ֆասըղըն էօլիմիւնտէն Հազ
էթմէ՛մ, իլլա քի ֆասըգ՝ եօլունտան տէօնիւպ
եաշատըղընտա՛ն հալա՛ էճէ՛ք. տէօնիւն, եարա-
մազ՝ եօլարընըզտան տէօնիւն, չիւն նէյէ՞ էօլէ-
12 սիզ՝ ե՜ս Յարաէլ էվի՛: Յէ սէն ե՜ս աւէմ
օղլու՝ գաւմընըն օղուլլարընա տէ՛ քի՝ Յատըղըն
սատագամը՛ օ գապահամը օլտուղո՛ւ կիւնտէ՝ օ-
նու գուրթարմազ, վէ ֆասըղըն փըսգը՝ օ փըս-
գընտան տէօնտիւյիւ կիւնտէ՝ օնա թէօքէզ օլ-
մազ. վէ սատըգ կիւնահ իշլէտիյի՛ կիւնտէ ա-
13 պոփալը իլէ եաշայամազ: Պէն սատըղա տէր-
սէ՛մ քի՝ էլպէթթէ օ եաշայաճագ, վէ օ՝ սատա-
գաընընա կիւվէնիպ՝ եարամազլըգ իշլէրսէ, օ-
նուն պիւթիւն սատագամը անկը՛լմայաճագ, իլ-

Digitized by Google

լա օ՝ Հէմանի իշլէտիլի եարտամպէլըղընտա էօխ-
ճէք ։ Ալ է ֆասըղա՝ Յըպէթմէ էօլէճէքքին 14
տէտիյիմտէ, օ կիւնահղընտան տէօնիւպ չէրաա՛թ
վէ սատագաթ իւզրէ ա՛մէլ էտէրսէ, ֆասըք՝ բէհ- 15
նի կէրի վէրիպ՝ չալընմըշը էօտէրսէ, եարամագ-
ըղ իշլէմէյիպ՝ է՛օմրիւն եօլտաբընտա եիւթիւրսէ,
էլպէթմէ եաշայաճագ, էօլմէյէճէքտիր ։ Ո- 16
նուն իշլէմիշ իտիյի ճիւմլէ կիւնահղարը օնուն
իչիւն անկը՛լմայաճագդար. օ՝ չէրաա՛թ վէ սատա-
գաթ իւզրէ ա՛մէլ էյլէտի, էլպէթմէ եաշայա-
ճաճգտըր ։ Ը՛մմա գավմընըն օղուլտարը՝ Ա՛պպէն 17
եօլտարը տօղրու ատյիլտիր տէրլէր. օնլար իսկ՝
անլարը՛ն եօլտարը տօղրու տէյիլտիր ։ Ա՛պտըգ 18
սատագաթընտան տէօնիւպ՝ եարամպէլըգ իշլէր-
սէ, օ Հէմանն օնտա էօլէճէք ։ Ալ է ֆասըգ ֆըս- 19
դընտան տէօնիւպ՝ չէրաա՛թ վէ սատագաթ իւզրէ
ա՛մէլ էտէրսէ, օ՝ անլարտան էօթիւրի եաշա-
յաճագ ։ Ը՛մմա սիզ տէրսինիզ. Ա՛պպէն եօլ- 20
տարը տօղրու տա՛յիլէր տիր. պէն սիզին Հէր պի-
րինիզին չէրաա՛թըը՛ք քէնտի եօլտարըմա կէօրէ
քէսէճէյի՛մ՝ եա՛ Ա՛տրաէլ էվի ։

Ալ է օլտու քի՝ էսիրլիյիմիզին օն իրինճի եը- 21
ղընտա՝ օնունճու այօտ պէրն պէչինճիսինտէ՝ Ը՛չ-
րուշալիմտէն գուրթուլմուշտուն պիրի պանա կէ-
լիպ տէտի. Ը՛ն էհր վուրտուլտու ։ Ա՛մմի գուրթու- 22
լան կէլմէզտէն էվվէլ ահշամտտա իւզէրիմէ Ա՛պպ-
պէն էլի օլտուպ՝ թէա սապահ էյլայըն օ պանա կէլէ-
նէ՛տէք աղզըմը՛ աչտը. իմմի աղզըմ աչըլըպ՝
արթըգ տիլսիզ տէյիլ իտիմ ։ Ալ է պանա Ա՛պպ- 23
պէն սէօզիւս օլտուպ տէտի. Ա՛յա ատեմ օղլու՝ 24
պու Ա՛տրաէլ տիյարը խաբտապաճլարընդըն սաքին-
լէրի սէօյլէյիպ տէրլէր. Ը՛պրահամ պիր իքէն
տիյարը զա՛պգ էյլէտի. պիզ իսէ չօգուզ, տիյար

Digitized by Google

25 միրաս՝ իչիւն պիղէ վէրիլտի : ()նուն իչիւն օն-
լարա տէ . Ա՛ապպ Ա՛լլահ պէօյլէ տեր . ||իղ գան
իլէ եէտինիզ , վէ կէօզլէրինիզի փուլլարընըզա
գալտրտընըզ , վէ գան տէօքտիւնիւզ . իմտի
26 տիյարը զա՞պտմը էտէճէքսիզ : Ա՛րլըճ՚ներըն-
նըզ իւզէրինէ տայանըրսըզ , մէքրուհլուգ իչէր-
սիդ , վէ հէր պիրինիզ գարընտաշընըն գարըսը-
նըզ մուրտարլարսըզ , վէ տիյարը զա՞պտմը էտէ-
27 ճէքսիզ : ()նլարա պէօյլէ տէյէսին . Ա՛ապպ Ա՛լ-
լահ պէօյլէ տեր . պէն սա՛ղլիմ քի՝ խարապաթ-
լարտա օլանլար գըլըճտան տիւշէճէքլէր , վէ գը-
րըն եիւզիւնտէ օլանլարը ճանավարլարա դաա՛մ
իչիւն վէրէճէյիմ՛ , վէ հիսարլարտա էէմմանըա-
28 րալարտա օլանլար դաո՛ւնտան էօլէճէքլէր : || է
տիյարը վիրան վէ պէեապայն էտէճէյիմ , վէ օ-
նուն գուվվէթինին մալըռուլուղու եօղ օլաճագ ,
վէ Ա՛սրաէլին տաղլարը վիրան օլուպ՝ կէչէն օ՛լ-
29 մայաճագտըր : ||է օնլարըն իշլէտիքլէրի հէփ
մէքրուհլուգլարը սէպէպինտէն՝ տիյարը վիրան
վէ պէեապայն գօտուղումտա , պիլէճէքլէրըի՝
30 Ա՛ապպ պէն իմ : Ա՛մտի սէն՝ հա՛ տաէմ օղլու՝
գավմընըն օղուլլարը տիվարլար եանընտա վէ էվ-
լէրին գափուլարընտա սէնին իչիւն սէօյլէճէրլէր ,
վէ պիրի պիրինէ՝ հէր քէս գօնշուսունա սէօյլէ-
յիպ տէրլէր . Ա՛ալա կէլսին , վէ Ա՛պպտան չը-
31 գան սէօզ նէտիր իշիտին : ()նլար սանա գավ-
մընն կէլիշինէ կէօրէ կէլսինլէր , վէ էօնիւնտէ գավ-
մը՛մ Ա՛կալ օ՛ճուրսուլար , վէ սէնին սէօզլէրինի ի-
շիտիրլէր , ամմա օնլարը էճմէզլէր . զիրա օնլար
աղզլարը իլէ մագպուլ օլանը՛ էտէրլէր , եիւրէք-
լէրի էէ քէնտիլէրին դաամ՛ը արտընճա եիւրիւ ,
32 ||է իշթէ սէն զնլարա մագպուլ թիւրքիւ՝ կիւ-
զէլ մագամը վէ էյի նա՛ղմ՛ կիպիսին . վէ սէ-

Digitized by Google

նին սէօզլէրինի իշիտիրլէր, ամմա օնլարը էթ-
մէզլէր։ Ումմա պու վագի՛ օլունձա, իշլէթ վա- 33
գի՛ օլաճագ տըր, օլտէմ պիլէճէքլէրդի՛ արա-
լարընտա փէյղամպէր վարըտը։

ՊԵՐ. 34։

Անինէ պանա Ասպպըն սէօզիւ օլուպ տէսի. 1
Նա՛ ատէմ օղլու՝ Իսրաէլին չօպանլարը հագ- 2
գընա փէյղամպէրլիք էյլէ, փէյղամպէրլիք ե-
տիպ՝ օնլարա տէ. Չօպանլարա Ասպպ Ալլահ
պէօյլէ տէր. Ա՛խ քէնտիլէրինի կիւտէն Իսրա-
էլ չօպանլարընա. չօպանլար՝ գօյունլարը կիւթ-
մէլի տէյիլմի։ Ալիլ նաղը եէրսիզ, վէ եիւնիւ 3
կիյէրսիզ, վէ սէմիզի պօղազլարսըզ. ամմա գօ-
յունլարը կիւթմէյսիզ։ Ջապունլարը գուվ- 4
վէթլէնտիրմէտինիզ, վէ խաամաալարը սազլմա-
մատընըզ, վէ գըրըզ օլանը սարմամատընըզ, վէ
գաչմըշը տէօնտէրմէտինիզ, վէ ղայպ օլունմու-
շու արամատընըզ. իլլա օնլարա զօր իլէ վէ սէրթ-
լիք իլէ հէգիւմէթ սիւրտիւնիւզ։ Ալ է օնլար 5
չօպանսըզ օլտուգլարընտան տաղըլտըլար, վէ
տաղըլմադըլար՝ գըրըն հէր ճանաավարընա դաա՛մ
օլտուրլար։ Պէնիմ գօյունլարըմ ճիւմլէ տաղ- 6
լարա վէ հէր եիւճէ թէփէ իւզէրինէ սափտը-
լար, վէ գօյունլարըմ պիւթիւն եէրին եիւզիւնէ
տաղըլտըլար, վէ արայան եօգ, հէմ սօրան եօգ
տուր։ Ընտան էօթիւրիւ՝ եա՛ չօպանլար՝ 7
Ասպպըն սէօյլէնտիւ տինկլէյին. Պէն սաղ իմ 8
տէյօր Ասպպ Ալլահ՛քի՛ չօպան օլմատըղընտան
սիւրիւմ եադմա օլուպ՝ գօյունլարըմ գըրըն հէր
ճանաավարընա դաա՛մ օլտուղտու՝ վէ չօպանլարըմ
գօյունլարընը արամայըպ՝ չօպանլար քէնտիլէրի-
նի կիւթտիւքլէրի՛ վէ գօյունլարըմըն կիւթմէ-

Digitized by Google

9 տիքլերի իչիւն, ()նուն իչիւն՝ եա՞ չօպանլար՝
10 Աստպէն սէօզիւնիւ տինկլէյին. Աստպ Ալլահ
պէօյլէ տեր. Իշլեմ պէն չօպանլարա գարշը իմ.
վէ գոյունլարըմը օնլարըն էլինտէն դալմայ էտե-
ճէյիմ, վէ օնլարը գոյուն կիւմմէքտէն տին-
տիրճէյիմ, վէ չօպանլար արթըգ քէնտիլերին
ի կիւմմէյճէքլեր, վէ գոյունլարըմը օնլարըն
աղզընտան չըգարաճաղըմ, քի արթըգ օնլարա
11 դաւա՞մ օլմայալար: Ո՞իրա Աստպ Ալլահ պէօյ-
լէ տեր. Իշլեմ պէն գոյունլարըմը քէնտիմ դա-
12 լապ էտիպ՝ արայաճաղըմ: Ձօպան տաղըլմըշ
գոյունլարընըն արասընտա օլտուղու կիւնտէ սիւ-
րիւսինիւ արատըղը՝ կիպի՝ գոյունլարըմը էօյլէ
արայաճաղըմ, վէ օնլարը պուլումի վէ տուման
կիւնինտէ հէպ օղ տաղըլտըգլարը մահալլեր-
13 տէն գուրթարաճաղըմ: Վ է օնլարը գաւմէյեր-
տէն չըգարաճաղըմ, վէ օնլարը տիյարլարտան
ճէմ՝ էտէճէյիմ, վէ օնլարը եէրլերինէ կէթի-
րէճէյիմ. վէ օնլարը Խարաէլ տաղլարընտա՝
չայլար եանընտա վէ տիյարըն հէր տաքին օլմուշ
14 մահալինտէ կիւտէճէյիմ: ()նլարը էյի մէ-
րայլարտա կիւտէճէյիմ, վէ օնլարըն աղըլը Խա-
րաէլին եիւճէ տաղլարընտա օլաճագ. օրտա՝ է-
յի աղըլտա եաթաճագլար, վէ Խարաէլին տաղ-
լարընտա սէմիզ մէրայլարտա օթլանաճագլար:
15 Գոյունլարըմը քէնտիմ կիւտէճէյիմ, վէ օնլա-
րը քէնտիմ եաթըրտաճաղըմ՝ տէյօր Աստպ Ալ-
16 լահ: Վ այպ օլմուշու արայաճաղըմ, վէ գօվուլ-
մուշու տէօնտերէճէյիմ, վէ գըրըլմըշը սարա-
ճաղըմ, վէ խաստայը գուվվէթլէնտիրէճէյիմ.
ամմա սէմիզ վէ գուվվէթլիյի հէլաք էտէճէյիմ,
17 օնլարը շէրաա՞թ իւզրէ կիւտէճէյիմ: Ո՞իզ ի-
սէ եա՞ գոյունլարըմ՝ Աստպ Ալլահ պէօյլէ

Digitized by Google

տեր. Իշխէ պէն գոյուն իւէ գոյունուն՝ գօչլարըն
վէ երքեճլերին արասընտա չէրաւթ կէօրէճէ-
յիմ: Իւէ աշմտրը քի՝ էյի մէզդա՛լարտա 18
օթլանըրսըղ, քի մէրա՛լրընըզըն պագըսընը ա-
յագլարընըղ իւէ չէյնէրսիզ, վէ փաք սուլարը ի-
չէրսիզ տէ՝ պագլարընը այագլարընըղըա պու-
լանտըրըրսըղ: Իւ է գոյունէլարը՝ այագլարը- 19
նըղըն չէյնէտիյինի օթլանըրսըղ, վէ այագլարը-
նըղըն պուլանտըրտըղընը իչէրլէր: Պունուն ի- 20
չին Նապ Ալլահ օնլարա պէօյլէ տեր. Իշխէ
պէն էլպէթթ քէնտիմ՝ սէմիզ գոյուն իւէ արզգ
գոյունուն արասընտա չէրաւթ կէօրէճէյիմ:
Ղիւն սիզ եան իւէ վէ ումուզ իւէ իթթի վէրիպ՝ 21
հէփ խասթալարը Թաօնլարը տիշարըզա տաղը-
տանա՛տաղ պուչնուզլարընըղ իւէ վուրտունուզ,
պէն տախի գոյունլարըմը խէլաս էտէճէյիմ, 22
վէ արթըգ եաղմա օլմայաճագլար. վէ գոյուն ի-
չէ գոյունուն արասընտա չէրաւթ կէօրէճէյիմ:
Իւ է իւզերլերինէ պիր չօպան՝ Լո՛ղ գուլում Տա- 23
վիտ նասպ էտէճէյիմ, քի օնլարը կիւտէ. օն-
լարը օ կիւտճէք, վէ օնլարըն չօպանը օ օլա-
ճագ: Իւ է պէն Նապ օնլարըն Ալլահը օլա- 24
ճաղըմ, վէ գուլում Տավիտ օնլարըն արասընտա
ուսլուդան օլաճագ. պէն Նապ սէօյլէտիմ: Իւ է 25
օնլարա սէլամ՛թ ա՛հտը քէսէճէյիմ, վէ եէր-
տէն քէօթիւ ճանավարլարը եօղ էտէճէյիմ, վէ
չէօլտէ էմնիյէթլի իւզրէ սաքին օլաճագլար,
վէ օրմանլարտա ույույաճագլար: Իւ է օնլարը՝ 26
հէմ թէփէմին էդրաֆլարընը միւպարէք գլաս-
ճաղըմ, վէ եաղմուրլարը մէվսիմի՛նճէ էնտիրէ-
ճէյիմ. օնլար պէրէքքէթ եաղմուրու օլաճագ:
Իւ է դըրըն աղաճլարը՝ մէյվէսինի վէրէճէք, վէ 27
եէր՝ մահսուլունու վէրէճէք, վէ օնլար հէրլէրի

Digitized by Google

իւղերինտէ էմպիկէթտէ օլաճագլար. վէ օնլարըն պոյունտուղուլարընըն տէյնէկլիկի գըրըպ՝ օնլարա գուլլուգ էթտիրէնլէրին էլինտէն օնլարը գուրթարտըղըմտա, պիլէճէք քի՝ Ա՛ռպ պէն
28 իմ: Ա է օնլար արթըգ գաիֆէլէրտէն եաղմա օյունմայաճագ, վէ օնլարը եէրին ճանավարլարը եէմէկէճէք. իլլա էմպիկէթ իւղրէ տաքին օլաճագ-
29 լար, վէ իւղքիւտէն օյմայաճագտըր: Ա է օնլա-րա՝ նամ իչուն պիր ֆիլի՛ս գալտըրտաճաղըմ, վէ արթըգ եէրտէ ածըլգտան գըրըլմայաճագլար, վէ արթըգ գաիֆէլէրին ա՛րընը չէքմէկէճէք-
30 լէր: Ա է պիլէճէք քի՝ պէն օնլարըն Ա՛լլահ Ա՛ռպ՝ պիլէլէրինճէ իմ, վէ օնլար Ֆարաէլ էվի պէնիմ գաւմըմ տըր՝ տէյօր Ա՛ռպ Ա՛լլահ:
31 Ա է սիզ գօյունլարըմ՝ մէրա՛մին սիւրիւսիւ՝ ա-տէմլէրսիզ, վէ պէն Ա՛լլահընը՛զ իմ տէյօր Ա՛ռպ Ա՛լլահ:

ՊԱՐ. 35:

1 Քէ՛լքտար պանա Ա՛ռպպըն սէօզիւ օլուպ տէտի.
2 Այա՛ատէմ օղլու՝ եիւզիւնիւ Ա՛էյր տաղընա ատաղտուլթ, վէ անուն Ֆադգընա փէյղամպէրլիք
3 էյլէ: Ա է օնա տէ. Ա՛ռպպ Ա՛լլահ պէօյլէ տէր. Այլթէ պէն ատնա գարշը իմ՝ եա՛ Ա՛էյր տաղը, վէ սէնին իւղէրինէ էլիմի՛ տալաճաղըմ, վէ սէնի վիրանէյէ վէ խարապաթա տէօնտէրէճէյիմ:
4 Ե՛ էհրէլէրինի խարապաթա գօյաճաղըմ, վէ սէն վիրա՛ն օլաճագսըն, վէ պիլէճէք քսինքի՝ Ա՛ռպ
5 պէն իմ: Ա՛յնն սէնին գատիմ տիւշմէնլէյին օլուպ՝ Ա՛ռպտէլ օղուլլարընը պէլասըրը՛ վագթընտա՝ եարատմազլըղըն ասնու՛ վագթընտա՝ գը-լը՛ճ
6 էլինէ Թէսլիմ էյլէտին: Ա՛նուն իչուն՝ պէն տաղըմ տէյօր՝ Ա՛ռպպ Ա՛լլահ, սէնի գան իչուն

Digitized by Google

էյլէյճէյիմ, վէ սէնի գան գօվալայաճագ. սէն
գանտան իքրահ էթմէտիյին իչիւն՝ սէնի գան
գօվալայաճագտըր։ Վ է Վէր տաղընը վիրա- 7
նէյճ վէ խսրապաթա տէօնտէրէճէյիմ, վէ օն-
տան կէչիճիյի վէ տէօնիւճիւիւ քէսէճէյիմ։
Վ է տաղլարընը՝ մագթուլլէրի իլէ տօլտուրա- 8
ճաղըմ, թէփիլէրինտէ վէ վատիլէրինտէ վէ
հէփ տէրէլէրինտէ գըլըճ իլէ մագթուլլէր տիւ-
չէճէքլէր։ Վէնի տույիմ վիքանէլէրէ տէօն- 9
տէրէճէյիմ, վէ շէհրլէրին արթըդ մա՛մուր օ-
լունմայաճագլար, վէ պիլէճէքսիզ քի Ա՛պպ պէն
իմ։ Վէն՝ Պու իքի դաիֆէ վէ պու իքի տույար 10
պէնիմ օլաճագ, վէ օնու զա՛պդ էտէլիմ տէփո-
յին իչիւն, Ա՛պպ օրատա իքէն. Ընուն իչիւն՝ 11
պէն սա՛ղիմ տէյօր Ա՛պպ Վ լլահ քի՝ օնլարա
տիւշմէնլիյինտէն էթմէյին զաղապըննա կէօրէ
վէ հասէտինէ կէօրէ հարաքէթ էտէճէյիմ, վէ
սէնին շէրա՛թընը կէօրտիւյիմտէ՝ օնլարտա
պիլինէճէյիմ։ Վ է պիլէճէքսիզ քի՝ պէն Ա՛պպ՝ 12
սէնին Ասրաէլ տա՛ղլարընա գարշը սէօյլէյիպ՝
Ընլար վիրանէլէր օլտու, օնլար պիլէ դաա՛մ ի-
չիւն վէրիլտի՝ տէփյին հէփ սիթէմլէրինի ի- 13
չիթտիմ։ Վ է աղզընըղ իլէ պանա գարշը
մա՛ղրուրլանտըղընըզը, վէ պանա գարշը սէօզլէ-
րինիզլէ չօղալթտըղընըզը պէն իչիթմի՛չիմ։
Ա՛պպ Վ լլահ պէօյլէ տէր. Պիւթիւն եէր մէս- 14
րու իքէն՝ սէնի վիրա՛ն էտէճէյիմ։ Վէն նիճէ 15
Ասրաէլ էվլինին միրաս՛ը իւզէրինէ՝ օնուն խա-
րապլըղընա չատ օլտուն իսէ, սանա տա էօյլէ է-
տէճէյիմ. սէն նա՛ Վ էր տաղը վէ ճիւմլէ Ի-
տամ՝ պիւապիւթիւն վիրա՛ն օլաճագսըն, վէ պի-
լէճէքլէր քի՝ Ա՛պպ պէն իմ։

Digitized by Google

ՊԸՐ. 36:

1 Եւ եմ սէն եա՞ատեմ օղլու՝ Իսրաէլ տաղլարը
հագդընա փէյղամպէրլիք էյլէ, վէ տէ. Իսրաէլ տաղլարը՝ Տապպըն սէօղիւնիւ տինկլէյին.
2 Տապպ Ալլահ պէօյլէ տէր. Տիւշմէն սիզին հագդընըղա՝ Եֆէրին՝ էպէտի պահրլէր տախի պիզիմ միրաս՝ըմըզ օլաու տէտիյի իչիւն, Ընուն
3 իչիւն փէյղամպէրլիք էտիպ տէյէսին. Տապպ Ալլահ պէօյլէ տէր. Ղիւնըդի սիզի հէման վիրան գօյուպ՝ չէփ չէվրէտէն եուխտաուլար, չէօյլէ քի դահիֆէլէրին պագըյէսինէ միրաս՝ օլասըղ, վէ սիզ տիլպաղըն տուտաղը իւզէրինէ գամմէրտէ
4 պէտնամըզ՝ իչիւն չըգտընըղ, Ընուն իչիւն՝ եա՞ Իսրաէլ տաղլարը՝ Տապպ Ալլահըն սէօղիւնիւ տինկլէյին. Տաղլար իչիւն վէ թէփէլէր իչիւն՝ վատիլէր իչիւն վէ տէրէլէր իչիւն վէ խասրապ օլմուշ վիրանէլէր իչիւն վէ էդրաֆիտաքի դահիֆէլէրին պագիյէսինէ եաղմա վէ մսախարա օլան թէղրք օլունմուշ շէհրլէր իչիւն Տապպ Ալ-
5 լահ պէօյլէ տէր. Ընուն իչիւն Տապպ Ալլահ պէօյլէ տէր. Դահիֆէլէրին պագիյէսի Հագդընա վէ Իտմուն պիւթիւնիւ Հագդընա՝ էլպէթթ ղայրէթիմին աթէշլի իլէ սէօյլէյէճէյիմ, չիւն օնլար տիյարըմը՝ քէնտիլէրինէ պիւթիւն եիւրէք շատլըղը իլէ՝ ճան խօրլուղու իլէ միրաս՝ թանրին էթտիլէր, թաքիմ օնու եաղմա իչիւն գափը շալար.
6 Ընուն իչիւն Իսրաէլ էրի Հագդընա փէյղամպէրլիք էտիպ՝ տաղլար իչիւն վէ թէփէլէր իչիւն՝ վատիլէր իչիւն վէ տէրէլէր իչիւն տէյէսին. Տապպ Ալլահ պէօյլէ տէր. Սիզ դահիֆէլէրին այրպընը չէքտիյինիզ իչիւն, իչթէ պէն ղայրէթիմ իլէ վէ ղալապըմ իլէ սէօյլէտիմ:

Digitized by Google

7 Ընուն իշիւն Տապպ Աստուած պէօյլէ տէր . պէն
էլիմի գալտըրտըմ քի՝ սիզին էդրաֆընըզտա
օլան դաւիֆէլէր՝ այրպէրընը էլպէթմէ օնլար
8 էէքճէ՛ք : Անոց իսկ՝ եա՛ Տարաէլ տաղլարը՝
տաղլարընըզը ուզատտաճագըզ , վէ գավմըմ Իս-
9 րաէլ իշիւն մէյվէլէրինիզի կէթիրէճէքսիզ . զի-
րա օնլար՝ եագընտա կէլէճէքլեր : Ոչխար իշ-
10 ֆէ պէն սիզուէ՛ն եանա իմ , վէ սիզէ տէօնէճէ-
յիմ , վէ սիզ իշլէնիպ էքիլէճէ՛քսիզ : Ան է իւ-
վէրինիզտէ ատէմլէրի՝ ճիւմլէ Տարաէլ էվինի՝
ճիւմլէսինի՝ չօղալտաճա՛ղըմ , վէ շէհրլեր սալին
11 օլուպ՝ խարապաթլար պինա օլունաճագ : Ան է
իւզէրինիզտէ ատէմի վէ հայվանը չօղալտաճա-
ղըմ , վէ օնլար չօղալըպ մէյվէւտար օլաճագլար .
վէ սիզի՛ իլէգի հալընիզտէն էյի է-
12 տէճէյիմ , վէ պիլէճէքսիզ քի՝ Տապպ պէն իմ :
Ան է իւզէրինիզտէ ատէմլէր՝ գավմըմ Իսրաէլի
կէզտիրէճէյիմ , վէ սէնի օնլար վասդ էտէճէք ,
վէ օնլարըն միրաս՛ը օլաճագսըն , վէ օնլարը ա-
13 թըգ մնհրտում գօմայաճագսըն : Տապպ Աստուած
պէօյլէ տէր . Ահկէ՝ Ահն ատէմ եէյիճի օլմանը-
լա , դաւիֆէլէրինի մնհրտում էտիճի օլտուն տէ-
14 տիքլերի իշիւն , Ընուն իշիւն արթըգ ատէմ
եէմէյէճէքսին , վէ արթըգ դաւիֆէլէրինի մահ-
րտում էլթմէյէճէքսին՝ տէյօր Տապպ Աստուած :
15 Ան է սէնտէ արթըգ դաւիֆէլէրին այրպէրընը իշլի-
տիրմէյէճէյիմ , վէ արթըգ գավմլէրին այրընը
չէքմէյէճէքսին , վէ դաւիֆէլէրինի արթըգ թէօ-
քէղէ օղրաթմայաճագսըն՝ տէյօր Տապպ Աստուած :
16 Ընուն պատնա Տապպէն սէօզիւ օլուպ տէտի .
17 Այ՛ ատէմ օղլու՝ Տարաէլ էվի քէնտի հէրվէ-
քինտէ սաքին օլուպ՝ սնու եօլլարը իլէ վէ այ-

Digitized by Google

մէլլէրի իւէ մուրտարլատըլար. օնլարըն եօլու էօ-
նիւմտէ՝ հայզընըն մուրտարլըզը կիպի օլտու:
18 Ամտի՝ տիյարըն իւղէրինէ օնլարըն տէօքտիւյու
գանըն սէպէպինտէն հէմ օնու փուռլարը իւէ
մուրտարլատըգլարը իչուն՝ օնլարըն իւղէրինէ
19 ղազապալմըշ տէօքտիւմ: Ալ է օնլարը գաիֆէ-
լէրէ տաղըթտըմ, վէ տիյարլարա փէրուշան
էթտիմ. օնլարը եօլլարընա կէօրէ վէ ա՛մէլլէրի-
20 նէ կէօրէ հէօքմ էթտիմ: Ամտի օնլար վար-
տըգլարը գաիֆէլէրէ կէլտիքտէ, օնլարա՝ Պու
Ա՛ապպըն գավմը իքէն՝ օնուն տիյարընտան չըգ-
տըլար տէնիլմէքըճ՝ մուգատտէս ատըմը քիրլէթ-
21 տիլէր: Պէն իսկ՝ Ա՛արաէլ էվինին օլ վարտըգ-
լարը գաիֆէլէրտէ քիրլէթտիքլէրի մուգատտէս
22 ատըմ իչուն՝ թէհամիւլ էյլէտիմ: Ա՛նուն
իչուն Ա՛արաէլ էվինէ տէ քի՝ Ա՛ապպ Ա՛լլահ պէօյ-
լէ տէր. Պէն պո՞-նո՞ սիղին իչուն էթմէյօրում՝
եա՞ Ա՛արաէլ էվի, իլլա սիղին օլ վարտըղընըզ
գաիֆէլէրտէ քիրլէթտիյինիզ մուգատտէս ա-
23 տըմ իչուն: Ա՛մմա պէն գաիֆէլէրտէ քիրլէն-
միշ՝ սիղին օնլարըն արասընտա քիրլէթտիյինիզ՝
պէօյիւք ատըմը մուգատտէս գըլաճաղըմ. վէ
գաիֆէլէր՝ արալարընըզտա՝ կէօզլէրի էօնիւնտէ
քէնտիմի մուգատտէս գըլտըղըմտա, պիլէճէք-
լէր քի՝ Ա՛ապպ պէն իմ տէյօր Ա՛ապպ Ա՛լլահ:
24 Ալ է սիղի գաիֆէլէրտէն ալաճաղըմ, վէ սիղի
ճիւմլէ տիյարլարտան տէվէ իրէճէյիմ, վէ սիղի
25 եէրինիղէ կէթիրէճէյիմ: Ալ է իւղէրինիղէ փաք
սուլար սէրփէճէյիմ, վէ փաքլանաճագսըղ. սի-
ղի հէփ նափաքլըղընըզտան վէ հէփ փուռլա-
26 րընըզտան փաքլէյէճէյիմ: Ալ է սիղէ եէնի
եիւրէք վէրէճէյիմ, հէմ տէրունինիզէ եէնի
րուհ գօյաճաղըմ, վէ թէնէլէրինիզտէն դաշ եիւ-

Digitized by Google

բէյի կիտերիպ՝ սիզէ եթաէն եւ բէք վերեէ-
յիմ : Ալ է տէրունինիսկէ Յուհումու գօյաճա- 27
ղըմ , վէ էտէճէյիմ քի՝ գանունլարըմտա եւ-
րինչէսիպ , վէ չէրիա Թէրիմի սագլայըպ՝ օնլար
իւէ ա՛մէլ էյլէյէսիզ : Ալ է պապալարընըզա 28
վերտիյիմ տիյարտա տաքին օլաճագսըզ , վէ սիզ
պէնիմ գավմիմ օլաճագսըզ , պէն տէ սիզին
Աստուծընըզ օլաճաղըմ : Ալ է տիւլ հէփ նափաք- 29
լըգլարընըզտան խելաս էտէճէյիմ . վէ պուղտա-
յը չաղըրըպ՝ օնու չօղալտաճաղըմ , վէ սիզէ
աճլըգ վէրմէյէճէյիմ : Ալ է աղաճլարըն մէյ- 30
վէսինի վէ Թարլանըն մահասուլունու չօղալտա-
ճաղըմ , Թափիմ արԹըգ դափֆէէրտէ աճլըգ
խօրլուղու չէքմէյէսիզ : Ալ է քէօԹիւ եօլա- 31
րընըզը հէմ էյի օլմայան ա՛մէլէրինիզի զիւր է-
տէճէքսիզ , վէ եարամազ ըգլարընըզ իչիւն հէմ
մէքրուհլուգլարընըզ իչիւն քէնտիլէրինէքտէն
իքրահ էտէճէքսիզ : Պահա՛ սիզին իչիւն էԹ- 32
մէյօրում՝ տէյօր Աստպ Աստուած , մայրս մունուզ
օլսուն . քէնտի եօլարընըզտան ա՛րամըպ ուԹա-
նըն՝ եա՞ խարաէլ էվի : Աստպ Աստուած պէջյէ 33
տէր . Աիզի հէփ եարամազ ըգլարընըզտան փաք-
լատըղըմ կիւնտէ , օլտէմ շէհրիլէրի իսքեան էԹ-
ափլէճէյիմ , վէ խարապաԹլար պինա օլունա-
ճագլար : Ալ է վիւան եէր՝ հէր կէչէնին կէօզ- 34
լէրի էօնիւնտէ վիւան օլտուղունա պէտէլ՝ իշ-
լէնէճէքտիր : Ալ է տէյէճէքլէր . պու վիւան 35
տիյար՝ Աստուծ ճէննէԹի կիպի օլտու . վէ խա-
րապ ու վիւան վէ եըգըլմըշ շէհրլէր՝ հիսարլը
վէ մէսքիւն օլտու : Ալ է էդրաֆընըզտա գալան 36
գափֆէլէր պիլէճէքլէր քի՝ եըգըլմըշ շարը պինա
էտէն Աստուծ վիւանէյի տիքէն պէն Աստպ իմ . պէն
Աստպ սէջյէէտիմ , վէ իչրա էտէճէյիմ : Աստպ 37

Ելոհ պէօյլէ տէր. Խարահէլ էվինտէն օնլարա
պունու էթմէկյէ տահա դալմապ օլունաճաղըմ,
քի օնլարըն ատէմիէրինի սիւրիւ կիպի չօղալտա-
38 յըմ. Ու գատտէսլէր սիւրիւսիւ կիպի՝ Յերու-
շալիմին մուայինն պայրամլարընտա սիւրիւսիւ
կիպի խարապաթ շէհրլէր ատէմ սիւրիւսիւ իլէ
պէօյլէ տօլու օլաճագլար. վէ պիլէճէքլէր քի
Խապպ պէն իմ։

ՊԱՐ 37։

1 Պէնիմ իւզէրիմէ Խապպըն էլլի օլտու, վէ Խապպ
պէնի Խուհ իլէ չըգարտը, վէ պէնի վատինին օր-
թասընա գօնտուրտու. վէ օ՝ քէմիքլէրլէ տօլու ի-
2 տի։ Ու է պէնի չէփ չէվրէ օնլարըն էդրաֆընա-
տան կէչիրտի. վէ իշլէճ օնլար վատինին եիւզէ
իւզէրինտէ ղայէմ չօգ իտի, վէ իշլէճ օնլաւ ղա-
3 յէթ գուրու իտի։ Խամի պանա տէտի. Յա՞ ա-
տէմ օղլու՝ պու քէմիքլէր եաշայա պիլիրմի. վէ
տէտիմ. Յա՞ Էֆէնտիմ Խապպ՝ սէն պիլիրսին։
4 Ու է պանա տէտի. Պու քէմիքլէրին իւզէրինէ
փէյղամպէրլիք էյլէ, վէ օնլարա տէ. Յա՞ գու-
րու քէմիքլէր՝ Խապպըն սէօզիւնիւ տինկլէյին.
5 Խապպ Ելոհ՝ պու քէմիքլէրէ պէօյլէ տէր. Յշ-
թէ պէն սիզէ րուհ կէթիրէճէյիմ, վէ եաշայա-
6 ճաքսըզ։ Ու է սիզին իւզէրինիզէ սինիրլէր գօ-
յուպ՝ իւզէրինիզէ էթ գափլայաճաղըմ, վէ իւ-
զէրինիզէ տէրի էօրթիւպ՝ սիզէ րուհ վէրէճէ-
յիմ, վէ եաշայաճաքսըզ. վէ պիլէճէքսիզ քի՝
Խապպ պէն իմ։

7 Յամի էմի օլունտուղում կիպի փէյղամպէրլիք
էթտիմ, վէ փէյղամպէրլիք էթտիյիմ կիպի՝ պիր
սէտաւ օլտու, վէ իշթէ պիր հարաքէթ օլուպ՝
8 քէմիքլէր քէմիք քէմիյինէ եագլաշտը։ Ու է

Digitized by Google

կէօրտիւմ քի՝ իշխէ իւզերլէրինէ սինխրլէր վէ
էթ գափլանըբ՝ իւսթիւնտէն ծնլարըն իւզերինի
տէրի էօրթտիւ . ամմա ծնլարտա բուհ եծողու-
տու ։ Ելտեմ պանա տէտի . Բուհա փէյղամ 9
պէրլիք էյլէ . փէյղամպէրլիք էտիպ՝ եա՞ աստէմ
օղլու՝ բուհա տէ . Յապպ Ալլահ պէօյլէ տէր .
Յա՞ բուհ՝ տէօրթ բիւզկեարտան կէլիպ՝ պու
գաթը օլմուշլարըն իւզերինէ իւֆլէ , վէ եաշա-
սընլար ։

Յմտի պանա էմր էթտիյի կիպի փէյղամպեր- 10
լիք էթտիմ , վէ բուհ ծնլարա կիրիպ՝ եաշատը-
լար , վէ այագլարը իւզերինէ տուրտուլար , ղայէթ
պէ ղայէթ պէօյիւք ա՛պքեր օլտու ։ Ալնտէն պա- 11
նա տէտի . Յա՞ աստէմ օղլու՝ պու քէմիքլեր ճիւմ-
լէ Յսրաէլ էվլիտիր . իշխէ ծնլար տէրլեր . Վէ-
միքլերիմիզ գուրտուտու , վէ իւմիտիմիզ քէսիլտի .
պիզ հէլաք օլտուգ ։ Ենուն իշխուն փէյղամ- 12
պէրլիք էտիպ ծնլարա տէ . Յապպ Ալլահ պէօյլէ
տէր . իշխէ պէն մէզարլարընըզը աչաճաղըմ , վէ
սիզի մէզարլարընըզտան չըգարաճաղըմ՝ եա՞
գավմըմ , վէ սիզի Յսրաէլ եէրինէ կէթիրէճէ-
յիմ ։ Վէ մէզարլարընըզը աչտըղըմտա , վէ 13
սիզի մէզարլարընըզտան չըգարտըղըմտա՝ եա՞
գավմըմ , պիլէճէքսիզ քի՝ Յապպ պէն իմ ։ Վէ 14
սիզէ Բուհումու վէրէճէյիմ , վէ եաշայաճագ-
սըզ , վէ սիզի եէրինիզտէ բահաթլանտըրաճաճ-
ղըմ . վէ պիլէճէքսիզ քի՝ պէն Յապպ սէօյլէ-
տիմ , հէմ իմրա էյլէտիմ՝ տէյօր Յապպ ։

Ալնտէն պանա Յապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի . 15
Յմտի սէն՝ եա՞ աստէմ օղլու՝ քէնտինէ պիր աղաճ 16
ալըպ՝ ծնուն իւզերինէ՝ Յէհուտա իշխուն վէ օ-
նուն եօլտաշլարը Յսրաէլ օղուլլարը իշխուն եազ .
անտէն պիր ղայրի աղաճ ալ , վէ ծնուն իւզերի-

Digitized by Google

նէ՝ Յօսէֆի իչիւն Յիֆրահիմին՝ վէ օնլարըն եօլ-
տաշլարը պիւլթիւն Խարաէլ էվինին աղաձը՝ եաղ։
17 Վ է սէն օնլարը պիրիպիրինէ եարդըշտըր քի՝
պիր աղաճ օլա. վէ սէնին էլինտէ պիր օլալար։
Վ է գավմըննըն օղուլլարը սանա սէօյլէյիպ՝
18 Պունտան մէրամըն նէ՝ տիր, պիզէ խատկեր վէր-
19 մէ՞զիսին տէտիքլէրինտէ. ( )նլարա տէ. Խապպ
Յլլահ պէօյլէ տեր. Յշլեք պէն Յիֆրահիմին էլինտէ օլան Յօսէֆին վէ օնուն եօլտաշլարը Խարաէլ սրպդլարընըն աղաճընը ալըպ՝ օնլարը օնուն իւզէրինէ՝ եա՛նի Յէհուտանըն աղաճը՝ եանընա գօյաճաղըմ, վէ օնլարը պիր աղաճ էտէճէյիմ,
20 վէ էլիմտէ պիր օլաճադլար։ Վ է իւզէրլէրինէ եաղաճաղըն աղաճլար՝ օնլարըն կէօզլէրի էօ-
21 նիւնտէ՝ սէնին էլինտէ՝ օլալար։ Վ է օնլարա տէ՝. Խապպ Յլլահ պէօյլէ տեր. Յշլեք պէն Խաթաէլ օղուլլարընը՝ օլ կիթտիքլէրի դաւիֆլէրին արասընտան ալաճաղըմ, վէ օնլարը չէփ չէվրէտէն ձէ՛մ՝ էտէճէյիմ, վէ օնլարը եէրլէրինէ՝
22 կէթիրէճէյիմ։ Վ է օնլարը տիյարատ՝ Խարաէլ տաղլարընտա՝ պիր դաւիֆէ գրլաճաղըմ, վէ օնլարըն ճիւմլէսի իչիւն փատիշահ՝ պիր փատիշահ օլաճագ. վէ արթըգ իքի դաւիֆէ օլմայաճագլար, վէ այրթըգ պիր տահա իքի փատիշահ-
23 լըղա այրըլմայաճագլար։ Վ է արթըգ փուռ-
լարը իլէ վէ մէքրուհլըգլարը իլէ վէ հէփ գա-
պահաթլարը իլէ մուրտարլանմայաճագլար. վէ պէն օնլարը՝ օլ իչինտէ կիւնահ էթտիքլէրի մէքեանլարընտան խէլաս էտէճէյիմ, վէ օնլարը փաքէյէճէյիմ, վէ օնլար պէնիմ գավմըմ օ-
լաճագլար, պէն տէ օնլարըն Յլլահը օլաճաղըմ։
24 Վ է իւզէրլէրինէ՝ գուրմ Տավիտ փատիշահ օլաճագ, վէ ճիւմլէսինին չօպանը պիր օլաճագ.

Digitized by Google

վէ շէրիա՝թլարըմտա եւ ուրիւչէճքլէր, վէ գա-
նունլարըմը հլիֆ էտէճքլէր, վէ օնլարը իճրա
էտէճքլէր։ Ա՛ն պապալարընդեն օր սաքին
խոխի՝ գուշումա՝ Յա՛ գօպա վէրտիյիմ տիյարըն
իւզէրինտէ սաքին օլաճագլար. վէ օնուն իւզէ-
րինտէ քէնտիլէրի հէմ օղուլլարը վէ օղուլլարը-
նըն օղուլլարը՝ էպէտէտէ սաքին օլաճագլար.
վէ գուշում Տաւիտ՝ էպէտէն օնլարըն սուզդանը
օլաճադ։ Ա՛ն օնլար իլէ սէլամ՛թ ա՛հտը քէ-
սիշճէյիմ. օ՛ օնլար իլէ էպէտի՛ ա՛հա օլաճագ.
վէ օնլարը եէրլէշահիրիպ՝ չօղալտաճաղըմ, վէ
օնլարըն արասընտա՝ էպէտէն Ա՛ադտէսէմի գս-
յահաճաղըմ։ Ա՛ն չատըրըմ օնլարըն եանընտա
օլուպ՝ պէն օնլարըն Ա՛լլահ՛ը օլաճաղըմ, վէ օն-
լար պէնիմ գավմ՛իմ օլաճագ։ Ա՛ն Ա՛ադտէ-
սէմ էպէտէն արաւլարընտա օլմաղըլա, գաւիֆ-
լէր պիլէճէքլէր քի՝ Խարաէլի մուգատտես գըլան
Խապպ պէն իմ։

ՊԱՐ 38։

Թէ քրար պանա Խապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի. 1
Նա՛ ատէմ օղլու՝ եիւղիւնիւ կօկա՝ Ա՛ակօկ տի- 2
յարընա՝ Ո՛չ՝ Ա՛ֆլէկ վէ Թուպալ պէյինէ
տօղրուլթ, վէ օնուն հագգընա փէյղամպէրլիք
էյլէ. Ա՛ն ե՛ տէ. Խապպ Ա՛լլահ պէօյլէ տեր. Իչ- 3
Թէ պէն սանա գարշը իմ՝ ե՛ա կօկ՝ Ո՛չ՝ Ա՛ֆլէկ
վէ Թուպալ պէյի. Ա՛ն սէնի կէրի տէօնտէ- 4
րէճէկիմ, վէ էֆնէլէրինէ վէ՛լէթալար Թագա-
ճաղըմ, վէ սէնի հէմ ճիւմլէ ա՛քէրինի՝ աԹ-
լարը վէ աԹլըլարը՝ Թէքմիլէն կէյինմիշլէրին
ճիւմլէսինի՝ գըլըճա եափը շըր գալգանը վէ սի-
փէրլիլէրին ճիւմլէսինի՝ չօգ ճէմաա՛Թը չըգարա- 5
ճաղըմ, փարաը՝ Ո՛ւշու վէ Ո՛ւդու՝ ճիւմլէ-

Digitized by Google

սի գալգանը վէ սիփերլի օլանլարը՝ օնլարընդ
6 պիլէսինձէ, Կոմէրի վէ օնուն հէփ ալայլարը-
նը՝ Մօղարմայ էվլինի՝ փօրեաս քէնարը սէմթլէ-
րինի վէ օնուն հէփ ալայլարընը՝ չօգ գավմլարը
7 պիլէնձէ չըփըրճաղըմ: Ազըրլան, վէ քէնտի-
նի՝ հէմ սանա ձէմ՝ օլան սէնին ճիւմլէ ճէմա-
ա՛թընը հազըրլա, վէ սէն օնլարընդ մահֆուզմ
8 օլ: Չօգ կիւնլէրտէն սօնկրա եօգլանաճագ-
սընդ, սօնկրաքի երլլարտա գըլըճտան կէրի տէօն-
տէրիլիշ տէյարա՝ չօգ գավմլէրտէն ճէմ՝ օ-
լունմուշ խալգա՝ տայիմ խարապաթի օլան Ա-
րահէլ տաղլարը իւղէրինէ կէլէճէքսին. օ խսկ
գավմլէրտէն չըգարրլար, վէ ճիւմլէսի էմնի-
9 յէթի իւղրէ սաքին օլաճագլար: Ա՛ն սէն սա-
ղանագ կիպի չըգըպ կէլէճէքսին, եէրի գափլա-
մագ իչուն պուլուխի կիպի օլաճագսընդ, կէրէք
քէնտին կէրէք ճիւմլէ ալայլարընդ վէ չօգ գավմլէր
10 պէրապէրինձէ: Ա՛տպ Ա՛լահ պէօյլէ տէր. Ո
կիւնտէ տախի օլա՛ քի՝ սէնին խօդրընա չէյլէր
կէլէճէք, վէ քէօթիւ ֆիքրլէր ֆիքր էտէճէք-
11 սին: Ա՛ն տէյէճէքսին. Ըխաարսըզ քէօյլէր
եէրինէ չըդաճաղըմ, բահաթտա օլանլարա՝ էմ-
նէյէթի իւղրէ սաքին օլանլարա վարաճաղըմ. օն-
լարընդ ճիւմլէսի հիսաարսըզ եէրտէ սաքին օլուր-
լար, վէ մանտալարը հէմ գափուլարը եօգտուր.
12 Ա՛յի շէքեաւր գափասընդ, վէ եաղմա եաղմալայա-
սընդ, էլինի՝ սաքին օլունմուշ խարապաթիլարընդ
իւղէրինէ վէ գափֆէլէրտէն ճէմ՝ օլունմուշ սիւ-
րիւ վէ մալ էտինմիշ եէրին ա՛լասընդա սաքին
13 օլմուշ գավմընդ իւղէրինէ տէօնտէրէքսին: Ո՞ է-
պա վէ Ցէտան՝ վէ Ա՛մարշէհին թիւճճարլարը
վէ օնուն հէփ կէնճ արսլանլարը սանա տէյէ-
ճէքլէր. Ո՞ իքսա՞ր գափմաղամը կէլտին, եա՞ղմա

Digitized by Google

եաղմալամաղամը ձէմաա՛թընը ձէմ՝ էթտին, քի կիւմիւշ վէ ալթունն կէօթիւրէսին, սիւրիւ վէ մալ ալասըն, պէօյիւք շնքեաւր գափասըն։

14 Ընուն իչիւն փէյղամպէրլիք էյլէ՝ եա՛ ատէմ օղլու, վէ կօկա սէօյլէ. Ռապպ Ալլահ պէօյլէ տեր. Ալ կիւնտէ՝ գավմըմ Իսրաէլ էմնիյէթ իւզրէ սաքին օլտուգտա՝ սէն պի՛լմէյէճէքսիսին։

15 Ալ է սէն մահալլէրինտէն՝ փօրեաս քէնարը սէմթլէրինտէն՝ քէնտին պիլէնճէ չօգ գավմլար իլէ ճիւմլէսի աթալարա պինմիշ պէօյիւք ճէմաա՛թ վէ չօգ ա՛աքեր իլէ՝ կէլէճէքսին։

16 Ալ է գավմըմ Իսրաէլ իւզրինէ՝ եէրի գափլամաղա պուլո՛ւթ կիպի չըգաճագսըն. պո՛ սօնկ կիւնլէրտէ օլաճագ, վէ սէնի տիյարըմ իւզրինէ կէթիրէճէկյիւ՛, ռա՛ քիմ դաւիճէլէր՝ օնլարըն կէօզլէրի էօնիւնտէ՝ սէնտէ քէնտիմի մուգատտէս գըլտրըղըմտա, պէնի պիլէլէր եա՛ կօկ։

17 Ռապպ Ալլահ պէօյլէ տեր. Կատիմ կիւնլէրտէ՝ օլ զէմանտէ եըլլարճա փէյղամպէրլիք էտէն Իսրաէլ փէյղամպէրլէրի գուըլլարըմ վասըդասը իլէ՝ սէնի օնլարըն իւզրինէ կէթիրէյիմ օլ տէտիյիմ սէ՛նմիսին։

18 Ալ է օլաքի օլ զէմանտէ՝ կօկ Իսրաէլ եէրի իւզրինէ կէլտիյի՛ զէմանտէ՝ տէյօր Ռապպ Ալլահ՝ ղազապըմ եիւգիւմէ չըգաճագ։

19 Ալ է ղապրէթիմտէն խոբշմընն ահէշի իլէ սէօյլէտիմ՛, քի էլպէթթէ օլ զէմանտէ Իսրաէլին եէրի իւզրինտէ պէօյիւք իւրքիւնթիւ օլաճագ։

20 Ալ է տէնիզին պալըգլարը հէմ հէվանըն գուշլարը վէ գըրըն ճանավարլարը վէ եէրին իւզրինտէ հէփ տէփրէնէն սիւրթիւնէնլէր վէ եէր եիւզիւ իւզրինտէ օլան հէփ ատէմլէր՝ հուզուրումտան իւրքէճէքլէր, վէ տաղլար երգըլաճագ, հէմ ճարլար տիւշէճէքլէր, վէ հէր հիսար եէրէ տիւշէ-

Digitized by Google

21 ճէք: Ալ է օնուն իւզերինէ հէվ տաղլարըմտա
գըլըճ տա՛վէթ էտէճէյիմ՝ տէյօր Տապպ Ա՛ղ-
լահ. քիշինին գըլըճը գարընտաշընըն իւզերինէ
22 օլաճագ: Ալ է օնուն լա գաւ՛ն իլէ վէ գա՛ն իլէ
տա՛վա սիւրէճէյիմ, վէ օնուն իւզերինէ հէմ
ալայլարընըն իւզերինէ վէ պիլէսինճէ օլան չօգ
գավմլերին իւզերինէ գուճա՛ն եաղմուրու վէ
տօլո՛ւ գաշլարը՝ աթէշ վէ քիպրիթ եաղտընըա-
23 ճաղըմ: Ալ է չօգ դաւիֆլէրին կէօղլէրինտէ՝
մուա՛զէյմ օլաճաղըմ, վէ մուգատտէս օլաճա-
ղըմ, վէ պիլենճէյիմ. վէ Տապպ պէն օլտուռ-
ղումու պիլէճէքլէր:

ՊԱՐ. 39:

1 Իմտի սէն եա՛ տտէմ օղլու՝ Ցօկուն Հագգընա
փէյղամպէրլիք էյլէ վէ տէ. Տապպ Ա՛ղլահ պէց-
լէ տէր. Իշլէճ պէն սանա գարշը իմ՝ եա՛ Ցօկ՝
2 Ցօշ՝ Ալ Ֆէլէխ վէ [illegible]տապ՛ պէյի: Ալ է սէնի կէրի
տէօնտէրէճէյիմ, վէ սէնի իլէտէճէյիմ, վէ սէ-
նի փօթեան քէնաթը սէմթլէրինտէն չըդարըպ՝
սէնի Իսրաէլ տաղլարը իւզերինէ կէթիրէճէ-
3 յիմ: Ալ է եայլընը սօղ էլինտէն չարփաճա-
ղըմ, վէ օգունու՝ սաղ էլինտէն ախշիրէճէ-
4 յիմ: Ալ էն՝ ճիւմլէ ալայլարըն վէ պիլենճէ օ-
լան գավմլար իլէ Իսրաէլ տաղլարընըն իւզերի-
նէ տիւշէճէք քսին. սէնի հէր գանատը երըմըշը
գուշա վէ գըրըն ճանավարընա դաա՛մ իշինն վէ-
5 րէճէյիմ: Վէրըն եիւճիւ իւզերինէ տիւշէ-
ճէք քսին. ղիրա պէն սէօյլէտիմ՝ տէյօր Տապպ
6 Ա՛ղլահ: Ալ է Ա՛նակտա՝ հէմ տտալարտա էմ-
նիյէթի իւզրէ սաքին օլանլարտա աթէշ կէօնտէ-
րէճէյիմ. վէ պիլէճէքլէր քի՝ Տապպ պէն իմ:
7 Ալ է մուգատտէս տտրմը՝ գավմըմ Իսրաէլին օր-

Digitized by Google

թաստնտա պիլտիրեճճէյիմ, վէ մուգատտէս ատրա-
մը արթըզ քիրլեթտիրմէյեճէյիմ . վէ դաւիֆէ-
լէր պիլճէքլէրքի՝ պէն Ա՛ստպ Խարաէլին Ա՛ու-
գատտէսի իմ : Ա՛յնթէ կէլտի, վէ օլտուս՝ տէյօր 8
Ա՛ստպ Ա՛լլահ . օվ սեզլէտտիյիմ կիւն պուս տուր :
Ա՛ն Խարաէլ չէհրլերինին սաքինլէրի չըգաճագ- 9
լար, վէ աթէշ դուշուտրուպ՝ միլհալարը
եագաճագլար . եէտի երբ աթէշլի՝ սիփէրլէրլէ
վէ գալգանլարլէ՝ եայլարլա վէ օգլայլա՝ ճիրիտ-
լէրլէ վէ մըղրագլարլէ եագաճագլար : Ա՛ն 10
գըլտան աղաճ կէթիրմէյեճէքլէր, վէ օրման-
լարտան օտուն քեսմէյեճէքլէր, իլա աթէշլի սի-
լահլար իլէ եագաճագլար . վէ շհքեարլարընը
գափաճագլար, վէ եաղմալարընը եաղմա էտե-
ճէքլէր՝ տէյօր Ա՛ստպ Ա՛լլահ : Ա՛ն 11
կիւնտէ՝ Ա՛նակօա օրտտա մնհալ՝ Խարաէլտէ
մէզար՝ տէնիսլին կիւնտօղտուսընտան կէչիճիլէր
տէրէխինի վէրէճէյիմ, վէ օ՝ կէչիճիլէրի մէքա՛
էտէճէք . վէ օրտտա Ա՛յոկու հէմ օնուն հէվի գա-
լապալըղընը՝ կէօմէճէքլէր, վէ ատընա՝ Ա՛յոկ գա-
լապալըղը տէրէխի գօյաճագլար : Ա՛ն 12
օղուլլարը՝ եէրի թէմիզլէմէք իչիւն՝ օնլարը նէ-
տի այ կէօմէճէքլէր : Ա՛ն էօնլէրը տիյարըն հէվի 13
գավմը՝ կէօմէճէք . վէ պու իզդեհլէչնեճէյիմ
կիւն՝ օնլարա նամ իչիւն օլաճագ՝ տէյօր Ա՛ստպ
Ա՛լլահ : Ա՛ն տայիմա մնախսուս ատէմլէր տի- 14
յարտան կէչիպ՝ եօլճուլար իլէ պէրապէր՝ եէրին
նու թէմիզլէյէլլեր . օնլար եէտի այտան սօնկրա
ատայագլար : Ա՛ն տիյարտան կէչէնլեր կէչ- 15
տա նիշան եափալար, թա կէօմիւճիւլլեր օնու
Ա՛յոկ գալապալըղը տէրէխինտէ կէօմի՛նճէյէտէք :

Digitized by Google

16 Ա Է շէհրին աստ՝ տախի՝ Ամենայն օլաճագ.
17 պէջալէճէ տիյարը թէմիզլէյճէքլէր։ Ամեն սէն՝
եա՝ ատէմ օղլու՝ Աստպա Ալլահ պէջալէ տեր.
Ներ գանատը գուշա վէ ճիւմլէ գըրըն ճանա-
վարլարընա տէ. Ճէմ՝ օլուն, վէ պէնիմ սիզին
իչիւն պօզազլատըղըմ պօղազլայը շլարըմա՝ Ա-
րաթէլ տաղլարընըն խզլերինտէ պէջիւք պօղազ-
լայը շըն խզլերինէ՝ էդրաֆտան գօփլանըպ կէլըն,
18 քի էմ եէյէսիզ, վէ գան իչէսիզ. Օրբուլար
էթի եէյէսիզ, վէ եէրին պէյլերի գանը իչէ-
սիզ. ճիւմլէսի գօչլար՝ գոյունլար վէ երքէճլեր
վէ պուղալար՝ Պաշանտա սէմիրմիշլեր Ինկի տիր։
19 Ա Է պէնիմ սիզին իչիւն պօղազլատըղըմ գուր-
պանլարըմտան տօյունճա իչէտաղը եէյէսիզ, վէ
20 սէրթօչլանընճայատէք գան իչէսիզ։ Ամեն
սօֆրատա՝ տէֆլատան վէ գօչու Հայվանլարըն-
տան՝ գահրիման վէ հեր ճէնքճի ատէմտէն տօ-
21 յայըզ՝ տէյօր Աստպա Ալլահ։ Ա Է դահֆէ-
լէրտէ բ՛ըզէթիմի՝ գօյաճաղըմ, վէ հէփ դահֆէ-
լեր՝ գըլտըղըմ շէրիաթլէրի վէ իւզէրինիզէ գօ-
22 տուղում էլնիմի կէօրէճէքլեր։ Ա Է Աստաէլ
էվի օլ կիւնտէն սօնկրա օնլարընն Ալլահը պէն
23 Աստպա օլտուղումա պիլէճէքլեր։ Էմ
դահֆէլեր պիլէճէքլեր քի՝ Աստաէլ էվի եարա-
մազլըգլարը՝ իչիւն՝ պանա ա՛նը օլտուգլարը՝ ի-
չիւն՝ էսիր օլտուլար, վէ եիւգիմիւ օնլարտան
սագլատըմ. վէ օնլարը տուշմէնլէրինին էլինէ
թէսլիմ էթտիմ, վէ ճիւմլէսի գըլըճտան տուշ-
24 տուլեր։ Ընլարա՝ մուրտարլըգլարընա կէօրէ
վէ գապահաթլարընա կէօրէ էյլէտիմ, վէ օն-
25 լարտան եիւգիմիւ սագլատըմ։ Ընուն իչիւն
Աստպա Ալլահ պէջալէ տեր. Էալա Յա՛գօպուն
էսիրլիյինի տէօնտէրէճէյիմ՝ վէ ճիւմլէ Աստաէլ

Digitized by Google

էվինե մէրհամէթ էտէճէյիմ , վէ մուգաատէթ
ատըմ իչիւն ղայրէթ էճքէճէյիմ։ ¶ Է օնլար՝ 26
Եէրլէրինտէ էմնիյէթ իւզրէ օթուրտուգ գօրգու-
տան ետղ իքէն՝ պանա իշլէտիքլէրի հէվի գա-
պահաթլարընը վէ ըէզալէթլէրինի էճքէճէքլեր։
Ընլարը գահմիլէրտաէն տէօհութիւմտէ , վէ 27
օնլարը տուշմէնլէրինին տիյարլարընտան տէվ-
շիրտիյիմտէ , օլտէմ օնլարտան՝ չօգ գաիֆէլէրին
կէօզլէրի էօնիւնտէ մուգաատէթ օլաճաղըմ։
¶ Է օնլարը գաիֆէլէրէ էհիր միւրտիմ իսէտ , 28
եինէ օնլարը Եէրլէրինէ տէվշիրտիմ՝ ատթըգ օ-
րտատա օնլարտան պագը գօմայան՝ օնլարընն Ա-
լահը Ատապ պէն օլտուղումու պիլէճէքլէր։ ¶ Է 29
ատթըգ օնլարտան Եիւզիմիւ տագլամայաճաղըմ.
իլլա Ատուտումու Ատրահէ էվինին իւզէրինէ տէօ-
քէճէյիմ՝ տէյօր Ատապ Ալլահ։

ՊԱՐ 40։

Ալսիրկիմիզին հիրմի պէշինճի եըլընտա՝ եը՛լ 1
պաշընտա այլըն օնուննճու կիւնիւնտէ՝ շէհրին վու-
րումասընըն օն տէօրտիւնճիւ եըլընտա՝ հէման
օ կիւնտէ իւզէրիմէ Ատապընն էլճի օլուպ՝ պէնի օ-
րտայա կէօթիւրտիւ . պէնի Ալլահ րուհայատընը- 2
տա Ատրահէ տիյարընա կէօթիւրտիւ , վէ պէնի
ղայէթ եիւքսէք պիր տաղընն իւզէրինէ գօտու ,
վէ օնուն իւզէրինտէ գը՛պլէտէն պիր շէհր՝ պի-
նատա կիպի վարըտը։ ¶ Է պէնի օրտայա կէօ- 3
թիւրիւնճէ , իշլէթ՝ կէօսթէրիշի պագը՛ր կէօս-
թէրիշինէ պէնկիզեր՝ պիր ատէմ վարըտը , վէ օ-
նուն էլինտէ քէթէնտէն իւի՝ վէ էօլչիւ գավմը-
շը վարըտը . վէ օ՝ գաիւտատա տուրտուտու։
¶ Է օ ատէմ պանա տէտի . Այ՝ ատէմ օղլու՝ 4
կէօզիւն իլէ կէօր , վէ գուլագլարընն իլէ իշիթ , վէ

Digitized by Google

սանա հէփ կէօսթէրտիքլէրիմի եիւրէյինէ գօ. զիրա սէն պուրայա՝ պէն սանա կէօսթէրէյիմ տէյիւ կէթիրիլտին. հէփ կէօրտիյիւնիւ յապա-
էլ էվինէ պիլտիր։

5 Ալ Ի իշթէ էվին տիշարրսընտան չէփէվրէ գա-
լէ՝ վարրտը, վէ օ ատէմին էլինտէ՝ պիր արշըն
վէ պիր գարրշտան՝ ալթը արշըն պիր էօլչիւ
գամըշը վարրտը. վէ տիվարրըն էնինի պիր գա-
մըշ՝ վէ եիւքսէքլիյինէ պիր գամըշ էօլչտիւ։

6 Յամի օ՝ եիւղիւ կիւնտօղու եօլունա տօղրու օ-
լան գափուչա կէլիյա՝ օնուն տէրէճէլէրինէ չըգ-
տը, վէ գափունուն պիր էշիյինի պիր գամըշ էնլի՝
վէ օպիր էշիյինի պիր գամըշ էնլի էօլչտիւ.

7 Ալ Ի օտա պիր գամըշ ուզուն՝ վէ պիր գա-
մըշ էնլի իտի, վէ օտալարըն մնապէյնի պէշ ար-
շըն իտի. վէ դուխու սաչտաղընըն եանընտա օլան
գափունուն էշիյի՝ իչիրտէն պիր արշըն իտի։

8 Էմ օ՝ գափունուն սաչտաղընը իչէրտէն՝ պիր
9 գամըշ էօլչտիւ։ Ալ Ի գափունուն սաչտաղընը
սէքիզ արշը՛ն էօլչտիւ, վէ օնուն չըգմասը իքի
արշըն իտի. վէ գափունուն չըգմասը իչեանտան
10 իտի։ Ալ Ի կիւնտօղուսու եօլունա տօղրու գա-
փունուն օտալարը՝ պիր եանտան իւչ վէ օպիր
եանտան իւչ օլու՝ իւչիւնիւն էօլչիւսիւ պիր իւ-
տի. հէմ գափունուն չըգմալարընըն էօլչիւսիւ՝
11 պիր եանտան վէ օպիր եանտան պիր իտի։ Ալ Ի
գափունուն մէտիխէլինին էնինի օն արշըն էօլչ-
տիւ. գափունուն ուզունլուղու օն իւչ արշըն ի-
12 տի։ Ալ Ի օտալարըն էօնիւնտէքի արալըգ պիր
եանտան պիր արշըն՝ վէ օպիր եանտան արալըգ
պիր արշըն իտի. վէ օտալար պիր եանտան ալ-
թը արշըն՝ վէ օպիր եանտան ալթը արշըն իտի։
13 Ալ Ի պիր օտանըն տամընտան օպիրինին տամը-

Digitized by Google

նատէք՝ գափուչու էօլչուս . մեռնիլ մեռնելէ
գարշը՝ օնուն էնի իյիրմի պէշ արշըն իտի ։ ¶ Է 14
գափունուն չըգմասըները ալթմըշ պըշըն էյլէտի . վէ
չըգմանըն ալթընտա գափունուն չէվրէսինտէ
հավլի վարիտի ։ ¶ Է էօն գափունուն եիւ- 15
զինտէն ինչ գափունուն սաչաղընըն եիւզինէ-
տէք՝ էլլի արշըն իտի ։ ¶ Է օտալարըն հէմ օն- 16
լարըն չըգմալարընըն եանընտա գափունուն ինչ
եանընտան՝ չէփ չէվրէ գաֆֆէլէրի վարըտը .
սաչաղլար տուխի պէօյլէ իտի . վէ ինչ եանտան
չէփ չէվրէ փէնճէրէլէր վարըտը . վէ չըգմանըն
տիրէքլէրի վարըտը ։

Ընտէն պէնի տիշուպի հավլիյէ կէլմիրտի , 17
վէ իչիմէ օթատա օտալար՝ վէ հավլի իչինն եա-
փըմըշ չէփ չէվրէ տէօշէմմէ վարըտը . տէօշէմմէ-
տէ օմուզ օտալար վարըտը ։ ¶ Է գափուլա- 18
րըն եանընտաքի տէօշէմմէ՝ գափուլարըն ուզուն-
լուղունա գարշը օլան՝ աշաղլաքի տէօշէմմէ իտի ։
Ընտէն օ՝ աշաղլաքի գափունուն էօնիւնտէն ինչ 19
հավլինին էօնիւնէտէք տիշարտան՝ կիւնտօղուշա
վէ փորեասա տօղրու էնի եիւզ արշըն էօլչուս ։
Հէմ տիշարը քի հավլինին եիւզիւ փորեասա 20
եօլունա տօղրու օլան գափուտունուն ուզունլու-
ղունու վէ էնինի էօլչուս ։ ¶ Է օնուն օտալա- 21
լըր ինչ պիր եանընտան՝ վէ իչ օպիր եանըն-
տան իտի , վէ օնուն չըգմալարը վէ սաչաղլարը
էվվէլքի գափունուն էօլչ իւսթինձէ իտի . օնուն
ուզունլուղու էլլի արշըն՝ վէ օնուն էնի իյիրմի
պէշ արշըն իտի ։ ¶ Է փէնճէրէլէրի հէմ սա- 22
չաղլարը վէ տիրէքլէրի՝ եիւզիւ կիւնտօղուշա
տօղրու օլան գափունուն էօլչ իւսթինձէ իտի . վէ
օնա եէտի պատամագ իլէ չըգարլարըտը , վէ սա-
չաղլարը էօնէրինտէ իտի ։ ¶ Է ինչ հավլինին 23

Digitized by Google

գափուսու՝ փօթեաս վէ կիւնտօղուսու գափուսու-
նուն գարշըսընտա իտի. վէ գափուտան գափույա
եիւզ արշըն էօլչտիւ:
24 Ընտէն պէնի գըպլէ եօլունա կէթիրտի, վէ
իշթէ գըպլէ եօլունա տօղրու գափու վարըտը,
վէ օնուն չըգմալարընը վէ սաչագլարընը պուն-
25 լարըն էօլչիւսիւնճէ էօլչտիւ: Ա Է օնուն հէմ
սաչագլարընըն չէփ չէվրէ՝ պու փէնճէրէլէր կի-
պի փէնճէրէլէրի վարըտը. ուղունլուղու էլլի
26 արշըն՝ վէ էնի խիրմի պէշ արշըն իտի: Հէմ
օնա չըգմադա եէտի պասաւմաղը՛ վարըտը, վէ սա-
չագլարը էօնլէրինտէ իտի. վէ օնուն չըգմասըն-
տա պիր պու եանտան վէ պիր էօթէկ եանտան
27 տիրէքլէրի վարըտը: Ա Է գըպլէ եօլունա տօղ-
րու իչ հավլինին գափուսու վարըտը. վէ գըպլէ
եօլունու գափուտան գափույա եիւզ արշը՛ն
էօլչտիւ:
28 Ա Է պէնի գըպլէ գափուսունտաքի իչ հավ-
լիյէ կէթիրտի. վէ գըպլէ գափուսունու պու էօլ-
29 չիւսիւնէ կէօրէ էօլչտիւ: Ա Է օնուն օտալարը
վէ չըգմալարը վէ սաչագլարը պու էօլչիւլէրէ
կէօրէ իտի. վէ օնուն՝ հէմ սաչագլարընըն չէփ
չէվրէ փէնճէրէլէրի վարըտը. ուղունլուղու էլլի
30 արշըն՝ վէ էնի խիրմի պէշ արշըն իտի: Ա Է
սաչագլար չէփ չէվրէ՝ խիրմի պէշ արշըն ուղուն
31 վէ պէշ արշըն էնլի իտի: Ա Է սաչագլարը տիշ
հավլիյէ տօղրու իտի. վէ չըգմալարընտա տի-
րէքլէրի վարըտը. վէ օնա չըգմադա՝ սէքիզ պա-
սամագլարը՛ վարըտը:
32 Ընտէն պէնի կիւնտօղու եօլունուն իչ հավլի-
սինէ կէօթիւրտիւ, վէ գափույու պունլարըն էօլ-
33 չիւլէրինճէ էօլչտիւ: Ա Է օնուն օտալարը վէ
չըգմալարը վէ սաչագլարը՛ պունլարըն էօլչիւլչ-

Digitized by Google

րինձէ խոր. վէ օնուն Հէմ սաչագլարընըն չէփ
չէվրէ փէնճէրկէլերի վարրսրը. ուզունլուղու էլլի
արշըն՝ վէ էնի իյիրմի պէշ արշըն խոր։ Ա Է 34
սաչագլարը տիշարքի Հավլիյէ տօղրու խոր. վէ
չզգմնալարընըն՝ պիր եանտան վէ օպիր եանտան՝
տիրկէլերի վարրսրը. վէ օնա չզգմաղա սէքիզ
պասամաղը՝ վարրսրը։

Ա՝նտէն պէնի փօրեաս գափուսունա կէթիր- 35
տի. վէ պունլարրն Էօլչիւսիւնճէ՝ օտաղարընը՝ 36
չզգմալարընը վէ սաչագլարընը վէ չէփ չէվրէ փէն-
ճէրկէլերինի Էօլչտիւ. ուզունլուղու էլլի արշըն՝ վէ
էնի իյիրմի պէշ արշըն խոր։ Ա Է օնուն չզգմա- 37
լարը տիշ Հավլիյէ տօղրու խոր. վէ չզգմալա-
րընտա պիր եանտան վէ օպիր եանտան՝ տիրկէ-
լէր վար խոր. վէ օնա չզգմաղա սէքիզ պասա-
մնգլարը՝ վարրսրը։ Ա Է պիր օտա՝ վարրսրը, 38
քի օնուն մէտիւէլի գափուլարրն եա՛ն փերվազ-
լարը եանընտա խոր. զիւլթիւնեանմնայը օթատա
եայդալըլարըսը։ Ա Է գափունուն սաչաղընտա 39
պիր եանտան իքի սօֆրա՝ վէ օպիր եանտան ի-
քի սօֆրա՝ վարրսրը, քի օնլարրն իւզերինտէ պիւ-
լթիւնեանմնայը վէ կիւնտ՛զդուրպանընը վէ սուչ-
գուրպանընը պօղազլայալար։ Ա Է փօրեաս 40
գափուսու մէտինէլինին չզգը շընըն տիշ եանընը-
տա իքի սօֆրա՝ վէ օպիր եանտան օլան գափու-
նուն սաչաղընտա իքի սօֆրա վարրսրը։ Վա- 41
փունուն եանընտա պիր եանտան տէօրթ սօֆ-
րա՝ վէ օպիր եանտան տէօրթ սօֆրա վարրսրը.
սէքիզ սօֆրա խոր. օնլարրն իւզերինտէ պօղազ-
լարրսրը խոր։ Ա Է պիւլթիւնեանմանընն տէօրթ 42
սօֆրալարը եօնուլմուշ դաշտան՝ պիր պուչուգ
արշըն ուզուն վէ պիր պուչուգ արշըն էնլի վէ
պիր արշըն եիւքսէ՛կ խոր. պիւլթիւնեանմնայը վէ

Digitized by Google

գուրպանը պօղալլատըգլարը ալէթլէրի օնլարըն
43 իւզէրինէ գօրլարըտը: Ալ֊ֆ իչէրուտէն չէփ չէվ֊
րէ պիր գարըշ էնլի մլխլանմըշ չէնկէլլէր վա֊
րըտը. վէ սօֆրանըն իւզէրինտէ գուրպանըն էթի֊
գօնո֊պո֊պո:
44 Ալ֊ֆ իչ գափունուն տիշարըսընտա՝ փօրեաս
գափուսունուն եանընտա օլան իչ հավլիտէ սա֊
ղէնտէլէր օտալարը վարըտը. վէ օնլարըն եիւղիւ
գլ'պլէ եօլունա տօղրու իտի. պիրի կիւնտօղուսու
գափուսու եանընտա օլուպ՝ եիւղիւ փօրեաս եօ֊
45 լունա տօղրու իտի: Ալ֊ֆ պանա տէտի. Պու՝
եիւղիւ գլ'պլէ եօլունա տօղրու օլան օտա՝ էվին
նէվպէթլէրինի պէգլէյլէն քեահխինլէրինտիր:
46 Ալ֊ֆ եիւղիւ փօրեաս եօլունա տօղրու օլան օտա՝
մէզպահըն նէվպէթլէրինի պէգլէյլէն քեահխին֊
լէրինտիր. օնլար՝ Լ'ապապա խըզմէթ էթմէգ իւ֊
չիւն եագլաշան՝ Լէւի օղուլլարընտան Լատօգ
օղուլլարըտը:
47 Լընտէն հավլիյի եիւզ արշըն ուզուն՝ վէ եիւզ
արշըն էնլի էօլչիւ. օ՝ տէօրթ քէօշէ իտի. վէ
մէզպահ էվին էօնիւնտէ իտի:
48 Ալ֊ֆ պէնի էվին սաչաղընա կէթիրտի. վէ սա֊
չաղը պէշ արշըն պիր եանտան՝ վէ պէշ արշըն
օպիր եանտան էօլչիւ. վէ գափունուն էնի իւչ
արշըն պիր եանտան՝ վէ իւչ արշըն օպիր եան֊
49 տան իտի: Լաչաղըն ուզունլուղու իյիրմի ար֊
շըն վէ էնի օ՛ն պիր արշըն իտի. վէ օնա չըգտըգ֊
լարը պասամագլարտա՝ պիր եանտան պիր վէ օ
պիր եանտան պիր չըգմալարընտա տախ՝ տիրէք֊
լէր վարըտը:

Digitized by Google

ՊԱՏ. 41։

1 Նոյնէն պէնի Հէյքէլէ կէթիրտի, վէ օնուն չըգ-
մալարընը էօլէտիւ, պիր եանտան ալթը արշըն
էնլի՝ վէ օպիր եանտան ալթը արշըն էնլի՝ չա-
տրըրն էնի՛նճէ խոր։ 2 Ի գափունուն էնի օ՛ն
արշըն օլուպ՝ գափունուն եանլարը պէշ արշըն
պիր եանտան՝ վէ պէշ արշըն օպիր եանտան խ-
տի. վէ օնուն ուզունլուղունու գը՛րգ արշըն՝ վէ
էնինի խիրմի՛ արշըն էօլչտիւ։

3 Ի իչէրիյէ կէրիպ՝ գափունուն չըգմասընը
իքի՛ արշըն՝ վէ գափուդյու ալթը արշըն էօլչտիւ.
վէ գափունուն էնի եէտի՛ արշըն խոր։ 4 Ի
Հէյքէլին էօնիւնտէ՝ օնուն ուղունլուղունու ի-
յիրմի՛ արշըն՝ վէ էնինի խիրմի՛ արշըն էօլչտիւ.
վէ պանա ուէտի. Պու՝ ա՛զիզլէր ա՛զիզի տիր։

5 Ի էվին տիվարընը ալթը արշըն՝ վէ էվին էդ-
րաֆընտաս չէփ չէվրէ օտանըն էնինի տէօրթ ար-
շըն էօլչտիւ։ 6 Ի օտալար՝ պիրի պիրինէ գար-
շը սայրտա օթուզ՝ իւչ խոր. վէ օնլարըն եափը-
շաճաղը օլմագ իչէւն՝ չէփ չէվրէ օտալարըն օլան
էվին տիվարընա կիրէրլէրիտի. ամմա էվին տի-
վարընա եափը շմազլարրտը։ 7 Ի օտալարա
չըգմաղա՝ չըգտըգչա կէնիշիր վէ տօլաշըր նէը-
փէտա՛ ն վարրտը, քի էվին չէփ չէվրէսինտէ՝ եօ-
գալըչա չըգմաղա էվի տօլաշըրրտը. օնտան էօ-
թիւրու չըգտը՛գչա կէնիշէրիտի. վէ պէջյէճէ՛
աշաղաքի օտատան եօգարը քինէ օրթատան՛ն
չըգը լըրրտը։ 8 Ի չէփ չէվրէ էվին եիւքսէքլի-
յինի կէօրտիւմ. օտալարըն թէմէլլէրի պիր ե-
նը թէմամ՝ պիր գամըշ՝ ալթը արշը՛ն խոր։
9 Տիշարրտա օտալարա պիթիշիք օլան տիվարընն
էնի՛ պէշ արշըն խոր. վէ գալան՝ օտալարըն իչի

Digitized by Google

10 մահալի իտի : Ալ է օտալարըն պէյնինտէ՝ էվին
էդրաֆընտա՝ էէի էէվըէ իյիրմի արշըն էն վա-
11 րըտը : Ալ է օտալարըն մէտիխէլէրի՝ գալան մա-
հալէ տօղրու իտի . մէտիխէլին պիրի փօրեաս եօ-
լունա՝ վէ մէտիխէլին պիրի գը՛պլէյէ տօղրու ի-
տի . վէ գալան մահալին էնի՝ էէի էէվըէ պէշ ար-
12 շըն իտի : Ալ է գալան մահալին էօնիւնտէ կիւն-
պաթը եօլու քէօշէխինտէ օլան պինանըն էնի՝
հէթմիչ արշըն իտի , վէ պինանըն տիվարի՝ էէի
էէվըէ պէշ արշըն էնլի՝ վէ ուղունլուղու տօգ-
13 սան արշըն իտի : Ալ է էվի՝ եիւզ արշըն ուղուն
էօլչիւ . վէ գալան մահալ հէմ պինա՝ տիվար-
14 լարը՝ իլէ՝ եիւզ արշըն ուղուն իտի : Ալ է պի-
նանըն եիւզիւ՝ կիւն տօղուշա տօղրու օլան գալան
մահալ իլէ՝ եիւզ արշըն էնլի իտի :
15 Ընտէն պինանըն արտ դարաֆտան օլան գա-
լան մահալէ գարշը քի ուղունլուղունու վէ օնուն
րէվագլարընը պիր եանտան վէ օպիր եանտան՝
իչէրքի հէյքէլ հէմ հավիւնին տայէգլարը իլէ՝
16 եիւզ արշըն էօլչիւ : Վատիւ էշիքլերի վէ
գափալը փէնճէրէլէր վէ էէի էէվըէ իւչ թապա-
գա գափու էշիյինին գարշըսընտա հէր եանտան
խագըլ տէօշէլի րէվագլար իլէ՝ հէմ եէրտէն
թա փէճճէրէլէրէտէք էօլչի՛ , փէնճէրէլէր իսէ՝
17 էօրթիւլիւ իտի , Վատիւ իւսթիւնիւ վէ թա
իչէրքի էվի՝ վէ տիշարըտան՝ վէ պիւրիւնիւ տի-
վարը էէի էէվըէ իչէրտէն վէ տիշարտան էօլ-
18 չիւյէ կէօրիւ : Ալ է քէրուպիմլէր հէմ խուրմա
աղաճլարը իլէ իշլէնմիշ իտի . վէ իքի քէրուպիմ-
լէրին արասընտա խուրմա աղաճը՝ վէ հէր քէ-
19 րուպիմին իքի եիւզիւ վարըտը : Ալ է խուրմա ա-
ղաճընա տօղրու պիր դարաֆտան ատէմ եիւ-
զիւ՝ հէմ օպիր դարաֆտան խուրմա աղաճընա

Digitized by Google

տօղրու կենձ աթալան եիւզիւ իտի. պիւթիւն ե-
վին չէփ չէվրէ իշլէնմէսի պէօյլէ իտի։ Ա՛խեր- 20
տէն թա գափուսուն իսթիւնեատէք քէրուպիմլէր
վէ խուրմա աղաճլարը իշլէնմիշ իտի. Հէյքէլին
տիվարընտա տախ։ Հէյքէլին գափու փէր- 21
վազլարը տէօրթ քէօշէլի իտի. վէ Ա՛ագաէսէնին
եիւզիւնիւն կէօսթէրիշի՝ օպկինին կէօսթէրիշի
կիպի իտի։ Ա՛ղաճ մէզպահ՝ իւչ արշըն եիւք- 22
սէք իտի, վէ ուզունլուղու իքի արշըն իտի. վէ
ընուն քէօշէլերի վարըտը, վէ ուզունլուղու հէմ
տիվարլերի աղաճտան իտի. վէ օ՛ պանա տէտի.
Ա՛ապպըն հուզուրունտա օլան ասֆըա պու՛ տուր։
Ա՛ յ Հէյքէլին հէմ Ա՛ագաէսէնին իքի գափու- 23
լաթլ՛ վարըտը։ Ա՛ յ գափուլարըն՝ իքիշեր գա- 24
նատը վարըտը. իքի տէօնէր գանատ օլարագ՝ ի-
քի գանատ պիրինին վէ իքի գանատ օպիրինին
վարըտը։ Ա՛ յ օնլարտա՝ Հէյքէլին գափուլա- 25
րընտա՝ տիվարըտըրըն իւզէրինտէ իշլէնմիշ օլան
կիպի՝ քէրուպիմլէր վէ խուրմա աղաճլարը իշ-
լէնմիշ իտի. վէ տիշարըտան սաչաղըն եիւզիւն-
տէ գալըն աղաճլարը վարըտը։ Ա՛ յ սաչագլա- 26
րըն եանլարը՛ իւզէրինտէ վէ էվին օտալարընտա
վէ գալըն աղաճլարտա՝ պիր եանտան վէ օպիր
եանտան գափալը փէնճէրէլէր վէ խուրմա աղաճ-
լարը վարըտը։

ՊԱՐ 42։

Ա՛նտէն պէնի փօրեաս եօլունա տօղրու օլան տի- 1
շարքի հավուզիյէ չըգարտը. վէ պէնի գալան մա-
հալին գարշըսընտա օլան՝ վէ փօրեասա տօղրու
օլան պինանըն գարշըսընտա քի օտայա կէթիր-
տի։ Փօրեաս գափուսու էօնիւնիւն ուզունլու- 2
զու եիւզ արշըն վէ էնի էլլի արշըն իտի։ Ա՛յ

Digitized by Google

հավիտենին գտափուլայրինան գարշը վէ տիշայրքի
հավիտենին տէօշէմխոնէ գարշը՝ րէվագ րէվալտա
4 գարշը՝ իւչ ֆիատագա խոր։ Ա՚ է օտալտրքն
էօնիւնտէ՝ իչերտէն օն արշքն էնլի մէյտան՝ պիր
արշքն պիր ճօլ վաքրտաք. վէ մէտոհէլլէրի փօրեա-
5 ատ տօղրու խոր։ Ա՚ է ճօգաբրքի օտալտար գը-
ատ խոր. զիքտա րէվագլար օնլարտան՝ պինճաքն
աշաղտաքիլէրինտէն վէ օրմատտաքիլէրինտէն
6 եիւքսէք խոր։ Ո՚ իրա օնլար իւչ ֆիատագա խ-
տի, վէ հավէլէլէրին տիրէքքէրի կիպի տիրէքքէ-
րի ճօղ խոր. օնտան իչինն եէրտէն՝ աշաղտաքիլէր-
տէն վէ օրմատտաքիլէրտէն տատր խոր։
7 Ա՚ է օտալտարքն գարշըսըմտա՝ տիշտրքի հավ-
լինին դարտաֆքընտա օլան օտալտարքն էօնիւնտէ-
քի տիշ տիմարքն ուզունլուղու՝ էլլի արշքն խոր։
8 Ո՚ իրա տիշտրքի հավլինին օտալտարք էլլի ար-
շքն ուզուն խոր. վէ իչինէ հէյքէլքին էօնիւնտէ
եիւղ արշքն խոր։
9 Ա՚ է պու օտալտարքն տալֆընտան՝ տիշտրքի հավ-
լինէն օնլարտա վարտաճադ կիւնտօղրու ճանիպինին
10 մէտոհէլլի խոր։ Ը՚տալտար՝ գալտան մինհալին գար-
շըսըմտա վէ պինանալէն գարշըսըմտա՝ կիւնտօղրու-
տան եանտա հավլի տիմարքնէն էնինտէ խոհլէր։
11 Ա՚ է էօնլէրինտէքի ճօղ՝ փօրեատա ճօղրու օտալտա-
րքնէն կէօսթէրիշի կիպի խոր. օնլարքն ուզ-
ղունլուղու՝ էնլէրի կիպի խոր. վէ օնլարքն հէյի
չըգըշտարք՝ հէմ օնլարքն ա՚տէթլէրինճէ հէմ
12 մէ տոհէլլէրինճէ խոր։ Հէմ գրպլէ ճօղունտտա-
քի օտալտարքն մէտոհէլլէրի կիպի՝ ճօղրու պաշնտ-
տա պիր մէտոհէլ վարքտաք, է՚ա՚նի կիւնտօղրուտ-
ճօղունտա կիրիշտէ՝ տօնատօղրու տիմարքն էօ-
նիւնտէքի ճօլտա։
13 Ի՚նտէն պատա տէտի. Վատլտն մինհալին էօ-

Digitized by Google

Նուեռեն օլան փօրեաս ետնը օտալտըը նէ գըզ-
լէ ետնը օտալտը՝ Աւսպաս ետգըշտան քնահ հին-
լէրին ա՛զիզլէր ա՛զիզնին նէտիքլէրի մուգաւտուէս
օտալա՛ր տըր. ա՛զիզներ ա՛զիզներին վէ էքմէ՛ք-
փէշքէշնին վէ կիւնահգաւըպանըներ վէ սո՛ւգաւը-
պանըներ օթուլա գօրլար. զիքա օ՛ մուգաւտուէս
մահ՛ալտըր։ Վ՛ահգինլէր օրայա կիրտիքտէ, 14
ոնլար Աւգաբէսէտին տիշարըքի համլիչէ չըգ-
մազլար, իրա օ՛ իրզիմէ էթտիքլէրի էս՛ վազ-
լարըներ օթուլա պրաղըրլար, զիքա ոնլար մուգաւտ-
տէուտիր՛. անտէն զայըրի էս՛ վազլար կիւխա՛ գաւ-
մա միւճա՛լիք օլանա եազըշըրլար։

Լամի օ՛ իչէրքի էվին էօլէվէտինի ԹԷքմիլ է- 15
տի՛նճէ, պէնի կիւնաօղուսու եօլունա ատօղրու օ-
լան գափունտուն եօլունա չըգալտըը, վէ օնու չէփ
չէվրէ էօլէտիս։ Էօլէիս գամըշը իլէ՛ կիւնաօ- 16
ղուսու Ճանիպինի պէշ եիւզ գամըշ՛ չէփ չէվ-
րէ էօլէիս գամըշը իլէ էօլէտիս։ Փօրեատս Ճա- 17
նիպինի՛ չէփ չէվրէ էօլէիս գամըշը իլէ՛ պէշ
եիւզ գամըշ էօլէտիս։ Վ՛ըզլէ Ճանիպինի էօլ- 18
չիս գամըշը իլէ պէշ եիւզ գամըշ էօլէտիս։
Պաթը՛ Ճանիպինէ տէօնիւզ՝ էօլէիս գամըշը իլէ 19
պէշ եիւզ գամըշ էօլէտիս։ Ո՛նու տէօրթ Ճա- 20
նիպինէ էօլէտիս. օնուն՝ մուգաւտուէս իլէ նատիւք
մահ՛ալին արտասըներ այըրտաճագ՝ պէշ եիւզ գա-
մըշ ուղուն վէ պէշ եիւզ էնլի տիվարի վա-
րըտը։

ՊԱՏ. 43։

Նատէն պէնի գափուչա՛ կիւնաօղուսու եօլունա 1
պագան գափուչա՛ կէօթիւրտիս։ Վ՛է իշթէ 2
կիւնաօղուսու եօլունտան Խարաէլ Ա՛ստուծոյն
ձէլալի հէլիրիտի. վէ սէսի՛ չօգ սուլար սէսի կի-

Digitized by Google

ալի խոր, վէ եէր ծնուն ձէլալինտէն միանէվվէր
3 օլտու։ ¶ Է կէօրտիւիւմ քուչա՝ այնիլէ շէհրի
պօղմաղա կէլտիյիմտէ կէօրտիւիւմ քուչա կի-
պի խոր, վէ քուչալար վէ էպար ըրմաղընտա կէօր-
տիւիւմ քուչա կիպի խոր. վէ եէզիւճի գլուն գա-
4 փանտըմ։ ¶ Է եէզիւճ կիւնտօղուտա եօղունա
ատօղուտ օլան գափունտան եօղունտան Իսպպլին
5 ճէլալէ էվվէ կէլտի։ ¶ Է ըուհ պէնի գալտըրտը,
վէ պէնի իչերիքի հավվլիյէ կէօրէիւտու. վէ իշ-
լեթ Իսպպլին ճէլալէ էվի տօղուտուրմուշ խոր։
6 ¶ Է էվտէն պանտա պիր սեօյլէյէճ իշլեթտիմ. վէ
7 նանըմտատա պիր ատէմ տուրտուտու։ ¶ Է պա-
նա ատէտի. Ձյա՞ ատէմ օղլու՝ Իսրաէլ օղուլլա-
րընըն ասրասընտա էպէտէն սաքին օլաճաղըմ
ֆեախֆեթըմըն մահալինի՝ վէ այագլարըմ դա-
պանընըն մահալինի՝ վէ մուգաատէա ատրըճ Իս-
րահէլ էվի քէնտիլէրի վէ փատիշահլարը զինա-
լարը իլէ վէ փատիշահլարընըն լէշլէրի իլէ ֆեփե-
փուլֆանէլէրինտէ արէվլուգ նափաքլայմայալար։
8 ¶ Չինքլէրինի էշկիյիճի՝ վէ գափուփէրվազլարընը
գափուփէրվազլըմա եուագըն գօտուգլարընտա,
պէնիմ իլէ օնլարընն ասրասընտա տիվանը վար ի-
քէն՝ իշլէտիքլէրի մէքրուհլուգլար իլէ մուգատ-
տէա ատաքըն նափաքլատուլար, պէն տէ օնլարը
9 ղատլապտըմ իլէ տուքէմտիմ։ ¶ Ամա գինատա-
րընը վէ փատիշահլարընընն լէշլէրինի պէնտէն
իրագ էվմինլէր, վէ էպէտէն ասրալարընտա սաս-
10 քին օլայըմ։ ¶ Էն՝ եա՛ ատէմ օղլու՝ Իսրաէլ
էվինէ պու էվի պիլտիր, վէ հարամզատլըգլարըն-
11 տան ուղանաքընլար. վէ ըէտտի էօլսէհինլէր։ ¶ Է
էյէր հէփ իշլէտիքլէրինտէն ուղանընըլարսա,
օնլարա՝ էվինն սուրէհինի վէ օնուն ըէտտինի վէ
ճնուն չօգը շլարընը վէ կիրիշլէրինի վէ հէփ սու-

Digitized by Google

թէթէլերինի վէ հէփ գանուելտրները վէ հէփ տու-
րէթէլերինի վէ հէփ նօմօլտրները պիլտիր , վէ օն-
լարըն կէօղլերի էօնիւնէտ եալ . վէ օնուն հէփ
տուրէթէլերինի վէ գանուելտրները հրմիդ էտիպ՝
ընտրեր իճրայ էտէլէր : 12 Այլինն նօմօտու պու տուբ .
( )նուն չէփ չէվրէ սինօրտու ասպրընտա
ա՛պիզլեր ա՛պիզի օլաճագ . իչիմէ էվինն նօմօտու
պու տուբ :

13 Է՛ մէզպահըն՝ արշընըզը խղրէ էօրէիւսիւ
պու տուբ , արշըն՝ պիր արշըն վէ պիր գարըշ
տրը , իմոի իչի պիր արշըն՝ վէ էնի պիր արշընն՝
վէ սինօրտու չէփ չէվրէ քէնարընտա պիր գարըշ
օլաճագ , քի պու մէզպահըն իչէանըն օլաճագ :
14 Է՛ եէրին իւզէրինտէ օնուն իչէանընտան թա
աշաղըզի սաչաղտըէ իչի արշընն՝ վէ էնի պիր
արշընն օլաճագ . վէ քէչէիւք սաչաղտան թա
պէօյիւք սաչաղտըէ տէօրթ արշընն՝ վէ էնի պիր
արշընն օլաճագ : 15 Իմոի մէզպահ տէօրթ արշընն
օլու պ՝ մէզպահտան եօգտրը տէօրթ պույնուղ
օլաճագ : 16 Է՛ մէզպահ օն իչի արշընն ուզուն
վէ օն իչի արշընն էնլի՝ տէօրթ քէօշէսի իլէ
տէօրթքէօշէ օլաճագ : 17 Է՛ օնուն տէօրթ
քէօշէսինտէ՝ սաչաղը օ՛նտէօրթ արշընն ուզուն՝
վէ օ՛նտէօրթ արշընն էնլի օլաճագ , վէ չէվրէ-
սինտէ սինօրտու եատրմ արշընն՝ վէ իչի չէփ չէվ-
րէ պիր արշընն օլաճագ , վէ նէրտիպանը կիւն-
տօղուսունա տօղրու օլաճագ :

18 Ընտէն պանա տէտի . Չուս ատէմ օղլու՝ Ասպա
Ալլահ պէօյլէ տէր . Է՛զպահըն՝ օնու եատիտրգ-
լարը կիւնտէ՝ գանուելտրը պու տուբ , քի օնուն
իւզէրինտէ պիւթիւնեանմալար սունուլա , վէ
օնուն իւզէրինտէ գա՛ն սէրփիլէ : 19 Է՛ պանա
խրզմէթ էյմէյէ եազլըշան Աստօղուն վիր-

Digitized by Google

թիկեթինտէն օլան Լէվիի քահանէլէրէ՝ տէյօր
Եահպահ Ալլահ՝ կիւնահգոռպանը իչինն պիր կէնճ
20պուղայ վէրէսին։ Ա Է օնուն գանընանան ալդըգ՝
օնուն տէօրթ պուչուղու իւզէրինէ վէ ատչա-
ղըն տէօրթ քէօչէսինէ՝ վէ չէփ չէփէ քէնարը
նա գօյասըն. վէ օնու փաքէչիայ՝ օնուն իչինն
21քէֆարէթի էտէսին։ Ընտէն կիւնահգոռպանը
պուղայը ալըպ՝ էվինն թայինն օլունմուշ մահա-
լինտէ Ահագտէսէնին տիչտրըրնատա եագըսըն։
22Ա Է իքինճի կիւնտէ կիւնահգոռպանը իչինն
պիր այըպսըզ էրքէճ սունասըն. վէ մէզպահճի պու-
ղայ իլէ փաքէտիքէրի կէպի փաքայալար։
23փաքէտիգի պիթիրտիկինտէ, պիր այըպսըզ կէնճ
պուղա՝ վէ գօյունըպտատան պէր այըպսըզ գօչ սու-
24նասըն։ Ա Է օնըպրը Եահպահն հուզուրունատ
սունասըն, վէ քահանէլէր օնըպրըն իւզէրինէ
թէուզ սէրփէլէր, վէ օնըպրը Եահպահ պիթիրին-
25եանտա սունատըր։ Լէտէ կիւն՝ կիւնահգոռ-
պանը իչինն՝ հէր կիւն պիրէր էրքէճ սունասըն.
հէմ պիր կէնճ պուղա վէ գօյունըպտատան պիր
26գօչ՝ այըպսըզ օլարագ՝ սունատըր։ Լէտի կիւն՝
հէմնան մէզպահ քէֆարէթի էտէլէր, վէ օնու
փաքէչէլէր. վէ քէնտիլէրինէ նաւագ էտէլէր։
27Ա Է կիւնէրը տիւքէնինճէ, օղլաքի պու ատքիղինճի
կիւնտէ վէ օնտան սօնկրա քահանէլէր մէզպահճի
իւզէրինտէ պիթիրինճանտատըրըլըգը վէ սէլա-
մէթի գուրպանլարընըգը սունատըր, վէ սիղտէն
բաղի օլտճաղըմ՝ տէյօր Եահպահ Ալլահ։

ԳԼՈՒԽ 44։

1 Ընտէն պէնի՝ կիւնտօղուսունա պագան տիշա-
րըգի Ահագտէսէ գափուստունուն եօլունա տէօն-
2 տէրտի. վէ օ՝ գափալը իտի։ Ա Է Եահպահ պա-

Digitized by Google

նա տէտի. Պու գաւիտու գաւիալը՝ օլաճագ, ասը՛լ-
մայաճագ, վէ օնտան ատէմ կիրմէյճէք. զիրա
օնտան՝ Ադրաէլին Ա՛լլահը Ա՛ռպպ կիլուի, օնուն
իչիւն գաւիալը՝ օլաճագ։ ( ) պէյնի տիր, օն- 3
տա՝ Ա՛ռպպըն հուզուրունտա էքմէք եէմէյէ
պէյ քէնտիսի օթուրաճագ. օ՝ գաւիտնուն սա-
չաղը՝ եօլունտան կիրէճէք, վէ էէմէն օ եօլտան
չըգաճագ։

Ա՛նտէն պէնի՝ փօրեաս գաւիտուտու եօլունտան 4
էվլին էօնիւնէ կէթիրտի, վէ կէօրտիւմ՝ քի՝ իշլէ
Ա՛ռպպըն ճէլալի՝ Ա՛ռպպըն էվլինի տօլտուրմուշ
իտի. վէ եիւղիւ գօյուն գաւիտնըլմ։ Ա՛ յ Ա՛ռպպ 5
պանա տէտի. Այ՝ ատէմ օղլու՝ Ա՛ռպպ էվլինին
հէփ նօմմալարը՝ վէ օնուն հէփ գանունլարը՝
հագգընա սանա հէփ սէօյլէտիյիմ եիւրէյինէ
գօ, վէ կէօզլէրին իլէ պագ, վէ գուլագլարըն իլէ
իշլէ՝ վէ էվլին կիրիշլէրինի՝ Ա՛նգտէսէնին հէփ
չըդը շլարը իլէ տիգգաճէ էյլէ։ Ա՛ յ այ՛րլարա՝ 6
Ադրաէլ էվլինէ տէյէսին. Ա՛ռպպ Ա՛լլահ պէօյլէ
տէր. Այ՝ Ադրաէլ էվլի՝ հէփ մէքրուհլուգլարը-
նըզ սիզէ եէթէր. Այիւրէյի սիւննէթսիզ վէ 7
էթի սիւննէյճսիզ եատ օղուլլարընը Ա՛նգտէսէմ-
տէ օղուպ էվլի՝ մուտտաթլամագտա էքմէյիի՝ եա-
ղը վէ գանը սունտուղունուզտա էվլիմէ կէթիր-
տիյինիզտէ, օնլար սիզին հէփ մէքրուհլուգլա-
բընըզ իչիւն ա՛լտըմը նագդ էթմիւէր։ Ա՛ յ 8
մուհամմէտէս շէյլէրիմին սադդըսագտլարընը
ագգամտընըզ. իլլա Ա՛նգտէսէմտէ պէքլէնէ-
ճէք շէյլէրիմ իչիւն քէնտիլէրինի՛լէ պէքճիլէր
գօտունուզ։ Ա՛ռպպ Ա՛լլահ պէօյլէ տէր. Այտա- 9
էլ օղուլլարըն ատասընտա օլան ճիւմլէ եաւտ օ-
ղուլլարընտան՝ եիւրէյի սիւննէթսիզ վէ էթի
սիւննէթսիզ հիչ պիր եաւտ օղլու Ա՛նգտէսէմէ

10 կիրակէ՛ք: Իւր՝ պէնտէն փութալորը ար-
տընձա սափան Իսրաէլ օղուլլորընըն ազտըգ-
լորընտա՝ պէնտէն իրագ օլան Էվիլիլէր տախ՝
Էլպէթթէ եարամազլըդլորընը չէ՛քճէքլէր:
11 Ընտէն Նագտէսմոե էվին գափուլորընա թա-
կին օլունմուշ խըզմէթճիլէր՝ հէմ էվին խըզ-
մէթճիլէրի օլաճագլար. գամմ իչուն պիւթիւն-
եանմայը վէ գուրպանը օնլար պօղազլայաճագ,
վէ օնլար իչուն խըզմէթ էթմէկէ էօնլէրինտէ
12 օնլար տուրաճագլար: Ընկենքի օնլար իչուն
փութալորընըն էօնիւնտէ խըզմէ՛թ էտիպ՝ Իսրա-
էլ էվինէ եարամազլըդա թէօքէզ օլտուլար,
օնտան էօթիւրիւ իւզէրլէրինէ էլիմի՛ գալըրը-
տըմ՝ տէյօր Նապպ Ալլահ՛ քի օնլար եարամազ-
13 լըգլորընը չէ՛քճէքլէր տիր: Ալ է պանա քեա-
հինլիք էթմէկէ՛ վէ հիչ մուգատտէս չէյլէրիմ-
տէ ա՛զիզլէր ա՛զիզլէրինէ եագլաշմադա եագըն
կէլմէյէճէ՛քլէր. վէ բէղալէթլէրինի վէ իշլէտիք-
14 լէրի մէքրուհլուգլորընը չէ՛քճէքլէր: Ալ է
օղլարը՝ էվլին նէվպէթլէրինէ՝ օնուն հէր իշի ի-
չինն վէ օնտա հէրի իշլէնէճէկ իչինն պէ՛քճի
15 գօյաճաղըմ: Ընմնա Իսրաէլ օղուլլորը պէն-
տէն սափտըգլորընտա, Նագտէսմին նէվպէթ-
լէրինէ պէքլէյէն Նատօգ օղուլլորը Էվիլ
քեահինլէր՝ օնլար պանա խըզմէթ էթմէկէ
պանա եագլաշաճագլար, վէ եաղը հէմ գանը
պանա տունմադա հուզուրտմտա օնլար տու-
16 րաճագլար՝ տէյօր Նապպ Ալլահ: Նագ-
տէսմէ օնլար կիրէճէկ, վէ պանա խըզմէթ էթ-
մէ՛կ իչուն սօֆրատա օնլար եագլաշաճագ, վէ
17 նէվպէթլէրիմի՛ պէքլէյէճէ՛քլէր: Ալ է օլաքի
իչէրիքի հավլինին գափուտտունտան կիրտիքլէ-
րինտէ, քէթէն է՛վլագլար կիյէլէր, վէ ի-

Digitized by Google

չէրքի հավլինին գափուլարընտա՝ հէմ իչէրիտե
խըզմէթ էթտիքլէրինտե, իւզէրլէրինէ եիւն կէլ-
մէյէ։ Պաշլարընտա քէթէն սաթըգլար օլա, 18
վէ պէլլէրինտե քէթէնտէն տիշլիքլէր օլա.
թէրլէտէն շէյ իլէ գուշանմայալար։ Ա է տի- 19
շարըքի հավլիյէ՝ գավմա տիշարըքի հավլիյէ
չընգտրգլարընտա, օլ խըզմէթ էթտիքլէրի էս՚-
վապլարընը սզյունուպ՝ օնլարը մուգատտես օ-
տայա գոյալար. վէ ղայրի էս՚վապլար կիյէլէր,
քի էս՚վապլարը իլէ գավմը թագոիս էթմէյէ-
լէր։ Էմ պաշլարընը թրուշ էթմէյէլէր, վէ 20
փէրչէմլէրինի սալըվէրմէյէլէր. պաշլարընը հե-
ման գըրպալար։ Ա է հիչ պիր քնահինի՝ իչէ- 21
րիքի հավլիյէ կիրտիյինտե՝ շէրապ իչմէյէ։ Ա է 22
քէնտիլէրինէ՝ տուլու վէ պօշանմըշ չը գալը իչինն
այլմայալար. իլլա Աստաթէլ էվի գէւրըկէթինտեն
պիքրէյի՝ վէ քնահինտեն տուլ գալմըշ գարըյը
սալալար։ Ա է գավմըմա մուգատտես իլէ նա- 23
փագ շէյի ֆարգ էթմէյի էդդրէտէլէր, վէ թէ-
միզ իլէ մուրտարըն ֆարգընը պիլտիրտէլէր։
Ա է տա՚վա իւղէրինտե շէրաա՚թ կէօրմէյէ օն- 24
լար տուրալար. օնուն հագգընա շէրիա՚թիմ
իւղրէ հէգամ էտէլէր. վէ հէփ ճէմի՚յէթլէրիմտե
նամազլարըմը վէ գանունլարըմը հըֆզ էտէլէր,
վէ շապպաթլարըմը մուգատտես գըլալար։ Ա է 25
քէնտիլէրինի նափաքալա ման իչինն ատէմ էօլու-
սինէ վայմայալար. իլլա հէմանն պապա իչինն
նա անա իչինն նա օղուլ իչինն նա գըզ իչինն
գարընտաշ իչինն նա գօճասը օլմայան գըղ գա-
րընտաշ իչինն նափագալանալար։ Ա է պէյդ փաք- 26
լէնտիյի զէման՝ օնուն իչինն նէտո կիյէն սայա-
լար։ Ա է օնուն Աստաէսէտե խըզմէթ էթմէք 27
իչինն՝ իչէրիքի հավլիյէ Աստաէսէյէ կիրտիյի

Digitized by Google

կիւնտէ, օ՝ քէնտի կիւնայ՛ն դուրպանըները սունա՝
28 տէյոր Ա՛տպպ Ա՛լլահ: Ա և պու օնլարա միրաս՝
իչիւն օլա, օնլարըն միրասը պէն իմ. վէ օնլարա
Ա՛արաելտե միլլք վէրմէյէսիդ, օնլարըն միլլքիւ
29 պէն իմ: Ա՛քմէքփէշքէշլինի վէ կիւնահգուր-
պանըները Հէմ սուչգուրպանըները օնլար եէյլէր.
30 Հէմ Ա՛արաելտե Հեր Հերէմ օնլարըն օլա: Ա և
Հեր կէօնէ դուրփանտանըն Հեր իլքի՝ Հէմ Հեր
գալտրըմմափէշքէշլէրինիդտէն Հեր գալտրըմմա-
փէշքէշինին պիւթիւնիւ քեահինին օլա. Հէմ
խաւռուրլտարընըզըն իլքինի քեահինէ վէրէսիդ,
31 քի սէնին էվինտէ պէրէքէթի գծնտուրա: Ա՛յէ
լէշ՝ եա դուշտան վէ տաւարտան փարալանմը-
շը քեահինլէր եէմէյէլէր:

ՊԱՏՐ. 45:

1 Ա և տէյարը միլլքէ գուրա իլէ Թաագսիմ էթ-
տէյինիդտէ, Ա՛ատպպա եէրտէն՝ խէրմի պէշ պին
ասլշէ ուղդուն վէ օն պին էնլի մուգատտէս վաճ-
սունասըշ. պու չէփ չէվրէ պիւթիւն սինօրլա-
2 րընտա մուգատտէս օլա: Պունտան՝ չէփչէվրէ
տէօրթ քէօշէ՝ պէշեիւշ իլէ պէշեիւշ Ա՛նգտէ-
սէ իչիւն օլա. վէ օնունն չէփ չէվրէ էլլի արշըն
3 վարօշու օլա: Ա՛մտի պու էօլչիւտէն՝ ուղդուն-
լուղդու խէրմիպէշ պին՝ վէ էնի օ՛ն պին էօլչէսին,
4 քի ա՛զիլլէր ա՛զիզի Ա՛նգտէսէ օնտաս օլա: Պու
եէրտէն՝ Ա՛ատպպա խըզմէթի էթմէյէ եագլըչան
Ա՛նգտէսէ խըզմէթճիլէրի քեահինլէրը իչիւն մու-
գատտէս օլա, քի օնլարա էվլէրի իչիւն մահալ՝
5 վէ Ա՛նգտէսէ իչիւն մուգատտէս օլա: Հէմ է-
վինն խըզմէթճիլէրի Ա՛էվլիլէրինն միլլքիւ օլմա-
ղա՝ խէրմի օտաս իչիւն խէրմի պէշ պին ուղդուն՝
6 վէ օն պին էնլի օլա: Ա և վաճ օլան մուգատտէս

Digitized by Google

մահալին գարշըսրընտա պէշ պին էնլի վէ խիրմի պէշ
պին ուղուն՝ շէհրին միւլքիւնիւ թայիֆն էտէսիլ.
պու ճիւմլէ Ասրաէլ էվինին օլա։ Ալ է զապի- 7
դին Տ-լէ՝ մուգատտէս վագիֆըն վէ շէհր միւլ-
քիւնիւն պիր եանընտան վէ օպիր եանընտան
մուգատտէս վագիֆըն էօնիւնտէ վէ շէհր միւլ-
քիւնիւն էօնիւնտէ՝ պաղիը դարաֆընտան պա-
ղիրյա տօղրու վէ կիւնտօղու դարաֆընտան
կիւն տօղուսունա տօղրու օլա. վէ ուզունլուղու
պաղիլ սինօրուտան կիւնտօղուսու սինօրունա-
տէք՝ օպիր հիսսէլէրին պիրի իլէ միւսավի օլա։
Ասրաէլտէ՝ տիյարտա օնուն միւլքիւ օլա, վէ 8
զապիդլէրիմ արդըգ գավմրմա զուլմ էթմէյէ-
լէր. վէ տիյարը՝ Ասրաէլ էվինէ՝ օնլարըն սըպդ-
լարընճա վէրելէր։
Ասպպ Ալլահ պէյլէ տէր. Ալ իզէ եէթէր՝ եա՞ 9
Ասրաէլ զապիդլէրի, զուլմու վէ գափմաղը կի-
տէրին, վէ շէրաաէթ հէմ սատագաթի իզրէ ա-
մէլ էտին, գավմըմտան գափըշմադլարընըզը գալ-
տը՛րըն՝ տէյօր Ասպպ Ալլահ։ Ալ իզին թէրա- 10
զըլարընըզ թէմմամ վէ էֆա էօլէյինիւզ թէմմամ՝
վէ պաղի էօլէյինիւզ թէմմամ օլա։ Ալ էֆա վէ 11
պաղի պիր էօլէյու օլա, քի պաղի հօմէրին բ՛ուշրու-
նիւ՝ վէ էֆա հէօմէրին բ՛ուշրունիւ կէօրմէյուբէ.
էօլէյուսու հօմէրէ կէօրէ օլա։ Ալ է մրս՛գալ 12
խիրմի գըրադ օլա. սիզին մանէնիզ՝ խիրմի՛ մրս՛-
գալ՝ խիրմի պէշ մրս՛գալ՝ օնպէշ մրս՛գալ օլա։
Ալ ունաճաղընըզ գալտըրմամսիզքէշինիզ պու օ- 13
լա. Հօմէրտէն՝ էֆանըն ալթը փայըընըն պիր փա-
յը պուղտայ՝ վէ հօմէրտէն՝ էֆանըն ալթը փա-
յըն պիր փայը արթա օլա։ Ալ է եաղըն գանու- 14
նու՝ եաղըն պաթը՝ գօրտան Լա՞նէ հօմէրտէն՝ օն
պաթտան պաթըն բ՛ուշրու տուր. զիրա հօմէր օն

15պաՀքտը ։ Ա Է Խրաէլին սուլագ օթլագլարընըն
սիւրիւլէրինտէն՝ իւքի եիւզտէն պիր գծուն էքմէք-
փէշքէշի իչիւն վէ պիւթիւնեանմա իչիւն վէ սէլա-
մէ՛թգուրպանը իչիւն ա՛նաասը՛ղ՛, քի օնլար ի-
չիւն քէֆարէթի օլունա՝ տէյօր Ի՛ապպ Ի՛ւլահ ։
16Խարաէլտե վասիդ օլան իչիւն՝ տիյարըն պիւթիւն
գավմը՝ պու՛ գալտըրմափէշքէշինի սունալար ։
17Ա Է պայրամլարտա հէմ՝ այպաշըլարընտա վէ
շապպաթլարտա՝ Խարաէլ էվինին հէփ մուա՛յին
վագթլարընտա՝ պիւթիւնեանմալար վէ էքմէք-
փէշքէշի վէ շէրպէթփէշքէշի զասիդէ ֆարզ
օլա ։ կիւնահգուրպանընը վէ էքմէքփէշքէշինի
վէ պիւթիւնեանմայը վէ սէլամէթգուրպանընը՝
Խարաէլ էվի իչիւն քէֆարէթի տէյիւ՝ օ էյլէյէ ։
18Ի՛ապպ Ի՛ւլահ պէօյլէ տեր ։ Իւք այոռ այըն խպ-
թիւասընտա պիր այըպսըզ կէնճ պուլա ալըպ՝
19Ա՛նգտէսէյի փաքէյէսին ։ Ա Է քեհանին կիւ-
նահ գուրպանընըն գանընտան ալըպ՝ էվինն գա-
փուփէրվազլարընա վէ մէզպահլըն իչինին տէօրթ
քէօշէսինէ՝ վէ իչ Հավլինին գափուսու փէրվազ-
20Լարընըն իւզէրինէ գօյա ։ Ի՛ւլըն եէտինճիսին-
տէ տախի եանղըլմըշ եա ալտանմըշ քիչի իչիւն
էօյլէ էյլէյէսին ։ վէ էվէ քեֆարէթի էտէսիզ ։
21Իւք այտա՝ այըն օնտէօրտինճիւ կիւնինտէ
ֆաասէհինիզ՝ եէտի կիւն պայրամ օլա ։ խատմուր-
22սուզլար եէնիլէ ։ Ա Է զասիդ օլ կիւնտէ՝ քէն-
տիսի իչիւն վէ տիյարըն ճիւմլէ գավմը իչիւն
23կիւնահգուրպանը պիր պուղա սունա ։ Ա Է
պայրամըն եէտի կիւնինտէ Ի՛ապպ՝ եէտի կիւն-
տէ Հէր կիւն՝ պիւթիւնեանմա եէտի պուղա վէ
եէտի գօչ ա՛յըպսըզ՝ վէ Հէր կիւն քէչիլէրտէն
24պիր էրքէճ կիւնահ գուրպանը էյլէյէ ։ Ա Է Հէր
պուղա իչիւն պիր էֆա՝ Հէմ Հէր գօչ իչիւն պիր

Digitized by Google

էֆա էքմէքփէշքէշլի՝ վէ հէր էֆա իչիւն պիր հին եաղ թագրիպ էյլէյէ։ Լէհիւնճի այօս
այլըն օնպէշինճի կիւնիւնտէ պայրամնա եէտի կիւն պունլար կիպի՝ ա՛օ՛ կիւնանհգուրպանը կի-
պի՝ պիւթիւնեանմա կիպէ վէ էքմէքփէշքէշի կիպի վէ եաղ կիպի թագրիպ էյլէյէ։

ԳԼՈՒԽ 46։

1 Ա՛ապպ Ա՛լլահ պէօյլէ տէր. Ա՛յ հավատացեալ կիւնտօղույա պագան գափուսու՝ իշին ալթը կիւնիւնտէ գափալը՝ օլա. վէ շապպալթ կիւնիւնտէ աչըլա, հէմ այսպէս կիւնիւնտէ աչըլա։

2 Ա՛ֆ զապիդ օ գափունուն սաչտղը եօղունտան տիշարըտան կիրիպ՝ գափունուն էշիքլէրի իւզէրինտէ տուրա. վէ քեահինլէր օնուն պիւթիւնեանմալարընը վէ սէլամէթգուրպանլարընը էյլէյէլէր, վէ օ գափունուն էշիյի իւզէրինտէ սէճտէ գըլըպ՝ չօգալ. վէ օ գափու ախշամտէք գափանմայա։

3 Ա՛ֆ տիյարըն գավմը՝ շապպալթլարտա վէ պաշալարընտա՝ Ա՛ապպըն հուզուրունտա պու գափունուն մէտինէլինտէ սէճտէ գըլալար։

4 Ա՛ֆ զապիդին շապպալթ կիւնիւնտէ սունաճաղը պիւթիւնեանմա՝ այլըպարդ ալթը գուզու վէ այլըպարդ պիր գօչ օլա։

5 Ա՛ֆ հէր գօչ իչիւն էքմէքփէշքէշի պիր էֆա՝ վէ գուզուլար իչիւն էքմէքփէշքէշի էլինտէն կէլէնի՝ վէ հէր էֆա իչիւն պիր հին եաղ վէրէ։

6 Ա՛ֆ այպաշը կինինտէ պիր այլըպարդ կէնճ պուլա՝ վէ այլըպարդ ալթը գուզու վէ պիր գօչ օլա։

Ա՛ֆ էքմէքփէշքէշի իչիւն՝ հէր պուլա իչիւն պիր էֆա՝ վէ գօչ իչիւն պիր էֆա՝ վէ գուզուլար իչիւն էլինտէն նէ քի կէլմըսէ՝ էյլէյէ. վէ հէր էֆա իչիւն պիր հին եաղ օլա։

8 Ա՛ֆ զապիդ կէլտիքտ-

տէ, գափունուն սաչաղլ՝ եօղունտան կիրէ, վէ
9 հեման օ եօղտան չըգա։ Ալ է տիյարլն գավմլ՝
պայրամլըտա Իապպլն հուզուրունա կելտիք-
լերինտէ, սէճտէ գըմաղա փօթեաս գափուտա եօ-
ղունտան կիրէն՝ գը՛պլէ գափուտու եօղունտան
չըգա, վէ գը՛պլէ գափուտու եօղունտան կիրէն՝
փօթեաս գափուտու եօղունտան չըգա. կիրտիյի
գափունուն եօղունտան տէօնմէյէ, իլա օնուն
10 գարշըսընտաքինտէն չըգա։ Ալ է զապիգ՝ օն-
ղար կիրելրքէն արաղարընտա կիրէ, վէ օնղար չը-
11 գարքէն չըգա։ Ամոթ պայրամլըտա վէ մու-
ային վագթլարտա էքմէքփէչքէչի հեր պուղա
իչիւն պիր էֆա՝ վէ հեր գօչ իչիւն պիր էֆա՝
վէ գուզաղար իչիւն էլինտէն կելէն օլա. վէ հեր
12 էֆա իչիւն պիր հին եուղ օլա։ Ալ է զապիդ ի-
րատէթ պիւթիւնեանմասը եա կէնիւլ սէղամէթ-
գուրպանը Իապպա թագրիպ էթտիքտէ, օնտ
կիւնաօղուտունա պագտան գափույու աչաղտար, վէ
օ՝ շապպաթ կիւնիւնտէ էյլէտիկի կիպի՝ պիւ-
թիւնեանմասընը վէ սէղամէթգուրպանընը էյլէ-
յէ. վէ չըգա, վէ չըգտըղընտան սօնկրա՝ գափու-
13 յու գափայալար։ Ալ է հեր կիւն Իապպա՝ պիր
եաշընտա այրըպըզ գուզու պիւթիւնեանմա էյ-
14 լէյէսին. օնու հեր սապահ էյլէյէսին։ Ալ է
օնուն իւզերինէ հեր սապահ էքմէքփէչքէչի՝
էֆանըն ալթը փայընտան պիր փայ՝ վէ սիմիտի
եօղուրմագ իչիւն հինին իւչ փայընտան պիր փայ
եուղ էյլէյէսին. պու էպէտի գանունն իւզրէ
15 Իապպա տայիմ էքմէքփէչքէչիտիր։ Ալ է գու-
զույու վէ էքմէքփէչքէչինի վէ եաղը հեր սա-
պահ էտէլէր. տայիմ պիւթիւնեանմասըդը։
16 Իապպ Ալլահ պէօյլէ տէր. Օ ապիդ օղուլլա-
րընտան պիրինէ պահշիշ վերտիքտէ, օնուն մի-

Digitized by Google

բաս՝ը օղուլլարընըն օլա. օ՝ միրաս՝ իլէ ընդարըն
միւլքիւ օլա։ Ա Է միրաս՝ընտան՝ գուլլարընըն 17
պիրինէ պահշիշ վէրտիքտէ, օլ զէման օ՝ան վէ՛ճ-
լը՛գ ևրլընատէք ընուն օլա, անտէն զատիդէ
տէօնէ. չիւն ընուն միրաս՝ը օղուլլարընըն օլա-
ճագ, ընդարըն օլաճագ։ Ա Է զատիդ զուլմ իլէ 18
գամըն միրաս՝ընտան ալդա՝ ընդարը միւլքէրին-
տէն մահրում գօմայա. օղուլլարընա միրաս՝՝
քէնտի միւլքիւնտէն վէրէ. թաքիմ գամըմ՝
հէր քէս միւլքիւնտէն տադը՛լմայա։

Ընտէն պէնի գափռնուն եանընտա օլան մետ- 19
իւլտէն փօրեասա տօղրու պազգան՝ քեահինլէրինէ
մուգատտէս օտալարընաւ կէթիրտի, վէ իշլէ իլի
եանտան պաթը՛յա տօղրու օրտուա պիր մահ՛ալ
վարըտը։ Ա Է պանա տէտի. Պու մահ՛ալ տուր 20
քի՝ քեահինլէր ընտա տուչգուրպանընը վէ կիւ-
նահգուրպանընը գպինատըրլար, վէ ընտա է՛ք-
մէ՛քփէշքէշինի փէշիրըրլէր, քի տիշհավլիյէ չը-
գարըպ՝ գավմը թաագոիս է՛թմէ՛կէլէր։ Ընտէն 21
պէնի տիշարիքի հավլիյէ չըգարտը, վէ պէնի
հավլինին տէօրթ քէօշէսինտէն կէչիրտի, վէ
իշլէ հավլինին հէր պիր քէօշէսինտէ՝ հավլի
վարըտը։ Հավլինին տէօրթ քէօշէսինէ պի- 22
պիթիշիք գրրգ ապչա ուզուն վէ օրմուզ էնլի
հավլիլէր վարըտը. ընդարըն տէօրթ քէօշէլէրի-
նէն էօշէիսաբ պիրիտի։ Ա Է չէվրէլէրինտէ՝ 23
տօէրտիւնիւն տա չէվրէսինտէ՝ սըրսի վարըտը.
վէ սըրսալարըն ալթընտա չէփ չէվրէ գաղանլար
եափըլմըշըտը։ Ա Է պանա տէտի. Պուղլար 24
փիշիրիճիլէրին մահ՛ալէ տիր. քի ընտա էվին
խըլմէթճիլէրի գավմին գուրպանընը փիշիրէ-
ճէքլէր։

ԳԼՈՒԽ 47։

1 Ընտէն պէնի էվին մէտխէլինէ աէօնտէրտի, վէ
իշխէ կիւնտօղուսունտան եանա էվին էշխյի ալ-
թընտան սուլար չըգարըրտը. զիրա էվին եիւզիւ՝
կիւնտօղուսունա տօղրու իտի. իմտի սուլար է-
վին սաղ եանընդըն ալթընտան մէզապահընն գը՛պ-
2 լէսինտէն էնէրլէրտի։ Ընտէն պէնի փօրեայս
գափուսու եօլունա չըգարտը, վէ պէնի տիշարիքի
եօլու՝ տիշգափուսունուն կիւնտօղույա պագան
եօլունու տօլաշթըրտը. վէ իշխէ սաղ եանտան
3 սուլար տամլարըրտը։ Ըլ էյինտէ չըրփը՛ օլան
քիմսէ կիւնտօղուսունա չըգմադըլա, պին արշընն
էօչտիւ. վէ պէնի սուլարտան՝ դապանլարատէ-
4 կին սուլարտան կէչիրտի։ Պին տահա էօչ-
տիւ, վէ պէնի սուլարտան՝ տիզլէրէտէք սուլար-
տան կէչիրտի. պին տահա էօչտիւ, վէ պէնի
5 պէլէտէկին սուլարտան կէչիրտի։ Ընչինէ՝ կէչ-
մէյէ գատիր օլմատըղըմ պիր ըրմագտա պին
էօչտիւ. զիրա սուլար գապարտը, կէչիլմէզ՝ եիւ-
6 զէճէք ըրմագ սուլարը օլտու։ Ըլ տէմ պա-
նա տէտի. Կէօրտիւնմի՞ եամ տէմ օղլու. վէ
պէնի կէօթիւրիւպ՝ ըրմաղընն քէնարընը տօլաշ-
7 թըրտը։ Իմտի տէօնտիմ, վէ իշխէ ըրմաղընն
քէնարընտա պիր եանտան վէ օպիր եանտան ղա-
8 յէթ չօգ աղաճլար վարըրտը։ Ալ է պանա տէ-
տի. Պու սուլար կիւնտօղուսու սէմթինէ չըգըպ՝
չէօլէ էնէրլէր, վէ տէնիզէ վարըրլար. վէ տէնի-
9 զէ չըգան սուլար շինճի պուլուրլար։ Ալ է օ-
լաքի՝ էյի ըրմագլարընն հէր կիթահիյի մահալտէ՝
տէփրէնէն հէր եաշայան հայվան եաշայաճագ-
տըր, վէ պալըգլար ղայէթ չօգ օլաճագ. չիւն
պու սուլար օրտայա վարաճագ, վէ ըրմաղընն հէր

Digitized by Google

կիթտիկի եբուտ՝ շինիա պուրուպ եաշայաճագ-
լար։ Ա է օլա քի օնուն իւզերինէ պալըգճըլար 10
Ի՞նկէտիուէն Թա Ի՞նկլափմի՞տէք տուրաճագ-
լար, աղլար սէրիլճէք մահալ օլաճագ. պալըգ-
լար ճինալէրինճէ օլուպ՝ պէօյիւք տէնիզին պա-
լըգլարը կիսի ղայէթի չօգ օլաճագլար։ Ա՛մմա 11
օնուն չամուրլուզլարը վէ պաթագլարը շինիա
պուլմայաճագ. օնլար Թուզ մահալինէ տէօնէ-
ճէքլեր։ Ա է տէրէնին քէնարընտա՝ պիր եան- 12
տան վէ օպիր եանտան՝ եաւրուպը սօլմազ վէ
մէյվէսի տիւքէնմէզ հէր տուրլու մէյվէնի աղլա-
պիլէճէք. հէր պյտա դուրփանտա վէրէճէքլեր։
Ա՛ղրա օնուն տուլարը Ա՛ֆրտէհէտէն չըգարըլար.
վէ օնուն մէյվէսի եէմէք իչիւն՝ վէ եաւրագ-
լարը շինիա իչիւն օլաճագլար։

Ի՛պտպ Ա՛լլահ պէօյլէ տէր. Իսրաէլին օն խըր- 13
սըպդլարընճա տիյարը Թէսիլիք էտէճէյինիզ տի-
նօր պիւ տուր. Ի՞օսէֆին խըր հիսէսի օլա։
Ա է օնուն՝ օլ պապալարընըզա վէրմէյէ էլիմի՛ 14
գալտըրտըղըմը՝ հէր քէս գարընտաշը կիսիպ
Թէսլիմիք էտէճէքսիզ. վէ պուն տիյարը սիզէ՝ մի՛ւքէ
իչիւն տուչէճէք։ Ա է տիյարըն սինօրու՝ փօ- 15
եաս դարապֆընտան պիւ տուր. Պէօյիւք տէնիզ-
տէն Ի՞էհլէն եօլու՝ Ա՛ետատա վարը՛նճա, Ի՞ա- 16
մաճ՝ Պէրսէբա՝ Ա՛իպրաՀա՛մ քի Տըմըշգ սինօրու ի-
լէ Ի՞ամաճ սինօրունուն ապասընտա տօրը, Ի՞ամ-
բան սինօրունտա օլան Ի՞ասէրհադդիխոն։ Ա է 17
տէնիզ դարապֆընտան սինօր՝ Ի՞ասարէլման՝ Տը-
մըշգ սինօրու վէ փօրեասա տօղրու Ա՛ֆֆօն վէ
Ի՞ամաճ սինօրու օլա. իւհուդ փօրեասա եատըր պիւ 18
օլա։ Ա է կիւնտօղուսու եատըր՝ Ի՞ուրան ա-
րասընտան վէ Տըմըշգ արասընտան վէ Ա՛իլէ՛ա
արասընտան վէ Ա՛օրտան Եառնպա Ա՛րաւէ ափ-

Digitized by Google

յարլը արասընտա սինօրտան կիւնտօղուսու տէ-
նիզենէտէք էօլչէսիզ . վէ կիւնտօղուսու եանը
19պու օլա։ Վէ լօտօսա տօղրու գը՛պլէ եանը՝
Յամարտան Կ՝ատէշտէ Վէրիպա սուլարընա՝
պէջիւք տէնիզին ըրմաղընա տէք օլա . վէ լօտօ-
20սա տօղրու գը՛պլէ եանը պու օլա։ Վէ պա-
թը՛ եանը սինօրունտան պէջիւք տէնիզ՝ թա
Ը՛ամաթա գարշը վարանատէք օլա . պաթը
21եանը պու օլա։ Յամի պու տիյարը քէնտիլէ-
րինիզէ՝ Յարաէլին սըպդլարը՛նձա թագսիմ էտէ-
22սիզ։ Վէ օլաքի օնու քէնտինիզէ՝ վէ արանըզ-
տա սաքին օլան արանըզտա էվլատլար տօղուր-
մուշ եասալէրէ՝ մի՛լէք իչինն գուրա՝ իլէ թագ-
սիմ էտէսիզ . վէ ճնլար սիզէ Յարաէլ օղուլլա-
րընըն արասընտա՝ տիյարտա տօղմուշլար կիպի օ-
լալար . Յարաէլ սըպդլարընըն արասընտա ճնլա-
23րըն պէրապէրինիզճէ միլէքիւ օլա։ Վէ
օլաքի՝ եատ սաքին օլտուղու սըպդատա՝ օնա
միլէքիւնիւ օրատա վէրէսիզ՝ տէյօր Ցապպ
Ը՛ալահ։

ՊԻՐ 48։

1 Վէ սըպդլարըն ատլարը պունլար տըր . փօրեա-
ուէճունտան Ը՛էֆրօն եօլունուն եանընտա Ը՛ա-
մաթա վարանատէք՝ Ը՛տսալէնան՝ Տըմը շգըն
սինօրու փօրեասա տօղրու Ը՛ամաթ եանընտա-
տէք օլա . վէ օնուն կիւնտօղու եանընտան պա-
2 թը յատէք օլա . Տան պիր։ Վէ Տան սինօրու-
նուն եանընտա՝ կիւնտօղու եանընտան պաթը՛
3 եանընտատէք պիր Ը՛էհրին օլա։ Վէ Ը՛էհրին
սինօրունուն եանընտա՝ կիւնտօղու եանընտան
պաթը՛ եանընտատէք պիր՝ Ը՛էֆթաէլինին օլա։
4 Վէ Ը՛էֆթաէլի սինօրունուն եանընտա՝ կիւնտօ-

Digitized by Google

ղու եանընտան պաշիլ՝ եանընտակէ պիր՝ Ա՝ա-
նասէհին օլա։ Ա Է Ա՝անասէհին սինօրունուն
եանընտա՝ կիւնտօղու եանընտան պաշիլ եանը-
նատէք պիր՝ Յ՝փրատիին օլա։ Ա Է Յ՝փրատիին
սինօրունուն եանընտա՝ կիւնտօղու եանընտան
պաշիլ՝ եանընատէք պիր՝ Ի՝ուպէնին օլա։ Ա Է
Ի՝ուպէնին սինօրունուն եանընտա՝ կիւնտօղու
եանընտան պաշիլ՝ եանընատէք պիր՝ Է՝հուտա-
նըն օլա։ Ա Է Է՝հուտանըն սինօրու եանընը-
տա՝ կիւնտօղուսու եանընտան պաշիլ եանընա-
տէք սունաճաղընըզ խիրմի պէշ պին գօխշ են-
լի վէ կիւնտօղու եանընտան պաշիլ՝ եանընատէք
ուզունլուղու օպիր փայտարըն պիրմի կիպի ուզուն
վագֆ էն՛ օլա, վէ Ա՝նագտէսէ օնուն օրթասընը-
տա՝ օլա։ Ի՝ասպաս սունաճաղընըզ վագֆընուզ-
զունլուգտա խիրմի պէշ պին՝ վէ էնտէ օն պին
օլա։ Ա Է օնլարըն եանի մուգաատես վագֆ
քեահինլէրին օլա, փօրեատան խիրմի պէշ պին՝
վէ պաշիրտան էնի օն պին վէ կիւնտօղուսուն-
տան էնի օն պին՝ վէ գըպլէտէն ուզունլուղու
խիրմի պէշ պին օլա. վէ Ի՝ասպաղն Ա՝նագտէսէ-
սի օնուն օրթասընտա՝ օլա։ Ա՝աստգ օղուլա-
րընտան՝ Թագտիս օլունմուշ քեահինլէրին օլա,
քի օնլար հրիզ օլունաճագ շէյլէրիմի ատգլայըզ՝
Է՝իլիլէրին սափտըղը կիպի՝ Ի՝սրահէլ օղուլա-
րը սափտգլարընտա՝ օնլար սափմատը։ Ա Է
տիյարըն վագֆ էնէփտէն պու վագֆ էնէ օնլար
իչուն ա՝զիղլէր ա՝զիզի օլուա՝ Է՝իլիլէրին սինօ-
րու եանընտա օլա։ Ա Է քեահինլէրին սինօր
լունա պիթիշիք Է՝իլիլէրին օլա. խիրմի պէշ
պին ուզուն վէ օն պին էնլի օլուա՝ պիւթիւն
ուզունլուղու խիրմի պէշ պին՝ վէ էնի օն պին
օլա։ Ա Է օնտան սոնթմայալար, վէ տէյիշտիր-

Digitized by Google

մէյէկէր , վէ տէյարըն դուրփանտալարընը կէ-
չիրմէյէկէր . զէրա օ՝ Ի՝ատպա մուգատատէս տիր ։
15 Ա է խիրմի պէշ պինին գարշըսընտա՝ հնտէն
գալան պէշ պին՝ շէհր իչիւն նախիւք գալըպ՝
մէսքեան վէ վարօշ իչիւն օլա , վէ շէհր՝ օրթա-
16 սընտա օլա ։ Ա է օնլարըն հօլչիւլէրի պուն-
լար օլա . փօրեաս եանը տէօրթ պին պէշ եիւզ՝
վէ գըպլէ եանը տէօրթ պին պէշ եիւզ՝ վէ կիւն-
տօղու եանընտան տէօրթ պին պէշ եիւզ՝ վէ
17 պաթը եանը տէօրթ պին պէշ եիւզ օլա ։ Ա է
շէհրին վարօշու փօրեասա՝ տօղրու իքի եիւզ էլ-
լի՝ վէ գըպլէյէ տօղրու իքի եիւզ էլլի՝ վէ կիւն-
տօղույա տօղրու իքի եիւզ էլլի՝ վէ պաթըյա
18 տօղրու իքի եիւզ էլլի՝ օլա ։ Ա է մուգատատէս
վագֆըն գարշըսընտա ուզունլուգտան գալան
կիւնտօղուսունա տօղրու օն պին՝ վէ պաթըյա
տօղրու օն պին՝ օ տատխի մուգատատէս վագֆըն
գարշըսընտա օլա . վէ օնուն մնհասուլու շէհրին
19 խըզմէթինի էտէնլէրին մսա՛շը՛ օլա ։ Ա է շէհրէ
խըզմէթ էտէնլէր՝ օնա Ի՝արաէլին ճիւմլէ սըպդ-
20 լարընտան խըզմէթ էտէլէր ։ Պիւթիւն վագֆ
ենէ խիրմի պէշ պին իլէ խիրմի պէշ պին օլա .
մուգատատէս վագֆ շէհրին միւլքիւ իլէ տէօրթ
21 քէօշէլի սունասըզ ։ Վ է զապիդ իչիւն գալան՝
մուգատատէս վագֆըն վէ շէհրին միւլքիւնիւն
պիր եանընտան վէ օպիր եանընտան՝ վագֆ ի-
խիրմի պէշ պինին էօնիւնտէ թաս կիւնտօղու վէ
կիւնպաթըսը սինօրունատէք պաթը սինօրունուն
էօնիւնտէ խիրմի պէշ պին՝ զապիդին հիսսէլէ-
րինին գարշըսընտա օլա . վէ օ՝ մուգատատէս վագֆ
օլա , վէ Ի՝ագտէսէ օնուն օրթասընտա օլա ։
22 Ա է Ի՝էրլիլէրին միւլքիւնտէն հէմ շէհրին
միւլքիւնտէն՝ զապիդինքինին օրթասընտա օ-

Digitized by Google

լան օնուն օլա. զապիդին՝ Յեհուտա սինօրու իլէ
պէնիամին սինօրունուն պէյնինտէ օլա։ ՚ի 23
գալան սըպդըր՝ կիւնտօղու եանընտան պաթը՛
եանընտէք պիր՝ պէնիամինին օլա։ ՚ի 24
նիամին սինօրունուն եանընտա՝ կիւնտօղու եա-
նընտան պաթը՛ եանընտէք պիր՝ Ը իքօնուն
օլա։ ՚ի Ը իքօնուն սինօրունուն եանընտա՝ 25
կիւնտօղու եանընտան պաթը՛ եանընտէք պիր՝
Ասահարըն օլա։ ՚ի Ասահարըն սինօրու- 26
նուն եանընտա՝ կիւնտօղու եանընտան պաթը՛
եանընտէք պիր՝ Օէպուլօնուն օլա։ ՚ի Օէ- 27
պուլօն սինօրունուն եանընտա՝ կիւնտօղու եա-
նընտան պաթը՛ եանընտէք պիր՝ Յասը՛ն օլա։
՚ի Յասը սինօրունուն եանընտա՝ գը՛պլէ եանը 28
լօտօսա տօղրու սինօրու՝ Վատէշտե ՚Էրիպա
սուլարընտա Մամարտան պէօյիւք տէնիզին եա-
նընտա ըրմազտէք օլա։ Նարահէլ սըպդըլարը 29
նա միւլք իչին գուրա՛ իլէ Թագահմ էտէճէյի-
նիզ տիյար պու տուր, վէ հիսսէլէրի պունլար
տըր՝ տէյօր Տապպ Ղլահ։ ՚ի Շէհրին չը- 30
գըշլարը պունլար տըր. փօրեաս եանընտան
տէօրթ պին պէշ եիւզ էօլչու։ ՚ի Շէհրին 31
գափուլարը Նարահէլ սըպդըլարընըն ատլարը միւ-
ճէպինճէ օլա. իւչ գափու փօրեասա տօղրու օ-
լուպ՝ Ռուպէն գափուսու պիր, Յեհուտա գա-
փուսու պիր, Լեւի գափուսու պիր օլա։ ՚ի 32
կիւնտօղուսու եանընտան տէօրթ պին պէշ եիւզ
էօլչո՛ վէ իւչ գափու օլա, քի Յօսէֆ գափու-
սու պիր՝ պէնիամին գափուսու պիր՝ Տան գա-
փուսու պիր օլա։ ՚ի գը՛պլէ եանըն տան տէօրթ 33
պին պէշ եիւզ էօլչու՛ վէ իւչ գափու օլա. Ը ի-
քօն գափուսու պիր՝ Նասահար գափուսու պիր՝
Օէպուլօն գափուսու պիր օլա։ Պաթը եանընտ- 34

տան պահել տէօրթ պին պէշ եիւզ էօլէի– նէք
իւչ գափու օլա։ Կատ գափուսու պիր՝ Աշէր գա-
փուսու պիր՝ Ալէֆթաղի գափուսու պիր օլա։
35 Ղէփի էվլըէ օնսէքիզ պին էօլէի– օլա ։ վէ օլ
կիւնտէն շէհրին ատը՝ Ալէհօվաշամա՛ օլա։

ՏՈՆԻԼ

ԳԼՈՒԽ 1։

1 Ի հինգերորդ տարին Յովակիմայ թագաւորին Յուդայ՝ եկաւ Նաբուգոդոնոսոր թագաւոր Բաբելացւոց ի Երուսաղէմ, եւ պաշարեաց զնա։ 2 Եւ Տէր մատնեաց զՅովակիմ թագաւոր Յուդայ ի ձեռս նորա, եւ ի մասանց տանն Աստուծոյ. եւ տարաւ զնոսա ի երկիրն Սենաարայ, ի տուն կռոցն իւրոց. եւ զամանսն մատոյց ի տունն գանձուց կռոցն իւրոց։ 3 Եւ ասաց թագաւորն Նաբուգոդոնոսոր Ասփենազայ մեծաւորի ներքինեաց իւրոց՝ որ բերցէ ի տանէ թագաւորին եւ ի մեծամեծաց իւրոց, 4 զմանկունս ոմանս՝ որ ոչ իցեն ունելի ի նոսա ամենայն իմաստութեամբ, եւ գիտասցեն զգիտութիւն, եւ ուսցին զիմաստութիւն, եւ կացցեն ի դիւանի թագաւորին։ 5 Եւ ասաց թագաւորն՝ տալ նոցա ամենայն աւուր զբաժին ի կերակրոյ թագաւորին, եւ ի գինւոյ նորա՝ որ ինքն ըմպէ. եւ սնուցանել զնոսա ամս երիս, եւ ապա կալցին զկայս առաջի թագաւորին։ 6 Եւ էին ի նոսա ի որդիսն Յուդայ՝ Դանիէլ,

Հանանեա՝ Աիշաել վե Ը՝զարեա՝ պէրոպէ՛ր ի-
7 տի։ Վ է օնլարա խատրմլարըն սերվէրի խիմ-
լէր գօտու, վե Տանիէլին ատրնա Պէլդէշասար
վե Հանանեանըն Ճ ատրախ վե Աիշաէլին Մե-
շախ վե Ը՝զարեանըն Ը՝պէտնէկօ գօտու։
8 Վ է Տանիէլ եւրէյինէ գօտու՝ քի՝ փատիշա-
հըն նէֆիս դաա՛մընտան վե օնուն իչտիյի շէ-
րպետան մուռտարլա՛նմայա. վե խատրմլարպա-
շըտան տիլէտի՝ քի՝ քէնտինի մուռտարլա՛մայա։
9 Վ է Ը՛լլահ Տանիէլէ խատրմլարպաշըն հու-
զուրունտա լուդֆ վե մէրհամէթ պուլտուրտու։
10 Վ է խատրմլարպաշը Տանիէլէ տէտի. Աիզին
եէյէճէյինիզի վե իչէճէյինիզի Թա՛յին էտէն է-
ֆէնտիմ փատիշահտան պէն գօրգաօրըմ. զերա
նի՞շլիւն օ՝ սիզին եիւզիւնիւզիւ՝ ագրանընըզ օ-
լան ուշագլարտան պօզդուն կէօրէ, վե պաշըմը
11 փատիշահա միւճրիմ էվթէրէսիզ։ Վ է Տա-
նիէլ՝ Տանիէլին՝ Հանանեանըն՝ Աիշաէլին վե
Ը՝զարեանըն իւզէրինէ խատրմլարպաշըն Թա՛-
12 յին էվթէյի Աէլտարա տէտի. Ո՛էրէմ գըլ,
պու գուլլարընը օն կիւն սընա, վե պիզէ եէմէք
իչիւն հուպուպաԹտէն՝ վե իչմէք իչիւն սու
13 վէրսինլէր։ Ընտէն սէնին հուզուրունտա չէհ-
րէմիզ՝ վե փատիշահըն նէֆիս դաա՛մընը եէյէն
ուշագլարընը չէհրէսի պագըլըր՛ն, վե պու գուլ-
14 լարընա՝ կէօրտիւյինէ կէօրէ էյլէ։ Ո՛ամի օ՝
օնլարը պու սէօզլէ տինկլէտի, վե օնլարը օն
15 կիւն սընատը։ Վ է օն կիւնտէն սօնկրա՝ օնլա-
րըն չէհրէսի՝ փատիշահըն նէֆիս դաա՛մընը եէ-
յէն հէփ ուշագլարընըքինտէն էյի վե էվթէ սէ-
16 միզ կէօրիւնտու։ Վ է օլտու՛ քի՝ Աէլտար օն-
լարըն նէֆիս դաա՛մընը վե իչէճէք չէրապընը
գալտըրըպ՝ օնլարա հուպուպաԹ վէրիրտի։

Digitized by Google

17 ա՛ է պու տէօրթ ուշաղա Ա՛լահ հէր քիթապ-
տա վէ ի՛լմոե պիլկիճլիք վէ ֆէհմ վէրտի . վէ
Տանիէլ հէր րույալը վէ տիւշիւ անկլայրըրը։
18 ա՛ է փատիշահըն՝ օնլարը հոգուրունա կէթիր-
մէյէ՝ տէտիյի կիւնլէրին ասնունտա , խաստըմայր-
պաշը օնլարը Ա՛նէպու խաստանէսարըն հոգուրունա
կէօթիւրտիւ։ ա՛ է փատիշահ օնլար իլէ սէօյ-
19 լէշտի , վէ օնլարըն ճիւմլէսինտէ Տանիէլ ի՛ա-
նանիա Ա՛զարիա կիւմի պուլմունմատը . վէ օնլար
փատիշահըն հոգուրունտա տուրուրտու։ ա՛ է փատիշահ օնլարա սուալ
20 էթտիյի հէր իլմ ու իրֆան մասալահաթընտա՝
օնլարը պիւթիւն մէմլէքէթինտէ օլան ճիւմլէ
ա՛ւլէմտատան վէ պիւյիւճիւլէրտէն ան գաթ իւս-
թիւն պուլտու։ ա՛ է Տանիէլ՝ թա Կօրէշ
21 փատիշահըն իլք երլընատէք գալտը։

Գ. 2։

ա՛ է Ա՛նէպու խաստանէսարըն փատիշահլըղընըն ի-
քինճի երլընտա , Ա՛նէպու խաստանէսար տիւշլէր
կէօրտիւ . վէ օնուն րուհու րահաթսըզլըգ օլուպ՝
ույգուսու գաչտը ։ ա՛ է փատիշահ էմր էթտի
քի՝ ո՛ւլեմայը վէ պիւյիւճիւլէրի վէ սահհարլարը
վէ Ա՛խլամնիլէրի փատիշահ՝ օնուն տիւշիւնիւ
թա՛պիր էթմէյէ չաղըրալար . իմտի օնլար կէլիպ՝
փատիշահըն հոգուրունտա տուրտուլար։ ա՛ է
փատիշահ օնլարա տէտի . Տիւշ կէօրտիւմ , վէ
տիւշիւ պիլմէյէ րուհում րահաթսըզլըգ օլույօր։
ա՛ է Ա՛խլամնիլէրի փատիշահ Ա՛իւրեանիձէ տէ-
տիլէր . Այ՝ փատիշահ էպէտլէրձէ եաշա . պու
գուլլարընա տիւշիւ սէօյլէ , վէ թա՛պիրինի խա-
պէր էտէլիմ։ փատիշահ ձէվապ վէրիպ՝ Ա՛խլ-
ամնիլէրէ տէտի . Ա՛էօզ պէնտէն չըգտը . էյէր

ինչ պանա տիւշիւ վէ օնուն Թաւպիրինի խոպէր
վերմէզսէնիզ, սիզ փարալանաճաղըզ, վէ էվ լէ-
6 *րինիզ կիւպրէ եըղընընա տէնտիւրիւլէճէք։ Իմ-*
մա էյէր տիւշիւ վէ օնուն Թաւպիրինի պանա իլամ
էտէրսէնիզ, պէնտէն հէտիյէլեր վէ պախշիշ՝ վէ
չօգ իքրամլիր ալաճաղըզ. օնուն իչիւն պանա
7 *տիւշիւ վէ օնուն Թաւպիրինի իլամ էտին։ Ընա-*
8 *լար Թէքբար ճէվապ վէրիպ տէտիլեր. փատիշահ*
պու գուլլուրլունա տիւշիւ աէօյլէսին, վէ օնուն Թաւ-
պիրինի իլամ էտէլիմ։ Փատիշահ ճէվապ վէրիպ
տէտի. Կէրչէքտէն պիլիրիմ քի՝ սիզ զէմանը սա-
Թուն ալըշօրսուզ. չիւն կէօրիյօրսունուզ քի՝
9 *սէօզ պէնտէն չըգտը։ Իմմա էյէր սիզ պանա*
տիւշիւ իլամ էթմէ՛զսէնիզ, սիզին իչիւն հէօթմ՛
հէման պիր տիր. զիրա սիզ՝ գավլի գարար էթ-
տինիզ, քի հուզուրումտա եալան վէ փասըտ սէօզ
սէօյլէյէսիզ, Թա զէմանի Թէպտիլ օլանա՛տէք.
իմտի պանա տիւշիւ սէօյլէյին, քի Թա՛պիրինի
10 *խապէր էտէպիլէճէյինիզի պիլէյիմ։ Վ՛իլտա-*
նիլեր փատիշահըն հուզուրունտա ճէվապ վէրիպ
տէտիլեր. Էյէր եիւզիւնտէ՝ փատիշահըն գըսսէ-
սինի իլամ էտէպիլէն ատէմ եօգտուր. օնուն ի-
չիւն հիչ պիր փատիշահ՝ պէյ եա զապիդ հիչ
պիր ա՛լիմտէն եա պիւյիւճիւտէն եա Վ՛իլտանի-
տէն պուռնան կիպի սէօզ սիւալ էթմէմիշտիր։
11 *Վ՛է փատիշահըն սիւալ էթտիյի չէյ կիւճտիւր,*
վէ օնու փատիշահըն հուզուրունտա՝ մէքեանլա-
րը Թէն իլէ օլմայան ալըհլարտան զայրի՝ իլամ
12 *էտէճէք եօգ տուր։ Պու սէպէպտէն փատիշահ՝*
զալապ վէ ա՛զիմ խըշմէ կէլիպ՝ Պապէլին հէփ
13 *ա՛լիմլէրինի հէլաք էթմէկէ էմր էյլէտի։ Իմտի*
փէրմանի սատըր օլտու, վէ ա՛լիմլեր էօլտիւրիւ-
լիւլէրիտի. վէ Տանիէլի հէմ օնուն արգատաշ-
լէրինի էօլտիւրմէկէ սարատըլար։

Digitized by Google

Օր զեմանտե Տանիէլ՝ Պապէլին ա՛լիմէրինի 14
գա՛թլ էթմէյե չըգան՝ փատիշահըն ա՛ատպաշը-
սը Ա՛րեօխա բ՛լմ վե ա՛գլ իլե տէօնիւշ՝ փատի- 15
շահըն ղապիդի Ա՛րեօխա ճեվապ վերտի, վե տէ-
տի. փատիշահըն հուզուրունտան պու ֆեյման
նէ՛ջիւն ա՛ճելէ իլե սատրը օլտու. օլտէմ Ա՛րեօխ՝
Տանիէլէ գըսսէյի պիլտիրտի։ Ե՛մմի Տանիէլ կի- 16
րիպ՝ փատիշահտան միւհլէթ տիլէտի, քի թա՛պի-
րի փատիշահա բ՛լա՛մ էտե։ Ա՛նտէն Տանիէլ քէն- 17
տի էվինէ վարտը, վե արքատաշլարընա՝ ջա-
նանտա՝ Ա՛նիշահէլ վե Ա՛զարեայէ խապեր վերտի,
քի պու սըրըրըն խուտատունտան՝ կէօք Ա՛լահընըն 18
հուզուրունտան մէրհամէթ տիլէյէլեր, քի Տանի-
էլի վէ օնուն արքատաշլարընը Պապէլին պագի
ա՛լիմլէրի իլէ հէլաք էթմէյէլեր։ Ա՛նտէն Տա- 19
նիէլէ՛ կէձէ րույասընտա օ սըրը իշա՛մ օլտու.
անտէն Տանիէլ կէօք Ա՛լահընը միւպարէքէյտի.
Տանիէլ ճեվապ էտիպ տէտի. Ա՛լահըն ատը է- 20
պէտ իւլ ապատ միւպարէքէ օլսուն. զիրա բ՛լմ վե
գուվվէթ օնուն տուր։ Ա՛ֆ վագիէլերի վե զէ- 21
մանլարը թէպտիլ էտէն՝ փատիշահլար գալտը-
րան վե փատիշահլար տիքէն օ տուր.օ՝ ա՛լիմլէրէ
բ՛լմ՛ վե ֆէկմ պիւէնլէրէ պիւկէ՛ վէրիր։ Տէ- 22
րինլերի վե կիզլիլերի օ քէշֆ էտէր. օ՝ գարան-
լըգտա օլանը պիլիր, վե ըշըգ օնուն եանընտա սա-
քին օլուր։ Պէն սանա շիւքր էտէրիմ՝ վե հա՛մտ 23
էտէրիմ՝ եա՛ պապալարըմընի Ա՛լահը, քի պանա
բ՛լմ վե գուվվէթ վերտին, վե հալա պանա՝ սէն-
տէն տիլէտիյիմիզի պիլտիրտին. չիւն փատիշահըն
գըսսէհընի պիլդէ բ՛լա՛մ էյլէտին։

Պու էճիլտէն Տանիէլ՝ փատիշահըն Պապէլ 24
ա՛լիմլէրինի հէլաք էթմէյէ թա՛յին էթտիյի Ա՛-
հօխա՛ էջգտը, վե վարըպ՝ օնա պէօյլէ տէտի.

Պատկելին ա՛լիմէրինի հելաք էթէ՛ք. պէնի փատի-
շահին հուզուրունա կէթէր, վէ փատիշահա
25 թա՛պիրի ի՛լում էտէյիմ։ Ելուէմ Ալրեօխա ա՛-
ճելէ էտէրէք՝ Տանիէլի փատիշահին հուզուրու-
նա՛ չըգարտը, վէ օնա պէօյլէ աէօյլէտի. Ալհու-
տա էսիրլէրինտէն՝ փատիշահա թա՛պիրի ի՛լում
26 էտէճէք պիր ատա՛մ պուլտում։ Փատիշահ ճէ-
վապ վէրիպ՝ ատը Պելդէշասար օլան Տանիէլէ
տէտի. Ալէօրտիյիմ տիւշիւ վէ օնուն թա՛պիրի-
27 նի պանա ի՛լում էթմէյէ գատի՛րմիշին։ Տանիէլ
փատիշահին հուզուրունտա ճէվապ վէրիպ տէ-
տի. փատիշահին սիւռէ էթտիյի սըրրընը՝ ա՛լիմ-
լէր՝ պիւյիւճիւլէր՝ ո՛ւլէմա Ձէ միւնէճճիմլէր փա-
28 տիշահա ի՛լում էթմէյէ գատիր տէյիլլէր։ Ա՛մ-
մա Ալհէքտէ սըրրլարը քէշֆ էտեր Ալլահ վար,
վէ Ալէպուվատնէսար փատիշահա՝ սոնկ կիւնլէր-
տէ օլաճագ նէ՛տիր՝ պիւտիքտի. տիւշիւն՝ վէ տէօ-
29 շէյինէ պաշընըն բույալարը պո՛ւ տուր։ Ալէն
ե՛ս փատիշահ՝ պունտան սօնկրա նէ՛ օլաճագ
տէյիր՝ տէօշէյինտէ սանա էֆքեար չըգտը. իմդի
սըրրլարը քէշֆ էտէն՝ օլաճագ նէ՛ օլտուղունու
30 սանա պիլտիրտի։ Ալէն իսէ, պու՛ սըրր պանա՝
ճիւմլէ եաշայանլարտանդ ա՛լիմ օլտուղում իչիւն
քէշֆ օլունմատը. իլլա փատիշահա թա՛պիր ի-
լում օլունա, վէ եիւրէյինին ֆիքրլէրինի պիլէ-
սին։

31 Ալէն էյ փատիշահ՝ կէօրիյօրտուն քի՝ իչիէ
պիր պէօյիւք սուրէթ վարըրտը. պու՛ զէյասը ա՛լա
օլան պէօյիւք սուրէթ՝ սէնին գարշընտաւ տուրու-
րտուս, վէ օնուն կէօռթէրիշի հիյպէթլու իտի։
32 Պու սուրէթին պաշը էյի ալթընտան՝ օնուն
կէօքսիս վէ գօլլարը կիւմիւշտէն՝ գարնը վէ պուտ-
33 լարը պագըրտան, պալտըրլարը տէմիրտէն՝ ա-

Digitized by Google

յագլարը պիր գլամը տէմիրտէն վէ պիր գլամը պալչըգտան խոի ։ Անէն կէօրիւյօրտուն , թաքիմ 34
պիր դաշ քէսիլտի , ամմա էլլէրլէ տէյիլ , վէ օվ տուրէթին տէմիրտէն վէ պալչըգտան օլան այագ-
լարընա վուրտու , վէ օնլար էզքլտի ։ Ընդեմ տէ- 35
միր՝ պալչըգ պագըր՝ կիւմիւշ վէ ալթըն պէ-
րաթլեր էզլիվէ՝ եազ խարմանլարընքն սամանի ու-
ֆաղը կիսի օլտուլար , վէ նէվ օնլարը կէօթիւր-
տիւ , վէ օնլարընն ասլա մնհալլի պուլունմատը ։
ամմա տուրէթի վուրան դաշ՝ պիր պէյիւք տաղ
օլտու , վէ ճիւմլէ եէրի տօլտուրտու ։ Տիւշ պու 36
տուր , վէ փատիշահլըն հուզուրունտա՝ օնուն
թա՛պիրինի սէյրէյլէիմ ։

Անէն՝ ե՞ս փատիշահ՝ փատիշահլար փատիշա- 37
հըսըն ։ զիրա կէօրիւն Ալլահը սանա՝ փատիշահ-
լըգ՝ գուտրէթ վէ գուվվէթ վէ իզզէթ վէրմիշ-
տիր ։ Ա է ատէմ օղուլտուրընըն՝ սահրա հայ- 38
վանաթընըն վէ կէօրիւն գուշլատրընըն հէր սապին
օլտուգլատը մահալի սէնինն էլինէ վէրմիշտիր , վէ
օնլարըն հէվիհինին իւզէրինէ սէնի զաֆիտ տիք-
միշտիր ։ օլ ալճաուն պաշ սէնտէն ։ Ա է սէնտէն 39
ասընկրա՝ սէնտէն սոլտագ պիր ղայրի փատիշահլըգ
գուդաճագ , վէ պագըրտան պիր ղայրի իւչիւն-
ճիւ քի՝ ճիւմլէ եէրտէ հէօքիւմէթի սիւրէճէք ։
Ա է տէօրտիւնճիւ փատիշահլըգ՝ տէմիր կիսի գա- 40
վի օլաճագ ։ չիւն տէմիր հէր շէյի էզիպ ուփաթ-
տըղը կիսի՝ պու տահի հէվի պուռնլարը հէր շէյի
գըրան տէմիր կիսի էզիպ գըրտաճագտըր ։ Ա է 41
այագլարը հէմ փարմագլարը՝ պիր գլամը չէօղ-
մէքճի պալչըղընտան վէ պիր գլամը տէմիրտէն
կէօրտիւյինն պու քի՝ օ փատիշահլըգ այրըլաճագ ։
ամմա օնտա տէմիր փէքճիյի օլաճագ ։ չիւնքի տէ-
միրի չամուրլու պալչըգ իլէ գարըշըգ կէօրտիւն ։

Digitized by Google

42 Ա՛ն այսգլուրներն փարմագլարը պիր գլամը տէ-
միրտէն վէ պիր գլամը պալչղտան օլտուղու պան-
քի՝ օվ փատիշահլըգ պիրազ փէք՝ վէ պիրազ
43 կէվրէք օլաճագ։ Ա՛ն չամուրլու պալչղգ իլէ
տէմիրի գարըշըգ կէօրտիւլինն պու՛ քի՝ օնլար ին-
սանն զուրրիւէթի իլէ քէնտիլէրինի գարըշմըյա-
ճագլար, ամմա օնլար պիրի պիրինէ ճափչմայա-
ճագլար, նիճէքի տէմիր պալչղտա ճափրշմագ։
44 Ա՛ն օնլարըն՝ պու փատիշահլարըն կիւնլէրինտէ՝
կէօյիւն Ա՛լլահը պիր փատիշահլըգ գալտըրաճագ,
քի ո էպէտլէրճէ պօզուլմայաճագ, վէ պու փա-
տիշահլըգ դալրի գավմա գալմայաճագ. օ՛ ճիւմլէ
պու փատիշահլըգլարը եզիպ տիւքէտճէք, վէ
45 քէնտիսի էպէտէն տուրաճագ։ Ա՛յունքի սէն՝
էլլէր օլմագսըղըն՝ տաղտան քէօրլմիշ պիր դաշ
կէօրտիւն, վէ օ՛ տէմիրի պագըրըր՝ պալչղտը՝ կիւ-
միւշիւ վէ ալճունու էզտի, պէօյիւք Ա՛լլահ՝ փա-
տիշահա պաշտան ասնկրա նէ օլաճաղըներ պիլ-
տիրտի. իմտի տիւշ կերչէք տիր, վէ թա՛ պիրի
սահիհ տիր։
46 Ա՛լէմ՝ էպու խասանէսար փատիշահ եիւզիւ-
գօյուն տիւշիւպ՝ Տանիէլէ սէճտէ էյլէտի, վէ էմր
էթտի քի՝ օնա գուրպան վէ պուխուր տունալար։
47 փատիշահ Տանիէլէ ճէվապ վէրիպ տէտի. Կէր-
չէքտէն Ա՛լլահընըզ՝ ալլահլարըն Ա՛լլահը վէ փա-
տիշահլարըն Ա՛ֆէնտիսի՛ վէ սըրրլարըն քէշֆ է-
տիճիսի օ՛ տուր. չիւն սէն պու սըրրը քէշֆ էթ-
48 մէյէ գատիր օլտուն։ Ա՛լէմ փատիշահ Տա-
նիէլի պէօյիւթտիւ, վէ օնա չօգ՝ պէօյիւք հէտի-
յէլէր վէրտի, վէ օնու՝ պիւթիւն Պապէլ էչա-
լէթինին իւզէրինէ վալի՝ վէ Պապէլին հէփ ա՛-
լիմլէրի իւզէրինէ սէրվէրլէրը սէրվէրի նասպ էթ-
49 տի։ Ա՛ն Տանիէլ փատիշահտան տիլէտի, վէ

Digitized by Google

Պատել էյալէթինին ումուրի խազէրինէ ՀԱՏ-
րախ՝ Ա՝էշախ վէ Ա՝պէտնէկոյու նասոպ էթմէ-
Տանիել իսէ փատիշահըն գափուսունտա իտի։

ՊԱՐ 3։

1 Ա՝նէբուխատնէսար փատիշահ պիր ալթուն տու-
րէթ նափտը, երիւքսէքլիկի ալթմըշ արշըն վէ ե-
նի ալթը արշըն իտի. օնու Պապէլ էյալէթինի-
տէ՝ Տուրա սահրասընտա տիքտի։ 2 Ա՝նէբու-
խատնէսար փատիշահ՝ վալիլէրի՝ վէզիրլէրի՝ վէ
պէյլէրի՝ գատըլարը՝ խազինէտարլարը՝ միւշիրլէ-
րի՝ տանըշմէնտլէրի՝ վէ էյալէթլէրին հէփ զա-
պիթլէրինի տա՝ վէթէ էթմէկէ կէօնտէրտի, քի
Ա՝նէբուխատնէսար փատիշահըն տիքտիյի սուրէ-
թին թէպէրրուքինէ կէլէլէր։ 3 Ա՝զլեմ վալիլէր՝
վէզիրլէր վէ պէյլէր՝ գատըլար՝ խազինէտարլար՝
միւշիրլէր՝ տանըշմէնտլէր վէ հէփ էյալէթլէրին
զապիթլէրի Ա՝նէբուխատնէսար փատիշահըն
տիքտիյի սուրէթին թէպէրրուքինէ ճէմ՝ օլտու-
լար, վէ Ա՝նէբուխատնէսարըն տիքտիյի սուրէթին
էօնիւնտէ տուրտուլար։ 4 Ա՝ն էտէրէք գուվմէթ իլէ
նիտա էտէրիտի քի՝ Ա՝յ գուվմէթլէր վէ իւմմէթլէր
վէ տիլլէր՝ սիզէ սէօյլէնիյօր. 5 Պօրու՝ սուրնա՝
գանպուր՝ գանուն՝ սանթիւր՝ ահէնք՝ վէ ճիւմլէ
մուսիգի սազլարը սէտասընը իշիթտիյինիզ վա-
գթտա, տիւշիւպ Ա՝նէբուխատնէսար փատիշահըն
տիքտիյի ալթուն սուրէթէ սէճտիկ գըլտըգըդ։ 6
Ա՝ն հէր քիմ տիւշիւպ սէճտէ գըլմայնսա, օ սաա՝թ-
տա հանուր սոմէխնին ֆուրունտնա ատըլտըճագ։
7 Այնի օլ զէմանտէ ճիւմլէ գուվմ պօրու՝ սուր-
նա՝ գանպուր՝ գանուն՝ սանթիւր վէ ճիւմլէ մու-
սիգի սազլարը սէտասընը իշիթտիյի կիպի, ճիւմ-
լէ գուվմլէր՝ իւմմէթլէր վէ տիլլէր տիւշիւպ՝ Ա՝նէ-

Digitized by Google

պուխատանէսար փատիշահըն տիքտիկի ալթուն
սուրբեթէ սեճտէ գըլտըլար :
8 Ընուն իչուն օղլէմանտա՝ պա՛զը Երիլտանի
քիմսէլէր եագլուշըգ՝ Եհուտիլէրտէն շէքվա
9 էթտիլէր : Նէպուխատանէսար փատիշահա ճէ
վապ էտիպ տէտիլէր . Նա՛ փատիշահ՝ եպէտլէր
10 ճէ եաշա . Վէն եա՛ փատիշահ ֆէրման էյլէ
տին , քի հէր ատէմ պօրու՝ սուրնա՝ գանպուր՝
գանուն՝ սանթուր վէ ահէնք վէ ճիւմլէ մուսիգի
սազլարը սէտասընը իչիտինճէ , տիւշնէ ալթուն
11 սուրբեթէ սեճտէ գըլա . Վէ էթիւիպ սեճտէ գըլ
մայան՝ եանան ալթընչին ֆուրսունսուզ ալթըլա :
12 Պապէլ էյալէթինին ումուրի իւզէրինէ նասպ
էթտիյին պա՛զի Նէհուտի քիմսէլէր վար , նա՛նկ
Հ ատրախ՝ Վէշախ վէ Ի՛պէտնէկօ . պու քիմսէ
լէր՝ եա՛ փատիշահ՝ սէնի սայմազլար . սէնին ալ
լահլարընա իպատէթ էթմէզլէր , վէ տիքտիյին
ալթուն սուրբեթէ սեճտէ գըլմազլար :
13 Լուէմ Նէպուխատանէսար խըշմ ու ղազապ
իլէ՝ Հ ատրախ՝ Վէշախ ու Ի՛պէտնէկօյու կէ
թիրմէյէ էմր էյլէտի . իմտի օլ քիմսէլէր փատի
14 շահընն հուզուրունա կէօթիւրիւլտիւլէր : Նէ
պուխատանէսար ճէվապ էտիպ՝ օնլարա տէտի .
Ֆ՝ախանճամու՝ էյ Հ ատրախ՝ Վէշախ վէ Ի՛պէտ
նէկօ՝ ալլահլարըմա իպատէթ էթմէզսիզ , վէ
տիքտիյիմ ալթուն սուրբեթէ սեճտէ գըլմազսըզ :
15 Ճալա պօրու՝ սուրնա՝ գանպուր՝ գանուն՝ սան
թուր վէ ահէնք վէ ճիւմլէ մուսիգի սազլարընընն
սէտասընը իչիթտիյինիզ զէման , էյէր եասփօ
ղըմ սիւրբեթէ տիւշիւպ սեճտէ գըլմազլա հազըր օ
լուրսանըզ , Հա՛շ . ամմա էյէր սեճտէ գըլմազսա
նըզ , օ սաա թտա սիզ՝ եանան ալթընչին ֆուրսունսուզ
նուն օրթասընա ալթընսաճգազըզ . վէ սիզի էլիմ

Digitized by Google

տէն գուրթարաձագ շու Ա՛լլահ քի՛մ տիր։ Ը՝ատ- 16
թախ՝ Ա՛էշախ վէ Ա՛՝պէտնէկօ ճէվապ էտիպ փա-
տիշահա տէտիլէր։ Ա՛ա՜ Ա՛լէքսանդէսար՝ պու
մատտէտէ սանա ճէվապ վէրմէյէ պիպէ հաճէթ
տէյիլտիր։ Ա՛շթէ պիպիմ ի՛պատէթ էթտիյիմիզ 17
Ա՛լլահ՝ պիզի եանան աթէշին օրթասընտան գուր-
թարմադա գատիրտիր։ սէնին էլինտէ՛ն տախի՛ եա՜
փատիշահ՝ պէնջ խէյա՛ս էտէճէքտիր։ Ա՛օղլ- 18
սէ տէ, սանա մա՛լում օլսուն եա՜ փատիշահ, քի
սէնին ալլահ՛ըրընա պիզ ի՛պատէթ էթմէ՛զիզ,
վէ տիքտիյին ալթուն սուրէթէ սէ՛ճատ գըլմազըզ։

Ա՛լ զէման Ա՛լէքսանդէսար զաղաւպ իւլ 19
տօլսու, վէ եիւզիւնիւն չէ՛կիլսի՛ Ը՝ատրախ Ա՛է-
շախ վէ Ա՛՝պէտնէկօյա գարշը տէյիշտի։ Ի՛նկի՛ ճէ-
վապ էտիպ էմր էյլէտի, քի փուրսունու՝ եապմազա
օլան ա՛տէթմէտէն եէտի գաթ պէյատէ՛ եապալար։
Ա՛յ ե՛ա՛քէրինտէ օլան գուվվէթտէ զօրլու քիշիլէ- 20
րէ՛ էմր էյլէտի՛ քի Ը՝ատրախ Ա՛էշախ վէ Ա՛՝պէտ-
նէկօյու պաղլայըպ՝ եանան աթէշին փուրսունու-
նա ատալար։ Ա՛լտէմ պու ատէմլէրի շալվար- 21
լարըն իլէ՛՝ եէլէքլէտի իլէ վէ փէրաճէլէրի իլէ վէ
հէրկ լինպասլարը իլէ պաղլատըլար, վէ եանան ա-
թէշին փուրսունունուն օրթասընա ատթըլար։
Ա՛նմո՛ փատիշահ՛ըն սէօզիւ շէ՛տիտ օլտուղունտան՝ 22
փուրսուն ղայէթիլէ գըզղըն օլմազըլա, Ը՝ատրախ՝
Ա՛էշախ վէ Ա՛՝պէտնէկօյու գալտըրան քիշիլէրի
աթէշին ա՛լէվի թէկէֆ էթտի։ Ա՛յ պու իւչ 23
քիշի՛ Ը՝ատրախ՝ Ա՛էշախ վէ Ա՛՝պէտնէկօ պաղ-
լը եանան աթէշին փուրսունունուն օրթասընա տիւշ-
տիւլէր։

Ա՛նտէն Ա՛լէքսանդէսար փատիշահ հէյբան 24
օլսու՝ ա՛ճէլէ իլէ գալգտը, մուսահիպլէրինէ ճէ-
վապ էտիպ տէտի. պիզ աթէշին օրթասընա

Digitized by Google

պաղլը ինչ քիչի ա՞թմատրգ մը . օնլար ճեվապ
էտիպ փատիշահա տէտիլէր . Պէլի՝ ես փատի-
25 շահ : () ճեվապ էտիպ տէտի . Իշլեթ պէն՝ ա-
թէշին օրթասընտա չէօզիւլմիւշ կէզէն տէօրթ
ատէմ՝ կէօրիւյօրում , վէ օնլար հիչ պիր զարար
չէքմէղլեր . վէ տէօրտինճիսինէն չէհրեսի՝ Ալլահ
26 () զլունա պէնկզէր : () լտէմ՝ Նէպուխատնէսար
եանան աթէշ ֆուրունունուն մէխէլինէ եագլա-
շըպ՝ ճեվապ էթտի , վէ տէտի . Իյի Ալլահ Մա-
լանըն գուլլարը Հ ատրախ Միշաք վէ Ապետնէ-
կո՝ չըգըն , վէ կէլին . իմտի Հ ատրախ՝ Միշաք
վէ Ապետնէկո աթէշին օրթասընտան չըգտը-
27 լար : Ալ է վալիլէր՝ վէզիրլեր վէ պէյլեր վէ
փատիշահըն մուշիրլերի ճէմ՝ օլուպ՝ պու քիմսէ-
լէրի թամաշա էթտիլէր , քի օնլարըն վիւճիւտ-
լէրի իւէրինտէ այնա աթէշին գուվվէթի թէ՛սիր
էթմէտի , վէ պաշլարընըն պիր գըլը եա՛նմատը ,
վէ շալվարլարը տէյիշմէտի . աթէշին գօգուսու
28 պիչէ օնլարա կէչմէտի : Նէպուխատնէսար ճէ-
վապ էտիպ տէտի . Հ ատրախ՝ Միշաք վէ Ապե-
պետնէկօնուն Ալլահը միւպարէք օլսուն , քի մէ-
լէյինի կէօնտէրիպ՝ օնա կիւվենէրէք փատիշա-
հըն սէօզիւնէ մուխալիֆէթ էթմէքլէ քէնտիլէ-
րին Ալլահընտան զայրի ալմադ ի պատէթ էթ-
մէմէյէ վէ սէճտէ գըլմամադա վիճիւտլէրինի
29 թէսլիմ էտէն գուլլարընը խէլասս էյլէտի : Ամմի
պէնտէն ֆէրման սատըր օլմուշ , քի հեր գավմ՝
իւմմէթ վէ տիլ քի՝ Հ ատրախ Միշաք վէ Ապե-
պետնէկօնուն Ալլահընա գարշը եանըղլըշ չէյ
սէօյլէրսէ , փարչալանա , վէ էվի չէօփլիւյէ տէօ-
նէ . զերա պունճիլէյին խէլասս էթմէյէ գատիր օ-
30 լան զայրի ալմադ եօգ տուր : Ամմի փատիշահ՝
Հ ատրախ՝ Միշաք վէ Ապետնէկոյու Պապէլ
էյալէթինտէ պէօյլէթտու :

Digitized by Google

ԳԼՈՒԽ 4։

Ա՚յսպէս ասանկ էաթոր փաստիշայ՝ պիւթիւն եէրտէ 1
սաքին օլան հէպ գալմէրէ՝ իւմիէթլէրէ վէ տիլ-
լէրէ։ Ալէյհիննիզ չօղալա։ Հուզուրումտա 2
խօշ կէօրիւնտիւ քի՝ Ա՚լլահ Ադամ՚ալարընը պանա
էյլէսիյի նիշանլարը վէ մի՚ճիզլարընը պէյան
էտէյիմ։ Ինուն նիշանլարը նէ՞ պէյիւք՝ վէ 3
մի՚ճիզլարը նէ՞ գուտրէթլուտուր. Ինուն
փաստիշայնըղ էպէտի փաստիշայնըգ տըր, վէ
սալդանլարընտէվը պէ տէվը տուրուր։

Պէն Ա՚յսպէսանէսար էվիմտէ բայաթի՝ վէ 4
սէրայըմտա խօշ չալ իւզրէ իքէն, Տիւշ կէօր- 5
տիւմ, վէ պէնի գօրգուճտու, վէ տէօշէյիմին իւ-
զէրինտէ էֆքեարըմ՝ հէմ պաշըմընը րույալարը
պէնի իղդիրապէ սալտը։ Ամտի Պաապէլին ճիւմլէ 6
ա՚լիմլէրինի հուզուրումա կէթիրմէյէ ֆէրմանն
էյլէտիմ, քի օնլար պանա տիւշիւն թա՚պիրինի
պիլտիրէյլէր։ Ինէմ ուլէմա՝ սահհարլար՝ Ի՚սի- 7
տանիլէր վէ միւնէճճիմլէր կէլտիլէր, վէ պէն
տիւշիւ օնլարընը էօնիւնտէ սէօյլէտիմ, սոնդա օն-
լար թա՚պիրինի պիլտիրմէտիլէր։ Ալ է էն սօնդ- 8
բա, սուր ալլահընընն ատընա կէօրէ Պէլդեշասար
օլան՝ վէ տէրտունինտէ մուգատտես ալլահլարընն
րուհու օլան՝ Տանիէլ հուզուրումա կէլտի, վէ օնուն
էօնիւնտէ տիւշիւ սէօյլէտիմ։ Ա՚յնա ո՚ւլէմանընն 9
ուլուսու Պէլդեշասար՝ չիւն պիլտիրիմ՚քի՝ սէնտէ
մուգատտես ալլահլարընն րուհու վար, վէ սանա
հիչ պիր սըրր սը՚գլէթ վէրմէզ, պանա՝ կէօրտիւ-
կիւմ տիւշիւմիւն րույալէրինի վէ օնուն թա՚պի-
րինի սէօյլէ։ Ալ է տէօշէյիմտէ՝ պաշընընն րույա- 10
լարը պու իտի. Պէն կէօրիւյօրուտում՝ քի իշ-
թէ եէրին օրթասընտա պիր աղաճ վարընը, վէ

Digitized by Google

11 օնուն եհուքսէքլէյի պէօյիւք իտի : Ել աղաճ
պէօյիւտիւ, վէ գավիլէնտի, վէ օնուն եհուքսէքլէյի
կէօյէ էրիշտի. վէ օնուն կէօսթէրիշի պիւթիւն
12 եէրին ուճվարընատէք իտի : Տալարը կիւվէլ՝
վէ մէյվէսի չօգ իտի, վէ օնտա ճիւմլէսի իչիւն
դասմ՛ վար իտի. գըրըն ճանաավարլարը օնուն
ալթընտա քէօլկէլէնիրիտի, վէ կէօյիւն դուշլարը
օնուն տալարընտա սաքին օլուրուտու. վէ հեր
13 թէն՝ օնտան պէսլէնիրիտի : Տէօշէյիմին իւ-
զերինտէ՝ պաշըմըն րույալարընտա կէօրիւյօր-
տում, քի իշթէթ կէօքտէն պիր մէլէք վէ պիր
14 մուգատտէս էնտի : Ել՝ գուվվեթի իլէ չաղըրըպ
պէօյլէ տէտի. Ալաճը քէսին, վէ տալարընը
գօփարըն, եափրագլարընը սիլքին, վէ մէյվէլէ-
րինի տաղ՛տըն. օնուն ալթընտան ճանաավարլար՝
15 վէ տալարընտան գուշլար գուչօնլար : Ալմիա
քէօքիւնիւն քիւթիւյիւնիւ եէրտէ պրաղըն, վէ
տէվիր հէմ պագըր պաղը իլէ սահրանըն չիմէ-
նինտէ օլսուն. վէ կէօյիւն չիհի իլէ նէմլէնսին,
վէ օնուն հիսսէսի ճանաավարլարըն պիլէսինճէ՝
16 եէրին օթլուղունտա օլսուն : Ել՝ նուն եհուբէյի
հնսանլարընքինտէն թէպտիլ օլսուն, վէ օնա
ճանաավար եհուբէյի վէրիլսին. վէ օնուն իւզերին-
17 տէն եէտի մէվսիմ կէչսին : Պու մատտէ մէլէք-
լեր թագտիրի իլէ՝ վէ մնգլուպ մուգատտէսլեր
սէօյլիւ վասրդասը իլէ տիր, թագիմ եաշայան-
լար պիլէլեր քի՝ Ել-ահա ատէմլերին փատիշահ-
լըղընտա սալդանաթի սիւրէր, վէ օնու իսթէտի-
յինէ վէրիր, վէ օնուն իւզերինէ՝ ատէմլերին էտ-
18 նասընը՛ նասպ էտէր : Պէն՝ Ալէպուհստանէսար
փատիշահ պու տիշիւն կէօրտիւմ, վէ սէն Պել-
դէշասար թահպիրինի սէօյլէ. զէրա փատիշահ-
լըղըմըն ճիւմլէ ալէմլերի թահպիրի պանա պիլէ-

Digitized by Google

տիրակից գատիր օլամատլար իսկտե, սէն գա-
տիրսին. չիւն սէնտէ մուգատտաս սլլահլարըն
րուհդ վար։

Ամի տաը Պելդէշասար օլան Տանիէլ՝ պիր 19
սաա՛թ գատար հայրէթէ տիշտիւ, վէ էֆքեարը
օնու իզդիրապէ գօտու. փատիշահ ճէվապ էտիպ
տէտի. Ա՛յ Պելդէշասար՝ տիւշ եա օնուն թա-
պիրի սէնի իզդիրապէ գօմմասըն. Պելդէշասար
ճէվապ էտիպ տէտի. եա՛ էֆէնտիմ՝ տիւշ սէ-
նի պուղղ էտէնլէրէ՝ վէ օնուն թա՛պիրի սէնինն
տիւշմէնլէրինէ օլսուն։ Ա՛լ կէօրտիւիւն աղաճ 20
քի պէօյիւտիւ, վէ գուվվէթլէնտի, վէ եիւքսէք-
լէյի կէօյէ էրտի, վէ կէօսթէրիշի պիւթիւն եէ-
րիւտէք իտի, Ա՛յ օնուն եափրաչլարը կիւղել՝ 21
վէ մէյվէսի չօղ օլուպ՝ օնտա ճիւմլէսի իչիւն
գաա՛մ վարիտի, վէ օնուն ալթընտա տահրանըն
ճանավարլարը սաքին օլուրտուտու, վէ տալլարըն-
տա կէօյիւն գուշլարը գօնարըրտը, Ա՛ սէնսին՝ 22
եա՛ փատիշահ, քի պէօյիւտիւն, վէ գուվվէթ-
լէնտին. ղիրա ա՛զամէյին պէօյիւպ կէօյէ-
տէք՝ վէ սաղտանաթըն եէրին ուճվարընա՛տէք
եէթիշտի։ Ա՛յ փատիշահըն՝ կէօրտէն էնիպ 23
Ա՛ղաճը քէսին, վէ օնու հէլաք էտին, լաքին օ-
նուն քէօքլէրինին քիւթիւյիւնիւ եէրտէ պրա-
գըն, վէ տէմիր վէ պագըր պաղը իլէ սահրանըն
չիւմլինինտէ օլսուն, քի կէօյիւն չիւհլինտէն նէմ-
լէնսին, վէ հիսսէսի գրըրն ճանավարլարը իլէ
օլսուն, թա իւզէրինտէն եէտի մէվսիմ կէչինա-
ճէյէտէք՝ տէյէն մէլէք վէ մուգատտաս կէօր-
տիւյինիւն՝ Ա՛յ պիրի պու տուբ՝ եա՛ փատի- 24
շահ, հէմ Ա՛յ աղանըն էֆէնտիմ՝ փատիշահըն
իւղէրինէ կէչէճէք հէօքմիւ պու տուբ քի, սէնի 25
տէմիրլէրտէն գօվաճագլար, վէ մէսքեանըն գը-

Digitized by Google

քրն ճանապարհարը իւէ ալաճագ, վէ սանա էօ-
քիւղէր կիպի օձ եէտիրէճէքլէր, վէ սէնի կէօ-
յիւն չիհինտէն նէմլէտէճէքլէր, վէ սէնին իւ-
զէրինէ եէտի մէվսիմ կէչէճէք. Թա օէն՝ ատէմ-
լէրին փատիշահլըղընտա Աստաւրանըն սալմա-
նաթ սիւրտիւյինիւ՝ վէ օնու իսթէհյինէ վէր-
26 տիյինի պիլինճէկէտէք: Ալ էօվ աղաճըն քէօք-
լէրինին քիւթիւյինիւ պրագմաղա տէտիքլէրի
պո՞-քի՝ սէն կէօքլէրին սալմանաթ սիւրտիյիւ-
նիւ պիլտիքտէն սօնկրա, փատիշահլըղըն սանա
27 գայիմ օլաճագ: Նուն իչիւն՝ ես փատիշահ՝
նասիհաթըմ սանա խօշ կէօրիւնիւպ՝ կիւնահ-
լարընա սուտագաթ իւէ՝ վէ նարասաղլըգլարընա
ֆուգարայա մէրհամէթ էթմէքլէ քէֆարէթ գըլ,
պէ՛քթի րահաթլըղըն տւզանա:
28 Պունլարընը ճիւմլէսի՝ Ադեպուխատնէսար փա-
29 տիշահըն իւզէրինէ կէլտի: Նի իւի այրի սօ-
նունտա՝ պապէլ փատիշահլըղընըն սէրայընտա
30 կէչէր իւէն, փատիշահ ճէվապ էտիպ տէտի:
Ղուվվէթիմին գուտրէթի իւէ վէ ա՛զամէթիմին
շանը իչիւն փատիշահ՛գ խանէսի իչիւն եասի-
31 տըղըմ պէցիւք Պապէլ պու տէչիր՛մի: Ալ էօվ
տահա փատիշահըն աղ ըընտա իւէն, կէօքտէն՝
Ալանա տէնիւլիյօր, էՂ Ադեպուխատնէսար փատի-
32 շահ, փատիշահլըգ սէնտէն կիւթտի, վէ սէնի
ատէմլէրտէն սիւրէճէքլէր, վէ մէսքէնընըն գըրըն
ճանապարհարը իւէ օլաճագ, սանա էօքիւզէր կի-
պի օձ եէտիրէճէքլէր, վէ սէնին իւզէրինէ եէ-
տի մէվսիմ կէչէճէք, Թա սէն՝ ատէմլէրին փա-
տիշահլըղընտա Աստաւրանըն սալմանաթ սիւր-
տիյինիւ՝ վէ օնու իսթէհյինէ վէրտիյինի պի-
33 լինճէկէտէք տէյիւ սէս տիւշտիւ: Նի սաաթ
Ադեպուխատնէսարըն իւզէրինէ պու սէօզ Թէք-

Digitized by Google

մի՛լ օլտու, վէ ատեմլէրտէն գօվուբտուդ՝ էօքիւզ-
լէր կիպի օճԹ եէրիտի. վէ վիւճիւտիւ կէօյիւն չէ-
հինտէն նէմլէնիրիտի, Թա գըլլըրը գարԹալլա-
րը՛ն կիպի՝ վէ դըրնագլարը գուշլարըն կիպի
պէօյիւյիւնճէկէտէք։ Ալ է կիւնլէրին սօնուն- 34
տա՝ պէն Ա,էպուխատնէսար կէօզլէրիմի կէօյ-
գալտըրտըմ, վէ պանա ա՛գլամ կէրի կէլտի, վէ
Ա,ատալըը միւպարէքլէտիմ, վէ էպէտ իւլ ապատա
եաշայըդ՝ սաղտանաԹը էպէտի սաղտանաԹ՝ վէ
փատիշահ,ը տէվրտէն տէվրէտէք ալտնա չիւքը
էտէրէք ի՛զդէՆ վէրտիմ։ Ղիւն եէրին ճիւմ- 35
լէ սաքինլէրի հի՛չ կիպի սայըլըր, վէ օ կէօյիւն
ա՛քէրինտէ վէ եէրին սաքինլէրինտէ իԹԹէֆի-
յինի իշլէր. վէ օնուն ելինի մէն՝ էտէճէք՝ եա-
խօտ օնա՝ Ա,է՞ իշլէյօրսուն տէյէճէք ճօգ տուր։
Ա՛լ զէմանտէ՝ պանա ա՛գլամ կէրի կէլտի, վէ 36
փատիշահ,ը,ղըմընը չանը՛ իչիւն՝ ի՛զդէԹիմ վէ զի-
նէԹիմ պանա տէօնտիւ. վէ միւշէրլէրիմ հէմ
պէյլէրիմ պէնի արատըլար, վէ փատիշահ,ը,ղըմը-
տա գայիմ օլտում, վէ պանա ա՛լա ա՛զամի՛Թ
զամմ օլունտու։ Ղալա պէն՝ Ա,էպուխատնէ- 37
սար կէօյիւն փատիշահ,ը,նա շիւքը վէ Թա՛զիմ
վէ ԹէՆքրիմ էտէրիմ՝ քի օնուն հէփ ա՛մէլլէրի
հագգ՝ վէ եօլլարը չէրի՛ տիր. վէ օ՛ մաղըրուրւ՛ւգ
իլէ կէղէնլէրի՝ ալէյհգլաՆմաղա գատիր տիր։

ՊԱՐ. 5։

Պէնէյասար փատիշահ՝ պի՛ն պէյինէ պէօյիւք զի- 1
աֆէԹի էյլէտի, վէ պինին էօնիւնտէ շէրապ իչ-
տի։ Պէնէյասար շէրապ քէֆինտէ էմր էրԹտի քի՝ 2
պապասը՛ Ա,էպուխատնէսարըն Ա,էրուշալիմ՛էն ց-
քէլինտէն չօգ ատրտըղը ալԹուն վէ կիւմիւշ գաա-
լարը կէԹիրէլէր, վէ փատիշահ հէմ պէյլէրի՝

Digitized by Google

3 գարբլարը վէ օտալըգլարը օնլար իլէ իչէլէր : Յամ-
տի Յէրուշալիմտէ օլան Ը.ղլահ էվինին հէյքէ-
լինտէն չըգարտըգլարը ալթուն գապլարը կէթիր-
տիլէր , վէ փատիշահ Հեմ պէյլերի՝ գարբլարը վէ
4 օտալըգլարը օնլար իլէ իչտիլէր : ()նլար շէրապ
իչտիլէր , վէ ալթուն Հեմ կիւմիշ՝ պապըր՝ տէ-
միր՝ աղաճ վէ դաշտան ալահլարա թէապիհ գըլ-
տըլար :
5 ()Ը ստանթտա՝ ատէմ էլի փարմագլարը չը-
գըպ՝ շամ՝ տանըն գարշըսընտա փատիշահ սէրա-
յընըն տիվարը սըվասընըն խազէրինէ եազտը . վէ
փատիշահ օղ եազան էլինն ուճունու կէօրտիւ :
6 ()լտէմ փատիշահրն պէնկզի տէյիշտի , վէ էֆ-
քեարը օնու իզդիրապէ ասլտը , շէօյլէքի՝ պէվը-
նին գյնագլարը չէօզիւլիւպ՝ տիզլերի պիրիպիրինէ
7 տօգունշուրտուտու : Փատիշահ գուվվէթի իլէ պա-
ղըրտըքի՝ պիւյիճիւլէրի՝ Ո.յնտանիլէրի վէ միւ-
նէճճիմլերի կէթիրէլէր . փատիշահ Պապէլնն ա-
լիմլերինէ ճէվապ էտիպ տէտի քի՝ Պու եազըլը
Հէր քիմ օգուր տա՝ պանտա մանտասընը պիլտի-
րիրսէ , էրղավանն կիյէճէք , վէ պօյնունտա ալթուն
զինճիր օլուպ՝ փատիշահլըգտա իւչիւնճիւ տուլ-
8 դան օլաճագ : Յամի փատիշահրն Հէփ ա՛լիմ-
լէրի կէլտիլէր , ամմա եազըլը օգուտմադ՝ վէ օ-
նուն մանտասընը փատիշահա պիլտիրմէ յէ գատիր
9 օլմատըլար : ()լ զէման Պէլշտասար փատի-
շահ ղայէթլէ իզդիրապէ տիւշիւպ՝ պէնկզի տէ-
յիշտի . օնուն պէյլերի տախի շաշտըլար :
10 Վ Յ մէլիքէ՝ փատիշահրն Հէմ պէյլերինին
սէօզլէրի սէպէպինտէն զիյաֆէթին էվինէ կէլ-
տի . վէ մէլիքէ ճէվապ էտիպ տէտի . Յապէտլերճէ
եաշա՝ Է՛յ փատիշահ , սէնի՝ էֆքեարընն իզդիրա-
11 պէ սա՛լմադընն , վէ պէնկզինն տէյիշմէսինն . ()Եմլէ-

Digitized by Google

քէթինտէ պիր տաէմ վար, քի օնտա մուգատտէս
ալլահլարըն րուհու վար. վէ սէնին պադշանըն
կիւնէերինտէ օնտա՝ նուր վէ ֆէհմ՝ վէ ալլահլա-
րըն իլմի կիպի իլմ պուլունտու. վէ պադշան՝ Նէ-
պուխատնէսար փադտիշահ՝ փադտիշահ պադշան՝ օ-
նու ուէլէմա՝ սահհարլար՝ Աշիլտանիլէր վէ մու-
նէճճիմլէր ուլուսու նադդ էթտի: Ղիւնքի՝ փա- 12
տիշահըն օղ տաըրնա Պէլդէշասար գօտուղու պու
Տանիէլտէ աղլա րուհ վէ իլմ վէ ֆէհմ՝ տուշ-
լէր թաբիրի վէ մուամմալար պիլմէսի վէ միշ-
քիւլէր հալլ էթմէսի պուլունտու. իմտի Տանի-
էլ չաղըրլսըն, վէ օ՝ մանասընը պիլտիրէճէքտիր:
Օլտէմ Տանիէլ փադտիշահըն հուզուրունա կէօ- 13
թիւրիլտու. փադտիշահ ճէվապ էտիպ Տանիէլէ
տէտի. Պապամ փադտիշահըն Աշէհուտատէն կէ-
թիրտիի Աշէհուտա էսիրլէրինին օղուլլարընտան
օլան շու Տանիէլ աէ՞մմիսին: Ղիւն սէնին հաբ- 14
գընտա իշիթմիտիմ քի՝ սէնտէ ալլահլարըն րու-
հու վար, հէմ սէնտէ՝ նուր վէ ֆէհմ վէ ալա
իլմ պուլունուր: Վէ հալա հուզուրումա ա- 15
լըմլէր՝ սահհարլար կէթիրիլտի, քի շու եազըլըր
օգոյալար, վէ պանա օնուն մանասընը պիլտի-
րէլէր. ամմա օնլար՝ պու սէօզիւն մանասընը պիլ-
տիրմէյէ գատիր օլմամըշլար: Վէ պէն սէնին 16
հագգընտա իշիթմիտիմ քի՝ մանալար թաբիր էմ-
մէյէ վէ միւշքիւլէր հալլ էթմէյէ գատիրսին.
հալա էյէր սէն օղ եազըլըր օգոյուպ՝ պանա օ-
նուն մանասընը պիլտիրմէյէ գատիր օլուրսան,
էրղալան կիյէճէքսին, վէ պէյնունտա ալթընը
զինճիր օլուպ՝ մէմլէքէթտէ իւչիւնճիւ սուլթան
օլաճագսըն:

Օլտէմ Տանիէլ ճէվապ էտիպ՝ փադտիշահըն 17
հուզուրունտա տէտի. Էհտիյէլէրին սէնին օլաուն,

Digitized by Google

վէ պախշիշլէրինի չայրըխլ վէր։ լաքին պէն փա-
տիշահա եաղըլը օգուլայըմ՝ վէ օնա մաննասընը
18 պիլտիրէյիմ։ Այ սէն՝ է՛յ փատիշահ՝ Աստ-
ուած պապան Աբգարու փատի-
շահլըգ վէ ա՛զամէթ վէ շան վէ ի՛զզէթ վէր-
19 տի։ Ու է օնա վէրտիկի ա՛զամէթանէն՝ ճիւմլէ
գավմլէր՝ իւմմէթլէր վէ տիլլէր օնուն հուզուրուն-
ատան տիթրէրլէր վէ գօրգալըրլըտը։ օ՝ իսթէֆա-
յինի գայթ էտէրիտի, վէ իսթէֆայինի ա՛ազ
գօրիտի։ Էհմ օ՝ իսթէֆայինի եիւճէլտիրիտի, վէ
20 իսթէֆայինի ալչագլատըրլըտը։ Ամմա օնուն եիւ-
րէյի եիւճէլէնիպ՝ րուհու մաղրուրլո՛ւգ իլէ գա-
թըլանտըղը կիպի, փատիշահլըղը թախթընտան
էնտիրիլտի, վէ օնտան ի՛զզէթինի կիտէրտիլէր։
21 Ու է օ՝ ատամլէր օղուլլարընտան գօվուլտու, վէ
եիւրէյի հայվանլարըն կիպի օլտու, վէ ՔԱՔԱՆԸ
եապան էշէքլէրի իլէ օլտու։ օնա էօքիւզէր կիպի
օ՛ղ եէտիրտիլէր, վէ վիճիւտիւ կէօյիւն չիհի ի-
լէ նէմլէնիրիտի։ Թա օ՝ Աստ ծուն Աբգարու ա-
տամլէրին փատիշահլըգլարընտա սաղընաճա սիւ-
րիւպ՝ օնուն իւզէրինէ քիմի իսթէրսէ նասպ էթ-
22 տիյինի՝ պիլընճէյէտէք։ Ու է սէն՝ եա՛ Պէդրա-
սար օնուն օղլու՝ պուննուն ճիւմլէսինի պիլտիրի-
23 բեմ՝ եիւրէյինի ալչագլայթմատըն։ Աստ կէօ-
յիւն Ստէֆանոսինէ գարշը քէնտինի եիւճէլթ-
տին, վէ օնուն էվինին գապալարընը սէնին էօնիւ-
նէ կէթիրտիլէր, վէ սէն հէմ պէդրէրին՝ գարը-
լարըն վէ օտաղըգլարըն օնլար իլէ շէրապ իչտի-
նիզ։ վէ սէն կէօրմէյէն վէ իշիթմէյէն վէ տոյ-
մայան կիւմիւշ վէ ալթուն՝ պագըր՝ տէմիր՝ ա-
ղաճ վէ դաշտան օլան ալլահլարա թէնզիհ էյ-
լէտին, վէ սէնին նէֆէսին էլինտէ օլան՝ հէմ սէ-
նին հէփ եօլլարըն օնուն օլան Աստ ծուն ի՛զզէթ

Digitized by Google

վէրմէտին։ Իմտի օր էլ ուշաս օնուն հուզուս- 24
րունտան կէօնտերիլիսի՝ պու րէամ եազըլսըր։

Իմտի րէամին եազըսը պու տուր. Ա՛Նէ, Ա՛Նէ, 25
Թէգէլ, ու Փարսին։ Պու սէօզիւն մա՛նասը 26
պու տուր. Ա՛Նէ, Ա՛ըլսա՛ սէնին փատիշահ-
սայմըշ՝ վէ օնու պիւթիրմի՛շսիր։ Թէգէլ, Թէ- 27
թազըտա Թարթըլսըրը, վէ էքսիք պուլունտուն։
փէրէս, փատիշահ-ըղըզըն Թագաւո՛ր օլուպ՝ Ա՛նատի- 28
լէր իւէ Չաղսրիլէրէ վէրիլսին։

Օ՛ւտէմ Պէլշասար էմր էյլէտի, վէ Տանիէլէ 29
էրղավան կիյտիւտիւէր, վէ պըյնունա ալԹուն
վէնձիր Խոգըլսըր. վէ օնուն Հագգընա՝ մէմլէ-
քէԹտէ օնուն իւչիւնճիւ տուղան օլտուղունա՝
տէղևւլ չաղըրԹտուլսար։ Օ՛ղ կէճէտէ՝ Դ՛իլտա- 30
նիլէրին փատիշահը Պէլշասար գա՛ԹԹ օլունտու։
Ա՛ղ փատիշահ-ըղըզը Ա՛նատ Տարեւավէշ ալտը, ս՛31
ալԹմըշ իքի եաշընտա գատար իտի։

ՊԱՐ 6։

Տարեւավէշին հուզուրունա Խօշ կէօրիւնուիւ, քի 1
մէմլէքէԹին իւզէրինէ եիւզ իչիրմի վալի նասպ
էտէ, քի պիւԹիւն մէմլէքէԹին իւզէրինտէ օլա-
լար. Ա՛ղ օնլարըն իւզէրինէ իւչ պա՛շ քի՛ օնու- 2
լարըն պիրի Տանիէլ իտի, քի փատիշահա զա-
րար օլմամագ իչիւն՝ վալիլէր օնլարա հիսա՛պ վէ-
րէլէր։ Իմտի պու Տանիէլ՝ օնտա ա՛լա րուհ օլ- 3
մաղըլա՝ պաշլարտան վէ վալիլէրտէն իւսԹիւն
դուրԹուլսուս. վէ փատիշահ ֆիքր էԹտի՛ քի՛ օնու
պիւԹիւն մէմլէքէԹին իւզէրինէ տիքէ։

Իմտի պաշլար վէ վալիլէր՝ մէմլէքէԹի մասա- 4
համընտա Տանիէլէ գաղշը պէհանէ պուլմադըղ
կէօզէտիրլէրիտի, ամմա օնլարը հիչ պիր պէհա-
նէ եա ֆէսատ պուլմադա գատիր օլմասըլար.

Digitized by Google

չհունքի օ՝ էմին իտի, վէ օնտա հիչ պիր գապա-
5 հաթ եա ֆէսատ պուլմունմատը: Խմոի պու ա-
տէմլեր տէտիլէր.քի՝ Պիզ շու Տանիէլէ գարշը
հիչ պիր պէհանէ պուլմամազզ, մէյէր օնա գար-
շը՝ օնուն Աստուածներն նմմանու հագգընտա պու-
6 լալըմ: Անդէմ պաշլար վէ վալիլէր փատիշա-
հըն եանընտա իւշտիւլէր, վէ օնա պէօյլէ տէտի-
լէր. Այ Տարեավէշ փատիշահ՝ էպէտէն եաշա:
7 Ամէնքէթին ճիւմլէ պաշլարը՝ վէզիրլէրի՝ վալի-
լէրի՝ միւշիրլէրի վէ պէյլէրի միւշավէրէ եթտի-
լէր, քի փատիշահանէ գանուն պաղլանըպ՝ եա-
սագ ս՝ապիթ օլունա, քի սէնտէն ղայրի՝ եա փա-
տիշահ՝ պիր ալլահտան եա պիր ատէմտէն օթուզ
կիւնէ գատար՝ էէր տիլէք տիլէյճէք օլան՝ արս-
8 լանլարըն չուգուրունա աթըլա: Ապա եա փա-
տիշահ եասաղը ս՝ապիթ էյլէ, վէ եաղըմըշա
իմզա վուր, քի Ասատիէրին վէ Ֆարսիլէրին թպ-
դալ օլմազ գանունունու մուճէպինճէ՝ թէպտիլ օ-
9 լունմայա: Պունտան էօթիւրու Տարեավէշ փա-
տիշահ եաղըմըշը վէ եասաղը իմզալատը:
10 Ա՛ Տանիէլ՝ եաղըմըշըն իմզալանտըղընը
պիլտիյի կիպի՝ էվինէ վարտը, վէ օտասընտա՝
փէնճէրիէլէրի Երուշալիմէ տօղրու աչըգ օլարագ՝
կիւնտէ իւչ վագթտէ տիզլէրի իւզէրինէ էօքթիպ
տուա՝ էտէրիտի, վէ էվվէլտէն էթտիյի կիպի
քէնտի Աստուածն հուզուրունա շիքրլէր վէրի-
11 րիտի: Խմոի պու ատէմլէր իւշտիւլէր, վէ Տա-
նիէլի Աստուածն հուզուրունտա տուա վէ նիյազ-
12 տա պուլտուլար: Անդէմ օնլար եագլաշըպ՝ փա-
տիշահըն հուզուրունտա՝ փատիշահըն եասաղը
խուսուսունտա սէօյլէտիլէր. Այ փատիշահ՝
սէնտէն ղայրի՝ պիր ալլահտան եա պիր ատէմտէն
օթուզ կիւնէ գատար չէյ տիլէյճէն էէր ատէմ՝

Digitized by Google

արքայնալարքն չուգուրանայ աղթրալա տէյիւ պիր
եաստաք իմզալայմնատրնմը . փատիշահ ճէվապ է-
տիպ տէտի . Աղատիլէրին վէ Ցաբահիլէրին խպդալ
օլունմազ գանունունու մուճէպինճէ՝ պու սէօզ կէր-
չէք տիր ։ Ցլտէմ օնլար ճէվապ էտիպ՝ փատի- 13
շահրն հուզուրունտա տէտիլէր . Աէհուտա էսիր-
լէրի օզուլտարքնտան օլան Տանիէլ՝ սէնի վէ իմ-
զալայտրղըն եաստաղ սայմազ՝ նէ փատիշահ . իւ-
լա կիւնեէ իւչ վագթատ նիյազընըզ ա՛րզ էտէր ։
Ցլտէմ փատիշահ պա- աէօզլէրի իշիթմէյի կի- 14
պի՝ քէնտի քէնտինէ ղայէթլէ կիւճէնտի , վէ եիւ-
բէյինի Տանիէլին իւզէրինէ գօտու , քի օնու գուր-
թարա . վէ թան կիւնէշ պաթմանատէք օնու խէ-
լայս էթմէյէ չալըշտը ։ Ա՛յնինա օլ քիմսէլէր փա- 15
տիշահրն եանընա իւշտիւլէր , վէ փատիշահա
տէտիլէր . Ա՛յ փատիշահ պիլ քի՝ Աղատիլէրին վէ
Ցաբահիլէրին գանունունու պու տուր քի՝ փատիշա-
հրն հէր ս՛ապիթ էթտիյի եաստաք վէ ֆէրմանն
թէպտիլ օլունմազ ։ Ցզէմանն փատիշահ էմր 16
էթտի , վէ Տանիէլի կէթիրտիլէր , վէ օնու արա-
լայնալարքն չուգուրանայ աղթրալար . փատիշահ
Տանիէլէ ճէվապ էտիպ տէտի . Տայիմնա ի՛պատէթ
էթտիյին Ա՛լահրն՝ սէնի օ խէյլաս էտճէքտիր ։
Ա՛մմի պիր դաւշ կէթիրիլիպ՝ չուգուրուն աղղընայ 17
գօնուլտու , վէ փատիշահ օնու քէնտի միւհիւրիւ
վէ պէյլէրին միւհիւրիւ իլէ միւհիւրլէտի , քի Տա-
նիէլին հադգընա օլան միւրատ տէյիշմէյէ ։ Ա՛յն- 18
տէն փատիշահ՝ աէթապընայ վարտը , վէ կէճէյի այճ
կէչիրտի , վէ օտալըգլարընըն հուզուրունա կէ-
թիրմէտի . վէ ոյգուտու օնտան դաշտը ։
Ա՛նտէն փատիշահ սապահլայրն էրքէն գալ- 19
գըպ՝ ա՛յլէյճէյլէ արքայնալարքն չուգուրանայ վար-
տը ։ Ա՛յ չուգուրա եագլաշտըղընտա՝ գա- 20

Digitized by Google

սավէթլու սէս իլէ Տանիէլէ պաղըրտը, վէ փա-
տիշահ ճէվապ էտիպ՝ Տանիէլէ տէտի. Լա՜
սաղ Աղլահըն գուլու Տանիէլ՝ սէնին տապխմա՛-
պատէվ էթտիյին Աղլահըն սէնի արսլանլարտան
21 գուրթարմաղա գատիր օլտո՞ւմու։ Օլտէմ
Տանիէլ փատիշահա տէտի. Լա՜ փատիշահ՝ է-
22 պէտէն եաշա։ Պէնիմ Աղլահըմ մէլէյինի
կէօնտէրտի, վէ արսլանլարըն աղզընը գափա-
տը, վէ պանա զարար էվմէտիլէր. չիւնքի օնուն
հուզուրունտա՝ պէնտէ սուչսուզլուգ պուլունտու,
վէ սէնին հուզուրունտա տախի՝ եա՜ փատիշահ՝
23 զարարլը իչ էվմէտիմ։ Օզման փատիշահ՝
օնտան էօվիւրիւ զէյատէսի իլէ խօշլանըպ՝ Տա-
նիէլի չուգուրտան չըգարմաղա էմր էյլէտի. իմ-
տի Տանիէլ չուգուրտան չըգարըլմը, վէ օնտա
հիչ պիր զարար պուլունմատը. չիւն Աղլահը-
24 նա՜ իւանտը։ Ալ է փատիշահ էմր էթտի, վէ
օլ Տանիէլտէն չիքեայէթ էտէն ատէմլէրի կէ-
թիրտիլէր, վէ օնլարը՝ հէմ օնլարըն չօճուգլարը-
նը վէ գարըլարընը՝ արսլանլարըն չուգուրունա
աթմըլար, վէ օնլար տահա չուգուրուն տի-
պինէ եէթիշմէզտէն՝ արսլանլար օնլարա մու-
սալլաղ օլուպ՝ օնլարըն հէփ քէմիքլէրինի էզ-
տիլէր։

25 Ընտէն Տարեավէշ փատիշահ՝ պիւթիւն եէր-
տէ սաքին օլան գավմիլէրէ՝ իւմմէթլէրէ վէ տիլ-
26 լէրէ եազըը. Ալլահ էվլատլըխընը չօղալսըն.
զուրումտան ֆէրմանն սատըը օլունմուշտուր,
քի փատիշահլըղըմըն ճիւմլէ հէօքիւմմէթընտա՝
Տանիէլին Աղլահընըն հուզուրունտան տիթրէ-
յիպ գօրգալսըը. զէրուա օ՝ սաղ Աղլահ վէ էպէ-
տէն գայիմ տիր, վէ օնուն փատիշահլըղը պօ-
27 զուլմաղ, վէ հէօքիւմէթի տիւքէնմէզ։ Օ՝

Digitized by Google

գուրթաւրըձը վէ խէլաս էտիձի՝ վէ կէօքտէ հէմ
եէրտէ ա՛լամէթլէր վէ մի՛ւճիզաթլէր էտիձի
տիր , քի Տանիէլի ասլանըլարըն աղզընտա՛ն
գուրթաւրտը։

Իմտի պու Տանիէլ՝ Տարեավէշին փատիշահ- 28
լըղընտա վէ Ցարսի Վէօրէշին փատիշահլըղըն-
տա աստուտէ հա՛լ իւզրէ իտի։

ՊԸՐ, 7։

Պաապէլ փատիշահը Պէլշասարըն իլք եըլընտա 1
Տանիէլ տիւշ՝ վէ տէօշէկինտէ պաշընըն րույա-
լարընը՝ կէօրտիւ. իմտի օ՝ տիւշիւ եազըպ՝ սէօզ-
լէրին իձմալընի սէօյլէտի։ Տանիէլ ձէվապ է- 2
տիպ տէտի. Կէձէտէ րույամտա կէօրտիւմ քի՝
իշթէ կէօյիւն տէօրթ րիւզկեարը՝ պէօյիւք տէ-
նիզին իւզէրինէ հիւձիւմ էտէրլէրտի։ Ա՛լ է 3
տէնիզտէն տէօրթ պէօյիւք հայվա՛ն չըգտը. օն-
լար պիրի պիրինէ պէնկզէմէ՛զ իտի։ Ի՛նվէլքի 4
արսլա՛ն կիպի օլուպ՝ օնտա գարթա՛լ գա՛նատ-
լարը վարըտը, վէ թա գա՛նատ լարը եօլունա՛ն-
ճայատէք կէօրիւյօրտում. վէ եէրտէն գալտը-
րըլտը, վէ ատէմ կիպի այագլարը իւզէրինէտ
տուրտուրուլտու. վէ օնա ատէմ եիւրէյի վէ-
րիլտի։ Ա՛լ է իշթէ պըշյա պէնկզէր պիր ղայրի 5
իքինձի հայվան քի՝ քէնտինի պիր եանա գալ-
տըրտը, վէ աղզընտա տիշլէրի արասընտա իւչ
էյէկլիւ քէմիյի վարըտը. վէ օնա պէօյլէ տէտի-
լէր. Կա՛լգ, չօգ էթի եէ։ Պունտա՛ն սօնկրա 6
պագտը՛մ քի՝ իշթէ գափլանա պէնկզէր պիր ղայ-
րիսիքի՝ արգասը՝ իւզէրինտէ տէօրթ գո՛ւշ գա-
նատլարը վարըտը. վէ պո՛ հայվանըն տէօրթ
պաշը՝ վարըտը, վէ օնա հէօքիւմ՛էթ վէրիլտի։
Պունտան սօնկրա կէձէ րույալարընտա կէօր- 7

Digitized by Google

տիւմ քի՝ իշխէ պիր տէօրտինճին Հայվան, օ՝
գօրգուլու վէ Հիպեթլու՝ վէ ղայէթ գուվվէթ-
լու իտի, վէ օնուն պէօյիւք տէմիր տիշլէրի վար
իտի. օ՝ եէր իտի, վէ գըրար իտի, վէ գալանը ա-
յագլարը՝ իլէ էյինէրիտի. վէ օնտան եվվէլ օլան
Հայվանլարըն Հիչ պիրինէ պէնկզէմէզ իտի, վէ
8 օնուն օն պույնուզու վարըտը։ Պէն պույնուզլարա
թամաշա էտէրքէն՝ իշխէ ծնլարըն պասընտա պիր
ղայրի քէօչիւք պույնուզ չըգտը, քի օնուն էօնիւն-
տէն եվվէլքի պույնուզլարըն իւչիւ քէօքտէն սէօ-
քիւլտիւ. վէ իշխէ պու պույնուզտա՝ ատէմ կէօզ-
լէրի կիպի կէօզլէր՝ վէ պէօյիւք սէօյլէյէն աղը՛զ
9 վար իտի։ Պէն կէօրիւյօրտում, թաքիմ թախթա-
լար գուրուլտու, վէ կիւնլէրի էսքի օթուրտու.
օնուն էա՛վապը գար կիպի պէյազ՝ վէ պաշընըն
սաչը փագ եիւն կիպի իտի. օնուն թախթը ա-
թէ՛չ ա՛լէվի կիպի՝ թէքէրլէքլերի եանան աթէ՛չ
10 կիպի իտի։ Ունուն էօնիւնտէն աթէ՛չ՝ ըրմազը
չըգըպ ագարըրտը. օնա պի՛ն քէրրէ պինլէր խըզ-
մէթ էտէրլէրիտի. վէ օն պին քէրրէ օն պինլէր
Հուզուրունտա տուրուրլարըրտը, տիվան գու-
11 րուլտու, վէ քիթապլար աչըլտը։ Ունէ զէման
պագտըմ՛ քի՝ օլ պույնուզուն սէօյլէտիյի պէօ-
յիւք սէօլլէրինին սէսինտէն, թա օլ Հայվան
գաթը օլունմունճայտէք՝ վէ վիւճիւտիւ Հէլաք
օլուպ՝ աթէ՛չ եանըղընընա թէսլիմ՛ օլունմունճա-
12 յտէք պագտըմ։ Ունպիր Հայվանլարըն իսէ՝
Հէօքիւմէթի կիւսէրիւմի՛չ իտի. ամմա՝ թա պիր
զէման վէ պիր վագթատէք՝ օնլարա էօ՛մր ու-
13 զունլուզու վէրիլտի։ Կէճէ րույաներընտա կէօր-
տիւմ քի՝ իշխէ կէօքլէրին պուլութլարընտա ա-
տէմ Ունղունա պէնկզէր պէ՛ռ՛ կէլիյօրտու. վէ
կիւնլէրի էսքիյէտէք կէլտի, վէ օնու՝ օնուն Հու-

Digitized by Google

զուրուն եագլաշթըրտըլար։ Ալ է օնա հէօ- 14
քիւմէթ վէ ի՛զեթ վէ փատիշահլը՛գ վէրիլտի,
քի հէփ գավմլէր՝ իւմմէթլէր վէ տիլլեր օնա ի՛-
պատէթ էտէլէր. օնո՛ն հէօքիւմէթի՛ կէչմէզ
էպէտի՛ հէօքիւմէթտիր, վէ փատիշահլըդը պօ-
զուլմայլըդը։

Պէն Տանիէլին բուհու՝ տէրուն իմտէ պէնի 15
տէրտէ տիւշիւրտիւ, վէ պաշըմըն բոյալարը պէ-
նի իղդիրապէ սալդը։ Տուրանլարըն պիրինէ 16
եա՛լնաշտրմ՛, վէ օնա պուննուն ճիւմլէսինին կէր-
չէքլիյինի՛ սօրտում. վէ օ պանա աէօյլէտի, վէ
պու շէյլէրին մա՛նասընը պանա պիլտիրտի։
Պու տէօրթ օլան պէօյիւք հայվանլար՝ եերտէն 17
գալդաճագ տէօրթ փատիշահլը՛գտըր։ Ալ է 18
փատիշահլըդը՝ Գաւա՛նլընն մուգաատտէսլէրի
ալաճագլար, վէ օնլար փատիշահլըդը էպէտ-
տէք՝ վէ էպէտլէր էպէտինէտէք զա՛պդ էտէ-
ճէքլէր։

Ի՛նտէն տէօրտինճիւ հայվանտան էօթիւրիւ 19
կէրչէյի պիլմէյէ իսթէտիմ, քի օ՝ օպիրլէրին
հիչ պիրինէ պէնկզմէյիպ՝ ղայէթ հիյպէթլո՛ւ
իտի, քի տիշլերի տէմիրտէն վէ դըրնագլարը պա-
գըրտան օլուպ՝ եերիտի, փարալարըդը, վէ գա-
լանը այագլարը՛ իլէ չիյնէրիտի. ՛Էմ օնուն 20
պաշընտա օլան օն պուչինուզտա՛ն էօթիւրիւ, վէ
օպիր չըգանտա՛ն էօթիւրիւ քի՛ օնուն էօնիւն-
տէն իւչիւ տիւշտիւ, եա՛նի օ պուչինուզտան էօ-
թիւրիւ քի՛ կէօզլէրի վէ պէօյիւք սէօյլէյէն աղ-
զը վարըտը, վէ կէօսթէրիշի օպիրլէրինքինտէն
պէօյիւք իտի. Ա՛լ կէօրտիւյիւմ պուչինուզ քի՛ 21
մուգաատտէսլէր իլէ ճէ՛նգ էթտի, վէ օնլարը եէն-
տի, Թաքիմ կիւնլէրի էսքի կէլնէզ՝ Գաւա՛լ- 22
նըն մուգաատտէսլէրինէ չէրաա՛թ վէրիլնճէյէ-

Digitized by Google

տէք, վէ զէման եէթիշիպ՝ մուգատտէսլէր փա-
տիշահլըղը զապդ էտի՝ նձէյէտէք։
23 Ո՝ պէօյլէ տէտի. Տէօրտիւնճիւ հայվան՝ եէր-
տէ տէօրտիւնճիւ փատիշահլը՛գ օլաճագ, քի հէփ
փատիշահլըգլարտան ֆարգլը՛ օլաճագ, վէ պիւ-
թիւն եէրի եէյէճէք, վէ օնու չինէյիպ էզէ-
24 ճէքտիր։ Ու է սը՛ ան պույնուզ՝ օ փատիշահլըգ-
տան գալգաճագ ան փատիշահլը՛գտըր, վէ օնլար-
տան սօնկրա պիր զայրիսի գալգաճագ, վէ օ՝
էվվէլքիլէրե պէնկզէմէյէճէք, վէ օ՝ իւչ փա-
25 տիշահ տիւշիւրէճէք. Ու է Յաա՛լայա գարշը
սէօզլէր սէօյլէյէճէք, վէ Յաա՛լանըն մուգատ-
տէսլէրինէ ս՛ըգլէթի վէրէճէք. վէմանլար հէմ
գանունլար տէյիշթիրմէյէ տիւշինէճէք, վէ
օնլար պիր եըլա վէ քէի եըլա վէ եարը՛մ եըլա-
26 տէք սնուն էլինէ վէրիլէճէքլէր։ Ի՛մմա տիվա՛ն
գուրուլուպ՝ օնուն հէօքիւմէթինի կիտէրէճէք-
լէր, օնու՝ էնձամընատէք հէլաք վէ պէրպատ է-
27 տէճէքլէր։ Ու է փատիշահլըգ հէմ հէօքիւմէթի՝
վէ հէփ կէօյիւն ալթընտա փատիշահլըղըն պէօ-
յիւքլիւյիւ՝ Յաա՛լանըն մուգատտէսլէրի խալ-
գընա վէրիլէճէք. օնուն փատիշահլըղը էպէտի
փատիշահլըգտըր, վէ հէփ հէօքիւմտարլար օնա
ի՛պատէթ էտիպ՝ միւդի՛ւ օլաճագլար։
28 Ու էօղիւն սօնու պուրայատէք տիր։ Պէն Տա-
նիէլի՛ էֆքեարիմ պէնի զայէճէք իզթիրապէ
սալտը, վէ պէնկզիմ պէնտէ տէյիշտի. վէ պու
սէօղիւ եիւրէյիմտէ սաղլատըմ։

ՊԱՐ. 8։

1 Պէլճաւար փատիշահլըն փատիշահլըղընըն իւ-
չինճիւ եըլընտա պանա՝ պէն Տանիէլէ՝ պանա
օղ էվվէլա կէօրիւնէնտէ՛ն սօնկրա՝ վահի՛ կէօ-

Digitized by Google

թիւնտիւ ։ Յամի վահիտե կեօրտիւմ, վե օլտուքի՝ կեօրտիւյիւմտե, պէն Ֆյլամ էյլեթինտե օլան Ճուշան չեհրինտե իտիմ. վե վահիտե կեօրտիւմ քի՝ Ալլայ ըրմնղընըն եանընտա իտիմ ։ 2

Ալ կեօզլերիմի գալտըրըպ պագտը՛մ քի՝ իշթե ըրմնղըն էօնիւնտե պիր գօչ տուրուրտուտա, վե օնուն իլե պույնուզու վարըրը. վե օլ պույնուզսար եիւքսեք՝ վե պիրի օպիրինտեն եիւքսէք իտի, վե օլ եիւքսէք սօնկրատան չըգար ։ Ալ 4 օլ գօչու կեօրտիւմ քի՝ պույնուզու իլե պադըշա վե փօրեատա վե գը՛պլէյէ տօղրու գագաւզտու, վե հիչ պիր ճանավար օնուն էօնիւնտե տուրամազ իտի, վե օնուն էլինտեն գուրթարան եօղուտու. իլլա օ՝ իսթէտիյի կիպի էյլէտի, վե պեօյիւտիւ ։ Ալ պէն տիւշիւնիւր իլէն, 5 իշլեե պաթըտան եէրին ճիւմլե եիւզու իւզերինե պիր քէչիլէր էրքէճի կէլտի, վե եէրե տէյմէյօրուտու. վե էրքէճին կէօզլէրի արասընատա պիր պէօյիւք պույնուզու վարըրը ։ Ալ օլ կեօր- 6 տիւյիւմ ըրմնղըն էօնիւնտե տուրան իլի պույնուզու գօչատէք վարըրը, վե գուվվէթինին խըշմըր իլե օնաւ սէյիրթտի ։ Յամի կեօրտիւմ 7 քի՝ գօչուն եանընտա եանաշտը, վե օնուն իւզերինե գուտուրուպ՝ գօչու վուրտու, վե օնուն իլի պույնուզունու գըրտը, վե գօչուն գուվվէթի եօղուտու, քի օնուն էօնիւնտե տուրա. անտէն օնու եէրէ չարփտը, վե օնու էյինէտի, վե գօչու օնուն էլինտեն գուրթարան եօղուտու ։ Յամի 8 օլ քէչիլէր էրքէճի ղայէթլէ պէօյիւտիւ, վե օ գուվվէթլէնտիյի կիպի՝ օլ պէօյիւք պույնուզ գըրըրտը, վե օնուն եէրինէ՝ կէօյին տէօրթ բիւզկեարընա տօղրու՝ տէօրթ պէօյիւք պույնուզ-

9 չըգտը ։ Ալ է ոնչարըն պէրինտէն պէր քիւչիւ-
րէք պոյնուզ չըգտը, վէ օ գըպկէյէ վէ կիւն-
տօղուսունա վէ ա՛պիզ պնչոպա՛ տօղրու փէք պէօ-
10 յիւտիւ ։ Ալ է թա կէօյիւն ա՛պքէրինէտէք
պէօյիւտիւ. վէ ա՛պքէրտէն՝ հէմ ելտըզլարտան
11 եէրէ տիւչիւրտիւ, վէ օնլարը չէյնէտի ։ Ո՛էմ
թա ա՛պքէրին սէրվէրինէտէք՝ քէնտինէ պէօ-
յիւթիւ, վէ օնատան տայիմ գուդպան գալտը-
րըլտը, վէ Ա՛նգտէսէնին վէքեանը ելդըրտը ։
12 Ալ է իս՛նան իչէն՝ տայիմ գուդպանընա գաղշը
օնա ա՛պքէր վէրիլտի. վէ կէրչէ քիչյի եէրէ չաթի-
13 տը, վէ ինչ կէօրտիւ, վէ իչի բանա կէլտի ։ Ալ է
սէօյլէյէն պիր մուգաւատէա իչինէտիմ. վէ օլ
սէօյլէյէն քիմսէյէ պիր ղայբի մուգաւատէա տէ-
տի. Տայիմ գուդպանընըն վէ վիլուան էտիճի գա-
պահաթըն վէ Ա՛նգտէսէնին հէմ ա՛պքէրին չէյ-
նէնմէյէ վէրիլմէսինին իչհամը Հա՛նկը վագթէ-
14 տէք օլտը ։ Ալ է օ պանա տէտի. Ո՛ա խքի պին
իւչ եիւզ ախշամընը ատապտհընատէք, անտէն
Ա՛նգտէսէ փաքըլանաճագ ։
15 Ալ է օլտուքի պէն Տանիէլ վահիյի կէօրթիւպ՝
մինէնատընը ապաւր խքէն, իչինէ գարշըմտատա տտէմ
16 պէնկէչիչի կիւպի՝ պէրէ տուդուչօրտու ։ Ալ է
Ա՛ղայ-ը չնաղընա ապատընատա տտէմ սէսի իչինէ-
տիմ, քի օ չաղըրըպ տէտի. Ո՛չա Կապրիէլ՝ պու-
17 Նա ըուչայը անկլայճի ։ Ա՛մտի օ՝ տուդտուգուտ եէ-
բին եանքատա կէլտի, վէ օ կէլինճէ՝ գօրգուտում, վէ
եիւզիւգօյուն գափանտըմ. վէ օ պանա տէտի.
Ո՛նկլա՛ եա՛ տտէմ օղլու քի՝ պու իչհամ ախըր
18 ղէմանի իչէն տիւր ։ Ալ է օ՝ պէնճէմէ սէօյլէ-
չինըքէն, պէն՝ եիւզիւմ եէր իւզէրինտէ օլարագ՝
տաղըր ուչգուտատ իտիմ. վէ օ՝ պանա տօգունուպ՝
19 պէնի տուդտաղըմա՛ տուդտուդտու ։ Ալ է պանա

Digitized by Google

տէտի. Խշմէ սանա՝ զաշապըն սօնուն տա նէ ա-
լաճաղընը պիլտիրէյիմ. զիրա սօնկ՝ մուսյին զէ-
մանտէ օլաճագ։

Նէօրտիւյուն օլ իքի պուչնուլու գօչ՝ Նատի 20
վէ. Ֆարս փատիշահլարըտըր. Ալ է քէչիլէր 21
էրքէճի՝ Նօնան փատիշահըտըր. վէ օնուն կէօզ-
լէրի արասընտաքի պէօյիւք պուչնուզ՝ էվվէլքի
փատիշահտըր։ Ալ է օ գըրըլը՛նճա, օնուն եէ- 22
րինէ տէօրթ գալգտըղը պո՛ ֆի՝ օլ դահֆէտէն
տէօրթ փատիշահը՛գ գալգաճագ, սմմնա օնուն
գուվվէթինտէ օ՛լմայաճագլար։ Ալ է օնլարըն 23
փատիշահըղընըն սօնունտա՝ ա՛սըլար թէքմիլ օ-
լունճա՝ պիր փէք եիւզիւ վէ ֆէնտլէր պիլիր
փատիշա՛հ գալգաճագ։ Ալ է օնուն գուվվէթի 24
զօրլու՛ օլաճագ, սմմնա քէնտի գուվվէթինտէ օ՛լ-
մայաճագ, վէ օ՝ ա՛ճայրըպ դարդ իւզրէ պօզա-
ճագ, վէ իշի րսասթ կէլիպ՝ ի՛շ կէօրէճէք, վէ զօր-
լուլարը հէմմուգատտէսլէր գաւմըրնը պօզաճագ։
Ալ է ա՛գլընը՛ն սէպէպինտէն՝ օնուն էլինտէ հի- 25
լէ իշլիհա՛իր պուլաճագ, վէ եիւրէյինտէ մաղ-
րուրլանաճագ, վէ սուլհտա իքէն չօգլարընը՛ պօ-
զաճագ. վէ սէրվէրլէր Ալերվէրինին իւսէրինէ
գալգաճա՛գ. սմմնա՝ էլ օ՛լմագընըզըն գըրըլաճագ։
Ալ է սէօյլէնիլէն ախշամ վէ սապա՛հ րուէյասը 26
կէրչէ՛քտիր. սէն իսէ վահիյի գափսւ, զիրա չօգ
կիւնլէր իչիւն տիւր։

Ալ է պէն Տանիէլ պայըրլըպ՝ պիր գաչ կիւն 27
խաստալանտըմ, անտէն գալգըլըպ փատիշահըն
իշլինի կէօրտիւմ. վէ րուէյանընն սէպէպինտէն
հէյրան խոմ, սմմնա քիմսէ անկլամատը։

Digitized by Google

ՊԱՐ 9։

1 Ա՛տելէք զնոքայէթինտէն Ա՛հաւվէրօշ օղլու
Ջարեավէշին պիրինճի եօ լընտա քի օ՛ Ա՛իլտա-
նիլէր փատիշահլըղընըն իւզէրինէ փատիշահ
2 նատպ օլտու։ Ա՛նուն փատիշահլըղընըն իլք եօ-
լընտա՝ պէն Ջանիէլ քիթապլարտան անկլատըմ
քի՝ Ա՛էրուշալիմ խարապլըղընըն թէքմիլ օլուն-
մասընըն եօլլարընըն սայըսը՝ Ա՛պապըն Ա՛րէմիա
փէյղամպէրէ օլան սէօզիւնէ կէօրէ՝ եէթմիշ եօլ
3 տըր։ Ա՛յ պէն եիւզիւմիւ՝ ուրուճ վէ չուլ վէ
քիւլ իլէ տուա՝ վէ նէյազլարլէ գալսպ էթմէկէ՝
4 Ա՛պապ Ա՛լահա տօղրուԹտում. Ա՛յ Ա՛լահըմ
Ա՛պապա նէյազ գընլըգ՝ ինճիր էյլէտիմ՝ վէ տէ-
տիմ. Ա՛յ Ա՛պապ՝ ա՛զիմ վէ հէյպէթլու Ա՛լահ՝
քի սէնի սէվէնլէրէ վէ Թէնապիհլէրինի տագլա-
5 յանլարա ա՛շտ ու Թինայէթ տագլարընըն. Ա՛կիւ-
նահ իշլէտիք՝ վէ եարամաղլըգ էթտիք՝ վէ փա-
սըգլըգ իշլէտիք՝ վէ ա՛նըր օլտուք՝ վէ սէնին Թէն-
պիհլէրինտէն վէ շէրիաթ Թէլէրինտէն այրըլտըգ։
6 Ա՛յ փատիշահլարըմըզա՝ սէրվէրլէրիմիզէ՝ վէ
պապալարըմըզա՝ վէ տէյարըն ճիւմլէ գաւմընա
սէնին ատընը իլէ սէօյլէյէն սէնին գուլլարընը
7 փէյղամպէրլէրի տինկլէմէտիք։ Ա՛յ Ա՛պապ՝ սա-
տուգաճը սանա մախսուս տուր, պիզէ իսէ՝ պու-
կիւնքի կիպի՝ Ա՛էհտուտա ատէմլէրինէ վէ Ա՛էրու-
շալիմ սէքինլէրինէ վէ էհթի Ա՛պրահամ՝ սանա ա-
սը օլտուգլարը իսհաանլէրի իշխուն ծնլարը սիւր-
տիյիւն օղ ճիւմլէ տիյարլարտա եագընտա վէ ու-
8 զագտա օլանլարա եիւզ գարալըղը կէրէք։ Ա՛յ
Ա՛պապ՝ պիզէ՝ փատիշահլարըմըզա՝ սէրվէրլէրիմի-
զէ վէ պապալարըմըզա՝ սանա կիւնահ էթտիյի-
9 միզ իշխուն՝ եիւզ գարալըղը եագը շըր։ Ա՛էր-

Digitized by Google

համեմ վե ա՛վք եթմեք՝ Ա՛լահըմըզ Թապպա
մախաստատուր, չիւն պիզ օնա ա՛սլ օլտուգ։ Վ է 10
Ա՛լահըմըզ Թապպըն սէօզիւնիւ տինկլէմեմիք,
քի գուլլարը փէյղամպէրլէրին եէտի իլէ էօնիւ-
միզէ գօտուղու նօմսուս մուճեպինճէ եիւրիյէ-
լիմ։ Վ է հէփ Խարաէլ աէնին նօմսուսունու թէ- 11
ճավ՛ուզ էթտիլէր, վե սէնին սէօզիւնիւ տինկլէ-
մէյէրէք սաիտըլար. իմտի Ա՛լահն գուլու Ա՛ն-
սէնին թէվրաթընտա եազըը օլան պէտտուա՛
վե եէմին իւզէրիմիզէ տէօքիւլտիւ. զիրա օնա
կիւնահ իշլէտիք։ Իմտի իւզէրիմիզէ պէօյիւք 12
պէլա կէթիրմէ քըզ՝ հագգըմըզա վե պիզէ հէօքմ
էտէն հալքիմէրիմիզին հագգընա սէօյլէտիյի
սէօզլէրինի ս՛ապիթ էթտի. չէօյլէքի՝ Ա՛ներուշա-
լիմտե օլուն՛ան կիպի՝ պիւԹիւն կէօյիւն ալԹըն-
տա օլուն՛մատը։ Էհէփ պու պէլա՝ Ա՛նսէնին 13
թէվրաթընտա եազըը օլտուղու կիպի՝ իւզէրի-
միզէ կէլտի. ամմա պիզ եարամազըգլարըմըզ-
տան տէօնմէյէ վե սէնին կէրչէքլիյինէ ա՛գըս-
լը՛ օլմազա՝ Ա՛լահըմըզ Թապպըն տիտաըրընա
նէյյաշ էթմէտիք։ Իմտի Թապպ պու պէլատան 14
էօԹիւրիւ Հաղը՛ր տուրուա՛ օնու իւզէրիմիզէ կէ-
Թիրտի. զիրա Թապպ Ա՛լահըմըզ Հէփ իշլէտիյի
իշլէրինտէ սատը՛գտըը, պիզ իսկ օնուն սէօզիւ-
նիւ տինկլէմեմիք։ Վ է չիմտի նա՛ Ա՛լահըմըզ 15
Թապպ՛ քի գավմընը գուվվեԹլի էլ իլէ Վ՛ընըը
տիյարընտան չըգարմազըլա պո՛ւ կիւն օլտուղու՛
կիպի քէնտինէ նամ էտինտին կիւնահ իշլէտիք,
ֆաալը՛դ օլտուգ։ Ա՛յնա Թապպ՝ ճիւմլէ սատա- 16
գաԹընա կէօրէ՛ քէրէմ էյլէ մուգատտէս տա-
ղըն սէնին Ա՛ներուշալիմ շէհրինտէն խը շմըն վե
ղալապըն տէօնմի՛ւն. վիրա կիւնահլարըմըզ իւէ
վե պապալարըմըզըն եարամազըգլարը իշիւն

Digitized by Google

Երուսաղէմ հէմ սէնին գաւմին էդրաֆլարը-
մըզտա հէփ օլանլարա բէզալէթ իչիւն օլտու:
17 Ա է շիմտի՝ ա՜ Ալլահըմըզ՝ պու գուլունուն
նէյազընը վէ բէճասընը իչիւթ, վէ Մապալն
խադրը՝ իչիւն՝ սէնին վիրան օլմուշ Ադատէս-
18 նին իւզէրինէ եհովիւնիա րուշան գըլ: Գուլա-
ղընը մէյլէնտիր՝ ա՜ Ալլահըմ, վէ իչիթ, կէօզ-
լէրինի աչ, վէ վիրանլըգլարըմըզա՝ հէմ սէնին
ատըն շօլ իւզէրինէ չաղըրլան շէհրէ պագ. զէրա
պիզ՝ նէյազլարըմըզը հուզուրունա՝ սատտագա-
թըմըզտան էօթիւրիւ ա՛րզ ԷթմէԽյօրուզ, իլա
19 սէնին չօգ մէրհամէթինտէն էօթիւրիւ: Ա՜ա՜
Մապալ իչիթ, ա՜ա՜ Մապալ ա՛վք էյլէ, ա՜ա՜ Մապալ
տինկլէ, վէ ա՛մէ՛լ գըլըպ կէրի գօմա՝ քէնտին
իչիւն ա՜ա՜ Ալլահըմ. զէրա սէնին շէհրին իւզէ-
րինէ վէ գաւմինըն իւզէրինէ ատըն չաղըրլը-
Խյօր:
20 Ամի պէն տահա սէօյլէր՝ վէ նէյազ գըլար՝
վէ կիւնահըմը հէմ գաւմիմ Իսրաէլին կիւնա-
հընը իքրար էտէրքէն, վէ Ալլահըմին մուգատ-
տէս տաղընտան էօթիւրիւ՝ նէյազըմը Ալլահըմ
21 Մապալըն հուզուրունա ա՛րզ էտէրքէն, Ա է
պէն տահա նէյազտա սէօյլէրքէն, օլ մուգատէ-
մա վահիտէ կէօրտիւիւմ Ագապրիէլ քիմնէ՝ ախ-
շամ գուրպանը վագթը մէհէլինտէ՝ պանա չա-
փուքլուգ իլէ ուչտու, վէ պանա տօգունտու:
22 Ա է ակեահ էտէրքէ՝ պէնիմլէ սէօյլէշտի, վէ
տէտի. Ա՜ Դանիէլ՝ շիմտի չըգտըմ, քի սէնի
23 ֆէհմինէն աշնա էյլէյիմ: Ա Էնին նէյազընըն
իպթիտասընտա սէօզ չըգտը, վէ պէն խապէր
վէրմէյէ կէլտիմ. զէրա սէն ղայէթ մուգաթէ-
սուն. իմտի սէօզիւ անկլա, վէ րույայա ակեահ
օլ:

Digitized by Google

Ի՛սեամբը պիթիրմէյէ վէ կիւնահլարը տիւ- 24
քէթմէյէ՝ վէ եարատմազըղա քէֆարէթ էթմէյէ՝
վէ էֆէտի սուտուգիլըը կէթիրմէյէ՝ վէ վահիյէ
հէմ փէյղամպէրլիկի հաքմ էթմէյէ՝ վէ մու-
գաուէսըը Ա՛ուգաստուսինի մէհ էթմէյէ սէնին
գաւմընըն իւզէրինէ վէ մուգաուստա շէհրինին
իւզէրինէ եէթմիշ հաֆթա թաժին օլունմազ։
Լամի պիլ, վէ ակեաՀ օլ, քի Ա՛երուշալիմի 25
թէքրար պինա էթմէյէ սէօղ չըգալսան՝ թա
Ա՛հիհ պէյ՝ եէտի հաֆթա վէ ալթմըշ իքի հաֆ-
թա վար. անդէն թէքրար մէյտան վէ եըզդըզ մա-
հալ՝ տար վագթլարտա պիլէ՝ պինա օլունաճագ։
Ա՛ էն ալթմըշ իքի հաֆթաատան սօնկրա Ա՛հիհ 26
քէսիլէճէքտիր, ամմա օնուն ատ- չո- եօգաուր. վէ
օլ կէլէճէք պէյին գաւմը շէհրի վէ Ա՛ագաէ-
օէյի պօլաճագ, վէ սօնու դուֆան կիպի օլա-
ճագ, վէ թա ճէնկին սօնունատէք վէրանըլգըլար
թագտիր օլունտու։ Ա՛ էն պիր հաֆթա՝ չօգլա- 27
րա ա՛հտ մուգարրէր էտէճէք, վէ հաֆթանըն
եարըսընտա՝ գուրպանը վէ փէշքէշի իպդալ է-
տէճէք, վէ վիրան էտիճի իքրահիյէթի գալէ
պէտէնինին իւզէրինտէ օլաճագ, հէման թա վի-
րան էտի հինին իւզէրինէ հէլաք վէ մուգաուտէր
պէլա տէօքիւլմէյինճէյէտէք։

ՊԱՏ. 10։

Փարս փատիշահը վ'օրէշին իւչիւնճիւ եըլընա- 1
տա՝ ատը Պաղդատէտատր չաղըրընան Ջանիթէկ սէօղ
քէշքի օլունտու, վէ օ սէօղ կէրչէք՝ վէ պէօյիւք
միւսթաէֆէթ ետ- տ- տ- նոտ տըը. վէ օ՝ սէօզիս անկ-
չատը, վէ բուլսայտա ակեաՀ օլտու։ Օլ կիշինէր- 2
տէ պէն Ջանիթէկ՝ թէմամէն իւչ հաֆթա եան չէք-
մէտէ օլտում։ Ա՛րզուլու էքմէք եէմէտիմ՝ վէ 3

Digitized by Google

աղզմա էթ եա շարապ կիրմէտի, վէ ասլա եա-
ղիէ մեսՀ օլմատըմ, թա թէմամ իւչ Հաֆթա
4 թէքմիլ օլունճայատէք: Ա Է իլք այըն խիրմի
տէօրտիւնճիւ կիւնիւնտէ՝ պէն պէօյիւք ըրմագ օ-
5 լան Ա իտտագէլին քէնարը եանընտա իտիմ. Ա Է
կէօղլէրիմի գալըրըղ պագտըմ, քի իշթէ քէ-
թէն պէզի կիյինմիշ վէ պէզի Ա ւփաղ ալմունու
6 իլէ գուշանմըշ պիր ատէմ վարըտը: Ա Է վիւ-
ճիւտիւ սէնքզէր կիպի՝ վէ եիւզիւ շիմշէք կէօս-
թէրիշի կիպի՝ վէ կէօղլէրի աճէշ ա՛լէվլէրի կիպի՝
վէ գօլլարը Հէմ այագլարը փէրտահ Ա ըմըշ պագըր
րէնկի կիպի՝ վէ սէօղլէրինին սէսի գալապալը՛գ սէ-
7 սի կիպի իտի: Ա Է պու բուլայը՝ պէն Ցանիել եա-
լընըզ կէօրտիւմ, վէ պէրապէրիմճէ օլան ա-
տէմլէր՝ բուլայը կէօրմէտիլէր. իլլա ծնելարըն
իւզէրինէ պէօյիւք իւրքիւնճիւ տիւշտիւ, վէ
8 կիւզէնմէյէ գաչտըլար: Ա Է պէն եալընըզ
գալըտըմ, վէ պու պէօյիւք լուլայը կէօրտիւմ,
վէ պէնտէ գուվվէթ գալմատը. վէ հիւս-
նիւմ՝ իւզէրիմտէ պօղունըլուղա տէօնտիւ, վէ
9 թագալթըմ գալմատը: Ա մտի ծնուն սէօղ-
լէրինին սէսինի իշիթտիմ. վէ սէօղլէրինին սէ-
սինի իշիթտիյիմ կիպի՝ եիւզիւմ եէրտէ օլարագ՝
եիւզիւմ իւզէրինտէ աղըր ույգուլայ տալտըմ:
10 Ա Է իշթէ պանա պիր էլ տօգունտու, վէ պէնի
տիւզէրիմին՝ վէ էլլէրիմին ալուճլարը իւզէրինէ
11 սավուրտու: Ա Է պանա տէտի. Ա՛յ Ցանիել
մագպուլ ատէմ՝ սանա սէօյլէյէճէյիմ սէօղլէ-
րի անկլա՛, վէ տուրագընա տուր. զէրա Հալա սա-
նա կէօնտէրիլտիմ. վէ օ պանա պու սէօղլէրի
12 սէօյլէյինճէ՝ տիթրէյէրէք տուրտում: Ա Է
պանա տէտի. Ա՛օրգմա եա՛ Ցանիել. զիրա սէն
անկլամադա՛ վէ Ա՛լլահընըն Հուզուրունտա քէն-

Digitized by Google

տինե էզկյէմ էթմէյէ եիւբէյինի գօռաւղուն իւք
կիւնտէն պէրու՝ սէնին սէօզլէրին իշիտիլսի, վէ
պէն սէօզլէրին իշիւն կէլտիմ։ Ա֊մմա վաթս 13
մէմլէքէթինին սէրտարը իյիրմի պիր կիւն
եիւզիւմէ գարշը տուրտու. լաքին իշլէք պաշ
սէրվէրլէրին պիրի օլսըն Ա֊ինկաէ՝ իմտատըմա՛
կէլտի, վէ պէն՝ օրատա վաթս փատիշահ֊լա֊
րընըն եանընտա գալտըմ։ Ա֊մմի ահալը կիւն 14
լէրտէ՝ գավմինա նէ օլաճաղընը սանա անկ֊
լաթմազա՛ կէլտիմ. զէրա իյիմ կէլէճէք
կիւնլէր իշինն ափու։ Ա է օ պանա պունճիկյին 15
սեալլեր սեօյլէյինճէ, եիւզիւմդէ եէրե գօյուպ՝
տիլսիզ գալտըմ։ Ա է իշլէք ատմ օղուլ֊ 16
լարը շէքլինտէ պէրի տուտտագլարըմա՛ տօգուն֊
տու, վէ աղզըմը աչըպ սեօյլէտիմ, վէ գաբ֊
շըմտա տուրանա տէտիմ. Ա֊ման էֆէնտիմ՝
պու բույա իլէ աղզըդարըմ իւզէրիմէ՛ տէօնտի֊,
վէ թագաթըմ գաւմտատը։ Ա֊մմի պու էֆէնտի֊ 17
մին գուլու՝ պու էֆէնտիմ իլէ նիճէ սեօյլէմէյէ
գատիր օլա. չիւն պէն՝ շիմտիէն սօնկրա պէնտէ
թաագաթ տուրմազ, վէ պէնտէ նէֆէս գալմա֊
տը։ Ա֊ինտէն օլ ատմ շէքլինտէ օլան՝ թէքրար 18
պանա տօգտունտու, վէ պէնի գուվվէթլէնտիրտի.
Ա է տէտի. Վ֊ահրամի եա՛ մագպուլ ատմ, սէ֊ 19
լամ սանա, գուվվէթլէն, վէ գուվվէթի պուլ.
վէ օ պանա սեօյլէյինճէ, գուվվէթլէնտիմ, վէ
տէտիմ. Ա֊էօյլէ՛ եա՛ էֆէնտիմ. զէրա պէնի
գուվվէթլէնտիրտին։

Ա է օ տէտի. Պէնիմ սանանէ՛ իշիւն կէլտիյիմի 20
պիլի թախին. վէ շիմտի վ֊աթս սէրվէրի իլէ ճէնք֊
լէշմէյէ տէօնճէյիմ. վէ հէման պէն չըգըն֊
ճա, իշլէք Ա֊ման սէրվէրի կէլէճէք։ Ա֊քին 21
պէն սանա կէրչէքլիյին քիթապընտա եազըլը

Digitized by Google

օլանը խոպէր էտէճէյիմ, վէ սէրվէրինիվ Ինհաէլտէն մնատա պունլարտա պէրապէրիմճէ հիչ պիր եապտըմ էտէն եօգուուր։

ՊԱՐ. 11։

1 Վ է Անտի Տաբեավէշին իլէ եըլընտա պէն գալգտըմ քի օնա եարտըմ էտէյիմ, վէ օնու
2 գուվվէթլէնտիրէյիմ։ Վ է շիմտի սանա կէր-
չէքլիք խապէր էտէճէյիմ. Իչլէճ փարստա իւչ փատիշահ տատա գալգաճագ, վէ տէօր-տիւնճիւսիւ՝ պէօյիւք պէնկինէլիքլէ հէփիսինտէն պէնկին օլաճագ. վէ պէնկինէլիյի իլէ գուվվէթ-լէնինճէ, հէփիսինի Իօնան մէմլէքէթինին
3 իւչէրինէ գալտըրաճագ։ Վ է պիր գահրիման փատիշահ գալգաճագ, քի պէօյիւք հէօքիւմէթ իլէ հէգիմէթ սիւրէճէք, վէ խոթէտէյինի
4 էտէճէք։ Վ է օ գալգընճա, փատիշահըղը գըրըլըպ՝ կէօյին տէօրթ րիւգհետըննա թագ-սիմ օլաճագ, ամմա օնուն նէսլինէ տէյիլ, վէ օնուն հէօքիւմէթ սիւյտիւյիւ հէգքիւմէթինէ կէօրէ տէյիլ. զիրա օնուն փատիշահլըղը սէօ-քիւլէճէք, վէ պունլարտան՝ զայըրիլէրին օլաճագ։
5 Վ է գլըպլէ ճանիպի փատիշահը՝ հէմ սէրվէր-լէրինտէն պիրի՝ գուվվէթլէնէճէք, վէ օնուն իւզէրինէ ղալըպ օլուպ՝ հէօքիւմէթ սիւրէճէք. օնուն հէգքիւմէթի պէօյիւք հէօքիւմէթ օլա-
6 ճաք։ Վ է պիրգաչ եըլտան սօնկրան պիրպիրի իլէ ա՛տլաշաճագլար. զիրա գլըպլէ ճանիպի փատիշահընըն գըզը՝ փօրեաս ճանիպի փատի-շահընա սուլհ էթմէք իչինն վարաճագ, ամ-մա գօլ գուվվէթի տայանմայաճագ, վէ ՛ հէմ օնուն գօլու տուրամայաճագ. իլլա ՛ հէմ օնու կէթիրէնլէր վէ օնու տօղուրան վէ օնու

Digitized by Google

վագիլարձե գուվվելենտիրենլեր թեսլիմ օ-
լունաճագլար։ Ա՛մմա օնուն քէօքլերինին փի- 7
լիսլերինտէն պիրի օնուն եէրինէ գալգաճագ,
վէ օ ա՛քէր իլէ կելիպ՝ փօրեաս ճանիպի փատի-
շահընըն հիսարընա կիրէճէք, վէ օնլարտա իշ
կէօրէճէք, վէ ղալիպ կելէճէք։ Ա՛ է օնլարընն 8
ալլահլարընը պիրէ տեօքմէ փուլլարը վէ գըլ-
մէզլու կիւմիշ վէ ալթուն գապլերի իլէ պերա-
պեր՝ Ա՛ընըրա էսիրլիկ կէօթիւրէճէք. վէ օ
փօրեաս ճանիպի փատիշահընտան զիյատե եըլ-
լար տուրաճագ։ Ա՛ է գըպլէ ճանիպի փատի- 9
շահընըն մէմլէքէթինէ վարաճագ, վէ քէնտի
եէրինէ տէօնէճէք։ Ա՛ է օնուն օղուլլարը ճէն- 10
կէ գալգըպ՝ չօգ ա՛քէրլէր գալապալըղը ճէմ՛
էտէճէքլէր. վէ հէր վէճհլէ կելէճէք, վէ ճէօ-
շիւպ կէչէճէք. անտէն տէօնիւպ՝ թա օնուն
հիսարընատէք ճէնք էտէճէք։ Ա՛ է գըպլէ 11
ճանիպի փատիշահը գուտուրաճագ, վէ չօգլըպ
օնուն իլէ փօրեաս ճանիպի փատիշահը իլէ
ճէնք էտէճէք, վէ չօգ գալապալը՛գ գալտրըրա-
ճագ. ամմա օ գալապալըգ օնուն էլինէ թէսլիմ
օլունաճագ։ Ա՛ է գալապալըղը գալտրընճա, 12
եիւրէյի եիւճէլենէճէք, վէ օնպինլէր տիւշիւրէ-
ճէք, ամմա գուվվէթի պուլնայաճագ։ Ղիւն 13
փօրեաս ճանիպի փատիշահը տէօնիւպ՝ էվվէլ-
քինտէն չօգ գալապալը՛գ գալտրըրաճագ. վէ
պիր գաչ եըլտան սօնկրա՝ պէօյիւք ա՛քէր իլէ
վէ չօ՛գ տարաթի իլէ հէր վէճհլէ կելէճէք։ Ա՛ է 14
օլ վագիլարտա գըպլէ ճանիպի փատիշահընըն
իւկէրինէ չօգլա՛ր գալգաճագ. վէ սէնին գալ-
մընըն խըրսըզլա՛ր օղուլլարը վահիյի սա՛պիթ
էֆէնկէ եիւճէլենէճէքլէր. ամմա թէօքէզէ
օղրայաճագլար։ Ա՛ է փօրեաս ճանիպի փատի- 15

Digitized by Google

շահը կէլիսի՝ գայթեալար գուրացագ, վէ հի-
ատրը չէհրլէր ալացագ. վէ գըպլէ ճանիպինին
գօլլարը վէ օնուն սէչիլմիշլէրի տայանմայա-
ճագըլար, վէ տայանմադը թոգալի գալմայա-
16 ճագ։ Ալ է օնուն խոզէրինէ կէլէն՝ խոթէտիլի-
նէ կէօրէ էտէճէք, վէ օնուն եհուդիւնէ տու-
րան օլմայաճագ, վէ ա՛զիզ ահյապատ տուրա-
17 ճագ, վէ օ՛նուն էլլի իլէ պօզուլաճագ։ Ալ է պիւ-
թիւն ամմէքեթինին գուվվէթի իլէ կէլմէկէ
եհուդիւնիւ տօղրուլտաճագ, վէ տօղրուլար պի-
լէսինճէ օլուպ՝ ինշ կէօրէճէք. վէ գարըլարըն
գըզըքներ օնա վէրէճէք, քի օնու պօզա. ամմա օ՛
օնուն տուրմայաճագ, վէ օնուն օլմայաճագ։
18 Ընտէն եհուդիւնիւ առաւարայ տէօնտէրէճէք, վէ
չօգալարընը ալաճագ. վէ պիր սէքտար քէնտի
հագարէթինին տինտիրէճէք, օնուան մո՛ռա հա-
19 գարէթինի օնա տէօնտէրէճէք։ Ալ է եհուդիւնիւ
քէնտի տիյարընէն հիսարլարընա տօղրուլտա-
ճագ. ամմա թէօքէզէ օղրայըպ տիւշէճէք, վէ
20 պուվնմայաճագ։ Ընտէն օնուն եէրինէ ա-
զիզ փատիշահլըգտան պիր սաղըն սալըճը կէ-
էրէն գալաճագ. ամմա օ՛ ազ վազթտա գը-
բըլաճագ, լաքին լօրշմ իլէ տէյիլ վէ ճէնգ իլէ
21 տէյիլ։ Ալ է օնուն եէրինէ պիր հագիր գալ-
գաճագ, քի օնա փատիշահլըգ ի՛զէթի վէրմի-
յէճէքլէր. ամմա օ՛ ափանըպ կէլիպ՝ փատիշահ-
22 լըղը միւտահանէլէր իլէ զապդ էտէճէք։ Ալ է
օնուն էօնիւնտէն գուփանըն գօլլարը իլէ ղարդ
օղուզ գըրըլաճագլար, էյմ ա՛հտըն պէյի պիլէ։
23 Ալ է օնուն իլէ ա՛հտաշըգտան ասնկլու, օ՛ հի-
լէ՛ էտէճէք, վէ չօգալ՝ քիւչիւք դաւթէ իլէ եէ-
24 նէճէք։ () սէլամէթլէ ղայէթ սէմիզ օլան
էյալէթէ կիրէճէք, վէ օնուն պատպալարընըն,

Digitized by Google

վէ պատպատարը պատպատարընդեն էթ մէհուխքէրինդ էտուէձէք. ծ օնլարընդ ապատարնա եաղմայը վէ չիքնայը վէ էմմալի եայացագ. վէ հիսապարընդեն իւզէրինէ հէման պիր վագթատուք՝ մնագտատու-նու գատա էտէձէք։ ‖ Է պէօյիւք ապաքէր իչէ գուվվէթինի վէ եուրքինի գլխէ ճանիսի փատիշխընդեն իւզէրինէ գնարընդագ. վէ գլխէ ճանիսի փատիշխըդ ղայէթ պէօյիւք վէ գուվվէթլու ապաքէր իլէ ճէնկէ գապագատագ, ամմմա տուրամայագ. զիրա օնուն ապ՚լէհինէ մագատուտարմր գատա էտէձէքդէր։ ‖ Է օնու՝ նէֆիս գատա մրնը նէյէնէրը գրթագատագ. վէ օնուն ապաքէրի ճէօշագատագ, վէ չօգ մագթատուդէր տիւշէձէք։ ‖ Է պու փատիշխարընդ իչխինին ատ եուրքի եարամագդէդ էթմէյէ օլմադըդ պիր ասքերտատա իչէն

մու քենաւ Աստուծոյ պիլէնդերուն գումիլ գու-
33 վելի պուրուպ իշ կեօրեճէքլեր: Ալ է գաւմըն
ան գըլուխտրէ չգլսպա թաւլիմ էտեճէքլեր. վէ
պէր էյամ գըլճան այլէվ էսիդիլիյէ վէ եաղ-
34 մայա օղրայաճագլար: Խանի ծալար՝ պո-նոս
օղրայըճաճա, պիրազ եաթարըմ իլէ եաթարըմ օլու-
նամագլար. ամմու չօգլարըդ ծալարա մեատա-
35 հանելեր իլէ եաթրշամագլար: Ալ է ան գըլուխտ-
րըն պան զըսը Թէօքէզէ օղրայամագլար, քի Թա-
ահըդը զէմանատէք՝ ծալարդ գալ էտէ, վէ փաք-
լէհիպ պէյան էտե. զիրա ծ առահա մուսլիմն
36 վագԹտէ օլաճագ: Ալ է օղ փատիշահ իսրէ-
սիլիներ էտեճէք, վէ քենաՀիների հէր ալլահտան
իւսՀիւն եւճէլսիոց պէօյիւտեճէք, վէ ալլահ-
բըն Ալլահընա գարշը քիւֆր չէլլէք սեօյլէյէճէք,
վէ Թա խալխմ Թէքմիլ օղունանատէք իշի լուսԹ
հէլէճէք. զիրա մուգատատէք իշդա օլունաճագ:
37 Ալ է օ պատալարընըն ալլահընը սայմայաճագ, վէ
գարըլար չէհվելԹինի վէ հէր ալլահը սայմայա-
ճագ. զիրա քենաՀինի հէվելինին իւզէրինէ պէօ-
38 յիւտեճէք: Ալմնա ծալարդն եէրինէ գումվելԹ-
լերին ալլահընը իզդեԹլեյէճէք, վէ պատալա-
րընըն պիլեատիքլերի ալլահ ալԹունա իլէ վէ
կիամիւշ իլէ վէ գըյամեԹլի գօշլարը իլէ վէ մագ-
39 պուլ չէյլեր իլէ իզդեԹլեյէճէքնէ տեր: Խանի
գումվելԹլի հիսարլարտան օղ օնու գանըմայդը-
լար քենաՀի իզդեԹինի ատԹըղտաղը եատա ալլահա
էօյլէ՛ էտեճէք, վէ օ ծալարան չօգլարընը խուզէրի-
նէ հէօքիւմ՛Թ սիւրտիւրեճէք, վէ եէրի պահա-
40 իլէ Թագսիմ էտեճէք: Ալ է ախըր վէմանատ
գէլալէ ճանիպի փատիշահը՝ ծնուն իլէ տեօյիւ-
շէճէք, վէ փօխտա ճանիպի փատիշահը ծնա
գարշը սաղնագ կիպի ա՛թապալար իլէ վէ աԹ-

Digitized by Google

լալար իւէ վէ չօգ կէմիլէր իւէ վարաճագ. վէ
տիյարլագայ կիրէճէք, վէ ճէօշիւպ կէչէճէք։ Ա 41
ա՛զիզ տիյարա կիրէճէք, վէ չօգլարը ալճիւանի
օլաճագ. ասմնա օնուն էլինտէն պատլար գուր-
թուլաճագ. Լատա՛ վէ Ա՛նագ վէ Ա՛ֆնէն օղուլ-
լարընըն պաշ չէկիլ։ Ա 42 Է էվնէի տիյարլարըն
իւզէրինէ տալաճագ, վէ Ա՛նարը տիյարը գուր-
թուլայմայաճագ։ Ա 43 Է ալճուանուն Հէմ կիւ-
միւշէն խաղինէէլէրի իւզէրինէ վէ Ա՛նարըն Հէմ
գըմէճիի չէյլէրի իւզէրինէ Հէօքիւճիլէրի օլա-
ճագ. վէ Լուգիլէր Հէմ Ըտպէշիլէր օնուն ա-
յագլարընտա օլաճագլար։ Ա՛մնա կիանտօղու- 44
տան վէ փօրեսա ճանիպինտէն՝ խատէրլէր վագ՛
օլա՝ օնու իզդիրագ՛ տալաճագլար, վէ պէօյուք
ղազագ իւէ չօգաճագ քի չօգլարընը Հէլագ վէ
պիւքիւճիւիէ պէրպատ էյլէյէ։ Ա 45 Է սէրպալար
կիսի չատըրլարընէ՝ տէնիզէրին արտասընտա
ա՛զիզ մուգատաէս տօղտա դուրաճագ. ասմնա
չ՝ ասնունա կէլէճէք, վէ օնա հարտըմ էտէն
օլմայաճագ։

ՊԱՐ 12։

Ա Է օր զէմանտէ սէնին գափըրընը օղուլլարը
իւզէրինտէ տուրան՝ ա՛զիմ սէրվէր Ա՛ինահէ
գալգաճագ, վէ դափըճէ օլաստան պէրու Թա օ
զէմանէէտէք օլմատըշ պիր ա՛ղըլէմ վագթըը օլա-
ճագ. վէ օր զէմանտէ գասըրին՝ քիհաթատա Հէր
հատզըրըշ պուլունան՝ գուբմէուլաճագ տըր։
Ա Է Եէրին դօփրատընտատուլյանլարըն չօգլարը՝ 2
պա՛զըտ էպէտի Է օտին վէ պա՛զտը թէզալէթէ
վէ էպէտի մէլասէթէ ուլանաճագլար։ Ա Է 3
ապգըրըլար ա՛էպաթըն ըշըղը հիսի փափլայա-
ճագլար. վէ չօգլարը ատտըղլագ իւէտէնէէր՝

Digitized by Google

էակէպ իւր ապատ եբլտրզլայբ կիպի միւնէվվէբ
4 օլաճագլար։ Ալ է սէն՝ եա՜ Տանիէլ՝ պու սէօզ-
լէրի գափա, վէ քիթապը միւհրլէ թա ախըր
զէմանէտէք. չօխլար ոխգգամի՛ օգուչուսա՝ ի՛մ
չօզալաճագ։
5 Ի՞նտէն պէն Տանիէլ պագգոլմ՝ քի իշլէ իքի
ղայրի քիմսէլէր տուրդուտու. պիրի ըրմաղըն
պիր եանընտան՝ վէ օպիրի ըրմաղըն օպիր եա-
6 նընտան իտի։ Ալ է պէտ՝ ըրմաղըն սուլարը
իւզէրինտէ օլան օղ քէթէն պէզի կիմ սէյէ տէտի. Պու ա՛ճայըպլարըն սօնու՝ նէ զէ-
7 մանէտէք օլուբ։ Ալ է ըրմաղըն սուլարը իւզէ-
րինտէ օլան օղ քէթէն պէզի կիմսէյի քիմսէյի
իշլէմտիմ քի ատղ էօմ սօղ էլինի կէօքլէրէ
գալտըբըղ՝ էպէտէն Լաշայան իւչ եէմին էմ-
տի, քի զէմանի՝ իքի զէմանի վէ եարըմ վէնա օ-
լաճագ. վէ մուգատատէս գավմընն գուվվէթինի
թէքմամէն տաղը՛ թարղը կիպի, պունլարըն ձիւմ-
8 լէսի թէքմի՛լ օլաճագ։ Ալ է պէն իշլէմտիմ,
ամմա ակվամատըմ. վէ տէտիմ. Նա՛ Լ՚փէն-
տիմ՝ պունլարըն սօնու նէ օլա։
9 Ալ է օ տէտի. Ակե՛ եա՜ Տանիէլ. զէրա
պու սէօզլէր՝ ախըր զէմանէտէք՝ գափալը վէ
10 միւհրլի՛ տիւր։ Չօգլարը փաքլէնէճէքլէր,
վէ պէչ՚ազլանաճագլար, վէ գա՛ւլ օլաճագլար,
ամմա փասըգլար՝ փը՛ճ իշլէյէճէքլէր, վէ հիչ
պիր փասըգ անլայմայաճագտըր. լաքին այ գիլ-
11 լէսար անլայայաճագլար։ Ալ է տայիմ գուրպան
կիտէրլիտիյի վագթունէն՝ վիրան էտիճի իքրա-
հիմ էլչիլէրին գօնուլմասընընտէք՝ պին իքի եիւզ տօգ-
12 սան կիւն օլաճագ։ Նէ մուբարէք օնա՝ քի պէքլէ-
յիպ պին իւչ եիւզ օթուզ պէշ կիւնէ եէթիշէ։
13 Ալ են իսէ սօնա կիւն, քի բահամ պուլասըն, վէ
սօնկ կիւնլէրտէ գուրանտաւ տուրասըն։

Digitized by Google

ՀՕՐԻՆ՝

Նախօսք

ԱՒԳՈՒՍՏՈՍԻ։

ԳԼՈՒԽ Ա։

1 Յետոյ քան զի բազումք ձեռնարկեցին կարգել պատմութիւն
վասն այնոցիկ բանից, որ կատարեցան մեզ մէջ,
2 որպէս մատուցին մեզ նոքա, որ սկզբանէ ականատեսք եղեն
եւ ծառայք եղեն բանին, ետես եւ ինձ, որ ամենայնի
ճշմարտութեամբ հետամուտ եղէ սկզբանէ, գրել առ քեզ
3 կարգաւ, պատուական Թէոփիլոս, զի ծանիցես զճշմարտու-
թիւն այնոցիկ բանից, զորս ուսար։ Էր ոմն քահանայ
անուն Զաքարիա, ի դասու Աբիայի, եւ կին նորա ի դստե-
րանց Ահարոնի, եւ անուն նորա Եղիսաբեթ։ Եւ էին
5 երկոքին արդարք առաջի Աստուծոյ, գնային անարգել ի
պատուիրանս եւ յարդարութիւնս Տեառն։ Եւ չէր նոցա
զաւակ, զի Եղիսաբեթ ամուլ էր, եւ երկոքեան ծերացեալ
էին։ Եւ եղեւ, յորժամ քահանայապետէր ի կարգի դա-
9 սուն իւրոյ առաջի Աստուծոյ, ըստ սովորութեան քահա-
նայապետութեան, վիճակ եհար նմա, մտանել ի տաճարն
Տեառն եւ խունկ ծխել։ Եւ ամենայն ժողովուրդ էին
աղաւթս առնելով արտաքոյ ի ժամ խնկոցն։ Երեւեցաւ
նմա հրեշտակ Տեառն, կայր ընդ աջմէ կողմն սեղանոյ
12 խնկոցն։ Եւ տագնապեցաւ Զաքարիա տեսեալ, եւ երկիւղ
13 անկաւ ի վերայ նորա։ Ասէ ցնա հրեշտակն, մի երկնչիր,
Զաքարիա, զի լուաւ Աստուած աղաւթից քոց, եւ կին քո
Եղիսաբեթ ծնցէ քեզ որդի, եւ կոչեսցես զանուն նորա
14 Յովհաննէս։ Եւ լինիցի քեզ ուրախութիւն եւ ցնծութիւն,
եւ բազումք ի ծնունդ նորա ցնծասցեն։ Եւ լինիցի մե-
15 ծ առաջի Տեառն, եւ գինի եւ սիկերա մի՛ արբցէ, եւ Հո-
գի Սուրբ լցցի ի մանկանէ ի փորոյ մաւր իւրոյ։ Եւ
զբազումս ի որդւոցն Իսրայէլի դարձուսցէ առ Տէր Աս-
16 տուած իւրեանց։ Եւ նա գնասցէ առաջի նորա ի հոգի եւ
ի զաւրութեան Եղիայի, դարձուցանել սրտից հարցն առ
որդիս, եւ անհնազանդս ի խոհեմութիւն արդարոց, պատ-
17 րաստել Տեառն ժողովուրդ կատարեալ։ Ասէ Զաքարիա
ցհրեշտակն, որով գիտասցեմ զայս, զի ես եմ ծեր, եւ կին
18 իմ ծերացեալ է ի տարիս իւր։ Պատասխանի ետ հրեշ-
տակն եւ ասէ ցնա, ես եմ Գաբրիէլ, որ կայի առաջի Աս-
տուծոյ, եւ առաքեցայ խօսել ընդ քեզ եւ աւետարանել
20 քեզ զայս։ Եւ ահա լռեցուցեալ լինիս, եւ մի կարասցես
խօսել մինչեւ յաւուրն յորում եղիցին այս բանք, վասն
զի ոչ հաւատացեր բանից իմոց, որ կատարեսցին ի ժա-
մանակի իւրեանց։ Եւ էր ժողովուրդն սպասելով զԶա-
քարիա, եւ զարմանային ի տարանալն նորա ի տաճարէն։
22 Եւ ելեալ նա ոչ կարէր խօսել ընդ նոսա, եւ գիտացին,
զի տեսիլ ինչ տեսեալ էր ի տաճարին։ Եւ նա էր նշա-
նելով նոցա, եւ մնաց համր։ Եւ եղեւ իբրեւ լցան աւուրք
24 պաշտաման նորա, գնաց ի տուն իւր։ Ետ ապա յղացաւ
Եղիսաբեթ կին նորա, եւ ծածկէր զինքն հինգ ամիս, եւ
25 ասէր։ Զայս արար ինձ Տէր յաւուրս, յորում ետես զիս,
հանել զնախատինս իմ ի մարդկանէ։

Digitized by Google

թուհամայն գօ. զիրա սարեզ՝ պիւր առահա Խարահէլ
էվինե մերհամէլե էմեզէկէյիմ, քի ծնլարտա
7 պիր վէձհլե ա՛մէք էտէյիմ։ Ա՛մմա Խէհուտա
էվինե մերհամէլե էտէձէկիմ, վէ օնլարը՝ քէնտի-
տիէրին Ա՛լահը Ա՛սպպա իլէ խէլաս էտէձէկիմ,
վէ օնլարը նայ իլէ նա գէլձ իլէ նա ձէնք իլէ
ասիլար իլէ նա ասիլմասար իլէ խէլաս էմէյէ-
ձէկիմ։
8 Ա՛ խ Ա՛ղուհամայդը սիւստունէն քէսինձէ, եւնէ
կէպէ գալզագ՝ օղուզ տօղուրտու։ (՝)Լտէմ
օնա տէտի. (՝)Նուն առընձան Ա՛ղամիէ գօ. զիրա
սիզ՝ գամէյիմ տէքիլսինիզ, վէ պէն սիզին ծլ-
10 մայաձաղըմ։ Ա՛մմա Խարահէլ օղուլլարընդէն
սայլասը՝ էօլմէլիդէզ վէ տօղրայազ տէնիզ գու-
մու կիսի օլաձագ. վէ օլաբի օնլարա (՝)Ղավմըմ
տէքիլսինիզ տէնիլէն միսհալտէ, օնլարա Ա՛ղաղ
11 Ա՛լահըն օղուլլարը՝ տէնիլէ։ Ա՛ խ Եէհուտա օ-
ղուլլարը իլէ Խարահէլ օղուլլարը պէրաբէտէ ձէմ՝
օլուպ՝ քէնաիլէրինէ պիր ա՛ելիէր գօյաձագլար,
վէ տէքսարտան էլգաձագլար. զիրա Ա՛զէէլնէն
կիւնիւ ա՛էօյմէգ օլաձագ։

ԳԼՈՒԽ Բ։

1 (՝)Ղարընտաշլարընդան՝ գավմըմ՝ վէ գըզգա-
րընտաշլարընդան մէրհամէլե օլտունտուղ տէքին։
2 Ա՛յանը՛զ իլէ նիզա էտին, նիլա՛ էտին. զիրա
օ պէնիմ գարըմ տէքիլտիր, վէ պէն օնուն գօ-
ճաստը տէքիլիմ. խանի օ եէրդէնտէն զնէնալա-
րընը՝ վէ մէմլէկէտի արսաղնատան ֆահիշիէլէրինի
3 կիտէրտին. (՝)Լմայաքի օնու էլմիյագ ա՛ցայարմ,
վէ օնու՝ տօղուտուղու կիւնտէ կիսի գօյայարմ,
վէ օնու էօլէ տէօնտուէրէյիմ, վէ օնու գուրթա
եէր կիսի պրատղագ՝ օնու տուտուղուգտան էօլ-

Digitized by Google

ախտիկիմ։ 4 Ես եմ ընուն օգուտլատրնա մերհա-
մեմ էթեմիկճեկիմ. զերտա ծնելար զինուս ոզուե-
լատր տեր։ 5 Ղինն ծնելարգեն անասար զինուս էկլետի.
ծնելարա կհոգե գալան՝ րեզալեմի իշլեսար. չեուն
տեսար. 6 Ղքեմիսի վե սուդատու՝ եասիազրմեր վե
քեմենեմի՝ եազրմեր վե իշքիլեբիսի վերբեն ա-
շըգլատրմըն ապատրնաձա կիտեկիմ։ 7 Ընուն իշեուն
իշեմ պեն՝ սենին եօլունա տիքենլերտեն չեմ
չեքեճեկիմ, վե ընա տիսիար գալատրգաձաղամ,
քի եօլատրնար պատկանյալ։ 8 Ես ա՛շըգլատր-
նգեն ապատրնաձա վարա, ամմա ընդաքա եեմիքճե-
մեկիմ. վե ծնելարը ապատկանյալ. ամմա պատկանյալ.
պնաեն տեմե. Ղիտիպ եմվելեքի գոճամաս ատօ-
նեկիմ. զերտա օզեման պանաս շիմտիտեն էկի իտե։
9 Ես իտե պիլմետի քի՝ պուղատար վե շերտատր վե
եազրե ընաս պեն վերտիմ. վե ընաե պատ՛ել իշեուն
եասիազրգատրը կիտիմիշու վե ալճուտնու չօղալճե-
տեմ։ 10 Ընուն եշեուն տեճընեճեկիմ, վե պատ-
տատրմըն՝ մեվխիմինաե վե շերտատրմը մուսյին
վագերընտա ալատճաղամ, վե չօգեկատգաղըներ
էօրթմեք իշեուն օլան եասիազրմը վե քեմենեմի
կերբ ալատճաղամ։ 11 Ղ շիմտի ա՛շըգլատրնըն
կէօզլերինտե ընուն այրը՛պ եերինի աշատճաղամ,
վե ընաե էլիմտեն քիմնե գուրթարմայատճագ։ 12 Ղ
հեգի սիւրիւրինե ընուն պայրամլարրնը՝ այպա-
շըլարրնը վե շապաթլարրնը վե հեգի մեսյին
կիունլերինի իպդալ էտեճեկիմ։ 13 Ղ ընուն ապ-
մնլարրնը վե ինճեր աղաճլարրնը՝ օղ՝ պունլար
պանաս ա՛շըգլատրմըն վերտիկի հետիկլեր տեր
տեսիքլերինի՝ վերան էտեճեկիմ. վե ծնելարը
օրմանա տեօնտերեճեկիմ, վե մնլարը գրրբե
ճանավարլարը՝ եեկճեկեք։ 14 Ղ ընու՝ պատկանյալ
լերին օղ ծնելարա պուխու՛ր եագլար՝ քիսիքլերի

վէ մխճեվհելէրի իլէ տօնանարտագ այշգլարը-
նըն արտընճա վարմաղըլա պէնի ունուժտուղու
կիւնլէրի իչինն եօգլայաճաղըմ տէյօր Տապպ։
14 Տնուն իչինն իշլեճ պէն օնու այարըլա՝ օնու չէօլէ
կեօթիւրէճէյիմ, վէ օնուն կեօնլիւնճէ սէջյլե-
15 յէճէյիմ։ Ես օնան օրատան օնուն պաղլարընը
վէ Իսօր վատիսինի իւմիտ գափուտու իչինն վէ-
րէճէյիմ. վէ օրատան կէնճլիյինին կիւնլէրինտէ-
քի կիպի՝ վէ Իսրը տէյարընտան չըգարղը
կիւնլէրտէ քի կիպի նաղմէլէր օգուչյաճագ։
16 Ես օլաքի օլ կիւնտէ տէյօր Տապպ պանա գօ-
ճամ չաղըրտաճագտըն, վէ պրթըդ պանա աղամ
17 չաղըրմայաճագտըն։ Ես օնուն աղգ ընտան
Պաան լիմին ատլարընը կիւնէրեճէյիմ. վէ օնլար
արթըգ ատլարը իլէ զիքր օլունմայաճագլար։
18 Ես օնլար իչինն օլ կիւնտէ գրդրըն ճանավար-
լարը իլէ վէ կեօյիւն գուշլարը հէմ եէրին սիւ-
րթինէնլէրի իլէ ա՛հտ քէսէճէյիմ. վէ եէրտէն
եայը վէ գըլըճը հէմ ճէնկի գըրաճաղըմ, վէ
19 օնլարը էմնիյէթ իւզրէ եատըրտաճաղըմ. Ես
սէնի քենտիմէ էպէտէն նիքեահ էտէճէյիմ.
վէ սէնի քենտիմէ՝ սատագիւթ իլէ վէ չէրտաւ թ
իլէ վէ ի՛նայէթ իլէ վէ մէրհամէթ իլէ նիքեահ
20 էտէճէյիմ։ Ես սէնի քենտիմէ կեըչէքլիք ի-
լէ նիքեահ էտէճէյիմ. վէ Տապպը պիլէճէքսին։
21 Ես օլաքի օլ կիւնտէ տէյօր Տապպ խաթիճաղ
էտէճէյիմ, պէն կեօքլէրի խաթիճաղ էտէճէ-
յիմ, վէ օնլար եէրի խաթիճաղ էտէճէքլէր.
22 Ես եեր պուղտաղը վէ չէրտաղը վէ եաղը խաթի-
ճաղ էտէճէք, վէ ընլար Տպուէ լի խաթիճաղ էտէ-
23 ճէքլէր։ Ես օնու քէնտիմէ եէրտէ էքէճէյիմ,
վէ մէհամէթի օլունմամըշտա մէհամէթի էտէճէ-
յիմ. վէ գավմըմ ծլմայաճան Ես գավմըմընն
տէյէճէյիմ, վէ ծ Ղլահըմընն տէյճէք։

Digitized by Google

ՊԻՐ 3։

1 Ընտէն Նապալ պանաս տեսե. Աբեքդար կիթ, զպարի ալլահդատա տեօնիւսլ շէրտակ շիշէլերի սէ-
վէն Դարաէլ օղուլլարընա օլան Նապալին մուհաս-
պէթի կիթի՝ առաջնատան սէվիլմիշ վէ ֆահիշէ
պիր գադը սեվ։ Նահի պէն օնու քէնտիմէ՝ ան
2 պէշ ծէպ՝ կիւմիւշ վէ պիր հօմեր ադրա հէմ
3 եարըմ հօմեր ադրա իւշրիւթլէ դուշտում։ Վէ ի
օնաս տեսեմ. Պէնիմ իշիւն չօգ կիւնլեր օթաս-
դասըն, զէնտա էլճէկիլմիշ, հէմ քիմսէյէ վայրմա-
յասըն, վէ պէն տաթի սէնին իշիւն Էօյլէ՝ օլա-
ճաղըմ։ Ո՞ իրա Դարաէլ օղուլլարը չօգ կիւնլեր
4 փաստիշահըդ վէ սէրվէրլերիդ վէ գուրսպանլըդ
վէ փուխաուզ՝ վէ էֆսոս հէմ թէրսիթմիդ
օթուրմաճագլար։ Վ օնլարա Դարաէլ օղուլլարը
5 տեօնիւսլ՝ քէնտիլէրին Ալլահը Նապալ՝ վէ փա-
տիշահլարը Տավիտի արապմաճագլար, վէ սօնդ
կիւնլերտէ Նապալա վէ օնուն էյլիյինէ պըրաքմա-
ճագլար։

ՊԻՐ 4։

1 Նապալն սէօվունմիւ. տինդիկլէյինի՝ ճա՞ Դարաէլ
օղուլլարը զէրտա եէրինի ասքինլերի իլէ Նապալին
Նիզամըդ վար. չիւն եէրտէ՝ կէրչէքլիքը բօզ վէ ի-
2 նէյէք բօզ վէ Ալլահը պիլմէք բօզտուր։ Նէհա-
մին էտիպ եարան սէօյլէյէրէք՝ վէ գաթը հէմ
խըմըզըգ վէ զինա էտէրէք ադարլար, վէ գան-
լար գանալարա տէյէրլեր։ Ընտան էօթիւրու
3 եէր եաս չէքճէք, վէ օնատա հէր սաքին օլան՝
գըրըն ճանաւէարլարը իլէ վէ կէօյուն գուշլարը
իլէ զապ ունէտտաճագլար. հէմ տէնիզին պալըգ-
4 լարը պիլէ էօլէճէքլեր։ Ալքին քիմսէ չէքմէյէ-

Digitized by Google

մեխին, վէ քիմնէ թաւզիր էթմէխին. զիրաս գաւ-
5 մէն՝ քեահին իլէ չէքիշէնլէր կիպիսիր։ Յամին
կիւնտուզիւն թէօքէզէ օղրայաճագային, վէ կէճէ
իլէ՝ պէրտապէրիճէ իւէյղաժիզէր տաճի թէօքէ-
զէ օղրայաճագ, վէ անանը հէլալ էտէճէյիմ։
6 Կաւմիմ՝ պիւկի օմմատըզնուան՝ հէլալ օղուս-
լար. սէն պիւկիյի ըէտտ էթտիյին իչուն՝ պէն
տաճի սէնի պանա քեահին օմմագտան ըէտտ է-
տէճէյիմ, վէ սէն Ալլահընըն թէկվամըզը ու-
նուԹտուղուն իչուն, պէն տաճի սէնին օղուլա-
7 րընը ունուտտաճաղըմ։ Ընար չօղալտըղը կի-
պի՝ պանա էօյլէ կիւնահ էթտիզէր. նոփ ծնլարընը
8 իտղէթինի այրագա թէկատիլ էտէճէյիմ։ Ընա-
լար գաւմընին կիւնահընը եէ յօրլար. վէ ճամա-
լարընը եարամաղըգլարընա գալարընը յօրլար։
9 Կամի գաւմանիճէ իսէ, քեահինէ էօյլէ օլաճագ.
չիւն օնու եօլու իչուն եօգլայաճագըմ, վէ օնա
10 ան ալլէրինին ճէզասընը վէրէճէյիմ։ Վ է նէ-
յէճէքլէր ատմա՝ տօյմայաճագլար, զինաի էտէ-
ճէքլէր ատմա՝ չօղալմայաճագլար. զիրաս Կատպա
11 տիգգամ էթմէկի թէվրէտ էթտիլէր։ Օ ղունա վէ
12 Շարապ վէ չիրա՝ եիւրէկի սալար։ Կաւմիմ օ-
տաունունաի տանընշար, վէ օնուն տէկինէյի օնա խա-
պէր էտէր. զիրաս օնլարը զինաի րուհու ազտըրտը,
վէ քէնտիլէրին Ալլահընա թաապի օմմագտան
13 զինաի էթտիլէր։ Ցաղլարընը պաշընտա գուր-
պան քէստիլէր, վէ թէկվիլէրինն իւզէրինտէ՝ մէչէ
վէ գաւմագ վէ գարթա աղաճ ալճընտաս՝ օնլարընը
քէօվկեսի էյի օլտուղու իչուն պաւկուր եազտա-
լար. օնուն իչուն դրղնարընրզ ֆահիշէլիք էտէ-
ճէքլէր, վէ կէլինկէրինիզ զինաի էտէճէքլէր։
14 Կրզարընըզը՝ ֆահիշէլիք էթտիքլէրի իչուն՝ վէ
կէլինկէրինիզի զինաի էթտիքլէրի իչուն՝ եօգլա-

Digitized by Google

մայրաքաղաքի. զնորա օնլար զինաքնատր գարբլար իրե
այրբլարլար, վե ֆահիշէլէր իլե գուրպան էթմա-
լէր. իսմի անկլամայան գամմ չարփրլաճաղտըր։
Ի՞սկէր սէն զինա էտէրսէն՝ եա՞ ասրահել, Հէհու- 15
տա տուչու օլմասըն. վե Ափիկալա վարմանի, վե
Պէլթահէնե չը՛գմանի, վէ՝ Ասպպ սահլըր պէ-
յե՞ եէմին էթմէն։ Օ՛խրա Ասրահել ազդուն 16
տանա կիսի ազմըշտըր. չիմտի Ասպպ օնլարը
չէթմիշ եէրտե գուզու կիսի օթլաստահաճագտըր։
Ի՞ֆրահիմ փութլարա եատիր շմրշտրը. օնու գոյ- 17
վէր։ Ա՞ճլիսէրի ազդըն օլտու. չօգ զինայ էթ- 18
տիլէր. վէրին փէյչ սէվէրլէր. պէյլէրինե ա՛-
յըզ։ Ի՞սկզինար օնու գանատալարը՝ իւզէրինե 19
պաղլայաճագ. վե գուրպանլարընտան ուԹանա-
ճագլար։

ՊԱՐ Ե։

Ի՞սկինն պուն՝ եա՞ քնահինլէր, վէ եա՞ Ասրա- 1
հել էվի՝ տինկլէյին, վէ եա՞ փատիշահըն էվի՝
գուլագ վուրուն. զնորա սիպին իչէնն հէգիմ վար.
չինն Ա՞խփատա տուզագ՝ վե Ա՛ատպտուն իւզէ-
րինտե սէրիլմիշ այդ խոհնիզ։ Ա՛ն պէյն ճիւմ- 2
լէսինին Թէտիպ էտիճինի իքէն, գայիթ էթմէք
կիւնահընա տալարըտար։ Պէն Ի՞ֆրահիմի պի- 3
լի՛րիմ, վե Ասրահելի դանըմազ տէյլիմ. զնորա
հալա՞ եա՞ Ի՞ֆրահիմ՝ զինա էտէրսին, վե Ասրա-
հել մուբասարլանտը։ Ա՛նլարըն այ՛մլէրի՝ օն- 4
լարը քնահինլէրին Ա՛լլահընա տէօնմէյէ գամազ-
լար. զնորա իչլէրինտե զինա լուհու վար, վե
Ասպպը պիլմէզլէր։ Ա՛ն Ի՞սկասրահելին մանգուր- 5
լատու՝ օնուն եիւզինէ ճէվապ վէրիր. իսմի
Ասրահել վե Ի՞ֆրահիմ եատանազըգլարը իլե
Թէգգէմզ օղրայաճագլար, Հէհուտա տահի

Digitized by Google

օնլարըն պիլէսինձէ թէօքէզէ օղրայաճագ տըր։
6 Ընլար սիւրիւլէրի իլէ վէ սըղըրլարը իլէ Իսպա-
պը արամաղա կիտէճէքլէր, ամմա պուլմայա-
7 ճագլար. ա օնլարտան չէքիլտի։ Իսպապա խո-
յանէճի էթափլէր. զիրա եատա օղուլլար տօղուր-
տուլար. չիմտի օնլարը հէմ հիսէլէրինի
8 այպաշը եէյէճէք։ Ափայա տա պօրա՝ Իսմայա
սուրնա չալըն, Պէյթավէնտէ նատրա չէքին,
9 սէնին արտընճա եա՞ պէնիմին։ Ափէքտիր
կիտնիւնտէ Իֆրահիմ վիրան օլաճագ։ Իսրաէլ
10 սրպդլարընտա կէրչէյի պիլտիրտիմ։ ԻհՀու-
տանըն սէրվէրլէրի սինօր նիշանը գալտրընալար
կիպի օլտուլար. օնլարըն իւզէրինէ զազապըմը
11 սու կիպի տէօքէճէհիմ։ Իֆրահիմ մագլուա՝
շէրաաթը գրրըլմըշտըր. զիրա իրատէթլէ էմ
12 րին արտընճա եիւրիւտու։ Ամի պէն Իֆրահի-
մէ կիւվէ կիպի վէ ԻհՀուտա էվինէ ազաճ
13 գուրթու կիպի օլաճաղըմ։ Ա՛խ Իֆրահիմ
քէնտի մնդրալընը՝ վէ ԻհՀուտա քէնտի եատա-
սընը կէօրիւնճէ, Իֆրահիմ Իշտրա կիթափ,
վէ Իարէպ փատիշահընա կէօնտէրտի. օ իսկ
սիզէ շիֆա վէրմէյէ վէ եատրայը սիզտէն կիտէր-
14 մէյէ գատիր տէյիլ տիր։ Օխրա պէն Իֆրա-
հիմէ արալարն կիպի վէ ԻհՀուտա էվինէ կէնճ
արալարն կիպի օլաճաղըմ. պէն՝ պէն երրթըպ
կիտէճէյիմ. կէօթիւրէճէյիմ, վէ դուրթա-
15 րան օլմայաճագտըր։ Պէն կիտիպ մնհալիմէ
տէօնէճէյիմ, թա քի օնլար սուչտու օլտուղու-
նու իքրար էտիպ երուհիմիւ ասլայը նճայատէք.
տարլըղա կէլտիքլէրինտէ պէնի էրքէն արայա-
ճագլար։

Digitized by Google

ԳԼՈՒԽ 6։

1 Ելէլին, վէ Իսպպայ տէօնէլիմ. զերաա օ
եըրթտը, վէ պիզէ օ չէփա վէրէճէք. օ վուր-
տու, վէ պիզի օ սարաճագ։ Ձքի կիւնտէն
2 սօնկրա պիզի իչեա էտէճէք. իւչիւնճիւ կիւնտէ
պիզի գալտըրաճագ, վէ օնուն հուզուրունտա
եաշայաճաղըզ։ Ալ է Իսպպայը պիլմէնին ար-
3 տընճա վարտըգչա պիլէճէյիզ. օնուն չըգըշը
սէհէր կիպի մուգիմտիր. վէ օ պիզէ եաղմուրու
եէրի տուվարան սօնկ պէհչէր եաղմուրու կիպի
4 կէլէճէք։ Ալանա նէ էյլէյիմ՝ եա Ֆրաիմ,
եա Ահհուտա սանա նէ էյլէյիմ. չիւն սէնինի
ինայէթինն սապայհ պուլուճու կիպի վէ կէչէն
տապայհ չէհի կիպիտիր։ Օնտան էօթիւրու
5 փէղամպէրլէր վահիդասի իլէ օնլարը պիչտիմ,
աղզըմդըն սէօզլէրի իլէ օնլարը էօլտուրտում. վէ
6 շէրիաթլէրին ըշըղա չըգաճագսըզ։ Օխրա
մէհրհամիճի էսթէրիմ վէ տէյիլ գուրպան, վէ
պիւթիւնեանմալարտան զէյատէ Ալլահ պիլիկիսի։
7 Օնլար իսկ այտը՝ Ադէմ կիպի թէճաւիւզ
էթտիլէր. օրատա պանա խայանլըգ էթտիլէր։
8 Ալիլէար՝ եարատմազլըգ իշլէյէնլէրին շէհրիտիր.
գանա պուլանմըշտըր։ Ալ է քէսիճիլէրին ատէմի
9 կէօչէթտիքլէրի կիպի քեահինլէրին ճիւմհուրու-
Ճ էհեմ եօլունատա գաճթլ էտտիլէր. չիւն օնա-
լար խասպիա՛լէք իչլէրլէր։ Խարաէլ էվլինտէ
10 իւրքիւլէճէք շէյ կէօրտում. Ֆրաիմին զինա-
լարը օրատատըր, Խարաէլ մուրտարլանաք։ Պէն
11 գաւմըմդըն էսիրլիյինի տէօնտէրտիյիմտէ, սէ-
նին իչիւն տասի եա Ահհուտա պիչինն թային
օրունատու։

Digitized by Google

ԳԼՈՒԽ 7։

1 Իսրաէլէ չհիֆա վէրտիկիմ կիպի, Աֆրահիմին
եարամազլըղը վէ Աէմարիանըն քէօթիւլիւյիւ
հէման աշխքեաւր օլտու. վէրա օնլար եալան
իշլէտիլէր, վէ խրըսրդ կէլիր, հէմ տիշարըտան
2 քէսիճիլէր սզլար։ Ալ է եհուդքէրինտէ պէհնիմ
օնլարըն հէվ եարամազլըղընը զիքր էթտիյիմի
տուշհունճէլէր. հալա ամէլլէրի օնլարըն էգ-
րաֆընը՝ ալտը, օնլար եհուդիւհուն էօնհնտէ
3 տիր։ Աէօթիւլիւքէրի իլէ փատիշահը՝ վէ
եալանլարը իլէ սէրվէրլէրի սէվինտիրիլէր։
4 Ընլարըն հէփիսի փիշխրիճիտէն եագըլմըշ
թանտուր կիպի զինաքեարլարտըր, քի օ խա-
մուրու եօզուրտուգտան ասնկրա մայասընա կէ-
5 լէնէտէք եագմուգտան փարիղ կէլիր։ Փատի-
շահըմըզընը էյամընտա սէրվէրլէր չէրապ խէ-
րարէթինտէն խաբէր օլուրլար. օ էլինի մնաս-
6 խաթալար իլէ ուզաթտը։ Օ, իրա օնլար փու-
տու գուրտուգլարընտա՝ եհուդքէրինի թանտուր
կիպի եագլաշըրտըլար. օնլարըն փիշխրիճիսի
պիւթիւն կէճէ ույուր. սապահտան օ ա՛լէվլի
7 աթէշ կիպի եանար։ Էֆիսի թանտուր կի-
պի գըզըլ՛ն տըր, վէ գատըլարընը եէտիլէր։
հէվ փատիշահլարը տիւշտիւլէր. օնլարտա պա-
8 նա նիտա էտէն եօգտուր։ Աֆրահիմ՝ օ գամմ-
լէրէ գարըշտը. Աֆրահիմ՝ տեօնտիւրիւլմիշ
9 փիտէ չկալ տիր։ Ընուն գուվվէթինի եապանճը-
լար եէտի, վէ օ պիլմէ՛զ. սաչընա պիլէ գըր
10 աէրփիլտի, վէ օ պիլմէզ։ Ալ է Իսրաէլին
մազրուրլուղու՝ եհուզիւնէ գարշը ճէվապ վէ-
րիր. ամմա օնլար քէնտիլէրին Էլլահը Իսրա-
պա աէօնմէզլէր, վէ պունուն ճիւմլէսի իլէ

Digitized by Google

11 ծնու արամազար։ Վ՚է Եփրաիմ ահմագ ա-
գըլսըղ կէօյէրճին կիպի օլտու. Վընըրը՛ չաղը-
րըրլար, Շուրա կիտէրլեր։ 12 Ընլար կիտեճեք-
լերի զէման, իւզերլերինէ աղըմը եայացաղըմ,
ընլարը կէօյիւն գուշլարը՛ կիպի էնտիրէյիմ.
ընլարըն ճէմաա՛թը իշխիմտիկի կիպի ընլարը
թէտիպ էտէյիմ։ 13 Վա՛յ ընլարա, չիւն պէն-
տէն գաչտըլար. պէրպատ օլտաճաղլար, չիւն
պանա գատապահայիճ էթտիլեր. վէ պէն ընլարը
ֆիտատ էթմիշ իքէն, ընլար պանա գարշը եա-
լանլար սեօյլէրլեր։ 14 Վ՚է ընլար տէօշէքլերի-
նին իւզերինտէ ինիլէտիքլերինտէ, եիւրէքլերի
իլէ պանա ֆէրիատ էթմէտիլեր. ընլար պուղ-
տայ վէ շէրապ իչմէն ճէմ՛ օլուպ՝ պանա ա՛սը
օլտուրլար։ 15 Վ՚է պէն ընլարը թէտիպ էտէրքէն՝
գօլլարընը գուվվէթլէնտիրտիմ խաչտէ, պանա
քէօմիւլի՛ճ սայտըլար։ 16 Ընլար տէօնէրլէր,
ա՛մմա Ճանա՛լայէ տէյիլ. ընլար Հիլէլի եայ կի-
պի տիր, սէրվէրլերի տիլլերինին խըշմը իչմէն
գըլըճտան տիւշէճէքլեր։ Վընըր տիյարընտա
ընլարըն քիւֆրիւ պո՛ւ օլաճագ։

ՊԱՐ 8։

1 Պօռույու աղըրնա գօ. Ասպագ էվինին իւզէրիւ-
նէ գարթա՛լ կիպի ՚էկէճեր. չիւն քի ա՛հտը՛մը
թէճաւվո՛ւզ էթտիլեր, վէ ՚նօմօսումա գարշը
2 գատապահայիճ իշէտտիլեր։ Ճարատէլ պանա Ի՛-
լլահըմ պիզ սէնի պիլի՛րիզ տէյիւ ֆէրիատ
3 էտէճէքլեր։ Ճարատէլ՝ էյիյի բէտտո էթտի. ընտ
տիւշմէ՛ն գօվալայաճագ։ 4 Ընլար փատիշահլար
տիքտիլեր, ամմա պէնտէն տէյիլ, սէրվէրլեր
նատագ էթտիլեր, վէ պէնիմ Ճատագըմ՝ ՚նօղուտտու.
կիւմիւշլերինի վէ ալթունլարընը քէնտիլերինէ

Digitized by Google

փուխլայր եաֆտրլար, թայքիմ հէլայք օլալար։
5 Պուզաղըն՝ եա՞ Աէմարիա՝ մէքրուհ տուր. խրշմիմ
օնլարըն իւզէրինէ դուխուշտու. նիչէյէ՞տէք
6 տուչտուղուղու քէսպ էտէմէյէքը։ Ո՞իրա պու
Նաախի Արաէլտէն տիր, օնու ուսթայտ եաֆտը,
իմտի Ընլահ տէյիլ տիր. ամմա Աէմարիանըն
7 պուզաղըսը փարէ փարէ օլաճագ։ Ղիւն եէլ
էքտիլէր, վէ գասըրղայ պիչէճէքլէր. օնուն հա-
սըլը օլմազ, ֆիլիսի ուն վէրմէ՞զ. վէրսէ պիլէ,
8 օնու եատլէր եուտաճագ։ Արաէլ եուտուլ-
տու, շիմոի դաւիֆէլէրտէ մագպուլ օլմայան
9 գայպ կիպի օլաճագլար։ Ո՞իրա օնլար քէնտի-
լէյինտէն եալընըզ եապան մէրքէպ կիպի Ընշու-
րայ չըգտըլար. Ընֆրահիմ՝ իւճրէթլէ այ՞ըգլար
10 դուխտու։ Դաւիֆէլէրտէն իւճրէթլէ դուխ-
տուլար իսէտէ շիմոի օնլարը ճէ՞մ՝ էտէճէյիմ.
վէ աէրվէրլէր փատիշահրնըն եիւքինտէն պի-
11 րազ տէրտ չէքէճէքլէր։ Ընֆրահիմ կիւնահ
էթմէյէ մէզպահլար չօղալթտըղը՝ իչինն՝ օնլա-
րըն օնա կիւնահ էթմէյէ մէզպահլարը՝ օլաճագ։
12 Ո՞նա այ՞ոիմ թէվրաթըմը եաստըմ, եաստ կիպի
13 սայլուտը։ Ո՞նլար փէշքէշլէրիմին գուրպան-
լարընտան՝ էթ պօղաղլայրպ եէրլէր. Ատպ օնլա-
րը գապու էթմէ՞զ. հալա օնլարըն եարամազ-
լըղընը զի՞քր էտէճէք, վէ օնլարըն կիւնահրնը
եօգլայաճագտըր. օնլար Ընըրայ տէօնէճէք։
14 Ղիւն Արաէլ Ընարատանընը ունութտու, վէ
հէյբէլլէր պինա էթտի, վէ Ընհուտա հիսար-
լը շէհրլէր չօղալթտը. ամմա պէն օնուն շէհր-
լէրինէ աճի՞չ կէօնտէրէճէ՞իմ, վէ Ընօնուն՝ սէ-
րայլարընը եէյէճէ՞քտիր։

Digitized by Google

Digitized by Google

ՊԻՐ. 9։

Պատմիչը կիսպի սիւթիւր իւէ սեվինամ՝ եա՞ Յա- 1
րտել. վերա Աղտնտան զինա կեմտին. հեփ
պուղտայ խոթմանլարը իւզերինտե զինա իւգրե-
թինի սեվտին։ Յայտման վե իւզի՛մ ճէնտե- 2
րեսի օնլարը պէսկիմէյճէք, վե շեքա օնտա
պօղուլամագ։ Օնլար Պատպէրն տիյարլընտա 3
առքին օլմայագագլար, խլա Աֆքահիմ Աընըբա
տեօնէճէք, վե Աշուրտա նատիւք եկէճէքլեր։
Պատպա շերապ փէշքեշի տունմայագագլար, վե 4
օնա մազպուլ օլմայագագլար. գուրպանլարը
օնլարա եաս չէքէնլերին էքմէյի կիսպի օլտճագ,
օնու հեր եկէն նատիւքլանագագ. պերա օնլա-
րըն էքմէյի ճանլարը իչինտեթութ, Պատպէրն է-
վինէ կիրմէյճէք։ Աուայինե կիւնտէ վե Պատ- 5
պէն պայրամ կիւնիւնտե նէյլէյճէքսինզ։ Օ՛յ- 6
րա իչմէ խարատպամ իչիւն կիմտիլեր, օնլարը
Աըսը՛ր տեվէիրճէք, օնլարը Ա՛ֆ կէօմճէք.
օնլարըն կիւմիւշ իչիւն արզուլու եէրլերինի
ըսրըղան զագդ էտճէք, չատրըլարընտա տի-
քենլեր օլագագ։ Չօգլամանըն կիւնլերի կելտի, 7
ճեզանըն կիւնլերի կելտի, Խարաէլ պիլէճէք
տիր. սէնին եարամագլըղընըն չօգլուղու՝ վե
հելպեթըղընը չօգլուղու սէպեպինտէն, փեյղամ-
պեր տելի՛ բուղ սահիպի տիվանէ օլտու։ Յ՛փ- 8
րահիմ Պ՛լահը՛մ իչիւն պէքլէյօր, փեյղամպեր՝
ճիւմլե եօլարընտա տուզագ գուրան՝ Պ՛լահը-
ձըն էվինտե խարատպամա սեպեպտիր։ Ափրահա՛ 9
կիւնլերինտե քի կիսպի զիյատէսի իւէ ֆասիտ օլ-
տուլար. օնլարըն եարամագլըղընը զի՛ր էտե-
ճէք, կիւնահլարընը եօգլայագագ տըր։ Յտ- 10
րահիմ չէօլտե իւզիւմ կիսպի պուլտում, պա-

Digitized by Google

պատրաստեցէք՝ ինձ[ի]ք ազատելնուս իպետիտաքի
դուրքանտան կիպի կէօղտիւմ. ընար պատա-
ֆէօրա վարտըլար, վէ քէնտիլէրինի ըէգալէթի
իչիւն այըրտըլար. վէ իքրահիմէթլէրի սէվտիք-
11լէրի կիպի օլտու։ Ի֊փրահիմ՝ ընարըն իզդէթի
տօղուշտան վէ գադրընտան վէ ամա բահմիճնէ
12տուշմէքտուն՝ գուշ կիպի ուչամազ։ Ընար
չօճուգլարընը պէօյիւտիւլէր իսէտ, ատէմ
գօմայատագ՝ ընարը ժահրիմ գէյտճազըմ.
չիւն ընըտուան տահի այրըլտըղընտան վայ ըն-
13լարա։ Ի֊փրայիմ՝ Ասուրու կէօրտիւյիւմ կիպի
չայըրտան տիքիլմիշ. ամմա Ի֊փրահիմ էվլատա-
14րընը գաթիրէ չըգարամազ։ Ա֊ներ ընարա եա-
Տապ. նէ վէրէճէքտին. ընարա չօճուգ տիւ-
15չիւրիւր բահմ վէ գուրու մէմլէքէր վէր։ Ընա-
լարըն հէփ եարատմազլըղը Ասիկալատարը. զի-
րա ընարտան օրատա իքրահ էճտիմ. ընարընը
քէօթիւ ատմէլէրի սէպէպիւնտէն՝ էվիմտէն ընա-
րը գօվտճազըմ, ընարը սրթրդգ սէվմէյէճէյիմ.
16ընարըն հէփ սերվերլերի ատըլտըրը։ Ի֊փ-
րահիմ վուրուտու. ընարըն քէօքիւ գուրուտու,
մէյվէ վէրմէյէճէքլէր. ընար էյեր տօղուրմուր
խաէլէրտէ բահմիէրինին արղուլու մէյվէլէրի-
17նի տէ էօլտիւրէճէյիմ։ Ի֊ղահմէմ ընարը ըէտտ
էտէճէք. զիրա ընու տինկէմիւիէր. վէ դահ-
ֆէլէրտէ ավատա կէղէճէքլէր։

ՊԱՐ 10։

1 Ասրաէլ՝ քէնտինէ մէյվէ վէրիր եայըմըշ աս-
մանտըր. մէյվէսինին չօգլուղունա կէօրէ մէզ-
պահէտր չօղալմտը. տիյարընըն կիւզէլլիկինէ
2կէօրէ կիւզէլ փուռլար եափտըլար։ Ընարըն
եիւրէյի գայփագտըր. չիմտի սուչլու չըգաճազ-

Digitized by Google

լար. ծ՝ անլարըն մեզպահլարընը երգաճագ, անլարըն
փուխթլարընը պօղաճագտըր։ Ծ՝ իրա անլար չիմ- 3
ոի տէյէճէք. Պիզիմ փատիշահըմըզ եօգտուր,
չիւն Ասպատան գօրգմատըգ. Հէմ փատիշահ
պիզէ նէ՞ եափաճագտըր։ Ը՝հտ էթուիքլէրինտէ 4
եալան էէմին էտէրէք սէօզլէր սէօյլէտիլէր.
խմոի շէրաա՛թ՝ Թարլանըն ավլագլարընտա փէ-
լին կիպի պիթէճէք։ Ամանրիանըն սապինէ- 5
քի՝ Պէյթավէնին պուղալարը իչիւն գօրգաճագ-
լար. ղէրա անուն իւզէրինէ գավմը՝ վէ Ի՛զէ-
թինտէն էօթէւրիւ անուն իւզէրինէ մէսրուր օ-
լան քահինլէրի եաս չէքէճէքլէր. զէրա ան-
տան այրըլմըշտըր։ Ը՝ տախի Ա՛շուրա Ա՛- 6
քէպ փատիշահընա փէշքէշ կէօթիւրիւլէճէք.
Ա՛ֆրահիմ այրըպ չէքէճէք, վէ Ասրաէլ մէշվէ-
րէթինտէն ուԹանաճագ։ Ամարիանըն փա- 7
պիշահը՝ սույուն եիւզիւ իւզէրինտէ քի քէօփի՛ք
կիպի հէյլաք օլաճագ։ Ա՛ է Ա՛վէնին Թէփէ- 8
փուխանէլէրի Ասրաէլին կիւնահը՝ վիրան օ-
լաճագլար. անլարըն մէզպահլարը իւզէրինէ չա-
լը վէ խաշագ չըգաճագ. վէ տաղլարա՝ Պիզի
էօրԹիւն, վէ Թէփէլէրէ Ասզէրմիզէ տիւշիւն
տէյէճէքլէր։ Ամիպէ՛անըն կիւնլէրինտէն պէրու- 9
կիւնահ իշղէտին՝ եա՛ իսրաէլ. օրատա տուր-
տուլար. եարամազլըգ օղուլլարընըն իւզէրինէ օ-
լան ճէնք՝ Ամիպէ՛տա անլարա տէյամէտի։ Ը՝ն- 10
լարը Թէտիպ էմէյէ միւրատը՛մ վար, վէ իւր
եարամազլըգլարը՛ իչիւն պաղանտըգլարընտա
իւզէրլէրինէ գավմլէր ճէմ՝ օլաճագ։ Ա՛ է 11
Ա՛ֆրահիմ խարման տէօյմէյի սէվէն ալըշմըշ
տանա տըր. ամմա պէն օնուն պօյնունուն կիւ-
ղէլիյի իւզէրինէ կէչիրտիմ. Ա՛ֆրահիմի ա՛րա-
պայի գօշաճաղըմ, Ա՛էհուտա չի՛ֆէթ սիւրէճէք,

Digitized by Google

12 Այգ գօպ օնուն ավլագլարընը աչաճագ։ Պէն-
տինիզ սատագամ իլէ էքիպ՝ մէրհամէթ իւզէ
պիչին. իչէնմէճիշ եէրի նադա էտին. զիրա
Մադպալ արամանըն վագէը՛տըր, թա ծ կէլիպ՝
իւզէրինիզէ սատագամ եաղտըրըճայատէք։
13 Ինչ՛օգ էքտինիզ, եարամազլը՛գ պիչտինիզ,
եալանըն մէյվէսինի եէտինիզ. զիրա սէն եօ-
լունա գահրիմանլէրինին չօգլուղունա կիւվէն-
14 տին։ Ամէի գավմընտա վէլվէլէ գալգաճագ,
վէ հէպի գալէլէր՝ ճէնք կիւնիւնտէ Հ՚ալնա-
նըն Պէյթապէլի պօղտուղու կիւղի պօղուլա-
ճագ, անա օղուլլարըն իւզէրինէ չարփըլմըշ
15 իտի։ Ամարամազլըղընըզըն քէօթիւլիւյիւ եիւ-
զինտէն՝ Պէյթէլ սիզէ պունուն կիւղի էտճէ-
քտիր. սէհէր վագէճընտա Ամորէացին փատիւ-
շահը զիլքիւլհիյէ հէլալ օլունաճագտըր։

ՊԱՐ. II։

1 Ամրաէլ կէնճ իքէն, օնու սէվիրիտիմ. վէ օղլու-
2 մու Ազնըրտան չաղըրտըմ։ Ընլարը չաղըր-
տըլար, օնլարրն եիւզինտէն էօյլէ կիթտիլէր.
պաճլիմլէրէ գուրպան էթտիլէր, վէ զյմա փուռ-
3 լարա պուխուր եապտըլար։ Ամքրահիմի իսէ պէն
եիւրիւթտիւմ, օնլարը գօլլարընտան դուխարը-
տըմ. ամմա օնլարա չիճա վէբտիյիմի պիլմէտի-
4 լէր։ Ընլարը առէմ խիլէրի իլէ՝ մուհապպէթ
օղլանլարը իլէ չէքտիմ. վէ օնլարա՝ չէնէլէրի
իւզէրինէ պզյունտուրուղու գալդրրանլար կիպի
օլտում, վէ օնլարա բահայի իլէ եէտիրտիմ։
5 Ընՙ Ազնըրը տիյարընա ատօնամէյճէք, լաքին օ-
նուն փատիշահը Ամշուր օլաճագ. զիրա ատօնամէյճ
6 խպա էթտիլէր։ Ազ չէհրէրինէ գրլճ սալ-
լանտճագ, վէ օնուն տալլարընը՝ մէշվէրէթլէրի

Digitized by Google

իչին եէյիպ տիւքէտէձքտիր։ Ալ 7
պէնտէն ան՝ը լըղա՝ ՄԻՀ ԷԹմիշտիր, վէ օնլար
Ֆաա՝լայէ տա՝վէթ օլունուրլար խսէտ, հիշ
պիրի թա՝զիմ էմմէ՝զ։ Այէնի նի՞ճէ վէրէյիմ 8
ետա՝ Ա՝փրահիմ՝ աէնի Թէպլիմ էտէյիմ ետա՝ Ի՝ա-
ղոպէ՝, աէնի նի՞ճէ Ա՝տմա կիպի էտէյիմ՝ աէնի
Ալէօիմ կիպի գըլայըմ. եւ իւրէյիմ պէնտէ
աէօնտէրիլիր, փիշմանլըգլարըմ պիլէ դուԹու-
շուր։ Ալ՝ապպարըն խըշըրընը իճրա էմմէկիմ՝, 9
Ա՝փրահիմ պօզմ՝ադա տէօնմէյիմ. վէրա պէն Ա՝ր-
լայ՝ իմ՝ վէ տէյիլ ինսան. Ա՝ուգաստոս ադրա-
նըզտոտը, վէ ղազապ իլէ կէլմէկիմ։ Ի՝ապ- 10
պըն ադրա՝նճա կիԹմիշլէր. օ՝ ադրալա՝ն կիպի
պէօյիւրէճէք. օ պէօյիւրիւնճէ, պաԹը՝ ճանի՝-
պինտէն չօճուգլար իւրքէճքլէր։ Ա՝նլար Ալ՝ը- 11
սրտան աէրէչ կիպի՝ վէ Ա՝շուրտան կէօյկէճի՝ն
կիպի իւրքէճքլէր. վէ օնլարը էվլէրինտէ սա-
քին էԹտիրէճէյիմ տէյօր Ի՝ապպ։

ՊԱՐ 12։

Ա՝փրահիմ էդրաֆքըմը եալան իլէ՝ վէ Ի՝սրաէլ է- 1
վի հիլէ իլէ ալտը. Ի՝ՀՈւտա խսէ Ա՝լլահ իլէ
տահա հէօքիւմէ՝Թ սիւրէր, վէ մուգաստոէլէրին
ադրասընտա էմի՝նտիր։ Ա՝փրահիմ եէլ օթլա- 2
նըր, վէ կիւնտօղուտունու գօվալար, պիւԹիւն
կիւն եալան վէ գափը՝չ չօշալտըր. վէ Ա՝շուր ի-
լէ ա՝տ-քէսիշիրլէր, վէ Ալ՝ըսրա պէյԹիւն եա-
ղը կէօԹիւրիւրլէր։ Ի՝ապպըն Ի՝ՀՈւտա իլէ 3
տահի՝ նիզա՝ը վար, վէ Ի՝սմ՝ գօպու՝ եօլունա
կէօրէ եօգլայա՝ճագ. օնա՝ ա՝մէլլէրինէ կէօրէ
ճէղասընը՝ վէրէճէք։ Ա՝. գարնտա գարընտա- 4
շընը եօքէսինտէն դուԹուտու. վէ գուվվէԹի իլէ
Ա՝լլահ իլէ կիւրէշտի։ Ալ՝ էմէլէք իլէ կիւրէ- 5

Digitized by Google

շնպ եղնտի, աղլատը, վէ օնա նիյազ էյլէտի. օնու պէյթելտէ պուլտու, վէ օրատա պիզիմ ի-
6 լէ սեզյլէշտի։ Ալ է ան՚ապէրլէրին Ա՚լլահը Ի՚սպա-
7 պլն զիքրի՝ Ի՚ՆՀՕԱ Ի՚տըը։ Իմոի սէն ի՚նայէթ վէ շէրաա՚թ խըֆզ էտէրէք՝ վէ տայիմա Ա՚լլահընա իւմիտ էտէրէք՝ Ա՚լլահընա տէօն։
8 Ո Թիւճճար օլուպ՝ էլինտէ հիլէ Թէբտազըսը
9 վար. օ ղատր էԹմէյի սէվէր։ Ալ է Ի՚ֆրահիմ տէսի. Ը՚ագան զէննկինէնտիմ, քէնտիմէ մայ պուլտուտ. ճիւմլէ էմքլէրիմտէ՝ կիւնահ օլան
10 եարամազլըգ պո՚ւլմայաճագլար։ Պէն իսկ Ա՚ղար տիյարընտան պէրու սէնին Ա՚լլահըն Ի՚սպպ իմ. սէնի՝ մուսլի՚ն պայրամ կիւնիւնտէ կիպի՝ տահա չատըրլարտան սաքին էԹտիրէճէ-
11 յիմ։ Ալ է փէյղամպէրլէր վասըդասը իլէ սէջդէտիմ, հէմ պէն վահիլերի չօղալԹտըմ. վէ փէյղամպէրլէր եէտի իլէ Թէշպհիլէր կէօսԹէր-
12 տիմ։ Ի՚շԹէ Ակիլեա՚տ եարամմաղտըր, հագգան պադրլըգ օլտուղար, Ակիլկալտա պուղալար պօ-ղազլատըլար. օնլարըն մեղպահլարը՝ պիլէ Թար-լալարըն ավլագլարը իւզէրինտէքի դաշ եըղըն-
13 լարը կիպի տիր։ Ալ է Ի՚ա գօպ Ա՚յրամ դօփ-բաղընա գաչտը. վէ Ա՚արահէլ գարը իչինն գուլ-
14 լուգ էԹտի, վէ գարը իչինն չօպան օլտու։ Ալ է Ի՚սպպ Ա՚արահէլի՝ պիր փէյղամպէր իլէ Ա՚ղըր-տան չըգարտը, վէ օ՝ պիր փէյղամպէր իլէ
15 ՀղԹզ օլունտու։ Ի՚ֆրահիմ ածը լըգ իլէ ղազա-պը գըղտըրտը. իմոի գանլարընը օնուն իւզէրի-նէ եայաճագ, վէ Ի՚սպպը օնա՝ քէնտի այրպը-նի տէօնտէրէճէք։

Digitized by Google

ՊԱՐ 13։

1 Ի ֆրահիմ գօրգաբրագ սէօյլէտիլի զէմանտէ Ա-
րթէլտե եւանէլէնմիշ իտի. ամմա Պաա՛լ իլէ
սուչլու օլմանճա՝ էօլտիւ։ 2 Ա՛յ շիմտի տահա
կիւնահ էթտիլէր, վէ քէնտիլէրինէ՝ քէնտի կիւ-
միւշէրինտէն ա՛դըլլարընճա տէօքմէ փուրթլար՝
հէվիսի ուսթալար ա՛մէլի օլարագ՝ սուրէթլէր
եափտըլար. օնլար՝ օնլար իչիւն տէրլէր. Ա՛յտէմ
գուրպան էտէնլէր՝ պուզաղուլարը էօփսիւնլէր։
3 Ընուն իչիւն սապա՛հ պուլուտու կիպի վէ էրքէն
սապահ կիտէն չիհ կիպի՝ խարմանտան գասըր-
ղատան սավրուլան սաման չէօփիւ կիպի վէ օճա-
ղըն տիւթիւնիւ կիպի օլաճագլար։ 4 Պէն իսէ՝
Ա՛ղըսը տիյարընտան պէրու սէնին Ա՛լլահ-ըն
Ի՛սպպ իմ, վէ պէնտէ՛ն ղայրի ալլահ պիլմէ՛կ-
սինիզ, հէմ պէնտէ՛ն ղայրի գուրթարըճը եւգ-
տուր։ 5 Պէն սէնի չէօլտէ՝ փէք սուսուղ եեր-
տէ՛ պիլտիմ։ Ընլար՝ հէմճան օթլագլարընա 6
կէօրէ տօյտուլար. տօյտուլար վէ օնլարընն եիւ-
րէյի եիւճէլտի, օնուն իչիւն պէնի ունութտուս-
լար։ Ա՛մմի օնլարա արսլա՛ն կիպի օլաճաղըմ, 7
եօլ եանընտա գափլա՛ն կիպի կէօղէտէճէյիմ։
Ընլարա՝ էնիքլէրինի ղայա էթմիշ պյը կիպի 8
օղըպյաճաղըմ, վէ օնլարընն եիւրէք փէրտէսինի
եըրթաճաղըմ. վէ օնլարը օրատա արսլա՛ն կիպի
եէյէճէյիմ, օնլարը գըրընն ճանավարը՛ եըրթա-
ճագ։ Ա՛յէնտինի հէլայք էթտին՝ եա՛ Ա՛ռա- 9
էլ. ամմա եառտըմընն պէնտէ՛ տիր։ Ա՛լա սէ- 10
նին փատիշահընն վէ ճիւմլէ շէհրլէրինտէ սէնի
գուրթարաճագ քիմսէ՝ վէ օլ օնլարա՝ Պա՛նա
փատիշահ վէ սէրվէրլէր վէր տէտիյին գատըլա-
րընն հա՛ֆնի։ Ա՛մանա ղազապրմուա փատիշահ 11

Digitized by Google

12 վերտիմ, վէ խը շմրմռա տալթմ։ Լ՝ֆրաիմին գապաՀաթը պաղլանմըշ՝ կիւնահը ապգանմըշ
13 տըր։ ()նա՝ տօղուրան գառը՝ աղըրլըրը կէլէճէքլէր, օ՝ ալիմ օղուլ տէյիլտիր, եօխաա բահմին աղրլընտա օգաստար զէմանն առաբմայզտը։
14 ()Ելարը մէգարըն էլինտէն ֆիտայ էտէճէյիմ, օնլարը Հօլիւմտէն խէլասս էտէճէյիմ. սէնին գառ՝նուն օլաճաղըմ եա՛ Հօլիւմ, սէնին Հէլասքին օլաճաղըմ՝ եա՛ մէգար. կէօզլէրիմտէն փիշ-
15 մանլըգ կիտլէնէճէքտիր։ ()՝ գարդնտաշլար ապրատրնտա մէյիտատր օլաճաղ խոէտ, կիւնտօղլուտա եէլլի կէլկիս՝ չէօրտէն Լատապըն րխուզկատրը չըգաճագ, վէ օնուն գունկարը գուրուլաճագ, Հէմ ծառն չէշմէսի գապրու գալաճագտրը. օ՝ Հէվի մադդուլ գապալարըն խոագինէսինի եանըմա
16 էտէճէք։ ()Էմարիտ վէբան օլաճագ, չիւն քէնտի Լլահրնա ասը՛ օլատս. ծնլարդ գըլըճտան տօխշէճէք. ծնլարըն մա՛ տասլարը եէրէ չարխրլաճագ, վէ կէպէ գապալարընըն գարնը՛ եարըլաճագ։

ՊԱՐ 14։

1 Ն՛ Լարաէլ՝ Լլահրն Լապպ տէօն. զիրա
2 եարամազլըղը՛ն իլէ երգրլտըն։ Պիլէնիզմէ տէօղլէր ալըն, վէ Լապպ տէօնիւն. օնա տէյին. Էր եարամազլըղը գալտրը, վէ պինէ խայր իլէ գապուլ էյլէ, վէ տուտագլարըմը՛զ պուղալտրը
3 էտա էտէմի՞մ։ Լշուր պիզի գուԹարմայաճագ, ասԹլար իւզէրինէ պինմէյէճէյիզ, վէ արԹըգ էլլէրիմիզին իշինէ՝ Լլահրմը՛զըն տէմէյէճէյիզ. զիրա էօքսիւզ՝ սէնտէ մէրհամէԹ պու-
4 լտր։ ()Նլարըն տէօնէքլիքլէրինի սաղատտա-ճաղըմ, օնլարը կէօնիւլճէյ սէվճէյիմ. զըրա

Digitized by Google

զազապրամ օնլարտան տէօնտիւ։ Խարաէլէ չիկ 5
կիպի օլաճաղըմ, օ՝ սուսէն կիպի չիչէքլէնէճէք,
վէ քէօքլէրինէ Ի իպնայն ապաճը կիպի սալաճագ։
(Նուն տալլարը եայըլաճագլար, վէ հիւանիւ 6
զէյթունն աղաճը կիպի օլաճագ. վէ օնուն Ի իպ-
նան կիպի գօգուսուն օլաճագ։ (Նուն քէօկէ- 7
սինտէ օթուրանլար տէօնէճէքլէր, պուղտայ
կնայ տիրիլէճէքլէր, վէ ասմա կիպի փիլիտլէնէ-
ճէքլէր. օնուն զէյքրի Ի իպնանըն շարասալ կիպի
օլաճագ։ Ի՝փրահիմ ծէյէճէ՛. վնուխլար իւէ ար- 8
թըգ նէ՞ իշիմ վար. պէն օնա իսթիճապ էթ-
տիմ, վէ օնու կէօզէթտիմ. պէն եէհիւ չատ ա-
զաճը կիպի իմ, սէնինն ՄԷյվէն պէնտէն հասը Ը
օլմուշտուր։ Ի՝սիմ քրմտիր, վէ պուղլարը 9
անկլասըն, ֆէհիմ չինթէ, վէ պուղլարը պիլ-
սին. զիրա Ի՝ապպրն հօլլարը տօղրուտուր, վէ
ատտըգլար օնլարտան եիւրիւյէճէքլէր. ամմա գա-
պահաթլըլար՝ օնլարտա թէօքէզէ օղրայաճագ-
լար։

ՆՕԻՆ

ԵՒ

ՅՈՎԵԼԻՑ։

ՊԱՐ. 1։

1 Փէթուէլ օղլու Յոէլէ օլան Ի՛սպղին սէօզիւ
տիւր։
2 Պունու տինկլէյին՝ էյ իխթիարլար, վէ գու-
լակ վուրուն՝ եա՛ եէրին հէփ սաքինլէրի. սիզին
կիւնլէրինիզտէ եախօտ պապալարընըզըն կիւն-
3 լէրինտէ պու օլտո՛ւմու։ Պունու օղուլլարընը-
զա նա՛գլ էտին, վէ օզուլլարընըզ քէնտի օղու-
լարընա վէ օնլարըն օղուլլարը սօնկրասըի սիլսի-
4 լէյէ նա՛գլ կէլէնէլէր։ Կըրկըր լըն պրագտըղը-
նը չէքիրկէ՛ եէտի, վէ չէքիրկէնին պրագ-
օղ պէօճէյի եէտի, վէ օղ պէօճէյինին պրագ-
5 տըղընը քէվիէնէ՛ք եէտի։ Այ՛այնըն՝ եա՛ սէր-
խօշլար, վէ աղլա՛յըն, վէ սիզ հէփ շէրապ իչէն-
լէր՝ շիրատան էօթիւրու աղզընըզտան քէսիլտի-
6 յի՛ իչիւն ա՛հ չէքին։ Ո՛ղրա տէյարըմըն իւզէ-
րինէ պիր գուվվէթլի վէ սայլըմազ դաւիճէ՛
չըգտը, օնուն տիշլէրի ապսլա՛ն տիշի տէր, վէ օ-
7 նուն ազղուն ապսլա՛ն ազը տիշի վար։ Ո՛՝ աս-
մամըն խարաթպ գօտու, վէ ինճիր աղաճըմընն գա-
պուզունու սօյտու. օնու պիլքիւլիյէ չըփլագ
էտիպ աճտը, օնուն չուպուգլարը այգ օլտու։

Digitized by Google

Ակնածելիւնին գօճասը իշիւն չուվ կիւինամիշ 8
պիքրե կիպի փիղան չէք։ Ատապըն էվինտէն 9
էքմէքփէչքէշի վե շէրպէթփէչքէշի քէսիլսի.
Ատապըն խըղմէթճիսի քանահինէր եաս չէքէր-
լէր։ Վարըա պօզուլտու, եէր եաս չէքէլ. զի- 10
րա պուղտայ պօզուլտու, շիւրա գուրուտու, զէյ-
թունն եաղը գալմատը։ Լութա՛նըն՝ եա՛ չիփէ- 11
ճիլէր, փիղա՛ն չէքին՝ էյ պաղճըլար, կէլիէք
պուղտայտան էօթիւրիւ կէրէք արփատան էօ-
թիւրիւ. զիրա թաթլանըն մահտուրու հէլալը օ-
ւտու։ Ըսմա գուրուտու, վէ ինճիր աղաճը պիւ- 12
րիշտիւ, նար աղաճը հէմ խուրմա աղաճը վէ
էլմա աղաճը՝ թաթլանըն հէ՛փ ագաճայրը հէլալը
օլտու. վէրա ատէմ օղուլլարընտան շատըգ գու-
բատուտու։ Կոչանըն, վէ փիղա՛ն էչկէյին՝ եա՛ 13
քանահինէր, ա՛հ չէքին՝ էյ մէզապահրն խըղմէ-
ճիլէրի, եա՛ Ալահրմէն խատաէմիլէրի կէլին,
էօլտուրտուն կէճէքչին. զիրա Ալահրնըղըն էվին-
տէն էքմէքփէչքէշի վե չէրպէթփէչքէշի մէն՝
օլտուտու։ Իթուճ թաթախ էտին, ճէմի՛յէթ 14
նէհատա էյլէյին. իհթիսարլարը՝ տիյարըն հէփ ատա-
քինէրինէ Ալահրնըղ Ատապըն էվինէ ճէմ՛ էտ-
տին, վէ Ատապա փէրտատա էտին։ Յիսահ օ 15
կիւն իշիւն. զիրա Ատապըն կիւնէ եաղընտըր, վէ
օ՝ Շիմէյէգատրտէն գատրդա կիւպի կէլէճէք։
Ալօղլերինփէն էօնինատ գատա՛ Ալահրնըղըն 16
էվինտէն շատըդ վե սիւրմիւբ քէսի՛լմատմա։
Վէհէքլերինն ապրնատա տանէլեր չէբրիւտու, 17
մահղէնլեր վիրա՛ն օլտու, հատիսարլար պօզուլ-
տու. զիրա պուղտայ գուրուտու։ Ալվան նի՛ 18
ճէ իւնիւլեր, ազըղըր սիւրմէլերի իզդիհամսիզ տիւ-
շեր. զիրա տնըտար իշիւն մէրա՛ եէօգտուր. գօշուն-
լարըն սիւրիւլերի տահա՛ խատատ օլտու։ Ա՛ա- 19

Digitized by Google

նա ֆերեաստ էտճէկիմ՝ եա՞ Ա՛ապպ. զկրա չէօ-
լիւն օթլագլարընը աթէշ եէտի. վէ գըլըն հէվ
աղաճլարընը ա՛լէվ եագաը։ Վըրըն հայվան-
լարը՛ տախի սանա պագաթլար. զկրա տուլարըն
ըրմագլարը գուրումուշտուր, վէ չէօլիւն օթլագ-
լարընը աթէշ եէմիշտիր։

ՊԱՐ 2։

1 Ա իօնտա պօղու չալըն, վէ մուգատտէս տաղըմտա
կիւլպեա՛նկ չէքին, եէրին հէվ սաքինլէրի տիթ-
րէսինլէը. զկրա Ա՛ապպըն կիւնիւ կէլիյօր. զկրա
2 օ՛ եագը՛նտը։ Վարանլըղըն վէ տուամանը՛ն կիւ-
նիւ՝ պուլուտուն վէ քէօլկէնի՛ն կիւնիւ՝ սապահըն
տաղլար իւզէրինէ եայը լտըղը՛ կիպի կէլիյօր, չօգ
վէ գուվվէթլի գա՛մմ քի՝ էզէլտէ՛ն պէրու օնուն
կիպի օ՛լմամըշտըր, վէ օնտան սօնկրա արթըգ
պիր տահա տէվը պէ տէվը կէլէճէք զէմմանտէ
3 օ՛լմայաճագ։ Օնուն էօնիւնճէ աթէշ թէկէֆ
էտէր, վէ արտընճա ա՛լէվ եագար. եէր օնուն
էօնիւնտէ Ի՛տէն ճէննէթի կիպի՝ վէ արտընտա
վէհրան օ՛լմուշ չէօ՛լ տիւր. վէ օնտան գուրթուլ-
4 մուշ տախի օ՛լմայաճագ։ Օնլարըն կէօսթէրի-
շի աթլար կէօսթէրիշի կիպի տիր. վէ օնլար՝
5 հէման աթլըլար կիպի սէյիրտէճէքլէր։ Տաղ-
լարըն պաշը՛ իւզէրինտէ ա՛լտապալարըն սէսի կի-
պի՝ սատան չէօփիւնիւ եէյէն աթէշին ալէվի սէ-
սի կիպի՛ ճէննէկ տիզիլմիշ գուվվէթլի գա՛մմ կի-
6 պի սըչրայաճագլար։ Օնլարըն եիւզիւնտէն
գամմլէր աղըր՛ չէքէճէ՛ք, հէվ եիւզլէր պէննկը-
7 լէրինի չէքէճէքլէր։ Վահրիմանլար կիպի սէ-
յիրտէճէքլէր, ճէնք էրկէրի կիպի հիսարա՛յ չը-
գաճագլար, վէ հէր պիրի եօլլարընտա եիւրիւ-
յէճէքլէր, վէ դարիգլէրինի տէյիշմէյէճէք-

Digitized by Google

լեր։ Ալ է պիտիպիրինի խթիվկերակիչքերը, 8
հեր քես քենտի իզինտե եւրէյիչքերը. վէ սի-
լահըն արաստնա հիւճիւմ էտէճէք օլուրքէրսա,
նարալանմայաճաղըր։ Ճ եհրտե գօշաճագ- 9
լար, վէ հիսարտա սէյիրտէճքերէր, էվլերի չը-
գաճագլար, խրտըրզ կիպի փէնճերլերտէն կի-
րէճքերէր։ Ընկորըն էօնիւնտէն եեր սալա- 10
նաճագ, կէօքլեր տիմրէյիճքերը. կիւնեշ իլէ
այ գարարաճագ, վէ ճրլտրզլար այտընըգլարընը
կէրի չէքէճքերէր։ Ալ է Թապպ՝ ռ՚սքերինին 11
էօնիւնտէ սէսինի վէրէճէք, զիրա ծառն օրտու-
սու փէք պէօյիւք տիւր. չիւն սէօզլէնիւ խճրա է-
տէն գուվվէթլի տիր. զիրա Թապպըն կիւնիւ
պէօյիւք՝ վէ ղայէթ հէյպէթլուտուր, վէ օնու
քի՞մ թագամի կէթիրէսիլիր։ Էմ ասխի 12
շիմտի Թապպ տէր քի՝ Պիւթիւն եհուդէյինիդ ի-
լէ վէ ուրուշ իլէ վէ աղլապը շ իլէ էմ եաս ի-
լէ պանան տէօնիւն. Ալ է եհուդէյինիդի երրէթըն՝ 13
վէ տէյիլ էս՚վապլարընըզը, վէ Ալլահընըզ
Թապպա տէօնիւն. զիրա օ քէրիմ վէ մէրհա-
մէթլի՝ ղազապը իրագ վէ ինայէթի չօգ տուր,
վէ քէմլիքտէն էօմիւրիւ նատիմ օլուր։ Ինի՞մ 14
պիլիր, պէլքի օ տէօնիւպ փիշման օլուր, վէ ար-
տընճա պէրէքէմ՝ Ալլահընըզ Թապպ իչիւն
էքմէքտիհչքէչի վէ չէրապէթտիհչքէչի պագի գօր։
Ալ իօնտա պօրու չալըն, ուրուճ թագտիս էտին, 15
ճէմի՚յէթ նիտա էտին. Կատմը տէվշիրին, 16
ճէմնա՚թը թագտիս էտին, իխթիսարլարը ճէմ՚
էտին, չօճուգլարը վէ մէճ էմնիլէրի դօխլայըն.
կիւէյի քենտի օտասընտան՝ վէ կէչլին քենտի
հալվէթինտէն չըգսըն։ Թապպըն խըզմէթճի- 17
լէրի քահինլէր էյլան իլէ մէղապհըն արա-
սընտա աղլասընլար, վէ տէսինլէր. Նա Թապպ՝

Digitized by Google

գավմընը էսիրկէ, վէ միրաս՝ընը րէզալէթէ վէր-
մէ, քի դաիֆէլէր օնլարա թէհսալլուդ էտէլէր.
նի՛չիւն գավմլերուտ՝ Ընլարըն Ալլահը հա՞նի
18 ատ՝էլէր։ Ալ է Ասպա տիյարը իչիւն ղայրէթէ
19 կէլէճէք, վէ գավմընա մէրհամէթ էտէճէք։ Ալ է
Ասպա ճէվապ էտիպ՝ քէնտի գավմընա տէյէ-
ճէք. Իչմէթ պէն սիզէ պուղտայ վէ շէրսպ վէ
պէյթունեաղը կէօնտէրէճէյիմ, վէ օնտան տօ-
յաճաղըդ, վէ սիզի արթըդ դաիֆէլէրտէ րէ-
20 զալէմ իչիւն վէրմէյէճէյիմ։ Ալ է փօրեաս
ճանիպի Էհալիսինի սիզին իւզէրինիզտէն իրաղ
էտէճէյիմ, վէ եէվլու կիւնտօղուսու տէնիզինէ
վէ արտը սօնկ տէնիլէ տօղրու օլարագ՝ օնու
գուրու վէ վէրան եէրէ սիւրէճէյիմ, վէ օնուն
պէտ գօգուսու չըղաճագ, վէ օնուն իւֆիւնէթի
21 չըգաճագ. զիրա քիպրիւնը իչէէտի։ Կ՝օրգմա
եա՛ եէր, ալ՝ուր ու չա՛տ օլ. զիրա Ասպա պէօ-
22 յիւք իշլէր էյլէյէճէք տիր։ Եա՛ գըրըն ճանա-
վարլարը գօրգման. զիրա գըրըն օթլագլարը օրթ
վէրիր, զիրա աղաճ մէյվէսինի վէրիր, ինճիր ա-
23 ղաճը վէ ասմա գուվվէթլէրինի վէրիրլեր։ Ալ է
Ալիօն օղուլլարը՝ Ընլարընդ Ասպատաս մէսրուր
ու չա՛տ օլուն. զիրա օ՝ սաատագաթի իւզէյ սիզէ
իլք եաղմուրու վէրիր, էվվէլքի կիպի սիզին ի-
չիւն՝ եաղմուրու իլք պահար վէ սօնկ պահար
24 եաղմուրտունու էնտիրիր։ Ալ է խարմանլար պուղ-
տայ իլէ տօլաճագլար. վէ ճէնտէրէճլեր շէրսպ
25 վէ պէյթունեաղը իլէ թաշաճագլար։ Ալ է չէ-
քիրկէնին՝ օթ պէօճէյինին վէ քէփէնէյին վէ
դըրթըլըն արտալարընդա կէօնտէրտիյիմ. ալ
պէօյիւք ա՛սքէրիմին եէտիյի եըլլարը սիզէ կէ-
26 րի վէրէճէյիմ։ Ալ է տօյունճայատէք պիր չօգ
եէյէճէքսիզ, վէ սիզէ ա՛ճայըպլար գըլան Ասա-

Digitized by Google

լահընդդեն Յապպէն ատընաս Համտ էտէճքեսիզ.
վէ գավմըմ էպէտէն ուԹան մայաճագ։ Ա Է 27
պիլէճքեսիզքի՝ պէն Յսրաէլին օրԹասընտա իմ,
Հէմ քի՝ Յլահընդդ Յապպ պէն իմ, վէ զայ-
րիսի եօգտուր. վէ գավմըմ էպէտէն ուԹան մա-
յաճագլար։ Ա է օլաքի պուռնտան սօնկրա՝ 28
Յուհումու Հէր ԹէԷնին իւզէրինէ տէօքէճէյիմ,
վէ սիզին օղուլլարընդդ վէ գըզլարընդդ փէյ-
ղամպէրլիք էտէճքէլէր. իհԹիարլարընդդ տիւշ-
լէր կէօրէճքէլէր, կէնճլէրինիզ վահիյլէր կէօրէ-
ճքէլէր։ Ա է գուլլարըն իւզէրինէ Հէմ խալա- 29
յըգլարըն իւզէրինէ տախի՝ օր կիւնլէրտէ՝ Յու-
հումու տէօքէճէյիմ։ Ա է կէօքտէ Հէմ եէր-
տէ՝ գան վէ աթէշ վէ տիւԹիւն տիրէքլէրի՝ նի-
շանլար գոյաճաղըմ։ Կիւնէշ գարանլըղա՝ վէ 30
այ գանա տէօնճէք, Յապպէն պէջիւք վէ գօր-
գուլու կիւնիւնիւն կէլմէսինտէն էվվէլ։ Ա է 31
օլաքի՝ Հէր քիմ Յապպէն ատընա նիտա էտէր-
սէ, գուրԹուլաճագ տըր. զիրա Յապպէն տէտիյի
կիպի՝ Ա իօն տաղընտա վէ Յէրուշալիմտէ՝ վէ
Յապպէն չաղըրտըղը գալանլարտա գուԹուլուշ
օլաճագ։

ՊԱՐ 3։

Օ իրա իլԹէ օլ կիւնլէրտէ վէ օլ զէմանտէ՝ 1
պէն Յէհուտանընդն վէ Յէրուշալիմին էսիրլիկինի
կէրի կէԹիրտիյիմ զէմանն, օլտէմ Հէպ գա- 2
իֆէլլերի ճէմ՝ էտէճէյիմ, վէ օնլարը Յէհօշա-
ֆադ տէրէսինէ էնտիրէճէյիմ. վէ օրատա օն-
լար իլէ՝ գավմըմ վէ միրաս՝ըմ Յսրաէլ իչինն
տա՝վա սիւրէճէյիմ, քի օնլարը գաիֆէլլերիճ
տաղԹտըլար, վէ տիյարըմըզ փայլաշտըլար։
Ա է գավմըմ իչինն գուրա՝ աԹտըլար, վէ չօճու- 3

Digitized by Google

ղու ֆահիշէյ վէրտիկէր , վէ պիքրէյի շէրապա
4 սաթտըլար , վէ իչտիկէր ։ Էմ տախի սիզին պէնիմկէ նէ՞ իշինիզ վար՝ եա՛ Յուր վէ Միտօն վէ վէլաչէթին հէփ սինօրլարը , սիզ պանա ի՛վա՛ զմը էտա էտէճէկսիզ , վէ էյէր պանա ի՛վազ էտա էտէճէկ իսէնիզ , թէզճէ ճէղանըզը՝ չափու
5 ճագ պաշընըզա տէօնտէրէճէյիմ ։ Ղիւն կիւ ֆիշիւֆիւ վէ աղթունումու ալտընըզ , վէ պէնիմ էյի արզուլու շէյլէրիմի հէյբէլինիզէ կէօթիւր
6 տիւնիւզ ։ Ա՚ Յէհուտա օղուլլարընը հէմ Յէրուշալիմ օղուլլարընը Յատանլէր օղուլլարը նա սաթտըղըզ , թաքիմ օնլարը՝ քէնտի սինօր
7 լարընտան իրագ էտէսիզ ։ Յղթէ պէն օնլարը՝ սիզին օնլարը շօղ սաթտըղընըզ մահալտէն ու յանտըրաճաղըմ . վէ սիզին ճէղանըզը պաշընը
8 զըն իւզէրինէ տէօնտէրէճէյիմ ։ Ա՚ սիզին օ ղուլլարընըզը վէ գրզլարընըզը Յէհուտա օղուլ լարընըն էլինէ սաթտաճազըմ , վէ օնլար՝ օնլարը ուզագ դաիֆէ օլան Շ էպալըլարա՛ սաթտաճագ
9 լար . վէրա Ա՚ապպ աէօյլէտի ։ Պուննու դաիֆէ էլրաէ նիտա էտին , ճէ՚նէր թագտիս էտին , գահ րիմանլարը ույանտըրըն , ճիւմլէ ճէնք էրլէրի
10 հաճաշընլար , չըգսընլար ։ Ամիան տէմիրլէ րինիզի գը լըճլաթա՝ վէ դըրփանլարընըզը մըզ թագլարա՛ տէօյիւն . զա՛ֆ օլան՝ Պէն գահրիմ՚ն
11 իմ՝ տէսին ։ Ը՚ճէլէ էտին , վէ կէլին էդրաֆ տան՝ եա՛ ճիւմլէ դաիֆ՚էլէր , վէ ճէմ՚ օլուն . գահրիմանլէրինի՛ եա՛ Ա՚ապպ՝ օրայա էնտիր ։
12 Ա՚ահիֆէլէր ույանսընլար , վէ Յէհօշաֆադ տէ րէսինէ չըգսընլար . զիրա էդրաֆտան ճիւմլէ դաիֆէլէրին շէրաա՛ թընը կէօրմէք իչուն օրատա
13 օթուրաճաղըմ ։ Օրա՛դ սալըն . զիրա պիչին եէթիշմի՛շ տիր . կէլին , էնին . զիրա ճէնտէրէ

Digitized by Google

տօլտու, ճէնտէրէ Հավուզլարը գաշտրլար. զիրա
օնլարըն Իսրայէլըդը պէջրիք տիւր։ Այս գա- 14
լապալըգ՝ գալապալըգ՝ հէգամ տէրէխինէ Էնին.
զիրա հէգամ տէրէխինտէ Յապալն կիւնիւ եագ-
լաշմըշ տըր։ Կիւնէշ իւլէ այ գարարաճագ, վէ 15
Իրլտրգլար քէնտիւլէրին ըշըղընը կէրի չէգէճէք-
լէր։ Յապալ Իօնտան պաղըրաճագ, վէ Այ- 16
րուշալիմտէն սէսինի վէրէճէք, վէ կէօքլէր իւլ
եեր սարսրլաճագլար. ամմա Յապալ քէնտի գավ-
մընըն փէնահկիահը՝ վէ Իսրաէլ օղուլլարընըն
գալ՛սի օլաճագ։ Վէ ֆիլէճէքսիզ քի մու- 17
գատէս տաղըմ Վիօնտա սաքին օլան՝ Ալահը-
նըզ Յապալ պէն իմ. վէ Այերուշալիմ մուգատ-
տէս օլաճագ, վէ օնտան արթըգ Իսպանձրլար
կէչէճէյէճէք։ Վէ ֆ օլաքի օլ կիւնտէ տաղլար 18
չիրայ տամլայաճագլար, վէ պայիրլէր սիւտ ա-
գըտաճագլար, վէ Այհուտանընըն հէփ վատիլէրի
սուլար եիւրիւտէճէքլէր, վէ Յապալ էվինտէն
փունկար չըգաճագ, վէ Ը իդդիմ տէրէխինի սու-
վարաճագ։ Վիսրը վիրայն օլաճագ, վէ Այտմ 19
վիրան չէօլ օլաճագ, Այհուտա օղուլլարընա օ-
լան զուլմ իչիւն. չիւն տիյարլարընտա սուչսուզ
գայն տէօքտիւլեր։ Իմմա Այհուտա էպէտէն 20
Այերուշալիմ տէվր պէ տէվր սաքին օլաճագ։
Վէ ֆ օնլարըն փաքլէճէտիյիմ գանընը փաքլէյէ- 21
ճէյիմ. զիրա Յապալ Վիօնտա սաքին տիր։

ԵՍԱՕՍ

ԽՈՀՈՊ

ԸՍՏՈՎՍՏՑ։

ՊԼԸՐ 1։

1 Ի՛ հգօա՛տան՝ չօպանլար իւէ օլան Ա՛մօսուն Ա՛հ-
հուտա փատիշահը Ի՛սլանըն կիւնէրինտէ վէ
Խարաէլ փատիշահը Ա՛օաշ օղլու Ա՛էրօպաօամըն
կիւնէրինտէ զէլզէլէտտէն իքի ըլ կվվէլ Խարա-
2 էլին հագդընա կէօրտիւիւ՝ սէօզլէրի տիր ։ Վ է
տէտի. Ի՛ապպ Վհնտան պաղըրաճագ, վէ Ա՛հ-
րուշալիմտէն սէսինի վէրէճէք, վէ չօպանլարըն
օթլագլարը հաւս էէքէճէք, վէ Ա՛արմէլին պաշը
գուրուդաճագ տըր ։
3 Ի՛ապպ պէօյլէ տէր. Տըմըշգըն իւէ գապա-
հաթընտան էօթիւրիւ հաւ տէօրթտէն էօթիւրիւ
օլ Խոզ-փէլէխ տէօնտէրմէմ. չիւն ընձար Վիլէ-
ա՛տը տէմիր խասման տիւյէնլէրի իւէ տէօյտիւ-
4 լէր ։ Ա՛մմա Ը՛ազաէլին կվվինէ ասթէշ կէօնտէ-
րէճէյիմ, վէ օ՝ Պէնհատատըն սէրապլարընը
5 թէկլէճի էտէճէք ։ Վ է Տըմըշգըն մանտալարը-
նը հէլաք էտէճէյիմ. վէ Ա՛վէն օվասընտան սա-
քինի՝ հէմ Ա՛՛տէն կվինտէն ա՛սա դուռթանը գը-
րաճաղըմ, վէ Ա՛րամ գամմը՝ Վհրա էսիր սիւ-
րիւլէճէք՝ տէյօր Ի՛ապպ ։
6 Ի՛ապպ պէօյլէ տէր. Ա՛՛զանըն իւէ գապահա-

Digitized by Google

թընտան էօթիւրիւ՝ վէ տէօրթտէն էօթիւրիւ՝
օվ ևոփոխնի տէօնտէրմէմ. չիւն օնվար էսիրվէ-
րի՝ թէքմիլէն էսիր սիւրտիւվէր, քի Յոսմա
թէսվիմ էտէվեր։ Ա՛մմա Յ՛զանըն գալ՛էսինէ 7
աթէշ կէօնտէրէճէյիմ, վէ օնուն սէրայվէրինի
թէվէֆֆ էտէճէք։ Ա է Յ՛շոստտան սաքինի՝ վէ 8
Յ՛շդէլօնտան ա՛սա դուվթանը գըրաճաղըմ, վէ
էվիմի Յ՛գրօնուն իւզէրինէ էտէնտէրէճէյիմ, վէ
Ֆինվիշֆիմներին պագիյէսի հէվայը օլաճագվար՝
տէյօր Յ՛ապպ Յ՛ալահ։

Յ՛ապպ պէօյվէ տեր. Ասրուն իչ գապահա- 9
թընտան էօթիւրիւ՝ վէ տէօրթտէն էօթիւրիւ՝
օվ ևոփոխնի տէօնտէրմէմ. չիւն էսիրվէրի թէք-
ֆիվէն Յոսմա թէսվիմ էվետիվէր, վէ գարընտաշ-
լար ա՛Ֆտրնը զևըր էվետիվէր։ Ա՛մմա պէն 10
Ասրուն գալ՛էսինէ աթէշ կէօնտէրէճէյիմ, վէ
օնուն սէրայվէրինի եէյվէճէքտիր։

Յ՛ապպ պէօյվէ տեր. Յ՛զոմուն իչ գապահա- 11
թընտան էօթիւրիւ՝ վէ տէօրթտէն էօթիւրիւ՝
օվ ևոփոխնի տէօնտէրմէմ. չիւն գարընտաշըն-
գըլը՛ճ իլէ գօվալատը, վէ մէրհամէթինի պօղ-
տուս, վէ օնուն ղազգալը՝ տույիմա փարալատը,
վէ խըշըրնը տայիմ տուգլատը։ Ա՛մմա պէն Ֆէ- 12
մինա աթէշ կէօնտէրէճէյիմ, վէ Պասրանըն
սէրայվէրինի թէվէֆֆ էտէճէք։

Յ՛ապպ պէօյվէ տեր. Յ՛ամեն օղուլտարընըն իչ
գապահաթընտան էօթիւրիւ՝ վէ տէօրթտէն էօ-
թիւրիւ՝ օվ ևոփոխնի տէօնտէրմէմ. չիւն Ակի-
լէսատըն կէօպէ գարըսարընըն դարնընի եռատըր-
լար, թաքիմ քէնտի սինօրտարընը՝ կէնիշլէտիկեր։
Ա՛մմա պէն Յ՛ապպատեր դալ՛էնտէ աթէշ դու- 14
թուշտուրաճաղըմ, վէ օնուն սէրայվէրինի թէ-
վէֆֆ էտէճէք. ճէնք կիւնէունտէ կիւրվլեթիւ իլէ

Digitized by Google

վէ գասլըղա կիւնիւնտէ տաղանա՛գ իւլէ օլաճագ,
15 Ա՚է օնլարըն փոտիշահը քէնտիսի հէմ սեր-
վէրլէրի պէրլիքտէ՝ էսիրլիկէ կիտէճէք տէյօր
Տ՚ատպ։

ՊԵՐ. 2։

1 Տ՚ատպ պէօյլէ տեր. Ա՚օսպըն իւչ գապահա-
թընտան էօթիւրիւ՝ վէ տէօրթիւնճ էօթիւրիւ՝
օղ Նաֆթալընի տէօնտէրմէ՛մ. չիւն Ա՚յոմ փա-
2 տիշահընըն քէմիքլէրինի քիրէճէ եապտը։ Ա՚մ-
մա պէն Ա՚օսպտա ասթէշ կէօնտէրէճէյիմ, վէ
Ա՚իրեօթուն սէրսյլէրինի թէլէֆ էտէճէք. վէ
Ա՚օսպ վէլվէլէ իւլէ՝ կիւլտեան՚ակ իւլէ վէ պօրու
3 սէտասը իւլէ էօլէճէք։ Ա՚է օնուն իչինէն գա-
տըյը եօղ էտէճէյիմ, վէ օնուն պիլէսինճէ
ճիւմլէ սէրվէրլէրինի գամըլ էտէճէյիմ՝ տէյօր
Տ՚ատպ։

4 Տ՚ատպ պէօյլէ տեր. Ա՚էհուտանընն իւչ գա-
պահաթընտան էօթիւրիւ՝ վէ տէօրթունճ էօ-
թիւրիւ օղ Նաֆթալընի տէօնտէրմէ՛մ. չիւն Տ՚ատ-
պընն նօմնատունու խօր կէօրտիւլէր, վէ օնուն գա-
նունլարընը սապգլամտըլար, վէ օնլարըն պա-
պալարընըն շօղ ատարընճա կիթտիքլէրի եաման-
5 լարը՝ օնլարը սապրթտըլար։ Ա՚մմա պէն Ա՚է-
հուտատա ասթէշ կէօնտէրէճէյիմ, վէ Ա՚էրու-
շաղիմին սէրսյլէրինի թէլէֆ էտէճէքտիր։

6 Տ՚ատպ պէօյլէ տեր. Խարաէլին իւչ գապահա-
թընտան էօթիւրիւ՝ վէ տէօրթունճ էօթիւրիւ՝
օղ Նաֆթալընի տէօնտէրմէ՛մ. չիւն օնլար սատրը
կիւմիշէ վէ եօխսուլու պիր չիֆթ այա՛գ պա-
7 պընա սապթտըլար. Ա՚նլարընի՝ փագիրլէրին
պաշընտա՝ կէրին գօփրադը իչինն Հասլէթ չէ-
քէրլէր. վէ եօխսուլլարըն եօղունու էյտիրիլէր.

Digitized by Google

վէ մուգատահս ատրմը նախաքէմէք իչինն՝ քէ-
շի հէմ պապասը՝ պիր կէնճ գարըլայ վարըրլար։
8 Ա֊է հէր մեզպահըն եանընտա՝ ըէնն օլան էա՛-
վապլարըն իւզերինտէ եաթարլար, վէ ալլահ-
լարընըն էվինտէ մազըմլարըն չերապընը իչէր-
լեր։ 9 Պէն իսէ օնլարըն էօնիւնտէն՝ եիւճելիյի
երզ աղաճը կիպի եիւճէ վէ մեշէլեր կիպի գավ-
օլան Ա֊մորիյի՝ հէլաք էթտիմ. վէ իօգատրըտան
օնուն մէյվէսինի՝ հէմ աշաղատան օնուն քէօք-
լերինի հէլաք էթտիմ։ 10 Հէմ պէն սիզի Ա֊ը-
սըր տիյարընտան չըգարտըմ, վէ սիզ Ա֊մորինին
տիյարընը զապտ էտէսիզ տէյիւ՝ սիզի չէօլտէ
դըրգ եըլ կէզտիրտիմ։ 11 Ա֊է օղուլլարընըզտան
փէյղամպէրլեր՝ հէմ կէնճ եէյիթլերինիզտէն
Ա֊աշերիլլեր գալտըրտըմ. հալա պէջյէ տէյիր-
սի՝ եա Ա֊ատաէլ օղուլլարը՝ տէյօր Ա֊ապպ։ 12 Հէմ
մա սիզ Ա֊աշերիլլերէ չերապ իչիրտինիզ, վէ
փէյղամպէրլերէ էմր էտիպ՝ փէյղամպէրլիք
էթմէն տէտինիզ։ 13 Ա֊չունճ պէն ալիճընըզտա՝
տէմիրճիլեր իլէ տօղու օլան ա՛րապանըն սըգըրըմըշ
օլտուղու՛ կիպի սըգըրմըշըմ։ 14 Ա֊ամոի եէյնի օ-
լանտան՝ գաչմագ եօղ օլաճագ, վէ գուվվէթլու
օլան գուվվէթինէ զօր վերմէյէճէք. վէ գահ-
րիման օլան՝ ճանընըը գուրթարմայաճագտըր։
15 Ա֊է եայը դուրման տուրմայաճագ, վէ այօղը
չափուք օլան՝ քէնտինի գուրթարմայաճագ, վէ
աճա պինէն քէնտինի գաչըրմայաճագ։ 16 Ա֊է
գահրիմանլարտա եիւրէյի գավի օլան՝ օղ
կիւնտէ չըփլաղ գաչաճագտըր տէյօր
Ա֊ապպ։

ՊԵՐ. 3։

1 Պապը սիմէն Հագգէընըզա եա՛ Խարաէլ օ-
ղուլլարը՝ Ամբրը տէյարընտան չըգարտըղըմ պիւ-
թիւն գապիլէնին Հագգընա սէօյլէտիլի սէօզիւ-
2 նիւ տինկլէյին, քի տէտի. Էվերին Հէի գապի-
լէլերինտէն Հէման սիմէ՛ պիլտիմ. պունուն
իչինն Հէի եարտամազ լըգլարընըզտան էօթիւրիւ
3 սիմէ ճօգլայաճաղըմ։ Էքի քիշի՝ իթիֆագլա-
4 րը օլմայընճա պիլէ կիտե պիլէլէ՛մի։ Էրլան
օրմանտա շիքեարը օլմայընճա՝ պէօյիւրի՛միւ,
կէնճ արսլան իւինտէն՝ պիր շէյ գաւիմայընճա
5 սէսինի վէրմի՛մ։ Վուշ եէրտէ օնուն իչինն
տուզագ ճօղ իքէն՝ ֆագա տիւշմի՛մ. տուզագ
եէրտէն՝ ասլա պիր շէյ գուշմամըշ իքէն՝ գալ-
6 տըրըր ըմմը։ Ե՛ս էհրտե պօրու չայընը՛ր տա՛ գաւմ
իւրքմի՛մ. շէհրտե պէլա օլմ՛իւրմու՝ Պապ
7 էհմէտիդ իքէն։ Օխբա Պապ Ալլահ գուր-
լարը փէյղամպէրլէրե սըղրընը այմայընճա պիր
8 շէյ էհմէդ։ Էրսլան պէօյիւրուիւ, քի՛մ գօրգ-
մազ. Պապ Ալլահ աէօյլէյինճէ քի՛մ փէյ-
9 ղամպէրլիք էհմէդ։ Աշտօտտա սէրայլարըն
իւզէրինտէ վէ Ամբրը տէյարընտա սէրայլա-
րըն իւզէրինտէ նիտա էտին, վէ տէյին. Ա՛է-
մարիանըն տաղլարը իւզէրինտէ ճէմ՛ օլուն,
վէ օնուն իչինտէ չօգ չամաճաղլար՝ վէ օրմա-
10 սընտա զուլումի՛ր կէօթիւն։ Ղիւն տօղրուլուգ
էյլէմէյի պիլմէզլէր՝ տէյօր Պապ, սէրայլէրին-
11 տէ զուլմ վէ գափը՛շ եըղադլար։ Ինուն
իչինն Պապ Ալլահ պէօյլէ տէր. Տիւշմէն հէ-
ման շէհրին էդդաֆընտա օլաճագ, վէ սէնտէն
աէնին գուվվէթինի էնտիրէճէք, վէ սէրայլա-
12 րըն եաղմալանաճագ տըր։ Պապ պէօյլէ տէր.

Digitized by Google

Ձօգան արսլանըն աղլընտան խբի պուտ՝ եա-
խօտ պիր գուլագ փարչասը նիճէ գուրթարըր-
սա, Աէմարիատա սաքին օլան Խարաէլ օղուլ-
լարը տէօշէք քէոշէսինտե վէ Տրմրշգտա քե-
րէվէթտէ էօյլէ գուրթուլաճագլար։ Իշի՛տին, 13
վէ Ն՛ագօպ էվինէ շէհատէթ էտին՝ տէյօր ա՛ս-
քէրլէրին Ը՛լլահը Ն՛ապպ Ը՛լլահ. Վ՛էր Ի՛ա- 14
րաէլին գապահաթլարընը օնուն իւզէրինտէ
եօգլայաճաղը՛մ կ՛իւնտէ՝ Պէյթէլին մէղապահլա-
րընը՝ տասխ եօգլայաճաղը՛մ, վէ մէղապահրն
պուշնուղլարը փարալանըպ՝ եէրէ՛ տիւշճէքլէր։
Ա՛յ դըշ էվլի իլէ եազ էվինի վուրաճա՛ղը՛մ, 15
վէ փիլտիշի էվլէրի Հէլա՛ք օլաճագլար, վէ պէօ-
յիւք էվլէր եօղ օլաճագլար՝ տէյօր Ն՛ապպ։

ՊԵՐ. 4։

Պու սէօզիւ տինկլէյին՝ եա՛ ֆաագիրլէրէ զուլմ 1
էտէն՝ եօխսուլլարը էզէն՝ էֆէնտիլէրինէ Ն՛է-
թմիր քի իչէլի՛մ տէյէն Աէմարիա տաղընտա
օլան Պաշան ինէքլէրի։ Ն՛ապպ Ը՛լլահ քէնտի 2
մուգատտէսլիյի իլէ եէմին էթտի՝ քի՝ Ի՛շմէ
իւզէրինիզէ կիւնլէր կէլիյօր քի՝ սիզի վօլթա-
լար իլէ վէ սիզին նէսլինիզի պաղը՛գ իկինճիլէրի
իլէ դաստըրաճագ։ Ա՛յ Հէր պիրինի՝ երգըզ 3
եէրլէրինիզտէն՝ տօղրուլուղունա չզաճագտըր,
վէ սէրայ՝ չէյլէրինի ա՛ճաճագտըզ տէյօր Ն՛ապպ
Ը՛լլահ։ Պէյթէլէ կէլին վէ գապահաթի է- 4
տին, Ա՛իլկալտա գապահաթի էթմէյի չօղալ-
տըն. վէ տապահլայըն գուրպանլարընըզը՝ Հէր
իւչ եըլտա օնտաըգլարընըզը՝ կէթթիրին։ Ա՛յ 5
շիւքրգուրպանընը խամուր իլէ եազըն, վէ չա-
ղը՛րըն, իրտահ՛թափչ՛քէչի Նիտա էտին. զիրա
պէօյլէ սէվտինիզ՝ եա՛ Խարաէլ օղուլլարը՝ տէյօր

6 Տապա Աղաղա։ Ամեն պէն տասի սիզը հէվ
շէհրլերինիզտե տիշլեր փաքլիյի վե ճիմլե
մահալլերինիզտե էքմէք էքսիքլիյի վերտիմ.
7 ամմա պանա տէօնմէտինիզ տէյօր Տապա։ Էմ
տասի պէն՝ պիչինէ տասա իւչ այ վար իքէն՝
սիզտէն եաղմուրու մէն՝ էթտիմ, վե պիր շէհ-
րին իւզերինէ եաղմուր եաղտըրտըմ, վե պիր
շէհրին իւզերինէ եաղտըրմատըմ. պիր գըզա-
նըն իւզերինէ եաղտը, վե իւզերինէ եաղմա-
8 նան գըզա գուրուտու։ Ալ է իքի իւչ շէհր՝
սու իչմէյէ պիր շէհրէ իւշտիւլեր, ամմա գան-
մուտըլար, պէյլէ իքէն պանա տէօնմէտիլէք՝
9 տէյօր Տապա։ Ամմի գօրտագըզ վե եէրգան
իլէ վուրտում. պաղչէլերինիզ վե պաղլարը-
նըզըն վե ինճիր հէմ զէյթունն աղաճլարընը-
զըն չօգալտունու օմր պէօճէյի եէտի, վե պա-
10 նա տէօնմէտինիզ՝ տէյօր Տապա։ Ալ ըսրը գա-
րիքինտէ՝ արանըզա գաժուն սալտըմ, ամէլլարը-
նըզըն էսիր օլմասը՝ իլէ եէյիլէրինիզի գըլըճ
իլէ էօլտիւրտում, վե օրտուլարընըզըն ֆէնա գօ-
գուսունու լա պուրնունուզա չզգարտըմ. ամմա
11 պանա տէօնմէտինիզ՝ տէյօր Տապա։ Աղաղան
ալթիսանթ էթտիյի Ալօսմ վե Պ օմօրա կիպի՝
սիզտէ ալթիսանթ էթտիմ. վե ամէչտէն չը-
գարըմըշ քիւսքիւ կիպի օլտունուզ. լաքին
12 պանա տէօնմէտինիզ՝ տէյօր Տապա։ Ինուն
իչիւն սանա պէյլէ էտէճէկիմ՝ եա՞ Խարաէլ.
պունու սանա էտէճէկիմ իչիւն՝ Աղաղանըզը գար-
13 շըլամաղա հազըրլան՝ եա՞ Խարաէլ։ Օ իւրա
իչինէ տուղլարը գըլան վե ղուզկուարը եարա-
տան վե ատէմ ֆիքրի նէ օլտուղունու խապէր
էտէն՝ սէհէրի գարանլըգ էտէն վե եէրին եիւք-
սէք մահալլերինէ պատան՝ ինուն ատը՝ Աքէր-
լերին Աղաղը Խ ՕՈՒ Ի՝ տըր։

Digitized by Google

ՊԱՐ. 5։

Պու ահօղիւ՝ իւզերինիզէ գալտրըտըղըմ՝ ֆիղա- 1
նը տինկլէյին՝ եա՞ Իսրաէլ էվի՝ Իսրաէլ 2
պիքրէսի տիւշտիւ, արթըղ գալգմայաճագ. եէ-
րի իւզերինտէ պրտաղըլտը, օնու գալտրըան եօգ
տուր։ Օյրա Ի՛ապպ Ի՛լլահ պէօյլէ տեր. Պի- 3
նի չըգան շէհր՝ եիւղ գալաճագ, վէ եիւղիւ չը-
գան՝ Իսրաէլ էվինէ օն գալաճագ։ Օյրա 4
Ի՛ապպ Իսրաէլ էվինէ պէօյլէ տեր. Պէնի ա-
րայըն, քի եաշայամըղ։ Ի՛սքին Պէլիէլի ա- 5
րամանն, վէ Ախիկալա վարմանն, վէ Պերշէպայա
կէչմէն. վերա Ախիկալ հեր վէճհլէ էսիրլիյէ
սիւրիւլէճէք, վէ Պերշէպա՝ հիչ օլաճագ։
Ի՛ապպը՝ արայըն, քի եաշայամըղ, օլմայա քի 6
Իւօսֆ էվինէ աթէշ կիպի տիւշիւպ՝ օնու թէ-
լէֆ էտէ, վէ Պէլիէլտէ սէօյիւնտիւրէն օլմայա։
Ի՛չ շերիաթի ուֆաէնդինէ տէօնտէրէնլէր՝ քի 7
սատագաթը եէրէ պրտաղարըղ, Իօլկէրի վէ 8
ճէվզայը եափանը վէ էօլիւմ քէօլկէսինի սա-
պահա տէօնտէրէնի վէ կիւնիւ կէճէ իլէ գա-
րանլըգ էտէնի՝ տէնիզին սուլարընը չաղըրըպ
օնլարը եէրին եիւղի՛ւ իւզերինէ տէօքէնի՝ սար
Ի՛ՀՈՎ Ի՛ՕԼԱՆը, գափըլմըշ հիսարա կիրէ 9
տէյիւ՝ գուվվէթլինին իւզերինէ ափանարըգ հէ-
լաքլըգ կէթիրէնի պօյոլն։ Վասիւտա թէկքուր 10
էտէնտէն էքրահ էտէրլէր, վէ թէմամ՝ սէօյլէ-
յէնի պուղգ էտէրլէր։ Պունտան էօթէյրիւ ֆա- 11
գիրին իւզերինէ պասրպ՝ օնտան պուղտայ եիւ-
քիւ ալտրղընըղ իչիւն, եօնուլմուշ գաշտան-
էվլէր եափտընըղ, ամմա օնլարտա սաքին օլ-
մայաճագտըղ, արզուլու պաղլար տիքտինիզ,
ամմա օնլարըն շէրտպլրնը իչէ՛յէճէքսիզ։ Օյ- 12

Digitized by Google

րա չօգ գապահաթլարընդզը՝ վէ գավի կիւնահ-
լարընդզը պիլի՛րիմ . սատրդը սրգանլար՝ րիշվէթ
ալանլարսընդզ , վէ գափուտա եօխսուլլարդն
13 տա՛վասընդը իպգալ էտէրսինիզ ։ Ո՛նուն իչիւն
ա՛գրլըը օլան՝ օլ վագրթատա սիւքիւթ էտէձէք.
14 պէրա վագրթի քէօթիւ տիւր ։ Ա՛յլէյի պապսըն՝
վէ տէյիլ քէօթիւլիւյիւ , թաքիմ եաշայանզդ .
վէ ա՛պէրլէրին Ա՛լլահը Ա՛պպ պէօյլէ սիզին
15 իւլ օլաճագ , տէտիյինիզ կիպի ։ Ա՛քէօթիւլիւք-
տէն իբրահ էտիպ՝ էյլէյի սէվէն , վէ շէրաա՛թը
գափուտա գայիմ էտին . պէլբի ա՛պէրլէրին
Ի՛լլահը Ա՛պպ՝ Ա՛օսէֆին պագիյէսինէ մէրհա-
16 մէ՛թ էտէ ։ Ո՛նուն իչիւն ա՛պէրլէրին Ա՛լլահը
Ա՛պպ իւլ Ա՛ահիպ պէօյլէ տէր . Ա՛էսի մէյ-
տանլարուտա ֆիղան օլաճագ , վէ ճիւմլէ սօգագ-
լարտա Ա՛լ՛ահ վահ տէյէձէքլէր , վէ չիֆթճիկի
եասա՝ վէ ֆէրեաա էթմէքտէ մահիր օլանը ֆի-
17 ղանա՛ չաղըրաճագլար ։ Ա՛լ՛ ճիւմլէ պաղլար-
տա ֆիղան օլաճագ . զիրա արանտան կէչէձէ-
18 յիմ՛՝ տէյօր Ա՛պպ ։ Ա՛լ՛՝ Ա՛պպըն կիւնիւնիւ
արզուլույանլարա , ս սիզ նէյսինիր . Ա՛պպըն
19 կիւնիւ գարանլը՛գորը , վէ տէյիլ ըշդ . Ո՛վ-
շի արսլան աղվըտան գաչըպ այրյա օղրատրդը՝
վէ էվվ վարըպ էլինի տիվարդն իւզերինէ տա-
յանընճա օնու եըլան սանճտրդը՝ կիպի տիր ։
20 Ա՛պպըն կիւնիւ այտընդը օ՛ւմայըպ՝ գարանլըգ
տէյի՛լմի . վէ օճտա տիւմանն վար , վէ նուր
21 եօգտուր ։ Պայրամլարընդըսան իբրահ էտիպ
ըէտու էմ՛տիմ . վէ ճէմի՛յէթլէրինիզտէ գօգու
22 ա՛լմայաճաղըմ ։ Ա՛յէր պանա պիւթիւնեան-
մալար վէ էքմէքփէշքէշլէրինիզի սունսանը՛զ
պիլէ՛ գապուլ էթմէյէճէյիմ . վէ սէմիզ Հայ-
վանլարընդըն սէլամէթգուրպանլարընա նազար

Digitized by Google

գը՛լմայաճաղըմ։ Իշահիլերինին սէտասընը պէն- 23
տէն կիտէր. վէ քէմանելարընըն մագամընը իշի՛թ-
մէյիմ։ Ա՛ստքին չէրասա՛թ սու կիպի՛ վէ սա- 24
տագաթ քէպիր ըրմագ կիպի ազընը։ Ղէօլտէ 25
գը՛րդ եըլ պանա գուրպանլար վէ էքմէքփէշ-
քէշլերի թագրիպ էթմինի՛զմի՝ եա՛ Խարաէլ էվի։
Իլլա սիզ Ա՛ծօխունուլուն չատրըլարընը վէ 26
քէյվան փուռլարընըզը՝ քէնտիլերինիզէ եափ-
տըղընըզ, ալըշտընըզըն եըլտըզընը՝ դաշըտընըզ։
Ամո՛ն սիզի Տըմըշգատան էօթէյէ էսիր սիւռէ- 27
ճէյիմ՝ տէյօր ատը Ա՛ստքերլերին Ա՛լտհը օլան
Ի՛սպպ։

ՊԱՐ. 6։

Ա՛յ Ա՛իմնտա բահաթ օլանլարա՝ վէ Ա՛էմարիա 1
տաղընա կիւվէնէնլերէ, դաւիֆէլերին պաշը
տէնիլէնլերէ քի՝ Խարաէլ էվի օնլարա կէլիր։
Ւյաշնէյէ կէչին, վէ կէօրիւն, վէ օրատան 2
պէօյի՛ւք Ը՛ամաթաւ կիտին. անտէն Ֆիլիշթիմ-
լերին կաթընա էնին, օնլար՝ պու փատիշահ-
ըզգլարտան էյի՛ միտիր, եահուտ օնլարըն սինօ-
րու՝ սիզին սիւնօրունուզտան պէօյի՛ւքմիւ, Ւյա՛ 3
քէօթի կիւնիւ կէրի գէյանլար՝ վէ զուլմուն
թահթընը եազլաշտըրանլար, Ֆիլիշթի քրէ- 4
վէթլերտէ եաթանլար՝ վէ տէօշէքլերինիզտէ
եասլանանլար, վէ սեւրիւլերտէն գուզուլարը՝
վէ ահօր իչինտէն պուզաղուլերի եէյինլէր,
Ի՛էմանըն սէսինտէ թիւրքիւ սէօյլէյէնէքը, 5
քէնտիլերինէ՝ Տավիտ կիպի՝ մուսիգի ալէթլերի
փէյտա էտէնլէր, Ի՛հասէլերէ շէրապ իչէն- 6
լէր՝ վէ պաշ եաղ իլէ եուղլանանլար, վէ Յո-
սէֆին գըրդընընտան էօթիւրիւ էլէմ չէքմէ-
յէնլէր։ Ո՛նուն իչիւն շիմտի էսիրլերին պա- 7

Digitized by Google

շընտա էսիր սիւրիւչճէքլէր, վէ եասլանանլա-
8 րըն սեվինճ սեսի կիտէճէքտիր։ Ապպ Ալ-
լահ քէնտիսի իլէ եէմին էթտի՝ տէյօր ա՛նքեր-
լէրին Ալլահը Ապպ՝ պէն Յա՛գօպուն ղուրու-
րինտէն իքրա՛հ էտէրիմ, վէ օնուն սէրայլէ-
րինի պո՛ւղղ էտէրիմ. իմտի շէհրի օնուն տօ-
9 լուսու իլէ թէսլի՛մ էտէճէյիմ։ Վէ օլա՛քի
պիր եվտէ օն քիշի գալը՛բսա տա՛ էօլէճէքլէր։
10 Վէ քիշինին ա՛մուճսաը օնու եագաճագ քիմ-
սէ՝ իլէ՝ քէմիքլէրի եվտէն չըգարմագ իչի՛ւն՝ գալ-
տըրալար, վէ էվին եանընտա օլա՛սա տէյէ.
Տա՛հա սէնին եանընտա վա՛րմը, վէ ո՛ Վա՛յէ-
մատը տէյէ. անտէն օ տէյէ. Վո՛ւս օլ. զի-
րա Ապպըդն ատընը անկաճագ վագթ տէյի՛լ
11 տիր։ Օ՛իրա իշլէճ Ապպ էմր էտէր, վէ օ՛
պէօյիւք էվի եըգըլըշ իլէ վէ քիւչիւք էվի չաթ-
12 լայը՛շ իլէ վո՛ւրաճագտընը։ Ա՛թլար գայատա
սէյիրտիրլէրմի, օնպա էօքիւզլէրիլէ չիփթ սիւ-
րիւճի՛ւրմիւ. զիրա սիզ շէրաա՛թը էօտէ՝ վէ
սատագա՛թ մէյվէսինի աֆսէնդինէ տէօնտէր-
13 տինիզ՝ է՛յ հիչտէն շատ օլանլար՝ Վո՛ւվվէ-
թիմիզ իլէ քէնտիմիզէ պուչնուզլար ա՛լմատըգմը
14 ուէյէնլէր։ Պէն իսէ, իշլէճ պէն՝ եա՛ Խարաէլ
էվի տէյօր ա՛նքերլէրին Ալլահը Ապպ՝ իւղէ-
րինիզէ գաիփէ գալտըրաճաղըմ, վէ սիզի ՛ա-
մանթ մէտիսէլինտէն չէօլիւն ըրմադընա՛տէ՛ սը-
գաճագլար։

ՊԱՐ. 7։

1 Ապպ Ալլահ պանա պէօյլէ կէօսթէրտի, քի
իշլէճ սօնկրսաքի օթուն պիթտիյինին իպթիտա-
սընտա՝ էէքիրկէլէր եարաթտը. վէ իշլէճ սօնկ-
րսաքի օթ՝ փատիշահընն պիչինինտէն սօնկրս

Digitized by Google

խտի։ Ալ է օլտուքի՝ օնլար եէրին օթուռնու 2
թէմամէն՝ եէտիքտէն սօնկրա, պէն տէտիմ.
Այ Ֆէնտիմ Ասպած՝ քէրէմ էյլէ ա՛ֆվ գըլ.
Այ՛գօպ քիւչիւք իքէն՝ նի՞ճէ գալգաճագ։
Ասպած պուռնտան էօթիւրիւ նատիմ օլուպ՝ Ասպած՝ 3
Պու օլմասըն տէտի։

Ասպած Ալլահ պանա պէօյլէ կէօսթէրտի, քի 4
իշթէ Ասպած Ալլահ ամէն վասիդասի իլէ ճէնք-
լէշմէյէ չալըշըյօրտու. վէ օ պէօյիւք էնկինի
եէտի, վէ գարպյը թէլէֆ էթտի։ Ալ է պէն 5
տէտիմ. Չէրէմ էյլէ՝ հա՛ Ասպած Ալլահ՝ Ֆէ-
րաղաթ էյլէ. Այ՛գօպ քիւչիւք իքէն՝ նի՞ ճէ գալ-
գաճագ։ Ասպած պուռնտան էօթիւրիւ նատիմ 6
օլտու. Ասպած Ալլահ՝ Պու տախի օլմասըն տէ-
տի։

Պանա պէօյլէ կէօսթէրտի, քի իշթէ Ասպած 7
պիր տիք տիվարըն իւզէրինտէ տուրուպ՝ էլինտէ
պիր իսգանտիլ վարիտի։ Ալ է Ասպած պանա 8
տէտի. Ո՞վ կէօրիւյօրսուն՝ հա՛ Ա՛մօս. վէ տէ-
տիմ, Ասգանտիլ. վէ Ասպած տէտի. Իշթէ
պէն գավմըմ Իսրաէլին օրթասընա խսգանտիլ
գօյասճաղըմ՝ արթըգ պիր տահա օնլարը ա՛ֆվ
էթմէյէճէյիմ։ Ալ է Ահագըն Թէփէվուռթ- 9
խանէլէրի վէրան օլասճագլար, վէ Իսրաէլին
Ա՛գաճէսէլէրի խարաբ օլասճագլար. վէ Էրօ-
պաամըն էվի իւզէրինէ գըլըճ իլէ գալգասճա-
ղըմ։

Ալ է Պէյթէլին քահինի Ա՛մասեա Իարաէլ 10
փատիշահը Էրօպաամ կէօնտէրիպ տէտի.
Իարաէլ էվինին օրթասընտա՝ Ա՛մօս սէնին ի-
զէրինէ ա՛սըլըգ էյլէտի. օնուն հէփ սէօզլէրինի
տէյար թէհամիւլ էտէմէդ։ Օ՛իրա Ա՛մօս 11
պէօյլէ տէր. Էրօպաամ գըլըճ իլէ էօլէճէք,

Digitized by Google

վէ Իսրաէլ տէյսրը իւղէրինտէն հէր վէճմէյէ
12 Էսիրլէյէ սիւրիւլէճէք։ Ա՛ յ Ա՛մասեա Ա՛մօա
տէւտի. Այ՜ փէղամպէր՝ կիթ Աէհուտա տի-
յսրընա գաչ. վէ օրատտա էքմէ՛ք եէ, վէ օղատտա
13 փէղամպէրլիք էյլէ։ Ա՛ յ արթըգ պիր տահա
Պէյթէլտէ փէղամպէրլիք էթմէ. չիւն ծ փա-
տիշահըն մագտէսէսի տիր, Ա՛հմ մէմլէքէթին
14 խանէսի տիր։ Ա՛ յ Ա՛մօա ճէվապ էտիպ՝ Ա՛-
մասեայա տէտի. Պէն փէղամպէր տէյիլի-
տիմ, վէ փէղամպէր օղլու տէյիլտիմ. իլլա
պէն ինէք չօպանը վէ եապան ինճիրի
15 տէվ շիրճիսի իտիմ. Ա՛ յ Ա՛պպ պէնի սիւ-
րիւնիւն արտընտան ալտը, վէ Ա՛պպ պանա
տէտի. Կիթ, գավմըմ Իսրաէլ փէղամպէրլիք
16 էյլէ։ Ա՛մոի Հալա Ա՛պպըն սէօղիւնիւ տինկ-
լէ. սէն տէբսինքի՝ Իսրաէլտէն էօճիւրիւ փէյ-
ղամպէրլիք էթմէ, վէ Ահազ էվինտէն էօճիւ-
17 րիւ սէօզ սէօյլէմէ. Ընտան էօճիւրիւ Ա՛պպ
պէօյլէ տեր. Վարըն շէհրտէ զինա էտէճէք,
վէ օղուլլարըն հէմ գըզլարըն գըլըճտան տիւ-
շէճէքլէր, վէ եէրին լիփ իլէ փայլաշըլաճագ, վէ
սէն նափաք եէր իւղէրինտէ էօլէճէքսին, վէ
Իսրաէլ՝ եէրինին իւղէրինտէն հէր վէճմէյէ էսիր-
լէյէ սիւրիւլէճէք տիր։

ՊԱՐ. 8։

1 Ա՛պպ Ա՛լլահ պանա պէօյլէ կէօսթէրտի, քի
2 իշթէ պիր սէփէթ եաշ մէյվէսի։ Ա՛ յ տէտի.
Այ՜ կէօրիյօրսուն եա՜ Ա՛՛մօա. վէ տէտիմ, Պիր
սէփէթ եաշ մէյվէսի. անտէն Ա՛պպ պանա
տէտի. Վաւմըմ Իսրաէլին իւղէրինէ սօնկ կէլ-
տի, արթըգ պիրտահա օնլարը ա՛ֆվ էթմէյէ-
3 ճէյիմ։ Ա՛ յ օր կիւնտէ հէյքէլին իլահիլէրի

Digitized by Google

ահ վայ՛ն սլաճագլար՝ տէյօր Տ՚ապպ Ն՚լլահ՝ լէշ-
լէր չ՛ոգ օլուպ՝ հէր մահալտե ծնըդը սիւքիւթ
իլե ախաճագլար։ Պունու տինկլէյին՝ էվ կօվ- 4
տուլու գափմաղա խոթէյնլէր քի ևէրին՛ փա-
գիրլէրինի ճօղ էտէսիզ։ Ի՚մ տէրսիզ։ Ն՚յապա- 5
չը նէ՞ զէման կէչէճէք, քի պուղտայ սախալըմ,
վէ շապաթի քի՝ պօչղտայը աչալըմ, քի էփա-
յը քիւչիւլտէլիմ՝ վէ մըս՛գալը պէճյիւտէլիմ՝
վէ հիլէ թէրազըլարընը գալի էտէլիմ։ Տ՚Ի 6
կիւմիւշ իլե եօխսուլլարը՝ վէ պիր չիփթ այագ-
գապը իլե մուհախաճլարը սախաճն ալալըմ՝ վէ
պուղտայըն սիւրիւնթիւսիւնիւ սախաճալըմ։
Տ՚ապպ Ա՚յ՛գօպուն ճէլալի իլե եէմին էտիպ՝ 7
Ո՚նլարըն էհթիխթէրինին ճիւմլէսինի էպէտէն
ասլա ունուտմայաճաղըմ գէրէ։ Պու չէյ իչինն 8
եէր տիթրէմէ՞զմի, վէ օնտա հէփ սագընը օլան
եաս չէքմէ՞զմի. վէ պիւթիւնիւ՝ ըրմազ կիպի
եօգաարըյա՛ չըգաճագ, վէ Ա՚նըը ըրմաղը կիպի
սիւրիւլիւպ պախաճա՛գտը։ Ա՚յ 9
կիւնտէ՝ տէյօր Տ՚ապպ Ն՚լլահ՝ կիւնէչի էօյլէյին
պախընըճաղըմ, վէ կիւն պյտընլըղընտա եէրի
գարանլը՛գ էտէճէյիմ։ Ա՚յ պայթամլարընըզը 10
եասա՝ վէ հէփ իլահիլէրինիզի փիդանա՝ տէօն-
տէրէճէյիմ. վէ ճիւմլէ պէլլէրե չ՛ուլ՝ վէ հէր
պաշընն իւղերինէ սաչգընան չ՛ըգարաճաղըմ. վէ
օնու պիրիճիք եաշը կիպի՝ վէ ասնունու ամըր կիւն
կիպի էտէճէյիմ։ Ի՚չիէ կիւնլէր կէլիպ՝ տէյօր 11
Տ՚ապպ Ն՚լլահ՝ քի՝ եէրէ ամըլ՛գ կէօնտէրէճէյիմ.
էքմէ՞ք ամըլընը տէյիլ, վէ սու սուսամգընը
տէյիլ. իլա Տ՚ապպ սէօզլէրինին իչինի՞մէնին։
Ա՚յ տէնիզտէն տէնիզէ հէմ փօրտուն ճանի՞պինն- 12
տէն թա կիւնտօղուսունատէք տօպաշալար. Տ՚ապ-
պընն ւէօղինինու արայարագ՝ եէրտէն եէրէ սէյիր-

Digitized by Google

13 տէլէը, ամմա պուլամայալար։ Ալ կիւնտէ կիւ-
զել պիքրէլէր վէ եկիթլէր սուսուզլուգտան պա-
14 յըլաճագլար։ Ամարիանըն սուչու իլէ եէմին է-
տիպ՝ Տան ալլահընըն է՛օմրիւ իչիւն վէ Պէր-
շապա՝ մէղպահընըն է՛օմրիւ իչիւն տէյինլէր՝
Հէման տիւշէճքլէր, վէ արթըգ գալմայա-
ճագլար։

ՊԱՐ. 9։

1 Ի՛ապար կէօրտիւմ քի՝ մէղպահըն իւզէրինտէ
օթուրույօրտու, վէ տէտի. Տիրէյին պաշլըղը-
նա վուր, վէ գափունուն փէրվազլարը տիթրէ-
յէլէր, վէ օնլարըն ճիւմլէսինին պաշը իւզէրինէ
փարալա. չիւն օնլարըն նէսլինի գըլըճ իլէ
էօլտիւրէճէյիմ. օնլարըն գաչանը գուրթուու-
լայմայաճագ, վէ օնլարըն գուրթուլանը գաչա-
2 մայաճագ։ Ո՛նլար ճէհէննէմիտէք գազարլար
իսէ տէ, օնլարը՝ էլիմ օրատան ալաճա՛գարը,
վէ կէօյէ չըգարալար պիլէ, օնլարը օրատան էն-
3 տիրէճէյիմ։ Ալ է Ա՛ադմէլին պաշընտա կիզ-
լէնսէլէր տուխի, օնլարը արայըպ՝ օրատան ա-
լաճաղըմ, վէ էյէր կէօզլէրիմին գարշըսընտան
տէնիսլին գօյնունտա սագլանըրլարսա տա՛ օրա-
տա ևրլանա էմր էտէճէյիմ, վէ օնլարը սօ-
4 գաճագտըր։ Ալ է էյէր օնլար տիշէմէնլէրինին
էօնիւնճէ էսիրլէյէ կիտէրլէրսէ, օրատա գը լըճա
է՛մր էտէճէյիմ, վէ օնլարը գաթլ էտէճէք-
տիր. վէ օնլարըն իւզէրինէ նազարըմը քէմիւ՛ք
իչիւն գօյաճաղըմ, վէ տէյիւլ էյլիք իչիւն։
5 Ալ է ա՛սքէրլէրին Ա՛լլահը Ա՛ադպ՝ եէրէ տօգու-
նուրսա, օ էրիր, վէ օնտա էհմի սաքին օլան-
լար եաս չէքէր. վէ պիւթիւնիւ ըրմագ կիպի
նօգտարը՛ դալգաճագտըր, Ա՛ղաըրըն ըրմաղը՛ կի-

Digitized by Google

պի ղարդ օլաճագտըր։ Ակեօքլերտե Թասպա- 6
գալարընը. եասիան՝ վե օնուն քուպպէլէրինի նէ-
րին իւզերինէ Թէմիզլէտէն՝ ասենիզին տուլարը-
նը չաղըրան՝ վե օնլարը ևերին եիւղի՛ւ իւզերի-
նէ տէօքէն օտուր, ատը ՅԻՇՈՂ Ա՛Ր տըր։
Ասիզ պանա Ըապհէ օղուլլարը կիպի տէյիլմի- 7
սինիզ՝ ևա՛ Խարաէլ օղուլլարը՝ տէյօր Ա՛տպպ.
Խարաէլի Աընըր տիյարընան՝ վե Ցիվլեշթիմլէ-
րի Ա՛ասֆթօրտան՝ վե Ա՛ղամը Կիրտէն չըգա՛ր-
մատըմմը։ Ցշթէ Ա՛տպպ Ա՛ղլահըն կէօզլէրի 8
կիւնահ֊քեար մէմլէքէթտէ տիր, վե օնու եէր
եիւզիւ իւզերինտէն խարապպ էտէճէյիմ. լաքին
Ցա՛զօպ Էվինի պիլքիւլլիյէ խարապպ էթմէյէ-
ճէյիմ՝ տէյօր Ա՛տպպ։ Ո՛Իրա իշթէ պէն էմր 9
էտիպ՝ Խարաէլ էվինի ճիւմլէ դաւիֆէլէրտէ՝
գալպուրտա չալգատըգլարը կիպի՝ չալգայտճա-
ղըմ, վե եէրէ դաշընդաշ տիւշմէյէճէք։
Կաավմըմըն հէվի կիւնահ֊քեարլարը գըլըճ իլէ 10
էօլէճէքլէր, օնլար քի՝ Պիզի պէլա եէթմիշմէ-
յէճէք, վե էօնիւմիւզիւ այմայտճագ տէրլեր։
Ո՛Ր կիւնտե Ցավիտին տիւշմիւշ չատըրընը 11
գալըրտաճաղըմ, վե օնլարըն եըգըգլարընը Թա՛-
միր էտէճէյիմ, վե պօղուգլարընը գալտըրտահ-
ղըմ, վե օնու՝ գատիմ կիւնլէրտէքի կիպի եա-
միտաճաղըմ։ Ցաքիմ Յոսմուն պագիյէսինի 12
վե ատըմ օր իւզերլէրինտէ չաղըրլըան հէվի
դաւիֆէլէրի միրաս՝ էտէլեր՝ տէյօր պունտա է-
տէն Ա՛տպպ։ Ցշթէ կիւնլեր կէլիր՝ տէյօր 13
Ա՛տպպ՝ քի չիվֆթճի օրտագճիյա՝ վե իւզիւմ պա-
սան Թօխտումու էքէնէ եէթիշճէք, վե տաղլար
շիրա տումլույտճագլար, վե հէվի պահրլեր ճէօ-
շաճագլար։ Ալ է դաւմըմ Խարաէլին էսիրլե- 14
յինի տէօնտէրէճէյիմ, վե վիրան չէհրլէրի

Digitized by Google

պինա էտիպ սաքին օլաճագլար, վէ պաղլար տիքիպ՝ օնլարըն չէրապընը իչէճէքլէր, վէ պաղչէլէր եաիլպ՝ մէյվէլէրինէ նէյէճէքլէր։
15 Վ է օնլարը՝ օնլարըն եէրի խազէրինաե տիքէճէյիմ, վէ օնլարա վէրտիյիմ տիյարտան սուրթըգ սէպիւլմէյէճէքլէր՝ տէյօր Տապպ Ա՛լլահըն։

ՕՊԱՏՆԻ

ԵԱԽՈՎ

ԸՆԴԻՒՆԻ։

Օ՛պատեհանըն իշխամբ տըր։ 1

Ի՛ապպ Ա՛ստ Յ՛տօմուն Հագգընա պէօյլէ տէր. Ի՛ապպտան խապէր իշխթուխ, վէ գա-
խփելէրէ էլչի՛ կէօնտէրիլտի. գալգըն, վէ օ-
նուն իւզէրինէ ճէնկէ գալգալըմ։ Յ՛շխէ սէ- 2
նի գախփելէրտէ քիւչի՛ւք էթտիմ. զայկէթլէ
թահգիր օլտուն։ Ա՛նի եիւրէյինին մնդղուր- 3
լուղու ալտաթտը՝ ես գայա եարըգլաղընտա
սաքին օլան՝ մէսքեանը եիւքսէք՝ եիւրէյինտէ՝
պէնի եէրէ քիմ էնտիրէճէք տէյէն։ Ի՛նէն- 4
տինի գարթալ կիպի եիւճէլթսէն՝ վէ եուվա-
նը եըլտըզլարըն արասընա գօսան տախի՝ օն-
տան սէնի էնտիրէճէյիմ տէյօր Ի՛ապպ։ Յ՛- 5
յէր սանա խըրսըզլար՝ եախօտ կէճէ եաղմաճը-
լարը կէլիրլէրսէ՝ (նի՞ճէ գըրըլտըն՝) ընլար քէն-
տիլէրինէ եէթեր միգտարի չալմալըճմը. է-
յէր սանա պայ պօզուճուլար կէլսէ, պիրազ
իւզիւմ պրագմալըճմը։ Յ՛սալըլար նի՞ճէ 6
թէֆթիշ օլունտուլար, ընլարըն կիզլի եէրլէրի
արանտըլար։ Յ՛էտ իւզրէ օլտուղուն հէփ 7
ատէմլէրին՝ սէնի սինօրատէք կէօնտէրտիլէր,
սէլամէթ իւզրէ օլտուղուն ատէմլէրին՝ սէնի ալ-

Digitized by Google

տաթտըլար, սանա զալի'պ օլտուլար, պէալե-
տիքլէրին՝ ալթընա տուշա'գ գօտուլար. օնտա
8 ֆէհմ եօգտուր: Ո՚լ կիւնտէ տէյօր Ի՚սպպ՝
Ի՚տօմտան ա՚լիմլէրի՝ վէ Ի՚սա տաղընտան
9 ֆէհմի հէլալ է՚թմէյէճէքմի՚յիմ: Ո՚լ գահ-
րիմանլարընը՝ եա՝ Ի՚հ՚ման՝ գօրգաճագլար, թա-
քիմ Ի՚սա տաղընտան հէր քէս գաթը իլէ
10 դըրըլա: Գ՚արընտաշընը Ի՚սա գօպա օլան զու՚լ-
տան՝ սէնի ա՚յրա գափըլայաճագ, վէ էպէտէն
11 հէլալ օլաճագսըն: Գ՚արշըտան տուրտուղուն
կիւնտէ՝ եատլէր օնուն ա՚նքէրինի էսիր ալտըգ-
լարը վէ եապանճըլար գափուլարընա կիրտիք-
լէրի վէ Ի՚էրուշալիմին իւզէրինէ գուրա՚ աթ-
տըգլարը՛ կիւնտէ՝ սէն տախի օնլարընն պիրի կի-
12 պի իտին: Ո՚լ էն իսէ գարընտաշընըն կիւնիւնէ՝
օնուն եատլըղընըն կիւնիւնէ պա՚գմամալը իտին,
վէ Ի՚էհուտա օղուլլարը իչիւն՝ հէլալըգլարը
կիւնիւնտէ շատ օ՚լմամալը իտին, վէ սըգընթը
կիւնիւնտէ աղ զընը պէսիւ՚թմէմէլի իտին:
13 Գ՚ավմընըն գափուսունա՝ օնլարըն պէլալարը՛
կիւնիւնտէ կիր՚մէմէլի իտին, օնլարըն պէլալարը՛
կիւնիւնտէ՝ սէն տախի օնլարըն մուսիպէթինէ
պա՚գմամալը իտին, վէ պէլալարը կիւնիւնտէ օնա-
14 լարըն ա՚նքէրինէ սա՚լմամալը իտին: Ո՚լ օ-
նուն գուրթուլմուշլարընը գըրմագ իչիւն՝ եօ՛լ
աղ զընտա տո՚ւրմամալը իտին, վէ սըգընթը կիւ-
նիւնտէ օնուն պագխինի Թէսիլիմ է՚թմէմէլի ի-
15 տին: Ո՚իրա հէվ դահիֆէլէրին իւզէրինէ
Ի՚սպպըն կիւնիւ եագընտըր. սանա՝ է՚թմէյին
կիպի էտիլէճէք, ճէլան պաշընա տէօնէճէք:
16 Ո՚իրա սիզ մուգատտէս տաղըմտա նիճէ իչտի-
նիզ խսէ, հէվ դահիֆէլէր պոնէ տայիմա իչէ-
ճէքլէր. վէ իչէճէքլէր, վէ եուտաճագլար, վէ

Digitized by Google

եօգ օլմուշ կիպի օլաճագլար։ Ա֊մմա Աիօն 17
տաղընտա գուրթուլուշ օլաճագ, վէ մուգատա֊
տէսլիք օլաճագ. վէ Ա֊ա'գօպ էվի միւլքլէրի֊
նի զապդ էտէճէքլէր։ Ա և Ա֊ա'գօպ էվի ա֊ 18
թէշ վէ Ա֊օսէֆ էվի ա'լէվ Ա֊'սաւ էվի իսէ սա֊
մանն չէօփիւ օլաճագ, վէ ընլարտա գուրթուշա֊
ճագ, վէ ընլարը թէլէֆ էտէճէքլէր, վէ Ա֊'սաւ
էվինին գալանը օլմայաճագտըր. ղիրա Ա֊այպ
սէջլէտի։ Ա և գը'պլէ ճանիպլիլէր Ա֊'սաւ տա֊ 19
ղընը՝ վէ սահրալըլար Ֆիլիշթիմլէրի զապդ է֊
տէճէքլէր. վէ Ա֊ֆրաիմ գօփրաղընը վէ Աման֊
րիա գօփրաղընը հէմ Պէնիամին Ղիլէա'տը
զապդ էտէճէք։ Ա և Ասրաել օղուլլարընըն 20
պու ա'ագէրինին էսիրլէրի՝ Ա֊անաա'նըլարըն
օլանը թա Ասրէֆաթէտէք՝ վէ Ա֊էրուշալիմին
Ա֊էֆարաստե օլան էսիրլէրի գը'պլէ շէհրլէրինի
զապդ էտէճէքլէր։ Ա և Աիօն տաղընա՝ Ա֊'սաւ 21
տաղընըն շէրաա'թընը կէօրմէք իչուն՝ խէլսա
էտիճիլէր չըգաճագլար, վէ փատիշահլըգ Ա֊այ֊
պըն օլաճագ տըր։

ՆՕՆ.

Ե՟ԽՕՓ

ՅՈՎՆԱՆՈՒ։

ՊԼՇ. 1։

1 Ա՟Յ Ը՟ՍԻԹԹայ օղլու Յ՟ոնայա Ր՟ապպէն սէօզիւ
2 օլուպ տէտի. Վ՟այգ, պէջիւք չէհր՟ Նինէվէ-
յէ կիթ, վէ օնուն իւզէրինէ Նիտայ էյլէ. զիրա
օնլարըն եարատմազլըղը Հուզուրումա՛ չըգտը։
3 Ը՟մնա Յ՟ոնա Ր՟ապպէն եիւզիւնտէն Գ՟արշիշէ
գաչմազա գալգտը. իմտի Յ՟ափջայա Էնիպ՝ Գ՟ար-
շիշէ կիտէճէք պիր կէմի՛ պուլտու, վէ օնուն
նավլունունու վէրտի, վէ Ր՟ապպէն եիւզիւնտէն
օնլար իլէ Գ՟արշիշէ վարմազ իչիւն՝ օնուն իչի-
նէ Էնտի։
4 Ա՟Յ Ր՟ապպ տէնիզտէ պէջիւք րիւզկեար
գալտըրտը, վէ տէնիզտէ պէջիւք փուրթունա
օլտու, շէյլէ՛քի կէմի փարալանաճագ օլույօ-
5 րուտու։ Ի՟մտի կէմիճիլէր գօրգտուլար, վէ հեր
պիրի քէնտի ալլահընա ֆէրեաւտ էտէրիտի, վէ
կէմիտէքի՝ եշեյլը՝ օնու օնլարտան Հաֆիֆլէթ-
մէք իչիւն՝ տէնիզէ աթտըլար. Յ՟ոնա իսէ կէմի-
նին ամպարընա Էնիպ եաթտը, վէ աղըր ոյ-
6 գույա տալտը։ Ա՟Յ կէմիճիլէրին րէիսէ օնա
եագլաշըպ՝ օնա տէտի. Ա՟նանա նէ՞ օլտու՝ եա
աղըր ոյգույա տալան. գալգ Ա՟լահընա նիտայ

Digitized by Google

էյլէ, պէլքի Յ՚ալահ պիզի խադրընա՝ կէթիւրիր, քի հէլաք օլմայալըմ։ Յընտէն պիւրիպիրինէ տէ- 7
տիլէր. Կէլին գուրա՚լար աթալըմ, վէ պիլէ-
լիմ՝ քի՝ պիւլէ պու պէլա քիմ՞ն իչիւն կէլտի.
իմտի գուրա՚լար աթտըլար, վէ գուրա՚ Յօնա-
յէ՝ տիւշտիւ։ Ա է օնլար օնա տէտիլէր. Ե՚ա- 8
լա պիւլէ պու պէլա քիմ՞ն սէպէպինտէնտիր, սէ-
նին իչին նէ՞ տիր, վէ նէրէտէն կէլդիյօրսուն,
վէլայէթին Հանկըսը տըր, վէ սէն շու Հանկը
գավմտէն սին պիզէ խապէր վէր։ Ա է օ օնլա- 9
րա տէտի. Պէն Յ՚ապրանի իմ, վէ պէն տէնի-
զի վէ գաւրայը եափան կէօյիւն Յ՚ալահը Յ՚ապա-
տան գօրգարըմ։ Յմտի օլ քիմսէլէր ղա՚յէթ- 10
լէ գօրգտուլար, վէ օնա տէտիլէր. Ասէնին շու
էթտիյին նէ՞տիր. զիրա օլ քիմսէլէր՝ օնուն
Յ՚ապպըն եիւզլինտէն գաչար իտիյինի պիլտիլէր,
չիւն օ օնլարա խապէր վէրտի։ Ա է օնա տէ- 11
տիլէր. Ասանա նէ՞ էյլէյէլիմ, քի տէնիզ իւզէ-
րիմիզտէն տինսին. զիրա տէնիզ՝ կիթտիքչէ
գապարըրըտը։ Ա է օ՝ օնլարա տէտի. Պէնի 12
գալտըրըն, վէ պէնի տէնիզէ աթըն, վէ տէնիզ
իւզէրինիզտէն տինէճէք տիր. զիրա պէն պիլի-
րիմ քի՝ սիզին իւզէրինիզէ պու պէօյիւք ֆըրթ-
թունա պէնիմ իչիւն օլտու։ Ա է օլ քիմսէ- 13
լէր դաւրայա՝ տէօնմէյէ քիւրէք չէքտիլէր, առ-
ւնա գատիր օ՚լմազտըլար. զիրա տէնիզ օնլարըն
իւզէրինէ կիթտիքչէ գապարըրըտը։ Յմտի 14
Յ՚ապպա Ֆէրեատ էտիպ տէտիլէր. Ե՚մ՞ն եա՞
Յ՚ապպ՝ քէրեմ էյլէ՝ պու քիշինին ճանը սէպէ-
պինտէն Հէլաք օ՚լմայալըմ, վէ իւզէրիմիզէ սու-չ-
սու՚ղ գա՞ն ճիւրմիւ գօ՚մա. զիրա սէն եա՞ Յ՚ապպ՝
իսթէթիյին կիպի էյլէտին։ Ե՚նտէն Յ՚օնայը 15
գալտըրըպ՝ տէնիզէ աթտըլար, վէ տէնիզ խըշ-

Digitized by Google

16 մընտան տինտի։ Ա Է օվ քիմնելէր Յապպտան պէջիւք գօրգու իլէ գօրգտուլար, վէ Յապպա գուրպան քէտիլէր, վէ ատագլա՛ր ատատըլար։
17 Ա Է Յապպ պիր պէջիւք պալը՛գ թա՛յին էթտի, քի Յօնայը եուտա. վէ Յօնա իւչ կիւն վէ իւչ կէճէ պալըղըն գուրսաղընտա՛ իտի։

ՊԻՐ 2։

1 Ա Է Յօնա՝ պալըղըն գուրսաղընտան քէնտի
2 Ա՛ստվածը Յապպա նէյա՛զ էյլէտի։ Ա Է տէտի. Սըգլէթիմնէն Յապպա փէրեա՛տ էյլէտիմ, վէ պէնի իսթիճա՛պ էյլէտի, մէզարըն գարնընտան
3 փիշա՛ն էյլէտիմ, վէ սէսիմի իշիթտին։ Ա՛յիւն պէնի տէնիզլէրին օրթասընտա կիրտապա ատթտըն, վէ էդրաֆըմը ագընթը՛ ալտը. հէփ մէվճլէ-
4 րին վէ տալղալարըն իւզէրիմէ՛ կէչտիլէր։ Ա Է պէն տէտիմ՝ քի՝ սէնին կէօզլէրինէն էօնիւնտէն գօվուլտուա՛մ, ամմա եինէ մուգաատտէս հէյքէլինէ
5 պագաճաղըմ։ Պէնի՛ ճանըմատէք սուլար գուշաթտը, էդրաֆըմը կիրտապ ալտը. պաշըմա սա՛պ
6 սարըլտը։ Տաղլարըն տիպլէրինէ էնտիմ. եէր դըրգազլարը՛ իլէ տսյիմա էդրաֆըմտաատը. ամմա սէն Ը՛օմրիւմիւ չուգուրտան չըգարտըն՝
7 ե՛ա Ա՛ստվածըմ Յապպ։ Ճա՛նըմ իւզէրիմտէ պայը լընճա, Յապպը խադրըմա՛ կէթիրտիմ. վէ նէյազըմ սանա՝ սէնին մուգաատտէս հէյքէլի-
8 նէ վարտը։ Յալան պադըլըղլարա տիգգաթ էտէնլէր՝ քէնտի Ի՛նայէթլէրինի թէրք էտէրլէր։
9 Պէն իսկ սանա շիւքր սէսի իլէ գուրպան էտէճէյիմ, ատատըղըմը էօտէյէճէյիմ. խէլաս՝ Յապպա՛ մախտուստուր։
10 Յոնի Յապպ պալըղա է՛մր էյլէտի, վէ Յօնայը գարայա գուստու։

Digitized by Google

ՊԱՐ. 3։

1 Ա Է իքինձի տէֆա՝ Յօնայա Ատպալն սէօղիւ
2 օլուպ տէտի. Յալգ, պէօյիւք շէհր Նինէվէ-
3 յէ կիթ, վէ սանա՝ օնուն հազգընա նիտա էթ-
4 մէյէ տէտիլիմի նիտա էլլէ։ Յմոի Յօնա Ատպ-
5 պալն սէօղիւնէ կէօրէ՝ գալգըպ Նինէվէյէ կիթ-
6 տի. վէ Նինէվէ Ալլահըն գըթընտա՝ իւչ կիւն
7 կէղիլիր՝ պէօյիւք շէհր իտի։ Ա Է Յօնա շէհր-
8 տէ պիր կիւնլիւք եօլ կէզմէյէ պաշլատը, վէ
9 նիտա էտիպ տէտի. Տահա գըրգ կիւն վար,
10 անտէն Նինէվէ ալթիւստի օլունաճագ։ Ա Է
11 Նինէվէլիներն էհալիսի Ալլահա ինանըպ՝ ուրուճ
12 նիտա էթտիրէր, վէ պէօյիւկլիւնտէն քիւչիւկիւ-
13 նէ՛տէք՝ չուլլար կէյինտիրէր։ Ա Է պու սէօզ
14 Նինէվէլիներն փատիշահընա եէթիշինճէ, օ՝ թախ-
15 թընտան գալգտը, վէ իւզէրինտէն կէյիմլէրինի
16 կիւտէրիպ՝ չուլ եօրթինտիւ, վէ քիւլիւն իւզէ-
17 րինէ օթուրտու։ Ա Է օ՝ Նինէվէտէ փատիշա-
18 հըն վէ ուլուլէրին ֆէրմանը՝ իլէ՝ տէպլիւ՝ չաղըր-
19 տըպ՝ Նինէմ վէ տավար՝ ալըղըր վէ գօյուն պիր
20 շէյ դիթմասընըպլար, օթլանմասընըպլար, վէ սու
21 իչմէսինլէր, վէ ատէմլէր հէմ տավարլար չուվ-
22 լար իլէ էօրթինիպ՝ գուվվէթլիճէ Ալլահա
23 ֆէրեատ էթսինլէր, վէ հէր քէս քէօթու եօ-
24 լունտան վէ էլինտէ օլան ղուրումտան տէօն-
25 սիւն. քիմ պիլիր՝ պէղքի Ալլահ տէօնիւպ նա-
26 տիմ օլուր, վէ ղազապընըն խրշմընտան տէօ-
27 նէր, վէ հէլաք օլմայըղ իչ տէյէրէք սէօյլէտի։
28 Յմոի Ալլահ օնլարըն ա՛մէլլէրինի կէօրտու, քի
29 քէօթու եօլլարընտան տէօնտուլլեր. վէ Ալլահ
30 օնլարա էթմէյէ սէօյլէտիյի պէղատան նատիմ
31 օլտու, վէ օնա էթմէտի։

Digitized by Google

ՊԱՐ 4։

1 Ա Ի Նօեանըն ղայէթէլ կիւճիւնէ կէլիպ տա-
2 րըտը։ Ա Ի Ի՝ապպա նիյազ էտիպ տէտի. Նչ-
վա՞ եա՞ Ի՝ապպ՝ պէն տուհա եէրիմտէ իքէն՝
սէօզիւմ պու տէյի՞լմի իտի. պունուն իչուն
էվվէլա Ա՝արշիշէ գաչաճագ օլտում. չիւն պի-
լիրիտիմ քի՝ սէն բահման վէ մերհամէթլի՞ զա-
զապը իրագ վէ Ի՞նայէթի չօգ Ի՝լլահընըն, վէ
3 քէօթիւլիւքտէն նատիմ օլուրսուն։ Ի՝մտի հա-
լա եա՞ Ի՝ապպ՝ քէրէմ էյլէ՝ պէնտէն ճանըմը
ալ. ղիրա պունա՝ էօլմէք եաշամագտան էյի
4 տիր։ Ա Ի Ի՝ապպ տէտի. Տարըլմաղըլա էյի՞-
5 մի էտէրսին։ Ա Ի Ի՝օնա շէհրտէն չըգըպ՝ շէհ-
րին կիւնտօղուսուս դարուճճընտա օթուրտու, վէ
քէնտինէ օրատա պիր չէրկէ եափըպ՝ օնուն ալ-
թընտա քէօլկէտէ օթուրտու. Ա՝նա կէօրճ քի՝
6 շէհրէ նէ օլուր։ Ա Ի Ի՝ապպ Ի՝լլահ պիր գա-
պագ թաւշին էթտի, վէ Ի՝օնանընըն իւսթիւնտէն
չըգտը, քի օնուն պաշը՝ իւսթիւնտէ քէօլկէ օլա,
թաւքիմ օնու տէրտինտէն գուրթարա. վէ Ի՝օ-
նա գապագտան էօթիւրիւ պէօյիւք շատըրդ իլէ
7 շաւտ օլտու։ Ի՝մմա էրթէսի կիւն սապահ օ-
լուրքէն՝ Ի՝լլահ պիր գուրթ թաւշին էթտի, վէ
8 գապաղը վուրտու, վէ գուրուտու։ Ա Ի Ի՝ օլ-
տուքի՝ կիւնէշ տօղուրքէն, Ի՝լլահ պիր շէտիտ
կիւնտօղուսուս եէլի թաւշին էթտի, վէ կիւ-
նէշ Ի՝օնանընըն պաշը՝ իւզէրինէ վուրտու, շէօյ-
լէքի՝ օ պայըլտը. վէ օ՝ քէնտի քէնտինէ
էօլիւմիւ դալապ էտիպ՝ տէտի. Պունա՝ էօլմէք
9 եաշամագտան էյի՞ տիր։ Ա Ի Ի՝լլահ Ի՝օնա-
յու տէտի. Ի՝ապպագտան էօթիւրիւ տարըլմագ-
լէ էյի՞մի էտէրսին. վէ օ տէտի. Ի՝նա էօլիւ-

Digitized by Google

ՔՏՀՔ՝ տարրևտրղևմա էյի էտէրիմ ։ Ալ Ֆ Ա՝ապպ 10
տէտի . Ալէն գաապաղը ատճրտրն , քի օնուն
իչիւն զահՔԲ չէքՔէտիւն , վէ օնու պէջյիւԹ-
ՔէտիւՆ , քի օ՝ կէձէտէ օլտու , վէ կէձէտէ հէլալ
օլտու ։ Ալ Ֆ պէն պէջյիւք չէհր՝ Ա՝ինէվէյի ատճր՝ 11
մայրմդը , քի օնտա՝ տաղ իւէ տօլուն փաղդընը
պիւլՔԲ նիւզ էյիրմի՝ պիւնտէն զիյատէ տատէմ՝
վէ չօգ տաավար վար ։

ՄԻԽԱ

Հաթօմ

ՄԻՐԻՆՑ։

ՊԱՐ. 1։

1 Լսեցէ՛ք ինչ որ կ՚ըսէ Տէրը. Յարի՛ եւ դատի՛ր լերանց առջեւ, եւ բլուրները թող լսեն քու ձայնդ։
2 Լսեցէ՛ք, լերանց հաստատութի՛ւնք, եւ երկրի անդունդնե՛ր, Տէրոջ դատաստանը. որովհետեւ Տէրը դատաստան ունի իր ժողովուրդին հետ, եւ Իսրայէլի հետ պիտի վիճի։
3 Ո՛վ իմ ժողովուրդս, ի՞նչ ըրի քեզի, եւ ինչո՞վ քեզ ձանձրացուցի. վկայեցո՛ւր ինծի։
4 Որովհետեւ Եգիպտոսի երկրէն հանեցի քեզ, եւ ծառայութեան տունէն ազատեցի քեզ, եւ առաքեցի քու առջեւդ Մովսէսը, Ահարոնը եւ Մարիամը։
5 Ո՛վ իմ ժողովուրդս, յիշեցո՛ւր հիմա, թէ Մովաբայ թագաւոր Բաղակ ի՛նչ խորհուրդ ըրաւ, եւ Բէորայ որդի Բաղաամ ի՛նչ պատասխանեց անոր, Սատիմէն մինչեւ Գաղգաղա, որպէսզի գիտնաք Տէրոջ արդար գործերը։
6 Ինչո՞վ մտնեմ Տէրոջ առջեւ, եւ խոնարհի՞մ բարձրեալ Աստուծոյ առջեւ. պիտի մտնե՞մ անոր առջեւ ողջակէզներով, տարեկան հորթերո՞վ։
7 Տէրը հաճութի՞ւն պիտի ունենայ հազարաւոր խոյերով, կամ տասնհազար ձիթենիի իւղի վտակներո՞վ. պիտի տա՞մ իմ անդրանիկս իմ յանցանքիս համար, իմ որովայնիս պտո՞ւղը իմ հոգւոյս մեղքին համար։
8 Ո՛վ մարդ, քեզի յայտնեց ինչ որ բարի է, եւ Տէրը ի՞նչ կը պահանջէ քեզմէ, եթէ ոչ արդարութի՛ւն գործել, ողորմութի՛ւն սիրել, եւ խոնարհութեամբ քու Աստուածովդ հետ երթալ։

Digitized by Google

7 ղըմ, վէ թէմելլէրինի աչամ՚ղըմ։ Վէ օ-
նուն հէփ օյմախուլթլարը տէօյիւլէճէք, վէ հէփ
իւձրէթի ամէհլէ եանամագ, վէ ճիւմլէ սու-
րէթլէրինի վիրան գօյամ՚ազըմ. զիրա օնլար
8 ֆահիշէ իւձրէթի իլէ տէվհիրիլտի, վէ ֆահիշէ
իւձրէթինէ տէօնճէճէքլէր։ Պունտան էօթխու-
րիւ ֆիլան էտիպ ա՛հ չէքէճէյիմ, սօյունմուշ
9 վէ էրփլաղ կէղէճէյիմ. ա՛ժտէրհա կիպի ֆիլան՝
վէ տէվէ գուշու կիպի եաս չէքէճէյիմ։ Օ՛խ-
րա օնուն եարալարը օնկաւլմ՚ազըրը. զիրա Ա՛ե-
հուտայլատէք կէլտի, թէնա գավմըմըն գափու-
10 սունա՝ թա Ա՛իրաշալիմ՚ատէք եէթիշտի։ Կամ-
տէ խոզայէր էֆէնդի, հիչ տաղա ազղայման, Ա՛՚ֆրա
11 էվինտէ գօփրագտա եուվալարընդան։ Ա՛յ Ը ա-
ֆրա ազաքինէսի՝ պիզ այրըգը չըփլագ կէչէն.
Ա՛աանան ազաքինէսի Պէկլէթսէլէ չըգմասընդան.
ֆրիզան սիգասէն տուգաղընդը ալաճագ։ Օ՛խրա
12 Ա՛ազօմ ազաքինէսի էյլիք իչնէն էլըմ չէքտի.
զէքա Ա՛իրաշալիմ գափուսունա Ա՛ազապտան պէ-
յա՛ եինտի։ Ա՛իչնի աղը գօչուլա՝ գօչ՝ եա՛ ա-
13 խիշ ազաքինի. Ա՛իօն գըզընդըն կիւնահընդըն իգ-
քիեատը օ տուգ. զէքա սինտե Ա՛ազաէքին սու-
չու պուլունատու։ Ա՛նան իչնէն Ա՛օրէչէթա-
14 քիա փէչքէշլէր վէրճէքտին. Ա՛իզլէդ եվլէրի՝
Ա՛ազաէլ փատիշահ՚ըդընա եալան իչնէն օլմագագ-
զադը։ Տահա առնա վարիս՝ կէնիդճէճէյիմ՝ եա՛
15 Ա՛ազօմ ազաքինէսի. Ա՛ազաէլդէն իզղէմէթի Ա՛՚ատա-
լամ՚ատէք կէլճէճէք. Ա՛ազաէլ էմանէթլի ադաբ-
16 չալտան էօմիդարիս եօլունա, վէ սան գըզընդըն.
տագ լէզընդը գարթագ կիպի չօղալճի. զիրա սէն-
տէն՝ ֆաիր տիւրիւլտիւլէր։

ՊԱՐ. 2։

1 Ա՜յ տէօշէքլէրի իւզէրինտէ քէմիկը տիւշի-
նիւպ՝ եարամազլըգ գուրանլարա. օնլար՝ էլլէ-
րինտէ գուվվէթի օլմուրսա՝ օնու սապահ աղա-
2 բըլըքէն իշլէրլէր։ Ա՛խ օնլար ԹԱրթլատարա դա-
ժա՝ էտէրլէր, վէ օնլարը գափարլար, հէմ էվլէ-
րէ՝ վէ օնլարը զայըդ էտէրլէր. վէ ատէմէ հէմ
օնուն էվինէ՝ ինսանա վէ օնուն միրաս՝ընտա
3 ղա՛տը էտէրլէր։ Ընուն իչինէ Ղապպ պէյլէ
տէր. Իշլեթ պէն պու գապիլէնին հագգընա քէմ-
լիկը տիւշինիւրիւմ, քի օնտան այրընլարընըդը
չըգարմայաճագըդ, վէ քիտապլըքլէ եիւրիյէ-
4 մէյէճէքսիդ. վէրա վագթ քէօթիւ տիւր։ Ընլ
կիւնտէ հագգընըդա մե՛ն էլ գալարըդլըդ՝ ա՛զիմ
ֆիղան իլէ ֆիղա՛ն օլունտարագ տէնիլէ. Պիլ-
քիւլլիյէ գափըշըլտըդ, գավմընըն հիսէսինի
աէյիշԹիրտի. օնու պէնտէն նի՞ճէ կիւէրտի,
կէրի վէրէճէք եէրտէ Թարլատարըմըդը փայլաշ-
5 տը։ Ընուն իչինէ Ղապպըն ճէմմա՛Թըտտա
սէնին՝ գուբա՛ իլէ իփ սաճանըն օլմայաճագ։
6 փէյղամպէրլիք էՀտիքլէրի Ղէտ փէյղամպէրլիք
էՀմէն. օնլարա փէյղամպէրլիք էՀմէյէճէքլէր,
7 չի՛ ա՛յրպ չէքմէյէլէր։ Ղա՛ Ղա՛գօգ էվի տէ-
նիլէն՝ Ղապպըն բուհու գըսատըմը. օնուն ա՛-
մէլլէրի պո՞ւմու. տօղրու եիւրիյէնէ սէօզլէրիմ
8 էյի տէյի՛լմի։ Ա՛խ պէնիմ գատիմ գավմըմ՝
տիւշմի՛ն օլմադա գալագը. էմմիյէճէլէ կէչէն-
լէրտէն՝ ճէնքտէն տէօճէնլէրտէն չէմիլէ իլէ փէ-
9 րաճէյի օտյա՛րըդ։ Ղավմըմըն գարըլարընը
օնլարըն մուՀէրրիհ էվլէրինտէն գօվա՛րըդ.
օնլարըն էվլատլարընտան՝ էպհտէն իզզէԹիմի՛
10 ալըրսըդ։ Ղա՛լգըն, վէ կիտին, զիրա պու՝ մուր-

Digitized by Google

տար օլտուղիւ սէպէպտէն ըսահաթ եէրի տէյիլ-
տիր. ⁰ հէման պէօյլէք հէլաքլըդ իլէ հէլա՛ք է-
տէճէք։ Այէր պիր քիչի ըխտիկեաբե կէզէր՝ 11
վէ պադրլ եալնըն սէջլէյէրէք՝ Այանա շէրապ
վէ մէսաքիր իչիւն փէյղամպէրլիք էտէյիմ տեր-
սե՛, հէնգամն օ՝ զգու գամմրն փէյղամպէրի օլա-
ճագ։ Ահիմլէնի՝ էյ Այա՛ գօպ՝ հէրվէճհլէ ճէմ՛ 12
էտէճէյիմ, Խարաէլին պագիյէսինի պիլգիւլիյէ
թօփլայաճա՛ղըմ, Պասրա գոյունարը կէպի՝ ա-
ղալլարը օրթասընտա սիւրիւ կէպի՝ պիրլիյէ գօ-
յաճաղըմ. չօգ ատէմ սէպէպինտէն վէլվէլէ
էտէճէքլէր։ Տիմար եըգըճը էօնլէրինէ չըգար, 13
եարըպ՝ գափույա՝ կէչտիլէր, վէ օնտան չըգար-
լար. վէ օնլարըն փասախչհը էօնլէրինէ կէչէ-
ճէք, վէ Ասպպ օնլարըն պաշընտա՛ օլաճագ։

ՅՊԸՐ, 3։

Վէ տէտիմ. Ջալա տինկլիյին՝ Այ Այա՛ գօպուն 1
աերվէրլերի վէ Խարաէլ էվլինին պէյլէրի, չէրա-
ա՛թը պէվլաք սիզէ տիւշմէզմի, եա՛ էյլիք- 2
տէն իքքահ էտէնլէր, վէ քէմիկքտէն հազը է-
տէնլէր՝ օնլարըն իւզէրինտէն տէրիլէրինի վէ
քէմիքլէրինտէն էթէլէրինի սօյտընլար, 3
լար քի գավմըմըն էթինի եէրլէր, վէ իւզէրլէ-
րինտէն տէրիսինի եիւզէրլէր, վէ օնլարըն քէ-
միքլէրինի էզէրլէր, վէ օնլարը չէօլմէք իչիւն
կիսպի՝ վէ դէնճէրէ իչիւն էթ կիսպի փարալար-
լար։ Ոլ զէման Ասպպա փէրեաստ էտէճէք- 4
լէր, ամմա օնլարա իսթէճապ էթմէյէճէք. վէ
օլ վագթտա օնլարտան եիւզիւնիւ՝ ամէլէրինի
քէօճիւ էթտիքլէրի գաստար կիզլէյճէք։
Կավմիմը ազտըրան՝ տիշլերի իլէ ըսրըան վէ
աէլամէթ նիտա էտէն վէ ազալարընա շէյ վէր-

Digitized by Google

մէյէնին իւզէրինէ ճէնք թազախս էօնէն փէյ-
զամպէրլէրին հագդընա Ապպ պէօյլէ տէր.
6 Ընուն իչիւն սիզէ կէճէ օլուպ՝ լույա կէօրմէ-
յէճէքսիզ, վէ սիզէ գարանլըգ օլուպ՝ ֆալա
պագմայաճագսըզ. իլա փէյգամպէրլէրին իւզէ-
րինէ կիւնէշ ապաթաճագ, վէ օնլարըն իւզէրինէ
7 կիւն գարարաճագտըր։ Վէ էլհամ կէօրիւ-
ճիլլեր ուղաճաճագլար, վէ ֆալշըլար հիճմէ
էտէճէքլէր, վէ հէքիխատուտագլարընը՝ էօրմէ-
ճէքլէր. չիւն Ալլահըն ճէվապը օլմայաճագտըր։
8 Ալմնա հագգան պէն՝ Ալլահըն լուհուն իլէ գուվ-
վէթլէ վէ հէօքմ իլէ վէ գահրիմանլըգլա տօ-
լու իմ, քի Այ գօպա գապալահլերընը՝ վէ Խարա-
9 էլէ կիւնահջընի խապէր էտէյիմ։ Ֆալա պուս-
նու տինկլէյին Էյ Այ գօպա էվինին սէրվէրլէրի
վէ Խարաէլ էվինին պէյլէրի, սիզքի չէքաճի-
տան իքրահ էտէրսիզ, վէ հէր ատաղուլուղու էյ-
10 րիտէրսիզ, Ահօնու գանլար իլէ վէ Այերուշա-
11 լիմի զիւլմ իլէ պինա էտէրսիզ։ Ընուն սէր-
վէրլէրի րիշվէթի իլէ շէրաճէթ էտէրլէր, վէ
քեահինլէրի իւճրէթի իլէ էյրէտիրլէր, վէ փէյ-
ղամպէրլէրի ապչէ իլէ ֆալա պագարլար, վէ՝
Ապպա արամըզտա տէյհլի իւզէրիմիզէ պէլա
կէլմէյէճէք տէյէրէք՝ Ապպան իւզէրինէ տա-
12 յանըրլար։ Ընուն իչիւն սիզին սեպէպինիզ-
աէն՝ Ահօն Թարլա կիպի չիֆթի սիւրիւլէճէք,
վէ Այերուշալիմ՝ եըղընլար օլաճագ. վէ էվին
տուղը՝ օրմա՛ն Թէփէսի օլաճագ։

ՊԱՐ. 4։

1 Վէ օլաքի սօնկ կիւնլէրտէ՝ Ապպա էվինին տա-
ղը տաղլարըն պաշընտա գայիմ օլաճագ, վէ օ՛
պայըրլարտան եիւքսէք օլաճագ. վէ օնուն իւզէ-

Digitized by Google

բրնե գավիլներ խնձեցէքներ։ Ալ է չօգ գաւիթե- 2
ւներ կենդան տեղեցէքներ։ Կելնեն, վէ Թագաւորն տա-
ղանա՝ վէ Թագաւորնեն էվիներէ չըգալար,
վէ պիզէ եօղլարնը էջմէտե, վէ օնաւն եօղլարնը-
տան եւրխկելիմ. զերա նօմա Աստուածն՝ վէ Թա-
գաւորն սէօզիւ Երուշալիմէն չըգաձագ։ Ալ է 3
չօգ գավիլերին արասընտա շէրաթ կէօրէճէք,
վէ գուվվէթլի դաւիթներ՝ թա ուզաղատաէք՝
թէքմիր էտէճէք. վէ օնլար գըլըճներնը սափան
տէմիրներինէ վէ մըզաղլարնը գըլուխանըտա
տէօյէճէքներ. դաւիթ դաւիթէ գըլըճ գալ-
մըշմայաճագ, վէ արթըգ ճէնք թաւլիմ էլթա-
յէճէքներ։ Ինչա հէր քէս ասմասընըն ալըրըն- 4
տա վէ ինճիր աղաճընըն ալըրնտա օթուրաճագ,
վէ իւրթիւտէն օլմայաճագտըր. զերա այգերներ
Թագաւորն աղզը սէօյլէտի։ Օխրա ճիւմլէ 5
գավիլեր՝ հէր պիրի ալտնընըն ատը իլէ եհու-
թիւր. ամմա պիզ՝ էպէտ իւլ Թագաւո՝ Ալտնընզ
Թագաւորն ատը իլէ կէզէլիմ։ Ո՛վ կիւնտէ՝ տէ- 6
յար Թագաւ՝ օվ ագաաղը թօփլայաճաղըմ, վէ
գօվուլմուշու վէ շօվ պէրլայա սալտրըմըմ տէվ-
շիրճէճիմ։ Ալ է ագաաղը պագիյէ իչիւն՝ վէ 7
ուզաղայ գօվուլմուշու գավի դաւիթէ իչիւն գօյա-
ճաղըմ. վէ օնլարըն իւզէրինէ Թագաւ Ալիօն տա-
ղընտա՝ չիմտիտէն թա էպէտուէք՝ փաւտիշահ-
լըգ սիւրճէճէք։ Ալ է սէն՝ եա՜ Ալիկտալէ՛տէր՝ 8
Ալիօն գըզընըն թէփիւսի սանայտէք կէլէճէք. իմ-
տի էվվէլքի սալդանաթ՝ Երուշալիմ գըզընըն
փաւտիշահլըղը կէլէճէք։ Ո՛ իմտի նի՛չիւն գաւվ- 9
վէթլի պաղըրըրսըն, աչնտէ փաւտիշահ եօ՛ղմու,
մուշիրին հէյլաք մը օլտու, քի սէնի տօղուրանընըն
կիպի աղըր դուրթտու։ Ալ՝ղըր չէք, վէ տօղուրան 10
կիպի ս՛ըգլէթի չէք՝ եա՜ Ալիօն գըզը. զերա չիմտի

Digitized by Google

շէհրտէն չզգալ՝ սահրատաւ սաքին օլաճագսըն, վէ պապէլէտէք կիտիպ՝ օթատա գուրթուլաճագսըն. Լապպ սէնի՝ տիւշմէնլէրինին փէնչէսինտէն՝
11 օթատա գուրթարաճագտըր։ Ալ է շիմտի սէնին իւզէրինէ չօգ դաիֆէլէր ճէմ՝ օլտուլար. օնլար քի՝ () մուրտարլանսըն տա՝ պիզիմ կէօզլէրիմիզ
12 Ալիանու կէօրսիւն տէրլէր։ Լ՚ամմա օնլար Լապպըն տիւշմինտիւքլէրինի պիլմէզլէր, վէ օնուն թէհտիտլերինի անկլամազլար. զէրա օնլարը խար-
13 մանատա տէմիթ կիպի տէվշիրէճէք։ Վալէգ, վէ խարմանն տէջ՝ եա Ալիօն գըզը. զէրա պույ-նուզունու տէմիրտէն եափաճաղըմ, վէ գըրնաճ-ղընը պագըրտանն եափաճաղըմ, վէ չօգ գավմ-լէր տէջկէճէքսին. վէ օնլարըն քեարընը Լապպա՝ հէմ մալլարընը ճիւմլէ եէրին Ալահիպինէ վագֆ
14 էտէճէյիմ։ Ըալա՝ եա պէօլիւք գըզը՝ քէն-տինի պէօլիւք էյլէ. իւզէրիմիզէ մուհասէրէ գու-բուլտու. Խարաէլ գատըսընըն չէնէսինէ տէյնէք իլէ վուրտուալար։

ՊԱՐ. 5։

1 Ալ է սէն՝ եա պէյթլէհէմ Էֆրաթա՝ Լէհու-տա պինլէրինտէ քիչիւք իսէն տէ, Խարաէլտէ հէօքիւմլի սիւրճէճէք օլան՝ պէնիմ իչիւն սէն-տէն չզգաճագ. վէ օնուն չզգըշլարը գատիմտէն՝
2 էզէլի էյամտէն պէրուտըր։ ()նուն իչիւն օն-լարը՝ թա տօղուրանըն տօղուրաճագ վագթը-նատէք՝ էլէ վէրճէճէք. վէ օնուն գարընտաշլա-րընըն պագիյէսի Խարաէլ օղուլլարընա տէօնէ-
3 ճէք։ Ալ է օ տուրուտ՝ Լապպըն գուվվէթի ի-լէ՝ Էլահ՚ը Լապպըն ատընըն ճէլալի իլէ կիւտե-ճէք. վէ օնլար սաքին օլաճագլար. զէրա չիմտի
4 եէրին ուճլարընատէք պէօյիւք օլաճագ։ Ալ է

Digitized by Google

պու՝ սէլամ՚ին օլաճագ. Ա՚շուր տիյարըմըզա կէլ-
տիքտե, վէ սէրայլարըմըզա տայագ պատարգտա,
օնուն իւզէրինէ եէտի չօպան վէ սէքիզ պէյ ա-
տէմիէր գալարըրտաճաղըզ։ Ա՚ն Ա՚շուր տիյարը- 5
նը գը լը ճ իլէ՝ վէ Ա՚իսրօտ տիյարընը մէտիկլէ-
րինտէ գըրտաճագլար. վէ պիւթ Ա՚շուրտան՝ օ տի-
յարըմըզա կէլտիքտե վէ սէրայլարըմըզա տայագ
պատարգտա՝ գուրթարտաճաղ։ Ա՚ն Ա՚յա գօպան 6
պագիյէսի չօգ գավմիէր ատատընտա՝ Ա՚ապտան
սլան չի՛ կիպի՝ ատէմ պէգլէմէզ վէ ատէմ օ-
ղուլտարընա գաթըլանմազ չիմէնին իւզէրինտե
քի եազմըտըլըր կիպի օլաճագ։ Ա՚էմ Ա՚յա գօ- 7
պան պագիյէսի դաւիֆլէրտե՝ չօգ գավմիէրին
ատատընտա օրմանըն ճանաւարտարը ատատընտա
ատսլան կիպի՝ գէյտն սիւրիւխտե կէնճ ատս-
լան կիպի օլաճագ, քի օ կէչէրսէ, չիմնէր վէ եըր-
թար վէ գուրթարան օլմազ։ Ա՚չլին՝ խասիմլէ- 8
րինին իւզէրինէ գալարըրլաճագ, վէ ճիւմլէ տիւշ-
մէնլէրին գըրըրլաճագլար տըր։ Ա՚ն օլաքի օր 9
կիւնտե՝ տէյօր Ա՚ապպ՝ աէթլարընը սէնին իչլին-
տէն հէլաք էտէճէյիմ, վէ ա՚ռապտարընը խա-
րսպ էտէճէյիմ։ Ա՚էմ տիյարընըն չէհրլէրին- 10
նի հէլաք էտէճէյիմ, վէ հէփ հիսարլարընը եը-
գուճաղըմ։ Ա՚ն է էլինտէն պիւյիւքէրի հէլաք 11
էտէճէյիմ, վէ արթըգ փալճընարըն օլմայաճագ։
Ա՚ն է սէնին իչինտէն ցմափուլթարընը վէ տու- 12
րէթլէրինի հէլաք էտէճէյիմ. վէ արթըգ եղէ-
րինին ա՚մէլինէ սէճտե գլմայաճագտըր։ Ա՚ն է խ- 13
չինտէն գօրուտարընը սէօքէճէյիմ, վէ չէհրլէրինի
վիրան էտէճէյիմ։ Ա՚ն է գափֆէլէրտե իշխիւլ- 14
ճիշ՝ խը՛շմ իլէ վէ ղա՛ղապ իլէ ինթիգամ իճ-
րա էտէճէյիմ։

Digitized by Google

ՊԵՐ. 6։

1 Հալա Յապպեն սէջյլէտիյինի տինկլէյին. Գալգ, տաղլարտա նիշան էյլէ, վէ պայըրլար սէ-
2 սէնի իշիթմինլէր։ Այ տաղլար վէ եէրին գա-
վի թէմէլլէրի՝ Յապպեն նիշանըմընի տինկլէյին. զիրա Յապպեն գավմը իլէ նիշանը վար, վէ Ա-
3 րահէլ իլէ էհքիշէճէքտիր։ Այ գավմըմ՝ սա-
նա նէ՞ էյլէտիմ, վէ սէնի նէ՞ իլէ եօրտում,
4 պանա ճէվապ վէր։ Զիրա սէնի Յընըր տիյարըն-
սան չըգարտը՛մ, վէ գուլլար էվինտէն սէնի փի-
տա էյլէտիմ, վէ եօնիւնճէ Յօսէյի՝ Ահարօ-
5 նու վէ Իրեամը՛ կէօնտէրտիմ։ Այ գավմըմ՝
Յնայ փատիշահը Պալագն նէ գուրտուղունու՝
վէ պէօյր օղլու Պալաամընն օնա՝ Ը՞ իդդիմտէն
Ակիլկալետէք՝ նէ ճէվապ վէրտիյինի հալա իսդ-
րընա կէթիր, թաքիմ Յապպեն սատագաթլա-
6 րընը պիլէսին։ Յապպեն հուզուրունա նէ՞ իլէ
վարայըմ, Ալլահ Մաաալընըն էօնիւնէ տիւշէ-
յիմ. օնուն հուզուրունա պիւթիւնհանմալար՝
7 պիր եր լըրգ պուզաղլըը՞ իլէմի վարայըմ։ Յապպ
գօչլար պինլէրինտէն՝ զէյթունն եաղը ըմմագա-
րընըն օնպինլէրինտէ՞նմի հազզ էտէր. գապա-
հաթըմ իչիւն իլք էվլատըմը՝ ճանըմընն կիւնա-
հը իչիւն գարնըմընն մէյչէսինէ՞մի վէրէյիմ։
8 Յանա՝ նա՞ ատէմ՝ էյի նէչտիր խապէր էյլէտի.
վէ Յապպ սէնտէն նէ՞ գալապ էտէր, իլլա քի
շէրիա՞թի իւղրէ ամէլ էտէսին, վէ ինայէթի սէ-
վէսին, վէ թէվազո՛ւ իլէ Ալլահը նալա եիւրիյէ-
9 սին։ Յապպեն սէսի շէհրէ չաղըրըը, վէ ա՛լիմ՝
սէնին ատընը կէօրճէքտիր. տէյնէյի՛ վէ օնու
10 Քիմ թաքին էթտիյինի իշիտին։ Ցասըղըն է-
վինտէ տահա փը՛սգ խալինէլէրի՝ վէ մէղ՛ուն էք-

Digitized by Google

սիք էֆա վաՀմը։ Ոչսագ թէրաղըլէրի իլէ վէ 11
Հիլէլի դարթը դաշլարը քէսէսի իլէ պըղլանը
փաք ԹուԹայըմ մը։ Ղիւն ծնուն զէնկինէրի 12
զուլմ իլէ տօղուտուր, վէ սաքինէլերի եալան
աէցյէրլէր, վէ ախլերի աղղլարընտա Հիլէպազ
ոըր։ Ամոի պէն տաԹի սէնի վուրմագլէ խաս- 13
Թա՝ կիւնահլարըն իչիւն վիրան էտէճէյիմ։
Այն՝ եէյէճէքսին՝ վէ տօյմայաճագսըն, վէ աճ- 14
լըղըն տէրտունիւտէ օլաճադ. վէ գափաճայագսըն՝
ամմա գուրԹարմայաճագսըն, վէ գուրԹար-
տըղընը գըլըճայ վէրէճէյիմ։ Այն էքէճէքսին՝ 15
ամմա պիչմէյէճէքսին, սէն զէյԹունն պատա-
ճագսըն՝ ամմա զէյԹունն եաղը իլէ սիւրիւնմէ-
յէճէքսին. վէ շիրա էաֆաճաֆըն՝ ամմա շէրապ
իչմէյէճէքսին։ Ղիւն ()՝մրինին գանուռնըսրը 16
վէ Ա՝հապ էվինին հէսի իշլէքի սագլանըյօր, վէ
սիզ օնլարըն նասիհաթլարընճա Եիւրիւսա-
նիւզ, Թաղիմ սէնի վիրանէ՝ վէ օնուն սաքինէլե-
րինի մասխարա էտէյիմ, վէ գավմըմըն այը-
պընը չէքէսիզ։

ՊԱՐ. 7։

Այ պանա քի՝ տէվէ իրիլմիշ եաղ եէմիշի կի- 1
պի՝ պօղուլմուշ պաղըն սալգըմնպըլ կիպի օլ-
տուամ, եէյէճէք սալգըմ եօգ, ճանըմ դուրֆան-
տայը արզուլէր։ Նայէթլու՝ եէրտէն հէլալք 2
օլտու, վէ ատէմլերտէ ազղու եօգտուր. ճիւմ-
լէսի գանլար իչիւն փուտաւ գուրարլար, հէր քէս
գարընտաշընը ագ իլէ ավլար։ Օ՝իյատէսինճէ 3
էլլէր իլէ քէօԹիւլիւք էճմէքտէն էօԹիւրիւ՝
սէրվէր դալապ էտէր, գաւսը իւճրէթճէ պապէր,
վէ պէօյիւք քիմսէ քէնտի ճանընըն ֆիճինէսինի
սէօյլէր. վէ օնու ազտըրըրլար։ ()նլարըն էյի- 4

Digitized by Google

սի տիքէն կիպի՝ տօղրուսու տիքէնլիքտէն պէնէ՛ք
տիր. սէնին պէքչիլէրինին կիւնիւ՝ եօգլանմաճա
կէլտի, օնլարըն շաշըրմասը չեմտի օլաճագ։
5 Տօսթա ինանման, ահպապա կիւվէնմէն, գոյ-
նամատա եաթմատան աղզընըն գափուլարընը
6 սագլա։ Օխրա օղուլ պապայը րէզիլ էտեր,
գըզ անասընըն իւզէրինէ՝ կէլին գայընանասը-
նըն իւզէրինէ գալդար. քիշինին տիւշմինլէրի՝
7 քէնաի էվինին էհմալխափր։ Ահաճ պէն Աստ-
պա պէքլէյիմ՝ գուրթուլուշումուն Ալլահընա
գաթլանաճաղըմ. Ալլահըմ պէնի իշիտէճէք-
8 տիր։ Ահա տիւշմինիմ՝ պէնիմ իչինն սէվին-
մէ, տիւշէմ տէ գայդաճայղըմ, էյէր գարան-
լըգտա օթուրսամ, Աստպ պաճա ըշտ գօճաճագ։
9 Աստպըն խոշումընը չէքճէյիմ, զիրա օնա կիւ-
նահ էթտիմ, թա օ՝ տաւմամը կէօրիւպ՝ հագ-
գըմըն հագգ էտէնէ՛տէք, պէնի ըշտըտ չըգարըպ՝
10 պէն օնուն տատագաթընը կէօրէնէ՛տէք։ Վէ
տիւշմինիմ օլան կէօրիւնճէ, օնու այըպ էօր-
թէճէք, օվ քիմ պաճա Աստպա հաճի
տեր. կէօզլերիմ օնու կէօրէճէքլեր. չիմտի օ՝
սօգագլարըն չամուրու կիպի պատըլմագ իչինն
11 օլաճագ։ Վալէ՛լերին պինա օլունաճագ կիւն-
12 տէ՝ օվ կիւնտէ գանուն ուղագ օլաճագ։ Օվ
կիւնտէ Աշուբատան վէ հիսարը չէհրլերտէն՝ վէ
հիսարտան թա ըրմազատէք՝ վէ տէնիզտէն տէ-
նիզէ չէմ տաղտան տաղա սանաւ կէլէճէքլեր։
13 Վէ եէր՝ սաքինլերինտէն էօթիւրիւ՝ սէ՛ղարըն
ա՛մէլլերինին մէյվէսինտէն՝ խարաւ օլաճագ։
14 Վաւմընը՝ Վարմէլին օրթասընտա օրմանտա
եաշընըզ օթուրան միւլքիւնիւն սիւրիւսիւնիւ ա-
սան իլէ կիւթ. օնլար գաւթմ կիւնլերտէ կիպի
Պաշանտա վէ Ակէէ՛տտաւ օթլանաճագլար։

Digitized by Google

Ընդդէմ տիկնարընտան չըգտըղըն կիւնդէրտէքի կի- 15
պի՝ օնա մի՛ւճիզաթլար կէօնթէրճէյիմ ։
Պահփէղէր կէօրիւպ՝ ճիւմլէ գահրխմանըզգա- 16
լարընտան ուխտանաճագլար, աղզ իւղէրինէ էլ
գըյաճագլար, գուլագլարը ատաղըրնտանաճագ-
ատը ։ Նըլան կիպի գօփրուճ եաղըյաճագլար. 17
եէրին գուրթլարը կիպի մազարաղարընտան
ատիթէյէրէք չըգաճագլար. Ընդհարմըզ
Նապատան գօրգաճագլար, վէ սէնտէն խաւֆ է-
աճէքէլէր ։ Նարամազըդը ա՛ֆվ էտէն՝ վէ 18
մհրաա՛ընըն պագիյէհինին գադատհաթընտան
կէչէն՝ սէնին կիպի Ընդհ քի՞մ վար. օ՝ ղազա-
պընը էպէտէն գադզ եթմէզ. զհրա օ՝ ինա-
յէթտէն հազզ էտեր ։ () տէօնէճէք, պի- 19
զե մհրհամմէթ էտէճէք, եաթամազըզգլարը-
մըզը աւլթ էտէճէք. վէ օնլարըն հէվի կիւնահ-
լարընը տէնիզլէն տիպինէ սաճագ ։ Վա- 20
տիմ կիւնէքրտէն պէրու գադագլարըմըզդա եէմին
եթտիյին կերչէքլիյի Նա՛ գօգա՝ Ինայէթի Ընդ-
րահամ վէրէճէքտին ։

Digitized by Google

ՆԱՀՈՒՄ

Եսիօ

ՆԱՀՈՒՄԱՑ։

ՊԱՐ 1։

1 Այնէվէ իշհամը։ Յշգօշի Նահումուն վահխի-
նին քիմսալը՛տը։
2 Ալլահ ղայրը՛ վէ Խապպ ինթիգամ ալըճը
տը։ Խապպ էօճ ալըճը՛ վէ ղազա՛պ սահիպի
տիր։ Խապպ խասիմլէրինտէն ինթիգա՛մ ալըճը՛
3 տիւշմէնլէրինէ ղալա՛պ սապլայըճը տը։ Խապպ
ղազապը՛ իրագ վէ գուվվէթի պէօյիւքտիւր,
ամմա ա՛չը՛յո՛ ասլա փայք չըգարմազ։ Խապ-
պըն եոլու գասըրղատա վէ սաղանագտա՛տը,
4 վէ պուլութլար այաղընըն թօզու տուր։ Տէ-
նիզի ա՛ալրլար, վէ օնու գուրուտուր, հէմ հէվ
ըրմազլարը գուրուտուր. Պաշան վէ Կ՛արմէլ
5 սօլար, հէմ Լիպանընըն չիչէյի սօլար։ Ո՛նտան
տաղլար տիթրէրլէր, վէ պայըրլար էրիրլէր. օնուն
հուզուրունտան եէր՝ պիւթիւն սաքինլէրի իլէ
6 տիւնեա՛ պիւլէ՝ գալտըրըլըր։ Ո՛նտան խը՛շմը՛
էօնիւնտէ քի՛մ տուրա պիւլիր, վէ օնուն ղազա-
պընըն շիտտէթի էօնիւնտէ քի՛մ տայանա պի-
լիր. էօրքէսի աճէշ կիպի տէօքիւլիւր, վէ գա-
7 յալար օնտան տաղըլը՛ր։ Խապպ էյիտիր, սը-
գընթը կիւնիւնտէ գուվվէթտիր. վէ օնուա կիւվէ-
8 նէնլէրի պիւլիր։ Ա՛մմա օնուն մահալինի՛ պաս-

Digitized by Google

գրեն գուշա՛ն իւրեանց պաշտաման, վէ՛ տուշ-
քենէրունի գարանըգ գօվլայացաճագ։ Ապագայ 9
գարշը նե՛ տուշինուբսունիւգ, տուքէտունի օ
էտեր, սըգընթը խբինձի քերըե գաւլդայացաճագ։
Օխրա օնլար՝ էօրուլմուշ տունքենէր՝ վէ սէրթօշ- 10
լար կիսի սէրթօշլար իքէն, քուլլի գուրուլմուշ
սամա՛ն չէօփիւ կիսի եանացագլար։ Իքէն- 11
աէն՝ Ապագա՛ գարշը տուշինուիւգ՝ եաթաամագ
թէտալիր գուրա՛ն չէգտը։ Ապագ պէջիլէ 12
տեր. Ընլար սէլամէթ իւղրէ օլուգ՝ օգաստար
չօճ խաչեր տե, օ կէչինձէ՝ պինե էջիլէ գըրըլա-
ճագլար. ամմա սէնի ամբրթալիմ խսէտ, տրիթըգ
ամբրթմայացաճագըմ։ Ամոի հալա սէնին իւզէ- 13
րինաէն օնուն պըլունաուրուգուանու գըրաճաճ-
գըմ, վէ պաղլարընը քէսէճէյիմ։ Վէ Ապագ 14
սէնին հագգընա էմր էթտի, քի տրիթըգ սէնին
ատրնտան եայը՛լմայա. սէնին ալլահ լարընընը է-
վինաէն գյմա վէ տէօքմէ փուրթու քէսէճէյիմ.
օնու սէնին մէզարը՛ն էտէճէյիմ. զէքա թահ-
գիր օլտուն։ Իշլէ տաղլագընը իւզերինաէ 15
մէժտէճինին՝ սէլամէթ խապէրճիսինին այտգ-
լարը. պապրամլարընը դուքմ եամ Ակհուտա, ա-
տագլարընը էտայ էյլէ, վէրա տրիթըգ պիր տա-
հա սէնտէն եարամագ կէչմէյէճէք, օ՝ պիլքիւ-
լիսկե գըրըլար։

ԳԻՐՔ 2։

Վ՛ըրըձը սէնին եիւղինուն էօնիւնէ չէգտը. 1
հիսարը հը՛փզ էյլէ, եօլու պէքլէ, պէղլերի
գուվվեթլէնտիր, գուվվեթի ղայէթլէ փէքիշ-
տիր։ Օ՛խրա Ապագ կա՛ գօպուն ղուրուրինի՝ 2
կարաէլինը ղուրուր կիսի տէօնտերտի. զէրա
պաշտըճըլար օնլարը պօշաթտըլար, վէ օնլա-

Digitized by Google

3 րըն ասմա՝ չըզուգվարըներ պօզօտուլար: Ընուն
գահրիմանլարընըն գալգանը գըրմըզըլանտը,
գուվվեթե սահիպլերի գըրըղ օլտու, հաղըրլան-
մասընըն կիւնիւնտե ա՛րապա՝ տէմիր փարըզա-
լըղը իւե օլաճագ. վե մըղրադլա՛ր սալընանճագ-
4 լար: Ա՛րտպալար ասգարդլարտա գուստուրա-
ճագլար, մէչետանըստա պիրիպիրինէ ասգուշա-
ճագլար. կէօսթէրիշլերի չիրադը կիպի օլուպ՝
5 չիճէկլերը կիպի աէյիրտէճէկլեր: Կիմէրընի
անկաճագ. օնլար եիւրիւյիւշլերիտե թէօքէզէ
օղրայաճագլար. օնուն հիսարընա՛ ա՛ճէլե էտէ-
6 ճէկլեր, վե էօրթիւ հաղըրլանճա՛գտը: Ի՛ր-
մակլարըն գափուլարը աչըլաճագ, վե սէրայ եը-
7 գըլաճա՛գ: Վե թիւգտիր օլտուտե, չի՛ ե՛-
սէրճիկ չըգա. վե ճարխլերի՝ կէօյիւճէրի իւ-
զէրինե տէֆէ կիպի վուրպագ կէօյէրճինլեր
աէսի իւզե կիպի օնա՝ գուլաղտազըյաճագլար:
8 Ա՛յնէվե խսե, պիր զէմանատ՛ն պէրու սուլար հա-
վուղտ կիպի իտի. սամմա օնլար գոչէպուգ,
Տուրուն՝ տուրուն փէյղամբէր, լաքին տէօնէն օ՛-
9 մայաճագ: Կիւմիւշ եաղմալարընը, ալթընուն
եաղմալարընը. չիւն գագըմլարընըն՝ հէվի պըղու-
լու գապլարընաան ղանիմէթին ուճու եօգտուլը:
10 Ձօշ վե պօշանմըշ վե վիրա՛ն օլմուշտուր. վե
եիւրէք երիթ, հէմ՝ տիւլէր ասգուշուրլար, վե
հէվի պէլէրտե տիթրէյիշ օլուպ՝ ճիւմէհէտինէն
11 եիւվիս սիտհլը՛գ ճէմ՝ էտէր: Ա՛ֆրնի ասպալա-
նըն մէաքեանը՝ վե սրսալա՛ն եաւվուլարընըն
օմէլտը՛ք՝ տիշի սրսալան՝ էրքէք սրսալան վե
սրսալա՛ն էնիքլերի օրատտա կէզիպ՝ օնլարը իւր-
12 քիւտէն եօգտուտու: Ա՛րսլան՝ էնիքլերի իչինե
եէթէր միւտաոլի փարալար, վե տիշի սրսլան-
լարը իչինե պօղար, վե ինուէրինի շիքեաո իլէ՝

Digitized by Google

հեմ մեսքեանլարընը շիքեա՛ր իւէ տօլտուրութ:
Ինշեէ պէն սանա՝ գարշը իմ՝ տէյօր ա՛սքերլէ- 13
րին Ասպպը, վէ սնուն ա՛րապալարընը եազըպ՝
տիւթիւնէ փէօնկէրէճէյիմ, վէ սէնին կէնճ
ասլանլարընը գըլըճ նէյէճէք, վէ շիքեաբընը
եէրտէն հէլա՛ք էտէճէյիմ, վէ սէնին էլէիլէրի-
նին սէսի սրթըգ իշիտիլմէյէճէքտիր:

ՊԱՐ. 3:

Վա՛յ գանլա՛ր շէհրինէ, պիւլթիւնիւ՝ եալան վէ 1
գափըշ իւէ տօլու՛տուր, օնպա եաղմա՝ գամչը սէսի 2
վէ թէքէրլէ՛ք կըճըրտայըշը սէսի վէ ամըն սէյիր-
տիշի վէ ա՛րապա՝ շամաթասը էքսիք օլմազ:
Ինթը՝ հէմ փարլագ գըլըճը հէմ եալապգը մըզ- 3
րաղը գալտըրըր, վէ չօգ մագթուլլար հէմ նէյէ
լէշլէր օլուր, վէ պէտէնէլէրինն նիհայէթի եօգ
տուր. պէտէնէլէրինէ թէօքէզիրլէր, զինաքեար 4
գարընըն՝ զինալարը իւէ դափֆէլէր վէ պիւյիւլէրի
իւէ գապըլէլէր սաղաճա՝ հիւանիւ կիւզէլ՝ պիւ-
յիւլէր սահիպինին զինալարը՝ չօգլուղընտան:
Ինշեէ պէն սանա՝ գարշը իմ տէյօր ա՛սքերլէ- 5
րին Ասպպը, վէ սէնին եիւզիւնէ գարշը էթէք-
լէրինի աչաճաղըմ, վէ չըփլագլըղընը դափֆէ-
լէրէ՝ հէմ ա՛յըպընը մէմլէքէթլէրէ կէօսթէրէ-
ճէյիմ: Վա՛է սէնին խուզէրինէ մէքրուհլուգ- 6
լա՛ր աքաճաղըմ, վէ սէնի ըէզիլ էտէճէյիմ,
վէ սէնի ի՛պրէթ իչիւն գօյաճաղըմ: Վա՛է օ- 7
լաքի՝ սէնի հէր կէօրէն՝ սէնտէն գաչըշ տէյէ-
ճէ՛ք. Վինէվէ խարա՛պ օլտու, օնա քի՛մ ֆի-
զա՛ն էտէ. սանա նէ՛րէտէն թէսէլլի իճիլէր ա-
րայըմ: Վա՛էն՝ ըրմագլարտա սաքին օլուպ էդ- 8
րաֆընտա տուլա՛ր օլան՝ Նօամընտան էյի՞ միսին,
քի տիշ գալէ՛սի տէնիզ՝ գալէ՛սի տէնիզտէ՛ն եա-

Digitized by Google

9 Նա իտի: Հապեշ իլէ Աղլըը օնուն գուվվէթի օլուպ՝ նէհայէթի եօղուտու. Վուէթ վէ
10 ղուպիմ՝ սէնին իմտատընտա՝ իտի: Ա՛տախի սիւրկիւնէ՝ էսիրլիկէ կիթտի. օնուն մա՛սումլարը՝ տախի հէր սօգաղըն պաշընտա դաշա՝ չարփըլ-
տըլար. վէ օնուն բ՛ազէթլիլէրինին իւզէրինէ գուրա՝ աթտըլար, վէ հէփ քիպարլարը զինճիւ-
11 լէրիլէ պաղլանտըլար: Աէն տախի սէրմօշլա-նաճագըն, ղայպ օլաճագըն. սէն տախի տիւշ-
12 մէնլէր իչիւն՝ գուվվէթի արայաճագըն: Աէ-նինն հէփ գալէ՛լէրին՝ դուրֆանտալէր իլէ ինճիր աղաճլարը կիպի տիր. օնլար սիլքինի՛նճէ՝ եէ-
13 յիճինին աղզընա տիւշէրլէր: Իչիմէ գավմըն՝ սէնին օրթանտա գարըլայրտըր. սէնին տիյարը-նըն գափուլարը՝ հէրվէճհէլ սէնին տիւշմէնլէ-րինէ աչըլաճագլար. սէնին դըրդաղլարընը ա-
14 թէչ նէյէճէք: Աուհասէրէ իչիւն քէնտինէ սուլար չէք. գալէ՛լէրինի գուվվէթլէնտիր. չա-մուրա կիրիպ՝ պաղչըղա պաս, քիրէճ փուրտունու-
15 նու թա՛միր էյլէ. Ա՛րատա սէնի ամէչ եէ-յէճէք, գըլըճ սէնի գըրաճագ, սէնի օթ պէօ-ճէյի կիպի հէլալը էտէճէք. քէնտինի օթ պէօ-ճէյի կիպի չօղալթ, քէնտինի չէքիրկէ կիպի
16 չօղալթ: Պաղիրկեանլարընը կէջինն երլտըզ-լարընտան չօգ էթտին. օթ պէօճէյի խարապ
17 էտիպ՝ ուչտու: Ա՛ճաղտարլարընն չէքիրկէ կի-պի՝ վէ սէրտարլարընն չօգ չէքիրկէլէր կիպի տիր, քի սօղուգ կիւնտէ չիթլէրտէ գօնարլար, կիւնէչ տօղունճա՝ կէօչէրլէր, վէ օնլարընն մա-
18 հալի նէրէտէ օլտուղու պիլինմէզ: Չօպանն-լարընն ույուրլար, եա՛ Աշուր փատիշահը, զօր-լուլարընն եաթարլար. գավմընն՝ տաղլարընն իւ-զէրինտէ տաղըլտըլար, վէ ճէմ՛ էտէն եօգտուր:

Digitized by Google

Վերըղընա չարէ եօգտուր , եարան օնկուլմազ- 19
տըր . հէփ սէնին խապէրինի իշիտէնլէր՝ սէն-
տէն էօթիւրիւ էլ չարփաճագլար . զիրա սէնին
եարամազլըղըն քիմի՞ն իւզէրինէ տայիմա կէչ-
մէմիշտիր ։

ՀՈՎՍԵՓՈՒՍ

Եաքօպ

ԸՍՏԸՆԿՈՒԹԻՒՆՔ։

ԳԼՈՒԽ Ա։

1 Հայագիտուկ փէյղամպէրին կէօրտիւքիւ վահի տիր։
2 Նիէչ՞տէք եա՛ Ա՛ապպ ֆէրիւտա էտէյիմ՝ վէ իշլէմէյէսին, սանա զուլմտան էօթիւրիւ
3 չաղըրայըմ՝ վէ գուրթարմայասըն։ Նի՞չիւն պանա եարամազը՛դ կէօսթէրիրսին, վէ զահմե՛թ կէօրտիւրիւրսիւն. չիւն էօնիւմտէ գափըշ վէ զո՛ւլմ՝ վար, վէ տա՛վա հէմ նիզա՛ գալըը-
4 րան վար։ Ընուն իչիւն նամս պագդայ՛ օլտու, վէ շէրիա՛թ ասլա չըգմազ. չիւն ֆասըգ՝ սաատըղըն էդրաֆընը՛ ալըր. օնտան էօթիւրիւ
5 հիւլաֆ շէրաա՛թ չըգար։ Վահֆէլէրտէ կէօրիւն, վէ պաղըն, վէ Թաո՛ճիւպ էտիպ հէյրան օլուն. զէրա կիւնլէրինիզտէ ի՛շ իշլէյէճէյիմ, քի
6 նագլ օլունսա ինանմազսընըղ։ Օ՛նլրա իշթէ պէն Վէլտանիլէրի՝ օլ աճը վէ Թիւ՝ քէնտիսինին օ՛մայան մէգաեանլար զապդ էթմէք իչիւն եէրին էնինէ կէզէն՝ դահֆէյի դալարրաճաղըմ։
7 Ընը՝ հիպէթիւ վէ գօրգուլուտուր. օնուն շէրաա՛թը վէ հէօքմիւ քէնտինտէն չըգար։ Ընուն
8 ա՛թըը վէ հէօքմիւ քէնտինէն չըգար։ Ընուն ա՛թլարը փարսլարտան եէյնիտիր, վէ ախշամ

Digitized by Google

գուրտարրընտան քէսքինտիր , վէ աթելլարը
սըչրայաճագլար , հէմ աթելլարը ուզագտան
կէլէճէքլէր . նէմէյէ ա՛ճէլէ էտէն գարթալ կի-
պի ուչաճագլար : Ո՞ւմմէսի զուլմ իչուն կէ- 9
լէճէք . պէօլինքլէրին ևիւղլէրի իլէրկէ օլաճագ .
վէ գում կիպի էսքրլէր ճէմ՛ էտէճէք : Ա է օ՛ 10
միատիչա հլար մանսուրալըղա ալաճագ , վէ պէյ-
լէր օնու կիւլիւնճ օլաճագ . օ հէր հիսարա կիւ-
լէճէք . չիւն զօփրագ երըղըպ՝ օնու փէճհ էտէ-
ճէք : ( ) զէմանն օնուն րուհու տէյիրէճէք , վէ 11
ա՛սը օլուպ՝ պու գուվվէթինի ալլահընա ասյա-
պըլա սուչուն օլաճագ : ԱՀէն գատիմտէն պէրու 12
տէյի լիմին՝ եա՛ Ա՛լլահըմ Ա՛ապպ Ա՛ուգատտէ-
սիմ , էօվլէէճէչիղ . եա՛ Ա՛ապպ՝ օնու չէբրաա՛թ
իչուն թաչին էճտին , վէ եա՛ Վ՛ապպ՝ օնու թէք-
տիր իչուն թէմէլլէթտին : ԱՀօզլէրին եարա- 13
մազլըգ կէօրմէքտէն փաքտըր . վէ զուլմա պագ-
մաղա գատիրտէյիլսին . խայընլարա նի՛չուն պա-
գարսըն , ֆասըգ քէնտինտէն սատըգ օլանը
եուխտուղու վագթտա դընմայըն . Ա է աստմի 14
տէնիկլին պալըգլարը՛ կիպի էտէրսին , սէրթխէնէն-
լէր կիպի՛ քի օնլարա հէգքիւմէթ էտէն եօգտուր :
( )նլարըն հէփհսինի վօլթա իլէ չըգարըրլար , 15
օնլարը քէնտի ազլարը՛ իլէ գուխթարլար , վէ օն-
լարը՝ սաչմասը՛ իլէ գօփլարլար . օնտան էօթիւ-
րիւ շատ ու մէսրուր օլուրլար : ( )նտան էօ- 16
թիւրիւ աղլարընա գուրպան էտէրլէր . վէ սաչ-
մալարընա պուհուր եագարլար . զիրա հիսաէ-
լէրի օնլար իլէ սէմիզ՝ վէ դաա՛մլարը նէֆֆա-
տիր : Պունտա՞ն էօթիւրիւմիւ աղլարընը պօ- 17
շալտըպ՝ տայիմա դահֆէլէրի գաթթ էթմէյէ
թէհամմիւլ էթմէզլէր :

Digitized by Google

ՊԱՐ. 2:

1 Յեվակեթիմտե տուրաճաղըմ, վե գալէնին իւ-
զերինտե, օհուրուպ՝ պէգլէյճէյիմ, քի կէօ-
րէյիմ պանա նէ սէօյլէր, վե թէգտիրիմ իւզե-
2 րինէ նէ ճէվապ վէրէյիմ: Վե Ի՛ապ պա-
նա ճէվապ վէրիպ տէտի. Ի՛ույլը եաղըպ՝ լէվ-
հալար իւզերինտե պէյան էյլէ, թաւ քիմ օնու
3 օղուլան սէյիրտե: Օ իրա րուէյա՝ ատհա մու-
ային վայգի իչիւն տիւր, ամմա էնճամլնա վէր-
Տօղա ա՛ճէլէ էտէճէք, եալան չը՛գմայաճագ. է-
յէր կէճիքիրսէ, օնուն իչիւն պէգլէ. զիրա էլ-
4 պէթթէ կէլէճէք, կէճ գալմայաճագտըր: Իչ-
թէ եիւճէլմիշ ճանը՝ օնտա րահաթ տէյիլտիր.
5 ամմա սատըգ՝ իմանը՛ իլէ եաշայաճագտըր: Վե Է
լաքին չէրապ ազտըրըճըտըր. ատէմ՝ մաղրուր օ-
լուպ՝ րահաթ տուրմազ, չիւն ճանընը ճէկէնե-
նէմ կիպի կէնիշլէտիր, օ իսկ էօլիւմ կիպի օ-
լուպ՝ տօյմազ, իլլա քէնտինէ հէվի գաւֆէլէրի
տեվէլիրիր, վէ հէվի գավմլէրի քէնտինէ գօփ-
6 լար: Պունլարըն ճիւմլէսի օնուն իւզէրինէ մէ-
ա՛էլ գալտը՛րմայաճագլարմը, վէ օնու զէվգ քէ-
սինտիսի իլէ՝ Վայ քէնտիսինին օ՛լմայանը չօ-
ղալտանա, նի՛չ՛էնտէք, վէ քէնտի իւզերինէ ըէկէն-
7 լեր եիւքլէտինէ՝ տէ՛մէկէճէքմի: Վէնի ըսը-
րտաճագ օլանլար ափանսըզ գա՛լգմայաճագլարմը,
վէ սանա սըգըրնէը վէրէճէք օլանլար ոյանըպ՝ սէն
8 օնլարա եաղմա օ՛լմայաճագմըսըն: Օ իրա սէն
չօգ դաւֆէլէր սոյտուղուն իչիւն, սէնի տա
գավմլէրին հէվի պագիյէսի սոյաճագ, ատէմ գան-
լարընտան վէ տիյարըն՝ չէհրին՝ վէ օնտա հէվի
սաքին օլանլարըն զուլմունտան էօթիւրիւ:
9 Վ՝ա՛ քէնտի եվինէ ֆէնա դամ՝ իլէ դամ՝քեար

Digitized by Google

օլանա, քի ետ վասընը նիւքսէյ գըյա, քէօթիւ-
նիւն փէնէհնտէն քէնտինի գուրթարա։ Ղօգ 10
գամլէր քէսմէքլէ՝ քէնտի էվինէ այրըպ օլաճա-
ղը տիւշիւնտիւն, վէ ճանընա կիւնահ էթտին։
Ի՛րա դաշ՝ տիվարտան ֆէրիւանա էտէճէք, վէ 11
ճէրթէք քէրէսթէէն ճէվապ վէրճէք։ Ալ ա՛յ 12
գանլար իլէ շէհր պինա էտինէ՝ վէ ֆիւճիւր իլէ
գաւապա գայիմ էտինէ։ Իշթէ ա՛նգերլերին 13
Ի՛սպպընտան տէյի՛լմի քի՝ գամլէր սաթէշ իչին
եօրուլուրլար, վէ խամէթլէր պօշ օլա՛ն իչին
էմէք չէքերլէր։ Ի՛րա եէր՝ Ի՛սպպ ի՛զէ- 14
թինին ի՛լհինտէն՝ սուլար տինթիգի գափլարը
կիպի տօլաճագտըր։ Ալ ա՛յ տօսթունա իչէրինէ, 15
սանմա՛ քի դուլումունու պօշալտըրըրլըն, քի օնլարը
տաթի սէրթօշ էտէսին, թէնքիմ օնլարըն չըփ-
լագլըղընը կէօրէսին։ Ի՛զէկտէն զիյատէ ա՛- 16
յըպ իլէ տօյտուն. ա՛ն տաթի իչ, վէ ղուլֆէնի
աչ. Ի՛սպպըն սաղ էլինին գատէկի սանա տէօ-
նէճէք, վէ ի՛զէկինին իւզէրինէ այրպ գուսմադ
օլաճագ։ Ի՛րա ա՛նի՝ ատէմ գանընտան վէ 17
տիյարըն՝ չէհրին հէմ օնտա հէմ սաքին օլան-
լարըն զուլմունտան՝ Իսկանընըն զուլմու վէ հայ-
վանլարըն՝ ծնլարը գօղուտուտանըն գափը շըլ էօր-
թէճէք։ Ի՛սկիրճըլըներն օյտուղու օյմա փուր 18
տէօքմէ փուր վէ եաղանը էօյրէտէն նէյի՞ եա-
րար, քի եափճըսը՝ եափտըղը շէհրին իւզէրինէ
կիւվէնէ, քի տիւնիզ փուրթլար եափա։ Ալ ա՛յ 19
օտուն՝ Ա՛յան, վէ տիւնիզ դաշա՝ Վ՛այզ տէյէ-
նէ. օ էօյրէտիր, իշթէ ալթուն վէ կիւմի՛շ իլէ
գաւիլտըր, ամմա՛ իչինտէ տալա բուհ եօգտուր։
Ի՛սպպ իսէ մուգաւտատես հէյքէլինտէ տիր. օնուն 20
եիւզինտէն սուս օլ՝ եա՛ պիւթիւն եէր։

Digitized by Google

ՊԱՏ. 3:

1 Ի կէս ինչ օրի իջանէր Հապագոզ փէյլամպէրին տուած սքտրը։
2 Այս Պապ սէնին խապէրինի իշխեցիմ, վէ գօրդուսմ. ամէլինի ըլլարըն օրթասընտա իհտա էյլէ, ըլլարըն օրթասընտա պիլտիր. զատա
3 զապտա մէրհամէթ գիլըր էյլէ։ Ալլահ ինէյմանտան՝ վէ Մուգատտէս փարայն տաղընտան կէլտի. Հէլա. օնուն ճէլալի կէօքլէրի գափլատը,
4 վէ եէր օնուն համընընտան տօլտու։ Ա է օնուն ըշղը կիւնէշ այտընըղը կիպի իտի, օնուն էլինտէն՝ փէրթեվէլեր չըգըր. վէ գուվվէթինին էօր-
5 թիւսիւ օրատա իտի։ Ա օնիւնճէ գառ՛ուն կիտէրիտի, վէ այագլարը արտընճա հիւմմայ չըգարը-
6 տը։ Ո՝ տուրուպ եէրի էօչէտիւ, պագտը, վէ գահիվելեր տիթրէթտի, վէ էպէտի տաղլար տա-
ղընտրլար, վէ եզէլի պայըրլար էյիլտիլեր. օնուն
7 գատիմ եօղլարը վար։ Ա Ուշանըն չատրըլարը-
նը սըգընճի ալճընտա կէօրտիւմ. Ա Գտիան տի-
8 յարընըն խայմէլերի տիթրէտիլեր։ Ա Ատպ՝ ըր-
մանգլարա՞մը ղազապլանտը, խըշմըն ըրմանգլա-
րա՞մը իտի, տարղընըղըն տէնիզ՞մի իտի, քի
սաճլարընա՝ խէյլա այրապալարընա պինտին։
9 Ա այըն պիլքիւլիյէ չըփլանտը, սըպդարա օյան
նէմինլէրէ՝ ինչն սէօզիւնէ կ՛օչէ. Ա էլա. եէրի
10 ըրմանգլարա եարտըն։ Տաղլար սէնի կէօրիւպ՝
տիթրէտիլեր, տուլարըն ճէօղտունլուգու կէչտի.
էնկին՝ սէսինի վէրտի, էլլէրինի եիւքսէյէ գալ-
11 տըրտը։ Ա կիւնէշ իլէ այ՝ զէվալընտա տուրտու.
օնլար սէնին օդլարընըն ըշղը իլէ՝ եալապդգ
մըզըտաղընըն փարայըշղը իլէ եիւրիւտիւլեր։
12 Ա էրի էօրքէ իլէ կէղտին, զաշպ իլէ գափֆէլէր

էլտին։ Կամվընըն խելասը՝ իչուն՝ մեսիհին խ- 13
լե խելաս իչուն չըտըն. ֆասըղըն՝ էվինտեն՝
թեմելի թա պօղաշատէք աչմաղըլա՝ պաշ էվ-
տին. Ալես։ Տէյնէքլերի իլե սէրտարլարընըն 14
պաշընը՝ վուրտուն. պէնի տաղըմագ իչուն դա-
սըղա կիպի եիւրիւտիւլէր. սէվինճլէրի՝ ֆագի-
րի կիզլատե եէմէք կիպի խոր։ Ամլարըն իլե 15
տէնիզտէ՝ չօգ սուլարըն գայնայը շընատա կէզտին։
Ինչիտիմ՝ վէ գարնըմ տիրիլտի, սէտատան 16
տուտագլարըմ տիրիլչտի, քէմիքլէրիմէ չիւ-
րիքլինք կիրտի, վէ ա՛ղլէթի կիւնիւնտէ բա-
հաթլանայը՛մ տէյիւ՝ ալըրմտա տիրիլտիմ, ո՝
գավմա չըգընճա, օնլարը պէօլիւքլէրի իլե գը-
րտաճագ։ Ինչէր ինճիր աղաճը ֆիլիս վէրմէզսէ, 17
վէ ասմալարտա մէյվէ օլմայտա, պէյթունըն
իչի խիլսիֆ էտէրսէ, վէ թաղըլալար եէյէճէք
վէրմէլլէրսէ, աղըլտան գօյուն քէսիլի՛րսէ, վէ ա-
խորլարտա սըղըր օլմայտա տամխ՝ պէն Ամպպ- 18
տա շաղլանաճաղըմ. խելասըրըն Ալլահ գընտա
մեծրուր օլաճաղըմ։ Ամպպ Ալլահ գուվվէ- 19
թիմ տիր, վէ այագլարըմը քէյիքինքինէ տէօն-
աերէճէք, վէ պէնի ֆիւքսէք եէրլէրիմէ՝ կէզտի-
րըճէք։

Ինկինօմ իւզրէ՝ մուսիգաթ պաշը իչուն։ 20

Digitized by Google

ՍԼՓՈՆԱՑ

Եսթեր

ԺՈՓՈՒԻԾ

ԳԼՈՒԽ 1

1 Եւ եղեւ ի ժամանակս Ասուերի՝ զոր Ասուերն
կայսրեցոյց ի վերայ հարիւր քսան եւ եօթն
գաւառաց՝ Հնդկաստանէ մինչեւ Եթովպիա,
2 ի ժամանակին յորում նստաւ Ասուերն ի գահ
թագաւորութեան իւրոյ՝ որ էր ի Շուշան
3 մայրաքաղաքին, ի թուականութեան երրորդ
ամի թագաւորութեան իւրոյ՝ արար խրախոյս
ամենայն իշխանաց իւրոց եւ ծառայից իւրոց՝
զօրաց Պարսից եւ Մարաց, ազնուականաց եւ
իշխանաց գաւառաց առաջի իւրոց,
4 երբ ցուցանէր զհարստութիւն փառաց թագա-
ւորութեան իւրոյ եւ զպատիւ զօրութեան
մեծութեան իւրոյ աւուրս բազումս՝ հարիւր
եւ ութսուն աւուրս։
5 Եւ յորժամ լցան աւուրքն խրախոյսին՝ արար
թագաւորն ամենայն ազգաց՝ որ գտանէին ի
Շուշան մայրաքաղաքին, ի մեծէ մինչեւ ի
փոքր, խրախոյս եւթն աւուրս յաւլիի պարտէզ
6 արքունի պալատին իւրոյ։ Սպիտակ, կանաչ
եւ կապուտ վարագոյրք կախեալք էին ի
սպիտակ եւ ի կարմիր կտաւ ի ծալս մանեայ
եւ ծիրանի ի գաւազանս արծաթեայս եւ ի
սիւնս մարմարիոնեայս. բազմոցք ոսկեղէնք
եւ արծաթեղէնք ի վերայ յատակի պորփիւրի
եւ մարմարիոնի եւ սեդեայ եւ սպիտակ քարի
7 եւ սեւ քարի։ Եւ ըմպելիք ոսկեղէն ամանիք
եւ ամանիք ամանեղէն տարբերեալք, եւ գինի
արքունի բազում՝ ըստ ձեռն արքունի։

Digitized by Google

կիւնիւ եագբ՝նտրք. չիւն Ի՝ատպ գուրպան Հա-
ղորլատը, տա՛վէթլիլէրինի թագութիս էյլէտի:
Ա է օլաքի Ի՝ատպըն գուրպանը՛ կիւնիւնտէ՝ սէր- 8
վէրլէրի վէ փոստիշահըն օղուլլարընը՝ վէ հէփ
եատ եա՛վատ կիւնլէրի եօգլայաճաղըմ: Էմ 9
օլ կիւնտե եշիքտեն հէփ տղչքայանլարը՝ էֆէն-
տիլէրինին էվինի զուլմ վէ հիլե իլե տօքտուրան-
լարը եօգլայաճաղըմ: Ա է օլաքի օլ կիւնտե՝ 10
տէյօր Ի՝ատպ՝ պաղըգ գափուտունտան ֆէրքեատ
սէսի վէ Ա՝շնէտեն Ինիլէյիչ վէ պայըրլատման
պէօյիւք գըրղը՛ն օլաճագ: Ինիլէյին՝ էյ Ա՝նա- 11
թէշին սաքինլէրի. զիրա հէփ պաղիրկեան գավ-
մը գըրըլսը, հէփ կիւմիշ կէմիրէնլէր հէլաք
օլսուն: Ա է օլաքի օլ զէմանտէ՝ Ա՝ղրուշալիմի 12
չիքաղըլար Ինէ ֆէֆիլիչ ետէճէյիմ՝, վէ գօր-
գուլարը իւզէրինտե պատաշ գուրան քիմսէլէրի՝
եհուրէքլէրինտե՝ Ի՝ատպ էյլիք էճմէ՛զ քէմիլիք
տա էճմէզ տէկէնլէրի եօգլայաճաղըմ: Ա է 13
օնլարընն մալը եաղմա՝ վէ էվլէրի վիրմէն օլաս-
ճագ. վէ էվլէր պինա էտէճէքլէր՝ ամմա օնլարդա
սաքին օ՛լմայաճագլար, վէ պաղլար տիքէճէքլէր՝
ամմա օնլարընն շէրայընը բիլմէյէճէքլէր: Ի՝ատպ 14
պըն պէօյիւք կիւնիւ եագբ՝նտրք, եագբ՝նտրք,
վէ փէք այճէլէ էտեր. Ի՝ատպ կիւնիւնիւն սէհէր
Ի՝նէյօր. գահրիմանն օրատտա ասճը պաղըրաճագ:
() կիւն՝ զաւալլը կիւնիւ տիւր, սը՛գլէթի վէ սէ- 15
շագաթի կիւնիւ՝ խաւրտա վէ վիրմէն օլմագ կիւ-
նիւ՝ գարանլըգ վէ գարարթը կիւնիւ՝ պուլութի
վէ տումանն կիւնիւ տիւր. Խասրը շէհրլէրէ 16
գարշը վէ նիւքսէք գուլլէրէ գարշը պօրու վէ
նամ՛րա կիւնիւ տիւր: Ա է տէմլէրի ս՛ըգլէթէ 17
սալաճաղըմ՝, վէ քէօրլէր կիպի կէզէճէքլէր.
զիրա Ի՝ատպա կիւնահ էթմէյլէր. վէ օնլարընն

Digitized by Google

գանը թօզ կիպի վէ լեշլէրի կիւպրէ կիպի տէօ-
18քիւլէճէք։ Իապպէն էօքքէսի կիւնիւնտէ կիւ-
միշլէրի պիլէ՝ ալթունլարը պիլէ օնլարը գուր-
թարմաղա գատեր օմմայաճագ, իլլա պիւթիւն
հէր՝ զայրէթինին ալէճէնտէն թէլէֆ օլաճագ.
զիրա օ՝ ղայէթ չափուք՝ հէրին հէսի սաքինլէ-
քինէ տիւքէտիշ էտէճէք տիր։

ՊԱՐ. 2։

1 Վէնտի քէնտինիզի թէֆթիշ վէ թէֆեհհիւս
2 էտին՝ եա ուէաննազ գաիֆէ, մուգատէր
տօղումնազտան՝ կիւն սաման չէօփիւ կիպի կէշ-
մէղտէն էվվէլ, Իապպէն ղաղալարընը խըշըմը իւ-
զէրինիզէ կէչմէզտէն էվվէլ, Իապպէն էօրքէսի
3 կիւնիւ իւզէրինիզէ կէլմէզտէն էվվէլ։ Իապպէ
գալապ էտին՝ Էյ հէրիս ճիւմլէ Հալիմլէրի, սիզ
քի շէրիաթիմնաճա ա՛մէլ էտէքտիզ. սաատագաթ
գալապ էտին, ալչագ կէօնիւլլիւք արայընը, պէլ-
քի Իապպ խօշնընէն կիւնիւնտէ կիզլէնէճիզ։
4 Օխիրա Ի՛զա Թէհրը օլունմուշ՝ Ի՛շգէնէն վիրանէ
օլաճագ. Ի՛շտուտու էօյլէյին գօվաճագլարը, վէ
5 Ի՛դրօն քէօքսէն գօփաբըլաճագ։ Վէ Ա՛յ տէ-
նիզ եաըսընտա սաքին օլանլարա՝ Վէհլէհիլլէր
գաիֆէսինէ. Իապպէն սէօզիւ սանա՝ գարշըտընը
եա՛ Վէհհիհիմլէր տիյարը Վանասան՝ սէնի տա-
խի սաքին օմմայանատէք խարաճագ էտէճէյիմ։
6 Վէ էօնիզին եաըսընը չօպանլար իչիւն օպալարի
7 Հավու-ղլար վէ գօյուն աղըլլարը օլաճագ։ Վէ
եաըլը Ի՛նէհուտա էվի պագիյէսինին օլաճագ. օն-
լարըն իւզէրինտէ կիւտէճէքլէր. ախշամնա Ի՛շ-
գէլօնուն էվվէրինտէ եաթաճագլար. զիրա օնլա-
բընն Ի՛լլահը Իապպ օնլարը հօգլայաճագ, վէ օն-

Digitized by Google

լարքն էախրկիչինի տէօնտէրէճքտիր։ Ա՝օսպէն 8
սիթէվինի վէ Ա՝մմօն օղուլլարընըն քիփրլէրի-
նի իշխիթմիշ, քի օնլար գավմըմա սիթէմ էթ-
տիլէր, վէ օնլարըն սինօթու իւզէրինէ թէքէպ-
պիւր էթտիլէր։ Ա՝նան իչիւն Ա՝տրահէլին Ա՝- 9
լահը ատաքէրլէրին Ա՝տպարը տէր քի՝ Պէն սաղըմ,
էլհէթթէ Ա՝օսպ Ա՝օտօմ կիպի՝ վէ Ա՝մմօն օ-
ղուլլարը Ա՝օմրա կիպի տիքէնլէր միւլքիւ վէ
դուզ մայտէնի վէ եպէտէն վիրանէ օլաճագ.
գավմըմըն պագիյէսի օնլարը եաղմալայաճագ,
վէ դաւիֆէլէրին գալանլարը օնլարը զայդ էտէ-
ճէք։ Պու օնլարա՝ մաղլուբլուգլարը իչիւն օ- 10
լաճագ. զիրա օնլար ատաքէրլէր Ա՝տպալընըն գավ-
մընա սիթէմ էթտիլէր, վէ միւթէքէպպիր օլտուս-
լար։ Ա՝տպալ օնլարըն իւզէրինէ հիյպէթլու օ- 11
լաճագ զիրա օ՝ եէրին հէփ ալճահլարընըն հէլաք
էտէճէք. վէ դաւիֆէլէրին ատալարը օնա՝ հէր
պիրի քէնտի մանհալինտէն սէճմէ գլուճագ։
Ամէ տախի՝ եա՝ Ա՝պահէլիլէր՝ գլուճմընըն մագ- 12
թուլլէրի օլաճագտըղ։ Ալ է օ՝ էլինի փօրեաս 13
ճանիպի իւզէրինէ ուզատաճագ, վէ Ա՝շուրու հէ-
լաք էտէճէք. վէ Ա՝մինէմէի վիրանէ՝ չէօլ կի-
պի գուրու եէրէ տէօնտէրէճէք։ Ալ է օնուն օր- 14
թասընտա սիւրիւլէր՝ դաւիֆէլէրին հէփ հայվան-
լարը եաթաճագ. կէրէք բահամ կէրէք քիրփի
օնուն չարտագլարընտա կէճէլէյէճէքլէր. փէն-
ճէրէլէրինտէ սէս էօղիթճէք, էշիքլէրինտէ խա-
րապլըգ օլաճագ. զիրա էրզ քէրէսթէսինի ատ-
յաճագ։ Ա՝ էն չէհր պու տուր, քի էմնիյէթի 15
իւզէրէ սաքին իտի, քի եիւրէյինտէ՝ պէն իմ,
վէ պէնտէն զայրի եօգտուր տէտի. Ա՝իճէ վի-
րանի՝ ճանավարլար եաթաղը օլտու. օնտան հէր
կէչէն ըսլըգ չալաճագ, վէ էլինի սալայաճագ։

Digitized by Google

ՊԱՐ. 3։

1 Ալ ա՛սը վէ մուրտար վէ ղալը՛մ շէհրէ։
2 Յէօզէ իդաա՛թ էթմէտի, թէտիպ գապուլ էթ-
մէտի, Յ՛ապպա կիւվէնմէտի, Յ՛ալահընա եագ-
3 լա՛մատը։ Յերվէրլերի՝ օնուն իչինտէ պէօյիւ-
րէն արալընլա՛ր տըր, գատըլտըր՝ ախշամ գուրտ-
լարը տըր, սապահ՛ատէ պիր շէյ գօմմաղտըր։
4 Փէյղամպէրլերի քիպի՛ր՝ խալը՛ն քիմսէլէր տի՛ր.
օնուն քեահինլերի Յ՛ագաէսէյի մուրտարլատը-
5 լար, շէրիա՛թա զօր էթտիլէր։ Յատըգ Յ՛ապպ՝
օնուն օրթասընտատըր, ծ՛ եարամազըդ իշլե-
մէզ. սապա՛հ պէ սապա՛հ շէրիա՛թընը պյտըն-
լըղա՛ չզգարըր, էքսիք տէյիլ. զալը՛մ իսէ ու-
6 թանմագ պիլմէզ։ Գ՛ահիֆէլերի հէլալը էթտիմ,
գալէ՛ պէտէնլերի վիրան օլտու, սօգագլարընը՝
կէչէն գօմպայտրագ՝ խարտա՛ էթտիմ. շէհրլերի
7 ատէմսիզ՝ սաքինսիզ գալըպ պօզուլտու։ Տէտիմ
քի՛ Յ՛ալահ թէ պէնտէն գօրգուպ՝ թէտի՛պ գա-
պուլ էտէճէքսին, վէ օնլարըն մէքէհանը հէլալ
օ՛լմայա, օնու նէգատար եօգլատը՛մ իսէ տէ.
ամմա էրքէն գալըպ՝ հէփ ա՛մէլլերինի պօզտու-
8 լար։ Գ՛նուն իչինն պէնի՝ շիքեաթա գալդտը-
զըմ կիւնտէ պէքլէյին՝ տէյօր Յ՛ապպ. զիրա
հէօքմիմ գափֆէլերի ճէմ՛ էթմէ՛ք՝ մէմլէքէթ-
լերի տէվ՛իրմէ՛ք տի՛ր, քի օնլարըն իւզէրինէ
էօլքէմի՝ ճիւմլէ զազապըմընն խըշմընը՝ տէօքէ-
յիմ. զիրա զայրէթիմին ահէչինտէն՝ պիւթիւն
9 եէր թէլէ՛ֆ օլաճագ տըր։ Գ՛իրա օզէման գամմ-
լէրէ՝ տուտուգ փաքլըղը տէօնտէրէճէյիմ, քի
Հ՛էփիսէ Յ՛ապպըն ատընան՛ինտ՛ էտէլէր, քի օնա
10 կէօնիւլ պիրլէ ի՛պատէթ էտէլէր։ Գ՛ապէշ ըր-
մաղընըն էօթէնինինտէն տուա՛ճիլերիմ՝ տաղըլ-

Digitized by Google

մը շարքովն գրեը՝ փեշքեշիմի՛ կեթիրէճքէք։
11 Ով կիւնտէ՝ պանա օր գապահաթի էթտիկին հէփ
ամէլլերիտէն ութանմայաճագսըն, զիրա օ զէ-
ման սէնին իչինտէն սէնին ղուրուրինէ ֆէրրահ
էտէնլերի կիտէրէճքիմ, վէ արթըգ մուգատտէս
տաղըմտա պիր տահա քիար էթմէկէճքէքսին։
12 Ալ՝ սէնին իչինտէ ֆագիր վէ եօխսուլ գալմ
պագի գոյաճաղըմ, վէ Ղապպըն ատընա իամի-
էտէճքէքեր։ Իսրաէլին պագիկէսի եարամազըդ
13 էթմէկէճքէք, վէ եալան սէօյլէմէկէճքէք, վէ օն-
լարըն տղընտա հիլէպազ տիլ պուլունմայա-
ճագ. զիրա օնլար օթլանաճագլար, վէ եա-
թաճագլար, վէ իւզքիւտէն օլմայաճագտըր։
14 Ղաղմէ՛ օգու՝ եա՞ Ալհըն գրեը, կիւլպեանկ չէք՝
եա՞ Իսրաէլ. պիւթիւն եիւրէքտէն շատ ու
15 մէսրուր օլ՝ եա՞ Եէրուշալիմ գրեը։ Ղապպ
սէնին հէօքմիլէրինի կիտէրտի, տիշմէնինէ գօվ-
տու. Իսրաէլին փատիշահը Ղապպ՝ սէնին օր-
թաճանտա տրը, արթըգ պէլա կէօրմէկէճքէքսին։
16 Ով կիւնտէ Եէրուշալիմէ՝ Կօյգմա, վէ Ալհօնա՝
17 Իղէրին կեվշէմէսին տէնիլէճէք։ Ղլահրն
Ղապպ սէնին իչինտէ գահրիմանն տրը, օ՝ խե-
լաս էտէճքէք. օ՝ սէնին հագգընա շատլըգ իլէ
սեվինէճքէք, մուհապպէթինտէ ա՛ֆվ էտէճքէք,
սէնին հագգընա նադմէ՝ իլէ մէսրուր օլաճագ։
18 Ալհընտէն օլան պայրամտան էօթիւրու էլէմ
էճքմիշլերի տեվշիրէճէյիմ՝ քի օնլարըն իւզէրի-
նէ սիթէմ եիւճ խտի։ Իշթէթ պէն օլ զէման-
19 տէ՝ սանա հէփ ճէֆա էտէնլեր իլէ իշ կեօրէճէ-
յիմ, վէ ագաաղը խելյա էտէճէյիմ, վէ գօ-
վուլմուշու ճէմ՝ էտէճէյիմ, վէ օնլարը՝ ճիւմլէ
ութանաթգլարը եէրտէ՝ մէտհ վէ սա՛ղ իչինն գօ-
յաճաղըմ։ Ով վագթտա սիզի կէթիրէճէյիմ, 20

վէ օվ վագթատա սիզի ճէմ՝ էտէճէյիմ. զիրա էսիրլիյինիզի կէօզլէրինիզ էօնիւնատէ տէօնտէյիմտէ՝ սիզի եէրին հէփ գավմլարընտա նատ՝ վէ մէ՛տհ իչիւն գօյաճաղըմ՝ տէյօր Խատպ։

ՀԱԿԱՑ

Ելից

ԸՆԴՆԵՑԻ

ՊԱՐ. 1։

Տաւեաւվեշ փատիշահըն իքինճի եըլընտա՝ ալ- 1
թընճը այտա՝ այըն պէրինճի կիւնիւնտէ Լէ-
հուտա վալիսի Հ՚ալթիէլ օղլու Օֆրուպաթելէ
վէ Լէհօասատագ օղլու պէջիւք քահային Լօ-
շուա՛յէ Հ՚ակկայ փէյղամպէրին եէտի իլէ Ի՚ապ- 2
պըն սէօզիւ օլուպ տէտի. Ի՚աքէրլէրին Ի՚ապ-
պը սէօյլէյիպ պէջյլէ տէր. Պու գամմ՚ Տահա
վագթ՚ Ի՚ապպ էվինին եաճըլաճագ վագթը կէլ-
մէտի տէր։

Իմոի Հ՚ակկայ փէյղամպէրին եէտի իլէ 3
Ի՚ապպըն սէօզիւ օլուպ տէտի. Ալիզէ սիզ գա- 4
վանը էվլէրտէ սաքին օլմազա վագթ վա՛ր տա՛
պու էվ խարա՞պմը գալա։ Ի՚աքին Հիմոի ա՛ս- 5
քէրլէրին Ի՚ապպը պէջյլէ տէր. Ալիւրէքլէրի-
նիզի եօլլարընըզա՛ գոյուն։ Ձօգ էքտինիզ՚ ամ- 6
մա ան կէլթիրտինիզ, եէտինիզ՚ ամմա տօյմա-
տընըզ, իչտինիզ՚ ամմա գաՆմատընըզ, կիյին-
տինիզ՚ ամմա ըսպընմատընըզ, վէ իւճրէթիլէ
իշլէյէն՝ իւճրէթիի տէվլիք քէսէ իչիւն էտինիր։
Ի՚աքէրլէրին Ի՚ապպը պէջյլէ տէր. Ալիւրէքլէ- 7
րինիզի եօլլարընըզա՛ գոյուն։ Տաղա չօգըզ՝ 8

Digitized by Google

աղաչէ կէթիրին, վէ էվի եաիբըն, վէ օնտան
րաղի օլաճաղըմ, վէ ի՛ղէթլէնէճէյիմ՝ տէյօր
9 Իսպպ։ Ձօղա պագտընըղ, վէ իչթէ ալ օլ-
տու. վէ էվէ կէթիրտիւիղ, ամմա պէն օնա
իւֆիւրտիւմ. Այ՛ Իչիւն՝ տէյօր ա՛քէրլէրին
Իսպպը. Այվի՛մ իչիւն՝ քի օ խարապ տրը, վէ
սիզ հէր քէս քէնտի էվինէ սէյիրտիրտիղ։
10 Ինուն իչիւն իւղէրինիզտէ՝ կէզք չիհտէն գալ-
11 տը, եէր տաիսի մէյվէսինտէն գալտը։ Վէ
նէրին իւղէրինէ՝ հէմ տաղլարըն իւղէրինէ վէ
պուղտայըն իւղէրինէ վէ շէրապըն իւղէրինէ վէ
զէյթո՛ւն հաղընըն իւղէրինէ՝ վէ եէրին չըգարտը-
ղը շէյլէր իւղէրինէ՝ վէ ատէմլէրին իւղէրինէ
հէ՛մ հայվանլարըն իւղէրինէ վէ էլլէրին հէփ
էմէյի իւղէրինէ գօրագըղ չաղըրտըմ։
12 Իմոի Ր՛ալթիէլ օղլու Ո՛էրուպապէլ վէ Ի՛է-
հօսատաղ օղլու պէօյիւք քեահին Ի՛օշուա՝ վէ
գավմըն հէփ պագիյէսի քէնտիլէրին Ի՛լլահը
Իսպպըն սէօզիւնէ՝ վէ օնլարըն Ի՛լլահը Իսպպ
օնլօ կէօնտէրտիյի Ե՛ակկայ փէյղամպէրին
սէօզիւնէ իդա՛թ էթտիլէր, վէ գավմ Իսպ-
13 պըն եիւղիւնտէն գօրգտու։ Իմոի Իսպպըն
էլէ իլէյի իլէ օլան՝ Իսպպըն էլէխի Ե՛ակկայ՝
գավմա սէօյլէյիպ տէփտի. Պէն սիզին իլէ իմ՝
14 տէյօր Իսպպ։ Իմոի Իսպպ՝ Ի՛էհուտա վալի-
սի Ր՛ալթիէլ օղլու Ո՛էրուպապէլին րուհունու
վէ Ի՛էհօսատաղ օղլու պէօյիւք քեահին Ի՛օ-
շուանըն րուհունու վէ գավմըն պիւթիւն պա-
գիյէսինին րուհունու ույանտըրտը, վէ վարտը-
լար, վէ քէնտիլէրին Ի՛լլահը ա՛քէրլէրին
15 Իսպպըն էվինտէ իչ իչէհտիլէր՝ Տարեավէշ
փատիշահըն իքինճի հը լընտա ալճընճը այըն
հիյրի տէօրտինճիւ կիւնիւնտէ։

Digitized by Google

ՊԱՐ. 2։

Եւ տինձի այսպ՝ այլն խիրմի պիրինձխսինտէ՝ 1
Հակկայ փէյղամպէրին եէտի իլէ Իապպըն սէօ-
զիւ օլուպ տէտի. Հալա Եհուտա վալխի 2
Ղալթիէլ օղլու Հէրուպաապէլէ վէ Եհօսա-
տագ օղլու պէօյիւքքահնին Հօշուա՛յէ վէ գավ-
մըն պագխինէ սէօյլէյիպ տէ. Այդտէ՝ պու էվին 3
էվվէլքի ի՛զէթինտէ կէօրմիւշ գալան քի՛միր,
վէ սիզ օնու չիմտի նի՞ճէ կէօրիյօրսուզ, օնուն
եանընտա կէօղլէրինիզտէ հիչ կիպի տէյի՛լմի։
Ասմի հալա գուվվէթլէն՝ եա՞ Հէրուպաապէլ 4
տէյօր Իապպ, հէմ եա՞ Եհօսաատագ օղլու
պէօյիւք քեահնին Հօշուա՛ գուվվէթլէն, վէ
տէյապրն հէմ գավմը՛ տախի գուվվէթլէնին՝ տե-
յօր Իապպ, վէ ի՛չ կէօրմէն. զիրա պէն սիզին
իլէիմ՝ տէյօր ա՛աքերլէրին Իապպը։ Այնըր- 5
տան չոգտրղընըղտա սիզինլէ քէստիյիմ սէօզէ
կէօրէ՝ բուհում օրթանըղտա տուրտու. գօրգ-
ման։ Հէրա ա՛աքերլէրին Իապպը պէօյլէ տէր. 6
Պիր տահա պիթաւտան սօնկրա՝ պէն կէօքլէրի
վէ երի՝ վէ տէնիզի հէմ գարայը սալլայաճա-
ղըմ։ Այ է պէն հէմ դահիֆէլէրի սալլայաճա- 7
ղըմ, վէ հէմ դահիֆէլէրին արզուլատըղը կէլե-
ճէք, վէ պու էվի ի՛զէթի իլէ տօլտուրաճաղըմ
տէյօր ասքերլէրին Իապպը։ Այսմիւշ պէնիմ՝ 8
վէ ալթուն պէնիմտիր՝ տէյօր ա՛աքերլէրին
Իապպը։ Պու սօնկրաքի էվին ի՛զէթի՝ էվ- 9
վէլքինտէն պէօյիւք օլաճագ՝ տէյօր ա՛աքերլէ-
րին Իապպը. վէ պու մահալտէ սէլամէ՛թ վե-
րէճէյիմ՝ տէյօր ա՛աքերլէրին Իապպը։

Տարեավէշին իքինճի եըլընտա՝ տօգուզուն- 10
ճու այլն խիրմի տէօրտիւնճիւսիւնտէ՝ Հակկայ

Digitized by Google

փէլղամպէրին եէտի իլէ Ի՝ապպէն սէօզիւ օլուպ
11 տէտի. Ի՝սքէրլէրին Ի՝ապպը պէօյլէ տեր.
Հալա քեահինլերե Թէվրաթտան սուալ էտիպ
12 տէ. Ի՝յէր պիր քիմսէ՝ Ը՛սվապընըն էթէյինտե
մուգատտես էթե գալըրսա, վէ էթէյի՛ իլէ էք-
մէյէ եա աշա եա չէրապա եա եաղու՝ եա պիր
կէօնէ դաա՛մա տօգունսա, օ մուգատտես օլո՛ր-
մու. վէ քեահինլեր ճէվապ վէրիպ տէտիլեր.
13 Ի՛օ՛ք: Ի՝նտէն Հակկայ տէտի. Պունլարընը
պիրինէ՝ Հօլիւ իլէ նաւիաքլանմի՛շ տօգունսա,
նաւիաքլանը՛րմը. վէ քեահինլեր ճէվապ վէրիպ
տէտիլեր. Ն՛աւիաքլանը՛ր:
14 Ի՛ննէ Հակկայ ճէվապ էտիպ տէտի. Հու-
զուրումտա պու գավմ պէօյլէ՝ վէ պու դաւիճէ
պէօյլէ՝ տէյօր Ի՝ապպ՝ վէ էլլէրինին Հէր ա՛մէլի
պէօյլէ տիր. վէ օրտտա Թագրիպ էթտիքլէրի
15 նաւիա՛ք տըր: Ա՛յ չիմտի՝ Հալա պու կիւնտէն
իլէրի՝ Ի՝ապպէն Հէյքէլինտե դաշ դաշըն իւզէ-
16 րինտե գօնմազտան Հավվէլինի՝ պիրինին խիրմի
Հօլը՛- երղընա կէլիպ օն օլտուղու՝ ճէնտերէյէ
օնուն Հավուզունտան էլլի Հօլը՛- չէքմէյէ կէ-
լիպ խիրմի օլտուղու կիւնէլերի տիւշիւնիւն:
17 Ա՛իրի՛ Ն՛ էլլէրինիզէն Հէփ ա՛մէլինի գօրագլըգ
իլէ վէ Հէրգան իլէ վէ տօլու՛ իլէ վուրտում.
ամմա պանա տէօնմէմտինիզ՝ տէյօր Ի՝ապպ:
18 Հալա պու կիւնտէն իլէրի տիւշիւնիւն, Ի՝ապ-
պըն Հէյքէլի Թէմէլլէնտիյի՝ տօգունզունճու տա-
յըն խիրմի տէօրտիւնճիւ կիւնիւնտէն իլէրի՝ տիւ-
19 շիւնիւն: Ա՛օխում տատհա ամպարտա՛մը, վէ
աստա վէ ինճիր Հէմ նար վէ զէյթուն աղաճը
տատհա մէյվէ վէրմէտի. պու՛ կիւնտէն՝ պէրէքէթի
վէրէճէյիմ՛:
20 Ա՛յ սյըն խիրմի տէօրտիւնճիւսիւնտէ՝ իքին-

Digitized by Google

ձի տէֆա՝ Յակկայա Թագաւորն սէօզիւ օլուպ՝
աէտի. Կ՚երհուտա վաղիսի Օ՚էրուսապէղէ սէօյ- 21
լէյիպ տէ. պէն կէօքլէրի վէ եէրի սալատա-
ճաղըմ։ Ալ է փատիշահլըգլար թաւսըթը ալթ- 22
իւսթ էտէճէյիմ, վէ դաիֆէլէր փատիշահ-
լըղընըն գուվվէթինի խարաբ էտէճէյիմ. վէ
ա՚րապպլը հէմ օնուն պինիճիսինի ալթիւսթ
էտէճէյիմ, վէ ալթլար հէմ պինիճիլէրի՝ հէր
պիրի գարընտաշընըն գըլըճը՛ իլէ տիւշէճէք։
Օլ կիւնտէ տէյօր ա՚աքէրլէրին Թագաւորը, սէնի 23
եա՜ Ր ալթիսէլ օղլու Օ՚էրուսապէղ գուլում
տէյօր Թագաւ՝ ալաճաղըմ, վէ սէնի մի՛ւհր կի-
պի գօյաճաղըմ. զիրա սէնի սէչմիշիմ տէյօր
ա՚աքէրլէրին Թագաւորը։

Digitized by Google

ՕԼԽԱԲԱՆ

Նախօք

ՕԱՏԱՐԻԱՑ։

ԳԼՈՒԽ 1։

1 Տարեաւէշին իքինճի հրլընտա՝ սէքիղինճի այ-
տա՝ փէյղամպէր Խտտօ օղլու Պէրախիանընն
օղլու Օչխարեպայա Խապալըն ոէօղիւ օլուպ
2 տէտի. Խապպ պատպօլարընըզա փէք տարըլ-
տը։ Խմոի օնլարա տէյճուին. Ո՛սքերլէրին
3 Խապպը պէջյլէ տէր. Պանա տէօնիւն տէյօր
ա՛սքերլէրին Խապպը, վէ պէն սիզէ տէօնէճէ-
4 յիմ՝ տէյօր ա՛սքերլէրին Խապպը։ Պապալա-
րընըզ կիպի օլման, քի օնլարա էվվէլքի փէյ-
ղամպէրլէր չաղըրըպ տէրլէրիտի. Ո՛սքերլէրին
Խապպը պէջյլէ տէր. Էյարամազ եօլլարընըզ-
տան վէ քէօթիւ ա՛մէլլէրինիզտէն Հալա տէօ-
նիւն. ամմա օնլար տինկլէմէտիլէր վէ պանա
5 գուլագ այտմատըլար տէյօր Խապպ։ Պապալա-
րընըզ Հա՞նի, վէ փէյղամպէրլէր է՞պէտէնմի
6 եաշարլար։ Ո՞նճագ գուլլարըմ փէյղամպէր-
լէրէ էմր էթտիյիմ սէօզլէրիմ Հէմ գանունլա-
րըմ պապալարընըզա եէթիշմէտիլէրմի. վէ
օնլար տէօնիւպ տէտիլէր. Ո՛սքերլէրին Խապպը՝
պիզէ էյլէմէյճ Հէմնն նիյէթ էթտիյի կիպի՝
եօլլարմընդա կէօրէ վէ ա՛մէլլէրիմիզէ կէօրէ պի-
զէ էջյլէ էյլէտի։

Digitized by Google

7 Տարեավէշին իբրենճի եըլըընտա Հ էպադ այը
օլան օնպիրինճի այըն իյիրմի տէօրտունճիս
կիւնիւնտէ՝ փէյղամպէր Ի՛տտօ օղլու Պէրաեա-
եան՝ն օղլու Օ՛էսարեայա Թապպըն սէօզիս
8 օլուպ տէտի. Ա՛կէճէ իլէ կէօրտիւմ քի՝ իշլէ
տօրու աթըն իւզէրինէ պինմիշ պիր քիշի՝ քի
տէրէտէ օլան մէրսին աղաճլարընըն պէյնինտէ
տուրուրուտու, վէ օնուն արտընտա տօրու՝ պէ-
նէքլի վէ պէյազ աթլայը վարըտը։ Ա՛ն է տէտիմ.
9 Պունլար նէ՞ տիր՝ եա՛ էֆէնտիմ. վէ պէնիմիլէ
սէօյլէշէն մէլէք պանա տէտի. Պունլարըն նէ
օլտուղունու սանա կէօսթէրէճէյիմ։ Ա՛ն է մէր-
10 սինլէրին արտընտա տուրան քիշի ճէվապ է-
տիպ տէտի. Պունլար՝ Ի՛տապըն եէրտէ կէղինա-
մէյէ կէօնտէրտիքլէրի տիր։ Ա՛ն է մէրսինլէրին
11 արտընտա տուրան Ի՛տապըն մէյէյինէ ճէվապ
էտիպ տէտիլէր. Ա՛յէրտէ կէղինտիք, վէ իշլէթ
պիւթիւն եէրըահալի օթուրուպ՝ էմնիյէթի իւղ-
րէ տիր։ Ա՛ն է Ի՛տապըն մէյէյի ճէվապ էտիպ
12 տէտի. Ա՛յա՛ այքերլէրին Ի՛տապը՝ սէն նէյէյի՞-
տէք Ա՛յերուշալիմէ վէ Ա՛յհուտտա շէհրլէրինէ՝
մէրհամէթ էթմէ՛զսին քի՝ օնլարտա պու եէթմիշ
եըլ զաղզաղ էթտին։ Ա՛ն է Ի՛տապ՝ պէնիմիլէ
13 սէօյլէշէն մէյէյէ էյի սէօզլէր՝ թէսէլլի սէօզլէրի
իլէ ճէվապ վէրտի։ Ա՛ն է պէնիմիլէ սէօյլէշէն
14 մէյէյէ՝ պանա տէտի. Ճաղըրըպ տէ. Ի՛այքեր-
լէրին Ի՛տապը պէօյլէ տէր. Ա՛յերուշալիմ իչիւն
վէ Ա՛իօն իչիւն ղայեթլէ պէօղիւք ղայրըթ չէքե-
րիմ։ Ա՛ն է գայղուսուզ օլան դաիֆելէրին իւ-
15 ղէրինէ ղայեթլէ պէօյիւք էօղքէմ վար. չիւն
պէն ազ էօղքէլէնտիմ, վէ օնլար պէլայա եար-
տը՛մ էթտիլէր։ Ո՛նուն իչիւն Ի՛տապ պէօյլէ 16
տէր. Ա՛յերուշալիմէ մէրհամէ՛թ իլէ տէօնտիւմ,

Digitized by Google

Եվիմ ծնտա եաիրլաճագ տըր՝ տէյօր ա՛աքերլէ-
րին Ի՛ապպը, վէ Ի՛երուշալիմին իւզէրինէ չըրիր՝
17 չէքիլէճէք։ Տահա չաղըրլը տէ. Ի՛աքերլէ-
րին Ի՛ապպը պէյլէ տէր. Ը՞ֆրլէրիմ՝ տա-
հա նիյամէթտէն գաշաճագլար, վէ Ի՛ապպ՝ տա-
հա Ի՛ոնա թէսէլլի վէրիճէք, վէ տահա Ի՛օ-
նու սէչէճէք տիր։
18 Ի՛նտէն կէօզլէրիմի գալըրըրզ պագտը՛մ,
19 վէ իլթէ տէօրթ պույնուզ։ Ա՛ է պէնիմլէ սէյ-
լէչէն մէլէյէ տէտիմ. Պունլար նէ՞ տիր. վէ
պանա տէտի. Պունլար՝ Ի՛ֆուտտայը Խարաէլի
վէ Ի՛երուշալիմի տաղըտան պույնուզլարըր։
20 Ի՛նտէն Ի՛ապպ պանա տէօրթ տիւլկէր կէօսթեր-
21 տի։ Ա՛ է տէտիմ. Պունլար նէ՞ իշլէմէյէ կէ-
լիյօր. վէ սէյլէյիպ տէտի. Ի՛ֆուտտայը տա-
ղըտան պույնուզլար պունլարըր, շէյլէ քի՝
քիմսէ պաշընը գալըրտամատը. խմտի պունլար
կէլտի քի՝ օնլարը իւրքիւտէլէր, վէ Ի՛ֆուտտա
տիյարընէն իւզէրինէ՝ օնու տաղըթմագ իչիւն՝
պույնուզ գալըրան դաիֆէլէրին պույնուզլա-
րընը տիւշիւրէլէր։

ՊԱՐ Ը 2։

1 Ի՛նտէն կէօզլէրիմի գալըրըրզ պագտը՛մ քի՝
իլթէ պիր ատէմ, վէ էլինտէ էօլչիւ իփի վա-
2 րըտը։ Ա՛ է տէտիմ. Ա՛յն նէ՞րէյէ կիտէյօր-
սուն. վէ պանա տէտի. Ի՛երուշալիմի էօլչմէյէ
քի՝ էնի նէ գատար վէ ուզունլուզու նէ գատար
3 օլտուղունու կէօրէյիմ։ Ա՛ է իլթէ պէնիմլէ
սէյլէչէն մէլէք չըգտը, վէ օնուն գարշըսընա
4 ղայրի մէլէք չըգտը։ Ա՛ է օնա տէտի. Ա՛յրիթ՝
պու կէնձէ սէյլէյիպ տէ. Ի՛երուշալիմ՝ իչինա
տէ քի ատէմ վէ հայվան չօղալուղունտան գա-

Digitized by Google

լէսիզ սաքին օլունաճագ։ Ալ է օնա պէն չեփ- 5
չէվրէ աթէշ գալէ օլաճաղըմ՝ տէյօր Յապպ, վէ
օրթասընտա ի՛զէլ իչիւն օլաճաղըմ։ Ալ ա- 6
րըն, վարըն փօրհաս տիյուրընտան հէմմն գա-
չըն տէյօր Յապպ. զիրա սիզի կէօքլէրինն տէօրթ
րիւզկեարը՛ կիպի տաղըթտըմ՝ տէյօր Յապպ։
Ալ՝ եա՛ պաղէլ գըզը նէ սաքին օլան Ալիօն՝ 7
քէնտինի գուրթար։ Օ՛իրա ա՛նքէրլէրին Յապ- 8
պը պէօյլէ տէր. Ի՛՝զէլեին արտընճա պէնի՝
սիզե եաղմալայան դաիֆէլէրե կէօնտէրտի. զիրա
սիզէ տօգունան՝ քէնտի կէօզիւնիւն պէզկիյինէ
տօգունուր։ Օ՛իրա իչիէ պէն՝ օնլարըն իւզէրինէ 9
էլիմի՛ սալլայաճաղըմ, վէ օնլար՝ քէնտի գուլ-
լարընըն եանըմտաը օլաճագ, վէ պիլէճէքսիզ քի՝
պէնի ա՛նքէրլէրին Յապպը՛ կէօնտէրմիշտիր։
Յաղլի՛ օգուլլար՝ շատ օլ՝ եա՛ Ալիօն գըզը. զի- 10
րա իչիէ պէն կէլիպ՝ օրթանտաւ սաքին օլաճա-
ղըմ տէյօր Յապպ։ Ալ է օլ կիւնտէ Յապպա 11
չօգ դաւիֆէլէր միւճագ օլուպ՝ պանա գաւմի օ-
լաճագլար. վէ պէն սէնին օրթանտաւ սաքին օ-
լաճաղըմ, վէ պիլէճէքսին քի՝ պէնի սանա ա՛ս-
քէրլէրին Յապպը՛ կէօնտէրմիշտիր։ Ալ է 12
Յապպ քէնտի հիսսէսի Յէհուտայը մուգաւտէս
եէրտէ միրաս ալաճագ, վէ Յէրուշալիմի տահա
սէչէճէքտիր։ Յապպըն եիւզիւնտէն հէր թէն 13
սուս օլսուն. զիրա օ՛՝ մուգաւտէս մէքեանըն-
տան ույանտը։

ՊԱՐ. 3։

Ույնտէն պաննա պէօյիւք քահնին Յօշուա՛նըն 1
Յապպըն մէլէյի էօնիւնտէ տուրտուղունու կէօս-
թէրտի. վէ շէյդան՝ օնա խասիմ օլմագ իչիւն՝
պնուն սաս եանրնտաւ տուրտուրտաս։ Ալ է 2

Digitized by Google

Թապպ Հէյդանա տէտի. Թապպ սէնի Թա՛զիր
էթսին եա՞ Հէյդան, վէ սէնի՛ Լէյուշալիմի սէ-
Հէն Թապպ Թա՛զիր էթսին. պու՝ աթԷշտէն
3 Հէքիլմիշ քիւպիւ ուէրմի։ Լյօշուա խսէ՝ քիրլի
Է՛սվապլա՛ր կիյմիշտի, վէ մէՀէյին Հօնիւնտէ
4 տուրդյօրտու։ Ալ է Հօնիւնտէ տուրանլա-
րա ճԷվապ էթտի, վէ սէջդէյիպ տէտի.
Վ՛Իրլի Է՛սվապլարը օնուն իւզէրինտէն կի-
տէրին. վէ օնա տէտի. Պագ, սէնին եարա-
մազլըղընը՝ սէնին իւզէրինտէն կիտէրտիմ, վէ
սէնի պէՀալը Է՛սվապլա՛ր իլէ կիյինտիրէճէյիմ։
5 Ալ է տէտիմ. Օնուն պաշընա թԷմիզ պէօրք գօ-
սունլար, վէ օնուն պաշընա թԷմիզ պէօյ-
քիւ գօտուլար, վէ օնու Է՛սվապլա՛ր իլէ կիյին-
տիրտիէր, վէ Թապպըն մէջէյի տուրդյօրու-
6 տու։ Ալ է Թապպըն մէջէյի Լյօշուայա շէՀա-
7 տէթ էտիպ տէտի. Վ՛աքէրլէրին Թապպը
պէջյէ տէր. Լյէր եօլլարըմնա եիւրիւրսէն,
վէ շուրուգլարըմը սագլա՛րսան, օղէմսն սէն տա-
խի եվիմէ շէյսա՛թ էտէճէքսին, վէ Հավլիլէ-
բիմի տախի Հը՛ֆզ էտէճէքսին. վէ սանա պու
տուրանլարըն պէՀինտէ արգասուշլա՛ր վէրէճէ-
8 յիմ։ Է՛ալա տինկլէ՛ եա՞ Լյօշուա պէօյիւք
քՀահին՝ սէն վէ սէնին Հօնիւնտէ օթուրան
տօսթլարըն. վէրա օնլար նիշան սահիպլէրի
տիր. զէրա իշթէ պէն գուլում Վիլհսի կէթի-
9 րէճէյիմ։ Օ իրա իշթէ Լյօշուանըն Հօնիւնտէ
գօտուղում դա՛շ. պիր դաշըն իւզէրինտէ նէտի
կէօզ վար. իշթէ պէն օնուն նագշընը նա՛գշ է-
տէճէյիմ՝ տէյար ա՛քէրլէրին Թապպը, վէ օ տի-
յարըն եարամազլըղընը պիր կիւնտէ կիտէրէճէ-
10յիմ։ Օլ կիւնտէ՝ տէյար ա՛քէրլէրին Թապ-
պը՝ Հէր պիրինիզ գօնշուսունու ասմա՛ ալթընա վէ
իւճիր աղաճը ալթընա չաղըրտճադսըդ։

Digitized by Google

ՊԱՏՄ. 4։

1 Ընտէն պանա սէզլէկէն մէլէք տէնտիւ, վէ
պէնի՝ ոչգունունատան ոչանըը ատէմ կիպի ու-
յանտըրտը։ 2 Վէ պանա տէտի. Կէ՞ հէօրիւ-
յօրտուն. վէ տէտիմ. Կէօրիւյօրում քի՝ իշլէթ
պիւտպիւթիւն ալթուն պիր շամ՚տան վար, վէ
տնուն պաշընտա պիր քեասէ՝ վէ իւզէրինտէ եէտի
պանտիլի վար, վէ պաշը իւզէրինտէքի եէտի
պանտիլին եէտի օլուղու վար։ 3 Վէ տնուն եա-
նընտա քեասէնին սաղընտան պիր՝ վէ սօլուն-
տան պիր՝ իքի զէյթունն աղաճը վար։ 4 Վէ
ճէվապ էտիպ՝ պէնիմլէ սէզլէկէն մէլէկէ սէզլ-
լէկիպ տէտիմ. Պունլարը նէ՞տիլ՝ եա՛ էֆէն-
տիմ։ 5 Վէ պէնիմլէ սէզլէկէն մէլէք ճէվապ
էտիպ պանա տէտի. Պունլարըն նէ օլտուղու-
նու պիլմէ՞միսին. վէ տէտիմ. Եօ՛ղ՝ եա՛
էֆէնտիմ։ 6 Ընտէն ճէվապ էտիպ սէզլէտի, վէ
պանա տէտի. Ասլապէն Օ՚էրուպապէլէ օլան
սէօզիւ պու տուր, քի տէտի. Վաւվէլթէլէ տե-
յիւ վէ զօր իլէ տէյիւ՝ իլլա քուհ՚ում՝ իլէ՝ տէյօր
ա՚նքէբութին Ասլապը։ 7 Վէն եա՛ պէօյիւք տաղ
քի՚մսին, Օ՚էրուպապէլին էօթիւնտէ օվայա փէօ-
նէքէ՚սէնի. վէ պա՚շ դաշը չքդարան՝ Ընտա
լուգի՛ լուգի օլսուն տէյու ապզը՚շ էտէճէք։
8 Վ՚էնէ պանա Ասլապըն սէօզիւ օլուպ տէտի.
9 Պու էվի Օ՚էրուպապէլէն էլլերի թէմէլլէթտի,
վէ օնու օնուն էլլերի թէքմիլ էտէճէք. վէ պի-
լէճէքտիքդի՝ պէնի սիզէ ա՚նքէբութին Ասլապը
կէօնտէրմիշտիր։ 10 Օ՚իրտա քիւչիւք չէյլէրին
հիւնհիւնիւ քի՚մ խօր կէօրտիւ. չիւն իսգան-
տիլ դաշընը Օ՚էրուպապէլին էլլինտէ օլ եէտի
քիշի կէօրէճէք, վէ շուտ օլաճաղլար. օնլար՝

Digitized by Google

Ի՝ապպէն պիւթիւն եէրուէ տօլաշան կէօզլէրի տիր:

11 Ալ է ճէվապ վէրիպ օնա տէտիմ. Ո՞ւմ՝ տա-
նըն սաղընտա վէ օնուն սօլունտա օլան պու խբի
12 զէյթունն աղաճլարը նէ՞ տիր: Ալ է խբինճի տէ-
ֆա՝ ճէվապ էտիպ օնա տէտիմ. Խբի ալթունն
օլուգտան եաղը քէնտիլիյինտէն ալթունն կիպի
13 տէօքէն խբի զէյթունն տալլարը նէ՞ տիր: Ալ է
պանա սէօյլէյիպ տէտի. Պունլարըն նէ՞ սլտու-
ղունու պիլմէ՞զմիսին. վէ տէտիմ. Չօգ՝ եա՛ է-
14 ֆէնտիմ: Ալ է պանա տէտի. Պունլար՝ ճիւմլէ
եէրին Աահիպինին եանընտա տուրան խբի մէս
սլմուշլար տըր:

ՊԵՐ. 5:

1 Ընտէն տէօնիւպ կէօզլէրիմի գալդըրտըմ, վէ
2 կէօրտիւմ քի՝ իշլեէ պիր ուչան ճիլտ: Ալ է
պանա տէտի. Ալէ կէօրիյօրսուն. վէ տէտիմ.
Պիր ուչան ճիլտ կէօրիյօրում, ուզունլուղու
3 իյիրմի արշըն՝ վէ էնի օն արշընտըր: Ալ է պա-
նա տէտի. Պու՝ ճիւմլէ եէրին կիւզէլ իւզէրինէ
չըգան պէտտուա՛տըր. զիրա հէր խըրսըզլըգ
էտէն՝ պու եանտան քնուն մուճէպինճէ քէսիլէ-
ճէք, վէ հէր հէմին էտէն՝ օպիր եանտան օնուն
4 մուճէպինճէ քէսիլէճէք: Ոնու չըգարաճաղըմ՝
տէյօր ա՛քէբլէրին Ա՝ապպը, վէ խըրսըզըն էվի-
նէ՝ վէ ատըմտա եալան եէմին էտէնին էվինէ
կիրէճէք. վէ օնուն էվի իչինաէ գալաճագ,
վէ օնու՝ կէրէք օտունու կէրէք դաշը իլէ թէլէֆ
էտէճէք:

5 Ընտէն պէհիմլէ սէօյլէշէն մէլէք չըգտը, վէ
պանա տէտի. Ջալա կէօզլէրինի գալդըրըպ՝ պու
6 չըգան նէ՞մ իր՝ պա՛գ: Ալ է տէտիմ. Ա՛յէ

Digitized by Google

տիւր. վէ տէտի. Պու չղգան էֆանտըր. Հէմ
տէտի. Պիւթիւն եէրտէ օնլարըն չէքըլի պու-
տուր։ ԱՀ իշլեէ գալտըրըլմըշ պիր գանդար 7
պուրշուն. վէ պու՝ էֆանըն օրթանսընտա օ-
թուրան պիր գարը տըր։ ԱՀնտէն տէտի. Պու 8
ֆըլ՛սգտըր. վէ օնու էֆանըն օրթասընա աթտը,
վէ օվ գուրշուն դաշըն աղըրնա աթտը։ ԱՀ 9
կէօղէրիմի գալտըրըպ պագը՛մ քի՝ իշլեէ իքի
գարը՛ չղդը, վէ բիւղեար օնլարըն գանատլա-
րընտա իտի. վէ օնլարըն՝ լէյլէք գանատլարընա
պէնկզեր գանատլարը՛ վարըտը. վէ օնլար էֆա-
յը եէր իլէ կէօքլէրին արասընա գալտրտրլար։
ԱՀ պէնիմէ սէօյլէչէն մէլէյէ տէտիմ՝ Պուն- 10
լար էֆայը նէ՞ըլէյ կէօրթիւրիւօրլար։ ԱՀ օ 11
պանա տէտի. Ո՞նու Ը ինա՛ր տիյարընտա էվ
պինա էյմէյէ. վէ գայիմ օլուպ՝ օրատա գաի-
տէսի իւղէրինտէ գօնաճադ։

ՊԱՐ. 6։

ԱՀնտէն տէօնիւպ կէօղէրիմի՛ գալտըրըպ պագ- 1
տը՛մ քի՝ իշլեէ իքի տաղ արասընտան տէօրթ
ա՛րապա չղդարտը. վէ տաղլար՝ պագը՛ր տաղ-
լարը իտի։ ԱՀկը՛ ա՛րապատա՝ տօրթ աթլար 2
վարըտը. վէ իքինճի ա՛րապատա՝ գարա աթ-
լար վարըտը. ԱՀ իւչիւնճիւ ա՛րապատա 3
ագ աթլար՝ վէ տէօրտիւնճիւ ա՛րապատա
պէնեքլու եէյնի աթլար՛ վարըտը։ ԱՀ ճէվապ 4
էտիպ՝ պէնիմէ սէօյլէչէն մէլէյէ տէտիմ.
Պունլար նէ՞ տիր՝ եա՛ էֆէնտիմ։ ԱՀ մէլէք 5
ճէվապ վէրիպ՝ պանա տէտի. Պունլար՝ պիւ-
թիւն եէրին ԱՀսկիպիին հուզուրտունտա տուր-
մագտան չղդան կէօրիւն տէօրթ լուհ՛ուտուր։
Ո՞նտա օլան գարտս աթլար՝ փօրնանս տիյարընտա 6

Digitized by Google

չըգարլար, վէ ագլար՝ օնլարըն արտընճա չը-
գարլար. վէ պէնէքլիլէր՝ գըպլէ տիյարընա չը-
7 գարլար։ Ալ է եէյնիլէր չըգտըլար, վէ խսթէ-
տիլէր քի՝ եէրտէ կէզինմէք իչուն կիտէլէր. վէ
օ՝ տէտի. Կիտին, եէրտէ կէզինին. վէ օնլար
8 եէրտէ կէզինտիլէր։ Նէտէն օ պանա պաղըր-
տը, վէ պանա սէօյլէյիպ տէտի. Պագ՝ փօրեանս
տիյարընա չըգանլար՝ բուհումու փօրեաս տի-
յարընա Թէսքին էմտիլէր։
9 Նինէ պանա Նապպըն սէօզիս օլուպ տէտի.
10 Նսիրլիքտէն՝ Հէլտույտէն՝ Նօպիտան վէ Նէ-
տանեատան՝ Պապէլտէն կէլէնլէրտէն ալ, վէ
սէն հէմման օլ կիւնտէ վարըպ՝ Նօշիա օղլու
11 Հ էֆանեանըն էվինէ կիր։ Ալ է կիւմիւշ իլէ
ալթուն ալըպ՝ Թաճլար եասի, վէ Նէհօսատապ
օղլու պէօյիւք քեահին Նօշուանըն պաշընա գո։
12 Ալ է օնա սէօյլէյիպ տէյտին. Ն՝աքէլլէրին
Նապպը սէօյլէյիպ պէօյլէ տէր. Նշմէ ատը
Ֆիլիս օլան քիշի քի օ՝ եէրինտէն չըգաճագ, վէ
13 Նապպըն հէյքէլինի պինա էտէճէք։ Նամի օ՝
Նապպըն հէյքէլինի պինա էտիպ իֆթիհիաւր
պուլաճագ, վէ Թահսիլընտա օմուրտուպ սալդա-
նտի սիւրէճէք. վէ Թահսիլընտա քեահին օլա-
ճագ, վէ իքիսինին ատասընտա սէլամէթ մէշ-
14 վէրէմի օլաճագ։ Ալ է Թաճլար՝ Հէլէմ՝ վէ
Պօպիայա վէ Նէտանեատան օղլու
Հէնէ՝ Նապպըն հէյքէլինտէ զիքր իչուն օլա-
15 ճագ։ Ալ է ուզագտա օլանլար կէլիպ՝ Նապպըն
հէյքէլինտէ պինա էտէճէքլէր. վէ պիլէճէք-
սիզ քի՝ պէնի սիզէ ա՛սքէրլէրին Նապպը կէօն-
տէրմիշտիր. վէ պու՝ էյէր հէր վէճհլէ Ն՝լա-
հընըզ Նապպըն սէօզլունիւ ա՛էնկլէրսէնիզ՝ վագի՝
օլաճագ։

Digitized by Google

ՊԱՐ. 7։

Ա Ե ետեւք զայս Տարեւավեղ փոստիշահըն տէօր- 1
տիւնճիւ երկրընտաւ՝ Յէխարեայայ տօգուզունճու օլան Ի֊խլէվ այրնըն տէօրտիւնճիւսիւնտէ Յապպըն սէօզիւ օլտու. Ընդհանըն էվինէ Հա- 2
րէսերի վէ Իկէմմէլէքի վէ ատէմլէրինի Յապպըն տիտաւրընտաւնէյազ էթմէյէ կէօնտէրտիքլէրինտէ, քի ա՛սքէրլէր Յապպընըն էվինտէ 3
օլան քահինլէրէ վէ փէյղամպէրլէրէ սէօյլէյիպ տէյէլէր. Հո՞ւ պունճէ հէր ընդհանըմ կի- պի՝ պէշինճի այտա ուրուճ գունթարագ աղայըմ մը։ Ա՛յլ զէման պանա ա՛սքէրլէր Յապպընըն 4
սէօզիւ օլուպ տէտի. Պու տիյարըն Հէմ գավ- 5
մընա վէ քահինլէրէ սէօյլէյիպ տէ. Հո՞ւ եէթմի՞շ երը՝ պէշինճի վէ եէտինճի այտա ուրուճ գունթուպ եաս չէքտիյինիզտէ, ասլա պէ- նիմ իչիւն՝ պանա ուրուճ գունթատո՞ղմու։ Ա Յ եէտիյինիզտէ Հէմ իչտիյինիզտէ՝ քէնտի- 6
նիզ իչիւն եէ՞մէտինիզմի, վէ քէնտինիզ իչիւն ի՞չէմէտինիզմի։ Ընդրուշալըմ վէ օնուն չէվրէ- 7
սինտէ շէհրլէրի մէաքիւն վէ լուահաթտա օլուպ՝ գը՛պլէ ճանիպի վէ օվա մէաքիւն իքէն՝ էվ- վէլքի փէյղամպէրլէրին եէտի իլէ Յապպըն նիտա էթմիյի սէօզլէրի պ՛ինէկլէ՞նէլ տէյի՞լմի իտինիզ։

Ընինէ Յէխարեայա Յապպըն սէօզիւ օլուպ 8
տէտի. Ի՛սքէրլէրին Յապպը սէօյլէյիպ պէշ- 9
լէ տէր. Հագգ շէրաա՛թ կէօրիւն, վէ հէր պի- րինիզ գարընտաշընըզա ի՛նայէթ վէ մէրհամէ՛թ էտին. Ա Յ տուլ գարըյա Հէմ էօքսիւդէ՝ միւ- 10
սաֆիրէ վէ՝ եօխսուլա զուլմ էթմէն. վէ հիչ պիրինիզ գարընտաշը՝ իչիւն եիւրէյինտէ քէմ-

Digitized by Google

11 լինք տիւշինմէսին: Ա՛մմա օնլար տինկլէմէք-
տէն իպա էթտիլէր, վէ ինանա ումուզու վէրիպ՝
իչինմէքտէն գուլագլարընը աղըրլաթտըլար:
12 Ա է ա՛աքերլէրին Թապպը լուհու իլէ էվվէլքի
փէյղամպէրլէրին եէտի իլէ կէօնտէրտիյի նմա-
սու վէ սէօզլէրի իչինմէմէք իչուն՝ եէրէքլէրինի
էլմնասա տէօնտէրտիլէր. օնուն իչուն ա՛աքերլէր
13 Թապպընտան պէօյիւք ղաղափ օլտու: Ա է օլ-
տուքի՝ նիճէ օ չաղըրտը՛ տա օնլար տինկլէմէ-
տիլէր իսէ, էօյլէ չաղըրտըլար, վէ պէն տինկ-
14 լէմէտիմ՝ տէյօր ա՛աքերլէրին Թապպը: Ա՛յլա
օնլարը պիլմէտիքլէրի դահիփէլէրտէ գասըրղա
իլէ տաղըլթտըմ՝ վէ արտընարընճա տիյար՝ կէ-
չէնտէն վէ տէօնէնտէն վէրան գալտը. վէ ար-
ղուլու տիյարը վէրանէյէ տէօնտէրտիլէր:

ՊԱՐ. 8:

1 Ա՛ճքրար ա՛աքերլէր Թապպընըն սէօզիւ օլուպ
2 տէտի. Ա՛՛աքերլէրին Թապպը պէօյլէ տէր.
Ա՛իսն իչիւն ղայէթ պէօյիւք ղայրէթիմ վար.
վէ օնուն իչիւն պէօյիւք խը՛շմ իլէ ղայրէթ չէ-
3 քէրիմ: Թապպ պէօյլէ տէր. Ա՛իսնա տէօնէ-
ճէյիմ, վէ Ա՛երուշալիմին օրթասընտա սաքին
օլաճաղըմ. վէ Ա՛երուշալիմ՝ կէրչէքլիյին չէհ-
րի՝ վէ ա՛աքերլէր Թապպընըն տաղը՝ մուգատտէս
4 տաղ չաղըրլաճագ: Ա՛՛աքերլէրին Թապպը պէօյ-
լէ տէր. Ա՛երուշալիմին մէյտանլարընտա՝ տա-
հա իխթիաբ էրքէքլէր հէմ գարըլար օրթուրա-
ճագ, քի կիւնլէր չօգալտընտան հէր պիրինին
5 էլինտէ տէյնէյի օլաճագ: Ա է չէհրին մէյ-
տանլարը՝ օնուն մէյտանլարընտա օյնայան եր-
6 քէք վէ գըզ չօճուգլարտան տօլաճագ: Ա՛՛ա-
քերլէրին Թապպը պէօյլէ տէր. Ա՛յէր պու գավ-

Digitized by Google

մըն պագիչէսինին կէօզլէրինտէ՝ օվ կիւնլէրտէ՝
ա՛ճայըպ կէլըրսէ, պէնիմ կէօզլէրիմտէ՞ տուխի
մի ա՛ճայըպ կէլէճէք՝ սէյօր ա՛պէրլէրին Ա՛տա-
պը։ Ա՛պէրլէրին Ա՛տապը պէ՛ցլէ՛ տէր. Ինչ- 7
ԹԷ գաւմըմը կիւնտօղուսու տիյարընտան վէ
կիւնպաԹը տիյարընտան խէլաս էտէճէ՛յիմ։
Ա՛ Է օնլարը կէԹիրէճէ՛յիմ, վէ Ա՛էրուշալիմին 8
օրԹասընտա սաքին օլաճագլար. վէ օնլար
գաւմը՛մ օլաճագ, պէն տէ կէրչէքլիք իլէ վէ
սաստագաԹ իլէ օնլարըն Ա՛լլահը՛ օլաճաղըմ։
Ա՛պէրլէրին Ա՛տապը պէ՛ցլէ՛ տէր. Ա՛չլէրինիզ 9
գուվէԹլէնսին, եա՛ պու կիւնլէրտէ պու սէօզ-
լէրի Հէյքէլ եապըլմայագ իչիւն ա՛պէրլէր Ա՛տա-
պընըն էվի Թէմէլլէնտիյի կիւնտէ օլան փէյ-
ղամպէրլէրին աղըզընտան իչիտէնլէր։ Օ՛իրա 10
օլ կիւնլէրտէն Եվվէլ՝ ատէմին իւճրիւԹի եօգ՝
վէ Հայվանըն իւճրիւԹի եօղ իսի. վէ ս՛ըզ-
լէԹ սէպէպինտէն՝ չըգանա վէ կիրէնէ սէլա-
մէԹ եօղուսու. զիրա պէն Հէր ատէմի՝ պիրի
պիրինին իւզէրինէ սալըմ։ Ա՛մմա չիմտի 11
պու գաւմընն պագիչէսինէ իլէրԹի կիւնլէրտէ
կիպի օ՛լմայաճաղըմ՝ տէյօր ա՛պէրլէրին Ա՛տա-
պը։ Օ՛իրա ԹօխտուՀ սէլամէ՛Թ պուլաճագ, 12
ասմա մէ՛յվէսինի՛ վէրէճէ՛ք, վէ Եէր մահսու-
լունու՛ վէրէճէ՛ք, վէ կէօքլէր չէհինի՛ վէրէճէ՛ք-
լէր. վէ պունլարընն ճի՛մլէսինի՛ պու գաւմընն
պագիչէսինէ զարագ էՀԹիրէճէ՛յիմ։ Ա՛ Է օ- 13
լաքի՛ սիզ դաՀիՓէլէրտէ պէտտուա՛ օլտուղու-
նու՛զ կիպի՛ եա՛ Ա՛էՀուտա էվի վէ Ա՛արաէլ էվի,
սիզի էջլէ՛ գուրԹարաճաղըմ, վէ պէրէքէԹ օ-
լաճագլըզ. գօ՛րգմանն, էլլէրինիզ գուվվէԹլէն-
սին։ Օ՛իրա ա՛պէրլէրին Ա՛տապը պէ՛ցլէ՛ տէր. 14
Պապալարընըզ պէնի ղազապլանտըրտըգտա՛

ասիլէ քէմլիք էթմէյէ նէյէթ էթտիյիմ կիպի տէյօր ա՛սքէրլէրին Թագպը, վէ փիշման օլմա-
15 տըմ։ Էօյլէճէ տէօնիւշ՝ պու կիւնլէրտէ Երու-
շալիմ վէ Երուսա էվինէ էյլիք էթմէյէ
16 նէյէթ էթտիյիմ. գօրդման։ Էյլէյճէյինիզ
էյլէր պունլար տըր. Էէր պիրինիզ գօնշու-
սունա կէրչէք սէօյլէսին. գափուլարընըզտա
հագգ վէ սէլամէթ իւզրէ չէրաա՛թ կէօրիւն։
17 Վէ քիմսէ գօնշուսու իչինն եիւրէյինտէ քէմլիք
տիւշիւնմէսինն, վէ եալան եէմինի սէվմէն. զի-
րա պունլարընն ճիւմլէսի իքրահ էթտիյիմ էյ-
լէրտիր՝ տէյօր Թագպ։
18 Էյնէ պանա ա՛սքէրլէր Թագպընըն սէօզիւ
19 օլդուգ տէտի. Ը՛սքէրլէրին Թագպը պէօյլէ
տէր. Տէօրտիւնճիւ այլն ուրուճու վէ պէ-
շինճինին ուրուճու վէ եէտինճինին ուրուճու
վէ ծնունճունուն ուրուճու Երուսա էվինէ
սիւրիւր վէ շատըգ՝ վէ շէնլիք պայրամը օլա-
ճագ. իմտի կէրչէքլիյի վէ սէլամէթի սէվին։
20 Ը՛սքէրլէրին Թագպը պէօյլէ տէր. Տահա օլա-
ճագ քի՝ գավմիէր վէ չօգ շէհրլէր սաքինլէրի
21 կէլէճէքլէր։ Վէ պիրինին սաքինլէրի ո պի-
րինինքինէ վարըգ տէյէճէքլէր. Թագպընն հու-
զուրունա նէյազ էթմէյէ վէ ա՛սքէրլէրին Թագ-
պընը արամազա հէրվէճէրլէ կիտէճիմ. պէն
22 տախի կիտէյիմ։ Վէ չօգ գավմիէր հէմ
գուվվէթլի դախիլլէր Երուշալիմտէ ա՛սքէր-
լէր Թագպընը արամազա վէ Թագպընն հուզուս
23 րունտա նէյազ էթմէյէ կէլէճէքլէր։ Ը՛սքէր-
լէրին Թագպը պէօյլէ տէր. Ով կիւնլէրտէ
օլաքի՝ դախիլլէրին հէփ տիլլէրինտէն օն քիշի
եափըշաճագլար, եա՛նի Երուսա օլան քիմսէ-
նին էթէյինէ եահուտի օլան քիմսէնին էթէյինէ եափըշաճագլար, վէ՝ Վիղինէ

Digitized by Google

կիտէլիմ՝ զերա Աստուած սիզինէլէ օլտուղունու իւ-
չիթտիւք տէյէճէքլէր։

ԳԼՈՒԽ Գ։

Ջատրախ տէյարընըն հագգընա Ասպպ սէօզիւ- 1
նիւն եիւքիւ տիւր, վէ Տէմիշգըն իւզէրինէ գօ-
նաճագ. զերա Ասպպըն կէօզիւ աւէճի՝ վէ Իս-
րաէլին ճիւմլէ սըպդըրընա պագոլ։ Ջէմ 2
Ջամոթ տախի օնուն սինօրտաշը տըր, Ասուր
վէ Ասիոն՝ ղայէթ ա՛լիմ իսէտէ։ Ա է Ասուր՝ 3
քէնտինէ հիսար պինա եթտի, վէ կիւմիւշիւ
գօփրաճ կիպի՝ վէ խասս ալթունու սօգագլա-
րըն չամուրու կիպի եըղըտը։ Ինշէ Ասպպ օնու 4
սիւրէճէք, վէ տէնիզտէ օլան գուվվէթինի վու-
րաճագ, վէ օ՝ աթէշ իլէ թէլէֆ օլաճագ։
Ինգիլօն կէօրիւլ գօրգաճագ, Ասզա տախի՝ վէ 5
ղայէթլէ աղըր՝ չէքէճէք՝ Ինգրօն տախի. զէ-
րա իւմիտինտէն ութանաճագ. վէ Ասզատան
փատիշահ հէլակ օլաճագ, վէ Ինգիլօն սաքին
օմմայաճագ։ Ա է Աշտօտտա վէլէտիզինա սա- 6
քին օլաճագ, վէ Իհիզէքիմէրին ղուրուրունի հէ-
լակ էտէճէկիմ։ Ա է գանլարընը աղզընտան՝ 7
վէ իքրահիմհէթլէրինի տիշլէրինին արասընտան
կիտէրէճէկիմ. վէ գալան՝ օ տախի Ասհմը-
զըն օլաճագ, վէ Ինհուտատա սէրտար կիպի՝
վէ Ինգրօն Ինէպուսի կիպի օլաճագ։ Ա է կէ- 8
չէնտէն հէմ տէօնէնտէն էօթիւրիւ՝ էվիմին
չէվրէսինտէ գօնաճաղըմ. վէ արթըգ օնլար-
տան զալիմ կէմի յէճէք. զերա չիմտի կէօզէ-
րիմ իլէ կէօրտիւմ։ Գայէթլէ մէսրուր օլ՝ 9
եա՛ Ասիօն գլզը, կիւլպանմակ էնը՝ եա՛ Ինէրու-
շալիմ. իշթէ փատիշահըն սանա կէլիյօր, օ
սատըգ վէ խէյլաս էտիճիտիր. հալիմտիր, վէ

Digitized by Google

մէրքէպէ՝ տիշի մէրքէպ եաժրուաու գուտուղա
10 պինմիշտիր։ Ալ է Ֆրահիմունէն այրապայը հէմ
Իսրուշալիմունէն ամեր հէլուք էտէճէյիմ, վէ
ճէնկին եայը հէլուք օլաճագ. վէ օ՝ դահիճլէրէ
սէլամ՛թ սէօյլէյէճէք, վէ օնուն հէօքիւմէթի
տէնիսէն տէնիզէտէք՝ վէ ըսմագտան եէրին
11 ուճուն այտուք օլաճագ։ Ալէն խսէ, սէնին այ՛հ
տընընն գանը իլէ մահպուպլարընը տույու եօգ
12 գոյուսան սալըվէրսիմ։ Տէօնիւն հիսարա՝
եա՛ իւմիտ մահպուպլարը, պէն պուճիւն պիլէ
խապէր վէրիրիմ՛, սանա իքի գամ էօտէյէճէ-
13 յիմ՛, Իսհուսայը քէնտիմէ չէքտիյիմտէ Իսֆ-
րահիմին եայընը տօլտուրտուղումտա՝ վէ սէնին
օղուլլարընը եա՛ Ալիան Իսավան օղուլլարընըն իւ-
զէրինէ ույանտընըտընըղումտա՝ վէ սէնէ գուվ-
14 վէթլինին գընըճընտա տէօճտէրտիյիմտէ։ Օլ
զէման Իսապպ օնլարըն իւզէրինտէ կէօրինէճէք,
վէ օնուն օգու շիմշէք կիպի չընգաճագ, վէ
Իսապպ Ալլահ պօթու չալաճագ, վէ ըօտա գա-
15 սընդալարը իլէ ճիւրիյէճէք։ Ալ՛սքէրլէրին
Իսապպը օնլարը գօրույաճագ, վէ օնլար թէկէֆ
էտէճէքլէր, վէ սաման գաշլարը իւզէրինէ պա-
սաճագլար, վէ իչէճէքլէր, շէրապտան կիպի
շամանդաճ էտէճէքլէր. վէ օնլար լէյլէն կիպի՝
16 մէզապհէրն քէօշէլէրի կիպի տօլաճագլար։ Ալ է
քէնտիլէրին Ալլահը Իսապպ օլ կիւնտէ օնլարը՝
գավմինըն սիւթիսիւ կիպի խէլասա էտէճէք. զի-
րա օնլար՝ եէրի իւզէրինէ թամ գաշլարը կնկի
17 գալտըրըլաճագլար։ Օ իրա օնուն էյլիյի նէ՝
վէ կիւզէլլիյի նէ՝ պէօյիւք տիւր. պուղտայ ի-
յիթլէրի՝ վէ շէրապ պիքրէլէրի պէօյիւտէ-
ճէքտիր։

Digitized by Google

ՊԱՏ. ԺՈ.

Ա Ոնկրաքի հաղմուրուն վագթընտա Յապպտան 1
հաղմուր դալապ էտին. Յապպ շիմշէքլեր էտիպ՝
օնլարա հէր պիրինին Թարլատա օթուն հաղ-
մուր սաղսնաղը վէրէճէք: Օյրա փուլմար 2
պադը լը՛գ սէօյլէտիլեր, վէ ֆալճրլար եալան
կէօրտիւլեր, վէ եալան տիւշլեր սէօյլէտիլեր,
պօշ թէսելի վէրտիլեր. օնուն իւշիւն սիրիւ-
լեր կիպի կէօչտիւլեր, վէ չօպան օլմատըղըն-
տան իզդիրապէ տիւշտիւլեր: Չօպանլարըն իւ- 3
զերինէ էօրքէմ դուլմուշտու, վէ էրքէճլերի
եօզլատըմ. զիրա անքերլերին Յապպը սիրիւ-
սինի՝ Յէհուտա էվինի եօզլատը, վէ օնլարը
ճէնքտէ մուզէյէն աթը՝ կիպի էյլէտի: Վէ էօ- 4
շէ օնտան՝ չիվի օնտան՝ ճէնք եայը օնտան՝ հէր
զապիդ պիրլիքտէ օնտան չըգտը: Ա է ճէնք- 5
տէ փէ՛շէնի սօգադ չամուրուն չէյնէյէն
գահրիմանլար կիպի օլաճագլար, վէ օնլար ճէնք
էտէճէքլեր, զիրա Յապպ օնլար իւէ տիր. վէ
աթլարըն պինիճիլերի ուլթանաճագլար: Ա է 6
Յէհուտանըն էվինի գուվվէթլէնտիրէճէյիմ,
վէ Յօսէֆին էվինի խէլսս էտէճէյիմ, վէ օն-
լարը թէքբար իսքեան էթտիրէճէյիմ. զիրա
օնլարա մէրհամէ՛թ էտէճէյիմ, վէ օնլար՝ օն-
լարը պրայմամըշըմ կիպի օլաճագլար. զիրա
օնլարըն Ա՛լլահը պէն իմ, վէ օնլարը խալիճայ
էտէճէյիմ: Ա է Յֆքաիմ ճէպպար կիպի 7
օլուպ՝ եիւրքլերի շէրապտան կիպի շատ օլա-
ճագ. օղուլլարը՛ տախի կէօրիպ՝ շատ օլաճագ-
լար, եիւրքլերի Յապպտա մէսրու՛ր օլաճագ:
Օնլար իչիւն ըսը՛գ չալըպ՝ օնլարը տէվէիրէ- 8
ճէյիմ, չիւն օնլարը ֆիտաւ էյլէտիմ. վէ օնլար՝

Digitized by Google

9 չօղալմըշ իտիքլերի կիպի չօղալաճագլար։ Ալ է
օնլարը գավմէր արասընա էքէճէյիմ, վէ ու-
զագլատտա պէնի խադրլարընա կէթիրէճէքլեր.
վէ օղուլլարը իլէ եուշայըպ կէրի կէլէճէքլեր։
10 Ալ է օնլարը Աշըրըն տիյարընտան տէօնտէրէճէ-
յիմ, վէ Աշուրտան օնլարը տէվէ իրէճէյիմ. վէ
օնլարը՝ Ակիճատ տիյարընա վէ Իսպանա կէ-
11 թիրէճէյիմ, վէ Էպէ օնլարա եէթիշէճէյ։ Ալ է
օ՝ տէնիզտէն սըգընթը իլէ կէչէճէք, վէ տէնիզ-
տէ տալղալարը վուրաճագ, վէ ըրմաղըն Հէփ
տէրինլիքլերի գուրտյաճագլար. վէ Աշուրուն
փոտուլղուղու էնտիրիլէճէք, վէ Աշըրըն ա՛սա-
12 սը կիտէճէք տիր։ Ալ է օնլարը Ատապտան գավ-
վէթլէնտիրէճէյիմ, վէ օնուն ատը իլէ կէզէ-
ճէքլեր՝ տէյօր Ատապ։

ՊԱՐ. 11։

1 Պատիւ գանատալարընը ա՛չ՝ եա՛ Իսպանո, վէ
սէնին էրզ ողաճլարընը՝ աթէշ թէկլէֆ էտէ։
2 Ղատ ֆիղտն էթախին. զէրա էրզ տուշտուս, չիւն
գավվէթլիլէր եաղմալանտը. Պաշաներն մէշէլէ-
րի ֆիղտն էթախինլէր, զէրա սարպ օրմանն քէսիլ-
3 տի։ Ղօպանլարըն ֆիղտն սէսի վար. զէրա օն-
լարըն իզզէթի գաւիբ շըլտը. կէնճ արսլանլար
պէօյիւրիւշտ սէսի վար. զէրա Ղօրտանըն շանը
4 գաւիբ շըլտը։ Ալլահըմ Ատապ պէօյլէ տէր.
5 Պօղազլանաճագ գօյունլարըմ կիւթ. Օնլարը
քի՝ սաթուն ալանլար օնլարը պօղազլարլար՝ վէ
տուչտու օլմազլար, վէ օնլարը սաթանլար՝ Ատապ
միւպարէք օլսուն քի զէնկինլէնտիմ տէրլէր, վէ
6 չօպանլարը օնլարը աճրմազլար։ Օ իրա պէն՝
արթըգ եէրին սաքինլէրինի աճրմայաճագըմ՝
տէյօր Ատապ. իլլա իչլէճէ պէն ատէմի՝ հէր քէ-

Digitized by Google

աի գօնշուսունուն էլինէ վէ իստիշահլընըն էլի-
նէ թէսլիմ էտէճէկիմ. վէ եէրի վուրաճադլար ,
վէ օնլարըն էլինտէն խէլաս էթմէկէճէկիմ ։
7 Ա՛ պօղազլանաճադ գօյունլարը՝ կէրչէքտէն
ֆադիր գօյունլարը կիւտէճէկիմ ։

8 Ա՛ քէնտիմէ իքի ա՛սա ալտըմ , պիրինին ա-
տընա կիւզէլիք՝ վէ օ պիրինին ատընա պաղ-
լար գօտուսմ , վէ գօյունլարը կիւթմտիւմ ։ Ա՛ 9
պիր այտա իւչ չօպան գըրտըմ . չիւն ճանըմ
օնլարա ա՛ըգլըտը , հէմ օնլարըն ճանը տախի
պէնտէն իքքատ հէթտի ։ Ա՛նտէն տէտիմ . Ա՛իղի
կիւթմէկէճէկիմ , էօլէճէք էօլսիւն , վէ գըրըլա-
ճադ գըրըլընը , վէ գալանլար՝ պիրբիպիրինին էթի-
նէ հէսինէլէր ։

10 Ա՛ Կիւզէլիք նամ տէյնէկիմի ալըպ՝ օնու
գըրտըմ , քի ճիւմլէ գաւմլէր իւէ քէսիշտիյիմ
ա՛հտըմը նագդ էտէյիմ ։ 11 Ա՛ օլ՝ օ կի՛նտէ
նագդ օլունտու , վէ պէնի պէքլէյէն սիւրիւնիւն
ֆադիրլէրի կէրչէքտէն պիլտիլէր քի՝ պու Ա՛տա-
պըն սէօյլէ՛ւ խոյ ։ 12 Ա՛ օնլարա տէտիմ . Ա՛ն-
յէր կէօղէրինիղտէ խօշ իսէ , պանա պահա վէ՛-
րին , վէ էյէր տէյիլ իսէ , վա՛ղէյին . վէ պա-
համը՝ օթուզ կիւմի՛շ դարթտըլար ։ 13 Ա՛ Ա՛տա
պ պանա տէտի . Ո՛նու չէօլմէքճէյէ սէճ ,
օնլարտան գըյասա օլունտուղում գըյմէթ ա՛լա
տըր . իւնի օթուզ կիւմիշիւ ալտըմ , վէ օնու
Ա՛տապ էվինտէ չէօլմէքճէյէ սէճտըմ ։ Ա՛նտէն 14
Պաղլար նամ օպիր տէյնէկիմի գըրտըմ , քի
Ա՛էհուտա իլէ Ա՛սրաէլին ատրասընտա օլան գա-
րընտաշլըղը նագդ էտէյիմ ։

15 Ա՛ Ա՛տապ պունա տէտի . Վ՛էնտինէ տահ
ճահիլ չօպան ալէթլէրի ալ ։ Օ՛իրա իշթէ 16
պէն նէրտէ պիր չօպան գալտըրսաճաղըմ . օ՝

Digitized by Google

գըրըլմը չլարը հօգլամայաձագ , սիւրիւլմիւշիւ արամայաձագ , վէ գըրգլարը սաղալըմայաձագ , վէ տուրղունու պէսլէմէյէձէք . իլլա սէմիզլերին էվձինի եէյէձէք , վէ օնլարըն գըրնագ-
17 լարընը եարաձագ : Ալ՝ պադըշ չօպանլարայ քի՝ գոյունլարը ձէրգ էտերլէր . օնուն գօլու իզէրինէ վէ սաղ կէօզիւ իւզէրինէ գըլըճ օլաձագ . օնուն գօլու պիլքիւլէյէ գուրույաձագ , վէ սաղ կէօզիւ ձէմամէն տիւմանլանաձագտըր :

ՊԱՐ 12։

1 Իսրաէլէն հագգընա Յապպ սէօզիւնիւն ևիւքիւ տիւր՝ տէյօր կէօքլէրի եայան վէ եէրի ձէմձլէլէտէն վէ ատէմին յուհունու օնուն իչինտէ ևա-
2 բատան Յապպ : Իշձէ պէն Յերուշալիմի չէփչէվրէ ճիւմլէ գաիֆէլէրէ՝ սէրխոշլուգ քհասէսինէ տէօնտերէճէյիմ , վէ Յերուշալիմ իւզէրինէ մուհասէրէտէ՝ Յէհուտանըն իւզէրինէ
3 տախի օլաձագ : Ալ է օլաքի օլ կիւնտէ Յերուշալիմի՝ ճիւմլէ գավմլէրին իւզէրինէ եիւք գաշընա տէօնտերէճէյիմ . օնու ևիւքլենէնլէրին ճիւմլէսի՝ եէրին հէփ գաիֆէլէրի օնուն իւձէրինէ ճէմ՝ օլսալար պիլէ՝ պիլքիւլէյէ փարա-
4 լանաճագլար : Ալ կիւնտէ՝ տէյօր Յապպ՝ հէր ասէր շաշգընլըգ իլէ՝ վէ պինիճխսինի գուտուրուշ իլէ վուրաճաղըմ , վէ Յէհուտա էվլինին իւզէրինէ կէօղէրիմի՝ աչաճաղըմ , վէ գավմլարըն հէր ասէրնը քէօրլիւք իլէ վուրաճաղըմ :
5 Ալ է Յէհուտանըն վալիլէրի եիւքլէրինտէ՝ Յերուշալիմին սաքինլէրի քէնտիլէրին Ելլահը ա-քէրլէրին Յապպը իլէ պանա գուվվէթտիր տէ-

Digitized by Google

յեձեքլեր։ ()լ կիւնլերտեն Իհնուտանըն վա- 6
լիլերինի օտունլար իլե աթեշ օձաղը կիպի՝ վե
պուղտայ տեմիտի իլե աթեշ մնշանլեսի կիպի
գծյաձաղըմ, վե տաղտան հեմ սօլտան չեփչեվ-
րե հեփ գավմլերի եեչեձեքլեր. վե եինե Իհ-
րուշալիմ քենտի եերինտե՝ Իերուշալիմտե սա-
քին օլունտաձագ։ Ալ է Ատպտ իպթիտա Իհ- 7
հուտանըն չատրըլարըը խեչլաս էտեձեք, թա-
քիմ Տավիտ էվինին իփթիխարը վե Իերուշա-
լիմ սաքինլերինին իփթիխարը՝ Իհհուտանըն
իւզերինե թեկեպպիւր էթմեյե։ ()լ կիւնլեր- 8
տե Իսպտ Իերուշալիմին սաքինլերինե սկյանեթ
էտեձեք, վե օնլարտա զաֆֆ օլան՝ օլ կիւնտե
Տավիտ կիպի օլաձագ, վե Տավիտին էվի Ալլահ
կիպի՝ օնլարըն Հօնիւնտե Իսպտըն ալեյհի կիպի
օլաձագ։ Ալ է օլաքի օլ կիւնտե՝ Իերուշալի- 9
մին իւզերինե կելչեն հեփ դաիֆելերի՝ պերպատ
էթմեյե ճահտ էտեձեյիմ։ Ալ է Տավիտ է- 10
վինին իւզերինե հեմ Իերուշալիմ սաքինլերի-
նին իւզերինե լուդֆ վե նկյահ թուհունու տէօ-
քեձեյիմ, վե օնլար պանա՝ օլ սափլատըգլարը-
նա պաղաձադլար. վե օնուն իւզերինե՝ պիրիձիք
օղուլ իւզերինե օլան ֆիղտան կիպի ֆիղտան չէ-
քեձեքլեր, վե օնուն իչինե՝ իլք օղուլ իչինե ա- 11
ճընտըգլարը կիպի աճընաձագլար։ ()լ կիւն-
տե Իերուշալիմտե՝ Ալեհտտան վատխինտե Ջա-
տատրիմնունուն ֆիղտանը կիպի՝ պեցիւք ֆիղտան
օլաձագ։ Ալ է տէյար՝ գապիլե գապիլե պըր- 12
ձա՝ ֆիղտան էտեձեք. Տավիտ էվինին գապիլէսի
պաշգաձա վե օնլարըն գարըլարը պաշգաձա՝ Ա-
թան էվինին գապիլէսի պաշգաձա վե օնլարըն
գարըլարը պաշգաձա, Լէւի էվինին գապիլե- 13
սի պաշգաձա վե օնլարըն գարըլարը պաշգաձա՝

Digitized by Google

Հ իմէի էվինին գապիլէսի պաշգաճա վէ օնլա-
14 րըն գարըլարը պաշգաճա, Էֆ գալան գա-
պիլէլէր՝ գապիլէ գապիլէ պաշգաճա վէ օնլարըն
գարըլարը պաշգաճա։

ՊԱՐ. 13։

1 Օլ կիւնտէ Տաւիտին էվինէ վէ Եէրուշալիմ
սաքինլէրինէ՝ կիւնահիչիւն վէ նափաքը՛գ իչիւն
2 պիր աչըլմըշ փունկար օլաճադ։ Ա Է օլաքի օլ
կիւնտէ՝ տէյօր ա՛սքէրլէրին Ա՛տպը՝ սուրբթ-
լէրին ատլարընը եէրտէն հէլաք էտէճէյիմ, վէ
արթըգ անկը՛լմայաճաղլար. վէ փէյղամպէրլէրի
հէմ նափաք րուհու տահի եէրտէն կէչիրէճէ-
3 յիմ։ Ա Է օլաքի՝ արթըգ պիր քիմսէ փէյղամ-
պէրլիք էտէրսէ, օնու տօղուրան պապասը վէ ա-
նասը օնա տէյէլէր. Եաշամայասըն, դիրա Ա՛տպ-
պըն ատընտա եալան՛ն սէօյլէտին. վէ օ փէյղամ-
պէրլիք էտէրքէն՝ օնու տօղուրան անասը վէ
4 պապասը օնու սսփլայալար։ Ա Է օլաքի օլ
կիւնտէ փէյղամպէրլէր՝ հէր պիրի քէնտի իլհա-
մընտան՝ փէյղամպէրլիք էթտիյինտէ ուլթանա-
լար. վէ ալտաթմագ սէպէպինէն՝ թիւյլիւ ֆէ-
5 րաճէ կէյմէյէլէր։ Ա յլա տէյէ. պէն փէյղամ-
պէր տէյիլիմ՝ եէրի իշլէյէն քիշի՛ իմ. զիրա պէ-
նի՝ կէնճլիյիմտէն պէրու պիր ատէմ էտինտի։
6 Ա Է օնա տէնիլէ. Այլէրին օրթասընտա պու եա-
բալար նէ՞ տիր. վէ օ տէյէ. Այհպապըմըն էվին-
7 տէ եարալանտըղը՛մընը։ Ա յան՝ չօպանըմըն
իւզէրինէ վէ հօլտաշըմ օլան քիշինի՛ն իւզէրինէ՝
եա՞ գըլըճ՛ տէյօր ա՛սքէրլէրին Ա՛տպը. չօպա-
նը վուր, վէ գօյունլար տաղըլընլար, վէ էլիմի
8 քիւչի՛ քէրին իւզէրինէ՛ տէօնտէրէյիմ։ Ա Է օ-
լաքի՝ ճիւմլէ եէրտէ՝ տէյօր Ա՛տպ՝ օնտա իքի

Digitized by Google

գբսրմ քէսիլիպ ճան թէալիմ էտէճէքլէր , վէ իւ-
չինճիսիւ օնտա գալալար ։ Ալ է իւչինճիսիլիւ 9
աթէշտէն կէչիրիպ՝ օնլարը կիւմիւշ գալ օլտու-
ղու կիպի գիլ էտէճէյիմ , վէ ալթուն այար օ-
լունտուղու կիպի այար էտէճէյիմ . օնլար ատը-
մա նիտա էտէճէք , վէ պէն օնլարը իսթիճապ
էտէճէյիմ . տէյէճէյիմ . ( )՝ գավմիմ տըր , վէ
օնլար՝ Նապպ Ալլահ՛մտըր տէյէճէք ։

ՊՈՂ. 14։

Իշթէ Նապպըն կիւնիւ կէլիյօր , վէ սէնին եաղ- 1
ման օրթանտա փայլաշաճագ ։ Օխրա ճիւմլէ 2
գախֆէլէրի Եէրուշալիմ իւզէրինէ ճէնկէ տէվ-
շիրէճէյիմ , վէ շէհր ֆէթհ օլունաճագ , վէ էվ-
լէր եաղմալանաճագ , վէ գարըլարա վէր օլունա-
ճագ , վէ շէհրին եարըսը էսիրլիյէ չզգաճագ .
ամմմա գավմըն գալանը շէհրտէն քէսիլմէյէճէք ։
Նշտէն Նապպ չզգըպ օլ գախֆէլէր իլէ՝ ճէնք 3
կիւնիւնտէ ճէնքլէշտիյի կիւնտէ կիպի՝ ճէնք է-
տէճէք ։ Ալ է այագլարը՝ օլ կիւնտէ՝ կիւնտօ- 4
ղուտան եանա օլան Եէրուշալիմին էսնիւնտէքի
Օլէթուն տաղընըն իւզէրինտէ տուրաճագ , վէ
Օլէթուն տաղը՝ կիւնտօղույա վէ կիւնպաթը յա
տօղրու՝ օրթասընտան ղայէթ պէօյիւք վատիյէ
եարըլաճագ , վէ տաղըն եարըսը փօրևասա՝ վէ
եարըսը գըզ՛ալչէ տօղրու չէքիլէճէք ։ Ալ է սիզ 5
տաղլարըն վատիսինէ գաչաճագսըզ . զիրա տաղ-
լարըն վատիսը Նասալ տէյէճէք , վէ Յէհուտա
փատիշահը Ալ՛ուզիայընըն կիւնլէրինտէ՝ զէլզէլէտէն
գաչտըղընըզ կիպի գաչաճագսըզ . վէ Ալլահ՛մ
Նապպ Հէյ Հէփ մուգատտէսլէր պիլէ նձէ կէլէ-
ճէք ։ Ալ է օլաքի օլ կիւնտէ ըշըզ՝ միւնէվվէր 6
է՜ տիւմանը օմմայաճագ ։ Ալ է օ՝ կիւն տէյիլ 7

Digitized by Google

վե կէձէ տէյիլ Ա՛ապպա մնա՛լում պէր կիւն օ-
լաճագ։ վե օլաքի ախշամ վագթընտա ըչը՛գ օ-
8 լաճագ։ Ա՝ է օլաքի օլ կիւնտէ Ա՛էրուշալիմտէն՝
եարըսը կիւնտօղու տէնիսկինէ՝ վե եարըսը պա-
թը՛ տէնիսկինէ տօղրու ապիխայա՛թ չըգաճագ։
9 պու՝ եազըն հէմ գը՛շըն օլաճագ։ Ա՝ է Ա՛ապպ
պիւթիւն եէրին իւչէրինէ փատիշա՛հ օլաճագ։
օլ կիւնտէ Ա՛ապպ պիր վե օնուն ատը պիր օլա-
10 ճագ։ Ա՝ է պիւթիւն եէր՝ Ակէպա՛տան Ի՛սմիօնա՝
Ե՛էրուշալիմին գը՛պլէ եանընա՝ օվա կիպի չէվ-
րիլէձէք։ վե գալտըրըլաճագ, վե եէրինտէ սա-
քի՛ն օլունաճագ՝ Պէնիամին Ի՛գափուսունտան իլը
գափունուն մահալինէ՛տէք՝ քէօշէ գափուսունա-
տէք վե Ա՛անանէլ գուլլէսինտէն փատիշահ՛ին
11 ճէնտէրէսինէ՛տէք։ Ա՝ է օնտա սաքի՛ն օլա-
ճագլար, վե ա՛րթըգ հէրհա՛ օ՛ղմայաճագ։ վե
Ե՛էրուշալիմ՛ էմնիյէթի իւզրէ սաքի՛ն օլունաճագ։
12 Ա՝ է Ա՛էրուշալի՛մ՝ իւզէրինէ ճէնք էտէն հէփ
գաւմլէրի՛՝ Ա՛ապպէն վուրուաճաղը վուրուշ պո՛ւ օ-
լաճագ։ ( )նլար այագլարընտա տուրա՛ղէն՝ էթ-
լէրի էրլի՛էճէք, վե կէօզլէրի՛՝ տէճիքլէրինտէ է-
րլի՛էճէք, վե տիլլէրի աղզ լարընտա էրլի՛էճէքտիր։
13 Ա՝ է օլաքի օլ կիւնտէ արապալարընտա՝ Ա՛ապպտան
պէջի՛ք վէլվէլէ՛ օլաճագ։ վե հէր պիրի գօնշու-
սունուն էլինէ՛ եափըշաճագ, վե էլի գօնշուսու-
14 նուն էլի՛ իւզէրինէ գալտըրըլաճագ։ Ե՛էմ Ա՛է-
հո՛ւտա տախի Ա՛էրուշալիմտէ ճէ՛նք էտէճէք։
վե չէփչէվլօ՛ հէփ դաճֆլէլէրին մալը՝ ալթուն
վե կիւմիւշ վե է՛ա՛վապլար ղայէթ չօ՛ք՝ տէվէ՛ի-
15 րիլէճէքտիր։ Ա՝ է ա՛ճըն՝ գաճըրըն՝ տէվէ՛նին
վե էշէյին վե օղ օրտուվարտա օլաճագ հէր հայ-
վանըն վուրուշու հէմանն պո՛ւ վուրուշ կիպի օլա-
16 ճագ։ Ա՝ է օլաքի Ա՛էրուշալիմին իւզէրինէ կէլ-

Digitized by Google

ամէն հէփ դաւիթեանները ճիւմլէ պագիսի՝ օլտէմ
եըլտան եըլա այաքէրլէր Թագպը փաստիշահա
սեճտէ գըլմադա վէ չէրկէզլէր պայրամընը հընթզ
էթմէյէ չըդաճագլար։ Վէ 17 օլաքի եէրին գա-
պիլէրինտէն այաքէրլէր Թագպը փաստիշահա
սեճտէ գըլմադա Եէրուշալիմէ չը՛գմայանըն իւ-
զէրինէ եաղմուր օ՛լմայաճագ։ Վէ 18 էյէր՝ իւ-
զէրինէ եավոյ օ՛լմայան Ընսըը գապիլէսի չը-
գըպ կէլմէ՛զսէ, Թագպը չէրկէզլէր պայրամընը
հընթզ էթմէյէ չը՛գմայան դաւիթեանի վուրա-
ճաղը վուրուշ օնլօ՛ օլաճագ։ Ընսըրըն ա՛զա- 19
պը՝ հէմ չէրկէզլէր պայրամընը հընթզ էթմէյէ
չը՛գմայան հէփ դաւիթեանին ա՛զագը պու՛ օլա-
ճագ։ Ո՛լ կիւնտէ աթլարըն կէմիլէրի իւզէրին- 20
տէ՝ Թագպա մուգատաէս՝ օլաճագ. վէ Թագպ
էվինին գէնճէրէյլէրի՝ մէզապհընն էօնիւնտէքի լէ-
յէնլէր կիպի օլաճագ։ Վէ 21 Եէրուշալիմտէ
հէմ Եհուտաւտէ հէր գէնճէրէ՝ այաքէրլէրինին
Թագպընա մուգատաէս օլաճագ, վէ հէփ գուր-
պան էտընլէր կէլիպ՝ օնլարտան ալաճագլար վէ
օնլարտա փիշիրէճէքլէր. վէ օր կիւնտէ արթըգ
այաքէրլէր Թագպընըն էվինտէ Քանանայընը օ՛լ-
մայաճագ։

Digitized by Google

ՄԱԼԱԿԻԱ

Եռերոր

ՄԱՐԳԱՐԷՈՒԶԻ.

ԳԼՈՒԽ 1.

1 Մալաքիա հեսու իլէ Իսրաէլէ օլան Թապպ սէօ
զիւնիւն հիւքիւտիւր:
2 Սիզի սեվտիմ տէյօր Թապպ, սիզ խէ՝ Պիղի
նէ՞ իլէ սեվտին տէրսիզ, Իյ՛սաւ Իյա՛գօպուն գա-
րընտաշը տէյի՛լմի իտի՝ տէյօր Թապպ, վէ Իյա՛-
3 գօպու՛ սեվտիմ. Իյ՛մմա Իյ՛սաւտան իքրահ էթ-
տիմ, վէ օնուն տաղլարընը վիրանէ՝ վէ միրաս՛ը-
4 նը չէօլ մէսքեանլարընա տէօնտէրտիմ: Իյ-
տօմ՝ ֆագիրլէնտիք ամմա տէօնիւպ խարա-
պաթլարը պինա էտէճէյիզ տէյուսէ, ա՛սքէրլէրին
Թապպը պէօյլէ տէր. Ընար պինա էտէճէք,
ամմա պէն երգտաճ՛ողըմ. վէ օնլարա՝ Ցե՛սգ սի-
նօորու վէ՝ Թապպըն էպէտէն ղազապ էթտիյի
5 գա՛մմ չաղըրտաճագլար: Ա՛ էֆօղլէրինիզ կէօ-
րէճէքլէր, վէ տէյէճէքսիզ. Թապպ Իսրաէլին
6 սինօորու իւզէրինէ ա՛զիմ օլսուն: Ընղու պա-
պասընա վէ գուլ էֆէնտիսինէ ի՛զզէթ էտէր.
իմտի էյէր պէն պապա իսէմ, ի՛զզէթիմ հա՞-
նի, վէ էյէր էֆէնտի իսէմ, պէնտէն գօրգմագ
հա՞նի՝ տէյօր սիզէ ա՛սքէրլէրին Թապպը՝ Էյ
ատըմը խօր կէօրէն քահ՛ինլէր. սիզ խէ՝ Ա՛կ-

Digitized by Google

Ներ ատրնը նէտէ խօր կէօրտիւք տէրսիզ։
Աէզպահրմէն իւզէրինէ նափաք էքմէք թագրիսպ 7
էտէրսիզ տա՝ Աէնի նէ իլէ նափաքլատըզ տէր-
սիզ. Աիզին՝ Իսպպէն սօֆրատա՛ր խօրտուր տէմէ-
նիզ իլէ։ Աէ քէօրու գուրպան իչիւն սուն- 8
տուղունուզ՝ քէօշէու տէյիլմի, վէ գօփալը եա
խասլամայը սունտուղունուզ՝ քէօշէու տէյիլմի.
Հալա օնու վարինէ սունսան, սէնտէն բաղի օլ ուր-
մու, եահօտ սէնին եիէզիւնիւ գապուլ էտէրմի,
տէյօր ա՛քէրլէրին Իսպպէն։ Աէ չիմտի՝ Իս- 9
լահրն հուզուրունա նիյազ էտին, քի պիրէ քիսա-
յէշ էտէ. պու սիզին էլինիզտէն օլտու. սիզին
եիւզիւնիւզիւ գապուլ էտէրմի՝ տէյօր Իսպպ Իս-
լահ։ Աիլտէ պիրէ գափուլայը ճաղա գափայան քի՛մ 10
վար, մէզպահրմի՛ տախի ճաղա եագմայզընըզ.
սիզտէն բաղի տէյիլմի՛՝ տէյօր ա՛քէրլէրին Իսպպ-
պէն, վէ սիզին էլինիզտէն փէշքէշ գապուլ էմ-
մէ՛մ։ Օ՛նրա կիւնէշին տօղտուղու եէրտէն թա- 11
օնուն պահ՛տըղը եէրէտէք՝ դահ՛փէլէրտէ ատըմ
պէօյիւք օլաճագ, վէ հէր մահ՛սուլէ ատրմա
քիւնլիւք վէ փաք փէշքէշ տունտուլաճագ. զնրա
ատրմ՛ դահ՛փէլէրտէ պէօյիւք օլաճագ՝ տէյօր
ա՛քէրլէրին Իսպպէն։ Աիզ խօ՝ Իսպպէն սօֆ- 12
բասը նափաք՝ վէ օնուն մահ՛սուլու է՛ա՛նի գատ՛մը
խօրտուր տէմէնիզ իլէ՝ օնու նափաքլատըրընըզ։
Է՛մ տէրսինիզ. Իչէրէ նէ՛ զահ՛մէթ տիր, վէ օ- 13
նա ատնկսըրը՛ըսընըզ՝ տէյօր ա՛քէրլէրին Իսպ-
պէն, վէ փատըշանըմըշը հէմ դօփալը վէ խասլա-
յը կէթիրտինիզ, վէ փէշքէշ օնլարը՛ կէթիրտի-
նիզ. օնլարը էլինիզտէն գապուլ էտէ՛մմի՛մ՝ տէ-
յօր Իսպպ։ Իմմա՝ սիւրիւսիւնտէ էրքէք վար 14
իքէն, ատաճգ էտիպ՝ Իսպպա պօղղունու պօղազ-
այան հիլէպազ մէլո՛ւն օլսուն. զիրա պէն պէօ-

Digitized by Google

յիւք փառաւորեմ՝ տէր յոր ա՛մբերլերին Ա՛ստպը, վէ ատրմ դաւիճելերտե գօրգուլու տուր:

ՊԱՐ. 2:

1 Վ է շնմոի պու Թէնպիհ սիղէտիր՝ եա՞ քեահին-
2 լեր: Ա՛յեր տինկլեմէ՛զսէնիզ, վէ էյեր եիւրէյե
գօմմայանեզ, քի ատրմա ի՛զզէթ վէրէսիզ՝ տէ-
յօր ա՛մբերլերին Ա՛ստպը, օլտէ՛մ սիզէ լա՛նէթլի
կէօնտէրէճէյիմ, վէ պէրլբէթինիզի մէ՛ր՛ա՛ն է-
տէճէյիմ. հէմ տաթի օնու մէ՛ր՛ա՛ն էթմիշլիմ.
3 զիրա եիւրէյե գօմմայօրսունուզ: Ա՛յնէթ պէն
Թօխտումունուզու Թէքմիր էտէճէյիմ, վէ եիւ-
զինիզդէն իզլերինէ կիւպրէ՛ պայրամլարընը-
զըն կիւպրէսինին տաչտաճաղըմ, վէ սիզի օնա գալ-
4 տըրաճագ: Վ է պու Թէնպիհի սիզէ Ա՛էի իլէ
ա՛հտըմ օլմազ իչինն կէօնտէրտիյիմի պիլէճէքսի-
5 զ՝ տէ՛յօր ա՛մբերլերին Ա՛ստպը: Ա՛՛հտըմօ-
նուն իլէ է՛օմր վէ սէլամէ՛թ իչինն իտի. վէ օն-
լարը օնա գօրգու՛ իչինն վէրտիմ, վէ պէնտէն
գօրգա՛ր իտի, վէ ատրմ եիւզինտէն օ՛ Թաւմ
6 էտէրիտի: Վէրճէքլինին նօմնատու օնուն աղզը ը-
տտա իտի, վէ տուտտագլարընտա փիւճիւր պուլուն-
մատը. պէնիմլէ սէլամէ՛թ վէ տօղրուլուգ իւզրէ
եիւրիւտիւ. վէ չօգլարը եապրամազ ըգտա՛ն տէօն-
7 տէրտի: Ո՛՛յրա քեահինին տուտտագլարը պիլմէ՛
ստագլամազը, վէ նօմնատու օնուն աղզ ընտա՛ն ապա-
մազտըրըլար. զիրա օ՛ ա՛մբերլերը Ա՛ստպընըն էլ-
8 չիսիդիր: Վ իզ իսէ եօլտան սափտընըզ, չօգ-
լարը նօմնատա Թէօքէզէ՛ օզրաՀտընըզ. Ա՛եւինին
ա՛հտընը պօզտունու՛զ՝ տէ՛յօր ա՛մբերլերին Ա՛ստ-
9 պը: Ա՛մոի պէն տաթի սիզի Հէր գավմէ խօր-
լար վէ Հագիրլէր գօտուր, նէճէքիմ եօլլարը-
մըզ տագլամայօրսուզ, վէ շէրա՛Թտա խաղրը

Digitized by Google

կէօզէաքէօրտուզ ։ Էֆիմիզին պատասը պիր 10
տէյիլճի. պիզի պիր Ալլահ եարատմամտումը.
նիշանին պատասլարըմըզըն ա՛հտընը պօզմադըլա՛
հեր քէս գարընտաշընա խայընըզ էտեր ։ Ա՛հ- 11
հուատա խայընըզ էթտի, վէ Խարաէլտե հէմ
Ա՛էրուշաքիմտե ՄՔքրատէլուգ իշլէնտի. վէրա Ա՛հ-
հուատա Ա՛ապտըն մուգատատէսլիյինի նատիգքա-
տը, օնու՛ քի սէվմէրտի, վէ եա՛տ ալլահ գըզընա
գօճա օլտու ։ Ա՛ապտ պունու էտէն քիմսէյի՛ 12
ույանըզը վէ ճէվապ վէրմէնի՛ հէմ ա՛նգէրմէր
Ա՛ապտընա փէշքէշ ԹագրիպԷտմէնի Ա՛ա՛գօպուն
չատըրգարընտան հէլագ էտէճէք ։ Պունու 13
տաճի ինուճ էթտիմիզ՝ Ա՛ապտըն ՄԷզպահընը
կէօզ եաշը իլէ՝ ագլայըշ իլէ վէ փիլան իլէ
էօրմէտիմիզ, շէյլէ քի օ՝ արԹընըգ փէշքէշէ
նազար գէլմատը, քի օնա էլինիգտէն բիզա իլէ
գապուլ էտտ ։ Ա՛նգ խօ՝ Ա՛նիշանն ատէտինիգ ։ 14
օնունն իչիւն քի՝ Ա՛ապտ սէնին իլէ՝ օ Խըյա-
նէԹիգը էԹտիկին կէնՃգկինտէն պէրու սէնին
օլտան գարընընը ապատաճատա շահիտ օլտու ։ օ խօ
սէնին Հօլտաշընա՝ վէ այ՛հտընըն գապընտա՛ընը ։
Ա՛ է օ՝ պիր եա՛ փամտատմը, վէ օնատա րու՛հ պագի 15
գամընը չիքէն Նիշանին պիր, Ալլահա զիւրրիյէԹ
ապտամագ իչինն ։ իմտի բու՛հտաՐընըզը հէքվէզ է-
տէն, վէ սէն կէնՃգկինտէն պէրու քէնտինին օ-
լան գարընդա խայընըզդ էԹտէ ։ Օ խրա Խարա- 16
էլին Ալլահը Ա՛ապտ տէր քի՝ օ պօշամագտան
իբրահ էտէր, վէ զու՛րմա՝ էս՛վապը իլէ էօրԹէր՝
տէյօր այ՛նգէրէրին Ա՛ապտը. իմտի բու՛հտաՐընը-
զը հէքվէզ էտէդ՝ խայընըզդ էԹտէ ։ Ա՛էօզէրին 17
նիզ իլէ Ա՛ապտը օտանտարընտընդ. սիզ խօ տէրսի-
նիզ՝ Ա՛ի՛ իլէ օտանտարտըգ, Ա՛էր Հատամտաշընդ
իշէյէն՝ Ա՛ապտըն նագարընտա էչտիր, վէ օ՝

Digitized by Google

*օնլարտան բաշկի տիր, եահօտ՝ Հ էրիա՛թըն Ա-
լահը նէ՞բէտէտիր՝ տէմէնիզ իլէ:*

ՊԱՐ. 3:

1 Իշթէ պէն էլչիմ՝ կէօնտէրիրիմ, վէ էօնիւմճէ
բ՛օլ Հազըրլայաճագ. վէ արատըղընըզ Ի՛ապ՝
եա՛նի իսթէխլինիզ ա՛Հտըն մէկէյի՝ ափանըզ
քէնտի Հէյքէլինէ կէլէճէք. իշթէ կէլի՛յօր տէյօր
2 ա՛նքէրլէրին Ի՛ապալը: Վ՚ է կէլմէխինին կիւնիւնէ
քի՞մ տայանա պիլիր, վէ զուՀր է՛թմէխինտէ՝
քի՞մ տուրա պիլիր. զէրա օ՝ գալճընըն ալէճէլի՛
կիպի՝ վէ գաստարճըլարըն սապընու՛ կիպի տիր:
3 Վ՚ է օ՝ կիւմիւշ գալճըսը վէ փաքըճ լիճխի Ի՛նկի՛
օթուրաճագ, վէ Վ՚ էւի օղուլլարընը թէմիզլէյէ-
ճէք, վէ օնլարը ալթունա կիպի վէ կիւմի՛ւշ կիպի
թէմիզլէյէճէք, վէ օնլար Ի՛ապապ սատաճագ
4 իլէ փէշքէշ սունանլա՛ր օլաճագլար: Վ՚ է Ի՛չ-
Հուտանընըն Հէմ Ի՛էրուշալիմին փէշքէշի էգէլի
կիւնլէրուտէ կիպի՝ վէ գատի՛մ եըլլարտա՛ կիպի՝
5 Ի՛ապապ մագպո՛ւլ օլաճագ: Վ՚ է չէրաա՛թ ի-
չինն սիզէ եագլաշաճաղը՛մ, վէ պի՛չիւճիլէր Հէմ
զինաքեաբլար վէ եապան եէմին էտէնլէր վէ իւճ-
քէթլուչէ իւճրէթի իչինն զուլմ էաճինլէր՝ տուլ
գարընընըն Հէմ էօքսիւզինն վէ միւսաֆիրին Հագ-
գընը իպդալ էտէնլէր վէ պէնտէն գօրգմայանլար
իւզէրինէ թիզ շահի՛տ օլաճաղը՛մ տէյօր ա՛նքէր-
6 լէրին Ի՛ապապը: Ո՛իրա պէն Ի՛ապապ թէպտիլ օլ-
մա՛մ. իմի՛ն սիզ էյ Ի՛սրա՛ըլ օղուլլարը թէպէլի՛ օլ-
7 մատընըզ: Պապալարընըզին կիւնլէրինէն պէ-
քա՛ւ գանունլարըմընան այրըլմընըզ, վէ սագլա՛-
մատընըզ. պանա տէ՛օնիւն, վէ պէն սիզէ տէօ-
նէյի՛մ՝ տէյօր ա՛նքէրլէրին Ի՛ապապ. սիզ իսէ՝
8 Վ՚ի՛չ իլէ տէօնէլի՛մ տէտինիզ:

Digitized by Google

Աստուածդ Տէրոջ ամենայն սրտիդ եւ ամենայն հոգւոյդ։ 9
Եւ պահես զպատուիրանս Տեառն Աստուծոյ քոյ, որ
պատուիրեմ քեզ այսօր, որպէսզի բարի լինիս դու եւ
որդիք քո յետ քեզ, եւ երկար կեանք լինիցին քեզ յերկրի,
զոր Տէր Աստուած քո տայ քեզ ամենայն աւուրս։ Զի 10
Տէր Աստուած քո տանի զքեզ յերկիրն բարի, յերկիրն
ջրոց, աղբերաց եւ անդնդոց, որ ելանեն ի դաշտս եւ ի
լերինս, յերկիրն ցորենոյ եւ գարւոյ, յերկիրն որ ոչ
կարի ունի զկերակուր, յերկիրն որ ոչ կարի ունի զկեր-
պարանս, յերկիրն որ ոչ կարի ունի զերկաթ, յերկիրն
որ ոչ կարի ունի զպղինձ։ Եւ կերիցես եւ յագեցիս, եւ 11
օրհնեսցես զՏէր Աստուած քո յերկրին բարի, զոր տայ
քեզ։ Զգո՛յշ լեր, մի՛ երբէք մոռասցիս զՏէր Աստուած 12
քո, եւ ոչ պահես զպատուիրանս նորա, եւ զիրաւունս
նորա, եւ զկանոնս նորա, զոր ես պատուիրեմ քեզ այսօր։
Զի երբ կերիցես եւ յագեցիս, եւ զբարի տունս շինեսցես 13
եւ բնակեսցիս ի նոսա, եւ հօտք քո եւ նախիրք քո
բազմասցին, եւ արծաթ եւ ոսկի բազմասցի քեզ, եւ
ամենայն ինչ քո բազմասցի, եւ բարձրասցի սիրտ քո, 14
եւ մոռասցիս զՏէր Աստուած քո, որ հանեալ զքեզ ի
յերկրէ Եգիպտացւոց, ի տանէ ծառայութեան, եւ տարեալ
զքեզ ի ճանապարհ անապատի մեծի եւ ահագնի, ուր
էին օձք հրեղէնք եւ կարիճք եւ ծարաւ, ուր ոչ էր ջուր,
որ հանեալ էր քեզ ջուր ի վէմէ կարծրէ, եւ կերակրեաց 15
զքեզ մանանայիւ յանապատի, զոր ոչ գիտէին հարքդ
քո, եւ տանջեաց զքեզ եւ փորձեաց զքեզ, եւ բարի
արասցէ քեզ յետ վախճանի քո։ Մի՛ ասասցես սրտիդ 16
քում, թէ զօրութեամբ իմով եւ զօրութեամբ ձեռին իմոյ
արարի զհարստութիւնս զայս։ Այլ յիշեսցես զՏէր 17
Աստուած քո, զի նա է որ տայ քեզ զօրութիւն առնել
զհարստութիւնս, զի հաստատեսցէ զուխտ իւր, զոր
երդուաւ հարցդ քոց, որպէս զօրէ։ Եւ եթէ մոռասցիս 18
զՏէր Աստուած քո, եւ երթիցես զհետ աստուածոց օտա-
րաց, եւ պաշտեսցես նոցա, եւ երկիր պագցես նոցա,
վկայեցի ձեզ այսօր, զի կորստեամբ կորիցէք։ Որպէս 19
զազգսն զորս Տէր կորուսանէ յերեսաց ձերոց, նոյնպէս
կորիցէք, վասն զի ոչ լուայ ձայնի Տեառն Աստուծոյ
ձերոյ։

Ամենայն պատուիրանս զոր ես պատուիրեմ քեզ այսօր, 1
զգո՛յշ լեր առնել, զի կեցցէք եւ բազմասջիք, եւ մտա-
նիցէք եւ ժառանգիցէք զերկիրն զոր երդուաւ Տէր հարց-
դ քոց։ Եւ յիշեսցես զամենայն ճանապարհ զոր տարեալ 2
է զքեզ Տէր Աստուած քո այս քառասուն ամ յանապատի,
զի նուաստացուցանիցէ զքեզ եւ փորձեսցէ զքեզ, գիտել
զսիրտ քո, եթէ պահեսցես զպատուիրանս նորա, եթէ
ոչ։ Եւ նուաստացուցանիցէ զքեզ, եւ սովեցուսցէ զքեզ, 3
եւ կերակրեսցէ զքեզ զմանանայն, զոր ոչ գիտէիր դու
եւ ոչ հարքդ քո գիտէին, զի ցուցցէ քեզ, եթէ ոչ միայն
հացիւ կեցցէ մարդ, այլ ամենայն բանիւ որ ելանէ ի
բերանոյ Տեառն կեցցէ մարդ։ Զհանդերձս քո որ ոչ 4
մաշեցան ի քեզ, եւ զոտինս քո որ ոչ ուռեցան ի քեզ
այս քառասուն ամ։ Եւ գիտասցես ի սրտի քում, զի 5
որպէս զորդի զինքն խրատէ մարդ, նոյնպէս Տէր Աստ-
ուած քո խրատէ զքեզ։ Եւ պահեսցես զպատուիրանս 6
Տեառն Աստուծոյ քոյ, երթալ ի ճանապարհս նորա եւ
երկնչել ի նմանէ։ Զի Տէր Աստուած քո տանի զքեզ 7
յերկիրն բարի, յերկիրն ջրոց, աղբերաց եւ անդնդոց,
որ ելանեն ի դաշտս եւ ի լերինս, յերկիրն ցորենոյ եւ
գարւոյ, յերկիրն որ ոչ կարի ունի զկերակուր, յերկիրն
որ ոչ կարի ունի զկերպարանս, յերկիրն որ ոչ կարի
ունի զերկաթ, յերկիրն որ ոչ կարի ունի զպղինձ։ Եւ 8
կերիցես եւ յագեցիս, եւ օրհնեսցես զՏէր Աստուած քո
յերկրին բարի, զոր տայ քեզ։ Զգո՛յշ լեր, մի՛ երբէք 9
մոռասցիս զՏէր Աստուած քո, եւ ոչ պահես զպատուի-
րանս նորա, եւ զիրաւունս նորա, եւ զկանոնս նորա,
զոր ես պատուիրեմ քեզ այսօր։ Զի երբ կերիցես եւ 10
յագեցիս, եւ զբարի տունս շինեսցես եւ բնակեսցիս ի
նոսա, եւ հօտք քո եւ նախիրք քո բազմասցին, եւ արծաթ
եւ ոսկի բազմասցի քեզ, եւ ամենայն ինչ քո բազմասցի,
եւ բարձրասցի սիրտ քո, եւ մոռասցիս զՏէր Աստուած 11
քո, որ հանեալ զքեզ ի յերկրէ Եգիպտացւոց, ի տանէ
ծառայութեան, եւ տարեալ զքեզ ի ճանապարհ անապատի
մեծի եւ ահագնի, ուր էին օձք հրեղէնք եւ կարիճք եւ
ծարաւ, ուր ոչ էր ջուր, որ հանեալ էր քեզ ջուր ի վէմէ
կարծրէ, եւ կերակրեաց զքեզ մանանայիւ յանապատի, 12
զոր ոչ գիտէին հարքդ քո, եւ տանջեաց զքեզ եւ փորձեաց
զքեզ, եւ բարի արասցէ քեզ յետ վախճանի քո։ Մի՛ 13
ասասցես սրտիդ քում, թէ զօրութեամբ իմով եւ զօրու-
թեամբ ձեռին իմոյ արարի զհարստութիւնս զայս։ Այլ 14
յիշեսցես զՏէր Աստուած քո, զի նա է որ տայ քեզ
զօրութիւն առնել զհարստութիւնս, զի հաստատեսցէ
զուխտ իւր, զոր երդուաւ հարցդ քոց, որպէս զօրէ։ Եւ 15
եթէ մոռասցիս զՏէր Աստուած քո, եւ երթիցես զհետ
աստուածոց օտարաց, եւ պաշտեսցես նոցա, եւ երկիր
պագցես նոցա, վկայեցի ձեզ այսօր, զի կորստեամբ
կորիցէք։ Որպէս զազգսն զորս Տէր կորուսանէ յերե- 16
սաց ձերոց, նոյնպէս կորիցէք, վասն զի ոչ լուայ ձայնի
Տեառն Աստուծոյ ձերոյ։

Ամենայն պատուիրանս զոր ես պատուիրեմ քեզ այսօր, 1
զգո՛յշ լեր առնել, զի կեցցէք եւ բազմասջիք, եւ մտա-
նիցէք եւ ժառանգիցէք զերկիրն զոր երդուաւ Տէր հարց-
դ քոց։ Եւ յիշեսցես զամենայն ճանապարհ զոր տարեալ 2
է զքեզ Տէր Աստուած քո այս քառասուն ամ յանապատի,
զի նուաստացուցանիցէ զքեզ եւ փորձեսցէ զքեզ, գիտել
զսիրտ քո, եթէ պահեսցես զպատուիրանս նորա, եթէ
ոչ։ Եւ նուաստացուցանիցէ զքեզ, եւ սովեցուսցէ զքեզ, 3
եւ կերակրեսցէ զքեզ զմանանայն, զոր ոչ գիտէիր դու
եւ ոչ հարքդ քո գիտէին, զի ցուցցէ քեզ, եթէ ոչ միայն
հացիւ կեցցէ մարդ, այլ ամենայն բանիւ որ ելանէ ի
բերանոյ Տեառն կեցցէ մարդ։ Զհանդերձս քո որ ոչ 4
մաշեցան ի քեզ, եւ զոտինս քո որ ոչ ուռեցան ի քեզ
այս քառասուն ամ։ Եւ գիտասցես ի սրտի քում, զի 5
որպէս զորդի զինքն խրատէ մարդ, նոյնպէս Տէր Աստ-
ուած քո խրատէ զքեզ։ Եւ պահեսցես զպատուիրանս 6
Տեառն Աստուծոյ քոյ, երթալ ի ճանապարհս նորա եւ
երկնչել ի նմանէ։ Զի Տէր Աստուած քո տանի զքեզ 7
յերկիրն բարի, յերկիրն ջրոց, աղբերաց եւ անդնդոց,
որ ելանեն ի դաշտս եւ ի լերինս, յերկիրն ցորենոյ եւ
գարւոյ, յերկիրն որ ոչ կարի ունի զկերակուր, յերկիրն
որ ոչ կարի ունի զկերպարանս, յերկիրն որ ոչ կարի
ունի զերկաթ, յերկիրն որ ոչ կարի ունի զպղինձ։ Եւ 8
կերիցես եւ յագեցիս, եւ օրհնեսցես զՏէր Աստուած քո
յերկրին բարի, զոր տայ քեզ։ Զգո՛յշ լեր, մի՛ երբէք 9
մոռասցիս զՏէր Աստուած քո, եւ ոչ պահես զպատուի-
րանս նորա, եւ զիրաւունս նորա, եւ զկանոնս նորա,
զոր ես պատուիրեմ քեզ այսօր։ Զի երբ կերիցես եւ 10
յագեցիս, եւ զբարի տունս շինեսցես եւ բնակեսցիս ի
նոսա, եւ հօտք քո եւ նախիրք քո բազմասցին, եւ արծաթ
եւ ոսկի բազմասցի քեզ, եւ ամենայն ինչ քո բազմասցի,
եւ բարձրասցի սիրտ քո, եւ մոռասցիս զՏէր Աստուած 11
քո, որ հանեալ զքեզ ի յերկրէ Եգիպտացւոց, ի տանէ
ծառայութեան, եւ տարեալ զքեզ ի ճանապարհ անապատի
մեծի եւ ահագնի, ուր էին օձք հրեղէնք եւ կարիճք եւ
ծարաւ, ուր ոչ էր ջուր, որ հանեալ էր քեզ ջուր ի վէմէ
կարծրէ, եւ կերակրեաց զքեզ մանանայիւ յանապատի, 12
զոր ոչ գիտէին հարքդ քո, եւ տանջեաց զքեզ եւ փորձեաց
զքեզ, եւ բարի արասցէ քեզ յետ վախճանի քո։ Մի՛ 13
ասասցես սրտիդ քում, թէ զօրութեամբ իմով եւ զօրու-
թեամբ ձեռին իմոյ արարի զհարստութիւնս զայս։ Այլ 14
յիշեսցես զՏէր Աստուած քո, զի նա է որ տայ քեզ
զօրութիւն առնել զհարստութիւնս, զի հաստատեսցէ
զուխտ իւր, զոր երդուաւ հարցդ քոց, որպէս զօրէ։ Եւ 15
եթէ մոռասցիս զՏէր Աստուած քո, եւ երթիցես զհետ
աստուածոց օտարաց, եւ պաշտեսցես նոցա, եւ երկիր
պագցես նոցա, վկայեցի ձեզ այսօր, զի կորստեամբ
կորիցէք։ Որպէս զազգսն զորս Տէր կորուսանէ յերե- 16
սաց ձերոց, նոյնպէս կորիցէք, վասն զի ոչ լուայ ձայնի
Տեառն Աստուծոյ ձերոյ։

Digitized by Google

մէթ էտէն օղլունու ածըտրըզ կիպի ածըյա-
18 ճայըմ: Պնտէն տէօնիւպ սատըզ իլէ փասը-
ղըն՝ Պլլահա իպատէթ էտէն իլէ օնա իպատէթ
էթմէյէնին փարգընը կէօրէճէքսիզ:

ՊԱՐ. 4:

1 Օխրա իշթէ փուրթն կիպի հանան կիւն կէ-
լէյօր, վէ հէփ փօտուլլար հէմ հէփ փըսգ իշլէ-
յէնլէր սաման չէօփիւ օլաճագլար, վէ կէլէն
կիւն օնլարը եագաճագ՝ տէյօր ա՛քէրլէրին
Պատպը, շէջրէքի օնլարա քէօք եա տալ պրած-
2 մայաճագ: Պ է սիզէ՝ տտրմտան գօրգանլարա՝
սատագայի կիւնէշի տօզաճագ, վէ գանատլա-
րընտա շիփա օլաճագ. վէ սիզ աթօր պուլաղը-
3 լէրի կիպի չօգըպ սըչրայաճագսըզ: Պ է փա-
սըգլարը չիյնէյէճէքսիզ. զիրա պէնիմ ա՛մէլ է-
տէճէյիմ կիւնտէ՝ օնլար այագլարընըզըն դա-
պանլարը՛ ալթընտա քիւլ օլաճագլար՝ տէյօր
4 ա՛քէրլէրին Պատպը: Գ՝ուլում Պ՝օնէնին՝ օնա
ճիւմլէ Պտրաէլտէն էօթիւրիւ գանունըար վէ շէ-
րիա՛թլէր իլէ ՛օրէպատէ էմր էթտիյիմ՝ թէվ-
5 րաթընը զի՛քր էյլէյին: Պչթէ պէն՝ Պ՝ապպըն
պէջրիւք վէ հէյպէթլու կիւնիւ կէլմէսինին է-
նիւնճէ՝ սիզէ Պչիա փէյղամպէրի կէօնտէրէճէ-
6 յիմ: Պ է օ՝ պապալարըն եիւրէյինի օղուլ-
լարա՝ վէ օղուլլարըն եիւրէյինի պապալարա
տէօնտէրէճէք, օլմայա քի պէն կէլիպ՝ եէրի հէ-
րէմ իլէ վուրայըմ:

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

3 2044 038 361 457

Digitized by Google